
မြန်မာအဘိဓာန်

အကျဉ်းချုပ်

အတွဲ ၄၊ ၇-၉

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
မြန်မာစာအုပ်.

ပထမနှိပ်ခြင်း၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အုပ်စု ၃၀,၀၀၀

အမှတ် ၂၇၊ ပြည်လမ်း (၆-ဒိုင်ခွဲ)၊ ရန်ကုန်မြို့။
မြန်မာစာအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး ဦးဉာဏ်စိုး (ကင်းထွတ်ခွင့်အမှတ် ၄၄၉) က ထုတ်ဝေသည်။

စာပေဗိမာန်သိပ္ပံတိုက်အတွက်
ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၁၅၀၊ ကင်းသဲလမ်း၊ ဒိုတိုလစ်သိပ္ပံတိုက်တွင်
ပုံနှိပ်သည်။

မာတိကာ

- ၁။ အသံထွက်နည်းလမ်းညွှန် က
- ၂။ အတိုကောက်ဝေါဟာရများ ခ
- ၃။ အဘိဓာန်ကြည့်နည်းလမ်းညွှန် ဂ
- ၄။ အက္ခရာစဉ်ဇယား ဃ
- ၅။ မြန်မာအဘိဓာန် (အကျဉ်းချုပ်) စာကိုယ် ... င

အသံထွက်နည်းလမ်းညွှန်

ဗျည်းသံများ

၁။ မြန်မာစကား အသံထွက်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် မြန်မာဗျည်း (၃၃) လုံးအနက်မှ က ခ ဂ ငါ စ ဆ ဇ ည၊ တ ထ ဒ န၊ ပ ဖ ဗ မ၊ ယ ရ လ ဝ သ ဟ ဟူသော ဗျည်း (၂၂) လုံးနှင့် ထူးခြားသော မြန်မာအသံများအတွက် ဖြည့်စွက်ထားသော သု၊ ဟု ဟူသော အသံသင်္ကေတ (၂) လုံး၊ အစုစုပေါင်းအသံ (၂၄) မျိုးအတွက် အသံထွက်ပြဗျည်း (၂၄) လုံးကို အသုံးပြုထားသည်။ ယင်းတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

(ဌာန်တူရာ အသံနီးစပ်ရာ ပြုလုပ်ထားသော ဇယားအင်းစောက်)

က	ခ	ဂ	င
			ည
တ	ထ	ဒ	န
ပ	ဖ	ဗ	မ
စ	ဆ	ဇ	
	ယ	ရ ^(၁)	
	လ	ဝ	
	သ	သု ^(၂)	
	ဟ	ဟု ^(၃)	

ရှင်းလင်းချက်

- ရ^(၁) ။ ။ 'ဒီရိကရေစီ' နှင့် 'ပရိဘောဂ' တို့တွင်ပါဝင်သော 'ရ'သံကဲ့သို့ လျှာလိပ်သံ ဆိုရန်
- သု^(၂) ။ ။ 'သလသီး' နှင့် 'သာသနာ' တို့တွင်ပါသော ဒုတိယ 'သ'သံကဲ့သို့ ဆိုရန်
- ဟု^(၃) ။ ။ 'မောင်ဘရေ' ဟု ခေါ်လိုက်သောအခါ 'ဟေ' ဟု ပြန်ထူးသံတွင်ပါသည့် 'ဟ' သံကဲ့သို့ ဆိုရန်

မှတ်ချက်

(၁) အသံထွက်ဗျည်းတို့ကို အသံထွက်ပြရာ၌ အောက်ပါ အသံထွက်ပြဗျည်းတို့ကို သုံးသည်။

ဗျည်း	အသံထွက်ပြဗျည်း
ဂ ၊ ဃ	ဂ
ဇ ၊ ဈ	ဇ
ဋ ၊ တ	တ
ဌ ၊ ထ	ထ
ဍ ၊ ဎ ၊ ဏ ၊ ဏ	ဒ
ဏ ၊ န	န
ဗ ၊ ဘ	ဗ
လ ၊ ဌ	လ

(၂) ‘ရထား’၊ ‘ရနံ့’ စသည်တွင် ပါသော ‘ရ’ သည် ‘ယ’ သံထွက်လျှင် ‘ယ’ ဗျည်းကို အသုံးပြုသည်။

(၃) ‘ရှုလကာရည်’၊ ‘လမ်းလျှောက်’၊ ‘ငြိတိသျှ’ စသည်တွင်ပါသော ‘ရှ’ သံကို ‘ယ’ ဖြင့် ပြုသည်။

သရသံများ

၂။ မြန်မာစကားအသံထွက်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် အခြေခံသရသံပေါင်း (၅၀) လိုသည်။ ထူးခြားသော မြန်မာသံများအတွက် ဖြည့်စွက်ထားသော သရသံ (၁) မျိုးနှင့်ဆိုလျှင် အစုစုပေါင်း သရသံ (၅၁) မျိုး လိုသည်။ သရသံ (၅၁) မျိုးတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အ	အဲ	အောင်	အိန်
အာ	အံ	အောင်	အိန်
အာ	အော	အောင်း	အိန်း
အား	အော့		
	အော်	အိုင်	အုန်
အိ	အို	အိုင်	အုန်
အီ	အို	အိုင်း	အုန်း
အီး	အိုး	အိစ်	
အု	အက်	အတ်	အယ်
အူ	အောက်	အိတ်	အွတ်
အူး	အိုက်	အုတ်	
အော	အင်	အန်	အွန်
အော့	အင်း	အန့်	အွန့်
အေး	အင်း	အန်း	အွန်း

ဗျည်းသည် သရနှင့်ပေါင်းမှ အသံထွက်သဖြင့် သရသံများကိုပြရာ၌ သရသံများဖြစ်စေသော အသတ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြရသည်။ သရသံ (၅၁) မျိုးတို့ကို အသံနီးစပ်ရာ အလိုက် ဇယားအင်းစောက်ပြုလုပ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။ ခြွင်းချက်များကိုလည်း ရှင်းလင်း ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

(အသံနီးစပ်ရာ ပြုလုပ်ထားသော ဇယားအင်းစောက်)

၁	အ ^(၁)	အာ	အား	အတ်	အန့်	အန်	အန်း
	အာ့ ^(၂)						
၂	အိ	အီ	အီး	အစ်	အင့်	အင်	အင်း
၃	အို	အို	အိုး	အုတ်	အုန့်	အုန်	အုန်း
၄	အေ	အေ	အေး	အိတ်	အိန့်	အိန်	အိန်း
၅	အု	အူ	အူး	အွတ်	အွန့်	အွန်	အွန်း
၆	အဲ	အယ်	အဲ	အက်			
၇				အိုက်	အိုင်	အိုင်	အိုင်း
၈				အောက်	အောင့်	အောင်	အောင်း
၉	အော့	အော်	အော				

ရှင်းလင်းချက်

အ^(၁)။ ။ ‘အပြော၊ အဆို၊ အနေ၊ အထိုင်’ တို့တွင်ပါသော အ - သံကဲ့သို့ အသံ တဝက်သာ ထုတ်ရသောအသံမျိုး ဖြစ်သည်။

သာဓက။ ။ ကစား။ စကား

အာ့^(၂)။ ။ ‘လူနဲ့လူအ၊ ဒင်္ဂါးအသည်’ တို့တွင်ပါသော အာ့-သံကဲ့သို့ အသံပြည့်ထုတ်ရ သော အသံမျိုးဖြစ်သည်။

သာဓက။ ။ ကခုန်

မှတ်ချက်

(၁) ‘အင်၊ အင်’ သံအတွက် သေတ် (င်) ကိုသာ သုံးသည်။

(၂) (က) ‘အတ်၊ အပ်။ အိတ်၊ အိပ်။ အုတ်၊ အုပ်’ သံတို့အတွက် တသတ် (တ်) ကိုသာသုံးသည်။

(ခ) ‘ကီလိုစပ်’ ကဲ့သို့ ပသတ် (ပ်)သံ ထင်ရှားပီသစွာထွက်လျှင် ပသတ်(ပ်) ကိုသာ သုံးသည်။

- (၃) (က) 'အံ၊ အန်၊ အမ်။ အိန်၊ အိမ်။ အုံ၊ အုဉ်၊ အုမ်' သံတို့အတွက် နသတ်(နံ) ကိုသာသုံးသည်။
- (ခ) 'ကက်ကွမ်း၊ ပြွေ့စွမ်' တို့ကဲ့သို့ မသတ်(မ်)သံ ထင်ရှားပီသစွာ ထွက်လျှင် မသတ်(မ်)ကိုသာ သုံးသည်။
- (ဂ) 'နွမ်း၊ လွမ်း' စသည်ကဲ့သို့ မသတ်(မ်) သံ၊ နသတ်(နံ) သံ ၂-မျိုး ထွက်လျှင် ၂-မျိုးစလုံးကို ပြသည်။
- ၃။ သီးခြားအက္ခရာပုံစံရှိသော အက္ခရာများကို အောက်ပါအသံများတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်။

သီးခြားအက္ခရာပုံစံ

အသံထွက်

အံ
အိ
အု
အူ
အွ
အေ၊ အေး
အော
အော်
အိုက်
အွေ့

အိ
အီ
အု
အူ
အွ
အေ၊ အေး
အော
အော်
အိုက်
အွေ့

ဗျည်းစွဲသံများ (ယပင့်၊ ရရစ်၊ ဝဆွဲ၊ ဟထိုး)

၄။ မြန်မာစကားအသံထွက်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် ဗျည်းစွဲအသံပေါင်း (၇)မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့ကို (၁) အမျိုးအစား (၂) ရေးပုံ (၃) သာဓက (၄) အသံထွက်တို့ဖြင့် ဇယားအင်းစောက် ပြုလုပ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

အမျိုးအစား	ရေးပုံ	သာဓက	အသံထွက်
ယပင့် ရရစ်	၂ ၆	ကျ ကြ	ကျး ကျး
ဝဆွဲ	၈	ခွ	ခွဲ
ဟထိုး	၁	မှ	မှး
ယပင့်ဝဆွဲ ရရစ်ဝဆွဲ	၉ ၆	ကျ ကြ	ကျး ကျး

- (ဂ) ပုဒ်တစ်ခုတွင် အသံထွက်တမျိုးထက်ပို၍ရှိခဲ့သော် အသုံးများသည့် အသံထွက်ကို ရွေးက
ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ နွားချေး / နောက်ချီး / နုချီး / နုချေး / နွားချီး /

- (ဆ) ပါဠိပုဒ်တို့ကို ပါဠိအသံထွက်အတိုင်းမပြုပဲ မြန်မာအသံထွက်အတိုင်း ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ ဗေဓန္တု / ဖွတ်တတ်ဗဒ္ဒ /
အက္ခရာ / အက်ဓယာ /

- (င) ဘာသာခြားစကားများကို မြန်မာအသံထွက်နှင့် အသတ်အလတ် အနီးစပ်ဆုံးဖြင့်
ပြသည်။

သာဓက။ ။ Banjo / ဗင်ဂျို /
Centigrade / စင်တီဂရိတ် /

အတိုကောက်ဝေါဟာရများ

ကဗျာ	ကဗျာသုံး	ဘန်း	ဘန်းစကား
ကြံ	ကြံယာ	မရာဇီ	မရာဇီစကား
ကြိဝိ	ကြံယာဝိသေသန	မြိတ်	မြိတ်ဒေသသုံး
ဂံကျောက	ပုဂံကျောကစာ	မွန်	မွန်စကား
ဂျပန်	ဂျပန်စကား	ယိုး	ယိုးဒယားစကား
စစ်	စစ်သုံး	ယက်	ယက်ကန်းသုံး
စည်း	ပစ္စည်း	ယဉ်	အယဉ်သုံးစကား
ဆေး	ဆေးကျမ်းသုံး	ရခိုင်	ရခိုင်ဒေသသုံး
တမိလ်	တမိလ်စကား	ရူပ	ရူပဗေဒသုံး
တရုတ်	တရုတ်စကား	ရိုင်း	စကားရိုင်း
တင်းစာ	သတင်းစာ	ရုံး	ရုံးသုံး
ထားဝယ်	ထားဝယ်ဒေသသုံး	ရေး	ရေးခေတ်သုံး
ထန်း	ထန်းလုပ်ငန်းသုံး	ရှမ်း	ရှမ်းစကား
ဒေသ	ဒေသန္တရသုံး	လိပ်	အင်္ဂလိပ်စကား
ဓာတု	ဓာတုဗေဒသုံး	လွတ်	လွတ်ရုံးသုံး
ဓမ္မသတ်	ဓမ္မသတ်သုံး	ဝိ	ဝိဘတ်
န	နာမ်	သ	သင်္သကရိုက်၊ သက္ကတ
နစ	နာမ်စား	သချာ	သချာသုံး
နဝိ	နာမဝိသေသန	သဒ္ဒ	သဒ္ဒဗေဒသုံး
နန်း	ထီးသုံးနန်းသုံး	သဒ္ဒါ	သဒ္ဒါသုံး
ပထဝီ	ပထဝီဝင်သုံး	သိပ္ပံ	သိပ္ပံသုံး
ပယောဂ	ပယောဂသုံး	သမံ	သမ္ပန္န
ပသျှူး	ပသျှူးစကား	ဟိန္ဒူ	ဟိန္ဒူစကား
ပါ	ပါဠိ	ဟိန္ဒူ	ဟိန္ဒူစတာနီစကား
ပါရှင်	ပါရှင်စကား	အဘိဓမ္မာ	အဘိဓမ္မာသုံး
ပေါ	ပေါရာဏ	အရဗီ	အရဗီစကား
ပုံ	စကားပုံ	အရပ်	အရပ်သုံး
ပြင်	ပြင်သစ်စကား	အာ	အာမေဩတ်
ဗိ	ဗိသုကာသုံး	အာလုပ်	အာလုပ်စကား
ဗေဒင်	ဗေဒင်သုံး	အဂ္ဂိ	အဂ္ဂိရတ်သုံး
ဘောဂ	ဘောဂဗေဒသုံး	ဥပစာ	ဥပစာစကား
ဘင်	ဘင်္ဂါလီ	ဥပဒေ	ဥပဒေစကား

အတိစာန်ကြည့်နည်း လမ်းညွှန်

[illegible]

အဘိဓာန်ကြည့်နည်းလမ်းညွှန်

တည်ပုဒ်

- ၁။ တည်ပုဒ်များကို မျက်နှာမည်းစာလုံးများဖြင့် ဖော်ပြပါသည်။
- ၂။ အရေးတူသော်လည်း မူလအနက်ချင်းမတူသော တည်ပုဒ်များကို နံပါတ်ထိုး၍ သီးခြားတည်ပုဒ်အဖြစ် ဖော်ပြပါသည်။

သာဓက။ ။ကင်း - န / ကင်း / ကင်းခြေများ၊ ကင်းပုဂ္ဂိုလ်
စသည့် အဆိပ်ထန်သော ပိုးမွှားမျိုးကို ခြံ၍
ခေါ်သော အမည်။
ကင်း - န / ကင်း / ၁၊ ရန်သူ၏ အခြေအနေကို
ထောက်လှမ်းရန် လှည့်လည်နေသူ။

- ၃။ တည်ပုဒ်များတွင် စကားလုံးများသာမက အများအားဖြင့် တွဲစပ်
ပြောဆိုသုံးနှုန်းလေ့ရှိသော စကားလုံးတွဲများလည်း ပါသည်။

သာဓက။ ။စကား (စကားလုံး)
စကားလက်ဆုံကျ (စကားလုံးတွဲ)

- ၄။ တည်ပုဒ်အဖြစ် ရွေးချယ်ထားသော အချို့ စကားလုံးတွဲများကို
အတွင်းပုဒ် အပြောင်းအလဲဖြင့် တွဲစပ်သုံးစွဲနိုင်သောကြောင့်
ပုံသေရေးသားရန် မဖြစ်နိုင်။ ထိုအခါတွင် ပုံသေရေးရန် မဖြစ်
နိုင်သော စကားလုံးကို ~ ဟူသော အမှတ်အသားပြသည်။
~ အမှတ်အသား နေရာတွင် သုံးလိုသော ကြိယာကို သွင်းလိုက်
လျှင် ပြည့်စုံတိကျသော စကားလုံးတွဲများ ဖြစ်လာသည်။

သာဓက။ ။မ ~ မချင်း = (မသွားမချင်း)
= (မထားမချင်း)
= (မဖြစ်မချင်း)

သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်

- ၁။ တည်ပုဒ်တို့သည် ဝါကျတွင်း၌ မည်သို့သော တာဝန်မျိုးကို
ထမ်းဆောင်ကြောင်းဖော်ပြလိုသည့်အတွက် တည်ပုဒ်နှင့်ယှဉ်ကာ
သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်ကို ဖော်ပြသည်။
- ၂။ သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်များကို အတိုကောက်ဝေါဟာရဖြင့် ဖော်ပြ
သည်။

သာဓက။ ။ကြိယာ = ကြိ
ကြိယာဝိသေသ = ကြိဝိ

၃။ တည်ပုဒ်တခုတွင် သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက် ၂-မျိုး၊ ၃-မျိုး ရှိနိုင်သည်။ သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက် မျိုးကွဲများကို အပိုဒ်ခွဲ၍ ဖော်ပြသည်။ ယင်းသို့ ဖော်ပြရာတွင် အသုံးတွင်ကျယ်သော သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်ကို ဦးစွာ ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ကလေး - န / ခလေး / ခ၊ အသေးအငယ်။
အသေးအမွဲ။ ၂၊ သားငယ်၊ သမီးငယ်။
- ကြံ / ကလေး / ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် မညီ
အောင် ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်သည်။

အသံထွက်

၁။ သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်၏နောက်တွင် အသံထွက်ကို ဖော်ပြသည်။
၂။ အနက်ဖော်စာသားနှင့် ကွဲပြားစေရန် အသံထွက်ကို မျဉ်းစောင်းနှစ်ခုအကြား၌ ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ကကူရုံ - န / ကဒုက္ကယန် / ငါးစည်ပောင်းကော်
ထွက်သော ပင်လယ်ငါးကြီးတမျိုး။

အနက်ဖော်

အနက်ဖော်ကို အသံထွက်၏ နောက်တွင် မိုးရိုးပုံနှိပ်စာလုံးဖြင့် ဖော်ပြသည်။

အနက်တညွှန်း

အနက်ဖော်မပါသောတည်ပုဒ်မှ အနက်ဖော်ပါသည့် အနက်တူတည်ပုဒ်သို့ “နှင့် အတူတူ”ဖြင့် ညှိနှိုင်းသည်။

သာဓက။ ။ကျောက်နို့ - န / ကျောက်နို့ / ကျောက်စက် -
န၊ နှင့် အတူတူ။

အနက်ရိပ်ကွဲပြားမှု

တည်ပုဒ်တခုတွင် အနက်ရိပ်ကွဲပြားချက်များ ရှိနေလျှင် ထိုသို့ ကွဲပြားနေသော အနက်ရိပ်များထဲမှ အသုံးတွင်သော အနက်ကို ဦးစားပေး၍ နံပါတ်စဉ်ထိုးသည်။

ထောင့်ကွင်း

ပညာရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော တည်ပုဒ်များ[နက္ခတ်၊ ဗေဒင်၊ သိပ္ပံစသည်]၊ တည်ပုဒ်ကို အသုံးပြုသော ဒေသများ[ထားဝယ်မြို့၊ ရခိုင် စသည်]၊ တည်ပုဒ်အမျိုးအစားများ [ပေါရာဏ၊ ဘန်းစသည်]၊ တည်ပုဒ်၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော ဘာသာစကားများ [ပါဠိ၊ မွန်၊ အင်္ဂလိပ် စသည်] ကို ထောင့်ကွင်းအတွင်း၌ ဖော်ပြသည်။

အနက်ဖော်အတွင်း ဝိုက်ကွင်း

အချို့သောတည်ပုဒ်များကို အနက်ဖော်ရာ၌ အနက်ပိုမိုထင်ရှားပေါ်လွင်စေရန် စကားလုံးအချို့ဖြင့် ထောက်ကူပေးရသည်။ ယင်းအကူစကားလုံးများကို ဝိုက်ကွင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ကတောင်ချောက်ချား - ကြိဝိ / ဂဒေါင်ချောက်
ချား / (စိတ်)မတည်မတုံ့ (ဖြစ်သည်။)

အနက်ဖော်အပ ဝိုက်ကွင်း

တည်ပုဒ်ကို အနက်ဖော်ပြီးနောက် ယင်းတည်ပုဒ်နှင့် ဆက်စပ်၍ သိသင့် သိထိုက်သော အကြောင်းအရာတို့ကို အနက်ဖော်၏ နောက်၌ ဝိုက်ကွင်းဖြင့် ဖော်ပြသည်။

- သာဓက။** ။ ကုမုဒြာ - န / ကုမုတ်ဒရာ / အပွင့်ဖြူသော ကြာ
တမျိုး။ (ညအခါ၌ လရောင်ခံ၍ ပွင့်သည်ဟု
ဆိုကြသည်။)
- လက်ခံတည်ပုဒ်** မြန်မာစာအဖွဲ့ ၏ “မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်း” နှင့် မညီ
သော်လည်း အသုံးတွင်နေသေးသော စကားလုံး အချို့ကို
တည်ပုဒ်အဖြစ်ယူကာ ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်။ သို့သော် ယင်း
တည်ပုဒ်အနက်မဖွင့်ပဲ မြန်မာစာအဖွဲ့ ၏ “မြန်မာစာလုံးပေါင်း
သတ်ပုံကျမ်း” နှင့်ညီသည့် တည်ပုဒ်၌ သာ အနက်ဖော်သည်။
ထို့ကြောင့် လက်ခံတည်ပုဒ်ကို “ရှု”ဖြင့် ညွှန်းသည်။
- သာဓက။** ။ ကတွင်းပေါက် - န / ဂဒွင်းဗောက် / ခံတွင်း
ပေါက် - န၊ ရှု။
- နှိုင်းယှဉ်ညွှန်း** အချို့သော တည်ပုဒ်များသည် အခြားတည်ပုဒ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်
ကြည့်ပါက အနက်ပို၍ ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့ သော တည်ပုဒ်
မျိုးတွင် နှိုင်းယှဉ်ရမည့် အခြားတည်ပုဒ်ကို “နှင့် နှိုင်းယှဉ်”ဖြင့်
ညွှန်းသည်။
- သာဓက။** ။ ကံဂိုဏ်း - န / ကန်ဂိုင်း / ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊
မနောကံတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးမှု မှန်သည်ဟု
အယူရှိသော သုဓမ္မာဂိုဏ်းကို ခေါ်သောအမည်
တမျိုး။ ဒွါရဂိုဏ်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။
- ဆက်စပ်ညွှန်း** တည်ပုဒ်တခုသည် အခြားတည်ပုဒ်တခုနှင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်
ဆက်စပ်မှုရှိသောအခါ ဆက်စပ်မှုရှိသောအခြားတည်ပုဒ်ကိုလည်း
ရှုရန် “လည်းရှု”ဖြင့် ညွှန်းသည်။
- သာဓက။** ။ ကာဆီး - ကြို / ကာဆီး / ပိတ်ပင်သည်။ ဟန့်
တားသည်။ ကာ - ကြို၊ လည်းရှု။
- ပရိယာယ်ပုဒ်** တည်ပုဒ်တခုသည် အခြားသော တည်ပုဒ်တခု သို့မဟုတ်
တည်ပုဒ်များနှင့် အနက်ချင်း၊ အကြောင်းချင်း ထပ်တူထပ်မျှ
တူညီသည်။ သို့သော် အခေါ်ကွဲသည်။ ယင်းသို့ သော တည်ပုဒ်
များတွင် အနက်ချင်း၊ အကြောင်းချင်းတူသောအခြားတည်ပုဒ်
ကိုပါ အနက်စာသား၏နောက်တွင် ကပ်၍ဖော်ပြသည်။
- သာဓက။** ။ ကောက်ဆန်ကြွေ - န / ကောက်ဆန်ရွှေ /
ကောက်လှိုင်းတိုက်ရာတွင် လှည်းပေါ်၌
ကြွေကျသော စပါး။ လည်းကြွေ။
- အကိုးစာသား** ဖော်ပြသည့်အနက် ပိုမိုပေါ်လွင်စေရန်လည်းကောင်း၊ တည်ပုဒ်
အသုံးပြုပုံကို သိစေလို၍ လည်းကောင်း အကိုးအကားများကို
အသုံးပြုသည်။ ယင်းသို့ ကိုးကားသည့် စာသားများကို
မျက်တောင်အတွင်း၌ ဖော်ပြပြီး တည်ပုဒ်ကို မျက်နှာမည်း

စာလုံးဖြင့် ဖော်ပြသည်။ (အကိုးစာသားတွင် ပါရှိသည့် စာလုံးပေါင်းများကို မပြင်ပဲ မူလအတိုင်းပင် ဖော်ပြပါသည်။)

သာဓက။ ။ ကျင့် - ကြံ / ကျင် / တတ်မြောက်လိမ္မာသည်။
“လူ့ပြည်နတ်ရပ်၊ ဘုံသုံးထပ်တွင်၊ နိုင်အပ်
မထင်၊ ပညာကျင်သည်။ ။ ထွတ်တင်
မော်ကွန်းထား၏တည်း။” ပြာဋိ* ၁၀၇။

အကိုးစာသားမြှုပ်

အကိုးစာသားများအတွက် အချို့သော စာသားများကို ရှည်
လျားမည်စိုးသဖြင့်မြှုပ်ထားခဲ့သည်။ မြှုပ်ထားသောစာသားများ
ရှိနေကြောင်း သိနိုင်ရန် အစက်(....)ဖြင့် ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ က - ကြံ / ကာ / ၂။ ဆင်း၊ မြင်းတို့ကို ကကြိုး
တန်ဆာတပ်ဆင်သည်။ “မင်းကြီးလည်း
မြင်းရွှေပန်းစာပွင့်ကို မြဲမြံစွာ က၍။”
မှန်၊ ပ။ ၃၂၈ - ၉။

ကျမ်းကိုး

၁။ ကိုးကားသောကျမ်း၏ အမည်၊ အတွဲတို့ကို အတိုပြု၍ ဖော်ပြ
သည်။

သာဓက။ ။ မှန်နန်းထုဇဝင်၊ ပထမတွဲ = မှန်၊ ပ။

၂။ ခရေပွင့်(*) နှင့် ဂဏန်းအမှတ်တို့သည် ပျို့၊ မော်ကွန်းစသော
လင်္ကာပုဒ်တို့၏ ပုဒ်ရေအမှတ်ကို ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ ပြာဋိဟာခဏ်းပျို့၊ ပုဒ်ရေ ၁၀၇ = ပြာဋိ
* ၁၀၇။

၃။ ကျမ်းအတိုမှတ်နှင့် ကျမ်းကိုးစာရင်းကို ပဉ္စမတွဲတွင် ဖော်ပြမည်။

အက္ခရာစဉ်ဇယား

(က) ဗျည်းစဉ်

က	၌	ဘ
ခ	ဒု	မ
ဂ	စ	ယ
ဃ	ဏ	ရ
င	တ	လ
စ	ထ	ဝ
ဆ	ဒ	သ
ဇ	ဓ	ဟ
ဈ	န	ဗ
(၉)	ပ	ဗ
ည	ဖ	ဆ
ဋ	ဗ	

(ခ) သရနှင့် အသတ်စဉ်

အ	အိ	အု	အေ
အာ	အီ	အူ	အေ့
(အာ့)	(အီ့)	(အူ့)	အေး
အား	အီး	အူး	အဲ
(အား့)	(အီ့း)	(အူ့း)	အဲ့

အော	အိုင်	အတ်	(အာတ်)
အော့	အိုင်	(အာတ်)	အမ်
အော်	အိုင်	အိတ်	အမ်
အံ	အမ်		အမ်း
အံ့	အည်	အုတ်	အိမ်
အို	အဉ်	(အမ်)	အိမ်
(အိုယ်၊အိုရ်၊ အိုလ်၊အိုသ်၊ အိုဟ်၊အိုဉ်)	အဉ်း	(အိမ်)	အိမ်း
အို	(အည်)	(အုတ်)	အုမ်
အိုး	(အိဉ်)	(အမ်)	အို
အက်	(အိဉ်)	အန်	အုဉ်
(အိက်)	(အည်)	အန့်	
(အုက်)	(အဉ်)	အန်း	အို
အောက်	(အဉ်)	(အာန်)	အုမ်း
အိုက်		အိန်	အိုး
(အမ်)	အည်	အိဉ်	အယ်
(အုမ်)	အည့်	အုန်	(အာယ်)
အင်	အဉ်း	အုဉ်	
အင့်	(အဉ်)	အုန်း	(အရ်)
အင်း	(အဉ်)	အပ်	(အာရ်)
(အိင်)	(အဉ်)	အိပ်	(အေရ်)
အောင်	(အက်)	အုပ်	(အေလ်)
အောင့်	(အိက်)	(အမ်)	(အေသ်)
အောင်း	(အုက်)	(အုတ်)	(အေဟ်)

(ဂ) ဗျည်းတွဲစဉ်

၂ (ယပင့်)	၃ (ယပင့်ဝဆွဲ)	၄ (ဝဆွဲဟထိုး)
၆ (ရရစ်)	၇ (ရရစ်ဝဆွဲ)	၈ (ယပင့်ဝဆွဲဟထိုး)
၉ (ဝဆွဲ)	၁၀ (ယပင့်ဟထိုး)	၁၁ (ရရစ်ဝဆွဲဟထိုး)
၁၂ (ဟထိုး)	၁၃ (ရရစ်ဟထိုး)	

မှတ်ချက်။ ၁။ ပါဠိဆင့်ပုဒ်များ၊ ကင်းစီးပုဒ်များကို ရိုးရိုးအသတ်ပါပုဒ်များ၏ နောက်မှ အစဉ်အတိုင်းတစုတည်းထည့်သည်။

၂။ အဆင့်မဟုတ်သော သံယုတ်ဗျည်းတွဲများကို အမြင်အတိုင်း ရိုးရိုးအက္ခရာနောက်မှ ထည့်သည်။

ဥ၊ ည။ ဌ၊ ဋ။ သ၊ ဆ။ ယ၊ ယျ။ ဌ၊ ဋ။

၃။ အမြစ်ပါသောပုဒ်တို့ကို အမြစ်မပါသောဆိုင်ရာမူလပုဒ်နောက်မှ ထည့်သည်။

အာ၊ အာ့။ အား၊ အာ့း

အိ၊ အိ့။ အီး၊ အိ့း

အူ၊ အူ့။ အူး၊ အူ့း

၄။ ဝိသဇ္ဇနီသံပါလျှင် ဝိသဇ္ဇနီပုဒ်များတွင် ထည့်သည်။

ရေဝတီ (အေသံပုဒ်စုတွင်)

ချေဌး (အေးသံပုဒ်စုတွင်)

သခါရ (အင်သံပုဒ်စုတွင်)

သဘော (အင်သံပုဒ်စုတွင်)

မန္တန် (အန်သံပုဒ်စုတွင်)

မန္တရာ (အန်းသံပုဒ်စုတွင်)

ရ' - န / ယာ / ရာ / ဗျည်းသုံးဆယ့် သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်ခုနစ် လုံးမြောက် ဗျည်း။ ရကောက်ဟု ခေါ်သည်။ ရကြီးဟူ၍ လည်း ခေါ်ကြသည်။ (ပါဠိဘာသာဝေါဟာရများကို ရှုတ် ဆိုရာတွင် လျှာလိပ်သံနှင့် ရွတ်ဆိုရသည်။)

ရ' - ကြိ / ယာ / ခ၊ လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသည်။ ပိုင်ဆိုင်မှု အပိုင်းအခြားသို့ ရောက် ရှိသည်။ “ဆွမ်းရတော်မူခဲ့ပါ၏ လော။” ကိကုဏ်။ ၃၃၃။ ၂၊ ဖမ်းယူမိသည်။ ဖမ်းဆီးမိ သည်။ “သူရဲနှင့်တကွ ဟံသာဝတီက ရလေသည်” စွယ်၊ ပ။ ၅၄။ ၃၊ အိပ်ထောင်ကျသည်။ ညားသည်။ “သူဌေး ဦးဘောကြယ်တမ္ဗန္ဓ သူရဇနပြီ ကြားတယ်။” မျောက်၊ ၁၂၃။ ၄၊ မြစ်တည်သည်။ မြစ်မြောက်သည်။ ဆိုက်ရောက် သည်။ (အဓိပ္ပာယ်ရ၊ အဓိပ္ပာယ်ရ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ရ' - စည်း / ယာ / မုချမသွေဟူသော အနက်ဖြင့် ကြိယာ နောက်မှကပ်၍သုံးသော စကားလုံး။ “သွားရမည်။ မသွား ပဲ မနေရ။”

ရကရ - န / ယာဂု / ရတတ်သမျှသော အရာ။ အမျိုးအမည်၊ အတန်းအစား၊ အသုံးစင်မဝင် မခွဲခြားပဲ စုဆောင်းထား သော အရာ။ “ရေသယ်သံ၊ သံရေသံ၊ ရကရကို၊ ကျိုး စင်စွာ၊ ချွတ်၍သာလျှင်။” ဝိဇ္ဇာဝေရ။ ၁၂၉။

— နဝိ / ယာဂု / အသင့်လွယ်ရာ ရတတ်သမျှသော။ “ရကရအလုပ်များကို။” ပြည်သာ။ ၂၂။ ၂၊
— ကြိဝိ / ယာဂု / မသေမသပ်၊ ဖြစ်သလို၊ ဆင်ခြင်ပိုင်း ခြားမှုမရှိပဲ ရတတ်သမျှအားဖြင့်။ “မိုင်းစေ့သည်စ၊ ရကရ ထားသကဲ့သို့။” စွယ်၊ ပ။ ၁၂၅။

ရကောက - န / ယာဂေါက် / ရအကုရာ၏ အမည်။
ရကင်း - န / ယဂင်း / ဝါမျှားကိုဖြန့်၍ နေလှန်ရာ၌ အသုံးပြု ရသော ထည့်စရာ စကားကျတမျိုး။

ရကင်းသည် - န / ယဂင်းသို့ / အတိအမှတ် သတင်သည်။

ရကောင်းစေ - ကြိ / ယာဂေါင်းစေ / ရသင့်သည်။ ရထိုက် သည်။

~ရကောင်းစေ - စည်း / ~ယာဂေါင်းစေ / အခွင့်အရေး တစုံ တရာမရမူရစေတော့ ဟူသော အနက်ဖြင့် ကြိယာနောက်မှ ကပ်၍သုံးသောစကားလုံး။ (သွားရကောင်းစေ၊ စားရကောင်း စေ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ရကန် - န / ယဂန် / အခံကရန်ကို ကြားပါအံ့ပြီ၊ မှ ပြန်၍အပ် သော ခွာထောက်စပ်နည်းကို အမျှားဆုံးသုံးလျက်၊ အခြား

စာသို့ အခြားအရာများကို နှိပ်နင်းပယ်ကန်ပြီး၊ မိမိစာ၊ မိမိဖွဲ့လိုရာကို အလွန်အကြူး အမွမ်းတင်ဖွဲ့နွဲ့ လေ့ရှိသော အဖွဲ့ အနွဲ့ တမျိုး။

ရကိန်း - န / ယာဂိန်း / ပေါင်းခြင်း၊ နှုတ်ခြင်း၊ မြောက်ခြင်း၊ စားခြင်းတို့ကြောင့် ရရှိလာသော ကိန်း။ (ပေါင်း ရကိန်း၊ အကြွင်း၊ ရလစ် စသည်ခွဲခြားခေါ်မှတ်သည်။)

~ရကျိုးနပ် - စည်း / ~ယာဂျိုးနပ် / တစုံတရာဆောင်ရွက်လုပ် ကိုင်မှု၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုပြည့်စုံစွာ ခံစားရသည်ဟူသော အနက်ဖြင့် ကြိယာနောက်မှကပ်၍ သုံးသော စကားလုံး။ (သွားရကျိုးနပ်၊ ဝတ်ရကျိုးနပ်၊ သင်ရကျိုးနပ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

ရကြီး - န / ယာဂျီး / ရအကုရာ၏ အမည်ကွဲ။ (ယငယ်နှင့် ခွဲခြား၍ ခေါ်ဝေါ်သည်။)

ရခိုင် - န / ယခိုင် / ခ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်နေထိုင်သော အသံကွဲ မြန်မာစကားကို ပြောသည့် ထိုင်းရင်းသား လူမျိုးတမျိုး။

၂၊ အခွဲပါး၍ အလုံးပုပြီး အရသာချိုလေးသော ငှက်ပျော သီးတမျိုး။

ရဂုံ - န / ယဂုန့် / [ပေါ] တော။

ရငွေ - န / ယာငွေ / စာရင်းသဘောအရ အနည်းနည်းအားဖြင့် လက်ခံရရှိသော ငွေကြေးရ။

ရစရာမရှိ - ကြိ / ယာစယာမရှိ / ရုတ်သီးကတင်လောက်သော အရည်အချင်းဟူ၍ မကျန်ရှိ။ ကောင်းသောဂုဏ်အင် မကျန် ရှိ။ အကောင်းပကတိမကျန်။

ရရရစာ - / ယာရယာစာ / ရသင့်ရထိုက်သော အဖို့ အရာ။

ရတနာ - န / ယရနာ / ခ၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ် အရာ။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဟူသော မြတ်နိုးကြည်ညိုဖွယ် သုံးပါး။ ၂၊ နှစ် သက်တန်ဖိုးထားသော ဌာ၊ ငွေ စသည် သက်မဲ့ဝတ္ထုဟူသည်။

၃၊ နှစ်သက်တန်ဖိုးထားသော သားသမီး၊ ဆင်၊ မြင်း စသော သက်ရှိအရာ။ [ပါ]

ရတနာပုံဆီက - ကြိ / ယရနာပုန်ဆီက / ခ၊ ဗေဒင်တွက်ကိန်း အရ အာယုဇနနှင့် ရတနာပုံတိုင် သုံးခုအနက် တခုခုနှင့်တူ သည့် အချိန်အခါသို့ ရောက်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ကောင်း ကျိုးချမ်းသာ ကြီးကျယ်စွာ ခံစားရရှိသည်။ အခွင့်အခါ ကောင်း ကြုံကြုံကိသည်။

ရတနာသုံးပါး - န / ယရနာသုန်းဗား / ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဟူသော မြတ်နိုး ကြည်ညိုဖွယ် သုံးပါး။

ရတီ - န / ယတီ / စိန်စသည့် ကျောက်မျက်အလေးကို ချဉ်တွက် ချိန်စက်သည့် အလေးချိန်။ (တရတီ ၁. ၃၁၂၅ ရွှေကလေး အချိန်ခွဲ၍ စက်ချိန်တကျပ်သား၏ ဖိင ပုံ ၁ ပုံရှိသည်။ ၂၀ စိတ်ဝါသည် တရတီဖြစ်သည်။) [ဟိန်]

ရတု - န / ယရု / ၁။ အသံသာယာစွာရွတ်ဆိုနိုင်အောင် လေး လုံးတပါး စပ်ဆိုထားသည့် လက်တမျိုး။ (တပိုဒ်တည်း ကေပိုဒ်၊ နှစ်ပိုဒ်အပြည့်ခံနှင့် သုံးပိုဒ် ပိုဒ်စုံ ဟူ၍ ကွဲပြား သည်။) ၂။ ရာဇာဉာဏ်အခြေအနေ။ “မှတ်သားကာလ၊ ညီ မျှရတု၊ သာမ္မုဒြိမ်းချမ်း။” ဟင်္သာ၊ နိဂုံး* (က) ၃။ ပွဲသဘင် အခမ်းအနား။ “အတင်အတယ်၊ မင်းဝယ်ရတု၊ စံပယ်မူ ဖြင့်” အသံ* ၃၃။ ၄။ (ဆေးကျမ်း၊ ဗေဒကျမ်းများ အရ) တနှစ်တာကို ခြောက်ပိုင်းခွဲခြား သတ်မှတ်ထားသော အချိန်အပိုင်းအခြား။ နွေ၊ ဖူး၊ ဆောင်းဟူသောဥတု (သုံးပါး)။ “ဆောင်းချမ်းသန့်နွေ၊ သုံးဓတုရတု။” ကိုး* ၅၄။ [သ]

ရတက် - န / ယရက် / ကြောင်ကြူပုန်းမှု။ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့် ခံစားရမှု။

ရတတ် - နဝိ / ယရတ် / ငွေကြေးဥစ္စာပြည့်စုံသော။ (ကြေးရ တတ်၊ လူရတတ်၊ ကြေးရည်တတ်၊ လူရည်တတ် စသည်ဖြင့် လည်း သုံးကြသည်။) “ကုန်၍ ရတတ်သောသူသည်” ပါရာ။ ၁၂၅။

ရထား - န / ယထား / စက်အား၊ ဇာတ်အား၊ တိရစ္ဆာန်၏ ဆွဲအားစသည်ဖြင့် ရွှေ့လျားသော ယာဉ်။ [ပါ]

ရထားသန့် - န / ယထားသန့် / ရထားအိမ် အောက်ခံ အဖြစ် အလျားလိုက်ခင်းထားသော သစ်သားတန်း (တစ်)။

ရန့် - န / ယနန့် / ၁။ ပန်းစသည်မှထွက်သော နှစ်လိမ္မော်သွေးကြိုင် သည့်အနံ့။ ၂။ အနံ့။ နှာခေါင်းဖြင့် ရှူရှိုက်ခံစားရသော အနံ့။

ရနီး - ကြိ / ယာနီး / ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ ရအံ့ဟု ယုံကြည်သည်။

- န / ယာနီး / ၁။ ရအံ့ဟူသော မျှော်လင့်ချက်။ ရရှိရန် အလွန်အမင်း မျှော်လင့် စွဲလမ်းချက်။ “တခုလပ်မ ရယ်လို့၊ ကာလကတမျိုး၊ ယောကျ်ားတိုင်းပိုးပြီးလျှင်၊ ရနီးနှင့်ပြော။” သန်းမေ၊ ၄။ ၁၄၃။ ၂။ ရနိုင်ခဲ့သည်ကို တစ်စာမျှော်လင့် နေတတ်သူ။ “အပိုးဘဝတွင်ဖြင့် ရနီးကအသေခေါ်ရမည်။” မှော်၊ ၂။ ၁၄၂။

ရနယ် - န / ယနယ် / အနီးအောက်ခံတန်း။ အခြင်။

ရပေါက်ရလမ်း - န / ယာပောက်ယာလန်း / ရနိုင်စရာ အခွင့် အရေး၊ အခွင့်အခါ၊ အခြေအနေ။

ရပိုင်ခွင့် - န / ယာပိုင်ဂွင့် / ဥပဒေ သို့မဟုတ် ထုံးတမ်း၊ ပဋိညာဉ်၊ ကတိစသည်တို့ အရ တစ်တည်းက ရရှိခံစားနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ အကျိုးကျေးဇူး။

ရမိရာ - န / ယာမိယာသာ / လက်ဝင်း အခြေအနေအရ ရွတ်တရက် ရယူအသုံးပြုနိုင်ကောင်းသော အရာ။

ရမန် - န / ယမန် / စစ်ဆေးဆဲတရားခံကို ရုံးမိန်အရ ဆက်လက် ချုပ်နှောင်ထားခြင်း။ ဆက်လက်ချုပ်နှောင်ထားရှိရန် ချမှတ်

ပေးသော ရုံးမိန်။ (ခွဲအမှုထမ်းတွင် ခွင့်ပြုသောကာလထက် ပို၍ ရုံးမိန်ရပေ ချုပ်နှောင်ထားခွင့်မရှိချေ။) [လိပ်]

ရမန်ခံ - ကြိ / ယမန်ခန် / အမှုစစ်ဆေးဆဲတရားခံကို ဆက်လက် ချုပ်နှောင်ထားနိုင်ရန် တရားရုံးတွင် အမိန့်တောင်းခံသည်။ (ရမန်ယူသည်ဟုလည်းသုံးသည်။)

ရမန်ရက် - န / ယမန်ယက် / တရားခံအား ဆက်လက်ချုပ်နှောင် တားရန် တရားရုံးကခွင့်ပြုသော ရက်ကာလအပိုင်းအခြား။

ရမိုး - န / ရမုန်း / (ရမ်းပြည့်နယ်အရှေ့ တောင်ပိုင်း နယ်စပ်ဒေသ တွင်) ယောကျ်ား၊ မိန်းမ အင်္ဂုလိက်ရတနာ၍ ကခုန်ရသော အကတမျိုး။ [ယိုး]

ရမယ် - န / ယမယ် / ရန်မယ် - န၊ ရှ။

ရမယ်ဖွဲ့ - ကြိ / ယမယ်ဖွဲ့ / ရန်မယ်ရှာ - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရမယ်ရှာ - ကြိ / ယမယ်ရှာ / ရန်မယ်ရှာ - ကြိ၊ ရှ။

ရယု - ကြိ / ယာယု / ပိုင်ဆိုင်ထိန်းသိမ်းမိအောင် သိမ်းပိုက် သည်။ လက်ဝယ်ရောက်အောင်သိမ်းငင်သည်။

ရရစားစား - ကြိဝိ / ယာယုစားစား / ရှာဖွေရရှိသမျှမှာ စား သုံးရသည်နှင့် ကုန်ပျောက်လျက်။ အဖတ်မတင်ပဲ။

ရရစ် - န / ယာရစ် / က၊ ခ၊ င၊ ပ၊ ဖ၊ မ စသော ဗျည်းများ တွင် ရကောက်တွဲဟု၍ သို့မဟုတ် ရစ်ဆွဲရာ၌ ရကောက်၏ အသွင်ပြောင်းလဲထားသော အမှတ်အသား။ (၆)။ (ပါဠိ၊ သက္ကတသက် ဝေါဟာရများတွင် က၊ တ၊ ဒ၊ ဗ တို့၌လည်း ရရစ်၍ရေးသည်။)

ရရှိ - ကြိ / ယာရိ / လက်ဝယ်သိမ်းပိုက် ပိုင်ဆိုင်မိသည်။ လက် ဝယ်ရောက်ရှိသည်။

ရစစ် - န / ယာလတ် / ၁။ မြှောက်ခြင်း၊ စားခြင်းကြောင့် ရရှိ သော အခြေ။ ၂။ တစ် တရာ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုး၊ ဆက်။ (ရလပ်၊ ရလာဘ် ဟူ၍ လည်း ရေးကြသည်။)

ရစေ - န / ယစာ / ပေါ်နန်းတော်အိမ်တော်တို့၏ အဆောင်။ မြင့်မြတ်သောတိုက်ခန်း နေရာ။

ရစေတိုင် - န / ယစေတိုင် / အဆောက်အအုံတွင် အနောက် တောင်ဘက်တိုင်။

ရဝိန် - န / ယဝိန် / နေမင်း။ တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်။ [ပါ]

ရသ - န / ယာသုဉ္ဇ / ၁။ လျှာပေါ်တွင် ခံစားရသောအာရုံ၊ အရသာ။ ၂။ သာယာသောခံစားမှု။ နှစ်သက်ဖွယ်သဘော။ အနုပညာလက်ရာကြောင့် သာယာခံစားရမှု။ [ပါ]

ရသစာပေ - န / ယာသုဉ္ဇစာပေ / ခံစားရသမျိုးမျိုး သို့မဟုတ် အမျိုးမျိုးကို ဖန်တီးပေးနိုင်စွမ်းအောင် ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားထား သော ကဗျာ၊ စကားပြေစသည်။

ရသမင်ဂျီနွတ် - န / ယာသမင်ဂျီနွတ် / အာဓိကပ္ပကျမ်းလာ လူ တို့ကို စောင့်ရှောက်လေ့ရှိသည်ဟု ယူဆသော နတ်တကျိပ် နှစ်ပါးအနက် တပါး။ (ယက်ကန်းသည်အမျိုး ကိုကွယ်ကြ သည်။ယထာမဂျီ၊ ယုသမဂျီစသည်ဖြင့်လည်း အရေးကွဲသည်။)

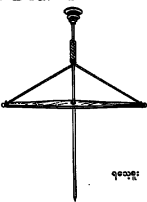
ရသေ - န / ယတ်သု / ရတ်သု / တိုတောင်းစွာ ရွတ်ဆိုရသော အသံ။ [ပါ]

ရသနာ် - န / ယတ်သနာ် / သက္ကရာဇ်တို့။ သက္ကရာဇ် ၈၀၀
တွင် မိုးညှင်းမင်းက ၇၈၈-ခု ဖြို၍ ၂ ခု ကြွင်းထားကာ
စတင်ရေတွက်စေသည့် သက္ကရာဇ်။ (သို့ရာတွင် လူအများ
မလိုက်နာပဲ မူလရှိရင်း သက္ကရာဇ်အတိုင်းပင် ဆက်လက်ရေ
တွက်ခဲ့ရာ လက်ရှိရေတွက်ဆဲ ကောဇာသက္ကရာဇ်အဖြစ် တည်
ရှိလာသည်။)

ရသနာ် - န / ယာသနာ်ယုန် / လျှာနှင့် ထိတွေ့ ခံစားရသော
အာရုံ။ [၁]

ရသနာ် - န / ယသော / ဆံကျစ်ထုံး၍ဖြစ်စေ၊ ခေါက်ခြာဆောင်း၍
ဖြစ်စေ၊ လျှော့တေ သို့ မဟုတ် သစ်ခေါက်ဆိုးဝတ်ရုံကို ဆင်
မြန်းလျက် ကျင့်ဝတ်သီလ ဆောက်တည်နေသူ။

ရသနာ် - န / ယသော / ပန်းထိပ်လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုလေ့
ရှိသည့် စူးချွန်တမျိုး။

ရသနာ်

ရသနာ်စိတ်ဖြေ - န / ယသောစိတ်ဖြေ / ခ၊ အခြား ရည်ရွယ်ချက်
မရှိပဲ၊ စိတ်ချမ်းမြေ့ မှုသက်သက်အတွက် ပြုလုပ်သည့်ဆောင်
ရွက်ချက်။ “ယခုအခါ၌ စာရေးခြင်းသည် လူ့ အဆက်အနွယ်
တို့၏ ရသနာ်စိတ်ဖြေ တခုလို ဖြစ်နေတော့သည်။” သွေး၊
၁၀၉။ ၆၁။ ၂။ အခြားအာရုံများ မဝင်စေပဲ၊ တစ်စုံတစ်ရာကို
အာရုံစူးစိုက်၍ ပြုလုပ်နိုင်ရန် စိတ်ထားသော တဦးတည်း
စဉ်းစားတက်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းရသည့် ကစားစရာစွဲဦး
တမျိုးမျိုး။

ရသနာ်ခန်းမိုးခြေငွေစာရင်း - န / ယာသနာ်ခန်းမိုးခြေငွေစာရင်း /
နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ တနှစ်တာအတွက် ကောက်ခံရရှိမည့်ငွေနှင့်
သုံးစွဲကုန်ကျမည့်ငွေများကို နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်ထားသည့် စာ
ရင်း။ (နိုင်ငံတော်၏ ရသနာ်ခန်းမိုးခြေငွေစာရင်းနှင့် တိုင်း၊
ပြည်နယ်၊ စည်ပင်သာယာ အဖွဲ့၊ ဦးစီးဌာန စသည်၏
ရသနာ်ခန်းမိုးခြေ ငွေစာရင်းဟူ၍လည်း ရှိသည်။)

ရဟန်း - န / ယဟတ် / ဆိုချက်တခုခုကို အခြေပြု၍ လည်ပတ်
သောအရာ။ ပန်ကာ။ [ဟိန်]

ရဟန်းယာဉ် - န / ယဟတ်ယာဉ် / အထက်အောက်တည်မတ်စွာ
တက်နိုင် ဆင်းနိုင်သော (အပေါ်တွင် ရဟတ်ကြီးပါရှိသည့်)
လေယာဉ်တမျိုး။ ဟယ်လီကော့ပတာ။

ရဟန်း - န / ယဟန်း / ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဝိနည်းတော်ကို ထိန်းသိမ်း
လျက်၊ ဆံကိုပယ်၊ သစ်ခေါက်ဆိုး အဝတ်ကိုဝတ်ရုံကာ မြတ်
သောအကျင့်ကိုကျင့်သည့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်။ [၁]

ရဟန်းကိစ္စ - န / ယဟန်းကိစ္စ / ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆောင်အား
ထုတ်ရသော အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း လုပ်ငန်း။

ရဟန်းကိစ္စပြီး - ကြံ / ယဟန်းကိစ္စတိုင်း / (ရဟန်းတို့ ၏
နောက်ဆုံး မျှော်မှန်းဦးတည်ရာဖြစ်သော) အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်
သို့ ဆိုက်ရောက်သည်။

ရဟန်းခံ - ကြံ / ယဟန်းခံ / ရဟန်းအဖြစ်ကို ရယူသည်။

ရဟန်းဘောင် - န / ယဟန်းဘောင် / ရဟန်း၏အဖြစ်။ ရဟန်း
လောက။ [၁]

ရဟန်းလောင်း - န / ယဟန်းလောင်း / ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူ
မည့်သူ။

ရဟန်းဝတ် - ကြံ / ယဟန်းဝတ် / ရဟန်းအဖြစ်ကို ရယူသည်။

- န / ယဟန်းဝတ် / ရဟန်းအဖြစ်ကို ရယူသူ။

ရဟန္တာ - န / ယဟန်းဒါ / ကိလေသာကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်။ [၁]။

ရာ

ရာ - ကြံ / ယာ / ထိုက်သင့်လျော်ကန်သည်။

- စည်း / ယာ / ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်းကို
ဟောပြုရန် ကြိယာနောက်မှ ဆက်ထွဲသောစကားလုံး။ “အား
ထုတ်မှုသည် အကျိုးများရာ၏။” တင်းစာ။

ရာ - စည်း / ယာ / အမှုအရာ၊ အရေအရာစသည့် နာမ်ပုဒ်တွဲ
စပ်၍ ကြိယာနာမ်ပြုလုပ်ရာ၌ နာမ်ပုဒ်တွင် ပြည့်စုံသော
စကားလုံး။ “ထင်ရာလုပ်တတ်သောစိတ်။” ခေါ်ကံ။ ၉။

- သမ်း / ယာ / ကြိယာ၏အမှုအရာ မပြီးပြတ်သေးကြောင်း
ထင်ရှားစေသည့် စကားဆက်။ “အလွန်ချမ်းလှ၍ ဒုက္ခဖြစ်
ရာ ထူထဲစွာသော အခြေအခံကို။” အနတ္တ။ ၁၃။

ရာ - အာလုပ် / ယာ / တစ်တည်းအား သာယာစွာ တိုင်တည်
ပြောဆိုသည့် အာလုပ်စကား။ “ကံသီလို့ပ မောင်ရာ။”
သံသွေး၊ ၁။ ၃၀၈။

ရာ - န / ယာ / ဆယ်ပေါင်းဆယ်လီ အရေအတွက်။

ရာကျပုဆိုး - န / ယာကျပုဆိုး / ရောင်ရိုဖိုးချည် လွန်းငယ်တရာ
ဖြင့် အခိုက်အကွက်ဆင် ရက်ထားသော ပုဆိုး။

ရာကျော်စပါး - န / ယာကျော်စပါး / တကေစိုက်ခင်းမှ အများ
ဆုံး စပါးစင်းတရာကျော်အထိ သီးထွက်ကောင်းတတ်သော
မျိုးစပ်၊ ပင်နိမ့်၊ သက်တိုစပါးမျိုး။ (ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် မျိုး
စပ်အောင်မြင်၍ ပျံ့နှံ့လာသည်။)

လောကီကြောင်း - စည်း / လောကီကြောင်း / ကြိယာနှင့်
နာမ်စသောနာမ်များကို စေရန်အလိုငှာဟူသော အနက်ရ

နာမ်ပုဒ်ပြုလုပ်ရာတွင် ဆက်တွဲသော စကားလုံး။ (ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်း၊ အေးရာအေးကြောင်း၊ အောင်ရာအောင် ကြောင်း စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

ရာဇဝင်နှစ် - န / ယာဝင်နှစ် / တရာ အရေအတွက် ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အချို့အချက်ချက်သည့် အချိုးအစားနှစ်။

ရာဂ - န / ယာဂ / ကာမဂုဏ်၌ ပြင်းစွာစွဲမက်သော စိတ်ဆန္ဒ။ [ပါ]

ရာဂ - န / ယာဂ / တရာစီ ပေါင်း၌ ပိုင်းခြားထားသော အရေ အတွက်။ (ရာဂနှစ်၊ ရာဂခေတ်ဟူ၍ သုံးသည်။)

ရာဂနှစ် - န / ယာဂနှစ် / နှစ်ပေါင်းတရာစီ ပိုင်းခြားထားသော ကာလ။

ရာဇ - န / ယာဇာ / ခ၊ မင်း။ အစိုးရ။ ၂။ ဗေဒပညာအရ မဟာဘုတ်တိုင် ၇ ပါးတွင် တခုအပါအဝင်ဖြစ်သော အိမ်ခွင်။ [ပါ]

ရာဇကြောင်း - န / ယာဇာကျောင်း / မင်းမှုမင်းရေ။ နိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော အရေးကိစ္စ။

ရာဇဂုဏ် - န / ယာဇာဂုဏ် / မင်း၊ အစိုးရ၏ အာဏာစက် အပိုင်းအခြား။ [ပါ]

ရာဇဌာနီ - န / ယာဇာဌာနီ / ယာဇာဌာနီ / မင်းနေပြည်။ နိုင်ငံမြို့တော်။ [ပါ]

ရာဇဝင် - န / ယာဇာဝင် / လေ၊ သဘော စသည်၌ ရှေး၏ နံလျှောက်များအခြေပြုရာ ထိပ်စီးထောက်တိုင်။

ရာဇဓိက - န / ယာဇာဓိ / မင်းပေးသော အပြစ်ခံစက်။ [ပါ]

ရာဇဝံ - န / ယာဇာဝံ / မင်းကျင့်တရား။ မင်းတို့ လိုက်နာအပ်သောတရား။ [ပါ]

ရာဇဝိတိ - န / ယာဇာဝိ / မင်းတို့ ကျင့်ဆောင်အပ်သော ညွှန်ပြချက်။ [ပါ]

ရာဇပဏ္ဍိ - န / ယာဇာပဏ္ဍိ / မင်းထိုင်ရာပလ္လင်။ [ပါ]

ရာဇမဟာမိတ် - န / ယာဇာမဟာမိတ် / ခ၊ ပြည်ထောင်အချင်းချင်းအနေဖြင့် ရင်းနှီးစွာဆက်ဆံသောနိုင်ငံ။ မိတ်ဆွေနိုင်ငံ။ ၂။ တနိုင်ငံနှင့်တနိုင်ငံ မိတ်ဆွေဖြစ်ဆက်ဆံမှု။ မိတ်ဆွေနိုင်ငံအဖြစ်။ [ပါ]

ရာဇမတ် - န / ယာဇာမတ် / မင်းပွဲ၊ ဘုရားပွဲ စသည်၌ အလေးအမြတ်ထားရာနေရာကို ကာရံလေ့ရှိသည့် မှန်ကူကွက်ပုံ ရက်ထားသော နှိုင်းဝါးအကား။

ရာဇမတ်ကွက် - န / ယာဇာမတ်ကွက် / ရာဇမတ်အကာအရံတို့တွင်ပါသော မှန်ကူကွက်။

ရာဇမတ်သရက် - န / ယာဇာမတ်သရက် / အသီးရှည်မျောသော ဘင်္ဂလားသရက်တမျိုး။

ရာဇဝံ - န / ယာဇာဝံ / မင်းစဉ်မင်းဆက်ဖြစ်ပျက်အကြောင်းရာ စာတမ်း။ [ပါ]

ရာဇဝင် - န / ယာဇာဝင် / ခါးသောအရသာရှိသည့် ရွက်ပေါင်းများ ရွက်ဆိုင်ထွက်၍ အမျှအတိုင်းဖြင့် အေးသောအရပ်၌ ပေါက်သော၊ အမြစ်မှားဆေးကပ်သည့် နွယ်ပင်ကြီးတမျိုး။ ရာဇဝင်တွင် - နဝိ / ယာဇာဝင်တွင် / နေ့သံတွင် ကာလကြာရှည်

စွာ အမှတ်တရဖြစ်လောက်ဖွယ် ထင်ရှားသော။ ပြောစမှတ်တင်ကျန်သော။

ရာဇဝင်ပြောင် - နဝိ / ယာဇာဝင်ပြောင် / အစဉ်အဆက် ဂုဏ်သတင်းပေါ်ထင်သော။ ထူးထူးခြားခြား စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းသော။

ရာဇဝင်ရိုင်း - နဝိ / ယာဇာဝင်ရိုင်း / အစဉ်အဆက်ကဲ့ရဲ့ဖြစ်တင်ဖွယ် ဂုဏ်ပျက်နှမ်းသော။ သမိုင်းတွင် မထင်ကျန်စေလိုသည့် မလိုလားဖွယ်များ ဖြစ်ပျက်ရသော။

ရာဇဝင်လူဆိုး - န / ယာဇာဝင်လူဆိုး / မကောင်းမှုကို အကြိမ်ကြိမ်ကျူးလွန်လာခဲ့သော လူဆိုး၊ ရဲမှတ်တမ်းဝင်လူဆိုး။

ရာဇဝတ် - န / ယာဇာဝတ် / ယာဇာဝတ် / ခ၊ မင်းတို့၏ပြုဖွယ်ကိစ္စ။ မင်းကျင့်ဝတ်။ “ကောင်းကျိုးမြင်တတ်၊ ရာဇဝတ်၌” မင်းမကျင့် ၆၂။ ၂။ နိုင်ငံ၏ဥပဒေ။ မင်းမိန့်အာဏာစက်အပိုင်းအခြားအရ ဆောင်ရွက်လိုက်နာဖွယ်စဉ်းကမ်း။ “ရာဇဝတ်၊ လောကဝတ်၊ ဓမ္မဝတ်သုံးစွဲ” ရာမ၊ ပ။ ၂၃။ ၃။ မင်းတို့အတွက် ဆောင်ရွက် ဖွယ်ရာတရား။ မင်းမှုမင်းရေ။ အစိုးရကိစ္စ။ “ရာဇဝတ်ရေ၊ ပေါက်နှင်ကျေး” ကားပုံ။ ၅။ မင်းမိန့် သို့မဟုတ် အစိုးရဥပဒေအရ ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရန် ပညတ်ထားသော အမူအရာ။ “ရန်ခံဖြစ်၍၊ အပြစ်မလွှတ်၊ ရာဇဝတ်နှင့်” ဟိနု။ ၃၅။ [ပါ]

ရာဇဝတ်ကောင်း - န / ယာဇာဝတ်ကောင်း / ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူခဲ့သူ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ဆုံး - န / ယာဇာဝတ်ကျင့်ဆုံး / ရာဇဝတ်မှုခင်းများကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အခြေခံအဖြစ် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရသည့် ဥပဒေ၊ ထုံးတမ်း။

ရာဇဝတ်ကြောင်း - န / ယာဇာဝတ်ကြောင်း / ကိုယ်တိလက်ရောက်ကျူးလွန်မှု စသည်ကို အရေးယူခြင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်း။

ရာဇဝတ်တော် - န / ယာဇာဝတ်တော် / ရာဇဝတ်အပြစ်သင်ရောက်မည့်အန္တရာယ်။ အပြစ်အလျောက် ခံယူရမည့်ဖြစ်ရပ်။

ရာဇဝတ်မှု - န / ယာဇာဝတ်မှု / အပြစ်ခံစက်ထိုက်သင့်ဖွယ် ရှိသည်ဟု တရားရုံးတွင် စွဲဆိုခြင်းခံရသောအမှု။

ရာဇဝတ်သား - န / ယာဇာဝတ်သား / တရားရုံးတွင် ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အမှုစွဲဆိုခြင်းခံရသောသူ။

ရာဇဝတ်ဆင့် - ကြံ / ယာဇာဝတ်ဆင့် / မင်းပြစ်မင်းဒဏ် ခံယူရသည်။ တရားဥပဒေအရ အပြစ်ခံစက်ခံယူရသည်။

ရာဇဝတ်ဆိုး - န / ယာဇာဝတ်ဆိုး / [ဥပဒေ] ရာဇဝတ်ပြစ်ခံစက်သင့်ရောက်နိုင်သောကိစ္စ။

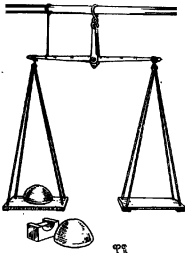
ရာဇသံ - န / ယာဇာသံ / နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ကမ်းလှမ်းပြောဆိုသတ်ပေးချက်။

ရာဇသံစာ - န / ယာဇာသံစာ / ရာဇသံ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရာဇသတ် - န / ယာဇာသတ် / ရာဇဝတ်မှုများနှင့် ဆိုင်သောဥပဒေ။ ရာဇဝတ်မှုခင်းဆိုင်ရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာ။

ရာဇဓိဋ္ဌေ - န / ယာဇာဓိဋ္ဌေ / မင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် သိက္ခာစောင့်စဉ်းမှု။ စောင့်စဉ်းအပ်သောသိက္ခာကျင့်ဝတ်။ [ပါ]

ရာဇာ - န / ယာဇာ / မင်း။ အစိုးရ။ [ပါ]

ရာဇာ

ရာဇာ - န / ယာဇာ / ချိန်ခွင်ကြီး။ [မွန်] [ဟိန်]
 ရာဇာရိုင် - န / ယာဇာရိုင် / ကုန်စည်ကို လက်ကားရောင်းဝယ်ရာ
 ဌာန။
 ရာဇာန် - န / ယာဇာန် / ငွေကျပ်တရာတန်ဖိုးသတ်မှတ်သုံးစွဲသော
 ငွေစက္ကူ။
 ရာဇာန်စေ့ - န / ယာဇာန်စေ့ / အလွန်မြင့်သော တောင်ပေါ်တွင်
 ပေါက်လေ့ရှိ၍ ဗဟိုညာရွက်ပြိုင်ထွက်သောပင်နှိုင်းငယ်တမျိုးမှ
 သီးသည့် အသီးအတောင်၏အစေ့။ (အလွန်ခါးပြီး သွေးချွပ်
 စေ၍ လေသက်စေသောအစွမ်းသတ္တိရှိသဖြင့် ဝမ်းကိုက်ဆေး
 ဖော်စပ်ရာတွင် သုံးသည်။)
 ရာတွင်း - န / ယာတွင်း / မြန်မာတာ တရာအက္ခရာအဝေး။ တာ
 တရာအတွင်း ခရီးအပိုင်းအခြား။ (တာ တထောင်သည်
 တတိုင်ဖြစ်၍၊ တတိုင်၏ထက်ဝက်ခရီးကို ငါးရာတွင်းဟု ခေါ်
 လေ့ရှိသည်။ ငါးရာတွင်းဟူ၍သာ အသုံးများသည်။)
 “အနောက်မြောက် ခုနစ်ရာတွင်းအကွာ။” ချုပ်ပုံ။ ဒု။ ၇၆။
 ရာထူး - န / ယာထူး / မင်း၊ အစိုးရတို့က တရုတ်ရာ တာဝန်
 ချအပ်ခန့်ထားသောအလုပ်အကိုင်။ မင်းတို့က ချီးမြှင့်ပေး
 အပ်သော တာဝန်အဆင့်။
 ရာထူးမျှ - ကြို / ယာထူးချဲ့ / ခန့်ထားရင်းရာထူးမှ ခေတ္တရပ်စဲ
 ထားသည်။
 ရာနှုန်း - န / ယာနှုန်း / ရာခိုင်နှုန်း - န။ နှင့် အတူတူ။
 ရာနှုန်းပြည့် - န / ယာနှုန်းပြည့် / ယာနှုန်းချေး / တရာ ရာခိုင်နှုန်း။
 - ကြိတ် / ရာနှုန်းချို / အရေအတွက် အားလုံးကျွတ်
 အားဖြင့်။ အလုံးစုံ။ အပြည့်အဝ။
 ရာပုံတိုး - ကြို / ယာပုံတိုး / ရေတွက်ရလွယ်ကူအောင် တရာစီ
 ခွဲခြား၍စတင်သည်။ ရာပုံသည်။
 ရာပျတ် - ကြို / ယာပျတ် / ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးကို အတိကျ
 နှိုင်းဆုံး သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။

- န / ယာပျတ် / ယင်းသို့ တန်ဖိုးကို ဆုံးဖြတ်ပေးသူ။
 ရာတာ - န / ရာဇာ / ကြက်ပေါင်စေး - န။ နှင့် အတူတူ။ [လိပ်]
 ရာဘက်နှုံး - န / ယာဘက်နှုံး / ရာဇဝတ်မှုခင်းများကို စီရင် စစ်
 ဆေးသောရုံး။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာရုံး။
 ရာမည - န / ယာမင်ညာ / မွန်အမျိုးသားတို့ နေထိုင်ခဲ့သော
 မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်းဒေသ။ (ပုသိမ်၊ ဟံသာဝတီ၊ မုတ္တမ)
 [မွန်]
 ရာရာစေ - ကြိတ် / ယာယာစာဇာ / ရာရာသေ - ကြိတ်။ နှင့်
 အတူတူ။
 ရာရာသေ - ကြိတ် / ယာယာသဉာသုဉာ / မထိုက်မတန် အရာ
 မသွင်းတန်သည်ကို အရာသွင်းလျက်။ မထိုက်တန်ပဲလျက်။
 အရာမဟုတ်ပဲ တွင်ကျယ်လျက်။
 ရာရှင် - န / ရာသွင် / ခ၊ စစ်မှန်စွာမျှအတွက် အချိုးကျ
 ရိက္ခာ။ ၂။ ကုန်ပစ္စည်းများပါသောကာလမျိုးတွင် လူစားရေ
 အချိုးကျအလိုက် ကန့်သတ်သည့် ပမာဏအတိုင်း ခွဲဝေ
 ရောင်းချသော လူသုံးပစ္စည်း။ [လိပ်]
 ရာရှင်စနစ် - န / ရာသွင်စနစ် / ကာလအပိုင်းအခြား တစုံတရာ
 အတွင်း လူတိုင်းချင်းအလိုက် သတ်မှတ်သည့်ပမာဏ၊ သတ်
 မှတ်သည့်ကုန်ပစ္စည်းကိုသာ ဝယ်ယူခွင့်ပြုသည့်စနစ်။
 ရာဝေအိုး - န / ယာဝေအိုး / ဆီ၊ ငါးပြာရည်စသည် ပိသောချိန်
 တရာဆုံသော စဉ်အိုးကြီး။
 ရာသီ - န / ယာသီ / ခ၊ တနှစ်ကို သုံးပိုင်းပိုင်းထားသောကာလ။
 (နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းဟု ပိုင်းခြားထားသည်။) ၂။ အပူ အအေး
 လေမိုးသော သဘာဝအခြေအနေ။ ဥတု။ ၃။ အခါ
 ကာလ။ “လေးနှစ်ကျော် ငါးနှစ်ရာသီလောက် ရှိတော့။”
 စိုး။ ၂၉၆။ ၄။ မိန်းမတို့တွင် အရွယ်ရောက်သည့်မှ သွေး
 မဆုံးမိကာလအတွင်း လစဉ်ပေါ်နေကျ မေ့တာသွေး။ ဥတု
 သွေး။ [၁၂]
 ရာသီကုန် - န / ယာသီကုန် / အခါရာသီအလိုက် ပေါ်ထွက်သည့်
 ကုန်စည်ပစ္စည်း။ ရာသီပေါ်ကုန်ပစ္စည်း။
 ရာသီခွင် - န / ယာသီခွင် / စက်ဝန်းကို ၁၂ ပိုင်းခြားထား
 သော ဇယားကွက်။ ဆယ်နှစ်ရာသီ ပိုင်းခြားရာအကွက်။
 ရာသီဇာ - န / ယာသီဇာ / ရာသီအလိုက်ပေါ်ထွက်သော သီးနှံ၊
 ဥမြစ်၊ အရွက်အပွင့်စသည့် စားဖွယ်။
 ရာသီစက် - န / ယာသီစက် / တဆယ်နှစ်ရာသီ လည်ပတ်ကူး
 ပြောင်းနေသော ရာသီစက်ဝန်း။
 ရာသီနာ - န / ယာသီနာ / အခါရာသီအလျောက် ဖြစ်ပွားတတ်
 သော အနာရောဂါ။
 ရာသီပင် - န / ယာသီပင် / ရာသီ အလိုက် ပွင့် သီး သော
 အပင်မျိုး။
 ရာသီပန်း - န / ယာသီပန်း / ခ၊ တဆယ်နှစ်ရာသီတွင် ရာသီ
 တခုစီအလိုက် ပွင့်ပွင့်သောပန်းမျိုး။ ၂။ ရာသီ - န။ ၄။ နှင့်
 အတူတူ။
 ရာသီပွဲ - န / ယာသီပွဲ / တနှစ်အတွင်း လစဉ်ကျင်းပမြဲ ပွဲလမ်း
 သဘင်။

ရာသီဥပုသ် - န / ယာသိုယုတ် / တဆယ်နှစ်ရာသီတွင် တရာသီစီ အလိုက် အမှတ်အသားပြုသောရာသီ။

ရာသီလေ - န / ယာသိုလေ / မှတ်သုံးလေ - န၊ နှင့် အတူတူ။ ရာသက်ပန် - ကြိဝိ / ယာသက်ပန် / တသက်ပတ်လုံး။ အသက် ထက်သုံး။

ရာဟု - န / ယာဟု / ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်၏ အရန်ဂြိုဟ်။ ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ် ၏ အရိပ်။ ဂြိုဟ်ဆိုးတမျိုး။ [ပါ]

ရာဟုထောင့် - န / ယာဟုခေါင့် / အ နောက် မြောက် ထောင့် အရပ်။

ရာဟုဖမ်း - ကြိဝိ / ယာဟုဖန်း / လပုလဲဖမ်းသည်။ နေကြတ် သည်။

ရိ

ရိ - နဝိ / ယိ / ခ၊ နှစ်လွန်းသော။ စုတ်ပြတ်လွယ်အောင် ဆွေး မြေ့သော။ ၂၊ ညှိုးနွမ်းသော။ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သော။ နှိုးလှသော။

- ကြိ / ယိ / သူတပါးမခံသာအောင် မထိတတ် ပြောဆိုသည်။

ရိနာ - န / ယိနာ / ကျင်ငယ်သွားရာလမ်းကြောင်း၌ရောင်ရမ်း၍ ကျိချဲ့ရည်များ ယိုဆင်းတတ်သော ကာလသားရောဂါတမျိုး။ ဂနိရိယာ။

ရိရှား - နဝိ / ယိရှား / [ပေါ] ပင်ပန်းတကြီးမိုသော။ အား ကုန်နွမ်းလှသော။ "စဉ်တလျှားတည်း၊ ရိရှား ပန်းဟိုက်၊ သောက်အံလိုက်သို့။" တူပေါင်း* ၅၅။

ရိသဲသဲ - ကြိဝိ / ယိသဲသဲ / ခ၊ မသိမသာ ချိတ်ချိတ်လျက်။ အရိပ်အမြက်မဲ့သာ သိစေလျက်။ ၂၊ အာရုံပြတ်မသား ပေါ်စေလျက်။ လေးနှက်စွာ နှလုံးမသွင်းပဲလျက်။ "မဟာ သတိပဋ္ဌာန်သမာပတ်ကို နှလုံးမသွင်း၊ ရိသဲသဲနေမိခြင်း အရိ တပါး။" ဖလဲ။ ၃၂။

ရိ

ရိ - နဝိ / ယိ / ခ၊ အမြင်အားဖြင့် မသိမကွဲ မှန်ဝါစိတ်ဆိုင်း သော။ "မင်းလွင်ကရီး၊ တိမ်ပန်းချီနှင့်။" ဗုဒ္ဓပျို့* ၁။ ၂၊ အရောင်အား လျော့တော့သော။ အလင်းရောင်အားလျော့ သော။ "ဉာဓိသောအခါကသည် သန်းခေါင်တိုင်အောင်။" ပါရာ။ ၅၅။

ရိ - န / ယိ / ယက်ကန်းတွင် တိုင်ချည် လေးပင်တကွဲ။

ရိကော်ခါ - န / ရကော်ခါ / သံလိုက်ခတ်အစွမ်းဖြင့် အသံကို သွင်းယူနိုင်၊ ပြန်၍ထုတ်လွှင့်နိုင်သော ကိရိယာ။ [လိပ်]

ရိတရာ - န / ယိတရာ / အမှောင်သန်းချိန်ကာလ။

ရိဝေ - နဝိ / ယိဝေ / ခ၊ မြင်ကွင်း မကြည်လင် မှန်ဆိုင်းသော။ အမြင်မှန်သော။ ၂၊ တွေ့ဝေသော။ အာရုံမ ကြည် လင် သော။ "အမြင်ဆင်မြင်ချက်ဟာ ရိဝေသွားစရာ အကြောင်း ရှိတယ်။" ဂုပ်ပန်။ ၉။

ရိုး

ရိုးတီးယားတား - ကြိဝိ / ယိုးတီးယားတား / ယိုးတီးယားတား - ကြိဝိ၊ ရှ။

ရိုးတီးယောင်တောင် - ကြိဝိ / ယိုးတီးယောင်တောင် / ယိုးတီး ယောင်တောင် - ကြိဝိ၊ ရှ။

ရှ

ရှဇီ - န / ရှန်လို / တင်စားခေါ်ဝေါ်ခြင်း။ [ပါ]

ရှ

ရှတ - ကြိ / ယူတု / [ပေါ] တသမြည်တမ်းသည်။ လွှမ်းဆွတ် တမ်းတသည်။

ရှပက အလင်္ကာ - န / ယူပကအလင်္ကာ / ဂုဏ်ရည်တူချင်းကို ထပ်တူမြှင့် ယှဉ်တွဲသုံးသော အလင်္ကာ။ (သာဓက။ ဤစာ ကိုးခန်း၊ ပုလဲပန်းခြံ၊ စိတ်ကျန်းမာန်လျော့၊ ငါကန်တော့ ၏။) [ပါ]

ရှပကာ - န / ယူပကာ / ရုပ်ဆင်းသွင်မြင်။ [ပါ]

ရှပနိကာယ် - န / ယူပနိကာယ် / ရှပကာ - န၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

ရှပဗေဓ - န / ယူပဗေဓ / သဘာဝရုပ်ဝတ္ထုခြံပျား၊ စွမ်းအင် တို့၏သဘာဝ၊ ယင်းတို့၏ ဆက်သွယ်မှုကို လေ့လာသည့် ပညာရပ်။ [ပါ]

ရှပဘိ - န / ယူပဘိ / ရုပ်ထင်ရှားတည်သော ဗြဟ္မာဘုံ။ [ပါ]

ရှပါရုံ - န / ယူပါရုံ / မျက်စိဖြင့်မြင်နိုင်သောအာရုံ၊ အဆင်း။ [ပါ]

ရှပက္ခန္ဓာ - န / ယူပက်ခန်ခါ / ရှပက်ခန်ခါ / ရုပ်အရ၊ ရုပ်တရား ပေါင်း။ [ပါ]

ရှူး

ရှူး - နဝိ / ယူး / ခ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်သော။ ၂၊ ပကတိသဘော မတည်မငြိမ် ယွင်းပျက်သော။

ရှူးကြောင်ကြောင် - ကြိဝိ / ယူးကြောင်ကျောင် / စိတ်မငြိမ်ပဲ ပေါ့ပေါ့တန်တန် ပြောဆိုပြုမူလျက်။

ရှူးနှမ်းနှမ်း - ကြိဝိ / ယူးနှမ်းနှမ်း / အနည်းငယ်စိတ်မနှံ့ပဲ။

ရှုပေါပေါ - ကြိဝိ / ယူပေါပေါ / ရှုကြောင်ကြောင် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
 ရှုရှုယူယူ - ကြိဝိ/ယူယူယူယူ / ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်း ကင်းကွာခြင်း ကြောင့် ပြုမိပြုရာ ပြုသောအားဖြင့်။
 ရှုရှုမှိုမှို - ကြိဝိ / ယူယူမှိုမှို / ဆင် ခြင် ဉာဏ် ကင်း မဲ့စွာ။
 ရှုသွပ် - နဝိ / ယူသွတ် / ဟကတိစိတ် ယွင်း ဖျက် ဖောက် ပြန်သော။

ရေ

ရေ - န / ယေ / မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်၊ သမုဒ္ဒရာစသည်တို့ တွင် သဘာဝအလျောက်တည်ရှိသော အရည်။
 ရေ - စည်း / ယေ / တရုအဦးအား လှမ်းခေါ်ရာ၌ အမည် နောက်က ဖက်ထည့်ရသော စကားလုံး။
 ရေ - ကြိ / ယေ / ယိ / အရအပေါင်းကိန်းသင်္ချာကို သိရှိရအောင် ခွဲခြားစိစစ်၍ စုပေါင်းမှတ်ယူသည်။ အရအတွက် စေ့မစေ့ စစ်ဆေးသည်။
 ရေကစား - ကြိ / ယေကစား / ခ၊ ရေထဲတွင်ပျော်၍ခွာကူးခပ် မွေ့လျော်သည်။ ။ သင်္ကန်းပဲ့တွင် အပြန်အလှန် ရေနင့် ပက်ဖျန်းသည်။
 ရေကတော့ - န / ယေကခေါ် / ရေပြင်၌ အလယ်တွင် ချိုင့်၍ ရစ်လည်နေသော ရေဝဲတမျိုး။
 ရေကမိုး - န / ယေကမိုး / ပေါ်) သောက်ရေအိုး။ ရေချမ်း အိုး။ “ရေကမိုး ရေချိုးသူ၊ ညှင်းဖြူပြီးပြောက် ခွဲတတ် တယ်။” ညွှန်ပေါင်း၊ ပ။ ၇။
 ရေကမိုး - န / ယေကမိုး / ဆေးဖက်ဝင်သော နွယ်ပင်မျိုး။
 ရေကမိုးတင် - န / ယေကမိုးတင် / ဆင်၏ခေါင်းအဖုနှစ်ခုနှင့် ဆက် သားအပုတခုတို့၏ ဖိုခုံလောက်ဆိုင်နေရာ။
 ရေကူး - ကြိ / ယေကူး / ရေထဲတွင် ခြေလက်တို့ကို ယက်ကန် လှုပ်ရှားနေလျက် ကိုယ်ခန္ဓာရွေ့ လျှားအောင်ပြုသည်။
 ရေကူးကန် - န / ယေကူးကန် / ရေကူးရန်အတွက် သီးသန့် ပြုလုပ်ထားသောကန်။
 ရေကူးညာတင် - န / ယေကူးညာတင် / စကားကြီးဆယ်မျိုး အနက် ရေညာကတပ်ကြို၍ကူးမှ လိုရာဆိပ်ကမ်းသို့ရောက် သကဲ့သို့ မိမိလိုရာသို့ ရောက်အောင် စကားဖိုဖြင့် ပြောဆို နည်း။
 ရေကိုင် - ကြိ / ယေကိုင် / ခ၊ တိုက်ကြက် အင်အားပြည့်အောင် ရင်းလည်ပင်းပေါင်းအတောင်ပံအောက် စသည်ကိုရေနင့်ပွတ် သပ်ပေးသည်။ ။ အပေါ်အပါး သွားရာတွင် သန့်စင်စေရန် ရေကိုအသုံးပြုသည်။
 ရေကန် - န / ယေကန် / ရေတင်နေစေရန် တူးဖော်ပြုလုပ်ထား သည့် ချိုင့်ကြီး။

ရေကုန် - ကြိဝိ / ယေကုန် / ခ၊ ကြက်သည် ခွပ်နိုင်စွမ်းကုန်သည် အထိ။ ။ [ဥပစာ] အစွမ်းကုန်။
 ရေကုန်ရေခန်း - ကြိဝိ / ယေကုန်ယေခန်း / [ဥပစာ] နည်းလမ်း ကုန်။ အစွမ်းကုန်။
 ရေကုန်လိုက် - ကြိ / ယေကုန်လိုက် / ခ၊ ဒီရေတက်သည်မှ ဒီရေ တက် ရပ်သည်အထိ လေ့ဖြင့်လိုက်သည်။ လေ့ကို မျော၍လိုက် သည်။ ။ [ဥပစာ] နည်းကုန်လမ်းကုန် ကြိုးစား လုပ်ကိုင် သည်။ ကိစ္စတခုခုကို အဆုံးအထိ လိုက်လျော့ကြည့်သည်။
 ရေကျ - ကြိ / ယေကျ / ဒီရေခိုခိုဆင်းသည်။ ရေပြင် လျော့ နှိမ့်သွားသည်။
 - န / ယေကျ / ခ၊ လျော့ဆင်းနေသောဒီရေ။ ။ ရေ တံခွန် - န၊ နှင့် အတူတူ။ “ကြောက်မက်ဖယ်သော ရေကျ များ၊ ရေတံခွန်များကို ဖြစ်စေကြကုန်၏။” လူမြေ။ ၃၁။
 ရေကျ - ကြိ / ရေကျ / ခ၊ ရေတွင် လျော်စွပ်ခြင်း ခံရပြီးဖြစ် သည်။ “ဒီလုံ့လည်နှစ်ရေကျပြီးပြီ။” ။ ဆေးရောင် ကျွတ် သည်။
 - န / ယေကျ / ရေလျော်ပြီး အဝတ်အထည်။ “ရေကျ ကို ပြန်ရောင်းရသည့်အတွက် မယ်လို့ပါ။”
 ရေကျော် - န / ယေကျော် / ကားလမ်း၊ လှည်းလမ်း စသည်တွင် ကန်လန်ဖြစ်လျက် နေရာသတ်မှတ်၍ နိုင်ငံခြားအောင် ရေစီး လမ်း ပြုလုပ်ထားသည့်နေရာ။
 ရေကျါငါးဝိ - န / ယေကျါငါးဝိ / အရည်ကျါ၍စားသုံးလေ့ရှိသော ငါး ငါးမျိုး။
 ရေကျက်အေး - န / ယေကျက်အေး / ဆူပွက်အောင် ကျီချက် ပြီးနောက် အအေးခံထားသောရေ။
 ရေကျောက် - န / ယေကျောက် / ပူသောရာသို့ ကလေးငယ် များတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ပြင်းထန်ခြင်းမရှိသည့် ကျောက် ရောဂါတမျိုး။ ကျောက်ဖြူ။ ပဲသီတာ။
 ရေကြီး - ကြိ / ယေကြီး / ရေထဲမြင့်တက်၍ ကျယ်ပြန့်စွာ ဖုံး လွှမ်းသည်။ ရေဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည်။
 ရေကြော - န / ယေကျော / ခ၊ မြစ်ပြင်၊ ပင်လယ်ပြင်စသည့် နက်ရှိုင်းရာအလိုက် သိသာ ထင်ရှားသော ရေစီးကြောင်း။ ။ မြေအောက် ရေရှိရာတလျောက်။
 ရေကြော မြေကြောလိုက် - ကြိ / ယေကျော မြေကျောလိုက် / [ဥပစာ] တရုတရသောအသံအလိုက် တူညီသောသဘာဝ ရှိသည်။ ဒေသအလိုက် အဖြစ်အနေ၊ အညီအညွှန်း စရိုက် စသည့် တူညီသည်။
 ရေကြုံ - န / ယေကျုံ / ရေမြင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ရေကြက် - န / ယေကျက် / ကြက်၏ကိုယ်ထည်မျိုးမျိုး ရေခိုင် ရေစပ်တို့ တွင် ကျက်စားလေ့ရှိသည့် ရေကူးတတ်၊ ပုပ်တတ် သော ခြေတံရှည်ငှက်တမျိုး။ (ရေကြက်မ ဟုလည်း ခေါ် သည်။)
 ရေကြောင်း - န / ယေကျောင်း / ခ၊ ချောင်း၊ မြစ်၊ သမုဒ္ဒရာ စသည့် ရေပြင်၌ လှေသင်္ဘော သွားလာရာ လမ်းကြောင်း။ ။ ရေလမ်းခရီး။

ရေကြောင်းပြ - န / ယေကျောင်းမျှ / ၁၊ သွားလိုရာ ရေလမ်း
ခရီးတွင် သင်္ဘောစသည်၌ အန္တရာယ်ကင်းသော ရေကြောင်း
လမ်းကို ကျွမ်းကျင်စွာ ညွှန်ပြပေးရသော အမှုထမ်း။ ရေ
ကြောင်းခရီးတွင် လမ်းညွှန်ပြသူ။ ၂၊ ရေကြောင်းလမ်းကို
ညွှန်ပြထားသော အမှတ်အသား။

ရေကြည်ရာမြက်နုရာ - န / ယေကျိုယာမျက်နုယာ / [ဥပစာ]
မှိုတင်းနေထိုင်ရန် သင့်တင့်ထိုက်လျော်သော နေရာဒေသ။

ရေခဲ - န / ယေဂ / အအေးဆဲ လွန်ကျခြင်းကြောင့် ကြည်လင်
မကျောသောအစိုင်အခဲအဖြစ် ဖြစ်တည်နေသော ရေအထူ
အထည်။

ရေခဲချောင်း - န / ယေဂျောင်း / ၁၊ သကြား၊ ဆေးရောင်
စသည့် ဖျော်ထားသောအရည်ကို အချောင်းအတံ ပုံစံခွက်၌
အေးခဲအောင်ပြုကာ လက်ကိုင်တံထည့်သွင်းထားသော စား
ဖွယ်။

ရေခဲခြစ် - န / ယေဂျစ် / ၁၊ ရေခဲကို အမှုန့်အစဖြစ်အောင် ပြုလုပ်
၍ ခွက်တွင်ထည့်ကာ သကြားရည် စသည်အမိန့်ထားသော စား
ဖွယ်။ ၂၊ ရေခဲကို အမှုန့်အစ ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ရသော
ကိရိယာ။

ရေခဲတိုက် - န / ယေဂဒိုက် / လူ့သဘာဝလောင်းများကို မပုပ်
မသိုအောင် ရေခဲဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လေအေးစက်ဖြင့် ဖြစ်စေ
အအေးဋ္ဌေးပေးကာ သိုထားရာ အခန်း။

ရေခဲပေါက်စီ - န / ယေဂပေါက်စီ / ရေခဲကို အမှုန့်အစဖြစ်အောင်
ပြုလုပ်၍ ဝါးမှိုတ်အဖျားတွင် ဆုပ်လုံးကာ သကြားရည်အမိန့်
ထားသော စားဖွယ်။

ရေခဲပွဲ - န / ယေဂပွဲ / ရေခဲစသည် အေးသောအခါအရည်များ
ကို အချိန်အတန်ကြာ အခြေအနေမယူကာ သိမ်းသိုထားနိုင်
သော ထည့်စရာ။

ရေခဲမုန့် - န / ယေဂမုန့် / ၁၊ ကြက်ဥ၊ သကြား စသည်တို့ကို
မွှေနှောကာ၍ အအေးခတ်ဖြင့် ခဲအောင် ပြုလုပ်ထားသော
စားဖွယ်။

ရေခဲမှတ် - န / ယေဂမှတ် / သာမန်အေးခဲစေနိုင်သော အအေး
ပမာဏ။ (ဖယ်ရင်ဟိုက် ပြဿချိန်အရ ၃၂ ဒီဂရီနှင့် စင်တီ
ဂရီတ်ပြဿချိန်အရ ၀ (သုည) ဒီဂရီ။)

ရေခဲသေတ္တာ - န / ယေဂသတ်တာ / အမြဲတစေအေး၍ နေစေ
လိုသောအရာ၊ အပူဋ္ဌေး ကြောင့် ပုပ်ရိပ္ပက်စီခြင်း မရှိစေလို
သောအရာ စသည်တို့ သိုထားရာ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်ဖြင့် စိမ်
ထားသော အိမ်သုံးပစ္စည်း။

ရေခဲသုပ် - န / ယေဂသုတ် / ရေခဲကို အမှုန့်အစဖြစ်အောင်
ပြုလုပ်၍ စပျစ်သီးခြောက်၊ ကျောက်ပဲရည်၊ မြေပဲလောင်မှုန့်၊
ကျောက်ကျော့နက်၊ ဒို့ဆီ အချို့ရည် စသည်ရေစပ် ပြုလုပ်
ထားသော စားဖွယ်။

ရေခဲအိတ် - န / ယေဂအိတ် / လူနာအား ဆေးကုရာတွင် အပူ
လျော့စေရန် ဖိကပ်ပေးရသည့် ရေခဲထည့် ကြက်ပေါင်စေး
အိတ်။

ရေခဲစက္ကူ - န / ယေဂနီစက်ကူ / ၁၊ ရုပ်ပုံ စသည်ကို ထပ်ကူး

ထုတ်၍ အသုံးပြုရသည့် စက္ကူပါး။ (ယေလင်းရည်စိမ်စက္ကူ၊
ဆီစိမ်စက္ကူ စသည်။) ၂၊ စာအုပ်ချုပ်ရာတွင် အပုံးနှစ်ဖက်
အတွင်းသားနှင့် တစက်တည်းကပ်၍ ထည့်ထားသောစက္ကူ။

ရေခဲတည် - န / ယေဂနီဒယ် / ကျောက်ပျဉ်၏ ပတ်လည် အနား
အတွင်းရှိ မြောင်း။

ရေခဲထည် - န / ယေဂနီဒယ် / ကွတ်အင်ချီစသည်တွင် အတွင်း
က ခံသော အဝတ်။

ရေခဲထွက် - ကြိ / ယေဂနီထွက် / ရေသဆင်ပွဲတွင် ရေပက်ခံရန်
လှည့်လည်သည်။

ရေခဲမှဆိုး - န / ယေဂနီပဆိုး / ရေချိုးပြီးခါစ ရေစိုခံလဲလှယ်
ရသည့်ပုဆိုး။

ရေခဲရေဋ္ဌေး - န / ယေဂနီရေဋ္ဌေး / အပူရှိန်ကြောင့် ရေမှ
ပျံ့ထက်သောအခါအဋ္ဌေး။

ရေခဲခွက်ချက် - ကြိ / ယေဂနီချက် / စားဖွယ်တစ်ခုထု (အများ
အားဖြင့် ထမင်း စသည်)ကို အရည်မသွန်မငဲ့ ပဲ ခန်းခြောက်
ကျက်နပ်အောင် ချက်သည်။

ရေချ - ကြိ / ယေချ / ၁၊ မြင်။ ကျွဲ၊ နွား စသည် တိရစ္ဆာန်ကို
ရေစပ်သို့ ဆောင်ယူ၍ ရေတိုက်သည်။ ၂၊ သင်္ဘော၊ လှေ
စသည်ကို ဆောက်လုပ်ပြီးနောက် အသုံးပြုရန် ရေထဲသို့
ဦးစွာချသည်။ ၃၊ ရေဖြင့် (ပထမအကြိမ်) ဖွပ်လျှော်သည်။
၄၊ မင်းညီမင်းသား စသည်ကို ရေတွင်နှစ်၍သတ်သည်။

ရေချိုး - န / ယေဂျီ / ရေငန်၊ ဒီရေ စသည် မဝင်သော ဒေသရှိ
အင်းအိုင်မြစ်ချောင်းမှ ပမာတိရေ။

ရေချိုးကုန် - န / ယေဂျီကုန် / ရေချိုးဒေသမှ ထွက်ရှိသောငါးပိ၊
ငါးခြောက် စသည်။

ရေချိုးငါးပိ - န / ယေဂျီငါးပိ / ရေချိုးဒေသမှထွက်ရှိသောငါးနှင့်
ပြုလုပ်သောငါးပိ။

ရေချိုး - ကြိ / ယေချိုး / ကိုယ်ခန္ဓာကို ရေနှင့်သွန်းလောင်းသန့်
စင်စေသည်။

ရေချိုးဆိပ် - န / ရေချိုးဖိတ် / ချောင်း၊ မြစ်၊ ရေကန် စသည်
တို့တွင် လူအများ ရေချိုးလေ့ရှိသောနေရာ။ ရေချိုးရန်
ပြုပြင်သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာ။

ရေချိုးငါး - န / ယေဂျီငါး / မြေ၊ ဖန်၊ သတ္တု၊ ယွန်း စသည်တခုခု
ဖြင့် ရေထည့်ရန်ပြုလုပ်ထားသော အစောက်ရှည် ထည့်စရာ။

ရေချိန် - န / ယေဂျီနီ / ၁၊ မျက်နှာပြင် နှိပ်ဖြင့်ပြေညီခြင်း ရှိမရှိ
စူးစမ်းလေ့လာရာတွင် အသုံးပြုရသောအရာကိုပြန် သို့ မဟုတ်
ရေထည့်ထားသည့် ဖန်ပြွန်ပေါက်ရိယာ။ ၂၊ စံအဖြစ်အမှတ်ပြု
ထားသော စွမ်းရည်အသင့်၊ တစုံတရာ သတ်မှတ်ထားသော
အခြေအနေ။ ၃၊ ယစ်မမှမခံနိုင်စွမ်း။

ရေချိန်ကိုက် - ကြိ / ယေဂျီနီကိုက် / ၁၊ မျက်နှာပြင် ပြေညီ
သည်။ အလျား သို့ မဟုတ် အစောက် ပုံမှန်ကျသည်။
၂၊ သတ်မှတ်ထားသော စံပြည့်မီသည်။ သတ်မှတ်ထားသော
အတိုင်းအဆ ပမာဏပြည့်မီသည်။ ၃၊ ဒီဇိုင်းဖက်ပမာဏနှစ်ရပ်
မျှတကျေလည်သည်။ အရွယ်နှင့်အမြတ်လည်း ရေချိန်ကိုက်
လိမ့်မည်မဟုတ်။ တင်းစာ။

ရေချမ်း - န / ယေဂျန်း / ခ၊ အေးမြသော သုံးဆောင်ဖွယ်ရေ။
သောက်ရေ။ ၂၊ ရတနာသုံးပါး စသည်အား ရည်မှတ်ကပ်လှူ
သော ရေ။

ရေချမ်းစင် - န / ယေဂျန်းစင် / အမျှား သောက်သုံးနိုင်ရန်
သောက်ရေအိုးတင်ထားသောစင်။ အဆောက်အအုံ။

ရေချမ်းအိုး - န / ရေဂျန်းအိုး / ခ၊ အမျှားသောက်သုံးနိုင်ရန်
တည်ထားသော သောက်ရေအိုး။ ၂၊ ဘုရားသောက်တော်
ရေအိုး။ ဘုရားပန်းထိုးသောအိုး။

ရေခြားမြေခြား - န / ယေဂျားမျှေချား / ချောင်းမြစ်သမုဒ္ဒရာ၊
တော၊ တောင်၊ နယ်မြေတစ်ခုခု ခြားနေသော တဘက်
အဝေးရပ်မြေ။ တိုင်းတပါး။

ရေခွက် - န / ယေဂျက် / ရေထည့် သိနိုင်သော ထည့်စရာ။

ရေခွန် - န / ရေဂွန် / ဆွဲစွဲသောရေ အတွက် ကျခံပေးဆောင်
ရသော ကြေးငွေ။

ရေငင် - ကြိ / ယေငင် / ရေတွင်း စသည်မှရေကို ရေပုံးဖြင့်
ခပ်၍ ဆွဲတင်သည်။

ရေငတ် - ကြိ / ယေငတ် / ခ၊ ရေမွတ်သိပ်သည်။ ၂၊ (သစ်ပင်
စသည်တို့) ရေပြတ်လပ်သည်။

ရေငတ်ဝမ်းကျ - န / ယေငတ်ဝန်ကျ / ရေမွတ်သိပ်သောဝမ်းကျ
ဧရာဂါ။

ရေငန် - န / ယေငန် / ဆားနံ့နောက်ပါရှိသောရေ။ ကျတ်တွင်း
ရေ။ ပင်လယ်ရေ စသည်။

ရေပင် - ကြိ / ယေပင် / ရေအောက်သို့ လျှိုစင်သည်။ ရေ
အောက်၌ အတန်ကြာနေသည်။

ရေပုပ်တိရိစ္ဆာန် - န / ယေပုပ်တိရိစ္ဆာန် / ရေပုပ်သမားတို့ ဝတ်ဆင်
လေ့ရှိသော အသက်ရှူအိတ်ပါ ရေပုပ်လေလုံ အဝတ်အစား
တမျိုး။ (ရေနက်တွင် မျက်လုံးမှန်ကပ်ပါသောခေါင်းဆောင်း
နှင့် ခပ်နောင်ရံတပ်မိနပ် စသည်တို့ပါ တဆက်တည်း ချုပ်
လုပ်ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည်။)

ရေပုပ်သင်္ဘော - န / ယေပုပ်သင်းဗော / ရေပြင်အောက်တွင်
သွားလာခတ်မောင်းနိုင်သော သင်္ဘော။

ရေပုံနေ - ကြိ / ယေပုံနေ / [ဥပစာ] မည်သို့မျှ ပြောဆိုခြင်း
မပြုပဲ နေသည်။ နှုတ်ပိတ်နေသည်။ တူဖီသောနေသည်။

ရေဓမ္မ - န / ယေဓမ္မ / အပူဓာတ်လွန်၍ အနီးအမြစ်သို့
ပြောင်းလဲလွင်ပျံ့နေသော ရေမှန်ထူ။

ရေစာ - န / ယေစာ / ခ၊ စာရွက်ကို ရေတွင်စိမ်သောအခါ
ထင်ရှားပေါ်လာအောင် ဓာတ်ဆေးစသည့် တစ်ခုခုဖြင့်
ရေသားထားသောစာ၊ အမှတ်အသား စသည်။ ၂၊ အမျှား
အားဖြင့် ငွေစက္ကူ၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်၊ အစိုးရပိုင် စာရွက်
စာတမ်း၊ စာချုပ်ခေါင်း စသည့် အတူအပူ လွတ်ကင်းစေလို
သော စာရွက်တို့တွင် အလင်းရောင်၌ ထောင်၍ ကြည့်ပါမူ
အခြားစက္ကူသားထက် ပါးလွှာစွာ ထင်ရှား မြင်သာအောင်
စက္ကူပြုလုပ်စဉ် ကတည်းက ဖော်လုပ် ထားသော အရေး
အသား၊ ပုံစံ၊ ရုပ်ပုံ စသည်။

ရေစား - ကြိ / ယေစား / ကမ်းပါး၊ ကျောက်ဆောင်၊ မြေသား

စသည်တို့ကို ရေအားရေဟန် ရိုက်ခတ်ခြင်းဖြင့် ပြုပဲ ပွန်း
ချိုင့်စေသည်။

ရေစီး - န / ယေစီး / ခ၊ ရွှေ့လျား နေသော ရေအလျဉ်း။
၂၊ ပုဂံပိုင်၏အလွှာ။ (တရေစီး၊ နှစ်ရေစီး စသည်ဖြင့် ရေ
တွက်လေ့ရှိ၍ ၃၊ ရေစီးလျှင် တသုတုမှတ်သားသည်။)

ရေစီးကမ်းပြို - န / ယေစီးကန်းပြို / (ရေစီးရာတွင် ကမ်းပြိုကျ
သကဲ့သို့) သွား၏ အမြစ်ခြေ၌ ပြည်ခိုအောင်း၍ သွားဖုံးရံ
သောအနား။

ရေစီးကမ်းပြိုလိုက် - ကြိ / ယေစီးကန်းပြိုလိုက် / ခ၊ သွားအမြစ်
ခြေ၌ ရှိနေပြီသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ထက်သန်မှုလွန်ကဲသည်။
လိုသည်ထက်ပို၍ လိုက်လျောသည်။ (စေတနာ၊ သဒ္ဓါ၊
ကရုဏာ စသည်တို့နှင့် တွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။)

ရေစီးကြောင်း - န / ယေစီးကြောင်း / ခ၊ တဘက်ဘက်သို့
ဦးတည်လျက် အဆက်မပြတ်ရွှေ့လျားရာ ရေအလျဉ်း၏ လမ်း
ကြောင်း။ ၂၊ ရေအလျဉ်းရွှေ့လျား ပြတ်သန်းသွားသဖြင့်
တင်ကျန်ခဲ့သောအရာ၊ တလျှောက်တည်း နိမ့်ချိုင့်သော
အရာ။ ၃၊ အထည် စသည်တို့တွင် တိုင်ချည် ဖောက်ချည်
မှန်ကန်စွာ မလျှိုမရက်မိသောနေရာ။ တိုင်ချည် သို့မဟုတ်
ဖောက်ချည်တမျိုးမျိုး ကျန်လပ်သောနေရာ။

ရေစီးမိနပ် - န / ယေစီးမနပ် / ကြက်ပေါင်စေးနှင့် ပုံသွင်း
ပြုလုပ်ထားသော မြေဖုအိပ် ရေလှေမိနပ်တမျိုး။

ရေစီးပောင်ဆန် - န / ယေစီးပောင်စန် / စကားကြီးဆယ်မျိုး
အနက် လိုရာပစ္စည်းရရှိ ပောင်ပေါ်၌တင်၍ ပြည့်ညောင်စွာ
ဆန်တက်ဘိသကဲ့သို့ ဥပမာ၊ ဥပမာယ၊ စုံလင်ပြေပြစ်အောင်
အသားအယာတင်ပြုပြောဆိုနည်း။

ရေစူး - န / ယေစူး / ခ၊ သတ်မှတ်သော ကုန် စည်ဝန် ချိန်
အပြည့်တင်ဆောင်ချိန်တွင် လျော့သင်္ဘော စသည်တို့ ရေ
အောက်သို့ နှစ်ဝင်နိုင်သည့်ကိုယ်တည်ပိုင်း၏ အစောက်ပမာဏ
၂၊ လျော့သင်္ဘောသွားလာရာ ရေထု၏အနက်ပမာဏ။

ရေစက် - န / ယေစက် / ခ၊ ဖိတ်စဉ် ယိုကျသော ရေပေါက်။
မျက်နှာပြင်တစ်ခုခုတွင် စိုစွတ်တင်ကျန်နေသော ရေပေါက်
ငယ်။ ၂၊ တချိန်တစ်ခုတွင် အတူတကွပေါင်းသင်းဆုံဆည်းရန်
အကျိုးအထောက်အပံ့ ဖြစ်စေမည့်ဟု ယူဆသော အတိတ်
ကောင်းမှုတစ်ခုခု။ (ရေစက်ချ၍ ပြုလုပ်ခဲ့သောကောင်းမှု
အကျိုးဆက်။)

ရေစက် - န / ယေစက် / ခ၊ တွင်း၊ ရေကန်စသည်မှ ရေပုပ်တင်
သောက်။ ၂၊ ရေလှောင်ကန်၊ ရေလှောင်ဆည်စသည်မှ
လွတ်ပို့သောရေကို ခံယူသုံးစွဲရာ ရေပိုက်ခေါင်းနှင့်တကွ ရေ
တိုင်။ ရေတိုင်ပိုင်။

ရေစက်ကုန် - ကြိ / ယေစက်ကုန် / ဆုံဆည်းပေါင်းသင်းရန်
အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အကျိုးဆက် ပြတ်စဲသည်။

ရေစက်ချ - ကြိ / ယေစက်ချ / ကောင်းမှု တစ်ခုခုပြုရာ၌
ကောင်းမှုတမြောက်ပြီးစီးသည့်အခါ မြေစောင်းနှုတ်(မြေကြိုး
ထု)အား တိုင်တည်သောအမှတ်ဖြင့် ခွက်၌တည်သောရေကို
မြေသို့ သွန်းလောင်းသည်။

- န / ယေဇက်ချဉ် / ရေစက်ခွက်ဆွတ်ခွတ်ဆီရသော ဆုတောင်း။ တိုင်တည်။ အမျှဝေစကား။

ရေစက်ခွက် - န / ယေဇက်ခွက် / ရေစက်ခွက်ချသောခွက်။ ရေ သွန်းခွက်နှင့် ရေခွက်အစုံ။

ရေစက်ဆုံ - ကြံ / ယေဇက်ဆုံ / အကြောင်းအခွင့်သင့်၍ တွေ့ ဆိုင် ဆက်သွယ်ပေါင်းသင်းမိသည်။

ရေစက်ပါ - ကြံ / ယေဇက်ပါ / တွေ့ ဆုံပေါင်းသင်းရန် အတိတ် က အကျိုးဆက်ရှိသည်။ အကြောင်းပြုရန် အကျိုးအခွင့် ပေါ်သည်။

ရေစက်သွန်း - ကြံ / ယေဇက်သွန်း / ရေစက်ချ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ရေစက္ကူ - န / ယေဇက်ကူ / ပါးလွှာ၍ခိုင်ခန့်သော စက္ကူတမျိုး။ ရေပါးစက္ကူ။

ရေစင် - န / ယေဇင် / ဝါသန့်ရှင်စင်ကြယ်သောရေ။ ၂။ တန်ခိုး သိရှိ သို့မဟုတ် ကျက်သရေတည်ရာ မြင့်မြတ်သောရေ။ (နတ်ရေစင်စသည်။) ၃။ နတ်စသည်ကို ပဿပူဇော်သော ရေသန့်။ “ရုက္ခတောသုံး၊ ပိသနိကံ၊ ချိမ္မိတံ၊ ဝပ်၊ ရေစင်သပ် လျက်။” ထု* ၁၆။

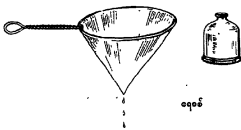
ရေစင်^၁ - န / ယေဇင် / ရေလှောင်စည်တင်သော အဆောက် အအုံမြင့်။

ရေစင်မိုး - န / ယေဇင်မိုး / ဝါ နတ်ကန်တောပွဲစသည်တွင် ထည့် သွင်းရသောငွေစေ့။ ၂။ နတ်မေးရာတွင် နတ်ဝင်သည်အား မေးရသောအခ။

ရေစောင်းထက် - နဝိ၊ / ယေဇောင်းထက် / ရေ၏ တိုက်စားမှု အင်အား ထက်မြက်သော။

ရေစင်^၂ - ကြံ / ယေဇင် / ရေကို ပိုမိုမှား အနည်အမွှန်းကင်းစင်သန့် ပြန်အောင် ကြားခံပိတ်ပါး၊ စကား၊ ကျောက်ပွစသည်တရသမျှ တဆင့်ဖြတ်သန်း စီးယိုကျအောင်ပြုသည်။

- န / ယေဇင် / ရေကို သန့်အောင်စစ်ရသော ဝတ္ထု ပစ္စည်း။

ရေစင်^၃ - ကြံ / ယေဇင် / ဝါ စီရေ အကျရပ်တန့်သည်။ ၂။ စီး စိမ့်ရန်ရေ သို့မဟုတ် အရည်မကျန်တော့၍ ရေအစီးတန်ရပ် သည်။ ရေကုန်ဆုံးသည်အထိ စီးယိုထွက်ကျပြီးသည်။ ၃။ ရေ မကျန်သည်အထိ စီးဆွန်ထွက်အောင် ပြုလုပ်သည်။ အရည် အားလုံးပယ်ထုတ်သည်။

- န / ယေဇင် / စီရေ အကျဆုံးအချိန်။ အနိမ့်ဆုံးစီရေ။

ရေစက်ကုန်း - န / ယေဇက်ယော / စကားကြီး ဆယ်မျိုးအနက် (ရေစက်ကို ရေတွင်နှစ်၍ အပေါက်ကိပ်တံကာ ဆွဲယူလိုက် လျှင် ရေတွက်မကျပ် ပါသကဲ့သို့) သူတပါးပြောဆို စောဒ က တက်ခွင့် မကျန်အောင် ဆိုပိတ်ပြောဆိုနည်း။

ရေစက်ကန် - န / ယေဇက်ကန် / ရေသန့်ရရှိရေးအတွက် သဘာဝ ရေကို အနည်ထိုင်စေခြင်း၊ ပိုးမွှားသတ်သင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် လုပ်ရန် ခေတ္တသို့လှောင်ထားသည့်ကန်။

ရေစစ်ပေါ - န / ယေဇစ်ပေါ / ရေ အနည်အမွှန်းကို စစ်သော အဝတ်။

ရေစစ်အိုး - န / ယေဇစ်အိုး / အနည်အမွှန်းပေါသောရေကြည်ကို ရရှိစေရန် ကျောက်ပွမှတဆင့် ရေစိမ့်ထွက်စေသည့် သောက် ရေအိုးတမျိုး။

ရေစေ့စို - န / ယေဇစ်စို / ဝါ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို သီးခြားသတ်မှတ် ရယူနိုင်ရန် တရားရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ခြင်း။ ၂။ ချောစရာချောထုပ် သေတ္တကို အမှန်တကယ် ပေးပို့ကြောင်း စာပို့တိုက်၏ ဝန်ခံချက်ရယူရန်နှင့် ပို့ဆောင်မှုတာဝန် အပ်နှင်းကြောင်း ထင်ရှားစေရန် မှတ်ပုံတင်ခြင်း။ [လိပ်]

ရေစည် - န / ယေဇိ / ရေထည့်ရန်သတ္တု၊ သစ်သားစသည့် ဝတ္ထု ပစ္စည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် အငိုင်း၊ သို့မဟုတ် စတုဂံပုံ၊ ဗြဲလုပ် ထားသော ထည့်စရာ။

ရေရန် - ကြိဝိ / ယေဇန် / ရေစီးရာတက်သို့ လိုက်ပါလျက်။ ရေစီးအလိုက်။

ရေရန်မျော - ကြံ / ယေဇန်မျော / [ဥပစာ] ပကတိအခြေအနေ၊ အဆင့်အတန်းစသည်မျှ နှိမ့်ကျသွားသည်။

ရေရပ် - န / ယေဇတ် / ရေပြင်နှင့် ကုန်းမြေထိသော နေရာဝန်း ကျင်။ ရေနှင့်မြေ၏အပိုင်းအခြား။

ရေရပ်ကျင်း - ကြိဝိ / ယေဇတ်ကျင်း / ရေတံဆွဲကျင်းသောရေ လက်ဆေးရည်စသည် ပါရိယူနှင့်။

ရေရပ်စပ် - ကြိဝိ / ယေဇတ်စပ် / ရေအနည်းငယ်ရှိလျက်။ ရေ အနည်းငယ်ချန်လျက်။

ရေရပ်စက် - န / ယေဇတ်စက် / ရေကိုပယ်ယူနိုင်သော ကိရိယာ။

ရေစိမ့်ကျွဲ - န / ယေဇိန်ကျွဲ / [ဥပစာ] အတွေ အကြုံများ၍ ခံနိုင်ရည်ရှိသူ။ ပင်ပန်းမှုအထိ ခံနိုင်သူ။

ရေစိမ့် - န / ယေဇိန်း / မကျိုးချက်ရသေးသောရေ။

ရေစွယ် - န / ယေဇွယ် / ကမ်းတဘက်သို့ ဦးတိုက်၍ အဟုန် ပြင်းစွာရိုက်ဟပ်လာသော ရေလှိုင်။ ရေစီးပြင်း၏အစွန်း။ “ရေ စွယ်ကောင်းလျက်၊ ဖောင်သတိစက်။” ပေါ၏၊ ဒု။ ၂၇၀။

ရေဆူမှတ် - န / ယေဇူမှတ် / သာမန်ရေဆူမှတ်၍ အနီးပျံစေ နိုင်သော အပူပမာဏ။ (ဖယ်ရင်ဟိုက်ပြဒါးချိန်၌ ၂၁ ဒီဂရီ။ စင်တီဂရိတ်ပြဒါးချိန်၌ ၁၀၀ ဒီဂရီ)။

ရေဆေး - န / ယေဇေး / ရေနှင့်စပ်၍ ခြယ်မှုန်းရသော ယန်းချီ ဆေး။

ရေဆေးငါး - န / ယေဇေးငါး / [ဥပစာ] (ရေဆေးကြောထား ၍ သန့်ပြန်သော ငါးကဲ့သို့) အသားအရောင် ပြုစင်သန့် ပြန်သူ။

ရေဆိုး - န / ယေဇိုး / ဘဒ္ဒဟုန်ပြင်းစွာ တိုက်စားတတ်သောရေကြမ်း။ ၂။ အညစ်အကြေး ဆေးကြောသွန်ထုတ်သောရေ။

- နဝိ / ယေဆိုး / အန္တရယ်ကြီးမားအောင် ရေစီးရေဟုန်ပြင်းထန်သော။ "ရေဆိုးတဲ့အမိများ စိတ်ကအသံတွေဟာ မိုင် ၅၀ လောက်ကတောင်ကြားရတယ်။" ကျိုးဆောင်။ ၁၆၂။

ရေဆင်းနှာမောင်း - န / ယေဆင်းနှာမောင်း / ပြင်းထန်သော လေဟုန်က ရေပြင်ကို တိုက်ခတ်သိမ်းငင်ခြင်းကြောင့် အပေါ်သို့ လွင့်တောင်မြှောက်တတ်သည့် ရေရိုင်း။

ရေဆင်း - န / ယေဇင်း / ရေလျော့ရာ ဆင်ခြေလျှော့အပြင်။ ယင်း၏ပမာဏ။

ရေဆင်းစင်တား - န / ယေဇင်းဒေါး / မြစ်ဆိပ်။ ရေဆိပ် စသည်တို့တွင် ရေထဲသို့ စိုက်ဝင်စေလျက် ဆင်ခြေလျှော့ ဆောက်လုပ်တပ်ဆင်ထားသော လှေကားစသည်ဆင်းစရာ။

ရေဆင်းပြွန် - န / ယေဇင်းပြွန် / ရေစသည် စီးတွက်စေလိုရာသို့ သွယ်ထားသောရေပြွန်။

ရေဆိုင် - န / ယေဇိုင် / မြစ်ချောင်းနှစ်မြွှာ သို့မြွှာစသည်မှ အဟုန်နှင့်စီးဆင်းလာသော ရေကြောချင်း ထိပ်ရာရေပြင်။ ဒီရေနှစ်ကြောင်း စုဆုံရာ။

ရေဆန် - ကြိတ် / ယေဇန် / စီးဆင်းနေသောရေကြောကို ဆန်တက်လျက်။

- န / ယေဇန် / ရေစီးကိုဆန်၍တက်သောရေစီး။

ရေဆပ် - န / ယေဇိတ် / ၁။ မြစ်ကမ်း၊ ချောင်းကမ်း၊ ကန်ပေါင်စသည်တို့၌ လူအများရေစိ ရေချိုးသောကန်။ ၂။ လှေသင်္ဘောစသည် ဆိုက်ကပ်ရန် သတ်မှတ်ထားသောနေရာ။

ရေဆုံးရေများ - ကြိတ် / ယေဇုန်းယေများ / [ဥပစာ] အဆုံးအငိုင်းအခြားအထိ။ အပြီးတိုင်။ "တရုတ်ဂေမီယင် ရေဆုံးရေများလိုက်တတ်တယ်။" နှစ်နှစ်။ ၂၉၂။

ရေဆွဲအိမ်သာ - န / ယေဆွဲအိမ်သာ / အမြဲ ရေပြည့်တက်နေသော ရေလွှာင်စည်လွတ်ကိုဆွဲခြင်းဖြင့် မိလ္လာကို အရပ်တပါးသို့ သွယ်ထုတ်စီးဆင်းသွားစေသော အိမ်သာ။

ရေညှိ - န / ယေညှိ / ၁။ ရေမှအနည်တင်ကျန်ခဲ့သော အကျိုအခွံ။ ၂။ အမြဲစိုစွတ်သောကျောက်တုံး။ သစ်ဆွေးမမြဲဆွေးစသည်တွင် အပေါ်ယံ၌ ဖုံးကွယ်ပေါက်ပွားလာတတ်သော အစိမ်းရောင်ရှိ ပင်ကပ်ငယ်တမျိုး။

ရေညှိတက် - နဝိ / ယေညှိတက် / စိုစွတ်သောအပြင်တစ်ခုတရာ၌ ရေညှိပင်ကပ်များ သို့မဟုတ် ရေအနည်အဟပ်များ ချွဲကျိစွာ တင်နေသော။

ရေညှိရောင် - န / ယေညှိယောင် / အဝါ။ အစိမ်းနှင့်အနက်ရောင်ရောစပ်ပါဝင်နေသော အရောင်တမျိုး။

ရေညှောင်ကောင် - န / ယေညှောင်ကောင် / ရေကန်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျွဲလူးမိမိများတွင် ကျက်စားတတ်သော နှုတ်သီးချွန်၊ ခြေတံရှည် ဝမ်းလိုက်ဖြူသော အလတ်စားအရွယ် ငှက်မည်းတမျိုး။

ရေတကောင်း - န / ယေဂေါင်း / သောက်ရေထည့်သော လည်ပင်းရှည်အိုးငယ်တမျိုး။

ရေတမာပင် - န / ယေတမာပင် / အတွန့်ပါသော အရက်ချွန်းရှိ၍ အပုပ်ပင်လုံးစေသော ပင်စောက်တမျိုး။ (သင်္ဘောတည်း။ ထိပ်ပေါက်ပင်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ လမ်းဘေးတွင် အလှစိုက် ပင်စောက်တမျိုး ဖြစ်သည်။)

ရေတော်ငါးပါး - န / ယေတော်ငါးပါး / ဘုရားအား ရည်စူးကပ်လှူသောရေ။ (မျက်နှာသစ်တော်ရေ၊ သောက်တော်ရေ၊ ခြေလက်သန့်သက်ရေ၊ ချိုးတော်ရေ၊ သုံးဆောင်တော်ရေဟူ၍ သတ်မှတ်ပူဇော်တတ်ကြသည်။)

ရေတံခါး - န / ယေတံခါး / ဆည်မြောင်းတို့တွင် ရေစွင့်နိုင် ပိတ်နိုင်သည့် အကန့်အတား။

ရေတံခွန် - န / ယေတံခွန် / တောင်ကမ်းပါးယံမှ အချိန်အဟုန်ဖြင့် ဦးစောက်သွန်၍ ကျဆင်းသောရေလျှံ။ ဦးစောက်ကျ ရေစီးဆင်းရာနေရာ။

ရေတံလျှောက် - န / ယေတံလျှောက် / ရေစီး လျှောက်နိုင်စေရန် သွယ်ထားသော သစ်ဝါးသတ္တု စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် မြောင်းရှည်။ အိမ်မိမိစွန်းအောက်၌ မီးရေ စီးဆင်းရန် တပ်ဆင်ထားသော ယင်းမြောင်းရှည်။ [မွန်]

ရေတက် - ကြိ / ယေတက် / ဒီရေတိုက်မြင့်သည်။ ရေအမြင့်မြင့်တက်သည်။ ရေပမာဏတိုးသည်။

- န / ယေတက် / ၁။ မြင့်တက်နေဆဲဒီရေ။ ၂။ ရေတက်ဆဲ အခိုက်ကာလ။

ရေတင် - ကြိ / ယေတင် / မြေမျက်နှာပြင် ပေါ်၌ ရေဝပ်၍နေသည်။ မြေထက်၌ ရေကျန်ရှိသည်။

ရေတင်စက် - န / ယေတင်စက် / ရေကို မြင့်ရာနေရာသို့ တွန်းပို့နိုင်သော ကိရိယာ။

ရေတင်းတိမ် - န / ယေတင်းတိမ် / လူနာအား လိုအပ်သည့်အခါ ရေငွေ့ ရေအတိမ် ရေစေ့ရန် ရေဆွတ်၍ ပတ်လည် ကာရံပေးထားလေ့ရှိသည့် အကာအရံ။ တင်းတိမ်စသည်။ လူနာအိပ်ရာပတ်လည်တွင် ယင်းသို့ တည်ထားသည့် ရေအိုးစု။ ယင်းသို့ ကုသသည့် နည်း။ (ရေခြင်တောင် ဟုလည်း အသုံးရှိသည်။)

ရေတိုင် - န / ယေတိုင် / ရေဆွဲပိုင် - န။ နှင့် အတူတူ။

ရေတိုင်းကြိုး - န / ယေတိုင်းကြိုး / လှေသင်္ဘောစသည်မှ ရေထဲသို့ ပစ်ချ၍ ရေအနက်ပမာဏတိုင်းရသည့် အမျှားတွင် ခဲသီးစသည်တပ်ထားသော ပေါ် အတောင် စသည် အမှတ်ပါကြိုး။

ရေတပ် - န / ယေတပ် / ရေပြင်တွင် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် လှေ၊ သင်္ဘော စသည်ဖြင့် ဖွဲ့ စည်းထားသောတပ်။

ရေတမ်းခွန် - န / ယေတမ်းခွန် / ရေတံခွန် - န။ ၅။

ရေတံခါး - နဝိ / ယေတံခါး / ရေပြင်အထွာစောက် မနက်သော။

- န / ယေတံခါး / အထွာစောက် မနက်သော ရေပြင်။

ရေတိမ် - န / ယေတိမ် / မျက်စိအမြင်ကွယ်စေသော တိမ်တမျိုး။

ရေတိမ်နစ် - ကြိ / ယေတိမ်နစ် / [ဥပစာ] မဆီလောက်သော အန္တရာယ်မျှဖြင့် ကြိုးမားစွာ နှစ်နှာခံစားရသည်။ ပျက်စီးဆုံးပါးခြင်း မဖြစ်သင့်ပဲ ဖြစ်ရသည်။

ရေတွက် - ကြိ / ယေတွက် / ၁။ ကမ်းစပ်ကိုတိုး၍ဖြစ်စေ ဆုတ်၍

မြစ်စေ့ပတ်သည်။ ၂။ လိုအပ်သောပမာဏ သင်္ချာကိန်း တစ်
တရာကို ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၃။ [ဥပစာ] ထည့်
သွင်းစဉ်းစားသည်။ အမှတ်ပြုသည်။ ထောက်ထား ငဲ့ကွက်
သည်။ “ဗီဝိတံ၊ အသက်ကံ၊ ကဏေတွာ၊ မရေတွက်မှု၍၊ တံ၊
သင်္ဂုကို၊ ဥတ္တာရေမိ၊ ဆယ်၏။” ဟောသျှ၊ ၃။ ၆၃။ ၄။
အကျုံးဝင်စေသည်။ ထည့်သွင်းသတ်မှတ်သည်။ “ဥပစ္စေဒက
မရကဉ်သာလျှင် သင်္ဂြိုဟ် ရေတွက် အပ်၏။” ကိဟိကဉ္စ ၂။

ရေတွင်း - န / ယေတွင်း / ၁။ သောက်သုံးရေ ဝပ်ယူရန်အလို ငှာ
လူတို့၊ မြေသားထုအတွင်း တူးဖော် ပြုပြင်ထားသော ချိုင့်
နက်။ ၂။ ရေတွက်သောမြေချိုင့်။

ရေတွင်းအောင် - န / ယေတွင်းအောင် / ရေတွင်းနှုတ်ခမ်းပတ်လည်
တွင် အတန်ငယ်မြင့်၍ အင်္ဂါတေ သို့မဟုတ် သစ်သားစသည်
ဖြင့် ကာရံထားသောအရာ။

ရေထ - ကြံ / ယေထာ / ၁။ စေ့ စ တက်သည်။ ရေတက်သည်။

ရေထရက် - န / ယေထာရက် / ၁။ ရေရရှိတက်သောနေ့မှ အမြင့်
ဆုံး ရီရေတက်သော နေ့အတွင်း ကာလ။

ရေထု - န / ယေထု / ရေအစိုင်။ ရေပြင်ပမာဏ။ ရေအစောက်။

ရေထိုး - ကြံ / ယေထိုး / ၁။ အလေးချိန်၊ အမြင်အတွယ်ပမာဏ
စသည် တိုးစေရန် ရေထော့နှောသည်။ သို့မဟုတ် ရေဝင်နေ
အောင်ပြုသည်။ (ငါ။ အသား၊ ၃။ ပာင်းရည် စသည်တွင်
ရေစွက်သည်။) ၂။ နှုန့်ပုပ်ရန်၊ နှုန့်ပုပ်လိုသော အရာတို့တွင်
ရေထော့စွက်ထည့်သည်။

ရေထုတ်ပေါက် - န / ယေထုတ်ပေါက် / ရေသွန်ထွက်စေရန် ပြု
လုပ်ထားသော ရေစီးလမ်းဝ။

ရေထုတ်မြောင်း - န / ယေထုတ်မြောင်း / ၁။ လွန်ကဲ ပြည့်လျှံ
ခြင်းမရှိစေရန် ရေပမာဏ လျော့နည်းအောင် ဖောက်ဖျက်
ထားသော ရေစီးလမ်းကြောင်း။ ၂။ ရေမတင်စေလိုရာ၌
မလိုသောရေ စီးထွက်သွားစေရန် လမ်းကြောင်း ပေးထား
သော ရေစီးချိုင့်။

ရေထမ်း - န / ယေထမ်း / ထမ်းပိုးတောက်တချက်တွင် ဆိုင်းတပ်
၍ ရေထိုး။ ရေပိုး စသည်တင်ကာ ပန်းဖြင့် သယ်ဆောင်သော
ရေသယ်ပစ္စည်း။ ရေကုတ်ထမ်းသယ်သူ။

ရေထွက် - န / ယေထွက် / ကျောက်သားမျှဖြစ်စေ၊ မြေပြင်မှဖြစ်
စေ အလိုအလျောက် ရေထွက်သောနေရာ။

ရေထွက်ပစ္စည်း - န / ယေထွက်ပစ္စည်း / ရေထဲမှ ထုတ်လုပ်ရယူ
သောငါး။ ပစ္စုန်၊ ကမာ၊ ကျောက်ပွင့်၊ ဆားစသော လူသုံး
ကုန်ပစ္စည်း။

ရေဒါ - န / ရေဒါ / လျှပ်စစ်သံလိုက်လှိုင်းဖြင့် အတားအဆီး
ပစ္စည်းအိမ်ပန်း၊ ပမာဏအကွာအဝေးနှင့် တည်ရာကို ထောက်
လှမ်းနိုင်သော ကိရိယာ။ [လိပ်]

ရေဒီယို - န / ရေဒီယို / လေဒီယို / အသံလှိုင်းကိုလက်ခံ၍ အသံ
ပြန်လည် ဖော်ထုတ်ပေးသောကိရိယာ။ [လိပ်]

ရေခက် - န / ယေခက် / ထေရ်ကြီး၊ ခါးကြီးပုလွန်လတ်၊ က အပြစ်
ကျူးလွန်သော ရဟန်း သာမဏတို့အား ပေးသည့်
ရေသယ်ခြင်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ရသောခက်။

ရေနဂါး - န / ယေနဂါး / ရေခြင်း - န၊ ၂။ နှင့် အတူတူ။

ရေနာ - န / ယေနာ / ၁။ ကပ်ရောဂါ၊ ခိုက်ရောက်ပြီးသည့်အခါ
နာလန့်ထချိန်၌ အသားအရေ ညစ်ထေးပျော့တော့၍ အား
အင်နည်းပါးသည့် အခြေအနေ။ ၂။ မိုးများလွန်းသဖြင့် သစ်
ပင်ငယ်အရွက်များ ပျော့နွမ်းညှိုးကျတတ်သော အပင်နာ။
၃။ သစ်သီးသစ်ရွက်စသည်တို့ ရေစွတ်စိုမှုလွန်၍ နွမ်းရော်
သော အဖြစ်။

ရေနာရီ - န / ယေနာရီ / ၁။ ခွက်၏အပေါက်မှ ရေစိမ့်ဝင်သည့်
မှစ၍ ခွက်၌ပြည့်ကာ နှစ်မြုပ်ချိန်အထိ ပိုင်းခြားရေတွက်
သော၊ စက်နာရီမပေါ်မီက အသုံးပြုခဲ့သည့် အချိန်အတိုင်း
အတာ။ ၂။ ရွှေမျက်ပါးခတ်ရာ၌ အချိန်မှတ်သောနာရီ။

ရေနုထ - ကြံ / ယေနုထာ / ၁။ ရေရေစိုက်တက်သည်။

ရေနု - နဝိ / ယေနု / ရေပေါ်ရေအောက်၌ အသက်ရှင်နေ
ထိုင်သော။

န - န / ယေနု / ၁။ ရေပေါ်ရေအောက်၌ အသက်ရှင်နေထိုင်
သောသတ္တဝါ။ ၂။ တစ်ခုခုသောတည်ရာ (ရေကန်၊ ဆည်၊
ရေလှောင်စည်၊ ရေတွင်းစသည်)၌ ရေ၏ပမာဏ။ ရေအဝင်
ပမာဏ။

ရေနုသတ္တဝါ - န / ယေနုသတ္တဝါ / ရေနု - န၊ ၁။ နှင့်
အတူတူ။

ရေနံ - န / ယေနံ / မြေသားထုလွှာအတွင်းမှ လူတို့ တူးဖော်
ရုပ်ယူ အသုံးပြုသော သဘာဝလောင်စာ ဆီတမျိုး။

ရေနံချေး - န / ယေနံချေး / ၁။ ခတ်ဆီ၊ ရေနံဆီစသည် ပစ္စည်း
ဝတ္ထုများထုတ်ယူပြီး ကျန်ရှိသော ပျစ်စေးသည့် ရေနံကြွင်း။

ရေနံစိမ်း - န / ယေနံစိမ်း / ၁။ ခတ်ဆီ၊ ရေနံဆီစသည် ထုတ်ယူ
ခြင်းမပြုရသေးသော ရေနံခိုင်း။

ရေနံဆီ - န / ယေနံဆီ / ရေနံမှနေ၍ ပိုင်းအဆင့် ထုတ်ယူရရှိ
သော မီးတောက်လောင်စေသည့် ကြည်လင်သော လောင်စာ
ရည်တမျိုး။

ရေနံတင်သင်္ဘော - န / ယေနံတင်သင်္ဘော / ရေနံသယ်ယူရန်
ဝမ်းခေါင်းကျယ်ပြန့်စွာပြုလုပ်ထားသော သင်္ဘော။

ရေနံတွင်း - န / ယေနံတွင်း / မြေအောက်မှရေနံကို တူးဖောက်
ရုပ်ယူသည့်နေရာ။

ရေနံရောင် - န / ယေနံရောင် / အဝါနှင့်အညို ရောင်ပါဝင်
သော အရောင်။

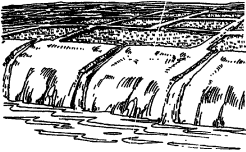
ရေနက် - န / ယေနက် / အထုအစောက်ကြီးမားသောရေ။

ရေနက်စပါး - န / ယေနက်စပါး / ရေနက်လယ်မျိုး၌ စိုက်ပျိုး
နိုင်သော ပင်ရွှည်စပါးတမျိုး။

ရေနည်းငါး - န / ယေနည်းငါး / [ဥပစာ] အားကိုး မှီခိုရာကင်း
မဲ့သူ။ တွယ်ရာမဲ့သူ။

ရေနုတ်မြောင်း - န / ယေနုတ်မြောင်း / မလိုအပ်သောရေများ
ကို ဖောက်ထုတ်ရန် တူးထားသောမြောင်း။ ရေပိုများ
အခြားသို့ ပို့ ထုတ်ရာမြောင်း။ (ပုံစာမျက်နှာ ၁၃၅။)

ရေနမ်းကြောင်း - န / ယေနမ်းကြောင်း / လှေ၊ သင်္ဘောစသည်
ရေ၌နှစ်ဝင်မှုကို အန္တရာယ်လွတ် အဆုံးစွန် ခွင့်ပြုနိုင်သော

ရေရုတ်မြောင်း

အပိုင်းအခြားအဖြစ် ဘေးနီတလျှောက်တွင် အမှတ်အား ဖြုတ်ထားသော စည်းကြောင်းမှတ်။

ရေခွေး - န / ယေခွေး / ဝ၊ အပူငွေ့ မစသေးသောရေ။ ၂၊ ရေခွေးကြမ်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရေခွေးငွေ့ - န / ယေခွေးငွေ့ / ရေခွေးမှ ပျံ့တက်သောအငွေ့။
ရေခွေးပျော့ - ကြိ / ယေခွေးပျော့ / တစ်တရာကို ရေခွေးတွင် ရွှေ့နှစ်သည်။

ရေခွေးမှူး - န / ယေခွေးမှူး / ရေခွေးကို အပူရှိန်လျှော့ပြယ်ခြင်းခေါ်အောင် သိုထားနိုင်သည့် ထည့်စရာ။ ဓာတ်မှူး။

ရေခွေးအိုး - န / ယေခွေးအိုး / ဝ၊ ရေကို ကျိုချက်ရသည့်အိုး။
၂၊ အိုးလံာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရေခွေးအိတ် - န / ယေခွေးအိတ် / အပူခတ်ဖိကပ်ပေးရန်ရေခွေးထည့်ရသည့် ကြက်ပေါင်းစေး ရေရုံအိတ်။

ရေနှစ် - န / ယေနှစ် / ဝရပ်ယာန်ဘာသာဝင်တမျိုး။

ရေပါးစက္ကူ - န / ယေပါးစက်ကူ / အောက်ခံပုံကို ငလပ်ကူးနိုင်လောက်အောင် ပါးလွှာသောစက္ကူတမျိုး။

ရေပူစမ်း - န / ယေပူစမ်း / သဘာဝအလျောက် မြေအောက်မှ ပူရှိန်ပြင်းသော ရေမျှားထွက်နေသည့် နေရာ။

ရေပူရေချမ်း - န / ယေပူယေဂျန်း / [ဥပစာ] တစ်တည်းသော သူ့အတွက် ရိုသေစွာ မပြတ် ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ ရှိသော တာဝန်စတုတ္ထ။ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်။

ရေပေး - ကြိ / ယေပေး / ဝ၊ ရေကို - ကြိ၊ ဝ၊ နှင့် အတူတူ။
၂၊ တပင်စသည်ကို မာဆတ်၍ အနံ့လှိုင်သောအခါ ရေအနည်းငယ် ဆွတ်ဖျန်းပေးသည်။ ၃၊ ရေခတ်ရစေရန်ရေဆွတ်ပေးသည်။

ရေပေးမြောင်း - န / ယေပေးမြောင်း / လယ်ယာစသည်သို့ လည်းကောင်း၊ ရေကန်၊ ကျုံးစသည်သို့ လည်းကောင်း ရေသွင်းသောမြောင်း။

ရေပေါ်စပါး - န / ယေပေါ်စပေး / စပါးပင်အထက်ပိုင်းရေပြင်ပေါ်တွင်တက်၍ အသီးဖြစ်ထွန်းသော ပင်ရှည် မုရင်းစပါးတမျိုး။

ရေပေါ်ဆီ - န / ယေပေါ်ဆီ / ဝ၊ [ဥပစာ] လေးနက်သောအသိပညာမရှိပဲ အပေါ်ယံမျှ တတ်မြောက်သူ။ တကယ့်အရည်အချင်းမရှိပဲ ဟန်ဆောင်ဝင်ဝါသူ။ အမြဲပြာ၊ အမြဲအားဖြင့်

အထင်ကြီးအောင် လုပ်တတ်သူ။ ၂၊ [ဥပစာ] အခွင့်ထူးကို အမြဲတမ်းရှာကြံရသူ။ ၃၊ [ဥပစာ] အမြဲတမ်းအထက်တန်းကျကျ နေထိုင်သူ။

- နဝိ / ယေပေါ်ဆီ / အခိုက်အကံအားဖြင့်သာဖြစ်ပေါ်တတ်သော။ “တစ်ပဟန် သာမန်ဖြစ်သောရေပေါ်ဆီသက္ကိမျိုးက မှတ်ရမည်။” ခြင်္သေ့။ ၅။
ရေပိုးရေမွှား - န / ယေပိုးရေမွှား / ရေတွင်ပေါက်ပွား နေထိုင်သော သတ္တဝါငယ်အမျိုးမျိုး။

ရေပက် - ကြိ / ယေပက် / ဝ၊ ကွာလွန်းသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတစ်တရာကို ရေဖြင့်သိခတ်အောင်ပြုသည်။ သကြံနီအခါ၌ ရေနှင့်ပက်သည်။ ၂၊ တည်ရာတစ်ခုအတွင်းမှ ရေကိုကော်ပစ်စသည်။ ဂရုစောက်၊ ဂရုစောက်၊ ဂရုစောက်

ထုတ်သည်။
ရေပက်ကန် - န / ယေပက်ကန် / စိမ့်ဝင်သမျှရေမျှား သွယ်တကူပင်ထုတ်၊ စုပ်ထုတ်ပစ်ရန်အတွက် စုနေစေရန် ပုပ်ထားသော လှေပသည့်ရှိ ဝမ်းခေါင်းအလယ် နိမ့်ရာအပိုင်းအခြား။

ရေပေါက် - န / ယေပောက် / ရေအစက်။

ရေပေါက် - န / ယေပောက် / ရေစီးထွက်ရာလမ်းဝ။

- ကြိ / ယေပေါက် / လှေသင်္ဘော သွားသောအောင် ရေပြည့်တက်လာခြင်းကြောင့် ရေလမ်းခရီးပွင့်သည်။ “ခိုတော့ ရေ နှစ်ရေပေါက်ပဲ လာခဲ့ကြတော့မယ်။”

ရေပိုက် - န / ယေပိုက် / ရေသွယ်ရာမြန်ခေါင်း။

ရေပေါင် - န / ယေပေါင် / ဝ၊ ရေဘေးကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သောပစ္စည်းမျိုးကို ကြိုတင်အာမခံထားခြင်း။ (မီးပေါင်၊ ရေပေါင်၊ မီးအာမခံ၊ ရေအာမခံစသည် အသုံးရှိသည်။)
၂၊ သင်္ဘောဆိုက်ကပ်ရာဆိပ်ခံ။

ရေပေါင် - ကြိ / ယေပေါင် / ကိုယ်ဝန်ဆောင်၏ သားအိမ်ရှိသားလောင်းဝန်းကျင်၌ ရေမျှား ရှိသင့်သည်ထက် ကိန်းအောင်း စုတည်သဖြင့် မီးပွားရသ့် ရေမျှားကိုသာ ဦးစွာသွန်သည်။

ရေပန်း - န / ယေပန်း / ဝ၊ ရေပွန်ရေမျှားမျှားဖြာထွက်စေသော ကိရိယာ။ ရေပွန်းကရာ၏ နှုတ်သီးကျယ်။ ၂၊ ရေပွန်ရေမျှား။ သင်္ဘောဦးထိုးကို၌ ဘေးသို့ လွင့်ဖြာထွက်သော ရေပွန်ရေမျှား။ ယက်ပန်း။

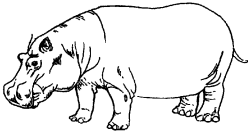
ရေပန်းစား - ကြိ / ယေပန်းစား / ဝ၊ လှေ၊ သင်္ဘောစသည်ဦးထိုးတိုက်ရာတွင် ရေယက်ပန်း ပြင်းစွာတည်။ လှေ၊ သင်္ဘောအပိုဒ်အဟုန်လျင်မြန်သည်။ ယက်ပန်းစားသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] တွင်ကျယ်စေတော့သည်။ လူသိ၊ လူသုံး များသည်။

ရေပုံး - န / ယေပုံး / နီးသားခိုး၊ သတ္တု၊ ပလတ်စတစ်စသည်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြုလုပ်သော ရေသယ်စရာ၊ ရေပစ်ဝင်စရာနှင့် ရေထည့်စရာ။

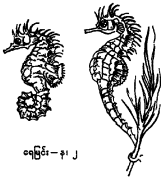
ရေပျော့ - န / ယေပျော့ / သတ္တုဓာတ်ဆား၊ သစ်သားစသည် မပါဝင်သောရေ (အဝတ်လျှော်ရန်၊ ချိုးစက်ရန် သင့်လျော်သည်။)

ရေမြင် - န / ယေဗျင် / ရေလွှာအပြန်။ ရေမျက်နှာပြန်။
 ရေမြင်ညီမျှန်း - န / ယေဗျင်ညီမျှန်း / ရေမျက်နှာပြင်နှင့် ပြိုင်
 လျက်တည်သောမျဉ်း။
 ရေမြင် - ကြံ / ယေဗျေ / ရေတက်သည်။ ရေမြင်ပြင်သည်။
 တည်ရာဝတ္ထု၏ဆုံသော အပိုင်းအခြား ဆုံးအောင် ရေဝင်
 သည်။
 - နဝိ / ယေဗျေ / တည်ရာ တည်ရာဆုတ် အပေါ်ဆုံး
 နှုတ်ခမ်းစွန်းအထိ ရေရှိသော။
 ရေမြင် - န / ယေဗျေ / ဝါ ပေါင်းရွေး ခံထားသော။
 ရေ မှ တစ်နံအရည်သို့ ပြောင်းသော။ ၂။ ဆူအောင်ကျ
 ချက်ပြီးနောက် အေးမြန်၍တပ်မကျသော။ ၃။ ကျင်ယံ
 နှင့် အတူတူ။
 ရေပွဲ - န / ယေဗျေ / ရေမြင်၌ ကျင်းပလေ့ရှိသော ငွေလွှတ်
 ပြိုင်ပွဲ။ ရေကူးပြိုင်ပွဲသည် ပျော်စရာလှပ။
 ရေပွက် - န / ယေဗျေ / ရေအောက်မှ တွန်းကန်အားကြောင့်
 ဖောင်းမို့ တက်ကာ ကွဲပြာ ကျသွားရာမှ ဖြစ်သော
 ငွေပလောင်း။
 ရေပဲ - န / ရေပာ / သင်္ကေတတံတစ်ခု လျှာလိပ် ရင်းကို
 ရေ ပုပေါင်းစပ်၍ ဖတ်ရွတ်စေလိုသော ဗျည်းအက္ခရာအတိုက်
 ၌ တင်၍ ရေးသောအမှတ်အသား။ (ပုံစံ ၁ သို့မဟုတ် ၂။)
 ရေပတ်တိုက် - ကြံ / ယေဗျေ / ရေသို့ မဟုတ် ရေခွေး
 ဆွတ်ထားသောအဝတ်ဖြင့် ပွတ်တိုက် သန့်စင်ပေးသည်။
 ရေပိတ်စပါး - န / ယေဗျေ / [ဥပစာ] (ရေတွင်ဖိတ်ကျ
 ၍ ပြန်ကောက်ရန်မလွယ်ကူတော့သည့်စပါးကဲ့သို့) ပြန်၍ရ
 သရန် မျှော်လင့်ချက် နည်းပါးသဖြင့် အဆုံး စွန့်လွှတ်ထားရ
 သည့်အရာ။ တုံ့ပြန်အကျိုး မမျှော်လင့်သောလုပ်ရပ်။
 - ကြံ / ယေဗျေ / တုံ့ပြန်အကျိုးမမျှော်လင့်
 ပဲလျက်။ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေ သဘောထားလျက်။ “သေခြင်း
 က ခြွတ်သေး၏ဟူသော စိတ်နှင့်အသက်ကို ရေပိတ်စပါးပြု
 လိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။” ထိပ်လူ။ ၅၂။
 ရေပျန်း - ကြံ / ယေဗျေ / ဝါ ရေကို အပျံ့ အနှံ့ ရောက်အောင်
 ပြန့်ပက်သည်။ ၂။ အိတ်ထွန်းလောင်းသည်။
 - န / ယေဗျေ / ရေစိယာနာသာသောတမျိုး။
 ရေမြင် - ကြံ / ယေဗျေ / [ဥပစာ] အကျိုးမထင်ပဲ ရှိသည်။
 အလဟဿဖြစ်သည်။ ပျက်ပြယ်သည်။ “လူဖြူများသာ
 ကမ္ဘာကိုအုပ်ချုပ်ရမည် ဟူသောဝါဒမှာ ရေမြင်သွားလေ
 တော့သည်။” နေရှင်။ ၁၇။
 ရေပွား - န / ယေဗျေ / ရေအနှံ့အများ။ ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ပျံ့ကြံ
 စည်ထွက်လာသောရေခွက်။
 ရေပလံ - န / ယေဗျေ / အလျားရှည်သော တောသစ်အမျိုး။
 ရေပလံ - န / ယေဗျေ / တောတက်ခရီးဆောင် အဝေးသို့
 ရေထည့်ဆုံးတမျိုး။
 ရေပု - န / ယေဗျေ / ရေကဲ့သို့ ဘယ်သောင့်နိုင်သော အပျံ့
 ထုတ်ပန်းပြီး ခရိုင်ပေါက်ပါ မူးသီးခွံခြောက်။ ရေညှစ်ရ
 သောပု။

ရေတေး - န / ယေဗျေ / ရေကြီးခြင်း။ မီးလွန်ကဲခြင်း။ လေ
 သဘော နှစ်မြှုပ်ခြင်းစသော ရေကြောင့်ဖြစ်သည့် အနှောင့်
 အယှက်အန္တရာယ်။
 ရေတိုင်း - န / ယေဗျေ / ဆိုင်း - န။ ဝါ နှင့် အတူတူ။
 ရေမာ - န / ယေဗျေ / ထုံးစာသစ်၊ မဂ္ဂနိဆိယဝိသုတ်သားစသည်
 ပါဝင်သော။ (ဆပ်ပြာမြှုပ်မထနိုင်ခြင်း။ ရေခွေးဆိုး
 ချိုးကပ်လွယ်ခြင်းဖြစ်စေသည်။)
 ရေမာကျီ - န / ယေဗျေ / လေ၊ သဘောတို့၏ ဝမ်းနှင့်နံ
 ကို ရေလုံအောင် ဖာထားရသည့် ရေနံ၊ ထုံး၊ လိမ္မော်သည်
 ဘေးတေးသောအရာ။
 ရေမီ - ကြံ / ယေဗျေ / ဒီရေအတက်အကျကိုလိုက်၍ လိုရာအရပ်
 မျက်နှာဘက်သို့ သွားလာရန် ရေမီးချိန်ကို အသုံးပြုခွင့်
 ရသည်။
 - နဝိ / ယေဗျေ / ဝပ်လွယ်သောအနက်တွင် ရေရှိသော။
 ရေမော် - န / ယေဗျေ / ကမ်းခြေပူရသည့် ပြေစွန်းထိုးထွက်
 နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သည့်ရေမီးပွင့်။ ပူလို့ဘက်လှော်
 လှော်၊ ရေမော်တွင် လန်လိမ့်မည်။ ထုမ၊ ပ။ ၂။
 ရေမိုး - န / ယေဗျေ / (ချိုးသုံးသော) ရေ။ “စင်ကြယ်ရေမိုး၊
 သန့်သန့်ချိုးမူ။” ဘုလင် ၂၉၄။
 ရေမိုးချိုး - ကြံ / ယေဗျေ / ရေချိုး - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။
 ရေမိုင် - န / ယေဗျေ / ရေမြင်၌တိုင်းတာသော။ (ရေမိုင်တမိုင်
 တွင် ပေ ၆၀၀၀ သို့မဟုတ် ၁၀၀၇ ကီလိုမီတာ ရှိသည်။
 သာမန် ကုန်းမိုင်ထက် ပေ ၈၀၀ သို့မဟုတ် ၂၄၀ မီတာရှိ၍
 ကွာဝေးသည်။)
 ရေမုန်း - န / ယေဗျေ / ဂါထာမန္တရာ စသည် ရွတ်ဆို၍ သိမ့်
 သွင်းထားသော။
 ရေမုန့် - န / ယေဗျေ / ဖယ်ဆုံး ကင်းပြားတွင် ဆီသွပ်ပြီး
 မုန့်ညက်၊ ချင်း၊ ကြက်သွန်မြိတ်စသည် ဆေးစပ်၍ဖြစ်စေ၊
 အပေါ်ပုဖြူ၍ဖြစ်စေ၊ မုန့်ညက်၊ လောင်း၍ဖြစ်စေ ပါးလျှ
 ဖွာကြော့လျက် ပဲဖြုတ်စေပြီး၍ ခေါက်ထားသော စား
 ပွယ်။
 ရေမျောကမ်းတင် - န / ယေဗျေ / ကမ်းခြေ / ဝါ ဖောင်ပျက်၍
 ဖြစ်စေ၊ ရေတိုက်၍ဖြစ်စေ မျှော်လင့်မှ ဆယ်ယူရရှိသောသစ်။
 ၂။ [ဥပစာ] ထိန်းသိမ်းပုံပြင် ကူညီမည့်သူမရှိပဲ ဖြစ်သလို
 နေထိုင်ရသူ။
 ရေမျို - န / ယေဗျေ / လည်ပင်း၏ရှေ့ဘက် အလယ်ကြော။
 လည်မျို။
 ရေမျက်နှာပြင် - န / ယေဗျေ / ရေ၏ အပေါ်ယံ အပြင်
 ပြင်။
 ရေမျောက် - န / ယေဗျေ / ဘဝ - န။ နှင့် အတူတူ။
 ရေမြေလိုက် - နဝိ / ယေဗျေ / ခေမတရတရာ၏ ယောဘုယျ
 ဖြစ်ပျက်မြဲသဘာဝကို စွဲလိုက်တတ်သော။
 ရေမြင်း - န / ယေဗျေ / ဝါ ကားကျယ်ကြီးသွားသောမေးရီး၊
 သေးငယ်သော နာဆွက်၊ ဆူမြီးချောပြောင်၍ ကြီးမား
 လေးလံသည့်ကွီးထည်နှင့် တုတ်တိုသော ခြေလေးချောင်းရှိ

ရေမြင်း - န၊ ၁

ရေမြင်း - န၊ ၂

ရေနေနို့တိုက် သတ္တဝါကြီးတမျိုး။ (ရေကြွဲဟုလည်း ခေါ်သည်။) ၂။ မြင်းခေါင်း သဏ္ဌာန်ဦးခေါင်း၊ အကြေးနွဲ့မာရှိ ကိုယ်ထည်နှင့် ရစ်တွယ်တတ်သော အမြီးမျိုးပြီး ခြေလက်မပါပဲ ရေယက်နှင်ပင် မတ်တတ်ရပ် ကူးသွားတတ်သော ပင်လယ် သတ္တဝါငယ်တမျိုး။

ရေမြောင်း - န / ယေမြောင်း / ရေစီးဆင်းရာ ချိုင့်တန်းရှည်။ ရေသွယ်လမ်း။ ရေဆိုးထုတ်လမ်း။ ရေစီးလမ်း။

ရေမြုပ်ကွင်း - န / ယေမြုပ်ကွင်း / အနိမ့်ပိုင်း ကျသော လယ်ယာမြေ။ ရေနစ်မြုပ်နေသော လယ်ယာမြေ။

ရေပျံ - န / ယေပျံ / ပင်လယ်ရေပြင်၌ တွေ့ရတတ်သည့် ရေရပ် ဝင်နိုင်သော နူးညံ့ပွယောင်းသည့် အရာတမျိုး။

ရေမှတ် - န / ယေမှတ် / ရေ၏ အချင့်အထုပ်မာတာ၊ ရေတက် ရေကျ မျက်နှာပြင်နိမ့်မြင့်ပမာတာ၊ ရေတိမ်ရေနက် အစောက် ပမာတာ စသည် တိုင်းတာမှတ်သားသော အမှတ်။ ရေတိုင်း ကိရိယာရှိ ပေအမှတ်။

ရေမှတ် - န / ယေမှတ် / အုန်းမှုတ်ခွက် စသည်ကို လက်ကိုင်ရိုး တပ်ထားသောရေခွက်။

ရေမှုန်ရေမွှား - န / ယေမှုန်ယေမွှား / ပန်းခြာထွက်သော ရေ အမှန်အစက်ငယ်များ။

ရေမြွေ - န / ယေမြွေ / ၁။ ရေထဲတွင် ကူးသန်းကျက်စားနိုင်သော အဆိပ်မဲ့မြွေငယ်တမျိုး။ ၂။ [ဥပစာ] ရန်လုပ်ခြင်း၊ အထအနုကောက်ခြင်း စသည်ကင်းမဲ့၍ သည်းခံတတ်သူ။

ရေမြုပ် - န / ယေမြုပ် / ၁။ ရေပြင်၏ အပေါ်ယံ၌ လေခိုသဖြင့် ပူပောင်းငယ်များအဖြစ် စုပြုံမျှောပါနေသော ပေါ့ပါးသည့် အညစ်အကြေးစု။ ၂။ ရေပူပောင်းငယ်စု။ ၃။ ထုံးကျောက် စသည်ဖြင့် နူးညံ့ပွယောင်းစွာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပင်လယ် သတ္တဝါသေအချို့၏ ကိုယ်ခွံလွှာ။ ၄။ ရေရပ်ဝင် ကိန်းအောင်း နိုင်သော ကြက်ပေါင်စေးအပွ။

ရေမွှေး - န / ယေမွှေး / ထွက်ဖျန်းအသုံးပြုရန် အမွှေးနံ့သာ အမျိုးမျိုးမှ စစ်ထုတ်ဖော်စပ်ထားသော အရည်။ (ရေမွှေး သီး၊ ရေမွှေးခဲ စသည်ဖြင့်လည်းရှိသည်။)

ရေမွှေးပင် - န / ယေမွှေးပင် / အရွက်ကို ပွတ်ခြေ၍ ဖြစ်စေ၊ အဆီထုတ်၍ဖြစ်စေ ချွံ့ရွက်ပါက မွှေးကြိုင်သောရနံ့ထွက်သည့် အပင်ငယ်တမျိုး။ (အရွက်ရှည်ချွန်၍ ခရမ်းနုရောင် အပွင့်ငယ်များ အပြတ်လိုက်ပွင့်သည်။)

ရေမြွေ - န / ယေမြွေ / သားအိမ်အတွင်း၌ သန္ဓေသားငယ်ကို ပွဲပတ်၍ တည်သောရေအိတ်။

ရေယက် - န / ယေယက် / ၁။ ငါးသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ထည်၌ အတောင်သဖွယ် တည်ရှိသော၊ ရေ၌ လှုပ်ရှားကူးခတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ကပ်တံအပိုင်းများ။ (အမြီးရေယက်၊ ရင်ရေယက်၊ ကျောရေယက် စသည်ဖြင့် ခွဲသည်။) ၂။ သင်္ဘော စသည်၏ နောက်ပိုင်း သို့မဟုတ် ဘေးတွင် ရေကိုယက်ကန်ခြင်းအားဖြင့် လှုပ်ရှားတိုးရွေ့စေသည့် လည်ပတ်သော ရွက်ပြားပါ ကိရိယာ။ ၃။ တစ်စုံတရာတိုးဆွဲမကြောင့် အဟန့်ဖြင့် ဗြာတက်လှုပ်ရှားသောရေရိုင်။ “ရေရေရရကရက၊ ဝဲရေယက် ဝယ်၊ သက်တိုက်တို” ကိနုဒိန္န ၅၂။

ရေယာဉ် - န / ယေယာဉ် / ရေပြင်၌ စီးနင်းသွားလာနိုင်သော ယာဉ်။

ရေယာဉ်မျှ - န / ယေယာဉ်မျှ / ရေပေါ်တွင် ဆင်းသက်ရပ်နားနိုင်သော လေယာဉ်ပုံတမျိုး။

ရေယာဉ်မျှ

ရေယုန်နာ - န / ယေယုန်နာ / လူတို့၏ကိုယ်အရေပြား၊ အထူးသဖြင့် နှုတ်ခမ်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကျိန်းစပ် နာကျင်စေလျက် အရေပြားကိုကွဲစွန့်ထုကာလေးများ နီရဲစွာစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်တတ်သော အနာတမျိုး။

ရေယွန် - န / ယေယွန် / ဓာတုဗေဒနည်းဖြင့် ဖော်စပ်သော၊ ကျွဲကော်နှင့်အလားတူသည့် ကော်ဖျပ်များဖြင့် ရက်လုပ်သော အထည်မျိုး။ [လိပ်]

ရေရာ - နဝ / ယေယာ / ၁။ ပြတ်သားသေချာသော။ ကွဲပြား

ညီငယ်စားသော။ ကေန့်မျှော်လင့် ယုံကြည်နိုင်သော၊ (မရေရာ
ဟူ၍ အသုံးများသည်။) “သေချာမှရေရာသည်။” စကားပုံ။
ဒီတလျှော့မှတစ်ဆင့်ကျမ်းကျင့်သော။ (ရေရာရာရာဟူ၍ အသုံးများ
လင်စေသည်။) “လိမ္မာရေရာပေတယ်။” မှ၊ ပ။ ၁၀။

ရေရာ - န / ယေယာ / ရေပြည့်တက်ကြောင်း သိသာထင်ရှား
ပြီးသောသော အမှတ်အသား။

ရေရာပေတယ် - ကြံ / ယေယာပေ / ကမ်းပါးယံနှင့် လျှောဆင်း
သွားသော ရေမျက်နှာပြင် တွေ့ထိရာ၌ အနားကြောင်း
ဖော်ပြရန်စပ်ပြသည်။ လျှောဆင်းသွားသော ရေမျက်နှာပြင်
ပုံသဏ္ဌာန်တွေ့ ထိရာ အနားကြောင်း ထင်ရှားစေပြသည်။ ရေပြန်
ပုံသဏ္ဌာန်စပ်သည်။

ရေရာပေတယ် - န / ယေယာ / မိုးသည်းတန်သဖြင့် အဟုန်ပြင်းစွာ စီးကျ
စဉ်ကလေးအသွင်ရေဟုန်း - ရုတ်တရက်စီးလာသောရေ၊ တက်မြဲထက်
ပို၍ အလွန်တက်သောရေ။

ရေရာရေရေလည် - ကြိဝီ / ယေယေလယ်လယ် / အ၊ ရှင်းလင်း
ပန်းကန်မြဲသော။ ကျမ်းကျင့်နိုင်နင်းစွာ။ ၂။ ဟိထိမိမိ၊ ထိမိစွာ။
ရေရာရေရေ - န / ယေယာ / လေစသည်ကို ရေစီးအားဖြင့်
ပုံသဏ္ဌာန်စပ်ရန် ရေစီးရေကြောစီးထိတွေ့ တိုးဝှေ့ နိုင်အောင်
လှေစီးအားကိုး၍ တပ်ဆင်ထားသော အခြားအဟုန်။

ရေရွတ် - ကြံ / ယေယွတ် / ၁။ ရွတ်မှ-မြည်တမ်းပြောဆိုသည်။
လှေရွတ်စီးစားသည်။ ၂။ မြည်တုံးတောက်တီးသည်။ ၃။ ဆိုဆို
သည်။ တိုင်းတွာပြောဆိုသည်။ “မြည်ဆွေပဏ္ဏား၊ ရဟန်း
လေထွန်းဆိုရာ၊ ပြစ်များရေရွတ်၊ ဆင်းရဲတတ်သည်။” သူဇာ* ၂၄၂။
ရေရွာ - အစဉ်အတိုင်း ရွတ်ဆိုပြသည်။

ရေရှင် - န / ယေယွင် / အလျဉ်မပြတ် စီးသွားနေသော ရေ။
ရေအလျဉ်။

ရေရှင်ရှင် - န / ယေယေ / ယေယို / တာရှည်သောကာလ။
ရေငါးငါး - ကြိဝီ / ယေယေ / ယေယို / ကာလတာရှည်အတွက်။
ကာလကြာမြင့်သည့်တိုင်အောင်။

နမရေရှင် - ကြံ / ယေယေသွေ / [ဥပစာ] အ ချိန် ကာလ
ကြာသည့်တိုင် မပြီးပြတ်အောင် ပြုသည်။ တမင်အချိန်
ယာသိကြာအောင် ဆောင်ရွက်သည်။

အနားအခြေရင်းစပ် - ကြံ / ယေလာယျောင်းပေး / [ဥပစာ] တစ်
ပြားအခြေရင်း မိမိပြောစေလိုရာသို့၊ စကားတိုင်းတိုင်မိအောင်
ဒီဟုလင်းကြောင်း ပေးသည်။ တဘက်သားပြောဖြစ်၊ ပြောရ
စိတ်နှလုံးအား မသိမသာ ကူညီဆောင်ရွက်သည်။

ရေလား - န / ယေလား / ၁။ ရေလမ်းရေစီးသောယာပုံ၊ အတွေ့
အတုံအမြင်စသည့် ခံရနိုင်ပတ်သက်၍ ပွဲ ဆိုထားသော ကဗျာ။
။ (မြန်မာ) ဘုရင်တို့ ရေကစားထွက်ခြင်း။ ၃။ တရားဟု
သိမြင်သူ နှစ်စုံအား မြန်မာရေးဟောင်း တရားစီရင်ထိုးအရ
ဂိုဏ်းသစ်အကော အပြိုင်ရောင်စေခြင်းဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို
ဖော်ထုတ်သောနည်း။

ရေလေးပါး - န / ယေလံ / ရေချိုဆုတ် အစိုခတ်ခတ်သော ခါးဝတ်
ဝတ်၊ တဘက်၊ ပုဆိုးစသည်။ နံယယ်ပိုင်း၊ ရေလံပိုင်း။
နုရေလေး - န / ယေလံ / ၁။ မြန်မာအေးပါးများ သောက်သုံး

ရာတွင် ရေဂါဝေခနာအလိုက် ဆေးနှင့်အတူ မြည့်ကု၍
သောက်သုံးရသည့် ဆေးဖက်၊ အရည်စသည်တစ်ခုရာ။
၂။ ယင်းဆေးဖက်အမျိုးမျိုးကို ပြောင်းလဲတွဲဖက်စားသုံးရန်
ညွှန်ကြားချက်။ ၃။ [ဥပစာ] အခြေခံတရားကို မူတည်လျက်
အမျိုးမျိုးအပုံ ပြောင်းလဲသောနည်းကွဲများ။

ရေလံ - န / ယေလံ / ရေပြည့်တက်လွန်းသဖြင့် ကမ်းကိုလွန်၍
မြေခိုမိုက်သို့၊ လျှာကျစီးဆင်းနေသော ရေခိုင်း (ရေဝေ
ရေလံဟူ၍ အသုံးရှိသည်။)

ရေလံပိုင်း - န / ယေလံပိုင်း / ရေလံ - န။ နှင့် အတူတွဲ။

ရေလက်ကြား - န / ယေလက်ကျား / ကုန်းမြေနှစ်ဘက်ကြားကို
ဖြတ်၍ ရေပြင်းကြီးနှစ်ခုကို ဆက်စပ်လျက် တည်ရှိသော ကျဉ်း
မြောင်းသည့်ရေပြင်း။

ရေလက်ငါးထိုင် - ကြိဝီ / ယေလက်ငါးထိုင် / [ဥပစာ]
လိုက်လျောညီထွေစွာအမြင့်၊ သူတပါးနှင့် မဆန့်ကျင်ပဲ
အလိုက်သင့်စွာ။

ရေလိုက်မှား - ကြံ / ယေလိုက်မှား / [ဥပစာ] မလိုက်သင့်၊ မယုံ
သင့်၊ မမျှော်လင့်သင့်သည်တို့ကို လွဲမှားစွာ ယုံထားမိသည်။
မလိုက်သင့်သည့်နည်းလမ်း၊ အပြုအမူကို လက်ခံလိုက်မိသည်။

ရေလိုက်လွဲ - ကြံ / ယေလိုက်လွဲ / ရေလိုက်မှား - ကြံ၊ နှင့်
အတူတွဲ။

ရေလောင် - နဝီ / ယေလောင် / သစ်သီး သစ်ရွက် စသည်တို့
ရေတွင်စိမ့်ယွန်းကု၍ နွမ်းရော်သော။

ရေလောင်းအိမ်သာ - န / ယေလောင်းအိမ်သာ / အညစ်
အကြေးများ မိလ္လာကန်တွင်းသို့ စီးကျစေရန် ရေလောင်းချ
ရသောအိမ်သာ။

ရေလည် - ကြံ / ယေလယ် / ၁။ ကွဲပြားရှင်းလင်းစွာ သဘော
ပေါက်သည်။ နိုင်နင်းကျမ်းကျင့်သည်။ ၂။ ပြဿနာ
ရှင်းလင်းပြေပြစ်သွားသည်။

ရေလည် - ကြံ / ယေလယ် / ရေအတက်အကျ စတင်ပြောင်းလဲ
သည်။ (တက်ရာမှကျသည်၊ ကျရာမှတက်သည်။)

ရေလုပ်ငန်း - န / ယေလုတ်ငန်း / ရေသတ္တဝါများကို ဖမ်းဆီး
အသုံးချသောလုပ်ငန်းများ။

ရေလုပ်သား - န / ယေလုတ်သား / ရေလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်
ကိုင်သူ။ ရေလုပ်ငန်းမျိုးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုသူ။
တင်။

ရေလုံမြတ် - န / ယေလုန်မျှတ် / ဆီပါးလေးကား ရေများစွာနှင့်
ချက်မြတ်ထားသောဟင်း။

ရေလုံဟင်းခါး - န / ယေလုန်ဟင်းခါး / ဆီမပါပဲ အရည်များ
သော၊ ငရုတ်ကောင်းခတ် အသီးအရွက်မြတ်ဟင်း။

ရေလုံတိုး - န / ယေလုန်တိုး / အသုဘအိမ်တွင် အလောင်းမှီခိုက်
ယာယီတည်၍ အသုဘချသောအခါ ဖောက်ခွဲပစ်ရသော ရေ
တိုး။ လူဆေးအလောင်းချိုးသောရေတိုး။

ရေလယ်ဘက် - န / ယေလယ်ဘက် / ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ စသည်တို့၏
ပို၍ချွန်သောထိပ်ဘက်။

ရေလျဉ် - န / ယေလယ် / ယေယလ် / မပြတ်စီးသော ရေကြော။

ရေလျောင်းကန် - န / ယေလျောင်းကန် / ရေသိုလျောင်းရန်အတွက် တူးဖော် သို့မဟုတ် ကာမြဲပြုလုပ်ထားသောနေရာ။

ရေလျောင်းအိုး - န / ယေလျောင်းအိုး / လိုအပ်သောအခါ ရေကို အလွယ်အသင့် သုံးနိုင်အောင် ထည့်သို့ ထားလေ့ရှိသော အိုးကြီး။

ရေလှည့် - ကြို / ယေလှည့် / ရေကိုင် - ကြို၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

ရေလှည့် - န / ယေလှည့် / မီရေတက်သောစေသည့် လှေသင်္ဘော။ စသည် ရန်ရန်ရေစီးအလိုက်သင့်ချိန်။ (ရေလှည့်သင့်သည်ဟု သုံးသည်။)

ရေလှည့် - ကြို / ယေလှည့် / မီရေကျပြီးနောက် ရေအိနေရာမှ ပြန်၍တက်စပြုသည်။

ရေလှည့်ခံ - နဝိ / ယေလှည့်ခံ / ရေတွင်နှစ်၍ ဖွပ်ခြင်းဖြင့် အသာစွာထွက်ခြင်း၊ ဆေးဆောင်ကျွတ်ခြင်း စသည်ပျက်ယွင်း မှုယူနိုင်သည်။

ရေလှည့် - ကြို / ယေလှည့် / ကမ်း သို့မဟုတ် အတားအဆီး တောင်အပြင်သို့ ပိတ်ကျစီးဆင်းသည်။

ရေလှည့် - ကြို / ယေလှည့် / ရေစီး ကြောင်းကို လိုရာ နေရာ သို့၊ ရွှေ့ပြောင်းစီးဆင်းအောင်ပြုသည်။

- န / ယေလှည့် / ဆည်နှင့် ရေညှယ်မြောင်း စသည်၌ မလိုအပ်သော ရေကို ဖယ်ထုတ်ရန်ဖြစ်စေ၊ လိုရာမြောင်းခွဲသို့ ရေစီးဝင်စေရန်ဖြစ်စေ ရေထုတ်လွှတ်ပေးနိုင်သောနေရာ။

ရေညှိပေါက် - န / ယေလှည့်ပေါက် / လိုရာနေရာသို့ ရေစီးဆင်းအောင် ဖွင့်လွှတ်နိုင်သော မြောင်းဝ။ မြန်ဝ။

ရေလှည့် - ကြို / ယေလှည့် / ပိတ်လျောင်းထားရာမှ ရေညှန်ကို လွှတ်လပ်စွာစီးဆင်းသွားအောင်ပြုသည်။ ရေတံခါးဖွင့်သည်။ ရေဆင်းရုံပြန်ပေါက်ဖွင့်သည်။

ရေလှည့် - ကြို / ယေလှည့် / ဘာမှန်အားဖြင့် ရေမထောက်သော လယ်ယာသီးပင်၊ အဆောက်အအုံစသည်ကို လုံးဝ သို့မဟုတ် တစိတ်တပိုင်းနှစ်မြုပ်အောင် ရေပြည့်ပိုးသည်။ မလိုလားဖွယ် ဖြစ်အောင် ရေပြည့်ပိုးသည်။

ရေဝ - နဝိ / ယေဝ / စိမ့်ဝင်နိုင်သမျှ ရေ အပြည့် စိမ့်ဝင်ပြီးသော။ လိုအပ်သလောက် ရေသွန်းလောင်းခြင်းခံရသော။

ရေဝတီ - န / ယေဝတီ / တံငါမြီးသတ္တန် ကြယ်ကိုးလုံးပါဝင်၍ မိန့်ရာထိအိမ်တွင်တည်သော ၂၇ - လုံးမြောက်နက္ခတ်။

ရေဝတီ - န / ယေဝတီ / ယဝတီ / ရဟန္တာလူမျိုး။ ဂျူးလူမျိုး။ ဣသရေလလူမျိုး။ အစ္စရေးလူမျိုး။

ရေဝေ - န / ယေဝေ / မြစ်ချောင်းစသည်၌ ရေကြောင်းနှစ်မြွှာ ကွဲပြားထွက်ထွာနေရာ။ ၂။ ရေဝေကျွန်းတန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရေဝေကျွန်းတန်း - န / ယေဝေကျွန်းတန်း / ဆင်ခြေ လျော့တောင်စောင်းတဖက်စီမှ စီးဆင်းသွားသော မြစ်ချောင်းများ အစ အများဆုံရာတောင်ကြော။

ရေဝေခွာ - န / ယေဝေခွာ / မသန်သောရေတို့ မပြတ်ထိရုံထမှ ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့ အစချော့သွားယာယီနာကျင်စေသော မိန့်တမျိုး။

ရေဝမ်းဘဲ - န / ယေဝမ်းဘဲ / ယေဝမ်းဘဲ / အကောင်ငယ်၍

ရေအိုင်စပ်တွင် ကျက်စား တတ်သည့် အမွေးအတောင်ညှို့သော၊ ဝမ်းဘဲနှင့် တူသည့် ဘဲခိုင်းတမျိုး။

ရေသကျည်းမင်း - န / ယေသကျည်းမင်း / လျှို၊ ချိုင့်မျှားတွင် အလေ့ကျပေါက်တတ်သော၊ ဆေးဖက်ဝင်သည့် ပင်စောက်တမျိုး။ (ယာသကျည်းမင်းဟုလည်းခေါ်သည်။)

ရေသနပ် - န / ယေသနပ် / ရဟန်းသာမဏတို့ အသုံးပြုသည့် ရေလင်းပိုင်၊ ရေလံအဝတ်။ ရေစိုခံ ခါးဝတ်သင်္ကန်း။ [မွန်]

ရေသတင် - န / ယေသတင် / ခ၊ မြန်မာ့ဒီဇင်ဘာလလေ့အရ နှစ်သစ်ကူးအခါ၌ လူအများ ရေပက်ဖျန်းသွန်းလောင်းသောရာသို့။ ၂။ မြန်မာဘုရင် မိရဏှ စသည်တို့ ရေ၌လျှော်ပါးသောပွဲ။

ရေသမင် - န / ယေသမင် / ရေကန်စသည်၏ ရေပြင်ရပ်၌ လျင်မြန်စွာ ပြေးသွား ကျက်စားတတ်သော၊ ရေလေးဘက်ရှိ ပိုးကောင်ငယ်။

ရေသား - န / ယေသား / အဟုန်ပြင်းထန်ခြင်းမရှိ ညင်သာစွာ စီးဆင်းသောရေ။ “ရေစီးတခါရေသားတလှည့်” စကားပုံ။

ရေသားခို - ကြို / ယေသားခို / [ဥပစာ] သက်သာမှုရှာသည်။ အများမည်သူ ပယ်ပန်းမခံပဲ သက်သာအောင်နေသည်။

ရေသီးကြိုး - န / ယေသီးကြိုး / လှေသင်္ဘောရှက်၏ အောက်တဘက်တချက် ထောင့်စွန့်၍ချည်သော ကြိုး။

ရေသီးနား - န / ယေသီးနား / ခ၊ လှေသင်္ဘောရှက်၏ အောက်ပိုင်းအများစွန်း။ ၂။ ထုတ်၏ အောက်ဘက်နား။

ရေသီးထန် - န / ယေသီးထန် / ခ၊ အသီးထန်၍ အနွံပါးသော ငှက်မျှောသီးတမျိုး။ ၂။ အညှို့စား ယွန်းခိုးရွှံ့စား။ ယွန်းထည်။

ရေသုပ - န / ယေသုပ / ရေသမင်အငယ်စား။

ရေသေ - န / ယေသေ / ခ၊ စီးဆင်းခြင်းမရှိသောရေ။ ထွက်ပေါက်မရှိသော အင်းအိုင် ရေကန်စသည်တွင် ရှိသောရေ။ ၂။ အနိမ့်ဆုံးကျဆင်းနေသော ရေ။

ရေသေရက် - န / ယေသေရက် / ဒီရေအနိမ့်ဆုံး ကျဆင်းနေသောရက်။

ရေသောက်မြစ် - န / ယေသောက်မြစ် / ခ၊ သစ်ပင် ပင်ငယ်စသည်တို့ တွင် မြေအောက်သို့ တဖြောင့်တည်း ထိုးဆင်းလေ့ရှိသော အခြေခံအမြစ်မကြီး။ ၂။ [ဥပစာ] အခြေခံအားပြုတောက်တည်ရာ။ အရင်းပင်မ။ “ခွဲသွား ခုနစ်သည်...သုရင် ဝါးလည်း ရေသောက်မြစ်ပါးမကျန် ပြုလဲသွားရသော နှစ်ဖြစ်၏” ရွှား၊ ၉။

ရေသင်း - န / ယေသင်း / နံ့သာအမွှေးအထုံဖြင့် အသိုးသတ်ထားသော အိုးတွင်ထည့်သောရေ။

ရေသတ္တဝါ - န / ယေသတ္တဝါ / ရေ၌ကျက်စားသော သတ္တဝါ။

ရေသပ္ပာယ် - ကြို / ယေသတ်ပယ် / ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်တို့ကို ရေနှင့်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင်ပြုသည်။

ရေသိမ် - န / ယေသိမ် / သဘာဝအလျောက် ရေမပြတ်တည်ရှိသော မြစ်၊ အင်း၊ ချောင်း၊ ကန်စသည်တို့ ဘုန်း၌ ရဟန်းတို့ကဆောင်ခြင်း၊ ဥပသံပြုခြင်းစသည် ပြုလုပ်ရာ၌

ဓမ္မသုတ်- နည်းတော်နှင့် အညံ့ သတ်မှတ် ဆောက်လုပ်ထားသော
ဓမ္မသုတ်ဆောက်အံ့။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / ဓမ္မသုတ်- န၊ နှင့် အတူတူ။
ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- န / မြစ်၊ ချောင်းစသည်
တို့၌ ဓမ္မသုတ်ကန်၊ ကျွန်း၊ လယ်ယာစသည်သို့ ဓမ္မသုတ်
သွယ်ပို့သော ဓမ္မသုတ်ကြောင်း။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / မိမိဆောင်၏အပြင်သို့ အစွန်းထုတ်
မိမိဆောင်ကြမ်းပြင်။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ် / မြင်မြတ်သောအရာ၊ မြင်မြတ်
သောကိစ္စ၌ ဓမ္မသုတ်လောင်းထည့်သည်။

ဓမ္မသုတ်- သုခ- န / ယေသုတ်- သုခ- န / ယာမြေ၌ဓမ္မသုတ်လောင်း
၌ စိုက်ပျိုးရသော သုခ- သီးငယ်တမျိုး။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- ကျင်လယ်၊ ဆီး။ “မမြတ်
အစာဟောင်း၊ ဓမ္မသုတ်ကို စွန့်လိုက်ပြု၏” ဟူ၍။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- စက်ယန္တရားစသည်ကို လည်ပတ်စေ
သော သောဓမ္မသုတ် အစွမ်း၊ ဓမ္မသုတ်ကန်မှ ပမာဏ။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ် / ဓမ္မသုတ်ကျွန်း အချိန်နှင့် အတက်ဆုံး
ဓမ္မသုတ်တို့တွင် မြန်၍ မတက်မီ၊ မကျမီ အချိန်အတန်း၌ ဓမ္မ
သုတ်တန်နေသည်။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / ဓမ္မသုတ်ရန်အိုး၊ ဓမ္မသုတ်အိုး။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- ခ၊ သောက်ဓမ္မသုတ်တင်ရသော
အမျှအတန်ဖြင့် ဓမ္မသုတ်ချောင်းပါရှိသောစင်။ သောက်ဓမ္မ
သုတ်တင်စင်။ ၂။ ဓမ္မသုတ်- န၊ နှင့် အတူတူ။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- ခင် / လူ၏ကိုယ်ခန္ဓာ၌ စူးသစ်အထက်
ပေါင်ထိပ်နေရာ။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / မင်းဆင်းပဲ တင်ကျန်နေသောဓမ္မသုတ်။
ဓမ္မသုတ်မှ လွတ်၍ စီးပွားပါ ငြိမ်သက်နေသောဓမ္မသုတ်။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / ဓမ္မသုတ်လွယ်အသင့် ပေါများစွာ
ရသော၊ အမြဲမပြတ် ဓမ္မသုတ်နေသော။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ် / လိုအပ်သောဓမ္မသုတ် ပြည့်စုံစွာ
ရရှိသည်။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / ခ၊ သဘာဝအလျောက် ဓမ္မသုတ်စုတင်
နေသော ဓမ္မသုတ်ကြီး။ ၂။ ဓမ္မသုတ်ကျန်နေသော အချို့
အစွမ်းငယ်။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ် / ဓမ္မသုတ်စုတင်စုတင်နေသည်။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ရာအဆောက်
အအုံ၊ မိမိသား။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / ဓမ္မသုတ်ပြားသော။ လိုအပ်သည်
ထက်ဓမ္မသုတ်သော။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ် / မိုးရာသီအစဉ်တွင် မြစ်ချောင်းများမှ
စီးကျလာသောဓမ္မသုတ်။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ်- ပေါက် / ခ၊ မိုးမှည်အစဉ် မြစ်
ချောင်းတို့တွင် ဓမ္မသုတ်များစွာသော မိုးဓမ္မသုတ်လောင်းသည်။
ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- ပေါက် / ခ၊ “စေတနာဓမ္မသုတ်ပေါက်၍”
ဓမ္မသုတ်၊ ဓမ္မသုတ်။

- န / ယေသုတ်- ပေါက် / ဓမ္မသုတ်- ကျွန်းသော
မြစ်ချောင်းဓမ္မသုတ်။

ဓမ္မသုတ်- န / ယေသုတ်- ပေါက် / ခ၊ မိုးဦးကျစဉ် မိုးရွာ
သဖြင့် စီးဆင်းသောချောင်း၊ မြစ်ဓမ္မသုတ်။ ၂။ အမှန်အမြတ်သုံးစွဲ
လျှင်ဓမ္မသုတ် ရည်မှတ်ထားသောဓမ္မသုတ်။

ဓမ္မ

ဓမ္မ- စည်း / ယေ / တစ်တည်းအား ပြောဆိုရာတွင် အမည်
စသည်နေကိစ္စမှ တဆက်တည်း တိုင်တည်ပြောဆိုသော
အာလုပ်စကားလုံး။ “ရွှေသီးတံလက်နှင့်၊ ခတ်မြန်မြန်ပို့၊
တော်မူစမ်းပါ၊ မောင်ကြီးဓမ္မ” ဝိဇယ၊ ၄၀။

ဓမ္မ

ဓမ္မ- ကြံ / ယေ / ခ၊ အကွရာ၊ စာ၊ သင်္ကေတ၊ ရုပ်ပုံ၊
လက္ခဏာအမှတ် စသည်တို့ကို မျက်နှာပြင်တစ်ခုတည်းပေါ်၌
ဆွဲခြစ်စုစည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် မြင်သာအောင်ပြုလုပ်သည်။
၂။ ယင်းချစ်စသည်ကို ဆေးရောင်စသည်ဖြင့် ထင်ရှားပေါ်လွင်
အောင်ပြုလုပ်သည်။ ၃။ စိကုံးစွဲ၊ နှံ့သည်။ အကြောင်း
အရာတစ်ခုတည်းကို စာပြည့်မှတ်သားတင်ပြသည်။

ဓမ္မ- န / ယေ / တကြိမ်အိပ်ပျော်သည်မှ နိုးသည်အထိ
ကာလအစဉ်အကြားကို ဓမ္မသုတ်သော စကားလုံး။ တစ်ခုတည်း
သော ကာလအတွင်း အိပ်ပျော်ကြိမ် အရေအတွက် ပမာဏ။

ဓမ္မ- စည်း / ယေ / ခ၊ ကြိယာ၊ နာမဝိသေသန စသည်ကို
နာမ်ပုဒ်ဖြစ်အောင်ဆက်တွဲရသော စကားလုံး။ (နေဓမ္မ၊ စား
ဓမ္မ၊ သွားဓမ္မ၊ လားဓမ္မ၊ လွတ်လပ်ဓမ္မ၊ လှဓမ္မ၊ ပရဓမ္မ
စသည်အသုံးရှိသည်။) ၂။ အဖြစ်အပေါ်၊ အကြောင်း ကိစ္စ
တစ်ခုတည်းအောင်ချက်ရန် အမှု စသော အနက်တို့ဖြည့်ရန် နာမ်
ပုဒ်တွင် ဆက်တွဲရသော စကားလုံး။ (မင်းဓမ္မ၊ သာသနာ
ဓမ္မ၊ စီးပွားဓမ္မ၊ စစ်ဓမ္မစသည် အသုံးရှိသည်။) ၃။ အရည်
အသွေး၊ အစွမ်းအစ အနက် တို့ဖြည့်ရန် နာမ်ပုဒ်တွင် ဆက်
တွဲရသော စကားလုံး။ (မြားဓမ္မ၊ ဓားဓမ္မ၊ လက်ဝှေ့ဓမ္မ၊
နှုတ်ဓမ္မစသည် အသုံးရှိသည်။)

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ် / ရှိရင်းရေသားချက် တစ်ခုတည်းကို
ထပ်တူလိုက်၍ဓမ္မသုတ်။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ်- ရှိရင်းရေသားချက် / ကြံကျယ်သော
အခွင့်အလမ်း။ တာဝန်ကြီးလေးသော အမှုကိစ္စ။

ဓမ္မသုတ်- ကြံ / ယေသုတ်- ရှိရင်းရေသားချက် / အရေ
ကြီးသော အမှုကိစ္စမဟုတ်ပါပဲလျက် ကြံကျယ်သောအမှု

ကိစ္စကဲ့သို့ ပြုလုပ်မိသွက်သည်။ “စာအုပ်ထဲ ရေးကြီး နှစ်ကျယ်လောက် ရေးထားတာတွေပါ။” ချစ်တယ်။ ၁၄၁။

ရေးကြီးလတ်မှာ - ကြိတ် / ယေးကြီးသုတ်မျှ / အလျင်လေအား ဖြင့်။ အလောတကြီးအားဖြင့်။

ရေးကွက် - န / ယေးကွက် / ရေးသားဖွဲ့ နဲ့ စရာ အကြောင်း အချက်။ ရေးသားချင်ဖွယ် သိမြင်ခံစားချက်။

ရေးချ - န / ယေးချ / မြန်မာစာရေးသားရာ၌ ဤမျှမျှ တွင် အာသရ ဟူ၍ကပ်လိုရာ၌ ဟူ၍စာလုံး၏ လက်ယာဘက် မှ ကပ်လျက်ရေးရသည့် သရသကပ်တ စမျိုး။ (ရိုက်ချ - ဘ နှင့် မောက်ချ - ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။)

ရေးငြား - နဝိ / ယေးငြား / ချက်ချာလမ္မာသော။ အရာဒွာန အလျောက်သိတတ်သော။

ရေးခြင်း - ကြိ / ယေးချင် / အကုသု။ ရုပ်ပုံစသည် တစုံတရာ ရေးသည်။

ရေးချွတ် - ကြိ / ယေးချွတ် / ရေး - ကြိ။ နှင့် အတူတူ။

ရေးစား - န / ယေးစား / မြန်မာမင်းတို့ လက်ထက် တရားမှင်းပြင်ပွားရာ စီရင်ချက် မှတ်တမ်း စသည်ရေးသား ထမ်းရွက်ရသူအား ပေးရသည့် အခကြေးငွေ။ “တရား ပြီးပြတ်ပြီးရေးစား ပေးအပ်တု ၅။” လွတ်သစ်။ ၃၃။

ရေးဆွဲ - ကြိ / ယေးဆွဲ / ခါ အကုသု။ သကပ်တ။ ရုပ်ပုံ၊ ပုံစံ၊ အရေးအကြောင်းစသည်တို့ကို ရေးသည်။ ၂။ စိမ့်ကိန်း၊ အဝီအစိမ်း၊ စိမ့်လျှာထားချက်၊ စာရင်းစာထား၊ စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေ စသည်တို့ကို ပြုရသည်။

ရေးတေးတေး - ကြိဝိ / ရေးတေးတေး / သိမြင်သင်မှီမျှ။ အရေးအကြောင်း၊ အမှတ်အသား ပုံပန်းပေါ်မှီမျှ။

ရေးတေးတေး - ကြိဝိ / ယေးတေးတေး / အရေးအရာ ရောက်လောက်ဖွယ်ရှိလျက်။ အခွင့်အလမ်းရနိုင်လောက်ဖွယ် ရှိလျက်။ အလားအလာပေါ်လျက်။ “ခင်ဗျားပြောတာလဲ ရေးတေးတေး အမှီထားသေး” ဒလား။ ၂၉။

ရေးထိုး - ကြိ / ယေးထိုး / ကာလကြာရှည်အမှတ်တရ ထင်ရှား အောင် စာတမ်း၊ ကမ္ပည်း စသည် ရေးသင်သည်။ အကုသု။ အမှတ်အသား တင်တရာထွင်းသည်။

ရေးထိုး - န / ယေးထိုး / ဘလားပေါင်းသတ်ပုံ။ အစဉ်အလာ ရေးသားလာခဲ့သော ရေးပုံနမူနာ။

ရေးထိုးရေးနည်း - န / ယေးထိုး ရေးနည်း / အစဉ် အလာ ရေးသားလိုက်နာခဲ့သော ရေးပုံသားပုံနည်းနာ။

ရေးနည်း - န / ယေးနည်း / ခါ စာ စီကုံးရေးပုံ၊ ပုံကို ညွှန်ပြချက်။ စာစီကုံးရေးပုံ သူတို့ နည်းစီကုံးနာသော အခြေခံလမ်းစဉ်။ ၂။ ပန်းချီပုံဆွဲနည်းတမျိုးမျိုး။

ရေးဖြေ - နဝိ / ယေးဖြေ / စာနှင့် ရေးသားဖြေဆိုရသော။

ရေးဖြေရေးဖြေ - န / ယေးဖြေရေးဖြေ / စာနှင့်ရေးသားဖြေ ဆို။ (လောကျင့်ခန်း၊ ဝါဒရေးပွဲ။ အရည်အချင်းစစ်ဆေးပွဲ စသည်။)

ရေးမှတ် - ကြိ / ယေးမှတ် / ငနင်အခါသိရှိနိုင်ရန် စာနှင့်ရေး၍ ထားသည်။

ရဲ

ရေးရာ - န / ယေးရာ / အကြောင်းကိစ္စ၊ အခွင့်အရေး။

ရေးရေး - ကြိဝိ / ယေးရေး / မှန်ဝါစွာ၊ မှန်စွာ။ သိမြင် သာရှိ။ န - တရားစာ

ရေးရေးရာရာ - ကြိဝိ / ယေးရေးရေးရာရာ / အရေးအကြောင်းရာ အရာဖြင့်။ ကရုဏာရှိ အရေးပြုလုပ်ခြင်း “မိန်းမသာ ရေးရေးရာရာ လုပ်လို့။” သင်းကြီး။ ၅၅။

ရေးသား - ကြိ / ယေးသား / ရေး - ကြိ။ သိမြင်အတူတူ။

ရေးသားပြုရ - ကြိ / ယေးသားပြုရ / ရေးသားပြုရအတိုင်း စီကုံးရေးပွဲ သည်။

ရဲ - လှောင်ရာ

ရဲ - နဝိ / ယဲ / ခါ သတ္တိရှိသော။ (ရဲတွင်း၊ ရဲရဲရဲရဲ စသည် ဖြင့် အသုံးများသည်။) ၂။ ပုံစားသော။ လူတို့ကွစားမဆတ် မတွန့်လှုပ်ကိုင်ပြောဆိုတတ်သော။ (ကြိယာနှင့်ပုံမှန်ကပ်၍ ကြိယာတောက်သောဖြင့်လည်း သားနှင့်ပုံမှန် ပညာလက်စွဲ၊ ပေးကမ်းရဲက၊ ခေးခဲရဲပျေ၊ ကုန်စည်ပွဲတွင် ချီ မွေ* ၆၄။

ရဲ - အလွန်နီသော။ တောက်ပစွာနီသော။ န - တရား

ရဲ - ကြိ / ယဲ / ပုံစားစွာပြုသည်။ သောင့်တန်ဆာသည်။ ရမ်း ကားသည်။ “ဤမြစ်သည် သင်ဆီတိုင်၊ မိမိရောင်းလင်းပိုင် ရဲသည်။” မဟော။ ပ။ ၃၆။

ရဲ - န / ယဲ / ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ရည်ညွှန်းသောအားဖြင့် ကောက် အခေါ်အဝေါ်။ ရဲအမှတ်။

ရဲက - န / ယဲက / ဆင်ခြင် စသည်ပေါ်တွင်ရဲကန့်မှန်းရသော ကုန်နှီး။

ရဲကင်း - န / ယဲကင်း / လုံခြုံရေးအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ရှောက် ကာကွယ် သော ရဲစခန်းငယ်။

ရဲကြပ် - န / ယဲရဲ / ရဲသားရဲအပေါ် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် ရသော အမှုတမ်း။

ရဲချုပ် - န / ယဲချုပ် / ရဲအဖွဲ့ အစည်းတွင် အကြီးအမှတ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ရသော အရာရှိကြီး။ ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ ၏ အကြီး အကဲ။

ရဲစိတ်ရဲမာန် - န / ယဲစိတ်ယဲမန် / မိမိ ဇာတိအားမာန်စသည်ကို အခြေပြု၍ဖြစ်ပေါ်သော ရဲရင့်စိတ်။ န - မိမိတရား

ရဲစိတ်ရဲသွေး - န / ယဲစိတ်ယဲသွေး / မဆုတ်မနုတ် တက်ကြွ ပုံစားသော သတ္တိစိတ်။ န - ယေးတရား

ရဲစွမ်းသတ္တိ - န / ယဲစွမ်း သတ်တိ / ကြောက်ရွံ့ သတ်နှစ်ခြင်း ကင်း၍ စွမ်းဆောင်မှုတမ်း အပြည့်အဝရှိသော ရဲရင့်မှု။

ရဲဆု - န / ယဲဆု / အထူးရဲရင့်စွာ စွမ်းဆောင်မှုအတွက် ချီးမြှင့် သောဆု။

ရဲဆေးတင် - ကြိ / ယဲဆေးတင် / ပိုမိုရဲရင့်အောင် ကိုယ်အား စိတ်အားတိုးတက်ကြောင်း တစုံတရာ ရေးသားရွက်သည်။ အားတင်သည်။

ရဲသွန် - န / ယဲသွန် / တပ်မတော်သားဖြစ်လာစေရန် လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ပေးထားသောလူငယ်။ ရဲဘော်ငယ်။

ရဲစိုက် - န / ယဲစိုက် / ရွှေ့စေတိ ဥရောပတိုက်တွင် မြို့စား၊ နယ်စား စသည်တို့ အပိုင်အမာ အကာအကွယ်ယူ၍ အချက်အချာကျသော အများအားဖြင့် တောင်ကုန်းထိပ် စသည်တွင် ဆောက်လုပ်နေထိုင်သည့် စံမီမီမြင့်တမျိုး။

ရဲတင်း - နဝိ / ယဲတင်း / ထိတ်လန့်ခြင်းကင်းသော။ တွန့်ဆုတ် ခြင်းမရှိ ဝံ့စားသော။

- န / ယဲတင်း / ရဲဝင့်ပြောင်မြောက်စွာ ဆောင်ရွက် မှုနှင့် ဆောင်ရွက်သူများကို ချီးမွမ်းမှတ်တမ်းတင်၍ ဆိုသော လေးလုံးတပါး ကဗျာတမျိုး။

ရဲတင်း - န / ယဲတင်း / အလျားရှည် လေးထောင့်ပုံ အနှောင့် ထူ၍ ကားသောအသွားပါ သံတံတွင် အရိုးလျှိုတပ်ထား သော လက်သမားသုံးကိရိယာတမျိုး။

ရဲတင်းသံ - န / ယဲတင်းသံ / ရဲဝင့်တက်ကြွစွာ ဝင့်ဝါပြောဆို ချက်။ ရေးသားချက်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ - န / ယဲတပ်ဖွဲ့ / ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရဲတွတ် - နဝိ / ယဲတွတ် / တောက်ပြောင်နီဝင်းသော။ နီရဲသော။

ရဲတော် - န / ယဲတော် / ခ၊ ရဲဝင့်စွာ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း တာဝန်တွင် အတူဆောင်ရွက်ရသူ။ ၂၊ လုပ်ငန်းကိုင်ဖက်။ ပြည်သူ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖက်။ ၃၊ တပ်မတော်သား၊ တပ်မတော်သားအဆင့်။

ရဲဘော်စိတ် - န / ယဲဘော်စိတ် / အေးအတူ ပူအမျှ အချင်းချင်း ကူညီစောင့်ရှောက်တတ်သော စာနာစိတ်။

ရဲဘော်ရဲဘက် - န / ယဲဘော်ယဲဘက် / ရည်ရွယ်ချက်တူ၊ လုပ်ငန်း တူ လုပ်ဆောင်နေကြသူအချင်းချင်း။ လုပ်ငန်းကိုင်ဖက်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ် - န / ယဲဘော်သုံးကျိပ် / ဗုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ် ချိန်၌ မြန်မာနိုင်ငံကို ခြိတ်သွယ်လက်မှ လွတ်မြောက်အောင် တိုက်ခိုက်ရယူရန် နိုင်ငံတွင်းမှ လျှို့ဝှက်ထွက်ခွာ၍ ဟိုင်နံ ကျွန်း၊ ဂျပန်ပြည်တို့တွင် စစ်ယဉာဏ်ကြားပြီး ပြန်လည် ဝင်ရောက်၍ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ရဲဘော်သုံးဆယ့်။

ရဲဘက် - န / ယဲဘက် / ခ၊ ရဲဘော် - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ ပြင်ပလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ချပေးခံရသော အကျဉ်းသားကိုခေါ်ဝေါ်သည့်အရာ။

ရဲမေ - န / ယဲမေ / အမျိုးသမီး ရဲဘော်။ လုပ်ငန်းကိုင်ဖက် အမျိုးသမီး။

ရဲမက် - န / ယဲမက် / မြန်မာဘုရင်လက်ထက် စစ်သည်တပ်သား။

ရဲမက်မိုင်းပါ - န / ယဲမက်မိုင်းပါ / စစ်သည်အလုံးအရင်း။ ဘုရင့် စစ်သည်တပ်သားများ။

ရဲယို - န / ယဲယို / ကိုင်းတံမှ ပျက်လုံးသဏ္ဌာန် အကွက်ငယ် များပါ အသီး သီးလေ့ရှိ၍ အသီးအရွက် စားသုံးရသော ပင်ပျပ်တမျိုး။

ရဲယုံ - န / ယဲယုံ / ယုံကြည်စိတ်ချရသော သူရဲကောင်း။

ရဲရဲ - ကြိဝိ / ယဲယဲ / ခ၊ ရဲဝံ့စွာ။ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ကင်းမဲ့စွာ။ ၂၊ တောက်ပစွာနီလျက်။ ၃၊ အရောင်အလွှဲတောက်ပလျက်။

“မင်းမှားဟူက၊ မီးလုံကျသို၊ တောက်ပရဲရဲ၊ ခြုံမိလည်း။” သစ္စာ* ၂၆။

ရဲရဲတောက် - နဝိ / ယဲရဲရဲတောက် / ခ၊ ဝင်းပြောင်နီရဲသည့် အရောင်ရှိသော။ ၂၊ အရောင်အလွှဲထွက်သော။ ၃၊ သတ္တိ ရဲရဲစွာထက်သော။ မဟုတ်မခံစိတ်ထက်မြက်သော။

- ကြိဝိ / ယဲရဲရဲတောက် / ခ၊ ဝင်းပြောင်နီရဲစွာ။ ၂၊ အရောင်တောက်လျက်။ ၃၊ ရဲရဲထက်မြက်စွာ။

ရဲရင့် - နဝိ / ယဲရင့် / သတ္တိစွမ်းထက်သော။ ဝံ့စားသော။

ရဲလောင်း - န / ယဲလောင်း / ခ၊ မြန်မာဘုရင်လက်ထက် နန်းမြို့ တံခါးဝတွင် အပြင်ကားပြီး၊ အတွင်းကျဉ်းမြောင်း လျက်သေးနှစ်တက်ကာရံထားသောဝင်လမ်းမြောင်း။ ဘေးနှစ် တက်ကာရံထားသော အလယ်လမ်းမူ။ ၂၊ အင်း၊ ချောင်းများ တွင် ငါးများမျောဝင်စေရန် ကမ်းစပ်တဘက်တွင် မြှောင်၍ ရေဝင်လမ်းတပေါက်ဖွင့်ထားပြီး နောက်နှင့်ဘေးမှ ယင်းဝိတ် ကာထားသည့် ထောင်ဆွဲချက်လမ်း။

ရဲလောင်း - နဝိ / ယဲလောင်း / စစ်လေ့၊ စစ်သုံးလောင်းလေ့။

ရဲဝံ့ - နဝိ / ယဲဝံ့ / မဆုတ်မတွန့်တတ်သော။ သတ္တိထက်မြက် သော။

ရဲသား - န / ယဲသား / ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် သာမန်တပ်သား။

ရဲ

ရဲ - စည်း / ယဲ / ခ၊ မေးမြန်းရာ၊ ဝန်ခံရာ စကားတို့၌ သေချာမှုကိုအလေးပြု၍ ကြိယာနောက်၌ဆက်စပ်သုံးစွဲသော စကားလုံး။ (စာရေးဆရာ “ငါ” ကိုလည်း ပြောင်းလဲရေး သားကြသေးသည်။) “ကံဆိုးကုန်လျှင်၊ ဆိုရကောင်းရဲ လို့။” ဝိဇယ။ ၂၅။ ၂၊ တစုံတဦးအား ခေါ်ဝေါ်တိုင်တည် ပြောဆိုရာ၌ နာမ်ပုဒ်နောက်မှ ဆက်ပြည့်သော အာလုပ် စကား။ (ကဲ့၊ ငဲ့၊ တို့၊ နှိုင်းယှဉ်။) “သောက်စေချင်၊ ခုတ်တွင်ထောင်ခံရဲ့၊ ညှို့ ခဲ့၊ လေး။”

- ဝိ / ယဲ / ပိုင်ဆိုင်ခြင်းသဘောအားဖြင့် နာမ်နှစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးသည့်စကားလုံး။ (အီအေး၊ နှုတ်ပြောစကားတွင် သုံးသည်။ ကဲ့၊ ငဲ့ တို့ နှိုင်းယှဉ်။) “တကာကလေးရဲ၊ နှစ်မ” ခိုး။ ၂၇။

ရော

ရော - ကြိ / ယော / ခ၊ ပေါင်းစပ်သည်။ တခုနှင့်တခု နှော သည်။ “ရောရောသော နို့၊ တမင်း၏” လက်စွဲ။ ၄၀။ ၂၊ တပေါင်းတည်းတည်းသည်။ ထွေးယှက်သည်။ “ခြုံရော

သစ်ပင်၊ မမြင်ခွဲအောင်။” ဝိရီ၊ ပ။ ၂၀။ ၃၊ ဝင်ဆုံအောင် ပြုသည်။ အလိုက်အလျှော့ဆက်ဆံသည်။ ၄၊ အခြား ဘာသာစကားတမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုသည်။ “သူကလားလို ရောနေသည်။”

— စည်း / ယော / ၁၊ အပါအဝင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား စေရန် နာမ်၏နောက်မှ လိုက်သော်ကောင်းလို့။ “အမမေ၊ ရုပ်ရော၊ နာမ် ရော၊ ရုပ်တည်မရ။” တာဝနာ။ ၁၃၇။ ၂၊ စကားသုံးတွင် ကြိုယာနောက်၌ ဖြည့်စွက်ဆက်၍ အဆုံး သတ်ပြောဆိုလေ့ရှိသော စကားလုံး။ “ငါကတောင့်တလိုက် ရော၊ ဤသတ္တဝါတွေလဲရောက်လာရော။” ဇာလေ။ ၅၉ - ၆၀။

— အာ / ယော / အံ့သြခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ အံ့အားသင့် ခြင်း စသည်တို့တွင် ရွတ်တရက် ပြည်ဆိုသော စကား။ “သနားစွယ်ပြောလေလျှင်၊ ရော၊ ခက်ချည်ကရီ။” တင်မြ၊ တ။ ၁၇၇။

ဧရာကျော် - န / ယောလျော် / ၁၊ အရာအမျိုးမျိုးရောင်ပါဝင် သော၊ မျိုးဆန်မဟုတ်သော သောင်းပြောင်း။ ၂၊ အလုပ် တခုခုကို အတည်တကျမလုပ်ပဲ ကျရာပြောင်းရွှေ့ လုပ်ကိုင်သူ။

ဧရာဂါ - န / ယောဂါ / ပျားနာခြင်း။ [ပါ]

ဧရာဂါဆိုး - န / ယောဂါဆိုး / သေကျေ ပျက်စီးစေနိုင်သော ဧရာဂါ။ ကာလဝမ်း၊ ပယ်ပိဏ္ဍေဂါ ခသော ကူးစက်ဖြစ်ပွား တတ်သောဧရာဂါ။

ဧရာဂါပိုး - န / ယောဂါပိုး / ဧရာဂါ ဖြစ်ပွားစေနိုင်သော ပိုး အမျိုးမျိုး။

ဧရာဂါဗေဗ - န / ယောဂါဗေဗ / အနာဧရာဂါ ဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းများကို လေ့လာသော ပညာရပ်။ [ပါ]

ဧရာဂါဘယ - န / ယောဂါဘယ / သတ္တဝါတို့တွင် ကပ်ရောက် သော ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပိအနာ။ ဝေဒနာ။

ဧရာဂါမွေး - ကြိ / ယောဂါမွေး / အနာဧရာဂါ တာရှည်ဖြစ်ပွား နေသည်ကို မကုစားပဲနေသည်။ ဧရာဂါသက်ရှည်စေသည်။

ဧရာဂါသည့် - န / ယောဂါသည့် / ဧရာဂါတစ်တရာခံစားနေရသူ။

ဧရာဂန္ထရက်ပ - န / ယောဂန္ဓရဉာဏ် / လူအများအပြား ဧရာဂါ ကူးစက်ပျံ့ပွားသေကျေပျက်စီးသော ကာလ။ လူ အများအပြား ဧရာဂါဘေးဆိုက်ရောက်သောအခြေအနေ။

ဧရာစပ် - ကြိ / ယောစပ် / အမျိုးအစားတူရာ သို့မဟုတ် အမျိုးအစားကွဲရာတို့ကို စုပေါင်းသမအောင်ပြုသည်။

ဧရာစွက် - ကြိ / ယောစွက် / ရှိရင်းတစ်တရာထဲသို့ အခြား အရာကို ပြည့်ထည့်သည်။

ဧရာထွေး - နဝိ / ယောထွေး / အမျိုးအစား ကွဲသောအရာများ အစီအစဉ်မကျပဲ တွဲဖက်ပါဝင်လျက်ရှိသော။

ဧရာနော - ကြိ / ယောနော / ရှိရင်းတစ်တရာနှင့် အခြားအရာ ကို ပေါင်းစပ်ပေးသည်။

ဧရာပြင်း - နဝိ / ယောပြင်း / ယောပျင်း / အမျိုးအစားကွဲသော အရာများ အတူတကွပူးတွဲထည့်ရှိသော။

ဧရာမ - န / ယောမာ / ဥရောပတိုက်၊ မြေထဲပင်လယ် မြောက်ဘက် ကျွန်းဆွယ်ရှိ (ယခုအီတလီနိုင်ငံ၏ မြို့တော်)

ဧရာမမြို့ကို အခြေစိုက်လျက် ခရစ်တော်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း များစွာ ကတည်းက ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်၍ ကျောက်နိုင်ငံ တို့ထောင်ခဲ့သော လူမျိုးကြီးတမျိုး။

ဧရာမဂဏန်း - န / ယောမာဂဏန်း / ဧရာမလူမျိုးတို့ သုံးစွဲခဲ့ သော အက္ခရာခွဲနှစ်လုံးဖြင့် ပေါင်းစပ်သုံးစွဲသည့် ကိန်းအမှတ် အသား။ (ထိုင်ကပ်နာနီတွင် ယခုတိုင် သုံးစွဲလျက်ရှိသည်။ သာကော။ I = ၁။ V = ၅။ X = ၁၀။ L = ၅၀။ C = ၁၀၀။ D = ၅၀၀။ M = ၁၀၀၀။ ကိန်းအက္ခရာ တခုထက်ပိုသောအက္ခရာသည် ဗယ်ဘက်တွင်ရှိလျှင် လျော့ ချုံညှာဘက်တွင်ရှိလျှင် တိုးသည်။ IV = ၄။ VI = ၆။

ဧရာမအက္ခရာ - န / ယောမာအက်ယော / ဧရာမအမျိုးသားတို့ ရေးမှတ်သုံးစွဲခဲ့သော၊ ယခု အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ် စသော ဥရောပ ဘာသာများစွာတို့၌ အက္ခရာအသီးသီးအဖြစ် ပြုပြင်လက်ခံ သုံးစွဲနေကြသော A မှ Z အထိ ၂၆ လုံးသောအက္ခရာ။

ဧရာယောင် - ကြိ / ယောယောင် / ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ယုံကြည် ချက်မရှိပဲ အခြားသူနည်းတူလိုက်၍ ပြုမူပြောဆိုသည်။

ဧရာယုက် - ကြိ / ယောယုက် / အခြားအရာများနှင့် ပူးတွဲတည် ရှိသည်။ အခြားလူများနှင့် ပူးပေါင်းဆက်ဆံသည်။

ဧရာရာ - န / ယောယာ / အမျိုးမျိုးအတွေ့တွေ့ ရေစပ်လျက် ရှိသောအရာ။

— နဝိ / ယောယာ / အမျိုးမျိုး ရေစပ် ပါဝင်သော။

“တကလျ၊ ကြမ်း၊ ဧရာရာခွမ်းကို” ဇပျို့* ၂၃၉။

— ကြိဝိ / ယောယာ / ရေစပ်ပါဝင်လျက်။ “လေလည်း

ဧရာရာ၊ မိုးပါသဲ၊ သံဝါမြောက်မြောက်။” ဝံဖြေ၊ ၁၄၆။

ဧရာရီဧရာရာ - န / ယောယီယောယာ / အမျိုးမျိုး အတွေ့တွေ့ ရေစပ်လျက်ရှိသောအရာ။

— ကြိဝိ / ယောယီယောယာ / အမျိုးမျိုး ရေစပ်

ပါဝင်လျက်။

ဧရာဟဏီနက္ခတ် - န / ယောဟနီနက်ခတ် / ကြယ်ဆယ်လုံး

ပါဝင်သော ငါးကြင်းပွတ်သတ္တာနီနက္ခတ်။ [ပါ]

၈၇၃

ဧရာ - စည်း / ယော / ၁၊ တစ်တဦးအား ပန်ကြားရာ၊ ကြိမ်း ဝါးရာ၊ ခွင့်ပြုရာစကားတို့တွင် ကြိုယာအဆုံး၌ တွဲစပ်သုံးလေ့ ရှိသော စကားလုံး။ “ကျွန်မကလည်း သည်ရန်မြို့ ရွှေလေး နှင့်ခွင်းပါဧရာ။” ရာမ၊ ပ။ ၁၃၅။ ၂၊ မှန်းဆချက်၊ ကြို တင်ပြောဆိုချက် စသည်တို့တွင် ကြိုယာအဆုံး၌ ‘တော့’ အစား ဖြည့်စွက်တွဲစပ်သုံးလေ့ရှိသော စကားလုံး။ “ခင် ခင်သော့ ယခုဖြင့် ၁၃ နှစ်လောက်ရှိဧရာမယ်။” စိုး၊ ၁၁။
— အာလုပ် / ယော / တစ်တဦးအား တစ်တရာ ရယူစေရန်

ပေးမည်ဖြစ်၍ ကြိုတင်နှိုးဆော် သတိပေး ခေါ်ဝေါ်သည်။
အာလုပ်ကောင်းကင်။ ရောပတ္တမြား။ ဓနုနဂါး။” သေတ္တာ။

ပ။ နိဂုံးဝိသုဒ္ဓိ
- သမ္ပိယသိဒ္ဓိ / ရှေ့ကြိုယာတစုံတခု၏ အနက်ကိုသေချာ
ပြတ်စပ်စွာပြောကြား၍ ထင်ရှားစေရန် နောက်ကြိုယာကို
ဆက်စပ်သောစကား။ (—လေမူပါ။ —ဗြိကပါ။ —မှတော့၊
—ပြီးလျှင်— ဝိသုဒ္ဓိ အနက်မျိုးရှိသည်။)

မှပြ ခိုးပြေး
ရှာလေသက
ပြေးအလွန်

ဓနိ

ဓနုမြို့ ငလ
ဓနိ- ကြ/ဟော်/ခ၊ မှန်းဆသည်။ ရည်ညွှန်း မျှော်မှန်း
သည်။ အစိုးရအတွက်။ ဓနိကသော လွှမ်းမိုးတော့သည်။”
ဝိရိ၊ ပ။ ၃၀၃။ ၂၊ မျှော်ရှုသည်။ မျက်နှာတူမြဲသည်။
“ဓနုမြို့အမှတ်၊ ဓနု သို့ ဓနိလျက်။” သီလဝ* ၂၀။
ဓနိ- ကြ/အစိုးရ/ ရင့်ကြေးသည်။ အော်မြည်သည်။ (ရင့်
ဓနိဟူ၍ တွေ့ရသောစွဲလေ့ရှိသည်။) “ကြက်ဓနိ(သည်)”
ယ။ ကုမ္ဘာလောကီ

ဓနိ- နှုတ်အစိုးရ/ ခ၊ ရင့်လွန်းသော။ အိုမင်းလွန်းသော။
(ရင့်ဓနိနှင့်အစိုးရစပ်သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။) ၂၊ အချိန်ကာလ
ကြာမြင့်သော။ “ကာလဓနိရှိ၍၊ သက်တော် နှစ်ဆယ်။”
ရာသီ* ၁၀၁။ ၃ -

ဓနိဘာ - န/ ဓနိဟာ/ ကြက်ပေါင်စေး - န၊ နှင့် အတူတူ။
ဓနိရုပ်၊ ကြ/ ဟော်ယန်း/ အသေးတနေရာရာ သို့ မဟုတ်
အသေးစွာ မြို့ရပ်စိုက်တည်းကို တမ်းမှန်းသည်။ စိတ်ဖြင့်မှန်း
ဆသည်။

ဥပဓိယ၊ ယဝ
နိဂုံးဝိသုဒ္ဓိ
ဓနိ

ရ

ရ- ကြ/အစိုးရ/ ခ၊ ပတ်လည်၌ ဝန်းရံမြှောင်တည်ရှိသည်။ ဆေး
ဝန်းကျယ်မှ ဝိုင်းပတ်သည်။ ၂၊ ကျည်အောင်ရွက်ရန် တစ်
တည်း၏ အစိုးရအပါရှိ အသင့်နေသည်။ စားသည်။ သိကြား
ထဲ၌ ကျိန်ခိုအောင်။ ရံလျက်နေသား။” ဘူလင်* ၇၆။
၃၊ ပတ်လည်ကာဆီး ပိတ်ဆိုသည်။ “ရှည်လျားတပ်ကြီး၊
အဆီးဆီးမြို့ငါ ခံမရလွတ်၊ ရံကုန်လတ်တည်း။” သိ*
၁၀၇။ ၄၊ လေးကောင်၊ မြောက်ကောင်စသည့် လောင်းကစား
ပွဲ၌ နှစ်ဖက်နှစ်ဖမ်း အလျော်ရစေရန် တစ်ဖက်မှ လောင်းကြေး
အများ။ ကျန်တစ်ဖက်မှ လောင်းကြေးအနည်း ထား၍
လောင်းကစားသည်။

ရ- စည်း / ယန် / နှစ်ရအစုံကို ဖော်ပြသောစကားလုံး(ပိနပ်
တရံ၊ လက်ကောက်တစ်ပုဒ် အသုံးရှိသည်။)

ရခါ - န/ ယန်ခါ / တခါတရံ။ တစ်ခါတစ်ရံ။ တခါတလေ။ အမြဲ
တမ်းမဟုတ်ပဲ တစ်စုံတစ်ရာသောကာလ။

- ကြိဝိ / ယန်ခါ / တခါတရံ အသုံးပြု၍ တခါတခါအားဖြင့်။
တခါတလေအားဖြင့်။ (ရခါ၌ ရှိသော အသုံးပြုခြင်း
မြဲတွင် ဝိတတ်မြဲပျံ့ချစ်၍ သုံးခြင်းဖြစ်သည်။) “ထိုလည်း
ကုန်သည်သည် ရခါအရွှေအလုံး အသွယ် အရပ်သို့
သွား၏။” ငါ။ ပ။ ၉။

ရတိုင် - န/ ယန်ရိုင် / လည်းကောင်း၊ ဆေးနံတောက်
တချက်၌ လက်ရန်းကုလျှီ၍ ကက်ပေါင်ပေါ်တွင် မတ်စွာ
စီလျက် စိုက်ထောင်ကာရံထားသော သစ်တိုင်ငယ်များ။

ရံတန်း - န/ ယန်ရံတန်း / လည်းကောင်း၊ အခင်းကပ်
ကျည်းတန်းများ စွပ်တွယ်ရန် လည်းကောင်း၊ ရံတိုင်များ
စွပ်ထောင်ရန်လည်းကောင်း အသုံးပြုသော ဆေးတောက်
တချက် အခြေအလျားပေါင်တန်း၊ ကက်ပေါင်။

ရံဖန် - န/ ယန်ဖန် / တခါတရံ။
- ကြိဝိ / ယန်ဖန် / အမြဲတစေမဟုတ်ပဲ။
ရံဖန်ရံခါ - ကြိဝိ / ယန်ဖန်ယန်ခါ / မကြာမကြာ။
ရံရွှေ - န/ ယန်ရွှေ / ဘုရင်၊ မိဖုရား၊ မင်းသား၊ မင်းသမီး
စသည်တို့၌ စားသုံးစွက်ရသော အဝတ်အစားအမှုတမ်း။
(အများအားဖြင့် အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။)

ရံ

ရံ - စည်း / ယန် / အနာဂတ်တွင် မချမ်းမြေ့သဘောကို
ဖော်ပြရန် ကြိုယာ၌ဆက်စပ်၍သုံးသော စကားလုံး။ (ရ နှင့်
အံ့ကို ပေါင်းစပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။) “ကျွန်ုပ်တယ်မှား
တယ်ဆရာဝယ်၊ သပ်ပါရံ နည်း၊ မည်းဘုရား၊ မိန့်တားစေ
ချင်။” ပဉ္စာ* ၁၄။

ရိ

ရိကျိုး - ကြ/ ယိုကျိုး / လေးစားခွာ အောက်ကျိုး၊ ဝပ်တွား
သည်။ ကြည့်၍ မြတ်နိုးသည်။ “အလွန်ရိကျိုး၊ လက်စုံမိုး
လျက်။” ကုသ* ၆၅။

ရိညွတ် - ကြ/ ယိုညွတ် / ဦးခေါင်းနှိမ့်လျက် လေးစားခြင်းမျှ
သည်။ ရိသလေးစားသည်။

ရိမင်ကက်သလစ် - န/ ရိမင်ကက်သလစ် / ရောမသာသနာပိုင်
(ပုပ်ရဟန်းမင်း)ကို အမျိုးသားသော ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းဝင်။
ဗရင်ဂျာသာသနာဝင်။ [လိပ်]

ရိသေ - ကြ/ ယိုသေ / ကြည့်၍လေးစားသည်။ ကြည့်၍
မြတ်နိုးစွာ ဆက်ဆံသည်။

ရိသေကိရိညွတ် - ကြ/ ယိုသေကိရိညွတ် / ဦး ခေါင်းနှိမ့် ချ
လျက် မြတ်နိုးကြည့်၍ ဆက်ဆံသည်။

ရီသေကိုင်နှိုင်း - ကြံ / ယိုသေကိုင်ယိုင်း / မြတ်နိုး ကြည်ညို စိတ်ဖြင့် ကိုးကွယ်မှုပြုသည်။ အမှီအခေါ်ကြီးစွာ ပြုသည်။

ရီသေစားမြတ် - ကြံ / ယိုသေလေးမျှတ် / မြတ်နိုးယုံကြည်စွာ ဖြင့် လေးစားခြင်းပြုသည်။

ရီသ် - န / ယိုထွန် / လေ့လျော်သားများ တက်နုတ်တက်ချဲတွင် အားညိုရန် ကြွေးကြော်သောအသံ။ ရီဟည်းသံ။

ရီဟည်း - န / ယိုဟ် / ရီသ် - န။ နှင့်အတူတူ။

ရီ.

ရီ - အာလုပ် / ယို / တစ်တိုင်းအား တိုင်တည်ခေါ်ဝေါ်ရာတွင် ခေါ်သည့် အမည်နောက်မှ ဆက်တွဲအသံပြုသော အာလုပ် စကား။ “မရွှေကိုယ်တို့ သွားရည်ယို မကြီးကြပါနှင့်ဦး အမိ ရီ.” ဝံသသစ်၊ ၃၊ ၁၃၆။

- စည်း / ယို / ဗဟုဝန်စည်း ‘တို့’ အစားသုံးသော စကားလုံး။ “ဆရာအရှင် မင်းရီ၊ ကိုရင်မှိုင်းမှားဖြင့်၊” ခေါင်းသစ်။ ၁၆။

ရီး

ရီး - နဝိ / ယိုး / ခ၊ ပြောဆိုမတ်တည်ကြည်သော။ လိမ်လည် ကောက်ကျစ်ခြင်း ကင်းသော။ ၂၊ လောလည်ခြင်း မရှိပါ။ အစဉ်အလာ နေထိုင်စားသောက် ပြုမူပြုအတိုင်း စွဲတည်သော။ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ နေတတ်သော။ ၃၊ ဆန်းကွန်ခြင်းမရှိသော။ သာမန်အတိုင်း ဖြစ်သော။ ၄၊ ခေတ်နောက်ကျသော။ “မိအဆင် ဘယ်တော့မှ မရိုးနိုင်ဘူး။” ၅၊ တွေ့မြင် ကြားသိနေကျဖြစ်သော။ “အပြောအဆိုများ၍ အကြားရ ရိုးနေသဖြင့် ကောသလမင်းကြီးရဲ့ ဝတ္ထုကို။” သာရီ၊ ၈၊ ၁၁၈။

- န / ယိုး / ခ၊ အစဉ်အလာ ပြုပြုအလေ့အထ။ ထုံးစံ။ အစဉ်အလာ။ “တောတောင်အတွင်းမှာ ပေါက်ရိုးထူးစ် ရှိပါသည်။” ထီး၊ ၁၊ ၆၇၊ ၂၊ အမျိုးအနွယ်။ (သုကြီးရိုးတွင်းစားရိုးဟူ၍ အသုံးရှိသည်။)

ရီး - ကြံ / ယိုး / ရှေ့ဆောင်သည်။ ဦးဆောင်သည်။ “သူငယ်ချင်းက၊ ဆောင်နှင်းလာကျိုး၊ နောင်ရှေ့ ရိုးလျက်။” မြား ၃၂။

ရီး - န / ယိုး / သစ်ပင်ချွန်နယ်များပေါက်၍ ပြောင်းထက်ကြီးပြီး ချောင်းထက်ငယ်သော ခရမ်းကြောင်း။

ရီး - န / ယိုး / ခ၊ ရှည်လျားစွာ တဆက်တည်း ကည်ရှိသော အရာ။ (တာရိုး၊ ကုန်းရိုး၊ ကန်တောင်ရိုး၊ မြင့်ရိုး၊ မြဲရိုး၊ ညှော်ရိုးစသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ တခွင်တပြင်။ “ဗျူတရိုး၊ မင်းမျိုးဇာတိ၊ တန်ခိုးရှိသား။” တန်ခိုး ၂။

ရီး - စည်း / ယိုး / နာမဝိသေသနှင့် ကြံယူ၏၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်အတည်ပြုပြောဆိုရာ၌ ကြံယူနောက်တွင် တွဲဆက်သုံးသော စကားလုံး။ (မန်နှင့်တွဲပတ်သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။) “သူ့သွားရိုး၊ မန်လျှင် တွေ့လိမ့်မည်။” ကျွန်ုပ် မသိရိုးမရှိပါသည်။”

ရီး - န / ယိုး / အရိုး - န။ နှင့် အတူတူ။ “ပေါင်ရိုး၊ မပွင့်ရိုး၊ ရိုးကွေးသော် ကိုးဆယ်ဟူ၏။” နကျယ်။ ၇၇။

ရိုးကျပ် - န / ယိုးကျပ်စင် / အစေးကို အတိပ်အမြစ် မြားသွားတွင် သုတ်လိမ်းရသော အပင်ငယ်တမျိုး။ မြားဆိပ်ပင်။

~ရိုး~စင် - စည်း / ~ယိုး~ စင် / အရိုးအစဉ်အားဖြင့် ပြုမူဆောင်ရွက်ပြု ပြစ်ကြောင်း ပေးပြလိုရာ၌ ကြံယူတူကို နှစ်ကြိမ်ခန့် ဆက်တွဲသော စကားလုံး။ (သွားရိုးသွားစင်၊ ပြောရိုးပြောစင် စသည် အသုံးရှိသည်။)

ရိုးခွံ - ကြံဝိ / ယိုးခွံ / (အရိုး၌ စွဲတဲသကဲ့သို့၊) ခိုင်မာ မြဲမြံစွာ မှတ်ယူထားလျက်။

ရိုးဆက် - န / ယိုးဆက် / သတ္တဝါ၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ အရိုးချင်း ဆက်စပ်ရာအပိုင်း။

ရိုးဆက် - န / ယိုးဆက် / အမျိုးအနွယ်အစဉ်။ “ထူးချွန်တိုးတက်၊ ရိုးဆက်ရှိရာ၊ ထိုက်စွာသမ္မ၊ ဝိုက်ခါရသော်။” သိရိုး ၁၉၀။

ရိုးဆစ် - န / ယိုးဆစ် / ခ၊ ခန္ဓာကိုယ်ရှိ အရိုး၏အစွန်းအဆက်ပိုင်း။ ၂၊ ဝါးပင်၊ ကြံပင်၊ ကိုင်းပင်နှင့် ပန်းပင်ငယ်အချို့တွင် အရွက်၊ ရွက်ဖတ်နှင့် အတက်စသည် တွက်ရာပင်စည်ရစ်။

ရိုးတာ - နဝိ / ယိုးတာ / အလွန်ရိုးသော။ ရိုး - နဝိ - ခ၊ လည်ရှေ့။

ရိုးတူရွယ်မျှ - နဝိ / ယိုးတူရွယ်မျှ / အမျိုးအနွယ်၊ အဆက်အရွယ်တူညီသော။ “မင်းညီမင်းသားတို့လည်း ရိုးတူရွယ်မျှချည်းဖြစ်၍။” သုသော၊ တ။ ၂၆၄။

- န / ယိုးတူရွယ်မျှ / ယင်းသို့တူညီသူ။

ရိုးတဲ - န / ယိုးရဲ / ခ၊ သစ်ပင်စသည်၏ အကိုင်းငယ်၊ ပင်စည်ငယ်။ ၂၊ ထီး၊ မြားစသည်တွင် ရှည်လွယ်သော ပင်မအရိုး။

ရိုးတိုးခိပ်တိပ် - ကြံဝိ / ယိုးတိုးယိတ်တိတ် / အရိပ်အမြက်အားဖြင့် စောင့်ပါးစိပ်ခြင်း။

ရိုးတူးရွာ - ကြံဝိ / ယိုးရိုးဟွာတု / မ တည် မငြိမ် လှုပ်ရှားလျက်။

ရိုးတွင်းမြင်ဆီ - န / ယိုးတွင်းချင်ဆီ / ခ၊ အရိုး၏အတွင်းခေါင်းရှိ ပျော့ဖတ်။ ၂၊ [ဥပစာ] နက်နဲစူးစူး၊ သိပ္ပံခံစားနိုင်သော နေရာ။

ရိုးပုရိုးလက် - န / ယိုးပုရိုးယိုးလက် / ရိုးသားမည်ဟု ထင်မြင်ရသော အရိပ်အသွင်။ ရိုးသားဟန်။

ရိုးပြတ် - န / ယိုးပြတ် / စပါးရိတ်သိမ်းရာမှ ကျန်ရှိသော နှစ်ကောက်ပင်ငယ်။

ရိုးမြေခွံ - နဝိ / ယိုးဖျောင့် / လိမ်လည် ကောက်ကျော့ခြင်း၊ မရှိသော။

ရိုးမ - န / ယိုးမ / မြင့်မားသော တောင်တန်းရှည်။

မှီးမြေကျ - ကြိဝ် / ယိုးပျော့ / [ပုစာ] အသက်ထက်ဆိုး။
 မှီးရာ - န / ယိုးယာ / ခ၊ သိုးဘွားစဉ်ဆက် လိုက်နာ ကျင့်သုံး လာခဲ့သော အလေ့အထ။ ။ မိစဉ် ခဆက် ကိုးကွယ်ပသ ထိုင်သော (သုံးဆယ်ရနမင်းစသော) နတ်။
 မှီးရာထိုက် - ကြိ / ယိုးယာလိုက် / အထက် မျိုးနွယ်ဆက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်အတိုင်း အောက်မျိုးနွယ်ဆက်တွင် တစုံတရာ သော ဗိုး မကွယ်မပျောက် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်သည်။
 မှီးရာမသား - န / ယိုးယာသုမား / ရွှေမှီးအစဉ်အလာကို တွယ်တာစွဲပိုက်နေသူ။
 မှီးရာအမည် - န / ယိုးယာအမျို / မျိုးနွယ်အလိုက် အမည် တလုံးလုံးကို သားစဉ်မြေးဆက် ထည့်သွင်းမည့်ခေါ်သော အမည် (သားကော။ အဖိုး ဦးမြကျော်၊ ဖခင် ဦးသိန်းကျော်၊ သမီး မြမြကျော်)။
 မှီးမှီးကုပ်ကုပ် - ကြိဝ် / ယိုးယိုးကုတ်ကုတ် / လော်လည်ပလွှား ခြင်းမို့ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ။
 မှီးမှီးတန်းတန်း - ကြိဝ် / ယိုးယိုးတန်းတန်း / ထွေလည်ဆန်းပြား ကွေ့ဖတ်သောသဘော အပြုအမူမပါ။
 မှီးမှီးမှတ်မှတ် - ကြိဝ် / ယိုးယိုးမှတ်မှတ် / မှီးမှီးတန်းတန်း - ကြိဝ်၊ နှင့် အတူတူ။
 မှီးမှီးရဲရဲ - ကြိဝ် / ယိုးယိုးယဲယဲ / အဆောင်အပါ ပြီးပြီးပြတ်ပြတ် တောက်ပလျက်။ “သံချောင်းသံကြိုးက၊ မှီးမှီးရဲရဲ မီးခဲအရိန် တလှည့် တထိန်ထိန်တလျှံလျှံတောက်လျက်။” နေဇာတ်။ ၆၆။
 မှီးမှီးစွဲစွဲ - ကြိဝ် / ယိုးယိုးယွာယွာ / ကိုယ်စိတ် မငြိမ်မသက် လှုပ်ရှားလျက်။ တစုံတရာပြုမူပြောဆိုရန် စိတ်အား ထက်သန် လျက်။
 မှီးရင်း - န / ယိုးယင်း / ကြီးမပေါင်းဖက်ရသော မိတ်ဆွေ။ ကြီးပေး။ “တရင်မဝင်းတရားကြီးဘုရားသည် မမည်တော် ဘုရား မှီးရင်းဘက်။” သုသော၊ ၈။ ၂၆၅။
 မှီးတား - စည်း / ယိုးလား / ဖြစ်နိုင်သော ထုံးအစဉ်အလာ သို့ မဟုတ် ဖြစ်နိုင်စွမ်းရှိမည်မဟုတ်ကြောင်းကိုအမေးသဘော ဖြင့် တစ်ပြုပြောဆိုလိုရာ၌ ကြိယာအဆုံးတွင် ဆက်၍သုံးသော စကားလုံး။ “တမူးရလို့၊ တပဲလျူ၊ တို့ ရှမ်းတောင်သံတူနိုင် မှီးတား။” သာ၊ ၂။
 မှီးတား - နဝိ / ယိုးတား / မျိုးမြောင့်သော သဘောရှိသော။ စိတ်ထားဖြူစင်သန့်ရှင်းသော။
 မှီးတား - နဝိ / ယိုးအား / မှီးသားလွန်းသဖြင့် အေးဆေးထုံထိုင်း သော။ သွက်လက်ချက်ချခြင်း မရှိသော။

ရက်

ရက် - န / ယက် / သန်းခေါင်အချိန်မှ နောက်သန်းခေါင်အချိန် အထိ စက် ၂၄ နာရီကလေး။ ယင်းကာလကို ပိုင်းခြား မှတ်သားသည့်အမည်။

ရက် - ကြိ / ယက် / ချည်း၊ လျှော့၊ ဝါးစိတ် စသော အတိုင်ပင် နှင့် အဖောက်ပင်တို့ကို အပြားအပျဉ်ဖြစ်အောင် ငုပ်ချည် ပေါ်ချည် ဖွဲ့ယှက်သည်။
 ရက် - စည်း / ယက် / မဉ္ဇူပညာ၊မထောက်မထား၊မတွယ်မတာ ပြုခြင်းသဘောတို့ကို ဖော်ပြလိုရာ၌ ကြိယာနောက်တွင် ဖြည့်ဆက်သော စကားလုံး။ “အကျွန်ုပ်တို့ကို စွန့်လျက်၊ သွားရက်ကြပေကုန်၏ဟု ငိုကြွေး မြည်တမ်း ကြသဖြင့်။” ဝံသဇော၊ ၁။ ၃၈။
 ရက်ကက် - န / ရက်ကက် / ကြက်တောင်၊ သတ္တလတ်တောလုံး ငယ် စသည်ကို ခိုက်ပို့ ကစားရသည့် လက်ကိုင်တပ်ထားသော သံဥပုသစ်သားနေထွေ နိုင်လွန်း၊ ကြောင်အစသော ကြိုးများ ရက်တပ်ထားသည့် ကစားပစ္စည်း။ ဗက်တ်။ [လိပ်]
 ရက်ကျပ် - န / ယက်ကျပ် / အကျပ်အတည်းရှိသောရက်။
 ရက်ချန် - ကြိဝ် / ယက်ချန် / တနေ့လပ်လျက်။ တနေ့ခြား။
 ရက်ချန်များ - န / ယက်ချန်များ / တရက်ခြား ဖျားနာ သော ငှက်ဖျားစသည်။
 ရက်ချိန်း - န / ယက်ချိန်း / တစုံတရာ ပြုလုပ်ရန် ကြံတင် သတ်မှတ်ထားသောရက်။ တစုံတရာ ပြုလုပ်ရန် နေ့ရက်ကို ကြိုတင် သတ်မှတ်ထားခြင်း။
 ရက်ချုပ် - န / ယက်ချုပ် / ခ၊ မွေးနေ့ မွေးရက် စသည် တို့ကို မှတ်သားထားချက်။ ယင်းသို့ မှတ်သား ထားသောပေ၊ စာရွက်စာတမ်း စသည်။ ။ ရဟန်းပြုသော နေ့ရက်ကို မှတ်သားထားချက်။ ယင်းသို့ မှတ်သားထားသော ပေ၊ စာရွက်စာတမ်းစသည်။ “ရဟန်းဖြစ်သက္ကရာဇ်နေ့စွဲ ရက်ချုပ် မိန့်ကြားပြီးနောက်” ဘိက္ခုနီ၊ ၆၉။
 ရက်ခြာ - ကြိဝ် / ယက်ချာ / ရက်ချန် - ကြိဝ်၊ နှင့် အတူတူ။
 ရက်ခြာများ - န / ယက်ချာများ / ရက်ချန်များ - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ရက်ခြား - ကြိဝ် / ယက်ချား / ရက်ချန် - ကြိဝ်၊ နှင့် အတူတူ။
 ရက်ဝင် - န / ယက်ဝင် / ဝါကြီးထပ်သောနှစ်တွင် မူလရက်မစုံ ဖြစ်သော နယုန်လကို ရက်စုံဖြစ်စေရန် တိုးဖြည့်မှတ်ယူသော ရက်။
 ရက်စက် - နဝိ / ယက်စက် / မညာမတာသောသဘောရှိသော။ သနားကြင်နာခြင်းကင်းမဲ့သော။
 ရက်စုံ - နဝိ / ယက်စုံ / (တလတွင်) ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်ပြည့် သော။
 ရက်စုံသတ် - ကြိ / ယက်စုံသတ် / ခ၊ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်ပြည့် သည်။ ။ ဝါကြီးထပ်နှစ်၌ မူလရက်မစုံဖြစ်သော နယုန်လကို တရက်ဖြည့်၍ ရေတွက်သည်။
 ရက်စွဲ - န / ယက်စွဲ / တစုံတရာဖြစ်ပွားရာ၊ ပြုလုပ်ရာ နှစ်၊ လ၊ ရက် အမှတ်အသား။ နေ့စွဲ။
 ရက်ဆက် - ကြိဝ် / ယက်ဆက် / နေ့စဉ်မပြတ်။ အပြတ်အလပ် မရှိ ရက်စဉ်အတိုင်း။
 ရက်ဆိုး - ကြိ / ယက်ဆိုး / ရက်ကို နောက်သို့ ရွှေ့ပြောင်း သတ်မှတ်သည်။

- နဝိ / ယက်ဆိုင်း / လက်ငင်းပေးချေရန် မဟုတ်ပါ။
 ရက်ကြာမြင့်မှပေးချေရန်ဖြစ်သော။

ရက်စိုသင်တန်း - န / ယက်စိုသင်တန်း / နေ့ရက်အနည်းငယ်
 အတွင်း၊ လိုရင်းကိုသာ အနှစ်ချုပ်၍ ပို့ချသောသင်ကြားမှု။

ရက်တက်ရည် - န / ယက်တက် / တောပေး (တောပတ်စိမ်း)
 ထုတ်ယူပြီးသော နို့ရည်ကြည်။

ရက်ထည် - န / ယက်ထယ် / လက်ယက်ကန်းဖြင့် ရက်လုပ်ထား
 သော အထည်။

ရက်ပိုင်း - န / ယက်ပိုင်း / ရက်အားဖြင့် ဖေထွက်သော ကာလ
 အပိုင်းအခြား။

ရက်စောက် - န / ယက်စောက် / ၁။ ယက်ကန်းရက်ရာတွင်
 လွန်းစေ၍ တပ်ဆင်ရသော ဖောက်ချည်ရစ်တွင်းထားသည့်
 ရစ်တံငယ်။ ၂။ အပ်ချုပ်စက်တွင် အောက်ချည်ရစ်ထည့်ထား
 သော သီးလုံးငယ်။ ၃။ မြင်း၏ အဆင်တန်ဆာပလာတွင်
 ပါသော ကြိုးညှင်းရသည့် ခေါင်းပွေ့စွပ်။ “အဆောင်
 အယောင်မြင်းတန်ဆာ၊ မြင်းကညောင်ရွက်ကိုချုပ်၊ ကတိုင်း၊
 ကတောင်းဆွဲရက်စောက်၊ သိပ္ပာချွန်းနင်းသိပ်” အင်ရုံ။
 ၂၇၅။ ၄။ မြို့၊ မြို့တံခါးအတွင်း၌ ကန်လန် သုံးဆင့် လျှိုသော
 သစ်လုံးတန်းအကော။ “လျောက်စွဲ နှုတ်၊ ရင်တား နှုတ်ကပ်၊
 ရက်စောက် စွပ်က၊ ထောင်ရဲခို” ဥတိန် ၁၆။ ၅။ လှည်းသန်
 မောက်၌ လှည်းထုပ်နှင့် တပြေးတည်းကပ်ချည်ထားသော
 အတန်း။

ရက်စောက်ယောက် - ကြို / ယက်ဖောက်ယောက် / ရက်ဖောက်
 လုံးတွင် ချည်ရစ်သွင်းသည်။

ရက်မျှင် - န / ယက်မျှင် / ယက်ကန်းဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော
 ချည်ကြမ်းထည်။

ရက်မ - န / ယက်မာ / တိုင်ကို တွယ်ကပ်ထိန်းချုပ်၍ ဖြစ်စေ၊
 နံရံတွင်တင်၍ဖြစ်စေ၊ လျှိုညှင်း၍ဖြစ်စေ ဆင်တန်းတင်ရန်
 ကပ်ချက်ထားသော အောက်ခံသစ်သားဘောင်တန်း။

ရက်ရာဇာ - န / ယက်ယာဇာ / တစ်တခုကို ပြုရန်သင့်လျော်သည်
 ဟု မှတ်ယူသောရက်။ ရက်ကောင်းရက်မြတ်။

ရက်ရာဇာ - နဝိ / ယက်ယော / မိမိအကျိုးကို ငဲ့ကွက်တွယ်တာမှု
 ကင်းသော။ စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းလွယ်သော။

ရက်ရာဇာ - နဝိ / ယက်ယော / ရက်စက်သော။ “မင်းခွေးချေး
 မှာ အခါအခါနဲ့ ရက်ရာဇာ ကြမ်းကြပ်သည်။” ကဝိ။
 ၄၄၂။

ရက်ရှည်လမျှား - န / ယက်ယောလှည်းမျှား / ကြာမြင့်သောအချိန်။
 - ကြိဝိ / ယက်ယောလှည်းမျှား / အချိန်ကာလ
 ကြာရှည်စွာ။

ရက်ထည် - ကြို / ယက်ထယ် / ခုနစ်ရက်တပတ် ပြန်၍ ဆိုက်
 ရောက်သည်။ ခုနစ်ရက်မြင့်မြောက်သည်။

ရက်ထည်ဆွမ်း - န / ယက်ထယ်ဆွန်း / တစ်တည်းသေလွန်၍
 ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် လှူသောဆွမ်း။

ရက်လုပ် - ကြို / ယက်လုတ် / အထည်အဝတ်စသည် ရက်သည်။

ရက်လွန် - န / ယက်လွန် / လဆုတ် လဆန်းအားဖြင့် ဖေထွက်

သောနှစ် ကုန်စေပြီးနောက်၊ နေသွားပြင်တွင်သေချာစွာ
 စေ့ရောက်ရန် ကျန်ရှိနေသောသော ရက်အပိုင်းအခြား။ န - ထူးစွာ
 ရက်သား - န / ယက်သား / မွေးသွားသည်။ တလပတ်မြင့်သော
 သော ကလေးငယ်၊ သတ္တဝါငယ်။ အညောင်ပေါက်သည့်မှာ
 တလပတ်မြင့်သောသော အပင်ငယ်။ } - နိမိတ်စာစွဲ
 ရက်ဆတ် - ကြို / ယက်ဆတ် / တစ်တရာပြုလုပ်ရန် ရက်အချိန်
 ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်။ နေ့ရက်တိကျပိုင်းပြတ်သည်။ ၁၀၈၈
 ရက်ခိုယ် - န / ယက်ခိုက် / ကြမ်းကြုတ်သော နတ်တို့အားစွဲ
 တမျိုး။ [၁၂]

ရိုက်

ရိုက္ခာ - န / ယိုက်ခါ / ၁။ အမှုထမ်းတို့ စားသုံးရန် စီစဉ်ပေးခြင်းကို
 သိမ်းဆည်းထား၍ အချိုးကျစေငွေပေးသော စားစီစဉ်ခြင်းကို
 ဖွယ်ရာပစ္စည်း။ အစားအစာ။ ၂။ နောင်အခါ စားစီစဉ်ခြင်းကို
 စုဆောင်းထားသော စားသောက်ဖွယ်ရာပစ္စည်း။ ၃။ ရှေးအခါ
 ထမ်းတို့ အား ထောက်ပံ့သော လစာ။ “လစာရိုက္ခာအစီအစဉ်ကို
 အလုပ်ကိုင်ခိုင်းသောသခင်။” အာကလူ။ ၁၇။ [၁၂]

ရိုက္ခာယူ - ကြို / ယိုက်ခါယူ / (သေခါနီးကားသည့်) ဝမ်းဗျူစွန်း
 စားသုံးခိုက်သည်။ (သေအံ့ဆုံးဆုံး စားသောက်ခြင်းပြုရန်
 နောက်ကာလအဖို့ ရိုက္ခာဆောင်ယူတိုက်သက်သို့ ရိုက္ခာကို
 ခိုင်းနှိုင်း၍ စားသုံးပြီးသော် သေလိမ့်မည်ဟု ဆိုလိုရန်ဖြင့်
 အသုံးပြုသည်။) “ဒီတော့ မသေခင်စပါကြား၊ ရိုက္ခာယူပြီး
 အတိုးချလို ပျော်နိုင်သမျှသုံးပျော်။” ကချေ။ ၇၆။

ရိုက္ခာရ - နဝိ / ယိုက်ခါယူ / အငြိမ်းစားလစာရရှိသော။

ရိုက်

ရိုက္ခာစိုး - န / ယိုက်စိုး / သစ်ပင်တစ်တခု၌ ခိုဝှက်စောင့်ရှောက်
 နေသော နတ်။ သစ်ပင်ဆောင်းနတ်။

ရိုက္ခာမေဇာ - န / ယိုက်ခါမေဇာ / အပင်မျှားနှင့် ပတ်သက်သော
 ပညာရပ်။ [၁၂]

ရိုက္ခာမေဇာယူ - န / ယိုက်ခါ မေဇာ အယူ / အပင်မျှားအား
 သဘာဝကို စမ်းသပ်လေ့လာစူးစမ်းရန် စိုက်ပျိုးထားသော
 မြေကြွေကွက်။

ရိုက္ခာမုဆား - န / ယိုက်မုဆား / သစ်ပင်အမြစ်၊ အခေါင်းစသည်
 တို့ကို ဖီးရတ်၍ရရှိသည့်ပြာကို ချက်ရာမှ ရသောဆား။

ရောက်

ရောက် - ကြို / ယောက် / ၁။ တစ်တခုသော သွားလာလိုရာသို့
 ချဉ်းကပ်မိသည်။ ဆိုက်သည်။ ၂။ အခါကာလ တစ်ခုသို့

ကြုံကြုံလီလာသည်။ “တပေါင်းကျူး၍၊ တန်ခိုးရောက်မှ။” သစ္စာ* ၁၇၆။ ပ၊ (ရောက်၊ အန္တရာယ်စသည်) စွဲကပ်သည်။ ကပ်ငြိသည်။ ဖြစ်ပေါ်သည်။ င၊ (သေး၊ ခဏ်စသည်) သင့်သည်။ ရရှိခဲ့ယူသည်။ “ထုတ်တော်ရောက်၍။” ချုပ်ပုံ၊ တ၊ ၄၂။ ၅၊ တစ်တစ်သော အဖြစ်အနည်း၊ ဆိုက်သည်။ အသွင်ဆောင်ယူသည်။ “မိမိကိုယ်ကို မိမိအပယ်ဆင်းရဲသို့၊ ကြာရှည်စွာ ခံစေခြင်းငှာ ပြုရာ ရောက် သည်။” ကာယာ။ ၁၀၄။ ၆၊ (ကျိန်စာ) ထိုသည်။ စူးသည်။ “သစ္စာတော် ရောက် လေ၍ မင်း၏ဆေးခြင်းဖြင့်မသေရဘဲ။” ဟံသာပုံ၊ ၄၅၈။ ၇၊ (အပင် စသည်) ပေါက်သည်။ “မွေးညှင်းတပင် တပင်စီရောက်၏။” ဣတ္ထိ။ ၆။ “ပေလသော ပဗ္ဗုဒ္ဓကြာသည်ရောက်၏။” ပဗ္ဗာ။ ၂၃၀။

ဧရာဝတီ - ကြံ / ယောက် / ခ၊ ရက်ဖောက်လုံးတွင် ချည်ကို ရစ်နှင်လှည့်၍ ရစ်ပတ်သွင်းသည်။ ၂၊ (ကွင်း စသည်တစ်ခုတရာ ဖြင့်) ရစ်သိမ်းသည်။ ပတ်သည်။ “ဌာပတိတွဲ၊ ဖြူထည်ကို လှည့်ရောက်လျက်။” မျိုးစာ။ ၁၁၂။

ဧရာဝတီတစ်ရာရာ - န / ယောက်တစ်ကာယာ / ဧရာဝတီတစ်ရာရာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဧရာဝတီတစ်ရာရာ - န / ယောက်တစ်ကာယာ / ခ၊ အစီအစဉ် မရှိပြောပုံပြောရာပြောသောစကား။ ၂၊ ရည်ရွယ်ချက်မရှိပဲ လုပ်ရပ်ရပ်ရာလုပ်ကိုင်သောအလုပ်။ ပ၊ ပေါက်ကရဇ္ဇေတော ကြံစည်ချက်။

ဧရာဝတီ - န / ယောက်မိန်း / ချည်သွင်းသော ရစ်၏တီးဝွေ။

ဧရာဝတီမဆိုက် - ကြံဝိ / ယောက်မဆိုက် / ဧရာဝတီမဆိုက် / မကြာ မတင် လက်ဝင်း ကာလတွင်။ ဧရာဝတီနှင့် တပြိုင်နက်။ ဧရာဝတီလသည်နှင့် တချိန်တည်း။ “သစ္စာသီးစိမ်း တို့ စရာ ကလေးများကို ဧရာဝတီမဆိုက် ပင် ခြိမ်းခြိမ်းရှက်ရှက် စားရပေ သည်။” မျက်ပွင့်၊ ၂။ ၂၀၇။

ဧရာဝတီပေါက်ရာ - န / ယောက်ယာပေါက်ယာ / ခြေဦးတည် ရာ။ ရည်မှန်းချက်မရှိ ဆိုက်ရောက်သမျှ ကြုံရာနေရာ။

ဧရာဝတီဧရာဝတီ - ကြံဝိ / ယောက်ယားယောက်ယက် / မငြိမ် မသက်လှုပ်ရှားလျက်။ စိတ်တွင်ဆင်တင်မကျပဲ မည်သို့ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရမည်ကို ပိုင်ပိုင်မဆုံးဖြတ်နိုင်ပဲ သွားလာလှုပ်ရှား လျက်။

ဧရာဝတီရက်ခတ် - ကြံ / ယောက်ယက်ခတ် / မငြိမ်မသက်လှုပ်ရှား သည်။

ဧရာဝတီလုံး - န / ယောက်လုံး / ယက်ကန်းတွင် ချည်ခင်မှ ချည်မျှင်များကို ရစ်သွင်းယူရာ ရစ်လုံး။ တည်းလုံး။

ရိုက်

ရိုက် - ကြံ / ယိုက် / ခ၊ တစ်တစ်သောအရာကို လက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အရာဝတ္ထုတခုနှင့်ဖြစ်စေ အားအဟုန်ဖြင့် တိုခတ်သည်။ ပုတ်သည်။ ခတ်သည်။ (တုတ်နှင့်ရိုက်၊ လှိုင်းရိုက်၊ တို့ပတ်

ရိုက် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ ထိတွေ့သည်။ “လင်းရောင် ခြည် ရိုက် နေသော နံရံ။” မှ။ ၁၉။ ပ၊ (တူရိယာ) တီးခတ် သည်။ (ကရောင်းရိုက်၊ စည်တိုရိုက်၊ ခြောက်ရိုက်၊ ကြေးစည် ရိုက်စသည်အသုံးရှိသည်။) င၊ ပိနှိပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပြင်းစွာ တိုခတ်စေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ပုံစံ တစ်ခုတရာ ပေါ်ထင်အောင် ပြုသည်။ (ပုံရိုက်၊ တံဆိပ်ရိုက်၊ စက်ရိုက်စသည်အသုံးရှိသည်။) ၅၊ ရုပ်ပုံပေါ်ထင်အောင် ပြုလုပ်သည်။ (ရုပ်ရှင်ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ ရိုက် စသည်အသုံးရှိသည်။) ၆၊ ဖဲချပ်၊ သုံးပုံဖဲချပ် စသည်ကို တိုခတ်စေလျက် ကစားသည်။ ဖဲကစားသည်။ ၇၊ ပြင်းစွာ တိုခတ်ရသော ကစားနည်းမျိုးကို ကစားသည်။ (ဂေါ်လီ ရိုက်၊ ကျည်းသားရိုက်၊ ကြက်တောင်ရိုက်၊ ဂေါက်သီးရိုက် စသည်အသုံးရှိသည်။) ၈၊ (စုံ၊ ၎င်း၊ တိုင် စသည်) အထဲသို့ ပိနှိပ်ရိုက်သွင်းသည်။ (ပိနှိပ်ရိုက်၊ ၎င်းရိုက်၊ သပ်ရိုက် စသည် အသုံး ရှိသည်။) ၉၊ အ ထဲ ခြည် စေ သည်။ “ဌွေ ထိပ်မိုး၊ တော် ရိုက် ကြိုးသား။” ယိုး* ၃၇။ ၁၀၊ အကျိုး သက်ရောက်အောင် ပြုသည်။ (ကြေး နှိပ်ရိုက် ဓာတ်ရိုက်စသည် အသုံးရှိသည်။) ၁၁၊ ထိပါနှစ်နှာ အောင်ပြုသည်။ (နှင်လုံးရိုက်၊ အစီရိုက်စသည် အသုံးရှိ သည်။)

- န / ယိုက် / ဝါးလုံးတလျားခန့် အကွာအဝေးပမာဏ။ “ဝါး နှစ်ရိုက်ခန့် ရွာထဲသို့ ဝင်ပြေးမိမှ။” မိုး။ ၂၃။

ရိုက်ကူး - ကြံ / ယိုက်ကူး / ပုံစံ၊ ရုပ်ပုံ စသည် စွဲထင်အောင် စီမံပြုလုပ်သည်။

ရိုက်ကွက် - န / ယိုက်ကွက် / ဓာတ်ပုံ၊ ရုပ်ရှင်စသည် ရိုက်ကူးရန် အခြေအနေ ကောင်းမွန်သော ရှုမြင်ကွင်း။

ရိုက်ကွင်း - န / ယိုက်ကွင်း / ရိုက်ကွက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရိုက်ခတ် - ကြံ / ယိုက်ခတ် / အဟုန်အရှိန် ပြင်းစွာ တိုခတ်စေ သည်။ နှက်သည်။

ရိုက်ချက် - န / ယိုက်ချက် / ခ၊ ပုံနှိပ်စက်တွင် တကြိမ်စွဲထင် အောင်ပုံနှိပ်သော အကြိမ်အရေအတွက်။ ၂၊ ရိုက်သော အားအရှိန်။

ရိုက်ထုတ် - ကြံ / ယိုက်ထုတ် / ပုံနှိပ်စက်တွင်ပုံနှိပ်၍ ပြန်ချီဝေငွေ သို့ ပဟုတ် ရောင်းချသည်။ ရုပ်ရှင်ကားရိုက်ကူး ဖြန့်ချိသည်။

ရိုက်နှက် - ကြံ / ယိုက်နှက် / နာကျင်အောင် တီးခတ်သည်။

ရိုက်နှိပ် - ကြံ / ယိုက်နှိပ် / ခ၊ ပုံနှိပ်စက်၊ စာကူးစက် စသည်တို့ စာလုံး၊ ရုပ်ပုံစသည် စွဲထင်အောင် ပြုသည်။ ၂၊ တံဆိပ် ခတ်သည်။ “ရွတ်တော်တံဆိပ်လည်း ရိုက်နှိပ်လိုက်ရသည်။” ချုပ်ပုံ၊ တ၊ ၁၇၂။

ရိုက်ပုတ် - ကြံ / ယိုက်ပုတ် / ရိုက်ခတ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ရိုက်မောင်းပုတ်မောင်း - ကြံဝိ / ယိုက်မောင်းပုတ်မောင်း / ရိုက် မည် ပုတ်မည်အလား ကြိမ်းမောင်းလျက်။ ရိုက်ပုတ်မည် တက်ကံ ယန်မြင်လျက်။

ရိုက်ရာ - န / ယိုက်ယာ / ခ၊ မင်းစည်းစိမ် အမွေအနှစ်။ အစဉ် လိုက်၍ ဆက်လက်ထိန်း သိမ်းပယူရမည့် မင်းမျိုးမတ် အရာ အထူး။ ရှေးအစဉ်က နောင်ကာလအတွက် ပြုလုပ်ဆောင်

ရွက်ခွဲသော လက်ရာအမွေ။ “မည်းတော်ရိုက်ရာကို စိုးတော်မူ၏” ဟေ။ ၃။ “စည်သူမင်း၏သတင်းရန်ခြောင်း၊ ရိုက်ရာတောင်းကို” ထိလော။ ၁၄။ ၂။ သာသနာ အမွေအနှစ်၊ ကိုးကွယ်ရာစသည်။ “ရှင်ပင်ရိုက်ရာ၊ စွယ်စုံဌာနကို” ဝိမော်* ၄၇။

ရိုက်သီး - န / ယိုက်သီး / လွန်းပျံ့ ယက်ကန်းစင်၌ လွန်းအိမ်ဝဲယာသို့ ချွေလျှားပြေးသွားအောင် ပြင်းစွာထိခတ်စေသော ကိရိယာ။

ရိုက်သီးတံ - န / ယိုက်သီးခန့် / လွန်းပျံ့ယက်ကန်းစင်၌ ရိုက်သီးချွေလျှားရန် ပြေးလမ်းအဖြစ် ကန့်လန့် သွယ်တန်းထားသော သံချောင်းတန်း။

ရိုက်သံ - န / ယိုက်သန် / သစ်သား စသည်၌ စိုဝင်အောင် ထုနှက်သွင်းရသော အပွင့်ထိပ်ပူးပြားတဘက်၊ အချွန်တဘက်ပါ သံချောင်းငယ်။

ရင်

ရင် - န / ယင် / ၁။ သတ္တဝါတို့ ၏ ကိုယ်ခေ့ ဘက်အထက်ပိုင်း။ အက္ခရာ၏ ရှေ့အထက်ပိုင်း။ “အက္ခရာတို့ ၏ဝမ်း၊ အက္ခရာတို့ ၏ရှေ့ဟူ၍ဝင်း” ဝေါ၊ ၁။ ၁၃၅။ ၂။ မိန်းမတို့ ၏သားမြတ်ဝန်းကျင်ပြင်။ ၃။ ဝမ်းခေါင်း။ “ရင်၌ဖြစ်သော သားလည်းကောင်း၊ အမွေ။ ၄၂။ ၄။ ရင်၏ အတွင်းအစိတ်အပိုင်း။ “ရင်ပြည့်၊ ရင်ကြပ်၊ ရင်အောင့်” ဆေးဗေဒ။ ၁၂၄။ ၅။ စိတ်နှလုံးခံစားမှု၊ သိပ္ပံနည်းတို့ကို ခံစားရာ။ နှလုံး။ (ရင်နှာ၊ ရင်လေး၊ ရင်ပု စသည်အသုံးရှိသည်။)

ရင် - ကြိ / ယင် / ၁။ စိမ်ဖန်တီးသည်။ “နှစ်ချိုက် သာဓွင်၊ နတ်တို့ရင်သည်။” ဥပရာ* ၁။ ၂။ ယင် - ကြိ၊ ၅။ “ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ မဂ်လာသဘင်ရင်တော်မူပြီးလျှင်။” လွှတ်သစ်။ ၁။

ရင်ကော - ကြိ / ယင်ကော / [ဥပစာ] ရဲရင့်ဝင့်ကြွားသည်။

ရင်ကမ်း - န / ယင်ကမ်း / ယင်ခန်း / အနှစ်အသားချဉ်၍ အသီးအနှံ၌ ခွသောအပတ်မျှမျိုးမျိုး အပြတ် အခိုင်လိုက် အသီးသီးသော ပင်စည်မျှ လောင်းရိပ်ခို ပင်နိမ့်တမျိုး။ (ရင်ငမ်းဟုလည်းခေါ်သည်။ အချဉ် ပေါ့သော ရင် ကမ်း ချိုလည်းရှိသည်။)

ရင်ကယ် - ကြိ / ယင်ကယ် / အစာမကျသဖြင့် ရင်ခေါင်းထဲ၌ တင်းပြည့်၍ မစိမသော ခံစားရသည်။

ရင်ကျိုး - ကြိ / ယင်ကျိုး / [ဥပစာ] ကြီးကျယ်စွာ ဆုံးရှုံးမှုကြောင့် ယူကျွန်းမရအောင် ခံစားရသည်။

ရင်ကျပ် - ကြိ / ယင်ကျပ် / အသက်ရှူ ချောမြေ့ လွတ်လပ်ခြင်းမရှိသော ဝေဒနာ ခံစားရသည်။ အသက်ရှူ ပင်ပန်းသည်။

ရင်ကြားစေ့ - ကြိ / ယင်ကျားစေ့ / လူ နှစ်ဦးတို့ အချင်းချင်း

သင့်တင့် ပြေလည်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ “ယခင်ကထက် စိတ်နှောပြီး ဘယ်အခါမျှ ရင်ကြားစေ့ နိုင်ကြတော့မည်မဟုတ်ပေါင်ပါ။” ဘွေ။ ၂၇၇။

ရင်ကွဲ - ကြိ / ယင်ကွဲ / ပြင်းထန်သော နာကျည်းမှုကြောင့် ရင်ထဲ၌ ပူလောင်ဆူပူမှု ခံစားရသည်။

- န / ယင်ကွဲ / ရှေ့ဘက်တွင် အထက်အောက်တောက်လျှောက် နှစ်ခြမ်းခွဲ၍ ချုပ်ထားသောအင်္ကျီ။

ရင်ကွဲစေ့ရပ် - န / ယင်ကွဲစေ့ရပ် / အမိုးတခုတည်း အောက်တွင် အလယ်တွားလမ်းနှင့်တကွ နှစ်ခန်းမျက်နှာချင်းဆိုင် ဆောက်လုပ်ထားသော စေ့ရပ်တမျိုး။

ရင်ကွဲနာကျ - ကြိ / ယင်ကွဲနာကျ / ပြင်းပြစွာ ပူဆွေး၍ သေလေမျှောပါး ဝေဒနာကြီးစွာ ခံစားရသည်။

ရင်ကွဲပက်ဆက် - ကြိဝိ / ယင်ကွဲပက်ဆက် / မျှော်လင့်ချက်ပျက်ပြား၍ ဆောက်တည်ရာ မရ ဝမ်းနည်းကျေကွဲလျက်။

ရင်ကွဲမြူး - န / ယင်ကွဲမြူး / ရေလုံ့သော ကွင်းပြင်၌ ပူစွန့်နှင့် ငါးကလေးများ ဖမ်းရာတွင် အသုံးပြုသည့် ဒေါင်လိုက် ထွဲဆောင်သော မြူးနှစ်လုံးပူး။

ရင်ခံ - ကြိ / ယင်ခန့် / အစာမကြေသဖြင့် ရင်ထဲတွင်ပြည့်တင်းနေသည်။

ရင်ခံ - န / ယင်ခန့် / ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီ ဝတ်ဆင်ရာ၌ ရင်ခေ့နှစ်ဘက်အတွင်းကရင်ဘတ်ပေါ်တွင် မိုးလွှမ်းရသောအဝတ်စ။

ရင်ခေါင်း - န / ယင်ခေါင်း / ရင်ဘက်အထက်ပိုင်း။

ရင်ခေါင်း - န / ယင်ခေါင်း / ရင်၏ အတွင်းပိုင်းအခေါင်း။

ရင်ခေါင်းသံ - န / ယင်ခေါင်းသွန် / ရင်၏ အတွင်းပိုင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသောအသံ။

ရင်ခတ် - န / ယင်ကတ် / အဝါရောင် ပွင့်ပတ်ငါးခုနှင့် ရှည်ထွယ်သော ပွင့်အုံတံရှိသည့် မွှေးကြိုင်သော အပွင့်ငယ်များ တန်ခူးလတွင် ပွင့်လေ့ရှိသော ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။ (ရင်ခတ်ကြီး၊ ရင်ခတ်ကလေးဟူ၍ ရှိသည်။)

ရင်ခုန် - ကြိ / ယင်ခုန် / စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် တစုံတရာကြောင့် နှလုံးဆွေး ရုတ်တရက်ပြင်းထန် သွက်လက်လာခြင်းဖြင့် ရင်တွင်၌ ပိုမိုလှုပ်ရှားသည်။

ရင်ချောင် - ကြိ / ယင်ချောင် / ၁။ အစာခြွန်၊ အသက်ရှူပြန်တို့၌ လေ၊ သလိပ်စသည် ခုခံ ဆီးဆီးခြင်းမရှိ ဖြစ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] ရင်ထဲတွင် မျိုသိပ်ထားရော၊ ဖူပန်ရာ တစုံတရာမရှိ ကင်းရှင်းသည်။

ရင်ချိုင့် - န / ယင်ဂျိုင့် / ရင်ဘတ်အလယ်ကြား ရှိုက်ခွက်နေသောနေရာ။

- ကြိ / ယင်ချိုင့် / ရင်ကြားအပြင် ရှိုက်သမ်းသည်။

ရင်ခွံ - န / ယင်ခွံယုန် / ဆေးရိက္ခံ သူသော အလောင်းများကို ခွဲစိတ်စစ်ရဆေးထားရှိရာ အဆောက်အအုံ။

ရင်ခွင် - န / ယင်ခွင် / ရင်ဘတ်ဝန်းကျင်နေရာ။

ရင်ခွင်ပိုက် - ကြိ / ယင်ခွင်ပိုက် / ရင်ခွင်ထက် သိမ်းပွေ့ထားသည်။ [ဥပစာ] မြတ်နိုးယူစွာ ထိန်းသိမ်းသည်။

- န / ယင်ခွင်ပိုက် / ၁။ အရွယ်မရောက်သေး နန်းမွေ

ဆက်ခံရသော ဘုရင်ငယ်၏ကိုယ်စား၊ ဘုရင်၏ အခွင့်အာဏာကို လွှဲယူအုပ်ချုပ်ရသူ။ (ဘုရင်ငယ်ကို ရင်းခွင်ထက်၌ထား၍ စီရင်အုပ်ချုပ်သည့် သဘောကို တင်စား (ခေါ်ဝေါ်သည်။) ၂။ အရွယ်မရောက်သေးသော ဘုရင်ငယ်။ ရင် ခွင်ပိုက်ဘုရင် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

- နဝိ / ယင်ဂွင်ပိုက် / ခ၊ အရွယ်မရောက်သေးသော (ဘုရင်)။ ၂။ အရွယ် မရောက်သေးသော ဘုရင်ငယ်၏ အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာကို လွှဲယူ ချုပ်ကိုင်သောခွင့်ရသော။

ရင်ခွင်ပိုက်ဘုရင် - န / ယင်ဂွင်ပိုက်ယင် / အကြောင်းတစုံတရာကြောင့် မင်းမဲ့သည့်အခါ အရွယ်မရောက်သေးသောလည်း ရိုးရာထုံးစံအရ ထီးနန်း ဆက်ခံရမည့်သူ ဖြစ်သဖြင့် ဘုရင်အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းခံရသူ။

ရင်ခွင်ပိုက်အဖွဲ့ - န / ယင်ဂွင်ပိုက်အဖွဲ့ / ဘုရင်၏ အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာကို ကိုယ်စားခံယူ အုပ်ချုပ်သောအဖွဲ့အစည်း။

ရင်အေအေကျီ - န / ယင်အေအေကျီ / ပာဏီအေအေကျီ / ရှေ့ပိုင်း အလယ်တွင် နှစ်ဘက် ဆက်စပ်၍ရအောင် ချုပ်ထားသော အင်္ကျီတမျိုး။

ရင်စို - န / ယင်စို / လည်ဆစ်အောက် ရင်ဘတ်၏အထက်ပိုင်း။ ရင်စည်း - ကြို / ယင်စီး / ရင်ကို အဝတ်၊ ပုခါ စသည်ဖြင့် ပတ်ချည်သည်။

- န / ယင်စီး / ခ၊ ရင်ကိုစည်းရန်အသုံးပြုသော ပုခါရည်၊ အဝတ်စသည်။ ၂။ စေတီ၊ ခေါင်းလောင်း စသည်၌ အမြင့်၏ အလယ်ဝန်းကျင်တွင် ရပ်တည်သော အစိတ်အပိုင်း။

ရင်ဆာ - ကြို / ယင်ဆာ / ခ၊ အစာရေစာ စားသောက်လိုသောဆန္ဒ ပြင်းစွာဖြစ်သည်။ မှတ်သိမိခြင်းစဝရနာ ခံစားရသည်။ ၂။ ရင်ထဲတွင် ပူငလောင်သည်။

ရင်ဆီ - ကြို / ယင်ဆီ / မေ လွန်၍ ဖြစ်စေ၊ ပူစေ၊ ရေ၌ဖြစ်စေ ရင်တွင်း၌ ခံစားရသည်။

ရင်ဆိုင် - ကြို / ယင်ဆိုင် / ခ၊ ပက်ပင်း တွေ့သည်။ ကြုံတွေ့သည်။ “တစ်မှတ် ခေါင်းပါးခြင်းဘေးနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေမည်” လူထုသိပ္ပံ၊ ၆။ ၄၇။ ၂။ ကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံ၍ ပြဿနာ ပြေရှင်းသည်။

- ကြိဝိ / ယင်ဆိုင် / မျက်နှာချင်းဆိုင်လျက်။ မျက်နှာမှလျက်။ ဦးတည်လျက်။ “နေနှင့် ရင်ဆိုင်သွားသော အခါ၌ လည်း” ကြမ္မာ၊ ၃၇။

ရင်ညွန့် - န / ယင်ညွန့် / ရှေ့ဘက်တွင် အောက်ဆုံး နံရိုးနှစ်ချောင်း ထိတွေ့ ငှေ့နေရာ။

ရင်တား - န / ယင်တား / ခ၊ မြို့၊ မိုးတံခါး၏ အပြင်ဘက်၌ ခိုင်ခံ့သော တိုင်နှစ်တိုင်တွင် တန်းသီးဆင့် လျှိုကန်ထားသော အရာ။ ၂။ ယက်ကန်စင်၌ လက်ထိပ်နှင့် ရက်သုံးကြောင်းရှိ အကန်တန်း။

ရင်တိုက်တဖျား - န / ယင်တိုက်တဖျား / တလက်မ၏ ၊ အစိတ်အပိုင်းမျှလေ ဘက်သော အကွာအဝေးပမာဏ။ “ပြေးပွဲဖျား၌ ပန်းဝင်သူ၊ တည်းနှင့်တည်း ရင်တိုက်တဖျား ကွာရုံဖြင့် အခွံအနီဖြစ်တတ်သည်။”

ရင်တိုက်အယ် - န / ယင်တိုက်အယ် / ထွန်းယက်ရာ၌ ထယ်စာထယ်ခံမျှား သေးသို့ လန့်ကျအောင် စူးဝင်တိုက်စားသည့် ထယ်သွားတမျိုး။

ရင်တွန်း - န / ယင်တွန်း / ရေတိမ် မြေပြန့်တွင် ရင်နှင့်တိုက်၍ ရှေ့သို့ တွန်းသွားခြင်းဖြင့် ရေတွင်ပါသော ငါး၊ ပုလွန်စသည့် ဘက်ကျန်ရစ်စေရန် ရှေ့ဘက်အဝ ကျယ်ကား၍ နောက်ဘက်၌ ဘေးနှစ်ဘက် ဝါးဘောင်ကို လက်ကိုင်စရာ ရအောင် ယှက်တင်စည်းနှောင်ထားသည့် ငါးဖမ်းကိရိယာတမျိုး။

ရင်ထုမနာ - ကြိဝိ / ယင်ထုမနာ / (ရင်တွင်း၌ ခံစားမှုကြီးမားသောကြောင့် ထုနှက်ခြင်း အင်္ဂါကိုပင် နာကျင် ခံစားရမုန်းမသိအောင်) စိတ်ထဲတွင် အလွန် အမင်း နှစ်မြော တယူမှုဖြင့် ခံစားရလျက်။

ရင်ထိုး - န / ယင်ထိုး / အင်္ကျီခွပ်ဘတ်ပေါ်တွင် အလှအပ တပ်ဆင်ရသော တန်ဆာ။ ချိတ်တပ်ရန် ချိတ်၊ အပ် စသည်ပါသောတံဆိပ်။

ရင်စူးစိုး - န / ယင်စူးစိုး / တိရစ္ဆာန်၏ ရင်ညွန့်တွင် နံရိုးနှစ်ဘက်ဆုံရာ အစွန်း။ (ရင်နံရိုးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ရင်နာ - ကြို / ယင်နာ / ခ၊ ရင်အံ့၌ နာကျင်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] စိတ်ထဲ၌ နာကျည်းပြင်းပြစွာ ခံစားရသည်။ “ချောတယ် လှတယ်ဆိုတဲ့ စကားကိုကြားတိုင်း ခြေပုံ ရင်နာလွန်းလို့။” ယမုန်၊ ၂၁။

ရင်နင့် - ကြို / ယင်နင့် / စိတ်ထဲ၌ အလွန်အမင်း ထိခိုက်ခံစားရသည်။

ရင်နှစ် - န / ယင်နှစ် / ရင်၌ဖြစ်သော သားသမီး၊ သားသမီးရင်း။

ရင်ပူ - ကြို / ယင်ပူ / ခ၊ အစာမခံကြခြင်း စသည်ကြောင့် ရင်ထဲ၌ ပူလောင်မှု ခံစားရသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ရင်ထဲ၌ ပူပန်စိုးရိမ်မှု ခံစားရသည်။

ရင်ပေါ့ / ကြို / ယင်ပေါ့ / တာဝန်အကျပ်အတည်း စသည်ကင်းလွတ်သဖြင့် စိတ်လွတ်လပ်ပေါ့ပါးသည်။

ရင်ပင့် - ကြို / ယင်ပင့် / ရင်မ - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

ရင်ပေါင်တန်း - ကြိဝိ / ယင်ပေါင်တန်း / ခ၊ ဘေးတိုက်ညီစွာ စီပြိုင်လျက်။ ၂။ [ဥပစာ] တန်းတူအပြိုင်လိုက်လျက်။ မနိမ့်မသာ တန်းတူမီလျက်။

ရင်ပတ် - န / ယင်ပတ် / ရင်တတ် - န၊ ရှ။

ရင်ပုံ - န / ယင်ပုံ / ခ၊ သတ္တဝါတို့၏ ရင်ဘတ်ပိုင်း။ “နှုတ်သီးနှင့်မြီးဆူးနှစ်ရပ်ပုံတွင် အပြာကွက်ရှိသော။” က၊ ၇၉။ ၂။ အင်္ကျီ၏ ရှေ့ဘက်ပိုင်းအမြစ်။

ရင်ပြင် - န / ယင်ပြင် / ခ၊ ရင်ဘတ်ဝန်းကျင်အပြန့်။ ရင်ဘတ်တပြင်။ ၂။ စေတီ၊ ဘုရား၊ နန်းတော်စသည်ရှိ ညီညာပြန့်ပြူးသော မျက်နှာစာအပြင်။ ၃။ စေတီပိနပ်တော်တည်ရာ ကုန်းတော်၊ မျက်နှာပြင်။

ရင်ပြည့် - ကြို / ယင်ပြေ / ယင်ပျို / အစာမခံကြခြင်းကြောင့် ရင်ထဲ၌ တင်းပြည့်နေသည်။

ရင်ခို - ကြို / ယင်ခို / စိတ်ထဲတွင် စိုးရိမ် လှုပ်ရှားသည်။

ရင်ဖု - န / ယင်ဖုန်း / ခ၊ ရင်ဘတ်ပေါ်တွင် ဖုံးလွှမ်းသော

အဆင်တန်ဆာ။ ၂။ အင်္ဂါ၌ပင် ရင်လယ်မှ တဘက်ခြမ်း ရင်ဘတ်ပေါ်သို့ ထပ်ဖုံးသော အလွှာပင်။ ၃။ ထပ်ဖုံးလွှာ ပါသော အင်္ဂါမျိုး။

ရင်မိုးအာရုံ - န / ယင်ပန်းအင်းဂျီ / ရင်တခြမ်းပေါ်သို့ ထပ်ဖုံးသော လွှာဖတ်ပါသည့် အင်္ဂါတမျိုး။

ရင်ဖွဲ့ - န / ယင်ဖွဲ့ / ၁။ အင်းဝတော် ဂဟန်းတော်တို့ ရင်၌ ဖွဲ့စည်းသည့်သင်္ကန်း။ ၂။ ဇေတီတော် ခေါင်းလောင်းပုံ အလယ်၌ ပြုလုပ်ထားသောဖောင်းရစ်။ (ရင်ဖွဲ့စည်းဟု လည်းခေါ်သည်။)

ရင်ဖွင့် - ကြိ / ယင်ဖွင့် / [ဥပစာ] မျှိုသိပ်ထိပ်ချွန်ထားရသော အကြောင်းအရာကို ဖွင့်ထုတ်ပြောဆိုသည်။

ရင်ဘတ် - န / ယင်ဘတ် / သတ္တဝါတို့၏ လည်ပင်းနှင့် ဝမ်းပိုက်ကြားအပြင်။

ရင်ဘတ်စည်းစိမ်း - ကြိဝိ / ယင်ဘတ်စိမ်း / ၁။ ရင်ဘတ်ကိုပြင်းစွာ ထုလျက် ပွန်ခြင်းကြီးစွာ။ ၂။ စိတ်ပွန်မှုပြင်းထန်စွာ။

ရင်ဘတ်နာ - န / ယင်ဘတ်နာ / ရင်တွင်း၌ ထိုးကျင့် နာကျင်သောဝေဒနာ။

ရင်မ - ကြိ / ယင်မာ / [ဥပစာ] စိုးရိမ်တကြီး စောင့်င့်မျှော်လင့်သည်။ တုန်လှုပ်ချောက်ချားသည်။

ရင်ရှား - ကြိ / ယင်ရှား / ထာဘီကို ရင်ဘတ် အထက်ပိုင်းတွင် တင်၍ဝတ်သည်။ ထာဘီကိုရင်သား အထက်ပိုင်းအထိ မြှင့်၍ ဝတ်သည်။

ရင်လေး - ကြိ / ယင်လေး / [ဥပစာ] စိုးရိမ် ကြောင့်ကြမှုများပြားသည်။

ရင်လင်း - ကြိ / ယင်လင်း / ရင်ထဲတွင် မျှိုသိပ်ထားသမျှ ခွင့်သွန်ဖော်ထုတ်လိုက်ရပြီးနောက် နေသာထိုင်သာဖြစ်သည်။

ရင်လျှား - ကြိ / ယင်လျှား / ရင်ရှား - ကြိ။ ၅။

ရင်လျှောက် - န / ယင်လျှောက် / ၁။ မြို့၊ ချီး၊ ပြတန်ဆောင်း၏ နရန်းအပြင်ဘက်တွင် တံခါးတဘက်မှ တဘက်သို့ ကူးသန်းလျှောက်သွားနိုင်အောင် အစွန်းထုတ်၍ ခင်းထားသော နင်းကြမ်းဖျဉ်းပြားများ။ ၂။ ချဉ်းကပ်လာသောရန်သူပေါ်သို့ ဖြတ်ချရန် မြို့၊ ချီးနှင့်မြှောင်လျက် အထက်တွင် အလျားလိုက် တွဲလျား ချည်ထားသောသစ်လုံးကြီး။

ရင်လွမ်း - န / ယင်လွမ်း / ၁။ ရင်ဘတ်ကို ပုံးအုပ်ဆင်မြန်းသော တန်ဆာ။ ၂။ မြင်း၊ နွားစသည်၏ ရင်၌ အလှအပအဖြစ် ဆွဲဆင်သောတန်ဆာ။ “အာဇာနည်သိန္နောမြင်းပျံတထောင်တို့ကို ကတောင်တင်ရန်၊ ရင်လွမ်း၊ အုပ်ခက်၊ ဆက်သိုင်း မေးတွဲ။” အနုဝဏ္ဏနာ၊ ၃။ ၁၂။

ရင်ဝ - န / ယင်ဝါ / ၁။ ရင်ချိုင့် အတွင်းဘက်နေရာ။ “ရင်ဝမှာ အလုံးဆိုက်ပြီး။” ရွှေပြည်၊ ၁။ ၇၆။ ၂။ ရင်ဘတ်၏ အပြန်အပြင်။ “နွားယောင်စင်း၏၊ နူးပြင်၊ ရင်ကျယ်၏။” ကမ္ဘာဦး၊ ၁၀၉။

ရင်ဝတ် - န / ယင်ဝတ် / ရှေးခေတ် မိန်းမများ၏ ရင်စည်းအဝတ်။

ရင်သား - န / ယင်သား / ရင်ထုံ အသားစိုင်။ သားမြတ်။

ရင်သား - န / ယင်သား / ရင်သွေး - န။ နှင့် အတူတူ။

ရင်သိုင်း - န / ယင်သိုင်း / ရင်ဘတ်ကို ဖြတ်သိုင်း၍ ဆင်ယင်ရသော တဘက်၊ စလွယ်စသည့်။ (ပခုံးတဘက် အပေါ်မှ အခြားတဘက် နှံစောင်းကွဲပတ်လျက် ရင်နှင့် ကျောကို တောင့်တန်မြတ်၍ ဝတ်ဆင်သည်။)

ရင်သပ်ရှုမော - ကြိဝိ / ယင်သတ်ယူမော / (ရင်ကိုလက်ဖြင့် ပင့်သပ်ရလောက်အောင်) အံ့ဩငေးမောလျက်။ အလွန်အမင်း အံ့ဖွယ်ရှိလျက်။

ရင်သွေး - န / ယင်သွေး / ရင်၌ဖြစ်သောသားသမီး။ သားသမီးရင်း။

ရင်ဟာ - ကြိ / ယင်ဟာ / ၁။ အစာမခိုသဖြင့် ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တရုတ်ရာလိုနေသည်ကို ခံစားရသည်။ စိတ်ထဲတွင် ဟာလာဟင်းစင်း ဖြစ်သည်။ “ဤသို့ ကြားလိုက်ရသောအခါ၌ကား ရင်ဟာ သွားမိလေတော့၏။” မြတ်နိုး။ ၂၅။

ရင်စော - ကြိ / ယင်စော / ရင်ထဲ၌ကြည်လင် ချမ်းဝပြ မှစစားရသည်။ ပွန်ကြောင့်ကြမှုကင်းသည်။

ရင်စောင့် - ကြိ / ယင်စောင့် / ၁။ ရင်ထဲ၌ ထိုးကျင့်နာကျင်မှု ခံစားရသည်။ ၂။ [ဥပစာ] စိတ်ထဲတွင် ရုတ်တရက် နှင့်သီးစွာ ထိခိုက်ခြင်းဖြစ်ရသည်။ “ခင်စောမြင့်သည် အစ်မလုပ်သူ၏ စကားကို အတော်ရင်စောင့်စွာ နားထောင်နေမိသည်။” သွေး၊ ၁၆၆။ ၂၀၉။

ရင်အုပ် - န / ယင်အုပ် / ရင်ဘတ်တပြင်လုံး၌ ပုံးအုပ်ထားသော ကြက်သားစု၊ ရင်ဘတ်အပြင်။

ရင်အုပ်မကျွာ - ကြိဝိ / ယင်အုပ်မကျွာ / [ဥပစာ] စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းခြင်း မကင်းမကျွာ အတူတကွ။

ရင်အုံ - န / ယင်အုံ / ၁။ ရင်ဘတ်အပြင်။ ၂။ တုရင်၏ မိုမောက်နေသောအပိုင်း။

ရင်

ရင် - နဝိ / ယင် / ၁။ (အသီး၊ အပင်၊ အမျိုး၊ အသက်၊ အဂ္ဂဟ၊ ရောဂါစသည်တို့) ကြီးပွားခြင်း၊ ကြမ်းထောင့်ခြင်း၊ အိုမင်းခြင်းစသည်တို့၊ ရောက်သော။ ၂။ အတွေ့အကြုံ၊ လုပ်သက်၊ ဆည်းပူးမှုစသည်) ကြုံမြင့်သော၊ မြင့်စုံသော။ “ရှေ့ကမ္ဘာ ကပြုကျင့် ဆည်းပူးခဲ့သော ပါရမီဉာဏ် ရင်ပြုဖြစ်ရကား။” ထေရ်ဝါဒီ၊ ၆၉။ ၃။ (စိတ်သတော၊ ခံနိုင်ရည်၊ ဣန္ဒြေစသည်) ခိုင်မာသော။ “အသွေးအသားနုလုံးနေ၊ ဣန္ဒြေရင်ချိန်။” တေ။ ၅၇။ ၄။ (အရောင်အဆင်း) လွန်ကဲသော၊ ပိုင်းသော။ ၅။ ကြမ်းတမ်းချိုင်းပျသော။ ရင့်သီး - နဝိ၊ နှင့်

ရင်းဆွဲ - န / ယင်းဆွဲ / ထန်းပင် အထက်မှ အောက်သို့ တွဲ လျှားချ၍ ထန်းပင်နှင့် ကပ် ချည်ထားသော ထန်းတက် လှေခါးငယ်။

ရင်းတိုက် - န / ယင်းတိုက် / အ ကိုင်းအခက်တို၍အနှစ်မာပြီး၊ သစ်ကောင်းထွက်သော သစ် ပင်တမျိုး။

ရင်းထောင် - န / ယင်းခေါင် / ထန်းပင် ပင်ခြေရင်း၌ ထောင် ၍ တက်ရသော ထန်းတက် လေကား။

ရင်းနှီး - ကြို/ယင်းနှီး/ ခ၊ အ လွန်ခင်မင် ကျွမ်းဝင်သည်။ “သိပေါမင်း၊ ရနောင်မောင်တုတ်၊ ဦးဖေ ဘိုးဦးမှာ အတန်ပင် ရင်းနှီး ချစ်ကြည်ကြသည်။” ရာဝင်၊ ၅။ ၂၂။ ။ မြွှန်းတီးသည်။ နီးစပ်သည်။ “သံ သကြိုက်၊ ပါဠိသာသနာတို့ နှင့် မည်သို့မျှ ဆက်သွယ် ရင်းနှီး ခြင်းမရှိသော ဘာသာပေါင်းလည်း ကမ္ဘာပေါ်၌ တပုံတခေါင်း ပင် ရှိလေသည်။” မြန်မာ၊ အချိုး။

ရင်းနှီး - ကြို/ယင်းနှီး/ ခ၊ အခြေခံအားဖြင့် ငွေရင်းထည့်သွင်း မြှုပ်နှံသည်။ ။ အကျိုးကျေးဇူးတစုံတရာအတွက် စိုက်ထုတ် သုံးစွဲသည်။

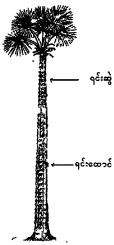
ရင်းနှေးနှေး - န / ယင်းနှေးနှေး / ကမ်းနှေးရေစပ်တို့ တွင် ချုပ်ငြိမ့်တို့ကို နှယ်တက်တတ်သော၊ ရွက်ငယ်ငါးရွက်ဆိုင် အရွက်ပေါင်းနှင့် နှာမောင်းမြစ်ဖြာသို့သော စားသုံးရသည့် နှယ်ပင်တမျိုး။

ရင်းပြား - န / ယင်းပြား / ရွက်ဖျားဝန်း ကျယ်၍ အတွန့်ပါပြီး ရွက်ဆိုင် ထွက်လေ့ရှိသော အမြစ်၊ အရွက်၊ အခေါက်တို့ ဆေးစက်ဝင် ပင်နိမ့်ငယ်တမျိုး။ (ရင်းပြားဖြူ၊ ရင်းပြားနီ၊ ရင်းပြားဖိုဟူ၍ အနည်းငယ်ကွဲပြားသော အမျိုးအစုံရှိသည်။)

ရင်းမာ - န / ယင်းမာ / ပင်စည်လုံးပတ် ၈ ပေမျှ ၉ ပေခန့်အထိ ကြီးမားနိုင်ပြီး၊ ပင်မြင့်ပေ ၈၀ ခန့်အထိ မြင့်နိုင်သောအခက် လိက် ရွက်တံထွက်၍၊ တော်သလင်းလတွင် ပွင့်နိုင်ပျား ပွင့်တတ်သည့် သစ်ကောင်း ထွက်သော အပင်ကြီးတမျိုး။

ရင်းမြစ် - န / ယင်းမြစ် / မူလအခြေခံ၊ ဇာစ်မြစ်။ ပင်အစ။

ရင်းသုပင် - န / ယင်းသုပင် / မြစ်ကမ်းနားနှင့် ချိန်ကျွန်း၊ ရင်းချပ်ပင်တို့တွင် အလေ့ကျပင်ချင်းထောင်၍ ပေါက်လေ့ ရှိသော ပင်တံမှ အလျားရွတ်အရွက်နှင့် ရွက်ကြားထွက် အသီး ပျားခိုင်ထွက်သည့် တနှစ်ခံပင်တမျိုး။

ရောင်

ရောင် - နဝိ / ယောင် / အသားအရေစသည် ပကတိမျက်နှာ ပြင်မှ မြင်ပုံကြွပေါင်းသော၊ ပျားဖျားတက်သော၊ “မျှောသား ပုပ်ရောင်၊ ဆင်သေကောင်ထက်။” မဃ။ ၁၁၂။

ရောင် - န / ယောင် / အစိမ်းအနီ စသည်ဖြင့် မှတ်အပ်သော အဆင်း။ အရောင် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ရောင်ခြည် - န / ယောင်ရှိ / ပတ်ဝန်းကျင် ပျံ့နှံ့ပြာထွက်သော အလင်းရောင်။

ရောင်ခြည်တော် - န / ယောင်ရှိပေါ် / မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ် တော်မှ ထွက်ပျံ့ကွန့်မြူးသော ရောင်ခြည်ခြောက်ပါး။ (ညို သောအရောင်၊ နီလ၊ ငွေသောအရောင်ပိတ၊ နီသော အ ရောင်၊ လောဟိတ၊ မြူသောအရောင်၊ ဩဝါတ၊ မောင်း သောအရောင်၊ မဇ္ဈိမ၊ ပြုံးပြက်သောအရောင်၊ ပဿာရ။)

ရောင်စဉ် - န / ယောင်စင် / ခ၊ ပကတိအလင်းရောင်တွင် ပါရှိ သော အရောင် ခုနစ်မျိုး။ (ထူချွန်ဖန်တုံးကို ဖြတ်၍ဖြစ်စေ၊ သက်တန်ကျေးတွင်ဖြစ်စေ တွေ့ မြင်နိုင်သည်။ ခရမ်း၊ မနုဿ၊ အပြာ၊ အစိမ်း၊ အဝါ၊ လိမ္မော်၊ အနီ။) ။ လွှဲငါးလျား မတူညီပဲ ကွဲပြားထွက်သည့် အလင်းကြောင်းအဆင့်ဆင့်။

ရောင်စုံ - န / ယောင်စုံ / အရောင်အမျိုးမျိုး။

- နဝိ / ယောင်စုံ / ခ၊ အရောင်အမျိုးမျိုးပါဝင်သော။ ။ [ဥပစာ] အယူအဆ အမျိုးမျိုး အတွေ့ထွေ ကွဲပြားသူ များ စုပေါင်းပါဝင်သော။ အမျိုးမျိုး တွေ့ပြားသော။

ရောင်ဆီ - န / ယောင်ဆီ / သစ်သားထည်များကိုလိုရာအရောင် ပေါ်၍ တောက်ပြောင်ချောမွေ့စေရန် အပေါ်ယံမှ သုတ် လိမ်းရသည့်၊ ချိပ်နှင့်အရက်ပြန်စသည့် ရောနှောဖော်စပ်ထား သော သုတ်အေးရည်။ အရောင်တင်ဆီ။ ပါလစ်။

ရောင်တော်ပြန် - န / ယောင်တော်ပြန် / ခ၊ သာ သ နှာ ကွယ် သောအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော် အပေါင်းသည် သက် တော် ထင် ချား ဘုရား အသွင် တော် ကို ယူ၍ ရောင်ခြည်တော် ပြပြန်ဦးမည့် အခါအခွင့်။ ။ [ဥပစာ] ရောယောင်၍ အခွင့်ကောင်းယူသောသော အကြောင်းအခွင့်၊ အမြစ်အပျက်။

ရောင်တော်ဖွင့် - ကြို / ယောင်တော်ဖွင့် / မြတ်စွာဘုရားရှင်ပွား တော်၊ စေတီတော်စသည်ကို သန့်စင်အောင်ပြုသည်။

ရောင်နီ - န / ယောင်နီ / နီနက်စောစော ပေါ်ထွက်စ နေရောင် ခြည်။ အရက်တက်နောက်ပိုင်း ရောင်ခြည်။

ရောင်နီပေါ် - ကြို / ယောင်နီပေါ် / အရက် တက်ပြီးနောက် နေဝန်း၏ ရောင်ခြည်နုများ ထွက်ပြမှု စ ပြုသည်။

ရောင်နီလာ - ကြို / ယောင်နီလာ / ရောင်နီပေါ် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

ရောင်ပြား - န / ယောင်ပြား / လီ၊ သံခွန်၊ ကုက္ကားမှအစ မကြာခဏ အလအပ အမှန်းအ ဖြစ်သင့်သည့် သံဆွဲ ရယူ၍၊ အရောင် အမျိုးမျိုးရှိပြီး ခြောက်သက် တောက်ပ၍ ပါးလွှာသော သတ္တုပြား။

ရောင်ပြေး - န / ယောင်ပြေး / နှစ်မျိုးသို့ မလျက် ပို့၍ပြောင်း လဲ၍မြင်ရသောအရောင်။

- နဝိ / ယောင်ပြေး / အရောင်နှစ်မျိုး သို့ မလျက် ပို့၍ ပြောင်းလဲ၍မြင်နိုင်သော။

ရောင်ပြန် - န / ယောင်ပြန် / ခ၊ အရာသတ္တု တစုံတရာ ကို

အလင်းရောင်ခိုက်ဟပ်ရာမှ ပြန်၍ပြာထွက်သော အလင်း။
 ၂။ [ဥပစာ] တစုံတခုသော ဆောင်ရွက်မှု၏ တုံ့ပြန်ချက်။
 “စီးပွားရေး ခန့်စ်ကြီးနှင့်အညီ ရောင်ပြန်ဟန်ပြန် ဖြစ်ပေါ်ရသော။” ကျေးကျွဲ။ ၃၂။
ရောင်ဖြူ - န / ယောင်ဖြူ / နံနက်စောစောအခါ ရောင်နီမလာမီတွေ့ရသော အလင်းရောင်။
ရောင်ဖြူဆေး - န / ယောင်ဖြူဆေး / အရောင် ဝါဖျော့သော ဆေးရွက်ပင်တမျိုး။
ရောင်ဖြူလာ - ကြို / ယောင်ဖြူလာ / နံနက် လင်းခါနီးအချိန်၌ အရက်တက်ခါစ အလင်းရောင်ပေါ်သည်။
ရောင်ရောင်ဝါဝါ - ကြိုဝီ / ယောင်ယောင် ဝါဝါ / အရေးအရာမဖြစ်သင့်ပဲလျက် အရေးအရာ တခုပြုလျက်။ ရာရာစစ။ မပြိုင်ယှဉ်သပဲ တူပြိုင်လျက်။ “လှေ ဥသျှောင်ကို ရောင်ရောင်ဝါဝါ လှေတကာတို့။” မွေ။ ၃၅။
ရောင်လှေတော် - န / ယောင်ယှန်ဒေါ် / ယောင်လယှန်ဒေါ် / ၁။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဦးခေါင်းတော်မှ ထွက်သော ရောင်ခြည်တော်။ ကောကမာလာ။ ၂။ ယင်း ရောင်ခြည်တော်ကို အမှတ်ပြုလျက် ဆင်းတု၊ ရုပ်ပွားတော်တို့တွင် ဦးခေါင်းတော် နောက်ဘက်ဝန်းကျင်၌ ထုလုပ်ရေးခြယ်ထားသော ရောင်ခြည်စက်ဝန်းပုံအဝန်းအပြန့်။

ရောင်

ရောင် - ကြို / ယောင် / တက်ကြွသည်။ နှိပ်နှင်းမနိုင်သောအောင်ကြွသည်။ “ရွယ်လျက်လွတ်သား၊ ဥပဓိဆိပ်ကြောင့်၊ ရောဂါရောင်ခို” သစ္စာ* ၁၆၀။
ရောင်တက် - ကြို / ယောင်တက် / ယောက်တက် / ရောင် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။ “တဏှာရောင်တက် လော်လည် ခပ်လေသမျှ ဒုက္ခချည်း” သာရိ၊ ပ။ ၁၁၉။
ရောင်တက် - ကြို / ယောင်တက် / ယောက်တက် / အခွင့်အရေးပေးခြင်းကြောင့် မှီသေကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိပဲ၊ တောင်လွှားအက်ကြွသည်။ မောက်မာလွန်ဆန်သည်။
ရောင်ရဲ - ကြို / ယောင်ရဲ / ယောက်ရဲ / ဖြစ်ရုံရရှိသောအခြေအနေအခွင့်အလမ်းနှင့် နှစ်သိမ့်ကျေနပ်နိုင်စွမ်းသည်။

ရောင်း

ရောင်း - ကြို / ယောင်း / တစုံတခုသော အရာဝတ္ထုကို တန်ဖိုးသတ်မှတ်၍ ယင်းတန်ဖိုးပေးချေသူအား လွှဲအပ်ပေးသည်။
ရောင်း - နဝီ / ယောင်း / ၁။ သွေ့ရော်သော။ နှမ်းနယ်၍ခြောက်လှန်းဖြစ်သော။ “ရွက်ကျင်သာ ရောင်းတော့တယ်၊ တပေါင်းချိန်နွေမှာ။” ဆယ့်နှစ်မျိုး။ ၁၉။

- ကြို / ယောင်း / ကြေပျက်ပြိုကွဲသည်။ “ကြွန်းပျက်သည်၊ ပြေးထွက်ပျားနယ် ရောင်းတည်း။” ထီးနား* ၁၂။
ရောင်းချ - ကြို / ယောင်းချ / ရောင်း - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။
ရောင်းစား - ကြို / ယောင်းစား / ၁။ အစိုးအစကို ကိုယ်ကျိုးအတွက်သုံးစွဲရန် သက်ရှိသက်မဲ့ အရာတို့ကို ရောင်းသည်။ ၂။ [ဥပစာ] မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် တရုတ်ယောက်ကို လှည့်ပတ်အသုံးချသည်။
ရောင်းချေ - န / ယောင်းချေ / ရောင်းချသောတန်ဖိုး။
ရောင်းတမ်း - နဝီ / ယောင်းစန်း / အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ရုံအခြေအနေအားဖြင့် ထုတ်လုပ်သော။
 - န / ယောင်းစန်း / ယင်းသို့ ထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်း။
 - ကြိုဝီ / ယောင်းစန်း / ရောင်းချရရှိမှုအဆင့်အတန်းသတ်မှတ်လျက်။
ရောင်းပေါင် - န / ယောင်းပောင် / ပစ္စည်းတစုံတရာကို သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ပြန်မရွေးနိုင်လျှင် အပြီးအပိုင် ရောင်းချပြီး အနေသို့၊ ရောက်စေရန် စည်းကမ်းထား၍ ပေါင်းနှံခြင်း။
ရောင်းပန်းလှ - နဝီ / ယောင်းပန်းလှ / ရောင်းချရန် အမြင်တင့်တယ်သော။ ဝယ်သူ နှစ်လိုဖွယ်အတွင် ဆောင်သော။
ရောင်းရင်း - န / ယောင်းယင်း / ရင်းနှီးသော ငယ်ပေါင်းစိတ်ဆွေ။ ငယ်သူငယ်ချင်း။
ရောင်းဝယ် - ကြို / ယောင်းဝယ် / ကုန်စည်ပစ္စည်းတို့ကိုဝေငွေကြေးတန်ဖိုးသတ်မှတ်၍ တဦးနှင့်တဦး ပလုပ်သည်။ ကုန်သွယ်သည်။
ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား - ကြို / ယောင်းဝယ်ဖောက်ကား / ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည်။

ရိုင်

ရိုင် - န / ယိုင် / အနက် အလျားရွတ် နီးပြင် ရက်ထားသော ဖျားရွတ်။ (ကောက်ပဲသီးနှံ စသည်ကို ခွေပတ်၍တည့်လှေရှိသည်။)
ရိုင်ပတ် - န / ယိုင်ပတ် / ရိုင် - န၊ နှင့် အတူတူ။
ရိုင်ဖယ် - န / ရိုင်ဖယ် / ကျည်ဆန် ရစ်လည်၍ ထွက်စေရန် ခရုပတ်ရစ်ကြောင်း အတွင်းခံပါသော ပြောင်းရွတ်တပ်သေနတ်တမျိုး။ [လိပ်]
ရိုင်ဖျာ - န / ယိုင်ဖျာ / အခင်းအကျဉ်းလုပ်သော ရိုင်။

ရိုင်း

ရိုင်း - နဝီ / ယိုင်း / ၁။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း မရှိသော။ “အလွန်ရိုင်း၍ ကြီးမားသန့်စွမ်းသော တောဆင်ကြီးပင်ဖြစ်

စကော့။” စာကကျ၊ ပ။ ၁၀။ ၂။ (မြင်ကြားအာရုံတွင်) ပြောပြခြင်း၊ သာယာခြင်း ကင်းသော။ “ဤအဆင်သည် အလွန်အပြင်းရှိသည်။” ၃။ အတွေ့ အကြုံမရှိသေးသော။ မိန်းသော။ “သူသည်အူရိုင်းသောကြောင့် တစ္ဆေသောက် ခုနှင့်ပူးသည်။” ၄။ အသုံးဝင်အောင် ပြုပြင်ရခြင်း မရှိသေး သော။ (မြေခိုင်း၊ ကုန်ခိုင်း၊ သတ္တုခိုင်းစသည်ဖြင့်သုံးသည်။) ၅။ ချွတ်လှသော။ လွတ်ကွာသော။ “ချုပ်ဆို ရက်ပိုင်း၊ မှာချက်တိုင်းကို၊ မရှိမ်းစေရ။” မိန်းကျော့* ၆ (၃)။ ၆။ ဆိုးရွား၊ မလိုလားပွယ်ဖြစ်သော။ “ခိုင်းလှတဲ့ကံ၊ ခိုင်းမ ကာ သေပါစေ မကြံနှင့်။” မယ်စက်။ ၁၆။

- ကြံ / ယိုင်း / စွန့်ခွာသည်။ ခွာထွက်သည်။ “သားမွေ ခိုင်းတို့၊ ခိုင်းခဲ့အပ်ရာ၊ ခွာချီပြည်မ၊ ကြွခဲ့တော့ခွင့်၊ မွေမမြင် သော။” ကိုး* ၁၃၈။

ခိုင်းခိုင်း - နဝိ / ယိုင်းခိုင်း / ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း လုံးဝကင်း မဲ့သော။

ခိုင်းမင်း - ကြံ / ယိုင်းမင်း / တစ်တုခိုး၏ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှု တွင် ဝိုင်းဝန်းစားပေးသည်။ ကူညီထောက်ပံ့သည်။

ခိုင်းပျ - နဝိ / ယိုင်းပျ / စက်ဆုပ်ရွံ့သကောင်းအောင် ခိုင်း သော။ ယဉ်ကျေးသောစရိုက် ပျက်ယွင်းမိုက်မဲသော။

- ကြံ / ယိုင်းပျ / အရင်း မင်ဆိုးစသည်ကို ပုန်ကန် ခြားနားသည်။ “ဗြနုရစ်ငယ် သောင်းကျန်း ခိုင်းပျလေသည် ကို အကြိမ်ကြိမ်ချီ၍ အရေတော်မပြီး ရှိရသည်။” ကုလား၊ တ။ ၈၉။

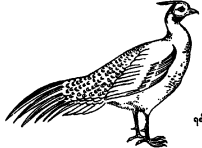
ခရ်

ခရ် - ကြံ / ယစ် / ၁။ ပတ်လည်လှည့်ပတ်သည်။ ဝန်းဝှေ့သည်။ “ကြက်ယက်မြောက်ဝယ်၊ ချေးနောက်တောင်မြစ်၊ ဝန်းမြောင် ခရ်လျက်။” ရခိုင်နိုင်* ၂။ ၂။ ပတ်လည်စဉ်းနှောင်းသည်။ ခွေပတ်သည်။ “ထိုသူယုတ်ကို ကောက်ခိုးခရ်၍ မီးပုတ်ရာ ၏။” န။ ၁၇၇-၁၇၈။ ၃။ မြေးယုတ်လွန်းအပ်သည်။ “သာသနာလည်းမိစ္ဆာမရစ်၊ ရှန်ဆွန်းသစ်၍။” ထိလာ* ၁၀။ ၄။ ပတ်လည် အမှတ်ကြောင်းတင်အောင် ပြုသည်။ “ကြံကို စားနှင့်ခရ်သည်။” ၅။ (ဝမ်းတွင်း၌) လှည့်ပတ်ထိုးကျင့် နာကျင်စေသည်။ ခရ်ပတ်ထိုးကျင့်မှုကို ခံစားရသည်။ ၆။ တစ် တခုသော အလိုဆန္ဒအတွက် အခေါက်ခေါက်အခါခါ၊ တပ် လည်လည် ပြုသည်။ “အပြိမ်းမင်းသမီးကို လာရန်ကြတာ သည်။” ထွေ။ ၁၃၉။

- န / ယစ် / ၁။ ဝိုင်းတောင်းမှု ချည်မျှင်ထွက်လာအောင် ဆွဲဝင်ရာတွင် အသုံးပြုသော ကိရိယာ။ (ရက်ဖောက်သို့ ချည်ရစ်တွင်းနာဉ်လည်း သုံးသည်။) ၂။ ပတ်လည်တင်သော အရေအကြောင်း။ အရစ်။ (လည်ရစ်၊ မျက်ရစ်၊ စေတီရစ် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၃။ တပ်ဆင်ပြုသော အကြိမ်းကို

ရေတွက်သည့် စကား။ “ငွေကိုချေး၍ သုံးရန်နှင့်အပြေ ဆပ်ပေးသည်။”

ခရ် - န / ယစ် / တော ကြက်မျိုး အပါ အဝင် ခြေ တွင် ကျက်စားသည့် ကိုယ်တွင် အပြောက်အစက်ပါသော ငှက်ငယ် တမျိုး။

ခရ်

ခရ် - စည်း / ယစ် / ၁။ ရည်ညွှန်း ပြောဆိုသော ကာလ၏ နောက်အပို၌ မလိုက်မပါ နောက်ချန်၍ တစ်တခုပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နေခဲ့စေလိုရာ၌ ကြိယာတွင် ဆက်၍သုံးသော စကားလုံး။ “ရွှေထီးရွှေနန်းကို စိုးမြန်းခရ်။” ဘူဇာတ်။ ၃။

၂။ ရည်ညွှန်းပြောဆိုရာကာလ၌ မပါမချီ ကြွင်းလစ်ခဲ့သည်ကို ဖော်ပြလိုရာ၌ ကြိယာတွင် ဆက်၍သုံးသော စကားလုံး။ “ဤစာတွင် သဝဏ်းကျရစ်ခဲ့သည်။”

ခရ်ကြီး - န / ယစ်ကြီး / ရစ်တီးကိုလှည့်လျှင် ရက်ဖောက်ဝင်မှီး လည်စေရန် ဆက်သွယ်ထားသောကြီး။

ခရ်ကြီးစေး - န / ရစ်ကြီးစီး / ရစ်ကြီးမာတောင့်ခိုင်ခံ့စေရန် သုတ်လိမ်းရသော အစေးတမျိုး။

ခရ်ခို - န / ယစ်ခရ် / ရစ်၏အမာခံအောက်ခြေ။

ခရ်တံ - န / ယစ်တန် / ၁။ အတည်ဆင် ပုံစံဖော်ရန် ချည်မျှင် ရောင်စုံ ရစ်ပတ်ထားသည့် တုတ်တံငယ်။ ယင်းသို့ ခရ်ခရ် ပြုလုပ်ထားသော တုတ်တံငယ်။ ၂။ [ဥပစာ] ပုံစံနမူနာ။ လမ်းညွှန်သည့်ဥပဒေ၊ ခရ်တံတွေများလှပြီ။” ရာမ၊ ၃။ ၂၃။

ခရ်တံဆီး - ကြံ / ယစ်တန်ဆီး / ၁။ ခရ်တံ၌ လိုရာချည်မျှင် ရောင်စုံ ရစ်ပတ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် နမူနာအဆင်စပ်၍ ခေလ္လာ သည်။ ၂။ ပုံစံပြသည်။ အသစ်အသစ်၊ တခက်စီ နည်းဆင်၍၊ ယဉ်ရစ်တံဆီးလိုက်ပါသည်။” ပုည၊ ၁။ ၈၃။

ခရ်ပတ် - ကြံ / ယစ်ပတ် / ချည်မျှင်၊ ကြိုး၊ အတတ်စသော အရာ တို့ဖြင့် တစ်တရာမျိုးကို လှည့်ဝိုက်စဉ်းနှောင်းသည်။

ခရ်တီး - န / ယစ်ခိုင်း / ရစ်တွင် ရက်ဖောက်ဝင်မှီးကို လည် စေရန် ကြိုးသွယ်၍ လှည့်ပေးရသောတီး။

ခရ်လုံး - န / ယစ်လန်း / ၁။ အပြားပိုင်း အချင်းနှစ်လက်မ သစ် သားချပ်နှစ်ချပ်ကို ထိပ်တဘက် တချက်ထား၍ အလယ် အလျားတပေခန့် ဝါးတံငယ်များပတ်လည် တပ်ထားသော ချည်ပတ်ရန်ပစ္စည်း။ ၂။ အရွယ်ကြီး၍ လက်ကိုင်မှီး အသေ တပ်ထားသော စွန်လွှတ်ရသည့် ချည်ပတ်ရန်ပစ္စည်း။

ရစ်ဝဲ - ကြိ / ယစ်ဝဲ / ခ၊ အဝေးသို့ မခွာထွက်ပဲ တနေရာရာကို ပတ်လည်၍ ရွေ့လျားလှုပ်ရှားသည်။ တစ်တစ်ရာကို တစ်တစ် မတ်မတ် ထွယ်တာဝန်မရှိသည်။ ၂၊ ဖိုက်ဝေပျံ့သန်းသည်။

ရစ်ဆဲ - ကြိ / ယစ်သိ / တစ်တစ်ရာအနီးအပါးတွင် ဝေဝိုက် လှည့်ပတ်၍မြင်စေ၊ လွှဲလာတုံ့ခေါက်၍မြင်စေ သွားလာ သည်။ (ရစ်သိရစ်သိဟု နှစ်လုံးထပ်၍ ကြိယာဝိသေသအဖြစ် အသုံးများသည်။)

ရစ်

ရစ်ဝဲ - န / ရစ်ဝဲ / မြို့တော်၏ အင်္ဂါရပ်ပါ။ (ရာဘာဝိ ဟိတ ဧပိကျမ်း၌ ခ၊ တံခါးတိုင်။ ၂၊ ကျုံး။ ၃၊ သူရဲ ပြေး။ ၄၊ လက်နက်။ ၅၊ ခဲမက်။ ၆၊ တံခါးစောင့်။ ၇၊ မြို့ ရိုး၊ ဟူ၍ပြသည်။ ကိုးခန်းပျို့* ၁၁၈ တွင် “ပျူမတ်ရည် ကောင်း၊ ပစ္စုန်ချောင်းနှင့်၊ ကျုံးမြောင်းမြို့၊ ခ၊ သူရဲဗိုလ်အား၊ တိုင်းကားစည်ဝ၊ ကျိကျိပြည့်နက်၊ ကြံဖက်ခပ်ပွန်း၊ ပြဌာန်း ကွပ်နှင်း၊ ပြည့်စုံခမ်းနှင့်၊ မကင်းစရာ၊ ပြည့်တံတွာဟု၊ အင်္ဂါ အပြား၊ ရစ်ဝဲပါးတွင်။” ဟူ၍ တနည်းပြသည်။) [ပါ]

ရဉ်

ရဉ် - ကြိ / ယဉ် / ပိုင်းဖြတ်သည်။ “သံယောဓဉ်ကို၊ ရဉ်ကာ ဖြတ်လျက်။” ဇပျို့* ၁၃၃။

ရဉ်

ရဉ် - ကြိ / ယဉ် / ပိုင်းဖြတ်သည်။ “လည်ဆံကျဉ်လျဉ်၊ ထား ဖြင့် ရဉ်၊ ကစဉ်ကလျားလိုက်။” ကဝိသတ်* ၁၆၉၅။

ရဉ်

ရဉ် - ကြိ / ယိ / ခ၊ ဦးတည်၍ ညွှန်းသည်။ ဆိုလိုရင်းအချက် ပြုသည်။ “သည်လိုလောကကြီးဖြစ်ပုံကိုရဉ်၍။” ပြဋ္ဌ၊ ပ။ ၃။ ၂၊ မျှော်လင့်မှန်းရွယ်သည်။ “အကျိုးထူးကို ရဉ်၍။” ဘာသာမ။ ၂၃။

ရဉ် - န / ယိ / အချဉ်အချင်း (ပါးရည်နပ်ရည်၊ အပျိုရည်၊ လုပ်ချဉ်ကိုင်ရည် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ရဉ် - ကြိ / ယိ / အချဉ်အချင်းချစ်ကြိုက်သည်။ - နဝိ / ယိ / ပြည့်တက်လှသော။ (ရဲရင့်လိမ္မာခြင်းနှင့် လည်းကွဲ၍သုံးသည်။) “တို့ဆွေမျိုးသည်၊ ကောင်းကျိုး

ရဉ်ခံဆွမ်းပန်းခံ၍။” မြိုင်။ ၅၄။ “မြန်သန်ဆွေ၊ နောက် မကျလျှင်၊ ကြူးပရဉ်ခံ၊ သက်ဆုစံသား။” ဇပျို့* ၁၀၁။

ရဉ်ရ - ကြိ / ယိ / တစ်တစ်ရာ၊ တစ်တစ်ယောက်အတွက် အထူးမှတ်ရွယ်ထားသည်။ “ဘုရားသမီးတော်ကို ရဉ်ရပြီ။ဟောတော်မူတယ်လို့ ထင်တာပါသဲ။” ထေရီ၊ တ။ ၄၇။

ရဉ်ညွှန်း - ကြိ / ယိညွှန်း / ဦးတည်သည်။ ကိုးကားသည်။ ရဉ်ညွှန်းချက် - န / ယိညွှန်းကျက် / ဦးတည်ချက်။ ကိုးကား ချက်။

ရဉ်တူ - ကြိဝိ / ယိ / အတန်းအစား၊ အရည်အချင်း စသည် တူညီစွာ။

ရဉ်မွန် - နဝိ / ယိမွန် / ယေမွန် / ယဉ်ကျေးပြေပြစ်သော။ “ဤ သူငယ်သည် ရဉ်မွန်သောသူငယ်ဖြစ်၍ မေးသမျှယဉ်ကျေးစွာ ပြောကြားသည်။”

ရဉ်မှတ် - ကြိ / ယိမှတ် / စိတ်တွင်သတ်မှတ်ထားသည်။

ရဉ်မှန်း - ကြိ / ယိမှန်း / ခ၊ စိတ်တွင် ကြံရွယ် ဦးတည်ချက် ထားသည်။ ၂၊ ကြိုတင်မျှော်လင့်သည်။

ရဉ်မှန်းချက် - န / ယိမှန်းချက် / ခ၊ စိတ်တွင် ကြံရွယ် ဦးတည် ချက်။ ၂၊ ကြိုတင်မျှော်လင့်ချက်။

ရဉ်ရ - န / ယိယာ / ထန်းရည်ခံယူရရှိနိုင်ခါစ အရွယ်ရှိတန်းပင်။

ရဉ်ရောင် - ကြိ / ယိယောင် / ခ၊ မှန်းဆတမ်းရမ်းသည်။ “ပြည် တော်ရဉ်ရောင်မိသည်နှင့်၊ သံခင်ထိဆွေး။” ပြင်သစ်မှတ်။ ၁၉၉။ ၂၊ ရျဉ်ချိန်သည်။ “ရဟန်းသမီး၊ ရှင်ကိုးရာတို့ အား၊ ဝါသနာရောက်၊ အလိုက်သင့်ရဉ်ရောင်၍၊ ဟောတော်မူ အပ် သော။” ပုညဝတ်။ ၃။ ၃၊ ရဉ်ရွယ်သည်။ မှန်းဆသည်။ “မည်သည့်ရဟန်းကိုဟု မရဉ်ရောင်ဘဲ။” ထိကတ်။ ၃၁၉။

ရဉ်ရဉ်မွန်မွန် - ကြိဝိ / ယေယေမွန်မွန် / ယိယိမွန်မွန် / ယဉ် ကျေးပြေပြစ်စွာ။

ရဉ်ရွယ် - ကြိ / ယိပွယ် / တစ်တစ်ဦး၊ တစ်တစ်ရာကို ဦးတည် အာရုံထားသည်။

ရဉ်ရွယ်ချက် - န / ယိပွယ်ကျက် / တစ်တစ်ဦး၊ တစ်တစ်ရာကို ဦးတည်အာရုံထားချက်။

ရဉ်သန့် - ကြိ / ယိသန့် / ဆန္ဒပြင်းစွာ ဦးတည်နှလုံးသွင်းသည်။ စိတ်တွင် စူးစိုက်အာရုံပြုသည်။

ရဉ်သန့်ရိုးရင်း - န / ယိသန့်ယိုးယင်း / မူလ ကြံစည် မှန်းရွယ် ချက်။ “ရဉ်သန့်ရိုးရင်း၊ နှလုံးသွင်းသဘောထားနှင့်။” ဥပဒေ။ ၆။

ရဉ်း

ရဉ်း - ကြိ / ယိ / ရဉ်းဝဲ - ကြိ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။ “မွေးချစ် ဘတို့၊ အားရသည့်ချဉ်း၊ ကျွတ်ဆုရဉ်း၍။” ဂါထာ* ၄၄။

ရဉ်းဝဲ - ကြိ / ယိ / ခ၊ တစ်တစ်ရာကို ဆန္ဒပြင်းစွာ စူးစိုက် မျှော်လင့်သည်။ နှစ်မည်တည်း၊ ဆုရဉ်းခံ၍၊ တရံမယွင်း၊ သိတင်းသုံးဆစ်။” ငရဲ* ၁၁၅။ ၂၊ ကာမဂုဏ်ဖြင့် ကျွမ်းဝင်

ဆက်ဆံသည်။ ချစ်ကြိုက်နှိုးနှောသည်။ “လူငါ့ အသွင်ဖြင့် ပြောဆိုလျှင်ပတ်၍ ရည်းစား ရောဂါကြောင့် သန္ဓေရလေ သတည်း။” စွယ်၊ စု၊ ၁၈၇။

ရည်းစား - န / ယီးစား / အပြန်အလှန်ချစ်ကြိုက်သော အဖော် အဖက်။

ရည်းစားထား - ကြို / ယီးစားထား / ရည်းစားအဖြစ် ဆက် သွယ်သည်။

ရည်းစားမျှော် - န / ယီးစားမျှော် / အပြန် သ တင် များ တွင် မင်းသမီးက ချစ်သူကို တမ်းတမျှော်လင့်နေဟန် ပဲ့စွဲ သိဆို သရုပ်ဆောင်မှု။ ယင်းသို့ ပဲ့စွဲ သိဆိုသောသီချင်း။ ချစ်သူကို တမ်းတမျှော်လင့်နေဟန်။

ရည်းစားသနာ - န / ယီးစားသနာ / ရည်းစားသနံ - န၊ ၅။

ရည်းစားသနံ - န / ယီးစားသနံ / ရည်းစား - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရတ်

ရတ္တပိတ်နာ - န / ယတ်တပိတ်နာ / သွေးအန် သွေးလွန်နာ တမျိုး။

ရိတ်

ရိတ် - ကြို / ယိတ် / အမွေးအမှင်၊ မြက်ပင်၊ ကောက်ပဲသီးနှံပင် စသည်တို့ကို သိမ်းမြတ်သည်။

ရိတ်နိတ်လုံး - ကြို / ယိတ်ယိတ်လုံး / ဓားဖြင့် ပါးလွှာ စွာ လှီးသည်။

ရိတ်သိမ်း - ကြို / ယိတ်သိမ်း / ဝ၊ ကောက်ပဲသီးနှံ စသည်တို့ကို ရိတ်သည်။ ၂၊ မှည့်ရင့်သော ကောက်ပဲသီးနှံ စသည်တို့ကို ရိတ်မြတ်၍ သယ်ဆောင်သည်။

ရိတ္တာတိထိ - န / ရိတ်တာတိထိ / [ဗေဒ] လောကီမှစပ်သိမ်း မဆောင်ရွက်ကောင်းသောနေ့။ (မည်သည့်လတွင်မဆို စနေ နေ့နှင့် ကြိုကြိုက်သော လဆန်း၊ လဆုတ် ၄ ရက်၊ ၉ ရက်နှင့် ၁၄ ရက်နေ့များသည် ရိတ္တာတိထိကျ၏။)

ရုတ်

ရုတ်ကနဲ - ကြိုဝိ / ယုတ်ခနဲ / ယုတ်ကနဲ / တခဏချင်းအားဖြင့်။ မမျှော်လင့်ပဲအားဖြင့်။

ရုတ်ချင်း - ကြိုဝိ / ယုတ်ချင်း / တခဏချင်း။ ချက်ချင်း။

ရုတ်ခြည်း - ကြိုဝိ / ယုတ်ချိုး / ရုတ်ချင်း - ကြိုဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရုတ်တရက် - ကြိုဝိ / ယုတ်တယက် / တမူဟုတ်ချင်း၊ မြန်းကနဲ အားဖြင့်။ အမှတ်မထင်ဖြစ်ပေါ်သောအားဖြင့်။

ရုတ်ရုတ်ရက်ရက် - ကြိုဝိ / ယုတ်ယုတ်ယက်ယက် / လူအများ မငြိမ်မသက် လှုပ်ရှားလျက်။

ရုတ်ရုတ် ရုတ်ရုတ် - ကြိုဝိ / ယုတ်ယုတ် ယုတ်ယုတ် / ဝ၊ လူအများ မငြိမ်မသက် ဖြစ်လျက်။ ၂၊ နောက်ပွေလျက်။ ရှုပ် ထွေး စေလျက်။

ရုတ်ရုတ်ဆဲဆဲ - ကြိုဝိ / ယုတ်ယုတ်ဆဲဆဲ / လူအများမငြိမ်မသက် ဆူပူလှုပ်ရှားလျက်။

ရန်

ရန် - န / ယန် / တစုံတဦးအား ထိခိုက်စေမည့် အနှောင့် အယှက်၊ အန္တရာယ်။ ဆန့်ကျင်ထိပါးတိုက်ခိုက်မှု။ မိတ်ဖက် မဟုတ်သောအရာ။

ရန် - ကြို / ယန် / ဝ၊ လိုလျှင်သုံးရန် အပ်ဆောင်ထားသည်။ “ဆွမ်းတို့ ရန်သား၊ ဆန်အတိချည်း။ အလှည့်ကိန်းသောင်း။” မင်္ဂလာ * ၂။ ၂၊ ရှည်ချော်မှန်းထားသည်။ ရှည်မှန်းသည်။ “ကြမ္မာကယ်ပင်၊ ပန်းဆယ်ပွင့်နှင့်၊ ပြည့်စွင့်ဆူရန်၊ လျှောက်မှု ပန်မှု။” စိန်ကျော် * ၇ (၁)။ ၃၊ လျှာထားသည်။ သတ်မှတ် ထားသည်။ “အသနားတော်မြတ် ခံစေရန်၊ ရန်ထားသည့် စာရင်းဘုရား။” မြန်မင်း၊ ၁၁၇။

- စည်း / ယန် / ဝ၊ ကြိုယာကို ထောက်ပံ့ပေးသောစကား လုံး။ (အလို ၄၁၊ အမိုး၊ အတွက် ဟူသောအနက်ဖြင့် ကြိုယာ နှင့် တိုက်ခိုက် စပ်၍ သုံးသည်။) “သူ စား ရန် လာ သည်။” ကျောင်း၊ ၁၂၈။ ၂၊ ဖြစ်အံ့သောကြိုယာကို နှာမဝံသေ သနသဘော ဆောင်စေနိုင်သော စကားလုံး။ “စားရန်အစာ၊ ဝတ်ရန်အဝတ်။” ၃၊ ကြိုယာကို ကြိုယာနာမိဖြစ်စေသော စကားလုံး။ (အကြောင်း၊ အရေး ကိစ္စ စသော နောက်လိုက် နှာမပုန်ဆက်သဖွယ် အသွင်ပေါ်နေရသည်။) “အထူးသတိ ထားရန်မှာ ။” အင်ပိဗ်၊ ၂၁။ “ပစ္စည်းသုံးဆောင်ရန်ကို... အလှူခံတော်မူရန် အကျိုးငှာ။” ခို၊ ၈။

ရန်ကော - စည်း / ယန်ဂေါ / ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်လိုရာ၌ ကြိုယာတွင် တွဲစပ်၍ သုံးသော အဆုံးသတ် စကားလုံး။ (မလို အပ်ပဲ သို့မဟုတ် လွန်ကျူးရာ၌ သုံးသည်။) “ညီကလရွက်တတ် ရန်ကော။” သွေး၊ ၇၉။ ၆၆။

ရန်ခိုက်ဒေါသ - န / ယန်ခိုက်ဒေါသ / ခိုက်ရန်ဒေါသ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရန်မြီး - န / ယန်မြီး / တစုံတဦးအား တုံ့ပြန်အန္တရာယ်ပြုရန် စိတ်တွင်မှတ်သိထားခြင်း။

ရန်မြီးထား - ကြို / ယန်မြီးထား / တစုံတဦး အပေါ်တွင် တုံ့ပြန် အန္တရာယ်ပြုရန် အခွင့်စောင့်နေသည်။

ရန်စ - န / ယန်စ / ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၍ မပြတ်မငြိမ်စေလိုသော မသင့်မတင့်မှု။

- ကြို / ယန်စာ / မသင့်မတင့်ဖြစ်အောင် ဦးစွာထိပါးပြုမှု ပြောဆိုသည်။ ရန်ပျိုးသည်။

ရန်ကေား -န / ယန်ဂေါး / မသင်မတင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစေသော ပြောဆိုမှု။ ထိပါးပျက်စင် ပြောဆိုမှု။

ရန်စောင် - ကြံ / ယန်စောင် / ရန်ဖြစ်ရန်အတွက် အခွင့်ကို ပျော်စောင်သည်။ ရန်ဖြစ်ရန် အခြေအနေကို ဖန်တီးသည်။

ရန်စွယ် - န / ယန်စွယ် / ခိုက်ရန်ဖြစ်စေသော ငြိစွန်းထိပါးချက်။

ရန်စွာမှု။

ရန်ဆူးရန်ပြောင်း - န / ယန်ဆူးယန်ပြောင်း / ထိပါး တိုက်ခိုက် လာမည့် ဘေးအန္တရာယ်။ အတားအဆီး အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည့် အန္တရာယ်။

ရန်တု - ကြံ / ယန်တု / ဖက်ပြိုင်၍ ရန်ပြုသည်။

ရန်တိုက် - ကြံ / ယန်တိုက် / နှစ်ဦး နှစ်ဘက် ခိုက် ရန် ဖြစ် ပွား အောင် စပ်ကြားမှု လို့ ဆော်ဖန်တီးသည်။

ရန်တင်း - န / ယန်တင်း / ၁။ ရန်ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာ။ “အဘယ်သူလျှင်၊ ထိမြဲ၊ စောင့်ငြင်းခြင်း၊ ငါ့သည် မင်း ကို၊ ရန်တင်း မေးလေကောင်းအံ့နည်း။” သံ * ၁၀၉။ ၂။ ရန်ပြု ခြင်း။ “တိုက်ခိုက်ဌေး၍၊ ရန်တင်း မူသို့။” ပုံတောင် * ၄၇။

ရန်တုံ - န / ယန်တုံ / အပြန်အလှန်အားဖြင့် ရန်ပြုမှု။

- ကြံ / ယန်တုံ / အပြန်အလှန်အားဖြင့် ရန်ပြုသည်။

ရန်တွေ့ - ကြံ / ယန်တွေ့ / ရန်လိုသောစိတ်ဖြင့် တဖက်သား အား အပြစ်ဆိုသည်။

ရန်ထောင် - ကြံ / ယန်ထောင် / ၁။ တဘက်သားက ခိုက်ရန် တုံ့ပြန်လေအောင် ခြံခြံဖွယ်ပြုမှု ပြောဆိုသည်။ ၂။ ရန်တွေ့။

- ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ရန်ပုံစွဲ - န / ယန်ပုံစွဲ / အလောင်းဘုရား လက်ထက်သုံး အမြောက်တလက်အိမ်အမည်။

ရန်ပုံငွေ - န / ယန်ပုံငွေ / တစုံတရာသော ကိစ္စအတွက် သုံးစွဲ ရန် အသင်း၊ အဖွဲ့၊ ဌာနစသည်၌ လျာထားရဆောင်ထား ထောင့်။

ရန်ပြု - ကြံ / ယန်ပြု / တစုံတဦးအား နှောင့်ယှက် ထိပါး တိုက်ခိုက်သည်။

ရန်ပြေ - ကြံ / ယန်ပြေ / ရန်အန္တရာယ် ပျက်ကျေ ပ ပျောက် သည်။ ရန်စိခြိမ်းသည်။

ရန်ပြေမာန်ပြေ - ကြံဝိ / ယန်ပြေမာန်ပြေ / ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားမှု ပပျောက်စေခြင်းငှာ။ ဘေးရန်ကင်းပစေခြင်းငှာ။

ရန်ပွဲ - န / ယန်ပွဲ / ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှု။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသော လူအုပ်လူစု၏ လှုပ်ရှားမှုသွင်ပြင်။

ရန်ဖက် - န / ယန်ဖက် / မိမိနှင့်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသူ၊ ဖြစ်ဆဲရှိသူ။ မိမိအား ရန်လိုသူ။ မိမိနှင့်မသင့်မတင့်ဖြစ်၍ မိမိအကျိုးမဲ့ ပြုသူ။

ရန်ဖြစ် - ကြံ / ယန်ဖြစ် / တဦးနှင့်တဦး မသင့်မတင့်ပြုမှုပြော ဆိုသည်။ ရန်ပွဲပေါ်ပေါက်သည်။

ရန်မူ - ကြံ / ယန်မူ / ထိပါးတိုက်ခိုက်သည်။ ရန်ပြုသည်။

ရန်မာန် - န / ယန်မာန် / ၁။ တောင်လွှားတက်ကြွ၍ ရန်ပြုလို သော ခက်ထန်မှု။ ၂။ အနှောင့်အယှက် ပေးတက်သည့်

ဘေးအန္တရာယ်။ “ကင်းကွတ်ရန်မာန်၊ အန္တရာယ်ပြေ၊ မြတ် သည့်ရေမြင့်။” သီလော * ၂၁။

ရန်ရှာ - ကြံ / ယန်ရှာ / ၁။ အကြောင်းမရှိ အကြောင်းဖန်တီး ၍ အန္တရာယ်အနှောင့်အယှက်ပြုသည်။ ၂။ ရန်ပြုသည်။ “အသက်အန္တရာယ်ကိုပင် ရန်ရှာလွယ်သော။” လူချွန်၊ ဒု။ ၁၂၉။

ရန်လို - နဝိ / ယန်လို / ရန်ဖြစ်ချင်စိတ် ကြီးမားသော။ ရန်ဖြစ် ပူလိုလားသော။ စွာသော။

ရန်လုပ် - ကြံ / ယန်လုပ် / ရန်ဖြစ်ရန်အကြောင်းကို တမင်စကင် ဖန်တီးသည်။ ရန်ဖက်ပြုသည်။

ရန်သူ - န / ယန်သူ / မိမိအား အန္တရာယ် အနှောင့်အယှက် ပြုသူ။ မိမိအကျိုးကို ယန်တား ဖျက်ဆီးသူ။ မိမိအား တိုက်ခိုက်ဆန့်ကျင်သူ။

ရန်သူမျိုးငါးပါး - န / ယန်သူမျိုးငါးပါး / အန္တရာယ် သင့် ရောက်စေနိုင်စွမ်းရှိသောအရာ ငါးပါး။ (ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ်မနှစ်သက်သောသူ။)

ရန်သတ္တဓူ - န / ယန်သတ်ဓူ / ရန်ပြုခြင်း။ ရန်ဖက်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်း။ ထိပါးနှောင့်ယှက်ခြင်း။ [သ]

ရန်း

ရန်း - န / ယန်း / တောက်ပသောအရောင်။ “ဖန်ချည်ဆိုးစွန်း၊ သက်တင်ရန်းသို့။” ကိုး * ၂၀။

ရန်း - ကြံ / ယန်း / ၁။ ရံကသည်။ အတားအမြဲပြုသည်။ “အောင်ချည်ရန်းလျက်ရွတ်မန်းပျောက်ငြိမ်း။” မင်းကျော် * ၇၈။ ၂။ (သက်န်း) ရံဝတ်သည်။ သိုင်း၍တင်သည်။ “နှီး ရင်းသက်န်း၊ အပေါ်ရန်း၍။” ရာသီ * ၃၇။

ရုန်း

ရုန်းကြမ်း - နဝိ / ယုန်းကြမ်း / ၁။ မချောမွေ့သော။ “တင်းမာ ခိုင်ကျန်းသော သူတို့နှင့်သာတန်သော အလွန်ရုန်းကြမ်းစွာ သစ်နှက်ရေပုဆိုး။” စေတတ်။ ၅၀။ ၂။ ပြေပြစ် သာယာ ခြင်း မရှိသော။ ခိုင်းပျောက်ထန်သော။

ရုန်းရင်း - နဝိ / ယုန်းရင်း / ၁။ မာကျွန်းသော။ မညက်ပျောင်း သော။ “ကမ္ဘာဦးသူတို့အား၊ ရုန်းရင်းသော အစာကို စား သဖြင့်။” ဟူသာ။ ၂၃၈။ ၂။ ကြမ်းတမ်းခိုင်းပျသော။ “အဘယ်ကြောင့် ရုန်းရင်းသောကေားကို ဆိုဘဲသနည်း။” ဘူဇာတ်။ ၉။

ရုန်း

ရုန်း-ကြိ/ယုန်း/ခ၊ ကျွန်တော့်လည်တို့ လန်တရုတ်ကို တည်ရာမှ ဖွဲ့စည်းလျှော့အောင် ပရုံးအားဖြင့်ဆွဲသည်။ ၂၊ သိမ်းပိုင်သည်။ ဆွဲအောင်သည်။ “ဖြစ်ပြီးသောသူ သစ္စာကို ပါအောင်သာရုန်းသင့်သည်။” ပုည၊ ၁။ ၁၈။ ၃၊ အန္တရာယ်၊ တာဝန်၊ အနှောင်အဖွဲ့ စသည်တို့မှ အားထုတ်တိမ်းရှောင်သည်။ “ဘုရားလမ်းဘေးသို့ ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြေးသည်။” ဇီး၊ ၁၆။ ၄၊ ကျုံ့သည်။ ရှုံ့သည်။

ရုန်းကန်-ကြိ/ယုန်းကန်/ခ၊ တစုံတရာကို တွန်းအားပြု၍ လွတ်ကွာအောင် အားထုတ်သည်။ လွတ်ကွာအောင်အင်အားကြီးစွာပြုသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အခက်အခဲ၊ အကျပ်အတည်းကို တော်လှန်တိုးထွက်သည်။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ခေတ်ပုရန်ကန်၌ ထွက်လာကြရသည်။” မြဝတီ၊ ၇။ ၇။ ၁၃။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်-ကြိ/ယုန်းရင်းဆန်ခတ်/ခ၊ တဘက်နှင့်တဘက် ပရမ်းပတားလုံးထွေးလတ်ပတ်လျက်။ ၂၊ အန္တရာယ်တရုဏ်ကြောင့် လူအများထိတ်လန့် ချောက်ချားစွာဖြင့် ရွပ်ထွေးလှုပ်ရှားလျက်။ “ကောင်းများပြီး တွန်းထိုးဆွဲငင်ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်နေသည်ကို။” ရပ်စရာ၊ ၁။ ၂၂။

ရုန်းရုန်း ရုန်းရုန်း-ကြိ/ယုန်းယုန်း ယုန်းယုန်း/ချည်ရွပ်ထွေးစွာ လှုပ်ရှားလျက်။

ရပ်

ရပ်-ကြိ/ယတ်/ခ၊ ဖြစ်ပျက် လှုပ်ရှားမှု၊ အရှိန်အဟုန် စသည်ကုန်စသည်။ ရွှေ့လျားလှုပ်ရှား ဖြစ်ပျက်မှုတန်သည်။ “မိုးရွာရပ်သည်။” ၂၊ တန်အောင်ပြုသည်။ တန်စေသည်။ “လည်နေသောစက်ကို ရပ်လိုက်၏။” ၃၊ ကိုယ်ခန္ဓာကိုဆန့်လျက် ခြေပေါ်၌တည်စေသည်။ မတ်မတ်ထသည်။

-န/ယတ်/ခ၊ လူတယောက်မတ်တတ်ရပ်သည့် အမြင့်ပမာဏ။ “လူတရပ်ခန့်သွန်လျက်သို့ မကျဘဲ။” နု။ ၃၂။ ၂၊ အကြောင်းအရာ၊ အမျိုးအမည် သတ်မှတ်ရေတွက်သော သင်္ချာပစ္စည်းစကား။ “နိမိတ်ကြီးတဆယ်ခြောက်ရပ်စုံမှ မဆိုသား။” နု။ ၇။ ၃၊ တစုံတရာဖြစ်ပေါ်ရာ၊ အခြေစိုက်နေထိုင်ရာ ဒေသအပိုင်းအခြား။ အရပ်-န၊ နှင့် နိုင်ယုဉ်။ (မျက်ပါးရပ်၊ ရပ်ငြိမ်းရပ်စသည်။) ၄၊ ဝန်းကျင် တက်အောက်စသည် လူတို့ တွေ့မျက်နှာမှရာ။ အရပ်-န၊ နှင့် နိုင်ယုဉ်။ “ရွာအင်မရှား၊ ရပ်ရပ်ပါးများ။” ကိုး* ၄။

ရပ်-ကြိ/ယတ်/ပန်ကြားသည်။ တောင်ခံသည်။ (မေတ္တာရပ်၊ ဆွမ်းရပ်စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) “တရားပြောလေသည်ကို ရပ်၍၊ ဝါရမင်းကို ဆက်လေလျှင်၊ အသက်ကို ရဟန်းများရပ်၍လွှတ်၏။” ဓိပုံ။ ၁၆၅။

ရပ်ကျော်ရွာကျော်-ကြိ/ ယတ်ကျော်ယွာကျော်/ ရပ်ရွာဒေသ တခွင်လုံးသိရှိလျက်။ ရပ်ရွာ၌ ထင်ရှားလျက်။

ရပ်ကျော်ရွာကျော်-ကြိ/ ယတ်ကျော်ယွာကျော်/ ရပ်ကျော်ရွာကျော်-ကြိ/ နှင့် အတူတူ။

ရပ်ကြီးသား-န/ ယတ်ကြီးသား/ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားသော မြို့ရွာကြီးတို့တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းသူ။ မြို့တော်သား။

ရပ်ကြီးသူ-န/ ယတ်ကြီးသူ/ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားသော မြို့ကြီးတို့တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းသူ အမျိုးသမီး။ မြို့တော်သူ။

ရပ်ကွက်-န/ ယတ်ကွက်/ မြို့သို့ ဖက်ဝှေ့ ရွာအစိတ်အပိုင်းဒေသ။ လူတို့စုပေါင်း နေထိုင်ရာရပ်ဝန်း။

ရပ်ခံ- ကြိ/ယတ်ခံ/ တစုံတည်းထဲမှ ခွင့်ပြုလိုက်လျော့ပေးအပ်ချက် တစုံတရာ တောင်းယူသည်။ မေတ္တာရွေးရွှေရန် ပန်ကြားသည်။ “သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ချမ်းသာလေအောင်၊ ငါရပ်ခံပါသည်။” ခွင့်ပြုတော်မူပါ။” ကုလား၊ ပ။ ၄၁။

ရပ်ခံ- ကြိ/ယတ်ခံ/ စစ်သည်တပ်သားစသည်တို့ တနေရာထွင် စွဲတည်၍ ဆီးဆို့ ခံသည်။ “တပယင်းမြို့က ရပ်နေစေ၊ အမိန့်တော်ရှိ၍ ရပ်ခံစောင့်နေကြ၏။” သုဘော၊ တ။ ၃၄၇။

ရပ်ခြား-န/ ယတ်ချား/ မိမိနေထိုင်ရာဒေသမှအပ တပါးသော ဒေသရပ်ရွာ။ မြစ်၊ ချောင်း၊ ပင်လယ်စသည် ကူးဖြတ်ကျော်သန်းသွားလာရသော တပါးဒေသ။

ရပ်ခဲ- ကြိ/ယတ်ခဲ/ ခ၊ တစုံတခုသောလှုပ်ရှားမှု၊ ကြီးထွားမှု စသည် တန့်သည်။ တည်ငြိမ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ၂၊ ရပ်အောင်ပြုသည်။ ပြတ်လပ်စေသည်။

ရပ်စွန့်ရွာနား-န/ ယတ်စွန့်ယွာနား/ နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်အစွန့်အဖျားဒေသ။ နိုင်ငံအစွန့်အဖျား၌ တည်ရှိသောကျေးရွာ။

ရပ်ဆိုင်း- ကြိ/ယတ်ဆိုင်း/ ခ၊ ဆက်လက် တည်တံ့ခြင်း၊ လှုပ်ရှား အသက်ဝင်ခြင်းတို့မှ ကာလ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ပြတ်တောက်သည်။ ၂၊ ကာလ အပိုင်းအခြား အားဖြင့် ပြတ်တောက်စေသည်။ တန်နေစေသည်။

ရပ်ဆွေရပ်မျိုး-န/ ယတ်ဆွေယတ်မျိုး/ တရပ်တည်း အတူနေထိုင်ဖော်ဖြစ်သူ။ သွေးသားမတော်စပ်သော်လည်း ရပ်ရွာဒေသတခုတည်း၌ အတူနေထိုင်၍ ခင်င်ကျမ်းဝင်သူ။

ရပ်ငှာန-န/ ယတ်ထန်/ မိမိနေထိုင်ရာ ရပ်ရွာ ဒေသဒေသ။

ရပ်တော်မူ-န/ ယတ်တော်မူ/ မတ်ရပ်ထုလုပ် တည်ထားသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်။

ရပ်တင်း-ကြိ/ယတ်တင်း/ ခ၊ ဆောက်တည်ရာရသည်။ ခံ၍သည်။ “ကျောက်မူကျောက်ကင်း၊ အလွန်ပြင်း၍၊ ရပ်တင်းမတည်၊ ဟစ်အော်သည်နှင့်” ဓာသို့၊ ၁၅၇။ ၂၊ သိုင်းငံ့ရပ်နေသည်။ ချရပ်သည်။ “ရိုမက်တော်တို့ကို စည်းရုံးရပ်တင်းတော်မူပြီးမှ။” ကုန်းဘောင်။ ၄၄။

ရပ်တည်-ကြိ/ ယတ်တိ/ ခ၊ မြဲမြံစွာ အခြေပြုစွဲရပ်နိုင်စွမ်းသည်။ တည်ရာပြုသည်။ ၂၊ မိမိကိုယ်စိတ်ကို မယိမ်းမလှုပ်၊ မခံစားမိအောင် ထိန်းစောင့်သည်။ ဆောက်တည်ရာရသည်။ “တစုံတယောက်သောသူမျှ ရပ်တည်၍မနေနိုင်။” ဇိုး၊ ၆၉။

ရပ်တန့် - ကြံ / ယတ်တန့် / ခ၊ ခေတ္တရပ်သည်။ ဆောင်ရွက် ပြုမူဆင့် ပြတ်သည်။ ၂၊ ရပ်အောင်ပြုသည်။ လှုပ်ရှားမှု တစုံတရာ ပြီးပြတ်စေသည်။

ရပ်နား - ကြံ / ယတ်နား / ခ၊ လှုပ်ရှားမှု တစုံတရာကို ရပ်၍ အနိက်ကာလအားဖြင့် ငြိမ်းအေးစွာနေသည်။ အနိက်ကာလ အားဖြင့် တန့်နေစေသည်။ ၂၊ ချီးထောက်ပြုသည်။ ခရီး သွားလာခိုက် တနေရာထုတွင် အပန်းဖြေနေသည်။

ရပ်နေ - ကြံ / ယတ်နေ / တပ်စေသည် စွဲတည်ချထားသည်။

ရပ်မြစ်ရှစ်ပါး - န / ယတ်ပစ်ယှစ်ပါး / နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ် မရနိုင် သော ဘဝဖြစ်တည်မှုရှစ်မျိုး။ (ခ၊ သာသနာမတည်သော ပစ္စန္ဒရစ်အရပ်၌ဖြစ်ခြင်း။ ၂၊ သာသနာမ တွင် တိဟိတိပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ခြင်း။ ၃၊ ဗျားကတည်းက အဝီ၊ ချို တသော ဘဝ၌ဖြစ် ခြင်း။ နာမ်၌ ရပ်မရှိသော အရူပဘုံ၌ဖြစ်ခြင်း။ ၄၊ ရုပ်သာ ဝံ၌ နာမ်မရှိသော အသညာသတ်ဘုံ၌ဖြစ်ခြင်း။ ၅၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မျိုး၌ဖြစ်ခြင်း။ ၆၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်ခြင်း။ ၇၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ် ခြင်း။ ၈၊ ငရဲဘုံ၌ဖြစ်ခြင်း။)

ရပ်ခရီးအ - န / ယတ်ခရီးအတံ / ရပ်ခရီး လေးစားကြည်ညို ထိက်သော သက်ကြီးရွယ်ကြီး၊ အကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်။

ရပ်မြေ - န / ယတ်မြေ / မိမိနေထိုင် ခိုမှီရာဒေသ။

ရပ်မျှရွာမှု - န / ယတ်မျှရွာမှု / ရပ်ရွာတွင် နေထိုင်သူများနှင့် ပတ်သက်သော လုပ်ငန်းကိစ္စ။ ရပ်ရွာနေသူများ၏ အကျိုး စီးပွားနှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်မှု။

ရပ်ရွာ - န / ယတ်ရွာ / လူအများအတူတကွ အိုးအိမ် တည်ဆောက်ချရပ် ခိုခိုနေရာဒေသ။ လူနေဒေသဝန်းကျင်။

ရပ်ဝေး - န / ယတ်ဝေး / မိမိနေထိုင်ရာဒေသနှင့် ကွာလှမ်းသော တပါးနေရာ။

ရပ်သိရွာသိ - ကြံဝိ / ယတ်သိယွာသိ / ရပ်ရွာနေလူအများ သိရှိစေလျက်။ အများအသိခံလျက်။

ရပ်သွရွာသား - န / ယတ်သွယွာသွား / ပြို့ရွာ ရပ်ကွက်တခု တည်းတွင် နေထိုင်ကြသူများ။ (ဗဟုရစ်အဖြစ် အသုံးများ သည်။)

ရပ်သစ် - န / ယတ်သစ် / အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရာ တွင် ထောင်လိုက်စိုက်ထူ အသုံးပြုသောတိုင်၊ သစ်ချောင်း စသည်။ “ဝင်ပျားအိမ် ရပ်သစ် ဘယ်နှစ်လုံးစေ၍ ပါသလဲ” ယု။ ဂဂဏ။

ခိပ်

ခိပ် - န / ယိတ် / ခ၊ နေရောင်၊ မီးရောင်၊ အလင်းရောင်စသည်တို့၊ အတားအဆီး တစ်ခုကြောင့် တစ်တံတဒေသ မှိန်ချော့ ရွာ ကျရောက်သည့် အကွက်အကွင်း။ အခိပ် - န၊ လည်းရွ။ ၂၊ ရုပ်ပုံချစ်မြယ်ရာတွင် အမှောင်သန်းစေ၍ ချောမြယ်ရာ

အပိုင်း။ အမှောင်ဘက်မြင်ကွင်း။ “သစ်ပင်ပုံ၌ အညိုရိပ် ထည့်ချေရသည်။” ၃၊ သက္ကတဝိသုဒ္ဓါးဖြင့်မရှိပဲ ရုတ်တရက် တွေ့မြင်လိုက်ရသော အသွင်သဏ္ဌာန်။ ရွာနီးဝန်းကျင်၌ လူရိပ်မတွေ့ရ။” ၄၊ မှန်း ကြေးမုံ၊ ကြည်လင်သောရေပြင် စသည်တို့၌ ထင်ဟပ်သည့် အရာဝတ္ထုတစုံတရာ၏ ပုံတူ အသွင်။ ၅၊ အလားနီးစိတ်။ ဖြစ်လာမည့် အခြေအနေ။ “မိုးရိပ်၊ လေရိပ်၊ ရေရိပ်တို့ကို မပြတ်ကြည့်ရှု၍” ဝံသသစ်၊ ၃။ ၁၂၀။ ၆၊ မှတ်သား ကောက်ယူနိုင် လောက်သော သွင်ပြင်လက္ခဏာ။ အတန်ငယ် သက်ရောက်သော သဘော အနက်။ ဆိုလိုဟန်။ “ကျမ်းဂန်ရိပ် ရှိကြောင်းကို ဆိုပြန် ပါသည်။” သာမန်၊ ပ။ ၁၁၀။ ၇၊ [ဥပစာ] အားကိုးခိုလှုံစရာ၊ ချမ်းသာမှုရယူနိုင်သော ဝန်းကျင်။ “မင်းရိပ်ခိုမှီ ချမ်းသာ မည်။”

- ကြံ / ယိတ် / ခ၊ ပျော့တော့မှိန်မှေး အားနည်းသော အရောင်ကျရောက်သည်။ (နေရောင်နှင့်သာတွဲ၍ သုံးလေ့ရှိ သည်။) “နေရိပ်မှ အလုပ်လုပ်မည်။” ၂၊ သွယ်ဝိုက် ရည်ရွယ်သည်။ “ရိညှတ်တပ်တွာ၊ ညီတော်များလည်း၊ စကားတံဆိပ်၊ တခွန်းရိပ်က။” သံ * ၁၂၀။

ရိပ်ကနဲ - ကြံဝိ / ယိတ်ခနဲ / လျင်မြန်စွာကွယ်ပျောက်သွားသော မသိ မကွဲ အမြင်မျိုး အားဖြင့်။ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပေါ် ချုပ်ပျောက်သောအားဖြင့်။ “သက်န်းရောင်ကို ရိပ်ကနဲ မြင်လိုက်မိသဖြင့်။” ရှုမဝ၊ ၁၃၇။ ၆၇။

ရိပ်စားမိ - ကြံ / ယိတ်စားမိ / ဆိုလိုချက် သဘော အဓိပ္ပာယ်ကို တွေးတောခြင်းဖြင့် သဘောပေါက်သည်။

ရိပ်မိမိသံမိမိ - န / ယိတ်မိမိသံမိမိ / သဘောပေါက် နားလည် စေနိုင်သော အရိပ် အသံ စသည် အမြွက်မျှ တင်ပြချက်။

- ကြံဝိ / ယိတ်ဖန်းသန်းမန်း / အရိပ် အမြွက် မျှ သုံးသပ်ဆင်ခြင် သိသာစေသောအားဖြင့်။

ရိပ်မိ - ကြံ / ယိတ်မိ / သွယ်ဝိုက်သည့် ဆိုလိုချက်ကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက် နားလည်သည်။ အရိပ်အသွင်ဖြင့် ဟကတိ အခြင်းအရာကို သိနားလည်နိုင်စွမ်းသည်။ ဖွင့်ဟမပြောဆိုပဲ အတွင်းသဘောကို သုံးသပ်တင်ပြသည်။

ရိပ်မြူ - န / ယိတ်မျှန် / ခ၊ [ပေါ] အေးချမ်း သာယာသော အရပ်ဒေသ။ ငြိမ်းအေးစွာ ခိုလှုံရာနေရာ။ အဆောက်အအုံ။ ၂၊ အထိုက်အခန်း၊ အပိုင်းအခြား။ (လူ့ရိပ်မြူ၊ ချစ်ရိပ်မြူ စသည် အသုံးရှိသည်။)

ရိပ်ရိပ် - ကြံဝိ / ယိတ်ယိတ် / ခ၊ လျင်သော အလှန်ပြောင်း။ “ရင်ဝ ရေးရေး၊ ရိပ်ရိပ် ပြေးသား။” ဘိဇ္ဇ * ၁၀၆။ ၂၊ မှန်ဝါးသော အသွင်အားဖြင့်။ ရေးရေး။ “မျိုးသောကွမ်းသွေးကို ပြင်က ရိပ်ရိပ် မြင်သောကြောင့်။” ဟင်္ကဏ်၊ ၂၂၇။

ရိပ်ရိပ် ရိပ်ရိပ် - ကြံဝိ / ယိတ်ယိတ် ယိတ်ယိတ် / လျင်မြန်စွာ ရွေ့လျားလျက်။

ရိပ်သာ - န / ယိတ်သာ / ခ၊ အေးချမ်း သာယာသော ဒေသ ရပ်ဝန်း။ ရပ်ကွက်။ နေရာ။ ၂၊ နားနေရာ၊ တည်းခိုရာ

အဆောက်အအုံ။ “အလုပ်သမားများ၏ ခိုဝှမ်း ဖြစ်နေ ပေပြီ။” ကမ္ဘာလဆန်း ၁၆၄။ ၃၊ သမတ ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်ရန်သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသောကျောင်းဝင်းအဆုတ်။

ရုပ်

ရုပ် - န / ယုတ် / ၁၊ ရှုမြင် သုံးသပ် ထိတွေ့ နိုင်ကောင်းသော ခြင်္သေ့ အစည်း။ ၂၊ ထင်ရှားရှိသောမြစ်ကို အစွဲပြု၍ ထင်သော၊ ခက်မာခြင်း တွန်းကန်ခြင်း ချိုခြင်း ချဉ်ခြင်း စသော ဂုဏ်သဘော၊ မြင်ကွင်း အသစ်စသော ခြင်္သေ့သဘော စသည်။ (အဘိဓမ္မာကျမ်း၌၊ ဘူတရုပ်၊ ပဿာရုပ်၊ ဂေါဓရုပ်၊ ဘာဝရုပ်၊ ဟဇယရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ဝိကာရရုပ်၊ လက္ခဏရုပ်စသည်ပိုင်းခြား၍ အကျယ်၂၀ မျိုးအထိပြသည်။) ၃၊ ပုံသဏ္ဌာန်။ အသွင်အောင်ချက်။ အသွင်တူ ရေးခြယ် ထုလုပ်ချက်။ “ပလ္လင်ခြေလေးခုအောက်က ဓမ္မဓိတ်ရုပ်နှစ်ခု ခံသည်။” နရ။ ၂၉။ ၄၊ အရုပ်အခြေ။ အလားပုံဟန်။ “နက်စွာငုပ်သည်။” လွတ်ရုပ်မမြင်။” ဘူလင် * ၂၇၇။ ၅၊ လှပသော အဆင်းအပြင်။ မြင်လျှာ။ “မိန့်ကလေးက... ရုပ်ကလေးလဲ ရှိတယ်။” ရှု။ ၁၂၊ ၁၃၇။ ၆၊ မြစ်ရင်း သဘော။ အခြေအမြစ်အရင်းခံပုဒ်။ သရုပ်ဆိုင်ရာ ခွဲစိတ် တွက်ပြချက်။ “ဤရုပ်ကား...ချာသပါဌ်နှင့်အညီ စီရင်သော ရုပ်တည်း။” [ပါ]

ရုပ် - ကြံ / ယုတ် / ပြန်၍ သိမ်းစုသည်။ သိမ်းဖယ်သည်။ “အလုံးအရင်းဆင်မြင်းကျေးမက်တို့ ကိုရုပ်၍” ကိပု။ ၂၂၆။ ရုပ်ကလောင် - န / ယုတ်ကလတ် / ၁၊ ရုပ်အရုပ်။ ရုပ်တရားရ။ “ထိုပုဏ္ဏားကျူမှာပင် ရုပ်ကလောင်ပေါင်းများစွာရှိသေး၏။” ဘာဝနာ။ ၂၀။ ၂၊ အသက်မဲ့ကိုယ်ကောင်။ အလောင်း။ “ကြွေးကျန်သော ဥဏှာ ရုပ်ကလောင်ကို အဓိဓမ္မာပုဒ် သာရကိဋ္ဌနာသတင် ဆင်ယင်မည်။” [ပါ]

ရုပ်ကောင် - န / ယုတ်ကောင် / သက်ရှိသက်မဲ့ သတ္တဝါ။

ရုပ်ကျ - ကြံ / ယုတ်ကျ / ပင်ကိုမူလရုပ်အဆင်း ပျက်ပြယ် လျော့ပါးသည်။

ရုပ်ကြီးစင် - န / ယုတ်ကြီးစင် / ပကတိလူအရွယ်နီးပါးရှိသော အရုပ်များကို ကြိုးတင်၍လှုပ်ရှားစေလျက်ကပြသောသဘင်။

ရုပ်ကြွ - န / ယုတ်ကျ / မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ လိုရာဇာင်းကြွ စေလျက် ထုလုပ်ထားသောရုပ်ပုံ။ ရုပ်လုံးခြမ်း။

ရုပ်ကြွင်း - န / ယုတ်ကျွင်း / သေလွန်ပြီးသတ္တဝါတို့မှ ကျန်ရှိ နေခဲ့သောရုပ်ခန္ဓာ။ (ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း စသည်အသုံး ရှိသည်။)

ရုပ်မျော - နဝိ / ယုတ်မျော / ရုပ်ဆင်းလှပသော။ ပြေပြစ် တင့်တယ်သော။

ရုပ်နွဲ့နွဲ့ - န / ယုတ်နွဲ့နွဲ့ / [ဥပစာ] ရုပ်မြောင်းရုပ်လွှဲ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရုပ်စု - န / ယုတ်စု / ရုပ်အပေါင်း။ တပေါင်းတည်းတွဲစပ်တည် သော ရုပ်တရားများ။

ရုပ်စုံကန်စွန့်ကာ - န / ယုတ်စုံကန်လက် / အရုပ် အမျိုးမျိုး ပုံပေးရက်လုပ် ထိုးချပျံ့ခြယ်လှုပ်ထားသော အကာတမျိုး။

ရုပ်စုံစင် - န / ယုတ်စုံစင် / ၁၊ ရုပ်စုံကပြသောအစွဲ။ ၂၊ ရုပ်စုံ ကပြသောဇာတ်စင်။

ရုပ်စုံမှန်မြောင်း - န / ယုတ်စုံမှန်မြောင်း / ပုံစံအမျိုးမျိုး ကြည့်မြင်ရသော ကိရိယာ။ (မြန်ခေါင်းအတွင်းနံရံတွင် ကြည့်မှန်အရုပ်စုံ သုံးချပ်ကိုအလျားထိပ်ချင်း ကြိုက်ပုံတော့ကာ အရည်လိုက်သွင်း၍၊ မြန်တံတတက်ထိပ်ဆောင်စိပ်နဲ့တွဲများ ထည့်ကာ မြန်တံကို အမျိုးမျိုးလှည့်ပတ် လှုပ်ရှားပေးပြီး ကြည့်ရသည်။)

ရုပ်စုံသေတ္တာ - န / ယုတ်စုံသစ်တာ / အရုပ်မျိုးစုံ တွင်းထူခြယ် လှယ်သောသော သစ်သားသေတ္တာ၊ လှုပ်စေ့ရေ ယွန်းသေတ္တာ။

ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန် - န / ယုတ်ဆင်းသွာန် / ရုပ် ပုံ သွင် မြင်။ ရုပ်သွင်ပုံပန်း။

ရုပ်ဆောင် - ကြံ / ယုတ်ဆောင် / တခြားတပါးသော ရုပ်သွင်ကို ဖန်တီးယူသည်။ တစုံတခုသော အသွင်ပေါ် အောင်ပြုသည်။ ပေါ်စေသည်။

ရုပ်တု - န / ယုတ်တု / ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနှင့်တူအောင် ထုလုပ် ထားသော ပန်းပုရုပ်လုံး။ သရုပ်ပေါ်လွင်အောင်ထုလုပ်ထား သော လူရုပ်လုံး။ (ဥပစာနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက်သာ သုံးလေ့ရှိသည်။)

ရုပ်တင် - ကြံ / ယုတ်တင် / အသက်ကြီးရင့်သော်လည်း ရုပ်ဆင်း လျော့ပါးကျဆင်းခြင်း နည်းပါးသည်။

ရုပ်တုက် - ကြံ / ယုတ်တုက် / [သဒ္ဒါ] ဝေါဟာရပုဒ်။ ပါအ၊ ဝါကျများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာစိစစ်သည်။

ရုပ်ထားနာမိတား - ကြံ / ယုတ်ထားနနိတား / နာမကျန်းဖြစ်သူ တဦးအား ဆောက်အန္တနယ်ကင်းစေရန် တစုံတဦး၏ကိုယ်စား အရုပ်ငယ်ပြုလုပ်၍ ယတြာဓမ္မသည့်အနေဖြင့် စွန့်ပစ်သဖြိုဟ် ခြင်း ပြုသည်။

- န / ယုတ်ထားနနိခြး / တစုံတဦး၏ ပံ့ပွား ပြုလုပ်၍ ပြုစုစားသော ပယောဂနည်းတမျိုး။

ရုပ်ဓာတ် - န / ယုတ်ဓာတ် / ရုပ်ဆင်းက ဇာတ်ဆောင် သော အတွင်းသဘော လက္ခဏာ။ “ဘုရင်မင်းခေါင်၏ ရုပ်ဓာတ် မျက်နှာတော်ကိုကြည့်၍။” ကိပု။ ၁၇၇။

ရုပ်ပိုင်း - န / ယုတ်ပိုင်း / ခြံဝတ်ရုံးနှင့်သက်ဆိုင်သော အခန်း ကဏ္ဍ။ ရုပ်အကြောင်းပြဆိုသော အခန်း။

ရုပ်ပုံ - န / ယုတ်ပုံ / သက်ရှိအရာဝတ္ထု၊ သက်ရှိသတ္တဝါစသည် တို့၏ အသွင်သဏ္ဌာန်အဖြစ် ရေးခြယ်ရိုက်နှိပ်ထားသောပုံ။

ရုပ်ပုံစာ - န / ယုတ်ပုံစာ / ဆိုလိုရာစကားလုံး၊ အသံစသည် တို့ကို ရုပ်ပုံဖြင့် ဖွဲ့စည်းပြရေးသွားသောအရေးအသားမျိုး။ (ရေးဟောင်း အိုပျစ်နှင့် တစုတအုပ်တမျိုး။)

ရုပ်ပျက် - ကြံ / ယုတ်ပျက် / ၁၊ [ဥပစာ] အမြင်အားဖြင့် မတင့်တယ်ဖြစ်သည်။ “ဧည့်သည်လူမှ ကလေးများက ဆူညံ

ရန်ဖြစ်သဖြင့် အလွန် ရှမ်းပျက်သွားသည်။” ၂။ ပင်ကို ရှမ်းသွင်မတည် ပြောင်းလဲသည်။ ရှမ်းဆင်းလျော့ပါး ညှိုးလိန်သည်။

ရှမ်းပျက်ဆင်းပျက် - ကြိဝိ / ယုတ်ပျက်ဆင်းပျက် / ၁။ ပင်ကို ရှမ်းသွင်ပျက်ယွင်းစွာ။ “ကျောက်ပေါက်မှတ်များ ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ရှမ်းပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်တတ်သည်။” မောင်မယ်။ ၇၃။ ၂။ လိုလားနှစ်သက်ဖွယ် မရှိအောင် အခြေပျက်ယွင်းစွာ။ “အရလို ဘာသာရေးကို ရှမ်းပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်အောင် အပေါ်စား လုပ်ပစ်နေကြတဲ့” လူပျို။ ပ။ ၁၃၂။

ရှမ်းပြ - ကြိဝိ / ယုတ်ပျက် / သာမန်အမြင်ကောင်းစေရုံမျှရည်ရွယ်လျက်။ “သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်ဘဝမှ ဥပဒေ ဘုရင်ဘဝသို့ ပြောင်းလဲ ခဲ့ကြပြီးဖြစ်ရာ နိုင်ငံအတွင်းအထိ အမြစ် ရိုးရာ မပျက် ရှမ်းပြ သဘောမျှသာ ဖြစ်တော့သည်။” ယိုး။ ၁၇၁။

- န / ယုတ်ပျက် / ၁။ သာမန်အားဖြင့် အမည်ခံမျှသာ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ ၂။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ရုပ်ပုံများဖြင့် သရုပ်ပြသည့်စာအုပ်။

ရှမ်းပြီ - နဝိ / ယုတ်ပျက် / [သဓူ] သဓူသဘောအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ စိစစ်ပြီးဖြစ်သော။

ရှမ်းပြောင်း - န / ယုတ်ပျောင်း / သရော်သောအားဖြင့် ရယ်ဖွယ် ဖြစ်အောင် အချိုးအစားမမည့် ရေးဆွဲရေးသားသောရုပ်ပုံ။

ရှမ်းပြောင်း - ကြိ / ယုတ်ပျောင်း / ၁။ တပါးသောသူ၏ အသွင် သဏ္ဌာန် ပေါ်အောင် ပြုပြင်ခြယ်လှယ် ဝတ်ဆင်သည်။ “စင်ကြယ်သိလျာဟာတည်း။ ရှမ်းပြောင်း ဆင်၍။” ဓါဌ။ ၆၀။ ၂။ အခြားအသွင်ဆောင်သည်။ “တထာ ရှမ်းပြောင်း တတ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။” စာကကျ။ ပ။ ၇၇။

ရှမ်းပြောင်းရှမ်းလွဲ - န / ယုတ်ပျောင်း ယုတ်လွဲ / ရှမ်းလွဲ ပြောင်းလွဲခြင်းအတတ်။ ရှမ်းလွဲပြောင်းလွဲနိုင်စွမ်း။ ရှမ်းလွဲပြောင်းလွဲမှု။

ရှမ်းပွား - န / ယုတ်ပွား / ကိုယ်တော်ပွားအဖြစ် ကိုးကွယ်သော ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်။

ရှမ်းဖမ်း - ကြိ / ယုတ်ဖမ်း / ၁။ အသွင် အပြင် ပေါ်သည်။ “သဓေးရှမ်းဖမ်းနေသည်။” ၂။ ရှမ်းသွင်ကိုပြင်ရာ၌ (ကွဲကွာ ချိန် ကြားပြင်ခဲ့သဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရှမ်းပြောင်းထား၍ ဖြစ်စေ) မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ခွဲခြားတွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ ခွဲခြားမှတ်ယူနိုင်စွမ်းသည်။

ရှမ်းပျက် - ကြိ / ယုတ်ပျက် / ၁။ မူလပင်ကိုရှမ်းသွင်ကို မမှတ်မီ နိုင်လောက်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသည်။ ၂။ ကုန်သိက္ခာတင်တယ်မှ စသည် ညှိုးပြယ်အောင်ပြုလုပ်သည်။ ညှိုးပြယ်စေသည်။ အလှူပွဲတွင်၊ အဆောင်ညစ်ထေးသော မဏ္ဍပ်က ရှမ်းပျက် နေသည်။

ရှမ်းပျောက် - ကြိ / ယုတ်ပျောက် / ၁။ ပင်ကိုရှမ်းသွင် မထင်၊ မမှတ်မီသောလောက်အောင် ပြောင်းလဲပြုပြင်သည်။ ၂။ မမြင်မတွေ့ ရအောင် ပုန်းရွာသွားသည်။ ၃။ အစွမ်းသတ္တိတခုခုဖြင့် ပင်ကိုအသွင်ကို ကွယ်စေသည်။

ရှမ်းပြောင် - နဝိ / ယုတ်ပျောင် / ရှမ်းဆင်း ချောမောပြေပြစ်သော။

ရှမ်းမြင်သံကြား - န / ယုတ်မျှင်သံကျား / လွှင့်ထုတ်သော လေလှိုင်းမှ အရပ်ရပ် အသံပါ ဖမ်းယူနိုင်သော အသံဖမ်း ရှမ်းဖမ်း စက်ကိရိယာ။

ရှမ်းရည် - န / ယုတ်ယို / ယုတ်ယေ / ရှမ်းဆင်းသွင်ပြင်။ အဆင်း နှင့်ပတ်သက်သော အရည်အချင်း။

ရှမ်းရို - နဝိ / ယုတ်ယို / အဆင်းအင်္ဂါ နှင့်ပြည့်စုံသော။

ရှမ်းရည် - န / ယုတ်ယို / သဏ္ဌာပါ၊ ခူခင်း စသည်တို့ ၏ လှုပ်ရှားပုံများကို မီးရောင်အားဖြင့် ပိတ်ကားနံရံ စသည်ပေါ်၌ အရိပ်ပုံများ တစက်တည်း ပေါ်ထင်အောင် ပြသခြင်း။ ယင်းလုပ်ငန်း။ ယင်းလုပ်ငန်း အတတ်ပညာ။ (ခတ်ရှင်၊ အဆိုပြုပွဲ၊ တိုင်ကော့ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ရှမ်းရှင်တော် - န / ယုတ်ယှင်တော် / မြတ်စွာဘုရား၏ ရှမ်းပွားတော်။

ရှမ်းလောက - န / ယုတ်လောက / သက်ရှိသက်မဲ့ ရုပ်ခြံပုံတို့ တည်ရှိရာ အပိုင်းအခြား။ ယင်းတို့နှင့် ပတ်သက်သော ခြံပျက်မှု နယ်ပယ်။

ရှမ်းလုံး - န / ယုတ်လုံး / ပတ်လည်ပောင်းကြွခြင်း၊ ချိုင့်ခွက်ခြင်း စသည်ဖြင့် လိုရာအသွင်ပေါ် အောင် ထွင်းထုထားသော ပန်းပုရုပ်။

ရှမ်းလုံးပေါ် - ကြိ / ယုတ်လုံးပေါ် / ၁။ လိုအပ်သော ပုံစံဖြစ်တည်လာသည်။ အကောင်အထည် အားဖြင့် ဖြစ်ထွန်းလာသည်။ ၂။ ကွဲပြားထင်ရှားစွာ မြင်သာသည်။ ၃။ ဖုံးလွှမ်းသို့က်သည့်ကြားမှ ပင်ကိုအသွင်သဏ္ဌာန်၊ ပကတိသဘောရင်းစသည် ထွင်းဖောက် သိမြင်သာသည်။ “သူ၏ အကျင့် စာချိတ္တမှာ မိန်းကလေးများနှင့်တွေ့ မှ ရှမ်းလုံးပေါ် လာသည်။”

ရှမ်းလုံးဖော် - ကြိ / ယုတ်လုံးဖော် / ၁။ ဖော်ပြလိုရင်းသရုပ် ပေါ်လွင်အောင် ရုပ်လုံးထွင်းထုထားသည်။ ၂။ [ဥပစာ] စိတ်ကူး၊ ကြံစည်ချက် စသည်ကို အကောင် အထည် ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်သည်။

ရှမ်းဝါး - န / ယုတ်ဝါး / ရှမ်းကိုသာ ပစာနုထားသော အယူအဆ။ လောကတွင် ရှမ်းဖြစ်သည်သာ အရင်းခံကျ၍ရှမ်းများ ၏ အနုစိုင်းနုစိုင်းပြုပြင် လှုပ်ရှား ဖြစ်ပျက်မှုများကြောင့် လူမှုကိစ္စအားလုံး၏ ပုံသွင်လိုအပ်အနုစိုင်းနုစိုင်း ဖြစ်တည်လာရသည်ဟု ယူကြည်ယူဆသော သဘောထားချက်။

ရှမ်းဝတ္ထု - န / ယုတ်ဝတ်ထု / ယုတ်ဝစ်ထု / အဆင်း၊ အသံအနံ့၊ အရသာတွေ့ ထိစရာဟူသော အသွယ်များ။ ယင်းအသွယ်တို့ကို တွေ့ ထိနိုင်သော မျက်စိ၊ နား၊ ချာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်ကားစသော ချိရများထိတွေ့၊ သိမြင်စူးစမ်း အသုံးပြုနိုင်သော တကယ် ဖြစ်ရှိနေသည့် ခြံ၊ ခြံစု။

ရှမ်းသေ - န / ယုတ်သေ / ၁။ လှုပ်ရှားခြင်း မပြုနိုင်သော၊ လှုပ်ရှားချက်ကို မမြင်နိုင်သောရုပ်ပုံ၊ ရုပ်ငြိမ်။ ၂။ လူတိုင်းချင်း ဖြစ်စေ၊ ပေါင်းစုလျက်ဖြစ်စေ၊ မလှုပ်ရှားပဲ ငြိမ်သက်စွာ (ဇာတ်နိပါတ် တမန်းတန်း) အမူအရာ ပုံဆောင်ပြသော

ရုပ်သေး

ကန်တော့ခန်း

အပျိုတော်ခန်း

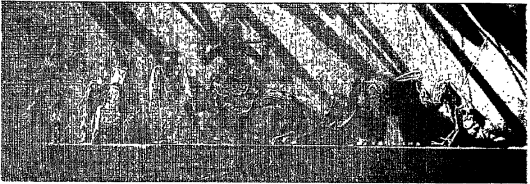

နတ် သိကြား ဘုရား မင်းသား မင်းသမီး

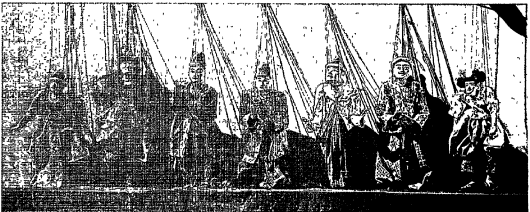
အပျိုတော် အပျိုတော်

ဟိမဝန္တာခန်း

ဝေင်္ဂါ့ ပြင်း မျောက် ဘိလူး ကျား ဆင် ငှက် နဂါး

ညီလာခံခန်း

ရှင်ဘုရင် စစ်သူကြီး နန်းရင်းဝန် ဓမ္မတိုက်စိုး မြို့တော်ဝန် ဓါးကြပ်ဝန် သူငယ်တော်

နှစ်ပါးသွားခန်း

လူရွှင်တော် မင်းသား မင်းသမီး လူရွှင်တော်

ရာမခန်း

တိုးတော် ရာမ သီတာ လက္ခဏာ ဟနုမန် ဂသေဂီရီ

ပြကွက်၊ ပြခန်း။ ဇာတ်ကွက် တစ်တရာသရုပ်ဆောင် ဖော်ပြ ထားသော ပန်းပုပုံလုံးပြခန်း။

ရုပ်သေး - န / ယုတ်သေး / ၁၊ ထုလုပ် ခြယ်လှယ်ထားသော အရုပ်ပယ်များကို ကြိုးတပ်လုပ်သွား ကပြစေသည့် သတင် တမျိုး။ ယင်းသို့ ကပြသည့်အဖွဲ့။ ယင်းသို့ ကပြ ဖျော်ဖြေပွဲ။ ။ [ဥပစာ] သူတပါးခြယ်လှယ် စေခိုင်းရာကို လိုက်နာလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပေးရသူ။ ဩဇာခံ။

- နဝိ / ယုတ်သေး / သူတပါးဩဇာခံဖြစ်သော။

ရုပ်သေးကြိုးပြတ် - ကြိုး / ယုတ်သေးကြိုးပြတ် / [ဥပစာ] ပြန်၍ မထူမထနိုင်အောင် ပုံလျက်သားလဲကျသည်။ နာလန့်မထနိုင် အောင် ဖြစ်ရသည်။ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းပျက်ပြား ၍ ကြံရာမဲ့အခြေသို့ ဆိုက်သည်။

ရုပ်သေးရုပ် - န / ယုတ်သေးယုတ် / ၁၊ ရုပ်သေးစင်တွင် ကပြ ရန် ထုလုပ် ခြယ်လှယ်သောအရုပ်။ ။ [ဥပစာ] သူတပါး ခြယ်လှယ်ဆွဲဆောင်ရာကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ။ ဩဇာခံ။

ရုပ်သေးအစိုးရ - န / ယုတ်သေး အစိုးယာ / အခြား အဖွဲ့ အစည်း၊ အခြား လက်နက် နိုင်ငံတို့၏ အမိန့်၊ ဩဇာ ညွှန်ကြားချက်ကိုခံယူ၍ စီမံဆောင်ရွက်ရသည့်အစိုးရ။ အမန် တကယ် လွှတ်လပ်ခွင့်နှင့် အချုပ်အခြာအာဏာ မပိုင်ဆိုင် သောအစိုးရ။

ရုပ်သိမ်း - ကြိုး / ယုတ်သိမ်း / ၁၊ မူလတည်ထားရင်း၊ ချထား ရင်း၊ ပေးအပ်ထားရင်း စသည်တို့မှ ပြန်၍နှုတ်ပယ်သည်။ ဥစ္စာ၊ ဓွမ္မငွေတို့ကို ရုပ်သိမ်းတော်မူလျက် နှောင်အိမ်သွင်း တော် မူလေ၏။ သူစာ။ ၃။ ။ အပြီး သတ်သည်။ ဆက်လက် ဆောင်ရွက် ခြင်းမှ ရပ်တန့်သည်။ “သာဓု ခေါ်ကာအစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းကြလေသည်။” မုန့်မိုင်း။ ၈၁။

ရုပ်သိမ်းမှု - န / ယုတ်သိမ်းမှု / တရားစွဲဆိုသူ (တရားလို) က ပြစ်မှုထင်ရှား စွဲဆိုနိုင်ခြင်းမရှိ၍ ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် ခြင်းကို ခွင့်လွှတ်ကျေးအေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပြန်လည် နှုတ်ပယ်ပျက်သော အမှုအခင်းမျိုး။

ရပ်

ရပ် - န / ရန် / အများအားဖြင့် သကာရည်ကို ပေါင်းတိုက် ချက်လုပ်သော အရက်တမျိုး။ [လိပ်]

ရမ္မက် - န / ယမက် / တပ်နှစ်သက်ခြင်း။ လိုချင် မက်မော၍ ခြင်း။ (ရွှေက ရမ္မက်ဟူ၍လည်း ရေးသည်။)

ရမ်း

ရမ်း - ကြိုး / ယန်း / ဆင်ခြင်မဲ့ပြုမှုသည်။ “အရက်တွေသောက် ပြီး ရမ်းနေပြန်ပြီ။” ကန်း။ ၁၀၃။

- နဝိ / ယန်း / ဖောရောင်သော။ “သန္ဓေပိုက်လည်၊ နေ တိုက်ဆီးဝမ်း၊ ရမ်းသည်မတင်။” ဝေပျို့* ၁၂။

ရမ်းကား - ကြိုး / ယန်းကား / သူတပါးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ် အောင် ကိုယ်ချင်းမစာနာပဲ ထင်ရာပြုသည်။

ရမ်းလွေ - ကြိတ် / ယန်းလွေ / [ပေါ်] ပြည့်စုံလောက်စွာ။ များပြားစွာ။ (ရမ်းရမ်းလွေ့လွေ့ ဟူ၍လည်း သုံးသည်။) “သုံးသွယ်ရက်ထူး၊ မြတ်ကျေးဇူးဌ်၊ ရွှင်မြူးရမ်းလွေ့၊ တထေ့ ထေ့လျှင်၊ မမေ့စေရ။” မာတော* ၂။

ရုံ

ရုံ - ကြိုး / ယန် / ၁၊ အပေါ်မှ လွှမ်းအုံ၍မြှူသည်။ ဝတ်ဆင် သည်။ “ထိုကျောက်ဗျာထက်၊ ရုပ်လွက်ခြေပုံးသန်းခုံ၏။” ပြာဋီ* ၈။ ။ စုအုံသည်။ “ကြည်ညိုလက်စုံ၊ ဆယ်ချောင်း ရှိလျက်။” ဓမ္မ* ၁၀။

- န / ယန် / ၁၊ လွှမ်းအုပ်ထွေးယှက်၍ တည်သော အဝင် အုံစု။ “ဟေမန်ဝါးရုံ၊ ဆူးချပုတ်ပေါင်း၊ ချောင်းကောသွား လျက်။” သစ္စာ* ၅၇။ ။ လုပ်ငန်းတစ်ခုခု လုပ်ကိုင်ရာ၊ ပစ္စည်းသိုလှောင်ရာ အမိုးပါအဆောက်အအုံ။ (ပွဲရုံ၊ ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ဆေးရုံ၊ မီးရထားရုံ၊ အလုပ်ရုံစသည် အသုံးများသည်။)

- စည်း / ယန် / တစ်ခုခုသော အတိုင်းအတာ အကန့်အသတ် ကို ဖော်ပြသောစကားလုံး။ အတုံတရားအိမ်ထောင်မျှကို ဖော် ပြသောစကားလုံး။ “ဗျာပါဖြေရုံမှားခဲ့တဲ့ခွင့်၊ မင်းရင်းသုဇာ။

ရုံဂိုဏ်း - န / ယန်ဂိုဏ်း / ကျောင်းစား ပြင်သို့ ကြွရောက် သော သံဃာသည် သင်္ကန်းကိုခွံ၍သာ သွားအပ်သည်ဟု မှတ်ယူလိုက်နာသော သံဃာဂိုဏ်း။ (သာလွန်မင်းလက်ထက် ၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြည်မှအင်းဝသို့ ကြွရောက် သီတင်းသုံး သော ရှင်မုန့်နုစောသာသည် သံဟိန္ဒရောက် မဟာသမိ ထေရ်၏ အဆက်အနွယ် ဖြစ်သည့်အတိုင်း အရုံဂိုဏ်းဝါဒကို ပြန့်ပွားစေခဲ့သည်။)

ရုံခေါ - ကြိုး / ယန်ခေါ / ရုံထဲရှိလူများ အပြင်သို့ ဖယ်ထွက်စေရန် နှိုးဆော်သည်။ (ဈေးရုံခေါသည်ဟုလည်း သုံးသည်။)

ရုံတင် - ကြိုး / ယန်တင် / ဇာတ်ပုံ၊ ရုပ်ရှင်ကား စသည်ကို (ရုံအတွင်း၌) ပရိသတ်ကိုပြသသည်။

ရုံခိုင် - န / ယန်ခိုင် / မီးရထားဆိုက်ဝေး၊ ထွက်ဝေးစသည်နှင့် သူတာရုံစီမံအုပ်ချုပ်မှုကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သော အမှု ထမ်း။ မီးရထားသူတာရုံခိုင်။

ရုံမိတ် - ကြိုး / ယန်မိတ် / ရုံတွင်း၌ ပရိသတ်ပြည်၍ ထပ်မံ ဝင်ရောက်လိုသူကို ခွင့်မပြုထားသည်။

ရုံပွဲ - န / ယန်ပွဲ / အမီးနှင့်အကာ သို့ မဟုတ် ပတ်လည်အကာရှိ ရုံထဲတွင် ပရိသတ်ထံမှ ဝင်ကြေးယူ၍ ပြသောပွဲဟုတင်။ (ရုပ်ရှင်ပွဲဟုပါး ဆက်ပ်၊ မျက်လှည့်၊ ရုပ်သေး၊ အငြိမ် စသည်ကို ခေါ်တွင်နိုင်သော်လည်း ဇာတ်ပုံကိုသာအခေါ် များသည်။)

ရဲဖွင့် - ကြံ / ယုန်းဖွင့် / ၁၊ ပွဲသတင်တစုံတရာ ခင်းကျင်းပြသ နေသော ရဲအတွင်းသို့ ပရိသတ်စတင် ဝင်ရောက်ခွင့်ပြု သည်။ ၂၊ ရဲပွဲကို သန်းခေါင်ကျော်ခန့်တွင် မည်သူမဆို အသမဝင်ရောက် ကြည့်ရှုခွင့် ပြုသည်။

ရဲဝင် - ကြံ / ယုန်းဝင် / ဇာတ်၊ အငြိမ်း၊ ရဲဝင်စသည် ရဲအတွင်း သို့ စတင်ကပြသည်။

ရဲဝင်စ - န / ယုန်းဝင်ဂါ / ရဲအတွင်းသို့ ပြသသော ပွဲသတင် တစုံတရာကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုခွင့်ရရန် ပေးဆောင်ရသော အခ။

ရဲသွင်း - ကြံ / ယုန်းသွင်း / ပွဲလမ်းသတင် တစုံတရာကို ဝင်ရောက် ကြည့်ရှုခွင့်အတွက် အကြောင်းခံ ကောက်ခံယူ နိုင်ရန်၊ ရဲအတွင်းသို့ ခင်းကျင်းပြသ စေသည်။

ရုံး

ရုံး - ကြံ / ယုန်း / ၁၊ သိမ်းစုသည်။ စုပေါင်း စည်းစွဲ သည်။

“ကေရင်ရုံးကား၊ ထုံးသည်သာတည်း။” ဘိရူး* ၂၄။

၂၊ သိမ်းချုပ်သည်။ (အကျဉ်းရုံး၊ အတိုရုံးစသည် အသီးရှိ သည်။) “စကားရင်းကို ရုံး၍ အုပ်ပြင်လိုသောကြောင့်။”

ဟိ။ ၈၁။ ၃၊ စုဆောင်းသိမ်းဆွဲခြင်းသည်။ “ဟီးသား(ခား) လက်စွဲ၊ ရုံးမိသမျှ.... ထွက်တော့မူ၍။” ပညာမိုင်း။ ၅၁။

- န / ယုန်း / မင်းမှစင်းခင်း၊ အစိုးရ လုပ်ငန်းတာဝန် ဆောင်ရွက်ရာ အဆောက်အအုံ။ (ရုံးမိခုံ၊ ရုံးမင်း၊ ရုံးတော် စသည်ဖြင့် အစိုးရကိုယ်စား တင်စား၍လည်းသုံးသည်။)

ရုံးချိန်း - န / ယုန်းချိန်း / အမှု စစ်ဆေး စီရင်ရန် နေရက် သတ်မှတ်ချက်။ အမှုစစ်ဆေးမည့်နေ့ရက်။

ရုံးခွန် - န / ယုန်းခွန် / အစိုးရနှင့် ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းကိစ္စတွင် အစိုးရအား ပေးဆောင်ရသော အခွန်။ (တရားမမှုခင်း၊ စာချုပ်စာတမ်း စသည်တွင် ကျသင့်ရာ တံဆိပ်တော်ခေါင်းကပ်၍ ပေးဆောင်ရသောအခွန်။)

ရုံးစိုက် - ကြံ / ယုန်းစိုက် / နေရာဒေသ တစုံတရာတွင် ရုံး တည်ထား ဖွင့်လှစ်၍ အစိုးရလုပ်ငန်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်သည်။

ရုံးတံဆိပ် - န / ယုန်းတံဆိပ် / ရုံး၏ တရားဝင်အမှတ်အသား အဖြစ် အသုံးပြု သော နိုင်ငံတော်တံဆိပ်ပါ တံဆိပ်ပုံစံ တမျိုးမျိုး။

ရုံးတက် - ကြံ / ယုန်းတက် / မူခင်းရေးရာကိစ္စ ‘တစုံတရာကို ရုံးအထိပေါက်ရောက်အောင် တင်ပြအဆိုအပြုတ် ခံသည်။’ ရပ်ရွာလူကြီးများ၏ ဖြန့်ဖြူးချက်ကို မကျေနပ်၍ ရုံးတက် ရန် စီစဉ်နေသည်။”

ရုံးတက်ရုံးဆင်းပြစ်ခံစက် - န / ယုန်းတက် ယုန်းဆင်း ပျစ်ခန့် / တရားသူကြီး တနေ့တာအတွင်း ရုံးထိုင်စစ်ဆေးနေချိန်ကာလ ကို ထောင်စက်ခံစားချိန်အဖြစ် သတ်မှတ်သည့် အပြစ်ခံရ။

ရုံးတင် - ကြံ / ယုန်းတင် / ပြစ်မှုတစုံတရာ ကျူးလွန်သူအဖြစ် ရုံးတော်သို့စစ်ဆေးရန် တင်ပြသည်။

ရုံးတွင်းစာ - န / ယုန်းတွင်းစာ / ရုံးအတွင်းသို့ ဌာနအချင်းချင်း ဆက်သွယ်သောစာ။ မှတ်ချက်စသည်။

ရုံးထိုင် - ကြံ / ယုန်းထိုင် / ၁၊ ရုံးတွင် တရားစစ်ဆေးသည်။ “တရားသူကြီး ၃ ဦး ရုံးထိုင်၍ တရားကိုစီရင်ဆုံးဖြတ်ကြပေ သည်။” မောင်ကျားတမ်း။ ၁၉၀။ ၂၊ နယ်မြေအကြီးအကဲ စသည်တို့ ရုံးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည်။

ရုံးပတီ - န / ယုန်းပတီ / ဟင်းလျာအဖြစ် စားသုံး ရသော ငါးခြောင် အဖျားချွန်၍ အချွဲစေးရှိသော အသီးတောင့် သီးသည့် တနှစ်ခံ ပင်တမျိုး။

ရုံးပင် - န / ယုန်းပင် / အစေးနှင့်အပွင့်တို့ ဆေးဖက်ဝင်သော၊ အခေါက်ဖြူသည့် ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။ (အသားမှာခိုင်မာ သဖြင့် ဘိစိပ်ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။)

ရုံးပိတ်ရက် - န / ယုန်းပိတ်ရက် / စက်ရုံး၊ အလုပ်ရုံး၊ ရုံးစသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း ရပ်နားသားရန် အစိုးရက ခွင့်ပြု သတ်မှတ်ထားသောရက်။

ရုံးမြင်ကနား - န / ယုန်းမြင်ကနား / မူခင်း စစ်ဆေးစီရင်ရာ တရားရုံး။ အစိုးရလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ဌာန။

ရုံးမင်းအထိုင် - န / ယုန်းမင်းအထိုင် / ရုံးတက် ရုံးဆင်း ပြစ် ခံစက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရုံးလက်ခံ - န / ယုန်းလက်ခံ / ရုံးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန် ချက်၊ အကြောင်းကြားချက်အစိန်စသည်တို့ကို ရုံးမှတ်တမ်း အဖြစ် သိမ်းဆည်းထားရသည့် မိတ္တူ။

ရုံးသုံး - နဝိ / ယုန်းသုံး / ၁၊ ရုံးအနေဖြင့် တရားဝင်လက်ခံ သုံးစွဲသော။ (ရုံးသုံးဘာသာစကား၊ ရုံးသုံးဝေါဟာရ စသည် ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၂၊ အစိုးရရုံးများတွင်သာ သုံးစွဲရန် သတ်မှတ်ထားသော။ (ရုံးသုံး စာရေးကိရိယာ၊ ရုံးသုံး ပရိ တောက စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

ရုံးသုံးဘာသာ - န / ယုန်းသုံးဘာသာ / ရုံးလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်ရေးသား ဆက်သွယ်မှု၊ ပြောဆိုမှု စသည်တို့တွင် လိုက်နာသုံးစွဲ ရေးသားပြောဆိုရာ တရားဝင်သတ်မှတ်ထား သော အခြေခံဘာသာစကား။

ရုံးသုံးဝေါဟာရ - န / ယုန်းသုံးဝေါဟာရ / ရုံးလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ၌ သီးခြားအမိန့်ပွယ်သတ်မှတ်ကောက်ယူ လက်ခံလျက် သုံးနှုန်းလေ့ရှိသော ဝေါဟာရ။

ရယ်

ရယ် - ကြံ / ယယ် / ရွှင်မြူးစွာ နှုတ်ခမ်းဖွင့်ဟလျက် အသံ နည်းနည်းပေါ်ထွက်စေသည်။

ရယ် - သမိ / ယယ် / တဦးထက်ရှိ၍ ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှုစသည် ကို ဆက်ဖြည့်ဖော်ပြလိုရာ၌ နာမ်နှင့်နာမ်စားပုဒ် တစုစီ နောက်တွင် ဆက်စပ်သောစကား။ (နှုတ်ပြောတွင်သာ သုံး လေ့ရှိသည်။) “လူရယ်၊ နတ်ရယ်၊ ဗြဟ္မာရယ်။”

ရယ် - စည်း / ယယ် / ခ၊ ကတ္တားပုဒ်ကို ပြဋ္ဌာန်းလေးနက်
စေလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ “လူကလေးရယ်ဦး၊ ခိုပမ်း
လိုပေး။” သာ။ ၁၉။ ၂၊ ဝိသတ်ပုဒ်ကို လေးနက်စေလိုရာ၌
သုံးသော စကားလုံး။ “အကြင်တောကြီး၊ ရွှေက ရယ်
ဆုံးပါတဲ့၊ ခရီးပက်ပါ။” ညွှန်ပေါင်း။ ၈။ ၂၇။ ၃၊ အာလုပ်ပုဒ်
နောက်မှ ဆက်လေ့ရှိသော စကားလုံး။ “တော်တော်လုပ်
ပါတယ် ပေါ့ဦးရယ်။” သေတ္တု။ ၁။ ၁၉၁။ ၄၊ ပြစ်ကြောင်း
ကြိယာကို မြှုပ်ချန်၍သုံးရာ၌ ကြိယာကိုယ်စား ဖြစ်ကြိယာ
အနက်ကို ထွန်းပြန်သော စကားလုံး။ (ခွတ်ပြောတွင်သာ
သုံးလေ့ရှိသည်။) “လူကလေးရယ်လို့၊ ခေါ်ဆို ပညတ်
ထားတဲ့။” သူရ။ ၁။ ၂၀၄။

ရယ်စရာ - န / ယယ်ဇယာ / ရယ်မောခြင်းကို ဖြစ်စေသော
အပြင်း အကြားစသည်။ ရယ်မောခြင်းကို ဖြစ်စေသော
အကြောင်းအရာ၊ အပြုအမူ။

ရယ်ဖွယ် - န / ယယ်ဖွယ် / ရယ်စရာ - န။ နှင့် အတူတူ။

ရယ်မော - ကြိ / ယယ်မော / နှစ်မြှက်စွာ ရယ်သည်။

ရယ်ရွှန်းဖတ်ရွှန်း - ကြိဝိ / ယယ်ယွန်း ဖတ်ယွန်း / ရယ်မောဖွယ်
ရာအနေဖြင့်။ ရယ်မောစေမှုဖြင့် ရောနှောပေးလွှမ်းလျက်။

- န / ယယ်ယွန်းဖတ်ယွန်း / ရယ်မောဖွယ်
စကား။ ရယ်မောဖွယ်အကြောင်းအရာ။ “ရယ်ရွှန်း ဖတ်ရွှန်း
စကားပြောသည်။” ယူ။ ၈၇။

ရယ်သွမ်းဆွေး - ကြိ / ယယ်သွမ်းဆွေး / ခ၊ ရယ်ရှင်သောအခါ၊
အမူအရာရောနှောလျက် ပြောဆိုသည်။ ရယ်ဖွယ်ဖြစ်အောင်
တမင်ပန်တီး ပြောဆိုသည်။ စကားဖြင့် ရယ်ချင်အောင်ပြု
သည်။ “မင်းက သဘောမတူတုလား၊ ဒီလူနဲ့...ဟု ဆရာမက
ရယ်သွမ်းဆွေး၍ မေးလိုက်မူပင်။” အတား၊ ဒု။ ၄၈။
၂၊ မလေးမစား ပြက်ရယ်ပြု၍ ရယ်မောသည်။ “ဤ ပန်းပဲတို့
သည် ငါကဲ့သို့ သောသူကို ရယ်သွမ်းဆွေးကြရာ သလောဟု
အမျက်ထွက်၍။” မရ။ ၂၄၇။

ခါ

ခါ - နဝိ / ယွာ / ခ၊ သိပ်သည်းခြင်းမရှိ၊ ဖောင်းကြသော။
ပွကားသော။ “လေမြုပ်လိမ္မော် ပျောင်းတိုင်းလှနှင့်။” လူ။ ၉။
၂၊ ကျိုးပဲ့ကြေကွဲလွယ်လွယ်အောင်ကြွပ်သော။ မှသော။ နှုလှံ
သော။ “ကတုတ်မွှေမှု ကြွပ်ကြွပ်ခွသည်။” ဘိဇ္ဇ။ ၉၇။
- ကြိ / ယွာ / ခ၊ အသာအယာ ထိကိုင်နှင်းကြ၍ လှုပ်ရှား
ပြုမူသည်။ “တပြည်းပြည်း ချေ့သို့၊ တလှမ်းချင်းရွ၍ ပွ၍
တိုးသွားကြသည်။” မောင်ဂို။ ၅၆။ ၂၊ မငြိမ်မသက် ကြွ
ချည်နှံမိချည် လှုပ်ရှားသည်။ ပေါ့ပါးသွက်လက်စွာ လှုပ်ရှား
သည်။ “ပရက်ဆိတ်အံ့ကို တုတ်နှင့်ဆွတော့ ခွနေတယ်လို့။”
ရွှေပြည်။ ၁။ ၁၄။ ၃၊ [၂၁၈၁] စိတ်တက်ကြွလှုပ်ရှားသည်။
ဇောဆန္ဒ လှုပ်ရှားသည်။ “ကျွန်တော်လဲ ကျောင်းနချင်

လိုက်တာမှရွလို့။” မိုးရိပ်။ ၁၄၇။ ၄၊ ကိလေသာ လှုပ်ရှား
သည်။ “အဟုတ်တကယ် အားကိုမဖြစ်စေဘဲ၊ ရွှေစေတရံ
မျှဖြစ်တတ်လေရာ။” အား။ ၁၁၇။

ခါ - န / ယွာ / အလွန်သေးငယ်သော ပိုးကောင်တမျိုး။ မှိပွင့်
များ၌ ကျက်စားသော ပိုးငယ်။

ခါစိစိ - ကြိဝိ / ယွာစိယွာစိ / မျက်နှာပြင်တခုတည်းရှိ နေရာ
ကွက်ငယ်များစွာ၌ တက်ချည်နှံမိချည် မည်မည် လှုပ်ရှား
လျက်။ မငြိမ်မသက် လှုပ်ရှားလျက်။

ခါပိုးဆိုး - ကြိ / ယွာပိုးဆိုး / မငြိမ်မသက်ဖြစ်သည်။ တစုံတရာ
ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရန် တက်ကြွသော ဆန္ဒကို ထိန်းချုပ်၍
မနိုင်ဖြစ်သည်။

ခါရွ - ကြိဝိ / ယွာယွာ / ခ၊ အသာအယာ လှုပ်ရှားလျက်။
“ခါရွတူး၍ သွားနှောပုံမှာလည်း။” မြန်ဆွေး။ ၁၁၇။
၂၊ နှုတ်သွက်စွာ။ ပေါ့ပါးသွက်လက်စွာ။ “မယုတ်အကူရာ၊
သွေးအနက်၊ နှုတ်ကျက်ရွရွ၊ တတ်လှ ပွန်းတီး။” သံ* ၂။
၃၊ အလွန်တက်ကြွစွာ။ “စိတ်ထောက်ပယ်ပါ၊ ထကြွမနေ၊ စိတ်မှာ
တမ်း၍ ခါရွစေတနာ၊ ရှိမိုးပါ၏။” မေ့သာရ။ ၈၈။

ခါ

ခါ - န / ယွာ / ခ၊ လူအများ စိုးအိမ် တည်ဆောက်၍
တရံတည်း အတူစုပေါင်းနေထိုင်သည်။ မြို့ထက်ငယ်သော
ရပ်ကွက်။ ၂၊ [၂၁၈၁] နေထိုင်ရာ ဒေသ အပိုင်းအခြား။
(နတ်ရွာ၊ ဗြဟ္မာရွာဟူ၍ အသုံးရှိသည်။) ၃၊ မိန်းမရုန်း။
(ရွာချ၊ ရွာကိုင်ဟူ၍ အသုံးရှိသည်။)

ခါ - ကြိ / ယွာ / မီးရေ ပေါက်များ သဘာဝ အလျောက်
အထက်ကောင်းကင်မှ ကျလာသည်။

ခါကိုင် - န / ယွာကိုင် / ရှေးအခါက ရွာကို အုပ်ချုပ်သူကိုခေါ်
သောအမည်။ “ဝေဠောနာမ၊ ဝေဠုအမည်ရှိသော၊ ဇနပုဓိ
ကော၊ (ဇနပုဓိ) ရွာကိုင်သည်၎င်း။” မရ။ ၂၉၂။

- ကြိ / ယွာကိုင် / ရုန်းကစေ စသည်ပမ်းစားနှောင့်ယှက်
သည်။ “သူ၏ရွာသည် ပညာတတ်မိန်းမ ပေါများသည့်
အတွက်၊ ရွာကိုင်လေပြီ။” မြေ။ ၉၉။

ခါခံ - န / ယွာခံ / ရွာတွင် အခြေချနေထိုင်သူ။

ခါချ - ကြိ / ယွာချ / မြို့ပြင်ပြိုင်ရွာသည်။

ခါချ - ကြိ / ယွာချ / ပမ်းစားခြင်း မပြုရန် သို့မဟုတ်
ပမ်းစား ထားပါက ပမ်းစားမှုကို ယယ်နှုတ်ပေးရန် ရုန်း
စသည်အား တောင်းပန်သည့် အနေဖြင့် စားသောက်ဖွယ်
များကို စကော စသည်တွင် ထည့်ကျွေးသည်။

ခါစား - န / ယွာစား / ခ၊ မြန်မာမင်းလက်ထက်တွင် ကျေးရွာ
နယ်မြေဒေသ သတ်မှတ်၍ အခွန်အတုတ် ကောက်ခံယူပိုင်ခွင့်
ပေးအပ်ခြင်း ခံသူ။ (မြို့စားဟူ၍လည်း ရှိသည်။)

၂။ သုခင်နန်းတော်တွင် တုရိယာဂီတပညာ၊ သဘင်ပညာ စသည်ဖြင့် ခစားသမီးရွက် ဖျော်ဖြေခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ တစ်ခု အပိုင်စားရသူ။ ပ။ [ဥပစာ] ဆိုင်းဝိုင်းတီးသူ။ ဆိုင်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်။

ရွာဆော် - န / ယွာဇော် / ကျေးရွာတွင် ရပ်မှု ရွာမှု ကိစ္စတို့၌ နှိုးဆော်သူ။

ရွာဆိုးကုန်း - န / ယွာဆိုးကုန်း / လူသူမနေ စွန့်ပစ်ပြီးသော ရွာဟောင်းရွာပျက် နေရာ။

ရွာတန်းရှည် - န / ယွာတန်းရှည် / အလျား ရှည်သောရွာ။

ရွာနီးချုပ်စပ် - န / ယွာနီးချုပ်စပ် / ရွာအနီး ပတ်လည်၌ ကျေးရွာများ။

ရွာမ - န / ယွာမ / မြို့ရွာ၌ မူလ အခြေတည်ရင်း ရပ်ကွက် ပိုင်း။

ရွာရိုး - န / ယွာရိုး / ၁။ ရွာလမ်းမ တလျှောက်။ ရွာတွင်း အနှံ့ အပြား။ “နံနက်ခင်း ဆွမ်းခံဝင်တွင် မြင်နှင့် ထွေးညို တို့သည် ရွာရိုးကိုလျှောက်၍ ထန်းသီးမှနံ့ဆင်းကြလေပြီ။ သံပွင့်။ ၂၂၄။ ၂။ ရွာစည် တလျှောက်။ “ထို ရွာရိုး ကို လျှောက်၍ ဇာတ်ကပြရပ်အကြောင်းကို။” ဇီယား။ ၂၀။

ရွာရိုးကိုပေါက် - န / ယွာရိုးကိုပေါက် / ဆောက်ရာ ပေါက်ရာ နေရာဒေသ အနှံ့ အပြား။ “စစ်ပြန် အလုပ်လက်မဲ့ဘဝဖြင့် ရွာရိုးကိုပေါက်သို့ လျှောက်ကာ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးရင်း။” မြဝတီ။ ၂။ ၁။ ၁၉၉။

ရွာသမီး - န / ယွာသမီး / မိန်းမရင်း။

ရွာသား - န / ယွာသား / ယောက်ျားရင်း။

ရွာသူ - န / ယွာသူ / ရင်း။

ရွာသိမ်ရွာငယ် - န / ယွာသိမ်ရွာငယ် / လူနေအိမ်ခြေ မများ သော တောလက်ရွာငယ်။

ရွှေ

ရွှေ - ကြိ / ယွေ / သစ်၊ ကျောက် စသည်တို့၏ မျက်နှာပြင်ကို လိုရာအောင် ပါးလွှာစွာ လှီးဖဲ့သည်။ ဖျင်းသည်။

ရွှေစားမ - န / ယွေစားမ / သစ်လုံးရွှေရာတွင် အသုံးပြုသော ဝေးမကြီး။

ရွှေပေါ် - န / ယွေပေါ် / ယေဇော် / သစ်သား မျက်နှာပြင် ချောပြေစေရန် အလွှာလိုက် ဖွင့်၍ရွှေတိုက်ပစ်နိုင်သော သံ အသွားစောင်းနှင့် အိမ်ပါရှိသည့် လက်သမားကိရိယာ။ (ရွှေ ပေါ် အိမ်လှည့်၊ အိမ်တို၊ မြောင်းရွှေပေါ်၊ လူးရွှေပေါ်၊ ဖောင်း ရွှေပေါ် စသည်ကွဲပြားသည်။)

ရွှေပေါ်စာ - န / ယွေပေါ်စာ / ယေဇော်စာ / ရွှေပေါ်ထိုးရာမှ ထွက်လာသော ပါးလွှာသည့်အစ။

ရွှေပေါ်ထိုး - ကြိ / ယွေပေါ်ထိုး / ယေဇော်ထိုး / သစ်သား စသည်ကို ရွှေပေါ်ဖြင့် ပွတ်တွန်းသည်။

ရွှေ

ရွှေ - ကြိ / ယွေ / ၁။ မူလတည်ရာမှ အခြား တနေရာသို့ ရောက်သည်။ တည်ရာ ပြောင်းသည်။ “ဘက်ရွက်ခြောက် ကံသို့ ရွှေလွင့်သည်ဖြစ်ချ၏။” ဇာကုဏ်။ ၁၁။ ၂။ ကွယ် လွန်သည်။ “ထိုဘဝမှ ရွှေခဲလျင်။” ရာဇသေ။ ၄၂။ ပ။ သက်လျော့သည်။ “ကြက်မောက်မြစ်၊ ဆင်ငိုမြစ်၊ ကြက် သဟင်းမြစ်၊ ၎င်းတို့ကို သွေး၍သောက်၊ ဝမ်းရွှေ အောင် သောက်၊ ဝမ်း ရွှေ မှတန်း” လက္ခ။ ၈၃။ ၄။ အခြေမတည် နိုင်ဖြစ်သည်။ “ခိုင်မြဲစွာစိုက်တည် စွဲရပ်နိုင်ခြင်းမရှိဖြစ်သည်။” လက်နက်လူအင်အား မမျှသောကြောင့် တပ်တော်များ ရွှေ့ရချေ၏။” သုသော၊ ဆ။ ၄၁။

- သမ် / ယွေ / အကြောင်းပြုရန်အဖြစ် သုံးသော ရွှေ ကြိယာနှင့်နောက်ကြိယာစသည်ကို ဆက်စပ်သောစကားလုံး။ (၍ ဟူ၍ရေးသည်။) “ဥက္ကရာဇ်နက္ကတသဘင် ကြိမ်၍ လူ အများတို့ နက္ကတသဘင်ကို ကစားကုန်၏။” မာလင်၊ ပ။ ၉။

ရွှေ့လျား - ကြိ / ယွေ့လျား / မူလတည်ရာမှ ဖဲ့ခွာသည်။ မတည်မငြိမ်မိသည်။ တနေရာမှသို့ ဦးတည်လှုပ်ရှားသည်။

ရွှေ့လျော့ - ကြိ / ယွေ့လျော့ / ၁။ မူလတည်ရာမှ နှိမ့်ကျရာ သို့ရောက်သည်။ လျော့ပျက်သည်။ “လှပတင့်တယ်၊ ဘွယ် ရာသရာ၊ ရွှေ့လျော့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။” သိရီ။ ၄၀၉။ ၂။ မူလအရာအထူးမှ ယုတ်လျော့သည်။ “သိကြားမင်း အဖြစ်မရွှေ့လျော့ စေအံ့သလော့ဟု။” မာလင်၊ ၁။ ၃၂။ ပ။ အချိန်ကာလလွန်သည်။ နှစ်လရှည်မြင့်စွာ လွန်မြောက် သည်။ “ကာလ ရွှေ့လျော့၍ မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်လွှားရသည် တို့ကို။” လူ။ ၈၇။

ရွှေ

ရွှေ - ကြိ / ယွေ / ၁။ အမျိုးအစား ကွဲသော အရာတို့ကို ခွဲထုတ်ယူသည်။ “မမိ စပါးလုံး ရွှေ နေသည်။” ၂။ အများ အနက်မှ မိမိဆန္ဒရှိရာကို စိတ်ထုတ်ယူသည်။ မိမိ စိတ်အလို အကျဆုကို ရအောင်စိစစ်ယူသည်။ “ထမင်းဆန်ပြုဝက်ဆူ ဟင်းလေး၊ ကောင်းရာရွှေလျက်။” ဘူလင်* ၄၃၃။

- န / ယွေ / ၁။ ဖက် အမျိုးအစားများ အနက် ခုတိယ တန်းစား သနပ်ဖက်မျိုး။ ၂။ အကောင်း အညံ့ အလိုက် ခွဲခြားထားသော ကွမ်းသီး အမျိုးအစားများအနက် ပထမ တန်းစားကွမ်းသီး။

ရွှေ - ကြိ / ယွေ / ၁။ ပေါင်နံထားသည်တို့ကို ကျသင့်သော အတိုးအရင်းပေးချေ၍ ပြန်လည်ထုတ်ယူသည်။ ၂။ သိမ်းပိုက် ပိုင်စားထားသည်မှ လွတ်ကင်းခွင့် ရစေရန် တန်ဖိုးပေး၍ ပြန်လည်ပေးပို့ရသည်။ “ပုဏ္ဏားအားဥစ္စာကိုပေး၍ မြှေးတော် ကိုရွှေအံ့။” ဇောတိ။ ၁၂၉။ ပ။ ဆောင်ရွက်ရန် အပ်နှံ ထားရာမှ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသဖြင့် လုပ်ပေး၍ ပြန်ယူသည်။

ရွှေ

ရွှေ - ကြိုး / ယွန်း / ၁၊ တုန်လှုပ်ချောက်ချားသည်။ “စစ်သည်တို့ကို ရွှေအောင်ပြုစေသည်ဟုဆိုပြီးလျှင် မနေဘဲကွက်၍ တိုက်မည်ဆိုလေ၏။” ခိပုံ၊ ၇၂။ ၂၊ မဝံ့မရဲရှိသည်။ တွင်ဆက်သည်။ “အပေါ်မပါသောကြောင့် အလှူငွေမဟုတ်။” ဝင်ရန် ရွှေ နေသည်။”

ရွက်

ရွက် - ကြိုး / ယွက် / ၁၊ ဝန်စည်သည်ကို ခေါင်းပေါ်၌တင်သည်။ ခေါင်းဖြင့်ဝန်ကိုပင်ဆောင်သည်။ “အရာလည်း၊ ယာယုပြည့်နက်၊ အိုက်ရွက်၍။” မဟော် * ၇၁။ ၂၊ ခေါင်းပေါ်၌တင်၍ သယ်ဆောင်သည်။ “ရေအိုးတလုံး သွားရွက်လိုက်ပါ။” ပ၊ ဦးထိပ်၌ထားသည်။ “ဆယ်ပါးလက်ချောင်း၊ ကြာ ခေါင်းလောင်းနှင့်၊ ဦးခေါင်းထိပ်ထက်၊ တင်ကာရွက်လျှင်။” သစ္စာ * ၁၀၆။ ၄၊ [ဥပစာ] ရှိသောစွာနာခံသည်။ အမိန့် အတိုင်း လိုက်နာသည်။ “နားသိက်ရွက်၊ ပန်ဆင်ကာရွက်လေ။” ဥတ္တံ၊ ၇၂။ ၂၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ (ကြိုးရွက်၊ ဆောင်ရွက်၊ ထမ်းရွက်၊ ပန်ရွက်သည် တွဲစပ်၍သုံးသည်။)

ရွက် - န / ယွက် / ၁၊ သစ်ပင်တို့၏ အခက်အလက်တို့မှ ထွက်နေသော အစိတ်အပိုင်း။ ၂၊ ပါးလွှာသော အပြားအချပ်။ (ရွှေကြွက်၊ ရွှေရွက်၊ ထီးရွက်သည်ဖြင့် တွဲဖက်သုံးသည်။) ပ၊ လှေသင်္ဘော စသည်ကို လေတိုက်အားဖြင့် ရွှေ လျားလှေသင်္ဘော လေအားခံယူရန် စိုက်ထောင် ပြန်ကျက်ထားသော ဖျင်စ။ ၄၊ ပါးလွှာသော အပြားအချပ်စသည်ကို ရေတွက်သော သင်္ချာပစ္စည်း စကား။

ရွက်စု - န / ယွက်ကာ / ကျုံးနုဖူးတံခါးတွင် အုတ်စိစိုက်ထူထားသော အကာနံရံငယ်။

ရွက်ကျပ်ပေါက် - န / ယွက်ကျပ်ပင်ဗောက် / ၁၊ အရည်ရွမ်း၍ နုနုညှပ်သော အရွက်အနားတွန့်ရှိပြီး၊ ယင်းအရွက်မှ အမြစ်နှင့်အစို့ ထွက်ကာ အပင်သစ်ပေါက်ပွားတတ်သော ပန်းပင်ငယ်တမျိုး။ ၂၊ [ဥပစာ] ဆက်ဆံအရပ်တွင် ပျော်ပိုက်နေတတ်သူ။ စိတ်တသမတ်တည်း မတည်တံ့သူ။

ရွက်ကြမ်းရေကျို - ကြိပ် / ယွက်ကျန်းယေကျို / သာမန်အဆင့်အားဖြင့်၊ မကောင်းလွန်းမည် လွန်းသောအားဖြင့်။ “တယ်မလွှဲသော်လည်း ရွက်ကြမ်းရေကျိုရှိပါ၏။” ကျော်ပုံ၊ ၂၂။

- န / ယွက်ကျန်းယေကျို / သာမန်အဆင့်ရှိသူ။

ရွက်စပ် - ကြိပ် / ယွက်စတ် / မမြတ်မလပ်။ တဆက်တစပ်တည်းတစပ်။ “မြေရာချင်းထပ်အောင် ရွက်စပ် ငန်းတိုက်ရွာဖွဲ့လိုက်သော်။” ကျပ်စပ်၊ ပ၊ ၈၉။

ရွက်စုံပွင့် - ကြိပ် / ယွက်စုံပွင့် / [ဥပစာ] နည်းလမ်းရှိသမျှ

အားဖြင့်ကားသုံးပြုသည်။ နည်းလမ်းကုန် ဆောင်ရွက်သည်။ “သွင်းသိမ်းကလေးနှင့် လက်ထပ်နိုင်ရန် ရွက်စုံပွင့်၍ကြိုးစားပေးသည်။”

ရွက်စုံပန်းတု - န / ယွက်စုံပန်းတု / အရွက်နှင့်တူသောပွင့်ဖတ်ပျားပင်နှင့်လျှက် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်တတ်သော ပင်နီမုန်းပင်တမျိုး။ (အဖြူနှင့်အနီဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။)

ရွက်တိုက် - ကြိပ် / ယွက်တိုက် / လှေ၊ သင်္ဘောစသည်ကို လိုရာဘက်သို့ ဦးတည်ကာ၊ ရွက်ကိုတင်၍ လေအားဖြင့် ရွေ့ပါစေသည်။

ရွက်တောင်း - န / ယွက်တောင်း / ဝန်စည် သို့မဟုတ် သီးနှံစသည် အညှစ် ဦးခေါင်းပေါ်၌ ရွက်သယ်ရသော တောင်းစောက်တမျိုး။ ခံတောင်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ရွက်တိုင် - န / ယွက်တိုင် / ရွက်လွှင့်ထူရန်လှေ၊ သင်္ဘောစသည်တွင် စိုက်ထူထားသောတိုင်။

ရွက်ဆည် - န / ယွက်ဆယ် / အခင်း၊ အကာ၊ အမိုးစသည်အတွက် အသုံးပြုနိုင်သော ရေလိုပိုက်သားအထူစားတမျိုး။ ပတ္တမြူ။

ရွက်ဆည်တံ - န / ယွက်ဆယ်တံ / ရွက်ဆည်ဖြင့် တဆက်တည်း မိုးကာထား၍ မြက်ရလွယ်တပ်ရလွယ်သော အရေးပေါ်သုံး အသောက်အဆီ။

ရွက်ဆည်ခုံ - န / ယွက်ဆယ်ယွန် / ရွက်ဆည်ဖြင့် မိုးကာဆောက်လုပ်ထား၍ လူများစွာဆုံသည့် ယာယီအဆောက်အအုံ။

ရွက်ဖိုး - န / ယွက်ဖိုး / အရွက်ကို စားသောက် ဖျက်ဆီးတတ်သော ဖိုး။

ရွက်ပေါင်း - န / ယွက်ပေါင်း / မန်ကျည်းရွက်၊ စိန်ပန်းရွက်၊ ထိက်မုန့်ရွက် စသည်ကိုသို့၊ အညာတဖက်တချက်တွင် အရွက်ငယ်များစုပေါင်း ဖွဲ့စည်းနေသော အရွက်မျိုး။

ရွက်ပုန်းသီး - န / ယွက်ပုန်းသီး / ၁၊ အရွက်အကိုင်းများပုံးကွယ်နေသဖြင့် လှေမြင်သာသောကြောင့် အနှောင့်အယှက် ကင်းစွာကြီးရင့်ရသောအသီး။ ၂၊ [ဥပစာ] အရည်အချင်းရှိသော်လည်း လှည့်နည်းသောသူ။ ပ၊ ပွင့်လင်းစွာ လူသူအသိမခံသိသိပ်လျှို့ဝှက်စွာ နေထိုင်ရသောသူ။ ယင်းသို့ နေထိုင်ရသောအဖြစ်။

ရွက်ဖျားခင်း - ကြိပ် / ယွက်ဖျားခင်း / သန်စွမ်း လွန်၍သော်လည်းကောင်း၊ လောင်းရိပ်ကျ၍ သော်လည်းကောင်း (စပါးပင်) အရွက်ဖျား ငိုက်ကျသည်။

ရွက်ဖျင် - န / ယွက်ဖျင် / ချည်လုံးကြီး၍ သိပ်သည်းထူထဲသော ဖျင်တမျိုး။

ရွက်ဖျင်စိနပ် - န / ယွက်ဖျင်နုတ် / ရွက်ဖျင်နှင့် ချုပ်ထားသော ခြေဖိနပ်နှင့် မနေနိုင်လှသည့် စိနပ်။ အတတ်စိနပ်။

ရွက်မြတ်ဖိုး - န / ယွက်ဖျတ်ဖိုး / အများအားဖြင့် စပါးပင်အရွက်များကို ကိုက်စားမြတ်တောက်ပစ်လေ့ရှိသောဖိုး။

ရွက်မွှင့် - ကြိပ် / ယွက်မွှင့် / ရွက်လှေ၊ ရွက်သင်္ဘောစသည်၏ ရွက်ကိုခေါက်ထားရာမှဖြစ်စေ၊ ချထားရာမှဖြစ်စေ လွှင့်တင်သည်။

ရွက်ထက် - န / ယွတ်လက် / ရွက်၏အပေါ်ပိုင်းအနားကို ကြိုး
ချည်တွယ်ထားရသော တန်း။

ရွက်ထိပ်ပိုး - န / ယွတ်လိတ်ပိုး / စပါးပင်စသည်၏ အရွက်အနား
များကို ကိုက်ဖြတ်၍ အသိုက်အအိမ်ပြုကာ ခိုနေတတ်သော
သီးနှံဖျက်ပိုး။

ရွက်ထုပန်း - န / ယွတ်လှာပန်း / ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အဆောင်အသွေး
လှပသဖြင့် အရွက်အကိုင်းကို အလှအပထိုးစိုက်ရန် အသုံး
ပြုရသော ပင်နီပန်းပင်မျိုး။

ရွက်လှေ - န / ယွတ်လှေ / ရွက်အားဖြင့်သာ ရွှေ့လျားစေရ
သည့် လှေမျိုး။

ရွက်လွှင့် - ကြိ / ယွတ်လွှင့် / ရွက်သင်္ဘောစသည်ကို ရွက်အား
ဖြင့် အစွမ်းရှိသမျှရွှေ့ လျားစေသည်။

ရွက်သင်္ဘော - န / ယွတ်သင်္ဘော / ရွက်များစွာကို အားကိုး
ပြု၍ အထူးသဖြင့် ပင်လယ်ရေတွင် သွားလာသည့် သင်္ဘော။

ရွက်သစ်ခြောက် - န / ယွတ်သစ်ချောက် / မိုဗီးမရွာမီ အပင်မှ
ခူးဆွတ်၍ နေလွန်းထားသော လက်ဖက်ခြောက်မျိုး။

ရွက်ဆိုး - န / ယွတ်ဆိုး / ဦးခေါင်းပေါ်တွင် ရွက်၍ ရေသယ်ရ
သော အရွယ်သင့်အိုးတမျိုး။

ရွက်အုပ်သီး - န / ယွတ်အုပ်သီး / ၁။ ရွက်ပုန်းသီး - န။ ၁။ နှင့်
အတူတူ။ ၂။ [ဥပစာ] အခြားလူထု ထင်ရှားသိမြင်ခြင်း
မရှိသောအရာ။ အံ့ ပန်းပြုလုပ်ကြည့်ချက်။
- ကြိဝိ / ယွတ်အုပ်သီး / လူထုမသိမမြင်စေပဲ။ သိုက်
လျက်။ “မောင်မောင်ကြီးနှင့် မအေးကြွယ် ရွက်အုပ်သီး
တိတ်တိတ် ညားနေကြောင်းကို။” မိုင်း ပ။ ၁၂၉။
- နဝိ / ယွတ်အုပ်သီး / သိုသိပ်သော။ လျှို့ဝှက်
ထားသော။ “အံ့ ပန်းများဟာ ရွက်အုပ်သီး အတွင်းညက်
နှင့်။” မြင့်၊ ခု၊ ၁၆၈။

ရွှင်

ရွှင်ရယ် - န / ရွှင်ယယ် / ၁။ အလျား ၂၄ လက်မ၊ အနံ ၁၉
လက်မရှိ စာရေးစက္ကူအရွယ်။ ၂။ အလျား ၂၅ လက်မ၊
အနံလက်မ ၂၀ ရှိ ပုံနှိပ်စက္ကူ ခေါက်ချိုပြု၍ ရိုက်နှိပ်ထား
သော (အလျား ၁၀ လက်မ၊ အနံ ၆ လက်မ အရွယ်ခန့်ရှိ)
စာအုပ် အရွယ်အစား။ [လိပ်]

ရွှင်ရယ်တီ - န / ရွှင်ယယ်တီ / စာပေ၊ ဂီတစသည် အနုပညာ
လက်ရာတို့ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရောင်းချခြင်း။ အများပြည်သူ
အား အခမဲ့ပြသခြင်း စသည်အတွက် မူပိုင်ခွင့်ရှိသူအား
ထုတ်လုပ်မှုစောင်ရေ၊ ပုဒ်ရေ၊ အကြိမ် စသည်ကို အခြေခံ
တွက်ချက်၍ အမျိုးကျ ပေးအောင် ရသည့် မိုင်ကြေး
ခံစားခွင့်။ [လိပ်]

ရွတ်

ရွတ် - ကြိ / ယွတ် / စာကိုကြည့်၍ဖြစ်စေ၊ နှုတ်လွှတ်ရသည်ကို
ဖြစ်စေ၊ အစ်အစဉ်အားဖြင့် မြှက်ဆိုသည်။ (ဂါထာရွတ်၊
ပရိတ်ရွတ်၊ စာရွတ်၊ မန္တန်ရွတ်စသည် အသုံးရှိသည်။)

ရွတ် - ကြိ / ယွတ် / မကောင်းမှုနှင့်သိလျက်နှင့် ရွတ်ပေ၍
အရွံ့တိုက်ပြုမှုသည်။ သူတပါး မနှစ်လိုသည်ကို တမင်ပြု
သည်။ မိမိအန္တရာတိုင်း ထင်ရာလိုသည်။
- နဝိ / ယွတ် / မာပျဉ်းသော၊ ပျဉ်းကွဲသော။ (အမာရွတ်၊
အမဲရွတ်စသည် အသုံးရှိသည်။)

ရွတ် - န / ယွတ် / ၁။ ယက်ကန်ရက်ရာတွင် ချည်တပင်ချင်း
အစား၊ ချည်တပင်ထက်ပို၍ ပူးသွားသော တိုင်ချည်။ ယင်း
အပင်တွဲချည်နှင့် ရက်လုပ်သော အထည်။ ။ တစ်တရာကို
စည်းနှောင်ရာ၌ဖြစ်စေ၊ ကြိုးတန်းပြုလုပ်ရာ၌ဖြစ်စေ အကြား
တွင် သပ်စသည်ညှပ်ကာ လိပ်ပေးခြင်းဖြင့် တင်းသည်ထက်
တင်းအောင်ပြုလုပ်ထားသော နှစ်ပင်ပေါင်းကြီး။ ၃။ အထည်
ရက်ရာတွင် အနံနှစ်ဘက် အစွန်သားခိုင်ခံ့စေရန် အပင်ပူး၍
သွင်းထားသောတိုင်ချည်။

ရွတ်ချည် - န / ယွတ်ချီ / နှစ်ပင် သို့မဟုတ် နှစ်ပင်ထက်ပို၍
ပူးထားသောတိုင်ချည် ဖောက်ချည်။

ရွတ်စောင် - န / ယွတ်စောင် / ချည်မျှင် ပူး၍ ရက်လုပ်ထား
သော စောင်။

ရွတ်ဆို - ကြိ / ယွတ်ဆို / ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ ဂါထာ၊ အက္ခရာ၊
အသံစသည်တို့ကို နှုတ်မှ အသံထွက်၍ မြည်စေသည်။

ရွတ်ဆွဲ - ကြိ / ယွတ်ဆွဲ / အရွှန်းနှစ်ဘက်ကို ကျွေးစေ၊ ချဉ်းစေ
လိုရာ၌ ကြိုးနှစ်ပင်နှင့်အစွန်းတဘက်စီကို ဆွဲချည်ကာအလယ်
မှ ကြိုးအကြား၌ ထုတ်ထည့်သွင်း၍ ထုတ်တံကို လိပ်ပေး
ခြင်းဖြင့် လိုသလောက်တင်းစေသည်။

ရွတ်တိရွတ်တိ - ကြိဝိ / ယွတ်တိယွတ်တိ / ငွေတ၊ ရွတ်
အားဖြင့်။ မိမိစိတ်ထင်ရာ မဆင်မခြင်ပြုသောအားဖြင့်။

ရွတ်တီး - န / ယွတ်တီး / မီးဖိုစသည်ကို လေအားပေးသော
သားချေဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် လေအိတ်။ ဗားဖို။ “ပန်းသံ
တို့၏ ရွတ်အံ့ကို။” ဝိသုဒ္ဓိ၊ ခု၊ ၁၀၈။

ရွတ်တိုက် - ကြိ / ယွတ်တိုက် / ရွတ်ဆွဲ - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရွတ်တူ - န / ယွတ်တူ / အသားအရေ တွန့်တွဲနေသောအရွယ်။
လူတို့။ “အိုသီးရွတ်ဆွဲ၊ ဇရာကျ၍။” မဃ၊ ၅၂၀။

ရွတ်ထည် - န / ယွတ်ထယ် / ပူးထားသောချည်ကို အတိုင်ပြု
၍ဖြစ်စေ၊ အတိုင်မရအပောက်ပါ ပြု၍ဖြစ်စေ ရက်လုပ်
ထားသောအထည်။

ရွတ်နား - န / ယွတ်နား / အဝတ်အထည် စသည်၏ အနံနှစ်
ဘက်စွန်းတွင် တိုင်ချည်ပူး၍ ထုတ်စွာရက်ထားသောအပိုင်း။

ရွတ်ပင် - န / ယွတ်ပင် / နှစ်ပင်ထက်မနည်း ပူးထား သော
ချည်မျှင်။ အထည်နား အတွက် နှုတ်၊ ယဉ်သွားတို့ တွင်
တပေါက်လျှင် ချည်ပင်နှစ်ပင်၊ သုံးပင်သွင်း၍ တိုင်ထား
သောချည်မျှင်။

လူသေချွတ် - ကြုံ / ယွတ်ဖတ် / ချေးသားချက် တစ်တရာကိုကြည့်
 ကြည့်လေ၊ နှုတ်လွတ်ရသည်ကိုဖြစ်စေ တောက်လျှောက်မြည်
 "အိပ်သော်။"

နိဗ္ဗာန်သွင်း - [ကြိ / ယွတ်သွင်း / နှုတ်၊ ယဉ်သွင်းတို့၌ ရွတ်ချည်
သွင်းသည်။

၇. ယခုအခါ - ကြံ / ယုတ်အန် / နှုတ်လွတ်ရရှိထားသောစာကို အသံထွက်ရန်ဆိုသည်။ နှုတ်လွတ်ရအောင် ဖတ်ဆိုသည်။

[illegible]

ဒို့ကန်တို့

三、

၁၅၆

ရွှင်-ကြိ/ယွင်/ ၁။ တွန့်ကျေ လွယ်သည်။ ကြွပ်သည်။
 “ကြွပ်ဆင်ကျေးကား၊ ခွေးလေးမသန်း၊ ပန်းလည်းမရွှင်၊ ကုံး
 စပ်မပေါ်။” ဆို* ၁၄။ ၂။ ကြေပျက်သည်။ “သိသိရွှင်မျှ၊
 တောင်သပ်သောလား၊ ပြိုပျက်ပြာဇီ။” မင်း ၃၇။

ရွတ်ဆတ် - နဝိ / ယုတ်ဆတ် / မွေ့သော။ ကြွပ်ဆတ်သော။
မတည်မငြိမ် တက်ကြွလှုပ်ရှားလှုပ်သော။ (ကျ၊ နှာ၊ မြင်း၊
ပျံ၊ စသော) ခြေ အမူအရာတက်အင် စပ်ရိုသီးလေ့ရှိသည်။

ရှစ်လွယ်လွယ် - ဩဝိ / ယွတ်ယွတ် / ခ။ အစိတ်စိတ်ပျက်ပြားနေလျက်။
 စိစိညက်ညက်။ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ။ “မျက်မှတ်တပ်တပ်။
 မှတ သည့်ရပ်က၊ ရှစ်လွယ်ညက်ကြေ၊ ဖျက်ဆီးနေလေအံ့” ဘု
 လင်္က ၁၁၂။ ၂။ မသောက်မသွာ ဝံစားစွာ။ “မာနံပါတိုး
 လိက်၊ ရှစ်လွယ်တိုက်က၊ တန်ခိုက်လက်ချာ။ နာသီ” ၁၆။

ရွှေရွှေချွမ်း - ကြိတ် / ယုတ်ယုတ်ချွန်ချွန် / အနုထွယ်ကို မရွှံ့
မကြောက် ရဲရဲစွာတိုးဝင်ချွန်စားလျက်။ သစ်ခေါက်တပ်
သို့ ထောက်လျှင်၊ ရွှေရွှေချွမ်း လုပ်ကြမည်ဟု တပ်ကိုချီနေရ
၏။ လောဘဓနး - ၂၇။

110 11

45

ရှမ်း

၁၂။ ရွှန်း - ခို / ယွမ်း / ၁။ မှည့်လန်းသော။ “မှည့်ရွှန်းပျော်ပြီ၊
 ၁၃။ ကြေလန်းသည်။” ကိုး* ၄၈။ ၂။ [၂၃၈၁] အရွယ်အိုမင်း
 သော။ ကိုယ်ထောင်မနှမ်း၊ ရယ်မရွှန်းတည်။” မဆ* ၄၇၇။

“ဟိန်း၊ ကြုံ၊ ယွန်း၊ ယွန်း၊ မြည်ဟီးသောသံထဲသွယ် တူရိယာကို
တီးခတ်သည်။ “ရှမ်းမည်ကို နတ်စဉ်ရှမ်းလို့၊ သွန်းလောက်
မေ့သိန်” သာ။ ၆၈။

ရွှန်းပြင်း - “နီဝိ / ဟွမ်းဗျင်း / ခ၊ ရွှန်း - နီဝိ၊ ခ၊ နှင့်အတူတူ။
 ပျ၊ [ဥပစာ] ပါရမီရင့်သန့်သော။ “မဂ်ဗိုလ်ဓမ္မ၊ သာသနာဇာတိ
 ပြည့်၊ မှည့်အံ့တင်းလင်း ရွှန်းပြင်းသန္တာ၊ သီးရင့်မာသား။”
 ဘုရား၊ ဂဝ၊

ရှယ်

ရွှေမိုး - ကြိ / ထွယ် / ၁၊ တစ်ထောင်ကို ဖယ်လွှတ် ထိုးချင်ရန် ဦးတည်ပြီး မှန်းချိန်သည်။ “ယောက်ျားလည်း ဘုရားလောင်းကို သန်လျက်ပြင်ရွှေမိုးလျက်။” တေသစ်၊ ၅၇။ ။ တစ်ထောင်ပြုမည်ဟန်ပြုသည်။ ၁၊ တစ်ထောင်ကိုချင်ရန်လျက် ကြံစည်မှန်းတော့သည်။ ထွင်သောပြုသားကိုလျက်က တေသစ်နန်းတင်အပ်လျက် ငါရွှေမိုးသောကြောင့်။” ထိပ်၊ ၁၃၃။

ရှယ် - န / ယွယ် / အသက်အားဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်သော
ပမာဏ။ အရွယ်။ “သုံးဆယ်ရွယ်၊ လေးဆယ်ရွယ်။”

ရွှယ်ကိုး-ကြိ/ယွယ်ရိုး/သတ်သတ်မှတ်မှတ် ရည်စူးမှန်းထားသော်။ “ဗုဒ္ဓဘာသာဝန်ထမ်းများသည် သာသနာ့ရေးရာများကို အားပေးဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

၇၀။ ဥပဇ္ဈာန်။
 နှလုံးဝ - ကြံ / ယွယ်စူး / ယွယ်ဇူး / စွဲစိုက် လေးနက်စွာ သတ်မှတ်
 မှန်းထားသည်။

ရွယ်သူ - နဝိ / ယွယ်သူ / အရွယ်ချင်းညီသော။ တရွယ်တည်း
ဖြစ်သော။

-န/ယွယ်ဇု/ အရွယ်ချင်းညီသော အရာ။
ရွယ်တူတန်းတူ - ကြိဝိ/ ယွယ်ဇုဒန်းဇု/ အသက် အဆင့်အတန်း
စသည်အားဖြင့် တူညီစွာ။

-နဝိ / ယွယ်ခွဲခန်းခွ / အသက် အဆင့်အတန်း
စသည်အားဖြင့် တူညီသော။

ရွယ်တူရွယ်တန် - ကြိတ် / ယွယ်ဒူယွယ်ဒန် / ရွယ်တူ တန်းတူ
ကြိတ်၊ နှင့် အတူတူ။

ရွယ်ရွယ် - ဒုဝိ / ယွယ်ယွယ် / မကြီးမငယ် အလယ် အလတ်
အလယ်ဖြစ်သော။

ရွယ်လုံး - န / ယွယ်လုံး / နုပျိုငယ်ရွယ်သောသူ။ “သည်းကြာ
ရွယ်လုံး၊ နသိသိ။” ကိုး* ၁၀။

— နဝံ / ဟယ်လူး / နုပျိုငယ်ရွယ်သော။ “သမီးကျေးဇူး
ပေးထားရတာပဲ။ ခင်မင်ပါ။” ဆိုပါ။ သဂဏ္ဌ

9

၅- ကြံ/ဟု? /၊ ချွန်သော၊ ထက်သော ဓားစာသည်ဖြင့်
ထိနိုင်၍ အသားအရေ ကွဲပြတ်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ]ပိုင်ခွင့်ရှိသူ
အကျိုးသက်ရောက်သည်။ ထက်မြက်စွာ ထိရောက်သည်
(အာဏာသူ၊ တန်ခိုးရှိစွာသည်ဖြင့် အသုံးပြုသည်)။ “လန်လ
လက်လက်၊ စက်စက်စွာတန်၊ တေတေတန်ပြင်”။ ဘိုး ၂၉
၃၊ ထက်မြက်သော အရသာ ခံစားရသည်။ “အနံ့အရသာ
အရသာရှိသော အထိအခံစားလေးများ”။ ဘေသန္တ ၁၃၃
၄၊ နူးညံ့ချောမွတ်ခြင်း ကင်းမဲ့သည်။ “သတ္တလတ်အင်္ကျီ
သည်။”

၈၈-ကြိ/ယုဒနု/ ၁၊ လက်နက်တစ်ခုတည်း ထိခိုက်မိသည်။

ဗုဒ္ဓကိုးကွယ်

CCNY
Rm 511

15. 05.2019.

ရှုနှစ်ရလျှင် သိမ်းယူပြီးမှ။” ထိပ်။ ၄၃။ ၂။ (စိတ်၌) အနောက်အဟုန်ဖြစ်သည်။ မလိုလားဖွယ်ရာဖြစ်သည်။ “ငါ ထို့ ၂ ဦးမှာ နှလုံးစွန့်၊ ခွဲဟန်စပ်၊ ကွဲပြားကြသော အငြင်း အခိုကို။” သတ်ကြီး။ ၈၀။

ရှုထောင့်ရှင် - န / ယုလင်ပေ / အချဉ်လိုရာ၌ လည်းကောင်း၊ အသားနူးမှ လွယ်စေလိုရာ၌လည်းကောင်း စားသောက်ဖွယ် ထို၌ ထည့်စွက်သုံးစွဲလေ့ရှိသော ချဉ်ရည်တမျိုး။ [အရပ်]

ရှုထောင့်ရှင် - န / ယုလင်ပေ / ယုလင်ပတ် / ရေခဲအချို၊ အချဉ်၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အရောင်စသည် ရောစွက်ထားသော အမျှင်ရည်။ [အရပ်]

၅၁

ရှု - ကြံ / ယုာ / ခ၊ လိုရာကိုတွေ့ ရှိအောင် လိုက်လံစစ်ဆေး ကြည့်ရှုသည်။ ၂။ ရအောင်အားထုတ်သည်။ “မိမိကုမ္ပဏီ၊ ဆွေ၊ ရှိလေရာ၊ စီးပွားရှာ၍။” ဂါထာ ၂၄။ ၃။ အမျိုး မျိုး အလယ်လယ် စေစားသည်။ “အကြောင်းဆိုက်ရာကို ဉာဏ်ရှာ၍ ခါးစားကြသည့်အမှုသာ ဖြစ်ပါသည်။” ဧဝ။ ၇၃။

ရှု - စည်း / ယုာ / ကရုဏာသက်သောသဘောကို ထင်ပေါ် စေလိုရာ၌ ကြိယာစီနောက်တွင် ဆက်တွဲသော စကားလုံး။ “ဤမောင်လုလင်မှာ၊ အခြာသော ချစ်မည်ထူမရှိရှာပြီ။” သတ်ကြီး။ ၁၁၀။

ရှုကြံ - ကြံ / ယုာကျန် / ခ၊ လိုရာကိုရရှိစေနိုင်မည့်နည်းလမ်းကို တွေးခေါ် စဉ်းစားသည်။ “သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် အကြောင်းရှာကြံမူ။” လယ်ခံ၊ ပ။ ၆။ ၂။ လိုရာကိုရရှိစေ နိုင်မည့် နည်းလမ်းဖြင့် ကြိုးစားလုပ်ကိုင် အောင်မြင်သည်။ “တပညားပိုင်ဆံ ကိုမျှ ရှုကြံ၍မရသဖြင့်။” ဥပမာ၊ ပ။ ၃၆။

- ကြိဝိ / ယုာကျန် / အကြောင်း မဟုတ်လောက်သည်ကို အကြောင်းပြုလျက်။ “ရှုကြံကြောက်သည်။”

ရှုချည် - န / ယုာချီ / အနီရောင်သောသော ဝါချည်မျှင်။

ရှုစား - ကြံ / ယုာစား / [ဥပစာ] ကိုယ်တိုင်လိုက်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသည်။

- န / ယုာစား / ယုာစား / လုပ်စား ကိုင်စား။

ရှုထည် - န / ယုာထည် / အနီရောင် ရှုပန်းထည်။

ရှုခိုစောင့် - န / ယုာခိုစောင့် / ရှုချည်ဖြင့် ရက်လုပ်သော မြွေရာ အထည်။

ရှုပန်းထည် - န / ယုာပန်းထည် / ရှုထည် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရှုပုံစောင့် - န / ယုာပုံစောင့် / ခ၊ တပင်တပန်း လိုက်လံ စူးစမ်းရှာဖွေရသော အခင်းကိစ္စ။ ၂။ မင်းသမီးက ပျောက်နေ သောလုပ်သည်အား ရှုဖွေရှာ၍ ခရီးအနံ့ ပေါက်ရောက်ပုံကို ဖွဲ့ဆိုထားသော အလွမ်းကဗျာရှည်။

ရှုစွေ - ကြံ / ယုာစွေ / ရှု - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ရှုစွေစွေ - န / ယုာစွေစွေ / ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောစွေစွေ များကို စိစစ်သိမ်းဆည်း အရေးယူရန် အောင်မြင်ရသော လုပ်ငန်းတာဝန်။ ယင်းတာဝန် အောင်မြင်သူ။

ရှုမှရှား - နဝိ / ယုာမှှာမှှာ / အလွန်တွေ့နိုင်၊ ရနိုင်ခဲသော။ အများနှင့်မတူ တစ်ထူးခြားသောလွန်သော။

- န / ယုာမှှာမှှာ / တူသူတူ၍ မရှိနိုင်လောက်သူ။ အများနှင့်မတူ ထူးကဲ ခြားနားသူ။

ရှုမှိုး - ကြံ / ယုာမှိုး / လိုရာရှိအောင် ဆည်းပူး အားထုတ် သည်။ ဆည်းပူးအားထုတ်သည်။ (ပညာရှာမှိုး၊ ဥစ္စာရှာမှိုး၊ ကုသိုလ်ရှာမှိုးစသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ရှုရှုစွေစွေ - ကြိဝိ / ယုာရှုစွေစွေ / ဖြစ် ခိုး ဖြစ် စဉ် ထက် ထူးကဲစွာ တောင့်တကြံစည် ပြုလုပ်လျက်။ ဖြစ်ကြံခဲသော အားဖြင့်။ “တောနက်ထဲတွင် ရှုရှုစွေစွေ ခေါင်းလောင်း တလံကိုတွေ့ ရှိရသည်။”

ရှား

ရှား - နဝိ / ယုာ / ခ၊ တွေ့ရှိ ရရှိရန်ခက်ခဲသော။ ၂။ (အရေ အတွက်၊ ပမာဏ) လွန်စွာနည်းပါးသော။ “မိုးရေရှား၍၊ စပါးဆန်စဉ်မွတ်ရှားပါးရကား။” န။ ၂၁၇။ ၃။ ဈေးကြီးမြင့် သော။ “သရက်သီးရှားလှသေးသည်၊ တကျပ်မိုး နှစ်လုံးသာ ရသည်။”

ရှား - ကြံ / ယုာ / ဖယ်ရှင်းသည်။ ဆုတ်ဖယ် ဖဲ့ရှာသည်။ တပါးတနေရာသို့ ပျံ့ရွှေ့သည်။ (ရှောင်ရှား၊ ပယ်ရှားစသည် ဖြင့် ဆွဲစိတ်ခြင်းလည်းသုံးသည်။) “တင်းတိမ်အရံကို ကာလျက် ပရိသတ်တို့ကို ရှားစေပြီးသော်။” လောစရာ၊ ၅။

- စည်း / ယုာ / ဝန်းကျင်သို့ ပျံ့ခြင်း၊ ရောက်ခြင်းသဘော ပေါ်စေလိုရာ၌ ကြိယာတွင် စပ်၍ သုံးသော စကားလုံး။ (ကြိုင်ရှား၊ ပျံ့ရှား၊ လှုပ်ရှား၊ စပ်ရှား၊ ထင်ရှားစသည် ဖြင့်သုံးသည်။)

ရှား - န / ယုာ / အပူပိုင်းဒေသများတွင် ပေါက်လေ့ရှိသော အထူးသဖြင့် အညိုရောင်ရှိ၍၊ ဖန်သော အရသာရှိသော အစေ့ထုတ်ယူရသည့် အနံ့မာ ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။

ရှားစေး - န / ယုာစေး / ဆေးဆိုးခြင်း၊ သားရေ နုယ်ခြင်း၊ ဆေးဝါးအဖြစ် သုံးရစားခြင်းစသည် အနည်းနည်းအသုံးဝင် သော ရှားပင်မျှထုတ်ယူရသည့် အစေး။

ရှားစောင်း - န / ယုာစောင်း / ယုာစောင်း / အပူပိုင်းဒေသတွင် အလေ့ကျပေါက်ရောက်၍ အရည်ရွမ်းပြီး ဆူးရှိသော အပင် အလက်တို့ ပင်စည်ပွားရွက်လက်အဖြစ် ခြာထွက်လေ့ရှိသော အပွင့်ပွင့်သည့် အပင်မျိုး။ (ပင်စည်ပွားရွက်လက် ပုံစံအရွယ် အစားအလိုက် ရှားစောင်းအမျိုးအမည် ကွဲပြားသည်။)

ရှားစောင်းခါး - န / ယုာစောင်းခါး / ရှားစောင်းချဉ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရှားစောင်းချဉ် - န / ယုဇောင်းလျှင် / လေးမြောင့် သက္ကနံ
ရွက်လက်များ အဆင့်လိုက်ပြာထွက်၍ ချဉ်ဖန်ခါးသောအရ
သာရှိသည့် ဟင်းချက်စားရသော ရှားစောင်းတမျိုး။

ရှားစောင်းမြားသစ် - န / ယုဇောင်းပျတ်သတ် / ရွက်လက်များ
အဆင့်ဆင့်ပွားထွက်၍ အလွန်မြင့်သည့်တိုင် ကြီးရင့်ပေါက်
ပွားတတ်သော၊ ခြံစည်းရိုးအဖြစ် စိုက်လေ့ရှိသည့် ရှားစောင်း
တမျိုး။ (ရှားစောင်းကြီးဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ရှားစောင်းမြင်းနား - န / ယုဇောင်းမျင်းနား / အဖျားပိုင်း၌
မြင်း၏နားရွက်ထူထွန်း ပင်စည်ပွားရွက်လက်များ၊ ပင်စည်
၏ပေါ်ဘက်နှစ်ဘက်မှ ပြာထွက်လေ့ရှိသော ခြံစည်းရိုးအဖြစ်
စိုက်လေ့ရှိသည့် ရှားစောင်းတမျိုး။

ရှားစောင်းလက်ညှိုး - န / ယုဇောင်းလက်ညှိုး / ပင်စည်ပွား
ရွက်လက်မှာ လုံး၍ရှည်ပြီး၊ အဆင့်ဆင့်ပြာထွက်လေ့ရှိသော၊
အရည်ကို နားကိုက် ပျောက်စေရန် အသုံး ပြုရသော
ရှားစောင်းတမျိုး။

ရှားစောင်းထက်ပပ် - န / ယုဇောင်း လက်ပတ် / ခါးသော
အနံ့ထွက်သောကို မှတ်ခါးအဖြစ် ပြုပြင်အသုံးပြုရသော၊ အခြေမှ
ရွက်ချွန်းများ ပတ်လည်ပြာထွက်သော ရှားစောင်းတမျိုး။

ရှားပါး - နဝိ / ယုားဗား / ခါးရနိုင်ရန်ကပ်သော။ ။ အလွန်
နည်းသော။ “ဗုဗ္ဗိကျေ၊ ငတ်မွတ်ရှားပါးသောအခါ၌” နရ။
၁၅၆။ ၃။ ဈေးကြီးမြင့်သော။

ရှားပါးစေ့ရိတ် - န / ယုားဗားဇယိတ် / ကုန်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်
သည့်အခါမျိုးတွင် လစား အမှုထမ်းများ၏ သက်သာ
ချောင်ချိမှုအတွက် ခြည့်ဆောင်ပေးသော ငွေ။

ရှားပြု - န / ယုားမျူ / ချဉ်ဖန်သောအရသာရှိသည့် အသီး
အသီးထူးထူးမျိုးသီးသည့် အပူပိုင်းဒေသ သစ်တောများ
တွင် ပေါက်ထွက်သော ပင်စောက်တမျိုး။ (သီးဖြူ၊
သစ်တောသီးဖြူ၊ သျှိသျှား၊ ရေသျှိသျှား သေည်ခြင်လည်း
ခေါ်သည်။)

ရှားမီးကျ - ကြိ / ယုားမီးကျာ / [ဗေဇင်] မိမိ ဇာတာအရ
အကျိုးပျက်ဆီးအံ့သောအခါနှင့် တိုက်ဆိုင်သည်။

ရှားစောင်း - န / ယုားယောင် / ရှားစေး၏ အဆောင်ဖြစ်သော
နံ့ညံ့ဆောင်။

ရှားရည်ပါးရည် - ကြိဝိ / ယုားယေပါးယေ / ခါး ဈေးနှုန်းကြီး
မြင့်စွာ။ ။ ရနိုင်ခက်ခဲစွာ။ “ရှားရည်ပါးရည် ဖြစ်နေ
သောကြောင့် တောင်းသမျှပင်ပေး၍ ဝယ်ခဲ့ရ၏” မျက်ပွင့်၊
၂၂။ ၁၇၃။

မလာသည့်မှာ သုံးရက်ရှိပြီ။” “နေမကောင်းတာ တော်တော်
ရှိလာပြီ။”

ခွီ - စည်း / ယို / (တစုံတခုသော ပဏာမ) မျှလောက်။
တခွီ - စည်း။ နှင့်ခွီခင်းယှဉ်။ “ကောက်နယ်တလင်းခွီလောက်
သော မြေအရပ်၌” ပါဏ။ ၁၄၈။

ခွီခိုး - ကြိ / ယုတ်ခိုး / ရိုသေ လေးမြတ်သော အမှုအရာဖြင့်
လက်အုပ်ချီ၍ ကန်တော့သည်။

ခွီခိုးကောင် - န / ယုတ်ခိုးကောင် / ခွီခိုးသကဲ့သို့၊ မြောက်ချီထား
တတ်သော လက်ချောင်းရှိ၍ ခြေလေးချောင်းရှိ နှံကောင်
တမျိုး။ (မောင်းတောင်းကောင် ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ခွီခိုးကောင်

ခွီခိုးခိုးတင် - ကြိဝိ / ယုတ်ခိုးအတင် / အထူး တောင်းပန် ခယ
လျက်။ “ကျေးရွာသုတ်အံ့၌ တွေ့က လယ်ယာမြေတွေ့ရသော
တော့ လယ်ပိုင်ရှင်တို့ကို ခွီခိုးခိုးတင် မလုပ်ရတော့ဘူးပေါ့
ကွာ။” လယ်မြေ၊ ၂၇၀။

ခွီရုပ်စု - န / ယိုရုပ်စု / အနည်းအပါး ပိုင်ဆိုင်ရရှိသမျှသော
ပစ္စည်း။

- နဝိ / ယိုရုပ်စု / အနည်းအပါးရှိသမျှသော။

ခွီရှင်ခိုး - ကြိ / ယိုယုတ်ခိုး / ယုတ်ယုတ်ခိုး / ခွီခိုး - ကြိ၊ နှင်အတူတူ။
“ခင်ပုဂ္ဂိုလ်ငယ်၊ မြတ်ဘုန်းကြွယ်ကို၊ ရည်ရွယ်မြတ်နိုး၊ ခွီရှင်ခိုး
သည်ဟု” ဟံချူပ။ ၂၀၀။

ခွီ

ခွီတင် - န / ယိုတင် / ပွင့်ပိုက်ပိတ်ချောတမျိုး။ မာမာရိုက်
ပိတ်ချော။ [လိပ်]

ခွီထိုး - ကြိ / ယိုထိုး / “ခွီ” ဟူသော အသံကို ရည်ရွယ်ချက်
ဟစ်အော်ရင်း ပြေးလွှားရသည့် ကစားနည်းကို ကစားသည်။
(ဒီထိုးသည်ဟုလည်းသုံးသည်။)

ခွီး

ခွီးယား - န / ယိုးယား / နိုင်လွန်တည်တမျိုး။ [လိပ်]

ခွီ - ကြိ / ယို / ခါး တည်နေသည်။ “မာအုပ်သည် စားမဲ့ပေါ်
မှာရှိသည်။” ။ ပိုင်ဆိုင်မှုအဖြစ် တည်သည်။ “ကျွန်တော်
မှာ၊ မာတော်ကား ရှိသည်။” ၃။ (တစ်စုတစုသော အခြေ
အနေ၊ ပဏာမ အရေအတွက်သို့) ဆိုက်ရောက်သည်။ “သူ

၅၅. - န / ယှူး / အသီးအရွက်စားသော၊ ခြေလေးချောင်းရှိ အမွေးမွေး နို့တိုက်သတ္တဝါတမျိုး။

၅၅. - န / ယှူး / လေပြင်းပြင်းပွတ်တိုက်ထွက်သံ။ (သွားကြားမှ လေထွက်သံ၊ လေအိုပေါက်သံ၊ မြေအော်သံ စသည်။)

၅၅. တိုက် - ကြုံ / ယှူးတိုက် / ခါ ကိုက်အောင်၊ ယောင်အောင်၊ လိုက်အောင်။ ။ ယှူး ဟူသော အသံပြု၍ ခွေးကို နှိုးဆွပေးသည်။ (ဧတိုက်ဟူ၍လည်း သုံးသည်။) ၂။ [ဥပစာ] တစုံတယောက်အား (အထူးသဖြင့် မလိုလားအပ်သောအရာကိုပြုရန်) မြှောက်ပင့်ပေးသည်။

၅၅. ယှူး - န / ယှူးယှူး / လက်နှင့်ကိုယ် ဆက်တွဲ နေသော အရေပြားပြင်ဖြင့် လေဟုစိစီးကာ တပင်မှတပင်သို့ ခုန်သွားပုံကူးသွားတတ်သော၊ သစ်သီးသစ်ရွက်စား၊ ခြေလေးချောင်း၊ အမွေးမွေး သတ္တဝါငယ်တမျိုး။

၅၅. စိန် - န / ယှူး၊ ဖနတ် / ခြေဖျက်၊ ဖနီးတို့ကို ပုံးအုပ်စေလျက် လားရေပြင်ချုပ်လုပ်ထားသော ဖိနပ်တမျိုး။ (လိပ်)

၅၅. ယှူးခိုင်းခိုင်း - ကြိဝိ / ယှူးယှူးခိုင်းခိုင်း / မဆင်မခြင် စိတ်လိုက်မာန်ပါ တဟုန်ထိုးအားဖြင့်။ “လူငယ်များသည် ဘယ်အရာမျိုးမဆို ယှူးယှူးခိုင်းခိုင်း လုပ်လို၏။” လောစီ။ ၁၄၉။

၅၅. ယှူးခွားခွား - ကြိဝိ / ယှူးယှူးယှူးယှူး / ခေါသအိမ်၌ အဟုန်ကြီးမားသဖြင့် ဆင်ခြင်သတိကင်းမဲ့စွာ လှုပ်ရှားလျက်။

၅၅. ယှူးခွားခွား - ကြိဝိ / ယှူးယှူးယှူးယှူး / ယှူးယှူးယှူးယှူး - ကြိဝိနှင့် အတူတူ။

- န / ယှူးယှူးယှူးယှူး / ခြည်သံတမျိုး။ “ယှူးယှူးခွားခွား” ဖီးပန်းကြသို့။ * နာယျီ။ * ၆၀။

၅၅.

၅၅. - န / ယှူး / ခါ တစုံတစဉ်၊ အဆောက်အအုံတခုစသည်၏ မျက်နှာဘက်အနီးအပါးအရပ်။ “အိမ်ရှေ့မှာ သောင်ပင်ရှိသည်။” ၂။ အမြင်ခံရပ်ဝန်း။ မျက်မှောက်နေရာ။ “လူကြီးစုံရာရှေ့တွင် လက်ထပ်သည်။” ၃။ ဦးတည်ရာဘက်ရှိ မရောက်သေးသောနေရာ။ “ရှေ့မှာ တိတားများကို ဖြတ်ရဦးမည်။” ၄။ အလျင်အမြန်ကာလ။ “သုရှေ့ ကဟောပြောမှ ကျွန်တော် ဟောပါမည်။” ၅။ အနာတတ်ကာလ၊ နောက်ကာလ။ သူတော့ရှေ့ လျောက် ခုက္ခတ္တေ ဦးမည်။” ၆။ တစုံတရာ၏ ဦးပိုင်း။ “ဤမြို့ရှေ့ ကျယ်သည်။ နောက် ကျဉ်းသည်။”

- နဝိ / ယှူး / အနာတတ်ကာလဖြစ်သော။ လာမည့်။ “ရှေ့လတွင် ကုန်ချေးနှံနှံကျမည်။”

၅၅. ကပေါက် - န / ယှူး၊ ကပေါက် / ရွှေပေါက် - န၊ နှင့်အတူတူ။

၅၅. ဆီး - န / ယှူး၊ ဦး / ရှေ့ ကပေါက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

၅၅. ဆက် - န / ယှူး၊ ဇက် / ကောလေးတို့၏ရှေ့မှ ဖြည့်စပ်သုံးနှုန်းလေ့ရှိသောစကားလုံး။ (သဘော၊ အပြော၊ အလုပ်၊

အသိ စသည်၌ ရှေ့မှဖြစ်သော “အ” သည် ရှေ့ဆက်ဖြစ်၏။)

၅၅. ဆင်နောက်ဆင် - ကြိဝိ / ယှူး၊ ဇင်နောက်ဆင် / ရှေ့နှင့်နောက် အချိန်များစွာ မကွာခြားပဲ တဆက်တည်းလိုလိုအားဖြင့်။

၅၅. ဆောင် - ကြုံ / ယှူး၊ ဆောင် / ခါ တစုံတရာသော အမှုကိုစွဲတွင် ဦးစီးလမ်းညွှန်ပြုသည်။ ၂။ ဖြိုငြမ်းပြုသည်။ အခြေခံလမ်းညွှန်ပြုသည်။

၅၅. ဆောင်ရှေ့ရွက် - န / ယှူး၊ ဆောင်ရှေ့ရွက် / ဦးစီးလမ်းညွှန်ပြုသူ။

- ကြိဝိ / ယှူး၊ ဆောင်ရှေ့ရွက် / ဦးစီးလမ်းညွှန်အဖြစ်ဖြင့်။ ကမကတပြုလျက်။

၅၅. ညွှန်ပြု - ကြုံ / ယှူး၊ ညွှန်ပြု / လမ်းပြစေသည်။ လမ်းညွှန်စေသည်။

၅၅. တော်ဗျေး - န / ယှူး၊ ဒေါ်ဗျေး / ခါဘုရင်ထွက်တော်မူရာ၌ ရှေ့ဗျားမှ ကြိုတင်၍ထွက်ကာ လိုအပ်သည်ကို နှိုးဆော်ပြင်ဆင်ရသော အမှုထမ်း။ ၂။ [ဥပစာ] တစုံတရာသောကိစ္စတွင် ရှေ့ဦးကြိုတင်ဖြစ်ပေါ်ချက်။ ၃။ [ဥပစာ] ရှေးဦးကြိုတင်ပြုလုပ်သူ။

- နဝိ / ယှူး၊ ဒေါ်ဗျေး / ကြိုတင်ဖြစ်ပေါ်သော။

၅၅. ထိုးနောက်ဆုတ် - ကြိဝိ / ယှူး၊ ထိုးနောက်ဆုတ် / ခါ ရှေ့သို့ ထိုးချည် နောက်သို့ ပြန်ချည်ပြုလျက်။ ၂။ အတက်အဆုတ်တွေ့မရပဲလျက်။

၅၅. ထိုးနောက်ပြန် - ကြိဝိ / ယှူး၊ ထိုးနောက်ပြန် / ရှေ့ထိုးနောက်ဆုတ် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

၅၅. တင် - ကြုံ / ယှူး၊ တင် / တစုံတစဉ်၏ရှေ့၌ တည်စေ သွားစေသည်။

၅၅. တန်း - န / ယှူး၊ ဒန်း / ခါ ရှေ့ပိုင်းတွင် စီလျက်ရှိသော ထိုင်ခုံ လူ စသည်။ ၂။ ဘောလုံးကစားရာတွင် အဓိကအားဖြင့် ကိုးသွင်းရန် ရှေ့ပိုင်းတွင် တာဝန်ယူကစားရသူအရာ။ ၃။ ထိပ်ပိုင်း။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း။ ၄။ ရှေ့ထန်းစစ်မျက်နှာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

၅၅. တန်းစစ်မျက်နှာ - န / ယှူး၊ ဒန်းစစ်မျက်နှာ / ရန်သူနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရသော စစ်မြေပြင်။

၅၅. ထား - ကြုံ / ယှူး၊ ထား / အခြေခံပြုသည်။ ဦးစားပေးသည်။

၅၅. ထိုး - န / ယှူး၊ ထိုး / “အော” သရကို “အော” သရ အပြစ်ပြောင်းလဲရာတွင် ရေးချ၏ အထက်မှ ဖြည့်စွက်ရသော လက္ခဏာ။

၅၅. ထိုးနောက်ငင် - ကြိဝိ / ယှူး၊ ထိုးနောက်ငင် / ခါ ရှေ့သို့ တွန်းချည် နောက်သို့ ဆွဲချည်ပြုလျက်။ ၂။ ချီတံချည် မပြတ်မသားဖြစ်လျက်။

၅၅. ထိုးဖိနပ် - န / ယှူး၊ ထိုးဖနတ် / ဖိနပ်ဦးပိုင်း၌ သွားထိပ်လုံသော (ကတ္တီပါ) အအုပ်ပါ၍ ခြေချောင်းများတွင်းကာ ထိန်း၍ စီရသော ဖိနပ်တမျိုး။

ရှေ့ထောက်နောက်ခံ - န / ယေ့၊ ဒေါက်နောက်ခံ / ကူပုံဆောင်
ရွက်ပေးသူ အခြေအရာ အသိုင်းအဝန်း။

ရှေ့ထွက် - န / ယေ့၊ ရွက် / အခြေခံသဘင်တွင် ဦးစွာထွက်၍
ကပြရသော လက်ထောက်မင်းသမီး။

ရှေ့နေ - န / ယေ့၊ နေ / တရားဥပဒေအရ မှန်ကန်တိကျစွာ
တရားစီရင်နိုင်ရေးအတွက် ရွက်ဆောင်ကူညီသော ဥပဒေ
ကျွမ်းကျင်သူ။

ရှေ့နေချုပ် - န / ယေ့၊ နေချုပ် / ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီခေတ်၌
တရားဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စရပ်များတွင် နိုင်ငံတော်
အစိုးရအား အကြံပေးရသည့် အမြင့်ဆုံးသောဥပဒေဝန်ထမ်း။

ရှေ့နေရှေ့ရပ် - န / ယေ့၊ နေရှေ့ရပ် / ရှေ့နေ - န၊ နှင့်
အတူတူ။

ရှေ့နေလိုက် - ကြံ / ယေ့၊ နေလိုက် / ခ၊ အမှုအခင်းစသည်တွင်
တရားဥပဒေကျနရေးအတွက် ပါဝင်လျှောက်လဲဆောင်ရွက်
သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] တစ်တဦးဘက်မှလိုက်၍ အကြောင်း
ရှာကာ ထောက်ခံပြောဆိုသည်။

ရှေ့ပေါက် - န / ယေ့၊ ပေါက် / ရှေ့ကပေါက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရှေ့ပြေး - န / ယေ့၊ ပြေး / ရှေ့တော်ပြေး - န၊ ၂၊ ပ၊ တို့နှင့်
အတူတူ။

- နဝိ / ယေ့၊ ပြေး / ရှေ့တော်ပြေး - နဝိနှင့် အတူတူ။

ရှေ့ပြေးတပ် - န / ယေ့၊ ပြေးတပ် / ပင်မတပ်၏ ရှေ့ဖျားမှ
ချီတက်သောတပ်။

ရှေ့ဖျား - န / ယေ့၊ ဖျား / ရှေ့ဆုံးကျသောအပိုင်း။

ရှေ့ဖြစ် - န / ယေ့၊ ဖြစ် / လာမည့်ကာလတွင် ဖြစ်ပျက်မည့်
အကြောင်းအရာ။

ရှေ့မျက်နှာနောက်ထား - ကြံဝိ / ယေ့၊ မျက်နှာနောက်ထား /
ရှက်၍ တွန့်ဆုတ်လျက်ပင် အားတင်းအရှိန်လျက်၊ မျက်နှာ
ပွ၍ဖြင့်။

ရှေ့မှောက် - န / ယေ့၊ မှောက် / မျက်စိအောက်။ မျက်မြင်
ထင်လင်းရှိသော အပိုင်းအခြား။ နီးကပ်စွာ မြင်သာသော
ဝန်းကျင်။

ရှေ့ရေး - န / ယေ့၊ ရေး / နောင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကြောင်း
ကိစ္စ။ အနာဂတ်ရေး။

ရှေ့ရေးနောက်ရေး - န / ယေ့၊ ရေးနောက်ရေး / ဖြစ်ပြီးနှင့်
ဖြစ်လာသော အကြောင်းအရာ။

ရှေ့၅ - ကြံ / ယေ့၊ ၅ / ဦးတည်ချက်ထား၍ အာရုံစိုက်သည်။

ရှေ့၅၂ - ကြံ / ယေ့၊ ၅၂ / ရှေ့၅ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ရှေ့လောကြီး - ကြံ / ယေ့၊ လောကြီး / (ရှေ့ကိုးစွဲ၍ ဆောင်
ရွက်လုပ်ကိုင်ရန်သာ) အလျင်စလို ဆန္ဒ ပြင်းထန်သည်။

ရှေ့လက် - န / ယေ့၊ လက် / ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါ၏ ရှေ့
ဘက် ခြေနှစ်ချောင်း။

ရှေ့သွား - န / ယေ့၊ သွား / ရှေ့အလယ်သွား။ ကိုက်ဖြတ်ရ
သော သွား။

ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် - န / ယေ့၊ သွားခေါင်းဆောင် / လမ်းပြ
ဦးဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

ရှေ့သွားနောက်လိုက်ညီ - ကြံ / ယေ့၊ သွား နောက်လိုက်ညီ /
အတူအဖက်အဆင်ပြေသည်။ အတွဲညီသည်။ (လင်နှင့်မယား)
လိုက်ဖက်သည်။

ရွေး

ရွေး - န / ယေး / ရွယ်မြင်စွာ ကုန်လွန်ခဲ့ပြီးသော အချိန်။
ဝေကွာသော အတိတ်ကာလ။ ယခင်ကာလ။

- နဝိ / ယေး / အတိတ်က ဖြစ်ခဲ့သော။ ယခင်က
ဖြစ်သော။

ရွေးကျ - ကြံ / ယေးကျ / ခ၊ ယခင်ကာလ၌ ကျရောက်သည့်
ပစ္စက္ခအရာတို့ထက် ဖြစ်ပျက်မှု ဝေသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ခေတ်
မီ ဖြစ်သည်။

ရွေးစကား - န / ယေးစကား / ခ၊ ရွေးလူကြီး သူမတို့ ဆိုဆုံးမ
ခဲ့သော စကား။ ၂၊ ပုံပြင်။

ရွေးဆရာ - န / ယေးဆရာ / ရွေးကာလက အဆိုအမိန့်ပြုခဲ့
သည့် ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်။

ရွေးဆန့် - ကြံ / ယေးဆန့် / ခေတ် သွင်ပြင်ဓိုက် ဟန်ပန်
စသည်ထက် ရွေးတွင်ပြင် ဓိုက် ဟန်ပန် စသည်နှင့် ဝိညို
လိုက်ဖက်သည်။ ရွေးခေတ် ကာလ၏ သွင်ပြင်ဟန်ပန်ပေါက်
သည်။

ရွေးထုံး - န / ယေးထုံး / ရွေးစိုးစဉ်ထက် လိုက်နာ ကျင့်သုံး
လာခဲ့သော နည်းနား။ ရွေးက ပြုလုပ်ရိုး အလေ့ အစ။

ရွေးထုံးရွေးနည်း - န / ယေးထုံးရွေးနည်း / ရွေးကအစဉ်အလာ
လိုက်နာ မှတ်သားခဲ့သည့် လမ်းစဉ်။

ရွေးနည်း - န / ယေးနည်း / ရွေးကာလက လိုက်နာ ခဲ့သော
နည်း။

- ကြံဝိ / ယေးနည်း / ယခင်က ပြုမှု ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်
နှင့် ထပ်တူ။ ယခင်အတိုင်း။

ရွေးပဝေဏီ - န / ယေးပဝေဏီ / ရွေးပဝေဏီ - န၊ နှင့်
အတူတူ။

ရွေးပဝေဏီ - န / ယေးပဝေဏီ / အလွန် ဝေးကွာသော
ရွေးရွေးကာလ။

ရွေးဖြစ်ဟောင်း - န / ယေးဖြစ်ဟောင်း / ရွေးက ဖြစ်ပျက်ခဲ့
ပြီးသော အကြောင်းအရာ၊ အဖြစ်အပျက်။

ရွေးဘဝ - န / ယေးဘဝ / မျက်မှောက် ဘဝ မထိုင်မီက ဘဝ
များ။

ရွေးငရုန်းရွေးကံ - န / ယေးငရုန်းရွေးကံ / ပစ္စက္ခ ဘဝတွင်
အကျိုးပေါ် တင်လာစေနိုင်သော ရွေးဘဝက ပြုလုပ်ခဲ့သည့်
ကောင်းမှု။

ရှေးမိနောက်မိုး - န / ယောမိနောက်မိုး / ယခင်နှင့် ယခု ကာလ
၁၀၀ နှစ်တွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ယူဆသောသူ။

ရှေးရွှေစက် - န / ယောရွှေစက် / လွန်ခဲ့သော အတိတ် ဘဝက
သားသမီးများကို ပြုခဲ့သော ကောင်းမှု။ ယင်းကောင်းမှု၏
အကျိုးအတွက် ယခုတစ်ခွက်တွင် တွေ့ကြုံ ဆုံဆည်းမှုကို ဖြစ်စေ
သောသူ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးအစဉ်အဆက် မှတ်သား
သော သက်တမ်းသော အရာ။

ရှေးယိုး / အစဉ်အဆက် မှတ်သား လိုက်နာ
သော သက်တမ်းသော။

ရှေးယိုးစင်လှ / ယောယိုးစင်လှ / ရှေးအစဉ်အဆက် ပြု
လုပ်ခဲ့သည့် စေတနာ။

ရှေးယိုးစင်လှ / ယောယိုးစင်လှ / ရှေးက အစဉ်အဆက်
ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဖြစ်သော။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေး - ကြို နှင့် အတူတူ။

ရှေးရွှေ - ကြို / ယောရွှေ / ၁။ မျက်နှာမူသည်။ "ဖြစ်တောက်
ပွားစွာ ခြေထောက်တူရ။ ကူးသောသူသည်။ ရှေးရွှေလေရာ၊ မလှမ်း
သောလေရာ။ ပါမီ။ ၂။ ဦးတည်မျှော်ခေါ်သည်။ ဦးတည်
သည်။ အာရုံစိုက်သည်။ ရှင်ရှင်လူလူ၊ နီးဝေးသူကို၊ ရှေးရွှေ
အာရုံစိုက်သောစင်သောကြောင့်။" တစ်ခု ၁၄။ "တစ်ခုမှာ၊
ပတ်ဝန်းကျင်၊ စီးပွားရှေးရွှေ၊ မွေးမြူရာရှေး။" ယဟာ*
၁၅။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ခေတ်ဟောင်းကို မီလိုက်သော
ပတ်ဝန်းကျင်။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ယောသောယောအါ / ရှေးအခါ ကာလ။

ယောသောယောအါ / ယောသောယောအါ / ရှေးအခါ ကာလ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်က မှီခဲ့သော
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ် အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော။ နှစ်ကာလရှည်မြင့်စွာ ကြာညောင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်
သော။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

ရှေးယိုး / ယောယိုး / ရှေးခေတ်အခါက ဖြစ်
ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ။

၅

၅ - ကြို / ယိုး / ၁။ ရောင်ရမ်း ဖယ်ခွာသည်။ ခွာထွက်သည်။
၂။ ကင်းကွာသည်။ "မိမိမြေ၊ မနေရပ်၊ စည်းစိမ်ရှင်"
သား* ၂၂။ "ဥဒါ တရု၊ သူထက်ကံသည်။" ကိုး*
၂၉။

ရှော

ရှောစောင် - န / ယောစောင် / အမျိုးသမီးများ ပခုံးပေါ်
တွင် ဖြန့်၍ ခြုံလေ့ရှိသော ညှိပျောင်းသည့် အထည်ချော
တမျိုး။ [လိပ်]

ရှောတိုး - န / ယောတိုး / သုံးပုံတွင် ငါးပေါက်အနီးနှင့် သုံး
ပေါက်ချွန်းအတွဲ။

ရှောမွေး - န / ယောမွေး / နေ့လယ်စော၊ မအောင်မမြင်၊ အသေ
မွေးမြင်သည့် သားလျောမွေး။

ရှောရွှေချူရှူ - ကြိဝိ / ယောရွှေချူရှူ / အထစ်အငေါ့
အခက်အခဲမရှိ ချောပြေစွာ။

ရှော်

ရှော် - နဝိ / ယော် / [ဘန်း] ညှိဖျင်းသော။ စွမ်းရည်၊ အရည်
အချင်းမဲ့သော။

ရှုံ

ရှုံ - န / ယှုံ / သိုးမွေးနှင့်ချည် ခေတ်ဝတ်၍ ရက်လုပ်ထားသော
အထည်။

ရှုံပိန် - န / ယှုံပိန် / ရှုံပိန် - န၊ ရှုံ။

ရှုံသား - န / ယှုံသား / ပါးကျသော ချည်ချောထည်တမျိုး။

ရှို

ရှို - ကြို / ယို / ၁။ လောင်မြိုက်အောင် ပြုသည်။ ၂။ မီး
ကျည်၊ ခိုးစသည်ကို စနက်တို့ မီးညှို့စေ၍ ပေါက်ကွဲအောင်
ပြုသည်။ ၃။ [ဥပစာ] ဆူပူရက်ရန် ဖြစ်ပွားစေရန် တွန်း
တိုက် ကုန်းချောသည်။

ရှိုမီး - န / ယိုမီး / ၁။ တမင် လောင်အောင် ပြုလုပ်သော
မီး။ ၂။ လယ်ယာစသည်တွင် မြို့ပျက်၊ ပေါင်းမြိုက်သစ်ပင်ငယ်
စသည်တို့ကို ရှို့မြိုက်ထားသောမီး။

ရှိုး

ရှိုးတိုးရှန်တန် - ကြိဝိ / ယိုးဒယန်းခွန် / မဝံရဲ၊ ရှက်ရွံ့လျက်၊ တွန့်ဆုတ်လျက်။

ရှက်

ရှက် - ကြိ / ယှက် / မိမိအား အထင်သေးမည်ကို စိုးရွံ့ ပူပန် နေသင့်ယှက်သော စိတ်ကြောင့် တွန့်ဆုတ်သည်။ မဝံမရဲဖြစ် သည်။

ရှက်ကိုးရှက်ကန်း - ကြိဝိ / ယှက်ကိုးယှက်ကန်း / ရှက်ရွံ့ဖွယ် ကြုံကြုံကြုံခြင်းကြောင့် မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်လျက်။ ရှုတ်တရက် ရှက်ရွံ့ သွားလျက်။

ရှက်ကန်းကန်း - ကြိဝိ / ယှက်ကန်းကန်း / ရှက်ကိုးရှက်ကန်း - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရှက်ကြောက် - ကြိ / ယှက်ကျောက် / ရှက်စိတ်ဖြင့် တွန့်ဆုတ် ထိတ်လန့်သည်။ ရှက်ခြင်းကြောက်ခြင်း တပြိုင်တည်း ဖြစ် ပေါ်သည်။

ရှက်ဆေးချေ - ကြိ / ယှက်ဆေးချေ / ရှက်သဖြင့် မိမိ အရှက် ပြေလိုပြေခြင်း တတက်သားကို နှုတ်ဦးတည့်ရာ မြန်လှန် ချေပ ပြောဆိုသည်။

ရှက်နာကျ - ကြိ / ယှက်နာကျ / ရှက်စိတ်သည်းသဖြင့် စိတ် ထိခိုက်မှု ဝေဒနာ ခံစားရသည်။

ရှက်ပြုံး - န / ယှက်ပျန်း / ရှက်သောကြောင့် မျက်နှာ မထား တတ်သဖြင့် ပြုံးယောင်ပြုခြင်း။

ရှက်ဖွယ် - န / ယှက်ဖွယ် / ရှက်သင့်သော အပြု အမူကို တစ် တည်းက ကျူးလွန်သည့် အခါ၌ သရော်သည့် အနေဖြင့် ဟစ်အော် ရှုတ်ချသောစကား။

ရှက်ရမ်းရမ်း - ကြိ / ယှက်ယန်းယန်း / အရှက်ရသဖြင့် ဆင်ခြင်မှု ကင်းမဲ့လျက် ထင်မိတင်ရာ ရမ်းကားပြုမှုသည်။

ရှက်သွေးဖြန်း - ကြိ / ယှက်သွေးဖျန်း / ရှုတ်တရက် အရှက်ရ သဖြင့် မျက်နှာတွင် သွေးပျံ့၍ နီရောင်သန်းသည်။

ရှက်အမ်းအမ်း - ကြိဝိ / ယှက်အန်းအန်း / ရှက်စိတ်ကြောင့် တွန့်ဆုတ် လေးကန်လျက်။ ရှက်သဖြင့် ပြုမူဆိုဆဲ အမူအရာ ဆိုင်းငံ့တန်ရပ်လျက်။

ရွှောက်

ရွှောက် - န / ယှောက် / အရည်အိတ်ငယ်များဖြင့် ဖွဲ့ထား သော အမြွှာများပါရှိသည့် အသီးသီးသီးပြီး အနံ့၊ အဆီ ကိန်းအောင်သည့် ခါးသီးရွက်နှင့် ဆူးရှိ အပင် တမျိုး။

(ရွှောက်ချို၊ ရွှောက်သခွား၊ မျောက်လိမ္မော် စသည် အမျိုး များစွာရှိသည်။)

ရွှောက်ချို - န / ယှောက်ချို / အရသာချို၍ အရည်ရွှမ်းသော အလုံးသေးရွှောက်သီးတမျိုး။

ရွှောက်ဆူးပိုး - န / ယှောက်ဆူးပိုး / စပါးပင်ကို ဖျက်ဆီးတတ် သော ပိုးကောင်တမျိုး။ (ကွက်နာပိုး၊ ပင်ဖြတ်ပိုး၊ ပိုးတောင့် တဲ၊ အရွက်ပိုး၊ စပါးညှန်နက်ပိုး ဟူ၍ ခေသအလိုက်အခေါ် ကွဲသည်။)

ရွှောက်ဆူးသစ် - န / ယှောက်ဆူးသစ် / သံစိမ်းနှင့် အကြမ်းစား ပြုလုပ်ထားသော အဖူးမှ အဖျားချွန်အထိ တောက်လျှောက် ထွယ်ရူးသွားသော ခိုက်သံတမျိုး။

ရွှောက်ပိုင်း - န / ယှောက်ပိုင်း / ဝန်း၍ စောက်သော သံစိမ်း အိုး တမျိုး။

ရွှောက်ပန်းသီး - န / ယှောက်ပန်းသီး / အရသာ ချိုသော ရွှောက်သီးကြီးတမျိုး။

ရွှောက်လိမ္မော် - န / ယှောက်လိမ္မော် / အခွံပါး၍ မှည့်လျှင် အဝါရောင် သန်းသော အမြွှာရှိသည့် အရသာချိုသော ရွှောက်သီး တမျိုး။

ရွှောက်သခွား - န / ယှောက်သခွား / အလုံး ရှည်မျော၍ တောက်ဆတ်သောအသားနှင့် အခွံကိုပါ အစိမ်း စားသုံးနိုင် သော ရွှောက်သီးတမျိုး။

ရွှောက်သီးဆေးပြား - န / ယှောက်သီးဆေးပြား / ရွှောက်သီးကို ဆားနှင့် နှပ်သိပ်ပြီးနောက် နယ်ပြီးသော ပျော့ပတ်တွင် နယ်ချို စသည် ရောင်စပ်၍ အပြား၊ အတုံး၊ အခဲ စသည့် ပြုလုပ်ထားသော အချဉ်အငန်စားမွှမ်း။

ရွှိက်

ရွှိက် - ကြိ / ယှိုက် / ခ၊ ဝင်သက် ပြင်းစွာ ရှူသွင်းသည်။

ရွှိက် - နဝိ / ယှိုက် / အတွင်းသို့ ပြေစွာ ချိုင့်ဝင်သော။

ရွှိက်ကုန်း - န / ယှိုက်ကုန်း / ရင်ချပ်၍ ကျောပြင် ကိုင်း သောသူ။

ရွှိက်ကြီးငေါ့ကြီး - ကြိဝိ / ယှိုက်ကြီးငေါ့ကြီး / ဝင်သက်ရှည်ကြာ စွာ ပြင်းစွာရွှိက်လျက် (ငိုသည်)။

ရွှိက်ကြီးတင် - ကြိဝိ / ယှိုက်ကြီးတင် / ရွှိက်ကြီးငေါ့ကြီး - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရွှိက်ပက် - နဝိ / ယှိုက်ပက် / အတွင်းသို့ တိမ်စွာ ပျက်ဝင် သော။

၅၆

၅၆ - ကြိ / ယုင် / ၁၊ အသက်နှင့်တကွ တည်သည်။ အသက် တည်ဆဲ ဖြစ်သည်။ မသေမပျက်ရှိသည်။ ၂၊ ဖြစ်ပွား စည်ပင်သည်။ ၃၊ (အဆောင်) လှုပ်ရှား တောက်ပသည်။ ရောင်ခြည်ပြာသက်သည်။ ၄၊ သွက်လက် လှုပ်ရှားသည်။ (မြင်အား၊ ကြားအား) သွက်လက် ဖျက်လတ်သည်။ လျင် သည်။ (မျက်စိရှင်၊ နားရှင် စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။)

၅၆ - န / ယုင် / ၁၊ တစုံတရာကို ပိုင်ဆိုင်သူ။ အရှင်။ ပိုင် ရှင်။ (ဥစ္စာရှင်၊ အိမ်ရှင်၊ နေရှင် စသည် အသုံးရှိသည်။)

၂၊ မိန်းမတစ်ယောက်က တတက်သားအား ခေါ်ဝေါ်ပြော ဆိုသော စကား။ ၃၊ မိန်းမထူးသံ။ ပြန်၍ ခွန်းတုံ့မေးသံ။ ၄၊ မိန်းမ၏ အမည်အစ။ (ရှင်မင်း၊ ရှင်ငြိမ်းမယ်၊ ရှင်ထွေး စသည် အသုံးရှိသည်။) ၅၊ ရှိသောမြတ်နိုးခြင်းငှာထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ သာမဏေ။ ကိရှင်။

ရှင်ကဗျည်း - န / ယုင်ကပ်စီး / [အေး] လဲလှပင်အမ။

ရှင်စော - န / ယုင်စော / မြတ်စွာဘုရားအား မြတ်နိုး ကြည် ညီစွာ ခေါ်မှတ်သော အမည်။

ရှင်တော် - န / ယုင်တော် / မြတ်စွာဘုရားအား မြတ်နိုး ကြည် ညီစွာ ခေါ်မှတ်သော အမည်။

ရှင်မ - န / ယုင်မ / [အေး] လဲလှပင်အမိ။

ရှင်မင် - န / ယုင်မင် / ၁၊ မြတ်စွာဘုရားအား မြတ်နိုး ကြည် ညီစွာ ခေါ်မှတ်သော အမည်။ ၂၊ ရုပ်ပွားတော်။ (ရှင်ပင် ပေါင်းလဲ၊ ရှင်ပင်သာလျောင်း စသည်ဖြင့် ခေါ်တွင်သည်။)

ရှင်မျက် - န / ယုင်မျက် / အကျင့်သိက္ခာကျိုးပေါက်သော ရသေ့၊ ရဟန်း။ အလဇ္ဇီရဟန်း၊ ရဟန်းယောင်။

ရှင်ပြု - ကြိ / ယုင်ပြု / အရွယ်သင့်သော ယောက်ျားသူငယ်အား သာမဏေတတ်စေသည်။ သူငယ်တစုံတည်းအား သာမဏေ ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်သည်။

ရှင်သူရှင် - န / ယုင်ပယင် / နိုင်ငံအုပ်ချုပ်သည့်မင်း၊ ဗုဒ္ဓဘိသိက် ခံသောမင်း။

ရှင်မ - န / ယုင်မာ / ၁၊ ရွယ်တူ တန်းတူ အမျိုးသမီးအား လေးစားစွာ ခေါ်ဝေါ်သော အာလုပ်။ ၂၊ ဇနီးကို ခေါ် ဝေါ်သော အာလုပ်။

ရှင်မီး - န / ယုင်မီး / မိန်းမတို့ အတွင်း ခံအဖြစ် တတ်ဆင် သည့် အင်္ကျီတမျိုး။ [ပြင်]

ရှင်ယောင် - န / ယုင်ယောင် / ရဟန်းတို့၏ အသွင် အပြင် အမူအရာကိုတူ၍ ရဟန်း အ ယောင်ဆောင်သူ။

ရှင်မီးအင်္ကျီ

ရှင်ရှင် - ကြိဝိ / ယုင်ယုင် / အဟုန်နှင့် စီးသွန်းလျက်။ “မြေကြီး ခြောင်းခြောင်း၊ ရေကြောင်း ရှင်ရှင်။” သစ္စာ*၉၆။

ရှင်ဆူဆူ - ကြိ / ယုင်လူလူ / သာမဏေအဖြစ်မှ လူအဖြစ်သို့ ပြန်၍ကျပွားခြင်းသည်။

- န / ယုင်လူလူ / ရှင်သာမဏေတဝဂ် ဇွန်လွှတ်ပြီး ခါစ သူငယ်။

ရှင်လိမ်ပြန် - ကြိ / ယုင်လိမ်ပြန် / ရှင်ဆူဆူ - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရှင်စောင်း - န / ယုင်လောင်း / ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ တက် ရောက်မည့်အထိ သူငယ်။

ရှင်စောင်းလျှံ - ကြိ / ယုင်လောင်းလဲ့ / ရှင်လောင်းနှင့်တကွ လျှံလျှံဝတ္ထုစသည်တို့ကို ရွာ၊ ကျောင်း စသည်တို့၌ လှည့် ပတ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ပြသသည်။

ရှင်သာမဏေ - န / ယုင်သာမဏေ / ဆပ်ကိုင်တို့၌ သက်န်းဝတ်၍ ကာ သရက်ကိုင်တည်ပြီး ဆယ်ပါးသီလစောင့်ထိန်းသူ။

ရှင်သန် - ကြိ / ယုင်သန် / စည်ပင်မှုပျက် ဆက်လက်ကြီးထွား သဲ ဖြစ်သည်။

ရှင်သံ - န / ယုင်သုန် / ခွေဖြူ။ ပလက်တီနမ်။

၅၆

ရှင် - န / ယုင် / ရှင် - န၊ ၂၊ ၃၊ တို့နှင့် အတူတူ။

- စည်း / ယုင် / ၁၊ တစုံတည်း၏ ဆိုလိုရင်းအားတော်ကို ကိုး ကားရာ၌ မိမိသဘောမနှစ်သက်သော အခါမျိုးတွင် “ဤသို့ ကား အဆိုရှိသည်ဟူ၏။ ရှိသတက်၊ ရှိသတုံ။” စသည်ပြောဆို လိုရာ၌ သုံးသော ကြိယာ စကားလုံး။ ဝင်လာနိုင်သော စောဒကကို တင်ကူး ဖော်ပြရာ၌ သုံးသော ကြိယာ စကားလုံး။ “အကယ်၍ကား မရှိကုန်၏ရှင်။” စွယ်၊ ပ။ ၇၁။

၂၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ကြောင်းကို တင်ပြလိုရာ၊ ဝန်ခံလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ “အချက်ကျကျ၊ အရာအခါ နှိုင်း၍ ဆင်ခြင်၊ ဖော်ကွန်းတင် ရှင်။” သဏ္ဌာ၊ နိဂုံး*၁။

၅၆

ရှင် - ကြိ / ယုင် / ၁၊ သန့်ပြန့်စင်ကြယ်စေရန်၊ အတားအဆီး မရှိစေရန်၊ မလိုသောအရာများကို ဖယ်ရှားသည်။ ၂၊ ရုပ်သော အရာကို ပြေအောင်ပြေတွင်သည်။ ၃၊ ပြဿနာကို ပြေစေ သည်။

- နဝိ / ယုင် / ၁၊ အနှောင့်အယှက် အတားအဆီးကင်းစင် သော။ ၂၊ လူသူပရိသတ် နည်းပါးသော။ လူသူကင်း

သော။ ၃၊ သိသာလွယ်ကူသော။ ၄၊ ပါးစပ်အတွင်း၌ အာရုံကြောများ ပွင့်သွားသော။

ရှင်း-န / ယင်း/ ကျောက်စိမ်းအပေါ်ယံ၌ တွေ့ရတတ်သော အနက်ရောင်ယုတ်သန်းသည့်အကြော။

ရှင်းတမ်း-န / ယင်းအနီး/ ယက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကွဲပြားလွယ်ကူစွာ သိရှိသင့်သောအရာတို့ကို စနစ်တကျရေးသားတင်ပြအသိပေးချက်။

ရှင်းရှင်း-ကြိဝိ / ယင်းယင်း/ ၁၊ ကွဲပြားသိသာလွယ်စွာ။ ရောနှောရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိစေပဲ။ ၂၊ လုံးဝလွတ်ကင်းစွာ။

ရှင်းလင်း-ကြိ / ယင်းလင်း/ ရှင်း-ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
-နဝိ / ယင်းလင်း/ ရှင်း-နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ရှင်းလင်းချက်-န / ယင်းလင်းကျက်/ ကွဲပြားသိသာအောင် ပို၍ နားလည်သဘောပေါက်အောင် လင်းပြချက်။

ရှင်းလင်းပွဲ-န / ယင်းလင်းပွဲ/ ပရိသတ်များသိသင့်သိထိုက်သည်တို့ကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် လူထုစည်းဝေးပွဲ။

ရှောင်

ရှောင်-ကြိ / ယောင်/ ၁၊ မပါမဝင်ရအောင် ဖယ်ထွက်သည်။ ၂၊ လွတ်ကင်းအောင် ထပ်မံသို့ ခွာနေသည်။ မထိမနက်အောင် ကြိုတင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၃၊ တန့်တထုထိတော့၊ စားသောက်၊ ကြည့်ရှု၊ နားထောင်ခြင်း စသည်ကို မပြုမိအောင် ခြိုမြဲထိန်းသိမ်းသည်။ မကျူးလွန်မိအောင် စောင့်သိမ်းသည်။

ရှောင်ကြဉ်-ကြိ / ယောင်ကျင်/ မတွေ့မဆုံး မထိမခိုက်၊ မပြုလုပ်မိအောင်နေသည်။ မပေါင်းသင်း မဆက်ဆံပဲနေသည်။ ကျူးလွန်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်အောင် အားထုတ်သည်။

ရှောင်တခင်-ကြိဝိ / ယောင်တခင်/ ရုတ်တရက်၊ အမှတ်မထင်အားဖြင့်။

ရှောင်တခင်ခွင့်-န / ယောင်တခင်ခွင့်/ ရုတ်တရက်အားဖြင့်ပေါ်ပေါက်သော ကိစ္စကြောင့် လုပ်ငန်းခွင် မတက်နိုင်သည့်အတွက် တကြိမ်လျှင် သုံးရက်ထက်မများ ခံစားနိုင်ခွင့်ရှိသော ခွင့်ရက်အမျိုးအစား။

ရှောင်တိမ်း-ကြိ / ယောင်တိမ်း/ မိမိအား ထပ်မံသူမတွေ့အောင် သို့ မဟုတ် ဘေးအန္တရာယ်မထိပါးရအောင် လွတ်ရာသို့ လွှဲဖယ်နေသည်။

ရှောင်တယ်-ကြိ / ယောင်တယ်/ မိမိမတွေ့လိုသည်တို့နှင့် လွတ်ကင်းအောင် ဖယ်ထွက်သည်။

ရှောင်တီး-န / ယောင်တီး/ မိမိမလိုအားရာကိုမပြုမိ မကျူးလွန်မိ၊ မတွေ့ တိမ်းအောင် သတိဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းသည်။ လွတ်ရာ၌နေသည်။

ရှောင်လွှဲ-ကြိ / ယောင်လွှဲ/ မိမိတွေ့ဆိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည်ကို မတွေ့မဆိုင် မဆောင်ရွက်ပဲ လွတ်ကင်းအောင် အားထုတ်သည်။

ရှောင်း

ရှောင်း-စည်း / ယောင်း/ ကဗျာလင်္ကာတို့၌ အများအားဖြင့် အနိဝါကျပါ ကြိယာတို့တွင် ပုဒ်ဖြည့်အဖြစ် သုံးသောသောစကားလုံး။ “ဓုရသနေး၊ စေတီလည်းကောင်း၊ ကြိုက်လေရှောင်းလျက်”။ ပါမီ*သ။ “သူတော်စစ်အား ပြစ်မှားအကြောင်း၊ အောက်မေ့ရှောင်းသော်”။ ဘူပေါင်း*၄၄။

ရှောင်း-ကြိ / ယောင်း/ ပေါ်ချဉ်းကပ်ခိုသည်။ ပေါင်မြှောင်သည်။ လူ့ပြည်ကျဉ်းမြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရှောင်း၍၊ အပေါင်းချမ်းသာ။ သံဝေ*၂၉။

ရှိုင်

ရှိုင်-နဝိ / ယိုင် / အနည်းငယ်ဟိုက်ချိုင်သော။ “ခင်ဗျာခြင်သည့် စပါးမြေညှိ၊ ရှိုင်နေသည်။”

ရှိုင်း

ရှိုင်း-နဝိ / ယိုင်း/ စောက်နက်စွာ ချိုင့်ခွက်သော။
-ကြိ / ယိုင်း/ ကိုင်းညှုတ်သည်။ ဦးနှစ်သည်။ “မထေရ်မြတ်ရှိရာကို ရှိုင်းပြီး ညွတ်ကိုင်းပူဇော်လို၊ နေကြတော့တယ်တဲ့။” မဇ္ဈိ၊ ၃၊ ၆၆။

ရှစ်

ရှစ်-န / ယှစ်/ သူနစ်ထက် တခုထက်သော ကိန်းဂဏန်း။
ရှစ်ခေါက်ချိုး-န / ယှစ်ခေါက်ချိုး/ [ဥပစာ] မကြည်လင်း၊ မသာယာသော၊ စုအောင့်သည့်မျက်နှာထား။ မကျေချမ်းသော သွင်ပြင်မူရာ။

ရှစ်စပ်-န / ယှစ်စပ်/ လယ်ထွန်ထုတ် ထွန်ရေနှင့်၍ မြေညှက်စေရန် ထွန်လေ့ရှိသော ထွန်ရေမှန်ချက်။ (အလျားစောင်း၂ လွှာ၊ နံစောင်း၂ လွှာ၊ လေးကွက်ကျား၂ လွှာ၊ တောင့်ကြိုးအုပ်၂ လွှာ စသည် စုစုပေါင်း ၈ လွှာ၊ ၈ စပ် ဖြစ်သည်။)

ရှစ်စပ်ကလည်-နဝိ / ယှစ်စပ်ကလယ်/ [ဥပစာ] အလွန်နု၊ စပ်ကျင်လည်သော၊ ကျွမ်းကျင်ပေါက်ရောက်သော။

ရှစ်ဆယ်ပေါ်တေးထပ်-န / ယှစ်ဆယ်ပေါ်တေးထပ်/ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၀ ပြည့်နှစ်ပတ်ဝန်းကျင်၌ စတင်၍ အရေးအသားများသော ကာရန်နှင့်စကားလုံးများတိုးပြည့်ထားသည့် တေးထပ်တမျိုး။

ရှစ်ပါးသီလ-န / ယှစ်ပါးသီလ/ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်အရ ဥပသ်ဆောက်တည်သော လူတို့ စောင့်ထိန်းရသည့် သီလရှစ်ပါး။ (၁၊ သူ့အသက်ကို သတိခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။

ရှိန်

ရှပ်

ရှပ်ကော့

ရှိန် - နဝ် / ယိန် / အပူငွေ ထိတွေ့သော။ (အပူငွေ ပူသော။) ပူသော။
 - ကြိ / ယိန် / ခ၊ အပူငွေပြာသည်။ ၂၊ အပူငွေပြာဝ ဟိသည်။
 - န / ယိန် / ခ၊ ပူသောအစိုး။ အဟုန်။ (မိမိနှင့် အပူငွေ ဟု အသုံးရှိသည်။) ၂၊ လုပ်ရားမှ လည်ပတ်မှု၏ ပုံစံသော အကျိုးဆက်။ အရှိန်။ ၃၊ ပေါ်ထွက်သော အပူငွေထွက်။ အရှိန်အဝါ။
 ရှိန်စော - န / ယိန်စော / တန်ခိုးသတ္တိ။ “အာဏာအသွေး ရှိန်စော ချိုတဲ့ ဆောင်ပါးစည်း။” ပါမိ*က။
 ရှိန်ရှိန်တောက် - ကြိ / ယိန်ယိန်တောက် / အဟုန်ပြင်းလှ ပြင်းပေါ်သည်။
 - ကြိဝိ / ယိန်ယိန်တောက် / တဟုန် ခြား ခြားတက် ထင်ရှားလျက်။

ရှိန်း

ရှိန်း - ကြိ / ယိန်း / ခ၊ ပုံနှံသည်။ “မေတ္တာပုံ ရှိန်း ပြသး ထိန်းလျှင်၊ လည်းဆိန်းနောက်ပယ်၊ မျက်နှာလည်လျက်၊” မကီ* ၁၀၉။ ၂၊ ရှက်ရှံသည်။ (ရှိန်းမိန်း၊ မိန်းမိန်းဟူ၍ သုံးသည်။) “နောက်နောက်က ပြီးသုရန်အား ပုံနှံခံ ကြည့်အတွက် မျက်နှာပြောင်တိုက်၍ သွားရမှာလည်း ရှိန်း နေသည်။” ဂ္ဂ၊ ၁၃၊ ၁၅၀။ ၈။
 ရှိန်း - န / ယိန်း / ကိုယ်ပျောက်နိုင်ခြင်း၊ ထူးခြားသော တန်ခိုးသိရှိပြည့်မြောက်ခြင်းစသော လောကီအစွမ်းသတ္တိ။
 ရှိန်းစို - န / ယိန်းစို / အပင်အစေ့မှ ချက်လုပ်ရရှိသော မသားဟက်ဝင်သည့် အနံ့ ပြင်းသော အစေးခံတမျိုး။ ယင်းအပင်။
 ရှိန်းဆာယာ - န / ယိန်းဆာယာ / ရှိန်း၏အစွမ်းသတ္တိ။ ကိုယ်ဆောင်ပျောက်အောင် ကုန်သားနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ။
 ရှိန်းပျိုး - ကြိ / ယိန်းပျိုး / ရှိန်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ရှိန်းသတ္တိ ရရှိသည်။
 ရှိန်းမိန်း - ကြိ / ယိန်းမိန်း / ခ၊ ရှက်ကြောက်မှုကြောင့် ကလေးလုံးလိုလို သွေးမျှားပျံ့နှံ့၍ ပူရိန်းမှစေးရသည်။ ၂၊ ကိုယ်လက်မမီသောရှိသည်။

ရှိန်း

ရှိန်းရှိန်း - ကြိဝိ / ယှန်းယှန်း / အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာ။ “မ၊ သတ္တန် ပြန်ပြန်၊ တောနှင့်နှုန်းလျက်၊ ရှိန်းရှိန်းသိမ်းစား၊ လွှတ်ကားပျံ့လည်း၊” ပြည်ရန်* ၇။

ရှပ် - နဝ် / ယပ် / ကောင် / နှုတ် နှုတ် အနံ့ ပျံ့သော ကိုယ်ခန္ဓာ သည် နှုန်းပြင်အာကရေ ပေါ်လာရုံခေတ်တမျိုး။
 ရှပ်ခိုင် - န / ယပ် / ခ၊ အဝတ်အထည်၊ ဆိပ်သုံးပစ္စည်း၊ အသွယ်နှင့်ပည့် ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ဆောင်းချသောသို့ ဆိုင်။ ၂၊ ရှပ်အင်္ကျီမှအစ အဝတ်အထည်အမျိုးမျိုး ချုပ်လုပ်ခြင်း၊ ချုပ်ပြီးအထည် ဆောင်းချခြင်းစသည်ပြုလုပ်သောဆိုင်။
 ရှပ်ပုတိုက် - ကြိ / ယပ်ပုတိုက် / လက်ဝါးချင်း ပြင်းပြင်းပွတ်၍ ပြစ်ပေါ်သော အပူငွေဖြင့် ထိခိုက်ဆောင်ရမ်းမှုကို ဖိဆံ့သောသတ္တိ။ ယပ်ပုတိုက်သည်။
 ရှပ်ဟက် - နဝ် / ယပ်ဟက် / အစောက်မထပ် ချိုင့်ဝှမ်းရုံ ဖြစ်သော။
 ရှပ်ဟစ် - န / ယပ်ဟစ် / ကိုညှင်းခိုးပစ်၍ ကစားနည်း။
 ရှပ်ချင် - န / ယပ်ဟစ် / ရှပ်အင်္ကျီချုပ်လေ့ရှိသော အဝတ်စ။
 ရှပ်ရှပ် - န / ယပ်ဟစ် / အထူထူနှစ်ထပ်၊ အပြားအပြင် ချင်း ၄-၅ ခု ပွတ်တိုက်၍ မြည့်သော။
 - ကြိဝိ / ယပ်ဟစ် / ကြမ်းကြမ်းရှု ထိတွေ့လျက်။
 ရှပ်လေ့ရှိ - န / ယပ်ဟစ် / ယပ်အင်္ကျီ / ယပ်အင်္ကျီမျှားတတ်သောသော ရှေ့ခွဲအင်္ကျီတမျိုး။

ရှပ်

ရှပ် - ကြိ / ယပ် / ခ၊ ပါးစပ်၊ သို့မဟုတ် နှာခေါင်းတွင်းသို့ တချက်တည်းအဟုန်ဖြင့် ရှိက်သွင်းသည်။ ၂၊ အတွင်းသို့ ကျုပ်ဝင်အောင်ပြုသည်။ ကျဉ်းကျဉ်းစေသည်။ ၃၊ ယုတ်ဝလျှော့သွင်းသည်။ “ရွှေမသွင်း၊ ကေမုန့်ရွှေ ထိန်ရွှပ်တိ၊” ကဝေ၊ ပ။ ၁၄၀။ ၄၊ တွန်းခေါက်စေသည်။ “ဆိုက်လည်း နှိုး၊ ရှပ်စည်းအညှာ၊ သည်ရိက္ခာဟု။” ငဝေ* ၈၃။
 - နဝ် / ယပ် / တွန်းခေါက်သော။ “ချင်းလက်ချင်းခြေ၊ ငာရေတွန်းနှုတ်၊ ဘားပြုပ်ကိုယ်နယ်။” ဘုလင်* ၉၉။
 ရှပ် - နဝ် / ယပ် / ထွေးယွက်ရောမြှမ်းသော။ ပရမ်းလင်းသော(လှည့်ရှပ်၊ ဇာတ်ရှပ်၊ အမှုရှပ်၊ ချည်ခင် ရှပ် ရှိသည့်ဖြင့် သုံးသည်။)
 - ကြိ / ယပ် / ခ၊ ထွေးယွက်အောင်၊ ရောစေ့အောင်ပြုသည်။ (အမှီးရှပ်သည်၊ ဝင်ရှပ်သည်၊ စာရင်းရှပ်သည် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂၊ မသက်ဆိုင်ပါဝင်စွက်ပတ်သည်။ ၃၊ ကောက်ကျင်းရင်းလဲသည်။ “ဤလူ အင်မတန်ရှပ်တတ်သည်၊” ယပ်အား၍ ပေါင်းပါ။
 ရှပ်အေး - နဝ် / ယပ်ထွေး / ရှင်းလင်းခြင်းမရှိ၊ ထွေးယွက်ရောစေ့ပါသော။

ရွှပ်ထွေးပွေလီ - နဝိ / ယုတ်ထွေးပွေလီ / အမျိုးမျိုးအထွေထွေ
စုံလင်ရောနှောသော။ ပြဿနာအမျိုးမျိုး ရောနှောပတ်သက်
သော။

ရွှပ်ပွေ - နဝိ / ယုတ်ပွေ / အစီအစဉ်မကျ စုပေါင်းရောပြွမ်း
နေသော။

- ကြိ / ယုတ်ပွေ / ရောဝင်နှောင့်ယှက်သည်။ ရွှပ်ထွေး
အောင် ဖန်တီးသည်။

ရွှပ်ရှက်ခတ် - ကြိဝိ / ယုတ်ယုတ်ခတ် / အစီအစဉ်မကျ၊ ဖရိုဖရဲ
ရွှပ်ထွေးပွေ နောက်လျက်။

ရွှပ်ရွပ် - န / ယုတ်ယုတ် / ခ၊ အရည်သောက်ရာတွင် ခံတွင်းမှ
ပြည်သောအသံ။ ။ ရွက်ပင့်ငိုကြွေးသံ။

ရွှပ်ရွပ်ယုတ်ယုတ် - ကြိဝိ / ယုတ်ယုတ်ယုတ်ယုတ် / ပြဿနာ
ပွေလီ၍ ကမောက်ကမဖြစ်အောင် ဝင်ရောက်အားထုတ်သော
အားပြင်း။ ပြဿနာကြီးမားရွပ်ပွေအောင် စွမ်းအားသော
အားပြင်း။

ရွပ်

ရွပ်ပိန် - န / ယုန်ပိန် / ဖွင့်သည့်အခါ ပြင်းထန်စွာကန်ထွက်၍
ရေမှန်နှင့် ပလိပ်ထသော ချဉ်ပန်ဖန်အရသာရှိသည့် ဝိုင်
အရက်တမျိုး။ (ပြင်သစ်နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်း ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့
ဖူးသည့် ရွပ်ပိန်ဒေသကိုခွဲ၍ ခေါ်သည်။) [လိပ်]

ရွမ်း

ရွမ်း - န / ယုန်း / ခ၊ အများအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း
အရှေ့ဘက်ကုန်းမြင့်ဒေသတစ်ခု၌ အခြေစိုက် နေထိုင်သော
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတမျိုး။ ။ သုံးပုံပုံတွင်ပါသော ရွမ်းစဲ
အမျိုးအစား။ (ကျူးစဲ ၂ ချပ်၊ ပါတစ်စဲ ၂ ချပ်၊ ငါးပေါက်
ချွန်၊ ငါးပေါက်ကုန်း ပေါင်း ၂ ချပ်၊ ခြောက်ပေါက်ပြား ၁
ချပ်၊ သုံးပေါက်ချွန် ၁ ချပ် စုစုပေါင်း ၁၁ ချပ်ပါရှိသည်။)

ရွမ်းကြက်သွန်ဖြူ - န / ယုန်းကျက်သွန်ဖြူ / အမြစ်ဖွားဖြာ
သောအစပ်ပြင်းသည့် ကြက်သွန်
ဖြူတမျိုး။

ရွမ်းကရား - န / ယုန်းသောား / ထံမှန်
ရောစပ် ပြုလုပ်ထားသော ငမ္ပ
ကရားတမျိုး။

ရွမ်းစမောက် - န / ယုန်းစမောက် /
နိုးချောနှင့် ရက်လုပ်ထားသော
ခေါင်းအုပ်ငယ်၍ အပြန့်ကျယ်ထား
သည့် စမောက် တမျိုး။

ရွမ်းစမောက်

ရွမ်းချောချော - ကြိ / ယုန်းဂျောချော / ပေးချေရာရှိသော ငွေကို
အသုံးတရပ်စီ အလိုက်တစုချင်း ခွဲ၍ပေးချေသည်။

ရွမ်းငရုတ် - န / ယုန်းငရုတ် / အတောင်ရှည်သော၍ အစပ်က
သော ငရုတ်သီးတမျိုး။

ရွမ်းဆီ - န / ယုန်းဆီ / တောသစ်ချပင်မှ ရရှိသော အဆီခတ်
ပါရှိသည့် အစေး။

ရွမ်းဆေးခါး - န / ယုန်းဆေးခါး / ခါးသောအခွက်ရှိ၍ ဆေး
ပက်ဝင်သည့်ပြင် ပဲလုံးနှင့်ယင်းအခွက်ကို အတန်းငယ်ရောင်
၍ ဟင်းခါးချက်စားရသည့် အပင်တမျိုး။ (ရွမ်းပြည်နယ်
တွင် ငှက်ဖျားကောကွယ်ရန် ချက်စားလေ့ရှိသည်။)

ရွမ်းထမင်းချဉ် - န / ယုန်းထမင်းချဉ် / ထမင်းကို ဝက်သား၊
အမဲသား စသည် အနည်းငယ်နှင့် ဆား ရောစပ်နယ်၍
အချဉ်သိပ်ပြီးနောက် စားချဉ်ပွယ်ဖြစ်အောင် ဆီချက်ကြက်
သွန်ကြော်စသည့် မွမ်းမံထားသော စားဖွယ်။

ရွမ်းစား - န / ယုန်းစား / ထိပ်ချွန်၍ အပြားရှည်သွယ်ကာတိ၍
ပေါ့ပါးသည့် ဓားအိပ်စွပ် ဆောင်စားတမျိုး။

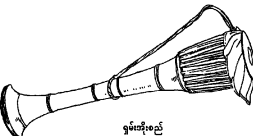
ရွမ်းနံနံ - န / ယုန်းနံနံနံ / ပြားပြန့်၍ အနားတဘက်စီတွင်
ဆူးရှိ၍ အနံ့ပြင်းသော အရွက်များ အမြစ်ခြေမှ ဖြာထွက်
သော ဟင်းခတ်အပင်တမျိုး။

ရွမ်းဖက်လိပ် - န / ယုန်းဖက်လိပ် / ရွမ်းဖက်ခေါ် သနပ်ဖက်
နှင့်လိပ်တီးသော ဆေးပေါ့လိပ်။

ရွမ်းဘောင်းဘီ - န / ယုန်းဘောင်းဘီ / ယုန်းဘောင်းဘီ / ခြေအိုး
ပွယောင်းသည့်ပြင် အထက်ဆင်တပ်၍ ချုပ်လေ့ရှိပြီး၊ ပုဆိုး
ကဲ့သို့ ဆည်းဝတ်ရသော ဘောင်းဘီပွတမျိုး။

ရွမ်းသနပ်ခါး - န / ယုန်းသနပ်ခါး / သနပ်ခါးကဲ့သို့ လိမ်းရသော၊
ပို၍ အဝါရောင်သန်းသည့် အပွေးမာရှိသော၊ အမွှေးနံ့မဲ့
သစ်ခေါက်တမျိုး။

ရွမ်းအိုးစည် - န / ယုန်းအိုးစည် / အုံရာပုံတောင်းပါ ရှည်လျား
သော ရွမ်းအမျိုးသားများတို့၌ အိုးစည်တမျိုး။

ရွမ်းအိုးစည်

ရွိမ်း

ရွိမ်း - နဝိ / ယိုင်း / ပူသော၊ စပ်သော။

- ကြိ / ယိုင်း / လွန်ကဲစွာ လွှမ်းမိုးသည်။ (ကျေးဇူး
ရှိမ်း၊ မေတ္တာရှိမ်း၊ သရေရှိမ်း၊ ပြည်ရှိမ်းစသည်ဖြင့် အသုံး
ရှိသည်။)

ရှမ်း - နဝိ / ယိုန်း / စိမ်းစိုသော။ စိုပြေသော။ (ရှမ်းရှိုမ်းဟု ဆင့်၍ အသုံးများသည်။)

ရှမ်းပည်း - ကြံ / ယိုန်းချိုး / ပေါ်အရှက်ရသည်။ ရှက်ရွံ့သည်။

ရှံ့

ရှံ့ - နဝိ / ယွန် / အတွင်းသို့ ကျုံ့ဝင်တွန့်ခေါက်သော။
- ကြံ / ယွန် / အတွင်းသို့ ကျုံ့ဝင် တွန့်ခေါက်အောင် ပြုသည်။

ရှံ့ကြိုး - န / ယွန်ဂျိုး / ချည်မျှင်နှင့် ကြက်ပေါင်ကိုတွန့် ရက်ထားသော ကြိုးလုံး ကြိုးပြားစသည်။

ရှံ့ချည်နှပ်ချည် - ကြံဝိ / ယွန်ဂျိနတ်ချီ / တစေ့ချင်းတွင် သဘောအမျိုးမျိုးပြောင်းလဲပြုမူပြောဆိုလျက်။

ရှံ့တွ - နဝိ / ယွန်တွာ / ပျော့တွဲတွန့်ခေါက်သော။

ရှံ့မဲ့ - ကြံ / ယွန်မဲ့ / မနစ်သက်သော ခံစားချက်ကြောင့် မျက်နှာကို တွန့်ခေါက်အောင်ပြုသည်။

ရှိုး

ရှိုး - ကြံ / ယွန်း / ၁။ အောင်နိုင်မှုမရပဲ ရှိသည်။ အရေးနိမ့် သည် (စစ်ရှုံး၊ တရားရှုံး၊ လူဖြစ်ရှုံး၊ စာမေးပွဲရှုံး စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂။ ယုတ်လျော့ဆုံးပါးသည်။ ရဟန်းသည် ဘုရားရှင်သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်း ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ ဝိဗြတံ။ ၃။ ၃။ အရင်းအနှီးပြည့်မီအောင် ပြန်မရပဲရှိသည်။ (ကုန်ရှုံးသည်ဟု အသုံးရှိသည်။)

ရှိုးမိမ့် - ကြံ / ယွန်းမိမ့် / ယှဉ်ပြိုင်မှုတွင် အောင်မြင်မှု မရပဲ ရှိသည်။

ရှယ်

ရှယ် - ကြံ / ယွယ် / ၁။ အတုံ့ အပြန် ကူးလှယ်သည်။ အပန် ဖန် အပြန်အလှန် ဖြစ်စေသည်။ “လှည်းကြောင်းလမ်းဝယ်၊ ယက်ကန်းရှယ်သို၊ သွယ်လှယ်ဘန်ဘန်” တိဏ်* ၄၃။ ၂။ ယက်ကန်းတိုင်ချည်အဖြစ် ရောက်အောင် ရောက်လုံးထဲမှ ချည်မျှားကို တဘက်စွန်းမှ တဘက်စွန်းသို့ တုံ့ချည် ပြန် ချည် သွယ်တန်းသည်။

ရှယ်ယာ - န / ယွယ်ယာ / ၁။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ၏ အညီအမျှ ပိုင်းခြားထားသော အစိတ်အပိုင်းပမာဏ။ အရအဖြစ်ထည့် ဝင်သောငွေ။ ၂။ တစုံတည်း၏အပို အရဖြစ်သော တာဝန်နှင့် ရရှိငွေသည်။ ဝေစု။ ဝေပုံကျ။ [လိပ်]

ရှီ

ရှီ - န / ယွီ / လေပွတ်တိုက်၍ မြည်သောအသံ။ (လေချွန်သံ၊ ဝီစီ မှုတ်သံ၊ မြွေတွန်သံ စသည်တို့ကို ဖော်ပြရာတွင်သုံးသည်။)

ရှီး

ရှီး - န / ယွီး / အဟုန်ပြင်းစွာ မြတ်သန်းသော အရာဝတ္ထုနှင့် လေပွတ်တိုက်၍မြည်သံ။ (ကျည်ဆံ၊ မြားစသည် မြတ်သန်း ရာတွင် မြည်သောအသံ။)

ရွ

ရွ - န / ယွေ / ၁။ အဝါရောင်ဝင်းလက်၍ အလေးချိန်စီး သော အဖိုးတန်ဓာတ်သတ္တု (ဗြစ်စင်)တမျိုး။ (ငွေကြေး အသပြာ၏ တန်ဖိုးအဖြစ် အာမခံ ထားလေ့ရှိသည်။) ၂။ မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားရာ ပစ္စည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေသ စသည်ကို ဂုဏ်တင် ခေါ်တွင်လေ့ရှိသည့် ပုဒ်။ (ရွေနန်း၊ ရွေ့လက် ထက်တော်၊ ရွေ့ကိုယ်တော်၊ ရွှေမုန့်၊ ရွှေဂုံစသည်အသုံးရှိ၏။)

ရွ - နဝိ / ယွေ / စောင်းရွေ့သော။

ရွေ့ကိုယ်ဆေး - န / ယွေကိုလေး / ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး (ဘုရင်၊ လေးမြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ထူး)၏ကိုယ်အလေးချိန်နှင့်အမျှ အချိန် ရှိသောရွေ့။ (ရွေးက အချို့ မြန်မာမင်းတို့၏ ခုပ်တုကို ထို မင်း၏အလေးချိန်နှင့်အမျှဖြစ်သော ရွေ့ကိုတွန်း၍ သားမြေး မင်းအစဉ်အဆက် ပူဇော်ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် နန်းတွင်း၌ ထား လေ့ရှိသည်။)

ရွေ့ကျင် - ကြံ / ယွေကျင် / ရွှေမှုန်ရွှေစ ပါသောမြေကို ရေနင့် ဖျော်၍ အလယ်၌ ကျင်ခွက်ပြင် လှုပ်စေကာ ရွှေမှုန်မျှားချည်း ရကျန်အောင်ပြုသည်။

ရွေ့ကျင်ခပ် - န / ယွေကျင်ခတ် / ရွှေနှုန်းကြိုးမျှင် ထည့်သွင်း ရက်လုပ်ထားသော အထည်။

ရွေ့ကျင်ရိုက်စီး - န / ယွေကျင်ရိုင်း / မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်တွင် တက်လက်မြို့နယ် လှတော ရွေ့ကျင်ရွာဇာတိရှိသော မန္တလေး တောင်ခြေ မဟာဓမ္မိကရာမတိုက် ဆရာတော် အရှင်ဇာဂရာက ဝိနည်းအားလျော်စွာ ပြဋ္ဌာန်းချမှတ်ထားသည့် ရဟန်းကျင့် ဝတ်မှုအတိုင်း ကျင့်သုံးသည့် ယ်ယာဂိုဏ်း။

ရွေ့ကျင်ဆေး - န / ယွေကျင်ဆေး / စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်းရွေ့ကျင် မြို့နယ်တဝိုက်တွင် စိုက်ပျိုးသော ကုလားဆေးခေါ် ဆေးရွက် ပင်တမျိုး။

ရွှေကြို - န / ယွေကြို / (အများအားဖြင့် ဘုရားစောင်းတန်း စသည်တွင်) ဘုရားမှူးများအနက် ရွှေဆိုင်းဝယ်ယူမည့်သူကို မိမိဆိုင်းသို့ သူ့ထက်ငါဦး ကြိုဆိုသို့ဆောင် ခေါ်ယူရသော ဈေးခေါ်သမား။

ရေး ချောင်လည်စွာ၊ ရွှေငွေ အသင့်အတင့် ကိုင်ဆောင် နိုင်သော အခြေရှိလျက်။

ရွှေတမင်း - န / ယွေတမင်း / ကောက်ညှင်းပေါင်းကို ထန်းလျက် နှင့် ခေပ်ပိပြုပြင်၍ အပျဉ်ဖြစ်အောင် ဖြန့်ကားဖိုစိတ်ထား သော စားဖွယ်။

ရွှေတီး - န / ယွေတီး / ယွေတီး / မင်းခမ်းမင်းနား။ သာသနာ ရေး ဝှေ့တင်း၊ မယ်တော်ပျံ စသည်တို့ တွင် စိုက်ဆောက်လေ့ ရှိသော ရွှေချထားသည့် ထီးရွက်ထီးချက်၊ ထီးရိုး စသည် တပ်ဆင်ထားသည့် အဆောင်အယောင် ထီးကြီးတမျိုး။ (မင်းချီးမြှင့်သည့် ရွှေထီးမှာ အရာအသွားအလိုက်၊ အရွက်၊ အရိုး၊ အတွတ် စသည်ရှိ ရွှေအပြည့်၊ ရွှေတစ်စုံတစေသ စသည် အားဖြင့် မွမ်းမံပုံ အဆင့်ဆင့် ကွဲပြား ခြားနားသည်။)

ရွှေတီး - န / ယွေတင်းဂါး / ဝါ အမျှားအားဖြင့် တိုလာချိန် ငါးမူသားရှိရွက် ဝိုင်းစက်လှပသော အပြားအပြား သွန်းလုပ် ၍ တံဆိပ်ဆတ်စိုက်ထားသော ရွှေပြားငယ်။ (တမတ်သား စသည် ရွှေပြားငယ်များလည်း သွန်းလုပ်လေ့ ရှိသည်။) ။ အသပြားအဖြစ် ထစုံတစေသ တန်ဖိုးသတ်မှတ် သုံးစွဲသော ရွှေပြား။

ရွှေတိကြက် - န / ယွေတင်းဂါးကျက် / အဖေရိကန် နိုင်ငံမှ မျိုးပွားလာသော ဥစား၊ အသားစား မျိုးကောင်း ကြက် တမျိုး။

ရွှေတိဂါးပန်း - န / ယွေတင်းဂါးပန်း / လိမ္မော်ရောင်ရှိသော ပွင့် ချပ်မျှားဝိုင်းဖြာ၍ ပွင့်သော လက်ခြားရွက်တွန့်ချိုးပြီး အပင် သွယ်မြင့်သော တနှစ်ပင် ပန်းပင်တမျိုး။

ရွှေတိဂါးရောင် - န / ယွေတင်းဂါးယောင် / အနီနုနှင့် အဝါရေစပ် ထားသော အရောင်။

ရွှေဘူး - န / ယွေဘူး / မြေထဲပင်လယ်ဝန်းကျယ်မှ မျိုးပွားလာ သည့် ဥစားမျိုးကောင်း ကြက်တမျိုး။

ရွှေဘူးတော်သွင်း - န / ယွေဘူးတော် သွင်း / သိန်းလည်တတ်သော အရွယ်ရောက်သည့် ဘုရင့်သားတော် သမီးတော်များကို ဇာတိမာန် တက်ကြွစေရန် မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ထွန်းပြောင် ဘုန်းတောက်ခံပုံများကို သိကျွမ်းစွာ ဖတ်လျှောက်သည့် လေးလုံးစပ်ကဗျာပိုဒ်ရှည်တမျိုး။

ရွှေနွယ် - န / ယွေနွယ် / ဝါ ချပ်ပင် သစ်ပင်များကို ဖိုတွယ်၍ ပေါက်တတ်ပြီး၊ ဖက်ဖူးရောင်၊ အဝါရောင် နုနယ်သော အနွယ်တံရှည်များ ယွက်ခြာ၍ အရွက်မရှိပဲ အပွင့်ပွင့်တတ် သော သုလ်၍ စားသောက်နိုင်သော ကပ်ပါးပင်တမျိုး။ ။ စပ်လုပ်ငန်းတွင် အမွှေးတန်ဆာအဖြစ် ရစ်ငွေ့ထည့်သွင်း သော အရေးအကြောင်း။

ရွှေပုခွန်ခြောက် - န / ယွေပုခွန်ချောက် / သဘာဝ အရောင် အသွေး လှပသော လက်ရွှေပုခွန်ခြောက် အကောင်းအား။

ရွှေပေ - န / ယွေပေ / ဝါ စာရေးရန် အချပ်အလွှာ ပြုလုပ် ထားသော ရွှေချပ်။ ။ [ဥပစာ] မင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ချက်ကို ရေးသားထားသည့် ပြန်တစ် ပေ။

ရွှေပေလွှာ - န / ယွေပေလွှာ / ဝါ အနာဂတ် ကာလတွင် ဖြစ်

ပျက်မည့် အဖြစ်ဆိုးများကို ကြိုတင် ဖော်ထုတ်ရေးသားကာ၊ ဘာသာတရားကို ကိုက္ကယ်ကိုင်ခိုင်းကြရန် နှိုးဆော်စာပါ ရေးသား၍ ထုတ်ပြန်သူ အမည်မဖော်ပဲ မထင်မရှားဖြန့် ဝေလေ့ရှိသော စာရွက်စာတမ်း။ ။ ဆက်လက် ဖြန့်ပွားခြင်း မပြုလျှင် ဘေးရန်သင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ခြိမ်းခြောက်ရေးသား ဖော်ပြ လေ့ရှိသော ပို့သုအမည်မပါစာ။

ရွှေပဲ - န / ယွေပဲ / အသားနူးညံ့၍ အရည်ရွှမ်းသော၊ တိ၍ ပြားသော၊ အသီးတောင်စား ပဲသီးတမျိုး။ သိလပ်။ (အစေ့ကိုထုတ်၍ စားတော်ပဲစိမ်း အဖြစ်လည်း စားသုံးကြ သည်။)

ရွှေပေါ်ပြတင် - ကြိဝိ / ယွေဗော်မျှာစင် / [ဥပစာ] အမြတ်တနိုး မြောက်စား အရေးပေးလျက်။

ရွှေပိုးကောင် - န / ယွေပိုးကောင် / ပေါက်ပေါက်ပွင့်နှင့် ရွှေမှုန်ကို ကျွေးကာ မွေးမြူသော စပါးလုံးခန့်ထားငယ်သည့် ညှိနက် သောပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။ (ငှက်တို့၏မစင်မှုန်ကို ဆေးဝါး အဖြစ် အချို့စားသုံးကြသည်။)

ရွှေပန်း - န / ယွေပန်း / ယောက်ျား၏ လိင်တန်ဆာ။ ပုရိသ နိဗ္ဗိတိ။

ရွှေပန်း - န / ယွေပန်း / ဝတ်ဆံနှင့် ပွင့်ဖတ် အတွင်းပိုင်း ဝါသော အဖြူရောင်အပွင့် ပွင့်သည့် ပန်းတမျိုး။

ရွှေပန်းထိပ် - န / ယွေပန်းထိပ် / ရွှေကို လက်ဝတ်ရတနာမှ အစ အထည်ပုံစံအမျိုးမျိုးသွန်းခြင်း၊ ထုခြင်း၊ မွမ်းမံခြင်း စသည် ပြုလုပ်သောအတတ်ပညာ။ ယင်းအတတ်ပညာလုပ်ငန်း။

ရွှေပိန်း - ကြိဝိ / ယွေပိန်း / တပြင်တည်းရွှေပျံ့ နှဲ့ စွာ။

ရွှေပိန်းပေ - န / ယွေပိန်းပေ / ထိပ်ဝှန်ဘက်နှင့် ဘေးထောင့် အားလုံး တပြင်တည်းရွှေအပြည့် ချထားသော ပေစာထုပ် အမျိုးအစား။

ရွှေပြာခတ် - ကြိ / ယွေဗျားခတ် / ရွှေအတုံးအခဲကို ပါးလွှာ သော အပြားအပြင်ဖြစ်အောင် ခန့်စိတ်ကာ ထုနှိုက်ပြုပြင် သည်။

ရွှေပြည်ခိုး - န / ယွေပျီစိုး / ရင်ပတ်မှတစ်ပါး အမျှားအားဖြင့် မည်းနက်သော၊ အသံသာယာစွာ မြည်တွန်တတ်သည့် ပင်မြင့်မျှားတွင် နေတတ်သော ငှက်ငယ်တမျိုး။ (မြည်သံကဲ့ စွဲ၍ အမည်မှည့်ခေါ်သည်။)

ရွှေပြည်ခိုး - န / ယွေပျီစိုး / မြန်မာမင်းလက်ထက်တွင် မရွှေ့ ပြောင်းနိုင်သော မြေယာ စသည်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ပေါင်နဲ့ရောင်းဝယ် ဆောင်ရွက်မှုများကို တရားဝင် ကြီးကြပ် စိမ့်မေးရသော ရှေ့ရုံးအရာရှိ မင်းမှုထမ်းတမျိုး။

ရွှေပြည်ခိုးမောင်း - န / ယွေပျီစိုးမောင်း / မြန်မာဘုရင် ထွက် တော်မူပြီး ထွက်တော်မူသည့်အခါ၊ အချက်ပေးသည့် အနေ ဖြင့် တဆယ်တချက်တီးခတ်ရသည့် မောင်းချက်။ (ရွှေပြည် ခိုးအမှုသစ်က တီးခတ်ရသည်။)

ရွှေပွတ် - ကြိ / ယွေပွတ် / ရွှေချထားသည့် မျက်နှာပြင်မှ ရွှေမျှားကို ဖယောင်းလုံး စသည်နှင့်လှိုက်ကဲ့၍ ပြန်လည် ခွာယူသည်။

ရွှေစာရံ - န / ယွေယုန် / မုဉ်လျှင် အသားအဝါရောင်ရှိပြီး အမျှအတိုင်း အမြော်ရှိ၍၊ အလုံးပုံပြာသော၊ စားသုံးရသည့် အသားတမျိုး။

ရွှေလားရောင် - န / ယွေလားယောင် / ပန်းရောင် အနည်းငယ်ရောင်ပေါ်သော အဝါနုရောင်။ အဝါသွေးမျှသော လိမ္မော်နုရောင်။

ရွှေဖိ - န / ယွေဖိ / သင်္ကြန်ကျပြီး ၁၅ ရက်အတွင်း မိုးမရွာသွန်းမီ ခူးဆွတ်၍ အခြောက်လှန်းသော ထွက်ပြုစု လက်ကိုင်သွန်းအခြောက်။

ရွှေဖြူ - န / ယွေဖြူ / လေးရွှ်မာပြီး၊ အချေးတက်ခြင်းကင်းသော ရှားပါးသည့် သတ္တုဖြူတမျိုး။ ပလက်တီနမ်။ (အပူချိန် ၁၇၆၉ စင်တီဂရိတ်မှ အရည်ပျော်သည်။)

ရွှေဘိုချဉ်ပေါင် - န / ယွေဘိုချဉ်ပေါင် / အရသာ အနည်းငယ်သက်၍ အချဉ်လေးသော၊ အစိုတန် လက်ခြားရွက်ရှိသည့် လျှော်ထုတ်ယူရသော ပင်ခြဉ်ချဉ်ပေါင်တမျိုး။

ရွှေဘိုခို - န / ယွေဘိုခို / ရွှေဘိုခေသတွင် ရေသွင်း၍စိုက်ပျိုးသော မျိုးကောင်းစပါးတမျိုး။

ရွှေဘိုချဉ်သီး - န / ယွေဘိုချဉ်သီး / ရွှေဘိုခေသ တဝိုက်တွင် ရွှေကောက်စိုက်ခင်း၌ တီးမှုတ်လေ့ရှိသောနဲ့၊ လင်းကွင်းတို့ နှင့်တူဖက်၍၊ ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ တေးသီချင်း သီဆိုတီးမှုတ်သည့် ဗိုလ်တီးကွက်တမျိုး။

ရွှေဘိုဆေး - န / ယွေဘိုလွန်းသွေး / ရွှေဘိုခေသတဝိုက်တွင် စိုက်ပျိုးသည့် မျိုးကောင်း အလုံးသေး စပါးတမျိုး။

ရွှေပမ - န / ယွေပမ / ရေခြယ်ရန် အစေးအဆီ တမျိုးမျိုးနှင့် ရောစပ်ထားသော ရွှေရောင်တောက်သည့်အမှုန်ပါ မင်သေး။

ရွှေပျဉ်ပေ - န / ယွေပျဉ်ပေ / ရွှေပိန်းပေ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ရွှေမှုန့် - န / ယွေမှုန့် / အလွန်သေးငယ်သော ရွှေအမှုန့်။

ရွှေမှုန့်ကျောက် - န / ယွေမှုန့်ကျောက် / ရွှေမှုန့် ရောစပ်၍ ချက်လုပ်သော ဖန်ကျောက်။

ရွှေရေငွေရေ - န / ယွေရေငွေရေ / အုတ်မြစ်ချရာ၊ သစ်ပင်ကြီးစိုက်ရာ၊ မင်္ဂလာယူရာ စသည်တို့၌ ကောင်းသောနိမိတ်၊ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားသော နိမိတ်တို့ကိုယူ၍ လောင်းရသည့် ရွှေငွေရေတနာ စိမိထားသောရေသန့်။

ရွှေရေ - နဝိ / ယွေရေ / ရွှေမင်နှင့် ရေခြယ်ထားသော။ ရွှေချဉ် မွှမ်းမခြယ်လှယ်ထားသော။ (ရွှေရေပုဂံ၊ ရွှေရေအစ် စသည်ရှိသည်။)

ရွှေရင်းအေး - န / ယွေရင်းအေး / သာကုဓမ္မေတြိတကျောက်ကျောပျဉ်(ဖြူ) အတုံး စသည်များကို အနုနုနီ၊ သကြားရည် စသည်နှင့်ရောပျော်ထားသော စားသောက်ဖွယ်။ (ဒေသအလိုက် ကျောက်ကျော၊ သာကုဓမ္မေတြိ (မိုးသီး)၊ မုန့်လက်ဆောင်းပတ်၊ ဖူးရင်းသီး ရေခဲ စသည်ထည့်လေ့ရှိသည်။)

ရွှေရည်စိမ် - ကြိ / ယွေရည်စိမ် / ယွေယေစိန် / ၁၊ ကြေးသတ္တုစပ်ထည်တို့ကို ရွှေရောင်ပေါ်စေရန် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဓာတ်ရည်တို့ဖြင့် ရွှေကိုကူးပြောင်းစိုက်စေသည်။ ၂၊ သတ္တုတစ်ခုတခုကို ရွှေရောင်တောက်အောင် ပြုလုပ်သည်။

- န / ယွေယေစိန် / ၁၊ ရွှေရောင်တင်ထားသော သတ္တုထည်။ ၂၊ ရွှေတုလက်ဝတ်လက်စား။

ရွှေလဝန်းကျား - န / ယွေလဝန်းကျား / ကျားကစားနည်းတမျိုး။ (မျဉ်းလေးစိတ်ပိုင်းထားသော စက်ဝိုင်းပြင်ပေါ်တွင် ဆုံချက် ၇ ခုရှိရာ၊ ကျားကစားသူနှစ်ဦးက တဦးလျှင် ကျားနှစ်ကောင်စီနှင့် ဆုံချက်များပေါ်တွင် တလှည့်တကောင်စီ နေရာရွှေ စေခြင်းဖြင့် မကျော်မြတ်ရသည့် ထောင့်ကွက်တခုထား၍တဦးကိုတဦး ထွက်ဆောင်ပိတ်၍ ကစားရသည်။) ယင်းကျားကွက်။

ရွှေလက်ဝါးဆေး - န / ယွေလက်ဝါးဆေး / အမျိုးကောင်းဆေးလိပ် ဆေးတမျိုး။

ရွှေလမ်းငွေလမ်းစောက် - ကြိ / ယွေလန်း ငွေလန်းစောက် / [ဥပစာ] (တပြည်နှင့်တပြည်၊ တဒေသနှင့် တဒေသ၊ တဦးနှင့်တဦး) ချစ်ကြည်ပြေလည်စွာ ကူးလူး ဆက်သွယ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သည်။ ကူးလူးဆက်သွယ်သည်။

ရွှေလျှော် - န / ယွေလျှော် / မီးပြင်ကျို၍ အညစ်အကြေးကို အကြိမ်ကြိမ်သန့်ထုတ်ပြီးသော ရွှေကောင်း။

ရွှေလောင်စက္ကူ - န / ယွေလောင်စက်ကူ / ရွှေဆိုင်းပြုလုပ်ရာတွင် ရွှေချပ်လွှာများကို ဖြန့်တင်ရသည့် ပြည်တွင်းဖြစ် စက္ကူပါးတမျိုး။

ရွှေသား - န / ယွေသား / ၁၊ အထည်ဝတ္ထုပုံစံ တစ်ခုတည်းလုပ်ခြင်းမရှိသော ရွှေသတ္တုအတုံးအခဲ။ ၂၊ ရွှေချိန်ပမာဏ။

ရွှေသွေး - န / ယွေသွေး / မိမိရင်းသွေးကို ချစ်မြတ်နိုးစွာ ခေါ်ဝေါ်သည့်အမည်။

ရွှေအပ် - န / ယွေအပ် / အစပ်လွန်ကဲ၍ သေးသွယ်သောငရုတ်သီးငယ်တမျိုး။

ရွှေ

ရွှေ - ကြိ / ယွေ / တနေရာမှ တနေရာ၊ တချိန်မှ တချိန်သို့ ကူးပြောင်းသည်၊ ကူးပြောင်းစေသည်။

ရွှေ ဆိုင်း - ကြိ / ယွေ ဆိုင်း / သတ်မှတ်သောအချိန်ကာလကို ထို အချိန်ထက် နောက်ကျသော အချိန်သို့ ပြောင်း၍ သတ်မှတ်သည်။

ရွှေ ပြောင်း - ကြိ / ယွေ ပြောင်း / နေရာဟောင်းကိုခွာ၍ နေရာသစ်၌ နေသည်။ အခြား တနေရာ ရောက်အောင် သယ်ပို့သည်။

ရွှေ

ရွှေ - နဝိ / ယွေ / ၁၊ ရေ သို့မဟုတ် အရည်များစွာ စွတ်စိုသော။ ၂၊ အသားအရေ အိတ်တွဲသော။ ဆူမြီးသော။

ရွှေလိုက် - ကြို / ယွတ်လိုက် / သျှိုးလိုက် - ကြို၊ ရှ။
ရွှေလိုက်ရတု - န / ယွတ်လိုက်ယရ / သျှိုးလိုက်ရတု - န၊ ရှ။

ရွှင်လန်း - နဝိ / ယွင်လန်း / စိတ်အနှောင့်အယှက် ကင်းစင်
သော။ စိတ်အလိုပြည့်သဖြင့် မျက်နှာသွင်ပြင် ကြည်သာ
ချမ်းမြေ့သော။

ခါ.

ခါ. - န / ယွန်း / ခ၊ ရေစိမ့်ဝင်၍ နူးမှု ပျောင်းညက်နေသော
ထာဝာဝပြေစိုင်ပြေညက်။ ရေဝင်မြေပျော့။ ၂၊ ရေနှင့် နယ်
ထားသော မြေပွန်စေး။
ခါ. ကာ - န / ယွန်ဂါ / မော်တော်ကာ၊ စက်ဘီးစသည်တွင်
ဘီးလည်ရာ၌ ရှိ၊ မစင်အောင် ကွယ်ကာထားသည့် အဖုံး
အအုပ်။
ခါ. ခူး - ကြို / ယွန်းခူး / ရှိ၊ ကိုခွာဖဲ့ယူသည်။ နှိုက်ဖဲ့ယူသည်။
ခါ. ညွန် - န / ယွန်ညွန် / ရေနူးပျော်၍ အရည်သွက်ရှိသော ရှိ၊
အတုအတည်။
ခါ. ခွံ - န / ယွန်ခွံ / ကျွံနစ်လောက်အောင် အစောက်နက်စွာ
ဖုံးအုပ်နေသော ရှိ၊ ပြင်။
ခါ. နှစ် - န / ယွန်နှစ် / ရေစစ်၍ အနည်ကျန်နေခဲ့သော နူးထိ
နေသည့် သဲကင်းစင်သော ရှိ၊ ထူ။
ခါ. နှစ်ရေ - န / ယွန်နှစ်ရေ / ရှိ၊ ပျော်ဝင်နေသော ရေနောက်။
ခါ. ပုပ် - န / ယွန်ပုပ် / ပုပ်သီးဆွေးမြေ့သော အညစ်အကြေးမှုန်
မျှားရောင်၍ အနံ့ဆိုးကိန်းအောင်းလျက်ရှိသည့် အရောင်
မည်းညစ်သော ရှိ၊ သွက်။
ခါ. ပွက် - န / ယွန်ပွက် / နင်းမြတ်သွားလာမှုကြောင့် ရေဝပ်
သော အချိုင့်အခွက်မျှားပြစ်ပေါ်နေသော ရှိ၊ ပျော့အပြင်။
ခါ. မီးတောင် - န / ယွန်မီးတောင် / ရှိ၊ ရည်ချောရည်မျှား စီးလုံ့
ကျနေသော မီးတောင်။

ရှတ်

ရှတ် - ကြို / ယွတ် / ရယ်မောကြည့်ရှင် ဖွယ်ရာအဖြစ် နောက်
ပြောင်ပြောဆိုသည်။ ပြက်ရယ်ပြုသည်။ သောမှု ရှင်မှု
ပြုသည်။
ရှတ်ကနဲ - ကြိဝိ / ယွတ်ကနဲ / ရုတ်တရက် အသံမြည်သော အချိန်
အခိုက်အတန့်အတွင်း လျင်မြန်စွာ။
ရှတ်နောက် - ကြို / ယွတ်နောက် / ကျီစယ်သောအားဖြင့် ပြုမှု
ပြောဆိုသည်။ အရှန်းပြုသည်။

ရှန်း

ရှန်း - နဝိ / ယွန်း / ထွန်းတောက်သော။ အရောင်ထွန်းလက်
သော။
- ကြို / ယွန်း / ပြက်ရယ်ပြု၍ ပြောဆိုသည်။
ရှန်းရှန်းစားစား - ကြိဝိ / ယွန်းယွန်းစားစား / ခ၊ စိတ်ဝင်စား
စွာ စူးစိုက်လျက်။ ၂၊ အားရလှိုက်လှဲစွာ။ အားပါးတရ။

ရှပ်

ရှပ်ပက် - နဝိ / ယွတ်ပက် / အရည်ရှမ်းစိုသော။ အရည် သွက်
သွက်ပါ၍ ပျော့အိသော။

ရှင်

ရှင် - နဝိ / ယွင် / ခ၊ ကိုယ်စိတ်ကြည်သာမြူးကြွသော။ ကြည်
လင်သော၊ မြူးတူးသော။ ၂၊ တက်ကြွထက်သန်သော။ ပြန့်
ပြောသော။ ၃၊ ပေါများသော။ ဖောသိသော။ (လာဘ်ရှင်၊
ဆီးရှင်၊ ငွေရှင်စသည်ဖြင့်လည်းသုံးသည်။)
ရှင်မျှ - နဝိ / ယွင်မျှ / ကိုယ်စိတ်လန်းဆန်းကြည်လင်သော။
အမှုအရာသွက်လက်တက်ကြွသော။
ရှင်မြူး - နဝိ / ယွင်မျူး / စိတ်ထက်သန်တက်ကြွလှုပ်ရှားသော။
နှစ်သက်ဝမ်းသာမှုဖြင့် ကြွရွှေလှုပ်ရှားသော။
ရှင်ရှင် မြူးမြူး - ကြိဝိ / ယွင်ယွင် ပျူန်းပျူန်း / ကြည် နူးဝမ်း
မြောက်စွာ။

ရှမ်း

ရှမ်း - နဝိ / ယွမ်း / ယွန်း / ခ၊ အရည်များသော။ အရည်ရှိ
ယိုကျသော။ ၂၊ အရောင်စိပြည်သော။ “တောတောင်ကမ်း
လည်း၊ တင်ရွှမ်းစိမ်းစို” ငွေ့မျှ။ ၄၄။ ၃၊ ကဲလွန်များပြား
သော။
ရှမ်းရှမ်းစို - နဝိ / ယွန်းယွန်းစို / ခ၊ အပင်အရွက်စသည် အရည်
ပြည့်ရှမ်းစိမ်းလန်းဝေသာသော။ ၂၊ အရည် ပြည့်နှစ် စိမ့်ဝင်
သော။

လီ - န / လာ / ဗျည်း သုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်ရှစ်လုံး ပြောင်းမျှည်း။ လဟူ၍ပင် ခေါ်သည်။ အခါအားလျော်စွာ လယ်ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။

လီ - န / လာ / ခ၊ ကမ္ဘာမြေကို မိမိသွားလမ်းဖြင့် လှည့်ပတ် နေပြီး နေမှအလင်းကို ကမ္ဘာသို့ ရောင်ပြန်ဟပ်ပေးနိုင်သော ဂြိုဟ်ကြီးတလုံး။ ဘုန်းလာဂြိုဟ်။ စန်း။ ၂။ လဂြိုဟ်က ကမ္ဘာမြေကိုတပတ်ပတ်သောကာလအားဖြင့် မှတ်သားလျက် လကိုစတင်မြင်ရသော ဝိသုဒ္ဓိရက်မှ လကိုလုံးဝမမြင်ရသော လကွယ်ရက်အထိ သတ်မှတ်ခေါ်တွင်သော ကာလ။ စန္ဒြ မာသ လ။ (မြန်မာပြက္ခဒိန်အရ ၂၉ ရက်ရှိ ၆ လ၊ ၃၀ ရက်ရှိ ၆ လရှိသည်။) ၃။ နေက မိမိသွားလမ်းအတိုင်း တပတ် ပြန်၍ဆိုက်မိသောကာလကို ၁၂ ဝိ၊ ဝိုင်းခြား ခေါ်တွင်သော ကာလ။ သုဒ္ဓိယမာသ လ။ (ဧရာဝတီပြက္ခဒိန်အရ ၃၀ ရက်ရှိ ၄ လ၊ ၃၁ ရက်ရှိ ၇ လနှင့် ၂၈ သို့မဟုတ် ၂၉ ရက်ရှိ ၁ လ အားဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည်။) ၄။ သာမန်အားဖြင့် ရက် ၃၀ ခန့် ဝိုင်းခြားရေတွက်သော ကာလ။ “တလကိုးသီတင်း ဆိုသလို ကြာမည်။”

လီ - န / လာ / စာ မြုပ်ချန်ချက်ရှိကြောင်းသိစေရန် ရေးသွင်း ထားသည့် အတိုမှတ်အက္ခရာ။ (နှစ်ချောင်းပုစိဖြင့်။ လ။ ဟု ရေးသားလေ့ရှိသည်။ ပါဠိပေယျာလ၏အတိုကောက်။)

လီ - စည်း / လာ / ခ၊ ‘လေ’ အစားသုံးသောပုဒ်။ “ဘွဲ့ကြောင့် လွတ်ချင်ကာလျှင် စဉ်းလဲမှုနှင့်ပတ်သက် လွယ်လေသည်ဟု မလွတ်။” ပါရာ။ ၄၃။ ၂။ ‘လတ်’ အစားသုံးသောပုဒ်။ “ကျိုးနပ်ရာဟု စာနာလသော်၊ တရားမြော်၍။” ပါမီ* ၁။ ၃။ ‘လီ’ အစား ‘မည်’ နှင့် ကွဲစပ်၍ သုံးနှုန်းလေ့ရှိသောပုဒ်။ “ဘုန်းတော်ကြောင့် စလံကျော်ခေါင်ကို ရပါစေမည် ဟူ၍ နားတော်လျှောက်၏။” တဠ။ ၁၀၀။ ၄။ ကဗျာလင်္ကာတို့ တွင် အပြည့်အဖြစ်၊ စကားပိုသည့်သွင်းသုံးနှုန်းလေ့ရှိသောပုဒ်။ “မင်းမိုးတမ်းခွန်း၊ ထူလဟန်သည်၊ ယုဂန်နေသို့ ထွန်းလတ် တည်း။” တန်သီ။ ၆။ “စလေပတ်ကံ၊ ခံပိတ်ဖိုးသည်၊ ချိုးချိုးခိုးနယ် လစိတည်း” ပုံတောင်* ၆။

လကြစ် - ကြံ / လာကျစ် / လကြစ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

လကြစ် - ကြံ / လာကျတ် / နေနှင့် လသည် ကမ္ဘာမြေ၏ တဘက်စီ၌ ကျရောက်နေသော အခါမျိုးတွင် လပေါ်၌ ကမ္ဘာ၏အရိပ်ထိုးသဖြင့် လမျက်နှာပြင်၌ အမှိုက်အတန်မျှ မှောင့်ရိပ်မြတ်သန်းပတ်သီးသည်။ လပုဒ်ပေါ်သည်။

လကွယ် - န / လာကွယ် / လဝန်းကို မတွေ့ မမြင်ရသော ရက်။ (ရက်မစုံလတွင် လဆုတ် ၁၄ ရက်နှင့် ရက်စုံလတွင် လဆုတ် ၁၇ ရက်ဖြစ်သည်။)

လကွယ်နေ - န / လာကွယ်နေ / လကွယ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လခ - န / လာဝါ / ကာယဉာဏဖြင့် လုပ်ကိုင်သော အလုပ်တစုံ တရာအတွက် ပြက္ခဒိန်လနှင့်ပိုင်းခြား၍ လုပ်ခတန်ဖိုးသတ်မှတ် ပေးသောငွေ။

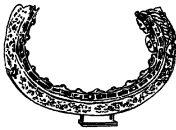
လခစား - န / လာဂါဇာ / လပေသ၍ လုပ်ကိုင်သောသူ။

လခချ - န / လာဂါး / အရောင်လက်၌ ပါးလွှာသော အလွှာ အထပ်လိုက်အားဖြင့် စုစပ်ပေါ်နေသော တွင်းထွက်ပစ္စည်း တမျိုး။

လချုပ် - န / လာဂျုတ် / တလလုံးအတွက် ပြုစုထားသော စာရင်း။

လခြမ်း - န / လာဂျန်း / ၁။ လ၏ထက်ဝက်ဖြစ်သော စက်ဝိုင်း ခြမ်းပုံစံ။ လမပြည့်မီတွေ့ မြင်ရသော ပြည့်ဝန်းခြင်းမရှိသော လကွေးပုံစံ။ ၂။ အုပ်ချုပ်စက်တွင် လွန်းအိမ် ထည့်သွင်းရ သော စက်ဝိုင်းခြမ်းပုံ အစိတ်အပိုင်း။

လခြမ်းဆီင်း - န / လာဂျန်းစီင်း / တောင်လျက်ရှိသော ပစောက ပုံ သစ်သားအစိတ်တွင် အရွယ်ကြီးငယ်အစဉ်အတိုင်း ရှိသော ကြေးနောင်များကို ချိတ်တပ်တီးခတ်ရသော မွန်တူရိယာ ပစ္စည်းတမျိုး။

လခြမ်းဆီင်း

လခွဲ - န / လာဂွဲ / လ၏ ထက်ဝက်ဖြစ်သော ၁၇ ရက်ကာလ။ လဝက်။ “ဘုရားသခင်ကား ထုတ်ပြုဟ်ပြည်၌ရောက်၍ ဝေဠု ဝန်ကျောင်းတွင် လခွဲမျှလောက် နေတော်မူပြီးသတည်း။ ပါရာသစ်။ ၁၈။

လပေပုံဖမ်း - ကြံ / လာပေပုံဖမ်း / လကြစ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

လငယ် - န / လာငယ် / လအက္ခရာ။ (ဤနှင့်ကွဲလွဲစေလိုရာ၌ ခေါ်ဆိုသည်။)

လစာ - န / လာစာ / လစာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

လစာနှုန်း - န / လာစာနှုန်း / လစာတည်းအတွက် မူရင်း လစာ နှစ်တိုးနှင့်နောက်ဆုံးလစာ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်။

လစာရင်း - န / လာစာရင်း / လစာစား တည်းအနေဖြင့် မူလ သတ်မှတ်ချက် နှုန်းထားအတိုင်း ရရှိခံစားရသော အခြေခံ လစာ။ ချားပါးစရိတ်၊ ယာဉ်စရိတ်၊ နေအိမ်စရိတ် စသည်မပါ ဝင်သောလစာ။

လစား - ကြံ / လာစား / ၁။ အုန်းသီးတွင် အလိုအလျောက် အရည်၊ အဆန်ကင်းမဲ့နေသည်။ ၂။ ကွမ်းသီးအတွင်း၌ အလို အလျောက်မည်းနေသည်။

စစဉ်ကြေး - န / လာဇင်ဂျေး / အသင်းမဲ့၊ ... ပြုလုပ်
အသင်းဝင်ဖြစ်သူက စည်းကမ်းတာဝန်အရ လာရုံငါးသည့်ဝင်
ရသည့်ငွေ။

လဆိမ်း - န / လာဇိုင်း / (အကြီးရောင်ချော၊ ကြေးငယ်၊
ဌာရာက ကွင်း) လူငယ်နှင့် ခိုင်းပြီးနောက် ပြန်လည်ပေးဆပ်
သောနေ့စ။ (လာဇိုင်း၊ နှစ်လဆိမ်း စသည်ကွဲပြားသည်။)

- ကြိတ် / လာဇိုင်း / ပေးဆပ်နေသောပြင်။

လဆုတ် - န / လာဇုတ် / လပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ လကွယ်နေ့
အထိရက်ပိုင်း။ လဝန်းကို တနေ့ထက်တနေ့ ငယ်၍မြင်ရ
သော ရက်ပိုင်း။

လဆန်း - န / လာဇန်း / လဆန်းတရက်မှ လပြည့်နေ့အထိ ရက်
ပိုင်း။ လဝန်းကိုတနေ့ထက်တနေ့ ကြီး၍မြင်ရသော ရက်ပိုင်း။

လတာ - န / လတာ / ဒီလသားလဲ - သာ၊ ပြစ်တကျွန်းပေါ် အရပ်
တွင် စီရေကျချိန်၌ နန်းကွပ်မျက် ... ဝင်ကျန်နေခဲ့သော ကျယ်
ပြန့်သည့်အပြင်။

လတံ - ဝိ / လတန် / လတ္တံ - ဝိ၊ ရှ။

လတီးဆောင်း - ကြိ / လတီးဆောင်း / လဝန်း၏ အထက်၌
ရောင်ခြည်ဝန်း တစ်ဝတ်တဝေ အုပ်မိုးဖြစ်ပေါ် နေသည်။

လတိမ်စုံ - ကြိ၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လထပ် - ကြိ / လာထတ် / (စန္ဒမာသနစ်နှင့် သူရိယမာသနစ်
ကိုက်ညီစေရန်) တနင်္ဂနွေ ဆယ်နှစ်လအစား ဆယ်သုံးလ
အဖြစ် တလထပ်တိုးသည်။

လထွက် - န / လာထွက် / အရှေ့၊ မိုးကုပ်စက်ပိုင်းမှ လဝန်းစတင်
ထွက်ပေါ်စေချိန်။

လစုမုန့် - န / လစုမုန့် / အကြမ်းကြိတ်ထားသော ကုလားပဲ
သို့မဟုတ် ပဲတမျိုးမျိုး သို့မဟုတ် ပြောင်းမုန့်နှင့်သကြား
အမွှေးအကြိုင် စသည်စေ့နယ်၍ အဆုပ်အလုံးပြုကာ ဆီ
ထောက် ထည်တမျိုးမျိုးနှင့် ကြော်ထားသော စားဖွယ်၊
ဟိန္ဒူမုန့်ချီတမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

လပေါသဓရ - ကြိဝိ / လပေါသဓရ / သပ်ရပ် သေချာခြင်း
မရှိ။ “ဆေးကုသရာ၌ လပေါသဓရလုပ်ခြင်းသည် သူနာ၏
အယုံအကြည်ကို ကင်းမဲ့စေသည်။” ဂေတု၊ ပ။ ၂၅။

လပို - န / လပို / လည်ပို - န၊ ရှ။

လပိုင် - န / လပိုင် / လင်းပိုင် - န၊ ရှ။

လပြည့် - န / လာဗျီ / လာဗျေ / မြန်မာလဆန်း ၁၅ ရက်နေ့။
- ကြိ / လာဗျီ / လာဗျေ / မြန်မာလဆန်း ၁၅ ရက်
နေ့သို့ ရောက်သည်။ လဝန်းမျက်နှာပြင် အပြည့်တွန်းပေါ်
သည်။

လပြည့်နေ့ - န / လာဗျီနေ့ / လာဗျေ နေ့ / လပြည့် - န၊ နှင့်
အတူတူ။

လပြည့်ဝန်း - န / လာဗျီဝန်း / လာဗျေ ဝန်း / ဝိုင်းစက်သော
လ၏ ပုံသဏ္ဌာန်။

လပြန်ဝန်း - န / လာဗျန်ဝန်း / ချေးယူသည်မှ တလပြည့်သည့်
အခါတွင်အတိုးနှင့်တကွ ပေးဆပ်ရန်ထုတ်ချေးသည့်အကြွေး။
ယင်းသို့ ချေးသည့်စနစ်။

လမ္ပိ - န / လမ္ပ / ရေငန်တောက်မှ ပြွန်ကမ်းတလျှောက်တွင်
ပေါက်တောက် လှေငါးသား လှေငါးရွက်လျှောက်၌ အလယ်တွင်
စုမောင်းပြီး ပြုလုပ်သော အသင်းသားသည် ပင်လယ်တမျိုး။

လမ္ပိ - န / လမ္ပ / ရေတက်ခင်းကျဉ်းသော ချောင်းလမ်းအတွင်း၌
ငါးများကိုပမ်းယူရန် ရေခဲခဲကြောင်းကိုတန်လန်ဖြစ်ကာဆီး
ထားသော ပင်လယ်ကမ်း။ (ဂျယ်မြန်သောမြစ်ဝ၌ ချွေတောင်
ငါးနှင့် ခြံလေးနှင့် အပြင်ဆောင်မလာပဲ လိုရာနေရာ၌ ရွှေ့
ပြောင်းချွေတောင်နိုင်သော အပြင်ယဉ်း ကွဲပြားသောသည်။)

လမ္ပိ - န / လမ္ပ / ရေငန်တောက်ကမ်းခြေနန်းစပ်တွင် ပေါက်
ရောက်လေ့ရှိသော ပင်လယ်တမျိုး။ (သမုည့်ဟုလည်း ခေါ်
သည်။)

လမက် - န / လမက် / ရေငန်တောက်ကမ်းခြေနန်းစပ်တွင်
ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသော ပင်လယ်တမျိုး။

လမက် - န / လမက် / ရွတ်ယဉ်းကြံပတ် (လှိုင်း) ကို ရုတ်တရက်
မြန်၍ထွက်လာသည့်ကြံပင်။

လမိုက်ရက် - န / လာမိုက်ယက် / လသာချိန် အနည်းငယ်သာ
မီလိုက်သောရက်။

လမောင်း - န / လမောင်း / ၁။ နှယ်ပင်မျိုး၌ ရှည်လျား သန်
စွမ်းစွာ ထိုးထွက်သော ပင်တံရှည်။ နှယ်ပင်၏အဆစ်အမျက်မှ
မြွှာထွက်သော ကုပ်တွယ်ရန်နွယ်လက်တံ။ နှာမောင်း။ “နေ
ဇာညွန့်ညောင်း၊ သွယ်လမောင်းနှင့် ပုပေါင်းပွားစည်”
ဗုဒ္ဓ၊ ၄၄။ “ညွန့်သစ်လောင်းသည်။ လမောင်းခွေလည်
လှည့်လိမ့်မည်။” မွေကဗျာ၊ ၄၅။ ၂။ တောင်ထွတ်တနေရာမှ
တောက် သို့မဟုတ် တက်များစွာသို့ ရှည်လျားစွာ သွယ်
တန်းသွားသော တောင်ကြောတန်း။

လမိုင်း - န / လမိုင်း / ၁။ လယ်ယာထွန်ယက် စိုက်ပျိုးရာမြေ။
“လုပ်မြေချာတိုင်း၊ လမိုင်းကျေးမက်” ပင်းယယ်၊ ၂၁။
“ကျယ်ဝန်းတိုင်းကား၊ လမိုင်းထားသား၊ စပါးနှင့်သီး၊ လုပ်
လက်ကြီးကား” ဘုံခန်း၊ ၅၉။ ၂။ လယ်ယာလုပ်ကိုင်
အသက်မွေးသူ၊ လယ်လုပ်သား။ “သူဆင်းရဲလမိုင်းမျိုးလည်း
တပါး။” န၊ ၁၀၄။ “လယ်မြေပိုင်းတွင်၊ လမိုင်းယောက်ျား၊
ကောက်မျိုးများကို၊ ကြံမှားချေထု” ပြာဇီ၊ ၈၄။

လမိုင်း - န / လမိုင်း / ခုတ်ပြီးသောအပင်ငုတ်မှ ပြန်၍အတက်
ပေါက် ရှင်သန်နေသော ကြံပင်။

လမိုင်း - န / လမိုင်း / လမိုင်းနတ်။

လမိုင်းကပ် - ကြိ / လမိုင်းကပ် / ၁။ ဘတ်သဘင်၊ ပြဇာတ်၊
ရှပ်ရှင် စသည်တို့တွင် ကပြသရုပ်ဆောင်မှု စေစပ်ချောပြု
သည်။ ၂။ လုပ်စောင့်မှု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ “ဦးသူငါးငါးကား
လမိုင်းကပ်ပြုပြန်ရကား၊ အာဝဇ္ဇန်းသွင်၌နှင့် ဇာတ်ဝတ္ထု
ကလေးများထည့်ကာ ယောသောကြောင်း” တတ်ဘုန်း။
၁၀၂။ ၃။ အပ်စပ်လိုက်ဖက်သည်။ တင့်တယ် ကဆင်ပြု
သည်။ “ရှည်စားကိုစုနဲ့ ဘုရားနဲ့၊ တယ်စော့ လမိုင်းမကပ်
လှဘူးဟိဗျာ” တင်းစာ။

လမိုင်းတင် - ကြိ / လမိုင်းတင် / လမိုင်းနတ်ကို ပူဇော်ပသသည်။

လမိုင်းနတ် - န / လမိုင်းနတ် / ၁။ လယ်လုပ်သားတို့က လယ်

ထွက်သိန္နိ၊ ပြုံးတိုက်စေရန် တင်မြှောက်ပသလေ့ရှိသော လယ်စောင်နတ်။ ၂။ သဘင်သည်တို့ ပွဲသတင် ချောမော အောင်မြင်စေရန် တင်မြှောက်ပသလေ့ရှိသော သဘင်ဆိုင်ရာ စောင်ရွှောက်သောနတ်။ ၃။ တောလိုက်ခြင်း၊ ဓမ္မတိုက်ခြင်း စသည်ပြုလုပ်မည့်အခါတွင် တင်မြှောက်ပသသော နတ်။

လမုန့် - န / လာမုန့် / ဂျမုန့်သက်အထိ သကြား၊ သို့မဟုတ် ပဲနှင့်ထန်းလျက် စသည် ထည့်သွင်းပြုလုပ်ထားသော အပိုင်းပုံ မုန့်ချိုပြားတမျိုး။ (မန္တလေးမြို့တွင် ထင်ရှားသည်။)

လမယ် - န / လမယ် / တတင်း၏ ၁၂၈ ပုံတပုံရှိသော ကောက်ပဲ အခြင်အတွယ် ပမာဏ။ နို့ ဆီမခွဲ တမားစာခန့်။

လမ္ပက် - န / လမ္ပက် / တတင်း၏ ၂၅၆ ပုံတပုံရှိသော ကောက်ပဲ အခြင်အတွယ် ပမာဏ။ တလမယ်၏ ထက်ဝက်။

လမြူ - န / လမြူ / တတင်း၏ ၅၁၂ ပုံတပုံရှိသော ကောက်ပဲ အခြင်အတွယ် ပမာဏ။ တလမယ်၏ လေးပုံတပုံ။

လမ - န / လမာ / လက်ဖျစ်ဆယ်ကြိမ် တဆက်တည်းတီးသော အခိုက်နှင့်ညီမျှသော အချိန်ကာလ။

လလယ်ယုန်ဆံထုံး - န / လာလယ်ယုန်ဆံထုံး / ဆံပင်ကို တပတ် နှစ်ပတ်ရစ်ပြီး ပုံပုံ ထင်၍ ထုံးသော ရှေးဆံထုံးပုံစံတမျိုး။ “ကေသီတော်ညက်၊ မြစွယ်ငုံ၊ လလယ်ယုန်မှာ ဆံဆယ်ပုံ ပျက်ခဲ့ပေါ့။” ကီသစ်။ ၂၁၆။

လလယ်ယုန်ဆံထုံး

လသား - ကြို / လာသား / လရောင် ထွန်းလင်းသည်။

လသားခန်း - န / လာသားခန်း / အိမ်၏ အပေါ်ထပ်တွင် အမိုးအကာပဲ့ ခွန်ထုတ်ထားသော လက်တန်းပတ်လည်ပါ ကြမ်းပြင်။

လသားခောင်း

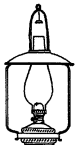
လသားခန်း

လသားခောင်း - န / လာသားခောင်း / လသားခန်းပါရှိသော အိမ်ပြင်စွန်း အစိတ်အပိုင်း။

လသားမုန့်စိမ် - န / လာသားမုန့်စိမ် / ရေနံဆီထည့်၍ မီးစာနှင့် ထွန်ညှိရပြီး ဖန်ပြောင်းထည့်တပ်ထားသော ချိတ်ဆွဲရသည့် မီးအိမ်တမျိုး။

လသားရက် - န / လာသားရက် / လသားချိန် ကြာမြင့်စွာ မီသော ရက်ပိုင်း။

လသား - န / လာသား / တနှစ်မပြည့် မီ အရွယ် ကလေးငယ်၊ တိရစ္ဆာန်၊ အပင် စသည်။

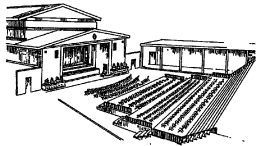
လသားမုန့်စိမ်

လဟာ - န / လဟာ / ၁။ ဟင်းလင်းပြင်။ “ဗိသုဉ်မြောက်ပါ။ မပြတ်သွားသည်၊ တံခါးလဟာမြောက်မျက်နှာ၌။” ဘူပေါင်း* ၁။ ၂။ ကျယ်ပြန့်၍ အကွယ်အကာ အတားအဆီး မရှိသော ရေပြင်၊ မြေပြင်၊ သပြေ၊ နန်းပြင် စသည်။ “ဝဲမ ကမ်းတောင်း၊ ပင်လယ်ချောင်းဟု၊ နေောင်းလဟာ၊ သံသရာ၌။” ဝါမီ* ၇၄။ “ဇာတိသံသရာ၊ ပြောကျယ်စွာသား၊ လဟာမြစ်မ၊ ပင်လယ်ဝဉ်။” ဘူလင်* ၁၀။ ၃။ ကမ္ဘာ့ဂြိုဟ်၏ အရပ်ဆယ်မျက်နှာ၌ အတိုင်းအဆမရှိ ကျယ်ပြန့်သော အာကာသပြင်။ “ပြောထူစကြဝဠာ၊ ကျယ်ဝန်းစွာသား၊ လဟာဆုံးစ၊ အနန္တတိ၊ ဓမ္မ* ၄၃။ ၄။ လဟာနယ် - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၅။ ရေပြင် ကြွမောက်ရုံမျှ အလိပ်လိုက်ကျဲစွာ လုပ်ခတ်လာသော ပင်လယ်လှိုင်းပြန့်တမျိုး။ “အိကန အိကန ကျဲကျဲကြီးတွေ လာတာ ကျတော့ လှိုင်းမခေါ်ဘူး၊ လဟာလို ခေါ်တယ်။” ဓမ္မ၊ သို့၊ ၅၊ ၁၀၊ ၁၆။

လဟာနယ် - န / လဟာနယ် / လဟာ - န၊ ၃။ ၄။ ရေပြင် အတူတူ။

လဟာပြင် - န / လဟာပြင် / ၁။ ဟင်းလင်းပြင်။ ၂။ ကျယ်ပြန့်၍ အကွယ်အကာ အတားအဆီးမရှိသော မြေကွက်လပ်။

လဟာပြင်ဇာတ်ခုံ - န / လဟာပြင်ဇာတ်ခုံ / ပရိသတ်ကြည့်ရှုရန်နေရာ၌ အမိုးမရိုးပဲထားသော ကွင်းပြင်ဇာတ်ခုံ။

လဟာပြင်ဇာတ်ခုံ

လဟာပြင်ဈေး - န / လဟာပြင်ဈေး / ကျယ်ပြန့်သောကွင်းပြင်၌ ရောင်းချလေ့ရှိသည့် ဈေးခင်း။

လဟု - န / လဟု / တမကြာကြာရှုံ့၊ ပေါ့ပေါ့ပြန်ပြန် ရွတ်ဆိုရသော အသံတိုအက္ခရာ။ ရဏ။

လိင်မယ် - ကြံ / လိင်မယ် / မဟုတ်မှန် လုပ်ကြံ ပြောဆိုသည်။
 လိင်မယ် ညက်သော်သည်။ "မင်းတရားကြီးအမိန့်ဆိုပါး
 လိင်မယ်ခေါ် သံသွေး။ ၅၆။
 လိင်မယ် - န / လိင်မယ် / ထက်လိင်မယ် ပါပုံ တပုံဆိုသော အခြင်
 အတွယ် ပမာဏ။ [ပြင်]
 လိင်မယ် - န / လိင်မယ် / ပုံနှိပ်စာတွင် သုံးသော အပြောက်အစက်
 တန်းငယ်။ (.....) [လိင်]
 လိင်မယ် - န / လိင်မယ် / ခ၊ အင်အား ကြီးမားစွာသုံး၍ ပြုလုပ်
 ရယူရာကို သက်သာစွာ ပြုလုပ်စေနိုင်သော ခလုတ်၊
 ခြေနှင်းခလုတ် စသည်။ ၂။ မော်တော်ကားတွင် ဆီလိုက်
 နည်းစေ၊ များစေခြင်းဖြင့် စက်အိမ်နှိပ်စေ၊ မြန်စေလိုရာ၌
 ခြေဖြင့်နှင်း၍ ယိန်းရသော ခလုတ်တံ။ [လိင်]

လူ

လူ - ကြံ / လူ / ခ၊ သူတပါးထံမှ ဥစ္စာပစ္စည်းတစ်ခုခုပိုင်ဆိုင်
 ခွင့်တစ်ခုခုကို အနိုင်အထက်ပြုကာ ရယူသည်။ "မြို့ရွာ
 ကို လိုက်ဖျက်လေ့ရှိသော သူများကို။" စာစာကျ။ ပ။ ၉၀။
 "ငါ့အမိန့်ကို အထမိန့်မင်းသား လူ၍ စိုသောကြောင့်။"
 ဟိန္ဒူ။ ၈။ ၂။ အကြီးအကဲမဟုတ်၍ မိမိအနိုင် အသာ
 ရသည့် မိမိခွင့်ပေးခြင်းကို ခံယူသော သောဓိဋ္ဌိတရား
 ယုတ္တိ။ (မိမိလုပ်သော အရာကို ခံယူခြင်း ဝင်သည်။)
 ၃။ ခိုအိတ်။ ခိုအိတ်ခြင်း စသည်။ လက်မသွယ်အောင်
 အကောင်အားကြီးစွာဖြင့် ကြိုးစားလုပ်ငန်းရှက်သည်။ "သောက်
 ကို လေ့ရှိ အသောက်ကိုယ်။" မိုး။ ၁၃၈။ ၄။ တစ်စုံတစ်
 ခုကို ရရှိအောင်လုပ်ရာ၌ ယုတ္တိဖြင့်ကြိုးစားခြင်း၊ တရားဆိုင်ခြင်း
 ပြုသည်။ ကျောင်းလူသော ဝင်ကြီးနှစ်ပါးတို့က။ ကဝိန်။
 ၁၈၄။ ၅။ (နေသွားလား၊ ဥစ္စာ စသည်) မိမိ သွားရင်း၊
 တည်ရင်းနေရာမှ အခြားတစ်ပါးသို့ ကျူးဝင်ပြောင်းကူးသည်။
 "ဖလ်ဆောင်တာသူ၊ လယ်လမ်းသူမလဲလို့။" ဆဲ၊ နှစ်မျိုး။
 ၂၇။ "သုံးလိမ္မော်၊ လက်ဝဲလှေသား၊ ရတုသာစွာ။" နုရည်။
 ၂၁၇။

လူ - စည်း / လူ / ဆဲဆဲ၊ နိနိနိ စသော အဓိပ္ပာယ် တို့ဖြင့်ရန်
 ကြိယာ၌ ဆက်၍သုံးသော ပစ္စည်းစကား။ "စက်တင်
 ဘာလကုန်လေပြီ။" ဂေါ်ကီ။ ၅၀။

လူ - စည်း - စည်း / လူ - စည်း / လူ - စည်း / တစ်စုံတစ်ရပ်ပျက်
 ရန် အလွန်နီးကပ် ကြောင်းကို မော်ပြလိုရာ၌ ဖြည့်သုံးသော
 စကားလုံး။ (ရောက်လေရောက်ခင်၊ သေလေသေခင်၊ မိလ္လာခင်
 စသည် အသုံးရှိသည်။)

လူနီးပါး - စည်း / လူနီးပါး / တစ်ခုခုသော ဖြစ်ပျက်မှုသော
 သို့ ရောက်နိုင်သော အခြေအနေကိုပြရန် ကြိယာနောက်၌
 စပ်၍သုံးသော စကားလုံး။ (သေလူနီးပါး၊ အောင်လူ
 နီးပါး၊ ရောက်လူနီးပါး စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

လူမတတ် - စည်း / လူမတတ် / လူနီးပါး - စည်းနှင့် အတူတူ။
 (သေလူမတတ်၊ ရောက်လူမတတ် စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)
 လူမတတ် - ကြံ / လူမတတ် / လူ - ကြံ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။
 လူမတတ် - န / လူမတတ် / သူတစ်ပါး၊ ဥစ္စာပစ္စည်းတစ်ခုခုကို
 အနိုင်အထက် ကိုယ်လိက်ရောက် ယူငင်ကျူးလွန်မှု။
 လူလင် - န / လူလင် / လင် / သန့်ရှင်းပျိုရွယ်သောသူ။ "လူလင်
 သမီး အမိညီတို့၊ ရဲလော့အလူ။" ဘူပေါင်း* ၁၂။ "သမီး
 လူလင်၊ သတင်ခိုးခိုင်း။" မင်းစိပ်* ၂၂။ ၂။ ငယ်ရွယ်သော
 ယောက်ျား။ "သည်းပျော်ဆွေစင်၊ သားလူလင်။" မာတော
 *၁။ ၃။ [ဥပစာ] ပွင့်သစ်စဖြစ်သောအခါ။ (နေလူလင်၊
 ထန်းလူလင်ဟူ၍သာ အသုံးတွေ့ရသည်။)
 လူလင်ကျော် - န / နလင်ကျော် / အကိုက်အခဲ ပျောက်ရန်
 အမြစ်ကိုသွေးလိမ်းရသော အပင်။
 လူလင်တိုင် - န / လူလင်တိုင် / လော့ကားတွင် ဝှံမောင်း စသည်
 ချိတ်ရန် စိုက်ထူထားသော တိုင်။
 လူလင်ပြန် - န / လူလင်ပြန် / ညဉ့် ၁၁ နာရီခန့်အချိန်။ တော
 ကျေးလက်တွင် ကာလသားလူငယ်များ ညအချိန် လည်ပတ်
 ဝှံမှ ပြန်လာချိန်။

လူ

လူ - န / လူ / ခ၊ တွေးခေါ် သိမြင်တတ်သော အသိဉာဏ်ရှိ၍
 တီထွင်တတ်၊ စကားပြောတတ်သော ခြေနှစ်ချောင်းသတ္တဝါ။
 ၂။ နတ်၊ ဗြဟ္မာ စသည်တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ရသေ့၊ ရဟန်း
 စသည်နှင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသူခြားသော အမြစ်အနှေ
 စသည်နှင့်လည်းကောင်း အဆင်၊ ဇာတ် ကွဲပြားသော သမန်
 ပုဂ္ဂိုလ်။ လူ လောကတည်း။ "လူဖြစ်ချည်၊ နတ်ဖြစ်ချည်။"
 ဩဝါ။ ၃။ ၃။ ဘက်သား။ တစ်တည်း၏ အပေါင်းပါ သို့
 မဟုတ် တစ်တည်းကိုတပည့်ခံသူ။ "သစ္စာတိုက်၍ မိမိစေ့ပြုပြီး
 လျှင်။" သံဝတ်။ ၁၅၆။ "ဣန္ဒာဝိသမင်းသားလည်း မောင်
 မင်းထူးကို ခေါ်၍ သွားပါစေ။" ဝိသုသင်္ဂါ။ ပ။ ၄၀၄။
 ၄။ ယောက်ျား။ ၅။ ရင်းနှီးသော ယောက်ျားအပေါင်း
 အသင်း။ ၆။ ချစ်ခင်ရည်မှတ်ထားသော ယောက်ျား။ "ယဉ်
 ပါဠိရစ်တံတူ၊ အာကာခွင့် အဆင်ယူလို၊ ပျို၊ ထွက်ဆင်ချင်
 လိုက်တာများ။" ညွန့်ပေါင်း။ ၈။ ၁၁၇။ "ညွန့်ရဲ့ လူအတို
 တော့ လွယ်ချင်လွယ်မယ်။" ရှု၊ ၇၊ ၇၇။ ၂၅၀။ ၇။ ပရိတ်
 သတ်။ (ဤပုဂ္ဂိုလ်များသည်။ အစည်းအဝေး လူစုံပြီ စသည်
 ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) ၈။ သူခိုး။ "ညက်အိမ်ကိုလွှတ်တယ်။"
 - ကြံ / လူ / ခ၊ အထက်သို့ မားမတ်စွာ စွင့်တက်သည်။ "ပြန်
 ကွန်၍ မလှေသားအောင်၊ တပျူယာတပ်ဆင်၍။" မောင်ပုံ၊ ၃။
 ၁။ ၂။ [ဥပစာ] ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည်။ တင့်တယ် စေသော
 သည်။ လန်းဆန်းသည်။ "မိုးနတ်တစ်ဆူ၊ ဘုန်းသစ်လူသည်။
 ဇမျိုရန်ခွင့်။" ဇမျို* ၆၃။

လူကလေး - န / လူကလေး / ခ၊ အသက် ငယ်ရွယ်သော
ယောက်ျားကလေး။ ၂၊ ယောက်ျားကလေးကို လူကြီးမိဘ
တို့က ချစ်မြတ်နိုးစွာ ခေါ်ဝေါ်သော အခေါ်အဝေါ်။

လူကံစစ် - ကြ / လူကံစစ် / တစုံတဦး၏ စိတ်နေသဘောထား၊
အပြုအမူကို စောင့်ကြည့်လေ့လာသုံးသပ်သည်။

လူကောင် - န / လူကောင် / ခ၊ လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာအလုံးအရင်း။
“ကျွန်ုပ်မှာ လူကောင်ကြီးထွားလှလားပြောကုန်ပြီ ဖြစ်ပြီ။”
ကမ္မ။ ၁၁၀။ ၂၊ လူသေအလောင်း။ “ဘောင်မျော၍ မြန်
မာတို့ လေ့တိသို့ ရောက်သော် လူကောင်တစ် ဟူ၍ ဝါးနှင့်
ချည်းမြန်မာတို့ တွန်းလိုက်၏။” ဗိပုံ၊ ၃၆၄။

လူကောင် - န / လူကောင် / စိတ်သဘောဖြူစင်သူ။ စာရိတ္တ
ကောင်းမွန်သူ။

လူကုဆံ - န / လူကုဆံ / ဥစ္စာပစ္စည်း ပြည့်စုံကြွယ်ဝသူ။ “ကော်
ဇောများကိုအဖိုးပေး၍ လူကုဆံများ ဝယ်ယူသုံးစွဲခဲ့ကြသော်
လည်း။” ဇွယ်ကျမ်း၊ ၁။ ၂၇၂။

လူကျယ် - န / လူကျယ် / ခ၊ အရာခပ်သိမ်းတွင် ဩဇာအာဏာ
လွှမ်းမိုးချင်သူ။ အနိုင်ကျင့်လေ့ရှိသူ။ ၂၊ အရာခပ်သိမ်းတွင်
ဩဇာအာဏာလွှမ်းမိုးနိုင်သူ။ ခပ်ရွာတွင် ပေါက်မြောက်အရေး
ပါသူ။ “လက်ရုံးချည်ကောင်းသူများဖြစ်၍ ခင်ဦးနယ်တဝိုက်
တွင် လူကျယ်များဖြစ်ကြလေ၏။” လောင်း၊ ၇၁။

လူကြီး - န / လူကြီး / ခ၊ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သောသူ။
လူအို။ အရွယ်ရောက်ပြီသူ။ ၂၊ ခပ်ရွာတွင် အကြီးအကဲ။
ရှေ့ ဆောင်ရွက်ပြုသူ။ လေးစား ကြည်ညိုထိုက်သူ။

လူကြီးစာ - န / လူကြီးစာ / လူအိုမင်းတို့ စားသောက်ရန်
သင့်လျော်သော ကြေညက်လွယ်သော အစာအမျိုးအစား။

လူကြီးစိတ် - န / လူကြီးစိတ် / လူကြီးများ၌ ရှိတတ်သော ရင့်
ကျက်တည်ငြိမ်စွာ သည်းခံတတ်ခြင်း၊ စဉ်းစားပေးနိုင်တတ်
ခြင်း၊ တတ်သိလွယ်ခြင်း စသည်နှင့်ပြည့်စုံသောစိတ်။

လူကြီးစရာ - န / လူကြီးစရာ / အစုံအညီရှိသောလူကြီးများ။

လူကြီးမိဘ - န / လူကြီးမိဘ / မိဘအပါအဝင် ခိုယေထိုက်သော
သက်ကြီးကြီးပုဂ္ဂိုလ်များ။

လူကြီးလူကောင်း - န / လူကြီးလူကောင်း / နာယကဂုဏ်နှင့်
အကျင့်သိက္ခာပြည့်စုံ၍ ခိုယေလေးစားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

လူကြီးလူကျယ် - န / လူကြီးလူကျယ် / တစုံတဦးအား ကြီး
ကျယ်လေဟန် သရော်၍ ပြောဆိုသောစကား။

လူကြီးထုပ် - ကြ / လူကြီးထုပ် / အကြီးအကဲအဖြစ် တာဝန်ယူ
ဆောင်ရွက်သည်။ ဦးစီးရွေ့ဆောင်သည်။

လူကြီးသူကြီး - န / လူကြီးသူကြီး / လေးစား ကြည်ညိုထိုက်
သော သက်ကြီးကြီးပုဂ္ဂိုလ်။

လူကြီးသူမ - န / လူကြီးသူမ / ခ၊ အထူးသဖြင့် ရှေးခေတ်ကို
မိလိုက်သော သက်ကြီးပုဂ္ဂိုလ်။ ၂၊ လူကြီးသူကြီး - န၊ နှင့်
အတူတူ။

လူကြောင် - န / လူကြောင် / အများစု၏အတွေးအခေါ်၊ အပြု
အမူနှင့် မတူကွဲလွဲစွာ တွေးခေါ်ပြုမူတတ်သူ။

လူကြမ်း - န / လူကြမ်း / ခ၊ အပြောအဆိုအပြုအမူ ကြမ်းတမ်း

သောသူ။ ၂၊ ဇာတ်၊ ပြဇာတ်၊ ရုပ်ရင်စသည်တို့တွင် ဆိုးယုတ်
သောဘက်မှလည်းကောင်း၊ ထိုးကြိတ် နှိပ်စက်သောဘက်မှ
လည်းကောင်း ပါဝင်သရုပ်ဆောင်သောသူ။

လူကြူ - န / လူကြူ / မိမိလိုရာကို တဆင့်ပွားကြား စေစားနိုင်
သော အခွန်သင်တွေ့ ရသည့် ခရီးသွားမည့်သူ။

လူခံ - န / လူခံ / ခ၊ တစုံတခုသောနေရာ၊ ဌာနတွင် ရှိနှင့်ပြီး
ဖြစ်သော မိမိစိတ်ချပျံ့ကြည် အားကိုးနိုင်မည့်သူ။ ၂၊ နေရာ
အသေတခုတွင် လက်ဦးနေထိုင်နိုင်ပြီးသူ။

လူချစ်လူခင် - န / လူချစ်လူခင် / လူအများ၏ ချစ်ခင် လေး
စားခြင်း။

လူချမ်းသာ - န / လူချမ်းသာ / ငွေကြေးစွာ ဖွင့်ပြည့်စုံ
ကြွယ်ဝသူ။

လူမြေတိတ် - ကြ / လူမြေတိတ် / ညအခါ ရပ်ခွာလမ်းပန်းတို့
တွင် ကူးသန်းသွားလာသူ ကင်းမဲ့တိတ်ဆိတ်သည်။

လူချေမိတ် - န / လူချေမိတ် / ယင်းသို့ တိတ်ဆိတ်သော ညဉ့်
အချိန်။ လူအများ အိပ်စက်နေချိန်။ “ညအခါ လူမြေတိတ်
တွင် အသွားအလာ ပြတ်သောအခါ။” စကား၊ ၃။ ၁၇၁။

လူခြောက် - န / လူခြောက် / မိခင်မီးတွင်း၌ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ
ပြည့်စုံစွာဖြစ်ပေါ်ပြီးသော်လည်း ဆက်လက်အသက်ရှင် ကြီး
ထွားခြင်းမရှိပဲ အသေမွေးဖွားသည့် ခြောက်ရွေ့နေသော
သားငယ်။

လူခွဲ - န / လူခွဲ / ကိုယ်ခွဲ - န၊ ၁။ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

လူခွန် - န / လူခွန် / ဗြိတိသျှခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရွယ်
ရောက်သူတိုင်းအပေါ်၌ အစိုးရက နှစ်စဉ် ကောက်ခံသည့်
အခွန်ငွေ။

လူငယ် - န / လူငယ် / ပျိုမြိန်နုနယ်သော အရွယ်ရှိသူ။

လူငှား - န / လူငှား / ခ၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်စေရန် ငှားရမ်း စေ
ခိုင်းထားသူ။ ၂၊ အိမ်ကိုအဖိုးအခပေး၍ ငှားရမ်းနေထိုင်သူ။

လူစာ - န / လူစာ / လူသူတစုတယောက်၏ အချုပ်အယောင်။
“တောမြိုင်မှာ လူစမန်း၊ ရွှေနန်းကြီးငယ်တို့။” ရာမ၊
ပ။ ၉၉။

လူစာ - န / လူစာ / လူ၏ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်။ “ဘုန်းစွမ်းနှင့်လူစာ
လက်နက်စွမ်းပြတို့ အခွင့်။” နေဝင်ဝတ်၊ ပ။ ၁၀၅။

လူစလူး - န / လူစလူး / လူစာ - န၊ နှင့် အတူတူ။
“လူစ လူစလားရောက်ကြသည်ကိုမြင်မှ။” စာရေး၊ ၃၈။

လူစလူး - န / လူစလူး / လူစာ - န၊ နှင့် အတူတူ။ “လူရုပ်
ကလေးကလည်းလှ၊ ပညာကလေးကလည်း၊ လူစလူးရှိပုံ
ရသည်။” သန်းမေ၊ ပ။ ၁၈၆။

လူစား - န / လူစား / လူအမျိုးအစား။ “တရားမွန်လည်း၊
သာမန်လူစား၊ မဟောထားဘူး။” ပုည၊ ၁။ ၁၈။

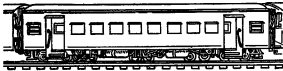
လူစား - န / လူစား / အစားထိုးခံရသူ။ “ကိုယ်တိုင် ကင်း
မစောင့်နိုင်သဖြင့် လူစားသွင်း၍ အစောင့်ခိုင်းရသည်။” “စာ
ရေးကြီး ထွက်သွားသည့် နေရာတွင် လူစား ရောက်မလာ
သေးချေ။

လူစား - ကြ / လူစား / (မြစ်ချောင်း စသည်တွင်) လူနစ်မြည်

သေဆုံးလေ့ရှိသည်။ (ကြိမ်ဖန်များစွာ လူသေဆုံးရသော မြစ်ချောင်းကုတ်တံစားလျက် မြစ်ချောင်းက လူကိုစားသည်ဟု သုံးနှုန်းခြင်းဖြစ်သည်။) “နမူတမြစ်ရေသည်...တနင်္ဂနွေကြိမ် အောမြည်ဟိလျက်လူစားလေ့ရှိသည်။” သေ။ ၈၀။ ၈။

လူစားထိုး - ကြံ / လူစားထိုး / တစုံတယောက်သောသူ၏ နေရာတွင် အခြားတယောက်ကို ဖြည့်ထွင်းသည်။

လူစီးတွဲ - န / လူစီးတွဲ / ခရီးသည်များ စီးနင်းလိုက်ပါရန် သတ်မှတ်ထားသော မီးရထားတွဲ။

လူစီးတွဲ

လူစု - န / လူစု / တစုံတရာပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် အတူပေါင်းဖွဲ့ မိသောလူများ။ အတူပေါင်းဖွဲ့ လုပ်ကိုင်ဖက်များ။

လူစုခွဲ - ကြံ / လူစုခွဲ / ခ၊ စုစည်းပေါင်းသောလူအချင်းချင်း တကွတပြားစီ ခွဲခြားထွက်ကြသည်။ “ညီအစ်ကိုတစ်ယောက် လူစုခွဲ၍... အလုပ်များကို လုပ်နေကြလေသည်။” လည်။ ၉၈။ ၂။ လူအုပ်ကို တကွတပြားဖြစ်အောင် အားထုတ်ဆောင်ရွက်သည်။ “ပုလိပ်များက မလာနိုင်ရန် လူစုခွဲပစ်လိုက်သည်။” စစ်ဘုံ။ ၁၂၁။

လူစုစုစေး - န / လူစုစုစေး / တစုံတရာသော တူညီသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆုံပေါင်းသောလူများ။ စုစည်းရောက်ရှိလာသည့် လူအုပ်။

လူစုတက်စေ - ကြံဝိ / လူစုတက်စိ / လူတိုင်း အစုအဖွဲ့အားဖြင့်။

လူစော်မန် - ကြံ / လူစော်မန် / [ဥပစာ] လူ၏အဆင့်အတန်းမရှိသည်။ လူထုမဝင် ရှိသည်။

လူစိုက် - ကြံ / လူစိုက် / စုပေါင်းလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူ၏လုပ်အား ပါဝင်ဖက်စပ်ဆောင်ရွက်သည်။ လူ၏လုပ်အားဖြင့် ပါဝင်ကူညီသည်။

လူစစ် - ကြံ / လူစစ် / ခ၊ ရှိရမည့်လူအရေအတွက် စေ့မစေ့ ရေတွက်စစ်ဆေးသည်။ ၂။ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်အား စည်းကမ်းနှစ်ညီညွတ်သူ ဟုတ်မဟုတ် စစ်ဆေးသည်။

လူစစ် - ကြံ / လူစစ် / ပရိသတ် နည်းလျော့သွားသည်။ လူသူအဝင်အထွက် ကျသည်။ “ပြပွဲရက်ရှည်လာသဖြင့် လူစစ်သွားပြီဖြစ်သည်။”

လူစစ်မမီ - ကြံ / လူစစ်မမီ / (လူတယောက်၌ ရှိအပ်သော) ကိုယ်အင်္ဂါ အလုံးအရပ်စသည် မပြည့်စုံပုံရှိသည်။

လူစဉ်မီ - ကြံ / လူစဉ်မီ / လူ၏အဆင့်အတန်း၊ အခြေအနေပြည့်စုံသည်။

လူစိတ် - န / လူစိတ် / လူကောင်းတယောက်တွင် ရှိအပ်သော ကြည်နာသိမ်မွေ့ စာနာစိတ် စသည်။

လူစိန်း - န / လူစိန်း / ခ၊ တကြိမ်တမျှ တွေ့မြင် သိကျွမ်းဖူးခြင်း မရှိသေးသူ။ မရင်းနှီးသူ။ ၂။ လုပ်ငန်းအတတ်ပညာ၊ နေရာဌာန စသည်တစုံတရာနှင့် အကျွမ်းဝင်ခြင်း မရှိသေးသူ။

လူစုံတက်စုံ - ကြံဝိ / လူစုံတက်စုံ / သက်ဆိုင်ရာလူအစုံအညီ။ စုံညီစွာ။ “ယနေ့တော့ ကျောင်းတွင်းမှာ လူစုံတက်စုံအလုပ်ဆင်းဟန်တူသည်။” ညှိ။ ၁၇၇။

လူစွာ - န / လူစွာ / ခ၊ အနိုင်လိုချင်သောစိတ်ဖြင့် ရန်လိုလေ့ရှိသူ။ ၂။ မိမိမှန်သည်ထက်ပို၍ အားမနာ၊ နေရာမရွေး၊ နောက်မတွန့်ပဲ ပုံရိပ်ရိပ်ပြာဆိုပြုမှတ်သူ။

လူစွမ်း - န / လူစွမ်း / လူ၏ ဆောင်ရွက်နိုင်သောသတ္တိ။

လူစွမ်းကောင်း - န / လူစွမ်းကောင်း / သာမန်လူထက် လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်ထက်သာလွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သူ။

လူစွမ်းလူစေ - န / လူစွမ်းလူစေ / တစုံတရာကို စွမ်းဆောင်နိုင်သော အရည်အချင်း။

လူဆိုး - န / လူဆိုး / ခ၊ တိုက်ခိုက် လုယက် သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲတတ်သူ။ ၂။ စရိုက်ဆိုးသွမ်းသူ။

လူဆင်းရဲ - န / လူဆင်းရဲ / ပစ္စည်းဥစ္စာ ပါးရှားသူ။ ပင်ပန်းခက်ခဲစွာ ဝမ်းစာရှာဖွေစားသောက်ရသူ။

လူညွန့်ကျိုး - ကြံ / လူညွန့်ကျိုး / လက်သိက္ခာ ထိခိုက်နစ်နာခြင်း ဖြစ်ရသည်။

လူညွန့်စူး - ကြံ / လူညွန့်စူး / သူတပါးအပေါ်တွင် ခေါင်းပုံပြတ်သည်။ သူတပါး၏ကြောင့်ကြပင်ပန်းမှုဖြင့် မိမိအကျိုးကျေးဇူးကို ဖန်တီးယူသည်။ “နေရပ်ဝါဒတို့၏ လူအချင်းချင်း လူညွန့်စူးမှုများ၊ အမေ့မဆိုင်ကျင့်မှုများ။” ပြည်သား။ ၃၊ ၁၀၁။ ၂။

လူညွန့်ထုံး - ကြံ / လူညွန့်ထုံး / လူ့ဘဝတွင် ကြီးပွားတိုးတက်အောင်မြင်မှုရရန် အလားအလာ လုံးဝဆုံးရှုံးပျက်ပြားသည်။

လူတလုံးသူတလုံး - န / လူတလုံးသူတလုံး / မိမိဘဝကို မိမိတင့်တယ်စွာ ထူထောင်နိုင်သောအခြေ။ “ပညာတတ်မြောက်၍ လူတလုံးသူတလုံးဖြစ်စေလိုသော။” စစ်သား။ ၂။

လူတော - န / လူတော / လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ လူပုလယ်။ “အဘိုးကြီးမှာ လူတောထဲတွင် အရှက်ကြီးစွာရစေကာမူ။” လံခြား။ ၁၃၀။

လူတောတူကောင်း - န / လူတောတူကောင်း / အကျင့်စာရိတ္တနှင့် အရည်အချင်း နှစ်ရပ်လုံး ပြည့်စုံသောသူ။

လူတတ်လုပ် - ကြံ / လူတတ်လုပ် / တကယ်မတတ်ကျွမ်းပဲ တတ်ကျွမ်းနားလည်သည့်အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။

လူတန် - န / လူတန် / ဆင်းရဲနိမ့်ကျသော သာမန်လူ။ ဆင်းရဲသား။ လူညံ့လူဖျင်း။

လူတန်းစား - န / လူတန်းစား / ခ၊ အသက်မွေးနေထိုင်မှုဘဝ အခြေအနေချင်း တူညီသူများကို ပေါင်းခြုံခေါ်တွင်သော

လူအဖွဲ့ အစည်းစု။ ။ ကုန်ထုတ်အရင်းအနှီးများကို ပိုင်ဆိုင်ပုံအရ သတ်မှတ်ခေါ်တွင်သော လူအဖွဲ့ အစည်းစု။

လူတန်းစေ့ - ကြို / လူခန်းစိ / လူတို့၏ ယေဘုယျ စားဝတ်နေရေး အခြေအနေကို မီဆောင်နေထိုင်နိုင်သည်။

- ကြိဝီ / လူခန်းစိ / လူ အဆင့်အတန်းနှင့်ညီစွာ။

လူတွင်ကျယ် - န / လူတွင်ကျယ် / နေရာများစွာတွင် ဩဇာလွှမ်းမိုးကြယ်လွယ်လျက် ပါဝင်အစွမ်းပြစွက်ဖက်သူ။ “မြို့နယ်လူတွင်ကျယ်များဖြစ်ရန် ကြိုးစားသည်လည်း ရှိပေသည်။ တင်းစာ။

လူထု - န / လူထု / လူအများ။ ပြည်သူပြည်သား အများ။ ပရိသတ်။

လူထုနည်း - န / လူထုနည်း / လူအများ၏ဆန္ဒဖြင့် ပေါင်းစုဆောင်ရွက်သောစနစ်။ “လူထုတံမာတင်ပြပြီး၊ လူထုနည်းနှင့် မိမိတို့အသီးသီး လိုလားသော ပြဿနာကို။” လက်ပြန်ရေး။ ၂၄။

လူထုပညာရေး - န / လူထုပညာပေး / ပြည်သူပြည်သားများအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက် တတ်မြောက်ရေးနှင့် နားလည်သင့်သော အခြေခံပညာတရပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသော လုပ်ငန်း။ ယင်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်။

လူထူး - န / လူထူး / သာမန်လူထက် ထူးခြားလွန်းကဲသောသူ။

လူထွက် - ကြို / လူထွက် / ရဟန်း၊ ရှင်သာမဏေ၊ သီလရှင်သောအဖြစ်မှ ပကတိ လူဝတ်ကြောင် အဖြစ်သို့ ပြန်၍ပြောင်းလဲသည်။

- န / လူထွက် / ရဟန်း၊ ရှင်သာမဏေ၊ သီလရှင် သောအဖြစ်မှ ပြောင်းလဲခဲ့သူ။ (ကိုရင်လူထွက်၊ ရဟန်းလူထွက်၊ စစ်ဘားလူထွက်၊ ရဲဘားလူထွက်ဟူ၍လည်း သုံးကြသည်။)

လူနာ - န / လူနာ / ရောဂါဝေဒနာ၊ အနာဇာတ်စု စသည် တစ်စုံတရာကြောင့် ဆေးရှ် သို့ မဟုတ် ဆေးခန်း စသည်တွင် ကုသခံနေသူ။ လူမမာ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ /

လူနာတင်ကား - န / လူနာတင်ကား / လူနာကို သယ်ပို့ရန် အထူးပြုလုပ်ထားသော ယာဉ်။

လူနာတင်ကား

လူနာမှတ်တမ်း - န / လူနာမှတ်တမ်း / လူနာ၏ ရောဂါအခြေအနေ၊ ကုသချက်စသည်ကို ရေးမှတ်ထားသည့်မှတ်တမ်း။

လူနေမှု - န / လူနေမှု / လူတို့ ထိုက်သင့်စွာ အသက်ရှင် နေထိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်သော အရေးကိစ္စ၊ အကြောင်းအရာ။ လူတို့၏ နေထိုင်စားသောက် အသက်မွေးမှု။

လူနေမှုစနစ် - န / လူနေမှုစနစ် / လူတို့၏ စားဝတ်နေရေး

ဟူသော စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုရေး၊ ဘာသာရေး စသောအတွဲတွေ လူမှုရေး၊ ဘာကို ကို ဖွဲ့စည်းထားသည့်စနစ်။

လူနေမှုအိမ်ခြေ - န / လူနေမှုအိမ်ခြေ / လူတို့ အခြေစိုက် နေထိုင်သည့် အိမ်အိမ်နှင့် လူဦးရေပမာဏ။ လူတို့ အခြေစိုက်နေထိုင်ရာ အိမ်အိမ်စု။

လူနိုင် - န / လူနိုင် / ၁၊ တစ်တုန်းအပေါ်တွင် အကြောင်းတရပ်ကြောင့် ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းသူ။ “ဤသူမှာ လူနိုင်ဖြစ်နေသဖြင့် ကျန်တော်ထုတို့ မငှားလိုသော စာအုပ်ကိုပင် ထုတ်ပေးလိုက်တော့သည်။” ၂၊ အကြောင်းတရပ်ကြောင့် တစ်တုန်း၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကိုခံရသူ။ “ဗျာမရမှာမပူပါနဲ့။ ဇာတ်ထဲမှာ ကျန်တော်လူနိုင်တွေ ပါလာပါတယ်။”

လူနည်း - န / လူနည်း / တသက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရေအတွက်အားဖြင့် နည်းလျော့သောအပိုင်းပါလူစု။

လူပါး - န / လူပါး / ၁၊ သိမြင်လွယ်သူ။ ၂၊ မိမိအကျိုးအတွက် အရာအခွင့်သိသူ။

လူပါးဝ - နဝီ / လူပါးဝါ / လူဝါးဝ - နဝါ၊ နှင့် အတူတူ။

လူပေလူတေ - န / လူပေလူတေ / ထင်ရာကို ပြုလုပ်၍ မိုက်မဲဆိုးသွမ်းသူ။ ဆိုးဆိုးမဝင်သူ။

လူပေါ - န / လူပေါ / မြောက်ပိုင်းမှ သာယာတတ်ပြီး သာမန်လူတို့ ထူးခြားစောင့်စည်း၍ မပုခံရသည့်အမှုကို ပြုမှုတတ်သူ။

လူပေါလူတေ - န / လူပေါလူတေ / သူတပါး အပေါ်တွင် အသာအရအောင် ပါးနပ်စွာ ကြိုးစား ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသူ။ သူတပါးထက် ကျွမ်းကျင်စွာ ကိုယ်ကျိုး အခွင့်အရေး ယူတတ်သူ။

လူပို - န / လူပို / ၁၊ သတ်မှတ်ထားသော အရေအတွက်မှအပ ဖြစ်သောသူ။ သတ်မှတ်ထားသော အရေအတွက် မပါသော အလွတ်လူ။ ၂၊ မိသားစုအတွင်း၌ အလုပ်အကိုင် တာဝန် သက်မှတ်ထမ်းဆောင်ခြင်းမရှိသောလူအား။ မိသားစုမှအပ ဖြစ်သော အတူနေအပြင်လူ။

လူပေါင်းဆုံ - နဝီ / လူပေါင်းဆုံ / လူအများနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးပြေလည်သော။ အဖော်အပေါင်းအသင်းအပင်း၌ သင့်တင့်ပြေလည်စွာ ပါဝင်နိုင်စွမ်းရှိသော။

လူပိုန်း - န / လူပိုန်း / အတွေ့အကြုံအသိအမြင်၊ နည်းပါးသူ။

လူပျို - န / လူပျို / လူပျို၊ ပရိသတ်လူအများ၏ရှေ့မှောက်ခွင့်။ “လူပျိုအလယ်တွင် ဝေဘန် ပြောဆိုကြခြင်း။” အားပြိုင်၊ ပ။ ၁၇၇။

လူပျို - န / လူပျို / သွင်ပြင်လက္ခဏာ။ “မုဆိုး၏ အနေအမူ၊ လူပျိုမိတ်ကြောင့်။” ပညာတော်၊ ၁၁။

လူပျိုလူပျို - န / လူပျိုလူပျို / လူ၏သွင်ပြင်သဏ္ဌာန်။ “လူပျိုလူပျိုက ထူးထူးဆန်းဆန်းတခန်းတခန်းကြီးမဟုတ်ပါဘူး။” ရှေ့ပြည်။ ၇။ ၄၂။

လူပျို - န / လူပျို / အရွယ်ရောက်ပြီးယောက်ျား။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းမပြုရသေးသောယောက်ျား။

လူမျိုးကိုယ် - န / လူမျိုး / အိမ်ရာမထောင် တကိုယ်တည်းနေ
သော ယောက်ျား။

လူမျိုးကြီး - န / လူမျိုး / ယောက်ျားအားဖြင့် လက်ထပ်လေ့
ရှိသော အရွယ်လွန်ပြီးသော်လည်း လက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြု
ခြင်းမရှိသေးသော ယောက်ျား။

လူမျိုးခေါင်း - န / လူမျိုးခေါင်း / လူမျိုးလူရွယ်များကို စည်းရုံး
ရွှေ့ဆောင် သောသူ။ လူမျိုးခေါင်းဆောင်။ ကာလသား
ခေါင်း။

လူမျိုးစကား - န / လူမျိုးစကား / မိန်းမအား ယောက်ျားက ချစ်
ကြိုက်ကြောင်းပြောဆိုသောစကား။ “ကိုယ့်လူငယ်က မတော်
လဲ၊ရယ်... ကျုပ်တို့ နှစ်ယောက် ပျက်ပြယ်စို့လို့ လူမျိုးစကား
ပြောသတဲ့” မာလာ။ ၅၉။

လူမျိုးနာ - န / လူမျိုးနာ / အများအားဖြင့် ကာမဆက်ဆံရာမှ
ကူးစက်သောရောဂါပိုးများကြောင့် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော ဂနိရီ
ယာ၊ အစ်ဖလစ် စသောရောဂါ။ (ကာလသားရောဂါ၊ အနာ
ယဉ်၊ ကလေးရောဂါ စသည်ဖြင့်လည်းခေါ်သည်။)

လူမျိုးပေါက် - န / လူမျိုးပေါက် / အရွယ်ရောက်စဉ် ယောက်ျား
ငယ်။

လူမျိုးရံ - န / လူမျိုးရံ / မင်္ဂလာ ဆောင်နှင့်ဆရာတွင် သတို့
သားသောမယ အပေတံအောက်အဖြစ် ပွဲတိုင်ရသည့် (နေသင့်
နှံသင့်) လူငယ်။

လူမျိုးလှည့် - ကြို / လူမျိုးလှည့် / ယောက်ျားက မိန်းမအား
တုံ့ပြန်ချစ်ကြိုက်မှုရရှိအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည်။

လူမျိုးဟိုင်း - န / လူမျိုးဟိုင်း / အရွယ်လွန်သည့် တိုင်အောင်
အိမ်ထောင်မပြုသေးမရှိသူ။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / အကျင့်သိက္ခာ ယိုယွင်းဆိုးယုတ်သူ။
လူသွမ်း။

လူမျိုးသုခပြော - န / လူမျိုးသုခပြော / ၁။ လူအများက စွပ်စွဲ
ကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုချက်။ ၂။ သေချာရေရာနိုင်လုံခြုံရေးမရှိပဲ အများ
သူငါ့ အဆင်ဆင့် ပြောကြားချက်။ “ကျမ်းထွက်စာတွေ
စုစုပေါင်းပြော နှင့်သာ ရတနာသုံးပါးကို ကြည့်ညှိစွာ
ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။ ဝိသီ။ ၆၂။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / ဇာတ်၊ အဋ္ဌိန်၊ရုပ်သေး၊ဆပ်ကပ် စသည်
တို့တွင် ပရိသတ်ရယ်ရွှင်ရအောင် ပြုလုပ်ပြောဆိုသောသူ။
လူခွေတော်။

လူမျိုးသိင်္ခ - န / လူမျိုးသိင်္ခ / ရွတ်နောက် ကျီစယ်တတ်သူ။

လူမျိုးသိင်္ခ - န / လူမျိုးသိင်္ခ / ဥစ္စာ စည်းစိမ် ပြည့်စုံကြွယ်ဝသူ။
လူမွဲပြောင်၊ လူပြောင်မွဲ။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / ၁။ လူသူ အသွားအလာ တိတ်ဆိတ်
ကင်းမဲ့သော။ “လူမျိုးကံသော နေရာသို့ မသွားနှင့်။”
၂။ အဆက်မပြတ်ဝင်ရောက်လာသူနှင့်သည်။ ပရိသတ် စသည်
တန်ခိုးပွားသော။ လာရောက်သူကင်းရှင်းသော။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / ရဟန်းအဖြစ်မှ လူဝတ်လဲခဲ့သူ။
ဘုန်းကြီးလူထွက်။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / လူဗိုင်း / လူဗိုင်း - န၊ ၅။

လူမွဲ - န / လူမွဲ / ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည် သေးသွယ်
ပိန်ညက်သူ။

လူမွဲ - ကြို / လူမွဲ / လူ့ဘဝတွင် ရောက်သင့်သော အခြေ
အနေသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ လူတန်းစေ့သည်။

လူမွဲရှုံး - န / လူမွဲရှုံး / လူ့ဘဝတွင် ရရှိခံစားထိုက်
သောအကျိုးအခွင့်၊ အခြေအနေကိုခံစားနိုင်ခွင့်မရှိဖြစ်သော။
သုတပါးနှင့်တူမဟုတ်ပဲ ခံစားနိုင်စွမ်းချို့တဲ့သော။

လူမွဲ - န / လူမွဲ / လူမွဲ - န၊ ၅။

လူမွဲတံဝင် - န / လူမွဲတံဝင် / ၁။ လူတယောက်ဟု သိမှတ်
လောက်အောင် အရာရောက်သော။ ၂။ အရွယ်ရောက်သော။

လူမွဲမာ - န / လူမွဲမာ / ရောဂါဝေဒနာခံစားနေရသူ။

လူမွဲမာ - န / လူမွဲမာ / လူတော် မဝင်သေးသူ။ ကလေး
သူငယ်။

လူမွဲကံ - န / လူမွဲကံ / မိုက်မဲသူ။ အသိဉာဏ်ဆင်းခြင်းမှ ကင်းမဲ့သူ။

လူမျိုးစု - န / လူမျိုးစု / တဘက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရ
အတွက်များသော အပိုင်းပါလူစု။

လူမျိုး - န / လူမျိုး / ဘာသာစကား၊ဗျူဟာလေးအရွယ် စသည်
အရာအညီ ခံယူဆင်သက်လာသောလူစု။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / လူမျိုးချင်းမတူ ခြားနားသော။
လူမျိုးခြား - န၊ ၃၆ အတူတူ။

လူမျိုးခြား - န / လူမျိုးခြား / နိုင်ငံသားအားဖြင့် မိမိနှင့်
ကွဲပြားသော။ တိုင်းတပါးသားဖြစ်သော။

- န / လူမျိုးများ / နိုင်ငံသား အား ဖြင့် မိမိနှင့်
ကွဲပြားသူ။ တိုင်းတပါးသား။

လူမျိုးစု - န / လူမျိုးစု / ဘာသာစကား ကွဲပြားသော်လည်း
ပင်ရင်းအခြေစိုက်စေ၊ မျိုးနွယ်နှင့်လေ့ထုံးတမ်းတူညီသော
လူမျိုးအသိုက်အဝန်း။

လူမျိုးစာရတပါး - န / လူမျိုးစာရတပါး / ၁။ ရွေးအခါက
ရေတွက်လေ့ရှိသော လူမျိုးပေါင်း အရေအတွက်။ (ရှမ်းမျိုး
၃၀၊ မြန်မာ ၇ မျိုး၊ မွန် ၃ မျိုး၊ ကုလား ၆၀ မျိုး စသည်
အားဖြင့် ရေတွက်ခဲ့ကြသည်။) ၂။ ကမ္ဘာတဝန်းတွင် မှီနေ
သော လူမျိုးအားလုံး၊ လူမျိုးဟူသမျှ။ (အနေကသင်္ချာနည်း
တင်စားသုံးသည်။)

လူမျိုးစု - န / လူမျိုးစု / လူမျိုးစာရလုံးနှင့် သက်ဆိုင်
သောကိစ္စ။ လူမျိုးအလိုက် အကျိုးခံစားခွင့်နှင့် ပတ်သက်
သောကိစ္စ။

လူမျိုးကံ - န / လူမျိုးကံ / လူအများ တွေ့မြင်သာသော
နေရာဝန်းကျင်။

လူမွဲ - ကြို / လူမွဲ / မိမိညွှန်ကြားစေခိုင်းရာ နာခံမည့်သူ
ရရှိအောင် သိမ်းသွင်းထားသည်။

လူမွဲလူတောင် - န / လူမွဲလူတောင် / မိမိကိုယ်ကိုဝမ်းကျောင်း
ထူထောင်နိုင်သော အခြေအနေ။ (လူမွဲလူတောင်ပေါက်၊
လူမွဲလူတောင် ပြောင်ဟူ၍ အသုံးများသည်။)

လူမွဲစာခံ - ကြို / လူမွဲစာခံ / မိမိစွဲဆိုမည့် တရားမမှုအတွက်
တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ပေးဆောင်နိုင်စွမ်းမရှိကြောင်း တရားရုံးက

အသိအမှတ်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းသို့ အသိအမှတ်ပြုခြင်းမဟုတ်။

လူမှု - န / လူမှု / လူတို့၏ အရေးအရာကို။

လူမှုဆက်ဆံရေး - န / လူမှုဆက်ဆံရေး / လူသားအချင်းချင်း တစ်တရသော အကြောင်းအရာကိုစွဲအတွက် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှု။

လူမှုတော်လှန်ရေး - န / လူမှုတော်လှန်ရေး / လူသား တစ်လုံး၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားအားလုံး၏ နေထိုင်စားသောက်မှု အဆင့်အတန်း၊ တွေးခေါ်ချက်နှင့် ကန့်သတ်ဆုံးဖြတ်မှု စသည်တို့ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲအောင် အရှိန်အဟုန်ကြီးစွာ တစ်ခက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

လူမှုလူနစ် - န / လူမှုလူနစ် / လူသားတို့၏ ဘဝဝင်တည်မှုအတွက် တရားဝင်ရရှိသည့် အခွင့်အရေးကို။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / လူမှု - နှင့် အတူတူ။

လူမှုရေးသိပ္ပံ - န / လူမှုရေးသိပ္ပံ / လူသားတို့၏ ဆက်ဆံရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးစသော လူမှုဆိုင်ရာ သိပ္ပံဆိုင်ရာ နားလည်ဖွယ်ရာများကို စနစ်တကျ သုံးသပ်လေ့လာသော ပညာ။

လူမှုဝန်ထမ်း - န / လူမှုဝန်ထမ်း / လူသားတို့ သက်သာချောင်ချိမှု၊ လူမှုစုကွဲမှု၊ ကင်းဝေးမှုစသည်ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးသော အဖွဲ့အစည်း၊ ဌာန။

လူမှုနည်း - ကြို / လူမှုနည်း / ၁။ ခိုသေထိုင်သူကို မရှိမသေ ပြုသည်။ ၂။ နောက်ခံခံသူ တစ်စုံတစ်ယောက် ပြင်းထန်မှုကြောင့် မည်သူမည်ဝါ ခွဲခြားသိမှတ်မှု မရှိအောင် မိန့်မောသည်။ ၃။ ငယ်ရွယ်လွန်းသဖြင့် မသိနားမလည်သေးပဲ ရှိသည်။

လူမှုနည်း - ကြို / လူမှုနည်း / မည်သူမည်ဝါ ခွဲခြားမှတ်သားနိုင်အောင် မှတ်တတ်ရှိသော အချက်သို့ ရောက်ရှိသည်။

လူမှုနည်းသမ္မတ - ကြို / လူမှုနည်းသမ္မတ / လူမှုနည်း - ကြို၊ ၈၊ ၂၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။

လူမှုတော်မာ - န / လူမှုတော်မာ / ၁။ လူသားတို့ မပြုသင့် မပြုသင့်သည်ကို ပြုလုပ်သူ။ ၂။ ကောက်ကျစ်စဉ်းလွှာ သူတပါး ယှက်စီးနှစ်နားအောင် ပြုလုပ်သူ။

လူမှု - န / လူမှု / အထူးစိတ်ချ ယုံကြည်ရသောသူ။

လူမှုဆက် - ကြို / လူမှုဆက် / လူမှုက အကျိုးမပြုသည်။

လူမှုတော် - န / လူမှုတော် / ဥစ္စာကြေးငွေ ပြည့်စုံ ကုန်လုံမှု၊ မောင်ရင် ငါတို့ကို လူမှုတော်မှတ်တင်သလား။ မာတော။

၇၉။

လူမှုဝင် - ကြို / လူမှုဝင် / လူမှုဆက်ဆံရေး အသိအမှတ်ပြုခြင်းတွင် အရေးပါသော အခြေအနေသို့ ရောက်သည်။

လူမှုသွင်း - ကြို / လူမှုသွင်း / လူမှုဆက်ဆံရေး အစုအစေးတွင် အရေးတယူပြုသည်။

လူမှုရေးပြ - ကြို / လူမှုရေးပြ / မိမိအရည်အချင်းကို အခွင့်အခါအလိုက် သူတပါးသိမြင်ခွင့်ရအောင် ပြုသည်။ “ငင်းသာ နိုင်မည်အထင်ရောက်၍ တက်ကဲဖြင့် လူရေးပြနေ၏။” မောင်ကျား။ ၆၂။

လူမှုရေးလူမှု - န / လူမှုရေး လူမှု / လူမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်း၊ ၁၁။

လူမှုရေး - ၁ - ၁၀။ လူမှုရေးသော / အခြားသူ တစ်စုံတယောက်ထက် အလွန်အလွန် အကျိုးအမြတ်ရှိပိုင်ဆိုင်သော။ “မောင်မင်းက သည်းကျက်မှုဖြင့် လူမှုရေးသော ပေပေါက်ပွယ်” နော။

၁၁။ ၁၁။

လူမှုရေး - ၁၁။ ၁၁။ - ကြိုဝိ / လူမှုရေး ယှဉ်ယိုသွေ / လူမှုရေး၏ လေးစားမှုကို ခံရလျက်။

- န / လူမှုရေး ယှဉ်ယိုသွေ / လူမှုရေး၏

လေးစားမှု ခံရသောအခြေအနေ။

လူမှု - န / လူမှု / ၁။ စာသိက္ခာကောင်းမွန်သူ၊ ပြောဆိုမတ်သူ။

၂။ ဆန်းပြားသောလည်း ကောက်ကျစ်ခြင်းမရှိသူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / သူတပါး၏အချိန်အကုန်ပရိယာယ်၊ အကြံအစည်စသည်ကို မရှိစားမိပါ။ မိမိဘာသာ အေးဆေးလေးကန်စွာ ပြုလုပ်နေထိုင်တတ်သူ။ အကြားအမြင် နည်းပါးလျက် အေးဆေးစွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်သူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / ၁။ အထူးခင်မင်ရင်းနှီးသူ။ ၂။ မူလရှိပြီးသူ။

လူမှုရေးပြ - ကြို / လူမှုရေးပြ / တစ်တည်း မြင်သာအောင် ကိုယ်လုံးအချိန်အမြင် ပြသည်။

လူမှုရေးပြ - န / လူမှုရေးပြ / ကာယ၊ ဉာဏ်စွမ်းရည် တူကဲပြည့်စုံသူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / လူမှုရေး - န။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / တိုးတက်ထက်မြက်စွာ စွမ်းဆောင်နိုင်မည့် အလားအလာ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / လူမှုရေးကဲ့သို့ ရှိအပ်သော တတ်သိနားလည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသော။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / သပ်သပ်သန့်ရှင်း၍ စည်းကမ်းကျနစွာ နေထိုင်တတ်သောသူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / သတိ ဆင်ခြင်ညှိနှိုင်း ထောက်ထားမှု ကင်းမဲ့စွာ ပြုလုပ်လုပ်ကိုင်တတ်သူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / စိတ်ဆင်ရာကို တစွတ်တည်းပြုလုပ်တတ်သူ။ သူတပါး မနှစ်သက်သည်ကို ပို၍အမြဲတိုက် ပြုလုပ်တတ်သူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / လူမှုရေးနှင့်လူတို့ကြား အရွယ်ရှိသူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / လူမှုရေး - န။ နှင့် အတူတူ။

လူမှုရေး - န / လူမှုရေး / တည်ကြည်လေးနက်စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်းမရှိ နောက်ပြောင်ကျယ်မှု ပြုလေ့ရှိသူ။

လူမှုရေးပြ - ကြို / လူမှုရေးပြ / အရွယ်မောက်သည်။ မိမိဘဝကို မိမိကိုယ်တိုင် ရပ်တည်ထူထောင်နိုင်စွမ်း ရှိသော အခြေသို့ ရောက်ရှိသည်။

လူမှုရေး - ကြိုဝိ / လူမှုရေး / ထိုက်တန်သောလူတယောက်အနေဖြင့်။ “တခါတခါတော့လဲ လူမှုရေး ပြုတဲ့မှာအေးအေးနေချင်ပြီး၊ လူကြီးလူကောင်းတွေနဲ့ပေါင်းချင်ပါတယ်။” သွေး။ ၁၇၂။ ၁၇၂။

လူ့လေလူ့လွန် - န / လူလေလူ့လွန် / အထိန်း အ ဆုပ် ကင်းမဲ့ လျက် အတည်တကျ ရပ်တည်ရာမရှိ လည်ပတ်နေသူ။

လူ့စေး - န / လူစေး / လူကစေး - န၊ နှင့် အတူတူ။

လူ့လည် - န / လူလည် / ခ၊ ပါးနပ်ကွမ်းကျင်စွာ လှည့်ပတ် တတ်သူ။ ၂၊ နှံ့ စပ်လည်ဝယ်သူ။

လူ့လည်လုပ် - ကြံ / လူလည်လုပ် / လှည့်စား အမြတ်ထုတ် သည်။

လူ့လတ် - န / လူလတ် / လူ့ရွယ်နှင့်လူကြီးအကြားအရွယ်ရှိသူ။

လူ့လုပ် - ကြံ / လူလုပ် / ခ၊ လူတလုံးသူတလုံးတစ်ခုနှင့် အခြေ တကျ ရပ်တည်အသက်မွေးသည်။ လူလားမြောက်သော လူ တယောက်အဖြစ် ရပ်တည်သည်။ “ရှေ့၏အတို ကို လူ့လုပ် ရန်အရေးတွင်” ကပ်သေး။ ၈၂။ ၂၊ လူဝတ်ကြောင်ဘဝနှင့် အသက်မွေး နေထိုင်သည်။ “အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ သားမယားယူ၍ လူ့လုပ်မည်လော။” ပဋိစ္စ။ ၈၀။

လူ့စိပ် - န / လူ့စိပ် / မရိုးမခြေင့် ပြုမှု ဆက်ဆံတတ်သူ။ လှည့်စား ညှာဝါးတတ်သူ။

လူ့စိပ်လူ့ကောက် - န / လူ့စိပ်လူ့ကောက် / လူ့စိပ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လူ့စိမ့် - န / လူ့စိမ့်မာ / ခ၊ လူမှုကျင့်ဝတ် နားလည်သူ။ ၂၊ အပြစ်ကင်းအောင် ကျင့်ကြံနေထိုင်တတ်သူ။

လူ့လုံး - န / လူလုံး / ကိုယ်ထီး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ အဆောင် အယောင်မရှိ လူချည်း။ “လူ့လုံးချည်းကျန်သည်။”

လူ့လုံးပြ - ကြံ / လူလုံးပြ / မိမိကို ဖြင်စေလိုသူ ဖြင်စေ့ အောင် အားထုတ်သည်။

လူ့လုံးလူ့စည် - န / လူလုံးလူ့စည် / ကိုယ်ပေါက်ကိုယ်ထောက်။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပန်။

လူ့လုံးလူ့ပေါက် - န / လူလုံးလူ့ပေါက် / လူ့လုံးလူ့စည် - န၊ နှင့်အတူတူ။

လူ့လုံးလူ့စန် - န / လူလုံးလူ့စန် / လူ့လုံးလူ့စည် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လူ့လွတ် - န / လူလွတ် / ခ၊ အိမ်တောင်၊ သားသမီး စသည် အနှောင်အဖွဲ့ မရှိသော တကိုယ်တည်းသမား။ ၂၊ တာဝန် တစုံတရာ သီးခြားထမ်းဆောင်ရခြင်း မရှိသော လူအား။ ၃၊ တစုံတရာ ရည်ညွှန်းပြောဆိုရာတွင် မပါဝင်သော အခြား လူ။ “ကျောင်းသားမှတစ်ပါး လူ့လွတ်များ။”

လူ့လွန် - န / လူလွန် / သူတပါးထက် ထူးချွန်မှုရှိသူ။ “သရေ ဂုဏ် ထူထောင်ခွင့်၊ နှစ်ဆထွေလူ့လွန်တို့။ ပြည့်စုံချက်စာကျန် ကို” လန်ခန်း၊ ၅။ ၅၂။

လူ့လွန်မသား - န / လူလွန်မသား / ခ၊ ထူးချွန်သောအမျိုးသမီးမှ ပေါက်ပွားလာသော သားသမီး။ “အချို့ စာရေးဆရာတို့ တစ်ခါသားကား လူ့လွန်မသားဖြစ်ကြ၍၊ သားများမှာ တိုင်း တိုင်းဆဆ ဖြစ်လာကြရ၏။” ပီးယား၊ ၄။ ၂၊ ဖောက်ပြန် လော်လည်သော မိန်းမ၏သား။ (ဆဲရေး ပုတ်ခတ် လိုရာ၌ သုံးသောစကား။) “အလွန်တို့၏ လူ့လွန်မသား ဖြစ်ကြ ကုန်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂဆရာတို့သည်။” မဇ္ဈိမီ၊ ၇၈။

လူ့ဝါးစ - နဝိ / လူ့ဝါးစ / သူတပါးကိုတစ်စီး၍ ပြောဆိုပြုမူ တတ်သော။

လူ့ဝါး - န / လူ့ဝါး / ကိုယ်ခန္ဓာပွဲ့ စည်ပုံအရ လူနှင့်အလွန်တူညီ နီးစပ်၍ အမွေးချွန်မျောက်နှင့်တူသော မတ်ရပ်သွားနိုင်သည့် သတ္တဝါတမျိုး။

လူ့ဝါးစား - န / လူ့ဝါးစား / တစုံတယောက် သေဆုံးပြီးနောက် လူ့ဘဝသို့ပြန်၍ သန္ဓေဖွံ့ဖွယ်ကာ မွေးဖွားလာသည်ဟု ယုံ ကြည်ယူဆရသူ။ (ဘဝဟောင်းကို အတော်အသင့် ပြန်လည် ပြောပြနိုင်စွမ်းသည်။)

လူ့ဝါးဆဲ - နဝိ / လူ့ဝါးဆဲ / ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံတတ်သော အရည်အချင်းရှိသော။

- န / လူ့ဝါးဆဲ / ယင်းသို့ အရည်အချင်းရှိသူ။

လူ့ဝါးစလွန် - န / လူ့ဝါးစလွန် / ခ၊ နိုင်ငံတစ်ခု အတွင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ထိုနိုင်ငံ အတွင်းမှလည်းကောင်း ဝင်ထွက် သွားလာခြင်း။ ဝင်ထွက်သွားလာသူ။ ၂၊ အိမ်သို့ မဟုတ် ရင်ရွာတစ်ခုတရာသို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်း။ ဝင်ထွက်သွား လာသူ။

လူ့ဝါးစ - န / လူ့ဝါးစ / ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်၊ ရသေ့ စသည့် သာသနာ့နာမ်ထမ်း မဟုတ်သော လူအဖြစ်။ လူ့ဝါး စကြောင်၏ ဝတ် စား ဆင် ယင် မှ။ လူ့ဝါးစကြောင် - န၊ လည်းရှု။

လူ့ဝါးစကြောင် - န / လူ့ဝါးစကြောင် / ရသေ့၊ ရဟန်း စသည် ကဲ့သို့ လျော်တေ၊ သစ်ခေါက်ဆိုးသန်း၊ ယောက်ဝတ်စသည် မဝတ်ဆင်ပဲ ဖြူနီကြောင်ကြား အဝတ်အစည်းဝတ်ဆင်သော သာမန်လူ။

လူ့ဝါးစလဲ - ကြံ / လူ့ဝါးစလဲ / ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်စသည့် အဖြစ်မှ လူ့ဝါးစကြောင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ယူသည်။

လူ့သားမန် - န / လူ့သားမန် / ထူးခြားသည့် ဘဝအနေအစွမ်း သတ္တိတမျိုးမျိုး မရှိသူ၊ အများနည်းတူ အခြေအနေမျိုးရှိသူ။ “လူ့သားမန်တို့၊ သင်ကြလေကျက်၊ တစ်မြင်နိုင်ခြင်းငှာ အလွန် ခဲယဉ်းရကား” ဂဓဇ၊ နိဒါန်း။

လူ့သား - န / လူ့သား / လူမျိုးဇာတိနွယ်မှ ပေါက်ပွားသော သတ္တဝါ။

လူ့သိနတ်ကြား - ကြိဝိ / လူ့သိနတ်ကြား / လူအများကြားသိ စေလျက်။ မလျှို့ မဂုဏ်။

လူ့သိနတ်ကြား - ကြိဝိ / လူ့သိယင်ဂျား / လူ့သိနတ်ကြား - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လူ့သူ - န / လူ့သူ / လူအများ။ “သံပြိုင်သည့်လူ့သူဆိုသို့။” ဗန္ဓု၊ ၁၃၇။ “ငါသည် ပျို့ရွယ်စဉ်ကာလ၊ လူ့သူတို့အား၊ တောင်ယာလုပ်သောအခါ၊ လောစရာ။ ၂၈။

လူ့သူစော် - န / လူ့သူစော် / ဝတ်ပြုစင်ကြယ်ဝတ်၍ သူတော် ကောင်းကောင်း အားထုတ်သူ။

လူ့သူလေးပါး - န / လူ့သူလေးပါး / လူအများ။

လူ့သေမှု - န / လူ့သေမှု / တစုံတယောက်ကို သေစေလိုသော ဆန္ဒ၊ အစီအမံနှင့်သေနိုင်လောက်အောင် အားထုတ်ဆောင်

ချောင်းတို့တွင် လေပောင် စသည်ဆန်တက်ရာ၌ လေပောင် ဦးတွင် ချည်သောလူတားကြီးကို ဖြစ်ညာကမ်းပေါ်၌ တိုင် လှဲတစ်ဖက် စသည်တွင် ချည်ပြီးနောက် လေပောင်သို့ ပြန်ကာ ကြိုးအကိုဆွဲကိုင် ဆန်တက်သည်။ (ကြိုးဆွဲပြီးလျှင် တစ်ဖန်ပြန်ညာကမ်းသို့ တက်၍ ကြိုးချည်ရပြန်သည်။)

လူ့တွင်း - န / လူ့တွင်း / ခ၊ လူ့ - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးရန် တူးဖော်၍ ရေလောင်းပေးထားသောကျင်း။

ခ၊ လူ့ကျင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

လူ့ရွေပေါ် - န / လူ့ရွေပေါ် / ပျဉ်ပြား စသည်၌ အနားကို ပြိုင်လျက် မြောင်းခွက်ပြုလုပ်ရန်၊ အသွားဆုံတပ်ထားသော ရွေပေါ်တမျိုး။

လူ့လာ - ကြ / လူ့လာ / ဟိုမှသည်မှ ကူးလွယ်၍ သွားချည် ပြန်ချည်ပြုသည်။ အပြန်ပြန်ကူးသန်းသည်။ ရေ နောက် လူ့လာ၊ စကြိုကြွသွားတော်မူပြီ။ လေတတ်၊ ၆၅။

လူ့လာခေါက်ပြန် - ကြိပ် / လူ့လာခေါက်ပျက် / အသွားအပြန်၊ အကြိမ်ကြိမ်အလိပ်အားဖြင့်။

လူ့လာခတ် - ကြ / လူ့လာခတ် / အကြိမ်ကြိမ် သွားချည် ပြန်ချည်ပြုသည်။

လူ့လဲ - ကြ / လူ့လဲ / ခ၊ အပျံ့နဲ့ လိမ်းကျံသည်။ စွဲထင် စွန့်ပေး အောင်ပွတ်တိုက်သည်။ ၂၊ တစ်စုံတစ်ရာသော အစင်းအပြင်ကို ကိုယ်နှင့်ပွတ်တိုက်၍ အားယူ(ထ)သည်။ ၃၊ အစင်းပြင် တစ်စုံတစ်ရာ၌ ကိုယ်ကိုအပြန်ပြန်လှုပ်သည်။

လူ့လိပ် - ကြ / လူ့လိပ် / တနေရာမှတနေရာ၊ တဘက်မှတဘက် သို့ ဟိမ်းဟိင်ရွေ့လျားသည်။ “သင်တို့များကို တမင်လှူ လိပ်နေစေရန်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၁။ ၁၆၇။

လူ့လွန် - ကြ / လူ့လွန် / ခ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို အတန်ငယ်ထွန်ခါ လှုပ်ရှားသည်။ “အပ်ရာတော်က လူ့လွန်တော် မမူသေးပါ ကတား။” စာဆို၊ ပ။ ၂၁။ ၂၊ လှုပ်ရှား မြူးကြသည်။ မမြို့မသက်ရှိသည်။ “မိန်းမအတွင်းစိတ်၊ လူ့လွန် မြူးကွန် နေရာများကိုလည်း။” နိတိ၊ ၅၉။

လူ့လိုပုံ - ကြ / လူ့လိုပုံ / ကိုယ်ခန္ဓာကို ဖယ်ညာစောင်းလှည့်၍ ကပြောင်း၊ ကပြန်ပြုသည်။

လူ့အိုင် - န / လူ့အိုင် / ကျွ၊ ဝက် စသည်တို့ လဲလျောင်း ပွတ်တိုက် တိုးဝင်ပျော်ပါးရာ ခွံ့ညှိုသောကျင်း။

လေ

လေ - န / လေ / ခ၊ ကမ္ဘာမြေထဲတွင် အထက်ဝန်းကျင်၌ အပျံ့အနံ့ တည်ရှိသော၊ အဆင်၊ အနံ့၊ အရသာ ပကတိအားဖြင့် ကင်းမဲ့သည့်၊ သတ္တဝါတို့ ချွံ့နှိပ်ရသောအရာ။ ၂၊ လှုပ်ရှားနေသော ဝါယောသတ္တိ။ လေခတ်။ (လေတိုက်၊ လေဖြတ်၊ လေထိုး စသည်အသုံးရှိသည်။) ၃၊ ပြောဆိုချက်။ ဝင်္ဂါပြောဆိုချက်။ “သူလေမျှားလှသည်။” ၄၊ ပြောဆိုဟန်။

ပြောဆိုပုံအကြောင်းအရာ။ လေသံ။ ဆိုဟန်။ ရေးသားဟန်။ “ဦးစိုးစိန်လေကို လူတိုင်းမဆိုနိုင်။” ၅၊ စကားဆိုလိုပုံ၊ သဘောထား။ “သူသည် ယခင်ကနှင့်မတူ၊ ယခုလေပြောင်းသွားချေပြီ။”

လေ - ကြ / လေ / ခ၊ အသုံးမပြုရပ် ပြုန်းတီးပျက်စီးသည်။ အသုံးမကျပ်အလဟဿပြန်သည်။ “ငါးခုတ်ရာ၌ပင် အတုလှအောင်နှင့် မလေအောင် ခုတ်တတ်ရသေး၏။” အတား၊ ၅၊ ၁၇၂။ ၂၊ စိတ်မတည်မငြိမ်လွင်ပါးသည်။ ချည်ခွယ်ချက်မရှိ၊ လည်ပတ်သွားလာနေသည်။ “အသီးကြွ အပင်အောက်၊ အထီးလေ အမ နှောက။” ပုံ။

လေ - စည်း / လေ / ခ၊ ကြိယာ၏အဆုံးတွင် ဝိဘတ်နှင့်အတူ သုံးလေ့ရှိသော စကားလုံး။ (တစ်စုံတစ် ဖြစ်ပျက်မှုများကို ပြန်လည်တင်ပြရာ၌ အသုံးများသည်။) “ယုန်လည်းတောသို့ ထွက်ပြေးလေ၏။ ၂၊ တိုက်တွန်းကြောင်းညွှန်ပြရာ၌ ကြိယာ နောက်တွင်ဆက်၍ သုံးသော စကားလုံး။ “ဟောကြလေ ကုန်လော။” စတု၊ တ။ ၁၃။ “ကျင့်အောင်ကြလေ။” စတု၊ တ။ ၂၁။ ၃၊ တကယ်၊ အမှန်၊ စကန်ဟူသောအနက်ပေါ်စေရန် ဝါစကား ကံ၊ ကတ္တာဆရာတို့၊ ခါးဆန့်၍ ဆက်၍သုံးသော စကားလုံး။ “တနေ့ကတောင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတတို့ ရသေးတယ်လေ။” တင်းစာ။ “ပုယ်ငြင်ပြီ၊ ကျမကိုလေ၊ ဟိုမှဆိုး၊ ဘယ်မိကေ။” သုတ။ ၅၄။ “ကျွန်တော်လေ၊ မနေ့က မျှော်နေလိုက်တာ။”

- အာလုပ် / လေ / ခ၊ တစ်စုံတစ်ခုကို ဦးတည်ခေါ်ဝေါ်ရာ၌ နာမ် နောက်တွင် ဆက်၍သုံးသောစကားလုံး။ “အစောတို့ လေ၊ ရတနာဆွေ၊ ရွှေမိုးရွှေရွှံ၊ သပြေပုသိမ်၊ ပြည်ပုဂံဝယ်။” ရှု၊ ၁၃၊ ၁၇၈၊ ၇၂။ ၂၊ ကြိမ်းမောင်းရာတွင် စကားစနစ်ဆန့်ကျင် ပြောဆိုသော စကားလုံး။ (တယ်လေ၊ လားလားလေ၊ ဟင်းလေ၊ ဟဲ့လေ၊ စသည် အသုံးရှိသည်။)

လေကတော - န / လေကတော / ကတော့ဘုံချာချာလည်၍ အဟုန် ပြင်းစွာတိုက်သောလေ။

လေကတ - န / လေကတ / လေတိုက်ခြင်းမှကွယ်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့်အရာ။

လေကတပျံ - န / လေကတပျံ / အမြန်မောင်း ယာဉ်တို့တွင် မောင်းသူအား မျက်နှာတည့်တည့်မှ လေတိုက်ခြင်းမပြုအောင် တားဆီးထားသည့်မျက်နှာ။

လေကင်း - န / လေကင်း / ကိုယ်ခန္ဓာကိုဥပဓိတစုံတကုန်ဖြစ်စေနိုင်သော အတွင်းလေ။ “လေကင်းလွန်လျှင် မျက်စိပါ၍ ဦးခေါင်း မှုဝေကိုင်ခံရသည်။” မာကြာ၊ ၁၀၀။

လေကောင်းလေသန့် - န / လေကောင်းလေသန့် / အစိုးအနံ့ စသည်ကင်းစင်၍၊ သတ္တဝါတို့ ချွံ့နှိပ်ရန် သင့်လျော်သော လေ။

လေကုန် - ကြ / လေကုန် / [ဥပစာ] စကားပြောဆိုရခြင်း ကြောင့် ပပ်ပန်းသည်။ ပြောဆိုရာ၌ မနပ်ပိုသည်။ “သူနဲ့ အားပေး စကားများကို လေကုန်အောင် ပြောနေမည် အစား။” လမ်းညွှန်၊ ၁၉၅။

လေကျ - ကြိ / လေကျ / လေပြင်း စတင်တိုက်ခတ်သည်။
 “မလေးရေ၊ လေကျလာပြီဟေ့။” လက်ခတ်၊ ၆။

လေကျောက်ချ - ကြိ / လေကျောက်ချ / လေပြင်းထန်မှ သက်
 သာရာရစေရန်၊ လေသဘော စသည်ကို သင့်ရာနေရာ၌ စွဲရပ်
 ထားသည်။

လေကျင့်ထိုး - ကြိ / လေကျင့်ထိုး / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းမှ လေ
 တွန်းကန်လှုပ်ရှားသောကြောင့် အောင့်စူးနာကျင်ခြင်း ခံစား
 ရသည်။

လေကျွမ်း - ကြိ / လေကျွမ်း / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ လေစုခဲ၍
 မအံ့မသာဖြစ်သည်။ လေမသက်ပဲရှိသည်။

လေကြီးမိုးကြီး - န / လေကြီးမိုးကြီး / မိုးရေလေပါ ပြင်းထန်
 ကြမ်းတမ်းစွာတိုက်ခတ်ရွာသွန်းခြင်း။

လေကြော - န / လေကျော / ၁။ လေတိုက်ရာ လမ်းကြောင်း၊
 လေလမ်းကြောင်း။ ၂။ ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဆွေးနှင့်အတူ လိုက်ပါ
 လှည့်ပတ်လျက်ရှိသော လေလျောက်အကြော။ ၃။ [ဥပစာ]
 စကားပြောဆိုသည့် အကြောင်းအရာအလျဉ်း။

လေကြို၊ တက် - ကြိ / လေကြို၊ တက် / ကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်းမှ
 အထက်ပါးစပ်သို့၊ လေပင့်ဆန်သို့ထွက်သည်။ ကြို၊ ထိုး
 သည်။

လေကြောင်း - န / လေကျောင်း / ၁။ လေတိုက်ရာ အလျဉ်
 ကြော။ လေညီတည်ရာ။ ၂။ လေယာဉ် စသည် ပျံသန်းရာ
 လမ်း။ လေယာဉ်ခရီးလမ်း။

လေကြောင်းကျ - ကြိ / လေကျောင်းကျ / လေတိုက်ရာ လမ်း
 အတွင်း ရောက်ရှိတည်နေသည်။ လေဖြတ်သန်းရာ လမ်းတွင်
 ရှိသည်။

လေကြောင်းစာပို့ - န / လေကျောင်းစာပို့ / လေယာဉ်ဖြင့်
 သယ်ယူပို့ဆောင်သော စာပို့ လုပ်ငန်း။ ယင်းပေးပို့ နည်း။

လေကြောင်းမြ - န / လေကျောင်းမြ / ၁။ လေတိုက်ရာ လမ်း
 ကြောင်းကို ညွှန်ပြသည့် အမှတ်အသား။ ၂။ လေကြောင်း
 အခြေ အနေ ညွှန်ကြားရသည့် လေယာဉ်မှူးလမ်း။

လေကွယ် - န / လေကွယ် / ၁။ လေတိုက်ခတ်ခြင်း လွတ်ကင်းရာ
 အရပ်။ ၂။ လေကြောင်းကျသော်လည်း တစုံတရာသော
 အတားအဆီးကြောင့် လေတိုက်မှုမခံစားရသောနေရာ။

လေကြွား - န / လေကြွား / တကယ်မရှိ၊ မပိုင်သောစွာ၊ ဂုဏ်၊
 အစွမ်း စသည်တို့ ရှိ လေပိုင်လေဟန် ပြောဆိုလိုသော။

လေ - ကြိ / လေခန့် / ၁။ တစုံတရာ အတွင်းလက် ထောက်
 ကန်အားပြသည်။ “ပုလင်းအကျဉ်းထဲသို့၊ ရေလောင်း
 ထည့်ရာ လေခန့် ချေကောင်းစွာပဝင်။” ၂။ အစာအိမ်
 တွင်း၌ လေထူပြောသဖြင့် စားသောက်လိုစိတ်မရှိဖြစ်သည်။
 ၃။ လေညင်းတိုက်ရာအရပ်၌ နေသည်။ လေညင်းခံသည်။
 “လံမမြို့ တော်က အမတ်ကြီးများနှင့် မြန်မာမင်းသံတော်
 ကြီးသည် စကြာယာဉ်ပျံသောသောကီစီး၍ ပင်လယ်သို့ အပျော်
 အပါးလေခံ ထွက်သွားကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားသိရ
 သည်။” တင်းပိုင်း၊ ၄၄။

လေခို - ကြိ / လေခို / တစုံတရာသော ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ အခေါင်း

စသည်အတွင်း၌ လေကိန်းအောင်းနေသည်။ “အထဲ၌ လေခို
 နေသောနေရာများ ပေါ် ပေါက်လာတတ်၏။” လူထုသိပ္ပံ၊
 ၆။ ၇၃။

လေခို - ကြိ / လေခို / လေပြင်းလွှတ်ရာအရပ်၌၊ လေသဘော
 စသည်တို့ အကာယူ၍ ဆိုက်နားနေသည်။

လေခေါင်းအိုး - န / လေခေါင်းအိုး / (အတွင်း၌ လိမ့် စသည်
 မပါပဲ) လေသွင်း၍ အသုံးပြုနိုင်သော ခေါင်းအိုး။

လေချူ - ကြိ / လေချူ / အတွင်းမှလေ ပြင်ပသို့ ထွက်စေရန်
 ထုတ်ယူသည်။

လေချူသီး - န / လေချူသီး / ထိုက်ချီး - န၊ နှင့် အတူတူ။

လေချို - န / လေချို / ၁။ ညှင်းညှင်းသာသာတိုက်သောလေ။
 ၂။ [ဥပစာ] သာယာသောစကားသံ။ “ကိုပန်းအေးမှာ စေ
 ချိုနှင့် တောင်းပန် မရတော့သဖြင့်။” သွေး၊ ၁၀၄။ ၁၂၄။

လေချဉ် - န / လေချဉ် / အစာအိမ်တွင်း၌ အချဉ်ပေါက်သော
 အစာအနံ့ ပါရှိသောလေ။

လေချဉ်တက် - ကြိ / လေချဉ်တက် / အစာအိမ်မှ လေချဉ်
 လည်ချောင်းအထက်သို့ တက်သည်။

လေချုပ် - ကြိ / လေချုပ် / ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှ လေ မသက်ပဲ
 ရှိသည်။

လေချွန် - ကြိ / လေချွန် / နှုတ်ခမ်းကိုချွန်ကာ စုစုကြည်လင်
 သောအသံကို လေဖြင့်မြည်စေသည်။

လေငန်း - န / လေငန်း / ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတခုခု မလွတ်
 ဖျားနိုင်ရှိခြင်း၊ အကြောဆွဲခြင်း စသည်ဖြစ်ပွားသော ရောဂါ
 တမျိုး။

လေငြိမ် - ကြိ / လေငြိမ် / လေတိုက်ခတ် လှုပ်ရှားခြင်း မရှိပဲ
 နေသည်။

လေစာ - န / လေစာ / ဝါယောဓာတ်ကိုအားပေးသော အစား
 အစာ။

လေစီးကြောင်း - န / လေစီးကျောင်း / လေရွေ့လျားရာလမ်း
 ကြောင်း။

လေစစ် - န / လေစစ် / လေတွင် မြူမှုန်အညစ်အကြေးစသည်
 မပါရှိအောင် သန့်ထုတ်သောက်ရိယာ။

လေစုန် - န / လေစုန် / လေကြောနှင့် အလိုက်သင့်ရာတက်။
 - ကြိ / လေစုန် / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ အောက်ဘက်သို့
 လေလှည့်သက်သည်။ လေလည်သည်။
 - ကြိ / လေစုန် / လေကြောနှင့်အလိုက်သင့်အားဖြင့်။

လေစိမ်း - န / လေစိမ်း / အဆောက်အဦ ပြင်ပရှိလေ။ “လေ
 စိမ်းမဝင်စေရန် ဤသို့ တံခါးခြစ်၍ ပိတ်ထားတတ်သော
 ကြောင့်။” ထွေ၊ ၁၁၃။

လေဆာရောင်ခြည် - န / လေဆာရောင်ဂျီ / သိပ္ပံ နည်းအရ
 ဖော်ထုတ်သော အထူး စွမ်းအားဆောင်သည့် ရောင်ခြည်
 တမျိုး။ [လိပ်]

လေဆေး - န / လေဆေး / လေနာရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေ
 နိုင်သောဆေး။

လေဆင်နှာမောင်း - န / လေဆင်နှာမောင်း / အဟုန်ပြင်းထန်

စွာ နှာမောင်းနှင့်ဆွဲ ယမ်းသကဲ့သို့ ဆွဲယမ်းတိုက်ခတ် ဖျက်ခါးတတ်သော လေကြမ်းတမျိုး။

လေဆန် - န / လေစိတ် / လေကြောကို ဆန့်ကျင်သည့်တက်။

- ကြိ / လေဆန် / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ အထက်သို့ လေပင့်တက်သည်။

- ကြိဝိ / လေစန် / လေကြောနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။

လေဆိပ် - န / လေစိတ် / လေယာဉ်ဆိုက်ရာ၊ ထွက်ရာခန်း။

လေညာ - န / လေညာ / လေတိုက်ရာလမ်းကြောင်း၏ အထက်ပိုင်းအရပ်။

လေညှင်း - န / လေညှင်း / ဖြည်းဖြည်းစွာ တိုက်သောလေ။

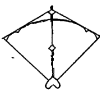
လေတဆုံးမတလုံး - ကြိဝိ / လေတလွန်း မိုးတလွန်း / မဟုတ်မဟတ် ပလွှာဝင်ဝါလျက်။ ကောင်းချဲ့ ကား ဝင်ကြွားလျက်။

လေတာ - န / လေဝါ / လေတိုက်ရာအပြင်ရပ်။ လေလမ်းကျရာအရပ်။ “လေတာကြီးထဲ ထွက်မနေနဲ့၊ ချွေးပုပ်ပြီးဖျားတတ်တယ်။”

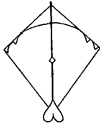
လေတကူ - န / လေဝဠု / ဝမ်းခေါင်း၊ ရင်ခေါင်းတို့၌ ထိုးကျင့်နှာကျင်စေသော လေထောက်တမျိုး။

လေတံကျင် - န / လေဝဠုင် / လေတံကူ - န၊ နှင့် အတူတူ။ “ခေါ်ညီ လေတံကူဟူတဲ့ လေတံကျင်၊ ဝမ်းလျင်ကိုက်ဘိ။” ကွန်ချာ။ ၆၀။

လေတံခွန် - န / လေဝဠုန် / ခွန် - န၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

လေတံခွန်

လေတံစိုး - န / လေဝဠို / ခါး၊ နံကြားနှင့် ကျောပြင်၌ ထိုးကျင့်နှာကျင်စေသော လေထောက်တမျိုး။

လေတက် - ကြိ / လေတက် / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ လေအထက်သို့ ပင့်တက်သည်။

လေတိုက် - ကြိ / လေတိုက် / တနေရာမှတနေရာသို့ လေရွေ့လျားသည်။ လေဟုန်ရိုက်ခတ်သည်။

လေတင် - န / လေဝင် / လေညာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

လေတိတ် - ကြိ / လေတိတ် / လေငြိမ်သည်။ လေတိုက်ရပ်တန့်သည်။

လေတပ် - န / လေဝတ် / လေယာဉ်များဖြင့် ဖွဲ့ စည်းထားသောတပ်။

လေထ - ကြိ / လေထာ / ခ၊ လေထုလေဟုန် မငြိမ်မသက်လှပ ရှားသည်။ “ရေကန်၌လေထလျှင် မြို့ကိုမီးတိုက်မည်ဟု

တက်တော်မူသည်ကို။” ဝိပုံ။ ၃၀၈။
၂၊ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ လေလှုပ်ရှားသည်။

လေထီး - န / လေထီး / အာကာသလေပြင်မှ ဖြေပြင်သို့ ညင်သာစွာ ကျဆင်းရန် ဝန်ခိုက်ဆွဲကြီး တပ်ဆင်ထားသည့်ထီးသဏ္ဌာန်ကိရိယာ။

လေထု - န / လေထု / ကမ္ဘာမြေပြင် ဝန်းကျင်၌ တည်သော လေပြင် ယှားက။

လေထိုးအား - န / လေထိုးအား / ဒေသတန်တခု၏ အထက်တွင် တည်တည်တည်သော လေ၏အလေးချိန်။ (ကမ္ဘာမြေပေါ်၌ စတုရန်းတလက်မပတ်လည် နေရာတခုတွင် လေထီးအား အလေးချိန် ၁၄ ပေါင်ခွဲရှိသည်။)

လေထိုး - ကြိ / လေထိုး / ခ၊ ဘောလုံး၊ လေမီးဖို၊ ကျွတ်စသည်အတွင်းသို့ ပြတ်တဲဖြင့်လေသွင်းသည်။ ၂၊ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ လေထကြွတိုးထွေ နှာကျင်စေသည်။

လေထိုးဆဲ - န / လေထိုးခန့် / လေထိုးရသောပြတ်တဲ။

လေထန် - နဝိ / လေထန် / လေပြင်းလှုပ်ရှား ထကြွသော။

လေထွား - နဝိ / လေထွား / အပြောကြီးသော။ ချဲ့ ကားကြွားဝါတတ်သော။

လေစုလာ - န / လေစုလာ / လေကြောင့် ဖြစ်သော စုလာထောက်။

လေနှာ - န / လေနှာ / ဝမ်းခေါင်း၊ ရင်ခေါင်းတွင်း၌ လေထိုးကျင့် ထကြွမှုကြောင့် ဖြစ်သောထောက်။

လေနီကြမ်း - န / လေနီကျန်း / အလွန် ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခတ်သော လေမုန်တိုင်းတမျိုး။

လေနီဝိ - ကြိ / လေနီဝိ / ဝမ်းခေါင်း၊ ရင်ခေါင်းအတွင်းသို့ လေကျေပျက်သည်။

လေနီမ် - ကြိ / လေနီန် / လေနီမ် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။ “လက်ဖက်ခွက် အစိမ်းအခြောက်ကို ရေနှေးပူပူမှာတော်၍ သကြားလောင်းသည့်အရည်ကို လေနီမ်သောဟု နေလွဲအခါသောက်သောဟူ၏။” သီလဝိ။ ၁၂၀။

လေပူ - န / လေပူ / ခ၊ အပူဓွေ့ပါသောလေ။ ၂၊ ဝမ်းခေါင်းရင်ခေါင်းအတွင်း၌ ပူလောင်သောလေ။

လေပူထ - ကြိ / လေပူထာ / ဝမ်းခေါင်း၊ ရင်ခေါင်းအတွင်း၌ ပူလောင်သောလေထကြွမှုကို ခံစားရသည်။

လေပေးမြောင့် - ကြိ / လေပေးမြောင့် / တဦးနှင့်တဦး စကားပြောပြေလည်သည်။ ရင်းနှီးသင့်မြတ်သည်။

လေပေါ - နဝိ / လေပေါ / [တန်း] ကောင်းလွန်စွာ မြှောက်တတ်သော။

လေပေါက် - န / လေပောက် / ခ၊ လေ ဝင်ထွက် နိုင်သော အပေါက်။ ၂၊ ကောင်းသုံးနှုန်းဟန်။ “လှပြန်ကြိုက်တဲ့ လေပေါက်မျိုးတွေနဲ့ လူထုရဲ့ထောက်ခံချက်ကိုရအောင် ကြိုးစားရတယ်။” လေ့လာ။ ၁၀။

လေထီး

စေ့ပန်း-န / လေဗုန်း / ခ၊ မမျှော်လင့်ပဲ ရွတ်တရက် တိုက်
ခတ်သောလေ။ ၂၊ အိုး “ပဲကလေးကစီလိုက်တာ၊ ပြော
ပေးမိတုံး၊ ဩခါလဲသာသာ ကိုယ်တော်သုံးတယ် စေ့ပန်း
ကပြုံး။” ရွေးကဗျာ။

လေပျော့ - နှိပ် / လေပျော့ / လေအဟုန် အင်အားလျော့ပါး
သော။

— န / လေဗျော့ / ပျော့ပျောင်း ညှင်သာသော ပြောဆိုသံ။

လေမြေ - န / လေဗျေ / အချိန်အဟုန် ပျော့ပျောင်းညင်သာ
 ဘောလေ။

စေပြေထိုး - ကြို / လေဗျေထိုး / ၁။ ဇာတ်သဘင် စသည့်တွင်
အခန်းတခန်း ပြီးဆုံးသည့်အခါ လိုအပ်သော အတီးကွက်
တရပ်တရာတို့ရန် ဇာတ်သေောင် တဦးဦးက ဆိုငါးဆရာအား
နသေထပ်ပါသော စကားမျိုး ခွတ်ဆို၍ ပန်ကြားသည်။
၂။ နှိုနှို နှစ်ဘက်အကြား တင်းမာမှု ဖြစ်ပေါ်ပြီး
နောက် တဦးဦးက တဘက်သားကျေလည်အောင် စကား
ပြေလည်စေ့စပ်စွာ ပြောဆိုသည်။ “အထူးလုပ်၊ အထူးသားန
ဘို့ ခေါ်ထားတယ်ဟု မဟန်မကံ စေပြေထိုးလေ၏” ထွေ။
၂၂။

လေပြေသိမ်း - ကြုံ / လေချေသိန်း / ဇာတ်သဘင် စသည်တို့
ပြနေသောအခန်းတန်းကို လေပြေသွားတီးကွက်တီး၍ ပြီး
ပြတ်စေသည်။

ဇေယျ - ကြံ / လေပွင့် / ဝမ်းခေါင်းအတွင်း၌ လေလှုပ်ရှား
ထကြွသည်။

လေပွေ - န / လေပွေ / အဟုန်ဖြင့် ကတော့ထိုး ရစ်လည်၍
တိုက်သောလေ။

လေပွေလှိုင်း - န / လေပွေလှိုင်း / လေပွေဖြစ်ပေါ်စေမည့်
လေကြော။

လေမြန် - န / လေမျှန် / အ လေသွင်းထုတ်ရာမြန်။ ။ လည်
ချောင်းနှင့် အဆုတ်အကြားရှိ လေထုတ်သွင်းရာအစိုးနုမြန်။

လေစိအား - န / လေပိအား / အပူချိန် အနည်းအများ (အပူ
အအေး) ကိုမှီ၍ ပြောင်းလဲတတ်သည့် လေထုပိအား အခြေ
အနေ။ လေထုပိအား - န။ လက်ငှါ။

လေဖော့ - နဝိ / လေဖော / လေပေါ် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လေဖော့ - န / လေဖော့ / အတွင်းလေကြောင့် ကိုယ်အင်္ဂါ
အစိတ်အပိုင်းတခုခု ရောင်ရမ်းသောရောဂါ။

ဇလဓိ - န / လေဓိ / ၁၊ လေအားဖြင့် လောင်စာဆီကို ပန်း
ထုတ်ပေးခြင်းဖြင့် မီးတောက်လောင်စေသည့် မီးဖိုတမ္ပဓိ။
လေဓိမီ ၂၊ လေမှုတ်အား ပေးခြင်းဖြင့် မီးတောက်အား
ပြင်းစေသည့်မီးဖိုတမ္ပဓိ။ ဟးဓိ၊ ပိကွင်စသည်။

လေမင်းခန်းစီး - ကြို / လောင်းခန်းစီး / ခ၊ [ဥပစာ] မပြစ်နိုင်
သည်ကို စိတ်ကူးဟန်သည်၊ ကြံစည်သည်။ ၂၊ တရုန်းတစ်
သိသည်ကို အဘိအကုသိလေဟန် ပြောဆိုသည်။

လေဖျဉ်း - န / လေဖျဉ်း / ကိုယ်ခန္ဓာ ဝမ်းခေါင်းအတွင်း၌ လို
အပ်သည်ထက်ပို၍ လေ စုခိုနေခြင်းကြောင့် ဝမ်းဗိုက် ဖော
ရောင်သည့် ရောဂါတမျိုး။

လေဖြစ် - ကြုံ / လေဖျတ် / ကိုယ်ခန္ဓာသွေးကြောများအတွင်း
၌ လိုအပ်သော လေတွန်းပို့ အား ပြတ်တောက်ချို့တဲ့သည်။
အကြောသေသည်။ သွက်ချွာပါစဖြစ်သည်။

စေခြင်း-ဩ / လေယုန်း / ၁၊ ကံယနေ့ အစိတ်အပိုင်းများ သို့ လေအားကြီးစွာ တွန်းကန်သကဲ့သို့သဖြင့် စေ့ရ ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၊ ပေါ့လွင်သောကောင်း၊ ယုတ်ကန်သော ကောင်းကို ခွဲခြားစေအောင်ပြောသည်။ “အယုတ်ကန်သော အားတော့ခွဲခြားနှင့် စေခြင်း၌ ထုတ်လိုက်လေ၏။” ဟိ တော။ ၁၅၅။

လေမီ - ကြို/လေမီ/ ၁၊ (ကျွေးမွေးရေးနှင့် ပျံ့ဝတ်စားသောက်
စသည်တို့) လေကြောတွင် အလုပ်သင့် လွှင့်ပျောနေသည်။
၂၊ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း လေအားနည်း၍ လေပြတ်ခြင်း ဝေ
ဒနာ ခံစားရသည်။ ၃၊ စကားပိုင်းတွင် စကားစဉ် အလျှင်
မပြတ်ပြန်သည်။

လေမိမိ - ၄ / လေမိမိ / လေမိ - ၄၊ ၁၊ ၃ နှင့် အတူတူ။

လေ့မှန်တိုင်း - န / လေ့မှန်ခိုင်း / အမျှားအားဖြင့် ပင်လယ်
ပြင်ကိုဖြတ်၍ အဟုန်ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခတ်တတ်သောလေ။

လေမွေ့.ရာ-န / လေမွေ့.ယာ / လဲခို ! အုန်းဆံ့သည်အစား
လေတွင်းထားသောမွေ့.ရာ။

လေ့မှတ်စက် - န / လေ့မှတ်စက် / မိလ္လာပြန်၊ ရေနံပြန်စသည်
တို့တွင် ချောမောစွာဖူးသွားရန် လေအားဖြင့်တွန်းကန်ပေး

သောစက်။
 လေယူလေသိမ်း - န / လေယူလေသိမ်း / စကားပြောဆိုဟန်။
 နှုတ်အာလျှာထားနှင့်ခိုင်သော ပြောဟန်။

လေယာဉ် - ၈ / လေယာဉ် / အာကာသဗျူသန်းနိုင်သောယန္တရား
ယာဉ်တမျိုးမျိုး။

လေယာဉ်ပျံ - န / လေယာဉ်ချန် / ပန်ကာတပ် စက်ယန္တရား
အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပန်ကာမဲ့ ဂျက်စက်ယန္တရားအားဖြင့် ဖြစ်စေ
ကောင်းကင်တွင် ပျံသန်းသွားလာနိုင်သော ယာဉ်။

စုစုပေါင်း

လေယာဉ်ပျံကွင်း - န / လေယာဉ်ပျံကွင်း / ၁၊ လေယာဉ်တက် ဆင်းရာလမ်းကြောင်း အပါအဝင် အပြင်ညီသော ခင်းပြင် ကျယ်။ ၂၊ လေဆိပ်။

လေယာဉ်ပျံအိမ် - န / လေယာဉ်ပျံအိမ် / ဦးစီးချုပ်နှင့်ပြက် ကျဉ်း၍ အလျား ရှည်သွယ်သော မြေညှပ်သည်းကြီးတပ် ခဲ့ပါးသိန်တမျိုး။

လေယာဉ်မယ် - န / လေယာဉ်မယ် / လေယာဉ်ပေါ်တွင် ခရီး သည်တို့အား ကူညီ စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ထမ်းဆောင် သော အမျိုးသမီး။

လေယာဉ်ပျံ - န / လေယာဉ်ပျံ / လေယာဉ်ကို တာဝန်ယူ မောင်းနှင်ပျံသန်းရသော ဝန်ထမ်း။

လေယာဉ် - န / လေယာဉ် / ၁၊ လေရခိုဓရန် မျက်နှာကျက် တွင် တွဲလျားချဉ်းတပ်ဆင်ထားပြီး ကြိုးနှင့်ဆွဲ၍ လွှဲရသော အဝတ်ထူ သို့မဟုတ် နီရက်ပြားချပ်။ ၂၊ ပန်ကာ - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

လေရဟတ် - န / လေယာဟတ် / ၁၊ ပန်ကာ - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ ရေတွင်းစက်၊ ဂျုံခွက်စသည်ကို လည်ပတ်စေ ရန် ဆက်သွယ်ထားသော စင်မြင့်ထိပ်၌ လေတိုက်အားဖြင့် လည်ပတ်စေသည့် ခွက်ပြားလက်ပါ ကိရိယာ။

လေရွာ - န / လေယာ / အရပ်မျက်နှာတက်တည်းမှ တသမတ် တည်းမတိုက်ပဲ၊ အရပ်မျက်နှာအမျိုးမျိုးမှ တလှည့်စီပြောင်း လဲတိုက်ခတ်သောလေ။ “နှစ်ဆန်းချိန် သင်္ကြန်ကုန်း၊ တော် တကွန်း နှုတ်ကွေးမှာ၊ လေရွာကိုပါ။” ငွေဗျာ။ ၂၀။

လေရွာ - န / လေယာ / လေကြောင့်ဖြစ်သော ရွာသွပ်ခြင်း တမျိုး။ “လေရွာကား စကားမပြောလို၊ ထမ်းမစားတတ် ရှိ၏” - စာတု၊ တ။ ၂၄၅။

လေရောင် - န / လေယောင် / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း လေဖောက် ပြန်သဖြင့် ဖြစ်ပွားသောရောင်။

လေရှုငါး - န / လေယူငါး / (ရေနှင့်အတူပါသောလေကိုရှု လေ့ရှိသော ငါးမှတစ်ပါး) လေသက်သက်ကိုရှုနိုင်ရန် လေရှု အတွင်းအင်္ဂါစပါရှိသည့် ငါးပြေ၊ ငါးဖျင်းသလက်နှင့်ငါးရံ သည်ငါးမျိုး။

လေရှုမြစ် - န / လေယူမြစ် / အပင်တို့တွင်မြေထက် ပင် စည်ဆန်မှ ခြာထွက်၍ မြေထဲသို့ စိုက်မဝပဲ လေပြင်၌ လွင့်လျက်ရှိသော အမြစ်တမျိုး။ (ရေကညွတ်ပင် သည်၏ အမြစ်)။

လေရွည် - ကြ / လေယေ / စကားကြောရွည်သည်။ လိုအပ် သည့်အကိရိယာ ရှည်လျားစွာပြောဆိုသည်။

လေလဲ - န / လေလန် / လူအများသိအောင်ကြေငြာ၍ တန်ဖိုး အများဆုံးပေးနိုင်သူကို ရောင်းချသောစနစ်။ ဈေးပြိုင်စနစ်။

လေလဲ - န / လေလန် / နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ဟိန္ဒူ]

လေလဲခေါင်း - န / လေလန်ခေါင်း / လေလဲ ရောင်းချရာတွင် ကြီးကြပ်ရသူ။

လေလဲချိုး - ကြ / လေလန်ချိုး / လေလဲရောင်းချခြင်းကို ရပ် ဆိုင်းသည်။

လေလဲဆွဲ - ကြ / လေလန်ဆွဲ / လေလဲရောင်းချရာတွင် ဈေး ပြိုင်ပေး၍ ဝယ်ယူသည်။

လေလဲဈေး - န / လေလန်ဈေး / ဈေးပြိုင် ရောင်းချရာတွင် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်သည့် တန်ဖိုး။

လေလဲတင် - ကြ / လေလန်တင် / ၁၊ လေလဲစနစ်ဖြင့် ရောင်း ချသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အများမြင်သာအောင် မနီးမကွယ် တားသည်။ ယင်းသို့ တားရာရောက်သည်။

လေလဲပစ် - ကြ / လေလန်ပစ် / လေလဲတင် - ကြ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

လေလဲပွဲ - န / လေလန်ပွဲ / လေလဲစနစ်ဖြင့် ရောင်းချသည့်ပွဲ။

လေလည် - ကြ / လေလည် / စေတီလမ်းကြောင်းမှ ဝမ်းတွင်း လေပင် သွန်ထုတ်သည်။ သွန်ထုတ်သည်။ အံ့ပေါက်သည်။

လေလမ်း - န / လေလန် / လေပြင်ကိုဖြတ်၍သွားသော ခရီး အဆက်အတွယ်။ လေယာဉ်ခရီးကြောင်း။

လေလုံး - န / လေလုန်း / လေကြောင့်ဖောင်းကြွသော ကိုယ် ခန္ဓာတွင်း အစိုင်အခဲ။

လေလုံးထွား - နဝ / လေလုန်းထွား / ၁၊ လွန်စွာကြွားဝင့်ပြော ဆိုတတ်သော။ ၂၊ ဖိုက်ချဲ့ကား ပြောဆိုတတ်သော။

လေလွင့် - ကြ / လေလွင့် / ၁၊ အသုံးမပြုရပဲ ပြုန်းတီးပျက် စီးသည်။ အသုံးမကျပဲ အလဟဿဖြစ်သည်။ ၂၊ စိတ်မတည် မငြိမ်လွင့်ပါသည်။ “သူ့နှုတ်တိုက်က ဘယ်နေရာမှ အတည် တကျမစူးစိုက်ပဲ လေလွင့်နေတာရဲ့၊” ဆွေ၊ ၆၈။ ၃၊ စိတ် နောက်ကိုယ်ပါ၊ ရပ်တည်ရာမရှိ လှည့်လည်ကျက်စားသည်။ “သေသောက်ကြ၊မြစ်ပြီး လယ်ပတ်စားသောက်၍ ပျော်ပါး လေလွင့်လို့သာ နေသတဲ့။” သာရီ၊ ၃။ ၅၄။

လေလွှဲင်း - န / လေလွှဲင်း / ၁၊ လေပြင်အပျံ အနံ့ ဆက်၍ မြတ် သနားထိခတ်မှု။ (အသံလွှဲင်း၊ လျှပ်စစ်လွှဲင်း၊ အလင်းလွှဲင်း၊ အပူလွှဲင်း စသည်ဖြင့်ရှိသည်။) ၂၊ လေကိုဖြတ်၍ အသံလွင့် သည့်လွှဲင်း။

လေလွှဲည် - ကြ / လေလွှဲ / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ အောက်သက် သို့ လေစုန်သည်။ လေသက်သည်။ “လေမလွှဲည်ပါက လျက် ဆားတမျိုးမျိုးကို သင့်ရဲ့မျက်နှာကျောပြီး၊” ဆေးကျော်။ ၅၁။

လေလျှောက် - ကြ / လေယောက် / ကိုယ်ခန္ဓာ အကြောများ တလျှောက် ချောမွေ့စွာ လေသွားလာ လှုပ်ရှားသည်။

လေဝင် - ကြ / လေဝင် / ကိုယ်လက်အင်္ဂါ အရိုး အဆစ် တို့ အကြား၌ လေစိုဉ် နာကျင်မှုဖြစ်ပွားသည်။

လေဝင်ပေါက် - န / လေဝင်ပောက် / လေပေါက် - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

လေသလပ် - ကြ / လေသလတ် / ဝန်းကျင်လေနှင့် ထိတွေ့ သည်။

လေသာခန်း - န / လေသွာဂန်း / အပလေကောင်းစွာဝင်ထွက် နိုင်အောင် အကာအရံပဲ့ ဆောက်လုပ်ထားသောအခန်း။

လေသာအောင် - န / လေသွာဇောင် / နန်းတော်တွင် ပတ် လည်အကာအရံ မရှိ၊ လက်ရန်မရှိသော တပ်ဆင်ထားသည့် လေညှင်းခံရာအဆောင်။ (မန္တလေးနန်းတော်တွင် ဇေတဝန်

ဆောင်တောင်ဘက် စနုက္ကုထားသော အဆောင်မှာ လေသာဆောင် ဖြစ်သည်။)

လေသာပြတင်း - န / လေသာဗျဉ်း / လေကောင်းစွာဝတ်ထွက်နိုင်သော အိမ်နံရံရှိဝါးပေါက်။

လေသွန် - န / လေသွယ် / လေတစ်တွင် လေယာဉ်ဖြင့် ပျံသန်းတိုက်ခိုက်သူ။

လေဆေနတ် - န / လေဆနတ် / ခဲစေ့ကိုတွန်းကန်အားဖြင့် ပစ်ရသည့် ဆေနတ်တမျိုး။

လေသံ - န / လေသွန် / ခ၊ လေတိုးဝေ့တိုက်ခတ်ရာ၌ ဖြည့်သံ။ လေပြင်းတိုက်ခတ်သံ။ ၂။ ကျယ်လောင်ခြင်းမရှိပဲ နှုတ်အာကို လေထိခိုက်ရုံမျှသော တီးတီးသံ။ “ကော့ကိုလေသံနှင့်ပြော၍” စိန်။ ၉၅။ ၃။ ပြောဆိုသံ အတိုးအကျယ်၊ အပျော့အပြင်းပမာဏ။ “လူမိုက်တို့ မာန်ဖြင့် လေသံပြင်းစွာပြောဆိုသည်မှာ” ကဝိသေ။ ၁၇၁။ ၄။ ပြောဆိုဟန်။ လေယူလေသိမ်း။ (မင်းသားလေသံ၊ သရဉ္စလေသံ၊ နိုင်ငံရေးလေသံ။ ဗျူဟာဂုဏ်လေသံ စသည်အသုံးရှိသည်။) ၅။ ကားအဖြစ်မျှ ဖွင့်ဟပြောဆိုချက်။ ကားဖြစ်ရုံ ပြောဆိုချက်။ “လွတ်လပ်ရေးကား လေသံမျှမကြားရပေ” ကိုယုတ်။ ၁၂။ “သူတို့ နှံ့မဆိုင်းသလို လေသံတောင် တိမ်းတော်မရကြဘူး” လှပျို။ ၂။ ၁၃၃။

လေသံပစ် - ကြိ / လေသွန်ပျဉ် / ကြိတင်တီးခေါက်စူးစမ်းသည့် အနေဖြင့် အရိပ်အမြှက်ပြောဆိုသည်။

လေသင် - ကြိ / လေသင် / လေရန် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

လေသိုက် - န / လေသိုက် / သစ်ပင်ကြီးများပေါ်၌ ကပ်၍ပေါက်တတ်သောအနွယ်နှင့် အမြစ်ပျဉ်များ စုစည်းနေသည့် ကျီးပေါင်းပင်တမျိုး။ (အရသာခါး၍ ပြုတ်သောက်လျှင် ဆီး၊ လေရောင်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။)

လေသင်ရန်း - န / လေသင်ရန်း / ခ၊ ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခတ်သောလေတမျိုး။ “လေသင်ရန်းနှင့်တိုက်မိ၍ ကိုယ်လုံးကြေမှုသဖြင့်” ကိယုတ်။ ၁၂၂။ ၂။ ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း တစုံတရာကို အကြောသေခြင်း၊ စောင်းရွဲခြင်း ဖြစ်စေတတ်သော အတွင်းလေ။

လေသင်ရန်းမြတ် - ကြိ / လေသင်ရန်းမျက် / ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း တစုံတရာ၌ အကြောသေခြင်း၊ ရွဲ၊ စောင်းခြင်းဖြစ်သည်။

လေသင့် - ကြိ / လေသင့် / ခ၊ လေကြောင်းတည့်သည်။ လေကြောင်းအောက်ဘက် အတားအဆီးကင်းလွတ်ရာ၌ ရပ်တည်သဖြင့် အသံ၊ အနံ့စသည် ခြောက်စွာခံယူရရှိသည်။ ၂။ ကားပြော အဆင်ပြေနေသည်။

လေသင့် - နဝိ / လေသင့် / ခ၊ လေဟန်ပြင်းထန်သော။ လေတိုက်အား ကောင်းသော။ ၂။ အာဘော် ထက်မြက်သော၊ အပြောအဆို အရေးအသား အာမာန်ပြည့်ဝသော။ ၃။ လေလုံး ထွားသော။

လေသွန် - န / လေသွန် / (နန်းတော်ဆောင် စသည်၌) လေဝတ်ထွက်ရာပြတင်း။

လေသွန်တံခါး - န / လေသွန်တံခါး / လေသွန် - န၊ နှင့် အတူတူ။ လေဟာနယ် - န / လေဟာနယ် / [သိပ္ပံ] လေမရှိသောအပိုင်းအခြား။

လေဟာပြင် - န / လေဟာဗျဉ် / လေဟာပြင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လေအေး - န / လေအေး / ခ၊ အပူငွေ့ ကင်းသော၊ နည်းလျော့သောလေ။ ၂။ ခေါင်း၊ မာနသံကင်းမဲ့၍ ချိုသာသော စကားသံ။

လေအေးစက် - န / လေအေးစက် / အဆောက်အအုံအတွင်းသို့ ဝင်မည့်လေကို စင်ကြယ်စေ၍ စိုထိုင်းမှုနှင့်အပူချိန်ကို လိုလံလိုထိန်းချုပ်ပေးနိုင်သော ကိရိယာ။

လေအောက် - န / လေအောက် / လေတိုက်ရာလမ်းကြောင်း၏ အောက်ပိုင်းအရပ်။

လေဥ - န / လေဇု / ကြက်မစသည်တို့ အဖိုနှင့် မဆက်ဆံပဲ ဥတတ်သောဥ။ မျိုးဖောက်၍မအောင်မြင်သော ဥမျိုး။

လေ့

လေ့ - ကြိ / လေ့ / ခ၊ အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် ပြုလုပ်သည်။ လိုက်စားသည်။ “နှုတ်လွတ်ကျက်လွယ်၊ မိဗျာယ်မပျော့ဆောင်ရွက်စေသော” သံ* ၁၇၇။ ၂။ ကျင်လည် ကျက်စားသည်။ “တန်ခိုးစက်ငွေ၊ ကောင်ကင်စေသော၊ ရသေ့ဇော်ကို” ဝိပျို့* ၆၁။

- စည်း / လေ့ / ခ၊ အစဉ်ပြုလုပ်မြဲဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလိုရာ၌ ကြိယာနောက်တွင် စပ်၍ သုံးသော စကားလုံး။ “ရက္ခလဟ လူကခေါ်စေ၊ ရှင်ရသေ့လည်း” သစ္စာ* ၄၇၂။ (သွားလေ့ရှိ၊ သိလေ့ရှိစသည်ဖြင့် အလေ့အထဟူသော နာမ်ပုဒ်ပေါ်အနေဖြင့် အသုံးများသည်။) ၂။ ကဗျာလင်္ကာတို့တွင်မြဲဖြစ်စေရန် သုံးသောစကားလုံး။ “သျှောင်ကြီးဓမ္မ လူတင်စားရယ်၊ သွား နှင့် တောဆိုစေ့” သာ။ ၂၂။ “ထက်ကောင်းကင်ဝေယံစွန်းမှာ လွမ်းစေ့စွန်းစေ့” သာ။ ၁၅။

လေ့ကျက် - ကြိ / လေ့ကျက် / နားလည်သဘောပေါက်အောင် အကြိမ်ကြိမ် သင်ယူမှတ်သားသည်။ “ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး လေ့ကျက်အပ်သော တရားအပေါင်းကို သရဉ္စယ်ခြင်းကို ပြုစေကုန်၏” မဟာဝင်။ ၃၁၅။

လေ့ကျင့် - ကြိ / လေ့ကျင့် / မှတ်ဉာဏ်၊ စွမ်းရည်စသည် တိုးတက်အောင် အထပ်ထပ် အားထုတ်သည်။ “သန့်စာတတ်အောင် အမြဲမပြတ်လေ့ကျင့်၍ တွက်ရမည်”

လေ့ကျင့်ခန်း - န / လေ့ကျင့်ခန်း / အရည်အသွေး တိုးတက်ကျွမ်းကျင်ပြည့်ဝစေရန် အကြိမ်ကြိမ် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ရသောလုပ်ငန်း။

လေ့ကျင့်ရေး - န / လေ့ကျင့်ပေး / လေ့ကျင့်ခန်း ပြုလုပ်စေခြင်း။

လေ့လာ - ကြိ / လေ့လာ / ခ၊ တတ်သိနားလည်အောင် ရှာဖွေ

စူးစမ်း မှတ်သားသည်။ စူးစမ်း ဆင်ခြင်သည်။ ။ အထပ်ထပ် ပြန်လှန်လေ့ကျင့်သည်။ “ဈာန်အဘိညာဉ်သမာပတ်တို့ကို လည်း မပြတ်ထေ့စာလျက်” ကညော။ ၂၃။

လေး

လေး^၁ - နဝိ / လေး / ၁၊ ချိန်ဝန် ပိုက်သော။ မပေါသော။ ။ ထုံထိုင်းသော။ “ဉာဏ်ကလံလေးတော့ မရသေးဘူး။” စင်ကာ။ ၂၂။ ၃၊ နှေးကွေးသော။ “ကြက်သွန်နီ အဝယ် လေးသွားသည်။” ၄၊ မမီမသာထိုင်းမှိုင်းသော။ (ဇက်လေး၊ ဇိုက်လေး၊ ရပ်လေး၊ စိတ်လေး၊ ခေါင်းလေးစသည်ဖြင့်အသုံး ရှိသည်။) ၅၊ (တာဝန်၊ ပြစ်ဒဏ်စသည်) ပိုမိုကြီးမားသော။ “ရှေ့လွန်သူထက်၊ နောက်လွန်သူအပြစ်လေးသည်။” ၆၊ ၂၀။ ၆၊ အငန်အရသာ ပိုက်သော။ ။ ဟင်းအတန်ငယ် လေးသွား သည်။” ၇၊ (အရသာ) ပိုက်ထက်မြက်သော။ “မောင်း ထောင်းဆန်က အရသာလေးသည်ကို မငြင်းနိုင်ကြပေ။” တိုးပွား။ ၁၃၆။

- န / လေး / ပမာဏအဆ။ “သူ့ဘက်က နှစ်လေးပေး၍ လောင်းသံသည်။” “ဆိုထားရင်း ရှေး၊ တပါးဆေး၏၊ သုံး လေးထည့်လေ။” ဓာတို့။ ၁၈၂။

- ကြိ / လေး / အရေကားသည်။ အရေအရာတခုအဖြစ် စဉ်းစားသည်။ “ဟောင်လွန်းသောခွေး၊ လူမစေး။” ခွေး၊ ၄။ ၄၄။

လေး^၂ - န / လေး / သုံးခု အရေ အတွက်ထက် တခုလွန်သော အရေအတွက် သင်္ချာ။ သုံးနှင့်ငါးအကြားရှိ အရေအတွက်။

လေး^၃ - န / လေး / ၁၊ ကြီး၏ကုန်အားဖြင့် အဝေးသို့ ပစ်ခတ်ရ သော လက်နက်တမျိုး။ (ခွေးလေး၊ လင်းလေး၊ လောက်လေး စသည် ကွဲပြားသည်။) ။ ယာဉ်စသည်တွင် ဝန်စီအားမျှစေ ရန် ကြားခံထားသော လေးကိုင်းသဏ္ဌာန် သံမက်အတောက် အခံတမျိုး။

လေး^၄ - စည်း / လေး / ကဗျာ လင်္ကာတွင် တစုံတဦးအား မှာထားပြောဆိုဟန်၊ ညည်းတွား ပြည်တမ်း ထိုင်တည်ဟန် အနေဖြင့် ခြည့်ဆက်သုံးသော ကောလုံး။ “မြူတိစိတ္တံ ဆိုင်းပြန်တော့တယ်လေး။” သေတ္တ၊ ပ။ ၃၀၈။ ဇာတ်သစ် မို့၊ ဘတ်မြစ်ပေလျှင်၊ လတ်ချစ်ဆွေ ကြိုက်မယ်ထင်လေး။” ပယ်။ ၃၊ ၁၆။

လေးကောင်ကျွေ - န / လေးဂေါင်ဂျင် / ၁၊ ပဃ။ ဝက်၊ ကြက်၊ ငါးရွှံဟူသော အုပ် လေးမျိုးပါသည့် လေးမြောင်ဂျင်။ ။ ယင်းကိုလှည့်၍ ကစားသော လောင်းကစားနည်းတမျိုး။

လေးကိုင်း - န / လေးကိုင်း / ရှုလေး၊ လင်းလေးစသည်၏ လေး ကြိုးကို ရုန်းကန်အားပြသော ဝါးတံ သို့မဟုတ် သစ်သား တံ။

လေးကန် - နဝိ / လေးကန် / နှေးကွေး ထုံထိုင်းသော။ ဖြည်း နှေးစွာ လုပ်ကိုင်တတ်သော။

လေးကြီး - န / လေးကြီး / ၁၊ လေးကိုင်း၏ အစွန်းနှစ်ဘက်ကို တင်းစွာဆွဲဆိုင်းထားသောကြိုး။ လေးညှို့။ ။ ၈၊ ဝက်ဝန်းပေါ် မှီ အမှတ်အသား နှစ်ခက် သွယ်ဆက်သော မျဉ်းပြောင်း။ ၃၊ စောင်း၏ လက်ရုံးအကောက်ပုံစံတမျိုး။ “ယင်းတို့ မှာ မျောက်ထိုင်၊ သဇင်ဆွေ၊ လေးကြီး၊ သံလျက်စွန်းဟည် မြစ် သည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၄။ ၅။

လေးကွက်ကျား - န / လေးကွက်ကျား / ၁၊ အလျားအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အနံအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း လေး ထောင့်ကွက် တကွက်ကျော်ချင်းတူညီသောအဆင့်၊ ကွက်တုံး။ ။ အလျားမျဉ်းဖြင့်နှင့် အနံမျဉ်းဖြင့် ဖြတ်လျက်ရှိသဖြင့် ထောင့်ကွက်များ ဖြစ်ပေါ်နေသောပုံစံ။ “လင်း များ မှာ လည်း လေးကွက်ကျားချ၍ ထားဘိသကဲ့သို့ တည်ရှိ၍။” စွယ်ကျမ်း၊ ၃။ ၁၇၄။ ၃၊ အကွက်လေးကွက်ရှိသော ပုံစံ။ “ခေါင်းတုံးကိုလေးကွက်ကျားဆိုတည်။” ၄၊ စတုရန်းကွက် အလျားလေးကွက်၊ အနံလေးကွက် ပေါင်း ၁၆ ကွက်ပါရှိသော အခင်းမြင့်၍ ကျားကြီး ၃ လုံး၊ ကျားငယ် ၁၂ လုံး အလည်ကျ ရွှေကာ ကျားငယ်က ကျားကြီးကိုပိတ်ခြင်း၊ ကျားကြီးက ကျားငယ်ကို ကွက်ကျော်လပ်ခိုရာ စားခြင်းဖြင့် ပြိုင်ဆိုင် ကစားရသော ကစားနည်းတမျိုး။ ။ အလျားလိုက် ထွန် ကြောင်းပစ်အောင် ထွန်ပြီးနောက် အနံလိုက် ထွန်ကြောင်း စပ်အောင် ထွန်သော လယ်ထွန်နည်းတမျိုး။

လေးကျွန်းကြာခိုင် - န / လေးကျွန်းကျားဂိုင် / အမြူသို့ မဟုတ် ပန်းရင်ရောင် ခေါင်းလောင်းပုံ အပွင့်လေးပွင့်အညှာဆိုင်၍ ပွင့်သော ဥမြစ်ရှိ ပန်းပင်တမျိုး။

လေးခင်း - န / လေးဂင်း / ၁၊ လေးအစွမ်းပြသော အခမ်းအနား။ ။ ဇာတ်ပွဲများ၌ (ရာဇဇာတ် လေးတင်ခန်းနည်းတွ) လေး စွမ်းပြခန်း။ ၃၊ ယင်းလေးစွမ်းပြခန်းတွင် ပရိသတ်စိတ်တက် ကြွလောက်အောင်တီးမှုတ်သော ဆိုင်းတီးကွက်။

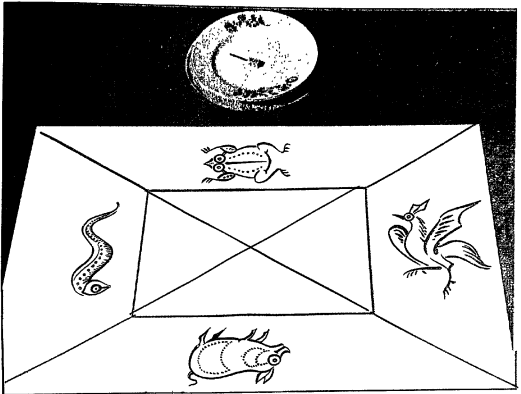
လေးခင်းဆိုင်း - န / လေးဂင်းဆိုင်း / (မူလက ရာဇဇာတ်လေးတင် ခန်းတွင် တီးလေ့ရှိသော) စည်တိုသံနှင့် ပရိသတ် စိတ်တက် ကြွလောက်အောင် သွက်လက်စွာတီးသော တီးကွက်တမျိုး။ လေးခင်း။

လေးခင်းမြ - ကြိ / လေးဂင်းမျာ / ၁၊ လေးညှို့ တင်ဟန်၊ ပစ် ဟန်များကို ပြောင်းပြောင်းစွာပြသည်။ ။ [ဥပစာ] ကိုးရိုး ကားရား မြေဟန်လက်ဟန်ဖြင့် ပြုစုပြောဆိုသည်။ “လယ်တ ယောက်ရတို အတွက် ဒါလောက်ကြမ်းမောင်းမာန်မရှိ လေး ဝန်းမြေသည်ဟု စိမ်းကနားမလည်ပေ။” ခွ၊ ဂ၊ ၉၁။ ၂၀၀။

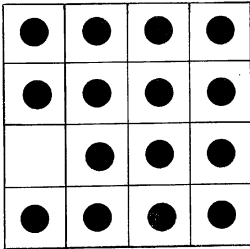
လေးခင်းအက - န / လေးဂင်းအက / လေးကိုက်၍ဟန်အမျိုး မျိုး ပြုလုပ်ကပြသော အကတမျိုး။

လေးချိုး - န / လေးချိုး / အချိုးအဆစ်လေးခုပါသော ကဗျာ တမျိုး။ (အတွင်းကာရန်၊ နဘေထပ်တို့နှင့် အဆုံးချ ကာရန်ချင်း နှစ်ပိုဒ်တစ်စုံ ထပ်၍စပ်သည်။)

လေးချိုးကြီး - န / လေးချိုးကြီး / နဘေထပ်များသောလေးချိုး ရှည်တမျိုး။ (ရွတ်ပေးနှင့် စတုတ္ထအပိုဒ်တို့တွင် ပို၍ရှည်လျား စွာ စပ်ဆိုလေ့ရှိသည်။)

လေးကောင်ဂျင်

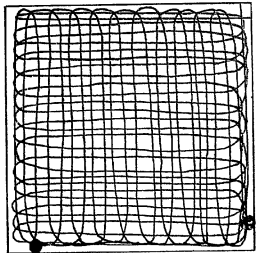

ကျားကြီး

ကျားကလေး

လေးကွက်ကျား - နံ၊ ၄

လေးကွက်ကျား - နံ၊ ၅

လေးခွ - န / လေးဂွ၌/သားရေမျှ/ကြိုးတပ်၍ လောက်စာလုံး နှင့်ပစ်ခတ်ရသော သစ်သားခွလေး။

လေးခွမြက် - န / လေးဂွ၌မျက် / ပွင့် ဖတ်လေးခု ထွက်ရှိသော မိုးတံသည် နွားစားမြက်တမျိုး။ (လေးခွမြက် ကို မြက်ခင်းလည်း ပြုလုပ်သည်။)

လေးစား - ကြံ / လေးစား / မိုသေစွာ ဆက်ဆံသည်။ မိုသေလောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် အမှတ် ထားသည်။ အလေးထားသည်။

လေးစိတ်ကွဲ - ကြိတ် / လေးစိတ် ကွဲ / မကြေမညက်စေပဲ အစိတ်အပွားကွဲ၍ မူအားဖြင့်။ “ငရုတ်သီးကို လေး စိတ်ကွဲ ထောင်းပါ။”

လေးခွမြက်

လေးစပ်လှည့် - ကြံ / လေးစပ်လှ / လယ်ကွက် တကွက်ကို အလျားတလပ် အနံတလပ်အားဖြင့်၊ တောင့်နှစ်စပ်အားဖြင့် လေးစပ်ပြည့် ထွန်းသည်။

လေးဆစ် - န / လေးစစ် / လေးချိုး - န။ နှင့် အတူတူ။

လေးဆစ်သပြန် - န / လေးစစ်သပြန် / အသံသာအောင် အရေး ထား၍ ပွဲစပ်သောလေးဆစ်။ (ကြံချိုးသပြန်၊ ခွေးချိုး သပြန် စသည်လည်းရှိသည်။)

လေးညှိုး - န / လေးညှိုး / လေးကြိုး - န။ ခ။ နှင့် အတူတူ။

လေးညှိုး - န / လေးညှိုး / အပူပိုင်း ခေသများတွင် ပေါက် ဖောက်သော အလျားရွှည် ရွက်စုံထွက်သော သစ်ပင်ကြီး တမျိုး။ (အရသာ ပူစပ်သောအပူ၊ အပွင့်တို့ကို အသုံး ပြုသည်။)

လေးညှိုးပွင့် - န / လေးညှိုးပွင့် / ဆေးဖက်ဝင်၍ ပူသောအခါ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် လေးညှိုးပင်၏ အပွင့်။

လေးညှိုးရောင် - န / လေးညှိုးယောင် / အနီရောင်အတန်ငယ် ပါသော အညိုရင့်ရောင်တမျိုး။

လေးတင် - ကြံ / လေးတင် / လေးညှိုး ကိုဆွဲ၍ လေးကိုပစ်ရန် အသင့်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

လေးတင်ပွဲ - န / လေးတင်ပွဲ / လေးပညာစွမ်း ပြသသည့်ပွဲ။

လေးတိုင်ခင်း - န / လေးတိုင်ခင်း / တိုင်လေးတိုင်ကို အခြေခံ၍ ဆောက်လုပ်ထားသောစင်မြင့်။

လေးတွဲ - နှစ် / လေးတွဲ / ခ။ ပြည်ညှင်း အေးဆေးသော။ “မချွတ်ကြွင်း၊ လင်းပြ၊ ပြုလျှင်၊ လေးတွဲ သံခြေ၊ ဆိုတုံ လေသော်။” သစ္စာ* ၂၀၂။ ၂။ အချိန်စီသော အောက်သို့ ဆွဲအားရှိသော။ ပထဝီနှင့်အာပေါသည့် လေးတွဲ ၍ အောက် သို့သက်စေ ကျစေသော ဓာတ်နှစ်ပါး။” သဘာဝ။ ၁။ ၃။ လေးနက်သော။ “သဘောလေးတွဲ၊ ဇာတ်ဆယ်ဖွဲ့တွင် တုညသင်ခေါင်၊ ဤစာစောင်ကို။” မြား* ၁၃၉။

လေးတောင့် - န / လေးတောင့် / အတောင့်လေးပေါရှိသောပုံ။

လေးတောင့်ပစ်စပ် - န / လေးတောင့်ပစ်စပ် / လေးဘက်ညီ အနားနှင့် တောင့်မှန်လေးခုပါရှိသော စတုရန်းပုံ။

လေးတောင့်ပုံ - န / လေးတောင့်ပုံနှင့် / လေးတောင့် - န။ နှင့် အတူတူ။

လေးတောင့်ကတ် - န / လေးတောင့်ကတ် / မြန်မာကံတွင် လေး ပေါက်အောက်ပြန်သံနှင့် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း တီးလေ့ရှိသော တီးကွက်။ (“ကိုယ်တော်နှင်းနွဲ့” အစချီ၊ “ဓမ္မညီလာ ကြာ ယွန်းဝယ်ပ” အစချီ သီချင်းမျိုး။)

လေးနက် - နှစ် / လေးနက် / အရေးထားလောက်ဖွယ် အခြေ ရှိသော။ သဘောခိုင်မာသော။

လေးဖိုး - န / လေးဖိုး / လေးကိုင်း၏အလယ် အတွင်းဘက်၌ လက်ကိုင်မိမိရရှိ၍ အင်အား တောင့်တင်းစေရန် ပြည့်စုံပုံ စည်းနှောင်ထားသောအရာ။ (လေးပို့ ဟုလည်းခေါ်သည်။)

လေးပေါက်သံ - န / လေးပေါက်သံနှင့် / နှု မြေ စသည်တွင် လေးပေါက်ကို ပွင့်၍မှတ်သောအသံ။ ယင်းအသံနှင့် တူညီရာ တူရိယာအသံစဉ်။

လေးပေါက်အောက်ပြန် - န / လေးပေါက်အောက်ပြန်နှင့် / လေး ပေါက်သံကိုသံမှန်တည့်၍တီးမှတ်သော တူရိယာသံစဉ်တမျိုး။

လေးပင် - နှစ် / လေးပင် / နွေးကျေးဆိုင်ကွသော။ သွက်လက် ခြင်းမရှိသော။ “အမြီးသည်ကြီး၍ ပျံသန်းရာတွင် လေးပင် လှသည်။” ငှက်။ ၁၇၃။

လေးပင် - နှစ် / လေးပင် / (အရသာ) ပိုက်တက်မြက်သော။ “ချဉ်ဟင်းကို ငပိစေမှ အရသာလေးပင်သည်။”

လေးပင်အိမ် - န / လေးပင်အိမ် / တိုင်လေးတိုင် အခန်းသုံးခန်း ရှိအိမ်။

လေးပေါင်လေးလက်ကား - ကြံ / လေးပေါင်လေးလက်ကား / ခြေနှစ်ဘက် လက်နှစ်ဘက်ကို ဆန့်ကားသည်။ “ကိုကြွက်နီက ညောင်ပင်အောက်မြေလင်းတွင် လေးပေါင်လေးလက်ကား ကား.....အမောခြေနေစဉ်။” မြဝတီ၊ ၆၊ ၁၁။ ၉၀။

လေးပေါင်လေးလက်မျက် - ကြံ / လေးပေါင်လေးလက်မျက် / အမျှအအားဖြင့် ကျွဲနွားများသေသောအခါ ခြေနှစ်ဘက် လက်နှစ်ဘက်ကို မြတ်ယူသည်။

လေးပြင်လေးရင် - န / လေးပြင်လေးရင် / အရပ်လေးမျက်နှာ။

လေးပွင့်ဆိုင် - ကြိတ် / လေးပွင့်ဆိုင် / လေးဦးသား အစုံအညီ အားဖြင့်။ အရာဝတ္ထုလေးခု အချင်းချင်း မျက်နှာချင်းဆိုင် တည့်ရှိလျက်။

လေးဘက်ကျယ် - ကြံ / လေးဘက်ကျယ် / သုံးပုံစံစကားရာတွင် မြန်မာ့ပုံ တင်တန်နှင့် ရှမ်းပုံကျယ်တစုံ စုစုပေါင်း ပဲလေးချပ် ဖြင့် အနိင်ယူသည်။

လေးဘက်ကွဲ - န / လေးဘက်ကွဲ / အသားကျ - န။ နှင့်အတူတူ။

လေးဘက်ချ - န / လေးဘက်ချ / မြင်းကိုခွာလေးဘက်အညီကျ အောင် ရပ်တန့်နည်း။

- ကြံ / လေးဘက်ချ / ခ။ သစ်လုံးမှ အတွင်းသား လေးမြောင့်တုံး ရရှိစေရန် အကာမျက်နှာစာ လေးဘက်ကို ခွဲချသည်။ ၂။ အဆောက်အအုံတွင် အမိုးကို လေးဘက်လေး တန် စုပေးသို့ ဆင်းစေသည်။ လေးတောင့်ပုံ အတည်စသည့် အမြိတ်လေးဘက် လုံးသွယ်သည်။

လေးဘက်တွား - ကြို / လေးဘက်တွား / ခြေနှစ်ဘက် လက်နှစ်
ဘက်ထောက်၍သွားသည်။

လေးဘက်ထောက် - ကြို / လေးဘက်ထောက် / ခြေနှစ်ဘက်
လက်နှစ်ဘက်တို့ ခြေ၊ ကြမ်းခင်း၊ အခင်းအပြင်စသည်တို့နှင့်
ထိအောင်ပြုသည်။

လေးဘက်နာ - န / လေးဘက်နာ / ခ၊ ကျွန်းများ ခြေလက်နာ
ကျင်သောရောဂါတမျိုး။ ၂၊ လူတွင်ဖြစ်ပွားသော ခြေဆစ်
လက်ဆစ် နာကျင်သောရောဂါ။

လေးဘက်သွား - ကြို / လေးဘက်သွား / လေးဘက်တွား - ကြို
နှင့် အတူတူ။

- န / လေးဘက်သွား / လေးဘက် သွားနိုင်သည့်
ကလေးအရွယ်။

လေးမျက်နှာ - န / လေးမျက်နှာ / အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊
မြောက်ဟူသော အရပ်မျက်နှာလေးပါး။

လေးမြတ် - ကြို / လေးမြတ် / ရိုသေလေးစားသည်။

လေးလေးစားစား - ကြိဝိ / လေးလေးစားစား / အရေတယူ။
ဂရုတစိုက်။ ရိုသေသော။

လေးလေးပင်ပင် - ကြိဝိ / လေးလေးပင်ပင် / ခ၊ ဂရုစိုက်လျက်။
နက်နဲစွာ နှလုံးသွင်းလျက်။ “အမိန့်တော်မြတ်ကို လေးလေး
ပင်ပင်ထိပ်တက်၍ မိုးကြိုးကျတဲ့ အသွင်ကဲ့သို့။” ခြေပြည်။
ပ။ ၄၄။ ၂၊ အသံထွက် ပီပြင်အောင် အားစိုက်လျက်။
“ဌာနကရိုက်တို့ကို လေးလေးပင်ပင် စိမ်းနင်းနှင်းသတ်ရွတ်
မှ။” ပညာမိုင်း။ ၁၁။ ၃၊ အရသာထွက် ပေါ်လွင်စွာ။
“ဘုန်းပေး၍ လေးလေးပင်ပင်အရသာရှိ၏ဟူ။” ဥပမာ၊ ပ။
၂၄၅။

- န / လေးလေးပင်ပင် / လေးလံသော ဝန်စည်
ပစ္စည်း။

လေးလံ - နဝိ / လေးလံ / ခ၊ ဝန်ချိန်များသော။ အားနှင့်
မတန်အောင် အလေးချိန်ရှိသော။ ၂၊ လှုပ်ရှားမှု နှေးကွေး
သော။ ထိုင်းမိုင်းခိုက်မျဉ်းသော။ “လှုပ်ချက်မရွှင်၊ လေးလံ
ချင်၏။ ထို ပြင်သလိပ်၊ ကင်းဆိပ်ငုပ်မှ။” ရသ၊ ၁၆။

လေးလုံးကွဲ - နဝိ / လေးလုံးကွဲ / အသံ ပြတ်သား ပီသသော။
သဲကွဲသော။

လေးလုံးခြောက်ဘက် - နဝိ / လေးလုံးခြောက်ဘက် / ကိုယ်လက်
အင်္ဂါ ပြည့်ပြီးထွားကျါးသော။ ဝပြုံးသော။

လေးလုံးစပ် - န / လေးလုံး စပ် / တပါးလျှင် ဝတ္ထုလေးလုံးစီ
ပါဝင်၍၊ တပါးနှင့် တပါး အနည်းဆုံး ကာရန်တလုံး
ချိတ်ဆက်မိအောင်စပ်ဆိုသော ကဗျာပုံစံတမျိုး။ (ရတု၊
ပျို့၊ မော်ကွန်း၊ ချောင်းစသည်တို့မှာ လေးလုံးစပ် ကဗျာ
အမျိုးအစားဖြစ်သည်။)

လေးလုံးမကွဲ - နဝိ / လေးလုံးမကွဲ / စကားပြတ်သားပီသခြင်း
မရှိသော။ နားလည်လွယ်စေခြင်း မရှိသော။

- ကြို / လေးလုံးမကွဲ / ကွဲပြားထင်ရှားစွာ နား
မလည်ပီရိသည့်။ “မြဟွာမင်းတို့၊ ဇိဗ္ဗကျွဲမြင့် ရှုသော်လည်း
လေးလုံးမကွဲ။” ဗုဒ္ဓဝင်း၊ ၄၈။

လေးလုံးလေးဘက် - နဝိ / လေးလုံးလေးဘက် / လေးလုံး
ခြောက်ဘက် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လဲ

လဲ - ကြို / လဲ / ခ၊ တစုံတခုသောအရာကို အခြားအရာတခုနှင့်
လဲလှယ်သည်။ “ဓရချီးအဝတ်စားလဲပြီးပြီ ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်
တော်တို့ အနီးသို့ လာနိုင်လေသည်။” အရှေ့က၊ တ။
၁၀၄၁။ “ခားလဲနှင့်ခားလဲ။” ပုံ။ ၂၊ တစုံတခုကို အခြား
အရာတခုနှင့် ပြောင်းလဲသည်။ အစားသွင်းသည်။

လဲ - န / လဲ / လဲမို့ - န၊ နှင့် အတူတူ။

လဲ - စည်း / လဲ / အမေးကောင်းတို့တွင် ကြိယာအဆင့် စပ်၍
သုံးသော ပစ္စည်းစကား။ (ဘယ်လ၊ ဘယ်လို၊ သွားမည်လ၊
ဘာလဲ စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

လဲဗေ့၊ စာ - န / လဲဗေ့ ယာ / လဲမို့ သွတ်သွင်းထားသည့်ဗေ့၊ စာ။

လဲမို့ - န / လဲမို့ / လဲဝါသီး၊ လက်ပံသီးအတွင်းမှ ရရှိသော
နူးညံ့သည့် အမျှင်ထွေး။

လဲထူ - န / လဲထူ / အရွက်နှင့်အမြစ်တို့ ဆေးဖက်ဝင်၍အရွက်ကို
ဟင်းချိုချက်၍ ဆောက်ရသော အခက်အလက်များသည့်
နှယ်ယောင် ပင်ယောင်ပင်တမျိုး။ (လဲလွမ်း၊ (ရှင်ပါကူ)
လဲလှပ (ရှင်ကုဉ်း) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။)

လဲထွယ် - ကြို / လဲထွယ် / ခ၊ လဲ - ကြို၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

လဲဝါ - န / လဲဝါ / လဲသီးတွင်းမှ ရရှိသော အမျှင်ထွေး။
(လဲပေါက်ဟုလည်းခေါ်သည်။)

လဲ

လဲ - နဝိ / လဲ / ကြည်လင်သည့် အသွေးအရောင် ပါရှိသော။
(ပြာလဲ၊ စိမ်းလဲ၊ ညိုလဲ စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

လဲလဲ - ကြိဝိ / လဲလဲ / အရောင်အရည် ကြည်လင်ရွန်းသစ်စွာ။
“အမျက်စိန်ရည်၊ လဲလဲကြည်သို့။” ဝိစီ၊ ၁၃၃။

လဲလဲ - ကြိဝိ / လဲလဲ / နှမ်းနယ်ဖျော့တော့စွာ။ လှုပ်ရှားနိုင်မှု
မျှ။ ယုယံ။ “အင်အားနဲ့ပြီ၊ အသက်လဲလဲပင် ကျန်ပါ
တော့သည်။” ဘာရတ၊ ၂၂၆။

လော

လော - ကြို / လော / ခ၊ အလျင်လဲမြဲဖြင့် အပူတပြင်းတိုက်
ထွန်းသည်။ “လုပ်ပေးပါအုန်းဟု လောမိရာ၊ စာရေးက
ငေါက်သည်။” တာရာ၊ ၃၇၆။ ၂၊ ဆန္ဒစောသည်။ အလျင်
လေ့ပြုသည်။ “လင်ဆိုတာ လောလို့ နေရာမကုသွေး” ကေ
သီ၊ ၁၄၅။ ၃၊ ထပ်သည်။ တမန်ပြုလုပ်သည်။ “တော်

တော်ပင်ပြောပါရော၊ လော၌ ထက်ကရော့မည်။” ဟော်
 ဇာတ်။ ၄၉။

လော - ကြိမ် / လော / အကြိမ်အဖန်။ အကျော့အပြန်။
 “သုံးလောလောကကျော့၍၊ ဝမ်းလျော့အောင် အိပ်ပြီးမှ။”
 ပုညဝတ်၊ ၁၀၅။ “ကြမ်းချော့ချော့တွင် သုံးလေးလောစက်
 ပြီးမှ။” မြင်းမူ။ ၅။

လော - စည်း / လော / အမေးဝါကျတွင် ကြိယာ၏နောက်၌
 ဖြည့်ဆက်သော ပစ္စည်းစကား။ (ဘယ်၊ ဘာ စသော
 အမေးပုဒ်မပါသော ဝါကျမျိုး၌သာ သုံးသည်။) “သူလာ
 သလော။” “စားမည်လော။”

လော - န / လော / ကြက်ငှက် ထည့်သောခြင်း။ ကြက်ငှက်
 လှောင်အိမ်။ ချိုးတည်အိမ်။

လောက - န / လောကု/ခါ သတ္တဝါတောတောင်ရေမြေ၊ ဖြစ်မှု
 ပျက်မှုသည်အားလုံး။ ၂။ လူသားတို့၏ ဘဝနှင့် ဘဝ
 ဝန်းကျင်။ လူသားတို့၏ ဆက်ဆံမှုအသိုက်အဝန်း။ “လောက
 မှာ ငွေရှိမည်တယ်သည်။” ၉။ [ဥပစာ] တစ်တရသော
 အကြောင်းအရာနှင့် သက်ဆိုင်ရာအပိုင်းအခြား၊ နယ်ပယ်။
 (ဂိတလောက၊ စာပေလောက၊ ရုပ်ဝိသေသက စသည်
 အသုံးရှိသည်။) ၉။ မျက်မှောက်ဘဝ။ လောကီ။ “လောက
 နှင့် တမလွန်၊ အနည်းနည်းညွှန်သမျှကို။” နေကန်။ ၁၆။
 “လောကသဘာ၊ ထိန်စံမြာတွင်။” သုခမိန်းနီဒါန။ က။ [ပါ]

လောကကြောင်း - န / လောကု/ရောင်း / လောကီမှု။ လူ
 သားတို့ သဘာဝနှင့် ပတ်သက်သောအရေးအရာ။

လောကရေ - န / လောကု/သယ် / မျက်မှောက်ဘဝတွင် ခံစား
 ရသော ဆင်းရဲစွဲကွ။

လောကဇာတ်စုံ / လောကု/ဇာတ်စုံ / အမျိုးမျိုး အထွေထွေ
 ဖြစ်ပျက်နေသော လူတို့။

လောကထွတ်ထား - န / လောကု/ထွတ်ထား / လောကတခွင်
 လုံးတွင် အမြတ်ဆုံးထား၍ ကိုးကွယ်သော မြတ်စွာဘုရား။

လောကဓံ - န / လောကု/ဓံ / လောကတွင်ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော
 သဘောတရား။ (လှောင်ခြင်း၊ မရခြင်း၊ အခြေအရာခြင်း၊
 မရှိခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲ
 ခြင်းဟူ၍ ရုပ်မျိုးရှိသည်။) [ပါ]

လောကဇာတ် - န / လောကု/ဇာတ် / မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် ကျွန်း
 ကြီးလေးကျွန်းအပါအဝင် စကြဝဠာ။ ၂။ ကမ္ဘာဝန်းကျင်၌
 တည်ရှိသော ခြပ်ပစ္စည်းတို့၏ သဘောသဘာဝ။ [ပါ]

လောကဇာတ်ကျောင်း - န / လောကု/ဇာတ်ကျောင်း / မြန်မာစာ၊
 သင်္ချာ၊ ပထဝီ၊ ကျန်းမာခြင်း စသောပညာရပ်များသင်ကြား
 ပေးသော စာသင်ကျောင်း။

လောကဇာတ်ပညာ - န / လောကု/ဇာတ်ပညာ / ကမ္ဘာဝန်းကျင်
 ရှိ ခြပ်ပစ္စည်းတို့၏ သဘောသဘာဝစွမ်းအင် စသည်ကို
 စူးစမ်းသုံးသပ်လေ့လာသော ပညာ။ သိပ္ပံပညာ။

လောကဓမ္မတာ - န / လောကု/ဓမ္မတာ / လူ့ လောကတွင် ဖြစ်
 လေ့ပျက်လေ့ရှိသောသဘော။ [ပါ]

လောကနီတိ - န / လောကု/နီတိ / လူတို့၊ ကြီးပွား တိုးတက်မှု

အတွက် မှတ်သားကျင့်ဆောင်ရန် အသုံးအလမ်းညွှန်ကျမ်း။
 [ပါ]

လောကနုတ် - န / လောကု/နုတ် / မဟာယာန အယူဝါဒအရ
 လောကကို အနိစ္စသည်ဆိုသောနုတ်။ [ပါ]

လောကနီတိ

လောကနိဗ္ဗာန် - န / လောကု/နိတ်ဗန် / လူ့ လောက၌ သာယာ
 ဝပြောသော အခြေအနေ။ [ပါ]

လောကပါဓကဏ္ဍ - န / လောကု/ပါလောကဏ္ဍ / လူသားတို့
 ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းအပ်သော အရွက်နှင့် အကြောက်တရား
 နှစ်ပါး။ [ပါ]

လောကဗျူဟာနုတ် - န / လောကု/ဗျူဟာနုတ် / ကမ္ဘာပျက်
 ခါနီးတွင် လောကကို နှိုးဆော်စောင့်ရှောက်သည့် ဆိုသော
 နုတ်။ [ပါ]

လောကရေး - န / လောကု/ရေး / လူမှုကိစ္စ။ လူမှုကိစ္စနှင့်
 ဆိုင်သော ဆောင်ရွက်ဖွယ်။

လောကဝေါဟာရ - န / လောကု/ဝေါဟာရ / လူတို့
 ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ချက်။ လူတို့ ပြောဆိုသောစကား။ “လောက
 ဝေါဟာရ၌ အတိတ်ကို အထက်ဆိုသောစကားသည် ထင်ရှား
 စွာ။” အဋ္ဌကတ္တိ။ ၁၃၂။ [ပါ]

လောကဝတ် - န / လောကု/ဝတ် / လောကဝတ် / လူအချင်းချင်း
 ဆက်ဆံရာတွင် စောင့်စည်းလိုက်နာအပ်သော ပြုကျင့်ပြော
 ဆိုဖွယ်။

လောကသဘာဝ - န / လောကု/သဘာဝ / လောကတွင်
 ဖြစ်ပျက်လေ့ရှိသော သဘောတရား။ [ပါ]

လောကသား - န / လောကု/သား / လူသား။ မျက်မှောက်ဘဝ
 လူမှုတာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နေကြရသောလူသား။

လောကသဇာနိတ - န / လောကု/သဇာနိတ / လူ့ အများတို့
 ပြုသော အမှတ်အသား။ [ပါ]

လောကသမ္မုတိနုတ် - န / လောကု/သမ္မုတိနုတ် / လူတို့က တင်
 မြှောက်သောမင်း၊ ပြည်သူတို့က မင်းအဖြစ် အမှတ်ပြု
 သောပုဂ္ဂိုလ်။ ဘုရင်။ [ပါ]

လောကီ - န / လောကီ / မျက်မှောက်ဘဝ ရေးရာ။ [ပါ]

- နဝိ / လောကီ / မျက်မှောက်ဘဝရေးရာနှင့်ဆိုင်သော။

လောကီကျမ်း - န / လောကီကျမ်း / လောကအရေးအရာကို ပြဆိုသောကျမ်း။

လောကီပညာ - န / လောကီပညာ / ၁။ လူ့လောကအကျိုးအတွက် သင်ကြားဆည်းပူးသော အတတ်။ ၂။ စုန်း၊ ကဝေ၊ အစုံစုံ၊ မှော် စသောအတတ်။ [ပါ]

လောကီမှု - န / လောကီမှု / ပုထုဇဉ် လူသားတို့ နှင့်သာ သက်ဆိုင်သောကိစ္စ။ လူမှုကိစ္စ။

လောကီရေး - န / လောကီရေး / မျက်မှောက်ထဝ အကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ပွယ်။

လောကီသား - န / လောကီသား / ကာမဂုဏ်နှင့် မကင်းသော လောကသတ္တဝါ။ ပုထုဇဉ်။

လောကီဓာတ် - န / လောကီဓာတ် / လောကမှထွက်မြောက် မြေကြီးဖြစ်သော မင်္ဂလိန်ဗွန်တရား။ လောကီအကျိုးမရသဖြင့်သာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်အားထုတ်မှု မရှိတော့။

လောကီမင်း - န / လောကီမင်း / မည်သည့် ဧကရာဇ်၏ ဖြစ်သော် မဝင်လော၊ မည်သည့် အစီအစဉ်ပြုသော် မပျောက်လော စသည်ဖြင့် အမေးပြဿနာဖြည့် ရေးသားထားသော ဆေးကျမ်း။

လောကီဦး - နဝိ / လောကီဦး / တစ်စုံတစ်ရာမြောက် ရရှိလိုသော ဆန္ဒ ထက်သန်လွန်းသော။ အလွန်စေလိုသော။

လောကီဦး - န / လောကီဦး / ၁။ တဦးက တဦးအပေါ်တွင် ဖော်ရွေပျူငှာမှု။ ၂။ ဖော်ရွေပျူငှာဟန် ပြုမပြောဆိုမှု။

လောကီဦးကျေ - ကြိ / လောကီဦးကျေ / ပြုသင့်ပြုအပ်သော လောကဝတ်ကို အကုန်အစင်ပြုသည်။ လောကဝတ် ပြုရပြီးမြောက်သည်။

လောကီဦးချော် - ကြိ / လောကီဦးချော် / လိုအပ်သည်ထက်ပို၍ လောကဝတ်ပြုသည်။ လောကဝတ်မပြုသင့်သည်ကိုပြုသည်။ “ကူညီတို့ အဆင်သင့်တစ်ရာ...ဟု လောကီဦး တွေ ချော်လိုက်မိသေး၏” ချစ်မာနံ။ ၃၆။

လောကီဦးလုပ် - ကြိ / လောကီဦးလုပ် / မျက်နှာသာ ရရှိရန် လောကဝတ်ပျူငှာမှုဖြင့် ဆက်ဆံသည်။ ပြုလိုက်သောဝတ်ကျေအောင် အစီအစဉ်ပြုသည်။

လောကီဦး - န / လောကီဦး / လောကီ - န၊ နှင့် အတူတူ။

လောကီဦး - ကြိ / လောကီဦး / အပူတပြင်း တောင်းဆိုသည်။ အလျင်စလို တိုက်တွန်းပူဆာသည်။

လောကီ - န / လောကီ / လိုချင်ခြင်း။ တပ်မက်ခြင်း။ [ပါ]

လောကီဦး - န / လောကီဦး / လောကီဦး။ [ပါ]

လောကီဦးတိုက် - ကြိ / လောကီဦးတိုက် / လောကီဦးဖြစ်ပေါ်သည်။

လောကီဦး - န / လောကီဦး / လိုချင်တပ်မက်မှု၊ ရလိုမှု မကင်းသူ။

လောကီဦးဦး - န / လောကီဦးဦး / မိမိအကျိုးငှာ လွှဲကဲသော လိုချင်တောင်းတမှု။ အစွဲကြီးသော လောကီဦး။ [ပါ]

လောကီဦး - ကြိ / လောကီဦး / မြဲတည်တရံကို လက်ယာဘက် ချိုင်းအောက်မှ လျှိုကာ၊ လက်ဝဲဘက် ပန့်ပေါ်၍ ရှေ့အောက် နောက်သို့ လှည့်ကောင်း၊ နောက်အစွန်ရှေ့သို့ လှည့်ကောင်း ထပ်တပ်သည်။

လောကီဦး - ကြိဝိ / လောကီဦး / ၁။ အပူတပြင်း။ အလျင်စလို။ “ဝင်းတံခါးသို့ ခတ်လောလောမြေးဆင်းသွားသည်။” ကနံ၊ ၁။ ၃။ ၂။ လက်ငင်း။ လတ်တလော။ ချက်ချင်း။ “အစိုသာမန်မဟုတ်၊ လောလောသေသောအသားကဲ့သို့။” အဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၇၇။ ၃။ လောင်လွန်း ပူလောင်စွာ။ မြစ်မြစ်တောက်မှု။ “နေ့ညဦးညီ၊ မြေကြီးလောလော၊ တောနှင့်သစ်ချို” မနော ၂၀၈။

လောကီဦး - ကြိဝိ / လောကီဦး / လက်ငင်းအချိန်၊ အတန်အားဖြင့်။

လောကီဦး - နဝိ / လောကီဦး / အလွန် ပူလောင် သော။ “လောလောပူသော အိုးကင်း၌ ထည့်အပ်သောနှမ်းကဲ့သို့။” သတိပါဠိ။ ၁၂၉။

လောကီဦးလတ်လတ် - ကြိဝိ / လောကီဦးလတ်လတ် / ချက်ချင်းလက်ငင်းအားဖြင့်။ “လောလောလတ်လတ်သေတော်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိသော မြွေဆိုး” ဟိတော။ ၁၀၈။

လောကီဦး - န / လောကီဦး / ရှေ့၊ ငွေ့၊ ကြေးနီ၊ သံ၊ ခဲသော သတ္တုစပ်တမျိုး။ ငွေနှင့် ကြေးနီစပ်သတ္တု။ [ပါ]

လော့

လော့ - စည်း / လော့ / စေခိုင်းခြင်း။ တိုက်တွန်းခြင်းကို ဖော်ပြလိုရာ၌ ကြိယာ၏နောက်တွင် စပ်၍သုံးသောစကားလုံး။

လော့ကက်သီး - န / လော့ကက်သီး / ရှေ့၊ ငွေ့သော ဆွဲကြိုးတွင် ဆွဲဆင်ရသောဆွဲသီး၊ ဆွဲပြား။ (အမျှားအားဖြင့် ဓာတ်ပုံငယ်ကပ်သော အတွင်းအိမ်နှင့် အနံ့ပျံ့သည်။) [လိပ်]

လော့

လော့ကယ်မီးရထား - န / လော့ကယ် မီးရထား / သတ်မှတ်ထားသော ခရီးတိုအတွင်း ဘူတာစဉ်ရပ်သောမီးရထား။

လော့ကရစ်သပ် - န / လော့ကရစ်သပ် / အတိုနည်း အမြန်နည်း တွက်ချက်နိုင်ရန် ထပ်ကိန်းစသည်တို့ကို အပြီးတွက်ပြထားသောဇယား။ [လိပ်]

လော့မာ - နဝိ / လော့မာ / ၁။ အကျင့်ဖောက်ပြန်လျှပ်ပေါ်သော။ ၂။ စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းမှုမရှိသော။

လော့မီးကား - န / လော့မီးကား / ကုန်ပစ္စည်းသယ်ဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိသော ပက်လက် အကာလေးဘက်ရှိ ကိုယ်ထည်ရှည်သောယာဉ်။ [လိပ်]

လောလည် - နဝိ / လောလယ် / လောမာ - နဝိ၊ ၁၊ ၂၊ နှင့်
အတူတူ။

လံ

လံ - န / လန် / လေးတောင်နှင့် ညီမျှသောအတိုင်းအတာ။
လံ - ကြိ / လန် / ၁၊ လံရစ္ဆာန်ကို ကြိုးဖြင့်ချည်ကာ စားကျက်
တွင်စားစေသည်။ ၂၊ အလံအပိုင်း အခြားအားဖြင့် တိုင်း
ထွာသည်။
လံကြိုး - န / လန်ရိုး / အလံအပိုင်း အခြားအားဖြင့် တိုင်း
ထွာသည်တိုင်းကြိုး။
လံတာ - န / လန်တာ / လံကြိုးဖြင့် တိုင်းထွာသော ပမာဏ။
လံပါ - န / လန်ဗား / အဝကျယ်၍ အစောက်နက်သော အိုး
တမျိုး။ ဖျဉ်းဆိုး။
လံပုံဆင်း - န / လန်ပုံဆင်း / သစ်ပကာ စသော ပယ်သစ် သို့
မဟုတ် ခွံခြမ်းမျှားကို အလံအတိုင်းအတာဖြင့် အပုံလိုက်
ထား၍ မျက်မြင်အတိုင်း တန်ဖိုးသင့်ကာ ချောင်းချလှေ
ရှိ သောဆင်းပုံ။

လိ

လိ - ကြိ / လိ / ၁၊ ဆန့်ရှည်သည်။ ချောင်ဖြစ်ချင်သည်။ ချောင်
သည်။ “အကျိုးလိ၍ ဆိုသောစကားကို” ဟိ။ ၅၀။
၂၊ သဘောတူသည်။ “ဝိန်းမကြီးသည် သူ၏သမီးကို အိမ်နီး
ချင်း သူငယ်နှင့်လိသည်။” ၃၊ နှစ်သက်သည်။ “စကားချိုမှ
လှလိသည်။” ကျော်ပုံ။ ၁၆။ ၄၊ ပြည့်ဝရန်ကျန်ရှိသည်။ ပြည့်
ဝရန်ကျန်ရှိသည်။ “ငွေတဆယ်ပြည့်ရန် နှစ်ကျပ်လိသည်။”
သည်နေ့က ငါးရက်သာလိတော့သည်။” ဝိရိ၊ ၂။ ၂၁၄။
လိ - စည်း / လိ / ၁၊ တူညီချက်ကို နှိုင်းယှဉ်ပြသောစကားလုံး။
သဗ္ဗယ်။ ကဲ့သို့။ ၂၊ အပြည့်အဝနီးပါးကို ခန့်မှန်းဖော်ပြရာ၌
သုံးသောစကားလုံး။ လောကီ - စည်း။ ၁၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။
၃၊ “ဘာသာဖြင့်” ဟု အနက်ရသော စကားလုံး။ “ဤ
ဝါကျကို အလိပ်စီပြန်ပါ။”
လိချင်မျက်စိရှိ - ကြိ / လိချင်မျက်စိရှိ / သူတပါး၏ပစ္စည်းကို
ရလိုသောစိတ်ရှိသည်။
လိ - လိ - စည်း / လိ / ~ လိ ~ ညား / မသေ ချာ သော
ကိစ္စအတွက် မှန်း ဆ ခေ ပြောရာ၌ သုံးသောစကားလုံး။
လိတရ - ကြိ / လိတရယု / အလိုရှိ၍ တောင့်တသော အခါ၌
အလွယ်အသင့်ရှိသည်။ အခွံအသင့်ဖြစ်သည်။ ရသည်။
လိတိုမိုလျော့ - ကြိ / လိတိုမိုလျော့ / လိခြင်း၊ ဝိခြင်းမရှိ
ရအောင် ချိန်ညှိခြင်းအားဖြင့်။ “အကြမ်း လျှာထားချက်
တွင် လိတိုမိုလျော့လုပ်ရန် လိုပါသေးသည်။”
လိပတ် - န / လိပတ် / လိဘာ - န၊ ၅။

လိဘာ - န / လိဘာ / ရလိုသောဆန္ဒ။ လိုချင်ခြင်း။
လိရမည်ရ - ကြိ / လိရမည်ရ / အလိုရှိသောအခါတွင် ရရှိ
စေရန်အလိုရှိသူ။
လိရမ်း - န / လိရမ်း / အခြေခံကျသောအချက်။
လိရား - ကြိ / လိရား / နှစ်သက်သည်။ သဘောကျသည်။
လှည့်ချင်စိတ်ရှိသည်။ “ပညာဗဟုသုတကို လိရား တောင့်တ
ကြသော အမျိုးကောင်းသား။” ကော။ နိဝါနိ။
လိစားချက် - န / လိလားလျက် / ရရှိခံစားလိုသောအချက်။
လိလေဆေးမရှိ - ကြိ / လိလေဆေးမရှိ / လုံးဝပြည့်စုံလျက်။
အဘက်ဘက်မှ စုံလင်ပြည့်ဝလျက်။
လိလို - စည်း / လိလို / ဆင်တူ အပိုအဆုတ် ရှိသည့်သဗ္ဗယ်၊
မသေမချာဟူသော အနက်ရသည့် စကားလုံး။
လိလိုချင်ချင် - ကြိ / လိလိုချင်ချင် / နှစ်သက် လိုလားစွာ။
လိုက်လှစွာ။
လိလိုမည်မည် - ကြိ / လိလိုမည်မည် / လိရမည်ရ - ကြိ၊ နှင့်
အတူတူ။
လိအင် - န / လိအင် / တောင့်တချက်။ ဆန္ဒ။
လိအပ်ချက် - န / လိအပ်ချက် / ရှိသင့် ရှိလိုက်သော အရာ။
ပြည့်ဝရန်ရှိသောအရာ။

လို့

လို့ - သမ် / လို့ / ၁၊ စကားပြောရာတွင် ရှေ့ ကြိယာကို
အကြောင်းပြု၍ နောက်ကြိယာနှင့် ဆက်စပ် ပေးသော
စကားလုံး။ ၅။ သောကြောင်း။ “သူပေးလို့ ကျွန်ုပ်ရတယ်။”
၂၊ စကားပြောရာတွင် ပြောဆိုကြောင်း၊ ခေါ်တွင် ကြောင်း၊
မှတ်ကြောင်း ကြိယာမျိုးနှင့် အပြောခံကြောင်း ပြောရာ
အကြောင်း အမည် ပညတ်တို့ကို စပ်သွယ်ပြဋ္ဌာန်းသော
စကားလုံး။ (ဟု၊ ဟူ၍၊ အနက်ရှိသည်။) “အဆွေအမျိုး
လို့ မှတ်ရသည်။”
- စည်း / လို့ / အပြောဝါကျ၌ ကြိယာ၏အနက်ကို ကြိယာ
နာမ်မပြောင်းပါကတ္တာပုဒ်ဖြစ်စေလိုရာ၌ ဖြည့်စပ်၍သုံးသော
ကတ္တာပုဒ်စကားလုံး။ “စားလို့ ကောင်းသည်။” (စားရ
သည်မှာ ကောင်းသည်၊ စားခြင်းသည် ကောင်းသည်၊
စားရာ၌ကောင်းသည်ဟု အနက်ယူမှုကား ကြိယာနာမ်ပစ္စည်း
နှင့် ဝိဘတ်ပေါင်းစပ်ထားသည့် အနက် “ရာ၌” နှင့် တူညီ
ပေသည်။)

လက်

လက် - န / လက် / ၁၊ ပခုံးနှစ်သက်မှ ဖြာထွက်သောကိုယ်
အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း။ ၂၊ သီးခြားပေါ်လွင် ထင်ရှားသော
လက်ရာ။ “ဤလေမှာ ညောင်ဦးလက် ဖြစ်သည်။”

ပါ။ ပိုင်ဆိုင်မှု အပိုင်းအခြား။ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအပိုင်းအခြား။
 သည်ကယ်တော်ငယ်က၊ တွေးခေါ်ဉာဏ်ယူ၊ ဆန်းတော်မူ
 လွန်လို့၊ မမျိုးပြုလွှာ၊ သူ့ လက်ကိုင်ပါရသည်။” ဝိရိ၊ တ။
 ၉၂။ “အမျိုးသား၏ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းသည် ငယ်ရွယ်သူ
 တို့၏ လက်၌ရှိလေရာ။ သား။ ၅။ ၄။ လက်ချောင်း။
 “နည်းရေးမှ၊ လက်လေးသစ်ခြား၊ ငယ်ထိပ်ပျား၌။” ဘုပေါင်း
 *၇၆။ ၂။ “လက်ပိုင်းကိုခံသော အင်္ကျီ အစိတ်အပိုင်း။
 ၆။ အရပ်မျက်နှာအလိုက် ခွဲခြားခေါ်တွင်သော ရုပ်ကွက်ပိုင်း။
 “သန်လင်းမြို့၊ တောင်ဆက်၊ မုတ်ထိသရိုဇ္ဈာမှ။” လျှောက်။
 ၇။ အကြိမ်။ “ခပ်ရမ်းရမ်းလောင်းရာ သိုးလက်
 “ခေါင်း၌ ငွေ ပုဝိလောက် နိုင်ပါသည်။” လှောင်ချိုင့်။

စည်း / လက် / မျိုးပြသချာ စကားလုံး။ (ပျိုးတလက်၊
 “သနတ်တလက်၊ ဆေးတလက်၊ မင်းသမီးတလက်၊ ထီး
 ၁လက်၊ ကလောင်တလက် စသည်ဖြင့် ရေတွက်သည်။)
 လက် / ကြို / လက် / ထွန်းလင်းတောက်ပြောင်သည်။ “နဝရစ်
 အရောင်၊ ထွန်းပြောင်ထိန်လက်၊ ဗျူးချက်ရွှေ၊ ပလ္လင်မွေ၌။”
 ရှိ။ ၂၀။ “လှုပ်စစ်လှုပ်ရောင်လက်သည်။” ပညာဟို။ ၅၉။
 လက်ကစား - န / လက်ကစား / ချိုင်းကြား။ လက်မောင်းရင်း
 အောက်ဘက်နှင့် နှံပါးဆုံရာချိုင့်။
 လက်ကစော့တင် - ကြို / လက်ကစော့တင် / လက်ကတော့
 သက်နိုးခြင်းပြုသည်။
 လက်ကတော့ထိုး - ကြို / လက်ကစော့ထိုး / လက်ကတော့တင် -
 ကြို နှင့် အတူတူ။
 လက်ကစား - န / လက်ကသူန်း / ခ၊ လှေကား လက်ရုန်းကို
 ထောက်ထားသောတိုင်။ ၂။ မောင်းတောင်းရာ၌ မောင်း
 ထောင်းသူ လက်ကိုင်ပြုထုတ်ရန်ကို ထောက်ထားသည့်တိုင်။
 ပါ။ [ဥပစာ] အားထားမရှိချသူ။ အထောက်အပို။
 လက်ကသုံးတောင်စေး - န / လက်ကသူန်းတောင်စေး / လက်
 ကသုံး - န၊ ပါ။ နှင့် အတူတူ။
 လက်ကား - န / လက်ကား / ကုန်ပစ္စည်း များကို လက်လီ
 မရောင်းပဲ ရာလိုက်၊ တောင်လိုက်၊ အစုလိုက်ရောင်းသောစနစ်။
 - ကြိပ် / လက်ကား / ယင်းစနစ်အားဖြင့်။
 လက်ကူး - ကြို / လက်ကူး / တည်မှတည်းသို့၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်
 ရှေ့ ပြောင်းပေးသည်။ ပစ္စည်း တစ်ခုတရာကို တဦးမှ တဦးသို့
 အဆင့်ဆင့်လွှဲပြောင်းပေးသည်။
 လက်ကူးလက်ပြောင်း - န / လက်ကူးလက်ပြောင်း / တဆင့်မှ
 တဆင့် ကူးပြောင်းဆဲ အနိကာကာလ။ ကူးပြောင်းဆဲ အခြေ
 အနေ။
 လက်ကောက် - န / လက်ကောက် / အမျှားအားဖြင့် အမျိုး
 သမီးတို့၊ လှပ တင့်တယ်စေရန် ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်မျက်၊
 ဖန်၊ ကော်စသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို အကွင်းဖြုတ် လက်ဆစ်
 အထက်၌ ဝတ်ဆင်သော အဆင်တန်ဆာ။
 လက်ကောက်ဝတ် - န / လက်ကောက်ဝတ် / လက်ခါး၏အဆုံး။
 လက်ပုံ၏အမျှားပိုင်း။

လက်ကောင်း - န / လက်ကောင်း / ပစ်ခတ်ထိုးခတ်ရာ၌ အစွမ်း
 ထက်သန်။ “သူရဲပေါင်းတွင်၊ လက်ကောင်း လက်ကျော်။”
 ဗျူပျို့။ * ၉၆။
 လက်ကိုင် - န / လက်ကိုင် / ခ၊ တစ်ခုတည်းသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို
 လွယ်ကူစွာကိုင်နိုင်ရန် တပ်ဆင်ထားသော အစွဲတံ၊ ကွင်း၊
 ကိုင်၊ အစုတန်း စသည်။ (စက်ဘီးလက်ကိုင်၊ သေတ္တာ
 လက်ကိုင်၊ ဆောက်လက်ကိုင်၊ လှလက်ကိုင်၊ တံခါးလက်ကိုင်၊
 လှေကားလက်ကိုင် စသည့် အနည်းနည်း ခေါ်တွင်သည်။)
 ၂။ [ဥပစာ] အမြဲစွဲဆောင်အသုံးပြုရာနည်းလမ်း။ “မသား
 သုံးခြင်းသည် ဝင်းတို့ လက်ကိုင်ဖြစ်၏။” ပါ။ [ဥပစာ] အမှီ
 အစွဲပြုရာ၊ အားပြုရပ်တည်ရာ၊ အားကိုးရာ၊ အမှီထား။
 “မေတ္တာမြဟူရိန် လက်ကိုင်သုံးလို့။” မင်ချုပ်၊ ပ။ ၂၅။
 ၄။ [ဥပစာ] အရင်းအနှီး။ ငွေကြေး။ “လက်ကိုင်မရှိလို့
 ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ခြင်း မပြုနိုင်ပါ။” ယု၊ ၈၈၀။
 - နဝိ / လက်ကိုင် / လက်ငင်းလက်ရှိ ဖြစ်သော။
 “မယားကြီးလက်ကိုင်နှင့် ဖြစ်သောကြောင့်။” နဝိ၊ ၄၅။
 “ဦးချင်းနတ်မှာ လက်ကိုင် သားကြီးမယားကြီးများ ရှိမယ်
 ဆိုလျှင်။” မာ၊ ၄။ ၉၆။
 လက်ကိုင်စာတင် - န / လက်ကိုင်စာတင် / ခ၊ လမ်းလျှောက်ရာတွင်
 ကိုင်ဆောင်လေ့ရှိသောတင်။ ၂။ [ဥပစာ] တစ်တန်း၏
 အကျိုးစီးပွားအတွက် ခုတုံးအဖြစ်အသုံးခံရသူ။
 လက်ကိုင်ထား - ကြို / လက်ကိုင်ထား / စွဲမြဲစွာထိန်းသိမ်းသည်။
 စွဲမြဲစွာ ကျင့်သုံးသည်။ အမြဲစွဲပိုင် နှလုံးသွင်းသည်။
 ကမ္ဘာသား တွေဟာ ဗြဟ္မစိုဏ်တရားတွေကို လက်ကိုင်
 ထားပြီး။” ပြည်တိ။ ၁၆။
 လက်ကိုင်ပုတီး - န / လက်ကိုင်ပုတီး / အမျှားအားဖြင့် ချွေးသုတ်
 ရန် အိတ်ဆောင်ထားလေ့ရှိသော လေးထောင့်အဝတ်စလယ်။
 လက်ကိုင်ခွံ - နဝိ / လက်ကိုင်ယို / ခ၊ အားကိုး မရှိရာရှိသော။
 ၂။ လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်သော။
 လက်ကိုင်အိတ် - န / လက်ကိုင်အိတ် / ငွေနှင့်ပစ္စည်းအသေးအဖွဲ့
 များထည့်၍ လက်တွင်ဆောင်ထားနိုင်သောအိတ်။
 လက်ကိုင်ခွံ - န / လက်ကိုင်ခွံ / ခ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်း တစ်ခုတရာကို
 ကိုင်တွယ်ရလွယ်ကူအောင် တပ်ထားသော ကိုင်ရောကွင်းတိုင်း
 စသည်။ (ဒယ်ဆိုလက်ကိုင်၊ ကရားလက်ကိုင်၊ လှလက်ကိုင်
 စသည့်အသုံးရှိသည်။) ၂။ ဘော်လီအင်္ကျီ စသည်၏ ပခုံး
 သိုင်းကြိုး။ ၃။ လက်ချက်၊ လက်ရာ။ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှု။
 “ထိုအခါ ကိုသနားက ငါ့မယ်မ လက်ကိုင်မဟုတ်တိုင်း
 တွေးမပါ၏ဟုပြောသမျှလေ၏။” သန်မေး၊ ၄။ ၁၃၇။
 လက်ကိုင် - ကြို / လက်ကိုင် / တစ်တန်းအားအချက်
 ပေးလိုရာ၌လည်းကောင်း၊ တီးတီးပြောဆိုလိုရာ၌လည်းကောင်း
 လက်ဖျားဖြင့် တို့ကုတ်၍ သိစေသည်။ သိုသိစွာ အသိ
 ပေးသည်။
 လက်ကုန် - ကြို / လက်ကုန် / တတ်နိုင်သမျှ စွမ်းအား စိုက်ထုတ်
 လုပ်ဆောင်ပြု၍ နောက်ထပ်ပြုနိုင်စွမ်းမရှိသော အခြေသို့
 ရောက်သည်။ “ကျွန်တော်ကြီးစားတာလက်ကုန်ပြီ။”

- ကြိတ် / လက်ကုန် / ခ၊ အစွမ်းကုန်။ အစွမ်းရှိသမျှ။
 “ရဲတန်တော်တို့ကို လက်ကုန်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်
 ခြင်း။” လန်ခန့်၊ ပ။ ၃။ ၂။ လက်တွင်ရှိသမျှ ကုန်စင်
 အောင်။ “တလေးခွဲ လျှော့ကြေးထားသည်ကို လက်ကုန်တိုး
 လိုက်ရာ။” စကား၊ ဒု။ ၈၉။

လက်ကုန်ဇာတ်ကုန် - ကြိတ် / လက်ကုန်ဇာတ်ကုန် / အစွမ်းကုန်။
 (မြင်းစီးရာတွင် ဇာတ်ကြိုးလွှတ်၍ ပြေးနိုင်သမျှပြေးစေသည်ကို
 စွဲချသုံးသည်။)

လက်ကုန်နှိုက် - ကြ / လက်ကုန်နှိုက် / အကြင်အကျန်မရှိအောင်
 သိမ်းချီးယူသည်။ ညက်စွမ်းရှိသမျှ တွေးတောကြံဆသည်။
 “ရွာယဉ်းကွက်စုရိုက်ပါလို့၊ လက်ကုန်နှိုက်ဖတ်ချာမောင်
 တို့က။” မနဲဗျာ။ ၂၃၆။

လက်ကျ - န / လက်ကျ / ခ၊ တူရိယာတီးခတ်ရာတွင် တီးခတ်
 သည့် လက်အချိန်အဆ။ (ပြင်းသည်၊ ညင်သာသည်၊ နွေး
 သည်၊ သွက်သည် စသည်ဖြင့်ပြောသည်။) ၂။ လက်စွမ်း။
 ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ပုံ။ “ရဲသားနှင့်တရုတ်နီတို့ လက်ကျသီ
 သလောက်။” တင်းစာ။ ၉၊ တစ်တည်း သုံးစွဲပြီး၍ စွန့်ပယ်
 သောအရာ။ “သည်မိန်းကလေးမှာ ခြုံ အုပ်မင်းလက်ကျဖြစ်
 သည်။” သူတပါးလက်ကျကို မသုံးဆောင်လို့ပါ။

- ကြိ / လက်ကျ / စွမ်းရည်လျော့ပါးဆုတ်ယုတ်သည်။
 “စောင်းဆရာမှာ အိမ်မင်းလက်ကျနေချေပြီ။”

လက်ကျညီ - ကြိ / လက်ကျညီ / ဆောင်ရွက် အားထုတ်ပုံချင်း၊
 အစွမ်းအစချင်းတူသည်။ ညီညွတ်သည်။

လက်ကျလက်န - န / လက်ကျလက်နာ / လက်ကျ - န၊ ခ၊ နှင့်
 အတူ။ “ပတ်လုံးမျှားမှ အလိုလျောက်အသံထွက်လာသလို
 တင်ရ လောက် အောင် ပင် ဆိုင်အတိုး၌ လက်ကျလက်န
 ကောင်းလှသည်။” ယဉ်ကျေး။ ပ။ ၁၄။

လက်ကျင် - န / လက်ကျင် / လက်၌ဖြစ်သော အလေ့အထ။

လက်ကျန် - န / လက်ကျန် / အလုံးမရှိ ကြွင်းကျန်ရှိနေသော ငွေ၊
 ဝတ္ထုပစ္စည်း စသည်။

လက်ကျန်ရှင်းတမ်း - န / လက်ကျန်ရှင်းတမ်း / ရောင်းဝယ်
 လုပ်ကိုင်မှုတွင် ပေးရန်ရရန် ရှိသည်ကို ပြသည့်ရှင်းတမ်း။

လက်ကြားမြင် - န / လက်ကြားမြင် / လက်ဝါးကို ထောင်ကြည့်
 ရာတွင် လက်ချောင်းမျှားအကြားကို မြင်နိုင်သော လင်းစဉ်း
 အချိန်။ မှောင်စဉ်းအချိန်။ (လက်ကြား မမြင်တဖြင့်ဟူ၍
 လည်း အသုံးရှိသည်။)

လက်ကြားရေယို - ကြိတ် / လက်ကြားရေယို / [ဥပစာ] အချည်းနှီး
 အလဟဿကျန်ဆုံးလျက်။ သံထဲရေသွန်းဖြစ်လျက်။ “ငါတို့
 ဂုဏ်ထားတဲ့ လက်နက်တွေလဲ လက်ကြားရေယို ဖြစ်နေပြီ။”
 သံဇွေး။ ဒု။ ၃၉၄။

လက်ကြားလမ်း - န / လက်ကြားလမ်း / လမ်းမကြီးနှစ်သွယ်ကို
 ဆက်ကျထားသောလမ်းကြားလမ်း။ လမ်းကြား။

လက်ကြီး - နဝိ / လက်ကြီး / [ဥပစာ] ခ၊ အပေး အကမ်း
 ရက်ဆရာသော။ “နှုတ်ကြီးလျှင် သူ့ခွာသည်။ လက်ကြီးလျှင်
 သူ့လာသည်။” ကျည်း။ ၇၆။ ၂။ အသုံးပြုသော။ အသုံး

အပြုန်းလွန်ကဲသော။ “သားသမီးတွေကမျှား၊ အသုံးအစွဲ
 ကလဲလက်ကြီးပြီးမျှား။” လောရည်။ ၁၁၁။

လက်ကြောတင်း - နဝိ / လက်ကြောတင်း / [ဥပစာ] ပလိမ်းခံ
 ၍ ကြိုးစား အားထုတ်သော။ “သယ်နှယ်တုံး (တုန်း)
 အလုပ်မှ လက်ကြောတင်းအောင် မလုပ်ချင်၊ စာကြွယ်ကြည့်
 နေတာမျှားတယ်။” ရှေးဟောင်း။ ၁၇။

လက်ကွင်းမှတ် - ကြိ / လက်ကွင်းမှတ် / အတွင်း၌လျှောက် ခေါက်
 ၍ လက်ညှိုးနှင့် လက်မ ထိထားသော ကွင်းကိုဖြစ်စေ၊
 လက်ညှိုးတချောင်းတည်း ကျေးထားသော လက်ကွင်းကိုဖြစ်
 စေ သွင်း၍နှိုက် ဖြည့်အောင် မှတ်သည်။ လက်ခေါက်မှတ်
 သည်။ (လက်ညှိုး၊ လက်လယ်နှစ်ချောင်း၊ နှစ်ဘက်သွင်း
 ၍လည်း မှတ်လေ့ရှိသည်။)

လက်ခ - န / လက်ခါ / တစ်တရသောလက်မှ ပညာဖြင့်
 ဆောင်ရွက်ပေးသည့်အတွက် ပေးရသော ငွေ၊ ပစ္စည်း စသည့်
 တန်ဖိုး။

လက်ခခား - န / လက်ခါဇား / လက်ခယူ၍အလုပ်လုပ်သွ်။

လက်ခခားနား - န / လက်ခါဇားနား / လက်ခအဖြစ် သတ်မှတ်
 ထားသောနှုန်း။

လက်ခမောင်းခတ် - ကြိ / လက်ခမောင်းခတ် / ခ၊ စိတ်မာန်
 တက်ကြွသည့်အခါမျိုး ဝင်ကြားလိုသောအခါမျိုး၌ လက်
 တဘက်ကို ကျေး၍မိုက်ပြီး ရင်အုပ်နှင့်လက်ခမောင်းကျေးဆုံရာ
 ချိုင့်ကို ကျန်တဘက် လက်ဝါးဖြင့် တပြောင်းပြောင်းဖြည့်
 အောင် ရိုက်ခတ်သည်။ လက်ခမ်းပေါက်ခတ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ]
 ထူးကဲသော အခွင့်အလမ်းတစ်တရာကြောင့် ဝမ်းသာအားရ
 တက်ကြွကျေနပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ “ပေးချေးတိုးရ၍လယ်သမား
 ဦးကြီးမျှား လက်ခမောင်းခတ်နိုင်ပြီ။”

လက်ခလယ် - န / လက်ခလယ် / လက်ငါးချောင်းတွင် အလယ်
 ကျသောအရွယ်ဆုံးလက်ချောင်း။ (လက်ညှိုးနှင့်လက်ညွှတ်လယ်
 အကြား၌ ရှိသည်။)

လက်ခ - န / လက်ခ / ပူသော အိုးခွက် စသည် ကိုင်တွယ်ရာတွင်
 လက်ပုညသောသောစေရန်၊ အိုးမပေးစေရန် အကြားခံ၍ကိုင်လေ့
 ရှိသောအဝတ်စ။ လက်ခိုး။

လက်ခံ - ကြိ / လက်ခံ / ခ၊ တစ်တည်းကပေးအပ်သောအရာကို
 ရယူသည်။ ၂။ တစ်တည်းအား မိမိဝင် အိုးဆိပ်နေရာတွင်
 ဝင်ရောက်၊ ခိုလှုံနေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုသည်။ “သူ့ကို မိမိမျှားက
 ပြန်၍လက်ခံချင်ပါ၏လော။ လည်။ ၂၅၆။ ၃။ တစ်တည်း၏
 တင်ပြချက်၊ တာဝန်ပေးချက်၊ ပြောဆိုချက် စသည်ကို
 လိုက်လျောသဘောတူသည်။ “သူ့စကားကို လက်ခံရမှာလဲ
 မတော်သေး။” မိုင်။ ပ။ ၂၆။

- န / လက်ခံ / မူလပေးပို့ သူထံတွင် ထားရှိပြန်ဖြစ်သော
 စာ၊ ဂုဏ်ပုဒ်၊ ပုဒ် စသည်။ (လုပ်ငန်းသဘောအရ မူရင်းကိုဖြစ်စေ၊
 မိတ္တူ။ မူပွားတခုကိုဖြစ်စေ လက်ခံထားနိုင်သည်။)

လက်ခံတိုင် - န / လက်ခံတိုင် / အဆောက်အအုံတွင်ခေါင်တိုင်မှ
 အပါ၊ ထုပ်လျှောက် စသည်တို့ကိုထောက်ခံထားသော အစွန့်
 တိုင်။

လက်ခံခြင်းပိုင်း - န / လက်ခံခြင်းပိုင်း / ငွေ၊ ပစ္စည်းတစ်ခုခု
စသည် ရရှိကြောင်း ပြောဆိုသောစကားကို လက်ခံခြင်း
ယူထားသော လက်ခံခြင်း။

လက်ခံခြင်း - နဝိ / လက်ခံခြင်း / ချေးငွေ၊ သားသည်ကို အလွယ်တကူ
ပြန်မပေးလိုသော။

လက်ခံခြင်း - န / လက်ခံခြင်း / လက်ချောင်းကို ကျွေးထားစဉ်
ချွန်ထွက်နေသော လက်ချောင်းအလယ်ဆစ်တန်း။

လက်ခံခြင်းမှတ် - ကြိ / လက်ခံခြင်းမှတ် / လက်ကွင်းမှတ် - ကြိ၊
နှင့် အတူတူ။

လက်ခံခြင်းလက်ပြန် - ကြိဝိ / လက်ခံခြင်းလက်ပြန် / ခလက်ဝါး
နှင့် တင်ကြိမ် လက်ခံခြင်းတင်ကြိမ် တလှည့်စီအားဖြင့်။ “အိုးလှေမှ၊
ခေါင်းအိုးကို နေလှန်း၍ လက်ခံခြင်းလက်ပြန် ၇ ကြိမ်ခိုက်
လေ။” ၂။ [ဥပစာ] တလှည့်စီ တပြန်စီ။ “ထိုရဟန်းအား
အကြောင်းနှင့်လျော်စွာ လက်ခံခြင်းလက်ပြန်အမူအရာ၊ အနတ္တ
အကျိုး၊ အကျိုးယုတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော။” စုသစ်။ ၂၁။
၃။ လက်ခံခြင်းသင့်မဟုတ်ပဲ လိမ်ပျဉ်းလျက်။ လက်ပြန်။
“ရေခွက်ကို လက်ခံခြင်းလက်ပြန်ကမ်းသည်။”

လက်ခံခြင်းလက်ဝါး - ကြိဝိ / လက်ခံခြင်းလက်ဝါး / လက်ခံ
လက်ဝါး - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ “ကျိုးကြောင်းမထောက်၊
လက်ခံခြင်းလက်ဝါး၊ ထိုစကားကို နားမထောင်မိ။” ဝေပျို့ *
၃၁၂။

လက်ခံခြင်း - န / လက်ခံခြင်း / ခ၊ လက်ကန်စင်ညီယုတ်သွားကို ညှပ်
သွင်းထားကာ ဖောက်ချည်ပင်ကို စေ့စပ်စွာ ထိကပ်စေရန်
ဆွတ်ခတ်ရသော ကိရိယာ။ ၂။ တုဂ္ဂယာဘိဝံသကို ပြုလုပ်ထား
သောအရာ။ (ကြေးစည်လက်ခံခြင်း၊ ပတ္တလားလက်ခံခြင်း၊ ဂီတ
လက်ခံခြင်း စသည် အမျိုးမျိုးရှိ၍ ပုံစံကွဲပြားသည်။) ၃။ အိုး
ပြုလုပ်ရာ၌ ရွှံ့သား သိပ်သည်းမာကျစ်အောင် ဖိခိုက်ရသော
လက်ခံခြင်း။ ၄။ လှော်ကားတွင် တပ်ဆင်သော အပိတ်အပိုင်း။
“လှော် ကား စက် ပြည့် ဦး ပဲ့ လု လင် တိုင် ပုံတိုင်လက်ခံခြင်း။”
သုသော၊ ဆ။ ၁၈၇။

လက်ခံခြင်း - န / လက်ခံခြင်း / ခ၊ လက်ချောင်းကျွေး၍ ကျုံ့ခွက်
အောင်ပြုထားသောလက်ဝါး။ ၂။ ကျုံ့ခွက်နေသောလက်ဝါး
နှစ်ဖက်ဖူးလျက် ခြင်္သေ့သတ်မှတ်သော အခြင်အတွယ်
မဟာ။ (လက်သုံးဆုပ်လျှင် တလက်ဖက်၊ နှစ်လက်ဖက်
တလက်ခံခြင်းဟူ၍ မှတ်သားကြသည်။) ၃။ လက်ဝါးနှစ်ခုကိုခတ်
ရာမှ ပြည်သောအသံ။ ၄။ အသံခြမ်းနှစ်ဖက်မှာ လက်ခံခြင်း

နှစ်ဖက်နှင့်တူ၍ အသံဆန်ကွဲစားသုံးရပြီး အပွင့်အနံ့နံ့စပ်
သောအပင်စောက်ကြီးတမျိုး။

လက်ခံခြင်းစာမောင်း - န / လက်ခံခြင်းစာမောင်း / လူတန်းစေ့သော
ယောက်ျားတယောက် မတ်တပ်ရပ်၍ လက်တဖျားမြှောက်
တင်ထားသော အမြင်ပမာဏ။ တသွ။

လက်ခံခြင်းစီး - ကြိ / လက်ခံခြင်းစီး / (အသံမြည်စေရန်) လက်ဝါး
နှစ်ဖက်ကို ခိုက်ခတ်သည်။

လက်ခံခြင်းလက်ဝါး - ကြိဝိ / လက်ခံခြင်းလက်ဝါး / (စကား၊ စာ)
အလံအလွယ်အားဖြင့်။ “ခေောက်မြိုက်နှင့် ထဆင်ထူးမှာ
ရှေးဆရာမြတ်တို့ လက်ခံခြင်းလက်ဝါးရေးသားတော်မူကြသော
ကျမ်းဂန်ရေးသား။” ဝေပျို့ ၄၇၇။

လက်ခံခြင်းလက်ခံခြင်း - န / လက်ခံခြင်းလက်ခံခြင်း / ခိုင်းနှင့်ထုပ်၊
သို့မဟုတ် လေ့ကျားသောဘောင်နှင့် လေ့ကျားခံစွန်း ဆုံရာတို့၌
ဆက်သော ဆက်နည်းတမျိုး။

လက်ခံခြင်းသီး - န / လက်ခံခြင်းသီး / ကြိုးလုံး အလွယ်တကူ လျှော့
စေရန် ပြုလုပ်ထားသော လက်ခံခြင်းပင်၏အသီးနှင့်ပုံစံတူသော
စက်သီး။

လက်ခံခြင်းသွား - န / လက်ခံခြင်းသွား / လက်ခံခြင်းခြင်းဖြင့်
ကောင်းချီးပြခြင်း။ လက်ခံခြင်းခြင်းဖြင့် အားပေးထောက်ခံ
ချီးကျူးမှု။

လက်ခံခြင်း - န / လက်ခံခြင်း / လက်ဝါး၏ ကျောဘက်။ လက်ဖခါး။

လက်ချုပ် - ကြိ / လက်ချုပ် / ခ၊ အမှူးပေး အညှိခံသည်။
၂။ စိတ်အားလျော့သည်။ “ကြမိုင်လက်ချုပ်၊ ဆိုကုန်ကြမည်။”
ကိုး* ၁၁။

လက်ချုပ် - ကြိ / လက်ချုပ် / လက်ကျည် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

လက်ချောင်း - န / လက်ချောင်း / အပြုအမူ သဘာဝဓာတ်အားခံ
တမျိုး။ (ဆေးဝါး၊ ကြေးထည်၊ ဖန်ထည်လုပ်ငန်း များတွင်
သုံးစွဲသည်။)

လက်ချောင်းမီးပေါက် - န / လက်ချောင်းမီးပေါက် / မီးကင်၍
သို့မဟုတ် လှော်၍ထားသော လက်ချောင်း။

လက်ချိုး - ကြိ / လက်ချိုး / လက်ချောင်းဆစ်၊ လက်တောက်
ဝတ်ဆစ်၊ တတောင်ဆစ်နှင့်ပခုံးဆစ် စသည်တို့ကို ကျွေးခေါက်
လုပ်ရှားစေလျက် ကပြသည်။

လက်ချိုးရေး - ကြိ / လက်ချိုးရေး / လက်ချိုးရေး / လက်ချောင်း
မျှားကို တချောင်းစီ ကျွေးခေါက်ခြင်းဖြင့် ရေတွက်သည်။

လက်ချက် - န / လက်ချက် / တနုတ်ယောက်သောသူ၏ မနှစ်
မြို့ဖွယ် ပြုလုပ်ချက်။ ပယောဂ။

လက်ချောင်း - န / လက်ချောင်း / သတ္တဝါတို့ ၏လက်ဝါးမှ ပြာ
ထွက်သော၊ ကျွေးဆန်ကိုင်တွယ်ရန် အသုံးပြုရသည့် အချောင်း
အတံ။

လက်ချည်း - ကြိဝိ / လက်ချည်း / ပစ္စည်းဥစ္စာမပါပဲ လက်မဲ့
အားဖြင့်။

လက်ချိတ် - န / လက်ချိတ် / လိုရာအချိတ်အတွင်း၊ အကွက်
အဆင်ပုံပေါ်အောင် လက်ဖြင့်ဖော်၍ ရက်လုပ်သောအထည်။

လက်ချပ် - န / လက်ချပ် / ချိုင့်ခွက်ပါ သစ်သားပြားနှစ်ချပ်ကို

လက်ခံခြင်း

ဆက်၍ထားသည့်စည်းနှင့်ကိုက်အောင် ဝါးချက်အဖြစ် တီးခတ်ရသော လက်ကိုင်တူရိယာ ပစ္စည်း။

လက်ချုပ် - နဝိ / လက်ချုပ် / လက်ဖြင့်ချုပ်လုပ်ထားသော။

- န / လက်ချုပ် / ယင်းသို့ ချုပ်လုပ်ထားသည့်အဝတ်အထည်။

လက်ခြား - န / လက်ချား / ချဉ်ပေါင်ရွက်၊ ကြက်ဆွရွက်၊ သဘောရွက် စသည်ကိုသို့ ရွက်ချွန်အကြား၌ အချိုင့်ရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်။

လက်မြေမပြိုင် - နဝိ / လက်ချီမညိန် / မိုးဝှက်တတ်သော။ လက်ဆော့သော။

- ကြိဝိ / လက်ချီမညိန် / မိုးဝှက်သောအားဖြင့်။

“ထို ငါးသည် ကာလ၊ လက်မြေမပြိုင်ပြုသော်၊ ငါတို့ တာမြစ်စေ။” န။ ၂၄၉။

လက်ခြစ် - န / လက်ချစ် / အနံ့သီးဆန်၊ သခွားသီး စသည်ကို အပျင်အဖတ်မြွှာထွက်အောင်ခြစ်ယူရသော လက်ကိုင်မိုးတံနှင့် အသွားစိပ်ပါကိရိယာ။

လက်ခွဲ - န / လက်ခွဲ / ခ၊ လက်ချောင်းနှစ်ချောင်း၏အကြားနေရာ။ ၂၊ မြေပုံကောက်ရာ၌ တူးဆွရာတွင် အသုံးပြုရသော သစ်သားပြားငယ်။

လက်ခွဲအိုး - န / လက်ခွဲအိုး / အင်္ကျီခါးပိုက်အပွ။

လက်ငင်ပန်း - န / လက်ငင်ပန်း / ရေတွင်း စသည်မှ ကြိုးဖြင့် ဆွဲတင်ခပ်ယူရသည့်ပန်း။ ဝေပုံ။

လက်ငင်အိုး - န / လက်ငင်အိုး / ရေသယ်ယူသော မြေအိုး။

လက်ငင်ချည် - န / လက်ငင်ချီ / လူကိုယ်တိုင် ခိုင်းတောင့်မှ ရစ်ဖြင့် ကျစ်ယူရသော ချည်။

လက်ငင်း - ကြိဝိ / လက်ငင်း / ချက်ချင်း။

- န / လက်ငင်း / ကုန်ဝယ်သည့်အခါ တန်ဖိုးငွေကို ချက်ချင်းပေးချေသည့်စနစ်။ -

လက်ငုတ် - န / လက်ငုတ် / ခ၊ တစ်တညီက ဆောင် ရွက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီးနောက် အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် နောက်လူတစ်ယောက် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ကြွင်းကျန်နေခဲ့သော လုပ်ငန်း။ လုပ်လက်။

လက်ငုတ်လက်စ - န / လက်ငုတ်လက်စ / ရွေးညီတစ်ယောက် ပြီးပြတ်အောင် လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုခဲ့သေးသော လုပ်ငန်းကျန်။

လက်ငုတ်လက်ရင်း - န / လက်ငုတ်လက်ရင်း / ပျိုးမိုးအစဉ်အဆက် အစဉ်တစိုက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော အမိုးအစဉ်လုပ်ငန်း။

လက်ငယ်စည် - ကြိ / လက်ငယ်စည် / အိမ်သားနည်းပါးသော အိမ်ထောင်တွင် ထမင်းကို အိုးငယ်ဖြင့် အနည်းအပါး ချက်သည်။

လက်စ - န / လက်စ / ခ၊ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်ကျန်သော လုပ်ငန်းတာဝန်။ ၂၊ စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သော အမှုတစ်ခုစာ။

လက်စက - န / လက်စက / တံတောင်ဆစ်လွန်၍မှသာ လက်ရှည်သော အင်္ကျီတမျိုး။ (မိန့်မဝတ်လက်စက၊ စွပ်ကျယ်လက်စက ဟူ၍ ရှိသည်။)

လက်စကြီး - န / လက်စကြီး / လက်ဆုပ်ကားနိုင်သမျှ ကိုင်

တွယ်ပြုလုပ်သော ပမာဏ။ “ပျိုးပင်ကိုလက်စကြီးနဲ့နှုတ်ပင်သွေးလေးဆုပ်နဲ့ တလက်ရတယ်။

လက်စကြွင်း - န / လက်စကြွင်း / မပြီးမပြတ် သေးသော ဆောင်ရွက်ချက်။ မပြီးမပြတ်သေးသောအရာ။

လက်စထုံး - ကြိ / လက်စတုန်း / ခ၊ ဆောင်ရွက်ရန်မရှိ၊ ကိစ္စပြီးပြတ်သည်။ ၂၊ အသေသတ်သည်။

လက်စစေ့က - ကြိ / လက်စတုန်းက / အစအန၊ လုံးဝ မတွေ့မမြင် မသိရအောင် ပြုလုပ်သည်။ လုံးဝကုန်ခံရသူကိုဆီးသည်။

လက်စထက် - န / လက်စတုန်းကနဲ့ / ခ၊ အစွမ်းအစ။ ၂၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသောအရာ၊ လုပ်ငန်း စသည်။

လက်စသတ် - ကြိ / လက်စသတ် / လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ပြီးစီးအောင် လုပ်သည်။

လက်စသိမ်း - ကြိ / လက်စသိမ်း / လက်စသတ် - ကြိ၊ နှင့်အတူတူ။

လက်စား - ကြိဝိ / လက်စား / လုပ်ငန်းတာဝန်ချင်းအလဲအလှယ်၊ သို့မဟုတ် အတူ အပြန် သဘောအားဖြင့်။

လက်စားစေ့ - ကြိ / လက်စားစေ့ / မိန့်နစ်နာအောင် ပြုမှုသူအပေါ်တွင် အခွင့်အလွတ်ကြုံသောအခါ တုံ့ပြန်၍ နစ်နာအောင် ပြုမှုသည်။ ရန်ကြွေးဆပ်သည်။

လက်စားစိုက် - ကြိ / လက်စားစိုက် / မိမိလုပ်ငန်းတွင် အတုံ့အပြန် လုပ်အားရရန် သူတပါး၏လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်အားပေးသည်။ လုပ်အားချင်းလဲလှယ်သည်။ “ကိုယ်ပိုင် လယ်ကလေး ၅ ဧကခန့်ကို သူများနှင့် လက်စားစိုက်ခါ ပြီးအောင် လုပ်ရသည်။” မိုးမြေ။ ၄၄။

လက်စောင်း - န / လက်စောင်း / ခ၊ အကူအညီ အဖော်အဖက်ကောင်းဖြစ်သောသူ။ လက်စွဲတပည့်။ “ရတနာပျူ မြို့ အင်းဝကို၊ ဇွေးဘလက်စောင်း၊ ခန့်တိုင်းအောင်သည်၊ မောင်အိမ်ရှေ့မင်း။” စိန်ကျော် * ၄၁။ ၃။ ၂၊ အကြောင်းရှိမှုသုံးရန် ကြိုတင်သိမ်းဆည်း၍ အသင့်ထားရှိသော ပစ္စည်း။

လက်စောင်းခြေစောင်း - န / လက်စောင်းချီစောင်း / လိုသောအခါ ရနိုင်အောင် အသင့်ဆောင်ထားသောအရာ။

လက်စောင်း - န / လက်စောင်း / လက်ဝါးပြင်၏လက်သန်းဘက် ခေါင်စွန်း။ လက်ဝါးစောင်း။

လက်စောင်းထက် - နဝိ / လက်စောင်းထက် / [၂၃၈၁] အစွမ်းအစ တိုးတက် သာလွန်သော။

လက်စဉ်း - န / လက်စဉ်း / ခ၊ အစွမ်းအစ။ စွမ်းရည်။ ၂၊ အကြောင်းချင်းရာ။

လက်စည်း - န / လက်စည်း / ခ၊ အင်္ကျီလက်မျှားတွင် ကျဉ်းအောင်ချုပ်ထားသော အနားပတ်။ ၂၊ လက်ကောက်ဝတ်တွင် အပေါ်ဝ ထောင်ချန်စေလျက် စည်းပတ်ထားရသော အဆင်တန်ဆာ။

လက်စိုမိုး - ကြိ / လက်စိုမိုး / လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ပူးယက်၍ နူးဖျပ်ထက်၌ တင်ချိသည်။ လက်အုပ်ချိသည်။

လက်စွဲ - န / လက်စွဲ / ခ၊ အမြဲတစေအားကိုးစေစားရသောသူ။ အနီးအပါးနေ အခိုင်းအစေ။ အမြဲစွဲ၍ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသူ။

မိတ်အပေးပြုသူ။ ။ လေ့ကျက်မှတ်သားရန်အမြဲဆောင်ထားရမည့် လမ်းညွှန်စာအုပ်။ (ရဲလက်စွပ်၊ ဗေဒလက်စွပ်စသည်အသုံးရှိသည်။)

— ကြို/လက်စွပ်/လက်တွင်ကိုင်ဆောင်သည်။ “အချို့ကားရွှေငွေ၊ ပုလတ်ခွန်တို့ကို လက်စွပ်ရန်လျက်” လူနို့။ ၉၉။

လက်စွပ် - န / လက်စွပ် / လက်ချောင်းတွင် ဝတ်ဆင်ရန် ရွှေငွေစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အကွင်း။

လက်စွပ်လဲ - ကြို / လက်စွပ်လဲ/လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် ကြိုတင်ကတိကဝတ်ပြုသည့်အနေဖြင့် သတိ သားလောင်းနှင့် သတိသမီးလောင်းတို့ ဝတ်ဆင်သည့် လက်စွပ်ချင်း လဲလှယ်သည်။

လက်စွမ်း - န / လက်စွမ်း / လက်စွမ်း / ခ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အရည်အချင်း။ ။ ပြောင်မြောက်စွာဆောင်ရွက်ချက်။

လက်စွယ် - န / လက်စွယ် / ခ၊ လက်သည်း၏ ဝဲယာထောင့်စွန်း။ ။ အဆောက်အအုံယာဉ်စသည်ဘေးဘက်စွန်းအစိတ်အပိုင်း။ ။ တပ်ချီတက်ရာ ဘေးဘက် အစွန်းပိုင်း။ “တဘက်ရန်သူလက်စွယ်ကတက်လာ၍” လန်ဒန်၊ ပ။ ၁၅၃။

လက်ဆ - န / လက်ဆ / ခ၊ လက်ဖြင့် ကိုင်တွယ်၍ မှန်းဆသော အလေ့အကျင့်။ ။ လက်အချိန် အဆ။ ကျောက်ဆေးသိပ်သည်းအောင် သစ်တုံးအတိုနှင့် လက်ဆညီညီ ထုထားပ။” ဆန်စက်။ ၃။

လက်ဆေးခွက် - န / လက်ဆေးခွက် / ခ၊ လက်ကိုသန့်စင်အောင် ဆေးကြောရန် ခေတ္တည့်ထားသော ခွက်တမျိုးမျိုး။ ဇလုံ။ ။ မျက်နှာသစ်ရန်၊ လက်ဆေးရန် စသည်အတွက် အများအားဖြင့် နံရံတွင်ကပ်၍ ခေတ္တကိုင်သုံးခေါင်း ခေတ္တပြန်ပေါက် စသည်နှင့်တူစပ်ပြုလုပ်ထားသောကြောထည်ခွက်။

လက်ဆေးရေ - န / လက်ဆေးရေ / ခ၊ လက်ဆေးပြီးသော အညစ်အကြေးရေ။ ။ ယင်းချက်ရာ၌ ငရုတ်ကြက်သွန်းဆီ၊ နံနွင်းကိုင်တွယ်သောလက်ကိုဆေးသော ရေအနည်းငယ်။

လက်ဆော့ - ကြို/လက်ဆော့ / ခ၊ လက်အငြိမ်မနေပဲ မပြုသင့်ပြုရသည်။ မစဉ်းမစားပဲ ပျက်စီးဖွယ်တခုခုကို အမှတ်မထင်ပြုမူသည်။ “ဒီဆေးကိုမသုံးနဲ့လို့ မှာလိုက်တယ်မဟုတ်လား။ နင်ဘာပြုလို့ လက်ဆော့ကပြင်းရသလဲ” မဲအောင်။ ၂၂။ ။ [၂၀စာ] ခိုးဝှက်သည်။ “ကျောင်းသားဘဝက လက်ဆော့တဲ့ကျောင်းသားကလေးဟာ” ဂုဏ်သံ။ ၁၄၂။

လက်ဆက် - ကြို / လက်ဆက် / မိန်းမနှင့် ယောကျ်ားကို ထိမ်းမြား ပေးသည်။ ဆွေမျိုး အနွယ်အဆက် ဖြစ်စေရန် တဘက်မှယောကျ်ား မိန်းမတဦးနှင့် အခြားတဘက်မှ မိန်းမယောကျ်ားတဦးနှင့် လက်ထပ်စေသည်။

လက်ဆင့်ကမ်း - ကြို / လက်ဆင့်ကမ်း / ခ၊ တဦးမှ တဦးသို့ တစုတဝိုက် ကူးပြောင်းပေးသည်။ ။ အခြားသူတဦးအား ဆက်လက်ဝင်ရောက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေသည်။

လက်ဆောင် - န / လက်ဆောင် / မေတ္တာနှင့်ပေးသောပစ္စည်း။ အကျိုးကို မျှော်၍ဖြစ်စေ၊ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ဖြစ်စေ ပေးကမ်းသောပစ္စည်း။

လက်ဆောင်ထိုး - ကြို / လက်ဆောင်ထိုး / အကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ လှူတံထိုးသည်။

လက်ဆောင်ပြန် - ကြို / လက်ဆောင်ပျန် / တုံ့ပြန်၍ လက်ဆောင်ပေးသည်။

- န / လက်ဆောင်ပျန် / လက်ဆောင် ပေးသူအား တုံ့ပြန်ပေးသည့် ပစ္စည်း။

လက်ဆစ် - န / လက်ဆစ် / ခ၊ လက်ချောင်းတွင် ကွေးခေါက်၍ရသော အစိတ်အပိုင်း။ ။ လက်ဆစ်ဖြင့် တိုင်းတာသော ပမာဏ။ ။ လက်မောင်းနှင့်လက်ဝါးဆက်စပ်ရာလက်ကောက်အဆစ်။

လက်ဆိပ် - န / လက်ဆိပ် / ခ၊ စိုက်ပျိုးရာ၌ အပင်ခွင်သန် ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်စေနိုင်စွမ်း။ အချက်အပြုတ်၌ အရသာရှိအောင်ပြုနိုင်စွမ်း။ ။ အရွက်အညွန့် စသည်တို့ကို လက်ဖြင့်ထိုးဆိတ်ခြင်းကြောင့် ညှိုးသေနိုင်စွမ်း။

လက်ဆုပ် - န / လက်ဆုပ် / ခ၊ လက်ချောင်းများ ကွေးခေါက်၍ လက်ဖဝါးပြင် အလယ်သို့ ထိနေသော လက်ဝါးခေါက်။ ။ လက်ဖြင့်ဆုပ်၍ရသော ပမာဏ။

လက်ဆုပ်လက်ကိုင် - ကြိပ် / လက်ဆုပ်လက်ကိုင် / ခ၊ သာဓက ခိုင်လုံသောစွာ။ ပက်ပင်းလက်တွေ့ အားဖြင့်။ “အရင်းရင်သူလျှိုတို့ ၄၊ လက်ပါးစေ ဖြစ်ကြောင်း လက်ဆုပ်လက်ကိုင်မိလို့ ဖြစ်ပါတယ်” တင်းဆရာ။ ၂၉၀။ ။ ပိုင်နိုင်ရမိစွာ။ “ကမ္မဋ္ဌာန်းပြ ဆရာကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်လည်း ရပါမူ” မျှ၊ ၇၇။

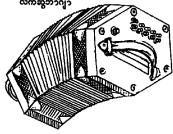
လက်ဆွဲခြင်း - န / လက်ဆွဲခြင်း / ဝါး၊ ကြိမ် စသည်နှင့် ရက်လုပ်ထားသည့် လက်ကိုင်ကိုင်ပါရှိသော ထည်စရာ။

လက်ဆွဲတန်ဆာ - န / လက်ဆွဲတန်ဆာ / မီးရထား၊ လေယာဉ် စသည်တွင် ခရီးသည်နှင့်အတူ တပါတည်းသယ်ဆောင်ခွင့်ပြုထားသော ပစ္စည်းအထုပ်အအုံ။

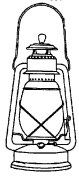
လက်ဆွဲပုံး - န / လက်ဆွဲပုံး / လက်ကိုင်ကိုင်ပါရှိသောပုံး။

လက်ဆွဲအာဂျာ - န / လက်ဆွဲအာဂျာ / လက်နှိပ်လှေကားနှိပ်၍ ထိုးရသော သံစုံအာဂျာတမျိုး။

လက်ဆွဲအာဂျာ

လက်ဆွဲပုန်အိမ်

လက်ဆွဲပုန်အိမ် - န / လက်ဆွဲပုန်အိမ် / လက်ကိုင်ကိုင်ပါရှိအိမ်။
လက်ဆွဲအိတ် - န / လက်ဆွဲအိတ် / လက်ကိုင်ကိုင်ပါရှိအိတ်။

လက်ညှိုး - န / လက်ညှိုး / လူ၏ လက်ချောင်းများအနက် လက်မနှင့်လက်ဝယ်အကြားရှိ လက်ချောင်း။

လက်ညှိုးတီး - ကြို / လက်ညှိုးတီး / ၁။ လက်ညှိုး တချောင်း တည်းကုန်ဆုံး၍ ညွှန်ပြသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချသည်။ အပြစ်တင်သည်။

လက်ညှိုးစောင်း - ကြို / လက်ညှိုးစောင်း / လက်ညှိုးတချောင်း တည်း ကုည့်မတ်စွာထောင်၍ပြခြင်းဖြင့် မိမိဆန္ဒကို ဖော်ပြ သည်။ တင်ပြချက်ကို ထောက်ခံသည်။ “ကော်မတီလူကြီး မင်းတို့ မှာ... ပြစ်ဒင်မင်းက အမိန့်ရှိတော်မူသမျှကို လက်ညှိုး စောင်းတော်မူတတ်ကြ၏။” ဝေယ်။ ၅၅။

လက်တမ်း - န / လက်တမ်း / ၁။ လက်မောင်းတဆန်အကွာ အဝေး။ ၂။ [ဥပစာ] ထိမိလောက်သော အပိုင်းအခြား။ “ကယ်ဆယ်ရေးမှာ လက်တမ်းတွင် မှီနုပါသေးသည်။’ လူစည်း။ ၅။ ၁၃၄။

လက်တဆုံးခြား - ကြိဝိ / လက်တလွန်ချား / [ဥပစာ] ၁။ ကပ် ကာသိကာ။ များစွာမကွာလမ်းပဲ။ “အသက်ဘေးမှ လက် တဆုံးခြားလွတ်၍သွားသည်မှာ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ပင် ဖြစ် လေသည်။” ဇွန်စာခြင်း။ ၁၇၇။ ၂။ သတိထားလောက် အောင် ထင်ရှားမြင်သာမဖြစ်ပေ။ အလွယ်တကူ ယုံကြည် မှတ်မှားအောင် အနီးကပ်လှည့်စားလျက်။ မလိမ့်မည်။ “လက်တဆုံးခြားလိမ့်လည်သူများ များစွာမှ ပေါ်သည် သေည် ဖြင့်” ခြိဝိ။ ၁၇၃။

လက်တီး - န / လက်တီး / အများအားဖြင့် အိမ်နောက်ဘက် တွင် အိမ်မကြီးအမိုးကိုထိပ်၍ သီးခြားတွယ်ဆက်ထားသည့် အဆောင်။ အပီ။

လက်တံ - န / လက်တံ / ၁။ သတ္တဝါ၏ ပခုံးရင်းမှ လက်ဖျား အထိ အစိတ်အပိုင်း။ ၂။ ပင်ဆယ်မှ အများအားဖြင့် ဘေးသို့ ပြာထွက်သော အကိုင်အစက်။ (ဂုဏ်ပျော့လက်တံ၊ အုန်း လက်တံ စသည်သုံးနှုန်းသည်။) ၃။ နာရီတွင် ခိုင်ကွက် မျက်နှာပတ်ချက်၌ တည်ရှိလှည့်ပတ်နေသော အချောင်းတံ။ (နာရီပြလက်တံတို့၊ မိနစ်ပြလက်တံတို့နှင့် စက္ကန့်ပြလက်တံ စသည်ကိုပြားသည်။) ၄။ ရေနွေးဓာတ်၊ လျှပ်စစ်အင်ဂျင် စက် စသည်၏မောင်းတံ။ ၅။ တူးမြောင်းမကြီးမှ ဘေးသို့ ပြာ၍သွယ်ဖောက်ထားသော မြောင်းငယ်။ “တူးမြောင်း လက်တံမှ လယ်ထဲသို့ ဆက်ထားသော ဝါတာကွက်ခေါ် မြောင်းကလေးများဖြင့်” ၅။ ၅။ ၅၀။ ၆၀။

လက်တို - န / လက်တို / လက်မောင်းတက်အထိသာ ဖုံးသော အင်္ကျီ။

လက်တို လက်တောင်း - န / လက်တို လက်တောင်း / အိမ်မှ အသေးအညံ့ လုပ်ငန်း။

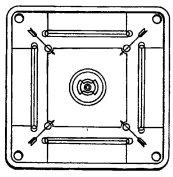
လက်တို - ကြို / လက်တို / [ဥပစာ] အခြားလူများမသိမမြင် ရအောင် သိုလှိပ်စွာအသိပေးသည်။

လက်တက် - န / လက်တက် / ၁။ လက်ချောင်း ငါးချောင်း အပြင် အပိုပေါက်သောလက်ချောင်းငယ်။ ၂။ အပင်၏ ပင်စည်အဆစ်ကြားမှပြာထွက်သော အကိုင်သစ် ဖြစ်လာမည့်

ရွက်ဖူးစို့။ ၃။ မြစ်မကြီး၊ ချောင်းမကြီးထဲသို့ စီးဝင်သော မြစ်ငယ်၊ ချောင်းငယ်။ ၄။ အရွယ်အပွား။

လက်တောက် - န / လက်တောက် / ဝါဒတ် လေးညှို့ ကို ဆွဲဝတ်ရသော တုတ်တိုငယ်။ (ခြောက်လက်မခန့်ရှည်၍ ကျပ် လုံးခန့်အရွယ် အဖျားရှူးသွားစေကာ ယင်း အဖျားထိပ်၌ အသီးဖုလုံးကျန်အောင် ပွတ်တိုက်ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။)

လက်တောက်ခုံ - န / လက်တောက်ခုံ / ဇယားပြားငယ်များ စုတင်၍ တောင့်လေးသောခုံ တွင်းပေါက်သို့ ဝင်အောင် မိုးဖြင့် တောက်သွင်းကစားရသော ကြမ်းပြင်ချားနှင့် တောင်နိမ့် ပတ်လည်ရှိ လေးတောင့်ပျဉ်ချပ်ခုံ။

လက်တောက်ခုံ

လက်တင် - န / လက်တင် / ရောမလူမျိုးတို့ သုံးစွဲခဲ့သော ဘာသာစကား။

လက်တည့် - ကြို / လက်တုံ့ / ပစ်ရန် လက်နှင့် ချိန်ရွယ်သည့် အတိုင်း ထိမှန်စေနိုင်စွမ်းရှိသည်။

လက်တည့်စမ်း - ကြို / လက်တုံ့စမ်း / မိမိဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မှု ထိမိအောင်မြင်ခြင်း ရှိမရှိ စမ်းသပ်သည့်သဘောနှင့် ဆောင် ရွက်သည်။

လက်တတ် - န / လက်တတ် / လက်မှုပညာ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်သူ။ “လက်တတ်ပန်းပုအကျော်တို့ကို ပေးအပ် ၍” သုသော၊ ဆ။ ၂၃၈။

လက်တန်း - န / လက်တန်း / ၁။ အားပြုထိန်းကိုင်ရန်အတွက် လက်ကိုင်လွယ်ကူအောင် ပြုလုပ်ထားသောတန်း။ (သင်္ဘော လက်တန်း၊ ဝေရန်တားလက်တန်း၊ ကုလားထိုင် လက်တန်း၊ ရုပ် သေးလက်တန်း။ တံတားလက်တန်း စသည်များပြားသည်။) ၂။ ကြိုတင်စီစဉ်မှု နဲ့ ရေးသားပြင်ဆင်ထားခြင်းမရှိပဲ၊ အခွင့် ပေါ်မှ ရွတ်တရက်ပြောဆိုသောစကား။ (ရုပ်သေးစင်၌ ထံချို ကိုင်တို့ လက်တန်းကိုကိုင်၍ နှုတ်လွှတ်ပြောရာမှ လက်တန်း ပုညို ခေါ်တွင်သည်။)

လက်တုံ့ - န / လက်တုံ့ / ၁။ သူတပါး၏ ပြုမူထိပါးချက်ကို ပြန်၍ပြုမူချက်။ လက်စားချေသည့်အနေဖြင့် ပြုမူပြောဆို ချက်။ ချေပချက်။ ၂။ အပြန်အလှန် ပေးကမ်းသည့်အရာ။ လက်ဆောင်ပြန်သည့်အရာ။

လက်တွေ့ - န / လက်တွေ့ / ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံခံစား သိမြင် ရသောအဖြစ်အပျက်။ ကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်ဖူးသော အတွေ့အကြုံ။ ပို၍။

- နဝိ / လက်တွေ့ / ကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်တွေ့ကြုံ ဖူးသော။ “လက်တွေ့ကုထုံးတို့ကို မပျောက်ပျက်စေပါ။ သက်စောင့်။ ဂ။

- ကြိဝိ / လက်တွေ့ / ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ်တွေ့မြင် သိရှိ ဆောင်ရွက်သောအားဖြင့်။ “အောက်ပါအတိုင်း လက်တွေ့ပြုလုပ်ကြည့်ရှု နိုင်လေသည်။” ထွေသိပ္ပံ၊ ပ။ ၂၀။

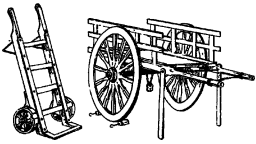
- ကြိ / လက်တွေ့ / လက်နှင့်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် ထုတ် အချိန်အလျဉ်းရှိ ပိုမို စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အခြေသို့ ရောက်သည်။ (အရေး အတီး စသည်တို့ ခွဲသုံးသည်။) “ဝတ္ထု ရေးဆွဲလည်း လက်တွေ့ လာပြီဆိုလျှင် ၂ ချက် ၃ နာရီ အထိ အပြီးသတ်။” နှစ်၊ ၁၁၅။

လက်တွဲ - ကြိ / လက်တွဲ / ၁။ တဦးနှင့်တဦး လက်ချင်းချိတ် ဆက်သည်။ ၂။ လက်နှင့်ပေးကိုင်၍ လမ်းညွှန်ခေါ်ဆောင် သည်။ “ကျောင်းသူမကလေးသည် ကျွန်ုပ်ကို လက်တွဲခေါ် သွား၍။” ပြည်သစ်။ ၃၀။ ၃။ [ဥပစာ] အပေါင်းအသင်း အပေးအဖက်ပြုသည်။ အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သည်။ “ယခုအချိန်ကောလိပ်ကလည်း ရန်ကုန်ကောလိပ်နှင့်အတူ လက် တွဲ၍ တိုက်ပွဲဝင်သည်။” ကောက်သစ်။ ၁။

လက်တွဲမြှုတ် - ကြိ / လက်တွဲမြှုတ် / [ဥပစာ] အတူ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရာမှ တစ်တဦးကိုချိတ်ထားခြင်းသည်။

လက်တွင်း - န / လက်တွင်း / အခွင့်အာဏာ ပိုင်ဆိုင်စိုးအုပ်မှု အပိုင်းအခြား။ ပိုင်နက်။ “ဗာရာဏသီလေး သူ့လက်တွင်းမှာ၊ မမြင်းသင့်သော်လည်း။” ကော။ ၃၀။

လက်တွန်းလှည်း - န / လက်တွန်းလှဲ / လက်ကိုင်တန်းကို တွန်းခြင်းဖြင့် ရွေ့လျားစေသောယာဉ်ငယ်။

လက်တွန်းလှည်း

လက်ထိလက်ရောက် - ကြိဝိ / လက်ထိလက်ယောက် / ၁။ မိမိ လက်နှင့်ကိုင်တွယ်လျက် အခြားပုဂ္ဂိုလ်လက်သို့ ရောက်သည်

အထိ။ “သာယာရွှံ့ကစားမြောက်အောင် လက်ထိလက်ရောက် ဆွမ်းကပ်ကြတယ်။” အာစာ၊ ပ။ ၃၁။ ၂။ လက်တွေ့ ကာယကပြောက်။ “အပြောနှင့်မပြု၊ လက်ထိလက်ရောက် လုပ်ပြုရသည်။”

လက်ထက် - န / လက်ထက် / ၁။ ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်၊ စိုးမိုး အုပ်ချုပ်သူ၊ အစိုးရ၊ ခေတ်ကာလ သေဉ်းတစ်ခုကို အမှတ် အသားပြု၍ ပိုင်းခြားရည်ညွှန်းသည့်ကာလ။ “ကကုသန် ဘုရားလက်ထက်ရတနာပုရ သနာပရန္တဟူ၍လည်းကောင်း။” ပလိပ်။ နိဒါန်း။ ၂။ အချိန်ကာလ။ “ပဉ္စင်လက်ထက်က သမုတိကိုရ၍။” ကမီ၊ ၂၆၇။

လက်ထက်ပွား - န / လက်ထက်ပွား / လင်မယား တစ်ပေါင်း သင်းနေထိုင်စဉ်ကာလတွင် ဖြစ်ထွန်းလာသော စီးပွားဥစ္စာ။

လက်ထောက် - န / လက်ထောက် / တစုံတယောက်ကို ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးသူ။ အကူအညီအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်သူ။

လက်ထောက် - န / လက်ထောက် / ကန့်သတ်ကို ထောက် ပင်ထားသောသစ်သားတံ။ ကန့်သောက် - န၊ တကူ - န၊ တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လက်ထောက်ချဉ် - ကြိ / လက်ထောက်ချဉ် / တစုံ တဦး၏ အကြောင်းအရာကို အတွင်းသိသူတဦးက အခြားသူတို့၏ အား အသိပေးသည်။ အတွင်းသတင်းပေးသည်။ ရာဇဝတ် အမှုအခင်းကျူးလွန်နိုင်အောင် နည်းလမ်းညွှန်ပြကူညီသည်။

လက်ထိတ် - န / လက်ထိတ် / မြဲမြံစွာ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထား လိုရာ၌ လက်တဘက် သို့မဟုတ် နှစ်ဘက်ကို ကွင်းစွပ်လျှီ ပိတ်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့်ကိရိယာ။

လက်ထုတ် - န / လက်ထုတ် / အသီးတောင်ရှည်များ သီး၍ အခေါက် ပြာနှမ်းရောင်ရှိသော ပင်စောက်ပင်လတ် တမျိုး။ (အခေါက်မှာ ဝမ်းကွက်ရောင်အတွက် ဆေးဖော်စပ်ရန် အသုံးဝင်သည်။)

လက်ထပ် - ကြိ / လက်ထပ် / လင်မယားအဖြစ် သင့်နေသည်။ အိမ်ထောင်ပြုသည်။ မင်္ဂလာဆောင်သည်။

- ကြိဝိ / လက်ထပ် / ကိုယ်တိုင် ကြပ်မကူညီလျက်။ (သင်ပုန်းပေါ်တွင် ကုန်ဆန်နှင့် စာရေး သင်သည့်အခါ ကလေး၏လက်ကို ငုံ့ထိကိုင်၍ ရေးစေရာ၌ လက်ထပ်သင် သည်ဟု ဆိုရိုးပြုသည်။ လက်ထပ်ပြ၊ လက်ထပ်ကူညီဟုအသုံး ရှိသည်။)

လက်ထွန် - န / လက်ထွန် / ကိုင်းတံမပါသော ငါးမျှားချိတ်တပ် ကြိုး။ ငါးမျှားချိတ်တပ်ကြိုး ချိတ်တွယ်မျှားချထားသော ငါးဖမ်းကိရိယာ။

လက်နက် - န / လက်နက် / ၁။ လက်တွင်ကိုင်၍လည်းကောင်း၊ အသေးသို့ ပစ်လွှတ်၍လည်းကောင်း ထိုးခုတ်၊ ခိုက်၊ ပစ် စသည် ပြုလုပ်နိုင်သော ကိရိယာပစ္စည်း။ (ခား၊ လှံ၊ သေနတ်၊ တုတ်၊ လေး၊ အမြောက် စသည်။) ၂။ လက်သမား၊ ပန်းပဲသမား စသည် လက်မှုပညာသည်တို့ အသုံးပြုရသည့် လက်သုံးကိရိယာ။ လက်တွင် စွဲဆောင်သော အသုံးဝင်ကိရိယာ။ ၃။ [ဥပစာ] ထိမိစ္ဆာ အသုံးပြုနိုင်သော အင်အားအစွမ်း။

အားကိုးလက်စွဲပြုစေ။ “ထိုသပိတ်လက်နက် မည်မျှတက်မြက် ခဲ့သနည်းဟူမူ။” ထိုတိုင်းပြည်။ ၁၅၇။ “ထားခဲ့သောထက်၊ လျှောက်နက်ကို၊ ကိုင်လျက်သွားငှာ၊ မြတ်မွေ့၊ ဂုဏ်။” ပါမိ* ဂ။

လက်နက်ချ - ကြံ / လက်နက်ချ / (မိမိလက်နက်ကိုအသုံးမပြု စွန့်ပယ်၍) အရှုံးပေးသည်။ အညှစ်သည်။ ထိုကိုင်ရန် ပြုမှုကိုစွန့်လွှတ်သည်။

- န / လက်နက်ချ / ယင်းသို့ ပြုပေ။

လက်နက်နိုင်ငံ - န / လက်နက်နိုင်ငံ / ပိုင်နက်အဖြစ် သိမ်းယူ ထားသော နယ်ပယ်ပေး။ လက်အောက်ခံနိုင်ငံ။

လက်နီး - န / လက်နီး / ၁။ လက်စု - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၂။ လက် နှင့် မကွာ လူမှုအပ်သော အရာ။ “တောင်ဝှန်ထွန်းမီး၊ တန်ဆောင်းကြီးကို၊ လက်နီးအမြဲ၊ ကိုင်ကာစွဲလျက်၊ မျဉ်းစက် အိပ်မွေ့။” ဝိပျို့* ၂၇၈။

လက်နွေး - နဝိ / လက်နွေး / ဆိုင်းတွေးလေးပေးသော။ သွက်လက် မြင်းမရှိသော။ တွန့်ဆုတ်သော။

လက်နိပ်စက် - န / လက်နိပ်စက် / လက်ချောင်းဖြင့် ခိုက်နှိပ်ရ သည့် အကရာနှင့် သင်္ကေတ ပုံစံပါ မောင်းတံစုံ ပါရှိသည့် ပုံနှိပ်ကိရိယာငယ်။

လက်နိပ်စက်မီး - န / လက်နိပ်စက်မီး / ဓာတ်မဲ့၏ စွမ်းအင် ဖြင့် လုံးဝငယ်ကို လင်းစေသည့်လက်နိပ် ခလုတ်ပါရှိသော ကိရိယာ။

လက်ပါးစေ - န / လက်ပါးစေ / အမှုသေးစွဲ လုပ်ကိုင်ပေးရန် အနီးမှနေသော။ အစေခံ။

လက်ပူးလက်ကြပ် - ကြိဝိ / လက်ပူးလက်ကျတ် / ပက်ပင်း။ “အိပ်ယာမိသည့်နှင့်တကွ လက်ပူးလက်ကြပ် အတပ်အအပ် တွေ့မြင်လျှင်။” ဝိပျို့၊ တ။ ၈၄။

လက်ပေးဆတ် - ကြိ / လက်ပေးဆတ် / [ဥပစာ] တစုံတဦးကို အယုံသွင်းပြီမူ နှစ်နာပျက်စီးအောင်ပြုသည်။

လက်ပံ - န / လက်ပံ / လိမ္မ့် ထွက်သော အသီး သီးသည့် ဆူးဖု ရှိသော ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။

လက်ပေါက် - န / လက်ပေါက် / ၁။ နေပလွေစသည်၏ ပြောင်းတံ (တံပတ်) တွင် လိုရာအသီးအထွက် ပွင့်ပိတ်ရန် ဖောက်ထား သည့်အပေါက်။ ၂။ လက်နှင့်နှိပ်၍ ထီးမှုတ်ရသည့် တူရိယာ တမျိုးမျိုးနှင့် ပတ်သက်သော အစွမ်း။ (ဂီတာလက်ပေါက်၊ တရောလက်ပေါက်၊ နွဲလက်ပေါက်စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

လက်ပေါက်ကတ် - နဝိ / လက်ပေါက်ကတ် / [ဥပစာ] အကျပ် ကိုင်တတ်သော။ လွယ်ကူအောင် ပြုလုပ်နိုင်လျက်နှင့် ခက်ခဲ အောင် ဖန်တီး၍ အကျပ်အတည်း ဖြစ်တေတတ်သော။ သူ တပါးအား ကူညီရန်တွန့်တိုသော။

လက်ပိုက် - ကြိ / လက်ပိုက် / လက်နှစ်ဘက်ကိုရင်ဘတ်ပေါ်တွင် ကျွေးယုတ်၍ တင်ထားသည်။

လက်ပိုက်ကြည့် - ကြိ / လက်ပိုက်ကြည့် / [ဥပစာ] တစုံတရာပြု လုပ် ပြောဆိုခြင်းမရှိပဲ ဖယ်ရှောင်နေသည်။

လက်ပစ်ကူး - ကြိ / လက်ပစ်ကူး / လက်ကို တဘက်စီ ရှေ့သို့

တဆုံးဆန်ထုတ်၍ ယက်ကာ မျက်နှာ တပြန်စီစောင်းလျက် ရေကူးသည်။

- န / လက်ပစ်ကူး / ယင်းသို့ ရေကူးပုံ အနေအထား။

လက်ပတ် - န / လက်ပတ် / တစုံတခုသော အထိမ်းအမှတ်၊ အမှတ်အသားအဖြစ် အင်္ကျီ လက်မောင်းပေါ်တွင် ထပ်စည်း ထားသည့် အဝတ်ပိုင်းစ။

လက်ပတ်ကြိုး - န / လက်ပတ်ကြိုး / လက်ကောက်ဝတ်တွင် နှာချိနှင့်တကွဖြစ်စေ၊ အလွတ်ဖြစ်စေ စည်းပတ်သည့် ကြိုးပြား တမျိုးမျိုး။

လက်ပတ်နှာချိ - န / လက်ပတ်နှာချိ / လက်ကောက်ဝတ်တွင် ကြိုးတပ်၍ပတ်သော နှာချိ။

လက်ပတ်ချား - န / လက်ပတ်ချား / လက်နှင့်လှည့်၍ ချည်ငင် ရသောချား။ ချား - န၊ လည်းရှေ့။

လက်ပန်းကျ - ကြိ / လက်ပန်းကျ / ညောင်ညော နွမ်းနယ်သော ကြောင့် လက်များဆက်လက်လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်း မရှိဖြစ်သည်။ အင်အားဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးသည်။

လက်ပန်း - န / လက်ပန်း / ကျ၊ နှားတို့ ၏ လက်ခွအကြား အပြင်။ လက်ပပ်ကြား။ လက်ကတီးကြား။

လက်ပပ်စောင့်နံ - ကြိ / လက်ပပ်စောင့်နံ / ချိုင်းကြားမှ ချွေးနံ့ ကိုယ်နံ့နံ့စပ်စပ်။ မသတ်မွယ် ကိုယ်နံ့ရှိသည်။

လက်ပပ်ပေါင်ပုပ် - န / လက်ပပ်ပေါင်ပုပ် / ကျ၊ နှားများတွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော အနာတမျိုး။ (ပေါင်မည်းလက်မည်းနှာ ဟုလည်းခေါ်သည်။)

လက်ပမ်း - န / လက်ပမ်း / ယောကျ်ား တဦးနှင့်တဦးကိုယ်လက် အာစွမ်းပြု၍ အနိုင်လုံးထွေးသတ်ပုတ်သည့်အတတ်။ ယင်း သို့သတ်ပုတ်သည့်ပုံ။

လက်ပမ်းပေါက်ခတ် - ကြိ / လက်ပမ်းပေါက်ခတ် / လက် စေမောင်းခတ် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

လက်ပုံစံ - န / လက်ပုံစံ / အရာဝတ္ထုအပြင် တခုခုပေါ်တွင် လက်ချောင်းများ ထိကိုင်ဖိနှိပ်မိရာမှ ထင်ရှား စွဲကျန်နေခဲ့ သော လက်ဗွေပုံ။ ထိုသို့ထင်ကျန်အောင် လက်ချောင်းကို မင်္ဂလာသုတ်ကာ စာရွက်ပေါ်တွင်ဖိနှိပ်ထားသော လက်ဗွေပုံ။

လက်ပုံစောင်း - ကြိ / လက်ပုံစောင်း / အမြင်အတွယ်၊ အရေ အတွက်စသည့် ပမာဏအလိုက် မဟုတ်ပဲ အရေအပုံအတိုင်း မျက်မြင်အတိုင်း ရောင်းချသည်။

လက်ပျက် - နဝိ / လက်ပျက် / လက်စွမ်းလက်ရည် လျော့ကျ သော။ (အတီးသမား၊ ပဓာနအားဖြင့် လက်လှုပ်ရှားရသော ကစားရန်စားသမား၊ အနုပညာစသော လက်မှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ်သရုပ်များစာကဗျာအရေးအသားပညာရှင်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍သုံးသည်။)

လက်ပျဉ်း - န / လက်ပျဉ်း / လက်မောင်းရင်း၌ အောက်သို့ လျော့တွဲကျသောအရေခွံ။ “သက်တော်ကြီးပြီဖြစ်၍လက်ပျဉ်း တော်ကျသည်ကို။” ကုလား၊ ပ။ ၂၄၃။

လက်ပြခြေပြ - ကြိဝိ / လက်ပြချီချီ / တစုံတရာကို ခိုင်မာသိရှိ အောင် လက်ခြေတို့ ကိုလှုပ်ရှားပြလျက်။

လက်ပြတိုင် - န / လက်ပျဉ်း / လက်ဆွဲမျှော့ / ယာဉ်မျှော့၊ ခေါ်သွားမျှော့၊ အကူးအပြတ်လွယ်ကူအောင်ညွှန်ပြရသော ရထားအထိမ်းရပ်ရန် ပြုလုပ်ထားသော ချိတ်။

လက်ပြ - န / လက်ပျံ / ခွပ်ဆွေးလှုပ်ရှားနေဆဲ အချိန်အတံ့၊ အခြေ အနေ မတည်မငြိမ် ဖြစ်ရသော အချိန်အတံ့။

လက်ပြင် - န / လက်ပျင် / ပခုံးနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ပခုံးအောက် အစိတ်အပိုင်း။

လက်ပြင်ကြောငယ် - ကြံ / လက်ပျင်ကျောငယ် / လက်ပြင်၌ အတွင်းအကြော တစ်တရာ လွဲခြင်းကြောင့် လှုပ်ရှားတိုင်း နှာကျင်သည်။

လက်ပြောင်းလက်တွဲ - န / လက်ပျောင်းလက်လွဲ / ပိုင်ဆိုင်သူ သို့ မဟုတ် ကိုင်တွယ်သူ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲမှု။

လက်ပြတ် - န / လက်ပျတ် / ၁၊ လက်မောင်းအမှံပေါ်၊ ပခုံးအထိသာ ပေးထုပ်သောအင်္ကျီ။ (စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်၊ မိန်းမဝတ်လက်ပြတ် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ လက်ဝါးပြင်၌ ကန့်လန့်ဖြတ် အရေး ထင်ရှားပါသော လက္ခဏာ။

လက်ပြန် - ကြိပ် / လက်ပျန် / ၁၊ လက်ကိုင်အလိုက်သင့် မဟုတ်ပဲ လိမ်မည်လျက်။ လက်လှည့်မသင့်ပဲဖြစ်လျက်။ ၂၊ လက်ကို ကျောဘက်သို့ ထားလျက်။

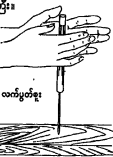
လက်ပြန်ကြိုး - န / လက်ပျန်ကြိုး / လက်နှစ်ဘက်ကို ကျောပြင်သို့ လွှဲယူ၍ ချည်တွပ်သောနည်း။

လက်ပွား - န / လက်ပွား / လက်တက် - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

လက်ပွေ - ကြိပ် / လက်ပွေ / လက်တက်က သို့ မဟုတ် နှစ်ဘက်နှင်ရင်တတ်အကြား၌ ညှပ်ပိုက်လျက်။ လက်ပြန်နှင့် ခုင့်ခွင်ကြားတွင် ပိုက်တင်လျက်။ “သတင်းစာကို လက်ပွေ၊ ရောင်းသည်။”

လက်ပွေ အိတ် - န / လက်ပွေ အိတ် / အမျိုးသမီးမျှားရင်တွင် ပိုက်၍လည်းကောင်း၊ လက်မောင်းတွင် ချိတ်၍လည်းကောင်း ကိုင်လေ့ရှိသော လက်ကိုင်အိတ်ကြီး။

လက်ပွတ်စူး - န / လက်ပွတ်စူး / လက်ဝါး နှစ်ဘက်နှင့် အရိုးကို ပွတ်လှည့်ခြင်းဖြင့် ဖောက်ထွင်းရသောစူးငယ်။

လက်ပွန်းတတီး - ကြိပ် / လက်ပွန်း / ၁၊ နှိုးကပ်ရင်းနှိုးကျမ်းဝင်စွာ။ နှိုးစပ်စွာကပ်သွယ်လျက်။ “အိမ်ရှင် သခင်နှင့် လက်ပွန်း တတီး နေခွင့်ရရှိ။”

လက်ဖနောင့် - န / လက်ဖနောင့် / လက်ဝါးပြင်၏ အရင်းပိုင်း (လက်ကောက်ဝတ်အထက်)၌ ဖောင်းဖို့ သောလက်အပြင်။

လက်ဖမိုး - န / လက်ဖမိုး / လက်ဖဝါး၏ကျောဘက်။

လက်ဖဝါး - န / လက်ဖဝါး / လက်ဖနောင့်မှ လက်ချောင်းရင်းအထိ အတွင်းဘက်မျက်နှာပြင်။

လက်ဖက် - န / လက်ဖက် / ၁၊ ဖိုးကောင်း၍ရေဖတ်သောတောင်စောင်း ဒေသတွင် ပေါက်တတ်သော အမြဲစိမ်းလန်းသည့် ပင်ချိုငယ်တမျိုး။ ယင်းအပင်၏ အရွက်။ ၂၊ ပေါင်းတင်ပြုပြင်ထား၍ ကြာရှည် ခံသော လက်ဖက်ရွက်။ လက်ဖက်စိမ်း။ လက်ဖက်ရည်။ ၃၊ လက်ဖက်ရုံကို နှမ်း၊ ကြက်သွန်ပြူရကြား၊ ဆီးစား စသည်တို့ တွဲစပ်ရောပွဲထားသော သို့ မဟုတ် သုပ်နယ် ထားသော အလွတ်စားဖွယ်။ လက်ဖက်သုပ်။ (မြန်မာအိမ်များတွင် ညှော်စားစရာအဖြစ် တည်ခင်းလေ့ရှိသည်။)

လက်ဖက်ရုံ - န / လက်ဖက်ရုံ / ရေနွေးတွင် ဝတ်၍ အရည်စစ်ထုတ်သောက်သုံးရန် အခြောက်လှန်း၊ ပြုပြင်ထားသော လက်ဖက်ရွက်။

လက်ဖက်စား - ကြံ / လက်ဖက်စား / မြန်မာမင်း လက်ထက်က တရားလိုတရားခံ အမှုသည်နှစ်ဦးတို့၊ ပြီးပြေကျေအေးသည့် အမှတ်ဖြင့် အတူလက်ဖက်စားသောက်သည်။ အမှုကျေအေးသည်။ “မောင်သဘောရှိရာထိုင်၍ စာချုပ်ကိသောရေးပါတော့၊ ကျွန်ုပ်တို့ သဘောတူ လက်ဖက်စားပါမည်ဟု။” စိန်၊ ၁၁။

လက်ဖက်စို - န / လက်ဖက်စို / သုပ်နယ် စားသောက်ရန် ပေါင်းတင်ပြုပြင်ထားသော လက်ဖက်ရွက်။

လက်ဖက်တွန့် - န / လက်ဖက်တွန့် / လက်ဖက်စိုကို ဖိနှိပ်ထည့်သို့ထားသောခြင်းတောင်းကြီး။ “လှိုင်းအိ တွန့်ချွန်၊ လက်ဖက်တွန့်၊ ဖွင့်ကျွန် မပြုသော။” ကပ်သတ်* ၅၇၅။

လက်ဖက်ထုပ် - န / လက်ဖက်ထုပ် / အလှူပွဲ၊ တရားပွဲ၊ မင်္ဂလာပွဲ စသည့်တို့ အတွက်ဖိတ်ကြားရာ၌ ပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းရန် လက်ဖက်စိုကိုထုပ်ထားသောအထုပ်။

လက်ဖက်ထုပ်ချ - ကြံ / လက်ဖက်ထုပ်ချ / အလှူပွဲ၊ တရားပွဲ၊ မင်္ဂလာပွဲတို့ အတွက် လက်ဖက်ထုပ်ဖြင့် ဖိတ်ကြားသည်။ (လက်ဖက်ထုပ်ကမ်း၊ လက်ဖက်ထုပ်မျှ၊ လက်ဖက်ထုပ်ငှ၊ လက်ဖက်ထုပ်ဝေ ဟူ၍လည်း သုံးသည်။)

လက်ဖက်ရည် - န / လက်ဖက်ရည် / ၁၊ ရေနွေးနှင့်ဖောက်ထားသည့်၊ ပြုပြင်ထားသော လက်ဖက်ခြောက်ရည်တွင် နွားနို့၊

သကြားရောင်ထားသော အဖျော်၊ လက်မက်ရည်အချို။
၂။ လက်မက်ရည်ကြမ်း။

လက်မက်ရည်ကြမ်း - န / လက်မက်ယေလျန်း / လက်မက်ခြောက်
ခတ်ထားသော ခေနေ။ အဖန်ရည်။ ခေနေကြမ်း။

လက်မက်ရည်ခွန်း - န / လက်မက်ယေခွန်း / လက်မက်ရည်ဖျော်
သောခွန်းငယ်၏ ခွက်ခြင်ပမာဏ။ (စားပွဲခွန်း၏ သုံးပုံတပုံ
ရှိသည်။)

လက်မက်ရည်အချို - န / လက်မက်ယေအချို / လက်မက်ရည်
- န၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

လက်မျှား - န / လက်မျှား / အခြားသူ တစ်ယောက်၏ ပမာန
လောင်းကြေးအပြင် လောင်းကစားသူ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ
အခြားသူကဖြစ်စေ ထပ်မံလိုက်ခံ၍ လောင်းမှု။ ယင်းသို့
ထပ်မံလောင်းသည့်ငွေကြေး။ (လက်မျှားကြေး၊ လက်မျှား
လောင်းယူ၍ သုံးနှုန်းသည်။) လက်ရင်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။
“လူပျိုတော်တရ ကိုယ်တော်မြတ်မျှားဖက်ပါ လက်မျှား
လောင်းမည်။” ဝံသသစ်။ ပ။ ၄၁။

လက်မျှားခါ - ကြို / လက်မျှားခါ / [ဥပစာ] လက်ကို လုပ်ခါရ
လောက်အောင် အံ့ကြသည်။ အလွန်အမင်း အံ့ကြသည်။
“အနောက်နိုင်ငံမှ ရောက်လာသော ဥရောပတိုက်သားတို့ပင်
လက်မျှားခါ၍ အံ့ကြကြသည်။” နားခဲ။ ၁၄။

လက်မျှားဆွဲ - ကြို / လက်မျှားဆွဲ / ခ၊ ရောင်းဝယ်သူ အချင်း
ချင်း ရောင်းချေးဝယ်ချေးကို အခြားသူမျှားမသိစေရန် လွယ်
အိတ်တူငါး။ စားပွဲခုံအောက် စသည်ကွယ်ရာ၌ လက်မျှားချင်း
ထိကိုင်၍ သိစေသည်။ ၂။ ပြုလုပ်တတ်ရာတွင် ပမာန
လောင်းကြေးအပြင် ထပ်မံလောင်းကစားသည်။

လက်မျှ - န / လက်မျှ / တံတောင်အစပ်မှ လက်ကောက်ဝတ်
အထိ အစိတ်အပိုင်း။

လက်မျှင်းကြမ်းညှပ် - ကြိဝိ / လက်မျှင်းကျွန်းညှပ် / ညှပ်မျှင်း
သောကြောင့် မျှင်းသည့် အကျိုးဆက်ကို ခံစားရလျက်။
(ပေစာရေးရာ၌ လက်ရေးညှပ်သော၊ များသောကြောင့် ကြမ်း
ပြင်ညှပ်၍ အပြစ်ပေးသည်ကိုခွဲ၍ဆိုသည်။)

လက်မျှစ် - န / လက်မျှစ် / လက်မနှင့် လက်လယ်ထိပ်ချင်း
ဖိပွတ်ခြင်းဖြင့် လက်လယ်မျှားက အားအရှိန်လွန်ကာ လက်
ဖနောင့်ပေါ်သို့ ရိုက်ခတ်မိသည့်အသံ။

လက်မျှစ်သံ - န / လက်မျှစ်သံ / လက်မျှစ်တီးသည့်အသံ။

လက်မြောက် - န / လက်မြောက် / လက်မျှစ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လက်မြောင့် - နဝိ / လက်မြောင့် / လက်တည့်သော။

လက်မြစ် - နဝိ / လက်မြစ် / ခ၊ လက်မြစ်ပြုလုပ်သော။ (စက်
မြတ်တုတ်လုပ်ခြင်းမဟုတ်သော။) ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်သော။
“ဒီဘက်မီးခြစ်ဟာ လက်မြစ်ပစ္စည်းပဲ။” ၂။ လက်မှအတတ်
ပညာအစွမ်းထက်မြက်သော။ လက်ရာ စွမ်းမြောက်သော။
“ကျွန်းပန်းလုပ်ရာတွင် အလွန်လက်မြစ်သော မိန်းကလေး
ဖြစ်သည်။”

- န / လက်မျှစ် / လက်မြင့် ပြုလုပ်ထားသော ပစ္စည်း။
လက်ရာ စသည်။

လက်မွှာ - နဝိ / လက်မွှာ / [ဥပစာ] အသုံးအပြုန်းလွယ်သော။
အပေးအကမ်းလွယ်သော။

လက်ပွဲ - ကြို / လက်ပွဲ / တစ်တယောက်သောသူ၏ မွေးနေ့
မင်္ဂလာ၊ လက်ထပ်မင်္ဂလာ စသည်၌ ငွေကြေး၊ ဝတ္ထုပစ္စည်း
တစ်ခုတပြင်ချီးမြှင့်သည်။ (အင်းလေးခေတ်၌ ရှင်ပြုပွဲတွင်
ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးက ရှင်လောင်း၏လက်၌ ချည်မျှင်ကွင်းမျှား
ရစ်ဖွဲ့ ပေးခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်သော အလေ့အထ ကျန်ရှိနေ
သေးသည်။)

- န / လက်ပွဲ / ခ၊ ယင်းသို့ ချီးမြှင့်သော ပစ္စည်း။
၂။ ဘေးရန် ကာသီးရန် သို့မဟုတ် အကျိုးအာနိသင် တစ်
တရာရရှိရန်လက်၊ လည်ပင်း၊ စီး စသည်တို့၌ ဆွဲဆင်ထားရန်
ငွေပြားရွှေပြားစသည်၌ အင်းချကာ လိမ့်၍ ချည်ဖြင့်သုံးဖွဲ့
ထားသော အဆောင်ပစ္စည်း။

လက်မွေ - န / လက်မွေ / လက်ချောင်းမျှား၏ ထိပ်မျှားအတွင်း
ဘက်၌ အသားပြင်အပြောင်းပေါ်တွင် ထင်ရှားမြင်သာသော
ပုံစံပေါ်နေသည့် အရေးအကြောင်း။ ယင်းလက်မျှားကို မင်
သုတ်လိမ့်၍ စာရွက်စသည်ပေါ်၌ ကူးနှိပ်သဖြင့် ထင်ကျန်
သော ပုံစံ။

လက်မ - န / လက်မ / ခ၊ လက်ငါးချောင်းအနက် အတွင်းဘက်
အစွန်၌ အတိုဆုံး အကြီးဆုံး လက်ချောင်း။ ၂။ ယင်း
လက်ချောင်းကြီး၏မြက်ပြင်၌တီးထွားသောအတိုင်းစံ။ (ဆယ်
နှစ်လက်မသည် တစ်ပေဖြစ်၍ ဆယ်ရှစ်လက်မသည် တတောင်
ဖြစ်သည်။)

လက်မတင် - ကြိဝိ / လက်မတင် / အလွန်တိုတောင်းသောအချိန်
ကာလအတွင်း။ “လက်မတင် ဦးလိုက်ရန် အနုမြူဗုံးများ
ကြံချေ၍” ကျူးကျော်။ ၁၃။

- န / လက်မတင် / အလွန်တိုတောင်းသော အချိန်
ကာလ။ (လက်မတင်ကလေးဟု အသုံးများသည်။)

လက်မထောင် - ကြိဝိ / လက်မတောင် / [ဥပစာ] ဝင်လိုသည်။
မာန်ဝင်သည်။ “ရဲလွင်၏အပေါ်တွင် လက်မထောင်၍ အလွန်
အကျွံတွေဖြစ်အောင် ပြောဆိုခဲ့ပြီးမှ။” မာန။ ၁၃၃။

လက်မရွံ့ သား - န / လက်မရွံ့သား / မြန်မာဘုရင်လက်ထက်
တွင် ရာဇဝတ်သင့်သူများကို အပြစ်အလျောက် စီရင်ရသော
အမှုထမ်း။ ကွပ်မျက်စီရင်ရသူ ပါးကွက်အာဏာသား။

လက်မလည် - နဝိ / လက်မလယ် / [ဥပစာ] အလွန်အလုပ်
များသော။ အလုပ်ရှုပ်သော။ “သူ၏ အတွင်းရေးမှူး
သုံးယောက်မှာ လက်မလည်နိုင်အောင် အလုပ်လုပ်ရလေ
သည်။” သက်ရွယ်။ ၅။

လက်မဲ့ - ကြိဝိ / လက်မဲ့ / လက်တွင် မည်သည့်ပစ္စည်းမျှ သယ်
ဆောင်ခြင်းမရှိပဲ။ မည်သည့်ပစ္စည်းမျှ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိပဲ။
ကင်းကွာလျက်။ “ခါးထဲ၌ သေနတ်မပါပဲ လက်မဲ့လာခဲ့သည့်
အတွက်။” သွေး၊ ၁၇၀။ ၂၀၆။ “ထောက်ပံ့သူမရှိပဲ၊ လက်မဲ့
ဖြစ်၍ နေခဲ့ရ။” ကိုယ်၊ ၃။ “တရားလက်မဲ့ ဖြစ်နေကြ
သောသူများ။” ပာပြန်။ ၅။

လက်မိုး - န / လက်မိုး / လျှော်စေ့ရာအတွင်း၌ နံတောက်နှင်

ထောက် ကန်ထောက်၍ ထားသောတန်း။ “မျော့ကုတ်
သံပတ်၊ ပြတ်ခုံထက်ဖိုး၊ ကျိုးခုံကူ။” ဇပျို့ * ၂၃။

လက်မောင်း - န / လက်မောင်း / ၁၊ လက်၏ အရင်း ပခုံးမှ
တောင်ဆစ်အထိအပိုင်း။ ၂၊ အင်္ကျီ၌ လက်တစ်လုံးကို ဖုံး
လွှမ်းသော အစိတ်အပိုင်း။

လက်မောင်းစိုး - န / လက်မောင်းစိုး / ၁၊ လက်မောင်း၏
အရင်းပိုင်း။ ၂၊ အင်္ကျီလက်မောင်း၏အရင်းပိုင်း။

လက်မျက်စိ - န / လက်မျက်စိ / လက်ကောက်ဝတ်၏ အပြင်
ဘက်အစွန်၌ အချိုးအဆစ်ပုံ။ “အသီးအခြား ခေတ္တက်လျှင်
လက်မျက်စိမိုက်လည်း အသီးအခြား ခေတ္တက်ရလိမ့်မည်။”
ကနု။ ၁၄၇။

လက်မြောက် - နဝိ / လက်မြောက် / လက်ထုကောင်းမွန်သော။
“ကြွေထည်များလည်း အလွန်ချော၍ လက်မြောက်ပါပေ
သည်။” ဩဉ်သစ်။ ၆၁။

လက်မြန်ခြေမြန် - ကြိဝိ / လက်မျှန်ချီမျှန် / လက်မျှန်ချေမျှန် /
လျှင်မြန် သွက်လက်စွာ။ (မကောင်းသည့်အနက်ဖြင့် အသုံး
များသည်။)

လက်မွန် - ကြိဝိ / လက်မွန် / ရေညှိစွာ။
- နဝိ / လက်မွန် / အစဉ်းဖြစ်သော။

လက်မှ - န / လက်မှ / လက်ဖြင့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
လက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်း။

လက်မှပညာ - န / လက်မှပညာ / လက်ဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်
ရွက်သော အတတ်အမျိုးမျိုး။

လက်မှိုင်ချ - ကြိ / လက်မှိုင်ချ / မျှော်လင့်ချက်အလားအလာ
ကင်းမဲ့၍ စိတ်အားလျော့သည်။ အကြံအစည် အစွမ်းအစ
ကုန်ပြီဟု အမှတ်ထားသည်။

လက်မှတ် - န / လက်မှတ် / ၁၊ သက်ဆိုင်ရာကို က တစုံတည်း၏
အရည်အချင်း လုပ်ဆောင်မှု စသည်ကို အသိအမှတ်ပြု၍
ထုတ်ပေးထားသော စာရွက်၊ ကတ်ပြား၊ အမှတ်အသား
စသည်။ (အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်၊ အောင်လက်မှတ်၊
ဘွဲ့ လက်မှတ်၊ ဆေးလက်မှတ်၊ သက်သေခံလက်မှတ် စသည်
ကွဲပြားသည်။) ၂၊ တစုံတခုသော အခွင့်အရေးရှိကြောင်း
အသိအမှတ်ပြုသည့်စာရွက်ကတ်ပြား၊ အမှတ်အသား စသည်။
(မီးရထားလက်မှတ်၊ ရုပ်ရှင်လက်မှတ်၊ ကုမ္ပဏီလက်မှတ်၊ တီ
လက်မှတ် စသည် ကွဲပြားသည်။) ၃၊ မိမိအမည် သို့မဟုတ်
အမှတ်အသားတစုံတရာကို ပုံသေစွဲ၍ ရေးပြအတိုင်း ရေးထိုး
သည့်အရာ။

လက်မှတ်စစ် - န / လက်မှတ်စစ် / မီးရထား၊ သင်္ဘော၊ ဘတ်စ
ကား စသည် ယာဉ်တစ်ခု ပေါ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါသော
ခရီးသည်များ၌ စီးနင်းပိုင်ခွင့် လက်မှတ် ပါ။ ပေါ၊ စစ်ဆေး
ရသောဝန်ထမ်း။

လက်မှတ်ထိုး - ကြိ / လက်မှတ်ထိုး / မိမိပုံသေရေးမြဲဖြစ်သော
မိမိအမည် သို့မဟုတ် အမှတ်အသားကို ရေးသားသည်။

လက်မှန်း - န / လက်မှန်း / ၁၊ ပစ်ခတ်ရန်အတွက် လက်ဖြင့်
ချိန်ရွယ်ချက်။ ၂၊ အလေးချိန်ကို လက်ဖြင့်ရိုင်းဆချက်။

လက်မျှော် - န / လက်မျှော် / ထန်းလက်ထွက်စ ထန်းပင်ငယ်။
(ထန်းပင်အရွယ်အဆင့်ဆင့်ကို ကျေးမြီး၊ လက်မျှော်၊ ဆင်ခြေ
ပေါ်၊ သမီးလှ၊ ရုဉ်ရုပ်ငယ်ထွက်ဟူ၍ မှတ်သားကြသည်။)

လက်မြောက် - ကြိ / လက်မြောက် / [ဥပစာ] အခွံပေးသည်။
လက်နှက်ချသည်။ “ပြဿနာတစ်ခုကို ရင်မဆိုင်ရင်က အခွံ
ပေး၊ လက်မြောက်နေတာသိကိုး။” ဂျူ။ ၂၃။

လက်ယာ - န / လက်ယာ / အများအားဖြင့် ထမင်းစားရာ၊ စာ
ရေးရာ၌ အသုံးပြုလေ့ရှိသောလက် တည်ရှိသည့်ဘက်။ (ပုံစံ
အားဖြင့် အရှေ့သို့ မျက်နှာမှထားစဉ် မိမိကိုယ်၏ တောင်
ဘက်ကျသောဘက်။ မည်သည့်အရပ်မျက်နှာသို့ လှည့်သည်
ဖြစ်စေ ထိုဘက်ကိုပင် ခွဲမှတ်၍ လက်ယာ၊ ယာဘက်၊ ညာ
ဘက် စသည်ခေါ်တွင်သည်။)

လက်ယာရံ - န / လက်ယာယရံ / မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ယာ
ဘက်မှ ဆည်းကပ်သီတင်းသုံးသော သာဝကကြီးများ။ (အဂ္ဂ
သာဝကရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ မဟာသာဝကရှင်ကောဏ္ဍည၊ ဇင်
ရာဟုလား၊ ရှင်သီဝလီ စသော စုစုပေါင်းသာဝကအုပ်စု ၄၀ ရှိ
သည်။)

လက်ယာရစ် - န / လက်ယာရစ် / လက်ယာဘက်ကိုအတွင်းမှာ
ထား၍ လှည့်ပတ်သော အဝန်းလမ်း။

လက်ယား - နဝိ / လက်ယား / [ဥပစာ] တစ်တရာ ဆောင်ရွက်
လိုက်ပြင်းပြသော။ “မနိုတ်ရထားနတ်တားလိုက်၍ ကန်သင်း
ပေါ်က ရပ်ကြည့်ကာ လက်ယားနေလေသည်။” ဘာမြေ။

၇၇။

လက်ယက်တွင်း - န / လက်ယက်တွင်း / မြစ်ချောင်းတွင်း သဲ
ပြင်၌ လက်နှင့်ယက်၍ တူးဖော်ထားသော ရေကြည်သဲတွင်း။

လက်ယဉ် - နဝိ / လက်ယဉ် / သူတပါးကို အလွယ်တကူပုတ်ခတ်
ထိပါးတတ်သော။ “ကိုယ့်မှာ လက်နှက်ရှိတိုင်း ထစ်ကနဲဆို
လက်ယဉ်တာဟာ ကောင်းတာမဟုတ်ဖူး။” သွေး၊ ၂၁၇။
၁၃၂။

လက်ယပ်ခေါ် - ကြိ / လက်ယပ်ခေါ် / လက်ကိုမြှောက်ကာ
လက်ဖျားကို အောက်သို့ ငိုက်ကွေးချည်၊ ကော့ထောင်ချည်
လုပ်ရွှားခြင်းဖြင့် တစုံတည်းအား အနီးသို့ လာစေရန် အချက်
ပြသည်။

လက်ယှက် - ကြိ / လက်ယှက် / လက်ဝါးနှစ်ဘက်ကို ပူးကပ်
ယှဉ်ထပ်သည်။ လက်တစ်ဘက်၌ လက်ချောင်းများအကြားသို့
အခြားလက်မှ လက်ချောင်းများ လျှိုသွင်းပူးကပ်သည်။

လက်ယှက်စာခုံ - န / လက်ယှက်စာရန် / လက်ယှက်စရန် / စာ
အုပ်တင်ပတ်ရန် ပျဉ်တစ်ချပ်နှင့်တစ်ချပ် ကြက်ခြေခတ်ထားက်

လက်ယှက်စာခုံ

၍ ခေါက်နိုင်ဖွင့်နိုင်အောင် အလယ်၌ လက်ယက်သက်သို့ ပြုလုပ်ထားသော ဒေါက်။ (ပျဉ်တချပ်တည်းကို တွင်း၍ ခွဲလွှာပြုလုပ်သည်။)

လက်ယက်ဆက် - န / လက်ယက်ဆက် / လက်ယက်သက်သို့ ဆက်နည်း။

လက်ယက်ထိုး - ကြိ / လက်ယက်ထိုး / [ဥပစာ] လက်ယက် သက်သို့ ယက်တင်ဖြတ်သန်းသည်။

လက်ရမမ်း - ကြိ / လက်ယာ့မန်း / လက်ရောက် ရမိအောင် ဖမ်းဆီးသည်။

လက်ရာ - န / လက်ယာ / ၁။ လက်ဖြင့်ထိကိုင်သဖြင့် ကျန်ရစ် ခဲ့သောအပတ်အသားအရေအကြောင်း။ ၂။ [ဥပစာ] တစ် တယောက်၏ ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်ချက်။ ၃။ လက်မှပညာ ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်။ “ကျွန်တော်၏ လက်ရာမျှသာ အာရုံဘဲ ချီးမွမ်းခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။” နုရ။ ၂၃။

လက်ရေတပြင်စီး - ကြိဝိ / လက်ယေဗျင်းစီး / လက်ရည်တပြင် တည်း။ ကြိဝိ။ ရှူ။

လက်ရေ - န / လက်ယေး / လက်နှင့် ရေးသားသော အက္ခရာ စာကြောင်းအနေအထား ပုံစံ။

လက်ရေး - န / လက်ယေး / ကာယစွမ်းရည်။ လက်ရုံးရည်။ “အမတ်ကြီးကိုနှုတ်ရေးသာ တတ်၏ထင်သည်။ လက်ရေး လည်း ကောင်းလှပေသည်။” ဗိပုံ။ ၂၅။

လက်ရေးစောင်း - န / လက်ယေးစောင်း / မျဉ်းကြောင်းပေါ် တွင် အက္ခရာမတည့်မတ်ပဲ စောင်းစွေလျက် ရေးထားသော လက်ရေးပုံစံ။

လက်ရေးပုံစံ - န / လက်ယေးပုံ / စကားပြောသည်ကို အမြန် လိုက်၍ရေးနိုင်အောင် အတိုပုတ်သင်္ကေတပုံစံများဖြင့် တီထွင် ထားသော စာရေးနည်း။

လက်ရေးမှ - န / လက်ယေးမှ / ပုံနှိပ်ခြင်း မပြုရသေးသော ရေးရင်းစာမှ။

လက်ရေးလက်သား - န / လက်ယေးလက်သား / လက်ရေး - န၊ နှင့် အတူတူ။

လက်ရေးလှ - န / လက်ယေးလှ / ကလေး သူငယ်များ လက်ရေးကောင်းစေရန် မျဉ်းနှစ်ကြောင်း၊ မျဉ်းလေးကြောင်း စသည် ညှပ်ကွပ်၍ စနစ်တကျရေးစေသော လက်ရေး။

လက်ရေးသော့ - န / လက်ယေးသော့ / အမြန် ရေးသားထား ၍ အချို့ အက္ခရာမဟိပြင်သော လက်ရေး။

လက်ရဲ - နဝိ / လက်ယဲ / အတွေ့ အကြုံရှိသဖြင့် ရဲရဲစွာလုပ် ကိုင်သော။ (မကောင်းသောအနက်နှင့် သုံးလေ့ရှိသည်။) “တစတစနှင့် လက်ရဲလှသော အကျင့်ကြံများ။ သနား။ သုဉ်။

လက်ရဲဇက်ရဲ - ကြိဝိ / လက်ယဲဇက်ယဲ / ဘေးရန် အပြစ်စသည် တို့ကို အမှီထားပုံ။ အတင့်ရဲစွာ။

လက်စရာခြေပါ - ကြိဝိ / လက်ယောချီလာ / [ဥပစာ] အစွမ်း ရှိသလောက်အစွမ်းကုန်။ “ရဲမက်တော်တို့လည်း လက်စရာ ခြေပါလိုက်၍ ညောင်ပင်တစ်ကို တိုက်သည်။” သုသော၊ ၈။ ၁၆၂။

လက်ရိုး - န / လက်ယိုး / [ဗေဒင်] ဂြိုဟ်နေ့၊ နက္ခတ်အသွား အလာ၊ လဆပ်ရက်ငင် စသည်တွက်ခြင်း၊ ပြက္ခဒိန်စီရင်ခြင်း၊ နေတွက်နာရီတွက်ခြင်း စသည်တို့ကို ညွှန်ပြသော အခြေခံ ဗေဒပညာကျမ်း။

လက်ရက်ဆည် - န / လက်ယက်ထယ် / လက် ယက် ကန်း ဖြင့် ရက်လုပ်ထားသောအထည်။

လက်ရောက် - ကြိဝိ / လက်ယောက် / တစ်တည်း၏လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသည်အထိ။ “ရိလ်ပုံတို့၏ မျက်မှောက်တွင် လက် ရောက်ဆူသနားတော် မူလေသတည်း။” သေတ္တာ၊ ၃။ ၆၉။

လက်ရောက်မှု - န / လက်ယောက်မှု / ထုစတတ် မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုလုပ်မှုတခုကို အားထုတ်ရန် အမှုအရာပြ ခြင်း သို့မဟုတ် တစ်ခုတခုပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ခြင်း ပြုသည့် အတွက် သင့်ရောက်သော ပြစ်မှု။ (ဗုဒ္ဓဘာသာကြီး ပုဒ်မ၊ ၃၅။)

လက်ရိုက် - န / လက်ယိုက် / ၁။ ဆောက်၊ စီ၊ စသည်ကိုရိုက်ရန် သစ်သားနှင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်ကိုင်ပါရိုက်တံ တမျိုး။ ၂။ ဆန်ကိုထိုင်၍မွှပ်ရန် လက်ကိုင်ရိုး တပ်ထားသော တင်းပုတ်တမျိုး။ ဆောက်ပုတ်။

လက်ရင်း - နဝိ / လက်ယင်း / ၁။ မိုးတံအခိုင်စသည် အရင်း ပိုင်းကျသော။ “ငှက်ပျော လက်ရင်းစီးသည် ပိုမို၍ထွား ကျိုင်းသည်။” ၂။ ရင်းနှီးသော။ အားကျိုးစိတ်ချ ယုံကြည် ရသော။ (လက်ရင်းစာပေဟု အသုံးရှိသည်။)

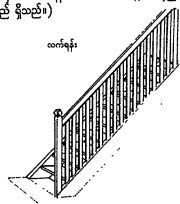
- န / လက်ယင်း / လောင်းကား၊ ရာဇ် မူလ လောင်းကြေးငွေ။ လက်ဖျား - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လက်ရည်တပြင်တည်း - ကြိဝိ / လက်ယေ တပြင်တီး / ဆိုးတူ ကောင်းမက်အားဖြင့်။ သာအတူအတူအညီအမျှအားဖြင့်။

လက်ရည်တူ - နဝိ / လက်ယေတူ / လက် စွမ်း လက် စ အရည် အချင်း ချင်း တူညီသော။

- န / လက်ယေတူ / လက်စွမ်းလက်စချင်း တူညီသူ။

လက်ရန်း - န / လက်ယန်း / အပြင်သို့ မကျူးမရောက်စေရန်၊ လက်ကိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားသော အကာတန်း။ (သင်္ဘော လက်ရန်း၊ လှေကား လက်ရန်း၊ တံတား လက်ရန်း၊ လှည်း လက်ရန်းစသည် ရှိသည်။)

လက်ခိုပ်ပြ - ကြိ / လက်ယိတ်ယု / တစုံတရာ သိစေလို့မှုကို လက်အမှုအရာဖြင့် ပြသည်။

လက်ရမ်းလက်ဆ - န / လက်ယန်းလက်ဆာ / လက်ဆ - န၊ နှင့် အတူတူ။

လက်ခုံး - န / လက်ယန်း / ခ၊ လက်မောင်းရင်း။ “မောင်းနှင့် လက်ခုံး၊ သလုံးသစ်၊ ရွှေကိုပြုသား။” ဘုံ*၆၇။ ။ တိုက်မှု ခိုက်မှုစွမ်းရည်။ “ဘုန်းလက်ခုံးအား၊ ကောင်းပြောက်မြား ၌။ ယောက်ျားအမျက်၊ ဟူးဟူးထွက်၏။” ဩပျို့* ၂၄။ ၃။ အားကိုးအားထား ပြုလောက်သောသူ။ “ပြည်ကြီး လက်ခုံး၊ ပခုံးညွန့်ခူး၊ စစ်ပြေမှု၊ နှင့်။” ကုသ* ၉။ ၅။ လှည်း ကပ်အိပ်တွင် ရဲတိုင်စိုက်ရာ အပေါ်ပိုင်းတန်းကော။ ၇။ လှေ နှုတ်ခမ်းပေါ်တွင် လက်ကိုင်ရန် ခိုက်ထားသည့်တန်း။ ။ ခ၊ စောင်းကောက်၏ အနီးတံကောက်။ (မျောက်ထိုင်၊ မှန်ပြ၊ သခင်ခွေသည် ပုံအမျိုးမျိုးရှိသည်။)

လက်ခုံးတန်း - ကြိ / လက်ယန်းတန်း / [၂၀၈] မိမိကိုယ်စွမ်း ကို ယုံကြည်စွာ အားမာန်ဝင်ဝါ ကြိုးစားသည်။ “ပြည် ကြူအောင် တိုး၍တိုက်မည်ဟု လက်ခုံးတန်းတော် မူ၏။” ရာဇာပုံ။ ၁၇။

လက်ခုံးရည် - န / လက်ယန်းယေ / ခုခံကာကွယ်နိုင်စွမ်း။ တိုက် ခိုက် အောင်မြင်နိုင်စွမ်းသော ကာယစွမ်းရည်။

လက်ရွေး - နဝိ / လက်ယွေး / သီးသန့် ရွေးချယ်ထားသော။ အမျိုးအစား ကောင်းမွန်သော။

- န / လက်ယွေး / သီးသန့်ရွေးချယ်ထားသော ပစ္စည်း တွေ။ လူ။ လက်ရွေးစင်။

လက်ရွေးစင် - န / လက်ယွေးစင် / အမျိုးအစား၊ အရည်အချင်း စသည် သာလွန်ကောင်းမွန်ချက်အရ ရွေးချယ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထု။

လက်ခွံ - နဝိ / လက်ယို / ခ၊ မိမိလက်တွင်း၌ ရမိပိုင်ဆိုင်ထား သော။ ခိုရင်းစွဲဖြစ်သော။ ၂။ လောလောဆယ် လက်ငင်း ကြုံကြိုက်နေသော။ “လူအဖြစ်ကို ရရှိကြသော်လည်း ရင်းနှီးရန် လက်ခွံဘုရားသာသနာနှင့်။” ဓမ္မစိ။ ၁၂။

- န / လက်ယို / လက်ငင်းအားဖြင့် လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင် ရယူထားသူ။ “လက်ခွံနှင့်လက်မဲ့ဆိုသော ကေားကဲ့သို့။” မွဲ ပ။ ၆၆။

လက်ရှက် - ကြိ / လက်ယက် / တစုံတရာ ယူမည်ပြုမည်ဟု ရွယ်ပြီးမှ ယူခွင့်ပြုခွင့်မသပ် ဖြစ်သည်။

လက်ရှောင် - ကြိ / လက်ယောင် / ဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်ကို ကိုယ်လွတ်လွှဲမည်သည်။ မပြုမလုပ်နေသည်။

လက်လိ - န / လက်လိ / ကုန်ပစ္စည်းများကို အနည်းငယ်ချင်း တိုက်ခိုက်စောင်းချသော စနစ်။

လက်လိစိတ် - ကြိ / လက်လိစိတ် / ခ၊ အသေးစိတ်၌ ဆောင် ရွက်လုပ်ကိုင်သည်။ ၂။ အကြိမ်ကြိမ် အလီလီ၌ ဆောင် ရွက်ပြုလုပ်သည်။ “ကြွေးတရာကုန်ကို လက်လိစိတ်၌ ဆပ် သည်။”

လက်လိမိထိုး - ကြိ / လက်လိမိထိုး / သက်န်းကို ရေတွတ်ပြီး

လိပ်ကာ အင်းပျဉ်ပေါ်တွင် လက်ဖြင့်အကြိမ်ကြိမ်ဖိုင့်၍ စွပ် လျှောသည်။

လက်လှုပ် - နဝိ / လက်လှုပ် / သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်သည်မဟုတ်ပဲ လူတို့က ပြုပြင်ပန်းတီးထားသော။

လက်လှုပ်ချဉ် - န / လက်လှုပ်ချဉ် / အသီးအရွက်၊ သားငါး သေသည်ကို ဆန့်ဆေးရည်၊ ငယ်မရည်၊ ပုံရည်စသည့် တမျိုး မျိုးဖြင့် အချဉ်တည်ထားသောစားဖွယ်။

လက်လှုပ်လက်စား - န / လက်လှုပ်လက်စား / ရင်းနှီးရန် ငွေ ကြေး အပိုအလျှံမရှိပဲ ကိုယ့်အားဖြင့်ကိုယ် လုပ်ကိုင်ရသမျှ ကို ဖိုင့်သုံးစွဲစားသောက်နေရသူ။

လက်လွတ် - ကြိ / လက်လွတ် / ခ၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ကင်းကွာသည်။ “မည်သည့်ညွန့်နှင့်မျှ လက်လွတ်မခံနိုင်ချေ။” ခြဝင်း။ ၃၂။ ၂။ တာဝန်ကင်းကွာသည်။ “ယခုနှစ် သားတယောက် လက် လွတ်သွားပြီ။”

- ကြိဝိ / လက်လွတ် / မည်သည့်ပစ္စည်းမျှမသယ်ယူနိုင်ပဲ လက်ချည်းအလွတ်အားဖြင့်။ “ရွှေရွှေရာအရပ်မှ လက်လွတ် ပရမ်းပတာ ထွက်ပြေးကြရလေ၏။” ခုံနှုန်း။ ၂၈။

လက်လွတ်စပယ် - ကြိဝိ / လက်လွတ်စပယ် / ချိန် ဆ ဆင်ခြင် ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိပဲ။ ထိန်းချုပ်မှုမရှိပဲ။ “ကလောင်သွားသမျှ လက်လွတ်စပယ်ရေးသားခြင်းမပြုအပ်။” မိမိ။ ၂၄။

လက်လွန် - နဝိ / လက်လွန် / ခ၊ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်သင့်သည် တက် ပိုမိုပြုလုပ်မိသော။ (အမျှအတန်ဖြင့် သေကြေသည် အထိ ကျူးလွန်ခြင်းမျိုး၌ သုံးသည်။) “ပေါက်တော် သားချင်းတို့ ကိုယ်ခိုက်ရာ လက်လွန်၍သေလျှင်။” ၂။ ရပိုင်ခွင့် လွတ်ကွာသော။ ပြန်လည်ရရှိရန်အခွင့်မလွယ်သော။ “စာအုပ် ကို တယောက်မှတဆင့် ငှားရမ်းနေကြသဖြင့် လက်လွန် ပျောက်ဆုံးသွားသည်။”

- ကြိဝိ / လက်လွန် / အစွမ်းကုန်။ အများဆုံး။ လက်ကုန်။ “ဒိုင်းအထိုင်မှာ ဓနိမိုးများအတွက်၊ ဂ ပေ၊ ၁၂ ပေသည် လက်လွန်ဖြစ်သည်။” ဆောက်။ ၇၂၆။

လက်လွှဲ - နဝိ / လက်လွှဲ / ရက်စရာစွာ ပေးကမ်းတတ် သော။ တွန့်တိုးမှုမရှိသော။

လက်လှည့် - ကြိ / လက်လှည့် / တဦးထံမှတဦး ချေးယူသည်။

- န / လက်လှည့် / ခ၊ တယောစသော ကြိုးတပ်တူရိယာ ပစ္စည်းတွင် ကြိုး တင်း လျှော့သော အရာ။ ၂။ လက်ဖြင့် ကျွမ်းကျင်စွာ လှည့်စားပြတတ်သော အတတ်။ ယင်းသို့ ပြသမှု။

လက်လှည့်ဆင် - နဝိ / လက်လှည့် ဆင် / အ လိုက် သင့် သော။ ဆက်သွယ်ကူးလူးရန် အဆင်ပြေသော။ နီးစပ်လွယ်ကူစွာ ကမ်းလှမ်းသော။

လက်လှုပ် - န / လက်လှုပ် / သေနတ်တွင်မောင်းတင်ပြီးနောက် တင်ထားသောမောင်းကို ခိုက်စေရန် ဆွဲဖြုတ်ရသော လက် ဆွဲ ခလုတ်တံ။

လက်လှမ်း - ကြိ / လက်လှမ်း / မိလောက်သောနေရာ၌ တစုံ တရာကို လက်ဆန်တန်းယူသည်။

-န / လက်လှမ်း / ခ၊ လက်တကမ်းမျှသော အကွာ အဝေးပမာဏ။ (လက်တလှမ်း စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

၂။ ယက်တန်းရွယ်ရာ၌ ယောက်လုံးမျှချည်မျှင်ကို တိုင်တွင် ရပ်ပတ်ရန်ဆိုယူရသည်။ ထိပ်ဖျား၌အနိပ်သော တုတ်တံငယ်။

လက်လှမ်းမီ - ကြိ / လက်လှမ်းမီ / [ဥပစာ] တစ်တစ်ခုပြုရန် နားလည်ရန် တတ်နိုင်သောအခြေအနေတွင် နှိုသည်။

လက်လျှော့ - ကြိ / လက်လျှော့ / [ဥပစာ] ဆက်လက် အားထုတ် ဆောင်ရွက် ခြင်းကို ရပ်စဲ၍ မျှော်လင့်ချက် စွန့်သည်။ အချိုးပေးသည်။ မတတ်နိုင်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။

လက်လျှို - ကြိ / လက်လျှို / မိမိ အစွမ်းအစကို သိုဝှက်ထား သည်။ “ဤမိန်းကလေးသည် သိချင်သောကောင်းသော်လည်း ဤပုံတွင် လက်လျှိုနေသည်။”

လက်လွှဲ - ကြိ / လက်လွှဲ / မိမိဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ကို တစ် တဦးအားပြောင်း၍ ပေးအပ်သည်။ မိမိကိုယ်စား ဆောင်ရွက် စေသည်။

လက်လွှဲရောင်း - ကြိ / လက်လွှဲရောင်း / ကုန်ပစ္စည်းရောင်းရာ တွင် လုပ်ဆောင်သည်ကို မလုပ်ပဲ ယယ်သူအားတိုက်ရိုက် အပြီးရောင်းချသည်။

လက်လွှတ် - ကြိ / လက်လွှတ် / ခ၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် စွန့်လွှတ်သည်။ တာဝန်ယူခြင်း ရပ်စဲသည်။ ၂။ ကြိုးစားဆောင်ရွက်နိုင် စရာမရှိတော့ဟု မျှော်လင့်ချက်ကိုစွန့်ကာ လုပ်ဆောင်မှုရပ်စဲ သည်။

လက်ဝါး - န / လက်ဝါး / ခ၊ လက်ကောက်ဝတ်မှ လက်ခွေချင်း အဖျားအထိ အတွင်းဘက်မျက်နှာပြင်။ ၂။ လက်ဝါးတဘက် ၏ ဗြဲကပမာဏ။

လက်ဝါးက - န / လက်ဝါးက / ဝေခတ်တွင် မောင်းလေ့ကို ရွေ့ နောက်ပိုက်၍ ကာရံထားသောအကား။

လက်ဝါးကပ်ဆိုင်း - န / လက်ဝါးတိုင် / ခရစ်တော် ကွပ်မျက်ရာ တိုင်ကို အမှတ်အသားပြုသော ပုံစံ။

လက်ဝါးကြိုးအုပ် - ကြိ / လက်ဝါးအုပ် / [ဥပစာ] တဦးတည်း၊ တဦးတည်းက ခြယ်လယ်လွှမ်းမိုးသည်။ “လက်ဝါးကြိုးအုပ် ခန့်ရင် လုပ်ငန်းများကို သိမ်း၍ တိုင်းပြည်ပိုင်လုပ်ရန်။” ဆူပူ။ ၂။

လက်ဝါးစောင်း - န / လက်ဝါးစောင်း / လက် ကောက် ဝတ် နှင့် လက်သန်း၏အကြားရှိ လက်ဝါးအစွန်း။

လက်ဝါးစောင်းခတ် - ကြိ / လက် ဝါးစောင်း ခတ် / လက် ဝါး စောင်းဖြင့် ပြင်းစွာခိုက်သည်။

လက်ဝါးဖြန့် - ကြိ / လက်ဝါးဖြန့် / [ဥပစာ] သူ တပါး ထံမှ တောင်းခံသည်။ တောင်းရမ်းလေ့သည်။

လက်ဝါးစိုက် - ကြိ / လက်ဝါးစိုက် / [ဥပစာ] အချင်းချင်း ကြိုတင်စေ့စပ် သဘောတူသည်။ သဘောတူညီချက် တစ် တခုကို ကြိုတင်ညှိနှိုင်း ပြုလုပ်သည်။ စီးလားစိုက်သည်။

လက်ဝေခံ - ကြိ / လက်ဝေခံ / [ဥပစာ] သူတပါး ပေးကမ်း မှ စမှုကို တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် တဆင့်ခံယူသည်။ ဩဇာခံ သည်။

-န / လက်ဝေခံ / သူ တ ပါး စီမံ ခန့် ခွဲ သည် ကို လိုက်လျော့ယူရသည်။

လက်ဝဲ - ကြိ / လက်ဝဲ / ခ၊ လက်ယာဘက်နှင့် ဆန့်ကျင်သော ဘက်။ ၂။ ဆိုလယ်လစ်၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒတို့ကို သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူ။

လက်ဝဲရံ - န / လက်ဝဲရံ / မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဝဲဘက်မှ ဆည်းကပ်သိမ်းသုံးသော သာဝကကြီးများ။ (အဂ္ဂသာဝက ခွင် မောဂ္ဂလာန်၊ မဟာသာဝက ခွင် ကာလုဒါယိ၊ ခွင် အင်္ဂုလိမာလ၊ ရှင်ဗာကုလစသော စုစုပေါင်းသာဝက အပါး ၇၀ နှိုသည်။)

လက်ဝဲရင် - န / လက်ဝဲရင် / လက်ဝဲဘက်ကို အတွင်းမှာထား ၍ လှည့်ပတ်သော အဝန်းလမ်း။

လက်ဝဲလမ်းပညာ - န / လက်ဝဲလမ်းပညာ / အောက်လမ်း ပညာ။ သူတပါးမကောင်းကျိုးကို အနည်းနည်းစီရင် ပြုလုပ် တတ်သော ယုတ်ညံ့ညံ့အတတ်ပညာ။

လက်ဝဲတိရစ္ဆာန် - န / လက်ဝဲတိရစ္ဆာန် / ရွှေ၊ ငွေ ကျောက် မျက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် လက်စွပ်၊ လက်ကောက် စသော အဆင်တန်ဆာပစ္စည်း။

လက်စေ့ - န / လက်စေ့ / လက်စွဲ / တဦးနှင့်တဦး လက်သီး စွမ်းပြိုင်၍ အနိုင်ထိုးသတ်သော အတတ်။ ယင်းသို့ ထိုး သတ်မှု။

လက်စွက် - ကြိ / လက်စွက် / [ဥပစာ] မိမိ ပညာစွမ်းကို သိုသိပ် ဖုံးကွယ်ထားသည်။

လက်သား - န / လက်သား / သစ်သားနှင့် ပ ခို သော ဝ၊ အဆောက်အအုံစသည် ပြုလုပ်စီရင်တတ်သူ။

လက်သမားပေါက် - န / လက်သမားပေါက် / သမ္ပုန်စသည် မလွှဲနိုင်အောင် ဦးဘက်အကန့်သို့ ရေတွင်းရန် သမ္ပုန်ဦး အောက်ဘက်တွင် ဖောက်ထားသော အပေါက်။

လက်သား - န / လက်သား / ခ၊ တပည့်တပန်း။ အခြေအရံ။ ငယ် သား။ “ဘုရားလောင်း ခိုးသူကြီးသည် လက်သားငါးရာနှင့် တကွ လူယက်စားသောက်ကာနေ၏။” စွယ်၊ ပ။ ၂၇၃။

၂။ အမြဲမှ ပွား၍ပေါက်သည် အပင်ပွား၊ အတက်ပွား။ “ဝါးပင် တနှစ်တကြိမ် လက်သားပေါက်သည်။” ယု၊ ဂဇ္ဇ၃။

လက်သားကျ - နဝိ / လက်သားကျ / ကျွမ်းကျင်သောအလေ့ အကျင့်ရသော။ လုပ်ငန်း လက် ရာ တ မြုပြီး ညီ သော။ “ကောက်စိုက်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမှုများသော် လက်သားကျ လာ လေ့ရှိပေသည်။”

လက်သီး - န / လက်သီး / တင်းတင်းဆုပ်ထားသော လက်ဝါး။

လက်သီးဆုပ် - န / လက်သီးဆုပ် / ခ၊ လက်သီး - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၂။ လက်သီးအရွယ်ပမာဏ။

လက်သီးပုန်း - န / လက်သီးပုန်း / [ဥပစာ] သူတပါးကိုထိပါး ရန် လျှို့ဝှက်ကြံစည်ချက်။ အချင်းချင်း လက်သီးပုန်းထိုးတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်ကြပါနဲ့။” တင်းစာ။

လက်သီးလက်မောင်းတန်း - ကြိ / လက်သီးလက်မောင်းတန်း / လက်သီးကို လှုပ်ယမ်းလျက် အေးမာန်နှင့် ကြိုးစားသည်။

“မြေပိုင်ရှင် ကိုသာထွေးသည် လက်သီးလက်မောင်းတန်း လျက် ခိုလေသည်။” လယ်မြေ။ ၁၂၄။

လက်သူကြွယ် - န / လက်သူကြွယ် / လက်သန်းနှင့် လက်လယ် အကြားရှိ လက်ချောင်း။

လက်သေ - နဝိ / လက်သေ / လုပ်ကိုင်နေကျဖြစ်၍ အထူး သတိမထားရပဲ လက်ဆုပ်စုံတပြေးတည်း ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း သော။

လက်သံ - န / လက်သန် / လက်နှင့်တီးခတ်သော တူရိယာ ပညာစွမ်း။ (စန္ဒယားလက်သံ၊ ဗုံလက်သံ၊ တယောလက်သံ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

လက်သံပြောင် - နဝိ / လက်သန်ပြောင် / ၁။ အချိန်အနက် ကြမ်းကြုတ် ဂုဏ်စက်သော။ ၂။ တူရိယာ အတီးပညာ ပြောင်မြောက်သော။ ၃။ သူတပါးအား ထိခိုက်အောင် နေသားစာ၍ တက်မြက်သော။ “အယ်ဒီတာအာတော်မှာ လက်သံပြောင်လှပေသည်။”

လက်သင် - န / လက်သင် / သင်ကြားလေ့ကျင့်စ ပညာသင်။ အတွေ့ အကြုံနုနယ်သေးသော သင်ကြားစ ပညာသင်။

လက်သင့် - နဝိ / လက်သင့် / လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဆင်ပြေသော။ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရန် လွယ်ကူသော။

လက်သင့်ခံ - ကြိ / လက်သင့်ခံ / လက်ခံ - ကြိ။ ၂။ ၃။ နှင့် အတူတူ။

လက်သစ် - န / လက်သစ် / လက်ချောင်းတချောင်း၏ မြက် ပမာဏ။ (တခိုက်၏ ရှစ်ပုံတပုံရှိသည်။)

လက်သစ် - န / လက်သစ် / နောက်မှပေါ်လာသောပစ္စည်း။ ရွှေဦး ပေါ်သောအရာ၏ အဆင့်အတန်းကိုမသိသော ပစ္စည်း။ အတုပစ္စည်း။

လက်သည့် - န / လက်သယ် / ၁။ တစုံတခုကို ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်သူ။ ကာယကံရှင်။ ၂။ ဖဲပိုင်း စသည်တွင် ခိုင်ပြုလုပ်၍ ဖဲဝေလှည့်ကျသူ။ ၃။ ကလေးမွေးဖွားပေးသူ။ ဝမ်းဆွဲ။

လက်သည်း - န / လက်သံ / လက်ချောင်းများ၏ အပြင်ဘက် တွင် ဖုံးအုပ်နေသောအခွံမာ။

လက်သည်းကွင်း - န / လက်သံတွင်း / စာရေးရာ၊ ပုံနှိပ်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ ဂဏန်းသင်္ချာတွင်လည်းကောင်း သုံးသည့် လက်သည်းအုပ်နှင့်တူသော အဖွင့်အပိတ်ကွင်းမျိုး။ ဂိုက် ကွင်း။ ()။

လက်သည်းခြေသည်း - န / လက်သံချေသံ / ခြေသည်းလက် သည်း။ နှ။ နှင့် အတူတူ။

လက်သည်းခွံ - န / လက်သံခွံ / လက်သံအပတ်။ လက်သည်း အပြား။

လက်သည်းဇောင်း - န / လက်သံဇောင်း / ၁။ လက်သည်းလုံး ရသော အဖျားစွေ၍လက်သည့် သံချောင်း။ ၂။ ပန်းထိမ်၊ ပန်းပုသုံး ဆောက်ငယ်တမျိုး။

လက်သည့်ညှပ် - န / လက်သံညှပ် / လက်သည်းကို အလွယ် တကူဖြတ်တောက်နိုင်သော အသွားရိုက်၍ ဖိမောင်းတပ်ပါ သည့် ညှပ်ငယ်တမျိုး။

လက်သည်းစိုး - ကြိ / လက်သံစိုး / လက်သည်းကို ဖြတ်သည်။ လက်သည်းပွင့် - ကြိ / လက်သံပွင့် / လက်သည်းခွံပေါ်တွင် အဖြူပြောက်ငယ်များ အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ လက်သုတ်ပုတိ - န / လက်သုတ်ပုတိ / လက်ကို ခြောက်သွေ့ သန့်စင်အောင် သုတ်ရန်ပြုလုပ်ထားသည့်လေးထောင့်အထည် ငယ်တမျိုး။ လက်သုတ်စရာအဝတ်ပိုင်း။

လက်သန်း - န / လက်သန်း / လက်ချောင်းငါးချောင်းအနက် အစွန်ဆုံး အငယ်ဆုံးလက်ချောင်း။

လက်သန်း - န / လက်သန်း / အတိမ္မာ ပိဋကတ်ပိဋိတော်ကို ဖွင့်ဆိုသည့် အငယ်ဆုံး အကျဉ်းဆုံးကျမ်းတမျိုး။ (လက် သန်းအဋ္ဌကထာကို လက်သန်းဟူ၍ ခေါ်ကြသည်။) [သ]

လက်သံမွေး - ကြိ / လက်သတ်မွေး / [ဥပစာ] တာဝန်ပေး စေစားနှင့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက် ကျွေးမွေး ထားသည်။

လက်သိပ်စိုး - ကြိဝိ / လက်သိတ်စိုး / [ဥပစာ] အခွင့်အရေး အကျိုးအမြတ်ကိုပေးရန် အခြားသူများ မသိစေပဲ၊ လျှို့ဝှက် စွာ။ “လက်သိပ်စိုး ခန့်ထားခြင်းက များလေသည်။” လူ လုံး၊ ဒု။ ၁၃၅။

လက်သုပ် - န / လက်သုတ် / အသီးအရွက်၊ ကြာဆံခေါက်ဆွဲ စသည်ကို ကြက်သွန်ကြော်၊ ဆီချက်၊ င်ပြာရည်၊ ပုစွန်ခြောက် စသည်နှင့် ဆောင့်နှောနယ်ဖတ်ထားသော စားဖွယ်။

လက်သုံး - န / လက်သုန်း / အမြဲလိုပင် အားကုန်ချိငြမ်းပြု၍ စွဲဆောင်ရသောအရာ။ “အမှီသဟအနေအားဖြင့် လက်သုံး ပြုသော ကျမ်းစာကို သည်ကား။” သူရ၊ ပ။ ၃၅၆။ ၁။

လက်သုံးစကား - န / လက်သုန်းစကား / အမြဲလိုပင် သုံးစွဲ ပြောဆိုနေသောစကား။

လက်သွား - ကြိ / လက်သွား / ၁။ အတီးအမှုတ် စသည်တွင် လက်စွမ်း ပေါက်ရောက်သည်။ “ဦးမာသန်းသည် လက်သွား ခြံသာ ဆရာကြီး၏ ပုလဲသံကို သံယောင်လိုက် တီးနိုင်သည်။” သွေး၊ ၁၇။ ဂဝ။ ၂။ စာရေးရာ၌ များများမြန်မြန် ရေးနိုင် သည်။

လက်သွက် - နဝိ / လက်သွက် / ၁။ လက်၏ လှုပ်ရှားအောင် ရွက်မှု လျင်မြန်သော။ ၂။ [ဥပစာ] လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု ပေါ့ပါးလျင်မြန်သော။

လက်မောင်း - န / လက်မောင်း / မူလ ပေါ်ပေါက်သော ပစ္စည်း။ အရိုးအစဉ်ထင်ရှား လူသိများပြီးသောပစ္စည်း။ အစစ်အမှန်ဖြစ်သောပစ္စည်း။

လက်ဟန်ခြေဟန် - န / လက်ဟန်ချီဟန် / ၁။ စကားပြော ဆိုရာ၌ အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ခြေလက်တို့ကို အနည်း နည်းလှုပ်ရှားပုံ။ ၂။ စကားအစားသုံးသည့် ခြေလက်လှုပ်ရှား မှု အမှုအရာ။

လက်စိုး - န / လက်စိုး / လက်မောင်းစိုး - န။ ၁။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

လက်အောက် - န / လက်အောက် / ၁။ တစုံတဦးအောက် အဆင့်အတန်းနိမ့်သော အခြေအနေ။ ဩဇာအာဏာလွှမ်းမိုး

စေခိုင်းရသော အခြေအနေ။ ၂၊ ဖဲကစားရာတွင် မိမိ လက်ယာဘက်ရှိနေရာ၌ ကစားသူ။

လက်အောက်ခံ - န / လက်အောက်ခံန / လက်အောက် - န။
ခ၊ နှင့် အတူတူ။

လက်အောက်ခံယေဝား - န / လက်အောက်ခံယေဝား / တစုံ တဦး၏လက်အောက်တွင် အမှုဆောင်ရွက်သူ။

လက်အိတ် - န / လက်အိတ် / ခ၊ လက်ချောင်းများအပါအဝင် လက်ဝါးတခုလုံး လှုံ့အောင်စွင့်၍ ဝတ်ဆင်ရသောအိတ်။
၂၊ လက်ဝှေ့ထိုးရာတွင် လက်၌ ဝတ်ဆင်ရသော စွပ်အိတ် တမျိုး။

လက်အန်ဆေး - ကြံ / လက်အန်ဆေး / ခ၊ လက်ချောင်းများကို အသုံးပြု လှုပ်ရှားဖန်များသဖြင့် ဆက်လက်လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်း မရှိအောင်ဖြစ်သည်။ ၂၊ ကုဋေနာကြောင့် လက်မနှင့်လက်ညှိုး ခွကြားရှိ ကြွက်သားသေသဖြင့် လက်မ ကုပ်သွားသည်။

လက်အုပ် - န / လက်အုပ် / လက်ဝါးနှစ်ဘက်ကို အတွင်း ဘက်ချင်းစပ်ကပ်၍ ထားသောလက်စုံ။
လက်အုပ်ချီ - ကြံ / လက်အုပ်ချီ / မြတ်နိုး လေးစားခြင်းကို ပြရန် လက်အုပ်ကို ပင့်မြှောက်ခြင်းပြုသည်။ ကန်တော့သည်။ ရှိခဲ့သည်။

လက်အံ့စား - န / လက်အံ့သွား / ကျွဲ နွား စသည်၏ လက်ရင်းရိုင်းအသား။

လက်ဦး - န / လက်ဦး / ရှေးပိုင်းကာလ။ မူလအဓိကောလ။ ရှေးဗျား။ “ငယ်က လက်ဦးဆရာတည်း။”

- ကြိဝိ / လက်ဦး / ရှေးဗျားကျစွာ။ “အစာသည် ခန္ဓာထဲသို့ ပါစပ်မှ လက်ဦးဝင်၏” ပါဏာဂ။ ၂၂။

- ကြံ / လက်ဦး / တဦးက အခြားတဦးထက်စောစွာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းသည်။ “နယ်မြေချင်း ခြေမြင်ပြီး ဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ပြင်သစ်တို့ လက်မညှိုးမီး အင်္ဂလိပ်တို့က လက်ဦးလိုက်တော့သည်။” ရာမန်း။ ၂၁၂။

လက်ဦးဆရာ - န / လက်ဦးဆရာ / ဘဝတွင် ရှေးဦးစွာ ပြုပြင်ဆွဲနွဲ့သင်ဆုံးမရာ။ “လက်ဦးဆရာ မည်တိုက်စွာသား၊ ပဗ္ဗာဓရယ၊ ဓိန္ဒရပ” ကိုး * ၄၆။

လက်ဦးဆုံး - ကြိဝိ / လက်ဦးဆုံး / ရှေးဦးအကျဆုံး၊ အလျင် ဦးစွာ။

လက်ဦးလက်ဖျား - ကြိဝိ / လက်ဦးလက်ဖျား / ရှေးဦး အလျင်ဆော့စွာ။ “သာသနာတောင်သို့ ကူးပြီး လက်ဦး လက်ဖျားဆိုသလို ရဟန်းပြုကြတာ။” သာရီ၊ ၆။ ၁၉၀။

လက္ခဏာ - န / လက်ခနာ / ခ၊ မြင်ရ ကြာရရှိ သုံးသပ်နားလည် ရသည့် သွင်ပြင်သဘော။ ၂၊ လူတဦး၏အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ် အဖြစ်အပျက်ကို ဖော်ပြသည်ဟု ယူဆသော လက်ဝါးပေါ်ရှိ အရေးအကြောင်း။ ၃၊ အခြေအနေ၊ အရည် အချင်းကို သိသာစေနိုင်သော ထူးခြားသည့် သွင်ပြင်အမှတ် အသား။

လက္ခဏာကြည့် - ကြံ / လက်ခနာကျီ / ခ၊ လက်ဝါးပေါ်ရှိ အရေးအကြောင်းကို စိစစ်၍ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်

အဖြစ်အပျက်တို့ကို ဟောပြောသည်။ လက္ခဏာမတ် - ကြံ၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လက္ခဏာတော်ကြီး - န / လက်ခနာဒေါ်ဂျီး / ဘုရားနှင့် ကြော ဝတေးမင်းတို့ တွင်သာ ပြည့်စုံလေ့ရှိသော ကိုယ်အင်္ဂါဆိုင်ရာ ထူးခြားသည့်လက္ခဏာ ၃၂ မျိုး။

လက္ခဏာတော်ငယ် - န / လက်ခနာဒေါ်ငယ် / ဘုရား၏ကိုယ် တော်၌ ထင်ရှားရှိသော အသေးစိတ်လက္ခဏာ ၈၀။

လက္ခဏာပါးစူး - နဝိ / လက်ခနာပါးစူး / [ဥပစာ] စီးပွား ဥစ္စာချို့တဲ့သော။ “လက္ခဏာပါးစူးသောကြောင့် ခေါ်သူ မရှိဘူး” ယု။ ၈၉၄။

လက္ခဏာမတ် - ကြံ / လက်ခနာမတ် / လူ၏ကိုယ်တွင်ရှိသော ထူးခြားသည့် အသွင်အပြင် အရေးအကြောင်းတို့ ကိုကြည့်၍ အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ်ကို ဟောသည်။ လက္ခဏာ ကြည့် - ကြံ၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လက္ခဏာရေးသုံးပါး - န / လက်ခနာယေးသုံးပါး / အမြဲ မှတ်ခွဲပွားများအပ်သော မမြဲခြင်း (အနိစ္စ)၊ ဆင်းရဲခြင်း (ဒုက္ခ)၊ အစိုးမရခြင်း (အနတ္တ) ဟူသော သဘောတရား သုံးပါး။

လောက်

လောက် - နဝိ / လောက် / လိုအပ်သောပမာဏ ပြည့်စုံလုံ သော။ စေ့ငသော။ “တကမ္ဘာစားသည် တယောက်စာမျှ လောက်၏ဟုလည်း” သမန်၊ ၈။ ၉၇။

- စည်း / လောက် / ခ၊ အရေအတွက် ပမာဏကို မှန်းဆ ပြောဆိုရာတွင် သုံးသောစကားလုံး။ နေ။ “ရက်စုဟင်းရွက်ကို တလမျှကလောက်ဆံကွဲနှင့်၊ ထမန်းဖြုန်းစပ်ကျီ၍။” ကာမေ။ ၁၅၉။ “သည်လောက်တောင်မိုက်လှသည်” ကဝိနိ။ ၁၈၆။ ၂၊ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြရာတွင် တူမျှခြင်းသဘောကို ပြသော စကားလုံး။ ကဲ့သို့။ “ဘုရားလောက်ဂုဏ်ကျေးဇူးကျော်စော ခြင်းရှိရာ” သမန်၊ ၈။ ၁၂၉။

လောက် - န / လောက် / ယင်ဥပုပေါက်ပွားသည့် ပိုးကောင် ငယ်။

လောက်ကောင် - န / လောက်ကောင် / [ဥပစာ] သစ္စာမောက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လောက်ကျ - ကြံ / လောက်ကျ / လောက် ကောင် များ ပေါက်ပွားဖြစ်ပေါ်သည်။

လောက်င - နဝိ / လောက်င / ပြည့်စုံသော။ ဝေခြမ်းဆုတ် အနံ့ အစေ့နိုင်သော။

လောက်စာ - န / လောက်စာ / လောက်လေးနှင့် ပစ်ရသည့် ရှိ၊ ဝေးခြောက်အလုံး။ မြေကျက်ခဲလုံး။

လောက်စာလုံး - န / လောက်စာလုံး / လောက်စာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

- ကြိ / လောက်စလုံး / ချုံ၊ နေကို လောက်စာ
 ဖြစ်အောင် အလုံးပြုလုပ်သည်။

လောက်စာအိမ် - န / လောက်စအိမ် / ၁၊ လောက်လေးကြီး
 နှစ်ပင်အလယ်တွင် လောက်စာလုံးထည့်ပစ်ရန် ကြိုးဖြင့်ရက်
 ထားသော အချပ်ငယ်။ ၂၊ လောက်စာလုံး ထည့်ပစ်ရန်
 လေးခွ သားရေကြိုးနှစ်ပင်၏ အစွန် တဘက်တချက်ကို
 တွဲချည်ထားသော သားရေအချပ်ငယ်။

လောက်လေးကိုင်း - န / လောက်လေးကိုင်း / လောက်လေးပစ်
 ရန် ကြိုးနှစ်ပင် တပ်ချည်ထားသည့် သန့်မာသောဝါတ်။

လောက်လေးကန့် - န / လောက်လေးကန့် / ယက်ကန့်ရက်ရာ
 တွင် လေးကွက်ကျား၊ ရှစ်ကွက်ကျားကဲ့သို့ အကွက်ကျ်ဖော်၍
 ရက်ထားသော အဆင်။ ပြင်သွေးညိုပြေး၊ ခွေလောက်လေး
 ကန့်၊ တဘက်ကိုဖြန့်တဲ့လို။ နှစ်ပင်။ ၁၆၄။

လောက်လေးခွ - န / လောက်လေးခွ / အထိပ်နှစ်ဘက်တွင်
 တပ်သော သားရေကြိုး၏ ရှန်းကန်အားဖြင့် လောက်စာ
 လုံးတစ်၍ ပစ်လွှတ်ရသော လေးတမျိုး။ ခွ - န၊ ၅၊ လည်း
 ခွ။

လောက်လက် - ကြိ / လောက်လက် / မငြိမ်မသက်လှုပ်ရှား
 သည်။ “ပုဏ္ဏားခင်မင်၊ သားလိုချင်သလို၊ ရှင်ပင်ကယောက်
 ယက်၊ မလောက်လက်ပါနှင့်။” ဥပက။ ၂၀။

လောက်လက်လောက်လက် - ကြိဝိ / လောက်လက်လောက်လက် /
 မငြိမ်မသက်လှုပ်ရှားလျက်။

လောက်လောက်လားလား - ကြိဝိ / လောက်လောက်လားလား /
 အားကိုးရ လောက်သော အရွယ်ရှိလျက်။ “သားချင်း
 ပေါက်ဖော်ဆို၍ ဤမောင်ကြီးတယောက်၊ လောက်လောက်
 လားလားသာ ရှိတော့ရာ။” သံသွေး။ ၁၄၇။

လောက်လမ်း - န / လောက်လမ်း / ခြင် ဥပပေါက်ဖွားသော
 ခြင်လောင်းပိုးငယ်တမျိုး။ ပိုးလောက်လမ်း။

လောက်လွှဲ - န / လောက်လွှဲ / ၁၊ ခဲလုံးကြီးများကို ရှန်းကန်
 အား တမျိုးမျိုးဖြင့် အဝေးသို့ ပစ်ခတ်နိုင်သော ရွှေးခတ်
 လက်နက်တမျိုး။ ၂၊ တုတ်တံ၏ ကြိုးအပျားတွင် လောက်
 စာလုံးတပ်လျက် အားနှင့် လွှဲပစ်ခြင်းဖြင့် လောက်စာ
 လွှတ်ထွက်၍ လိုရာကိုထိမှန်စေနိုင်သော တုတ်တံတမျိုး။

လောက်လွှဲ

လောက်ဆေပင် - န / လောက်ဆေပင် / လောက်ကောင်များ
 ကို သေစေနိုင်သော လုံပျားသတ္တုအိမ် အခွက်ရှိသည့် ပင်ငယ်
 တမျိုး။

လိုက်

လိုက် - ကြိ / လိုက် / ၁၊ တစ်တည်းသွားရာနောက်သို့ အခြား
 တဦးကသွားသည်။ ၂၊ တစ်တည်းအား အဖော်ပြု၍ အတူ
 သွားလာသည်။ “သင်သည်လည်း လိုက်ခဲ့ပါလော့ဟုဆို၍။”
 သမန်၊ ၁။ ၁၅၆။ ၂၊ တစ်တည်းအောင် နောက်မှပြေး
 သွားသည်။ “သူခိုးပြေး၍ လိုက်သည်။” ၄၊ အလိုဆန္ဒရှိ
 ဘက်ရှိ၍ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ (အပေါ်စား လိုက်သည်၊
 အပျော့လိုက်သည်၊ အချောင်လိုက်သည် စသည်ဖြင့် သုံး
 နှုန်းသည်။) ၅၊ လှည့်လည်သွား လာရသော အသက်မွေး
 ဝမ်းကျောင်းမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သည်။
 (ဇာတ်ထဲလိုက်သည်၊ စစ်ထဲလိုက်သည် စသည်ဖြင့်အသုံးရှိ
 သည်။) ၆၊ ပစ္စည်းလရာတွင် လိုနေသောတန်ဖိုးကို ထပ်မံ
 ဖြည့်စွက်သည်။ ၇၊ လိုနေသည့်ကို ထပ်မံဖြည့်သည်။ “သူ
 ကြီး ဟင်းထိုက်ခိုင်းသလို။” ပုံ။ ၈၄။ ၈၊ လျော်ကန်သင့်
 မြတ်အောင်ပြုသည်။ “အခန်းအရေအတွက်ကိုထိုက်၍ အိမ်
 လခ ပေးရသည်။” ၉၊ (မျိုးရိုးအတိုင်း) တူညီစွာဖြစ်သည်။
 “သူ၏စာရှိသည့် ပခင်ကိုထိုက်သည်။” ၁၀၊ အဆင်ပြေ
 သည်။ တက်ညီသည်။ “ခင်ဗျာလို လူတယောက်နဲ့ နုနုဟာ
 အင်မတန်ထိုက်တာဘဲ။” နုနု။ ၁၀၃။ ၁၁၊ အမှတ်ထား
 သည်။ မှတ်ယူသည်။ “မေမေကလည်းလူကို ခလေးကလေး
 ထိုက်လို့။” ဆောင်း။ ၂၅။ “ငါနဲ့ဆိုင်တာထိုက်လို့။” တွေ။
 ၃၉။ ၁၂၊ နည်းတူ၊ ယဟတူ၊ အသွင်တူဖြစ်ပါသည်။
 “ပြကြည့်နဲ့ ထိုက်နေသော လက်ချောင်းကလေး များမှာ
 လည်း။” ဂန္ဓ။ ၁၇၄။ ၄၇၀။

- စည်း/လိုက်/ ၁၊ ကြိယာဆောင်ရွက်မှု ပြီးမြောက်ခြင်း
 ကိုပြသော စကားလုံး။ “ပခွင်သွားကို အချိန်သွင်း၍ပေး
 ထိုက်၏။” သမန်၊ ၃။ ၁၂၂။ ၂၊ တစ်ထက်ပိုသော အပြု
 အမူကို အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ပြုလုပ်ခြင်း ထင်ရှားစေလိုရာ၌
 သုံးသောစကားလုံး။ “အတောင်ကလေးခါလိုက်လည်ကလေး
 ညီတထိုက်နှင့်။” စိုး။ ၁၂၈။ ၃၊ ထိုက်တုန်းစေခိုင်းခြင်းကို
 ဖော်ပြလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ “စားလိုက်ပါအုန်း။
 ဖြန်ဖြန်ယူလိုက်။” ၄၊ ကြိယာ၏ လွန်ကဲမှုသဘောကိုပြသရာ၌
 သုံးသော စကားလုံး။ ဂန္ဓာရုံပျံ၊ သင်းရနုမြူ။ မွေး
 ထိုက်ပုံတလေ။ စကြာရှင်။ ၁၄၀။ ၅၊ အရာဝတ္ထု၏အရွက်
 အဝိုင်းအတိုင်းဖော်ပြရာတွင် သုံးသောစကားလုံး။ (အရှင်
 လိုက်၊ အကောင်လိုက်၊ အလုံးလိုက်၊ အစုလိုက်၊ အုပ်လိုက်၊
 ထုလိုက်စသည် အသုံးရှိသည်။)

လိုက် - န / လိုက် / အသုတချရာတွင် အလောင်းတင်သော

အဆင်အယင်ပါသည်စင်။ ယာယီ။ “လူများ သေတဲ့အခါမှာ လိုက်မှာဆင်ဘို့ရန် ပုဂံအမျိုးမျိုး။” သာဓက။ ၃။ ၁၃။
လိုက်ကာ - န / လိုက်ကာ / အလင်းကို ကာကွယ်ရန်ဖြစ်စေ၊ အခန်းကို ခြားရန်ဖြစ်စေ အဆိုပြုသည့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော အကား။

လိုက်ချီး - န / လိုက်ချီး / အေးသော ကုန်းမြင့်အေတွင် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသော အခွံပါးနှင့် ခြူးသောအသားဖြူ ပါရှိ၍ အရသာချိုသော အသီးသီးသည် ပင်စောက်စာမျိုး။ (ယင်းအပင်၏အသီးကို နှင်းသီး၊ တရုတ်ဆီးသီး၊ လေချူသီးစသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

လိုက်ချီး

လိုက်စား - ကြံ / လိုက်စား / ၁။ စွဲစွဲမြဲမြဲ သင်ကြားဆည်းပူးလေ့လာသည်။ “ဂီတသင်္ကဏ် လိုက်စားလာကြောင်း ထင်ရှားပေ၏။” စာသမိုင်း။ ၁၆။ ၂။ အလိုအနုမ္မိရာကိုစွဲ၍ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ “အပျော်အပါးနဲ့နဲ့လိုက်စားတတ်ပါတယ်။” ကိုယ်တွေ့။ ၁၁။ ၃။ တရားမျှတမှုရှိပုံ တတက်တက်သို့ ပါးသည်။ တစ်တစ်နားတက်သို့ ပါသည်။ “ဘုရင်ခံ၏အကြိုက်ကိုလိုက်စားဘဲ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏အကျိုးကိုသာကြည့်၍” သုဓဇ။ ၂၆၅။ “မျိုးမတ်တို့လည်း လိုက်စားသောတူ၏။” မွန်။ ၁၅။

လိုက်တမ်းပြေးတမ်း - န / လိုက်တန်းပျေးအန်း / ကလေးတရကပြေး၍ ကလေးတယောက်ကလိုက်ကာ လိအောင်မိအောင် ဖမ်းရသော ကစားနည်း။

လိုက်နာ - ကြံ / လိုက်နာ / ပြောဆိုဆုံးမချက်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေစသည်တွင် ညွှန်သည့်အတိုင်း နှာခံဆောင်ရွက်သည်။

လိုက်ပါ - ကြံ / လိုက်ပါ / ၁။ လိုက် - ကြံ၊ ၂။ နှင့်အတူတူ။ ၂။ ယာဉ်ရထားစသည်တွင်စီးနင်းသွားသည်။ “တနင်္ဂနွေရက် ရထားဖြင့် မန္တလေးသို့ လိုက်ပါသွားသည်။”

လိုက်ပို့ - ကြံ / လိုက်ပို့ / ၁။ တစ်တည်း စတင်ထွက်ခွာ သွားရာအထိ အတူသွား၍ နှုတ်ဆက်သည်။ ၂။ တစ်တည်းသွားလာရာတွင် ခရီးဆုံးအထိ ကူညီစောင့်ရှောက်ကာ အတူသွားသည်။ “သားများကို ရပ်ဝှင်သို့ လိုက်ပို့သည်။”

လိုက်ပြေး - ကြံ / လိုက်ပြေး / မိသားစုဝင်တို့ သူ မသိစေပဲ ဖိစိုက်ရည်သူ တစ်တည်းနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် အတူထွက်သွားသည်။

လိုက်ပွဲ - န / လိုက်ပွဲ / အစားအစာ ကျွေးမွေးရာတွင် ထပ်မြည့်ရန်အတွက် အရန်သင့်ဆောင်ထားသော စားဖွယ်။

လိုက်မက် - နဝိ / လိုက်မက် / ဟပ်စပ်အဆင်ပြေသော။ အတွဲအဖက် ပြေညီသော။ “မာတောင်သည့် ကိုယ်နေဟန်မှာ စီးထားသည့် ခွာမြင့်ခေါက်ဖန်ဖြင့် လိုက်မက် လှသည်။” ရွှေစင်။ ၁၆၅။

လိုက်လေ - ကြံဝိ / လိုက်လန် / ၁။ တစ်တည်းနှင့်အတူပါ၍ လှည့်ပတ်သွားလာလျက်။ “ဧည့်သည်တော်များကို ပြပို့အတွင်း လိုက်လေပြသသည်။” ၂။ တစ်တည်းနောက်သို့ ထက်ကြပ်လိုက်လျက်။ “ဟကမတ်လည်း ဆင်မြင်းလူသူတို့ကို လိုက်လေ့့ပက်၍။” ကုလား။ ၃။ ၃၆။

လိုက်လျော - ကြံ / လိုက်လျော / သူတပါး၏ အလိုအနုအတိုင်း ပြုသည်၊ ဖြစ်စေသည်။ အလိုသို့ ပါသည်။

လိုက်လျောညီထွေ - ကြံဝိ / လိုက်လျောညီထွေ / တစ်တစ်နှင့် ဟပ်စပ်ပြေလည်စွာ။ သင့်မြတ်လျော်ကန်စွာ။ မဆန့်ကျင်ပဲလျက်။

လိုက်သံ - န / လိုက်သန် / သံချပ်တိုင်းသည်ကို ဖြည့်ဆိုသော သံချပ်သွား။ တစ်တည်း သီဆိုသည်ကို ဖြည့်ဆောက်၍ ဆိုပေးသော သီဆိုမှု။

လက်

လက် - န / လက် / [ဗေဒင်] မွေးဖွားချိန်တွင် ကောင်းကျင့်နှင့် နေထောက်ရှိရာကို ပြသော ဗြဟ္မစိမ့်။ (ဇာတာခွင်၌ နေရှိရာ ရာသီခွင်အိမ်ကွက်တွင် “လ” ဟု မှတ်သားထားလေ့ရှိသည်။)

လက်အိမ် - န / လက်အိမ် / ဇာတာ၌ “လ” အမှတ် ပြသော ရာသီခွင်။

လင်

လင် - န / လင် / မိန်းမ တစ်စုံတယောက်၏ အိမ်ထောင်ဖက် ယောက်ျား။ ခင်ပွန်း။

လင် - နဝိ / လင် / မပြတ်မလတ် ပြည့်စုံကုံလုံသော။ လိုအပ်သော အခြေအနေသို့ ပြည့်မီထောက်ရှိသော။ (လလင်၊ စုံလင်၊ စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။) “ကန်နှင့်လယ်ပြင်၊ မပြတ်တင်သည်၊ ခေလင်ကံကျွေး။” ကိုး* နိဂုံး။ ၆။ “အရည်လင်လျှင်၊ သံသေလုံးကိုခပ်လေ။” လောအင်။ ၄၀။

လင်ကိုယ်မယား - န / လင်ကိုယ်မယား / သားသမီးမရှိသော လင်နှင့်မယား နှစ်ယောက်တည်းအဖြစ်။

လင်ကောင်ပေါ် - ကြံ / လင်ကောင်ပေါ် / တိတ်တိတ်ပုန်းကိုယ်နိမ့်သော အမျိုးသမီးအတွက် လင်အဖြစ် တရားဝင် ညွှန်ပြန်သည့် ထင်ရှားသို့လာသည်။

လင်ကောင်ပိုးရက် - န / လင်ဂေါင်
ဗိုဇ္ဇာ / ညတွင် ကျက်စားလေ
ရွှေသော၊ အထိစားစွာ ဟစ်အော်
တတ် သည်။ ဦး ခေါင်း ကြီး ကာ
လည်ပင်းတိုပြီး ခြေထောင်ရှိသော
ငှက်ငယ်တမျိုး။ မိန်းကောင်။

လင်ကောင်ပိုးရက်

လင်ကောင်ဖမ်း - ကြံ / လင်ဂေါင်
ဖန်း / ယောက်ျားတစ်ဦးအား
လှည့်ပတ် ပြားသောခြင်းအား
ဖြင့် မိမိလင်ဖြစ်အောင်အားထုတ်
သည်။

လင်ကြီး - န / လင်ဂျီး / တရားဝင်ယူသည့် လက်ဦးလင်။ (လင်
ငယ်နှင့် ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်သည်။)

လင်ကွာမယားကွာမှု - န / လင်ကွာမယားကွာမှု / လင်နှင့် မယား
တို့ လင်ခန်းမယားခန်းပြတ်စီရန် ကွာရှင်းမှုကိုစွဲ။

လင်ခန်းမယားခန်း - န / လင်ဂန်း မယားဂန်း / လင် မ ယား
အဖြစ် တရားဝင်ပေါင်းသင်းနေထိုင်သော အဖြစ်အနေ။

လင်ငယ် - န / လင်ငယ် / လင်ကြီးရှိပြီးလျှင် နောက်ထပ်ယူ
သောလင်။

လင်ငယ်နေ - ကြံ / လင်ငယ်နေ / မယားဖြစ်သူက 'တရားဝင်
လင်ဆင်ရှား၍နေလျက်နှင့်အခြားယောက်ျားတဦးတယောက်
နှင့် ကျူးလွန်သင့်နေသည်။

လင်ကောင်းသားစကား - န / လင်စကား သားစကား / မိန်းမ တို့
အချင်းချင်း အိမ်ထောင်ပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆို
ဆွေးနွေးသော စကား။

လင်စောင် - န / လင်စောင် / လင်မြောင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လင်စိတ်သားစိတ် - န / လင်စိတ်သားစိတ် / လင်ယောက်ျားနှင့်
နေထိုင်လိုသော အတွေးဆန္ဒ စသည်။ (လင်စိတ်သားစိတ်
ကူးသည်။ လင်စိတ်သားစိတ် ကုန်သည် စသည်ဖြင့်သုံးနှုန်း
သည်။)

လင်စုံမယားဖက် - န / လင်စုံမယားဖက် / လင်နှင့် မယားအစုံ။
“သမီးထော သမက်ပါ လင် စုံမယားဖက်ကို သူ့အိမ်တွင်
လက်ခံထားပေသည်။” မြတ်ဝ၊ ၇၊ ၄၊ ၁၂။

လင်ညီအစ်မ - န / လင်ညီအစ်မ / ညီအစ်ကိုမျှား၏ မယားမျှား
အချင်းချင်း တော်စပ်ပုံ။

လင်တန်း - န / လင်ခါယူး / ၁၊ လင်ရလိုခြင်း သို့ မဟုတ်လင်နှင့်
ပြန်ပေါင်းလိုခြင်းတို့ကြောင့် စိတ်ထော ဂါ ဖြစ်နေသူ။
၂၊ [ဥပမာ] လင်ရလိုစိတ် ပြင်းပြသောမိန်းမ။

လင်တောင် - ကြံ / လင်တောင် / လင်ရရန် လျှပ်ပေါ်
လော်လည်စွာ ပြုလုပ်သည်။

လင်နီမင် - န / လင်နီမင် / ထိခိုက်ထောင်ရမ်းနာ၊ အကိုက်အခဲ
တို့အတွက် အသားအရည်ပေါ်တွင်လိမ်းရသည့် လိမ်းဆေး
ခဲ။ [လိပ်]

လင်နေ - ကြံ / လင်နေ / မိန်းမတစ်ယောက် အိမ်ထောင်ပြု
သည်။ လင်သားနှင့် ပေါင်းဖက်နေထိုင်သည်။

လင်နေသားမွေး - န / လင်နေသားမွေး / မိန်းမအိမ်ထောင်သည်။
“ဤဇနပ်၌ လင်နေသားမွေးများ ညဉ့်အိပ်သည့်နေ့ မနေရ။”

လင်နောက်ထိုက် - ကြံ / လင်နောက်ထိုက် / မိဘ အုပ်ထိန်းသူ
မသိစေပဲ မိန်းမကလေးက မိမိချစ်သူနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်
ရန် လိုက်ပါလွှားသည်။

လင်ပါ - နဝိ / လင်ဗာ / ယဝင်မယားနှင့်ရသော။

- န / လင်ဗာ / ယဝင်မယားနှင့်ရသော (အများအား
ဖြင့် ဖခင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုရာ အတူလိုက်၍ နေထိုင်
သော) သားသမီး။

လင်ပြောသားပြော - န / လင်ပြောသားပြော / မိမိလင်သား
ကဲ့သို့ ပိုင်စိုးပိုင်နှင်း ပြောဆိုခြင်း။

လင်မန်း - န / လင်မန်း / အနားပတ်ပါသော၊ အများအားဖြင့်
ဝိုင်းသောသဘောပြား။ (ကြေးလင်မန်း၊ ရွှေလင်မန်း၊ ကြေး
ရည်သုတ်လင်မန်းစသည် မှီသည်။)

လင်မနစ် - န / လင်မနစ် / ပွင့်ရှိက် အထည်ချော တမျိုး။
[လိပ်]

လင်မနစ် - န / လင်မနစ် / ရွှေကပ်၊ လိမ္မော် စသည့်အရည်
သို့ မဟုတ် ယင်းကဲ့သို့ သောအရောင်၊ အနီနှင့် ပြုလုပ်ထား
သော အဖျော်ရည်တမျိုး။ [လိပ်]

လင်မယား - န / လင်မယား / အိမ်ထောင်ဖက် ယောက်ျားနှင့်
မိန်းမတို့၊ တော်စပ်ပုံ။

လင်မြောင် - န / လင်မြောင် / တရားဝင်လင်ရှိလျက်နှင့် လင်
ကဲ့သို့ တိတ်တဆိတ် ဆက်ဆံနေသော အခြားယောက်ျား။
လင်စောင်။ လင်ငယ်။

လင်ယူ - ကြံ / လင်ယူ / ယောက်ျားတစ်ဦးနှင့် တရားဝင်
လင်အဖြစ် သင့်နေသည်။ (မိန်းမတစ်ဦး) အိမ်ထောင်
ပြုသည်။

လင်ယောက်ျား - န / လင်ယောက်ျား / လင် - န၊ နှင့်
အတူတူ။

လင်ရ - ကြံ / လင်ယု / (မိန်းမတစ်ဦး) အိမ်ထောင်သည်
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။

လင်ရှိမယား - န / လင်ရှိမယား / တရားဝင်လင်ရှိနေဆဲမိန်းမ။

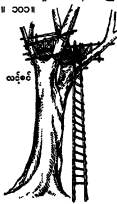
လင်ထုဖက် - န / လင်ထုဖက် / ယောက်ျား တဦးတဦးကို
အိမ်ထောင်ဖက်ပြုရန် ပြင်းဆိုင်ကြိုးစားသူမိန်းမအချင်းချင်း
ဆက်စပ်ပုံ။ မိမိလင်ယောက်ျားကို ရရန် ကြိုးစားနေသော
အခြားမိန်းမ။

လင်ဝတ် - န / လင်ဝတ် / လင်သားက မယားဖြစ်သူအပေါ်
ပြုကျင့်အပ်သော ဝတ္တရားငါးပါး။ (၁) မိမိမယားအား
မထိမမြင် နိုင်လိမ့်မည်ထက် မပြောမဆိုခြင်း။ ၂၊ ရှာဖွေ
ရသမျှပစ္စည်းတို့ကို အကုန်ပေးအပ်ခြင်း။ ၃၊ မိမိ မယားမှ
အခြားသော မိန်းမတို့၌ မကျူးလွန် မဖောက်ပြားခြင်း။
၄၊ အဝတ်အစား အဆောင်အယောင်တို့ကို ပေး၍မြှောက်
စားခြင်း။ ၅၊ ချစ်မြတ်နိုးသောစိတ်နှင့် ကြင်နာယုယခြင်း။
(မထိမမြင်၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမယား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊
မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင်လင်းကျင့်ရာ။)

လင်သား - န / လင်သား / လင် - န၊ နှင့် အတူတူ။
လင်္ကာ - န / လင်ဂါ / လေးလုံးတပါး ဖွဲ့နွဲ့ထားသော ကဗျာ
တမျိုး။

လင်

လင် - ကြိ / လင် / စောင့်ကြိုသည်။ ဆိုင်းစံမျှော်ရှုသည်။
“ထရတ်လည်း၊ ရုံးညီထွက်၊ ခက်ဆင်လျက်။” မင်းရွှင်။ ၅။
လင် - စည်း / လင် / ခ၊ ကြိယာ ကြိုတင်ပြုမှု ဖြစ်ပျက်သည်
ကို ပြသောစကားလုံး။ (သွားနှင့် လာနှင့်တွင် ပါသော
“နှင့်”နှင့်အနက်တူသည်။) “မြို့အဝင် တံခါးစရပ်တွင် နား
လင့်၏။” ကိကျတ်။ ၁၉။ ၂၊ အမိန့်ပေးစကား၊ စေခိုင်း
စကားစသည့် ကြိယာအဆုံးတွင် ဖြည့်သော စကားလုံး။
“လာလတ်တုံပေ၊ မကြာစေစေ” ဝေပျို့ * ၂၃၄။
လင် - န / လင် / မုဆိုး၊ ကင်းစောင့်စသည်တို့၊ စောင့်ကြည့်
ရန် အမြင်တွင်ဆောက်လုပ်ထားသောစင်။
လင်္ကာစား - သပ် / လင်္ကာစား / ရှေ့ ဝါကျကို နောက်ဝါကျနှင့်
ဆန့်ကျင်ဘက် အနေဖြင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။
“မောင်တကျိပ်ပင် မှီလင်္ကာစား လင်မရှိသော မိန်းမသည်
အချည်းနှီးတည်း။” ဝေဘတ်။ ၁၀၁။
လင်္ကာစား - ကြိ / လင်္ကာစား / အထူး
တလည် မျှော် ငှ် စောင့် စား
သည်။ “ဆိတ်စာ သ နှာ၊
ခပ်မြန်မြန်ကြားပါမှ၊ လင်္ကာစား
တုံသု၊ သည်က လှ၊ အပူဇး
ရပါတော့မည်။” စိန်။ ၂၉။
လင်္ကာစင် - န / လင်္ကာစင် / လင် -
န၊ နှင့် အတူတူ။

လင်း

လင်း - နဝိ / လင်း / ၁၊ အမှောင်လုံးဝကင်းစင်သော။ အလင်း
ရောင်ထွန်းပသော။ ၂၊ အတားအဆီးမရှိသော။ အနှောင့်
အယှက် ကင်းသော။ “ရင်မလင်း၍၊ ခံတွင်းကျိကျိ၊ ချိုခါး
ရှိမှ။” စာပျို့။ ၁၉၁။
- ကြိ / လင်း / ၁၊ နံနက်ကာလသို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသည်။
“လင်းစင်ဖိုသောက်၊ ရောက်လတ်သောအခါ။” ကိုး* ၁၃။
၂၊ ဖွင့်ဟပြောဆိုသည်။ ရှင်းလင်း ဖော်ပြသည်။ “ဘယ်ပုံ

ဘယ်နည်းနှင့် သေမည်ဆိုသဟာ တဆိတ်လင်းတော်မူကြပါ
လို့ ဆိုပါသည်။” ထောင့်ည။ ၁၆၆။
လင်းကင်း - န / လင်းကင်း / ခားသွား၏ထိပ်လျားတွင် လခြမ်းပုံ
ပိုက်ခွက်ထားသော ခားရွည်၊ ခားလွယ်တမျိုး။ (မူလက
ကချင်အမျိုးသားတို့ ပြုလုပ်သည်။)
လင်းကျင်း - ကြိ / လင်းကျင်း / ရှင်းလင်းပြောဆိုသည်။ “အထပ်
ထပ်တတ်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်ကို မရှင်း၍ လင်းကျင်း
တော်မူမှ သိရပါမယ်ဘုရား။” စပယ်။ ၃၁။
လင်းကြက် - န / လင်းကျက် / နံနက်အလင်းရောင် လာချိန်တွင်
တွန့်သောကြက်။ “လို့ နောက်တရက်၊ လင်းကြက် အတွန့်
တွင်။” ကပ်နီ။ ၇၇။
လင်းကွင်း - န / လင်း / ကြွေးပြားစိုင်းနှစ်ချပ်၏ အလယ်
ခွက်၌ကြိုးတပ်၍ ကပ်လျက်ကိုင်ကာအချင်းချင်းဖိုက်ခတ်ဘီး
ရသော တူရိယာ တမျိုး။
လင်းချင်း - ကြိ / လင်းချင်း / လင်းကျင်း - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
လင်းဆွဲ - န / လင်းဆွဲ / စောက်ထိုးဆွဲ၍ နားနေတတ်ပြီး ည
အခါ ပျံသန်း အစာရှာတတ်သော အရေပါးတောင်ပံရှိသည့်
ငှက်တမျိုး။ (လင်းနီ ထက် အရွယ်ကြီးသည်။) “သန်းခေါင်
သန်းလှ၊ ရင်ခွံလျက်၊ လင်းဆွဲလင်းသက်၊ သွေးစက်စက်က။”
ဘလ္လာ* ၁၇။
လင်းဆွဲ - န / လင်းဆွဲ / လင်းမြီးဆွဲ - န၊ နှင့် အတူတူ။

လင်းဆွဲ

လင်းတ - န / လင် / လင်းချိ / ဦး
ခေါင်းမြှောင်၍ လည်ပင်းရှည်
ပြီး ကောင်ကင် အမြင့်တွင်
ပျံ့ဝဲကာ မြေပေါ်ရှိ အသေ
ကောင် ပုပ်များ ကို ရွာ ဖွေ
စားသောက်လေ့ရှိသည့် ငှက်
ကြီးတမျိုး။ (လင်းတ နှုတ်
သီးရွည်၊ လင်းတ ကျောပြူ။
လင်းတပါးနီ ဟူ၍ အမျိုးမျိုး
ရှိသည်။)
လင်းတခိုင်ခိုင် - ကြိ / လင်းတခိုင် / မိုင် / [ဥပစာ] စိတ်ပျက်လက်ပျက်
ဖြစ်ကာ ငိုငေးသည်။
လင်းနေ - န / လင်းနေ / ရေစိုစွတ်စရာမြေ၌ ရှင်သန်ပေါက်ဖွား
လေ့ရှိသော၊ အနံ့ပြင်း ဥမြစ်ရှိသည့် ရွက်ဖတ် အူတိုင်ရှိ

လင်းတ

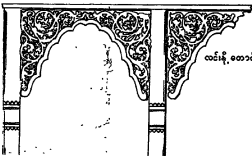
ဆေးဟက်ဝင် အပင်ငယ်တမျိုး။ (လင်းလေဟုလည်း ခေါ်သည်။)

လင်းနီ - န / လင်းနီ / မှောင်မည်းသောသစ်ခေါင်း။ တိုက်ဆိုတိုက်ပျက်။ လိုက်ကွ စသည်တို့တွင် တွယ်ကပ်နေကာ ညဘက်တွင် ပျံသန်းအစာရှာတတ်သော အရေပါးအတောင်ရှိသည့် ငှက်ငယ်တမျိုး။ (လင်းဆွဲထက်ငယ်သည်။)

လင်းနီ

လင်းနီ ချေး - န / လင်းနီ ချီး / လင်းနီ ကောင်များ စွန့်သည့် အညစ်အကြေးစု။ (မြေညှာစာအဖြစ် အသုံးပြုရသည်။)
လင်းနီ တောင် - န / လင်းနီ ခေါင် / မထွပ်၊ တန်ဆောင်း စသည်မှတ်များတွင် အထက်နဖူးစည်းနှင့် တိုင်လုံးဆက်စပ်ရာ တောင့်၌ မွမ်းမံတပ်ဆင်သော တောင့်ပန်းပြား။

လင်းနီ တောင်

လင်းပါး - ကြို / လင်းဗား / ရှင်းလင်းကွဲပြားအောင် ဖော်ပြသည်။ ရှင်းလင်းပြောဆိုသည်။ “စာဆိုတော်မင်း လင်းပါးတော်မူပါမှ သိရမှတ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်းပါ။” နှောင်း၊ ၅၅။
လင်းပက် - န / လင်းပက် / မြစ်ချောင်းစသည်၌ ခေတ်မီ ကမ်းစပ်တွင် ငါးဖမ်းရာ၌ အသုံးပြုသောဆွဲကိတ်တမျိုး။ “ရေနက်ကလည်း နေရသေး။ လင်းပက်ကိုလည်း စိုက်ရသေး။” ပုံ။
လင်းပိုင် - န / လပိုင် / နှုတ်သီးပိုင်း၌ ရေယက်နှင့် အမြီးနှစ်ခွံရှိပြီး ရေပေါ်တွင် အသက်ရှူတတ်သော၊ အပူပိုင်းဒေသပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင်ကျက်စားသည့် ရေသတ္တဝါတမျိုး။

လင်းပိုင်

လင်းပြာ - န / လင်းပြာ / ချိုးလင်းပြာ - န။ နှင့် အတူတူ။
လင်းမွန် - ကြို / လင်းမွန် / [သစ်တော] သစ်တောတွင်းရှိ သစ်ပင်ကောင်းများကို အနှောင်းအဟက်ဖြစ်စေမည့် အခြားအပင်များကို ခုတ်လှဲဖယ်ရှားသည်။

လင်းမြီးဆွဲ - န / လင်းမီးဆွဲ / လွင်တီး ပြင်နှင့် ချုံဖတ်များတွင် ကျက် စား လေ့ ရှိသည့် အရောင် မည်းနက်၍ အမြီးရှည်နှစ်ခွံရှိသော ပိုးမွှားစားငှက်တမျိုး။ (လင်းဆွဲ၊ ငှက်တော်၊ မီးတောင်ပိုနက်ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

လင်းမြီးဆွဲ

လင်းမြွေ - န / လင်းမွေ / အလျားရှည်၍ အကွက်အစင်း မရှိချောမြောင်သောမြွေတမျိုး။

လင်းယဉ် - န / လင်းယဉ် / လေ့ကို လေအားဖြင့် ရွေ့စေရန် ထုလွှင့်ထားသော ရွက်။ “မလွှင့်မခပ်၊ မတတ်ကြိုးလျား၊ တွန့်စား၊ မယဉ်၊ လင်းယဉ်မဟက်။” ကဝိမဏိ* ၄၄။

လင်းယုန် - န / လင်းယုန် / ပိုးမွှား၊ ဖားနှင့် ငှက်များကို ရွာမွေ ထိုးသုတ် စားသောက် လေ့ ရှိ၍ မြင့်မားစွာ ပျံဝဲနိုင်ပြီး အမြင်အားကောင်းသော နှုတ်သီးကောက်ငှက်ကြီး တမျိုး။

လင်းယုန်

လင်းရှူး - န / လင်းယူး / ရေချိုး ကျက်စားတတ်သော ငှက်နှုတ်သီးကဲ့သို့ ရှည်ထွက်ပြီး အမြီးသွယ်၊ အဖျားခွံ၌ သွားစွယ်များ ဘေးသို့ ကားထွက်နေသော အနက်ရောင် ငါးကြီး တမျိုး။ လပိုင် - န / လည်းခွ။

လင်းလေး - န / လင်းလေး / မြားဖြင့်ပစ်ရသောကြိုးတချောင်းတပ်လေး။

လင်းလင်းချင်းချင်း - န / လင်းလင်းချင်းချင်း / အလင်းရောင်လုံလောက်သောနေရာ။ “အမှောင်ထဲတွင် ရှေးမည့်အစား လင်းလင်းချင်းချင်းများ ထွက်ရေပါ။”

- ကြိဝိ / လင်း လင်း ချင်းချင်း / [ဥပစာ] ထင်ရှားမြင်သာ သိသာစေလျက်။ “အသိဉာဏ်တွင် လင်းလင်းချင်းချင်း ထင်နိုင်မြင်နိုင် ထိုထွင်းနိုင်အောင်။” အဟာရ။ ၅၁။

လင်းလပ် - န / လင်းလတ် / ညှစ်ခါ လရောင်ကြောင့် ရေပြင်ဟုထင်မှတ်ရသည့် သဲသောင့်ပြင်၊ မြေပြင်စသည်။

လင်းလွန်း - န / လင်းလွန်း / အရွက်အုပ်ဆိုင်၍ အပူငယ်များ အဆုပ်လိုက်ပွင့်တတ်သော ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။

လင်းလျှပ် - န / လင်းလဟတ် / လင်းလပ် - န။ ရှ။

လင်းလွှား - န / လင်းလွှား / ၁။ လယ်ယာစသည်၌ စိုက်ပျိုးပြီး အကွက်ဖြစ်ကြောင်း သိသာစေရန် တံခွန်ကဲ့သို့ အမှတ်အသား တခုခုကပ်၍ စိုက်ထူထားသောတိုင်။ “ရေတွင်းရေကန်၊ မကျန်တံတား၊ လင်းလွှားကြိုးတန်း၊ ပျံသန်းယုန်နို့။” အနုမဏိ။ ၂၁။ ၂။ လောက်လေး။

လင်းဝက် - န / လင်းဝက် / ညဉ့်
အချိန်တွင် လွင်တီးမြင့်၌ ကျက်
စား၍ သစ်ခေါင်းများတွင် နေ
လေ့ရှိသော ဗျိုင်းအမျိုးအစား
ဝက် နှုတ်သီးရည်ချွန်းသော ငှက်
တမျိုး။

လင်းအားကြီး - န / လင်းအားကျီး /
မိုးလင်းလူနီးအချိန်။

လင်းဝက်

လိင်

လိင် - န / လိင် / ခ၊ ဖို၊ မ အင်္ဂါဇာတ်။ ၂။ ဝေါဟာရစကား
လုံးများကို ဝိဘတ်သက်ပုံခြားနားမှုအရ အမျိုးအစား ခွဲခြား
သတ်မှတ်ချက်တမျိုး။ (ဣတ္ထိလိင်၊ ပုလ္လိင်၊ နပုလ္လိင်၊ အန
ပုလ္လိင်ဟူ၍ ကွဲပြားသည်။ ဥပဓမ္မဘာသာအချို့နှင့် ပါဠိ
ဘာသာတွင်သာရှိ၍ မြန်မာဘာသာ၌ အထူးမတွေ့မြင်ပေ။)
၃။ သာမဏေများကျူးလွန်လျှင်သာမဏေအသွင်မှလျော့ကျ
၍ လူအဖြစ်သို့ ရောက်စေနိုင်သော သိက္ခာပုဒ်အယပါး။

လိင်ကျ - ကြိ / လိင်ကျ / ရှင်သာမဏေတို့ လိင်ဆယ်ပါးကျူး
လွန်ခြင်းကြောင့် သာမဏေတစ်ယောက်လျော့ကျ၍ လူအဖြစ်သို့
ရောက်သည်။

လိင်ပညာ - န / လိင်ပျဉ်ညာ / လူတို့၏ ဖိုမ သဘာဝ အပြုအမူ
အလေ့အထတို့ကို သုံးသပ်လေ့လာသောအတတ်။

လိင်ပြန် - ကြိ / လိင်ပြန် / ရှင်သာမဏေတစ်ယောက် လူအဖြစ်သို့
ကူးပြောင်းသည်။ လူထွက်သည်။

လိင်ပွဲ - န / လိင်ပွဲ / အဖိုသတ္တဝါတို့၌ မျိုးဗီဇထုတ်လုပ်ရာ
ဖြစ်၍ လိင်အင်္ဂါအရင်း၌ ပြင်ပသို့ တွဲလျားကျနေသော
အကျိတ်လုံး။ ကပ်ပယ်အိတ်။ ငွေ့စေ့။

လောင်

လောင် - ကြိ / လောင် / ခ၊ မိစ္ဆမြိုက်သည်။ မီးသွေးပြာ
အဖြစ်သို့ ရောက်စေသည်။ “တဲမိုးအလုံး၊ ဟုန်းဟုန်းတောက်
မှု၊ လောင်လေ၏။” ထွေ။ ၅၆။ ၂။ အပူရှိန်ပြင်းစွာ ထိတွေ့
၍ ပကတိအခြေ ပျက်ပြားထိခိုက်သည်။ (ငရဲမီးလောင်နေ
လောင်၊ အနာလောင် စသည်ဖြင့်သုံးသည်။ ခရုကြောင့်
နှမ်းနယ် ဖိုပျက်ဆုံးလည်း ခရုလောင်သည်ဟုသုံးသည်။)
၃။ အရောင်စူးစွာ ထွန်းတောက်သည်။ “နေသူရိန်ရောင်၊
လင်းလင်းလောင်သို့။” ဗိမာန်* ၁၂။ ၄။ [ဥပစာ] ပူပန်
ခြင်းဖြစ်သည်။ (မီးနှင့်တင်စားသော အရာတို့နှင့် ဟူ၍တွဲ
သုံးလေ့ရှိသည်။) “ရာဇမီးလောင်သည်ဟူလို။” စတု။ ၈။

၁၄၃။ ၅။ [ဘန်း] ဆူပူကြိမ်းမောင်းသည်။ “မင်းလျှောက်လည်
နေဟင် အိမ်က လောင်နေသေးမယ်။”

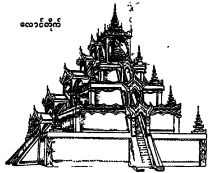
လောင်ကျွမ်း - ကြိ / လောင်ကျွမ်း / မိစ္ဆမြိုက်သဖြင့် ပကတိ
သွင်ပြင် ပြောင်းလဲပျက်စီးသည်။ “မီးသွေးအဖြစ်သို့ ရောက်
သည်။”

လောင်ဂျီတွတ် - န / လောင် ဂျီ တွတ် / ကမ္ဘာလုံး တပတ်ကို
၃၆၀ ဒီဂရီအဝတ်အားဖြင့်စိတ်၍ တောင်မြောက်မြောက်ဆွဲထား
သောမျဉ်း။ [လိပ်]

လောင်စာ - န / လောင်စာ / ခ၊ အစွဲလွယ်တကူ မီးလောင်စေ
နိုင်သော ဝတ္ထုပစ္စည်း။ ၂။ အပူစွမ်းအင် ထုတ် ထုထွင်
လောင်မြိုက်စေရသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်း။ (ထင်း၊ မီးသွေး၊ ရေနံ၊
ဓာတ်ငွေ့ စသည်။)

လောင်ဆိုက် - န / လောင်ဆိုက် / ဘန်းကြီးပျံ၌ မီးသင်္ဂြိုဟ်ရန်
အလောင်းတင်သည့်စင်ပါသော ပြင်ဆင်တံတမျိုး။

လောင်ဆိုက်

လောင်မီး - န / လောင်မီး / ခ၊ မီးကြိုး - န၊ နှင့် အတူတူ။
၂။ ဓာတ် သဘောအရ ဖြစ်လာသော အဟုန်ပြင်းသည့်
မီးတောက်မီးလျှံ။ ၃။ စပါးပင်အရွက်များ၌ပါခြောက်သွေ့
ကာ အပင်ကြုံလုံစေသော ပင်ဖျက်မိုးတမျိုး။

လောင်မီးကျ - ကြိ / လောင်မီးကျ / ခ၊ မီးကြိုးပစ်သည်။ မီး
ကြိုးပစ်၍ မီးစွဲလောင်ကျွမ်းသည်။ ၂။ စပါးပင်များတွင်
လောင်မီးမီး စွဲကပ်သည်။

လောင်ဆင်းရေ - န / လောင်ဆင်းရေ / တောမီးလောင်ထား
သည့်အေးကို မိုးဦးကာလ၌ တိုက်စားစီးဆင်းလာသည့် ပြာနံ့
မီးသွေးနံ့ပါရှိသောရေ။

လောင်း

လောင်း - ကြိ / လောင်း / ခ၊ အရည်၊ ရေစသည် သွန်းချ
သည်။ ၂။ ထပ်မံထပ်လောင်းသည်။ ခြည့်စွက်သည်။ “စော်
သွား ဂျဉ်တို့လည်း နောက်ထပ်အားသစ်လောင်းကာ ပြည်
မြို့ကို တိုက်လာပြန်၏။” မြန်မာမင်း။ ၁၁၁။ ၃။ ကစား
နည်းတစ်ခုရင်းတွင် အလျှောက်အစား အလိုငှာ ငွေရင်းမြှုပ်နှံ

ကစားသည်။ “အစိုးလောင်း နိုင်သား၊ ကျော်လင့်နဲ့ မျှ၊ ပုဏ္ဏက၏။” မဂ်စိုး ၄၅။ ၄၊ ပုံစံတစ်ရာ အကြမ်း လျာထားသည်။ ပုံစံကြီးကျယ်အတွက် ရှေးဦးစွာ ခံနှင့် အကြမ်းပုံ စောင်းရမည်။

- န / လောင်း / သစ်လုံးကိုတွင်း၍ပြုလုပ်သည့်အနံ ကျဉ်း၍ အလျှားရှည်သော လှော်လှေ၊ ပြိုင်လှေ။

လောင်းကစား - န / လောင်းကစား / ငွေကြေးအလျှော်အစား ကြီး အဓိကစား၍ကစားသော ကစားမှုမျိုး။

လောင်းကိုယ် - န / လောင်းကို / ဦးပုံကော့ထောင်၍ တက်မစင် ပါရှိသော အသွယ်ကြိုးတမျိုး။

လောင်းကုတ်အုတ် - န / လောင်းကုတ်အိန်ဂျီ / ပမ္မေ ခုဆစ် အောက်အုတ်တည်သောအပေါ်ဝတ် အမွှေးတည်အင်္ကျီ။ [လိပ်]

လောင်းကြေး - န / လောင်းရေး / အလျော်အစား အတွက် ရင်းနှီးချထားသော ငွေကြေးစသည်။ အလောင်းအစားပြု သောတန်ဖိုး။

လောင်းကြေးစားကြေး - န / လောင်းရေး စားရေး / နိုင်သူ အသွယ်အလျော်တန်ဖိုးပေး၍ ရှားသူက အလျော်တန်ဖိုးကျခံရ ပုံသို့ သင်္ချာတည်ချက်။

ကြိဝိ / လောင်း ရေး စား ရေး / အလောင်းအစား ပြုလက်။

လောင်းခိုပင် - န / လောင်းခိုင် / အရိပ်ထိုးသည့်နေရာ၌ ရှင် သန်ပေါက်ပွားနိုင်သော အပင်မျိုး။

လောင်းစပ် - န / လောင်းစပ် / လှေကို ပျဉ်ချပ်များ တချပ် နှင့်တချပ် အစွန်းချစီး မေးတင်ထပ်ကာ ပြုလုပ်ထားသော စက်လှေတမျိုး။

လောင်းဆေး - န / လောင်းဆေး / (ရောဂါ အခြေအနေ သို့ မဟုတ် ရောဂါအမျိုးအမည်အလိုက်) ဖော်စပ်ပြီး ဆေးရင်း တွင် ပြည့်စုံစွာထည့်၍ စားသုံးရမည့် ဆေးအမည်။

လောင်းတောင်း - န / လောင်းတောင်း / သီးနှံပုံမှ ခပ်၍ခြင် ဖြေခံ - တင်းတောင်းထဲသို့ သွန်တည်သည့် အသုံးပြုသည့် ဖင်ချိုး အဝတ်ကျယ် တောင်းရှည်တမျိုး။

လောင်းတမ်း - န / လောင်းခန်း / လောင်းကြေးစားကြေး - န၊ နှင့် အတူတူ။

ကြိဝိ / လောင်းခန်း / လောင်းကြေးစားကြေး - နှစ် နှင့် အတူတူ။

လောင်းတမ်းစားတမ်း - န / လောင်းခန်း စားခန်း / လောင်း ကြေးစားကြေး - နှစ် နှင့် အတူတူ။

လောင်းမွဲ - န / လောင်းမွဲ / အလောင်းအစား ပြုလုပ်သော ယဉ်ပြိုင်ကစားမှု။ “အဝါအကြား ကောင်းသောကြောင့် ခြွင်းပွဲတွင် သွင်းမိရကား။” သဝတ်။ ၂၆။

လောင်းရိပ် - န / လောင်းရိပ် / အကွာအကွယ် တစ်တရာကြောင့် ကံကံကြာရှည် အလင်းရောင်၊ နေရောင် တိုက်ရိုက်မရရှိ သောနေရာ။

လောင်းရိပ်မိုး - ကြိ / လောင်းရိပ်မိုး / ၁၊ သစ်ပင်ပန်းပင်စသည် တို့ လောင်းရိပ်အောက်တွင် ကျရောက်နေရသည်။ ၂ [ဥပစာ]

အခြားသူတစ်ဦး၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးခြင်း ခံရသည်။ “ခိုင်ငံ ခြား လောင်းရိပ်မိုးနေသော ယဉ်ကျေးမှုကို ပြုပြင်ရမည်။”

လောင်းအိုး - န / လောင်းအိုး / ရေစသည်ကို တည်အိုးထဲသို့ ပြည့်လောင်းထည့်ရာ၌ သုံးသော အိုးငယ်။ အည်အိုး - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လိုင်

လိုင်စင် - န / လိုင်စင် / တစ်တရာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းက ခွင့်ပြုထုတ်ပေးသော ဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်။ ယင်းအပိုနဲ့လက်မှတ်။ (ယစ်မျိုးလိုင်စင်၊ ကား မောင်းလိုင်စင်၊ သားသတ်လိုင်စင် စသည်။) [လိပ်]

လိုင်စင်ခံ - ကြိ / လိုင်စင်ခံ / ၁၊ ခွင့်ပြုမိန့် တစ်တရာ ရရှိ အောင် ကြိုးစားဆောင်ရွက်သည်။ ခွင့်ပြုမိန့် တောင်းခံ လျှောက်ထားသည်။ ၂၊ ခွင့်ပြုမိန့် တစ်တရာအရ ဆောင် ရွက်လုပ်ကိုင်သည်။ “ဤသူသည် အရက်လိုင်စင်ခံ၍ စီးပွား ချာသုပြစ်သည်။”

လိုင်နီ - န / လိုင်နီ / ခဲစာလုံးကို အတန်းလိုက် ပုံသွင်း၍ ရိုက်နှိပ်နည်း။ ယင်းနည်းဖြင့် ပုံနှိပ်ခြင်း။ [လိပ်]

လိုင်နင် - န / လိုင်နင် / ၁၊ အင်္ကျီ၊ သားရေအိတ်၊ ကုရှင်စသည် ၏ အနားစွန်းတွင်သွယ်၍ တပ်ချုပ်ထားသော ကြိုးလေး။ ၂၊ သက္ကလတ်ကုတ်အင်္ကျီ စသည်တွင် အတွင်းမှထပ်ခံသော ပိတ်သား။ “အကောင်းဆုံး အတွင်းလိုင်နင်ခြင်း” မြန်မာ၊ ၂၉၊ ၁၁၊ ၅၂။ [လိပ်]

လိုင်း

လိုင်း - န / လိုင်း / ၁၊ မျဉ်းကြောင်း။ “လိုင်းဆွဲသည်။”

၂၊ ကြိုးတန်း။ သွယ်တန်းမှု။ “တယ်လီဖုန်းလိုင်းပျက်နေ သည်။” ၃၊ လမ်းကြောင်း။ ခရီးလမ်းကြောင်း။ “အမှတ် ၃ လိုင်းဘတ်စကား မထွက်။” ၄၊ တခုနှင့်တခု ဆက်စပ်နေ သော လုပ်ငန်းအစဉ်။ “အပျော်ယမကားနှင့် စားနပ် သောက်ကုန်မှာ တလိုင်းတည်း မဟုတ်ပါ။” ၅၊ စီတန်းပေါင်း စုဆောက်လုပ်ထားသော နေအိမ်စု။ (စစ်တပ်လိုင်း၊ ဆေးရုံ လိုင်း၊ အလုပ်သမားလိုင်းစသည်။) [လိပ်]

လိုင်းကား - န / လိုင်းဂါး / ခရီးလမ်း သီးခြား သတ်မှတ်၍ သယ်ယူပို့ ဆောင်သော ဘတ်စကား။ [လိပ်]

လိုင်းအလောက် - န / လိုင်းအလောက် / ရှေးခြစ်ရာအတိုင်း ပုံနှိပ်ရန် လမ်းစားစေ၍ဖြစ်စေ၊ ထွင်း၍ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထား သော ပုံစံတုံး။ (ခတ်ပုံအတိုင်းထင်အောင် အပြောက်အစက် ဓာတ်၍ ပြုလုပ်သော ဖိုတိုအလောက်ဟူ၍ ကွဲပြားသည်။) [လိပ်]

လစ်

လစ် - နဝိ / လစ် / ခ၊ ကင်းသော၊ လစ်သော။ “ဤတံခါးတို့ အစောင့် လစ်နေသည်။” ၂၊ ပွင့်ဟသော။ “နတ်ခမ်းတော် စဉ်းငယ်လစ်ရုံမျှ ပြီးတော်မူ၏။” နေဘတ်။ ၈။

- ကြိ / လစ် / ခ၊ တိတ်တဆိတ် ထွက်သွားသည်။ “မန္တလေး ဘက်သို့ လစ်မည့် အကြောင်းကို တိုင်ပင်ရာ။” မြဝတီ။ ၁၊ ၁၁။ ၁၅၉။ ၂၊ [ဘန်း] ကဲ့ဝက်ခိုးယူသည်။ “အပော် ဟန်ဆောင်၍ ထီးကို လစ်သွားသည်။”

လစ်လစ် - နဝိ / လစ်လစ် / ခ၊ ပြည့်စုံစွာရှိရာမှ မရှိပဲဖြစ် သော။ “စားရေးစားချီအလုပ် လစ်လစ်သောအခါ။” တိုင်း ရင်း။ ၅၉၃။ ၂၊ မပြည့်စုံ၊ မစေ့စပ်သော။ ကြွင်းကျန်ချို့ ခဲ့ သော။ (တာဝန်) မကျေပွန်သော။ “အုပ်ချုပ်စီမံရေးတွင် မစေ့မစပ် လစ်လစ်၍ နေပေသည်။” တိုင်းရင်း။ ၁၀၄။ ၃၊ အဖိုးအကာလပ်သော။ “ဖိစုပေးအတတ် လစ်လစ်သည်ကို မြင်လျှင်။” ကိပ်။ ၁၅၉။

လစ်ဟင်း - နဝိ / လစ်ဟင်း / ခ၊ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် ပျက် ကွက်သော၊ ကျေပြန်ခြင်းမရှိသော။ မင်းမှတော်များသည် လစ်ဟင်းပါ များသောကြောင့်။” မိုင်း၊ တ။ ၁၇။

၂၊ အလဟဿ ကုန်ဆုံးသော။ ရရန်အခွင့် ဆုံးပါးသော။ အတွေးရွှင်၍ တွန်ဆုတ်လွန်း အားကြွသဖြင့်၊ စီးပွား လစ်ဟင်းတတ်ကြောင်း။” သူရ၊ ပ။ ၁၅၃။

လစ်

လစ်စပ်သလ - န / လစ်စပ်သလ / မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ် သော၊ အကျင့်သလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် ရဟန်းတော်။ [ပါ]

လည်

လည် - ကြိ / လယ် / ခ၊ ချာမျှတ်၍ ရွှေ့လျားသည်။

“အမြောကျယ်စွာသော ဝဲလည်သကဲ့သို့။” ကိကုဏ်။ ၁၂၉။ ၂၊ လည်ထိတ် သွားလာသည်။ နေရာများစွာ စေ့နဲ့ အောင် သွားလာသည်။ “မြို့လည်သည်တွင်။” မိမိ။ ၂၂၂။ ၃၊ အနံ့ ကြားရောက်အောင် ပြုသည်။ “စည်စည်သည်၊ မောင်း ကြွေးနင်းလည်သည်။” ၄၊ မူလနေရာသို့ တကျော့ပြန်၍ ဆိုက်သည်။ မူလအဖြစ်သို့ ပြန်ရောက်သည်။ ပြန်တုံ့သည်။ အဆိုမှ အစ၊ အဖျားမှ အရင်းသို့ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် ခိုသည်။ “သိချင်း ပျောက်၍ လည်နေသည်။” “သုံးနှစ် လည်မှ အရင်းခံယူခြင်း။” ဟင်္ကိ။ ၄၇။ လူနာသတ်လည် လာ၍။” ၅၊ (ငွေကြေးစသည်) အဆင်ပြေသည်။ “ငွေ စက္ကူပေးငွေကြေးကြောင့် ငွေမလည်ဖြစ်ခဲ့သည်။” ခေတ် ဟောင်း။ ၇၈။

- နဝိ / လယ် / တတ်သိပါးနပ်သော။ “ဤမိန်းမ အလွန် လည်သည်။”

လည် - န / လယ် / သတ္တဝါ၏ ခေါင်းနှင့်ကိုယ်ဆက်ရာ အပိုင်း။

လည်ကပ် - န / လယ်ကပ် / လည်ပင်းတွင်ကပ်၍ ဆွဲဆင်သော အဆင်တန်ဆာ။

လည်ကုပ် - န / လည်ကုပ် / လည်ပင်း၏နောက်ဘက်ပိုင်း။

လည်ချာ - န / လယ်ချာ / အင်္ကျီ၏လည်ပင်းပတ်လည်အထပ်။ ကိုယ်ဝတ်အထည် လည်ပင်းပတ်လည်၌ မွမ်းမံဆင်ယင်သည့် အစိတ်အပိုင်း။

လည်ချောင်း - န / လယ်ချောင်း / ခ၊ လည်ပင်း၏အရှေ့ဘက် ပိုင်း။ ၂၊ အသက်ရှူရာ အစာမျှိုရာ မြန်အပါအဝင် လည် ပင်း၏ အတွင်းအခေါင်း။

လည်ချောင်းဆ - န / လယ်ချောင်းဆ / လည်ချောင်းအတွင်း မှ ပေါ်ထွက်လာသော အသံ။

လည်ချိုင့် - န / လယ်ချိုင့် / လည်ပင်း၊ လည်တံ၏ အောက် ဘက်အချိုင့်။

လည်ခုံ - န / လယ်ခုံ / အင်္ကျီ၏ လည်ပင်းတွင် အပိုထောင်၍ ဖြစ်စေ၊ လဲချ၍ဖြစ်စေ တပ်ဆင်သောအဖတ်။ ကော်လာ။

လည်ခုံပတ်ကြိုး - န / လယ်ခုံပတ်ကြိုး / လမ်းပိုင်းကြိုး - န၊ နှင့် အတူတူ။

လည်စေ့ - န / လယ်စေ့ / လယ်ငွေ / လည်ပင်းရွှေ့ဘက်ရှိ အရိုး ငေါ် အပူ။

လည်စင်းခံ - ကြိ / လယ်စင်းခံ / [ဥပစာ] မသင့် မကာကွယ်ပဲ တဘက်သားမြဲသမျှ ပြောသမျှခံယူသည်။ “ဓာတ်သိချင်းက သည်လို ထုတ်ဖော်ပြဆိုလျှင် လည်စင်းခံနေတတ်သည်။” အရှေ့၊ ၈၊ တ။ ၈၄။

လည်စည်း - န / လယ်စည်း / ခ၊ လည်ပေါ်၏ နံရံပတ်လည်။ ၂၊ လည်ပင်းတွင် ပတ်စည်းသော အဝတ်စတုတ်။ ဥပဿ ပတ်သားတို့ ဆင်ယင်လေ့ရှိသော၊ ရွှေ့ဘက်အမြိုတ်စနစ်ခံ ထပ်၍ချသော လည်ပင်းပတ် အဝတ်အထည်စတုတ်မျိုး။

လည်စည်းကြိုး - န / လယ်စည်းကြိုး / လည်စည်း - န၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

လည်ဆံ - န / လယ်ခန့် / ၁၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ လည်ပင်းတွင် ပေါက်သော အမွှေးအမှင်၊ အမွှေးအတောင်။ (ခြင်္သေ့လည်ဆံ၊ ဥဒေါင်းလည်ဆံ၊ ကြက်လည်ဆံစသည်ရှိသည်။) ၂၊ ကြက် မောက်ပန်းစသည့် ပန်းပွင့်နိုင်တို့၏ အရင်း၌ ပြာထွက်သော ပွင့်ဆွတ်များ။

လည်ဆစ် - န / လယ်ခန့် / ၁၊ ကိုယ်ထည်နှင့် ဦးခေါင်းပိုင်း အကြား အဆက်ပိုင်း။ ၂၊ အပင်စသည်တွင် ရွက်အုံအလက် ပိုင်းနှင့် ပင်စည်ကူးဆက်ရာအပိုင်း။ “လည်ဆစ်ပြတ်သော ထန်းပင်သည် အရွက်အသီး စသည်တို့၏ တည်ရာဝတ္ထု မဟုတ်ရကား။” ပါရာဂတ္ထိ၊ စု။ ၁၁၄။

လည်ဆွဲ - န / လယ်ခန့် / ၁၊ လည်ပင်း၌ ဆွဲဆင်ရသော အဆင် တန်ဆာ။ ၂၊ [ဥပစာ] လည်ဆွဲပမာ မြတ်နိုးယုယအပ်သော သူ။ (သားသမီး၊ ချစ်သူစသို့ စသည်။)

လယ်ညပ် - န / လယ်ညှပ် / မောင်း ဦးခေါင်းပိုင်း မယမ်းမခါ ရေခန့် မောင်းတုံးတောက်တချက်တွင် စိုက်ထားသောအထိန်း တိုင်။

လည်အဆန့်ဆန့် - ကြိဝိ / လယ်အဆန့်ဆန့် / တစ်တရာကို စိတ် အားထက်သန်စွာ စောင့်မျှော်လျက်။ “လည်အဆန့်ဆန့်နှင့် တစ်တရာကို င်လင့်နေကြသော ပရိသတ်ထူကြီး။” ရွှေပြည် သာယာ။ ၁၆။

လည်တံ - န / လယ်ခန့် / ရှည်မျောသော လည်ပင်းပိုင်း။ (ငှက်၊ ပုလင်း စသည်၌သုံးသည်။)

လည်တိုင် - န / လယ်ခိုင် / အနည်းငယ်သွယ်သော လည်ပင်း။ “ကောင်းစွာလုံးသော ရွှေမုခ်စည်ကဲ့သို့ လုံးသော လည်တိုင် လည်း ရှိတော်မူ၏။” သုံးခြေ။ ၄။

လည်တုန် - န / လယ်ခန့် / တွဲလျားလှုပ်ရှားသော အမြိတ်နှင့် တကွ ပြုလုပ်ထားသော လည်ဆွဲတမျိုး။

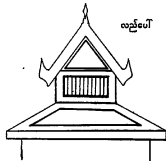
လည်တုန်

လည်တွင်း - န / လယ်ခွင်း / လည်ချောင်း၏ အတွင်းပိုင်း။ ရေမျို။

လည်ထောက် - န / လယ်ခေါက် / ၁၊ လည်ပင်းကိုရေ နောက် ညှပ်၍ထိန်းချုပ်ထားသော သစ်သားပြား။ (ချုပ်နှောင်သည့် ပစ္စည်းတမျိုး။) ၂၊ ကျွန်းစား စသည်အား အမြန်ထွက်ပြေး ခြင်းမပြုနိုင်အောင် လည်၌ကြိုးနှင့်ဆွဲချည်ထားသည့် လေး ပင်သော သစ်တုံးစသည်။ “မျက်နှာ၌၊ အောက်သို့၊

လျက်၊ မတူ နိုင်သဲ၊ လည်ထောက်ဆွဲသား၊ ဆင်းရဲကြုံလှ၊ နှားခိုင်းမသိ။” ဝရ။ ၆၁။

လည်ပေါ် - န / လယ်ပော် / အမိုး၏ အလယ်ပိုင်းကို မြင်၍ သီးခြားမီးထားသော အစိတ်အပိုင်း။ (နှုန်းတော်၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်း စသည်တို့တွင် လည်ပေါ်တထပ်မှ သုံးထပ်၊ လေး ထပ် စသည် အဆင့်ဆင့်ရှိသည်။)

လည်ပေါ်

လည်ပေါ်ဆောင် - န / လယ်ပော်လောင် / လည်ပေါ်အမိုးပါရှိ သော အဆောင်။

လည်ပို့ - န / လယ်ပို့ / လပို့ / နွား ကုလားအုတ်စသည်၏ လည် ကုပ်ပေါ်၌ ပို့ မောက်သောအမိုးဆစ်ခုံး။

လည်ပင်း - န / လယ်ပင်း / သတ္တဝါ၏ ဦးခေါင်းနှင့်ကိုယ် ဆက် စပ်ရာအပိုင်း။ လည်၏ရေ ပိုင်း။

လည်ပင်းကြိုးစရာဂါ - န / လယ်ပင်းဂါးယောဂါ / လည်ပင်း၌ အစေ့အကွက်ကြိုးစွာဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော စရာဂါတမျိုး။

လည်ပင်းခိုက် - ကြိ / လယ်ပင်းခိုက် / [ဥပစာ] အလုပ်တာဝန်၊ ကြွေးမြီ စသည်တို့ များပြားလွန်းသည်။ “ကြွေးလည်ပင်း ခိုက်နေသည်။”

လည်ပင်းထိ - ကြိ / လယ်ပင်းထိ / လည်ပင်းခိုက် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

လည်ပင်းပေါက် - န / လယ်ပင်းပောက် / အင်္ကျီစသည်၌ ခေါင်း လျှိုစုပ်ရန် အပေါက်။

လည်ပင်းသီး - န / လယ်ပင်းသီး / အင်္ကျီလည်ပင်းစကို နေ့ထပ် ရာ၌ တပ်လေ့ရှိသောကြယ်သီး။

လည်ပတ် - န / လယ်ပတ် / ၁၊ လည်ပင်းကို စည်းပတ်သော အလျားရှည်အဝတ်အထည်။ လည်စည်း။ မာယလော။ ၂၊ တိ ရစ္ဆာန်၏ လည်ပင်း၌စည်းနှောင်ထားသော သားရေပြားခွေ၊ ကြိုးပြားခွေ စသည်။

လည်ပတ် - ကြိ / လယ်ပတ် / ၁၊ လည် - ကြိ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ စက် လည်စေသည်။ “ဆန်စက်ကိုတင်၍ လည်ပတ်သည်။” ၃၊ တနေရာမှတနေရာသို့ ဆွဲဆွဲသွားရောက် သည်။ “ကျောင်းသို့ သွားရောက်လည်ပတ်သောသူတဦးက။” တိုင်းရင်း။ ၄၄၀။

- နဝိ / လယ်ပတ် / တတ်သိမ်းနပ်သော။ “မြန်မာရေ လည်ပတ်စွာနှင့် နှုတ်ဆက်လေရာ။” ကိုယ်တွေ့။ ၆၃။

လည်ပတ်ကြီး - န / လယ်ပတ်ကျိုး / ၁၊ သတ္တဝါ၏ လည်ပင်းကို ပွဲ နောင်သောကြီး။ ၂၊ လေစသည်၌ တက်မ ဘေးသို့ ကား၍ မသွားစေရန် တပ်နောင်ထားသည့်ကြီး။ (တက်မ ဆိုင်းကြီးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

လည်ပြန်ကြည် - ကြို / လယ်ဗျန့်ကြို / ကိုယ်ကိုမလှည့်ပဲ လည်ပင်းကိုသာ နောက်ဘက်သို့ တုံ့လှည့်၍ကြည့်သည်။ (သမင်လည်ပြန်ကြည့်သည်ဟူ၍လည်း သုံးသည်။)

လည်မျို - န / လယ်မျို / လည်စေ့၏အထက်ပိုင်း။

လည်ရေး - န / လယ်ယေး / လည်ပင်း အရေပြား၌ထင်သော အရေတွန့်အခေါက်အရပ်။ “ပဗ္ဗနိမည်သော မိန်းမ၏ လက္ခဏာကား...လည်ရေးသုံးတန်ရှိ၏” နေ၊ ပ။ ၁၇။

လည်စိမ့်နာ - န / လယ်လိမ့်နာ / ကြက်ငှက်တို့ ၏ အသက်ရှူ အင်္ဂါရောင် ပိုးရွက်၍ ဖြစ်ပွားသော ရောဂါ။

လည်တိုး - ကြို / လယ်တိုး / ၁၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား စသည်၏ လည်ပင်းကို ခုတ် ဖြတ်ခြင်းဖြင့် သတ်ဖြတ်သည်။ ၂၊ [ပုစာ] တဘက်သားကို အနိုင်အထက်ပြု၍ မိမိကိုယ်ကျိုးရရှိအောင်ပြုလုပ်သည်။ မတရားစီးပွားရှာသည်။ “အချင်းချင်းလည်တိုးနေကြပါသည်။” လူ့ စည်း၊ ခု။ ၁၄၉။

လည်ဆီး - န / လယ်ဆီး / ၁၊ ပင်စည်အဆီးတည်းရှိသော အပင်မျိုး၌ ရွက်လက်အနံ့နှင့် ပင်စည်ဆက်ရာအပိုင်း။ “လည်ဆီး ပြတ်ပြီးသော ထန်းပင်သည် တဖန်အညွန့်ထွက်ခြင်းသဘော မရှိသကဲ့သို့။” သီလဝါ။ ၅။ ၂၊ လည်ပေါ်ဆောင်၏ ပတ်လည်၌ တည့်တည့်မတ်စောက်သော အကာအရံ။ ပတ်လည်ခြံပိတ်။ “နန်းတော်ကြီးမပျက်စီးမီက လက်ကိုင်ရည်ဆောင်၏ လည်ဆီးမှ ရွှေကြာပွင့်ကြီးများ တွေ့မြင်ခဲ့ရပေသေးသည်။” ရာမန်း။ ၉၀။ ၃၊ စေတီစသည်၌ သပိတ်မှောက်အထက်၊ ချယားသီးအောက်ရှိ အရစ်ပိုင်း။ “သပိတ်မှောက်အထက်၊ လည်ဆီးသုံးဆင့် အမြင့်သ် တတောင်တမိုက် လေးသစ်။” သုသော၊ ၈။ ၃၇၃။ ၄၊ အကူအညီရသော လက်စွဲတပုဒ်။ “တဿ၊ ထိုဘုံကျော်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အန္တေဝါသိကော၊ လက်မှီးလည်ဆီး အနီးတော်နေ အန္တေဝါသိက ဖြစ်တော်မူသော။” ဂူဗ၊ ပ။ ၆၇၁။

လည်ဟိုက် - န / လယ်ဟိုက် / အင်္ကျီစသည်၌ လည်ပင်းလျှိုရာ အဝိုက်အချိုင့်။ ယင်းအချိုင့်ပိုင်းပတ်လည် အနားဝန်း။ “သုဌေးမင်းက လည်ဟိုက်မှာ ပန်းထည်ချင်တယ်ဆိုရင်ဘဲ ပြင်တည့်ပေးရတာပေါ့။” မဟာဆန်း၊ ၃၄။

လည်း

လည်း - စည်း / လဲ / နာမ်၊ ကြိယာစသည့် ပုဒ်တခုခုကို သုံးစွဲရာ၌ အထက်ရည်ညွှန်းရင်း ဆိုလိုရင်းနှင့်သာမပြီးပဲ၊ ထိုအကြောင်းအရာကို ထပ်မြည့်ပေါင်းစည်း၍ ငင်သည့်သဘောဖြင့်သုံးသောစကားလုံး။ “သူလည်းလား၏။” “သူသည်လည်း

စား၏။” “စာအုပ်ကိုလည်းလယ်၏။” “ပြည်ပုရန်သူ၊ ရွှေလွင်မှုလည်း၊ မပြုလာဝံ့။” မင်္ဂဒိုး၊ ၁။ ကိစ္စနာပိ၊ ပြုငြင်သဖြင့်လည်း။” ကိကုတ်။ ၄၀၃။ “လယ်အမှားသည် ထွန်လည်းတွန်၏။ စိုက်လည်းစိုက်၏။” (ကြိယာနှင့်တွဲသောအခါ ကြိယာကို နှစ်ထပ်ပြု၍ အကြား၌ သုံးလေ့ရှိ၏။) နောက်ကြိယာကို ပမာနထား၍ ရှေ့ကြိယာပုဒ်ကို ဝိသေသနသဘော သုံးသည်။)

လည်းကောင်း - စည်း / လဂေါင်း / ၁၊ ရွှေက ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အပြင် အခြားထပ်တူချန်ရှိသောအခါကို တွင် ပုဒ်အသီးသီးတို့ ၏အဆုံး၌ တွဲစပ်သုံးသော စကားလုံး။ “ငွေ၊ ပုဒ်၊ နောက်ပုဒ်တို့ ကို တပေါင်းတည်း တဆက်တည်း အနက်ကောက်ယူရန်ညွှန်းပြသောစကားလုံး။ “ကံကိုလည်းကောင်း ကံ၏အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကိုဆိုသည်။” လင်း၊ ၁၀။ (ကံရာ ကံ၏အကျိုးပေါ်ပေါင်း၍ ဆိုသည်။) ၂၊ ထပ်တူအတိုင်းဟူသော အနက်ကို ဖော်ပြသောစကားလုံး။ “ကိန့်ရိုကား၊ ဤဘဝလည်း၊ ရှေးနည်းလည်း၊ ကောင်း၊ ဆုပူဇော်လည်းတွင်း” တဇ္ဇာ၊ ၁၁၅။

ငင်း - စည်း / လဂေါင်း / လည်းကောင်း - စည်းနှင့် အတူတူ။ (ရွှေက “လေးကောင်း” ဟုလိုလား ရှေး၌ လေးကောင်းမှ ငှ ကောင်း၊ ငင်း၊ င်း၊ စသည်ဖြင့် အနည်းနည်း အတိုရေးပြုလာခဲ့ကြသည်။အတိုရေးသည့်အခါ အညွှန်းနားမဝိသေသနဖြစ်သော ယင်းအစား ‘ငင်း’ကိုပင် သုံးစွဲလာခဲ့ကြသည်။)

ငင်းကိုခေါ်၍မေးလျှင် သိနိုင်သည်။

ငင်း - နစ / လဂေါင်း / ယင်း - နစ၊ နှင့် အတူတူ။

လိုဏ်

လိုဏ် - န / လိုင် / မြေသား ကျောက်သား နံရံ စသည်တွင် သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်စေ၊ လူတို့ တူးဖောက်၍ ဖြစ်စေ ဖြစ်တည်နေသော ချိုင့်ခေါင်း။

လိုဏ်ခေါင်း - န / လိုင်ဂေါင်း / လိုဏ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လိုဏ်ရူး - န / လိုင်ရူး / လူတို့ ပြုပြင် အသုံးပြု လေ့ရှိသော တောင်ခေါင်း။ လူတို့ ဟည်ဆောက် ထားသော အလျားရှည်သည့် တွင်းခေါင်း အဆောက်အအုံ။

လိုဏ်သံ - န / လိုင်သုန် / လိုဏ်ကဲ့သို့သောနေရာမျိုး၌ မြည်သော အသံ။

လတ်

လတ် - နဝိ / လတ် / ၁၊ မကြီးလွန်း မငယ် လွန်းသော။ “ကျွေးမွေ့ တရလျှင် တကျပ် ကျွဲလတ် တရလျှင် ငါးကျပ်

ကျွဲကြီးတစ်ကောင်လည်းကောင်း။” နဲ့ ကျယ်။ ၂၈။ ၂။ မမြီးလွန်း
မပျဉ်းလွန်းသေး။ “နတ်သမီးများကား အသားလတ်၏။”
လန်။ ၂။

လတ် - နဝိ / လတ် / ဟောင်းနွမ်းခြင်းမရှိ သစ်လွင်ဆဲအခိုက်
ဖြစ်သော။ မသီးမပုပ်သေးသော။ လတ်ဆတ် - နှလင်း။
“ဤအင်္ကျီလတ်ပါသေးသည်။”

လတ် - စည်း / လတ် / ကြွယ်ဝ၏ အနက်သဘောကို လေးနက်
စေရန် သုံးသော စကားလုံး။ “အဝေးမှ လာလတ်သော
အဆွေခင်ပွန်း။” ဂီတိ။ ၃၇။

လတ်ဆတ် - နဝိ / လတ်ဆတ် / ခ၊ မပုပ်မသီး မပျဉ်းနွမ်းသော။
သစ်လွင် ကောင်းမွန်ဆဲရှိသော။ “လတ်ဆတ်သော သစ်သီး
သစ်ဥများနှင့် နို့၊ ထောပတ်၊ မလိုင်တို့မှာ။” မွေး။ ၄၃။
၂။ အခိုးအနံ့စသည် ကင်းစင်သော။ “လတ်ဆတ်သောလေကို
ရှူရှိုက်ရန်လို၏။” နိပါတ်။ ၃၄၂။

လတ်တလော - ကြိဝိ / လတ်တလော / ခ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခိုက်တွင်မှ
ဖြစ်ပျက်သောအရာ။ ဖြင့်။ လက်ငင်း။ ဗြုန်းစား။ “ထိုမိမိအား
ငယ်သည် လတ်တလော၊ ရောဂါရောက် သေဆုံးသည်တွင်။”
ကိပုံ။ ၂။ ၂။ မဆိုင်မစွ ချက်ချင်းအားဖြင့်။ “လတ်တလော
သေစေတတ်သော အားဆိုင်ကဲ့သို့။” ငါးပ။ ၂၄၄။

- နဝိ / လတ်တလော / ရုတ်တရက်ဖြစ်ပေါ်သော။
“လတ်တလော ဉာဏ်နှင့် သိချင်းကိုစပ်ဆိုလိုက်သည်မှာ။” မှာ၊
ပ။ ၁၇၄။

လတ်တလောချင်း - ကြိဝိ / လတ်တလောချင်း / လတ်တလော
- ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လတ်တလောဉာဏ် - န / လတ်တလောညွန့် / ရုတ်တရက် ဖြစ်
ပေါ်လာသောဉာဏ်။ တစ်မျိုးမျိုးဉာဏ်။

လတ်တီအွတ် - န / လတ်တီအွတ် / အကွေ့တ မျှင်းနှင့်အပြိုင်
ကမ္ဘာလုံး၏ အရှေ့နှင့် အနောက်ကို ဆက်ဆွဲထားသော
အတိုင်းအတာပြမျဉ်း။ [လီဝါ]

လတ်လတ် - ကြိဝိ / လတ်လတ် / လတ်တလော - ကြိဝိ၊ နှင့်
အတူတူ။

လတ်လျားလတ်လျား - ကြိဝိ / လတ်လျားလတ်လျား / ရည်ရွယ်
ချက် တစ်စုံတရာမရှိပဲ သွားလာလှည့်ပတ်ကာအချိန်ဖြုန်းသော
အားဖြင့်။ “လတ်လျားလတ်လျား လုပ်ပြီး အချိန်ကုန်နေယဇ်
ဘာပညာမှ ရမှာမဟုတ်ဘူး။”

လတ္တီအွတ် - န / လတ်တီအွတ် / လတ်တီအွတ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လတ္တီ - စည်း / လတ် / အနောက် ကာလကို ဓာတ်ပြလိုရာ၌
ကြွလာအဆုံးတွင် ဆက်တွဲလေ့ရှိသောစကားလုံး။ “နောင်လာ
လတ္တီသောအား၊ အရေးအခွင့်ကို။” ဝေဇာတ်။ ၆၁။

လိတ်

လိတ္တာ - န / လိတ်တာ / ဖုတ်စက်ဝန်း၏ ၂၀၆၀၀ စိတ်တစ်
ဖြစ်သော အကန့်။ (တကလစက်ကို ၁၂ ဖုတ်ဒီဂရီ၌ တရာ

သီကို အသံ ၃၀ စိတ်ကာ၊ တအသံကို တန် ၆၀ စိတ်
စိတ်ထားခြင်းဖြင့် တလိတ္တာရသည်။) [ပါ]

လုတ်

လုတ် - န / လုတ် / ပါးစပ်တွင်းသို့ တကြိမ်သွင်း၍ စာဖြစ်သော
ထမင်း ပမာဏ။ “ထမင်းတလုတ်၊ ဟင်းတလုတ်။”

လုတ်ကျင်း - ကြိ / လုတ်ကျင်း / ပလုတ်ကျင်း - ကြိနှင့်အတူတူ။

လုတ်ဆေး - ကြိ / လုတ်ဆေး / ပလုတ်ကျင်း - ကြိ၊ နှင့် အ
တူတူ။

လစ်

လစ် - န / လတ် / ခ၊ ပေါင်း၊ နှုတ်၊ မြောက်၊ စားပြုလုပ်၍ရသော
ကိန်း။ ၂။ [ဗေဒင်] ကိန်းတရက် အခြားငယ်သော ကိန်း
တခုဖြင့် စား၍ရသောကိန်း။ [ပါ]

လုဇ္ဈက - န / လုတ်ဂေါ / မုဆိုး၊ ကြမ်းကြုတ်သောသူ။ (လုဇ္ဈ
ဟုလည်း ရှိသည်။) [ပါ]

လန် - ကြိ / လန် / ခ၊ အပြင် သို့မဟုတ် နောက်သို့ ကော့ပြန်
သည်။ အတွင်းဝိုင်း၊ အတွင်းဘက်သည် အပြင်သို့ ပွင့်လပ်
သည်။ အပေါ်သို့ ကွာဟသည်။ “အုတ်ကွပ်များ မလန်စေ
သည်ဖြင့် ကြည့်ရှု၍လည်း ကောင်းစေလေသည်။” ဂျင်နီ။
၃၉၀။ ၂။ ရွှေသို့ မတိုးရွေ့နိုင်ပဲ နောက်သို့ ပြန်လည်
ဆုတ်ရသည်။ “သူ့တပ်သားများ အကြိမ်ကြိမ် လန်၍”
ဇာနည်။ ၃၁။ ၃။ မကပ် မရောက်ပဲ ဝေးရာသို့ လွင့်စဉ်သွား
သည်။ “ဘေးပေါင်းလန်၍၊ ရန်မနီးသည်။” ဗုဒ္ဓပျို့။ ၂။ ၂။
၄။ မဆက်ဆံလိုပဲ ရွှောင်ခွာသည်။ “တခါဆက်ဆံ၊ ဆယ်ခါ
လန်။” (ငယ်သူလန်၊ ဈေးလန်၊ သွေးလန်၊ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်း
သည်။)

လန်ချား - န / လန်ချား / လူဆွဲသော နှစ်ဘီးတပ် လူစီးယာဉ်။
[တရုတ်]

လန်ချား

လန်မြေး - ကြံ / လန်ပျေး / (သည်းမခံနိုင်သဖြင့်) ရွှေငှက်ခွာ ထွက်သွားသည်။ “ကျောင်းသို့ ခန့်လိုက်သော ဆရာများမှာ လန်မြေးကြရသည်။” တင်းစာ။

လန်မိကျောက် - န / လန်မိကျောက် / သင်ပြုစသည့် အနား မကောမကြအောင် ဝီတားရသော ကျောက်တုံးငယ်စသည်။ (ရှေးက နန်းတွင်း၌ အသုံးပြုသည်။)

လန်အား - န / လန်ဗား / အရပ်အမောင်းရှည်သောသူ။ [ယိနီ]

လန့်

လန့် - ကြံ / လန့် / ခ၊ ရုတ်တရက်ကြောက်ရွံ့၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၊ ကြံတုန်လှုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ “ဆရာကို လန့်၍ မသိသော်လည်း ပြန်၍မမေးရချေ။”

လန့်ဖျတ် - ကြံ / လန့်ဖျတ် / ရုတ်တရက် စိတ်တုန်လှုပ် ချောက် ချားခြင်း ခံစားရသည်။

လန်း

လန်း - နဝိ / လန်း / ခ၊ (အပင်စသည်) ညှိုးရော်ခြင်း မရှိပဲ ရှင်သန်လတ်ဆတ်သော။ ၂၊ ပကတိပြုမှု လှုပ်ရှားမြဲအတိုင်း တက်ကြွ ကြည်လင်ခြင်းရှိသော။ “လှပမာ ယနေ့ အတော် လန်းလာပြီ။”

လန်းဆန်း - နဝိ / လန်းဆန်း / လန်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လပ်

လပ် - နဝိ / လတ် / ခ၊ လစ်ဟင်းသော။ အလွတ်ကျန်သော။ မပြည့်မစုံ၍ လိုအပ်နေသော။ “လပ်နေတဲ့ လိုက်ဂျက်၊ တခုထဲ မှာ တည်ဆဲနေထိုင်ကြဘို့။” ပြည်တီ။ ၅၅။ ၂၊ ကင်းပြတ် သော။ ခြားကွာသော။ “နေညဉ့် မလပ် အစဉ်စပ်အောင် အထပ်ထပ် ပွားများပါလော့။” တေရီဒါနီ။ ၃၉၀။

လပ် - န / လတ် / လာဘ် - န၊ ခ။

လပ် - န / လတ် / ခြိတ်သွှ အနိုးရလက်ထက် ခြိတ်သွှအုပ်ချုပ် ရေး သမားများအား ဂုဏ်ပုဒ် အနေဖြင့် ချီးမြှင့်သော အပြင်ဆုံး အတန်းအစားဝင် သို့တမျိုး။ ယင်းတွဲ ရရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်။ “ဝေလမင်းသားနှင့် လပ်မင်းကြီးများ။” တင်မြ၊ ပ။ ၁၅၈။ (လော့စိဟုလည်းရေးသည်။) [လိပ်]

လပ် - န / လတ် / ကိုးမိမိ ကစား ထုတွင် (ဂ) ဂဏန်းကို ခေါ်ဝေါ်သည့်အမည်။

လပ်လျား - နဝိ / လတ်ယား / တာဝန်ယူက်ယွင်းလစ်ဟင်းသော။ ပေါ်ပျက်သော။ - “လူသူ အကြည့်အလာများလျှင် ကိစ္စ လပ်လျားပါလိမ့်မည်။” ဇီ။ ၄၄၅။

လိပ်

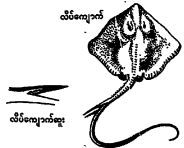
လိပ် - နဝိ / လိတ် / ခွေပတ်သော၊ အရပ်လိုက်ပတ်ခေါက်သော “အသွားလိပ်သော ပုဆိန်။”

- ကြံ / လိတ် / ခ၊ အခွေအပတ်ဖြစ်အောင် ပြုသည်။ “ရွှေဟေ့၊ လိပ်၍၊ သိပ်မေ့ စွာသော ကမ္ဘာလားဖြင့် ထုပ်၍။” ဇီကုတ်။ ၂၀၉။ ၂၊ အလုံးအဝတ်ဖြစ်အောင် ပုတ်လိုမည်။ လုံးပတ်အတိုင်း အပြားအချပ်ဖြင့် ရစ်ပတ်သည်။ “ခေါ်မြဲဇွေ ဆေးလိပ် လိပ်နေသည်။” မြေ၊ ၄၁။ “ပျာနှင့်လိပ်၍ အိပ် စေတော့လား။” မဟော်နာ။ ၈၃။

လိပ် - န / လိတ် / ခ၊ တစ်တယောက်၏ အမည်နေရပ်အညွှန်း။ အမည်နေရပ် ဖော်ပြချက်။ ၂၊ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်တယောက်၏ လက်ရေး သို့ မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေ သည့် အမှတ်အသား။ “မြို့၊ ဝန်မင်းစား၊ လိပ်မပါပဲ။” ထု၊ ပ။ ၁၃။ [ပါ]

လိပ် - န / လိတ် / ခေါင်းနှင့်ခြေလက်တို့ကို မာကျော၍ ခုံး သော ကိုယ်ခွံအတွင်းသို့ ကျုံ့သွင်းနိုင်သော၊ ကုန်း ရေနေ ဥပေါက် သတ္တဝါတမျိုး။ (ကုန်းလိပ်၊ ရေလိပ်ဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ ပြင်သာလိပ်၊ ဆောက်လိပ်၊ လိပ်ကျည်၊ လိပ်ခွေ၊ လိပ်ကြက်တူခွေ၊ လိပ်ကမ္ဘာ စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း မျိုးကြွဲပြားသည်။)

လိပ်ကျောက် - န / လိတ်ကျောက် / ဝိုင်း၍ပြားသော ကိုယ်ထည် နှင့် မာကျောသော ဆူးရှိပြီး အမြီးတံရှည်ရှိသော အကြေးမဲ့ သတ္တဝါတမျိုး။

လိပ်ကျောက်ဆူး - န / လိတ်ကျောက်ဆူး / လိပ်ကျောက်၏အမြီး ရင်း၌ ပေါက်သောဆေးဖက်ဝင်သည့် ဆူးတက်။

လိပ်ကျောက်မြီး - န / လိတ်ကျောက်မြီး / ကျာပွတ်ကဲ့သို့ ခိုက်ရန် အသုံးပြုရသည့် လိပ်ကျောက်၏ အမြီးတံရှည်။

လိပ်ကြယ် - န / လိတ်ကြယ် / ကောင်းကင်ပြင်တွင် ခြုံငုံသောသို့ မေထုန်ရသို့ ကြယ်စုတို့၏ အကြား ဦးခေါင်းအဖြစ် မိဂသိ

နက္ခတ်ကြယ်နှင့်လက်အဖြစ် အမြန်ကွတ်ကြယ်တို့ ပါဝင်သော လိပ်ခဲပုံပုံ ကြယ်စု။

လိပ်ခဲတည်းလည်း - ကြိတ် / လိတ်ခဲတီးလီး / ခါစမိမ့်ဆုကိုမလွတ်ပဲ ခြွေခွာ တွယ်ထားသောအားဖြင့်။ “ငေဝေခွဲခွဲ၊ နှလုံးလဲ။ လိပ်ခဲတည်းလည်း။ မုတ်ခြင်း ဘည်းလျက်။” ဆု နှ ၆၄။ (လိပ်ခဲတင်းလင်း။ လိပ်ခဲတန်းလန်းဟူ၍လည်း သုံးနှုန်းသည်။) ၂။ ပြီးပြတ် ပြေလည်ခြင်းမရှိ ထပ်ငေါ့ဆိုင်ကွေလျက်။ တိုးထက်ခြင်း မရှိပဲလျက်။ “အလုပ်အကိုင်များ လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်နေသည့်အတွက် စိတ်ညစ်ဖွယ်ကောင်းလှသည်။”

လိပ်ခေါင်း - န / လိတ်ဂေါင်း / ၁။ စမိမ့်မှ အဝ စုတွက်သော ခေါက်။ ၂။ လိပ်ကြယ်စု အပါအဝင်ဖြစ်သော မိဂသီနက္ခတ်ကြယ်။

လိပ်ခေါင်းခေါက် - န / လိတ်ဂေါင်းယောဂါ / လိပ်ခေါင်း - န ၁။ နှင့်အတူတူ။

လိပ်ခုံး - န / လိပ်ခန်း / လုံးခြမ်းပုံခုံးသောပုံ။ လုံးခြမ်းပုံအမျိုး။

လိပ်ခွံ - န / လိပ်ခွန် / လိပ်ခဲ ကျောပိုင်းတွင်းမှအုပ်ထားသော အခွံမာ။ ယင်းအခွံမာသား။

လိပ်ခွံတီး - န / လိပ်ခွန်တီး / လိပ်ခွံဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောတီး။ (ပတ်တီး၊ စက်တီး စသည်ကိုပြားသည်။)

လိပ်ခွံဖွတ် - န / လိပ်ခွံဖွတ် / [ဥပစာ] မငိုချုပ်ပဲဟန်ဆောင်၍ ငိုခြင်း။

လိပ်ခွေပွေ - န / လိတ်ခွေပွေ / လိပ်ဆူးခွေပွေ - န၊ ၅။

လိပ်စာ - န / လိတ်စာ / လိပ် - န၊ ၁။ နှင့် အတူတူ။

လိပ်စွန် - န / လိပ်စွန် / ကိုယ်ထည်၌ အတောင်ကဲ့သို့ ကျယ်ကားသော ဆူးတောင်နှစ်ဘက်ရှိ အလွန်ရှည်သော အမြီးတံရှိသည့် ခေသတ္တဝါတမျိုး။

လိပ်ဆူးခွေပွေ - န / လိတ်ခွေပွေ / ပင်ရင်းအဆစ်များမှအပွင့်ထွက်လေ့ရှိ၍ ချွန်သော ဆူးငယ်ကလေးများရှိသော၊ ဆေးဖက်ဝင် ချုပ်နီမိတ်မျိုး။ (လိပ်စရွေ့ လိပ်သရွေ့ဟူသည့် ခေါ်သည်။ အပွင့်အဆောင်ကိုလိုက်၍၊ လိပ်ဆူးဖြူလိပ်ဆူးနီ၊ လိပ်ဆူးညိုဟူ၍ အမျိုးကွဲသည်။)

လိပ်တုံးခါး - န / လိတ်တုံးခါး / အပေါ်သို့ ဆွဲယူ၍ အလျား လိုက်ရပ်ပတ်ထားနိုင်သော သွပ်ပြားတုံးခါး။

လိပ်တန်း - န / လိတ်တန်း / ချက်ပြီး ဆားများကို သိုလှောင်သိမ်းဆည်းထားရာ အဆောက်အအုံ။ “ဆားဖယ်များမှပေါ်လာသော ဆားများကို လိပ်တန်းသို့ ပို့ရ၏။” သေဗ္ဗ၊ ၂၇။ ၁၈၉။

လိပ်တပ် - ကြိ / လိတ်တပ် / စာတပ်။ ချောထုပ် စသည်တွင် ပေးပို့ ရမည့်သူ၏အမည်နှင့် နေရပ်ညွှန်း ဖော်သော သည်။

လိပ်တုံး - န / လိတ်တန်း / ၁။ ယက်ကန်းစင်၌ ခက်ပြီးအထည်ကို ရပ်ပတ်၍ ထားရသော အလျားရှည်သစ်သားလုံး။ ၂။ ယက်ကန်းစင်သည် လျှော်ဖွင့်ပြီးနောက် သွေ့ချိန်တွင် ပြန်စန့်အောင် ပတ်၍ ထားရသော သစ်သားလုံးငယ်။

လိပ်ပတ်လည် - ကြိ / လိတ်ပတ်လယ် / [ဥပစာ] ရှင်းလင်းကွဲပြားစွာ သိနားလည်သည်။ (ယက်ကန်းစင်၌ ခက်လုပ်

သော အထည်၏အကွက်အဆင်ကို လိပ်တုံးတပတ်စာလည်ပတ် မိအောင် ခက်သားရပြီးမှ ထင်ရှားသိမြင်လာပုံကို တင်စားသုံးသည်။)

လိပ်ပြာ - န / လိတ်ပြာ / ၁။ ကိုယ်ထည်ထက် များစွာကြီးပြန့်၍ လှပသော အရောင်အမျိုးမျိုးရှိသည့် အတောင်ကို ဖြန့်၍ ပျံတတ်သော ပန်းဝတ်ရည်ရပ် ပိုးကောင်ငယ် တမျိုး။ ၂။ သတ္တဝါတို့ ၏ ရုပ်သန္တာန်၌ ကိန်းတည်သည့် အသက်ငါးစုံ နှာမိပါသည်။ “အကြောက်ရှိ၍ ကိုယ်ကလိပ်ပြာ၊ ခွေကွာလိပ်ခွံရပါမည်။” ဟူာ* ၁၀၁။

လိပ်ပြာ

လိပ်ပြာကပ် - ကြိ / လိတ်ပြာကတ် / လိုက်ဖက်သည်။ လမိုင်းကပ်သည်။ အသက်ဝင်သည်။ “သည်လိုဟာမှ ငါ့သမီးနှင့် လိပ်ပြာကပ်သည်။” စကား၊ ၃။ ၁၃။

လိပ်ပြာခေါ် - ကြိ / လိပ်ပြာခေါ် / ထွက်လေပြီးသော အသက်ပိညာဉ်ကို ပြန်၍ဆောက်လာစေရန် မန္တာန်ရွတ်ခြင်း စသော လောကီအစီအရင်ပြုသည်။

လိပ်ပြာချုပ် - န / လိတ်ပြာချုပ် / ကလေးငယ်များ လန့်ဖျပ်ခြင်းမဖြစ်စေရန်နှင့် အန္တရာယ်ကင်း၍ အသက်ရှည်စေရန် လောကီအစီအရင်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အဆောင်လက်ခွံ၊ ချည်မန်းကွင်း စသည်။ (ထန်းရွက်၊ ပေရွက် တခုခုတွင် မနုဿိဟရုပ်ကို ရေး၍ လိပ်ကာ ကြိုးတပ်၍ ဆွဲဆင်လေ့ရှိသည်။)

လိပ်ပြာခွံ - ကြိ / လိတ်ပြာခွံ / မိခင်သေဆုံးသောအခါ ကြွင်းကျန်သောနို့ရည် သားသမီးတို့ ၏ အသက်ပိညာဉ်ချင်း ပူးကပ်၍ဆွဲဆောင်မှုမရှိစေရန်ဟူ၍ လောကီအစီအရင် ပြုလုပ်သည်။ (လိပ်ပြာမခွဲပါက သေဆုံးသမိခင်က ကလေးငယ်ကို တွယ်ထားလျက် လိပ်ပြာနုတ်ခေါ်သွားတတ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။)

လိပ်ပြာငယ် - နဝိ / လိတ်ပြာငယ် / အလွယ်တကူ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လွယ်သော။ “မိန်းကလေးလိပ်ပြာငယ်ရတဲ့ အထဲ ဘယ်ကမဟုတ်တရုတ်တွေပြောသွားပါလိမ့်” ဆောင်း၊ ၈၇။

လိပ်ပြာစဉ် - ကြိ / လိတ်ပြာစင် / ထိတ်လန့် ချောက်ချားမှုလွန်၍ အသက်လွင့်ထွက်လုမတတ် ဖြစ်သည်။ အလွန်အမင်း ထိတ်လန့်သည်။

လိပ်ပြာစောင် - န / လိတ်ပျာခေါင် / ခါတံခါး၊ အဖုံး စသည်တွင် တဝဲသောပတ္တ။ ။ ဆေးနှစ်ဘက်တွင်မြင့်၍ အလယ်တွင်နိမ့်လျှောသော အမိုးပုံစံ။ ယင်းအမိုးတပ် အဆောက်အအုံ၊ ပါ သင်မြူး စသည်၏ ပတ်လည်ရစ်၌ ဘယ်ဘက်နှင့်ညာဘက်သို့ တဘက်စီ စောင်းတောင်သော အတန်းမြိုင်ပေါ်အောင် ရက်လုပ်ထားသည့်ပုံစံ။

လိပ်ပြာလုံ - နဝိ / လိတ်ပျာလုံ / မိမိ၏ စိတ်သန့်စင်မှုအတွက် စိတ်လုံသော။

လိပ်ပြာဆန့် - နဝိ / လိတ်ပျာဆန့် / မိမိသိက္ခာကို စိတ်ချယုံကြည်ခြင်းရှိသော။

လိပ်မှု - ကြိ / လိတ်မှု / လိပ်စာရေးထိုးသည်။ နေရာအညွှန်းပြုသည်။

လိပ်ရင်အော် - န / လိတ်ယင်ဗတ် / လိပ်၏ရင်ဘတ်ကိုဖုံးသောအခွံ။ (ယင်းအခွံဖြင့်လုပ်သောဘီးကို လိပ်ရင်ဘတ်ဘီးဟုခေါ်သည်။)

လိပ်လည်း - ကြိ / လိတ်လဲ / တည်ထံခြင်းမရှိ ပြောင်းလဲ ယွင်းပျက်သည်။ “စက္ခုသောတာ၊ သည်ခြောက်စဉ်၊ စိတ်ဝိညာဉ်ကို၊ ခြေဖျဉ်ချုပ်တည်း။ မလိပ်လည်းတည်း။” ပါဒိ* ၇၂။ “ဆယ်ရေးတရေး လိပ်လည်းကံသော် လှေဆုံးချိန်မည်။” သုသော၊ ပ။ ၅၁၇။

လိပ်ဆောင် - န / လိတ်သောင် / လိပ်မျှားကျင်းယက်၍ ဥချလေ့ရှိသော ပင်လယ်စပ်သောပ်မြင်။

လိပ်သည့်အကျောက် - န / လိတ်သကျောက် / (လိပ်၏အသည့်နှင့်တူသော) မီးခိုးရောင်မှ အပြူအတိအရောင်အမျိုးမျိုးရှိ၍ မာကျစ်သော ကျောက်ခဲတမျိုး။

လိပ်ညှက်တမ်း - န / လိတ်အမွက်တန်း / သူငယ် တစုက ကျောက်ခဲစသည်တို့ကိုဂုဏ်၍ သူငယ်တယောက်က ထိုဂုဏ်သောကျောက်ခဲကိုရအောင် လိုက်လံရှာဖွေစဉ် ဂုဏ်သောသူငယ်တစုက ရှာဖွေမရမှီနေသူ မခံချင်အောင် သံချပ်ထိုး၍ သရေခံခြင်းပြုလေ့ရှိသော ကစားနည်းတမျိုး။

လုပ်

လုပ် - ကြိ / လုပ် / ခ၊ လုပ်ငန်းတစုံတရာကိုဆောင်ရွက်သည်။ “ဦးဖိုးအ ယခုနှစ်လယ်လုပ်သည်။” “တတားဦးတည်ကိုရှင်ရှင် သာသနာလုပ်လုပ်သည်။” ဝိနော၊ ၁၆၀။ ။ တစုံတရာဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဖန်တီးအားထုတ်သည်။ “မိန်းမလုပ်ကို၊ သွန်းလုပ်ထရာ။” ကုသ* ၉၆။ “အမှုလုပ်သည်။” ပ၊ တစုံတရာသော အဖြစ်အသွင်ကို ဆောင်ယူတတ်သည်။ (ဆရာလုပ်၊ ရသေ့လုပ်၊ မင်းလုပ် စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) ခ၊ ပွဲစသည်တွင် တစုံတရာသောအသွင်ကို သရုပ်ဆောင်သည်။ (မင်းသားလုပ်၊ မျောက်လုပ်၊ ဆီလူးလုပ် စသည်ဖြင့်အသုံးရှိသည်။) ၇၊ မိမိပယောဂဖြင့် အားထုတ်ပန်းတီးသည်။ မဟုတ်သည်ကို

အဟုတ်၊ အဟုတ်ကိုမဟုတ် ဖန်တီးကြဆောင်သည်။ “စကားမဟုတ်သော်လည်း၊ လုပ်၍ပြောဆိုမှ အလိုပြည့်လျက် အသက်ချမ်းသာတော့မည်။” ဝေဇာတ်၊ ၉၂။ ၆၊ ခိုက်နှက်သည်။ လိပ်မကျူးလွန်သည်။ “နှင်က နှင်လင်ကလေးကို လုပ်လို့၊ ငါ့ကိုလုပ်ချင်သလား။” ခိုပ်၊ ၁၉၇။

လုပ် - န / လုပ် / ကက်ဖဲတွင် အပေါ်ဘက်၌ အဖြူငါးပွင့်အောက်ဘက်၌ အနီတပွင့် ပေါင်း ၆ ပွင့်ပါရှိသောခဲချပ်။

လုပ်ကိုင် - ကြိ / လုပ်ကိုင် / လုပ်ငန်းတစုံတရာရွက်ဆောင်သည်။

လုပ်ကြံ - ကြိ / လုပ်ကြံ / ခ၊ အထူးတလည် စီစဉ် ကြိုးစားဉာဏ်ထုတ်၍ ဆောင်ရွက်သည်။ “မီးပွားဖြစ်ဖို့၊ မြို့ကြေးဆယ်နှင့်၊ ကုန်စယ်လယ်ယာ၊ လုပ်ကြံပါလည်း။” ဟသာ* ၇၆။ ။ အနိမ့်ရရေးအတွက် တပင်တပန်း အားထုတ် ထိုက်ခိုက်သည်။ “တပ် သုံးမျက်နှာသို့ ချဉ်း၍ လုပ်ကြံလာ၏။” ခိပ်၊ ၃၄၁။ ပ၊ တစုံတည်းအား ကြံတင်စီစဉ် သတ်ဖြတ်သည်။ “သားတော်အစာတသတ်လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စရောက်သည်။” သုသော၊ ပ။ ၇၇။ ခ၊ ဉာဏ်ဆင်၍ ဖန်တီးသည်။ တမျိုးတမည်လိမ္မော်ဖန်တီး၍ ပြုမှုပြောဆိုသည်။ “စာကို မိမိဘာသာလုပ်ကြံ၍ချေပြီး အဘိုးကြီးအား ဘတ်ပြခဲ့၏။” ကောသလ၊ ၄၁။

လုပ်ကြံမှု - န / လုပ်ကြံမှု / ခ၊ လိမ္မော်ဉာဏ်ဆင်၍ ဖန်တီးပြုမှု၊ ပြောဆိုမှု။ ။ တစုံတည်းအား ကြံတင်စီစဉ် သတ်ဖြတ်မှု။

လုပ်ကွက် - န / လုပ်ကွက် / ခ၊ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရန် ပြေယာ။ ။ လိမ္မော်ဖန်တီး၍ ပြုမှုပြောဆိုချက်။

လုပ်ကျွေး - ကြိ / လုပ်ကျွေး / ခ၊ မိမိအားမှီခိုသူကို အဝတ်အစားထောက်ပံ့ပေးကမ်းသည်။ မိမိ၌ကျရောက်သောတာဝန်အရ အခြားသူတစ်ဦးတယောက်အား တာဝန်ယူဖွဲ့စည်းသည်။ ။ အခြားသူတစ်ဦးတစ်ဦးကို မိမိက တာဝန်ယူ၍ ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်။

လုပ်ကျွေးသမျှ - ကြိ / လုပ်ကျွေးသမျှပူ / တစုံတည်းအား ပြုစုဖွဲ့စည်းသော တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်သည်။ တစုံတည်းအား မှီသေစွာအမှုတာဝန်ကြီးငယ် ရွက်ဆောင်ပေးသည်။

လုပ်ခ - န / လုပ်ခါ / တစုံတရာ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ပေးသည့်အတွက် ရရှိသည့်လုပ်အားတန်ဖိုး။

လုပ်ခင်း - န / လုပ်ခင်း / ခ၊ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာ။ လုပ်စရာအလုပ်။ ။ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နေသော လယ်ယာမြေ။ စိုက်ကွက်စိုက်ခင်း။

လုပ်ငန်း - န / လုပ်ငန်း / အကျိုးကျေးဇူးတစုံတရာပေါ်ထွက်ရန်ဆောင်ရွက်မှု။

လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း - န / လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း / ရည်ရွယ်သတ်မှတ်၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သောအလုပ်။ အလုပ်အကိုင်။

လုပ်ငန်းခွင် - န / လုပ်ငန်းခွင် / ခ၊ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့်အပိုင်းအခြား။ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်။ ။ လုပ်ငန်းတည်ရှိရာနေရာ။

လုပ်ငန်းစဉ် - န / လုပ်ငန်းစဉ် / အစဉ်တစိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းအစီအမံ။

လုပ်ငန်းဆောင်တာ - န / လုပ်ငန်းဆောင်ခါ / လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပွယ်တာဝန်။

လုပ်စကား - န / လုပ်စကား / မဟုတ်မမှန် လိမ်မည်ကြံစည်၍ ပြောဆိုချက်။

လုပ်စာ - န / လုပ်စာ / ကိုယ်တိုင် အားထုတ် ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ခံစားရရှိသောအကျိုးအခွင့်။ လုပ်ခဝင်ငွေ။

လုပ်စား - ကြို / လုပ်စား / တစ်တခုသောလုပ်ငန်းကို အသက်မွေးမှုအဖြစ် ခိုတွယ်လုပ်ကိုင်သည်။ “ကြိုးကြိုး ပမ်းပမ်း ဆင်းခဲသို့လုပ်စားမည်သူမဟုတ်” ဟုကုတ်။ ၁။

လုပ်စားကိုင်စား - န / လုပ်စားကိုင်စား / အလုပ်နှင့် လက်နှင့် မပြတ် လုပ်ကိုင်အသက်မွေးရသူ။ “ကျွန်ုပ်၏ သူငယ်ချင်းမှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူမဟုတ်၊ လုပ်စားကိုင်စားထဲကဖြစ်သည်။” လူချစ်။ ၅။

လုပ်ဆောင် - ကြို / လုပ်ဆောင် / တစ်တခုဖြစ်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည်။

လုပ်ဆောင်ချက် - န / လုပ်ဆောင်ဂျက် / တစ်တဦး၏ အားထုတ်လုပ်ကိုင်မှု။

လုပ်စာတံ - န / လုပ်စာတံ / တစ်တဦးက ဖွဲ့စပ်ဖန်တီး ပြောဆိုရေးသားသော အကြောင်းခြင်းရာ။ “သူ၏လုပ်စာတံများကို မှည့်သူကမျှ မယုံကြည်။”

လုပ်တိုင်း - န / လုပ်တိုင်း / လူသေမြုပ်ရာအရပ်။ သင်္ချိုင်း။

လုပ်ထုံးလုပ်နည်း - န / လုပ်ထုံးလုပ်နည်း / လမ်းညွှန်အဖြစ် လိုက်နာနည်းမှီရသည့်လုပ်ကိုင်ပုံ။ အစဉ်အဆက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်ပုံစံ၊ လမ်းညွှန်။

လုပ်နည်း - န / လုပ်နည်း / မည်သို့ မည်ပုံ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရသည်ကို ပြညွှန်ချက်။

လုပ်ပိုင်ခွင့် - န / လုပ်ပိုင်ခွင့် / စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေ စသည်အရ ပေးအပ်ခွင့်ပြုထားသော လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး။

ရရှိခွင့် - န / နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် - န / လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် / အတူတကွ အလုပ်လုပ်ဖော်။

လုပ်ဖော်လုပ်ဖက် - န / လုပ်ဖော်လုပ်ဖက် / အလုပ် တစ်တခုကို အတူတကွလုပ်ကိုင်သူ။ အလုပ်တူလုပ်ကိုင်သူ။

လုပ်ရေးဆောင်တာ - န / လုပ်ရေးဆောင်တာ / လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်။ လုပ်ဆောင်ပွယ်အမှု။

လုပ်ရည်ကိုင်ရည် - န / လုပ်ရေးဆောင်တာ / လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်သော အစွမ်းအစ။

လုပ်ရည်ကြံရည် - န / လုပ်ရေးဆောင်တာ / ကြံစည် စိတ်ကူးနိုင်စွမ်းနှင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း။

လုပ်ရည်ဝ - နဝိ / လုပ်ယေဝါ / လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ဖူးသည့်အတွေ့အကြုံအရည်အချင်းပြည့်စုံသော။

လုပ်ရပ် - န / လုပ်ရပ် / ၁။ တစ်တဦး၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက်၊ ဆောင်ရွက်ပုံ။ ၂။ အရှိယတ်လုပ်ငန်း။ “ဆေးဝါး

လုပ်ရပ်မြင့်၊ သိဒ္ဓိဓာတ် ပေါက်သွားသည်ဆိုသော ချောက်ကြားတခု။” ကောက်သစ်။ ၁၀၀။

လုပ်လေလုပ်လေ - ကြိဝိ / လုပ်လေလုပ်လေ / ပျောင်းနွဲ့ သိမ်မွေ့စွာ လုပ်ငွေမျှလုပ်လျက်။ ကန့်၊ ကလျ။ “ရွှေပိုးစီသို့၊ လုပ်လေလုပ်လေ၊ ပင်ကိုယ်နှင့် နှင့်။” လှူး။ ၅။

လုပ်လုပ်စားစား - ကြိဝိ / လုပ်လုပ်စားစား / မိမိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်၍ ရရှိသော ဝင်ငွေမှာ မိမိစားသောက်နေထိုင်စရိတ်အတွက် ကာမိရှိမှု။ မပိုမလျှံလျက်။

လုပ်သား - န / လုပ်သား / ၁။ အလုပ်တစ်ခုခု သို့မဟုတ် လုပ်ခွင့်တခုခုတွင် ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက် နေသူ။ အလုပ်သမား။ ၂။ မိမိကားယ ဉာဏအားဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှ ပြုလုပ်နေသူ။

လုပ်သားပျား - န / လုပ်သားပျား / ပျားအံ့တခုတွင် ပျားလုပ်သယ်ခြင်း၊ ပျားလေ ပို့ ဆောက်ခြင်းအလုပ်များကိုဆောင်ရွက်ရသော ပျားငယ်။

လုပ်သားပြည်သူ - န / လုပ်သားပျားသူ / နိုင်ငံတွင် မိမိကားယ ဉာဏအားဖြင့် မိမိအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ကိုင်ယင်း၊ ယင်းလုပ်ငန်းဖြင့် နိုင်ငံကို အကျိုးတစ်ခုခု ဖြစ်စေသော နိုင်ငံသား။

လုပ်ဆေနတ် - န / လုပ်သနတ် / စက်ရုံထွက် သေနတ်တမျိုးမျိုးကို တုဟက ကြံစည်တပ်ဆင်ပြုလုပ်၍ လိုင်စင်မဲ့ ကိုင်ဆောင်သော သေနတ်။

လုပ်သက် - န / လုပ်သက် / တဆက်တည်းဆွဲစိုက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သော ကာလအတိုင်းအတာ။

လုပ်သက်ခွင့် - န / လုပ်သက်ခွင့် / တနှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်ရက်ကာလနှင့် အချိုးကျတွက်၍ ခွင့်ပြုသော ပျမ်းမျှလစာပြည့် ခံစားခွင့်ရှိသောခွင့်ရက်။ (လုပ်ရက် ၁၁ ရက်လျှင် ခွင့် ၁ ရက်ခံစားခွင့်ရှိ၍ အများဆုံး ၄ လအထိသာ စုပေါင်းခံစားနိုင်ပြီး လုပ်သက်တနှစ်နှစ် အတွင်း၌လည်း စုစုပေါင်းအများဆုံး ၄ လအထိသာ ခံစားနိုင်သည်။)

လုပ်သက်ဆု - န / လုပ်သက်ဆု / လုပ်ငန်းတခုခုတွင် လခနှင့် ဆောင်ရွက်ပေးရာ၌ တနှစ်ကုန်သည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ အလုပ်မှနှုတ်ထွက်ရာ အငြိမ်းစားယူရာတွင်ဖြစ်စေ လုပ်သက်အရ လုပ်ငန်းနှင့်သက်သက်ဆက်ဆံချက်နှင့်အညီ တွက်ချက်၍ ချီးမြှင့်သော အပိုခံစားခွင့်ငွေကြေး။

လုပ်အား - န / လုပ်အား / တစ်တခုကိုဆောင်ရွက်၊ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် လူ၏အားထုတ်မှု။

လုပ်အားပေး - ကြို / လုပ်အားပေး / အပိုးအခ တစ်တခုယူ၍ ဖြစ်စေ၊ မယူပဲဖြစ်စေ ကူညီဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ပေးသည်။

လာဘ် - န / လာဘ် / ၁။ ထိုက်ရောက် ရရှိသော ဥစ္စာပစ္စည်း။ ၂။ ပညာဉာဏ်အတွက် ပူဇော်သောဥစ္စာ။ “ဗေဒ်ဆရာ

အား လာဘ်တင်၍ပေးရ၏။” ဥ၊ မိမိအကျိုးကျေးဇူး ရရှိ
အောင် ဆောင်ရွက်ပေးမည်ကို မျှော်လင့်လျက် ပေးသော
လက်ဆောင်။ ယင်းသို့ ပေးလာသည်ကိုသိလျက် မိမိသော
ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ငွေကြေးစသည်။

လမ်းမကြီး
လမ်းမကြီး
လမ်းမကြီး

လမ်း

လာဘ်ကောင်း - နဝိ / လတ်ကောင်း / ပစ္စည်းဥစ္စာ တစ်တရာ
ရရှိနိုင်ရန် ကံအခွင့်ဆိုင်သော။ အလားအလာဆောင်သော။
“ရင်ဘတ်ပေါ်တွင် လိပ်ပြာလာ၍နားသဖြင့် ယနေ့ လာဘ်
ကောင်းမည်ဟု ယူဆရသည်။”

လာဘ်ခေါ် - ကြံ / လတ်ခေါ် / ၁၊ ပစ္စည်းဥစ္စာရရန် အခွင့်
ကောင်းပေါ်စေမည့် အကြံအစဉ်။ အစီအမံတရား ပြုလုပ်
သည်။ “ဈေးသည်များသည် ချိန်ခွင်ပေါ်၌ ပန်းထိုးခြင်းဖြင့်
လာဘ်ခေါ်သည်။” ၂၊ တံစိုးလက်ဆောင် ရရှိအောင်
ကေားရိပ်ပြုသည်။

လာဘ်စား - ကြံ / လတ်စား / အကုတ်လိုက်၍ ဆောင်ရွက်ပေး
ရန် တစ်တည်းထံမှ ငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်း၊ အခွင့်အရေး စသည်
တစ်တရာရယူလက်ခံသည်။

လာဘ်တိုက် - နဝိ / လတ်တိုက် / ကောင်းသော အခွင့်အလမ်း
နှင့် ကြုံကြုံရသော။ “ယနေ့ သူလာဘ်တိုက်နေသဖြင့်
ကစားလက်တိုင်း အလျော်ရနေသည်။”

လာဘ်တိတ် - နဝိ / လတ်တိတ် / ဥစ္စာပစ္စည်းတစ်တရာရရှိခွင့်
ကင်းပြတ်သော၊ ရရှိခွင့်မဲ့ကင်းသော။ “စောစောစီးစီး လေ
ချွန်သောကြောင့် တနေ့လုံးလာဘ်တိတ်နေသည်။”

လာဘ်ထိုး - ကြံ / လတ်ထိုး / အကုတ်လိုက်၍ ဆောင်ရွက်ပေးရန်
အတွက် တစ်တည်းအား ငွေကြေးပစ္စည်း၊ အခွင့်အရေး စသည်
တစ်တရာပေးသည်။

လာဘ်ပေးလာဘ်ယူ - န / လတ်ပေးလာဘ်ယူ / တံစိုးပေး
ခြင်း။ လက်ခံခြင်း စသော တရားဥပဒေဖောက်ဖျက်မှု။

လာဘ်ပိတ် - နဝိ / လတ်ပိတ် / ဥစ္စာပစ္စည်းငွေကြေး စသည်
တစ်တရာရရှိရန် အခွင့်အလမ်း ပြတ်တောက် ကင်းမဲ့သော။
“ကျွန်တော်ကုမ္ပဏီအလုပ်ကို သူကဝင်၍လုပ်ပေးနေသဖြင့်
ကျွန်တော်လာဘ်ပိတ်နေသည်။”

- ကြံ / လတ်ပိတ် / သူတပါးရမည့်အရာကို မရအောင်
ကာမိပေးလာဘ်သည်။ “သူများရမည့်ကိစ္စမျိုးတွင် မိမိက
ဝင်၍ လာဘ်ပိတ်ခြင်းမပြုချည်။”

လာဘ်ပုပ် - နဝိ / လတ်ပုပ် / အကျိုးအခွင့်၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ငွေ
ကြေးတစ်တရာ ရရှိရန် အခွင့်အရေး နှောင့်နှေး ဖျက်ပြယ်
သော။ “ဆိပ်မှာ မှီငဲ့တွေနေသူရှိလျှင် လာဘ်ပုပ်သည်။”

လာဘ်မြင် - နဝိ / လတ်မြင် / ရှေ့မှ ရှေ့တက်၍ ကြိုတင်
မြင်မြင်တတ်သော။ အကျိုးအခွင့် အလားအလာကို သိမြင်
တတ်သော။

လာဘ်ရွှင် - နဝိ / လတ်ရွှင် / လာဘ်လာဘ်အောင်များသော။
“ယနေ့ကားမြေအစို့ လာဘ်ရွှင်သောနေ့ ဖြစ်သည်။”

လာဘ်လာဘ် - န / လတ်လာဘ် / လာဘ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လာဘ်သပ်ပကာ - န / လတ်သပ်ပကာ / ပူဇော် ချီးမြှောက်
သောအားဖြင့် ပေးကမ်းသော ပစ္စည်းဥစ္စာ။

လမ်း - န / လန်း / ၁၊ တစ်တရာသော နေရာသို့ ဦးတည်သောကံ
လုပ်ထားသော အများသွားလာရာ မြေပြင်ခရီးကြောင်း။
၂၊ လူနှင့်ယာဉ်တို့ တနေရာမှ တနေရာသို့ ကူးသန်းသွား
လာရာ ခရီးကြောင်း။ (ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်း၊ လေလမ်း
စသည် ပါဝင်သည်။) ၃၊ ကမ္ဘာ၊ နေ၊ လ၊ မြို့တို့ ကြယ်
တာရာ စသည်လူတို့ပတ်မြဲ ခရီးကြောင်း။ ၄၊ သွားလာရန်
အမှုကိစ္စ။ “ဤ သူငယ်မ အလွန် လမ်းများ သည်။”
၅၊ အကြောင်းခွင့်။ အစဉ်လိုက်မြဲ နည်းနား။ “စိတ်ဆိုးတော်
မှုရာ လမ်းမဟုတ်ပါမိမိ။” ဝံသသစ်၊ ၄၊ ၄၆၃။ ၆၊ ရွေး
ရွာ။ “ပြေးတလမ်း၊ သံတလမ်း။” ပုံ။

လမ်းကူး - န / လန်းကူး / အခြားလမ်းတစ်ခုနှင့်ဆက်စပ်ရာ နေရာ။
လမ်းကျ - နဝိ / လန်းကျ / ၁၊ တစ်တရာသော နေရာသို့ လမ်း
ပေါက်သော။ လမ်းခရီးတွင် ဖြတ်သန်းသွားရာ နေရာ၌ ကျ
ရောက်သော။ “ကျွန်တော်သည် မီးရထား လမ်းကျသော
အရပ်တွင်နေသည်။” ၂၊ လမ်းနှင့်မလွတ်သော။ လမ်းပေါ်
ရောက်သော။ “လမ်းကျနေသော သစ်လမ်းများကို ပြောင်း
ရွှေ့စိုက်ရသည်။” ၃၊ နည်းလမ်းမျှန်သော။ “လမ်းကျသော
စကားကို ပြောပါ။”

လမ်းကြား - န / လန်းကြား / အဆောက်အအုံ၊ တောင်ကုန်း၊
သစ်ပင်၊ မြဲနွယ်သောတို့ အကြားရှိ လမ်းငယ်၊ လမ်းကြိုး။

လမ်းကြောင်း - န / လန်းကြောင်း / ၁၊ အလျားရှည်၍ ထင်ရှား
သော သွားရာခရီးကြောင်း။ ၂၊ ရှိသောအစဉ်အကြောင်း
အမှတ်အသား။ ၃၊ [ဥပစာ] တစ်တရာသို့ ဦးတည်ပေါက်
ရောက်ရာ အကြောင်းအခွင့်။ “ဤလုပ်ငန်းမှာ ကြီးပွားရာ
လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။”

လမ်းကြောင်းပေး - ကြံ / လန်းကြောင်းပေး / လိုရာသို့ ရောက်
စေရန် ကူညီလမ်းပြပေးသည်။ ညွှန်ပြသည်။ “သင်၏ကား
မှာ အခွင့်အရေး တောင်းတတ်အောင် လမ်းကြောင်းပေးရာ
ရောက်သည်။”

လမ်းကြိုတံစက် - န / လန်းကြိုတံစက် / လမ်းကို သိပ်သည်းရန်နှင့်
မြေညှိရန် ဖိလိမ့်ရသော ဝန်ချိန်ဆေးပင်သော ဘီးတံပိတ်
ယာဉ်။

လမ်းကြို - ကြံ / လန်းကြို / သွားလာမည့် ခရီးလမ်း၌ အခွင့်
သင့်သည်။

လမ်းခရီး - န / လန်းခရီး / သွားလာရန် ရည်ရွယ်ထားသည့်
လမ်းကြောင်း။ တနေရာသို့ ရည်စိုးတည်၍ သွားနေသည့်
လမ်းကြောင်းအငြိမ်းအခြား။

လမ်းရလပ် - န / လန်းရလပ် / လမ်းခွတ်လတ် - န၊ ၅။

လမ်းခင်း - ကြံ / လန်းခင်း / ၁၊ လမ်းဖြစ်အောင် ဖိညှိပြုလုပ်

သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တစ်တရာပြောဆိုရန် အခွင့်အလမ်းပေါ် အောင်ကူညီအပေးသည်။ “ရွေးကောက် တင်မြှောက်နိုင်ကြ စေရန် လမ်းခင်းပေးထားသည်။” ဒီမီ။ ၃။ ၃။ [ဥပစာ] တစ်တရာ၊ ဖြစ်စေလိုသော အရာအတွက် အခွင့်အလမ်းပေးသည်။ ရည်ရွယ်လမ်းကြောင်းကို လိုက်စေသည်။ “ကိုယ်တိုင် ကပင် ပျက်စီးမှုကို လမ်းခင်းပေးသည်နှင့်သာ တူပေသည်။” ပြည်ကျေး။ ၂၉။

လမ်းချော် - ကြို / လန်းချော် / ခ၊ မူလသွားထုလမ်းမှ ဘေးသို့ တိမ်းရောက်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] လွဲမှားသည်။ မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်မှ လွတ်ကွာသည်။

လမ်းခွ - န / လန်းခွ / လမ်းခွဖြာထွက်သော နေရာ။

လမ်းခွဲ - န / လန်းခွဲ / ခ၊ မူလလမ်းမကြီးမှ အခြားတနေရာသို့ ဖြာထွက်သောလမ်း။ ၂။ မီးရထားလမ်းတွင် မူလ လမ်းမှ အခြားတလမ်းသို့ ပြောင်းလွှဲကူးရောက်စေရန် အခွဲပြုလုပ် ထားသည်နေရာ။

လမ်းခွတ်လတ် - န / လန်းခွတ်လတ် / သွားလာမည့်ခရီးလမ်းဆုံး မရောက်မီ တနေရာရာ။ ခရီးလမ်း၏ ကြားနေရာ။

လမ်းစ - န / လန်းစ / ခ၊ လမ်း၏ စတိုးတည်ရာ နေရာ။ ၂။ တစ်တရာကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရန် အခြေခံနည်းနာ။ ၃။ တစ်တည်း ထွက်ခွာသွားရာ နေရာကို သိကြောင်း အမှတ် အထား။ သလွန်စ။

လမ်းစဉ် - န / လန်းစဉ် / ခ၊ အစဉ်လိုက်နာရန် လမ်းညွှန်ချက်။ အစဉ်လိုက်နာအခြေခံ ပြုခဲ့သောနည်းလမ်း။ လေးစားလိုက် နာအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ စံပြုဖွယ်ဆောင်ရွက်မှု။

လမ်းဆုံ - န / လန်းဆုံ / လမ်းနှစ်သွယ် သို့ မဟုတ် လမ်းအများ ဆုံရာ နေရာ။

လမ်းဆုံး - ကြို / လန်းဆုံး / ခ၊ လမ်းရှေ့သို့ ဆက်လက်သွား စရာ လမ်းမရှိဖြစ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] ပြီးပြတ်သည်။ ဆက် လက်ဆောင်ရွက်ရန် မရှိဖြစ်သည်။ ပြန်လည်ရရှိ၊ တွေ့ရှိရန် အလားအလာ အခွင့်အလမ်း ကုန်ပြတ်သည်။ “ငါဖြင့် မိန်း ကလေးကို လမ်းဆုံးပြီလို့ သာတွက်ထားလိုက်တာပဲ။” ယမုန်။ ၂၃၂။

- န / လန်းဆုံး / ခ၊ ရှေ့သို့ ဆက်လက် ခရီးမဆက် တော့သည် နေရာ။ (မော်တော်ကားလမ်းဆုံး၊ မီးရထား လမ်းဆုံး၊ သင်္ဘောလမ်းဆုံး စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂။ [ဥပစာ] မျှော်လင့်ချက်၊ အလား အလာ ကုန်ပြတ်သော အခြေအနေ။ ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းမရှိတော့သည့် အခြေအနေ။

လမ်းညွှန် - ကြို / လန်းညွှန် / ခ၊ တနေရာရာသို့ သွားရန်ခရီးကို ကူညီပြောပြသည်။ သွားလမ်းပေါ်ပြသည်။ ၂။ [ဥပစာ] မည်သို့ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်ကို ညွှန်ပြသည်။

- န / လန်းညွှန် / ခ၊ တနေရာရာသို့ သွားရန် ခရီး လမ်းကို ညွှန်ပြချက်။ ၂။ [ဥပစာ] မည်သို့ လိုက်နာဆောင် ရွက်ရန် ညွှန်ပြချက်။

လမ်းတိုက်ပွဲ - န / လန်းတိုက်ပွဲ / ခ၊ နှစ်ဘက် စစ်သည်

တပ်အချင်းချင်း လူနေရပ်ကွက်အတွင်းရှိ လမ်းများပေါ်တွင် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်မှု။ ၂။ လမ်းခရီးတွင် တိုက်ခိုက်မှု။

လမ်းတောင်း - ကြို / လန်းတောင်း / ခ၊ မော်တော်ယာဉ်၊ သင်္ဘော စသည့် နှစ်စင်း လမ်းကျဉ်းနေရာသို့ မျက်နှာချင်း ဆိုင် ချဉ်းကပ်လာရာ တဘက်ယာဉ်က မိမိအလျဉ်းပြတ်ကျော် လိမ့် မိမိသွားခွင့် အဦးပေးရန် မီးပြခြင်း၊ ယွန်းတီးခြင်း စသည်ဖြင့် တဘက်ယာဉ်နှင့် ညှိနှိုင်းအချက်ပြသည်။ ၂။ နောက်ယာဉ်က ရှေ့ယာဉ်ကိုကျော်တက်လိုရာ၌ ရှေ့ယာဉ် က တဘက်သို့ ကပ်၍သွားသောအောင် လမ်းဖယ်ပေးရန် အချက်ပြသည်။

လမ်းထောက် - န / လန်းထောက် / ခရီးအကြားရှိ ရပ်နားရန် စခန်း။

လမ်းထောင့် - နဝိ / လန်းထောင့် / ခရီးလမ်း လွယ်ကူချောမော ခြင်း မရှိသော။ ခရီးလမ်း မပြောင့်သဖြင့် အသွားအလာ အတန်ငယ် ခက်ခဲသော။ “ခင်ဗျာဉ္ဇာက မီးရထားမပေါက် ကားမပေါက်နဲ့ အင်မတန်လမ်းထောင့်တယ်။”

လမ်းထွင် - ကြို / လန်းထွင် / ခ၊ လမ်းအသစ်ဖောက်လုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] နည်းလမ်းသစ်ရှာဖွေ ထုတ်ဖော်သည်။ ၃။ [ဥပစာ] အခွင့်အလမ်း ပွင့်ပေါ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ “ကစား စရာများ ဝယ်ချင်စွယ် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးများထံမှ ငွေရရန်လမ်းထွင်ကြသည်။”

လမ်းစဉ် - န / လန်းစဉ် / လမ်းခရီးသွားများအား လူယက် တိုက်ခိုက်သူ။

လမ်းပေး - ကြို / လန်းပေး / ခ၊ ရှေ့မှ သော်လည်းကောင်း၊ နောက်မှသော်လည်းကောင်း လာသောယာဉ်ကို တိမ်းရှောင် ပေးသည်။ ၂။ အသက်ကြီးသူ ဝါကြီးသူအား ခရီးလမ်းဆုံရာ၌ ခိုသေလေးစားသောအားဖြင့် လမ်းလွတ်အောင် ရွှောင်ပယ် ပေးသည်။ ၃။ [ဥပစာ] နည်းလမ်းပြညွှန်သည်။

လမ်းပေါက် - ကြို / လန်းပေါက် / ခ၊ တနေရာရာသို့ သွားလမ်း ရောက်ရှိသည်။ ၂။ တနေရာရာသို့ ကူးသန်းဆက်သွယ်သွား ရောက်ရန် ခရီးပွင့်သည်။ ၃။ အသွားအလာ အဆက်အဆံ ဖြစ်ပေါ်သည်။ သွားလာနေကျဖြစ်သည်။ “ကြည့်စမ်း သူ ဒီအိမ်ကို လမ်းပေါက်နေ (ပြီ)” ပုန်လောင်။ ၂၇၃။ ၄။ အတိုရပ်ထိုးရာ၌ လိုရာရပ်မှန်းချက် အောင်မြင် ပြီးမြောက် သည်။ “၁၂ မီးထိုးသော် လမ်းပေါက်၏။” ဘိလား။ ၁၁၉။

- န / လမ်းပောက် / သွားလာ ဝင်ထွက်နိုင်သော လမ်း။

လမ်းပိတ် - ကြို / လန်းပိတ် / ခ၊ လမ်းပေါ်၌ ဖြတ်သန်းသွား လာခွင့် ရပ်စဲသည်။ ၂။ သွားလာရန်လမ်းပေါက်မရှိဖြစ်သည်။ ၃။ [ဥပစာ] အခွင့်အလမ်း ကုန်ဆုံးသည်။ အသွားအလာ ကင်းမဲ့သည်။ “ဆယ်တန်းသမားများအဖို့ ခြုံအုပ်ဖြစ်ရန် လမ်းပိတ်နေသဖြင့်” ထမ်း။ ၉၆။

လမ်းပန်း - န / လန်းပန်း / ခ၊ သွားလာနိုင်သောလမ်းကြောင်း။ ၂။ [ဥပစာ] သွားမှုလာမှု။ “လမ်းပန်းသာယာသည်။”

လမ်းပြ - ကြို / လန်းပြ / သွားမည့်ခရီးကို ညွှန်သည်။

-န/လန်းမျှ/ ခရီးကို ကူညီညွှန်ပြသူ။

လမ်းပြမှတ်တိုင် - န/လန်းမျှမှတ်တိုင်/ ရောက်ရှိနိုင်သည့် ခရီးကို ညွှန်ပြထားသည့်မှတ်တိုင်။

လမ်းပြတ် - ကြို/လန်းပျတ်/ ခ၊ သွားရောက်နိုင်သည့် လမ်းတဆက်တစပ်တည်းမရှိ ခြားလပ်သည်။ ရှေ့သို့ ဆက်လက်၍ မသွားနိုင်ပေ။ ၂။ [ဥပမာ] အဆက်အသွယ် ရပ်စဲကင်းကွာသည်။ "မကြာမီ သေခန်းပြတ်သကဲ့သို့ လမ်းပြတ်၍ သွားကြပေလိမ့်မယ်။" ထိုလက်စွဲ၊ ပ။ ၃။

လမ်းပွဲစား - န/လန်းပွဲစား/ အရပ်အမျိုးမျိုးသို့ လှည့်လည်သွားလာကာ ချောင်းသွယ်သုန္ဒရီဦးကို အယူရှိ ဆက်သွယ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသူ။ "လမ်းပွဲစားလုပ်၍ နေသော မိန်းမကြီးဖြစ်၍ အင်မတန်လယ်ပတ်၏။" မှိုင်း၊ ပ။ ၅၁။

လမ်းပွင့် - ကြို/လန်းပွင့်/ ခ၊ သွားလာနိုင်သော ခရီးလမ်းပေါ်ပေါက်သည်။ ၂။ ဖောက်လုပ်သော လမ်းတစုံတရာ ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။ ၃။ [ဥပမာ] အခွင့်အလမ်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ရှေ့သို့ တိုးတက်နိုင်စွမ်းပေါ်သည်။

လမ်းဖောက် - ကြို/လန်းဖောက်/ ခ၊ လမ်းထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်အောင် ရှင်းလင်းသတ်သွင်းခြင်း၊ ဖို့ညှိခြင်း စသည့် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပမာ] အဆက်အသွယ်ဖြစ်အောင် အကူးအသန်းရှိအောင် ပြုလုပ်သည်။

လမ်းဖုန် - နဝိ/လန်းဖုန်/ အကြိမ်ကြိမ်သွားလာဖန်များသဖြင့် လမ်းကြောင်းရာ ထင်ရှားသော။

လမ်းဖယ် - ကြို/လန်းဖယ်/ ခ၊ တစုံတဦးသွားလာသောအောင် လမ်းပေးသည်။ ၂။ [ဥပမာ] အတားအဆီးများကို ရှင်းလင်းပစ်သည်။

လမ်းဖြောင့် - နဝိ/လန်းဖြောင့်/ ခ၊ လမ်းကျွေ့ ကောက်ခြင်းမရှိ သွယ်တန်းသော။ ၂။ လွယ်ကူစွာ သွားလာ ဆိုက်ရောက်နိုင်သော။ "ဗျာပုံနဲ့ မော်လမြိုင်ကျွန်းဟာ လမ်းဖြောင့်မဟုတ်ဘူး၊ ရန်ကုန်ကလှည့်သွားတာ လွယ်မယ်။" ၃။ ချောသောအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သော။ "စီးပွားရေး လမ်းဖြောင့်လျှင် အားအမျိုးမျိုးနှင့်" နီတိ၊ ၁၅၅။

လမ်းဖြောင့်ပေး - ကြို/လန်းဖြောင့်ပေး/ [ဥပမာ] တစုံတဦး၏ တိမ်းပါးပျောက်မှားမှုကို လမ်းညွှန်ရောက်အောင် သွန်သင် ညွှန်ပြသည်။ "ဒီသူငယ်ဟာ အရင်က အင်မတန်မိုက်တယ်၊ လမ်းဖြောင့်ပေးမှည့်သူ မရှိခဲ့ဘူး။"

လမ်းပြတ် - ကြို/လန်းပျတ်/ [ဥပမာ] အဆက်အသွယ်မပြုပဲနေသည်။ "သူဟာအရင် ဇနီးနဲ့ လမ်းပြတ်လိုက်ပြီ။"

-န/လန်းပျတ်/ ခြတ်လမ်း - န ၁ နှင့် အတူတူ။ "လမ်းပြတ်လိုက်ရအောင် အထိန်းတော် လူမျိုးတော်တို့နှင့် တညှိ။" ဝိသထံ၊ ပ။ ၂၂၉။

လမ်းစောစောကြံ - န/လန်းစောစောကြံ/ လမ်းတဘက် တချက်တွင် ခြောင်လျက်ဖြင့်၍ ပြုပြင်ထားသော လူသွားလမ်း။

လမ်းမ - န/လန်းမ/ ကျယ်ပြန့်သော ပမာန လမ်းကြီး။ အချက်အချာဖြစ်သော ခရီးကြောင်း။

လမ်းမတ်တတ် - န/လန်းမတ်တတ်/ ခ၊ သွားလာဆဲခရီးတနေရာရာ။ လမ်းခွတ်လတ်။ လိုရာနေရာသို့ မဆိုက်ရောက်သေးမီသွားဆဲ အမှိုက်အတန်။

လမ်းများ - နဝိ/လန်းများ/ [ဥပမာ] သွားလာရန်အကြောင်းကိုစွဲ၊ နေရာစသည့် ထွေပြားစွာရှိသော။ မပြတ်မလပ်သွားတတ်သော။ "ဟိုသွား ဒီသွားနဲ့ တယ်ပြီး လမ်းများနဲ့ပါ ကလား ခင်ခင်ရဲ့။" ဆရာမ။ ၂၂၉။

လမ်းမှား - နဝိ/လန်းမှား/ ခ၊ သွားလိုရင်း မဟုတ်သော အခြားတနေရာသို့ ရောက်ရှိသော။ ခရီး လွဲချော်သော။ ၂။ [ဥပမာ] နည်းလမ်းကျန် မှန်ကန် မျှတစွာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသော။

-န/လန်းမှား/ လိုရာသို့ ဖြောင့်စွာ ဦးမတ်ည်သော ခရီး၊ နည်းလမ်း။

လမ်းမှန် - နဝိ/လန်းမှန်/ နည်းလမ်းကျန် မျှတစွာ ဆောင်ရွက်သော။

-န/လန်းမှန်/ လိုရာသို့ ဖြောင့်စွာ ဦးမတ်ည်သော ခရီး၊ နည်းလမ်း။

လမ်းမှန်ကန်မှန် - န/လန်းမှန်ကန်မှန်/ သဘာဝနည်းလမ်း။

-ကြိဝိ/လန်းမှန်ကန်မှန်/ သဘာဝနည်းလမ်းအတိုင်း။ "မိမိ၏စိတ်သဘာဝကို လမ်းမှန်ကန်မှန် အသုံးပြုနိုင်စွမ်းရှိပါက။" တင်းစာ။

လမ်းမြောင် - န/လန်းမြောင်/ ခ၊ လမ်းမကြီး၏အားတဘက်ဘက် သို့မဟုတ် နှစ်ဘက် သွယ်ပြိုင်နေသော လမ်းငယ်။

၂။ လမ်းမ လမ်းငယ်တို့နှင့် ပြိုင်လျက် သီးခြား သွယ်တန်းနေသောလမ်း။

လမ်းမြွာ - န/လန်းမြွာ/ လမ်းသွယ်မှ ခွဲပြွာထွက်သော လမ်းသေး။

လမ်းရိုး - န/လန်းရိုး/ [ဥပမာ] အမြဲစွဲကြပ် လိုက်နာလေ့ရှိသော နည်းလမ်းဟောင်း။

လမ်းရှင်း - ကြို/လန်းရှင်း/ ခ၊ ခရီးလမ်းမည့် ယာဉ်များ ခရီးသွားများ ဆိုကျပ်မနေအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သည်။

၂။ [ဥပမာ] တစုံတရာ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရာ၌ အနှောင့်အယှက် အတားအဆီး ကင်းကွာအောင် ပြုလုပ်သည်။ ၃။ ခရီးလမ်း၌ အတားအဆီး၊ ခလုတ်ကန်သင်း ကင်းမဲ့သည်။

လမ်းစောစော - န/လန်းစောစော/ ခ၊ လမ်းကြောင်း လေးသွယ်ဆိုရာနေရာ။ ၂။ [ဥပမာ] လူအများစု ဆိုရာနေရာ၊ လူမြင်ကွင်းနေရာ။ "လမ်းစောစော မှာထွက်ပြီး သန်းတုပ်ရသလား။"

လမ်းလွဲ - ကြို/လန်းလွဲ/ မူလသွားပြီးခါး၊ သွားရန်ရည်ရွယ်သောခရီးမှ အခြားတပါးသို့ ရောက်သည်။

-နဝိ/လန်းလွဲ/ [ဥပမာ] ဆောင်ရွက်သင့်သော နည်းလမ်းမှ သွေချော်သော၊ နည်းနာချွတ်ချော်သော။

လမ်းလျှောက် - ကြို/လန်းလျှောက်/ ခ၊ ကိုယ်လက်ကြံ ခိုင်ရေးအတွက် တနေရာမှတနေရာသို့ ခြေလှမ်းမှန်မှန် လှမ်းလျက်သွားသည်။ ၂။ ယာဉ်ရထား၊ မီးနင်းပဲ ခြေဖြင့်သွားလာသည်။

လမ်းလျှောက်ပင် - န/လန်းလျှောက်ပင်/ အများအားဖြင့် လူသွားလမ်းဘေးတဘက်တချက်တွင် စီတန်း၍စိုက်လေ့ရှိသော၊

အနီရောင်ရွက်ဝိုင်းငယ်နှင့် အနီအဆစ်များရှိသည့် ပင်အုံငယ် တမျိုး။ (နေရောင်ရသည့်နေရာ၌ အညွန့်အခက်များ ပြည့် နှံ့ရသည်။)

လမ်းညွှန်ရုံပိုင် - န / လန်းယွှက်ယုန်ပိုင် / ခွင့်ရက်ခံစား သည့် ရံပိုင်များ၏နေရာတွင် အစားဝင်ကာ မီးရထားဘူတာ တခုမှတစ်ဆင့် ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ရသော (သီးခြားမီးရထား ဘူတာတခု၏ အမြဲတဝန်မဟုတ်သည့်) ရံပိုင်။

လမ်းညွှန် - ကြို / လန်းလွဲ / ခ၊ မူလသွားမြို့၊ သွားရန်လမ်းမှ အခြားတစ်လမ်းသို့ ပြောင်းသွားသည်။ ။ မူလသွားမြို့လမ်းမှ အခြားတစ်လမ်းသို့ ပြောင်းသွားအောင် ပြုလုပ်သည်။ အခြား တစ်လမ်းဖြင့် သွားလာစေသည်။

- န / လန်းလွဲ / (မီးရထားလမ်း၌) လမ်းခွဲတခုသို့ ကူး ပြောင်းပေးသောအချက် အဆံ့နေရာ။

လမ်းသရဲ - န / လန်းသယ် / စာရိတ္တပျက်၍ ဆိုးသွမ်းကာ လမ်း များပေါ်တွင် လှည့်လည်ကျက်စားနေတတ်သော လူငယ်စု။ ဆိုးသွမ်းလူငယ်။

လမ်းသတား - ကြို / လန်းသလား / ရည်ရွယ်ချက်မရှိပဲ ကိုမှ ကြိုမှ သွားလာလှုပ်ရှားသည်။

လမ်းသာ - နဝိ / လန်းသာ / သွားလာရန်ခရီး ချောမောမြောင့် ဖြူရသော။ အဆို အပိုက်၊ အတားအဆီး ကင်းမဲ့သော။

လမ်းသင့် - နဝိ / လန်းသင့် / ခရီးလမ်း ဖြတ်သန်းပေါက်ရောက် သော။ သွားလာရန် အဆင်ပြေသော။

လမ်းသွယ် - န / လန်းသွယ် / လမ်းမကြီးမှ ခွဲပြာ တွက်သော လမ်း။

လမ်းဦးတိုက် - ကြို / လန်းအားစိုက် / လမ်းကြောင်း၏ ထိပ်က တနေရာသို့ ဦးတည်သည်။

- ကြိဝိ / လန်းအားစိုက် / လမ်းထိပ်တခုခုကို မျက်နှာ မူလျက်။ “လမ်းဦးတိုက်ဖြစ်သောအိမ်မှာ မနေကောင်းပါ။”

လိမ်

လိမ် - နဝိ / လိန် / မျက်နှာပြင် မမြောင့်မပြေပဲ ရစ်လှည့်နေ သော။ အရစ်လိုက် ခွေပတ်သော။

- ကြို / လိန် / ခ၊ ရစ်လှည့်အောင်ပြုသည်။ ။ မဟုတ်မမှန် လှည့်ပတ်ပြောဆို ပြုမူသည်။

လိမ်ကောက် - နဝိ / လိန်ကောက် / ခ၊ ရစ်လှည့်ခွေပတ်သော။ တွန့်လိပ်ခွေလှည့်သော။ ။ [ဥပစာ] သဘောမမြောင့်မတ်၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော။

လိမ်ပေါက် - န / လိန်ပောက် / လိမ်လည်လှည့်စားပုံ၊ လိမ်လည် လေဝိုက်သော အပြုအမူ။

လိမ်ပိန်ခံ - ကြို / လိန်ပိန်ခံ / အခက်အခဲ ဘေးဒုက္ခ စသည်ကို အားတင်း၍ ကြိုကြို ခံသည်။

လိမ်စည် - နဝိ / လိန်စည် / မျက်နှာပြင် ပြန့်ပြူးခြင်း မရှိပဲ

စောင်းရွှေသော။ ပကတိအတိုင်းမတည်ပဲ ခွေလည်နေသော။ “ဤမိန်းကလေးခြေတောက် လိမ်စည် နေသည်။”

လိမ်ယှက် - နဝိ / လိန်ယှက် / အလျားစွာညီသော ပျော့ပျောင်း သော အရာဝတ္ထုများ တခုနှင့်တခု ရစ်ပတ်နေသော။

လိမ်စည် - ကြို / လိန်စည် / တစုံတဦးအား မယိုးသားသော စိတ်ဖြင့် လှည့်ပတ်ပြောဆို ပြုမူသည်။

လိမ္မာ - နဝိ / လိန်မာ / ခ၊ ယဉ်ကျေးစွာ ဆက်ဆံတတ်သော။ လူမှုရေးရာ တတ်သိ ချက်ချောပါးနပ်သော။ ။ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်သော။ “အကုမ္ပဏီ၌ လိမ်မာ သောသူ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။” စရိယ။ ၄၀။

လိမ္မာရေးခြား - နဝိ / လိန်မာရေးခြား / ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ သင့် လျော်အောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တတ်သော။ သိမြင်နား လည်သော။

လိမ္မော် - န / လိန်မော် / လိန်မော် / မှည့်လျှင် အနီနီရောင်ရှိ၍ အရည် ရွမ်းသော အတွင်းသားအမြွှာများရှိပြီး ချိုချိုသော အသီးသီးသည့် ပင်စောက်တမျိုး။

လိမ္မော်ရောင် - န / လိန်မော်ရောင် / လိမ်မော်မှည့်၏အခွံရောင် နှင့် ရောင်သော အနီ အဝါ ရောင်စပ်သည့်အရောင်။

လိမ့်

လိမ့် - ကြို / လိန် / ခ၊ ဘောလုံး၊ သစ်သီး၊ ကျောက်တုံး စသည့် လုံးပတ်ရှိသောအရာဝတ္ထုတို့ မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ လူးလည်ရွေ့ လျားသည်။ ။ [ဥပစာ] ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်သည်။

ဘဝ မတည်မတံ့ရှိသည်။ “ဤသူငယ်မှာ သုံးလေးနှစ်လိမ့်နေ ခဲ့ပြီမှ အလုပ်အတည်တကျရသည်။”

၃။ လိမ့်လဲ - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။ “သူမြင်းစွဲမှာ လိမ့် သွားသည်။”

လိမ့် - စည်း / လိန် / လာမည့်ကာလ၌ တစုံတရာ ဖြစ်စွယ်ရှိ ကြောင်းထွန်းပြရန် ကြိယာ၌ဖြည့်စပ်သော အနာဂတ်ကာလ ညွှန်းစကားလုံး။ (လိမ့်အံ့၊ လိမ့်မည်ဟူ၍ “အံ့၊ မည်” တို့နှင့် တွဲစပ်မြဲဖြစ်သော်လည်း “လာလိမ့်ထင်ပါ။” စသည်ဖြင့် အ

ဖြည့် ကြိယာတို့၌ “အံ့၊ မည်” စသည်ကိုဖြတ်၍သုံးနိုင်သည်။) လိမ့်မည် - စည်း / လိန်မျို / လိမ့် - စည်းနှင့် အတူတူ။

လိမ့်လဲ - ကြို / လိန်လဲ / အကျိုးစီးပွား ကြီးစွာ ပျက်ပြားသည်။ “တကယ်လို့ များ သူ့လင်မြို့စားကြီးများ လိမ့်လဲ သွား လျှင်။” မြဝတီ။ ၁၊ ၃၊ ၂၇၀။ (လိမ့်လည်း ဟုလည်းရေးသည်။)

လိမ်း

လိမ်း - ကြို / လိန်း / အရည်ပျစ်၊ အရည်ကျ အစေးအဆီ၊ အမှုန့် စသည်ကို ပျံ့နှံ့ အောင် ပွတ်လှူသည်။ ကပ်ငြိမပျက်အောင် ပြုသည်။

လိမ်းကျုံ့ - ကြုံ / လိမ်းကျုံ့ / လိမ်း - ကြုံ၊ နှင့် အတူတူ။
 လိမ်းဆေး - န / လိမ်းဆေး / လူးဆေး - န၊ နှင့် အတူတူ။

လုံ့လစီရိယ - န / လုံ့လစီရိယာ / တက်ကြွနိုးကြားမှု။ နိုး
 ကြားစွာ အားထုတ်ဆောင်ရွက်မှု။

လုံ့

လုံ - နဝိ / လုံ့ / ၁၊ ပြည့်ဝစွာ ဖုံးကားထားသော။ (အိမ်လုံ၊
 အခန်းလုံ၊ အိမ်လုံအဖုံးလုံစသည်အသုံးရှိသည်။) ၂၊ တစ်တရာ
 ထိပါး တိုးဝင်မှု၊ ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ် စသည်မှ ကောင်းစွာ
 ဆီးဆို ကာကွယ်ထားသော။ (ရန်လုံ၊ အချမ်းလုံ စသည်
 အသုံးရှိသည်။) ၃၊ မိမိသန္တာန်၌ အစွန်းအကွက်၊ အပြစ်အနာ
 စသည် မရှိကြောင်း စိတ်ချသော။ (စိတ်လုံ၊ လိပ်ပြာလုံ
 စသည် အသုံးရှိသည်။)
 - န / လုံ့ / ရွှေ၊ ငွေ၊ သတ္တု၊ ဖန် စသည် အရည်ကျိုရသော၊
 မီးခဲခြေစေးနှင့် ပြုလုပ်သည့်ခွက်။
 လုံကွင်း - န / လုံ့ကွင်း / အကွင်းအမြစ် ချုပ်ထားသော ခါးဝတ်
 အထည်။
 လုံချည် - န / လုံ့ကျို / ယောက်ျား မိန်းမတို့၏ ခါးဝတ်အထည်။
 (ပုဆိုး တော်ယူ၍ ခွဲခြားခေါ်လေ့ရှိသည်။) [ဟိန်]
 လုံခြုံ - နဝိ / လုံ့ကျုံ့ / ဘေးရန်အန္တရာယ်ကင်းလောက်အောင်
 အကာအကွယ်ရှိသော။
 လုံခြုံစရာ - န / လုံ့ကျုံ့ / အမျှား ပြည်သူ ဘေးရန်
 အန္တရာယ် ကင်းအောင် ဆောင်ရွက်မှု။
 လုံမ - န / လုံ့မာ / မိန်းကလေးငယ်ကို ချစ်စနိုးခေါ်ဝေါ်သော
 အမည်။
 လုံ့လ - နဝိ / လုံ့လ / မယိုမထွက်၊ မပေါက် မကြွားအောင်
 ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိသော။ သူက အင်မတန် လုံ့လ ပါတယ်။
 တိုင်ပင်စရာရှိတာ တိုင်ပင်ပါ။”
 လုံ့တောက် - နဝိ / လုံ့လောက် / ခိုင်ခံ့ ခိုင်ခံ့သော အတိုင်း
 အတာ ပမာဏ ပြည့်စုံစေသော။
 လုံ့လုံ့လဲလဲ - ကြိဝိ / လုံ့လုံ့လဲလဲ / ထိုက်သင့်စွာအကာအကွယ်
 ရှိလျက်။

လုံ့

လုံ့လ - န / လုံ့လွာ / တက်ကြွနိုးကြားမှု။ မဆုတ်မနစ် အား
 ထုတ်မှု။ ဝိရိယ။
 လုံ့လစိုက် - ကြုံ / လုံ့လွာစိုက် / မဆုတ်မနစ် အားထုတ်နိုင်
 အောင် အမြဲသတိထားသည်။
 လုံ့လထုတ် - ကြုံ / လုံ့လွာထုတ် / မပြစ်မနေ ပို၍ အားသွန်
 ကြိုးပမ်းသည်။
 လုံ့လပယောဂ - န / လုံ့လွာပယောဂ / တစုံတည်း၏ ကိုယ်တိုင်
 ကိုယ်ကျ အားထုတ်ဆောင်ရွက်မှု။

လုံး

လုံး - နဝိ / လုံး / ၁၊ မျက်နှာပြင်အားလုံး မောက်မို ပြည့်ဝနိုး
 သော။ ၂၊ ကိုယ်လုံးပျပ်၍ ဝမ်းသော။ “သူ့ ကိုယ်ကလေး
 က လုံးနေတာပဲ။” ၃၊ တစည်းတလုံးတည်း သိပ်သည်းသော။
 “လုံးသောအသံလည်း ရှိကုန်တယ်။” ဝေဠု၊ ပ။ ၁၂၃။
 ၄၊ အသံမကွဲပြား ရောထွေးသော။ “သူ့စကား ပြောသည်မှာ
 လုံး နေ၍ ဆိုလိုရင်းကို နားမလည်ပါ။”
 - န / လုံး / ၁၊ ထုထည်ရှိ၍ ပတ်ချာဝန်းဝိုင်းသောအရာကို
 ပုံစံသိမြင်သာအောင် ခေါ်ဆိုရာတွင် တွဲစပ်သော စကားလုံး။
 (နာမ်ဝိသေသန အဖြစ်မှ နာမ်နောက်တွင် တွဲစပ်၍၊ နာမ်
 သဘော သက်ရောက်လာသည်။) ပုံစံ၊ လုံးသောဖန်၊ ဖန်အလုံး၊
 ဖန်လုံး။ (မီးလုံး၊ ဖန်လုံး၊ ရုပ်လုံး၊ စာလုံး၊ ဘောလုံး၊ ဆေး
 လုံး စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂၊ ပေါင်းစု ပြောဆိုသောပုဒ်၊
 စကားခွန်း၊ ပြောဆိုချက်၊ အကြောင်းအရာစသည်နှင့် တွဲစပ်
 သောပုဒ်။ (စကားလုံး၊ ကြံလုံး၊ တွေးလုံး၊ ကော်လုံး၊ ကပ်လုံး၊
 ငြင်းလုံး၊ ပြက်လုံး စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၃၊ တသီးတခြား
 အခြေအနေ ပြည့်ဝစွာရပ်တည်သောအရာနှင့် တွဲစပ်သောပုဒ်။
 (လူတလုံး၊ သူတလုံး စသည် အသုံးရှိသည်။)
 - ကြုံ / လုံး / ၁၊ မျက်နှာပြင် အဘက်ဘက်မှ မောက်မိုပြည့်
 ဝန်းအောင် ပြုလုပ်သည်။ “ဆီးကင်းခန့်လုံး” ရသေ့၊ ၁၅။
 ၂၊ ရုန်းသိမ်းစည်းသည်။ တရုတ်ပေါင်းတည်း ပြသည်။
 “ကြွေးကို လုံးပေးသည်။” ၃၊ ရောနှောမွှေနှောသည်။
 သမသည်။ “ဟင်းအိုးကို ဆီနှင့် လုံး ပြီးမှ ရေထည့်ပါ။”
 ၄၊ အနားသိမ်း၍ကွပ်သည်။ ထောင်စွန်းခြေသည်။ (အနားလုံး၊
 နှုတ်ခမ်းလုံးစသည် အသုံးရှိသည်။) ၅၊ ဟောင်းကြု ရုန်းသည်။
 အစေ့အဆန်တည်သည်။ “သတင်းကျပ်လအတွင်း ဖုံးရန် လုံး
 ရန် အစပြု၍။” မာဃ၊ ၄၆၊ ၆၊ ယှက်ထွေး သတ်ပတ်သည်။
 “သူတို့ နှစ်ယောက် စကားမျှားရာက ထ၍ လုံးကြသည်။”
 ၇၊ ရုန်းစွာ ပူးပေါင်းရောနှောဆက်ဆံသည်။ ရုန်းစွာ ပူးတွဲ
 သည်။ “အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် ရန်ဖြစ်၍ မကြာသေးမီ
 လုံးနေကြပြန်သည်။”
 - စည်း / လုံး / ၁၊ ထုထည်ရှိ၍ ပတ်ချာဝန်းဝိုင်းသော
 အရာဝတ္ထုမျိုးကိုရေတွက်ရာ၌သုံးသော စကားလုံး။ (သစ်သီး
 တလုံး၊ ဘောလုံးတလုံး၊ အုပ်ချည်တလုံး၊ ယန်းကန်တလုံး၊ ဇိုး
 တလုံး၊ ရေကန်တလုံး စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ ပေါင်းရုံး
 သော ပမာဏ၊ ပြည့်ဝသော ပမာဏကို ရည်ညွှန်းလျက်
 နာမ်ပုဒ်နောက်မှစပ်သော စကားလုံး။ “ရဟန္တာ ငါးရာလုံး
 ပေါင်းရုံးသရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။” ရွှေစာ၊ ၁၄။ ၃၊ တင်

ရှားတည်တံ့ခိုင်မာစွာရှိသောအဖြစ်ကို ရည်ညွှန်းလျက် နှာပုံ ပုဒ်နောက်မှပေါ်သောစကားလုံး။ “ဆရာတယောက်လုံး ခိုးသွားတယ်။” တစ္ဆေ။ ၈၈။

လုံး-န / လုံး / သီး၊ ရွှံ့၊ နှစ်နှစ်၊ ရောစပ်သော မြေအမျိုးအစား။ “လုံး သို့မဟုတ် သဲမြေစေးသည် သစ်ပင် ပေါက်ရောက်ခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံး မြေမျိုး ဖြစ်သည်။” သစ်စိုက်။ ၂၁။ [လိပ်]

လုံးကနဲ - ကြိဝိ / လုံးကနဲ / တပေါင်းတရုံးတည်း။ “ဤဈေးတောင် လုံးကနဲ ဝယ်ကြမည်မဟုတ်။” ချစ်ပန်း။ ၁၆၇။

လုံးကောက် - ကြိဝိ / လုံးကောက် / ခ၊ စကားလုံး တလုံးချင်း သီးခြားရည်ညွှန်းလျက်။ ၂။ သစ်သီးစသည် လက်ရွေးစင် တလုံးစီအားဖြင့်။

— နဝိ / လုံးဂေါက် / တလုံးချင်း သီးခြားရည်ညွှန်းသော။ “အဝယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သည့် လုံးကောက်အစိပွယ်တည်း။” ကောက်။ ၅။

လုံးကြီးတင် - န / လုံးကြီးတင် / မြန်မာစာရေးရာတွင် ဣသရသ်အတွက် ဗျည်းအထက်တွင်ပေါင်းစပ်ရေးသောအမှတ်အသား။ (၁)။

လုံးကြီးတင်ဆန်စက် - န / လုံးကြီးတင်ဆန်စက် / မြန်မာစာရေးရာတွင် ဤသရသ်အတွက် ဗျည်းအထက်တွင် ပေါင်းစပ်ရေးသော အမှတ်အသား။ (၁)။ လုံးကြီးတင် အတွင်း ခိုက်သော အဆန်ဖြည့်၍ ရေးသည်။

လုံးကြီးပေါက်လှ - န / လုံးကြီးပေါက်လှ / ပြည့်ပြီးထွားကျင်း ပျံ့နှံ့သောသူ။ ပြည့်ပြီး ရင်ထွားသော အသီး။ “ကုန်သည် တယောက်၏ သမီးဖြစ်သော လုံးကြီးပေါက်လှ ယဉ်စေအပ်၏။” ဟိတော။ ၁၇၆။ “သရက်ပြုသီး၊ လုံးကြီးပေါက်လှ၊ ချိုမြိန်ကို။” နာပျို့။ * ၃၀။

လုံးကျွတ် - စည်း / လုံးကျွတ် / အလုံးစုံ၊ အကုန်အစင် သဘောဆောင်စေရန် နှာမပုဒ်နောက်တွင် ယှဉ်ကပ်ခြင်းဖြင့် ကြိယာဝိသေသန ပြုလုပ်ပေးသောစကား။ (မြို့၊ လုံးကျွတ်၊ ရွာလုံးကျွတ်၊ သင်းလုံးကျွတ်၊ အိမ်လုံးကျွတ် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

လုံးချာချာ - ကြိဝိ / လုံးချာချာ / သဲကွဲရေရာခြင်းမရှိ ရောထွေးလျက်။ “ပြောတဲ့လူလဲ နောက်ဆုံးတော့ လုံးချာချာဖြစ်နဲ့။” သောကင်း။ ၈၁။

လုံးချာထိုက် - ကြိ / လုံးချာထိုက် / အဆုံးမှအဆုံး၊ တပြန်ပြန် တလည်လည် ရောထွေးထပ်ပြန်သည်။ (လုံးချာသည်ဟူ၍ လည်းသုံးသည်။) “တွေ့ရင်း တွေ့ရင်းက လုံးချာထိုက် နေသည်။” မြဝတီ။ ၁၊ ၃။ ၂၄၆။

လုံးချော - နဝိ / လုံးချော / အရအဆစ်မရှိ လုံးဝိုင်းသော။ ပြေလျောသော။ “လုံးချော သစ်သားရှည်များလည်း။” ချုပ်ပုံ။ ၆။ ၅၁။

— န / လုံးချော / အပူအထစ် မရှိ လုံးဝိုင်း အောင် သွေးထားသော ကျောက်မျက်အင်္ကျီအခဲ။

လုံးချင်း - ကြိဝိ / လုံးချင်း / တခုတည်း သီးသီးခြားခြားအားဖြင့်။ အခြားတပါးနှင့် အရောအယှက်မရှိ အထီးတည်းအား

ဖြင့်။ (“တပါးစဉ်ကင်း၊ ပြည်ကြီးလင်းသော၊ မင်းလည်း လုံးကျဉ်း၊ ရန်သူညှဉ်းလိမ့်။” မင်္ဂလေး။ ၁၉။ လွတ်ပုံ။ ၇၈။ တို့ တွင်လုံးကျဉ်းဟူ၍ ရေးကအရေးတွင်သည်။)

လုံးချင်းဝတ္ထု - န / လုံးချင်းဝတ်ထု/သီးခြား တမျိုးတည်းခိုက် ခိုင်ထုတ်ဝေသော ဝတ္ထု၊ ကဗျာစသည်။

လုံးချုပ် - ကြိ / လုံးချုပ် / အဝတ် အထည်နှစ်စက် အနားတဘက်စီခေါက်သွင်းကပ်ပိလျက်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချုပ်သည်။ အနားသပ်ခြင်းနှင့် စပ်ခြင်းကို တပါတည်းပြုလုပ်သည်။

— ကြိဝိ / လုံးချုပ် / ယင်းသို့ ချုပ်နည်းအားဖြင့်။

လုံးစေ့ပတ်စေ့ - ကြိဝိ / လုံးစေ့ပတ်စေ့/စကားလုံးတိုင်းစေ့စွာ၊ အနှစ်တ် စေ့စပ်စွာ။ အကုန်အစင်။

လုံးတီး - ကြိဝိ / လုံးတီး / ခ၊ ပကတိအတိုင်းရှိသောအားဖြင့်။ အချို့ အမိအရာပေါက်သီးသောအနုအားဖြင့်။ “ဆန်ကိုလုံးတီးကြိတ်ချွေးသည်။” ၂။ အဝတ်အထည်မကပ်ပဲ။ “ကလေးများလုံးတီးချေချိုးကြသည်။” ၃။ အခြားအရာ ရောဖက်လွှဲစပ်ခြင်းမရှိပဲ အသီးအခြားအားဖြင့်။ “အပော်မနေဘဲ လုံးတီးနေတတ်သော။” လူချွန်။ ၁။ ၅၉။ ၄။ အမွှေးအမှီမရှိ၊ အညွှ့်အနွဲ့ မပါသောအားဖြင့်။ “စကားလုံးတီးပြောဆို ရေးသားသောကြောင့်။” ဗန္ဓ။ ၁၈၀။

— နဝိ/လုံးတီး / အပေါ်ခွံချွတ်ခွာထား သော။ အမုံးအချပ်သော။ အရောအစပ်ကင်းသော။ တမျိုးတည်းသီးခြားသန့်သန့်ဖြစ်သော။

— န / လုံးတီး / အပေါ်ခွံ (ခွံကြမ်း) ချွတ်ခွာပြီးရုံမျှဖြစ်သော စပါး။ ကောက်ပဲစသည်။

လုံးတင် - န / လုံးတင် / လုံးကြီးတင် - န။ နှင့် အတူတူ။

လုံးတွဲ - / လုံးတွဲ / တွဲလုံး - န။ နှင့် အတူတူ။

လုံးထွင်း - နဝိ / လုံးထွင်း / သစ်လုံး တလုံးတည်းကို ထွင်းခုတ်ပြုလုပ်ထားသော။

လုံးပေးပေး - ကြိ / လုံးပေးပေး / တပြည်းပြည်း မသိမသာအားဖြင့် ယုတ်လျော့ကုန်ခန်း ပျက်စီးသည်။ “စက်မှုလုပ်ငန်းများ လုံးပေးပေးကာ၊ အားနည်းပျက်စီး နေသောကြောင့်။” ပြည်အား။ ၁။ ၁၇၂။

လုံးဝို - န / လုံးဝို / ခ၊ စကားပြောရာ စာရေးရာတွင် လိုရင်းအစိပွယ်နှင့် မစပ်၊ အသုံးမဝင်သောအတိုဖွဲ့ နှ့် သွင်း ညှပ်သုံးနှုန်းသည့်စကားလုံး။ ၂။ ကဗျာတွင် အနက်မရှိ၊ ပါမပြည့်ရုံဖြည့်သွင်းသောစကားလုံး။

လုံးပေါက် - စည်း / လုံးပေါက် / အချိန်ပြည့်ကာလကို မော်ပြလိုရာ၌ နှာခံနှင့်ပတ်၍ ကြိယာ ဝိသေသန ပြုလုပ်ပေးသည့် စကားလုံး။ (နှစ်လုံးပေါက်၊ ညလုံးပေါက်စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

လုံးပတ် - န / လုံးပတ် / ထုထည်ရှိ၍ လုံးဝန်းသော အရဝတ္ထုတခု၏ ပတ်လည်အတိုင်းအတာ။

လုံးပန်း - ကြိ / လုံးပန်း / ဖြစ်မြောက်အောင် အားသွန်ဆောင်ရွက်သည်။ ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ “ဗွေးဗလုံးပန်း၊ မတိုက်တွန်းနှင့်။” ကိုး။ * ၃၇။

လုံးပွား - န / လုံးပွား / အလုံးငယ်များအဖြစ် ခွဲစိတ်၍အကွက်

ဖော်ထားသော ကျောက်မျက်။ ရတီ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ကျောက်မျက်လုံးငယ်။

လုံးရပ်သက္ကန် - န / လန်းယုတ်ထွန် / ပုဂ္ဂိုလ် တစုံ တဦးအား အပြည့်အဝတွေ့မြင်ရသော ပုံပန်း။

လုံးထားထွေးထား - ကြိဝိ / လန်းလားထွေးလား / ပူးကပ် ရောယှက်သတ်ပတ်လျက်။ ပူးကပ် ရောယှက်လျက်။

လုံးစည်စိုက် - ကြိ / လန်းလယ်လိုက် / လုံးချာစိုက် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

လုံးလုံး - ကြိဝိ / လန်းလန်း / ခ၊ အပြည့်အစုံ။ လုံးဝ ကုန်စင်။ “သူ့ ကျွန်လုံးလုံးဖြစ်ဘို့ (ဂို.) သာရှိတော့သည်။” နောင်တတ်၊ ပ။ ၁၂၆။ ။ ကာလထောက်လျောက်။ ပတ်လုံး။ “တနေ့ လုံးလုံးနဲ့ မထိုက်လတ်၍” တော၊ ၄၉။ ပ၊ အလွင်း။ (ပရိသေခ ကြိယာနှင့် တွဲဖက်သောအခါ ဘာမျှမရှိ၊ မဖြစ်၊ မသိ စသည်ဖြင့် အပြည့်အဝ ငြင်းကွယ်သော အနက်သာထင်သည်။)

လုံးလုံးခဲ - ကြိဝိ / လန်းလန်းခဲ / တစုတပေါင်းတည်း။ မည်မည်ရရ။ ဖြစ်ဖြစ် မြောက်မြောက်။ “သူပြန်လာတော့လဲ ငွေပယ်၊ ကြေးရယ်လို့ လုံးလုံးခဲ မပါဘူး။” သွေး၊ ၁၇၀။ ၂၇။

လုံးလုံးလျားလျား - ကြိဝိ / လန်းလန်းယားယား / လုံးလုံး - ကြိဝိ၊ ခ၊ ပ၊ နှင့်အတူတူ။

လုံးဝ - ကြိဝိ / လန်းဝ / လုံးလုံး - ကြိဝိ၊ ခ၊ ပ၊ နှင့် အတူတူ။

လယ်

လယ် - န / လယ် / ကောက်စပါးစိုက်ပျိုးသောမြေကွက်။

လယ်ကုချ - ကြိ / လယ်ကုချ / မိမိလယ်တွင် ကောက်စိုက် လုပ်ငန်းပြီးပြတ်စေရန် တရက်တာ အကူအညီ တောင်းခံသည်။

လယ်ကွယ် - န / လယ်ကွယ် / သုတပန်း၏လယ်တွင် အပျော့၍ လုပ်ကိုင်ပေးသူ။ စာရင်းငှား။

လယ်ကူစိုက် - ကြိ / လယ်ကူစိုက် / တစုံ တဦး၏ လယ်တွင် တရက်တာအတွက် သွားရောက်ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးသည်။

လယ်စော - န / လယ်စော / ကုန်းမြင့်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသော လယ်။ နှစ်ကာလရှည်ကြာခွာ ရေမတင်သောလယ်။

လယ်ကျက် - န / လယ်ကျက် / ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေကျ၊ အသားကျပြီးသော လယ်စောင်း။

လယ်ကြားငါး - န / လယ်ကြားငါး / လယ်ကွင်းပြင် ရေတိမ်တွင် ကျက်စားလေ့ရှိသော ငါးငယ် ငါးပေါက်များ။

လယ်ကွက် - န / လယ်ကွက် / ကန်သင်းဖြင့် ဝိုင်းခြားထားသော စိုက်ကွက်လယ်ခင်း။

လယ်ကွင်း - န / လယ်ကွင်း / လယ်မြေများ တည်ရှိရာ မြေပြန့်အပြင်။

လယ်ကြက် - န / လယ်ကျက် / လယ်ကန်သင်းများတွင် တွင်းအောင်း၍ နေလေ့ရှိသော မြေကြက်ကြီးတမျိုး။

လယ်နီ - ကြိ / လယ်နီ / ယခင်အခါက လယ်ရှင်ထံမှ လယ်ကို ငှား၍လုပ်ကိုင်သည်။

- န / လယ်နီ / ယင်းသို့ လုပ်ကိုင်သူ။ သီးစား။

လယ်ချ - ကြိ / လယ်ချ / လယ်သမားတဦးအား သတ်မှတ်သော လယ်ကွက်တွင်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးအပ်သည်။

လယ်ခွန် - န / လယ်ခွန် / လယ်ယာမြေတွင် စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သည့်အတွက် အစိုးရအား ပေးဆောင်ရသည့်အခွန်တော်။

လယ်ကျာ - န / လယ်ကျာ / လုပ်ငန်း တရပ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကာလအလိုက် မြို့ဝင်း မြို့စား၊ အပေး၊ အချ၊ အတွက်အောင် စသည်အားဖြင့် အသီးသီး ရေးသွင်း မှတ် သား သော စာရင်းချုပ်။ (ကုန်းပစ္စည်းလယ်ကျာ၊ ငွေစာရင်းလယ်ကျာ စသည် ကွဲပြားသည်။) [လိပ်]

လယ်မီး - န / လယ်မီးနီ / ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးခြင်း မပြုရသေးသောမြေခြင်း။

လယ်တီ - ကြိ / လယ်တီ / ကောက်စပါးစိုက်ခင်းပြုလုပ်ရန် မြေခြင်းကို ခုတ်ထွင်ပြုပြင် ညှိဖို့ သည်။

လယ်တံ - န / လယ်တံ / လယ်လုပ်သူများ လယ်လုပ်စဉ် ကာလအတွင်းနေရန် လယ်ကွင်းပြင်၌ ဆောက်လုပ်ထားသောတံ။

လယ်တော - န / လယ်တော / လယ်လုပ်ငန်းခွင်။ လယ်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရာကွင်းပြင်။ “ယုန်ကိုဖမ်းအံ့သောငှာ လယ်တော ကောက်ခင်းသို့ သွားလေလျှင်။” ဗုဒ္ဓဓမ္မတော်၊ ၇၇။

လယ်တောက်ခ - န / လယ်တောက်ခ / လယ်အလုပ် လုပ်သူက လယ်ရှင်အား ပေးရသော သီးစားခ။

လယ်ထွန် - ကြိ / လယ်ထွန် / လယ်မြေများ နူးမွေကြည်စေ၍ စိုက်ပျိုးရန်အသင့်ဖြစ်အောင် ထွန်ဖြင့်ပြုပြင်သည်။

လယ်ထွန်မကံသာ - န / လယ်ထွန်မကံသာ / ဘုရင်ကိုယ်တိုင် လယ်ကွက်သို့ ဆင်း၍ လယ်ထွန်သည့်အခမ်းအနား။

လယ်ပတူ - န / လယ်ပတူ / ရေစပ်စပ်ရှိသော မြေကွက်များတွင် အလေ့ကျပေါက်လေ့ရှိသော တို့၊ စရာအဖြစ် စားသုံးရသော ပင်နီမျိုး။

လယ်ပုစွန်လုံး - န / လယ်ပုစွန်လုံး / လယ်ကန်သင်း များတွင် တွင်းပေးက်၍ ခိုအောင်းနေလေ့ရှိသော ကဏန်းငယ်တမျိုး။

လယ်ပေါ်ပေး - န / လယ်ပေါ်ပေး / ကောက်ပဲသီးနှံ ပေါ်ချိန်တွင် အတိုးနှင့်တကွ ပြန်၍ဆပ်ရန်ငွေကြိုတင်ချေးသည့် စနစ်။

လယ်ပျက် - န / လယ်ပျက် / ခ၊ မစိုက်ပျိုးပဲ စွန့်ပစ် ထားသော လယ်ကွက်။ ။ စိုက်ပျိုးထားပြီးမှ သဘာဝအန္တရာယ် တခုခုကြောင့် မအောင်မြင်သောလယ်ကွက်။

လယ်ပြင် - န / လယ်ပြင် / တဆက်တည်း ပြန့်ပြူးသောလယ်ကွင်းအပြန့်။

လယ်ဗွဲ - န / လယ်ဗွဲ / မိမိစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရာ လယ်မြေကွက်။

လယ်မင်းသား - န / လယ်မင်းသား / [ဘန်း] ရေသာခို၍ အခွင့်အရေးနှင့် ကိုယ်ကျိုးကိုသာရှာတတ်သော အယောင်ပြု လယ်သမား။

လယ်မြေ - န / လယ်မျှ / စပါးစိုက်ပျိုးသောမြေကွက်။
 လယ်ယာ - န / လယ်ယာ / ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သောမြေ။
 လယ်ယာကိုင်ကျွန်း - န / လယ်ယာကိုင်ကျွန်း / ကောက်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း လုပ်ငန်း။ ယင်းလုပ်ငန်းခွင်။ “လယ်ယာကိုင်ကျွန်းတို့ လည်း အလွန်ဖြစ်ထွန်းကုန်၏။” တိုးပွား။ ၇၉။
 လယ်ယာချောင်းမြောင်း - န / လယ်ယာ ချောင်းမြောင်း / လယ်ယာကိုင်ကျွန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
 လယ်ယာမိုးမြေ - န / လယ်ယာမိုးမြေ / လယ်ယာ - န၊ နှင့် အတူတူ။
 လယ်ခိုင်း - န / လယ်ယိုင်း / ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း မပြုပဲ ပစ်ထားသောလယ်ကွက်။
 လယ်လုပ် - ကြို / လယ်လုပ် / စပါးစိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သည်။ လယ်လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်သည်။
 - န / လယ်လုပ် / စပါးစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူလယ်သမား။
 လယ်လုပ်သား - န / လယ်လုပ်သား / လယ်လုပ်သူ။
 လယ်သမား - န / လယ်သမား / စပါးစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူ။
 လယ်သမားချောင်းသမား - န / လယ်သမား ချောင်းသမား / လယ်သမား - န၊ နှင့် အတူတူ။
 လယ်သမား - န / လယ်သမား / လယ်ယာစိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သော အမျိုးသမီး။
 လယ်သဲ - န / လယ်သဲ / ပြည့်ပြီ၊ အောင်မြင်ခြင်းမရှိပဲ လုံးဝပိန်လုံးကပ်ဖြစ်နေသောစပါးစေ့။
 လယ်သောက်ကန် - န / လယ်သောက်ကန် / လယ်မြေကို ဓနပေးသွင်းရန် ရေလျှောင့်ထားသောကန်။ “တောင်ထက်ကစီးကျသောရေကို အတန်တန်ဆည်၍ လယ်သောက်ကန်လုပ်ရသည်ရှိသော်။” ခုံနန်း။ ၂၂၉။

လျ

လျ - နဝိ / လယာ / သိမ်သော။ ရှိုက်သော။ ချပ်ရပ်သော။ လျော့ပါးသော။ “ခါးစည်းတင်လှ၊ လျ သောဝမ်းရှိကုန်သော။” ဂီတကုတ်။ ၄၆၉။

လျာ

လျာ - ကြို / ယာ / သီးသန့် ရည်ရွယ်မှန်ထားသည်။ “အကေမိတ်သဟာ အတိတ်က လျာ ဘူး၏။” ကင်းစာ။ ၅။
 - န / ယာ / တစုံတရာအတွက် ရည်မှတ်ထားသောအရာ။ (ဘုရားလျာ၊ လင်လျာ၊ သက်နီးလျာ၊ ဟင်းလျာ စသည်ဖြင့် တွဲ၍သုံးသည်။)

လျာထားချက် - န / ယာဝါးကျက် / မည်သို့၊ မည်ပုံ စီမံမည်ဟု ကြိုတင်ကြံစည်မှန်းဆထားချက်။ ကြိုတင်သတ်မှတ် ခွဲဝေထားချက်။

လျား

လျား - နဝိ / ယား / လယား / ရှည်ဝေးသော။ ရှည်ကြာသော။ “မင်းပြုကြ၏၊ ကာလလျားသော်၊ မင်းကျော်နုစိပါး။” ဥတိန်* ၁၇။
 လျားလျား - န - ကြိဝိ / ယားယား / လယားလယား / အလျားလိုက်အားဖြင့်။ ရှည်မျော့သာအားဖြင့်။ “ကိုယ်သည် မိဂါဝန်တောကို လျားလျား ဖြတ်၍တင်၏။” အာခြေ။ ၄။
 လျားလျား - န - ကြိဝိ / ယားယား / လယားလယား / လှံဝေ။ “ချစ်လှံလှံ၊ မုန်းလျားလျား။” မျိုးချစ်။ အမှာ။

လျော့

လျော့ - နဝိ / ယော့ / ဝ၊ လိုအပ်သော အရေအတွက်မပြည့်မီသော။ ၂။ တင်းကျပ်ခြင်းမရှိသော။ ၃။ နည်းပါးသွားသော။ “ခေါင်းကိုင်အတော်လျော့သွား၏။” “မြစ်ရေလျော့လျှင် မြေသည် ရသေ့အားရိဒ်၍။” ဂီတကုတ်။ ၄၇၁။
 လျော့တိလျော့ - ကြိဝိ / ယော့တိယော့ယံ / လျော့လျှည်းလျော့လျှ - ကြိဝိ၊ ၅။
 လျော့နည်း - နဝိ / ယော့နဲ / အရေအတွက် ပမာဏ ဆုတ်ယုတ်သော။ တဖြည်းဖြည်းနည်း၍သွားသော။
 လျော့ပါး - နဝိ / ယော့ပါး / လျော့နည်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
 လျော့ရဲ - နဝိ / ယော့ယံ / လျော့လျှည်း - နဝိ၊ ၅။
 လျော့လျှည်း - နဝိ / ယော့ယံ / သိပ်သည်းခြင်းမရှိသော။ တင်းကျပ်ခြင်းမရှိသော။
 လျော့လျှည်းလျော့လျှ - ကြိဝိ / ယော့ယံယော့ယံ / တင်းကျပ်ခြင်းမရှိပဲ၊ ပြုပြင်ခြင်းမရှိပဲ။

လျှော်

လျှော် - နဝိ / လယော် / သင့်တော်သော။ လျှောက်ပတ်သော။
 လျှော် - ကြိ / ယော် / ဝ၊ နှစ်နားဆုံးရှုံးမှုအတွက် အစားပေးသည်။ နှစ်နားမပြုလျှောက်အောင်ပြုသည်။ “စားစရာမရှိ၊ လျှော်ရေရှိ။” ကျော်ပုံ။ ၁၇။ ၂။ လောင်းကစားစွဲတွင် ဒိုင်ပြုသူက လောင်းသူအား ရသင့်ကြေးငွေပေးသည်။
 လျှော်ကန် - နဝိ / ယော်ကန် / လယော်ကန် / လျှော် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ “လိုအပ်ချက်များနှင့်လည်း လျှော်ကန်သင့်မြတ်အောင်၎င်း။” သင်နည်း။ ၃။

လျော်ကြေး - န / ယောကျေး / နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုအတွက်ပေးသော
ငွေကြေး၊ ပစ္စည်းစသည်။

လျော်ကြေးပင်စင် - န / ယောကျေးပင်စင် / ဖျက်သိမ်းလိုက်
သောရာထူးတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သော အမှုထမ်းအား အငြိမ်းစား
ပေးရာတွင် ထောက်ပံ့ရသောငွေ။

လျော်စွာ - ကြိဝိ / ယော်စွာ / လယော်စွာ / ထိုက်သင့်ညီညွတ်
စွာ။ (ကံအားလျော်စွာ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ကုသိုလ်
နှင့်လျော်စွာ စသည်ဖြင့် တွဲဖွဲ့သုံးစေရန်သည်။)

လျော်ညီ - ကြိ / လယော်ညီ / လိုက်ဖက်ဟပ်စပ်သည်။ အဝင်
ခွင့်ကျပြန်သည်။ “ထက္ကသိုလ်ပညာရေးကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီ
စေရန် ပြန်လည်ပြုပြင်သည်။” ယဉ်ကျေး၊ ၃။ ၂၁။

လျက်

လျက် - ကြိ / ယက် / အမှုန့်၊ အရည်ပျစ် စသည်ကို လျှာပေါ်
တင်၍ ပွတ်လှမ်းစားသုံးသည်။

လျက် - စဉ်း / ယက် / ကြံယူ၏ ပြုလုပ်မှုဆက်လက်ဖြစ်တည်
နေခြင်းကို တင်ရှားစေရန် သုံးသည့်စကားလုံး။ “တခါဆို၍
ဦးခေါင်းဆိုင်လျက်အိပ်သော ဆန္ဒအမတ်ကိုဖြင့်၍” မာလင်၊
ပ။ ၃၇။

- သမ် / ယက် / ရွှေ၊ ဝါကျကို နောက်ဝါကျနှင့် ဆန့်ကျင်
ဘက် အနက်ဖြင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။

လျက်ကယ့် - သမ် / ယက်ကဲ့ / လျက် - သမ်၊ နှင့် အတူတူ။

လျက်စား - န / ယက်စား / အစာကြေစေခြင်း၊ လေသက်စေ
ခြင်းအကျိုးငှာ စားသုံးရသော သိန္ဓေ၊ ဇဏက်သား၊ ပရုတ်၊
ဆားပုပ်၊ နွယ်ခါ၊ စသော ဆေးဖက်မျှားပါဝင်သည့် ဆေးမှုန့်၊
ဆေးခဲ။

လျက်မန်း - န / ယက်မန်း / ယက်မန်းရည် - န၊ ၅။

လျောက်

လျောက် - န / ယောက် / အိမ်၏ ဖြိုင်းမျှားတင်ရန် ခေါင်တိုင်
အချင်းချင်း၊ လက်ခံတိုင်အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ထားသော
သစ် သို့မဟုတ် သံဘောင်တန်း။

လျောက်ပတ် - နဝိ / ယောက်ပတ် / လယောက်ပတ် / သင့်တင့်
သော။ ထိုက်တန်သော။ “ကျွန်ုပ်၏သားသည် မင်းအဖြစ်
အား လျောက်ပတ်၏။” မေပုဏ္ဏ၊ ပ။ ၂၁၆။

လျောက်လျား - ကြိဝိ / ယောက်ယား / ဝ၊ ဖြစ်သလိုအတိုင်း။
၂။ ဘာသာ။ အလိုအလျောက်။

- ကြိ / ယောက်ယား / သင့်တင့်လျော်ကန်သည်။

လျင်

လျင် - နဝိ / လယင် / လင် / ဝ၊ မြန်ဆန်သော။ “ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည် မလျင်လွန်းသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်၏။” ကာ
ယာ။ ၂၆။ ၂။ ပါးနပ် သွက်လက်သော။ ကျင်လည်သော။
“ဤဇွေးသည် ခိုးစားသည့်နေရာတွင် အလွန် လျင်သည်။”
လျင်မြန် - နဝိ / လင်မျှန် / လယင်မျှန် / ယင်မျှန် / အပိုန်၊ အဟုန်၊
အသွားစသည် သွက်သော။ ရွှေလျှားနှုန်းမြန်သော။

လျောင်း

လျောင်း - ကြိ / လယောင်း / ကိုယ်ကို တစောင်း လှဲလျက်
နေသည်။

- နဝိ / လယောင်း / ရွှည်လျားသော။ “နာဂဦးခေါင်း၊
ကြယ်လျောင်းလျောင်းကို၊ ဆိုသည့်မှတ်ကြ။” ဗေဒင်စွာ။
၁၇၈။ “ရွှေတုံးရွှေချောင်း၊ လျောင်းရရောင်းလျှင်၊ မောင်း
မောင်းစွေးစွေး။” ဘုံ* ၁၆။

လျောင်းစက် - ကြိ / လယောင်းစက် / ယောင်းစက် / လှဲအိပ်
သည်။ (အထူးသဖြင့် မြင့်မြတ်သူတို့ အတွက် သုံးနှုန်းသည်။)

လျောင်းစောင့်မှု - န / ယောင်းစော / မှ / လယောင်းစော / မှ / လျောင်း
၍ နေဟန်ထုလုပ်တည်ထားလေ့ရှိသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်။

လျှစ်

လျှစ်လျှူ - ကြိဝိ / လှစ်လယူ / ဥပဟောပြုလျက်။ ဂရုမထားပဲ။
(လျှစ်လျှူ၊ လျှစ်လျှူ၊ လျှစ်လျှူနေ စသည်ဖြင့် အသုံး
ရှိသည်။)

- နဝိ / လှစ်လယူ / အလယ် အလတ် ဖြစ်သော။
“အားလျှစ်လျှူရှိသော ယောကျ်ား၏။” ကင်္ခါ၊ ၂၄၄။

လျှစ်လျှူပြု - ကြိ / လှစ်လယူပြု / ဥပဟောပြုသည်။ ဂရု
မထားပဲနေသည်။

လျှစ်လျှူရှု - ကြိ / လှစ်လယူလျှစ်လျှူ / ကြိနှင့်အတူတူ။

လျှဉ်း

လျှဉ်းပါး - ကြိ / လယင်းပါး / ယင်းပား / အမှန်သေချာယူဆရန်
ခက်ခဲသည်။ ယုံမှားသည်။ “ရုပ်၏ဘောက်(ဖောက်)ပြန်
ဖျားနာခြင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လေသလောဟု လျှဉ်းပါးတွယ်
ရှိသောကြောင့်။” ဘိဇာတ်၊ ၁၁၈။

လွ

လွ - နဝိ / လွဒု / [ပေါ] ခ၊ ဖြူ၊ ဓမ္မာသော။ (လွလွဟူ၍လည်း သုံးသည်။) “ရောင်လွဲထွန်းဟင်းဖြူလွန့်။” သံ* ၅။ ၂။ ကြွရွ သော။ “လွင်ကြူ၊ ဓမ္မာပျ၊ ရွှေနှုတ်လွန့်၊ မိန့်ဟပြီးလျင်။” ဝေပျို့၊ * ၇။ ၃။ အရောင်ရွန်းသော။ “မိန့်ကြာညောင်လွ၊ ရောင်ကြီးကြွမှာ။” ယဒေသော၊ ၇။

လွေ့

လွေ့ - နဝိ / လွေ့ / [ပေါ] ပြည့်ပြီးကြယ်သော။ တိုးပွား များပြားသော။ “နေနှင့်လတ်၊ ဆိုကြသည့်နေ၊ သမ္ဘာလွေ့ သည်၊ ဘုန်းဟောနတ်ရှင်။” ဗျူ * ၂။ “စည်းစိမ်လွေ့ သား၊ သုဋ္ဌေ့သည်းပွတ်။” ဝေပျို့၊ * ၃၃၈။

လွေး

လွေး - ကြိ / လွေး / အားရပါးရ စားသောက်သည်။ “ထမင်း ဆာသာ စားရတုန်း၊ မြိန်လှသည်နှင့် ကုန်းလွေး နေကြလေ သည်။” အဋ္ဌေ့က၊ ၁၀။ ၃၃၅။

လွဲ

လွဲ - ကြိ / လွဲ / ခ၊ မှန်းထားချက်မှ တိမ်းချော်သည်။ “အမိပါယ် လွဲလောက်သော ကွဲလွဲချက်များကို။” အင်းလူး။ ၃။ ၂။ ယင်းမှားသည်။ ခြားနားသည်။ “အယူအဆလွဲနေ ခြင်းကို။” ပေါ်ဇော၊ ၃။ ၁၆။ ၃။ အကျိုးမဝင်၊ အလွတ် သီးခြားဖြစ်သည်။ အခြားတပါးဖြစ်သည်။ “ဆန်စက်များမှ လွဲလျှင် သစ်စက်တို့သည် ဦးရေအားဖြင့်၎င်း။” မြန်စီး၊ ၃။ ၁၆။

လွဲချော် - ကြိ / လွဲချော် / လွဲ - ကြိ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။ လွဲစေမယ်စေ - န / လွဲစေမယ်စေ / နိမိတ်မကောင်း၊ မဟုတ် မရှိသော စကားကို ပြောဆိုရန် ရှိသည့်အခါ၊ ပြောမိသည့် စကားကြောင့် အမတ်လာမှုများ မဆိုက်ရောက်စေရန် ရှေးဦး စကားခံသည့်အနေဖြင့် ပြောလေ့ရှိသောစကား။ ဇွ - ၂ - န၊ လည်းရှိ။

လွဲမှား - နဝိ / လွဲမှား / မမှန်သော။

လွင်

လွင် - နဝိ / လွင် / ခ၊ ထင်လင်းစွာမြင်သာသော။ အဆင်း အားဖြင့် ထင်မြင်လွယ်သော။ “ဤအခါရောင်က လွင်လွန်း

အားကြီးသဖြင့် မကြိုက်ပါ။” “မီးထသည့်သွင်၊ သွေးရည် သွင်သို့၊ လွင်လွန်းလှသည်။” နာနာ * ၉၆။ ၂။ ပေါ့ပေါ့ တန်တန်သွားလာ နေထိုင်တတ်သော။ “ဝိဇ္ဇာသိပ္ပ၊ လူ့၊ ကိစ္စ ကို၊ ယက်ကမဆင်၊ ပျော်ပါးလွင်မှု။” ကိုး * ၂၆။ ၃။ သာယာစွာ ပျံ့ထွက်သော။ “သေခွင်နှင့်၊ ဘွား ဂွင်တော်ရင်း။” ရခိုင်ဇေ * ၃။

- န / လွင် / ပြန့်ပြူးသော ကွင်းမြင်။ “တောအုပ်ငင်ချဲ့၊ လွင် ပြဲ့၊ ပြဲ့၊ ဝယ်၊ နှစ်ဆယ်လေး တောင်။” မြွား * ၂၄။ လွင်တီးခေါင် - န / လွင်တီးဂေါင် / ဟင်းလင်းမြင်။ အကွယ် အကာအတားအဆီး မရှိသောအပြင်။

လွင်မြင် - န / လွင်မျင် / ညီညာသော မြေပြင်ကျယ်။

လွင့်

လွင့် - ကြိ / လွင့် / ခ၊ မူလတည်မှီရာမှ အခြားတပါးသို့ ရောက်သည်။ ၂။ အလတ်ခွန် စသည်တို့၊ လေဟန်တွင် ပေါ့ပါးစွာလှုပ်ရှားသည်။ “လူလူလွင့်က၊ ဆင်ဆင်မြာသား။” ဘိ ရှု * ၁၁၃။ ၃။ အရောင်အဆင်း တဖြည်းဖြည်း ပြယ်သည်။ “ပုဆိုးနေပင်လို့၊ အရောင်လွင့်ကုန်ပြီ။” ယု။ ၉၃၃။

လွင့်စဉ် - ကြိ / လွင့်စဉ် / အခြားတပါးသို့၊ အဟုန်ပြင်းစွာ ရောက်သည်။

လွင့်ပါး - ကြိ / လွင့်မား / လွင့် - ကြိ၊ ခ၊ ၃။ နှင့် အတူတူ။

လွတ်

လွတ် - ကြိ / လွတ် / ခ၊ ထိပါးခြင်း၊ ငြိတွယ်ခြင်း၊ သင့်ရောက် ခြင်း စသည်မှ ကင်းစင်သည်။ “ပြည်သူတို့ ကဲ့ရဲ့ ခြင်းမှ လွတ် အောင်။” ထိပုံ၊ ၁၀၆။ ၂။ ဖိနှိပ်မှု၊ ချုပ်ချယ်မှု စသည်မှ ကင်းရှင်းသည်။ ၃။ [ဘုန်း] စည်းကမ်းအထိန်းအကွပ်မဲ့သည်။ “ဒီသူငယ်ကတော့ လွတ်နေတာပဲ၊ ဆိုဆုံးမလို့၊ မရဘူး။”

- နဝိ / လွတ် / တစုံတရာ မရှိသော။ ကင်းမဲ့သော။ (နေရာလွတ်၊ စာအုပ်လွတ်၊ အခလွတ်၊ ထမင်းလွတ်စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

လွတ်ကင်း - နဝိ / လွတ်ကင်း / တစုံတရာအငြိအတွယ် အချုပ် အချယ်၊ အနှောင်အဖွဲ့၊ အနှောင်အယှက် မရှိသော။ ထိတွေ့၊ ဆက်စပ်၊ သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသော။

လွတ်ကျွတ် - ကြိ / လွတ်ကျွတ် / တစုံတရာသော မလို လား ဖွယ် အဖြစ်အခြေမှ လုံးဝကင်းစင်သည်။

လွတ်ငြိမ်း - ကြိ / လွတ်ညိမ်း / တစုံတရာသောတာဝန်၊ အပြစ်၊ အကဲစသည်မှ ကင်းသည်။ သောဓုက္ခ၊ ကြွေးမြီ၊ အခွန်စသည်မှ ကင်းသည်။

လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် - န / လွတ်ညိမ်းချန်းသွာဂွင့် / တရား

ဥပဒေအရ အပြစ်သင့်ရာမှ အထူးအမိန့်ဖြင့် အပြစ်ခတ် ကင်း
စေသည့် အခွင့်အရေး။

လွတ်ငြိမ်းခွင့် - န / လွတ်ညိန်ခွင့် / သာမန်အားဖြင့် တရား
ဥပဒေအရ တရံတရသောတာဝန် ကျရောက်ပွယ်ရှိသည်တွင်၊
ထိုတာဝန်ကို မထမ်းဆောင်ပဲ နေနိုင်ရန် အထူးခွင့်ပြုချက်။

လွတ်ပေါက် - န / လွတ်ပေါက် / ခ၊ ထွက်မြောက်ရန် အခွင့်
အလမ်း။ ၂။ လစ်ဟာသောအချက်။ ကန့်သတ်မှု တစ်စုံတရာ၌
အကျိုးမဝင်ကျန်နေသော အချက်အလက်။ “ဥပဒေများ၊
လွတ်ပေါက်များ ရှိနေသည်။” တင်းစာ။

လွတ်မြောက် - ကြံ / လွတ်မျောက် / အနှောင်အဖွဲ့၊ အချုပ်
အချယ်၊ ဘေးအန္တရာယ် စသည်တရပ်မှ ကင်းရှင်းလာသည်။
“တောပုန်းတို့ လက်ထဲမှ အသက်မသေဘဲ လွတ်မြောက် လာ
ရသည်ကိုပင် ဝမ်းသာမချီးမြှင့်လျက်။” ရော်ဘင်။ ၄၈။

လွတ်မြောက်ရေး - န / လွတ်မျောက်ရေး / အနှောင်အဖွဲ့၊
အချုပ်အချယ်၊ ဘေးအန္တရာယ် စသည်တို့မှ ကင်းရှင်းရန်
အရေး၊ ဖယ်ထွက်ရေး။

လွတ်ရာကျွတ်ရာ - န / လွတ်ယာကျွတ်ယာ / ခ၊ တစ်စုံတရာ
အချုပ်အချယ်၊ အနှောင်အဖွဲ့၊ သံယောဇဉ် ငြိတွယ်ရာ
စသည် ကင်းရှင်းသောနေရာ။ ကင်းရှင်းသော အဖြစ်အနေ။
၂။ မမြင်ကွယ်ရာ။ အခြားတပါးနေရာ။

လွတ်လတ် - နဝိ / လွတ်လတ် / ခ၊ တိုင်းတပါးစိုးမိုးမှု၊ သွေးစုပ်မှု
တို့မှ ကင်းစင်သော။ ၂။ အနှောင်အဖွဲ့၊ အချုပ်အချယ်
ကင်းရှင်းသော။ အိမ်ထောင်မရှိသော။ “လွတ်လပ်သော
အမျိုးသမီးကို ရွာရွာ၌ လက်ထပ်မည်။”

လွတ်လပ်ခွင့် - န / လွတ်လတ်ခွင့် / လူသားတဦးတယောက်၏
လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ခန့်ခံစားနိုင်ခွင့်နှင့် မတရားဖိနှိပ်၊ စွက်
ဖက်၊ ခြယ်လွယ်မှုမှ ကင်းရှင်းခွင့်။

လွတ်လပ်ရေး - န / လွတ်လတ်ရေး / တိုင်းတပါး စိုးမိုးမှု၊
သွေးစုပ်မှုတို့မှ ကင်းစင်ရန်အရေး၊ ကင်းစင်ခြင်း။ အနှောင်
အဖွဲ့၊ အချုပ်အချယ်မှ ကင်းရန်အရေး။

လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် - ကြိဝိ / လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် /
ခ၊ တားဆီးနှောင့်ယှက်မှု၊ ဟန့်တားမှု၊ ချုပ်ချယ်မှုတို့မှ လုံးဝ
ကင်းရှင်းစွာ။ ၂။ သူတပါး၏ ပယောဂ၊ အကူအညီ၊ အမှီ၊
အမအစ လုံးဝမရှိပဲလျက်။ ၃။ အတွယ်အတား၊ အငြိမ်အကပ်
လုံးဝမရှိပဲ။ “စိတ်ဖြင့် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် စွန့်ပစ်လိုက်
သော တရားတို့ သာတည်း။” မဇ္ဈိမ။ ၁၆၆။ ၄။ ပြတ်ပြတ်
သားသား ကင်းကင်းရှင်းရှင်း (သာလွန်သည်)။ “စာမေးပွဲ
ကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်အောင်သည်။”

လွန်

လွန် - ကြံ / လွန် / ခ၊ ရှိသင့်၊ ပြုသင့်၊ ပြောသင့်သည်ထက်
ပိုက်သည်။ ၂။ ဖီစန့်သည်။ ပယ်လွန်သည်။ “ဖိစာစကားကို
လွန်၍ မတော်။ နားထောင်မှ သင့်ချိန်မည်။” ၃။ ဖြတ်သန်း

ကူးမြောက်သည်။ “ကမာတုံ၌ဖြစ်သောဆင်းရဲကို လွန်နိုင်၏။”
ပါရာ။ ၇၂။ ၄။ အချိန်ကာလ ကုန်ဆုံးသည်။ “ဤနေ့မှစ၍
အနှစ်တရာလွန်သဖြင့် စကြာဝတေးမင်း မြစ်လွှဲ၍ သတည်း
ဟူ။” မလဝင်၊ ပ။ ၄။ ၅။ သေဆုံးသည်။ “ကုသောနုလုံး
ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိယားလွန်လျှင်။” ဂါကုတ်။ ၁၀၆။

လွန် - န / လွန် / ခ၊ တုပ်ချည်ဆွဲဆိုင်ထားရန် လိမ်ကျစ်ထား
သောကြိုး။ ၂။ တဘက်နှင့်တဘက် အားပြိုင်၍ ဆွဲသောကြိုး။

လွန် - န / လွန် / လက်ကိုင်ကောက် ထိပ်ဖူးဖြင့်ဖိ၍ အရစ်လိမ်
အသွားရစ်လည်၍ ဝင်အောင် လှည့်ဖောက်ရသော ကိရိယာ။
လွန် - န / လွန် / အရွက်ကြမ်းချွန် သေးငယ်၍ ညှိမည်းသော
အသီးသီးသည် ပင်လတ်တမျိုး။ (အဆန်ကို စားသုံးရသည်။)

လွန်က - ကြံ / လွန်က / လွန် - ကြံ၊ ခ၊ နှင် အတူတူ။

လွန်ကျူး - ကြံ / လွန်ကျူး / ခ၊ မိမိပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ထက် ကျော်
၍ ပြုလုပ်သည်။ စည်းဘောင် ကျင့်ဝတ် ဥပဒေတော်ကို ဖျက်
သည်။ အပြစ်၊ အမှအခင်း တစ်စုံတရာပြုသည်။ ၂။ သူတပါး
၏ သားမယားနှင့် မောက်မှားသည်။ “လင်မှတရား၊ မလွန်
ကျူးတည်း၊ ကျေးဇူးမြော်ကာ၊ ပြောသားစွာနှင့်။” သောမ*
၁၉။

လွန်ကြိုး - န / လွန်ကြိုး / ခ၊ တုပ်ချည်ဆွဲဆိုင်ရန် လိမ်ကျစ်
ထားသောကြိုး။ ၂။ လှည်းယာဉ်တွင် နွားပြေးဘက်မှ ထမ်း
ဖိုးနှင့် နွားလိုက်ဘက်မှ လှည်းဝင်ရိုးကို တွဲချည်ထားသော
သားစေ့ကြိုး။ ၃။ လွန် - န၊ ၂။ နှင် အတူတူ။

လွန်ကျွ - ကြံ / လွန်ကျွန် / ပြုသင့်သည်ထက် ပိုက်စွာ ပြုသည်။
အတိုင်းအဆ ရှိသင့်သည်ထက် ပိုက်သည်။

လွန်စက် - န / လွန်စက် / လွန်သွားတပ်ထားသောစက်။

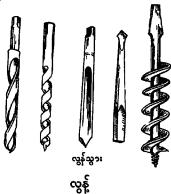
လွန်ဆန် - ကြံ / လွန်စန် / တရံ တဦး၏ အဆုံးအမ၊ အမိန့်
အမှာ စသည်တို့ကို ပယ်လွန်ဆန်ကျင်သည်။ “ဆရာတော်
ဘုရား၏ အာဇာနည်တော်ကို မလွန်ဆန်သင့်ချီ။” ဝိရိ၊ ပ။ ၂၇၃။

လွန်ဆန် - န / လွန်စန် / လွန်သီးအစေ့အတွင်းရှိ စားသုံးရသော
အဆန်။ လွန် - န၊ လည်းရွှေ။

လွန်ဆွဲ - ကြံ / လွန်ဆွဲ / ခ၊ တဘက်နှင့်တဘက်စုပေါင်းအား
ပြိုင်ရန် ကြိုးအဖျားတဘက်စီမှ အပြိုင်ဆွဲသည်။ (ဖိုးခေါင်
သောကာလတွင် လွန်ဆွဲက မိုးရွာလာတတ်သည်ဟု အယူရှိ
သည်။) ၂။ [ဥပမာ] တဘက်နှင့်တဘက် ဖိစိ အလိုသို့
ပါလာအောင် ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ “မိန်းကလေးကို

ကိုယ်တကယ်အောင် လင်နှင့် မိဘတို့က တဘက်စီ ထွန်းဆွဲကြသည်။”

ထွန်းပူ - န / လွန်းပူ / ထွန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
ထွန်းမင်း - ကြ / လွန်းမင်း / ထွန်း - ကြ၊ နှင့် အတူတူ။
ထွန်းမြောက် - ကြ / လွန်းမြောက် / တစ်တခုသော အကုန်အသတ်။
အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားကို ပြတ်သန်းပေါက်ရောက်သည်။
“တောင်အရပ်သို့ သွား၍၊ မြစ်ကြီးတစ်ခုကို ကူသန်း ထွန်းမြောက်၍။” ခုံနန်း၊ ၁၁။
ထွန်းလွန်း - ကြ / လွန်းလွန်း / အထူးပိုက်သည်။
ထွန်းသွား - န / လွန်းသွား / ခပ်လှည့်တူးဖောက်သော ကိရိယာ အသွား။

ထွန်း - ကြ / လွန်း / ၁၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို အတန်ငယ် တွန့်ခါလုပ်သွားသည်။ “မြေလက်ကို ထွန်း၊ ကွေးဆန်မသွား၊ ညောင်းညာမပြေ။” ဘုလင် * ၆၁။ ၂၊ [ဥပစာ] လုပ်သွား မြူးကြသည်။ မငြိမ်မသက်ရှိသည်။ “စိတ်ထွန်း၍ နေထိုင်၍မကောင်း။” စတု၊ ၈။ ၁၂။

ထွန်းတက် - ကြ / လွန်းတက် / ပြောဆိုရာတွင် စကားအညွန့်တက်သည်။ ထပ်၍ဆင်ခြေပေးသည်။ “နောက်ထပ်ပြန်လွန် ထွန်းတက် စွမ်းစောဒနာ အထွေထွေကို လက်မခံပဲ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။” စတု၊ ၂၁။

လွန်း

လွန်း - န / လွန်း / ကြိုးလုံးအခြစ် ကျစ်လွှဲ ရန် ကြိုတင်ရစ်လိပ်ထားသည့် အမျှင်စု။ “သိုးလွန်းတပ်မှကြိုး၊ ခေါင်ခေါင်မြည်မှုအိုး၊ တောင်က လာမူမိုး။”

လွန်း - န / လွန်း / ယက်ကန်းရက်ရာတွင် ဖောက်ချည်ရစ်ပတ်ထားသော ရက်ဖောက်ထည့်ရာအိမ်ပါသည့် အချောင်းအတံ။

လွန်း - န / လွန်း / [ဖေဝင်] ဖေဝင်ဟောပြောရာ၌ သုံးတန်ပေါ်ခိုင် နံတိုင်ထူရာတွင် (သက်ရောက်နှင့် သမသတ်ဖြစ်သော)

လက်အိမ်ဆနောက်သို့ တခွင်ဆုတ်သောအိမ်။ (နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ထူဟုခွင့်သို့ ကျလျှင် လွန်းပြတ်၍ နောက်တခွင်ထပ်၍ ဆုတ်ရသည်။)

လွန်း - စည်း / လွန်း / ထူးကဲလွန်းခြင်းကို ဖော်ပြရန် နာမဝိသေသနနှင့်ကြွယာတို့တွင် တွေ့ရသောစကားလုံး။ (ကောင်းလွန်း၊ လှလွန်း၊ သာလွန်း စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

လွန်းကျော် - ကြ / လွန်းကျော် / အထည်၌ တိုင်ချည်အပေါ်အငုပ် မှန်ကန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖောက်ချည်ကျော်လွှားကာ မစေ့စပ် ကျနေသည်။ ချည်ကျော်သည်။

လွန်းကျင်း - န / လွန်းကျင်း / လေး သင်္ဘောစသည်တို့ကို ပြုပြင်လုပ်ဆောင်ရန် ကမ်းစပ်၌ နေရာ။

လွန်းကြင် - န / လွန်းကြင် / ၁၊ တကောင်နှင့်တကောင် အလွန်ချစ်ကြင်နာတတ်သည်ဟုဆိုသော ငှက်တမျိုး။ ၂၊ ယင်းငှက်သတ္တန်ကိုယူ၍ ပြုလုပ်ထားသော လှေတမျိုး။

လွန်းချိတ် - န / လွန်းချိတ် / လွန်းမျှားစွာဖြင့် ခက်လုပ် ထားသောရောင်စုံအချိတ်ဆင်းပိုးသည်။

လွန်းတရာ - န / လွန်းတရာ / လွန်းပေါင်းတရာ သို့မဟုတ် တရာပတ်ဝန်းကျင်မျှ အသုံးပြု၍ အဆင်မော် ခက်လုပ်သော လွန်းချိတ်သည်။ လွန်းချိတ် - န၊ လည်း။

လွန်းတင် - ကြ / လွန်းတင် / ကြိုးငယ်များ ပေါင်း၍ကျစ်သည်။

လွန်းတင် - ကြ / လွန်းတင် / လေးသင်္ဘောစသည်ကို ပြုပြင်ရန် ကုန်းစပ် သို့မဟုတ် သင်္ဘောကျင်းသို့ တင်ထားသည်။ ကျင်းထိုးသည်။

လွန်းတုံး - န / လွန်းတုံး / လွန်းတင်ရာတွင် လှေသင်္ဘော၏ အောက်ကခံသည်တုံး။

လွန်းထိုး - ကြ / လွန်းထိုး / (ယက်ကန်းလွန်းကဲ့သို့) ရှေ့ နောက်သွားချည်ပြန်ချည် ပြုလုပ်သည်။

လွန်းထိုးတက် - ကြ / လွန်းထိုးတက် / တောင်ပေါ်တက် မီးရထားလမ်းတွင် ရှေ့တိုးနောက်ငင်ပြု၍ ခုတ်မောင်းသည်။

လွန်းထိုးလမ်း - န / လွန်းထိုးလမ်း / လွန်းထိုး၍တက်ရန် ပြုလုပ်ထားသော တောင်တက်လမ်း။

လွန်းပုဆိုး - န / လွန်းပုဆိုး / လွန်း များ စွာဖြင့် အဆင် ဖွဲ့၍ ရက်ထားသော ပုဆိုး။

လွန်းပေါင်းတင် - ကြ / လွန်းပေါင်းတင် / လွန်းတင်ပြီးသော ကြိုးများကို စုပေါင်း၍ လိမ်ကျစ်သည်။

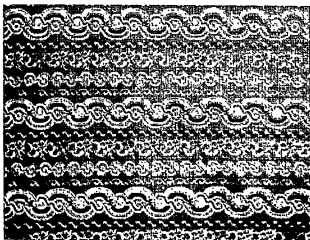
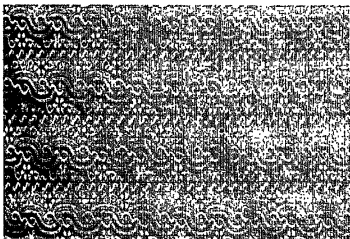
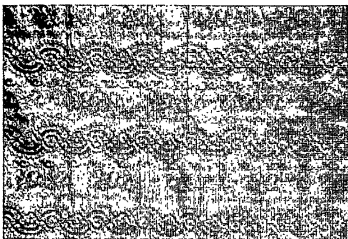
လွန်းပျံ - န / လွန်းပျံ / ၁၊ စက်ယက်ကန်းလွန်း။ ၂၊ [ဥပစာ] ခရီးတို့တွင် ခေါက်တွဲ ခေါက်ပြန် အမြန်ပြေးဆွဲသောယာဉ်။

လွန်းအိမ် - န / လွန်းအိမ် / ၁၊ လွန်းတွင် ရက်ဖောက်ထည့်ရာနေရာ။ ၂၊ အပ်ချုပ်စက်တွင် ရက်ဖောက်တပ်သော လခြမ်းအိမ်။

လွန်းအိမ် - န၊ ၁

လွန်းချိတ်ဆင်ယူား

လွမ်း

လှ

လွမ်း - ကြို / လွမ်း / လွန်း / ကွဲကွာသူ တစ်ဦးကို တမ်းတ၍
 ကြေကွဲဝမ်းနည်းသည်။ အောက်မေ့တသသည်။

လွမ်းချွမ်း - န / လွမ်းကျင်း / လွန်းကျင်း / ကြည်နူးလွမ်းဆွတ်ဖွယ်ရာ
 များကိုပေါ်လွင်အောင် ဖွဲ့ ဆိုသောအချိုး၏အဆုံးတွင် 'လေး'
 နှင့် ဆုံးသော ကဗျာအဖွဲ့အနွဲ့တမျိုး။

လွမ်းစေတီ - န / လွမ်းဇေဓိ / လွန်းဇေဓိ / ကွယ်လွန်သူကိုရည်မှန်း
 ၍ အမှတ်တရတည်ထားသော စေတီ။

လွမ်းဆွေး - ကြို / လွမ်းဆွေး / လွန်းဆွေး / လွမ်းခြင်းကြောင့်
 ပင်ပန်းနွမ်းလှသည်။

လွမ်းဆွတ် - ကြို / လွမ်းဆွတ် / လွန်းဆွတ် / လွမ်း - ကြို၊ နှင့်
 အတူတူ။

လွမ်းနာကျ - ကြို / လွမ်းနာကျ / လွန်းနာကျ / မြင်းပြရွာ
 လွမ်းခြင်းကြောင့် ကိုယ်စိတ် ညှိုးနွမ်းကာ ဝေဒနာခံစားရသည်။

လွမ်းမျှားလွမ်းမျှာ - န / လွမ်းမျှားလွမ်းမျှာ / လွန်းမျှားလွန်းမျှာ /
 လွမ်းစိတ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော ကိုယ်စိတ်ဝေဒနာ။

လွမ်းသူ့ ပန်းခွေ - န / လွမ်းသူ့ ပန်းခွေ / သေဆုံးသူတစ်ဦးကို
 ရည်စူးပြုလုပ်သောပန်းခွေ။

လှ - နဝိ / လှ / ခ၊ ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်သောအဆင်းအသွင်
 ရှိသော။ ၂၊ ကောင်းမွန်ချောမွေ့သော။ အောင်မြင်သော။
 အခြေအနေကောင်းသော။ “မြန်မာမင်းက စစ်ရေးလှလျက်
 လက် ရေ ခြေ ပါ မလိုက် အောင် အည်း ၍ နေသည် မှာ။”
 သုသော၊ ၈။ ၆၉။

- စည်း / လှ / ခ၊ ကြိယာ၏ သဘောကို လေးနက်အောင်
 အလွန်အမင်းဟူသောအနက်ဖြင့် ဖြည့်ဆက်သောစကားလုံး။
 “တစ်မွတ်ရှားပါးလျက် ခိုးသားထားပြုထုပ်ထုပ်လှ၏။” ဝေ
 ဇာတ်။ ၂၃။ ၂၊ ကြိယာ၏သဘောကို လေးနက်အောင်
 အကြိမ်ကြိမ် အတပ်တပ်ဟူသော အနက်ဖြင့် ဖြည့်ဆက်သော
 စကားလုံး။ “ရှေး၌လည်း ပြဆိုခဲ့လှပြီ။” ခိုဗွာနု။ ၁၅၉။

လှပ - နဝိ / လှပ / ထင်ရှားပေါ်လွင်စွာ တင့်တယ်သော။

လှလှ - ကြိဝိ / လှလှ / အပြည့် အဝအားဖြင့်။ (လှလှကြီး
 ဟူ၍လည်းသုံးသည်။) “ဒီတခါတော့ ခုကကြီးလှလှတွေ ကြ
 ပါလိမ့်မည်ဘုရား။” ရိုး။ ၁၄၂။

လှာ

လှာ - စည်း / လှာ / အဓိပ္ပါယ်အထူးမရှိပဲ ရှေ့စကားပြေပြစ်
 ရေရန်သာ ကြိယာနှင့် တွဲစပ်သုံးသော စကားလုံး။

လွယ်

လှို

လွယ် - နဝိ / လွယ် / ခက်ခဲခြင်းမရှိသော။

လွယ် - ကြို / လွယ် / ခ၊ လွယ်စိတ်။ ပလိင်း စသည်တို့ကို
 ပရုံး၌ ဆွဲချိတ်သည်။ (အချို့က နုပု၌ ဆွဲချိတ်သည်။)
 ၂၊ [၂၃၈၁] ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို တမ်းဆောင်သည်။ ကိုယ်နှင့်
 မကွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းသည်။ “ဒီတာဝန်ကြီးကို လွယ်
 မထားချင်ဘူး။” ၃၊ သန္ဓေကို (မိခင်) ဝမ်း၌ဆောင်သည်။
 “ဟင်ဆုံးမယ်သည်၊ လွယ်သန္ဓေမွေး၊ သုံးလ စေ့လျင်”
 ကော။ ၃၀။

လွယ်ကူ - နဝိ / လွယ်ကူ / လွယ် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လွယ်ကြိုး - န / လွယ်ကြိုး / လွယ်၍ဆောင်နိုင်ရန် ပစ္စည်းဝတ္ထု
 တစ်ခုခုတွင် တပ်ဆင်ထားသော ကြိုးရည်။

လွယ်ဖိုး - ကြို / လွယ်ဖိုး / ကိုယ်နှင့်မကွာ သယ်ဆောင်ထား
 သည်။ နုပုတွင်ဖြစ်စေ၊ လည်ပင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ရင်ခေါင်းတွင်
 ဖြစ်စေ ကြိုးနှင့်သိုင်း၍ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ကျော၌ တင်ကာ
 သယ်ဆောင်သည်။

လွယ်လင့်တကူ - ကြိဝိ / လွယ်လင့်တကူ / အခက်အခဲမရှိပဲ။

လွယ်စိတ် - န / လွယ်စိတ် / အထည်နှင့်ချုပ်ထား၍ ပရုံးတွင်
 လွယ်ရသောစိတ်။

လှို - နဝိ / လှို / ကိုယ်ခန္ဓာ စသည် ကြီးသင့်သလောက် မကြီး
 သော။ ဖွဲ့၊ ဖြိုးသင့်သလောက် မဖွဲ့၊ ဖြိုးသော။ “ဖြူဖြူလည်း
 ရွယ်ညို၊ မလှိုလွန်း၊ မဆူလွန်း။” နေကန်။ ၄၉။

လှီး

လှီး - ကြို / လှီး / တစ်ခုရာအပေါ်တွင် ဓားသွားတင်ကာ
 ရှေ့တိုးနှောက်ငင်ပြု၍ပြတ်သည်။

လှီးချွတ် - ကြို / လှီးချွတ် / အပိုင်းအတစ် ပြတ်ထွက်အောင်
 လှီးသည်။ “ခွံတွင်း သမားလည်း အမဲသားကို လှီးချွတ်
 ဆဲတွင်။” နရ။ ၃၇၄။

လှီးလွဲ - ကြို / လှီးလွဲ / တမျိုးတပုံ ပြောင်းလဲသည်။ လုပ်ကြံ
 လိမ်လည်သည်။ မျက်ရည်များကိုသုတ်ပြီး စကားကို လှီးလွဲ
 ကာ။ “မယ်ဖြူ။” ၁၃၇။

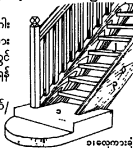
- ကြိဝိ / လှီးလွဲ / တမျိုးတပုံအားဖြင့်။ “သက္ကသကျ၊
 မာကနု၊ သက္ကတမည်၊ လှီးလွဲ တည်သား။” ဝိမော်* ၄၂။

လှူ

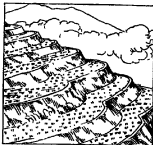
လှူ - ကြံ / လှူ / ပေးကမ်းစွန့်ကြဲသည်။ ခါနုပြုသည်။
 လှူတန်း - ကြံ / လှူဒါနံ / လှူဒါနံ - ကြံ၊ ရှ။
 လှူဒါနံ - ကြံ / လှူဒါနံ / လှူ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။
 လှူဗွယ်စော့ - န / လှူဗွယ်ဝတ်ထု / လှူဗွယ်ဝတ်ထု / လှူရန်
 အတွက် အသင့်ထားရှိသော ပစ္စည်း။ လှူစရာ။

လေ့

လေ့ - န / လေ့ / ရေပြင်၌ တက်အား သို့မဟုတ် ရွက်အား
 သို့မဟုတ် စက်အားဖြင့် လိုရာသို့ ရွေ့လျားသည့်သစ်သား
 နှင့် ပြုလုပ်ထားသော ယာဉ်။
 လေ့ကား - န / လေ့ဂါး / တက်ရာဆင်းရာ၌ လွယ်ကူစေရန်
 အထစ်အဆင့်ဆင့် ပြုလုပ်ထားသောအရာ။
 လေ့ကားခုံ - န / လေ့ဂရန် / လေ့ကား၏အောက်ခြေ ထောက်
 တည်ရာအဆင့်။
 လေ့ကားဆန် - န / လေ့ဂါး
 ဆန် / လေ့ဂရန် / လေ့ကား
 ဘောင် နှစ်ဘက်အကြားတွင်
 တပ်ဆင်ထားသော နှင်းရန်
 အပ်စပ်။
 လေ့ကားတက် - န / လေ့ဂရန် /
 လေ့ကားထိပ်စွန်းထောက်
 တည်ရာ အဆင့်။
 ခွေးကတက်။
 လေ့ကားထစ် - န / လေ့ဂရန် /
 လေ့ကားတွင် အဆင့်ဆင့် နှင်းတက်ရာအပြင်။
 လေ့ကားထစ်စိုက်နည်း - န / လေ့ဂါးစစ်စိုက်နည်း / လေ့ဂရန်စိုက်နည်း /
 ထောင်ဆင့်ခြေလျှောတွင် မြေပြင်ကို ရေတင်အောင် အဆင့်
 ဆင့်ပြု၍ စိုက်ပျိုးနည်း။

၁။ လေ့ကားခုံ
 ၂။ လေ့ကားဆန်
 ၃။ လေ့ကားဘောင်

လေ့ကားထစ်စိုက်နည်း

လေ့ကားဘောင် - န / လေ့ဂရန် / လေ့ဂါး / လေ့ကား
 ၏ ဘေးနှစ်ဘက် တန်းဘောင်။

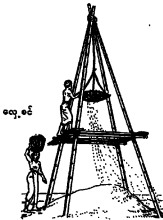
လေ့ကားရှင် - န / လေ့ဂါးယှင် / ပြုတ်၍ တင်၍ ရသော
 လေ့ကား။
 လေ့ကားလွဲ - န / လေ့ဂါးလွဲ / အဆောက်အအုံ ဘေးဘက်မှ
 တပ်ဆင်ထားသော လေ့ကား။
 လေ့ကြီးထိုးစိုးစိုး - ကြံဝိ / လေ့ဂါးဒီးယိုးယိုး / ရှေးစိုးအစဉ်
 အလာအတိုင်း။ သမားရိုးကျ အတိုင်း။
 လေ့ကြံစီး - န / လေ့ဂရန် / [ဥပစာ] သူတပါး၏ အားထုတ်
 မှုကို မှီတွယ်အကျိုးခံစားလေ့ရှိသူ။
 လေ့ကွဲစီး - ကြံ / လေ့ဂရန် / [ဥပစာ] ဘေးရန် တစ်ခုခု
 တွေ့ကြုံရမည့် အခြေသို့ ရောက်သည်။ “မောင်၏ ပြုမှု
 ပုံမှာ ပြန်၍မစေ့စပ်နိုင် လေ့ကွဲစီး သကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်။”
 မျိုးစာ။ ၃၂။
 - န / လေ့ဂရန် / ယင်းအခြေသို့ ရောက်သူ။
 လေ့ခွက် - န / လေ့ဂရန် / လေ့၏ ကိုယ်ထည်ဝမ်းခေါင်း။
 လေ့ငယ်တက်စင်း - န / လေ့ငယ်တက်စင်း / လေ့ငယ်။ “ထိုမှ
 ဘက်ကမ်းသို့ လေ့ငယ်တက်စင်း နှင့် ချက်ချင်းကူးရောက်
 နိုင်ပါကြောင်း။” ဝိုင်း။ ၁၅။
 လေ့တော်ဆီ - န / လေ့ဂေါ်သွန် / ဘုရင်များ လက်ထက်က
 လေ့တော် လှော်ခတ်ရာတွင် ဖျော်ဖြေတီးမှုတ်လေ့ ရှိခဲ့သော
 တေးသံမျိုး။ ယင်း တေးသံအတိုင်း ဇွဲ၊ ဇွဲ၊ သောသံချင်း။
 ယင်းတေးသွားတီးလုံး။
 လေ့တက် - န / လေ့ဂရန် / လေ့စသော ရေယာဉ်ကြီးငယ်။
 ကမ်းနှစ်ဘက်မှ၊ လေ့တက်ရဝန်း၊ ထောင်ခြည်ထွန်းသို့။”
 ပြည်ရံ * ၁၉။
 လေ့ထိုး - ကြံ / လေ့ထိုး / လေ့ကြီးများကို ရွေ့လျားအောင်
 ထိုးဝါးနှင့် တွန်းထောက် ခွာကန်သည်။ “အရင်းစိုက်၊
 လေ့ထိုးလိုက်” ပုံ။
 လေ့ထိုးသား - န / လေ့ဂါးသား / လေ့ထိုးသောသူ။
 လေ့နံ့စားထစ် - ကြံဝိ / လေ့နံ့စားထစ် / (ရေထဲသို့) ပစ္စည်း
 ကျရာနေရာကို လေ့၏နံ့တွင် စားထစ်၍ မှတ်ထားပြီးလျှင်
 လေ့ရွေ့ သွားပြီးနောက်မှ ရပ်၍ရှာသကဲ့သို့။ ကျိုးကြောင်း
 မဆင်ခြင်ပဲ ပုံသေမှတ်စွဲ ယူဆထားသည့်အတိုင်း။
 လေ့နံ့နှစ်ဘက်နှင်း - ကြံ / လေ့နံ့နှစ်ဘက်နှင်း / နှစ်ဘက်နှစ်လမ်း
 လုံး အလွတ်မပေးပဲ အခွင့်အရေးယူသည်။ ခွတုတ်သည်။
 လေ့ပွဲ - န / လေ့ပွဲ / လေ့လှော်ပြိုင်ပွဲ။
 လေ့သား - န / လေ့သား / ခုလှတွင် အလုပ်လုပ်ရသော အလုပ်
 သမား။ လေ့လှော်သူ။
 လေ့သူကြီး - န / လေ့သူကြီး / လေ့တွင် ကြီးကြပ် စီမံကွပ်ကဲသူ။
 လေ့ခေါင်းဆောင်။ လေ့ပိုင်ရှင်။

လေ့

လေ့ - ကြံ / လေ့ / ၁။ ဝါးစသည့် မလိုအပ်သော အမှုန်မှိုက်
 တို့ကို လေဖြင့် လွှင့်စင်အောင်ပြုသည်။ ၂။ အဝေးသို့

လွင်စဉ်စေသည်။ မြို့ခင်းပယ်ရှားသည်။ “နရရန်လော့၊ စောဘုန်းဟေ့သို့” ဘိရူး* ၁၁၀။

လော့စင် - န / လော့စင် / ကောက်ပဲစသည်ကို အမှန်အမှိုက် လွင်စဉ်အောင် အမြင့်မှ ဆွန်းကြချရာ စင်မြင့်။

လော့စင်

လော့ - န / လော့ / သေးငယ်သော ပိုးမွှား။

- နရီ / လော့ / သေးငယ်သော။ မထီတည့်ရန် လော့၊ ဦးမ လေး။” ယဝီ* ၃၀။

လုံ

လုံ - ကြံ / လုံ / ၁၊ တိုင် သစ်ပင်စသော ထောင်မတ်သည့် အရာကို အဝင်း သို့မဟုတ် မြေပြင်ပေါ်သို့ လဲကျအောင် ပြုသည်။ ၂၊ အဝင်းအပြင်ပေါ်သို့ ကိုယ်ကို အလျားလိုက် ကျတံစေ၍ လျောင်းအပ်သည်။

လုံ - ကြံ / လုံ / မတည်မတုံ ခြေ့ ပြောင်းသည်။ (ဟောက်လုံ၊ ကြမ္မာလုံ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

လော့

လော့ - ကြံ / လော့ / ၁၊ ရေပြင်ကို တက်ဖြင့်ယက်ခတ်သည်။ ရေပြင်ကို တက်ဖြင့် ခတ်ကာ လော့ကို ခြွေလျှားအောင် ပြုသည်။ ၂၊ နယ်ဆိုတွင်းသို့ နှမ်း၊ မြေပဲစသည်ကို ထည့်၍ ကျက်အောင် ယောက်မဖြင့် မွှေသည်။ ၃၊ ရေကို အရည် သန့်အောင် အစငယ်များဖြတ်၍ ဆား၊ မြေနီ စသည်နှင့် ဆိုးသစ်တွင်ထည့်ကာ မွှေသည်။ ၄၊ သူတပါးလိုက်လျောလာ အောင် ကြားဝင်၍ အကြိမ်ကြိမ် သွေးဆောင်သည်။ “စိတ် ဆန္ဒပါသို့ရာ တွင်တွင်ကြီး လော့ တဟပ။” ဂန်ယပ်။ ၁၇၂။

လော့ကား - န / လော့ဂါး / မြန်မာဘုရင် လက်ထက်သုံးဖြစ် သည့် ဦးပုံကော့ဆောင်သော လေ့ဦးတမျိုး။

လော့ကား

လော့ခဲဘိန်း - န / လော့ဂဲခိန်း / ဘိန်းစိမ်းတွင်ပါသော အဖတ် များကို ဖယ်၍ အခဲပြုလုပ်ထားသော ဘိန်း။

လော့စာ - န / လော့စာ / ကောက်ညှင်းဆန်ကို မာဆတ်၍ ပေါင်း၍ အအေးကော တဆေးနှင့် အချဉ်ပေါက်အောင် ပြုလုပ်၍ သကြားအတန်ငယ် ခတ်ထားသော မူးယစ်စေသည့် စားမွှေ။

လော့စာရည် - န / လော့စာယေ / လော့စာမှ ထွက်သော မူးယစ်စေသည့် အရည်။

လော့တက် - န / လော့ဒက် / လော့ကိုလော့ရသော၊ အမိုးတံ ရှည်၍ တဆက်တည်း ပြုလုပ်ထားသော သစ်သားပြား။ (ပုတက်၊ ခတ်တက်ဟူ၍လည်း ရှိသည်။)

လော့ယင်းနှစ် - ကြံ / လော့ယင်းနှစ် / [ဥပစာ] ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ယင်းပင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသည်။ လုပ်ယင်းကိုငံယင်း ပျက်စီးလျော့ပါး ကုန်ခန်းသည်။ (လော့တွင်းနှစ်ဟုလည်း သုံးသည်။) “ကျွန်တော်တို့၏ ပွဲရုံအလုပ်မှာ လော့ယင်းနှစ် နေ သဖြင့် မြတ်လိုက်ရပါသည်။” ထောင်သား။ ၆၇။

လုံ

လုံ - န / လုံနံ / ပြားချွန်သော သတ္တုသွားကို အမိုးတံရှည် တပ်ထားသော လက်နက်။

လုံနွပ် - န / လုံနွပ် / ရှိုင်ဖယ်သေနတ်ပြောင်းတံအများတွင် အရှင်တပ်ဆင်၍ အသုံးပြုရသော လုံသွားတို့။

လုံနွပ်

လုံတံပစ် - န / လုံနံခန့်ဗျစ် / အထူး ပြုလုပ်ထားသော လုံကို အလေးဆုံးရောက်အောင် ယှဉ်ပြိုင်ကာ ပစ်ရသည့် အားကစား နည်းတမျိုး။

လောက

လောက - ကြုံ / လောက / ပြည့်စုံသည်။ ထပ်ဆင့်ထည့်သွင်းသည်။ “ငါးပါးဘောဇဉ်၊ ချိုချဉ်စိုခြောက်၊ မဲဆားဇောက်၍” နာပျို့။ * ၄၆။

လှိုက်

လှိုက် - ကြုံ / လှိုက် / ခ၊ အတွင်းဘက်သို့၊ နက်ရှိုင်းအောင်ပြုသည်။ “တခါတရံ အတွင်းသို့ လှိုက်၍ တူးသွားရာ။” လူထုပညာ၊ ၂၊ ၁၂။ ၅၆။ ၂။ ရင်တွင်း၌ လှိုက်ဆတ်လှုပ်ရှားသည်။ “ပြောသင်း ရင်ထဲမှာ လှိုက်၍လာပြီးလျှင် ငိုသံပါလျက် ရှိုက်ငင်စပြုလေ၏။” ကိုယ်။ ၁၆၆။

လှိုက်စား - ကြုံ / လှိုက်စား / အတွင်းဘက်သို့၊ နက်ရှိုင်းအောင် တဖြည်းဖြည်း ပွန်းချိပ်ကျေ ပြိုကျစေသည်။ အတွင်းက လှိုက်စားနေသော ခြက်တော့ ဘယ်သူမှမပမ်းဘူး။” တင်းစာ။

လှိုက်ဖို - ကြုံ / လှိုက်ဖို / ရင်တွင်း၌ ပင်ပန်းစွာ ပွန်းလှုပ်ရှားသည်။ “မချစ်သောသူနှင့် ပေါင်းသင်း ရခြင်းကြောင့် ဝမ်းနည်းလှိုက်ဖို ငိုကြွေးခဲ့ရသော”။ ဝိသဒ္ဓိ။ ၁၂၅။

လှိုက်လှဲ - နဝိ / လှိုက်လှဲ / ရင်တွင်း၌ လှုပ်ရှား ဖြစ်ပေါ်သော။ နက်နွဲ့စွာ ခံစားရသော။ “လှိုက်လှဲသော စေတနာနှင့် အမှတ်တရ ဖြစ်စေရန်”။ လင်တော်ကောင်း။ ၇၈။

လှင့်

လှင့်ကန် - န / လှင့်ကန် / ခွားမောင်းသည့် ကြိမ်တံ။ တံဖျား။ နွားကန်။

လှောင်

လှောင် - ကြုံ / လှောင် / ခ၊ နောက်ကာလတွင် အသုံးပြုရန် သိမှီသိမ်းဆည်းထားသည်။ “တိုက်စေ့ကျိုကြ၊ ပြည့်မျှငိုအောင် ဆောင်ယူလှောင်ထားကြလေလျှင်။” နရ။ ၅၃၁။ ၂။ မပြေးမထွက်နိုင်အောင် လုံခြုံထူ၌ ချုပ်နှောင်သွတ်သွင်းထားသည်။ “မြူးတွင်းမှာ ငါးတွေကို လှောင်သက်သို့။” စာကကျ။ ၁၉၆။

- နဝိ / လှောင် / အမိုး၊ အနံ့၊ အပူငွေ့ စသည် ပြင်ပသို့ မထွက်ပဲ အောင်းနေသော။ “လေလံ၍ လှောင်နေသော အခန်းများ”။ တွေ့သိပ္ပံ၊ ပ။ ၇၁။

လှောင် - ကြုံ / လှောင် / ပြက်ရယ်၊ နောက်ပြောင် ပြောဆိုသည်။ အရှက်ရအောင် သရော်သည်။ “အခြားတပည့်များက မောင်နန္ဒကို ဝိုင်းလှောင်ကြတယ်။” မြန်ပုံ။ ၉၆။

လှောင်ချိုင့် - န / လှောင်ချိုင့် / ကြက် ငှက်စသည်ကို ပျံမထွက်နိုင်အောင် မွေးမြူထားရာ အိမ်ငယ်။

လှောင်ပြုံး - န / လှောင်ပြုံး / ပြက်ရယ်၊ ခနဲသော အသွင်ပေါ်သည့် အပြုံးမျိုး။

လှောင်အိမ် - န / လှောင်အိမ် / တိရစ္ဆာန်တို့ ကိုထွက်မပြေးနိုင်အောင် ဖမ်းဆီးမွေးမြူထားရာ အိမ်ငယ်။

လှိုင်

လှိုင် - နဝိ / လှိုင် / ခ၊ ပေါများသော။ များပြားစွာပေါ်ထွက်သော။ “သရက်သီး လှိုင်မြို့”။ ၂။ အနံ့များစွာ ပျံ့ထွက်သော။ “မကောင်းသော အနံ့တို့ဖြင့်လှိုင်သော ခန္ဓာကိုယ်ဟု ရှုကြလေ။” ကာယာ။ ၂၀။

လှိုင်တောလယ် - နဝိ / လှိုင်တောလယ် / လွန်စွာပေါများသော။

လှိုင်း

လှိုင်း - န / လှိုင်း / ခ၊ ရေပြင်၌ လေဟုန်ကြောင့် ကြွတက်လိမ့်လှေ့ရိုက်ခတ်သော ရေခိုင်။ ၂။ [သိပ္ပံ] အလင်း၊ အသံ စသည်တို့ တနေရာမှ တနေရာသို့ ဂယက်ရိုက် တုန်ခါ၍ ပွားဆက်သွားရာ လှုပ်ရှားမှုလမ်းကြောင်း။ ၃။ လှိုင်းပုံစံကဲ့သို့ အရစ်လိုက် အထပ်လိုက် နိမ့်ချည်မြင့်ချည် ဖြစ်ပေါ်နေသော အပြင်။ (သဲပြင်၊ မြေပြင်၊ သစ်တားပြင်၊ အဝတ်အထည်ပြင်၊ ဆံပင်အုံ စသည်။)

လှိုင်း - ကြုံ / လှိုင်း / ခ၊ ပြောဆိုသည်။ “မရစ်မသိုင်း၊ နည်းမှန်လှိုင်းသည်။” မဃ * ၂။ “သိမြင်တတ်တိုင်း၊ လှိုင်း၍ပစ္စာ၊ မေးလိုဌာပြင်။” မဃ * ၃၀။ ၂။ ညာဝါးပြောဆိုသည်။ ပင်မြောက် ပြောဆိုသည်။ “အလကားသက်သက် ညာဝါးပြီးလှိုင်းနေတဲ့သူတွေဟာ။” မဇ္ဈိမီ၊ ပ။ ၁၆၁။

လှိုင်းကောက် - န / လှိုင်းကောက် / ကောက်ရိတ်ရာတွင် ကောက်လှိုင်း ဆယ်လှိုင်းလျှင် တလှိုင်းကျ အစပေး၍ ရိတ်သော စနစ်။ “ကောက်ရိတ် နှုန်းများမှာ၊ လှိုင်းကောက်၊ ခွက်ကောက်၊ စပါးပေးဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။” ဂူ၊ ၂၂၇။ ၈၀။

လှိုင်းကြီး - ကြုံ / လှိုင်းကြီး / လှိုင်းပြင်းထန်စွာ ထကြွလှုပ်ရှားသည်။

လှိုင်းကြက်စွပ် - န / လှိုင်းကြက်စွပ် / အတန်အသင့်ကြီးသော လှိုင်း။ “မိတ်ဆွေတော်တို့ပက်လျှင်၊ လှိုင်းကြက်စွပ်ဝဲစက်တွင်၊ တောင်ကျွတ်ငှက်ကျသကဲ့သို့။” ပင်း၊ ပ။ ၁၀။

လှိုင်းခေါင်ဖြူ - န / လှိုင်းခေါင်ဖြူ / ခေလှိုင်းမြင့်တက်သဖြင့်
ဖြူလွှေသောထိပ်စွန်းရှိသည့်လှိုင်း။

လှိုင်းစီး - ကြို / လှိုင်းစီး / ခေလှိုင်းအဟုံတွင် ဖောင့်လိုက်
သည်။

လှိုင်းတို - န / လှိုင်းတို / အသံလွင့်ရာတွင် စေစားအသံပြုသော
အလျားတိုသည့် အသံလှိုင်းအမျိုးအစား။

လှိုင်းတွန့် - န / လှိုင်းတွန့် / လှိုင်းကဲ့သို့ ခိုမိချည်မြင့်ချည် ဖြစ်
ပေါ်နေသော ပုံစံ။ အရူအဟုံက မချွန်ပဲ ဝိုက်သောအတွန့်။

လှိုင်းထ - ကြို / လှိုင်းထာ / ခ၊ လှိုင်းများ မြင့်ကြသည်။

၂၊ [ဥပစာ] စိတ်လှုပ်ရှားတက်ကြွသည်။ “ရမက်ဇောလှိုင်း
ထ၍ နေရာ။” ထေရီ၊ ပ။ ၁၆၈။

လှိုင်းလတ် - န / လှိုင်းလတ် / အသံလွင့်ရာတွင် စေစားအသံပြု
သည့် အလျားမတိုမရှည် အသံလှိုင်းအမျိုးအစား။

လှိုင်းအိ - န / လှိုင်းအိ / ညင်သာစွာ ဖြစ်ပေါ်သောလှိုင်း။

လှစ်

လှစ် - ကြို / လှစ် / ခ၊ ရှင်းသည်။ “လေသာပြတင်းကို လှစ်၍
ကြည့်ရာတွင်။” ပုံပြင်၊ ၃။ ၁၆၅။ ၂၊ ဖော်ထုတ်ရှင်းလင်း
သည်။

လှစ်ကန် - ကြိဝိ / လှစ်ခနဲ / လျှင်မြန်စွာပေါ်၍ လျှင်မြန်စွာ
ပျောက်သွားသောအားဖြင့်၊ မြင်မိလိုက်ရုံအားဖြင့်။ “လှစ်က
နဲ မှောင်ရိပ်တခု သူ့ နောက်မှ လျှင်မြန်စွာလိုက်ပါလာသည်
ဟု။” ဇောမိန့်၊ ၁၀၀။

လှည့်

လှည့် - ကြို / လှဲ့ / ခ၊ ရစ်လည်၍ သွားလာရှေ့လျှားသည်။
ထိုပေါ်သောနေမင်းသည် နာရီသုံးဆယ်လှည့်၍။ နကျယ်၊
ပ။ ၁။ ၂၊ တနေရာမှ တနေရာသို့ ကူးပြောင်းသွားလာ
သည်။ “တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ဒေသစာရီလှည့်ရာတွင်။” ကိက္ခတ်၊
၁၉၅။ ၃၊ ချိုးကွေ့သည်။ “တောင်ဘက်ရွာက လှည့်၍
သွားပါ။” ၄၊ လည်ပတ်အောင် ပြုသည်။ “စက်တီးကို
လှည့်သည်။” ၅၊ တဘက်သို့ မျက်နှာမှူရာမှ အခြား တဘက်

သို့ ပြောင်း၍ မျက်နှာမှူသည်။ ၆၊ အာရုံသက်ရောက်သည်။
ထည့်သွင်းစဉ်းစား အရေးပြုသည်။ “ဒီတခါရာထူးတိုးပေးမယ်
ဆိုယင် ကျမတို့ဘက် လှည့်စေချင်ပါသေးတယ်။” ၇၊ တမျိုး
တမည့် ပြောင်းလဲသည်။ ပရိယာယ်စကားသုံးသည်။ “တမျိုး
လှည့်၍ ဆိုသော စကားတည်း။” ကိုးမြေ၊ ပ။ ၇၇။
၈၊ ဖြားယောင်း သွေးဆောင်သည်။

လှည့် - ကြို / လှဲ့ / ပိုးပန်းသည်။ “ထိမိန်းမကို ရအောင်လှည့်
ချေ။” မဟော်နား၊ ၇၆။

လှည့် - ကြို / လှဲ့ / အခိုက်အတန့်မျှ ချေးငှားယူသည်။ “ရွေးကြီး
ဆိုမှာ ဆန်ကလေးတစိတ်လောက် လှည့်မလားလို့။” မြဝတီ၊
၁၊ ၉။ ၁၃၄။

လှည့် - စည်း / လှဲ့ / ခ၊ စကားပြေပြစ်စေရန် ကြိယာနှင့်စပ်၍
သုံးသော စကားလုံး။ “ဗာလာနပိ၊ သူခိုက်တို့ အားလည်း၊
သုတေက၊ အကြားအမြင်ဖြင့်၊ ကိ၊ အဘယ်အကျိုးရှိလှည့်
အနည်း။” ရဟ၊ ၄၆။ ၂၊ ဖိတ်ကြားခြင်း၊ ခေါ်ငင်ခြင်း၊
ပန်ကြားခြင်းစသော စေခြင်းအနက်ကိုပြလိုရာတွင် ကြိယာနှင့်
စပ်၍သုံးသော စကားလုံး။ “သာမဏေ၊ လာလှည့်၊ ဤတံမြက်
ချေးတို့ကို စွန့်လေပစ်လေလော့ဟုဆိုသော်။” မိလိန်၊ ၆။

လှည့်ကင်း - န / လှဲ့ / ဂင်း / တနေရာတည်းတွင် ရပ်တည်မနေပဲ
ရှေ့လျှားသွားလာသည်။ စောင့်ကြပ်သည့် ကင်းအဖွဲ့။

လှည့်ကွက် - န / လှဲ့ / ဂွက် / ခ၊ ဖြားယောင်းလိမ့်လည်ရန် လုပ်ကြံ
ဖန်တီးပြုမူပြောကြားချက်။ ၂၊ (ဝတ္ထု၊ ရုပ်ရှင် စသည်၌)
ဖန်တီး၍ ကြည့်မြင်သူ မျှော်လင့်ထားသော ဇာတ်လမ်းဇာတ်
ကွက်ကို တမျိုးတဖုံပြောင်းလဲစေသော ဇာတ်လမ်းဆင့်မှု။

လှည့်စား - ကြို / လှဲ့ / စား / သူတပါးအား မဟုတ်မမှန် ယုံကြည်
အောင် သွေးဆောင် လိမ့်လည်သည်။ အထင်အမြင်
မှောက်မှားအောင် ပရိယာယ်မယာယ ပြုသည်။

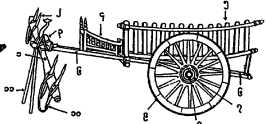
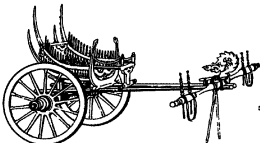
လှည့်ပတ် - ကြို / လှဲ့ / ပတ် / လှည့် - ကြို၊ ၁၊ ၄၊ ၇၊ ၈ တို့နှင့်
အတူတူ။

လှည့်ဖြား - ကြို / လှဲ့ / ဖျား / လှည့်စား - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

လှည့်လည် - ကြို / လှဲ့ / လယ် / လှည့် - ကြို၊ ၁၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

လှည်း

လှည်း - န / လှဲ့ / တိရစ္ဆာန်အား သို့ မဟုတ် လူအားတို့ ပြင်သာ
တီးကို လည်ပတ်ရှေ့လျှားစေသော ယာဉ်တမျိုး။

၁၊ ထမ်းပိုး၊ ၂၊ ထမ်းပိုးလှည်း၊ ၃၊ လှည်းစည်းကုံး၊ ၄၊ ဆောင်ပန်း၊ ၅၊ လက်ရန်၊ ၆၊ လှည်းဆန်

လှည်း' - ကြိ / လဲ / အမှိုက်သရိုက် စသည် သန်စင်အောင် တံမြက်စည်း စသည်ဖြင့် အခင်းအပြင်ကို ကပ်၍ ပွတ်တိုက် သိမ်းပယ်သည်။

လှည်းကျိုးထမ်း - ကြိ / လဲကျိုးထန်း / [ဥပစာ] အခြား တဦး တယောက်နှင့် ကိုယ်ဝန်ရှိသူ သို့မဟုတ် နမည်ပျက်ရှိသူ အမျိုးသမီးကို အခြေအနေအရ အနစ်နာခံကာ လက်ထပ် ပူသည်။

လှည်းကျင်း - ကြိ / လဲကျင်း / အမှိုက်သရိုက် စသည်ကို စင် ကြယ် သန့်ရှင်းအောင် ပြုသည်။

လှည်းကြမ်း - န / လဲကျန်း / အများအားဖြင့် ဝန်တင်ရန်အတွက် အသုံးပြုလေ့ရှိသောလှည်းမျိုး။ လှည်းယဉ် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

လှည်းကြွေ - န / လဲကျွေ / ကောက်လှိုင်းတိုက်ရာတွင် လှည်း ပေါ်၌ ကြွေကျကျန်ခဲ့သော ပေါင်း။

လှည်းငှက်တို - န / လဲငှန်းတို / ကက်အိမ်၊ ဆောင်ပန်းစသည် မပါ သော သစ်ဝါးတင်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့် လှည်းမျိုး။

လှည်းစာ - န / လဲစာ / လှည်းဝင်ရိုး ချောမွတ်စွာ ပွတ်တိုက် လည်ပတ်စေရန် လှည်းပုတောင်း အပေါက်၌ထည့်ရသော ချောဆီ။

လှည်းတပ် - န / လဲတပ် / (ပွဲခင်း၊ ဈေးခင်း စသည်၌) အစီးရေ များစွာ စုဝေးဆိုင်ရပ်ထားသည့် လှည်းအစုအဝေး။

လှည်းတပ် - ကြိ / လဲတပ် / လှည်းတွင် ကျွဲ နွား မြင်း စသည့် ရန်သူမည့် တိရစ္ဆာန်ကိုထည့်ချည်သည်။ လှည်းကသည်။

လှည်းတောက် - န / လဲခေါက် / လှည်းကို ရပ်ချိတ်ထားစဉ် လှည်းဦး မြေသို့ မကျမီ လှည်းအိမ်တည့်မတ်စွာတည့်စေရန် လှည်းဦး၌ ထောက်ရသော သစ်သားခွ။ (လှည်းတောက်ခွ ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

လှည်းထုပ် - န / လဲထုပ် / လှည်း ကက် အိမ် အောက် မြေ တွင် ရွှေ့ပိုင်းမှ ကက်ဘောင်နှစ်ဘက် ကန့်လန့်တပ်ဆင်ထားသော ပျဉ်တန်း။

လှည်းနောက်မြီး - န / လဲနောက်မြီး / ခ၊ လှည်း၏နောက်ဘက် ပိုင်း။ ၂၊ ကက်အိမ်၏ နောက်ဘက်စွန်း။

လှည်းဖနောင့် - န / လဲဖနောင့် / လှည်းဘီးအနားကို ကွပ်ထား သော သဗေတ်။

လှည်းမီးချွ - ကြိ / လဲမီးချွ / လှည်းဘီးပတ်သံခွေကို တင်းကျပ် စေရန် ဖြုတ်၍အဝန်းတိုင်းညှိပြီးနောက် မီးဖုတ်၍ တဖန် ပြန်တပ်သည်။

လှည်းမြီး - န / လဲမြီး / လှည်းနောက်မြီး - န၊ နှင့် အတူတူ။

လှည်းယဉ် - န / လဲယဉ် / အမြန်မောင်းနှင်နိုင်ရန်နှင့် သက်သာ စွာ စီးနင်းနိုင်ရန် ပြုပြင်တည်ဆောက်ထားသော ပေါ့ပါးသည့် လှည်း။

လှည်းလမ်းကြောင်း - န / လဲလန်းကျောင်း / လှည်းအထပ်ထပ် မောင်း၍ ဘီးထူချိုင့်ခွက်ထင်ကျန်နေသော လမ်းကြောင်း။

လှည်းဝိုင်း - န / လဲဝိုင်း / လမ်းဝိုင်း၊ ပွဲဈေး စသည်တွင် စုပေါင်း ပိုင်းစွဲ၍ ရပ်နားထားသော လှည်းအစု။

လှည်းသန် - န / လဲသန် / လှည်းကိုယ်ထည်အောက်ခံအဖြစ်

ထမ်းပိုးနှင့်ဝင်းရိုးကို ကူးဆက်၍ နောက်ဘက်တွင် လှည်း၏ ကက်တောင်ကို ဖမ်းချည်ထားသော သစ်ချောင်း။

လှည်းဦး - န / လဲဦး / ခ၊ လှည်း၏ရွှေ့ပိုင်း။ “လှည်းဦး လေးနေသည်၊ နောက်ရွှေ့ ထိုင်ပါ။” ၂၊ လှည်းသန်နှင့် ထမ်းပိုးဆုံရာအပိုင်း။

လှန်

လှန် - ကြိ / လှန် / ခ၊ အထက်အောက်အားဖြင့်လှည်းကောင်း၊ အတွင်းအပြင်အားဖြင့် လှည်းကောင်း ပြောင်းလဲဖြစ်တည် အောင်ပြုသည်။ ၂၊ အတွင်း သို့မဟုတ် အောက်ရှိအရာကို မြင်သာအောင် အပေါ်လွှာအဖုံးအအုပ်စသည်ကို လှုပ်သည်။ (စာအုပ်လှန်၊ စလောင်းလှန်၊ အဖုံးလှန် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

၃၊ ပြန်လည်ဖွင့်တတ်တင်ပြပြောဆိုသည်။ “ကြောင်းမူလကို ပထမပြန်၊ ဇာတ်ရင်းလှန်၊ အမှန် ငါက ပြောတော့မည်။” ယခုမ။ ၂၆၊ ၄၊ ပယ်ရှင်းသည်။ “နဂါးရန်ကိုလှန်ရအောင် တိုင်ပင်တော်မူပါ။” ပုဏ္ဏ။ ၇၀၊ ၅၊ ဆန့်ကျင်သည်။

ငြင်းပယ်သည်။ “ယောက်ျားစကားကို မသွေမလှန်၊ ကေန္တ လိုက်နာရခြင်း။” သမီးဝန်း၊ ၁၊ ၂၀၊ ၆၊ နောက်ဘက်သို့ အတန်ငယ်ကျစေသည်။ “ကုလားထိုင်နောက်မှိုကို လှန်ချ သည်။” ၇၊ အထက်အညာဆန်သည်။ “စီးဝင်လာရာအရပ် ဖြစ်သော ထိုမြစ်ပေါက်ချောင်းမြောင်းသို့ ပင် လှန်၍မီးထွက် ရပြန်သကဲ့သို့။” သတ်ကြီး။ ၃၁။

လှန်လှော - ကြိ / လှန်လှော / လှန် - ကြိ၊ ၁၊ ၂၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။

လှန်

လှန် - ကြိ / လှန် / ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်လန့်လှုပ်အောင်ပြုသည်။

လှန်လှဲ - န / လှန်လှဲ / ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်လန့်လှုပ်အောင် ဖန်တီးပြောဆိုချက်။

လှန်း

လှန်း - ကြိ / လှန်း / သွေ့မြောက်စေရန် နေပွဉ့်ထားသည်။

လှပ်

လှပ် - ကြိ / လှပ် / ခ၊ လှပ် - ကြိ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။ “တရုပ် ကပ် အသာလှပ်၍ ကြည့်ရှုသောအခါ။” နေ၊ ၁၊ ၃၊ ၃၈။

၂။ ဝယ်ချန်သည်။ “အ အကူရာကိုလုပ်၍ ၃၂ လုံးတည်း” စွယ်၊ ပ။ ၄၈။

လုပ် ၂ - ကြိ / လွတ် / နေထိုင်နှင့် ထိတွေ့သည်။ “နေ နီးစပ်၊ ငင်စင်စပ်၊ နေလုပ်မခံမာ။” ကဝိသတ် * ၁၄၇၀။

လုပ်လုပ် - ကြိဝိ / လွတ်လွတ် / ၁။ အလွန်ပါးလွှာစွာ။ ချပ်ချပ် စွာ။ “သင်းသင်းပျံ့ပျံ့၊ နူးညံ့လှုပ်လှုပ်၊ ရင်အပ်တန်ဆာ။” ဘုံ * ၃။ ၂။ ဖြူဆွတ်စွာ။ “လုပ်လုပ်စင်ဖြူ၊ သီလဟူသည်။” ဘူပေါင်း * ၁၉။ ၃။ ယဲယဲ - ကြိဝိ၊ ထဲထဲ - ကြိဝိ၊ တို နှင့် အတူတူ။ “လူမမာ၊ လုပ်လုပ်ကလေး ရှိသည်။” ၄။ တသိမ့်သိမ့်လှုပ်ရှားလျက်။ “လုပ်လုပ်စီရိမ်း၊ မငြိမ်မျှာပါ။ ကြင်နာတိမ်ညွှတ်၊ ဗောဓိသတ်လည်း။” ဘူလင် * ၂၉၇။

လှုပ်

လှုပ် - ကြိ / လွတ် / မငြိမ်မသက်၊ ယိမ်းယိုင်၊ တုန်ခါစသည် အမှုတစ်ခုတည်းဖြစ်သည်။ ဖြစ်သည်။

လှုပ်ကလားထိုင် - န / လွတ်ကလထိုင် / ချေတီးနောက်ငင် ယိမ်းလှုပ်၍ရအောင် ပြုလုပ်ထားသော ကလားထိုင်။

လှုပ်ကလားထိုင်

လှုပ်ရှား - ကြိ / လွတ်ယွား / ၁။ လှေလွန်ရွေ့လျားသည်။ မငြိမ် မသက်ဖြစ်သည်။ ၂။ လည်လည် သွားလာသည်။ ကျက်စား သည်။ ၃။ ရုတ်ရုတ်သံသဖြစ်သည်။ ဆူပူထကြွသည်။ “ရွာ စွန်ရပ်နား၌ လှုပ်ရှား နေသည်။”

လှုပ်ရှားမှု - န / လွတ်ယွားမှု / ၁။ မတည်မငြိမ်ဖြစ်မှု။ ၂။ ဆူပူသောင်းကျန်းမှု။ ၃။ လူအများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု။ ၄။ စည်းမဲ့လဲ့ ဆော်မှု။

လှုပ်လှုပ် - ကြိဝိ / လွတ်လွတ် / ၁။ ပြည်းပြည်းသက်သာ ရွေ့လျ်မှု။ “ကိုယ်တွင်ဖူးအုပ်၊ သစ်ပင်ရပ်သို့၊ လှုပ်လှုပ်သွား လျက်။” ဘလ္လာ * ၆၈။ ၂။ အသက်ရှိသည်ဆိုရုံ။ ယုံယုံ။ “အသက်လှုပ်လှုပ်သားရှိသော နောင်တော်ဥဇနာကို။” ဇာမိပ်။

၂၂၅။ ၃။ ပြုတ်လုတ်ညှိုးကာ။

လှုပ်လှုပ်ရွှင် - ကြိဝိ / လွတ်လွတ်ယွားယွား / မငြိမ်မသက်။

လှမ်း

လှမ်း - ကြိ / လှန်း / ၁။ ခြေတောက်ချင်းကြွ၍ ရွေ့လျား သည်။ ၂။ ဆိုက်ရောက်အောင်၊ ရရှိအောင် ရည်စူး၍ အားထုတ် ကြိုးပမ်းသည်။ “နတ်နှင့်တကွသော လောက ကိုပင်လှမ်းနိုင်ရာ၏။” ဝိလိနိ။ ၁၉၇။ ၃။ ဝိလောကသော အကွာရှိ ပစ္စည်းတစ်ခုတခုကိုယူ၍ ပေးစေသည်။ “စားတော် ကွမ်းအုပ်ကို လှမ်းလိုက်ပါစေအံ့။” ဝိရိ၊ ပ။ ၉၁။

- နဝိ / လှန်း / အတန်ငယ် ကွာဝေးသော။ “ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်သောနေရာမှ အတော်ပင် လှမ်းသောကြောင့်။” အောက်။ ၁၇၅။

- ကြိဝိ / လှန်း / အဝေးဆီသို့။ (အဝေးတနေရာရှိ အရာ ဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြုလုပ်အားထုတ်သော ကြိုးပမ်းမှု၊ တွင် ရွေ့မှု တို့စပ်၍ သုံးလေ့ ရှိသောပုဒ်။ လှမ်းပြောသည်၊ လှမ်းရေးသည်၊ လှမ်းမေးသည်၊ လှမ်းကြည့်သည် စသည် ဖြင့် သုံးသည်။)

လှမ်းလှမ်း - န / လှန်းလှန်း / အတန်ငယ် ဝေးကွာသော နေရာ။ တစ်ခုနှင့် ကွာခြားသောနေရာ။ “လာကြသည်ကို လှမ်းလှမ်းကပ် မြင်သောအခါ။” လွမ်း၊ ပ။ ၁၀၂။ “ငှက်ကျားတို့ကို လှမ်းလှမ်းမှ နေကြစေ။” အားတိုး။ ၁၁၀။

လိုန့်

လိုန့် ၁ - ကြိ / လိုန့် / ၁။ အပြင်တခုခုပေါ်၌ လိမ့်အောင် ပြုသည်။ လိမ့်စေသည်။ ၂။ လုံးဝန်းသောအရာ၊ လုံးလျား သောအရာတို့ဖြင့် ရွေ့တီးနောက်ငင်ပြုကာ ဖိချိန်သည်။ ဖိ၍ဖြန့်သည်။ “ခင်းပြားလမ်းကို လမ်းကြိုတစ်ခုနှင့် လိုန့် သည်။” “မုန့်ညက်ကို အလိမ့်ဖြင့် လိုန့်သည်။”

လိုန့် ၂ - ကြိ / လိုန့် / [ဥပမာ] လိမ်လည်လှည့်ပတ်သည်။ “ကြိုက်လွှဲကလေးများ ပေး၍ မလိမ့်တပတ်နှင့် လိုန့်သွား ရာတွင်။” ဗျူဟာ။ ၂၁။

လိုန့်လုံး - န / လိုန့်လုံး / လိမ်လည်လှည့်ပတ် ပြောဆိုချက်။

လှုံ

လှုံ - ကြိ / လှုံ / ၁။ အပူဓာတ်၊ အပူငွေ့ ကိုယ်၌ တွေ့ထိ ခံစားရအောင်ပြုသည်။ အနွေးဓာတ် ရယူသည်။ (ဖီးလုံး နေဓာလုံ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂။ ရန်အန္တရာယ် သေးငယ် စေသည်တွင် လွတ်ကြောင်းအားဖြင့် ခိုမှီနေသည်။ မိမိအဖြစ် စွဲနေသည်။ “ကွန်းပြောက်ရွှေသုံး နန်းရိပ်လုံလျက်။” သစ္စာ * ၁၇။

လှို.

လှို. - ကြိ / လှို. / နိုးဆော်သည်။ လှို.ရှားတက်ကြွအောင်
 စေ့ဆော်သည်။ ခြေပေးသည်။ “သတ်ရအောင် လှို.၍ ပေး
 သည်။” ကဏ္ဍိန်။ ၂၆၅။
 လှို.ဆော် - ကြိ / လှို.ဆော် / လှို. - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

လှယ်

လှယ် - ကြိ / လှယ် / ၁၊ တစ်တစ်ကို အခြားအရာတစ်ခုနှင့်
 အပြောင်းအလဲပြုသည်။ အစားသွင်းသည်။ “ပန်းတောင်း
 ကိုပယ်၊ ပန်းသစ်လှယ်၍၊ တင့်တယ်လှစွာ။” ဘူလင် * ၂၁။
 ၂၊ ပစ္စည်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခု တန်ဖိုးတူအောင်ပြု၍ အပြန်အလှန်
 အပေးအယူပြုသည်။ လဲသည်။ “ဪတယ်ကို ပဲနှင့် လှယ်
 မည်။” ၃၊ ပစ္စည်းတစ်ခုတစ်ရာကို ထည့်စရာ တစ်ခု တစ်ခုသို့
 ပြောင်းသည်။ “ပေးထဲမှဆန်ကို တောင်းထဲသို့ လှယ်လိုက်ပါ။”
 လှယ်ဖယ် - ကြိ / လှယ်ဖယ် / ၁၊ တစ်ခုတစ်ခုသို့ ပြောင်း
 လဲသည်။ ဖယ်သည်။ “ဂရုမထား၊ ငါ့တရား၊ စကား
 လှယ်ဖယ်၊ မသွယ်လိုက်နှင့်။” ၂၊ အပြန်အလှန် ကူးလူး ဆက်
 သွယ်သည်။ “သွားလာ လှယ်ဖယ်၊ မြို့ကြီး ဝယ်သည်။”
 ကုသ * ၁၀။

လျှာ

လျှာ - န / ယှာ / ၁၊ အရသာခံစားခြင်းစသည် ဆောင်ရွက်
 တတ်သော၊ ခံတွင်းရှိ လှုပ်ရှားနိုင်သည့် အသားရောင်။
 ၂၊ [ဥပစာ] စကား၊ အပြောအဆို။ (လျှာသွက်၊ လျှာ
 ရှည်၊ လျှာချောင်း၊ လျှာပေါ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)
 ၃၊ ချိန်ခွင်လျှာ - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၄၊ ပျဉ်ချပ် စသည်တို့၌
 တဘက်အနားတွင် ထိုးသွင်းနိုင်ရန် အနားပြု၍ လှို.ပြတ်
 ထားသော သစ်သားစွန်း။ “ပျဉ်နှစ်ချပ်ကိုလျှာထိုး၍ စပ်
 ထားသည်။”
 လျှာကျိုး - နဝိ / ယှာကျိုး / [ဥပစာ] ပြောဆိုနေကျဖြစ်
 ၍၊ ပြောသံ၊ ပြောဟန် ပုံသေဖြစ်နေသော။ ပြောကျင့်
 ဖြစ်နေသော။ “ကြီးပြင်းမှ သင်ရ၍၊ လျှာကျိုးနေသော
 ကြောင့်။” သွေး၊ ၁၁၈။ ၃။
 လျှာခင် - န / ယှာခင် / ၁၊ အာခေါင်တွင်းရှိလျှာ၏ အရင်း
 ပိုင်း အသားစွန်း။ ၂၊ လေမှုတ်တူရိယာ အချို့တွင် ပါရှိ
 သော၊ မှတ်လျှင် အသံလွယ်ကူစွာ မြည်စေသည့်၊ လေလွှဲ
 ပေါက်ပါ ကိရိယာ။

လျှာခင်

လျှာမြစ်တံ - န / ယှာမြစ်တံ / လျှာ၏အပေါ်ယံလွှာ၌ရှိသော
 အညစ်အကြေးကို ခြစ်ထုတ်ရသော သတ္တုပြား၊ နှီးပြား
 စသည်။
 လျှာစက် - န / ယှာစက် / ၁၊ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကို ပေးစွမ်း
 နိုင်သည့်က အယူရှိကြသောလျှာပေါ်ရှိအမှတ်အသားတမျိုး။
 ၂၊ လျှာစက်အာစက် - န၊ နှင့် အတူတူ။
 လျှာစက်အာစက် - န / ယှာစက်အာစက် / သူတပါးလေးစား
 လက် ခံ လောက် အောင် ပြော ဆို နိုင်စွမ်း။ ပြောဆိုသမျှ
 အာဏာတည်စေနိုင်စွမ်း။
 လျှာစောင်းထိုး - ကြိ / ယှာစောင်းထိုး / [ဥပစာ] စကားဖြင့်
 မခံချင်အောင်ပြုသည်။ မလိုမလားပြောသည်။ စောင်းချိတ်၍
 ရန်စကားပြောသည်။
 လျှာထိုး - န / ယှာထိုး / ၁၊ တဘက်အချိုင့်၊ တဘက်အခုံး
 အားဖြင့် စပ်နှင်း။ ၂၊ ယင်းသို့ စပ်၍ ခင်းရ၊ ကာရသော၊
 မြောင်းတဘက် အခုံးတဘက်ပါပျဉ်ချပ်။
 လျှာနာ - န / ယှာနာ / လျှာပေါ်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော အနာ။
 လျှာကွဲနာ။
 လျှာနာခွာနာ - န / ယှာနာခွာနာ / ခွာနာလျှာနာ - န၊ နှင့်
 အတူတူ။
 လျှာပွတ်ဆေး - န / ယှာပွတ်ဆေး / ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ ဖျားနာ
 ခြင်း စသည် ဖြစ်ပေါ်သောအခါ ကြိတ်၍ လျှာကို ပွတ်ပေး
 ရသော ဆေးလုံးတမျိုး။
 လျှာယား - ကြိ / ယှာယား / ၁၊ [ဥပစာ] အလွန်ပြောချင်
 ဆိုချင်သည်။ ဝင်၍ပြောဆိုချင်စိတ်ကို ဖိနှိပ်၍မရအောင်
 ကြံရွယ်တတ်သန်သည်။ “ချီးကျူးချင်လှသဖြင့် လျှာယား၍
 နေလေတော့သည်။” အားပြိုင်၊ ၃၊ ၂၄၉။ ၂၊ မိမိပြောလေ
 မရှိသောအခါ၊ စကားလုံး အကြောင်းအရာတို့ကို သုံးသဖြင့်
 မနှစ်မြို့ပွယ်ခံစားရသည်။ “ဘယ်ကလာပြီး ဒီခိုက်ရေစီတွေ၊
 လွတ်လပ်ရေးတွေ ရောက်လာမှန်းမသိပါဘူး၊ ငါ့နှယ် ပြောရ
 တာ လျှာယား လိုက်တာ။” မှော်၊ ၃၊ ၁၇၀။
 လျှာရည် - န / ယှာရည် / လျှာပတ်ဝန်းကျင်မှ ယိုစိန်ထွက်သော
 အရည်။ သွားရည်။ “ချဉ်သီးစား၍ တဦးလူ မြင်လျှင်
 လျှာရည် ဖြစ်သကဲ့သို့။” လောကုဓ၊ ၁၆၈။
 လျှာရှည် - နဝိ / ယှာရှည် / [ဥပစာ] စကားကြောရှည်သော။
 လျှာလေး - နဝိ / ယှာလေး / အပြောအဆိုနှေးနှေးသော။
 လျှာလေးအားလေး - န / ယှာလေးအားလေး / အပြောအဆို
 နှေးနှေးခြင်း။
 လျှာလည် - ကြိ / ယှာလည် / ၁၊ စားသောက်ရာတွင် အရသာ
 တစ်ခုတစ်ရာကို ထိစွာခံစားရ၍ နှစ်သက်လိုလားခြင်းဖြစ်သည်။
 ၂၊ [ဥပစာ] အလုပ်တစ်ခုတစ်ရာလုပ်ကိုင်နေရသည်ကို သဘော
 ကျနှစ်သက်နေသည်။
 လျှာလိပ်သံ - န / ယှာလိပ်သံ / လျှာကို အပေါ်သို့ လိပ်၍
 အထက် အတွင်းသွားဖုံးရင်းနှင့် မထိတတ် ထားကာ လေ
 တွန်းကန်စေ၍ ထုတ်သောအသံ။ (ကရဝိတ်မှ ရက်ရွတ်သော
 အသံမျိုး။)

လျှာသွက်အာသွက် - နဝိ / ယှာသွက်အာသွက် / အာသွက်
လျှာသွက် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

လျှော

လျှော - ကြိ / ယှော / ခ၊ နိမ့်ရာသို့၊ ရွှေ့သွားသည်။ “ရေခဲ
တုံးများ တောင်ပေါ်မှ လျှော သည်။” ၂၊ အခုအခါ၊ အငြိ
အတွယ်မရှိပဲ အလိုက်သင့်စွာ ရွှေ့ လျားသည်။ ရွှေ့ လျားစေ
သည်။ လွှတ်ထွက်သည်။ “ကည်ရာတွင်မနား၊ ရွှေ့ လျား
လျှောလိမ့်သကဲ့သို့။” ၁၊ “ခေါင်းအုံးကို အောက်သို့
လျှော့၍အိပ်။” ၃၊ ကည်တံခြင်းမရှိ၊ ပျက်သည်။ (စီးပွား
လျှော၊ သမာပတ်မှလျှော၊ သားလျှောစသည်ဖြင့်သုံးသည်။)
- နဝိ / ယှော / ပြင်ညီမှ အောက်ဘက်သို့ နိမ့်ဆင်းသော။
“ဤတောင်ကုန်း အလွန်လျှောသည်။”
- န / ယှော / အပြင်မှ အနိမ့်သို့၊ ပွတ်တိုက်ဆင်းကာ
ကစားရသောစပ်ဖြင့်။

လျှော

လျှော့ချ - ကြိ / ယှော့ချ / ခ၊ ချော့မှတ်သော လမ်းကြောင်း
တွင် ပွတ်တိုက်ဆင်းသက်သည်။ ပွတ်တိုက်၍ အောက်သို့ ရွှေ့
လျှော့အောင် ပြုသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] မူလပြောစကားကို
မပျက်စေပဲ အဓိပ္ပာယ်တမျိုးသက်ရောက်အောင် လှီးလွှဲပြော
ဆိုသည်။
လျှော့တံခါး - န / ယှော့တံခါး / အထက်အောက် လမ်းကြောင်း
နှစ်ခုဖြင့် ထိန်းသားပြီး တံခါးခွက်ကို ဘေးတိုက်ပွတ်ရွှေ့ခြင်း
ဖြင့် ဖွင့်ရပိတ်ရသောတံခါး။ ဆွဲတံခါး။
လျှော့မွေး - န / ယှော့မွေး / နေ့မစေ့ပဲ သန္ဓေပျက်၍ မွေးဖွား
သော ကလေး။

လျှော့

လျှော့ - ကြိ / ယှော့ / ခ၊ မူလသတ်မှတ်သော၊ သို့မဟုတ်
ရှိအပ်သော အရေအတွက်မှ နုတ်ပယ်သည်။ နည်းစေသည်။
၂၊ တင်းကျပ်သော အချုပ်အမည်း၊ စည်းကမ်းကန့်သတ်ချက်၊
အပြစ်စင် စသည်မှ အတန်ငယ် သက်သာ စေသည်။

၃၊ လိုက်လျောသည်။ မရမ်းနိုင်တော့သဖြင့် လက်လျှော့
သည်။
လျှော့ချ - ကြိ / ယှော့ချ / ခ၊ သတ်မှတ်ထားသော အရေအတွက်
တင်းကျပ်မှု၊ ကန့်သတ်ချက် စသည်တို့မှ လျော့နည်းအောင်
ပြုသည်။
လျှော့ဇေး - န / ယှော့ဇေး / မူလ သတ်မှတ်သော ရောင်းဈေး
အောက်ချ၍ သတ်မှတ်သော ဈေးနှုန်း။
လျှော့ပေး - ကြိ / ယှော့ပေး / တကယ်တမ်း အလိုကို
လိုက်လျောသည်။ လျှော့အောင် ပြုသည်။
လျှော့ပေါ့ - ကြိ / ယှော့ပေါ့ / တာဝန်သက်သာ လျော့ပါး
အောင် သက်ညှာခြင်းပြုသည်။ လျော့နည်းအောင်ပြုသည်။
လျှော့ရက် - န / ယှော့ရက် / အကျဉ်းထောင်စည်းကမ်းဥပဒေ
အရ အကျဉ်းသားများတွက် လျော့ပေါ့ပေးသော ကာလ။

လျှော်

လျှော် - ကြိ / ယှော် / ခ၊ ဆံပင်နှင့် အဝတ်အထည်ကို အညစ်
အကြေး ကင်းစင်အောင် ပြုသည်။ (အဝတ်) ဖွပ်သည်။
၂၊ ရရန်ရှိသည်တို့ကို မယှပ်နေသည်။ ဟယ်ပျက်ပေးသည်။
“မြန်မာ အစိုးရတို့က သစ်မှုကိုလျှော်ပစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း”
မြန်မိုင်း၊ ၂၉၆။
လျှော် - နဝိ / ယှော် / [ဘန်း] ညှပ်ပျင်းသော။ အစွမ်းအစ
မရှိသော။
လျှော် - န / ယှော် / ကြိုးကျစ်ခြင်း၊ အထည်ရှက်ခြင်း စသည်
ပြုလုပ်ရသော အပင်၏ အစွဲအခေါက်စသည်တို့မှ ထုတ်ယူ
ရရှိသော အမျှင်။ (ချဉ်ပေါင် လျှော်၊ ပိုက်ဆံ လျှော်၊
နာနတ် လျှော်၊ ငှက်ပျော့ ဂုန်လျှော်၊ လျှော် စသည်များစွာ
ရှိသည်။)
လျှော်တေသင်္ကန်း - န / ယှော်တေသင်္ကန်း / သစ်ပင်မြက်ပင်မှ
ရသော လျှော်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် သင်္ကန်း။
လျှော်ဖွပ် - ကြိ / ယှော်ဖွပ် / အဝတ်အထည် စသည်ကို အညစ်
အကြေး စင်ကြယ်အောင် ပြုသည်။

လှံ

လှံ - နဝိ / ယှန် / ခ၊ ပြည့်သည်ထက်ပိုလွန်သော။ အရေအတွက်
ထက် များစွာ ပိုက်သော။ ၂၊ [ဥပစာ] အတွင်းသို့ သက်ဝင်
ခြင်းမရှိသော။ “ပြောသမျှ ဆိုသမျှသူ အပို လှံ နေသည်။”
၃၊ လျှပ်ပေါ်ပေါ်လွန်းသော။ “တောစောင့်နုနု၊ အကျဉ်း လှံ
သည်၊ ကျော်သံတိုးဟိုး” ဘလ္လာ*ဂါး။ “သားလူလေတည့်၊
မချေမငါး အကျဉ်း လှံမျှ” အမေ၊ ၁။ ၄၊ (အရောင်) တောက်
ပသော။ “ရိန်စော်ကြက်သရေ တက်နေနှုန်းစံ၊ ဘုန်းရောင်
လှံ သည်။” ပလိပ်* ၂။

လျှို့

လျှို့ - ကြိ / ယျိ / ခ၊ ကွင်း အပေါက် စသည်၏ တဘက်သို့ ထောက်အောင်သွတ်တွင်းသည်။ “တံခါးသေတတ်၊ ကျည်းခတ် မြဲသို၊ မင်းတုပ်လျှို့၏။” ယသံ* ၁၁။ ၂။ ပုန်းကွယ်သည်။ ပုန်းခိုသည်။ “တရသောချူထံ၌လျှို့၍၊ ကျောက်ဖျာထက် နိုက် နေသည်ရှိသော်။” ကိကုတ်။ ၂၈၁။ ၃။ လျှို့ဝှက် သို့သိပ်သည်။ မဖော်ထုတ်ပဲထားသည်။ “လက်သီးစွမ်းကို အစဉ်သဖြင့် လျှို့၍ထားသည်။” တော်လှန်စစ်။ ၁၀၀။ ၇။ သူတပါးအောက်သို့ ကျိုဝင်သည်။ “ကျွန်ုပ် မည်သူ၏ လက်အောက်သို့ ယှု မလျှို့ဝင်လိုပါ။”
 - န / ယျိ / တောင်များ အကြားတွင် တည်ရှိသော ချောက်ချည်။

လျှို

လျှိုဝှက် - ကြိ / ယျိဝှက် / အခြားသူတပါးမသိမမြင်ရအောင် သို့သိပ်စွာ ပြုမူကုန်ဆောင်သည်။

လျှိုး

လျှိုး - ကြိ / ယျိုး / ခ၊ အောက်သို့ လုပ်သွားသည်။ “သင်တို့ အသက် မြေမှာ လျှိုးလို၊ မီးမှာပင်၎င်းစေတော့။” ကော။ ၃၈။ ၂။ ပုန်းခိုသည်။ “လျှိုးပုန်းစုံပြား၊ ပျောက်သည့်နားကို။” ကိုး* ၉၅။ ၃။ ကိုင်းညွတ်သည်။ “ခရိုင်ရှစ်သောင်း၊ ခိပ်ပြု ဆောင်းသို့၊ ဦးခေါင်းလျှိုးငဲ့။” ကော။ ၅။

လျှောက်

လျှောက် - ကြိ / ယောက် / ခ၊ မြင့်မြတ်သောသူအား ရိုသေ စွာပြောကြားသည်။ ၂။ အစိုးရနှင့်သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်း တို့တွင် မိမိရခွင့်တစုံတရာအတွက် ပန်ကြားသည်။ (အလုပ် လျှောက်၊ ဝင်ခွင့်လျှောက်၊ မှတ်ပုံတင်လျှောက် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)
 လျှောက် - ကြိ / ယောက် / ခ၊ ရွှေ့လျား သွားလာသည်။ ၂။ လမ်းကြောင်းတလျှောက် ပျံ့ရွှေ့သွားသည်။ “အင်္ဂါ ကြီးငယ်သို့ လျှောက်၍တည်သောလေ။” စွယ်၊ ပ။ ၈၉။
 - ကြိဝိ / ယောက် / နေရာတကာ။ အနံ့အမြား။ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ။ (လျှောက်ပြော၊ လျှောက်လုပ်၊ ဟူ၍ သုံးသည်။)

လျှောက်ထား - ကြိ / ယောက်ထား / လျှောက် - ကြိ၊ ခ၊ ၂။ နှင့် အတူတူ။
 လျှောက်ထုံး - န / ယောက်ထုန်း / ငွေ၊ က ပြန်မာဘုရင်များ အား မျှူးမတ်ပညာရှိတို့က အကြောင်းအရာ အမှုအခင်း အရပ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မှတ်သားဖွယ် အကျိုးအကြောင်း၊ အစဉ်အလာ လျှောက်ထားချက်။ ယင်းလျှောက်ထားချက် များကို စုပေါင်းရိုက်နှိပ်ထားသည့်ကျမ်း။
 လျှောက်ပြန်သံဓမ္မ - န / ယောက်ပြန်သန်ဓမ္မ / အပျိုအိမ်ရှေ့၌ အသံပြုကာ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် သွားလာပိုးပန်းသူ။
 လျှောက်လဲ - ကြိ / ယောက်လဲ / အမှု အခင်း တစုံ တရာနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်း အကျိုး ဥပဒေ အချက် အလက် ချေပချက် စသည်တို့ကို တင်ပြသည်။ ဆင်ခြေတက်သည်။
 လျှောက်လဲချက် - န / ယောက်လဲချက် / အမှုအခင်းတစုံတရာနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းအကျိုး၊ ဥပဒေအချက်အလက် တင် ပြချက်။
 လျှောက်လွှာ - န / ယောက်လွှာ / အစိုးရလုပ်ငန်းဌာန တခုခုသို့ လုပ်ငန်းကိစ္စတစ်တရာအတွက် တင်ပြ သိစေချက်။ ယင်း အချက်ပေးပြုပြင်သောစာ။
 လျှောက်လွှာစက္ကူ - န / ယောက်လွှာစက်ကူ / လျှောက်လွှာ ရေးရာတွင် အသုံးပြုမြဲဖြစ်သော စာရေးစက္ကူ။

လျှင်

လျှင် - သမ် / ယင် / တစုံတခုသော ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရည်မှတ်၍ ပြောဆိုရာတွင် သုံးသောစကားလုံး။ မူ။ က။ မှ။ သော။ “ခရီးရှည်သွားလျှင်၊ အနားအနေနှင့်မှ ထောက် လွယ်သည်။” ဗုဒ္ဓသေ။ ၁၁။
 - ဝိ / ယင် / ရှေ့ နှုတ်ပုဒ်ကိုလေးနက်စေသော စကားလုံး။ “အလုပ်လျက်သည့် ရက်မှစ၍ တလလျှင် ခြောက်မူးကျကို တွက်၍ပေးစေ။” န။ ၂၁၂။

လျှင်း

လျှင်း - စည်း / လှည်း / ကြိယာအနက်ကို ပြည့်ဝလေးနက်စေ ရန် ဖြည့်စပ်သုံးစွဲသော စကားလုံး။ “သူ့ စစ်ခြေကို ဖျက် ကြေလျှင်းအောင် ဆောင်အံ့သောငှာ။” တန်ခိုး ၅။

လျှပ်

လျှပ် - န / ယုတ် / လှတ် / ကောင်း ကင် ပြင် ၌ ရုတ်တရက် ပြီးမြက်ဖြစ်ပေါ်သော အလင်းရောင်။
 - ကြိ / ယုတ် / လှတ် / အလင်းရောင်ဟပ်သည်။ အရောင်

တောက်သည်။ ထွန်းတောက်သည်။ “နေလရောင်မှတ်၊ အရောင်လျှပ်၍၊ အာပေါဓာတ်ညီ။” ဆွဲနှစ်မျိုး။ ၁၃။

— နဝိ / ယုတ် / လွတ် / လေးနက်ခြင်းမရှိ၊ အပေါ်ယံမျှပြုလုပ်တတ်သော။ “မိန်းကလေး အလုပ်အကိုင် လျှပ်သည်။”

လျှပ်စာ - န / ယုတ်စာ / အဝတ်လိုက်စား၍ မတရားရရှိသော လာဘ်လာဘ။ တံစိုး။ “ပျူမတ်သော်လည်း၊ မတော်ကျင့်မှား၊ လျှပ်စာစားလျက်။” ငရဲ* ၂၆။

လျှပ်စီး - န / ယုတ်စီး / လွယ်စီး / ကောင်းကင်ပြင်၌ ရုတ်တရက်ပြုပြင်ကိုင်လက်ဖြစ်ပေါ်သော၊ ဓာတ်သဘာဝအချင်းချင်း ထိခတ်ရာမှ ပေါ်ထွက်သည့်အလင်းရောင်။

လျှပ်စီးလက် - ကြံ / ယုတ်စီးလက် / လွယ်စီးလက် / လျှပ်စီးဖြစ်ပေါ်သည်။ လျှပ်စီးရောင်စင်းလက်သည်။

လျှပ်စစ် - န / လွယ်တစ် / ယုတ်စစ် / လျှပ်စစ်ဓာတ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

လျှပ်စစ်ဓာတ် - န / လွယ်တစ်ဓာတ် / လျှပ်စစ်တို့၌ ဖွဲ့စည်းပါဝင်သော ပရိုတွန်၊ အီလက်ထရွန်နှင့် အခြားဓာတ်ကြွပြု ဟို၏ ကိန်းတပ်မှုနှင့် လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ပေါ်ထွက်လာသော ချွံခြင်း၊ တွန်းခြင်း၊ သံလိုက်ဓာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ အလင်းရောင်တောက်ခြင်း၊ အပူဓာတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း စသည့်အကျိုးတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော စွမ်းအင်အမျိုးမျိုး။

လျှပ်စစ်မီး - န / လွယ်တစ်မီး / လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြင့် ထွန်းသောမီး။

လျှပ်စစ်အား - န / လွယ်တစ်အား / လျှပ်စစ်စွမ်းအင်မှ ပေါ်ထွက်သောအား။ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ပမာဏ။

လျှပ်စစ်ပြက် - န / ယုတ်ဗျက် / လွယ်တစ်ဗျက် / လျှပ်စီးလက်သည့် အခိုက်မျက်နှာရှည်သောအချိန်ကာလ။

— ကြိဝိ / ယုတ်ဗျက် / လွယ်တစ်ဗျက် / ရုတ်တရက်။ ခြတ်ကန်ဖြစ်ပေါ်သောအားဖြင့်။

လျှပ်စစ်ပြက်တိုက်နည်း - န / ယုတ်ဗျက်တိုက်နိုး / လွယ်တစ်ဗျက်တိုက်နိုး / မပျော်လင့်သည့် နေရာမှ မပျော်လင့်သည့် အချိန်တွင် မပျော်လင့်သောနည်းဖြင့် တိုက်နည်း။

လျှပ်တေး - န / ယုတ်တေး / လေးနက်စွာ စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိ၊ နမောနဲ့ပဲ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း လုပ်ကိုင်တတ်သောမိန်းမ။ ဣန္ဒြေပျက်ပြားအောင် ပြုမူသွားလာတတ်သောမိန်းမ။

လျှပ်ပေါ် - နဝိ / လွယ်တစ်ပေါ် / စောင့်စည်းမှုနှင့် အရှက်တရားနည်းပါးစွာ ပြုမူတတ်သော။ မတည်ကြည်သော။

လျှပ်ပြက် - ကြံ / လွယ်တစ်ပြက် / လျှပ်စီးလက် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

လျှပ်း

လျှပ်း - ကြံ / ယုန်း / စေ့စပ်စွာ သတ်မပြုနိုင်သဖြင့် မမြင်မတွေ့မိရှိသည်။

လျှပ်း - နဝိ / ယုန်း / ၁၊ ပြည့်သည်ထက် ပိုမောက်သော။

“မိုးမြေ သောင်ကမ်း၊ မကလျှမ်းသည်။” မင်းရင်။ ၁၃။

၂၊ (အရောင်) အလွန်တောက်ပသော။ “စန်းငွေလျှမ်း၍၊ လဆန်းရက်၍၊ ပန္နရသနွေကာလပတ်လုံး။” ဝဇ္ဇဘော၊ ၄၀။

လျှမ်းလျှမ်းတောက် - နဝိ / ယုန်းယုန်းတောက် / အထူးတင်ရှားထက်မြက်သော။ ထွန်းသစ်တောက်ပြောင်သော။ “လောကကြီးတခုလုံးမှာ ယခုအခြေအနေသို့ ရောက်အောင် တိုးထက်လျက်လျှမ်းလျှမ်းတောက်နေသည်မှာ။” ထိပ်လူ၊ ၃၈။

လျှမ်းလျှမ်းတောက် ဂုဏ်ပေါင်းနဲ့ ဆောင်မိုး ထားသလိုပါပဲ။” ပျို။ ၆၈။

— ကြိဝိ / ယုန်းယုန်း တောက် / အထူးထက်မြက် တောက်ပြောင်စွာ။ ထိုလျှမ်းလျှမ်းတောက်ကောင်း မွန်သည့် ရည်ရွယ်ချက် များများ။” စစ်သား၊ ၃။ ၁၉၅။

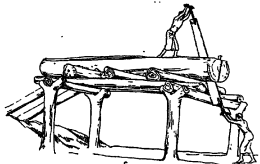
လွှ

လွှ - န / လွှာ / သစ်သားသတ္တု စသည် မာသောအရာဝတ္ထုကို ဖြတ်အောင်မွတ်ထိုက်ဖြတ်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့် အစိတ်ဖော်အသွားပါ လက်သမားကိရိယာ။ (လက်ထိုးလွှ၊ ဒိုင်းလွှ၊ ငါးမန်းလွှစသည့်အမျိုးအစားများစွာရှိသည်။)

လွှစာ - န / လွှာစာ / လွှထိုက်ရာတွင် ထွက်လာသော အမှုန်အငယ်။

လွှစက် - န / လွှာစက် / သစ်များကို ခွဲဖြတ်စိတ်ပိုင်းသော စက်ကိရိယာ။ သစ်ခွံစက်။

လွှစင် - န / လွှာစင် / မြေကျင်းတူး၍ဖြစ်စေ၊ စင်ဆောက်၍ဖြစ်စေ သစ်များကို လက်ဆွဲလွှဖြင့် ခွဲဖြတ်ရာနေရာ။

လွှစင်

လွှဆီ - န / လွှာဆီ / လွှဆွဲဖျော်(နှစ်ယောက်) အတွဲ။

လွှဆွဲ - ကြံ / လွှာဆွဲ / လွှာဖြင့်ထိုက်ဖြတ်သည်။

လွှထိုက် - ကြံ / လွှာထိုက် / လွှဆွဲ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

လွှတောင် - န / လွှာတောင် / အရင်းအနှီး၊ ကိရိယာစုံကထုတ်၍ လွှစင်ကို တည်ထောင်ပိုင်ဆိုင်သူ။

ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာ - န / ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာ / သစ်စက်များတွင် လည်ပတ်ခြင်းဖြင့် ဖြတ်နိုင်သော အဝိုင်းပုံလွှာ။

ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာ

ဗုဒ္ဓသမား - န / ဗုဒ္ဓသမား / လွှတ်တင်ခြင်း၊ သစ်ခွံစိတ်ခြင်းဖြင့် လုပ်ကိုင်အသက်မွေးသူ။

ဗုဒ္ဓသွားစေ - ကြံ / ဗုဒ္ဓသွားစေ / တိသွားသော လွှာအသွား စိပ်များကို ပေါ်အောင်ပြုသည်။ (လွှာကြောင်း မကျပ်စေ ရန် အသွားစိပ်တစ်ခုကို ဖယ်ညှာတောက်စီသို့ အတန်ငယ် ယိုင်ထွက်အောင်ဖယ်ရသည်။)

ဗွာ

ဗွာ - ကြံ / ဗွာ / ၁။ အလွန်ပါးသော အချပ်များဖြစ်အောင် ပြုသည်။ ပါးလွှားအောင်ပြုသည်။ ၂။ [ဥပစာ] (ဉာဏ်ဖြင့်) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်။ “ဗိလက္ခဏာသို့၊ မတူ စေရာ၊ ဉာဏ်ကိုဗွာ၍ လျော်ရာမှ အသုံးချလေတော့။” ဝိဗြေ။ ၁၇၈။

ဗွာချင်း - န / ဗွာချင်း / အလွှာထပ် မရှိ၊ တလွှာတည်း ဖြစ်သောအထည်။

- နဝိ / ဗွာချင်း / တလွှာတည်း ဖြစ်သော။ (ဗွာ ချင်းစောင်၊ ဗွာချင်းပုရပိုက်၊ ဗွာချင်းဖိနပ် စသည် အသုံး ရှိသည်။)

ဗွာချင်းစောင် - န / ဗွာချင်းစောင် / တလွှာတည်း အသုံးပြု ရသောစောင်။

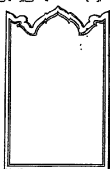
ဗွာဖိနပ် - န / ဗွာဖိနပ် / ဖိနပ်အောက်ခံကို သားရေတလွှာ တည်းဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသောဖိနပ်။

ဗွား

ဗွား - ကြံ / ဗွား / ၁။ ခုန်ကျော်သည်။ “တဆယ်ရှစ်တောင်ရှိ သောမြို့တံခါးကို ခုန်ဗွား၍။” ငါး၊ ၈။ ၄၉။ ၂။ အထက်က ဖြန့်၍တင်သည်။ “တက်ပွားစောင်မာန်၊ ဗွားတံခွန်ကို။” ကိုး၊ ၁။

ဗွား - ကြံ / ဗွား / ဖြင့်သည်။

ဗွား - န / ဗွား / ရန်သူ၏ ဓားလှံ စသောလက်နက် ထိခိုက် ခြင်းမရှိအောင် ကိုယ်ကို ကာကွယ်သော အပြားအပြင်။ (အများအားဖြင့် ခွည်မျှောသော ပုံရိပ်သည်။)

ဗွား

ဗွဲ

ဗွဲ - ကြံ / ဗွဲ / ၁။ ဓမ္မနောက် သို့မဟုတ် ဖယ်ညှာလွှားလာ လှုပ်ရှားစေသည်။ (ပုခက်လွှဲ လက်လွှဲ စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

၂။ လမ်းကြောင်း ပြောင်းလွှဲအောင် ပြုသည်။ ၃။ ရွှောင် သည်။ (လမ်းလွှဲသည်၊ ရေလွှဲသည် စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

၄။ ဖယ်ရွှောင်သော သဘောနှင့် အခြားတောက်သို့ (မျက် နှာ) လှည့်သည်။ ၅။ တစုံတစဉ်းအား တာဝန်ချပေးသည်။ ကိုယ်စားတာဝန်အပ်သည်။ “မြဲမြဲမြဲ၊ ဤအကြံကို၊ ကိုတံ ငါတို့၊ ဗွဲလေကုန်။” ဘူလင်* ၁၅၄။

ဗွဲချ - ကြံ / ဗွဲချ / မိမိအပြစ်၊ တာဝန်စသည်ကို သူတပါး အပေါ်သို့ ကျရောက်စေသည်။ “မောင်မင်းဘာသာ မောင် မင်း ရှူးတော်မူပါ။ သူများကို ဗွဲချမနေပါနဲ့။” မဟာ ဆန်၊ ၁၀၄။

ဗွဲစာ - န / ဗွဲစာ / မိမိကိုယ်စား အခြားသူ တယောက်ကို အောင်ရွက်ခွင့် လွှဲအပ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့်စာ။

ဗွဲတံတား - န / ဗွဲတံတား / အလည်တွင် အထောက်စသည်မရှိပဲ သံမဏိကြိုး၊ လျှော်ကြိုး စသည်ဖြင့် ဆိုင်း၍ ပြုလုပ်ထား သည့် ချောင်းကူးတံတား၊ ကြိုးတံတား၊ ပုခက်တံတား။

ဗွဲပြောင်း - ကြံ / ဗွဲပြောင်း / မူလတနေရာမှ၊ အခြားတနေ ရာသို့ ရွှေ့သည်။ တဦးမှတဦးသို့ ကူး၍ ပေးအပ်သည်။ လက် ပြောင်းသည်။

ဗွဲအပ် - ကြံ / ဗွဲအပ် / တစုံတခုသောပစ္စည်း၊ တာဝန်စသည် ကို အခြားသူတဦးအား လွှဲပြောင်းပေးသည်။

ဗွင့်

ဗွင့် - ကြံ / ဗွင့် / ၁။ လေပြင်၌ လွင့်လူးအောင် ပြုလုပ်သည်။ “မာန်စွယ်ဝင့်ဝင့် တံခွန်လွင့်တက်၊ ရာမင်းညှာကံကို။” တော။

၉။ ၂။ ရွက်ကိုလေတိုးပင်စေခြင်းဖြင့် ရေယာဉ်ကို ရွှေ လျှား စေသည်။ “ပြည်တပြည်သို့ သင်္ဘောရွှေသောအခါ။” ထိပုံ။ ၆၃၁။ ၃။ အရပ်မျက်နှာအသီးသီးသို့ ပျံ့နှံ့ ရောက်ရှိအောင် ပြုသည်။

ရွှေတင် - ကြို / ရွှေတင် / တံခွန်၊ အလံစသည်ကို အမြင့်တွင် လှုပ်ရှားအောင် ပြုသည်။

ရွှေတံ - ကြို / ရွှေတံ / တံခွန်၊ အလံစသည်ကို တိုင်စသည်တွင် တပ်၍ စိုက်ထောင်သည်။

ရွှေပစ် - ကြို / ရွှေပစ် / အခြား တပါးသို့ ရောက်အောင် ပစ်သည်။

ရွှတ်

ရွှတ် - ကြို / ရွှတ် / ၁။ အနှောင်အဖွဲ့မှ ရွတ်ကင်းစေသည်။ အချုပ် အချယ်မရှိပဲ နေစေသည်။ ၂။ အမြဲ အတွယ်မရှိ ချောမောစွာထွက်စေသည်။ “နာခေါင်းလေရွှတ်တိဗူကာ။” ထိကုတ်။ ၁၃၀။ “မြို့ထိပ်က ရွှတ်သော ပြောင်းသေနတ် ကို ဖာထပြု။” ကုလား။ ၃။ ၁၃၁။ ၃။ တစ်တံတိုအား တနေရာရာသို့ တစ်တံရာ ဆောင်ရွက်ရန် သွားစေသည်။ ထွက်ခွာ သွားရောက်စေသည်။ “မှာတော်လေရွှတ်၊ တမန် ရွှတ်၏။” ဗုဒ္ဓပျို့။* ၅၇။ ၄။ အကျိုးမဝင်စေပဲ ချန်လှပ် သည်။ လပ်ကျန်စေသည်။ “ဤသရက်ပင်ကိုရွှတ်၍ တပါး သော သရက်ပင်ရှိသလောဟု မေး၏။” မဟာဝင်။ ၁၇၂။

- ကြိဝိ / ရွှတ် / အလွန် အမင်း။ အထိန်း အချုပ် မရှိ သွန်သို။ “အာဏာကို ရွှတ်အသုံးပြုခြင်းကြောင့် မှားယွင်း တတ်ကြတယ် မဟုတ်လား။” ထီး၊ တ။ ၁၃။

ရွှတ်ကနဲ - ကြိဝိ / ရွှတ်ကနဲ / သတိမထားပဲ နှုတ်မှုတ်တရက် ထွက်သော အားဖြင့်။ “မုဆိုးလည်း နာကျင်လှသဖြင့် ရွှတ်ကနဲ အော်ဟစ်မိလေ၏။” အိစ္ဆိတ်။ ၃၁။

ရွှတ်တော် - န / ရွှတ်တော် / ၁။ မြန်မာဘုရင်လက်ထက် ဘုရင် မှတပါး အာဏာ အမြင့်ဆုံးပိုင်ဆိုင်သောမူ၊ မတ်အများပါဝင် စုပေါင်းတိုင်ပင် စီမံဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့အစည်း။ ၂။ မြို့တံ သျှအစိုးရလက်ထက် နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရခန့်နှင့် ပြည်သူတင်မြှောက်သော အမတ်တို့ ပါဝင် စည်းဝေး ဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့အစည်း။ (အထက် ရွှတ် တော် အောက်ရွှတ်တော်ဟူ၍ ခွဲသည်။) ၃။ ပြည်ထောင်စု ဆိုလှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆန္ဒပေးပေးနိုင်ခွင့်ရှိ သော နိုင်ငံသားများက လျှို့ဝှက် မဲဆန္ဒဖြင့် တိုက်ရိုက်

ရွေးချယ် တင်မြှောက်သော (ပြည်သူ ရွှတ်တော်) ကိုယ်စား လှယ်များနှင့် ဖွဲ့စည်းသော နိုင်ငံတော်၏ အမြင့်ဆုံး အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း။

ရွှတ်ပေး - ကြို / ရွှတ်ပေး / ၁။ အချုပ်အချယ် အတားအဆီး မပြုပဲ ရွတ်လပ်စွာ နေစေသည်။ “မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်ပဲ ရွှတ်ပေးထားလိုက်ရ၏။” တင်းစာ။ ၂။ အတားအဆီးအနှောင့် အယှက်မပြုပဲ ရွတ်လပ်ခွင့်ကို အသုံးပြုစေသည်။ သဘော တူ ကျေနပ်စွာ အခွင့်အရေးပေးသည်။

ရွှတ်မိန့် - န / ရွှတ်မိန့် / အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက အရေးယူ ပစ်ခတ်ထားသူ တစ်တန်းအား တရားဥပဒေအရ အပြစ်ပြစ်ခွန်းကြောင်း မတင်ပြနိုင်သည့်အခါ တရားရုံးက ရွတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ထုတ်ဆင့်သည့်အမိန့်။ အကျဉ်း ထောင်မှ ရွတ်မြောက်ခွင့်ပြုသည့်အမိန့်။

ရွှမ်း

ရွှမ်း - ကြို / ရွှမ်း / ၁။ ထက်ဝန်းကျင်မှ ခုံးအုပ်သည်။ “အပြု ရောင် ခေါက်ထည်ကြမ်းကိုလ၊ ရွှမ်းထုလို လွှားကာခြုံ။” သာ။ ၇၁။ ၂။ အပျံ့အနံ့ သက်ရောက်သည်။ “သန့်ပါတ၊ ရောင်ရွှမ်း၍ ငမ်းဘမ်းသော သူ၏ပမာ။” ဩဝါ။ ၄။

ရွှမ်းခြုံ - ကြို / ရွှမ်းချုပ် / ၁။ အပေါ်မှ ထပ်အုပ်သည်။ ဝတ် ရုံသည်။ ၂။ အပျံ့အနံ့ သက်ရောက်သည်။ “အတိုင်းမသိ များဘိရွှမ်းခြုံကိုယ်လုံးထုံသောဝိတိ၊ နှစ်သက်ခြင်းဝိတိကို။” ထေရ်၊ မ။ ၁၁၆။ ၃။ ခြုံငုံသည်။ “မြစ်ပျက်သမျှကို ရွှမ်းခြုံ ပြောရမည်ဆိုလျှင်။”

ရွှမ်းမိုး - ကြို / ရွှမ်းမိုး / ၁။ စိုးအုပ်ခြယ်လှယ်ခြင်း ပြုသည်။ ဩဇာအာဏာသက်ရောက်သည်။ ၂။ လွန်ကဲစွာ ခြယ်လှယ် စေစားခြင်း ခံရသည်။ “အေဒေဝတည် လောဘသက္ကာရ ရွှမ်းမိုးသည့်ဖြစ်၍။” မင်္ဂလတ်။ ၂၃။ ၃။ အခြားတပါးအရာ ကို သာလွန်သည်။ အသာရသည်။ “အရသာ ဟူသမျှကို မေ့ချမ်းသာ အရသာသည် ရွှမ်းမိုးနိုင်၏။” ဗောဓိ။ ၈၁။ ၄။ အခြား တပါးသော အမိန့် ညွှန်ကြားချက် စသည်ကို ယယ်ဖျက်၍ အစားထိုးနေရာယူသည်။ “ဤအမိန့်ဖြင့် ယခင် အမိန့်များကို ရွှမ်းမိုးလိုက်သည်။” ၅။ အခြားအရာတို့ထက် တွင်ကျယ် ခေတ်စားသည်။ “ဥပေပသိုက်တွင် ၁၉ ရာစု ခေတ်အဆင့်ပိုင်း တိုင်အောင် ဂျာမနီကတသာလျှင် ရွှမ်းမိုး နေခဲ့သည်။” ယဉ်ကျေး။ ပ။ ၂၃။

၀ - န / ဝါ / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်ကိုးလုံး
 ခြောက် ဗျည်း။ ဝ ဟူ၍ပင် ခေါ်သည်။

၀' - နဝိ / ဝါ / ဝါ (ကိုယ်ခန္ဓာ) ဖွံ့ ဖြိုးသော။ “လူတို့၌ ဝ ဖြိုး
 သောကိုယ်၊ ပိန်သောကိုယ်၊ အလတ်သောကိုယ်ဟူ၍ ကိုယ်သုံး
 မျိုးရှိသည်။” ဥတု။ ၂၀။ ၂။ လိုအပ်သော၊ ရှိသင့်သော
 ဗမာဏပြည့်စုံသော။ (ရေဝသည်၊ လူပါးဝသည်၊ အိပ်ရေးဝသည်
 စသည် အသုံးရှိသည်။) “အချို့ သောသူများသည် ခြောက်
 နာရီခန့် အိပ်ရမှပြင် အိပ်ရေး ဝ ကြသော်လည်း။”
 ကာယလု။ ၁၅။

- ကြိ / ဝါ / ဝါ ဆောင်ရဲကျေနပ်သည်။ အားရတင်းတိမ်သည်။
 “သူပြော၍ ဝ သောအခါ။” ပေါ်ဇော်၊ ပ။ ၂၃၆။ ၂။ [ဘန်း]
 လျစ်လျူရှုသည်။ ဗယ်ထားသည်။ “ကဲ-တော်ကွာ၊ ဒါတွေ
 အသာ ဝ ထားမိမ်း။” မှော်၊ ၃။ ၁၇၀။ (“ချစ်ထားလိုက်၊
 ရုပ်ထားလိုက်၊ တိတ်တိတ်နေ” ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဇာတ်သ
 မားတို့ သည် တဦးနှင့်တဦး ဇာတ်ကနေစဉ်အတွင်း သိရှိကြရန်
 လက်ညှိုးထိပ်နှင့် လက်မထိပ်တို့ ကိုတော့ ဆက်ကာ ဝ အကွရာ
 သတ္တဋ္ဌာနိပြုလျက် အချက်ပြကြသည်။)

၀" - စည်း / ဝါ / အမျိုးကွဲ အရေအတွက် ဖော်ပြရာ၌ သုံးသော
 စကားလုံး။ (တမျိုး၊ တဖုံ၊ တထပ်၊ တဝ စသည်ဖြင့် အသုံးရှိ
 သည်။) “သုံးဆယ့်နှစ် ဝ သော လက္ခဏာ ပန်ခိုင်တို့ သည်
 လည်း တပြိုင်တည်း ပွင့်ပွား၍” သုံးမြေ၊ ၁။

ဝကျောက်ဝက်န - ကြိဝိ / ဝါ၊ လျောက်ဝါဝန် / ကျွေးမွေးခဲ့ဖူးသော
 ကျွေးငှက်မျှ မသောက်ပဲ ကလန်ရန်ပြုမူပြောဆိုလျက်။
 “ငါ့အိမ်ကိုလွန်ဆန်လို့ နှင် ဝကျောက်ဝက်န ကန်သလား။”
 ရွှ၊ ၈၊ ၈၉။ ၁၂။

ဝကွက် - ကြိ / ဝါ၊ ကွက် / သော၊ တံစိုင်ခြင်းခံရမည့်သူကို အမှတ်
 အကွရာ ဆေးထိုးမှတ်သားသည်။ “အာဏာပါးကွက်သို့၊
 ဝကွက်၍ အပ်ကာ။” ကေသီ၊ ၁၉၄။

ဝကွက်ချန် - ကြိ / ဝါ၊ ကွက်ချန် / [ဥပစာ] ဖယ်ထုတ် ချန်လှပ်
 ထားသည်။

ဝနားထက်ချ - န / ဝနားလင်ဂါရု / စကား အနက်ကို
 လည်းကောင်း၊ စကားသက်လည်းကောင်း မွမ်းမံ ပြည့်စွက်
 ရေးဖွဲ့ သော စကားအဆင်တန်ဆာ။ [ပါ]

ဝနတ် - န / ဝနတ် / စကားလုံး၏အနက်။ [ပါ]

ဝစိန် - န / ဝစိန် / နှုတ်ဖြင့်ပြောဆိုသော အမှု။ ပြောဆိုချက်။
 ပြောဆိုခြင်း။ [ပါ]

ဝစိဘေဝ - န / ဝစိဘေဝါ / နှုတ်မြွက်ပြောဆိုခြင်း။ [ပါ]

ဝဆွဲ - န / ဝါဆွဲ / အကွရာတခု၏ အောက်၌ကပ်၍ ရေးသား
 သော ဝ အကွရာ။ (မူလအကွရာ၏အောက်၌ဆင်လေ့ ရှိသည်။
 သ၊ ဈ၊ ဋ၊ ဌ၊ ခ၊ ဓ၊ က၊ ဓ၊ ဝ၊ ဌ၊ တို့မှတစ်ပါး အခြားဗျည်း
 များ၏အောက်၌ ဆွဲလေ့ ရှိသည်။)

ဝတုတ် - နဝိ / ဝါ၊ တုတ် / ဝါ ဖွံ့ ဖြိုးသည့်ကိုယ်ခန္ဓာထက် ပိုမို
 ပြည့်ဝန်းသော။ ၂။ လုံးပတ် အလယ်ဝန်းကျင် ပြည့်ဖြိုးသော။

“ဂျပ်ရက်ဖောက်မှာမှု ဝတုတ် ခြင်းမရှိပဲ။” စွယ်ကျမ်း၊ ၃။
 ၁၇၅။

ဝနာ - န / ဝနာ / သစ်ပင်ကြီးငယ် ချဲ့နွယ်ပုပွေးငါးမျှား စုဝေး
 ပေါက်ရောက်သည့်နေရာ။ တော။ [ပါ]

ဝနေ - န / ဝနေ / [ဘန်း] တောလက်ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သူ။
 တောသား။

ဝပင် - န / ဝါပင် / ပူရိက် စွတ်စိုသော အရပ်ရှိ တောင်ကုန်း၊
 တောင်ကမ်းပါးယံ၊ လျှိုမြောင်တို့၌ ပေါက်လေ့ ရှိသော ဥစား
 ပင်မျိုး။

ဝပြော - နဝိ / ဝါ၊ ပြော / စားရေရိက္ခာ ပေါများကြွယ်ဝသော။
 ပြည့်စုံသော။ “ရွှေမြို့၊ ရွှေပြည်၊ ဝပြော စည်လျက်၊ ပတ်လည်
 အုတ်ကျက်၊ ရွာချင်းဆက်မျှ။” ဥမ္မာ* ၈။

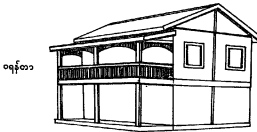
ဝပီး - နဝိ / ဝါပီး / ကိုယ်ထည် မာတင်းပြည့်ဖြိုးသော။

ဝပြီး - နဝိ / ဝါပြီး / ဝါ ဖွံ့ ဖြိုးသော။ “အသားအရေ ဝပြီး
 သည်။” ၂။ ပြည့်ဝစုံလင်သော။ “ဝပြီးလုံလောက်စွာ နေ့စဉ်
 မစားမသောက်ကြရသဖြင့်။” အိမ်ဝန်၊ ၆။ ၁။

ဝယဝဋ္ဌီ - န / ဝယဝုတိဝိ / အသက်အရွယ်အားဖြင့် ကြီးခြင်း။
 [ပါ]

ဝရဇိန် - န / ဝရဇိန် / ဝါ သိကြားမင်းကိုင်စွဲသော တန်ခိုး
 ထက်မြက်သည့် လက်နက်။ မိုးကြိုးလက်နက်။ “သိကြားမင်း
 အား ဝရဇိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်ရှိကြောင်းကို မှတ်ယူအပ်
 ၏။” နုထုတ်၊ ၄။ ၁၁၃။ [ပါ]

ဝရန်တာ - န / ဝယန်တာ / အဆောက် အအုံ၏ တဘက်ဘက်
 သို့ ထပ်နှင့်ဆင်များဆက်၍ ကြမ်းစင်းနှင့် လက်ရန်းတို့ဖြင့်
 ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောင်။ (ရှေးက ဆင်ကပ် ဟူ၍
 လည်းခေါ်သည်။) [လိပ်]

ဝရမ်း - န / ဝရမ်း / ဝယန်း / ဝါ ခွင့်ပြုအမိန့်။ ဆောင်ရွက်ခွင့်
 အာဏာပေးချက်။ ၂။ ဖမ်းဆီးရန် အာဏာအပ်နှင်းသည့်
 အထောက်အထား။ ၃။ မြေယာ၊ ပစ္စည်း။ အဆောက်အအုံများ
 သိမ်းရန် သို့ မဟုတ်လူပုဂ္ဂိုလ်သို့ မဟုတ် တားမြစ်ရန်အတွက်
 ထုတ်ပြန်သော အမိန့်စာ။ [လိပ်]

ဝရမ်းကပ် - ကြိ / ဝရမ်းကပ် / ဝယန်းကပ် / ဝရမ်းအမိန့်စာကို
 ဆိုင်ရာပြောဟုစွဲသော အဆောက်အအုံများတွင် သီတာရန်

ဝါ - န / ဝါ / ဝါ၊ ရဟန်းတော်တို့ စာပို့ချသည့် အကြိမ်။
“ရဟန်း သင်္ဃာတို့အား တနေ့(၇) ဝါ စာပို့နိုင်၏။”
ဓမ္မဝေ။ ၃၈။ ၂။ ရဟန်းတော်တို့ သင်ကြားရသည့် စာ။
(နေ့ ဝါ၊ ည ဝါဟု၍ ခွဲခြားခေါ်သည်။) [ပါ]

ဝါ - နဝိ / ဝါ / ဝါ၊ နေ့၊ နဂါးကဲ့သို့ အရောင်ရှိသော။

ဝါ - နဝိ / ဝါ / ဝါ၊ နေ့၊ လ၊ မီး၊ စသည်တို့၏ အလင်းရောင်
မျိုးရှိသော။ “ရထားယာဉ်သား၊ နေစင်ကြာလည်း၊ ရောင်
ဝါမထွန်း။” ညွှန်း၊ ၁။ ၂၂၈။ “သီရိဓမ္မရာဇာ၊ လ ဝါ နလုံး၊
လက်မိုးခြံသော်။” ဝိနိက္ခေ ၂၅။ “သီရိ ဝါ ထိန်ထိန်ဝင်းလို့။”
သာ။ ၈၆။ ၂။ [ဥပစာ] ဘုန်းတန်ခိုးအလင်းရောင်။ ဉာဏ်
အလင်းရောင် စသည်။ “တန်ခိုးရှိန် ဝါ၊ စက်အာကာတို့ဖြင့်။”
လယ်မြေ၊ ၁။ ၃၇။

ဝါ - န / ဝါ / ရုပ်ရည်အသွင်အပြင်။ “အင်္ဂပစ္စင်၊ သွင်ပြင်
လှဝါ၊ ပြည့်စုံပါသည်။ နံ့သာလှိုင်ခြင်း၊ ဂုဏ်နုကင်းမှု၊ အဆင်း
လှဆန်း။ လူ့ ပေါက်ပန်းဟု၊ သွင်းမှန်းသိထွေ၊ ကဲ့ရဲ့ လေအံ့။”
ကိုး * ၂၆။

ဝါ - န / ဝါ / ထူထည်ရှိသော အပိုင်း။ (အထက်ပိုင်းကို အထက်
ဝါ၊ အောက်ပိုင်းကို အောက် ဝါ ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဘုရား
စေတီ၊ အိမ်၊ လူ စသည်တို့၏ အထက်ပိုင်းနှင့် အောက်ပိုင်းကို
ဖော်ပြရာ၌လည်း သုံးသည်။)

ဝါ - ကြိ / ဝါ / ဝင်ကြားပလွှားသည်။ လိမ်လည် ပြောသည်။
“ဝါ ချင်သည် ဝင်ပါ။ မိန်းမတို့ ဝါသနာကို ဝါပလေစေ။”
ရာမ၊ ပ။ ၆။

ဝါ - နဝိ / ဝါ / (အသံ) အောသော။ “သံဝါမြောက်မြောက်၊
ဆီးနှင်းပေါက်လည်း၊ မိုးလောက်ပြင်းထန်၊ သွန်းချပြန်သော်။”
ညွှန်ပေါင်း၊ ၁။ ၂၂၈။ “ကိုစောချစ်က အသံဝါကြီးနှင့် လိုက်ဆို
နေ၏။” မြတ်ရာ။ ၅၂။

ဝါ - သမ် / ဝါ / သို့ မဟုတ်။ (ပိဋပုဒ်များကို နိဿယ ပြန်ဆိုရာ၌
ဝါမျိုးထက်ပိုသော အနက်ကိုထပ်၍ သို့ မဟုတ် အလွယ်လယ်
ဖော်ပြရာ၌ စကားခံ၍ သုံးသည်။) “သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့်
ရင်း၍ ရအပ်သော၊ ဝါ။ အိမ်စဉ်လှည့်လည်ကာ ခံ၍ရအပ်
သော ဆွမ်းဖြင့်သာအသက်မွေးလေလော့။” ကျင်ကျား။ ၅၆။

ဝါကား - ကြိ / ဝါကား / ပိုလွန် ပလွှား ပြောဆိုသည်။ အလွန်
ကြွားလျက် ပြောသည်။ “နာဖျားလို့မသေ၊ ဝါကားလို့
သေရောသည်။” ရာမ၊ ၁။ ၁၉၆။

ဝါကောက် - ကြိ / ဝါကောက် / မူညွှန်ကဲ့သည့် ဝါသီးအတွင်းမှ
ဝါကိုဆွတ်သည်။

ဝါကပ် - ကြိ / ဝါကပ် / ခွင့်ပြု အပ်သော ကျောင်း သင်္ခမ်း၊
တန်ဆောင်း၊ လှည်း၊ လှေစသည်တို့၌ မိုးတွင်းသုံးလပ်တံလုံး
ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ “ဘဓကိရဟန်းသုံးကျိပ်
တို့သည် မိမိတို့ ဝါဆို ဝါကပ် ချပြစ်သော ကေတုပြည်မှ
ဝါကျွတ်သောအခါ ခြေလှမ်းခန့်ဖြင့် ကြွလာကြ၏။” ဓူယ
ကျမ်း၊ ၁။ ၂၉။

ဝါကျ - န / ဝါကျ / အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံသော စကားစု။ (ဝါကျ
တခုတွင် အနည်းဆုံး ကတ္တားတခုနှင့် ဝါစကတခု ပါမြဲဖြစ်

သည်။) “အဓိပ္ပာယ်ရအောင် ပေါင်းစပ်သိကုံးထားသောပုဒ်
ပေါင်းသည် ဝါကျ ဖြစ်၏။” ကျောင်း၊ ၁။ ၂၀။ [ပါ]

ဝါကျကတ္တ - န / ဝါကျကတ္တ / ကြိယာ တခုခု ပါရှိသော ဝါကျ
အစိတ်အပိုင်း။

ဝါကျသွား - န / ဝါကျသွား / ဝါကျဖွဲ့ပုံ အစီအစဉ်။

ဝါကျိုး - ကြိ / ဝါကျိုး / ဝါကပ် ပြီးနောက် ခွင့်ပြုအပ်သော
အကြောင်းမရှိပဲ အရပ်တပါးသို့ ညွှန်အပ်သွား၍ ဝါပေါက်ပျက်
သည်။ “ဝါတွင်းအခါတွင် တံသက်န်းကို ခံယူကုန်သော
ရဟန်းတို့သည် ဝါပျက်ခြင်း၊ ဝါကျိုးခြင်း မရှိစေရ။” လယ်
မြေ၊ ပ။ ၅၇။

ဝါကြီး - န / ဝါကြီး / ဝါအားဖြင့်ကြီးသော ရဟန်း။ ရဟန်းသွက်
ကြီးရင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

- နဝိ / ဝါကြီး / ဝါအားဖြင့် ပိုလွန်သော။

ဝါကြီးထပ် - န / ဝါကြီးထပ် / ဝါဆို နှစ်လပါဝင်ခြင်းဖြင့် မြန်မာ
နှစ်တွင် ၁၃ လ ဖြစ်လာသည်ပြင် အပိုတရက် ပြည့်စွက်သော
ကြောင့် ရက်ပေါင်း ၃၇ ရက် ရှိလာသည်ကားလ။ ဝါထပ် -
ကြိ၊ လည်း၍။

ဝါကြင်ကြင် - နဝိ / ဝါကြင် / အဝါရောင် ဖျော့ဖျော့သန်း
သော။

ဝါကြင်ကြင် - နဝိ / ဝါကြင် / ဝါကြင်ကြင် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဝါကြိတ် - ကြိ / ဝါကြိတ် / ဝါစေ့မှ ဝါမျှင်ကို ခွာထုတ်ယူရန်
တလိမ့်တုံး နှစ်ခုကြားတွင် ကြိတ်သည်။ “ဝါကြိတ်သောသွင်း
ပွတ်ဝယ်တင်သို့။” မဃ * ၁၁။

- န / ဝါကြိတ် / ဝါကြိတ်သည် ကိရိယာ။ “ဝါပေါက်
များမှာ ကပ်နေသည့် အစေ့များရှိသဖြင့် အစေ့ကိုထုတ်ပစ်
ရန် ဝါကြိတ်လိုလေသည်။” ခြင်းရာ။ ၁၂၆။

ဝါကြန်ကြန် - နဝိ / ဝါကြန် / ခြိတ်သံထွက် အရောင်သို့
ကျွေးပြောင်းနေသည့် အဝါရောင်သန်းသော။

ဝါကျွတ် - ကြိ / ဝါကျွတ် / ဝါတွင်းကားလမှ ကင်းလွတ်သည်။
(သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော်တရက်နေ့တွင် ဝါကျွတ်သည်။)

- န / ဝါကျွတ် / ဝါတွင်းကားလမှ ကင်းလွတ်ချိန်။

ဝါခေါင် - န / ဝါခေါင် / မြန်မာဆယ့်နှစ်လအနက် ငါးခုမြောက်
လ၏အမည်။

ဝါချည် - န / ဝါချည် / ဝါကိုကျွပ်သည့် အမျှင်။

ဝါနီနီ - န / ဝါနီနီ / တီးမှုတ်ခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ ကပြခြင်းဟူသော
ယဉ်ကျေးမှု။ ယင်း ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့။ (ပိဋိ ဝါနီဓမ္မ
ဝါ ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋိ ဂီတ မှ ဂီ ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋိ
နဓမ္မ မှ နီကို လည်းကောင်း၊ နေရံနတ် ပေါင်းစီထားသော
အတိုကောက် အမည်။) [ပါ]

ဝါဂွမ်း - န / ဝါဂွမ်း / အစေ့ထုတ်ပြီးသော ဝါမျှင်ထွေး။

ဝါဇယ် - န / ဝါဇယ် / ဝါအားဖြင့်ဇယ်သောရဟန်း။ ရဟန်းသက်

ဇယ်နုသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ၂။ [ဥပစာ] ဉာဏ်ပညာ နုသ။

ဝါဇယ်ထပ် - န / ဝါဇယ်ထပ် / ဝါဆိုနှစ်လ ပါဝင်ခြင်းဖြင့် မြန်မာ
နှစ်တွင် ၁၃ လ သို့ မဟုတ် ရက်ပေါင်း ၃၇ ရက် ရှိသော
ကားလ။

- ကြံ/ဝါငယ်ထက် / နှစ်လ ချက်စုံသက်၍ ဝါထပ်
သည်။ ဝါထပ် - ကြံ၊ လည်းရွှေ။

ဝါစက - န / ဝါစက / [ပါဠိသဒ္ဒါသုံး] ကတ္တာ။ ကံ စသော
ဆိုင်ရာအနက်ရစ်မျိုးကို ဖော်ပြသော စကားလုံး။ (ပါဠိသဒ္ဒါ
တွင် ဝါစက ၁၀ မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ (၁) ကိတ်တတ်
(၂) အသုံးခံဝိဘတ် (၃) လက်ခံသတ် (၄) ထွက်ခွာ
ရာဝိဘတ် (၅) ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းပြသတ် (၆) အချိန်ပြ၊
နေရာပြသတ် (၇) နာမ်ပုဒ် နှစ်ခုကို ဝိဘတ်ချေ၍ စပ်ထား
သော နာမ်ပုဒ် (သမာသဝါစက) (၈) နာမ်ပုဒ်နှင့် ပစ္စည်းကို
စပ်ထားသော နာမ်ပုဒ် (တစွိတ်ဝါစက) (၉) ကြိယာပုဒ်
(အာချာတ်ဝါစက) (၁၀) ဓာတ်နှင့် ပစ္စည်းကို စပ်ထား
သော နာမ်ပုဒ် (ကိတ်ဝါစက)တို့ ဖြစ်ကြသည်။ [ပါ]

ဝါစက' - န / ဝါစက / [ခေတ်ဟောင်းမြန်မာသဒ္ဒါသုံး] ကတ္တာ
အကြောင်းကို ဖော်ပြသော စကားလုံး။

ဝါစက - န / ဝါစက / [သဒ္ဒါ] ကတ္တာအကြောင်းကို ဖော်ပြ
သော ဝါစက အသုံးသတ် ကြိယာပုဒ်။ [ပါဠိသဒ္ဒါတွင်
ရှိသော ဝါစက ဆယ်မျိုးအနက် အာချာတ်ဝါစက (ကြိယာ
ပုဒ်)ကို မြန်မာဘာသာတွင် ဝါစက အဖြစ် သုံးသည်။]
(သာစက။ ။ သူသည် လိမ္မာသည်။ သူသည်-ကတ္တာပုဒ်၊
လိမ္မာသည်-ဝါစက။) [ပါ]

ဝါစကမာ - ကြံဝိ / ဝါစကမာ / တန်ဖိုးဖြစ်ရုံ မျှသာ။
စကားအဖြစ်မျိုး။ "ဒီသူငယ်ဟာ ဇွဲမရှိ၊ အလုပ်ကို ဝါစကမာ
ပဲ လုပ်တယ်။" [ပါ]

ဝါစေမြောက် - န / ဝါစေမြောက် / အစက်။ အမှတ်။ အကွက်
အစွန်း။ လက်ယံ၍ပေါက်သော ညှင်းကွက်တမျိုး။

ဝါစုတ - ကြံဝိ / ဝါစုတံတု / နှုတ်တက်ရစေလျက်။ နှုတ်ငဲ့
ဆောင်လျက်။ "ပိဋကတ်ကို ပိုခြောက်သောင်း ဝါစုတ
ရအောင် သင်သည်။" သာလင်။ ၄၃။ [ပါ]

ဝါစင် - န / ဝါစင်ဂါ / ဝါစင်ဂါ / နာမ်၊ ကြိယာ။ ကြိယာဝိသေ
သန စသော စကား၏အစိတ်အပိုင်း။ [ပါ]

ဝါစဉ် - န / ဝါစင် / ဝါကြီးဝါငယ်အစဉ်။ "မြတ်စွာဘုရားကန္တု
သို့ ပင့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတို့သည် ဝါစဉ် အားဖြင့်
ရောက်သောအကျဉ်းတို့သို့ စင်ကန်၏။" ခေင်။ ၁၂၂။

ဝါဆို - ကြံ / ဝါဆို / ရဟန်းတော်တို့သည် အထူးကျင့်ဆောင်မှု
တရပ်အဖြစ် ဝါတွင်းကာလပတ်လုံး ကျောင်းအရံတရပ်သို့
စွဲမြဲစွာ သီတင်းသုံးသည်။

- န / ဝါဇို / မြန်မာအယဉ်နစ်လအနက် စတုတ္ထမြောက်လ၏
အမှတ်။ (ဝါထပ်သည့်နှစ်တွင် ပထမဝါဆို၊ ဒုတိယဝါဆိုဟူ၍ရှိပြီး
အေါ်ခေါ်သည်။) "ပြာသို ဝါဆို၊ ညတတ်၍။" မဏ္ဍ။ ၂၁၉။

ဝါဆိုစဉ် - န / ဝါဆိုစဉ် / မြတ်စွာဘုရား ဝါဆိုတော်မူရာအရပ်။
(တသယံဇာတဌာနကို) ဝါဆိုစဉ်အတိုင်း မှတ်သားချက်။

ဝါဆိုပန်း - န / ဝါဆိုပန်း / ၁။ မိုးတံဆိပ်တွင် လိမ္မော်ရောင် အပွင့်
ငယ်များစု၍ ပွင့်လေ့ရှိသော အလေ့ကျ ယဉ်ကျမ်းပန်းပတ်တမျိုး။
(ဝါဆိုလတွင် ပွင့်လေ့ရှိသည်။) ၂။ ဝါစိပ်၌ ဘုရားအား
ကပ်လှူရန် ရည်မှန်းထားသောပန်း။

ဝါဆိုစယောင်းတိုင် - န / ဝါဆိုစယောင်းတိုင် / ဝါစိပ်ကွက်လတွင်
ဘုရားပူဇော်ရန်နှင့် သင်္ဃာတော်တို့အားကပ်လှူရန် အထူး
စီမံထားသည့် စယောင်းတိုင်ကြီးတမျိုး။

ဝါဆိုသင်္ကန်း - န / ဝါဆိုသင်္ကန်း / ဝါဆိုမည့်သင်္ဃာတော်များအား
ဝါဆိုမည့်ကာလတွင် အထူးကပ်လှူသည့် သင်္ကန်း။

ဝါဏိဇ္ဇ - န / ဝါဏိဇ္ဇာ / ကုန်သွယ်မှု။ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု။

ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခ - န / ဝါဏိဇ္ဇာပဋိပက္ခဝါ / အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်
သမားအကြိမ်များ။ "ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခ မျှမျှားကို ခုံအစွဲ သို့
ပတ်မနေတင်စကော။" စွယ်ကျမ်း။ ၅။ ၄၃၀။

ဝါတွင်း - န / ဝါတွင်း / ရဟန်းတော်တို့ ဝါကပ်သဲ ကာလ။
(ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်အထိ)။

ဝါထပ် - ကြံ / ဝါထပ် / မြန်မာပြက္ခဒိန် စနစ်အရ၊ လကို
အခြေခံ၍ တွက်သောနှစ်(ဇန္ဒရမာသနှစ်)က၊ နောက်အခြေခံ၍
တွက်သောနှစ် (သုရိယမာသနှစ်) ကို မှီပဲ လျော့ကျန်သော
ရက်ပေါင်း တလသာ၊ ရက် ၃၀ ပြည့်ပြီးသဖြင့် နှစ်ချင်းသိစေရန်
ရောက်သဲနှစ်တွင် နောက်ထပ်၍ တလတိုးပြည့် ရေတွက်သည်။
(မူလဝါဆိုကို ပထမ ဝါဆို၊ တိုးပြည့်မှတ်သားသည့် ဝါဆိုကို
ဒုတိယဝါဆို ဟု ခေါ်သည်။ ဝါကြီးထပ်နှင့် ဝါငယ်ထပ်ဟူ၍
ရှိသည်။)

ဝါထပ်ရက်ငင် - န / ဝါထပ်ယက်ငင် / ဝါကြီး ထပ်သော ခါဆို၌
ထပ်မံ၍ တိုးပြည့်ထားသည့်ရက်။

ဝါထွက် - န / ဝါထွက် / ရဟန်းတော်တို့ ဝါမှထွက်သည့် ကာလ။
ဝါကျွတ်ပြီးကာလ။ "ဝါထွက် သည် မိုးလပြည့်စံ ဖြစ်သည်။"

ဝါစ - န / ဝါစါ / အယူအဆ။ ခံယူချက်။

ဝါစမြန် - ကြံ / ဝါစါမြန် / ဝါစတုတရားကို မြန်ပွားစေရန်အောင်
ရွက်သည်။ "လူအများဆုံး အလွယ်တကူ နားလည်သော
ပေါက်အောင် ဝါစမြန် ရန်လည်း စေတနာလွန်စွာ ထက်သန်
လေသည်။" မိုး။ ၁၄။

ဝါစါ - န / ဝါစါ / ထောင်တွင်း၌ အကျဉ်းသားများအား ကြီးကြပ်
ထိန်းသိမ်းရသူ။ ထောင်ကြပ်။ "ဟေ့ ဝါစါ တံခါးမြန်မြန်
ဖွင့်လို့ စမ်းပါကူ။" ကောင်း။ ၁၆၅။

ဝါဇီ - န / ဝါဇီ / တရုတ်သေသင်္ဂါဒကို စွဲပိုင်ခံယူထားသူ။
(ဗုဒ္ဓဝါဒ၊ ကမ္မဝါဒ၊ အဓမ္မ ဝါဒီ စသည်သုံးမျိုးသည်။)

ဝါပ - န / ဝါပ / ဝါတွင်းကာလမှ တပါးသောကာလ။ "ဝါတွင်း
ဝါပ၊ လစဉ်နှစ်ဆက်၊ မပျက်စေ၊ သီလုပုသ်ကို စောင့်ရှောက်
ကျင့်ဆောင်တော်မူစေခြင်း။" တင်းမိုင်း။ ၁၅၁။

ဝါပခြင်း - န / ဝါပါခြင်း / ဝါပုဂံးကို ပွလ္လာစရန် ပြုလုပ်ရာ၌
အသုံးပြုသည့် ထိပ်ဝကျယ်အောက်ချွမ်းသော ခြင်းတောင်း
တမျိုး။

ဝါပေါက် - န / ဝါပောက် / ၁။ အညောင်ထွက်ခါစ ဝါပင်ငယ်။
ဝါအို။ ၂။ ဝါသီးအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်သော အမျှင်ထွေးစု။
အစေ့မထွက်ရသေးသည့် ဝါ။ "ဝါသီး အက်ကွဲသောအခါ

ဝါပေါက်သည် အပြင်သို့ ထွက်လာသဖြင့်။" ခြင်းရာ။ ၁၂၃။

ဝါပေါက်' - ကြံ / ဝါပေါက် / တနည်းကားအနက်ရှိသော ဝါဟူ
သော စကားလုံးကိုသုံးသည်။

ဝါန - ကြိ / ဝါန / ရဟန်းတော်တို့သည် ဝါတွင်း၌ ဝါကပ်ရာ အရပ်မှ မိမိအလိုရှိရာ အရပ်သွားသို့ တစ်ခုတည်းသောအကြောင်းကြောင့် ညွှန်ဆိုပေးသောအခါ ရဟန်းတပါးပါးအား အခွင့်လျှောက်ထားသည်။ “မိဘနှစ်ပါးတို့၌ အကြောင်းရခဲ့သော ကပ္ပိယကောသလနှင့် ဖလပေါ်သော်လည်း ဝါန၌ သွားအပ်၏။” ဝိစိပ်။ ၁၅၄။

ဝါစလေး - န / ဝါစလေး / ကိုယ်ထည်၌ အစိမ်းနှင့်ခရမ်း၊ ရှည်သောအမြွှာ၊ အမြွှာကွက်၊ နှုတ်သီးနှင့်အစိမ်းထောင်ပြီး ကူးကူးဟု တိုက်၍ ပြည့်တတ်သော ငှက်တမျိုး။ (ကုန်းမြင့်၊ တောချိုတို့၌ ကျက်စားလေ့ရှိသည်။)

ဝါစတ် - ကြိ / ဝါစတ် / လေးကြိုးစား လက်တောက်နှင့် အကြိမ်ကြိမ်ဆွဲချည်လွှတ်ချည်ဖြင့် ဝါပခြင်းထဲမှဝါကြမ်းများကို ပွတ္တအောင်ပြုသည်။

ဝါစတ် - န / ဝါစတ် / ဆီထုတ်ပြီးနောက် ကျန်ရစ်သည့် ဝါစေ့ဖတ်။

ဝါစတ်လေး - န / ဝါစတ်လေး / ဝါစတ်ထုတ် အသုံးပြုသည့် ချည်ကို လေးကြိုးအဖြစ် တပ်ထားသော လေးအငယ်စားတမျိုး။ “ဝါစတ်လေးဖြင့် ဖတ်သော ပြုစင်သန့်ရှင်းသော ဝါစမ်းများသည် ပွတ္တပွတ္တလက်ကြကုန်၏။” ရှ၊ ၃၊ ၂၆။ ၂။

ဝါစန် - ကြိ / ဝါစန် / ဝါပေါက်၌ ကပ်နေသည့် ဝါစိန်နှင့် အမှိုက်များကို သန့်စင်အောင် ပြုသည်။ “ဝါကိုကောက်၍ ဝါစိန်၏။” အင်းလေး။ ၂။

ဝါယာမ - န / ဝါယာမ / ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း။ လုံ့လပြုခြင်း။ “စွမ်းအောင်လုံ့လ၊ ဝါယာမဖြင့်။” သစ္စာ* ၄၆။ [ဝါ]

ဝါယော - န / ဝါယော / လေးလေတော်။ “ထကြွလှုပ်ရှားမှုဟူသော ဝါယော။” ဘာဝနာ။ ၈၉။ [ဝါ]

ဝါရမိတ္တရက် - န / ဝါရမိတ်တယက် / ဘေးရန် များသည်ဟု ယူဆသောရက်။ ရက်ဆိုးရက်ညို။ (နေအစဉ်ကိန်းနှင့် ရက်ဂဏန်းကို ပေါင်းလျှင် (၁၃) ဂဏန်းရရှိသောရက်။ မည်သည့်လ၌မဆို လဆန်းဖြစ်စေ၊ လဆုတ်ဖြစ်စေ ၆-ရက် စနေ၊ ၇-ရက် သောကြာ စသည် တိုက်ဆိုင်လျှင် ဝါရမိတ္တရက်ဖြစ်သည်။)

ဝါရင် - နဝိ / ဝါရင် / [ဥပစာ] အတွေ့ အကြုံများသော။ “စာပေလိုက်စားမှုတော်တော်ကလေး ဝါရင်လာသောအခါ။” ဖျက်ပွင့်။ ၂။ ၁၇၇။

ဝါရိတ္တသီလ - န / ဝါရိတ်တာသီလ / မြတ်စွာဘုရား ညွှန်ပြဟောကြားသည့်အတိုင်း ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် မြည့်ကျင့်သော စောင့်စည်းမှု။ စာရိတ္တသီလ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ဝါ]

ဝါရွာ - န / ဝါရွာ / ဝက်အူတိုနှင့် ဝက်အူတို တပ်သောအခါ ပွန်ခြင်းကို ကာကွယ်ရန် ဖြစ်စေ၊ အကြားမှ ရေ၊ လေ၊ အငွေ့ စသည် မထွက်မဝင်နိုင်အောင်ဖြစ်စေ ခံရသည့်အပြား။ (သားရေ၊ ထုဘာ၊ ဖလတ်စတစ်စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်သည်။) [လိပ်]

ဝါရွှင်ဆော်ဒါ - န / ဝါယှင်ဆော်ဒါ / ချေးချော ကျွတ်စေနိုင်စွမ်း

သဖြင့် အဝတ်လျော်ဖွယ်ရာထုတ် အသုံးပြုသော ဓာတုဗေဒဆေးမွန်တမျိုး။ [လိပ်]

ဝါရွှင် - ကြိ / ဝါရွှင် / ဝါတွင်းကာလ၌ ရွှင်သင့်သည်ကို ရွှင်တိုက်၍ ကျင့်ကြံနေထိုင်သည်။

ဝါလား - န / ဝါလား / ယဉ်းခွာကြွယ်ဝသူ။ “သူဌေးတွေ ဝါလားတွေ လူလယ်လုပ်ပြီး။” တင်းစာ။ [တိန့်]

ဝါလေကောက် - ကြိ / ဝါလေကောက် / ဝါကောက်ပြီးနောက် ကျန်ခဲ့သည့်ဝါများကို လိုက်လံကောက်ယူသည်။ ဝါကောက်သင်း ကောက်သည်။

ဝါဝါ - အာ / ဝါဝါ / တစ်တရာ ခုတ်တရက်ပြောဆို ပြုမှုမိပြီးသည်ကို ပြန်၍ ပယ်ချက်နှုတ်သိမ်းရန် အလျင်စလို ပြောဆိုသော စကား။ သွာဘွား။ “မဟုတ်လျှင် ဝါဝါ၊ ခေါ်သည့်တာနှင့်၊ ကြာပြန်ရော့။” ဝဗ၊ ၂။ ၅။

ဝါဝင် - ကြိ / ဝါဝင် / ဝါဆိုရာကာလသို့ ရောက်သည်။ “ဝါဝင် ဝါကျွတ်လိမ်းမှတ်ခံမြဲ၊ တန်ဆောင်ပွဲလည်း။” ဇပျို့* ၁၁၀။

ဝါသနာ - န / ဝါသနာ / အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်ဖို့ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စွဲမြဲသော လိုက်စားမှု။ အထုံ။ အလေ့။ “ပွဲလမ်းသဘင်သွား၍ ကြည့်ရှုရင်သော စရိုက် ဝါသနာကြီးကြောင်းကို။” စာတကု၊ ပ။ ၁၆၁။ [ဝါ]

ဝါသနာပါ - ကြိ / ဝါသနာပါ / စူးစိုက်လေ့လာ၊ ဆည်းပူးလိုစိတ်ရှိသည်။ “သင်္ချာပညာကိုဝါသနာပါ၍လိုက်စားခဲ့သည်။”

ရနီ၊ ၃၂။

ဝါသနာဘင်္ဂီ - န / ဝါသနာဘင်္ဂီ / ဝါသနာဆက်ခံသူ။ ဝါသနာအဆက်မပြတ်သူ။ “ဤဘဝ၌ မင်္ဂလိယမရတော့ သိတော်မူသော်လည်း နောင်ဝါသနာဘင်္ဂီ ဖြစ်စိမ့်သောငှာ၊ တရားဟောတော်မူ၏။” ဘာဝ၊ ၉၂။ [ဝါ]

ဝါသနာအိုး - န / ဝါသနာအိုး / [ဥပစာ] ဝါသနာအပြည့်အဝရှိသူ။ ဝါသနာကြီးသူ။ “လက်တွေ့ ဝါသနာအိုး များက ကျေနပ်ကြသည်ဆိုကြောင်း။” တင်းစာ။

ဝါဦး - န / ဝါဦး / ဝါဝင်စ။ “ဦးစွာ ဖိုးသားကြူးများဆင်စ၊ ဝါဦးကကု။” ကဗျာရီ၊ ၃၀၈။

ဝါး

ဝါး - ကြိ / ဝါး / ခ၊ အစာစသည်ကို သွားဖြင့် ကြိတ်ခြေသည်။ “ညက်အောင် ဝါးပြီးမှ မျှိုချထုသည်။” မောင်မယ်။ ၁၂။ ၂။ [ဥပစာ] ခွဲခြမ်းဆင်ခြင်သည်။ “ညက်နိုင်လောက်ရုံ ညက် ဝါး နိုင်လောက်ရုံ ပိုင်းချိုကြည့်။” လယ်စာ။ ၁၇။ ၃။ ဖိညှပ်ကြိတ်ဖြတ်သည်။ “အိမ်ရှေ့ မင်းသည် ရထားကြောင်း၌ ခွားသားအင်အိမ်ရာထုတ် မထင်၍ ခွားငယ်လည်ကို ရထားဘီး ဝါးမိသဖြင့် လည်ပြတ်၍ သေသည်ကို။” ကံကုန်၊ ၆၀၆။ ၄။ [ဥပစာ] ညှိုးနွမ်းပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသည်။ “မစာနာသွေခြားလို၊ နေဝါးသည့်ပန်းနွယ်။” စာဆို။ ၁၂၀၀။ “၁၅ သိန်းသုံး ဖိုး ဝါးပြန်ပြီ။” တင်းစာ။

ဝါး - နဝိ / ဝါး / မထင်မရှားသော။ မသိမကုသော။ မသိသော။ မှန်နိုင်သော။ “ဦးသိန်းမောင်ရဲ့ အသံဟာ မသိသတဲ့ ဝါးနေတာ တွေ့ရတယ်။” တင်းစာ။

- ကြုံ / ဝါး / တိကျသေချာစွာ မပြောမဆိုနိုင်ပါ။ ရိပ်ကာ သိကာမျှ ပြောဆိုသည်။ “ပြီးပြန်သည်။” “သေသေချာချာ ကိစ္စ မသိရကား။ ရမ်းသန်းပြီး ဝါးနေလေ၏။” ဒင်း။ ၁၁၅။

ဝါး - န / ဝါး / ၁။ အမြစ်ဆုံ တခုတည်းမှ အပပ်များစွာ ပေါက် ပွားနိုင်သော အရွက်ချွန်များနှင့် လွန်စွာ မြင့်တက်သည့် မြက်မျိုးစင် အပင်တမျိုး။ ၂။ တူရိယာတီးမှုတ်ရာတွင် အများ အားဖြင့် ခြောက်ဝါးတီးလျက် အချိန်ပိုင်း ဖြတ်ပေးသော နဂီအကန့်။ “တတိယ စည်းကိုလဲ တီး၊ စတုတ္ထ ဝါး ကိုတီး အဲဒါမျိုးကိုတော့ ကာလသီချင်းများမှာ တီးကြတယ်။” ဂီပေ။ ၁၁။

ဝါး - န / ဝါး / အတွေ့ အကြုံ အရည်အသွေး။

ဝါး - န / ဝါး / လက်ဝါး၏ မြက်ပမာဏ။ “အရည်းကြီးတို့ အသွင်ကား.....ဆံပင်လက်လေးသစ် တ ဝါး ထားကြသည်။” သာဝင်။ ၁၃။

ဝါးကန့် - ကြိတ် / ဝါးကန့် / ၁။ ရုတ်တရက် အားပီးတရု စပေါင်း ရယ်သံ ဖြစ်စေလျက်။ “ထိုမေခွန်းကြောင့် ဝါးကန့် ပွဲကျ သွားတော့၏။” အတား၊ ပ။ ၁၈။ ၂။ သမ်းဝေသောအသံ ဖြစ်စေလျက်။

ဝါးကပ် - န / ဝက် / ၁။ အမိုး၊ အကာ၊ အခင်းအမြစ် သုံးခုသည် ဝါးမြင့် ရက်ထားသော ကပ်။ “ဝါးကပ်ကို မသုံးမီ ရေနံ သုတ်ဆင်သည်။” ဆောက်။ ၇၃၀။ ၂။ တောက်လောင် သော မီးစက် မီးရိုက်ငြိမ်းသတ်ရန်အတွက် ဝါးလုံး တံ ထိပ်များတွင် သံပြား သို့ မဟုတ် ဝါးကပ်ရက်၍ တပ်ဆင်ကာ အသင့်ထားရှိသော မီးသတ်ပစ္စည်း။

ဝါးခြမ်း - န / ဝချွန်း / အလျားလိုက် ခွစ်တီးထားသည့်ဝါးစိတ်။ “ဝါးခြမ်းဖြင့် ခြေကိုပုတ်၏။” ဟိ။ ၆၇။

ဝါးချွန် - န / ဝချွန် / ထိုရန်၊ မြေတွင်စိုက်ရန် အဖျားချွန် ထက်အောင် ပြုလုပ်ထားသည့် ဝါး။

ဝါးဆစ် - န / ဝဆစ် / ၁။ ဝါးလုံးတွင် အကိုင်းအခက်ထွက်ရာ ခေါင်းပိတ် အကုန်နေရာ။ ၂။ အဆစ်ပါရှိအောင် ဖြတ်ထား သော ဝါးလုံးပြုတ်တို။ “ဆို ပိတ်၍ထားခဲ့သော ဝါးဆစ် ကို လှစ်ဖွင့်၍။” ထိကုဏ်။ ၅၆၄။

ဝါးညှပ်အက - န / ဝညှပ်အက / ဝါးလုံးကိုင်သူတို့ က ပူးချည်၊ ခွာချည်ဖြင့် အချက်ကျကျ လှုပ်ရှား ပေးနေသော ဝါးလုံး များကြားတွင် တူရိယာသံနှင့် လိုက်ဖက်အောင် သိုင်းကွက် နှင်းသည်ဖာ ကခုန်ရသော ကရင်၊ ကယားနှင့် ချင်းလူမျိုး တို့၏ အကတမျိုး။ (တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်၊ လော၊ ထိုင်း စသည့် အရှေ့အာရှ နိုင်ငံများတွင်လည်း ဤအကကို တွေ့ ရသည်။)

ဝါးတပြန် - န / ဝါးစပျန် / ဝါးတလုံး၏ အရင်း အဖျားတိုင် အလျားပမာဏခန့်ရှိသော အတိုင်းအတာ။ “လှေနှင့်ဝါးတပြန် ခန့်လောက်သို့ လျှောက်လျှင်။” ဝေါရ။ ၇၃။

ဝါးတရိုက် - န / ဝါးတယိုက် / ဝါးတပြန် - နှ၊ နှင့် အတူတူ။ “ကားနှင့် ဝါးတရိုက်အကွာ လောက်များ။” တင်းစာ။

ဝါးနားပင်း - န / ဝါးနပင်း / အသားထူကျစ်၍ အခေါင်း ပိတ်နေသည့် ဝါး။ “ဝါးနားပင်းကို ရေသွင်း၍ မဝင်သလို။” ချေ။ ၁၅၇။

ဝါးနက် - န / ဝနက် / အခွံညို၍ ပြောင်ချောသော ဝါး တမျိုး။ (ထွန်တုံးလုပ်ရာတွင် သုံးသည်။)

ဝါးပေး - ကြုံ / ဝါးပေး / အမှည့်ညိုကာ ထောင်နေသော စပါးပင်များကို ရိတ်၍ကောင်းအောင် ဝါးဖြင့်ဖိလှုံပေးသည်။ “စောစောက ဝါးပေးထားမှ စပါးပင်ရှင်းပြီး ရိတ်လို့ တွင်တယ်။”

ဝါးဖိုး - န / ဝိုး / ပေ ၁၀၀ ခန့်အထိ မြင့်တက်၍ အသား ထူပြီး လုံးပတ် ၂ ပေခန့်ထိ ရှိတတ်သော ဝါးပင်ကြီးတမျိုး။ ကြလိဝါး။ “ဝါးပတ္တနား ပြုလုပ်ရာ၌ အကောင်းဆုံးသော ဝါးမှာ ဝါးဖိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။” ရှ၊ ၆၊ ၆၇။ ၄။

ဝါးမပ် - န / ဝပတ် / ဝါးမင်၏ အဆစ်များမှထွက်၍ ဝါး လုံးကို ပုံးအုပ်နေသော အခွံ။ (ခမောက်၊ ဦးထုပ် စသည့် ပြုလုပ်ရာ၌ သုံးသည်။) “ခမောက်များကောင်း၊ အုပ်ဆောင်း ငယ်မပါ၊ သိုးလည်းမစပ်၊ ဝါးမပ်ကယ် တစေသော။” နုရည်။ ၂၇၂။

ဝါးဖယောင်း - န / ဝါးဖယောင်း / အသားပျော့ပျောင်း သည့် ဝါးတမျိုး။ နှီးဝါး။ (နှီးပြာနှင့် နှင်တိပြုလုပ်ရန် သုံးသည်။)

ဝါးဖောင့် - န / ဝဖောင့် / ရေတွင်ပျော်၍ သယ်ယူရလွယ် ကူအောင် ကြိမ်နွယ်စသည့် ကြိုးတို့ဖြင့် ခွံ့ နှောင်ထားသည့် ဝါးအရ။ (ရေသင်္ဃာတမြစ်လည်း အသုံးပြုသည်။) “အလွန် ကြိမ်နွယ်သော ဝါးဖောင့်ကြီး သစ်ဖောင့်ကြီးတို့ သည်လည်း ကြိမ်နွယ်စသော ကြိုးတို့ဖြင့်ခွံ့၍ ထားအပ်သောအရာတို့ သာ ဖြစ်ကုန်၏။” တိပိစ္ဆာ။ ၃၃။

ဝါးဖတ် - န / ဝါးပတ် / ခံတွင်း၌ ဝါးခြေထားသည့် အပတ်။ “မိမိတို့၏ ကွမ်းဝါးဖတ်များကို ချစ်ခင်အားဖြင့် မြေးငယ် ကလေးတို့ကို ခွံ့တတ်ကြပေသည်။” ရှ၊ ၁၅၊ ၁၇၁။ ၇၀။

ဝါးမင်း - န / ဝမင်း / နှစ်လက်မခွံ့ ငါးလက်မခန့်အထိသာ ရှည်သော အဆစ်တိုများရှိ၍ မာကျောသည့် ဝါးတမျိုး။ ပတ်မ ထမ်းရန်အတွက် အရင်းတုတ်၍ အဖျားရှူသော ဝါးမင်းကိုအသုံးပြုလာကြပြန်သည်။” ဇွယ်ကျမ်း၊ ၄။ ၂၅၇။

ဝါးမျက် - န / ဝမျက် / ဝါးပင်အဆစ်များတွင်လည်းကောင်း၊ ပင်ပွားနှင့် အမြစ်ပြာထွက်ရာ အရင်းအဖွဲ့တွင်လည်းကောင်း ရှိသော ဖျဉ်းသည့်အသား။ “ခားကိုမျက် ဝါးမျက်။” ပုံ။

ဝါးယား - န / ဝယား / အနှံ့ပါးသော ဝါးတမျိုး။ (ရေခဲ စက္ကူ ပြုလုပ်ရာတွင် သုံးသည်။)

ဝါးရင်းတုတ် - န / ဝယင်းတုတ် / ရင့်မာ၍ အခေါင်းပိတ် သော ဝါးပင်အရင်းခိုင်းကို ပြုလုပ်ထားသည့် တုတ်။ “ဝါး ရင်းတုတ်ကို တင်ကျည်းခေါ်သည်။” ချုပ်ပုံ၊ ၈။ ၁၄၇။

ဝါးစောင်းချဉ် - န / ဝယောင်းချဉ် / အရသာချဉ်ဖန်၍

အရည်ရွမ်းသော အရွက်နှင့် ဆတ်သည့် အမျိုးတိမ်သော ဟင်းလျာနွယ်ပင်တမျိုး။

ဝါးရောင်းငှက် - န / ဝယောင်းငှက် / ပေါင်းထောင်ခန့် အမြင့်တွင်ရှိသော သစ်တောများတွင် အုပ်စုဖွဲ့နေတတ်ကာ ကိုယ်အလျား ၁၃ လက်မခန့်၊ ဖက်များရောင်နှင့်အညိုရောင်ရှိပြီး ပလွေမှုတ်သံမျိုးနှင့် အော်မြည်တတ်သော ငှက်တမျိုး။

ဝါးရောင်းမို့ - န / ဝယောင်းမို့ / ဝါးဆွေးအုံများတွင် ပေါက် တတ်သော စားရသည့် မှိုတမျိုး။

ဝါးရုံ - န / ဝယုန် / အပင်ချင်း ထိယုက်လွှမ်းအုပ်နေသော ဝါးပင်စု။ “ကျောင်းတံခါးအဝင်၌ ကြီးစွာသော ဝါးရုံသည် ထွက်ဝင်ရာ တံခါးကို ပိတ်ဆို လျက် တည်သောကြောင့်။” မဓု။ ၂၇၈။

ဝါးရုံဆိုင် - န / ဝယုန်ဆိုင် / ၁၊ ပင်ခြေရှင်းလျက် အမျှားချင်း ထိယုက်နေသော ဝါးရုံပင်စု။ ၂၊ [ဥပစာ] ဝါးရုံဆိုင်ကဲ့သို့ အောက်ခြေရှင်းလျက် ထိပ်ချင်းထိပ် ယုက်နွယ်နေခြင်း။ “တောင်လေတလှည့် မြှောက်လေတခါ တိုက်လိုက်သဖြင့် စပါးပင်များ ဝါးရုံဆိုင် ဖြစ်ကြပေပြီ။”

ဝါးလက်ခုပ် - န / ဝါးလက်ခုပ် / ဝလက်ခုပ် / အဆစ်တခုကို အောက်ခြေထားကာ လက်နှစ်ဘက်ကိုင်သောအောင် ရွတ်ထုတ်၍ ထိပ်လယ်မှခြမ်းပြီး လက်ခုပ်ကဲ့သို့ ရိုက်ခတ်တီးရသော စည်း လိုက်တူမျိုး။

ဝါးလက်ခုပ်

ဝါးလတ်စည်း - န / ဝလတ်စီး / စည်းတချက် ဝါးတချက် အချိန်မှန်မှန်တီးခတ်သော စည်းချက်။ (နဂိုစည်း၏ ထက်ဝက် ဖြစ်သည်။)

ဝါးလုံး - န / ဝလုန်း / ခုတ်လှဲဖြတ်ယူပြီး မခွဲမခြမ်းရသေး သော ဝါး။

ဝါးလုံးထိုး - ကြိဝိ / ဝလုန်းထိုး / [ဥပစာ] ဦးတည်ရာသို့ အချိန်အဟုန်ပြင်းစွာ။ “ရေစီးကလဲ ကြမ်းပါတဲသွေး ဝါးလုံး ထိုး စီနေတာဘဲအေ”။ မြန်မာ။ ၁၇၁။

ဝါးလှဲထောက်ခန့် - န / ဝလုန်းခေါက်ခန့် / အမြင့်ရှိတန်းကို လွန်အောင် ဝါးလုံး သို့မဟုတ် ကုတ်တရွည်ဖြင့် ထောက်၍ ခန့်ခြင်း။ ယင်းခန့်နည်းဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ရသော အားကစား နည်းတမျိုး။

ဝါးလှဲ - ကြိ / ဝါးလှဲ / ဝါးပေး - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဝါးဝါး - ကြိဝိ / ဝါးဝါး / ယသမကူ၊ မထင်မရှားအားဖြင့်။

ဝါးသျှင်း - ကြိ / ဝါးသျှင်း / ဝါးသီးပွင့်ပြို၍ အပင်သေသည်။ ဝါးပင်များ သဘာဝအလျောက် ပျက်စီးသည်။

ဝါးဥ - န / ဝါးအု / အာဝါလွတ်ဥ။ (အင်ဥ၊ သင်ပန်းဥ၊ ဝင်ပွားဥ၊ အာတုဥ၊ ဝါးမြစ်၊ မြက်ဥ စသည်ဖြင့် ဒေသ အလိုက် ခေါ်ဝေါ်သည်။)

ဝါးဥ

ဝိ - ကြိ / ဝိ / ခဟန့်ရေးပြသည်။ ကြားဝါ ပ လွှားသည်။ “ဆွေးခိုက်မို့ ကို၊ တန်ဆီလျှင်တန်သန့်၊ တင်ခဲစွာ မာန်မှန် လို့၊ အမှန်မောင် တော်ရုံ ဝိ ပါလို့၊ နန်းပြည်သိရိမ်း”။ သာ။ ၆၈။ ၂၊ လိမ့်ညာသည်။ “ဉာဏ်ဆန်းနှင့်လုံ မချူ ပါနှင့်၊ တက်လှမှုန်း မေမေသိပါတယ်။ စိတောမူအုန်းမယ်လို့ လား”။ တပျံ၊ ၈။ ၁၇။

ဝိကတိက - န / ဝိကိကန့် / [သဒ္ဒါ] ပါဠိသဒ္ဒါ၌ ခွဲခြား ဖော်ပြထားသော ကံ ၂၄ မျိုးတွင် ပါဝင်သည့် အပြည့်ကံပုဒ်။ (ပါဠိသဒ္ဒါသုံး ဝေါဟာရ ဖြစ်သည်။) [သာကက။] ဟေရည်ကော သုဝဏ္ဏ ကဏ္ဍကံကဓာတ်။ ပန်းထိမ်ဆရာသည် ရွှေကို လက်ကောက် (ဝိ)လုပ်၏။ လက်ကောက်-ဝိကတိက။] ဟကတိက - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ပါ]

ဝိဂြိုဟ် - န / ဝိဂြို / စကားလုံး၏ အနက်ကို ရှင်းပြချက်။ “အရပ်၏ ဝိဂြိုဟ်ကို လေ့လာခဲ့ပေသည်။” ငါးဦး။ ၁၇၄။ [ပါ]

ဝိဂြိုဟ်ကျင်း - ကြိ / ဝိဂြိုကျင်း / စကားလုံး၏ အနက်ကို ရှင်းပြသည်။ အကျယ်ချဲ့၍ ပြောသည်။ “ဝေယန္တရာကို ဝိဂြိုဟ်ကျင်း ပြုစမ်းပါအုန်း”။

ဝိယဉ် - န / ဝိဝိ / [ဗေဓင်] ကောင်းကင်စက်ဝိုင်းကို ၂၇ စိတ် စိတ်ထားသော နက္ခတ်အစွင်၏ ၃၆၀၀ စိတ် တစိတ် ပမာဏ။ [ပါ]

ဝိစိကိစ္ဆာ - န / ဝိစိကိတ်ဆာ / ယုံမှားခြင်း။ စိတ်နှစ်ခွဲခြွင်းခြင်း။ “ထို ဝိစိကိစ္ဆာ သည် ယုံမှားခြင်း သံသယလက္ခဏာရှိ၏”။ နဝတိ၊ ပ။ ၂၇၃။ [ပါ]

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ - န / ဝိနိညာနက်ခန့်ခါ / သိပ္ပံအစု။ ခန္ဓာ - န၊ လည်း၍။ “ဝိညာဏက္ခန္ဓာ သည် မျက်လှည့်နှင့် တူ၏”။ ဂံ၊ ပ။ ၁၇၇။

ဝိညာဉ် - န / ဝိညဉ် / ဝိနိညဉ် / ၁စိတ်။ “ရှေးဖြစ်သော ဝိညာဉ် သည် နောက်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု ဖြေ၏”။ ဗိဝိနိ။ ၆၂။ ၂၊ အသက်။ “အသက်ဝိညာဉ်နှင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာပင် တည်ရှိပြည့်စုံခြင်းသော်လည်း လက်ကိုင် ဘာသာတရားမရှိပါမူ... လူ့စိတ်သုခိုင်းဟူ၍ အထင်အမြင်သေး

ခံကုန်၏။” ဓါဌာ၊ နိဝါဒ်(က)။ ၃၊ လိပိပြာ။ “လိပိပြာ
 ဝိညာဉ်ကိုယ်မှထွက်၍။” အိပ်စားနိုး၊ နိဝါဒ်။ [ပါ]
 ဝိညာဉ်ချုပ် - ကြို / ဝိနည်းချုပ် / သေသည်။
 ဝိညာဉ်တူယ် - ကြို / ဝိနည်းတူယ် / ဘဝဟောင်းတစ်ချုပ်ပြီး
 နောက် ဘဝသစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်သည်။
 ဝိတက် - န / ဝိတက် / တွေးဆကြစဉ်ခြင်း။ အကြံအစည်။
 “နေဝင်သည်တိုင်အောင် မပြန်လာသည့်အတွက် ဝိတက်တွေ
 ရှုပ်ထွေးသဖြင့်။” သာဓိ၊ ဆ။ ၉၀။ [ပါ]
 ဝိတက်ဝိစာရ - န / ဝိတက်ဝိစာရ / ဝိတက် - န၊ နှင့် အတူတူ။
 “နေစဉ်နှင့်အမျှ ဝိတက်ဝိစာရ များနေရသဖြင့်။” ပျင်းဖြေ။
 ၁၀၉။ [ပါ]
 ဝိစင် - န / ဝိစင် / နှုတ်မှုရေးရာ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်စွာ ပြောဆို
 တတ်ရန် ညွှန်ပြသောကျမ်း။ (ဗုဒ္ဓဓမ္မေါသဆရာရေးသားသည့်
 ဝိစင်မုဗ္ဗောနကျမ်း။) [သ]
 ဝိနာဘာဝ - န / ဝိနာဘာဝ / သေကွဲစွဲခြင်း။ နာနာဘာဝ - န၊
 နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ “ချစ်ခင်အပ်သော သူတို့နှင့် နာနာဘာဝ
 ဝိနာဘာဝ ဟုဆိုအပ်သော ရှင်ကွဲ သေကွဲကွဲခြင်း သဘော
 တရားကို။” သာဓိနာ။ ၁၇၂။ [ပါ]
 ဝိနိစ္ဆယ - န / ဝိနိဝိတသယာ / အဆုံးအဖြတ်။ “အဓိကရှုတ်မှု
 များကို မှန်ကန်အောင် စီရင်ဆုံးဖြတ် ဝိနိစ္ဆယချပေးနိုင်သော
 ကျမ်းတတ်အကျော် တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်များကို။”
 ဘုန်း။ ၂၃၁။ [ပါ]
 ဝိနည်း - န / ဝိနည်း / ရဟန်းကျင့်ဝတ်။ ပိဋကတ်သုံးပုံတွင် ရဟန်း
 ကျင့်ဝတ်ကို ညွှန်ပြသောအပိုင်း။ “ဝိနည်းတရားတော်သည်
 ဘာသာနာဂြိုဟ်၏ အသက်မဟာ အသက်သဖွယ် ဖြစ်ပေ၏။”
 လောကဿ။ ၄၂။ [ပါ]
 ဝိနည်းမိရိ - န / ဝိနည်း / ဝိနည်းဆောင်သော ရဟန်း။
 - ကြို / ဝိနည်း / ဝိနည်းတော်အရမိန့်ဆိုသည်။ “တင်
 သင့်ယူ ဆရာတော်တို့ ကတဘက်...သင့်ယူ ဆရာတော်တို့ က
 တဘက်၊ မာန်အောင်ရတနာသုဓမ္မာသဘင်တွင် ဝိနည်းမိရိ
 ကြသော်။” သီလဝိ။ ၁၀၁။ [ပါ]
 ဝိနည်းဓမ္မာ - ကြို / ဝိနည်းဗျောဓ် / ၁။ ဝိနည်းတော်အတိုင်း
 ဆောင်ရွက်သည်။ “ဩကုတဓမ္မာသိက္ခာဒရဗရ ဝိနည်းဓမ္မာ
 ၌ လေးတောင်မျှသာကြည့်၍ သွားကြ၏။” စပယ်။ ၁၉၂။
 ၂။ [၂၃၈၁] လိုက်နာအပ်သည့်ကျင့်ဝတ်တို့ကို ဖတ်ပါးစေရန်
 ပယ်ထားပြီး ဆောင်ရွက်သည်။ “ထိုနေ့တွင် ရဟန်းတော်
 တို့အား ဆွမ်းကျွေးသည်ဟု ဆိုကာ ဝိနည်းဓမ္မာင်က
 လွှတ်၏။” ဖောင့်ဝ။ ၁၀၉။
 ဝိနည်းလွတ် - ကြို / ဝိနည်းလွတ် / [၂၃၈၁] သင့်ဆရာကမည်
 အပြစ်မှ ကင်းလွတ်စေျက်။ “ဤမြေကြားနည်းသည် အမှန်
 စင်စစ်အားဖြင့် ဝိနည်းလွတ် မြေကြားနည်းသာဖြစ်၍။”
 တင်းစာ။
 ဝိပဿနာ - န / ဝိပတ်သနာ / ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို အနိစ္စ စသော
 လက္ခဏာအားဖြင့် အထူးရှု ဆင်ခြင်ခြင်း။ “ခန္ဓာ စသော
 သမိတတရားတို့ကို အနိစ္စ၊ ရုက္ခ၊ အနတ္တ အခြင်းအရာဖြင့်

ရှုသော မဟာကုသိုလ် ပညာသည် ဝိပဿနာ မည်၏။”
 မဂ်လာ။ ၂၁။ [ပါ]
 ဝိပါကဝဋ် - န / ဝိပါကဝဋ် / ပြုမှုကံ၏အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း။
 “ဝိပါကဝဋ်သည် ဆွေးမြည်ပျက်ပြုန်းဘို့ သာဖြစ်ခဲ့၍ ဆွေးနယ်
 မည်၏။” ဂံ၊ ပ။ ၇၅။ [ပါ]
 ဝိပါက - န / ဝိပါက / ပြုမှုကံ၏အကျိုး။ “ဓမ္မာကဝိပါက” ၇၊ ရက်၊
 ကာလဝိပါက နောက်သို့တက်။” ပုံ။ [ပါ]
 ဝိပတ္တိတရား - န / ဝိပတ်တိတရား / ဝိပတ္တိတရား - န၊ ၅။ [ပါ]
 ဝိပုတ္တိတရား - န / ဝိပတ်ပတ်တိတရား / ချို့တဲ့ဖောက်ပြန်ပျက်စီး
 ရခြင်းသဘော။
 ဝိဇာတ် - န / ဝိဇာတ် / [ပါဠိသွါသွါ] ပါဠိသွါသွါ နာမ်ပုဒ်
 တို့ကို ကဏ္ဍ ကာရက၊ ကမ္မကာရက စသည့် အားဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ အနည်းအများ ကေတုစ ဗဟုဝဇ် အားဖြင့်
 လည်းကောင်း ဖေပန်ခွဲခြားပြသော ကောင်းလုံး (နာမ်ဝိဘတ်)
 နှင့် ကြိယာတို့ကို အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ကာလအား
 ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သူ့ သင် ငါ ဟူသော နာမ်ယောဂ စသော
 ယောဂအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနည်း အများ ကေတုစ
 ဗဟုဝဇ် အားဖြင့် လည်းကောင်း ဖေပန် ခွဲခြားပြသော
 စကားလုံး (ကြိယာဝိဘတ်)။ [ပါ]
 ဝိဇာတ်သွယ် - ကြို / ဝိဇာတ်သွယ် / [သွါသွါ] ပါဠိ၊ သင်္ကာရီ
 ဘာသာတို့၏ အခြေခံပုံစံတစ်ခု လိုရာဝိဘတ်အနက်သက်ဝင်
 အောင် ပြုပြင်၍ စည်းသည်။ ယင်းသို့ ဖွဲ့စည်းဆင့် နှစ်တူရာ
 ပျစ်များကို အစဉ်အားဖြင့် စီထားသည်။
 ဝိဇောဓိ - န / ဝိဇောဓိ / အပူအအေး၊ အပူအမူ စသည့် ဆန့်ကျင်
 ဘက် အစုံအစုံတို့ အပြန်အလှန် ဖိုတွယ်၍ အပြန်အလှန်
 ဆန့်ကျင်နေသော သဘောတရား။ “ဓမ္မာနောက်မညီသော
 ဝိဇောဓိ ကောင်းများပင်ဖြစ်ပေသည်။” ဝိသုံး။ ၂၂၁။ [ပါ]
 ဝိ-လိ-သိ-ဓာ - န / ဝိ-လိ-သိ-ဓါ / စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း။
 ရေးသားခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ နှုတ်ဆောင်ခြင်း။ (ပါဠိ
 ဝိစာရေယျမှ ဝိ ကိုလည်းကောင်း၊ လိခေယျမှ လိ ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သိက္ခေယျမှ သိ ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေယျမှ ဓာကို
 လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနုတိပေါင်းစည်းထားသော အတိုကောက်
 အမည်။) “သု-ဝိ-ပု-ဘာ၊ ဝိ-လိ-သိ-ဓာ၊ အက္ခရာစုံသုံး၊
 ဤရှစ်လုံးကို သီကုံးပန်းသွင်း နေ့တိုင်းဆင်လော့။” ဟိချုပ်။
 ၁၇။
 ဝိဇိတ္တာ - န / ဝိလိတ်တာ / ရာသီခွင်၏အစိတ်ငယ်။ (ဝိလိတ္တာ
 ၃၆၀၀ သည် တစ်သားနှင့် ညီမျှသည်။) “တလိတ္တာလျှင်
 အစိတ် ၆၀ စိတ်ပြန်၍ တစ်တိုက် ပါဠိဘာသာလို ဝိဇိတ္တာ၊
 မြန်မာဘာသာလို အထူးနက်စွာစောင့် အစိတ်သင်္ချာဟုခေါ်ဆို
 လေသည်။” ဇာတာ။ ၁၈။ [ပါ]
 ဝိဝါဟမဂ်လာ - န / ဝိဝါဟာမဂ်လာ / သမီးပေးခြင်းမဂ်လာ။
 ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းမဂ်လာ။ “ပုညဝဇ္ဇနှင့် သမီးဝိဘာခါ
 ကို ဝိဝါဟမဂ်လာ ကြီးစွာပြုလုပ်ဆင်သောငှာ။” ဟဂ်တ္ထက၊
 ပ။ ၄၇၃။ [ပါ]
 ဝိသုဒ္ဓိသောတာ - န / ဝိသုသုဒ္ဓိသောတာ / သူတပါးကို ထိခိုက်နှစ်နာ

စေသည်အထိ လွန်ကဲဖောက်ပြန်သော လောက။ “မသင့်သော ဝိသမဇေတာ များကို အထူးသဖြင့် ရှောင်ရှားစွန့်ပစ်ကြ ခုနယ်။” ထိလက်စွဲ၊ ပ။ ၈၀။ [ပါ]

ဝိသာခါ - န / ဝိသာခါ / နက္ခတ် ၂၇ လုံးတွင် ၁၆ လုံးမြောက် နက္ခတ်။ (ကဆုန်လ၏ စန်းယဉ်နက္ခတ်။) “ဝိသာခါနက္ခတ်မှာ ပတ်ဆိုင်ပိုင်သက္ကရာဇ် ၁၄ လုံးရှိသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၆။ ၇၄။ [ပါ]

ဝိသေသ - န / ဝိသေသ / ထူးခြားထင်ရှားခြင်း။ အထူး။ “တိုင်းပြည်ကောင်းစားရေးအတွက် စေတနာရှိခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း စသော ဂုဏ်ထူး ဝိသေသ များနှင့် ပြည့်စုံပေသည်။” ကျောင်းစီ၊ ၄၉။

- နဝိ / ဝိသေသ / သာမန်ထက်ထူးခြားထင်ရှားသော။ အသီးအခြား အသွင်ဆောင်သော။

ဝိသေသန - န / ဝိသေသန / [သဒ္ဓါ] အထူးပြုသောပုဒ်။ (နာမ်ကိုအထူးပြုသော နာမ်ဝိသေသနနှင့် ကြိယာကို အထူး ပြုသော ကြိယာဝိသေသနဟူ၍ ကွဲပြားသည်။) “ခြင်္သေ့ကြီး ၂ ကောင်တို့ မှာ ကြီးဟူသော ဝိသေသန မည်လောက် အောင်ပင် ကြီးကျယ်မြင့်မားလှပေသည်။” ရာမန်း၊ ၁၁။

ဝိသေသဗေဒဏာ - န / ဝိသေသဗေဒဏာ / ထူးခြားသော အမှတ်အသား။ တစ်စုံတစ်ရာလွဲခြားနားကြောင်း ထင်ရှား သိစေသော အကြောင်းအရာ။ [ပါ]

ဝိသဇ္ဇနာ - န / ဝိသဇ္ဇနာ / ဖြေဆိုခြင်း။ “ဝိသဇ္ဇနာ နှစ်ချက် တွင် ရှေးကား လွတ်ခြင်း၊ နောက်ကား နှလုံးသွင်းခြင်း အနက်တည်း။” အဋ္ဌကထာ၊ ၃၀၄။ [ပါ]

ဝိသဇ္ဇနီ - န / ဝိသဇ္ဇနီ / ဓမ္မပေါက် - န၊ နှင့် အတူတူ။ “ဝိသဇ္ဇနီသံကို အကူအညီအားဖြင့် အစက်လက္ခဏာနှစ်ခုဖြင့် ပြသည်။ ၎င်းအစက်ကို ဝိသဇ္ဇနီ ဟူ၍ ခေါ်သည်။” ကျောင်းစီ၊ ၁၉။ [ပါ]

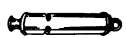
ဝိ

ဝိစေါ - ကြိ / ဝိစေါ / ၁၊ တစ်စုံတစ်ရာ လေတွင် အရှိန်ဖြင့် အဆက်မပြတ် လှုပ်ရှားရလည်ဖြစ်သနိုးရာမှ “ဝိ” ဟူသော အသံမျိုး ထွက်ပေါ်လာသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] လွန်ကဲသည်။ “ယောကျ်ားကြီးတယောက်လုံး လုပ်နေပြီးတော့ နဲ့လိုက်တဲ့ သတ္တိကလဲ ဝိစေါ ပါရော့လား။” ရွှ၊ ၇၊ ၇၉။ ၂၄၇။

ဝိစင်္ဂါ - န / ဝိစင်္ဂါ / မူယော၊ ပြောင်းစသည့် သီးနှံများနှင့် ပြုလုပ်ရရှိသော အရက်တမျိုး။ (အရက်ပြန် ၄၀ မှ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အထိ ပါဝင်လေ့ရှိသည်။) “ဘဲတကောင်နှင့် ဝိစင်္ဂါ တပုလင်း ကို မှာလိုက်လေသည်။” တုတ်၊ ၃၄။ [လိပ်]

ဝိစိကစ္ဆ - န / ဝိစိကစ္ဆာ / [ဘန်] များပြားရှုပ်ထွေးသော လူမှုကိစ္စ။

ဝိစိ - န / ဝိစိ / ၁၊ ခိုင်လုံကြီး စသည်တို့။ အချက်ပြုရန် မှတ်လေ့ ရှိသည့် လေ့မှတ်ဆောင်ယူတမျိုး။ (သတ္တု၊ ပလတ်စတစ်စသည် တို့နှင့် ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။) [လိပ်]

ဝိစိတိ - န / ဝိစိတိ / ၁၊ လမ်း။ ခရီး။ နေ့လစသည့် ပြုတ်တို့၏ လှည့်ပတ်မြဲလမ်း။ “ဝိစိတိဟူသော သဒ္ဓါသည် သွားဆုလမ်း ပင်တည်း။” လောကလင်း၊ ၁၃၇။ ၂၊ အသိစိတ်ဖြစ်သည့် အစဉ်။ “စိတ်တို့၏ ရှေ့နောက်စိတ်နား၍ ဖြစ်စဉ်ကို ဝိစိတိတိ” နိယာမ၊ ၄၅။ [ပါ]

ဝိစိတိကျ - ကြိ / ဝိစိတိကျ / ၁၊ စိတ်အစဉ် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ၂၊ အာရုံရှိ စွဲတည်သည်။ “ဗုဒ္ဓဟူသော အမည်ပေးထားသော အထိမ်းအမှတ်နေ့ တနေ့အပေါ်၌ ဝိစိတိကျလျက် ရှိပြန်လေသည်။” တင်းစာ။

ဝိရိယ - န / ဝိရိယာ / ဝရိယာ / ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း။ လုံ့လ။ “ရဲရင့်သောသူ၏ အမှုသည် ဝိရိယ မည်၏။” ဝါတာ၊ ၄၈။ [ပါ]

ဇူး

ဇူးဝါဇူးဝါး - ကြိဝိ / ဇူးဝါးဇူးဝါး / မပီမသ၊ လုံးထွေးသော အသံနှင့်။

ဇူးဇူးဝါးဝါး - ကြိဝိ / ဇူးဇူးဝါးဝါး / ခေါ်သအဟုန်ကြီးမားသဖြင့် ဆင်ခြင်သတိ ကင်းမဲ့စွာ။

ဇေ

ဇေ - ကြိ / ဇေ / ၁၊ အစို၊ အစုကို ခွဲစားသည်။ “မိမိတို့ ဆွေမျိုး တို့ အား အမျှစေရန်၏။” သံဝတ်၊ ၅၇၁။ ၂၊ အပျို အနု၊ လိုက်ပေးသည်။ ပ၊ (မွေးရန်) ပျံ့နှံ့သည်။ “ပင်ချင်းလှိုင်ပေါ် ကျိုင်နဲ့ခေသို့။” ဂါတာ * ၂၄။ ၄၊ ဆူပူကဲလျှံထွက်သည်။ “မီးမျှင်းမျှင်းဖြင့် ချက်သော ဆီသည် ပြင်ပသို့ မဝေနိုင်ဘဲ ဆိုက်တွင်း၌သာ ဆူပူကဲနေသကဲ့သို့၊ သောကကပ္ပိတရမည်။” သုခေ၊ ၂၃၃။ ၅၊ အာရုံသတိ ကြည်လင်ပြတ်သားမှုမရှိ မှန်မိုင်းသည်။ “ဒေါ်ဒေါ်နှင့် စုစုမှာ ကျမတို့နှင့် လိုက်ရ ကောင်းမိုးမိုး ဇေ နေကြလေသည်။” ရွှ၊ ၈၊ ၈၉။ ၁၉၄။ “ကျနော်မျက်စိတွေ သိပ် စေ တာဘဲ မေမေရယ်။” ရင်သွေး၊ ၁၇။

စေ - န / ဝေ / အချို့အရပ်၌ ငယ်ရွယ်သူနှင့် မိတ်ဆွေရင်း တို့ကခေါ်လျှင် ထူးလွေ့သော ဇာတိများနှင့် မိန်းမသုံး စကား။

ဝေခြမ်း - ကြိ / ဝေချန်း / အဖို့ အစုကို ပိုင်းခြားပေးသည်။

ဝေခွဲ - ကြိ / ဝေခွဲ / ခါ ဝေခြမ်း - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။ ။ မှားမှန် အကြောင်း စသည်ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်။ “အသွင် ပြောင်းလာသော အရွက်လော၊ သို့တည်းမဟုတ် အကိုင်း လောဟု ဝေခွဲ၍မရနိုင်အောင်။” ရုက္ခမုတ်။ ၃၇။

ဝေငွေ - ကြိ / ဝေငွေ / အဖို့ အစုကို အပျံ့အနံ့ ခွဲပေးသည်။ “တနေ့အတွက် အချိန်ကို ဘာသာရပ်များအတွက် နှစ်သက် သလို အသုံးပြုနိုင်သည်။” သုဇယ။ ၂၄၇။

ဝေစား - ကြိ / ဝေစား / အဖို့ အစုကို ခွဲ၍ သုံးဆောင်သည်။ “တအုတ်တွား သားချင်းများနှင့် ဝေစားကြခြင်း။” အဿူ။ ၅၇။

ဝေစားမျှစား - န / ဝေစားမျှစား / ရသမျှကို ခွဲဝေယူခြင်း။ “တချို့ကလဲအတ္တပရိတ်နှစ်ပါးလိုဝေစားမျှစားပိတ်တားတဲ့ လူမျိုးများလည်း ခွဲကောင်းရှိပေလိမ့်မည်။” မဇ္ဈိမိ ပ။ ၄၂။

ဝေစု - န / ဝေစု / ခါ အချို့ကျရရှိသည့် အဖို့ အစု။ ။ အချို့ကျ ထည့်ဝင်ရသည့် အဖို့ အစု။

ဝေစာ - နဝိ / ဝေစာ / မြိုင်ဆိုင်သော။ “ပိတောက်ပင်တို့ ကား သိုက်မြိုက် ဝေစာ၍ နေချေပြီ။” ဇွယ်ကျမ်း၊ ၆။ ၁၁၇။

ဝေခနာ - န / ဝေခနာ / ခါ မသားဟာ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ခံစားမှု။ “မည်သူမျှ ဝေခနာမခံစားလို့ကြချေ။” ။ ခံစားမှု။ “ဝေခနာ သည်ကား အကျဉ်းအားဖြင့် ကောင်းသောရသ၊ မကောင်း သောရသကို ခံစားစေခွင့်ခြင်းတည်း။” ဗုဒ္ဓသင်။ ၉၄။ [ပါ]

ဝေခနာကွနာ - န / ဝေခနာကွနာ / သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခံစားမှုအစု။ ခန္ဓာ - န၊ လည်း၍။ [ပါ]

ဝေနေယျ - န / ဝေနေယျ / ဆုံးမခြင်းခံယူလျက် ကျွတ်ထိုက် သော သတ္တဝါ။ [ပါ]

ဝေနေယျကြာ - န / ဝေနေယျကြာ / [ဥပစာ] မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမကယ်ချွတ်၍ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါ။ ပါရိရိုဂ်ကျက် သော သတ္တဝါ။ “ဝေနေယျကြာ၊ ဉာဏ်ရင့်မာသား၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ နေမင်းများလျှင်၊ တရားစုရင်တိ၊ ထွန်းလင်းတိသို့။” ကိုး* ၂၆၈။

ဝေပုံ - န / ဝေပုန် / ဝေပု - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဝေပုံကျ - ကြိဝိ / ဝေပုန်ကျ / ရသင့်ရထိုက်သော အဖို့ အစု အားဖြင့် ပြည့်စုံစွာ။ “ကုန်ပစ္စည်း များကို ဝေပုံကျခွဲဝေ စားသုံးကြသည်။” ခေသောက်။ ၅၉။

ဝေစန် - ကြိ / ဝေစန် / ခါ အကောင်းအဆိုးကို သုံးသပ်စိစစ် သည်။ အကောင်းအဆိုးကို ခွဲခြားညွှန်ပြပြောဆိုသည်။ ။ စိတ်ဖြာခွဲဝေသည်။ “ငါတို့ ခရီးသွားညောင်သည်ဖြစ်ပါသည်။ စားဖွယ်စားရာပါလျှင် ငါတို့ကိုလည်း ဝေစန် ပါဟုဆို၏။” မဟာဝင်။ ၁၅၂။

ဝေစန်ချက် - န / ဝေစန်ချက် / ဝေစန်သုံးသပ်တင်ပြချက်။

ဝေစန်တိကျ - ကြိ / ဝေစန်တိကျ / ခါ ဝေစန်သည်။ “ထိုအခြင်း အရာတို့ကို မောင်ပန်းစစ်အပြင်နှင့် ဝေစန်တိကျပြုရမည် ဆိုသော်။” ယမုနိ။ ၁၇၀။ ။ ဖန်ခန့်ခွဲသည်။ “ပင်မိသည့် နောက်တွင် အကိုကြီးက အိမ်မှကိစ္စများကို ဝေစန်တိကျပြု သည်။” ။ ခွဲဝေပေးသည်။ “ဌားဌားပါးပါးရထားတဲ့ ဒီပစ္စည်း ကို ဘယ်သူတွေ့တဲ့များ ဝေစန်တိကျအုန်းမလို့လဲ။”

ဝေယျာဝဇ္ဇ - န / ဝေယျာဝတ်စာ / ခါ ရိုသေထိုက်သူတို့၏ အမှု ကြီးငယ်ကို စံသင့်ရွက်ခြင်း။ ။ အမျိုးအမည် သီးခြား မဖော်ပြနိုင်သော အသေးအမွှေးလုပ်ငန်း၊ ဇာတ်ရလုပ်ငန်း။ “ကျွန်တော်သည် သူ့အား အကူအညီပေးရင်း ထမင်းပွဲ ပြုခြင်း၊ ပန်းကန်သိမ်းခြင်း အစရှိသည့် ဝေယျာဝဇ္ဇကိစ္စ များကို လုပ်ကိုင်နေရပါသည်။” ဆန်း။ ၁၃၂။ [ပါ]

ဝေလာဝေး - ကြိ / ဝေလာဝေး / အခွင့်အလမ်း အလွန်ကွာ လှမ်းသည်။ ဖြစ်ခံရမိသည်။ “အကောင်အထည်အမြစ် ရှုပ်လုံး ပေါ်နိုင်ရန် ဝေလာဝေးလျက်ပင် ရှိပေသေး၏။” ဝိနာ။ ၂၄၆။

ဝေလီဝေလင်း - န / ဝေလီဝေလင်း / နံနက်ရောင်နီပျိုးချိန်။

ဝေဝေ - န / ဝေဝေ / ကောင်းလှယ်။ စကားပရိယာယ်။ [ပါ]

ဝေဝေညက် - န / ဝေဝေညက် / လှည့်စားတတ်သော ဉာဏ်။ [ပါ]

ဝေသာလီချိုင်း - န / ဝေသာလီချိုင်း / အမွှေးအတောင် လှပ သောမျိုးငါးတမျိုး။ “ဝေသာလီချိုင်းကလေး တကောင်မှာမူ စပါးပင်များခြားသို့ ထိုးသုတ်ကာ ပျံတက်သွား၏။” သွေး၊ ၁၉၂။ ၂၃၂။

ဝေသန္တရာ - န / ဝေသန္တရာ / ခါ ဇာတ်ကြီး ဆယ်စောင် အနက် ဝေသန္တရာ ဇာတ်တော်လာ အပေးအကမ်း ရက်ဆရာ သော ဘုရားအလောင်း။ ။ [ဥပစာ] အပေး အကမ်း ရက်ဆရာ။

ဝေဟင် - န / ဝေဟင် / ကောင်းကင်။ “ရန်ကုန်သို့ ဝေဟင် ခရီးမှ လေယာဉ်စီးကာ။” မြည်ရုပ်။ ၂၆။ [ပါ]

ဓဝ

ဓဝ - ကြိ / ဓဝ / ခါ ပျံ့နှံ့ရစ်လည်သည်။ ။ အဆီ၊ အရောင် စသည်ပျံ့သည်။ “ဆီဓဝနေသော ဟင်း။”

ဓဝလည်ချောင့်ပတ် - ကြိဝိ / ဓဝလယ်ကျောင့်ပတ် / ဓဝလယ် ကျောင့်ပတ် / ကွေ့ပတ်တိမ်းချောင့်လျက်။ “လေ၏အပေးကို ကျွန်တော်က ဓဝလည်ချောင့်ပတ်လုပ်ပြီး ပြေလိုက်ရတယ်။” တံစာ။

ဓဝလည်လည် - ကြိဝိ / ဓဝလယ်လယ် / ခါ လိုရင်းသို့ မရောက်ပဲ။ “ကတိစာချုပ်ပြုလုပ်တဲ့ မေးမြန်းချက်များကို ဓဝလည်လည် ခြေကြား၏။” မဟာဝင်။ ၁၆၃။ ။ အကြိမ်ကြိမ် ရစ်ဝေ လျက်။ “ဓဝလည်လည် သံသာထဲမှာ။” ဟိချုပ်။ ၂၇၇။

ဝေး

ဝေး - နဝိ / ဝေး / ခ၊ ကွာလွန်းသော။ “မီးနှင့်မြေတမျှ ဝေးလှသည်။” ၂၊ ရည်ကြာသော။ “သစ်တုံးမှ စိန်ဖြစ်ရန် ကာလမှာ ဝေးလှသည်။” ၃၊ ကင်းကွာသော။ “ရေဝေးကြာသို့ ညှိုးနွမ်းသည်။”

ဝေး - ကြို / ဝေး / စုပေါင်းသည်။ “မတ်ရာဝေးရာ၊ ပေါင်းစည်းပြု၍။” သံ၊ ၈၆။ (စုဝေး၊ စည်းဝေးဟု တွဲ၍သုံးလေ့ရှိသည်။)

ဝေးကွာ - နဝိ / ဝေးကွာ / ကွာဝေး - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ “ဘဝင်နှင့်ဝေးကွာ၍ ကျွန်းတပါးသို့ သွားရမည့် အရေးကြောင့် ပူဆွေးဒုက္ခ ငိုမျက်ရည် သွယ်သွယ် ကျလျက်။” ခါဌာ။ ၆၂။

ဝေးစွေခြောက်ပါး - န / ဝေးစွေချောက်ပါး / လွန်စွာကွာလွန်းသော အခြေအနေ။ ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခံ အခြေအနေ။ “မောင်လူမှာ ကား ဆင်းရဲလွန်းသောကြောင့် မီးမထွန်းနိုင်စွာချေ၊ မီးပုံးဝယ်ရန်မှာလည်း ဝေးစွေခြောက်ပါးဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။” ယဉ်ကျေးမှု၊ ၁၊ ၁။ ၁၀၆။

ဝေးလံ - နဝိ / ဝေးလန် / အလွန်ကွာလွန်းသော။ အလွန်ဝေးသော။ နီးစပ်မှုမရှိသော။ “သီလမရှိသော သူများအား ချမ်းသာသုံးတန် ဝေးလံစွာကား။” စရိယာ။ ၁၃၀။

ဝဲ

ဝဲ - န / ဝဲ / ဗယ်ဘက်။

ဝဲ - ကြို / ဝဲ / အခြားတပါးသို့ မခွာမထွက်ပဲ တနေရာတည်း၌ ရပ်လည်နေသည်။ “ပိတုန်းများသို့၊ တပါးယုံပဲ၊ တသီးသီးလျှင်။” ပြာဇ္ဇိ။ ၁၉။

- န / ဝဲ / မြစ်ချောင်း စသည်တို့တွင် တနေရာတည်း ရပ်လည်နေသော ရေရ။

- နဝိ / ဝဲ / ပြောရင်းစကားသံပီသပီ၊ အခြားအသံတခုခုဘက်သို့ တိမ်းယိမ်းသော။ “အင်းသားများ စကားပြောပုံမှာ ထားဝယ်စကားများနှင့် ဆင်တူ၏။ ဝဲလည်း ဝဲကြသည်။” ခရီးစဉ်။ ၃၁။

ဝဲ - န / ဝဲ / (ခြေကြား၊ လက်ကြား၊ တပ်ပါး စသည်တို့တွင်) အရေပြားပေါ်၌ ဖြစ်တတ်သော ယားနာတမျိုး။ (ဝဲဖို၊ ဝဲခြောက်ဟူ၍ ရှိသည်။) “နုရာဇဲစွဲ၊ လဲရာသူခိုးတောင်း။” ပုံ။

ဝဲကတော့ - န / ဝဲကတော့ / ကတော့သက္ကာန် အထက်ကျယ်၍ အတွင်းဘက်သို့ နိမ့်နိုင်ရပ်လည်သော ရေဝဲတမျိုး။ “အောက်မှလျှိုက်၍တက်သော ရေ၊ လက်ဝဲ လက်ျာ စီးသော ရေ၊ ဤသုံးဦးဆိုဝိမိမှ ဝဲကတော့ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။” စွယ်၊ ၇။ ၄၇၆။

ဝဲကျော် - န / ဝဲကျော် / ကာလလွင့်စွာ ဝဲနာပေါက်နေသူ။ ဝဲနာသည်တန်စွာ စွဲကပ်ခံရသူ။

ဝဲစား - ကြို / ဝဲစား / (တိရစ္ဆာန်၌) ဝဲနာ စွဲကပ်သည်။ ရေဝဲ သစ် စသည်ကြောင့် အရေပြား ပွန်းပဲ့ထွက်သည်။

ဝဲရပ် - ကြို / ဝဲရပ် / လေဖြင့်စုပ်ယူသကဲ့သို့၊ ဝဲအတွင်းမှ ဆွဲငင်သည်။

ဝဲနာ - န / ဝဲနာ / ဝဲ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဝဲမြန် - န / ဝဲမြန် / အထက်သို့ မှတ်သော ရေဝဲ။

ဝဲမှတ် - ကြို / ဝဲမှတ် / လေဖြင့်မှတ်သကဲ့သို့ အရှိန်ဖြင့် ရေမျက်နှာပြင်ထက်သို့ ဝဲအတွင်းမှ ထွန်းထုတ်သည်။

ဝဲခိုက်ဝဲသွင်း - န / ဝဲခိုက်ဝဲသွင်း / သုံးလုံးတပါး တားလျက် ထပ်မံနှင့်တပါး ကာရန်ထိပ်ချင်းတိုက်၍ စပ်သော ကမ္ဘာတမျိုး။ (သုတရား၊ ဉာဏတိုး၊ ကျိုးမြင်စွာ၊ ချမ်းသာ၏။ စသည်ဖြင့် စပ်ဆိုသည်။)

ဝဲလင်း - န / ဝဲလင်း / ရွှေအိမ်ကြီးများတွင် အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ၌ အမိုးချလျက် အကားမဲ့ဆောက်လုပ်သော အဆောင်။

ဝေါ

ဝေါ - န / ဝေါ / ဘုရင်၊ အိမ်ရှေ့ မင်းနှင့် ဘုရင့်အသနားတော် မြတ်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ စီးနင်းရသော လူတမ်းသည့် ယာဉ်တမျိုး။

ဝေါ - န / ဝေါ / ခ၊ သုံးပုံဖိုက်ရာတွင် မြန်မာဖဲ ၁၄ ပြား ရှိသည့်အနက် တချပ်လျှင် ထောင်တန်း ၄ ပွင့်ပါသော ဖဲချပ်တမျိုး၏အမည်။ သုံးပုံ - န၊ လည်း၍။ ၂၊ ကက်ဆွဲရာတွင် ဖဲအမျိုးအစားအားဖြင့် ၁၁ မျိုး ရှိသည့်အနက် တချပ်လျှင် အနီတပွင့်အနက် ၃ ပွင့်ပါသော ကက်တမျိုး၏အမည်။

ဝေါကနဲ - ကြိဝိ / ဝေါကနဲ / ရုတ်တရက်တဟုန်တည်း မြည်ဟီးလျက်။ “ချောင်းရေသည် တောင်ကျချောင်းပီပီ ဝေါကနဲ ထိုး၍ထိုး၍ ကျဆင်းလာတတ်သည်။” ရှု၊ ၈၊ ၉၃။ ၂၆၆။

ဝေါဟာရ - န / ဝေါဟာရ / အခေါ်အဝေါ်။ အနက်တစ်တရာကို ရည်၍ လူတို့ သုံးနှုန်းပြောဆိုသော စကားလုံး။ “ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများကို သိရှိတို့လိုပေသည်။” ဝမ်းလက်စွဲ။ ၂။ [ပါ]

ဝေါဟာရဗေဒ - န / ဝေါဟာရဗေဒ / ဝေါဟာရ ဆိုင်ရာ ပညာရပ်။ [ပါ]

ဝေါဟာရမာသ - န / ဝေါဟာရမာသ / [ပြက္ခဒိန်] ၂၉ ရက်လျှင် တလနှင့် ရက် ၃၀ လျှင် တလအားဖြင့် တပြန်စီသတ်မှတ်ရေတွက်သော လ။ [ပါ]

ဝံ

ဝံ - န / ဝန် / ဝံကံဝံ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဝံပုလွေ - န / ဝန်ပလွေ / မီးခိုးရောင် သို့မဟုတ် မဲညိုသော

အရောင်၊ ချွန်သောနှုတ်သီး၊ ထောင်သောနားရွက်၊ အမွှေး
ထူကာ ရှည်လျားသောအမြီး၊ ရှည်လျားသော ခြေထောက်
ရှိပြီး အာရှသို့ရောက်၊ မြောက်အမေရိကတို့တွင် တွေ့ရှိရသည့်
သားစားနို့ထိုက် ခွေးတမျိုး။

ဝံပုလွေ

- ဝံပိုက် - န / ဝန်ပိုက် / ကြောင်ဝံပိုက် - န၊ နှင့် အတူတူ။
- ဝံပိုင် - န / ဝန်ပိုင် / ကြောင်ဝံပိုင် - န၊ နှင့် အတူတူ။
- ဝံပြောင် - န / ဝန်ပြောင် / နွေရွက်ကြွေတောများတွင် ချောင်း
ကမ်းပါး၌ ပေါက်ရောက်တတ်ပြီး ညဉ့်မှအကျောသောအသား
ရှိ၍ ရွက်တိုင်း လှည်းသန်၊ လက်ကိုင်ရိုး၊ ထင်း၊ မီးသွေး၊ အိမ်
တိုင်း၊ ထုပ်၊ လျောက်၊ မိုင်း စသည်တို့ အတွက် အသုံးဝင်သည့်
ပြင် အခေါက်ကိုလည်း ပြုတ်၍ ဝန်ရည်ဆီရန် အသုံးပြုနိုင်
သော ပင်လွတ်တမျိုး။ မခမပတ်တမျိုး။
- ဝံသားနု - န / ဝန်သားနု / ခ၊ မိမိမျိုးနွယ်(နိုင်ငံ)၏ အကျိုးစီး
ပွားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း။ ၂။ မျိုးချစ်စိတ်ရှိသူ။
ခင်ပွားသိတဲ့အတိုင်း အဘိုးကြီးက ရွှေဝံသားနုကြီးဆိုတော့
မိလွတ်လပ်ရေးအကြောင်း တယ်ပြောတာကိုးဗျ။ လယ်မြေ။
၁၉။ [၁]
- ကြ / ဝန်သားနု / မိမိအမျိုးအဆွေတို့၏အကျိုးကို
ထောက်ထား၍ပြုမူသည်။ “ဒီလူက အင်မတန်ဝံသားနုတဲ့
လူဗျ။”
- ဝံသားနုရက်စိတ် - န / ဝန်သားနုရက်စိတ် / မိမိမျိုးနွယ်(နိုင်ငံ)၏
အကျိုးစီးပွားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း။ မျိုးချစ်စိတ်
ရှိခြင်း။ [၁]

ဝံ

- ဝံ - ကြ / ဝံ / မတွန့်မဆုတ်၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်လုပ်နိုင်စွမ်း
သည်။ ရဲရင့်သည်။ “ငါ့ရိုလျက်ကို အဘယ်သူ ဝံအံ့မည်
နည်း။” မှန်၊ ပ။ ၂၇၀။
- စည်း / ဝံ / ရဲရင့်စွာပြုလုပ်နိုင်ကြောင်းကို ဖော်ပြရန်
ကြိယာတွင်စပ်၍သုံးသော စကားလုံး။ “သုသည် ကျားရှိရာ
တောသို့ သွားဝံသည်။” ကျောင်းဒါ။ ၁၂၆။
- ဝံစား - ကြ / ဝံစား / လွန်စွာရဲရင့်သည်။ “အရှင်ဘုရားကို
ဝံစားရောင့်တက်၍။” ဥပမာ၊ ပ။ ၇၂။

ဝိုး

- ဝိုးတဝါး - ကြိဝီ / ဝိုးတဝါး / အာဖုံတွင် ထင်ရှား ရေထဲခြင်း
မရှိပဲ၊ မှန်မှန်မှားမှား၊ မပြတ်မသား၊ မသေမချာ။ မကွဲ
မပြား။ “သူကလေးရဲ့ အချစ်ဟာ စင်စစ်တော့ မတင်မရှား
ဝိုးတဝါးဘဲ ခိုပါသေးတယ်။” သလား၊ ၄၆။
- ဝိုးတိုးဝါးတား - ကြိဝီ / ဝိုးတိုးဝါးတိုး / ဝိုးတဝါး - ကြိဝီ၊ နှင့်
အတူတူ။ “ဒီလူ စိတ်ထဲမှာလဲ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့ ဝိုးတိုး
ဝါးတား ဖြစ်နေတာ။” နှစ်နှစ်၊ ၇၇။

ဝက်

- ဝက် - ကြ / ဝက် / မြင်း - ကြိ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။
- ဝက်' - န / ဝက် / ဆူပြီးသောခန္ဓာကိုယ်၊ ထူသောအခေါက်ရှိ၍
နှုတ်သီးဖျားတွင် နှာခေါင်းပေါက်ရှိသည့် တိသောအမြီးနှင့်
ခြေတွင် ခွာပါရှိသည့် ခြေလေးချောင်း နို့တိုက်သတ္တဝါ
တမျိုး။
- ဝက်က - န / ဝက်က / ထိပ်ဖျားပိုင်းတွင် စုစည်းကာ ခြေပိုင်း
တိုက်ကလျက် ထောင်ထားရသော သိုးချောင်းထောက်။
“လောက၌ သေနတ်သိုးလက်ကို ဝက်ကဆင်၍ ထားရာ။”
ဝိယပ်၊ ၄၁။
- ဝက်ခေါက် - န / ဝက်ခေါက် / မြန်မာ့ရေးကစားနည်း တမျိုး။
“တန်းကစားခြင်း၊ ဝက်ခေါက်ကစားခြင်း၊ အိမ်ကျင်ကစား
ခြင်း...ဟူ၍ ကစားခြင်း တသွယ်ကိုးပဲ။” ကဝိဒီ၊ ၂၀၉။
- ဝက်ခေါက်' - န / ဝက်ခေါက် / ပင်စောက် တောသစ်ပင်ကြီး
တမျိုး။ “ကြည့်ကြပြုလောက်အောင်တော၊ လဲလောဝက်ခေါက်၊
ချောက်နှင့် ပိတ်ချင်း။” သို့၊ ၁၉။
- ဝက်ခေါင်းထိုး - ကြိဝီ / ဝက်ခေါင်းထိုး / ရွှေ တူရုကို တည့်တည့်
ဦးတည်လျက်၊ တဟုန်ထိုး။ “ဘုရင့်နေဝင်၏လှေတပ်သည်
ရွှေ ကဆိပ်ကြိုကာ ဝက်ခေါင်းထိုး ဝင်တိုက် လေသည်။”
သို့၊ ၁၉။
- ဝက်ချွေးပနဲ - န / ဝက်ချွေးပနဲ / ခ၊ ရွှေတံတိုင်းပင် - န၊ နှင့်
အတူတူ။ ၂။ အဖျားချွန်၍ ခွေးသွားစိပ်ပုံ အတွန့်ပါသော
အရွက်ရှိ၍ ညဘတ်အရင်းမှ အပွင့်ဝါများ တပွင့်နှစ်ပွင့်စီ
ပွင့်တတ်သော၊ အမိုးအခက်ကို တမြက်စည်း ပြုလုပ်ရသည့်
အပင်ငယ်တမျိုး။
- ဝက်ခြံ - န / ဝက်ချွန် / ခ၊ လဲလောက်ကာရံထားသည့် ဝက်
လှောင်ဝင်း။ “နေထွက်ရာသို့ မျက်နှာမူ၍ ဝက်ခြံကိုဆောက်
လုပ်သင့်ပေသည်။” ဓမ္မ၊ ၂၀။ ၂။ တရားရုံးတွင် ကာရံ
ထားသော အစစ်အဆေးဆရာနေရာ။ “ဝက်ခြံမှန်၍ အတင်း
ထွက်ရာပုလိပ်များလည်း ၎င်း၏နောက်သို့ လိုက်ကြပါသည်။”
စစ်ရေး၊ ၁၆၁။ ၃။ ကုန်ကြမ်းတင်ရန်နှင့် ခရီးကြမ်းတွင်
သုံးရန် လှည်းတမျိုး။ (ဝမ်းခြမ်း၊ လှည်းကြမ်းဟုလည်း ခေါ်

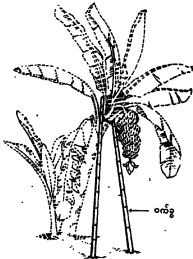
သည်။ “တဖန်ဝမ်းခြမ်း(ဝါ)ဝက်မြို့(ဝါ) လှည်းကြမ်းကား ကုန်ကြမ်း၊ ခရီးကြမ်းတင်ရန်၊ စီးရန် ပြစ်ပါသည်။” မြဝတီ၊ ၂၊ ၉။ ၁၀၈။

ဝက်မြို့ - န / ဝက်ချန် / မျက်နှာ အရေပြားပေါ်၌ ပေါက်သည့် လုံးဝန်းသောငယ်သော အနားဖူး၊ ဝက်ခြင်။

ဝက်ခြင် - န / ဝက်ချန်ဝန်း / အသားထဲတွင် မြို့လျက် အသားအုံ့ရောင်ကြစေသော ဝက်မြို့နာ။

ဝက်ခြင် - န / ဝက်ချင် / ဝက်မြို့ - န၊ နှင့် အတူတူ။ “မျက်နှာ ပြင်ဝယ်၊ ဝက်ခြင်ညှင်းစွဲ။” ကိုး* ၁၁၄။

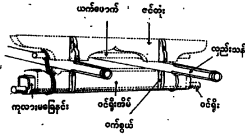
ဝက်ရွှေ - န / ဝက်ရွှေ / တိုင်ထူထူ ထောက်ရာတွင် အသုံးပြုသော ထပ်တွင် ကြိုးဆွဲထားသည့် ဝါး သို့မဟုတ် သစ်ချောင်း နှစ်ချောင်း။

ဝက်စာဥကြော် - န / ဝက်စအုရော် / ဝက်သားတုံးများကို ဂျုံ၊ ကော်မှုန့်နှင့် ဘဉ္ဇ ရောစပ်ထားသည့် အရည်၌ နှစ်၍ ဘိနှင့် ကြော်ထားသော စားစရာတမျိုး။

ဝက်စားကျင်း - န / ဝက်ရျင်း / ဝက်စာထည့်သော သစ်သား ခွက်ရည်။

ဝက်စွယ် - န / ဝက်စွယ် / ၁၊ တောဝက်၏အစွယ်။ ၂၊ နွား လှည်းတွင်အသုံးပြုသည့် ဝင်မှို၊ ဇင်တုံးနှင့် လှည်းသန်တို့ကို မြဲမြံစေရန် လှည်းသန်၌အံကျမောက်လျှိုထားသော သပ်။

ဝက်စွယ်ကင်းပိတ် - န / ဝက် စွယ် ကင်း ပိတ် / ဝက် စွယ် နား ပင်း ပိတ် - န၊ ၅။

ဝက်စွယ်နားပင်းပိတ် - န / ဝက်စွယ်နားပင်းပိတ် / အ ခေါင်း မ ရှိ သော တောဝက်စွယ်။ ဝက်စွယ်ကင်းပိတ်။ (ကာယသိဒ္ဓိ ပြီး သည့်ဟု ယူဆကြသည်။)

ဝက်တုပ်တုပ် - ကြံ / ဝက်တုတ်တုတ် / ခြေနှစ်ဘက် လက်နှစ် ဘက်ကို ပူး၍ဖြစ်စေ၊ ခြေလေးချောင်းလုံး ပူး၍ဖြစ်စေ ကြိုး ဖြင့် ပူးတွဲချည်နှောင်သည်။ (တနေရာမှ တနေရာသို့ ဝက်ကို ရွှေ့ ပြောင်းရာ၌ ခြေ ၄ ချောင်းကို ပူးတွဲချည်နှောင်ပြီး တုတ် ဖြင့်လျှို၍ ထမ်းကြသည်။)

ဝက်ထိုးသမား - န / ဝက်ထိုးသမား / ဝက်သတ်သူ။

ဝက်နား - န / ဝက်နား / ဝက်နားရွက်နှင့်တူသော ရှုပ်ကောင် တမျိုး။

ဝက်ပေါင်ခြောက် - န / ဝက်ပေါင်ကျောက် / တာရှည်ခံရန်အားဖြင့် စိမ့်၍ ခြောက်အောင် ဖြုတ်လှထားသော ဝက်၏ပေါင်သား။

ဝက်မလွတ် - န / ဝက် မ လွတ် / ဝက်၏ အရပ်နှင့်ပင် မလွတ် လောက်အောင် ပင်စည်ပျုပ်သည့် ငှက်ပျော့၊ အုန်း၊ ပြောင်း စသော အပင်။

ဝက်မြေဓာဥ - န / ဝက်မျှောဓာဥ / မိုးဦးကျ ကဆုန်၊ နယုန်လ လောက်တွင် လယ်ယာထဲ၌ ပေါက်လေ့ရှိသော မြက်ပင် တမျိုးမှ ရရှိသည့် သားရေစာအဖြစ် ပြုတ်၍ စားရသော အပေါ်ခွံ၌ အမွှေးအမျှင်များ ပါရှိသည့် ဥတမျိုး။ (ပြား၍ နီကြင်ကြင်ညိုသော၊ အရသာစေးသည့် ကျဉ်း နှင့် လုံး၍ အရောင်နက်သော၊ အရသာ တောက်ဆတ်၍ အရည်ရွှမ်း သည့် နွားဥဟူ၍ ကွဲပြားသည်။)

ဝက်မုင်တီး - န / ဝက်မုင်တီး / ၁၊ ဝက်မွှေးဖြင့် ပြုလုပ်သော ခြံ၊ စရာ ကိရိယာ။ ၂၊ ဝက်မွှေးကဲ့သို့ သန်စွမ်းသည့် အမျှင် တမျိုးဖြင့် ပြုလုပ်သော ခြံစရာ ကိရိယာ။

ဝက်မွှေး - န / ဝက်မွှေး / တခါတခါတွင် ဝက်ကဲ့သို့ မြည်ကာ ပါးစပ်မှအမြွှပ်ထွက်လျက် တက်တတ်သော ရောဂါ။

ဝက်ရွှေမြို့ - ကြံ / ဝက်ယူးပျန် / ဝက်ရွှေရောဂါအသည့်။
- န / ဝက်ယူးပျန် / ဝက်ရွှေ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဝက်ဝံ - န / ဝက်ဝံ / ဝက်ဝံန့် / ကြီးထွား တောင်တင်းသော ကိုယ်ခန္ဓာ၊ ရွှည်လျားထူထဲသော အမွေး၊ သေးငယ်သောမျက်လုံး၊ ချွန်ထက် သန်မာသော ခြေသည်ရှိသည့် ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါ တမျိုး။

ဝက်ဝံ

ဝက်ဝက်ကွဲ - ကြိ / ဝက်ဝက်ကွဲ / အလွန်များပြားသည်။ “လာ ရောက်အားပေးကြသော ပရိသတ်တို့မှာ ဝက်ဝက်ကွဲသွားလေ၏။”

- ကြိဝိ / ဝက်ဝက်ကွဲ / လွန်ကဲစွာ။ “မြင်သူတကာတွေ ပက်လက်လဲပြီး ဝက်ဝက်ကွဲအောင် လှည့်ကျော့တဲ့ လူချောကလေး အစစ်ပါပေတဲ့။” တင်မြ၊ ၅။ ၁၉၆။

ဝက်သိုးထိုး - ကြိ / ဝက်သိုးထိုး / အစနစ်ချက်ထပ်လျက် တဘက်မှ ချုပ်ခိုးမပြင်သာအောင် အပ်မြင်ချုပ်သည်။

ဝက်သက် - န / ဝက်သက် / အတွင်း ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ နှာရည်ယိုခြင်း၊ ကိုယ်ပွခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ အန်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်၍ ထိုနောက် မိတ်ကဲ့သို့ အပူများ ထွက်ပေါ်လျက် နောက်ပိုင်းတွင် အပူများပျောက်ပြီး အရေပြားကွာသော၊ အများအားဖြင့် ကလေးများတွင် ဖြစ်တတ်သော ရောဂါတမျိုး။ (ဝက်သက်ငယ်၊ ဝက်သက်ကြီး၊ ဝက်သက်လတ်၊ သွေးဝက်သက်ဟူ၍ ၄ မျိုးရှိသည်။)

ဝက်သစ်ချ - န / ဝက်သစ်ချ / အိမ်ထောင်မရှိဘောက ပြုလုပ်ရန် အသုံးဝင်သည့် မာကျောသော အသားရှိ၍ အစေ့မာ အသီးရှိသည့် အပင်တမျိုး။ (ဥရောပ၊ အာရှ၊ မြောက်အမေရိက၊ အာဖရိကမြောက်ပိုင်း၊ သမပိုင်းဒေသများတွင် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသည်။)

ဝက်အူ - န / ဝက်အူ / ၁။ မြောင်း သို့ မဟုတ် လှည့်ရန် အချိန်ပါသော ခေါင်း နှင့် အဖျားသို့ ရစ်၍ချွန်သွားသော အူတံသို့ မဟုတ် တမြောင့်တည်း အရစ်ပါသော အူတံပါရှိသည့်၊ သစ်သား၊ သတ္တု စသည်တို့ ထဲသို့ လှည့်ရစ် စိုက်သွင်းရသော သတ္တုချောင်း။ ၂။ မြောင်း သို့ မဟုတ် ထိပ်ဖျားပါရှိသော ခေါင်းနှင့် အရစ်ပါသော အူတံတဘက်ဖျားတွင် လှည့်ကျပ်၍ ပိတ်ရသော အပိတ် သို့ မဟုတ် နားစွင့်ပါရှိသော သတ္တုချောင်း။ မူလီ။

ဝက်အူချောင်း - န / ဝက် အူ ချောင်း / ဝက် သား သို့ မဟုတ် အသားတမျိုးမျိုးကို စဉ်း၍ တာရှည်ခံရန် ပြုပြင်ပြီး ဆိတ်အူသို့ မဟုတ် ဝက်အူအတွင်းသို့ တင်းကျပ်အောင် ခြွဉ်သွင်းပြီး နေလှန်းထားသော စားစရာတမျိုး။ (နေပလွန်းပဲ အရည်နှင့်

ပြုတ်၍ စည်သွတ်ထားသော ဝက်အူချောင်းလည်း ရှိသည်။) ဝက်အူစုပ် - ကြိ / ဝက်အူစုပ် / ဝက် အူ ကို အများအားဖြင့် လက်ယာရစ်လှည့်ကာ တင်းကျပ်စွာမြှုပ်အောင် ပြုလုပ်သည်။

ဝက်အူရစ် - န / ဝက်အူရစ် / ၁။ ဝက်အူကိုယ်ထည်ကို ခေါင်းအနီးမှ အဖျားတိုင် ရေပတ် မြောင်းထိုးထားသည့် အရေအကြောင်း။ ၂။ လုံးချောမြန်စွာ အပြင်ဘက်တွင်ဖြစ်စေ၊ အတွင်းဘက်တွင်ဖြစ်စေ မြန်ချင်းလှည့်ဆက်၍ မြောင်းထိုးထားသော အကြောင်း။

ဝက်အူထည် - န / ဝက်အူထည် / ဝက်အူ ခေါင်း ထိပ်ရှိ မြောင်းကို ဖိ၍ ရစ်လှည့်ပေးရသော အမိုးတပ် သတ္တုကိရိယာတမျိုး။ ကျောက်လှည့်။

ဝိုက်

ဝိုက် - ကြိ / ဝိုက် / ၁။ ရစ်ခွေပတ်သည်။ ဝိုင်းရံသည်။ “ဟိမ္မာ ဝက်ကြီးမျှ၊ ခွေးတွေဝိုက်ထားပြီ၊ လာကြပါ။” တင်းစာ။ ၂။ ကွေးအောင်ဟိုက်အောင် ပြုသည်။ “နံဘေးတွင် ဝိုက်၍ လုံးထားသော နေရာ။” က၊ ၁၂၇။

- န / ဝိုက် / မြင်းလုံးခတ်ရာတွင် ကျလာသော မြင်းလုံးကို ခြေတဘက်ဖြင့် ကျော်ကာ ကျန်ခြေတဘက်ဖြင့် ခတ်နည်း။

ဝိုက် - န / ဝိုက် / ကိုးမီးစာစားရာတွင် တစ်ဖဲ သုံးချပ်သို့ မဟုတ် ကုလားဖဲ သုံးချပ်ရခြင်း၊ အန်စာကစားနည်း၌ အပွင့်တူ သုံးချပ်ရခြင်း။ ဂျောက်ဂျက်ကစားနည်း၌ အကောင်တူ သုံးမျိုး ရခြင်း။

ဝိုက်ချ - န / ဝိုက်ချ / မြန်မာအက္ခရာ အရေးအသားတွင် အာသရ အတွက် သင်္ကေတရေးရာ၌ အသုံးပြုရသည့် ရေးချတမျိုး။ (ခ၊ ဂ၊ င၊ ခ၊ ဝ၊ ဍ အက္ခရာတို့ မှတ်ပါး ကျန်အက္ခရာတို့ ၌ သုံးသည်။) မောက်ချ - န၊ နှင့် နှိုင်းလျှင်။

ဝက်

ဝက် - န / ဝက် / (က မှ မ အထိ) ငါးလုံးစီ အရလိုက်တည်သော ဗျည်းစု။ (က ခ ဂ ဃ င ကို ကဝက်၊ စ ခ ဓ ဗျ ည ကို စက်၊ ဋ ဌ ဒ ဍ ဎ ကို ငွက်၊ တ ဃ ဓ ဓ ကို တဝက်၊ ပ ဖ ဗ ဎ ကို ပဝက်ဟူ၍ ခေါ်သည်။) [ပါ]

ဝက်နင်း - န / ဝက်နင်း / ကဗျာစပ်ရာတွင် ရှေ့ အခံကာ ရန်၏ အက္ခရာနှင့် အသံကို မလိုအပ်ပဲ ထပ်တပြု၍ နောက်ကာရန် ထပ်ယူကာ ရေးစပ်နည်း။ [သားစက-တောတောင်ကသ၊ မြစ်ညာက လေသွေး၊ ရန်ထံ မာလာမွေးတယ် စိတ်ပျော်ဖို့၊ လေး။ ဤတွင် “မွေး”သည် ဝက်နင်းဖြစ်၏။]

ဝတ္ထု - န / ဝက်ဝံတို့ / ကဝက်၊ စဝက်၊ ငွက်၊ တဝက်၊ ပဝက်ဟူသော ဝက်ငါးပါး၏ အဆုံးအက္ခရာဖြစ်သော င၊ ည၊ က၊ န၊ မ။ [ပါ]

ဝဋ်

ဝဋ် - ကြိ / ဝဋ် / ၁။ အပြင်မှအတွင်းသို့ ရောက်အောင်သွားသည်။
 ၂။ အသင်းအဖွဲ့၊ ဌာနစသည်၌ အဖွဲ့ သားအဖြစ် ခံယူသည်။
 ၃။ ဆုံသည်။ “ခေါင်းဝဋ်လျှင် ကိုယ်ဆုံသည်။” ပုံ။ ၄။ တစ်
 တစ်ခုသော ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသည်။ “အသက်
 ၂၀ တွင်းဝဋ်ပြီ။” ၅။ အရေအတွက်တွင် ပါသည်။ “တော်
 လေးဝဋ်သော မိန်းမများကဲ့သို့။” စာအကျ။ ပ။ ၁၃၄။
 ဝဋ်ကစွပ် - န / ဝဋ်ကစွပ် / ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိ ခရုခွံများတွင်
 ခိုဝင်ကြီးများ သွားလာနေတတ်သော ကကန်းငယ်တမျိုး။

ဝဋ်ကစွပ်

ဝဋ်ကုန် - န / ဝဋ်ကုန် / နိုင်ငံခြားမှ ပို့ဆောင်ရောက်ရှိလာသော
 ကုန်။ သွင်းကုန် - န။ လည်းခွ။
 ဝဋ်ကြေး - န / ဝဋ်ကြေး / ဝဋ်ခွင့်ရရှိရန် ပေးရသောကျသင့်ငွေ။
 (ကျောင်းဝဋ်ကြေး၊ ရံဝဋ်ကြေး၊ အသင်းဝဋ်ကြေး စသည်ဖြင့်
 သုံးနှုန်းသည်။)
 ဝဋ်ဓဋ္ဌ - န / ဝဋ်ဓဋ္ဌ / ရခွင့်တစ်ခုစာမှ ရရှိသော ငွေ။
 ဝဋ်စား - ကြိ / ဝဋ်စား / ၁။ ခိုင်လုံလာသည်။ “ဆင်ဖြူများရှင်
 မင်းတရားကြီးလည်း ရမ်းပြည်သို့ ချီတော် မူသောအခါ
 မိုးကောင်းစော်သွား ဝဋ်စားလာ၏။” ပုံတို့။ ၅၀။ ၂။ စိတ်
 စူးစိုက်သည်။ “ဝါသနာပါရာကို ဝဋ်စားအားထုတ်မှသာ တိုး
 တက်ကြီးပွားမည်။” ၃။ တခုတည်းသော အာရုံ၌ စိတ်အထပ်
 ထပ်ဖြစ်အောင် အားထုတ်သည်။ “ထိုမြတ်ချူ၏အတွင်း၌
 ဈာန်သမာပတ်ကိုဝဋ်စား၍ နေတော်မူ၏။” ဓမ္မပေ။ ပ။ ၃၁။
 ၄။ အတိတ်ဘဝ၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြနိုင်သောလူ ပြန်ဖြစ်လာ
 သည်။
 ဝဋ်စွက် - ကြိ / ဝဋ်စွက် / စွက်ဖက်သည်။ “တစ်တရာ ဝဋ်စွက်
 ပြောဆိုခြင်းမရှိပေ။” ဝနံ။ ၈၂။ “ရပ်ရွာကိစ္စတွင် မတရား
 ဝဋ်စွက်နေသည်။” အုပ်။ ၃၃။
 ဝဋ်ဆုံ - ကြိ / ဝဋ်ဆုံ / ဆက်ဆံမှုပြုပြန်သည်။ “လူကြီးလူရွယ်
 တို့နှင့် ဝဋ်ဆုံလေသည်။” လူ့ချွန်။ ပ။ ၃၉။
 ဝဋ်တော - ကြိ / ဝဋ်တော / မသက်ဆိုင်သည်ကို ဝဋ်ရောက်
 ပြောဆိုသည်။
 ဝဋ်နေ - န / ဝဋ်နေ / အကြားတနေရာ သို့မဟုတ် တနိုင်ငံမှ
 ယာယီလာရောက် မှီခိုနေထိုင်သူ။
 ဝဋ်ပေါက် - န / ဝဋ်ပေါက် / အတွင်းသို့ ဝင်ရန်အပေါက်။

ဝဋ်မိုး - န / ဝဋ်မိုး / ဘီးများ၏ ဗဟိုများကို လျှိုထားသော
 အတံ။
 ဝဋ်မိုးစွန်း - န / ဝဋ်မိုးစွန်း / ၁။ ဝဋ်မိုး၏ အစွန်းဆုံးနေရာ။
 ၂။ ကမ္ဘာမြေကြီး၏တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်ရှိ အစွန်းဆုံး
 နေရာ။ (တောင်ဝဋ်မိုးစွန်းနှင့် မြောက် ဝဋ် မိုး စွန်း ဟု ခွဲ
 ခိုသည်။)
 ဝဋ်မိုးတံ - န / ဝဋ်မိုးတံ / ဝဋ်မိုး - န။ နှင့် အတူတူ။
 ဝဋ်မိုးတန်းနိုင်ငံ - န / ဝဋ်မိုးတန်း နိုင်ငံ / ဗုဒ္ဓိယ ကမ္ဘာစစ်
 အတွင်း၌ တည်ထောင်ခဲ့သည့် လူ့မန်၊ အီတလီနှင့် ဂျပန်တို့
 ပါဝင်သည့် ဖက်ဆစ်နှင့် နာဇီနိုင်ငံများအဖွဲ့။
 ဝဋ်ရောက် - ကြိ / ဝဋ်ရောက် / ၁။ အတွင်းသို့ ဆိုက်အောင်
 အားထုတ်သည်။ ၂။ အတူပါဝင် ဆောင်ရွက်သည်။ “တဖက်
 တလမ်း ဝဋ်ရောက်ကူညီသည်ဟူ၍ ယူဆထားသည်။” မြန်
 သွေး။ ၁၆၅။
 ဝဋ်လမ်း - န / ဝဋ်လမ်း / အတွင်းဘက်သို့ သွားရလမ်း။
 ဝဋ်သဝဏ် - န / ဝဋ်သဝဏ် / ပါကြောအဆင်းရှိသော မြေမျိုးဝင်
 ကျောက်မျက်ခွံတမျိုး။ “မဿရဂလ်၊ ဝဋ်သဝဏ်၊ ပြည်တန်
 ရတနာ။” ကဝိသတ်*၄၉၆။ [၁၂]
 ဝဋ်ဆက် - န / ဝဋ်ဆက် / ရှိုက်သွင်းသောလေ။ ထွက်သက် - န။
 နှင့် နှိုင်းယှဉ်။
 ဝဋ်ဂဏ္ဍ - န / ဝဋ်ဂဏ္ဍ / ကောက်ကျစ်သော ဉာဏ်။ [၁၂]
 ဝဋ်ပါ - န / ဝဋ်ပါ / ၁။ လိုရာသုဒ္ဓသို့ အလွယ်တကူမရောက်
 နိုင်အောင် လမ်းများကို အကွေ့အကောက် များစွာဖြင့်
 ပြုလုပ်ထားသော အကွက်။ ၂။ ဝက်ပါကဲ့သို့ အကောက်
 အကွေ့ များသောနေရာ။ “လိက်ခေါင်းအတွင်း၌ ဝဋ်ပါ
 ကဲ့သို့ ကွေ့ ကောက်တွန့်လိမ့်လျက်ရှိသောလမ်းများမူကား။”
 စွယ်ကျမ်း။ ၃။ ၆၄။ [၁၂]
 ဝဋ်ရတ္တီ - န / ဝဋ်ရတ္တီ / သွယ်ဝိုက်ပြောဆို ရေးသား စပ်ဆို
 သော အလင်္ကာတမျိုး။ [၁၂]

ဝဋ်

ဝဋ် - ကြိ / ဝဋ် / ကြွားဝါသည်။ “ဂုဏ်မရှိလျက်၊ မာနတက်၊
 သူ့ထက်ကြွား၍ မဝဋ်နှင့်။” ဟံချုပ်။ ၄၇၇။
 ဝဋ် - ကြိ / ဝဋ် / (ချည်) ဝဋ်သည်။
 ဝဋ် - ကြိ / ဝဋ် / ၁။ ကိုင်မြှောက်လှုပ်ယမ်းသည်။ “အမျက်ထွက်
 လာသည်နှင့် ခားကိုင်ဝဋ်။” ထီး၊ ၁။ ၁၈၀။ ၂။ လူးလွန်
 လှုပ်ရှားသည်။ “ဗိုဗမာခေါင်းလဲကြီးကလည်း ဟောရီး၏
 စပါးပုံပေါ်တွင် တဖြူဖြူနှင့် ဝဋ်၍နေလေသည်။” ငဘ။
 ၅၁။
 ဝဋ်ကြွား - ကြိ / ဝဋ်ကြွား / ကြွားဝဋ် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
 ဝဋ်ဝါ - ကြိ / ဝဋ်ဝါ / ကြွားဝဋ် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဝင်း

ဝင်း - န / ဝင်း / ဝိုင်းခြား သတ်မှတ် ကာရံထားသော နေရာ။
 “ဝင်းကြီးကိုလည်း အုတ်တံတိုင်းဖြင့် ခတ်ထား၏။” သမိုင်း၊
 ပ။ ၆၈။

ဝင်း - နဝိ / ဝင်း / အရောင်ထွန်းတောက်သော။

ဝင်းမြ - န / ဝင်းချန် / ဝင်းကို ပတ်ဆီးကန့်ထားသော အကာ
 အရံ။ အိမ်ခေါင်မိုးများကိုဖျက်၍ အသစ်မိုးခြင်း၊ ဝင်းမြများ
 အသစ် ပြန်လည်ခတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကြသည်။”
 ကယား။ ၈၄။

ဝင်းတံခါး - န / ဝင်းခါး / ဝင်းမြို့ တပ်ဆင်ထားသော တံခါး။

ဝင်းတစ်ရံ - န / ဝင်းအယန် / ဝင်းမြစ်နံရံ။ “ဝင်းတစ်ရံပေါ် ကျော်
 တက်ရသည်။” အိမ်ခန်း။ ၃၇၇။

ဝင်းပေါက် - န / ဝင်းပောက် / ဝင်းမြို့ တွက်ဝင်ရန်အပေါက်။

ဝင်းပိုင် - န / ဝင်းပိုင် / လုပ်ငန်းတည်ရာ ခြေမြေတခုကို ပိုင်ဆိုင်
 သူ။ “ဝင်းပိုင်သည် အလုပ်သမားအား အချိန်မရွေး နည်း
 အမျိုးမျိုးနှင့် နှိပ်စက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။” မတ်စ်။ ၈၇။

ဝင်းပြောင် - နဝိ / ဝင်းပျောင် / ဝင်း - နဝိ။ နှင့် အတူတူ။

ဝိုင်

ဝိုင် - န / ဝိုင် / ကစော်ဖောက်ထားသော သစ်သီးရည်။ (စပျစ်
 သီး၊ ဖန်းသီး၊ ချယ်ခိုသီး၊ မက်ဖန်းသီး စသည်တို့ ဖြင့်လည်း
 ပြုလုပ်ကြသည်။) [လိပ်]

ဝိုင်ယာကြိုး - န / ဝါယာကျိုး / ဝိုင်ယာကျိုး / သံ၊ ကြေး၊ ငွေ
 စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ထားသော သတ္တုကြိုး။ [လိပ်]

ဝိုင်ယာလက် - န / ဝါယာလက် / ဝိုင်ယာလက် / ဝိုင်ယာကြိုး
 စသည် မသွယ်တန်ဆဲ လေးပြင်ကို ဖြန့်၍တည်သော လျှပ်စစ်
 လှိုင်းမှတဆင့် အဝေးတနေရာမှ တနေရာသို့ သတင်းပို့နည်း။
 ကြိုးဆက်သွယ်နည်း။ [လိပ်]

ဝိုင်ယာလက်ကား - န / ဝါယာလက်ကား / ဝိုင်ယာလက်ကား /
 ဝိုင်ယာလက် ကိရိယာပါရှိသော ရဲမော်တော်ကား။ [လိပ်]

ဝိုင်သား - န / ဝိုင်သား / ခုတ်ယ ကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မှီ ကာလက
 ထင်ရှားခဲ့သော ပိတ်ပီးတမျိုး။

ဝိုင်း

ဝိုင်း - ကြိ / ဝိုင်း / ၁။ စုပြုံသည်။ “မတားဆီးလျှင်လည်း
 သဘောနှစ်အောင် တဖြု လုံးဝိုင်းရုံတက်ကြလိမ့်မည်။” တင်း
 မိုင်း။ ၁၃၆။ ၂။ ပတ်ရံသည်။ “မြို့ ကိုရံသမျှအစိုင်းသည်။”
 - န / ဝိုင်း / ၁။ ကိစ္စတခုကို တနေရာတည်းတွင် စုပေါင်း

ဆောင်ရွက်နေသော လူစု။ (ထမင်းဝိုင်း၊ မြင်းဝိုင်း၊ ကြက်ဝိုင်း
 စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂။ တူရိယာဝိုင်း၊ တီးဝိုင်း။ ၃။ လွှတ်
 နှင့် လွှတ်တို့မှ သစ်လုပ်ထားစု။

ဝိုင်း - နဝိ / ဝိုင်း / လပြည့်သက္ကရာဇ်ရှိသော။ “မိမိ၏နေရာရှေ့မှ
 ဝိုင်းသောတွင်းကို တူး၏။” တိုးပွား။ ၃၇။

- ကြိ / ဝိုင်း / ရွေးယူရန်လိုအပ်သောအရာတို့ကိုအလယ်တွင်
 စုပုံ တက်လာစေရန် ဆန် ပဲစသည်တို့ကို စကောတွင်ထည့်၍
 ဝေဝိုက်သည်။ “ဆန်ကွဲမပါရအောင် ကောင်းစွာဝင်စိုင်း၍။”
 ကောက်။ ၁၇၁။

ဝိုင်း - န / ဝိုင်း / အိမ်ဝင်း။ “မလေးမှလည်း အိမ်ဝိုင်းလေးဝိုင်း
 ကျော်လာသည့် တိုင်အောင်။” လက်ခတ်။ ၉။

ဝိုင်းကြီးချုပ် - န / ဝိုင်းကျီးချုပ် / အဖွဲ့ ဝင်တဦး အတွက်
 ကျန်အဖွဲ့ ဝင်တို့က တာဝန်ယူရသော စုပေါင်း အာမခံစနစ်။

ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ် - န / ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ် / လက်ချင်းတံ၍ လှည့်
 ပတ်ကစားရသော ကစားနည်းတမျိုး။

- ကြိဝိ / ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ် / စက်ဝိုင်းသဖွယ်
 ပတ်ချလှည့်လျက်။ “သတို့သမီးကိုဝိုင်းကာ ဝိုင်းကျီးပတ်ပတ်
 က လေ့ရှိ၏။” တင်းစာ။

ဝိုင်းမြမ်းစက် - န / ဝိုင်းကျန်းစက် / စက်ဝိုင်း မြမ်း၏ တဝက်
 သို့ မဟုတ် စက်ဝိုင်း၏ လေးပုံတပုံ။

ဝိုင်းစကား - န / ဝိုင်းစကား / ရောနှောနေသည့် ဆန်နှင့်စပါးတို့ကို
 တသီးတခြားစီ ခွဲခြားရာ၌ အသုံးပြုရသော စကား။

ဝိုင်းစလယ် - နဝိ / ဝိုင်းစလယ် / ၁။ ဝိုင်းလှန်းသော။ “ပင်မြေ
 လည်မသွယ်၊ ဝိုင်းစလယ်အုပ်အုပ်၊ သုတ်သိုက်သိုက်ကြီး။”
 ရာမ၊ ပ။ ၁၈၄။ ၂။ တရုတ်ပတ်ပတ်လည်သော။

ဝိုင်းစက် - နဝိ / ဝိုင်းစက် / အလွန်ဝိုင်းသော။ “ရဲခေါင်က သူ၏
 ဝိုင်းစက် လှပသော လက်ရေနာလေး များဖြင့်။” လက်
 ဆောင်။ ၇။

ဝိုင်းဆရာ - န / ဝိုင်းဆယာ / ၁။ ပတ်ဝိုင်းတီးဆရာ။ ၂။ သစ်စက်
 လုပ်သားစုတွင် လွန်၍ ပတ်သက်သည်များကို တာဝန် ယူရ
 သော လုပ်သားကြီး။

ဝိုင်းတော်တီး - နဝိ / ဝိုင်းခေါ်ဒီး / ဆိုင်းဝိုင်းတွင် ထည့်သွင်း
 အသုံးပြုသော။ “မြန်မာတူရိယာများ တီးတက်လာရာတွင်
 နောက်ဆုံးတိုက်သော တူရိယာများမှာ ဆိုင်းဝိုင်းခေါ်
 ဝိုင်းတော်တီးတူရိယာများ ဖြစ်လေသည်။” ယဉ်ကျေးမှု၊
 ၁။ ၂။ ၅၃။

- န / ဝိုင်းခေါ်ဒီး / ဝိုင်းခေါင်းဆောင်။ ဆိုင်း
 ဆရာကြီး။

ဝိုင်းတော်သား - န / ဝိုင်းခေါ်သား / ၁။ တူရိယာ အဖွဲ့တွင်
 ပါဝင်တီးမှုတ်သူ။ “ဝိုင်းတော်သားများကား အတီးကိုမရပ်ရဲ
 သာမက ဘယ်သံ မြိုင်မြိုင်နှင့် ရကွင်းကြီးကိုပင် တီး၍
 ခိုက်ခတ် နေပြန်လေသေး၏။” သွေးမှတ်၊ ၁၁၇။ ၁၂၆။
 ၂။ [ဥပစာ] လုပ်ငန်းတူ တရုတ် ပါဝင်သောအသံစား။
 “နယ်ချဲ့ ဝိုင်းတော်သားဖြစ်တဲ့ အရင်းရင်း မြေရှင်တွေနဲ့ မြို့ရဲ့
 ကရက်လောင်းရုပ်ပိုင်းလို့။” လူမျိုး၊ ပ။ ၁၅၂။

ဝိုင်းပယ် - ကြံ / ဝိုင်းပယ် / အပေါင်းအသင်း မပြုပဲထားသည်။
ကြည့်သည်။ “နုနုနုလူတယောက်လိုတဲ့ ချောင်းကြွေးကြွေး
ဝိုင်းပယ်ထားသလို ဖြစ်နေရတော့တာတဲ့။” သွေး။ ၁၇၀။
၁၁၃။

ဝိုင်းဖွဲ့ - ကြံ / ဝိုင်းဖွဲ့ / မျက်နှာချင်းဆိုင် စုဝေးတည်ရှိသည်။
“ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ဝိုင်းဖွဲ့ကာ ထိုင်ကြသည်။” ပုလဲ။ ၁၇၃။

ဝိုင်းရံ - ကြံ / ဝိုင်းရံ / ပတ်လည်တွင် စုဝေးတည်ရှိသည်။
“အစောင့်စစ်သား ဝိုင်းရံစောင့်နေသည့်ကြားသို့ ကျွန်ုပ်တို့
ထောက်နေကြောင်း တွေ့ရ၏။” ပသီ။ ၅၃။

ဝိုင်းလည် - ကြံ / ဝိုင်းလည် / ခြင်းဝိုင်းတွင် ခြင်းဆတ်သူတို့ က
ခြင်းဆတ်နည်းတူမျိုးကို မြေမကျစေပဲ လူစေတတ်၍ ပြီးသည်။
၂။ တပတ်လည်သည်။

ဝိုင်းလုပ်ဝိုင်းစား - န / ဝိုင်းလုပ်ဝိုင်းစား / စုပေါင်းဆောင်ရွက်၍
ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်ကို ခွဲဝေခံစားခြင်း။

ဝိုင်းဝိုင်းလည် - နဝိ / ဝိုင်းဝိုင်းလည် / အဘက်ဘက်မှ ဖြတ်သော။
ပေါများသော။

ဝိုင်းဝန်း - ကြံ / ဝိုင်းဝန်း / ခ။ စုပေါင်း ပါဝင်သည်။ “အနော်
ရသာမင်းကြီးလက်ထက်ကစပြီး တိုင်းရှင်းသား လူမျိုးစုံက
ဝိုင်းဝန်း တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်တယ်။” ပြည်တိ။ ၅။

၂။ ဝိုင်းရံ - ကြံ။ နှင့် အတူတူ။ “ဗိုလ်ထူဖြင့် အကြီးအကျယ်
ချီတက်လာပြီး မိတ်လာနေပြည်တော်ကြီးကိုဝိုင်းဝန်းလေ၏။”
နီတိ။ ၁၃၀။

ဝိုင်းအုံ - ကြံ / ဝိုင်းအုံ / ဝိုင်းရံ - ကြံ။ နှင့် အတူတူ။ “အချိန်
အားလျော့စွာ ပြုလုပ်အပ်သော အမှက်စွဲတို့သည် လူတိုင်း
မှပင် ဝိုင်းအုံ၍ နေကြလေကုန်၏။” နိရို။ ၉၅။

ဝဂ်

ဝစ္စပေါက် - န / ဝဂ်ပေါက် / [သစ္စ] အာသရ၊ ဤသရစသော
ပကတိသံများကို ပိ၍လေးအောင် ရွတ်ဆိုစေရန် အရေးရှိ
ဖြည့်စွက်ရေးသားရသော အထက်အောက် အစက်အပေါက်
ငယ် နှစ်လုံးတစုံ(း)။ (ဝတ်စပေါက်၊ ဝတ်စပေါက်၊ ဝတ်စ
ပေါက်၊ ဝိသင်္ဃပေါက်၊ ချွေကပေါက်၊ ဝိသန္ဓနီ စသည်ဖြင့်
လည်း ခေါ်ကြသည်။)

ဝိဂ်

ဝိဇ္ဇာ - န / ဝိတ်ဇာ / [သဇ္ဈ] အားလုံး အကျုံးဝင်စေရန်
မျိုးတူစကားကို နှစ်ကြိမ်ဆိုခြင်း။ (သာဓက။ ။ လူတိုင်း
လူတိုင်း။ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း။ အရွာရွာ။) [ပါ]

ဝိဂ်

ဝိဂ် - နဝိ / ဝိတ် / အစွမ်း၊ အရည်အချင်း ထူးချွန်သော။
“တို့ဆရာ ဆရာကတော့ စာရေးမှလဲ ဝိဂ်တဲ့ကွဲ့။ အဟော
အပြောမှလဲ ဇာတ်ကွဲ့။” မောင်ပုံ၊ ဒု။ ၂၅။ [ပါ]

- န / ဝိတ် / ဝိဇ္ဇာ၏ အတိုကောက် စကား။ ဝိဇ္ဇာ - န၊
လည်း။ “ဇော်ဇော် တပည့်စိန်ကယ်တို့၊ တညီစိတ်မြန်းကြ
ဟေမော်။” ပုညတေး။ ၁၇။

ဝိဇ္ဇာ - န / ဝိတ်ဇာ / ခ။ ဉာဏ်ပညာ။ “ဝိဇ္ဇာ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ
အထူးထူး အပြားပြား သိသော ပညာဟု ဆိုလိုသည်။”
လျှောက်မြေ။ ၇၅။ ၂။ ဆည်းပူး လေ့လာအပ်သော အသိ
ပညာ။ “လူ့လောက ဖြစ်စဉ်ကို ဝိဇ္ဇာနည်းအရ လေ့လာ
နည်းဖြင့်” လူတော်။ ၂၂။ ခ။ ဆိုင်ရာအတတ်၌ ထူးချွန်သူ။
(ပန်ဟု ဝိဇ္ဇာ၊ စက်ပြင်ဝိဇ္ဇာ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ဂ၊ မန္တန်
အတတ်၊ ဆေးအတတ်၊ သံအတတ်၊ အင်းအတတ်၊ ပြဇာ၊
အတတ် စသည်တို့၌ ကျွမ်းကျင်၍ ကောင်းကင်ပျံခြင်း၊ မြေ
လျှိုးခြင်း၊ ကိုယ်ပျောက်ခြင်း စသည်တန်ခိုးအမျိုးမျိုးရရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်။ “ဆေးမျိုးတတ်ခေါင်း ဝိဇ္ဇာမောင်သည်။” အိမ်မှ။
၅၅၆။ ၅။ တက္ကသိုလ် ပညာရေးအဖွဲ့က သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်း
ထားသော အသိပညာဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်၌ လိုအပ်သော
အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ ပေးအပ်သော ဘွဲ့ အမည်တမျိုး။
“နိုင်ငံတိုင်း၌ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရသမျှားလည်း လိုအပ်ပါသည်။”
သိပ္ပံ - န၊ နှင့် နိုင်ငံယဉ်။ [ပါ]

ဝိဇ္ဇာနိရို - န / ဝိတ်ဇာ / ခ။ ဝိဇ္ဇာ - န၊ ဂ၊ နှင့်အတူတူ။ “သုဒဿန
တောင်က ဝိဇ္ဇာနိရိုတည်း ပြောသွား၍ ငါဆရာ ကြားသိရ
တယ်။” အာဘာ၊ ပ။ ၁၂၂။ ၂။ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်
သူ။ “ဦးပညာသည် ဗဟုသိပ္ပံ ဝိဇ္ဇာနိရိုဆရာကြီး ဖြစ်သည်။”
မျက်ပွင့်၊ ပ။ ၂၉၇။

- ကြံ / ဝိတ်ဇာတို့ / ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သည်။ [ပါ]

ဝိဇ္ဇာပညာ - န / ဝိတ်ဇာပျင်ညာ / တွေးရှုဆင်ခြင်ရသော အသိ
ပညာ ဘာသာရပ်။ “လူ့လောက တိုးတက်ပုံ ဥပဒေများနှင့်
စပ်ဆိုင်သော ဝိဇ္ဇာပညာရပ်၏ ကောက်နုတ် စမ်းသပ်ချက်...
များ။” ဂုဏ်ပိုင်း။ ၃၃။

ဝဋ်

ဝဋ် - န / ဝတ် / ဝဂ် / သံသရာ၌ လည်ပတ်တတ်သော သဘော။
“သံသရာဝဋ်တွင်းမှလွတ်ကင်း၍။” ဇင်း၊ ပ။ ၁၀၁။ ၂။ အခြေ
အနေ တရပ်ရပ်တွင် အပန်ဖန် ဖြစ်ခြင်း။ ပ၊ ပြုမိသော
မကောင်းမှုအကျိုးကို ခံစားရခြင်း။ [ပါ]

ဝဋ်ကောင် - န / ဝတ်ကောင် / မကောင်းကျိုးကို ခံစားရသောသူ။
“ရုက္ခမကင်းတဲ့ ဝဋ်ကောင်မတွေ ဖြစ်ပါတယ်။” ရွှေပြည်၊
ပ။ ၁၆၆။

ဝဋ်ကြီး - ကြိ / ဝတ်ကြီး / ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံစားရသည်။ “ဝိပါက
 ဝဋ်ကြီးလို့၊ အထီးမခိုင်ပူ” ထပ်။ ၆။

ဝဋ်ကျွတ် - ကြိ / ဝတ်ကျွတ် / ခ၊ ဝဋ်ဟူသမျှ မှုကင်းလွတ်သည်။
 “အောက်ကျ နောက်ကျဘဝမှ ဝဋ်ကျွတ်၍” ခိုင်ယာ။
 ၁၄၆။ ၂။ [ဥပစာ] ခံပြင်းသော ဆင်းရဲမှ လွတ်သည်။

ဝဋ်ကြေး - န / ဝတ်ကြေး / [ဥပစာ] ခံစားရန်ရှိသောမကောင်း
 ကျိုး။ “ဘယ်ဘဝက ဝဋ်ကြေးကများ မပြုမှုကို အညှိုးနဲ့
 ရန်ရှာကြပါလိမ့်” ချစ်သီး၊ ၇၃။

ဝဋ်ခံ - ကြိ / ဝတ်ခံ / မကောင်းကျိုးခံစားရသည်။ “တယောက်
 ထဲ ပျင်းစရာကြီး ဝဋ်ခံပြီးနေရသလို” အာတီ၊ တ။ ၁၇၅။

ဝဋ်ဆင်းရဲ - န / ဝတ်ဆင်းရဲ / ဝဋ်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်ခြင်း။
 “သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲတွေက လွတ်မြောက်အောင် လုပ်တဲ့
 လုပ်ငန်းတဲ ဖြစ်ရမယ်” ပြည်တီး၊ ၁၉။

ဝဋ်နာကံနာ - န / ဝတ်နာကံနာ / အနည်းနည်းကုသ၍မပျောက်
 ကင်းနိုင်သဖြင့် ဝဋ်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော ရောဂါ
 ဝဋ်နာ။ ဘုန်းတော်ကြီး တပါးဟာ ဘယ်ဝေဒနာမဆို
 ဝဋ်နာကံနာကလွဲရင် ဘုရားကုန်ကုပေးတယ်လို့ သတင်းကြား
 တာနဲ့” မှော်၊ ၄။ ၂၉၈။

ဝဋ်လိုက် - ကြိ / ဝတ်လိုက် / ခ၊ မကောင်းမှု အကျိုးဆက်က
 အခိုင်သဖွယ် နောက်မှလိုက်သည်။ “တော်တို့ တော့ ဝဋ်လိုက်
 လိမ့်အံ့မယ်” သွေး၊ ၁၂၃။ ၁၄၀။ ၂။ ဝဋ် အကျိုးဆက်ကို
 ခံစားရသည်။ တန်ပြန်ခံစားရသည်။

ဝဋ်လည် - ကြိ / ဝတ်လည် / ဝဋ်လိုက် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
 “သားသမီး မရှိသေးသောသူသည် သူတကာ၏ သားသမီး
 တို့အား ကဲ့ရဲ့ ရွတ်ချခြင်းကို မပြုရာ ဝဋ်လည်တတ်သည်။”
 သိပ္ပံမှတ်။ ၂၁။

ဝတ်

ဝဏ္ဏ - န / ဝန်နာ / အက္ခရာ။ (အ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ၊ ဥ၊ ဦ၊ ဧ၊ ဩ၊
 က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င၊ ဇ၊ ဈ၊ တ၊ ဧ၊ ဩ၊ ည၊ ဋ၊ ဌ၊ ဒု၊ ခ၊ ဏ၊ တ၊ ထ၊ ဒ၊
 ဇ၊ န၊ ပ၊ ဖ၊ ဇ၊ ဏ၊ မ၊ ယ၊ ဇ၊ လ၊ ဝ၊ သ၊ ဟ၊ ဌ၊ အ ဟူ၍ ၄၁
 လုံး ရှိသည်။) [ပါ]

ဝဏ္ဏ - / ဝန်နာ / ဝတ်ဆင်းရဲ။ “အာယု ဝဏ္ဏ သုဗလ ဟူသော
 ကောင်းကျိုးချမ်းသာမျိုး” ဘာဝနာ။ ၁၃၉။ [ပါ]

ဝဏ္ဏ - န / ဝန်နာ / ဝဏ္ဏဓာက - န၊ နှင့် အတူတူ။ “ဥဝ ရွယ်
 ကား အဆင်းကောင်းသောကြောင့် ဝဏ္ဏ” ဝေါ၊ ပ။ ၁၉၀။
 [ပါ]

ဝဏ္ဏဓာက - န / ဝန်နာဝါသက / အသက် ၂၁ နှစ်မှ ၃၀ ကွင်း
 နှုပါသော အရွယ်။ (အရွယ် ၁၀ ပါးတွင် အစွမ်းကုန် လှပ
 သော အရွယ်) [ပါ]

ဝဏ္ဏလောပနည်း - န / ဝန်နာလောပါနီး / ပုဂံ တရုတ် အစ
 သို့ မဟုတ် အလယ် သို့ မဟုတ် အများ အက္ခရာ တခုခုကို

ချေ၍ ရေးသား ပြောဆိုသောနည်း။ (သာဓက။ ။ ဟမာနကို
 ဖမာ၊ မဉ္ဇူသကကို မဉ္ဇူစသည့် ရေးနည်း။) [ပါ]

ဝတ်

ဝတ် - ကြိ / ဝတ် / ဝတ် / ကိုယ်၌ ဆင်ခြန်းသည်။ ကိုယ်ကို ရပ်ဝတ်
 လွှမ်းခြုံ ဆင်ယင်ခြင်းပြုသည်။ (နားတောင်းဝတ်၊ အင်္ကျီ
 ဝတ် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဝတ် - န / ဝတ် / ဝတ် / ခ၊ လူမှုဆက်ဆံရေးအရ အသိစိတ်ဓာတ်
 ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် တာဝန်အဖြစ် ခံယူချက်။ (တပည့်
 ဝတ်၊ မိဘဝတ်၊ လင့်ဝတ် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ။ ပြုပြု
 တာဝန်။ ဝတ္တရား။ “ရဟန်းအပေါင်းတို့ သည် ဝတ်ကိုပြုသည်
 ရှိသော်” ငါး၊ ၅။ ၁၈။

ဝတ် - န / ဝတ် / ဝတ် / သေးငယ်သော အမှုန်အဖတ်။ (ပွင့်ဝတ်၊
 ဝတ်ဆံ၊ ဝတ်မှုန်၊ ဝတ်ရင်၊ ဝတ်ရက်၊ မျက်ဝတ် စသည်ဖြင့်
 တွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။)

ဝတ်ကောင်းစားလှ - န / ဝတ်ကောင်းစေလှ / ပွဲလမ်းအခါအခွင့်
 နှင့် တင့်တယ် လိုက်လျောသော အဝတ်အစား။

ဝတ်ကျွတ်စားကျွတ် - ကြိဝိ / ဝတ်ကျွတ်၊ တန်းကျွတ် / စေတနာ၊
 ယုံကြည်ချက်ပေါ် တာဝန်ကျေပွန်ရုံအားဖြင့်။

ဝတ်ကျွတ်စားကုန် - ကြိဝိ / ဝတ်ကျွတ်၊ ဝတ်ကုန် / ဝတ်ကျွတ်
 တန်းကျွတ် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဝတ်ကျွတ်စား - န / ဝတ်ကျွတ်စား / ဘုရားဝတ်ပြုရာ အဆောက်
 အအုံ။ ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်သော လှူဒါန်း ပူဇော်မှု
 လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ သီးခြား အဆောက်အအုံ။

ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် - န / ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် / အသက်ဝါကြီးသူတို့
 အတွက် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ပေးမှု။ “မဒ္ဒိဒေဝီ ကိုယ်တိုင်
 ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် များကို ပြုစုကား” ဒေဝီ၊ ၄။ ၁၁၈။

ဝတ်ကြောင့် - န / ဝတ်ကျွတ် / သာမန်လူတို့ ဝတ်ဆင်သော
 အရောင်၊ အဆင်း စသည် ပါရှိသောအဝတ်အစား။ ဝတ်ပြု
 စင်ကြယ် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ဝတ်ချက် - ကြိ / ဝတ်ချက် / လှူဒါန်းရန် တာဝန် ယူထားသော
 ဆွမ်းကို ချက်ပြုတ်စီမံသည်။
 - န / ဝတ်ချက် / ယင်းသို့ စီမံဆောင်ရွက်သူ။

ဝတ်စား - ကြိ / ဝတ်စား / အဝတ် ဝတ်ဆင်သည်။

ဝတ်စားတန်ဆာ - န / ဝတ်စားဇော / ကိုယ်တွင် ဆင်ယင်ရသော
 အဝတ်အထည်နှင့် လက်ဝတ်၊ လည်ဆွဲ စသော အဆင်အဟင်။

ဝတ်စုံ - န / ဝတ်စုံ / လူတယောက် ဝတ်ဆင်ရန် သတ်မှတ်ထား
 သည့် အဝတ်တန်ဆာ အပြည့်အစုံ။ (မိန်းမဝတ်စုံ၊ စစ်ဝတ်စုံ၊
 ခဲဝတ်စုံ စသည် အသုံးရှိသည်။)

ဝတ်ဆံ - န / ဝတ်ဆံ / ခ၊ ပန်းဖွင့်၏ အလယ်ချက်တွင်ပါရှိသော
 မျိုးစေ့အတည်ရာ အစိတ်အပိုင်း။ (ဝတ်ဆံတိုင်၊ ဝတ်ဆံအိတ်၊
 ဝတ်ဆံမုန်စသည် ကွဲပြားသည်။) ၂။ တစ်တခုသော အလုံး
 အထည်တွင်း၌ တည်သောအရာ။

ဝတ်ဆံတည် - ကြံ / ဝတ်ဆန်တယ် / ၁၊ ပန်းပွင့် အတွင်း၌
ဝတ်ဆံဖြစ်ပေါ်သည်။ ။ တစုံတရာအတွင်း၌ အရ အလုံး
အကျိတ်အခဲငယ် ဖြစ်ပေါ်သည်။

ဝတ်ဆံတည် - ကြံ / ဝတ်ဆန်တဲ့ / ဝတ်ဆံတည် - ကြံ၊ ၁၊ နှင့်
အတူတူ။

ဝတ်ဆင် - ကြံ / ဝတ်ဆင် / မိမိကိုယ်ကို တင့်တယ်လုံခြုံအောင်
အဝတ်အစား ဆင်ယင်သည်။

ဝတ်တက် - ကြံ / ဝတ်တက် / ၁၊ ဘုရားရှိခိုး၊ ပရိတ်စသည်
ရွတ်ဆိုပူဇော်သည်။ အချိန်မှန် ပူဇော်မြ ကျင့်ဝတ်အရ
ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်သည်။

ဝတ်ပန်း - န / ဝတ်ပန်း / ၁၊ ဆူးပန်းပင်။ ။ နီညိုရောင်။
“ဝတ်တိုက်ကွန်မြူးမျိုးကား အနီကိုယ်မွေ့၊ ဝတ်ပန်း။”
ရာဇသေ။ ၃၅၄။

ဝတ်ပြု - ကြံ / ဝတ်ပြု / ၁၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်
ပူဇော်သည်။ ။ ခရီးဦးကြိုဆို၍ ဆောင်ရွက်ဖွယ် ဧည့်ဝတ်ကို
ပြုလုပ်သည်။ ၃၊ ပြုအပ်သောတာဝန်ကို ခိုသေလေးစားစွာ
ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ဝတ်ပြုစင်ကြယ် - န / ဝတ်ပြုစင်ကြယ် / များသောအားဖြင့်
သီလစောင့်သူတို့ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည့် အပြုရောင်သန့်သန့်
အဝတ်အစည်း။ ဝတ်ကြောင်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ဝတ်မြည် - ကြံ / ဝတ်မြည် / ၁၊ မြင့်မြတ်သူတို့ အား အလေး
အမြတ် ပြုသည်။ ဂါရဝပြုသည်။ ။ ဘုန်းကြီး ရဟန်းတို့
အား ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုသည်။

ဝတ်မိုးဝတ်မြေ - န / ဝတ်မိုး ဝတ်မြေ / ကျောင်း၊ ဘုရား၊
သာသနာဝတ်နှင့် ဆိုင်သောမြေ။ ကျောင်းကန် ဘုရားတို့ကို
ပြုပြင်ရန်အတွက် မြေခက် အသုံးပြုနိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍
သီးခြား လှူဒါန်းထားသော မြေကွက်။ “ဘောင်းတော်
ကျရာ အရပ်၌ စေတီတည်၍ ဇိနအောင်ချာ ရွှေဘုံသာ
အမည်သမိုက်တော်မူ၍ ဝတ်မိုးဝတ်မြေ လှူတော်မူသည်။”
လောဠါဝေဇ။ ၃၄။

ဝတ်မှုန် - န / ဝတ်မှုန် / ပန်းပွင့် ဝတ်ဆံမျှင် အမျှားတွင်
တည်ရှိသော အရလုံးကလေးမျှား။

ဝတ်မှုန်ကူး - ကြံ / ဝတ်မှုန်ကူး / ဝတ်ဆံပိုးနှင့် ဝတ်ဆံပ
နှစ်မျိုး
ဧရာယုတ်ကာ မျိုးဆက်ခြင်း ပြုသည်။

ဝတ်ရက် - န / ဝတ်ရက် / ပန်းပွင့်ဝတ်ဆံတိုင် အတွင်းရှိ
အရည်။ ဝတ်ရည်။ “ပျားပိတုန်းတို့၏ ခံဝတ်ရက်သောက်ယူ
ခြင်း။” တေ။ ၂၂၁။

ဝတ်ရည် - န / ဝတ်ရည် / ဝတ်ရက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဝတ်ရုံ - ကြံ / ဝတ်ရုံ / အဝတ်အစား သက်န်း စသည်ကို
ဝတ်သည်။ “ထိုနတ်သမီး၏ကိုယ်၌ ဝတ်ရုံသော အဝတ်တစ်
အင်္ကျီ ပုဝါ အစရှိသော။” ဝိမာန။ ၁၄။

- န / ဝတ်ရုံ / ဝတ်ရုံ - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

ဝတ်ရွတ် - ကြံ / ဝတ်ရွတ် / ပြုမြဲအတိုင်း ပရိတ်စသည်ကို
ရွတ်ဖတ်သည်။

ဝတ်ရွတ်စဉ် - န / ဝတ်ရွတ်စဉ် / ဝတ်တက်သည့်အခါ အစဉ်

သတ်မှတ် ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသော ဓမ္မစကြာသုတ်၊ ပရိတ်ကြီး
၁၁ သုတ်၊ ဓာရဏပရိတ်၊ ပဌာန်း စသော တရားစု။

ဝတ်လဲစောင့် - န / ဝတ်လဲစောင့် / ဘုရင်နှင့် နတ်တို့ ဆင်မြန်း
သည့် အဝတ်အစည်း။

ဝတ်လဲစိစေရ - န / ဝတ်လဲစိစေရ / ကိုယ်တွင် အဝတ်အစား
လုံးဝမကပ်သော အခြေအနေ။ ကိုယ်တုံးလုံး။

- ကြံပီ / ဝတ်လဲစိစေရ / ကိုယ်တုံးလုံးနှင့်။

ဝတ်လုံ - န / ဝတ်လုံ / ၁၊ ခါးအောက်ပိုင်းအထိ ရှည်လျား
သော ကိုယ်ဝတ်စည်တမျိုး။ ။ ဘွဲ့အမည်အရည်၊ အရာ
အတူး စသည့်အလျောက် အဆင်တန်ဆာအဖြစ် ဝတ်ဆင်
ရသော အင်္ကျီရှည်။

ဝတ်လုံတော်ရ - န / ဝတ်လုံတော်ရ / ၁၊ ဗြိတိသျှခေတ်
တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ ဥပဒေဆိုင်ရာ ဘွဲ့ရရှိ၍ ဘွဲ့ဝတ်လုံကို
ဝတ်ခွင့်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ အမိန့်တော်ရ ရွှေနေကြီး။
ဟိုက်ကုတ် ရွှေနေကြီး။

ဝတ်လုံဆိုင် - ကြံ / ဝတ်လုံဆိုင် / ဝတ်လုံတော်ရအဖြစ်
နှင့် အမှုအခင်းများအတွက် တရားရုံးတွင် လိုက်ပါလျှောက်လဲ
သည်။ ရွှေနေလိုက်သည်။

ဝတ်အသင်း - န / ဝတ်အသင်း / ဆွမ်းဆန်ခံခြင်း၊ တံမြက်
လှည်းခြင်း၊ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း စသည့် ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်
ရွက်သောအဖွဲ့။

ဝတ္ထကမြေ - န / ဝတ်တကဒုဗျေ / ရတနာသုံးပါးအား လှူ
ထားသော မြေ။

ဝတ္ထစား - န / ဝတ်တယား / ထမ်းရွက်ရမည့်တာဝန်၊ လူမှု
ရေး ကျင့်ဝတ်အရ မလွယ်သွေ ဆောင်ရွက်အပ်သည့်အမှု။

ဝတ္ထစားကျေ - ကြံ / ဝတ်တယားကျေ / ဆောင်ရွက်ရန်
အမှုကို ပြေကုန်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည်။ ဆံကလက်
လုပ်ဆောင်ဖွယ် မကျန်အောင် လုပ်ဆောင် ပြီးစီးသဖြင့်
အမှုကုန်ပြတ်သည်။ အမှုတမ်းဆောင် ပြီးပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်
သည်။

ဝတ္ထ - န / ဝတ်ထု / ဇာတ်ဆောင်တစုံတဦး သို့မဟုတ်
အမျှားကို အခြေခံထား၍ ဖြစ်ပျက်ခြင်းရာတို့ကို စိတ်ဝင်
စားဖွယ် ဖွဲ့နွဲ့ ချေချယ်ထားသော အကြောင်းအရာစု။

ဝတ္ထ - န / ဝတ်ထု / ၁၊ အတည်ဖြစ်သော ပစ္စည်း။ အသုံး
အဆောင်ပစ္စည်း။ ။ ရဟန်းသံဃာတော်တို့ အား လျော်
သောအမှုကိစ္စအတွက်သုံးရန် အထိုငှာ ကပ်လှူသောငွေ။
၃၊ ပြည့်စုံအပ်သော အချင်းအင်္ကျီ။ “ထိုသို့ တည်လျှင်၊
ရခွန်မျှ ပြည့်ဝတ္ထုဖြင့်စတုသင်္ကဟ၊ ဝေဇာန်၌။” ဝိပျို့။ ၂၇။

ဝတ္ထကမြေ - န / ဝတ်ထုကန်မြေ / ဝတ္ထကမြေ - န၊ နှင့်
အတူတူ။ [၁]

ဝတ္ထကြောင်း - န / ဝတ်ထုကြောင်း / ဖြစ်ပျက်ပုံဇာတ်လမ်း။
အဖြစ်အပျက်တစု၏ အကြောင်းအရာ။ ဝတ္ထုအခြေခံရာဇာတ်
လမ်း ဇာတ်ကွက်။

ဝတ္ထုဆန်း - န / ဝတ်ထုစန်း / ဇာတက ဝတ္ထုများကို ဖြစ်စေ၊
ရာဇဝင် မဟာဝင် စသည်ပါ ဖြစ်ပျက်တစုံတရာကို ဖွဲ့ခြင်း

ပြု၍ဖြစ်စေအသစ် တီထွင်ဖန်တီး၍ဖြစ်စေ စကားအဖွဲ့ အနွဲ့၊ ကာရန်၊ လုံးထပ်၊ ငိုချင်း၊ တေးသီချင်း စသည် တန်ဆာ ဆင်၍ အပျော်ဖတ်ရန် ရေးသားထားသည့် ဝတ္ထုမျိုး။ (၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ခေတ်စားသည်။)

ဝတ္ထုပစ္စည်း - န / ဝတ်ထုပုဒ်စီး / ဖြစ်တစုံတရာ။ [ပါ]

ဝတ္ထုလွှား - န / ဝတ်ထုလွှား / ခ၊ ဝတ္ထုရေးသားလိုက်သော အရေးအသား။ ။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း။ ကံ - ဝတ္ထုအလွှား ကို နားစိုက်လို သာ အာရုံပြုကြပေတော့။" သာရီ၊ တ။၅။

ဝိတ်

ဝိတ် - နဝိ / ဝိတ် / ဝိတ် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဝိတ္တာရချဲ့ - ကြံ / ဝိတ်တာယာချဲ့ / အကျယ်ချဲ့တွင် ဖွင့် ပြသည်။ "ဘယ်လိုလဲဗျ။ နဲ့ ဝိတ္တာရ ချဲ့ စမ်းပါအုံး။" အရှေ့က၊ တ။ ၉၉၅။ [ပါ]

ဝန်

ဝန် - န / ဝန် / ခ၊ သယ်ပို့၊ ပင့်၊ ကမ်းဆောင်ရန် အလေး ချိန်ရှိသော ပစ္စည်းတစ်ခုတရာ။ ။ တစ်တုဒ်အပေါ်တွင် ကျရောက်သည့် ဆောင်ရွက်ရန် အလုပ်။ တာဝန်။ "သုဇ္ဈ၊ ၅၀၊ မွေးသ တောင်းပန်၊ ဇေလိက်ဝန်ကြောင့်။" ဂါထာ * တ။ ၁။ ၃။ အုပ်ချုပ်စီမံမှု တာဝန်ကို ဘုရင် သို့မဟုတ် အစိုးရ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရသော မင်းမွေးစား ဗုဒ္ဓကဏ္ဍိယမျိုး။ (ရှေးက အတွင်းဝန်၊ မြို့ဝန်၊ ဆင်ဝန်၊ မြင်းဝန် စသည် ရှိခဲ့၍ ဗြိတိသျှခေတ်တွင် စာစစ်ဝန်၊ အကောက်ဝန်၊ စိုက်ပျိုး ဝန်၊ ပြေတိုင်းဝန် စသည့် အခေါ်အဝေါ် ရှိခဲ့သည်။)

ဝန်ကော် - န / ဝန်ဂေါ် / လှည်းအိမ် အနေအထား ချိန် သားကိုင်စေရန် လှည်းအိမ် အောက်မှ ရှေ့နောက် ကန်လန် လျှိုသွင်းရသော တုတ်ချောင်း။

ဝန်ကင်း - ကြံ / ဝင်ကင်း / တာဝန်တင်ရှိခြင်းမှ လွတ်သည်။

ဝန်ကျဉ်း - နဝိ / ဝင်ကျဉ်း / ခ၊ အလုပ်တာဝန် နည်းပါး သော။ ဗာဟိရနည်းသော။ ။ ထားသိုရန် နေရာများစွာ မလိုသော။ "ခါက ဝန်ကျဉ်းပြီး ဈေးရပါသည်။" လှောင် ချိုင့်။ ၇၆။

ဝန်ကျယ် - နဝိ / ဝင်ကျယ် / ခ၊ အလုပ်တာဝန် များပြား သော။ ။ ထားသိုရန် နေရာကျယ်ပြန့်စွာ လိုအပ်သော။

ဝန်ကြီး - န / ဝန်ကြီး / နိုင်ငံတော်၏ လုပ်ငန်းဌာနကြီးတခုကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရသော အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်။

ဝန်ကြီးချုပ် - န / ဝန်ကြီးချုပ် / ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကို ဦးစီး ရှေ့ ဆောင် တာဝန်ယူရသော ပုဂ္ဂိုလ်။

ဝန်ကြီးဌာန - န / ဝန်ကြီးဌာန / ဝန်ကြီးတဦး တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းဌာန။

ဝန်ကြီးအဖွဲ့ - န / ဝန်ကြီးအဖွဲ့ / ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများ ပါဝင်သော ပြည်သူ့ရေးရာ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့။

ဝန်ခံ - ကြံ / ဝန်ခံ / ခ၊ မိမိအပေါ်တွင် တစ်ခုတရာ စွပ်စွဲ ချက်ကို မှန်သည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ။ တပ်ပြချက် တစ် ခုတခုကို သဘောတူသည်။ "အလောင်းမင်းသားနှင့် တူတန် သူမရှိပါဟူ၍ ဝန်ခံပြီးလျှင်။" ဘာသစ်၊ ၁၇။ ၃။ တစ်ခုတခု သော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ကို လိုက်နာမည်ဖြစ်ကြောင်း အာမခံသည်။ ကတိပြုသည်။ "ကောင်းပြီဟု ဖြတ်စွာဘုရား ကောင်းတော်ကို ဝန်ခံ၍။" ငါး။ ၄၂၆။ ၄။ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် တစ်ခုတခုကို အလိုတူ လက်သင့်ခံသည်။ "လုပ် အကျွေး၊ ခါယကား၏ အမြစ်ဖြင့် ဝန်ခံ၍။" ဇောတ်။ ၆၁။

ဝန်ခံချက် - န / ဝန်ခံချက် / ခ၊ လိုက်နာ၊ ဆောင်ရွက်၊ စောင့်ညှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီစွာ ဖွင့်ဆို၊ ပြော ကြား၊ ရေးသားချက်။ ။ မိမိလုပ်ခဲ့သမျှကို အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ဟ ပြောဆို ရေးသားချက်။

ဝန်ချ - ကြံ / ဝန်ချ / မိမိ အမှား အပြစ်ကို ဝန်ခံ၍ တောင်းပန်သည်။

ဝန်ချီစက် - န / ဝန်ချီစက် / လေးလံသော ပစ္စည်းဝတ္ထု များကို သယ် မနိုင်သော ယန္တရား။

ဝန်စည်စလယ် - န / ဝန်စီစလယ် / ရွှေ၊ ပြောင်း သယ်ဆောင် သော ပစ္စည်းစု။

ဝန်ဆောင် - ကြံ / ဝန်ဆောင် / ခ၊ အလုပ်တာဝန် တစ်ခုတခု ကို လက်ခံဆောင်ရွက်သည်။ ။ ပစ္စည်းတစ်ခုတခု သယ်ပို့ သည်။ "သတ္တဝါအများစုသည် ဝန်ဆောင်နွား၊ ဝန်တိုက် နွား ကြီးတွေနှင့် တူ၏။" အရိယသစ္စ၊ ၄၀။

- န / ဝန်ဆောင် / ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်သူ။

ဝန်တာ - န / ဝန်တာ / ခ၊ ကျရောက်သော ဆောင်ရွက် ဖွယ်။ တာဝန်။ "ကြီးငယ်အဖွဲ့၊ ပြုခွင့်ဆိုက်လား၊ ကိုယ့် ဝန်တာကို။" မေဃသာရ၊ ၆၄။ ။ ဝန်ခံချက်။ ကတိ။ "မင်းတို့ ပါပါကို မပြောလိုက်ကြနဲ့၊ မပြောဘူးလို့ ဝန်တာ ပေးကြ။" မေရီ၊ ၂၈။

ဝန်တို - နဝိ / ဝန်တို / ခ၊ သူတပါးအား ပေးကမ်းရန် နှမြော တွန့်တိုသော။ ။ ချမ်းသာ တစ်ခုတခုကို သူတပါး မရစေလို သော။ (သဝန်တို့ ဟုလည်း သုံးသည်။)

ဝန်တိုမိစ္ဆာ - န / ဝန်တိုမိတ်ဆာ / နှမြောတွန့်တိုခြင်း။ သူတပါး မရစေလိုခြင်း။

ဝန်တင် - နဝိ / ဝင်တင် / ကုန်စည် ပစ္စည်းစသည်ကို သယ်ယူ ရတုတွင် အသုံးပြုသော။ (ဝန်တင်လှည်း၊ ဝန်တင်လား စသည် အသုံးရှိသည်။)

ဝန်တင်တိရစ္ဆာန် - န / ဝန်တင်တရိတ်ဆန် / ကျောက်ကုန်း ပြင် ကုန်စည်ပစ္စည်း သယ်ယူရန် အသုံးပြုသော မြင်း၊ လား၊ နွားစသည် တိရစ္ဆာန်။

ဝန်ဆောင် - န / ဝန်ခေါက် / ခ၊ မြန်မာမင်းလက်ထက် လွှတ် တော်ဝန်များကို ကူညီ၍ တာဝန်ထမ်းရွက်ရသူ။ ။ ဗြိတိသျှ ခေတ် (ဆယ့်စိတ်) နယ်တနယ်ကို တာဝန်ခံ စီရင်အုပ်ချုပ်

ရသော အရေးပိုင် လက်အောက်ခံ နိုင်ငံဝန်ထမ်း။ (နယ်ပိုင် ဝန်ထောက်ဟုလည်း ခေါ်သည်။) ၃၊ ဗြိတိသျှခေတ် သိမ်ခြား လုပ်ငန်းရပ်တွင် ဖိစီးသက်ဆိုင်ရာဓပေ အပိုင်းအခြားအတွင်း တာဝန်ယူ ထမ်းရွက်ရသော ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိ။ (ယစ်မျိုး ဝန်ထောက်၊ လမ်းဝန်ထောက်၊ ရဲဝန်ထောက်၊ ပညာဝန် ထောက် သေညီရှိသည်။)

ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး - န / ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး / သယ်ဆောင်ရန် ထုပ်ပိုးထား သော ဝတ္ထုပစ္စည်း။ ဝန်စည်။ အတူတကွပါရှိသော ပစ္စည်း။

ဝန်ထမ်း - န / ဝန်ခန်း / ၁၊ လုပ်ငန်း တာဝန် တစ်ခု ထမ်းဆောင်သူ။ ၂၊ အစိုးရ အမှုထမ်း။

ဝန်ထမ်းစိတ် - န / ဝန်ခန်းစိတ် / သူတပါးအကျိုးကို သယ်ပိုး ဆောင်ရွက်ပေးလိုသော စိတ်ဓာတ်။

ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ - န / ဝန်ခန်းအဖွဲ့ / ရုံး၊ ဌာနစသည် တခုရှိ ဝန်ထမ်းစု။ ဌာနတခုတည်းရှိ ဝန်ထမ်းကြီးငယ်တို့ ကို တပေါင်း တည်း ခေါ်တွင်သော အမည်။

ဝန်ပါ - နဝိ / ဝန်ပါ / ၁၊ ပစ္စည်းဝတ္ထု ပို၍သယ်ယူနိုင်စွမ်း သော။ “ဆင်းတမ်းနှင့် ထမ်းသည်က ခေါင်းရွက်သည်ထက် ပို၍ ဝန်ပါသည်။” ၂၊ [ဥပစာ] အကျိုး ကျေးဇူး သက် ရောက်သော။ “အနုအားဖြင့် ဆုံးမခြင်းမှာ လွန်စွာ ဝန်ပါရကား။” မင်ကျယ်။ ၁၉၁။ “အဖိုးနည်း၊ ဝန်ပါ။”

ဝန်ပေါ် - န / ဝန်ပေါ် / ၁၊ အလေးချိန် နည်းပါးသော ပစ္စည်း။ ၂၊ ပစ္စည်းတစ်ခုခု မတင်ဆောင်သော ယာဉ် သို့မဟုတ် တင်ဆောင်နိုင်သည်ထက်လျော့၍ တင်သောယာဉ်။

ဝန်ပို - န / ဝန်ပို / ၁၊ ငှက်ကြီးဝန်ပို - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ ဦးခေါင်း၊ လည်ကုပ်နှင့် ပါးနှစ်ဘက်တွင် အဝါရောင် သစ်ချို ဖြူသောအမြီး၏ အဖျားမည်းနက်သည့်၊ အမြင့်ပျံ နိုင်သော ငါးစားငှက်ကြီးတမျိုး။

ဝန်လေး - နဝိ / ဝန်လေး / ၁၊ ထမ်းဆောင်ရသည့် တာဝန် ကြီးမား ခဲခက်သော။ “ပြဿနာ ဖြေရသောအရာဝယ် ငါ့၌ ဝန်လေးသော မည်သည်မရှိ” ဟိ။ ၃၄၄။ ၂၊ [ဥပစာ] တာဝန် လွန်စွာကြီးမားသည်ဟု စိတ်တွင် ခံစားသိနားလည် ရသော။

- န / ဝန်လေး / ၁၊ အလေးချိန်မျှားသော ပစ္စည်း။ ၂၊ ကုန်ပစ္စည်းလေးပင်စွာ တင်ဆောင်ထားသော ယာဉ်။

ဝန်လို - န / ဝန်လို / ဦးခေါင်း တခုလုံးနှင့် ကိုယ်ထည် အောက်ပိုင်းတို့တွင် အဖြူ ရောင်၊ ကျောဘက်၌ ခွံညို ရောင်၊ တောင်ပံဖျားနှင့် အမြီး၌ အမည်းရောင်ရှိပြီး ပျံ သန်းသောအခါ တောင်ပံနှစ် ဘက်သည် ကိုယ်အထက်တွင် သစ်ကိုင်းစွ ပုံ သဏ္ဌာန် ဖြစ် ပေါ်ကာ သစ်ပင်မြင့် များ ပေါ်တွင် အသိုက်ဖွဲ့ နေထိုင် ၍ ငါ။ ရေဖြူ စသည်ကိုစား သော လင်းယုန်ငှက်တမျိုး။

ဝန်လို

ဝန်နာ - န / ဝန်ခနာ / မှီခိုခြင်း။ အလေးအမြတ် ပြုခြင်း။ “မှီခိုနာ၊ ကြောင်းချင်းရာကို၊ ဆိုပါလေမင်း လူ့ သေဌ်နှင်း ဟူ။ သစ္စာ” ၁၉။ [ပါ]

ဝန်ခမ်း - ကြိ / ဝန်ခမ်း / မိသေစွာမှီခိုသည်။ ကန်တော့သည်။ “လွန်တာမှီသမျှ ဝန်ခမ်းပါရဲ့။” [ပါ]

ဝန်း

ဝန်း - နဝိ / ဝန်း / မိုင်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ “မတ်မဝန်း၊ ချွန်လွှာသော” ထမန်း။ ၂၉၈။

- ကြိ / ဝန်း / ပတ်လည်မှ စုအုံ၍ရှိသည်။ ဝိုင်းအုံသည်။ “ပျက်ချေ၍ အကွဲကွဲစုစုတွင် ရာသီကြိုကို ဝန်းပိလေ၏။” ကုလား။ ၃။ ၅၉။

ဝန်းကျင် - န / ဝန်းကျင် / အရပ်ဆယ်မျက်နှာ ပတ်လည်အပိုင်း အခြား။

ဝန်းယွက် - ကြိ / ဝန်းယွက် / အဘက်ဘက်မှ အတွင်းသို့ စုအုံ သက်ရောက်လာသည်။ ယှပ်ပတ်လည် ရောထွေးတည်ရှိသည်။

ဝန်းရံ - ကြိ / ဝန်းယွက် / အဘက်ဘက်မှ ချဉ်းကပ်ရပ်တည်လာ သည်။ ပတ်လည်တွင် တည်ရှိသည်။ “ခုနစ်ပြည်တောင်မင်းတို့ ချီလာပြီလျှင် ပြည်ကို ဝန်းရံ၍ သမီးတော်ကို တောင်း သည်တွင်။” ဝိဇယ။ ၈၉။

ဝန်းရိုင်း - နဝိ / ဝန်းရိုင်း / ဝန်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ - ကြိ / ဝန်းရိုင်း / စုပေါင်းဆောင်ရွက်သည်။ “သူတပါး တို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ၌ ကူညီဝန်းရိုင်းရိုင်းမအားထုတ် ခြင်းစသော။” နရ။ ၁၂။

- ကြိဝိ / ဝန်းရိုင်း / စုပေါင်းလျက်။

ဝုန်း

ဝုန်းကနဲ - ကြိဝိ / ဝုန်းကနဲ / ဝုန်းဟူသော အသံမြည်လျက်။

ဝုန်းရိုင်းကြ - ကြိ / ဝုန်းရိုင်းကျ / ၁၊ ဝုန်းရိုင်း မြည်အောင် ကြမ်းတမ်းစွာ ထိုးပစ်သတ်ပတ် ဆူပူလှုပ်ရှားသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အထိန်းအကွပ်မရှိ ထင်ရာပြုမှုသည်။ “မိမိတောလည်ထွား နေချိန်တွင် အိပ်မိသားမဟား အိပ်သားများ ဝုန်းရိုင်း ကြကား။” သွေး။ ၁၇၂။ ၄၄။

ဝုန်းရုန်းရိုင်းရိုင်း - ကြိဝိ / ဝုန်းရုန်းရိုင်းရိုင်း / ၁၊ ဝုန်းရိုင်းအသံ ဆူညံလျက်။ ၂၊ ရုတ်တရက်။

ဝမ်

ဝမ် - ကြိ / ဝမ် / ၁၊ ခြေနှင့်လက်ကို ကျွေးခေါက်ကာ ကိုယ်၏ အောက်တွင်ထားလျက် ခြေ သို့မဟုတ် အခင်းပြင်နှင့် ဝမ်း

ဗိုက်ကို ထိအောင် သို့မဟုတ် ထိလှန့်အောင် ပြုသည်။
 ၂။ ကြောက်ရွံ့သို့သိပ်စွာနေသည်။ ၃။ ဥပမာအကောင်ပေါက်
 နိုင်အောင် အနွေးအသက်ရစေရန် မိခင်ကြက်၊ ငှက် စသည်က
 ဥပေါ်၌ အသားအယာ ရင်ဝမ်းကပ်၍ ငြိမ်သက်စွာနေသည်။
 ၄။ သုတ်ဆေး စသည်သုတ်ထားရာ၌ စိုကြွစေးကပ်မှု လျော့
 ပြယ်သည်။ (ဆေး)အိပ်သည်။ ၅။ ထကြွလှုပ်ရှားမှု ငြိမ်သက်
 တန်ခိုလ်သည်။ “တေဇောဓာတ်ကို ဝပ်အောင်ပြုရမည်။”
 ဘာနီ။ ၄၆၀။ ၆။ ကိန်းအောင် တည်ရှိသည်။ “မြေထဲသွာ
 သည် ရေဝပ်မနေဘဲ။” လူထုသိပ္ပံ၊ ၅။ ၇၁။
 ဝပ်^၁ - န / ဝတ် / လျှပ်စစ်ဓာတ်၏ စွမ်းအင်ကို တိုင်းတာသော
 ဝပ်။ [လိပ်]
 ဝပ်ကျွန်း - န / ဝတ်ကျွန်း / ကြက်၊ ငှက်၊ သားကောင်ငယ်
 စသည်တို့၊ ခိုအောင်းရာ မြေတွင်းချိုင့် သို့မဟုတ် အသိုက်
 ခြင်းတောင်းစသည်။
 ဝပ်စင်း - ကြို / ဝတ်စင်း / ရိုသေစွာ ဆည်းကပ် စေားသည်။
 “အပြည်ပြည်မင်း၊ ဝပ်စင်း ညွတ်၊ ရိုသေကြသည်။” နာ
 နာ* ၃၂။
 ဝပ်တွား - ကြို / ဝတ်တွား / ၁။ ဝပ် - ကြို၊ ၁။ ၂။ နှင့် အတူတူ။
 ၂။ ဝပ်စင်း - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။
 ဝပ်ရွှေ့ - န / ဝပ်ရွှေ့ / စက်ပြင်အလုပ်ခုံ။ [လိပ်]
 ဝပ်လျှိုး - ကြို / ဝတ်လျှိုး / ဝတ်ယိုး / အောက်ကြိုး၊ ယေသည်။
 ရိုသေစွာ ဆည်းကပ်သည်။ “ရာထီမိုက်၊ ဝပ်လျှိုးညွတ်၊
 တုတ်ပျပ်ရသည်။” မုဉ္ဇူ၊ ၁။

ဝပ်

ဝပ် - ကြို / ဝပ် / ဂေါ်လိကစားရာတွင် ဝင်ရန်သတ်မှတ်ထားသော
 ကျင်းထဲသို့ ဂေါ်လီဝင်သည်။
 ဝပ်ခိုး - န / ဝပ်ခိုး / ဂေါ်လိကစားရာတွင် ကျင်းစိပ်ရန်အတွက်
 သီးသန့်ထားသော ခိုး။

ဝမ်း

ဝမ်း - န / ဝမ်း / ဝင်း / ၁။ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ အစာအိမ် အူသိပ်အူမ
 စသည် တည်ရာ အတွင်းပိုင်း။ ၂။ အစာအိမ်ပြင်၊ ရင်ဘတ်
 အောက်တခွင်တပြင်။ ဗိုက်။ ၂။ [ဥပစာ] ပေစာချပ်၏ အတွင်း
 ဘက်။ သစ်ရွက်၏ မျက်နှာပြင်ဘက်။ ၃။ အစာဟောင်း။
 ကျင်ကြီး။ (ဝမ်းသွား၊ ဝမ်းသက်၊ ဝမ်းချုပ် စသည် အသုံး
 ရှိသည်။) ၅။ စိတ်၏ခစာမှု။ (ဝမ်းနည်း၊ ဝမ်းမြောက်၊ ဝမ်း
 သာ စသည် အသုံးရှိသည်။) ၆။ ငါးမျှားခိုဝင် နေစေရန် ပြု
 လုပ်ထားသော ငါးထောင်ချောက် တမျိုး။ “ဝမ်းမှားငါးကို
 အလိုရှိသလောက် ဖမ်းယူရန် ထောင်သော ထောင်ချောက်
 ဖြစ်၏။” ဖွယ်ကျမ်း၊ ၅။ ၁၅၆။
 ဝမ်းကိုက် - ကြို / ဝန်းကိုက် / ဝင်းကိုက် / ဝမ်းသွားရာတွင်

အမြှုပ်နှင့် သွေးစ အနည်းငယ်သာ သွား၍ ဝမ်းထဲ၌ ထိုးကျင့်
 ရန်နာသည်။
 - န / ဝန်းကိုက် / ဝင်းကိုက် / ယင်းသို့ ဖြစ်ပေါ်စေသော
 ရောဂါ။
 ဝမ်းကျ - ကြို / ဝန်းကျ / ဝင်းကျ / အကြိမ်ကြိမ်ဝမ်းအလဟော
 သွားသည်။
 - န / ဝန်းကျ / ဝင်းကျ / ယင်းသို့ ဖြစ်ပွားသောရောဂါ။
 ဝမ်းကျောင်း - ကြို / ဝန်းကျောင်း / ဝင်းကျောင်း / အသက်မွေးမှု
 တခုခုကို လုပ်ကိုင်သည်။ “ရေကိုရောင်းလို့၊ ဝမ်းကျောင်း
 ပါပြားကတည်း ဓားရသည့်နေ့။” နုရည်၊ ၂၇၆။
 ဝမ်းကျစ် - ကြို / ဝန်းကျစ် / ဝင်းကျစ် / အစာဟောင်း မာကျစ်
 သည်။ ဝမ်းချုပ်သည်။
 ဝမ်းကြီး - ကြို / ဝန်းကြီး / ဝင်းကြီး / ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်။
 သနွေလွယ်သည်။ ဗိုက်ကြီးသည်။
 ဝမ်းကြွတ် - ကြို / ဝန်းကြွတ် / ဝမ်းစုတ် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။
 ဝမ်းကွဲ - ကြို / ဝန်းကွဲ / ဝင်းကွဲ / စိတ်ထိခိုက်သည်။ ကြေကွဲသည်။
 “မြက်စိမ်းရောင်နုယ၊ ဝမ်းကွဲပွယ်ကို ထိုဝယ်ဝင်၊ ရှုမျှော်ခံ
 မှ။” ငွေ* ၆၇။
 ဝမ်းကွဲ - ကြို / ဝင်းကွဲ / အမိအဘ တဦးတည်းမဟုတ်ပဲ ခြား
 နားသည်။ မိဘတဦးတို့ အချင်းချင်းသာ သားချင်း
 တော်စပ်သည်။
 - န / ဝန်းကွဲ / ဝင်းကွဲ / သားချင်းတော်စပ်သူ တဦးစီမှ
 မွားမြင်သော သားသမီးတို့ အချင်းချင်း တော်စပ်ပုံ။ မိမိ
 မိဘနှင့် သားချင်းတော်စပ်သူ တဦးစီမှ မွေးဖွားသောသူ။
 (မိခင်ဘဝင်၏ သားချင်း ဝမ်းကွဲတို့သည်၊ ဦးရီးအဖေ၊
 ဝမ်းကွဲ စသည်တော်စပ်သည်။ မောင်မိန်းကွဲ နှစ်မိန်းကွဲကို
 အကြောင်းပြု၍လည်း ယောက်မဝမ်းကွဲ၊ ယောက်မဝမ်းကွဲ
 တော်စပ်သည်။ တဝမ်းကွဲ၊ နှစ်ဝမ်းကွဲ စသည်ဖြင့် ဆွေစပ်
 ဝေးသည့်အတိုင်း ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်သည်။)
 ဝမ်းခေါင်း - န / ဝန်းခေါင်း / ဝင်းခေါင်း / ၁။ ဝမ်းဗိုက်
 အတွင်းပိုင်း။ ၂။ [ဥပစာ] လိုက်၊ ဂု၊ လှေ၊ ပုတ်စသည်တို့၏
 အတွင်းပိုင်း။
 ဝမ်းခေါင်းသ - န / ဝန်းခေါင်းသုန် / ဝင်းခေါင်းသုန် / လိုက်လှဲ၍
 ရင်တွင်းကို ထိခတ်ဖြစ်ပေါ်သော အသံ။
 ဝမ်းခိုင် - နဝိ / ဝန်းခိုင် / ဝင်းခိုင် / ဝမ်းသက်လွယ်ခြင်းမရှိသော။
 သာမန်အားဖြင့် ဝမ်းသက်စေရန် မလွယ်သော။
 ဝမ်းချ - ကြို / ဝန်းချ / ဝင်းချ / ၁။ ဝမ်းသက်အောင်ပြုသည်။
 ဝမ်းလျှောစေသည်။ ၂။ [ဥပစာ] တစ်တံတီးက မိမိအလိုပြည့်
 အောင် ညင်သာစွာ လှည့်ပတ်ပြုမူသည်။ (ပျားရည်နှင့်
 ဝမ်းချသည် ဟူသော စကားပုံမှ စကားပိုင်းဖြစ်သည်။)
 ဝမ်းချုပ် - ကြို / ဝန်းချုပ် / ဝင်းချုပ် / စအိုမှဆေးတောင့်၊ ဆေးရည်
 စသည်သွင်း၍ ဝမ်းသက်အောင်ပြုသည်။
 ဝမ်းချုပ် - ကြို / ဝန်းချုပ် / ဝင်းချုပ် / ဝမ်းသွား သင့်လျက်
 ဝမ်းသွားပုံနေသည်။
 ဝမ်းစာ - န / ဝန်းစာ / ဝင်းစာ / ၁။ စားသောက်ရန် အစာ။

၂။ ကာလရှည်ကြာ စားသောက်ရန် သိမ်းသိုထားသည့် အစားအစာကောက်ပဲသီးနှံစသည်။ (တစ်စုံတစ်ရာ ဝမ်းခေါင်း အတွင်းသို့ ပြည့်သွင်းထည့်သိပ်ရသော အရာ။ (ဆေးလိပ် ဝမ်းစား၊ အရုပ်ဝမ်းစာ စသည်အသုံးရှိသည်။) ၄။ တစ်စုံတစ်ရာ အခေါင်းအပေါက်အတွင်းရှိ ထုတ်ပယ်ပစ်ရမည့်အရာ။ (အိုး ဝမ်းစား၊ စရွေးပေါက်ဝမ်းစာ စသည်အသုံးရှိသည်။) ၅။ ကဗျာတွင် အစနှင့် အဆုံးပိုမိုမျှမျှအပ အလယ်သားစာကိုယ်။ “ဒုတိယအချက်တွင် ဝမ်းစာသို့ မဟုတ် အလယ်စာကိုယ်မှာ... ၄ လုံးစပ် ကဗျာသာ ဖြစ်စေရမည်” မျိုးစာ။ ၂၂၈။ ၆။ နိဿယပြန်ဆိုရာတွင် သဒ္ဒါနက်မတပါး ဆိုလျော်အောင် ပြည့်သွင်းသော စကားစု။

ဝမ်းစာဝမ်း - န / ဝန်းဇာဇဗား / ဝင်းဇာဇဗား / စားသောက်ရန် သိုလှောင်ထားသည့်စသည်။

ဝမ်းစာထည့် - ကြို / ဝန်းဇာထွဲ / ဝင်းဇာထွဲ / ဝမ်းစာလုံလောက်အောင် မိမိလုပ်ငန်းမှ ကောက်ပါ။ ငါ့မိ စသည် ချန်လှပ်သိုလှောင်ထားသည်။ တနှစ်စာစားသောက်ရန် ကောက်ပါ။ ငါ့မိ စသည် ကြိုတင်စုဆောင်းသိုထားသည်။

ဝမ်းစွဲ - န / ဝန်းစွဲ / ပိဗ္ဗာသောအမျိုးသမီးအား ကူညီပြုစု၍ မီးပွားပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသူ။ လက်သည် - န၊ ၃။ လည်း။

ဝမ်းတိုက် - န / ဝန်းတိုက် / ဝမ်းခေါင်း - န၊ ၁။ နှင့် အတူတူ။ “ဘုရားလောင်း နေတော်မူသော ဝမ်းတိုက် သည် စေတီအိမ် နှင့်တူ၏။” မာလင်၊ ပ။ ၁၂။

ဝမ်းတောင့် - ကြို / ဝန်းတောင့် / ၁။ အစားအစာ တစ်စုံတစ်ရာ စားသောက်၍ ဝမ်းပြည့်တင်းသည်။ အစာဝသည်။ ၂။ ဂုတ်တရက် အစားအစာကြောသမိ ဝမ်းပြည့်ကယ်သည်။

ဝမ်းတွင်း - န / ဝန်းတွင်း / ဝင်းတွင်း / ဝမ်းဗိုက်အတွင်းပိုင်း။

ဝမ်းတွင်းကတိ - န / ဝန်းတွင်းကတိ / နှစ်သက်မိသတို့က သားသမီးများ မမွေးပွားမီကတည်းက မွေးလာမည့်သားသမီးချင်း အရွယ်ရောက်လျှင် လက်ထပ်ပေးရန် ကြိုတင် သဘောတူညီထားချက်။

ဝမ်းတွင်းကောက် - န / ဝန်းတွင်းကောက် / ဝင်းတွင်းကောက် / အပြင်အမူအရာမဟုတ် စိတ်ထဲတွင် ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသောသူ။

ဝမ်းတွင်းကန်း - န / ဝန်းတွင်းကန်း / ဝင်းတွင်းကန်း / မွေးလာကတည်းက မျက်စိလုံးဝမမြင်သူ။

ဝမ်းတွင်းရုန်း - န / ဝန်းတွင်းရုန်း / ဝင်းတွင်းရုန်း / မသင်ကြားပေးလာရုံ ရုန်းအတတ် တတ်မြောက်နေသူ။

ဝမ်းတွင်းပါ - နဝိ / ဝန်းတွင်းဗာ / ဝင်းတွင်းဗာ / မွေးရာပါဖြစ်သော။ မွေးကတည်းက ပါရှိလာသော။

ဝမ်းတွင်းနှေး - န / ဝန်းတွင်းနှေး / ဝင်းတွင်းနှေး / ၁။ ပြင်ပအမူအရာမသိသောသော်လည်း စိတ်မမှန်မကန် ဖောက်ပြန် နေသူ။ ၂။ မွေးပွားကတည်းက စိတ်မမှန်မကန်ဖြစ်လာခဲ့သူ။

ဝမ်းတွင်းသား - န / ဝန်းတွင်းသား / အမဲ သား ငါး တို့၏ အူအသည်း။ နှလုံး၊ အဆုတ် စသော အစိတ်အပိုင်း။

ဝမ်းနာ - ကြို / ဝန်းနာ / ဝင်းနာ / ၁။ ဝမ်းထဲ၌ ရစ်၍ ထိုးကျင့်

သောဝေဒနာ ခံစားရသည်။ ၂။ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးတို့ မွေးခါနီးတွင် ဝမ်းတွင်း၌ ကမ္မဇလေလုပ်ရှား၍ နာကျင်သည်။

ဝမ်းနူး - ကြို / ဝန်းနူး / ဝင်းနူး / အစာဟောင်းအိမ်၌ အစာဟောင်းတို့ ပျော့ပျောင်းသည်။ ဓာတ်သွားလွယ်သည်။

ဝမ်းနူး - ကြို / ဝန်းနူး / [ပေါ်] စိတ်ကြည်နူးပျော့ပျောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ “ဝမ်းပါးဝမ်းနူး၊ မြင်သူမှူးလိမ့်။” သာမိ*၅၆။

ဝမ်းနူးစာ - န / ဝန်းနူးစာ / ဝင်းနူးစာ / အစာဟောင်း ပျော့ပျောင်းစေတတ်သည့် သစ်သီးမှည့် ပါ။ အချဉ် စသည် အစားအစာ။

ဝမ်းနူးတံ - ကြို / ဝင်းနူး / ဝန်းနူး / စိတ်ထဲတွင် ထိခိုက်ခံစားရသည်။ စိတ်နှလုံးညှိုးငယ်နွမ်းပါးခြင်းဖြစ်သည်။

ဝမ်းနူးပက်လက် - ကြိုဝိ / ဝင်းနူးပက်လက် / စိတ်ညှိုးနွမ်းထိခိုက်လျက်။ စိတ်ထိခိုက်အားငယ်လျက်။

ဝမ်းနှုတ် - ကြို / ဝန်းနှုတ် / ဝင်းနှုတ် / အစာဟောင်း စင်ကြယ်စေအောင် ဝမ်းသက်ဆေးသောက်သည်။

ဝမ်းနှုတ်ဆီ - န / ဝန်းနှုတ်ဆီ / ဝင်းနှုတ်ဆီ / ဝမ်းသက်အောင် သောက်ရသော ကြက်ဆူဆီစသော အဆီ။

ဝမ်းနှုတ်ဆေး - န / ဝန်းနှုတ်ဆေး / ဝင်းနှုတ်ဆေး / ဝမ်းသက်စေတတ်သော သဘောတရားလီ၊ ပွေးကိုင်း၊ ကနုနီ စသည်တမျိုးမျိုး ပါရှိသော ဆေး။

ဝမ်းပဲ - န / ဝန်းပဲ / ဝမ်းပဲ - န၊ ၅။

ဝမ်းပေါက် - ကြို / ဝန်းပေါက် / ဝင်းပေါက် / ၁။ တားဆီး မခံနိုင်အောင် ဓာတ် ဒလဟော သွားသည်။ ၂။ ရက်အတန်ကြာ ချုပ်ပြီးနောက် ပြန်၍ ဝမ်းသက်သည်။

ဝမ်းပတ် - န / ဝန်းပတ် / ၁။ တိရစ္ဆာန်၏ ဝမ်းဗိုက်ပိုင်း။ ၂။ ဝန်တင်တိရစ္ဆာန်၏ဝမ်းကိုသိုင်း၍ချည်သောကြိုး။ ဝမ်းပတ်ကြိုး။

ဝမ်းပတ်ကြိုး - န / ဝန်းပတ်ကြိုး / ဝမ်းပတ် - န၊ ၂။ နှင့်အတူတူ။

ဝမ်းပိတ် - ကြို / ဝန်းပိတ် / ဝင်းပိတ် / ဝမ်းသွားခြင်းရပ်တန့်သည်။

ဝမ်းပန်း - န / ဝန်းပန်း / ဝင်းပန်း / (ဝမ်းပန်းကွဲ၊ ဝမ်းပန်းငယ်၊ ဝမ်းပန်းနု၊ ဝမ်းပန်းစသော စသည်ဖြင့်သာ အသုံးရှိသည်။)

ဝမ်းပန်းတသာ - ကြိုဝိ / ဝန်းပန်းတသာ / ဝင်းပန်းတသာ / ဝမ်းမြောက်စွာ၊ ဝမ်းသာအားရ။

ဝမ်းပျဉ်း - န / ဝန်းပျဉ်း / ဝင်းပျဉ်း / ဝမ်းဗိုက်၏ ဆူဖျိုးအတိုသော အရေပြား။ ဝမ်းဗိုက် အရေပြား။ “ဝက်ကြီးသည် ကြိုးမားလှသည်ဖြစ်၍ မြစ်ကိုဆင်းသောအခါ ဝမ်းပျဉ်းမျှရေမရှက်။” အထက်တန်း၊ ပ။ ၁၆၂။

ဝမ်းပျဉ်းသား - န / ဝန်းပျဉ်းသား / ဝင်းပျဉ်းသား / အမဲ သား ငါး စသည်၏ ဆူဖျိုးသော ဝမ်းဗိုက်သား။

ဝမ်းပော - ကြို / ဝင်းပော / ရင်ကယ်၍ ဝမ်းဗိုက်ရှုကြသည်။

ဝမ်းပောဝမ်းရောင် - န / ဝန်းပောဝမ်းရောင် / ဝင်းပော ဝင်းရောင် / အစာမကြေ၍ ဝမ်းခေါင်းပြည့်တင်းသည့် ရောဂါ။

ဝမ်းဗိုက် - န / ဝန်းဗိုက် / ဝင်းဗိုက် / ၁။ အူသိမ် အူမ စသည်တို့ ထည့်ရှိရာကိုယ်အင်္ဂါအတွင်းပိုင်း။ ၂။ [ဥပစာ] အရာဝတ္ထု၏

ပုဖောင်းသော အလယ်ပိုင်း။ ၃။ [ဥပစာ] ရုတုအလယ်ပိုင်း။
 (အလယ်ပိုင်းပါး ပိုင်းများလျှင် ဝမ်းစိုက်ကြံ့ဟု ခေါ်သည်။)
 ဝမ်းထဲ - န / ဝန်းထဲ / ထဲ - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ဝမ်းထဲတောင် - န / ဝန်းထဲတောင် / တောင် - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ဝမ်းထဲဥတီး - န / ဝန်းထဲဥတီး / ထဲဥတီး - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ဝမ်းမီး - န / ဝန်းမီး / ဝင်းမီး / အစာမြေ့ချက်သော ဝမ်းတွင်း
 အပူငွေ့ ဓာတ်။ ပါမကတေဇောဓာတ်။ ဝမ်း၏ လက်ဝဲဘက်
 ချက်အထက်၌ အစာသစ်အိမ်နှင့် ဝမ်းမီး လည်း တည်ရှိ၏။”
 ဥတု။ ၃၇။
 ဝမ်းမြောက် - ကြိ / ဝန်းမြောက် / ဝင်းမြောက် / စိတ်တွင်
 ကျေနပ်နှစ်သက်အားရခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်လိုအားရဖြစ်သည်။
 ဝမ်းရေး - န / ဝန်းရေး / ဝင်းရေး / စားသောက်ခြင်းဖြင့်
 ကိုယ်ခန္ဓာ အာဟာရဖြည့်ရန်တာဝန်။ အသက်ရှင်ရန် စား
 သောက်နေရသည့် ကိစ္စ။
 ဝမ်းရောင် - န / ဝန်းရောင် / ဝင်းရောင် / ရောင်ပိုးကြောင့်
 ဝမ်းအလဟောသွား၍ အားအင်ကုန်ခန်းကာ သေကျေပျက်စီး
 စေတတ်သော ရောင်။ ကာလဝမ်းရောင်။
 ဝမ်းရောင် - ကြိ / ဝန်းရောင် / ဝင်းရောင် / ဝမ်းစိုက်ရောင်ရမ်း
 သည်။
 ဝမ်းရစ် - ကြိ / ဝန်းရစ် / ဝင်းရစ် / ဝမ်းစိုက်ထဲ၌ တနေရာရာ
 တွင် လှည့်၍ နာကျင်ထိုးကျင့်သည်။
 ဝမ်းစုတ် - ကြိ / ဝန်းစုတ် / ဝမ်းစိုက်ထဲ၌ လေထဲ ကြွ၍ မြည်
 သည်။
 ဝမ်းလိုက် - ကြိ / ဝန်းလိုက် / ဝင်းလိုက် / ၁။ မပြတ်မလပ်ဝမ်း
 သွားသည်။ ၂။ ရောင်တခုဖြစ်ပွားပြီးလျှင် ဝမ်းသွားခြင်းပါ
 တွဲဖက်ဖြစ်ပေါ်သည်။ (မီးယပ်ဝမ်းလိုက်၊ ကျောက်ဝမ်းလိုက်
 စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)
 ဝမ်းထုံ - ကြိ / ဝန်းထုံ / ဝင်းထုံ / ဝမ်းသွားလွယ်ခြင်း မရှိဖြစ်
 သည်။ ဝမ်းသက်စာ အတန်အသင့်စားသောက်သော်လည်း
 ဝမ်းသက်လွန်ခြင်းမရှိဖြစ်သည်။
 ဝမ်းသွားထိုး - ကြိ / ဝန်းသွားထိုး / ဝယားထိုး / (ကလေးငယ်
 များ) မောက်လျက် ကိုယ်ကို ကျုံ့ချည် ဆန့်ချည် ပြုခြင်းဖြင့်
 ရွေ့သို့ ထိုးသွားသည်။
 ဝမ်းသွားမောက် - ကြိ / ဝန်းသွားမောက် / ဝယားမောက် / ကိုယ်
 ခန္ဓာတခုလုံးကို အခင်းပြင်နှင့်ထိလျက် စန့်စန့်မောက်သည်။
 ဝမ်းသွေး - ကြိ / ဝန်းသွေး / ဝင်းသွေး / သာမန်ဓာတ်လျော့
 သည်ထက် ပမာဏ သို့ မဟုတ် အကြိမ်ရှိ၍ ဝမ်းသွားသည်။
 ဝမ်းဝ - ကြိ / ဝန်းဝ / ဝင်းဝ / ၁။ မိမိတဝမ်းအတွက် တနပ်စာ
 စားသောက်မှု မျှတ ဖြည့်စုံသည်။ ၂။ စားရောက်စွဲပြည့်စုံ
 လုံလောက်သည်။
 ဝမ်းသာ - ကြိ / ဝန်းသာ / ဝင်းသာ / ဝမ်းမြောက် - ကြိ၊ နှင့်
 အတူတူ။
 ဝမ်းသာထိုးဆို့ - ကြိ / ဝန်းသာထိုးဆို့ / [ဥပစာ] အလွန်
 အမင်း ဝမ်းသာသည်။
 ဝမ်းသာအယ်လဲ - ကြိဝိ / ဝန်းသာအယ်လဲ / ဝမ်းသာအားရ

မှုပြင် ဖော်ရွေရင်းနှီးစွာ။ “သိဟောင်းများက ဝမ်းသာ
 အယ်လဲဖြင့် ဆီးကြိုကြသည်။” သေ့၊ ၁၂၉။ ၈၄။
 ဝမ်းသက် - ကြိ / ဝန်းသက် / ဝင်းသက် / ဓာတ်လျော့သည်။
 ရောင်ကြောင့် ဓာတ်လျော့သည်။
 ဝမ်းသွား - ကြိ / ဝန်းသွား / ဝင်းသွား / ၁။ အစာဟောင်းများကို
 စဆို့မှုန့်ထုတ်သည်။ နောက်ဖေးသွားသည်။ ၂။ အစာဟောင်း
 လွန်ကဲစွာ စွန့်ထုတ်ရသည်။
 ဝမ်းဟာ - ကြိ / ဝန်းဟာ / ဝင်းဟာ / ဝမ်းတွင်း၌ အစာသစ်
 ပြတ်လပ်၍ ဟင်းလင်းရှိသည်။ ဆာသွပ်သည်။
 ဝမ်းအေး - ကြိ / ဝန်းအေး / ဝင်းအေး / ရင်တွင်း၌ ပူလောင်ခြင်း
 ကင်းသည်။

ဝယ်

ဝယ် - ကြိ / ဝယ် / ပစ္စည်းဝတ္ထုတစုံတရာကို ပိုင်ဆိုင်သူထံမှ
 အဓိုးပေးကာ ရယူသည်။
 ဝယ် - ဝိ / ဝယ် / ဖြစ်တည်ရာ သို့ မဟုတ် အချိန်ကာလကို ညွှန်
 ပြခြင်းဖြင့် နာမ် သို့ မဟုတ် နာမ်စားနှင့် ကြိယာကို ဆက်
 သွယ်ပေးသော နောက်ဆက်စကား။ ၁။ မှာ။ “တောဝယ်
 သစ်သီးယူချေ၍ ရပြီးသော်” ပါရာ။ ၅။
 ဝယ်ခြမ်း - ကြိ / ဝယ်ချမ်း / ၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာ တစုံတရာ ရရှိရေး
 အတွက် ငွေကို အသုံးပြုသည်။ “ငွေကို လက်ထဲမထားနှင့်
 အကျိုးရှိရာဝယ်ခြမ်းထားလိုက်ပါ။” ၂။ ဝယ် - ကြိ၊ နှင့်
 အတူတူ။ (ပြောင်းရွှေ့နိုင်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုအတွက် ပို၍
 အသုံးများသည်။)
 ဝယ်ယူ - ကြိ / ဝယ်ယူ / မိမိပိုင်ဆိုင်မှုသို့ ရောက်အောင် တန်ဖိုး
 ပေး၍ရယူသည်။
 ဝယ်ထိုးအား - န / ဝယ်ထိုးအား / စားသုံးသူ၊ သုံးစွဲသူတို့က
 ဝယ်ယူရန် လိုအပ်သည့်အတိုင်းပမာဏ။
 ဝယ်အား - န / ဝယ်အား / ၁။ ဝယ်နိုင်သော ငွေအင်အား
 ပမာဏ။ ၂။ ဝယ်ယူသူပမာဏ။ ၃။ ဝယ်ထိုးအား - န၊ နှင့်
 အတူတူ။

ဝိုး

ဝိုးကနဲ - ကြိဝိ / ဝိုးကနဲ / အချိန်အဟုန်မြန်ထက်သော လှုပ်ရှား
 မှုကြောင့် ဝိုးဟူသော အသံပေါ်ထွက်လျက်။

ဝေ့

ဝေ့ - ကြိ / ခွေ / ဦးခေါင်းဖြင့် ထိုးထိုက်သည်။ ဦးချိုနှင့်
 တိုက်ခိုက်သည်။

ဓမ္မ.ယမ်း - ကြိ / ဓမ္မ.ယမ်း / ဝ၊ လက်ကို ဖြစ်စေ၊ အရာဝတ္ထု တစ်ခုတခုကို ကိုင်၍ဖြစ်စေ လေ့ပြင်၍ ဟိုမှသည်မှ လှုပ်ရှား သည်။ ၂။ အရာဝတ္ထုတစ်ခုတခုကို လေ့၍ ပြင်းထန်စွာ ရွှေ့ ပါးလွှတ်ပါးအောင် ပြုသည်။ “လေဗွေ ဓမ္မ.ယမ်း၍ လောင်ကျွမ်းကုန်ခန်းချေရကား။” ကဝိသာ။ ၃၈။

ဝှေး

ဝှေး - နှ / ဝှေး / ဝှေး / အစေ့တွင် အမျှင်မာများ ဖြာထွက်၍ အသီးအနှံငယ်ရှည်မျောစွာ လုံးဝန်းသော၊ ချဉ်ဖန်သည့် အသီးခိုင်များသီးသည့် ပင်စောက်တမျိုး။ (ဝှေးသီးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဝှေးစေ့ - နှ / ဝှေးဇီ / ဝှေးဇီ / အရိုလိင်အင်္ဂါ အရင်းဝဲယာတွင် တွဲကျပါရှိသော မျိုးဖြစ်ထွန်းရာ အစေ့။

ဝှေးတက် - ကြိ / ဝှေးတက် / ဝှေးတက် / ဝှေးစေ့ကို အပြင်း အထန်ထိခိုက်ရာမှ အနေအထားချွတ်ယွင်းခြင်း၊ အကြောကို ထိခိုက်ခြင်းစသည်ကြောင့် လွန်ကဲစွာနာကျင်သတ်လစ်သည်။

ဝှေးထုတ် - ကြိ / ဝှေးထုတ် / ဝှေးထုတ် / မျိုးမပေါက်ပွားစေရန် အရိုလိင်အင်္ဂါမှ ဝှေးစေ့ကို ဖယ်ရှားသည်။

ဝှေးသင်း - ကြိ / ဝှေးသင်း / ဝှေးသင်း / ကျွ၊ နွား၊ မြင်း စသော ဝန်ဆွဲတိရစ္ဆာန်များအား အရွေ့လိုက်ခြင်းမပြုအောင် ဝှေးစေ့ ကို ဖောက်ခြင်း၊ ညှပ်ခြင်း၊ ထုခြင်း စသည်ပြုသည်။

ဝှေးအိတ် - နှ / ဝှေးအိတ် / ဝှေးအိတ် / ဝှေးစေ့တည်ရာ အရေ ခြားအိမ်။ ကပ်ပယ်အိတ်။

ဝှေးဉ - နှ / ဝှေးဉ / ဝှေးဉ / အိမ်နှင့်တကွ ဝှေးစေ့အစုံ။

ဝဲ

ဝဲချီး - ကြိ / ဝဲချီး / ပေါ် / အလွန်အံ့ဩချီးမွမ်းသည်။ “သာဝ ကတွင်း အာသထကြီး၊ မြောက်စွာပြီးသည်၊ ဝဲချီးထိုက်စွာ၊ သာရိပုတ္တရာ။” ပါမိ* ၁၈။

ဝှက်

ဝှက် - ကြိ / ဝှက် / ဖွက် / ဝ၊ မတွေ့ မမြင်ရအောင်ဖုံးကွယ်ထား သည်။ ၂။ အသိဓက်သောစကားထား၊ စကားလိမ်စသည်ကို အပြေပေးရန် တင်ပြပေးစမ်းသည်။ “စကားသာဝှက်သည်။”

ဝှက်ကွယ် - ကြိ / ဝှက်ကွယ် / အမှန်ကို မပြောကြားပဲနေသည်။ အမှန်ကို မသိမမြင်အောင်ပြုသည်။

ဝှက်စာ - နှ / ဝှက်စာ / သက်ဆိုင်သူသာလျှင် သိရှိစေရန် ကြိုတင် သင်္ကေတ အသိပေး၍ ရေးသားထားသော စာ။ သာမန် လူတို့ မတွေ့မြင်နိုင်ပေ၊ နည်းလမ်းသိထားသူကသာ အရေး အသားပေါ်လာအောင် ပြုလုပ်စီမံဖတ်ရှုနိုင်သော စာ။

ဝှက်မဲ - နှ / ဝှက်မဲ / ဝ၊ အခြားကစားဘက်များ အချိန်မတိုင်မီ မသိရှိစေပေ၊ လက်ကိုင်ထား၍ကစားသည့်ဖဲချပ်။ ၂။ [ဥပစာ] အချိန်မတိုင်မီ အခြားသူများ မသိရအောင် ထိမ်ဝှက်ထား သော အကြောင်းအချက်။

ဝှန်

ဝှန် - ကြိ / ဝှန် / ပေါ် / အပုံ၊ အနံ့ ထင်ရှားစွာ လွှမ်းမိုးသည်။ (ဝှိတ်ဝှန်သည်၊ ကြက်သီးဝှန်သည်၊ ကျော်ဝှန်သည် စသည် ဖြင့် ပျို့ ကဗျာတို့၌ သုံးသည်။)

ဝှန်တက် - ကြိ / ဝှန်တက် / ဝ၊ [ပေါ်]အထက်သို့ ပျံ့နှံ့သည်။ “ရေသည်...ဆယ်ယူနေတာတိုင်အောင် ဝှန်တက်လျက် တဖန် ပြန်၍ မဟာသမုဒြာ၌ကျ၏။” ဂေါ်ကုတ်။ ၁၃၀။ ၂။ ဖင်ရှား တွန်းတောက်သည်။ ဘုန်းတော်ဝှန်တက်၊ ရွှေလက်ထက်တွင်၊ ရာမျက်သိင်္ဂါ။” သာဒိ* ၁၀၆။

ဝှန်း

ဝှန်း - နှ / ဝှန်း / ဝန်း - နှ၊ ရွှ။
- ကြိ / ဝှန်း / ဝ၊ အပျံ့၊ အနံ့ လွှမ်းမိုးသည်။ လျှံတက် သည်။ “မြူခြေငယ်ဝှန်းပါလို့၊ နေဝန်းငယ်ကော်ရှိန်” သာ။ ၉၃။ ၂။ (အခွန်တော်စသည်) ခြံ၍ ပိုင်ခြားသတ်မှတ် သည်။

ဝှမ်း

ဝှမ်း - နှဝိ / ဝှမ်း / ပက်သော။ ရှိုင်းသော။ ချိုင့်သော။ “ရောင်ခြောက်သွယ်နှင့်၊ ပင်လယ်ဝှမ်း၊ နှိုင်းတမ်းဆလည်း။” ဘိုး* ၅၁။

ဆ* - န / သာ / မြန်မာဗုဒ္ဓ ဘုံဆယ်သုံးလုံးတွင် အလုံး
သုံးဆယ်မြောက် ဗုဒ္ဓ။ သ ဟူ၍ပင် ခေါ်သည်။

ဆ* - ကြုံ / သာ / ခ၊ ပြုပြင် ဆင်ယင်သည်။ မြူလိမ်းမွမ်းမံ
သည်။ “ကိုယ်ကိုတင်အောင် ဥသျှောင်သွဲ့တည်းကြက်တောင်
စည်း၍၊ စုလည်းပြင်ဆ၊ ပုံသင်စက။” မဆ* ဂူဂူ။ (မြယ်
သ၊ ဆင်သ၊ ပြင်သ စသည်ဖြင့်သုံးသည်။) ၂။ ဓားလှံစသည်
တို့၏အသွားကို ထက်အောင် ပြုသည်။ “ဓားလှံသသည်ဆို
သောအရာ၌ သ၏ဟူသည်လည်း သားနား ထက်မြက်စေ
သည်လည်းကောင်းဖြစ်၍ အနက်တူသင့်၏။” ဝေါ။ ၄၉၀။

ဆ* - စည်း / သာ / အချို့ ကြိယာကို လေးနက်စေသောစကား
လုံး။ (ကုသ၊ ဝိသ၊ ပိသ၊ ဝိသ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဆ* - စည်း / သာ / ခ၊ နာမ ပိသေထနပစ္စည်းအဖြစ် သုံးသော
စကားလုံး။ “စွတ်လိသသူ၊ လူသာစွတ်ရ၊ ရွာသူနဲ့ချသော်။”
ဝေပျို့* ၄။ ၂။ ကြိယာ၏အသံကို ပြေပြစ်အောင် ကြိယာ
ရှေ့၌ အာဂုံအဖြစ်သုံးသောအက္ခရာ။ (သရမ်း၊ သရောင်၊
သလပ်၊ သလာ၊ စသည် အသုံးရှိသည်။)

ဆကခါဂါမ် - န / သုဂါဂါမ် / နှစ်ဆင့်မြောက် အဓိယာယုဂ္ဂိုလ်။
“တိပိဋကဓရ ပုထုဇဉ်သောတပန် ဆကခါဂါမ် အနုဂါမ်
သုက္ကပိသထက ဗဟန္တိဘူ၊ မဇ္ဈိပါ သလော။” သိက္ခိ။ ၄၇။
[ပါ]

ဆကရင် - န / သုဂရင် / ဆက္ကရင် - န၊ ၅။ [ပါ]

ဆကာ - န / သုဂါ / ကြရည်၊ ထန်းရည် စသည်တို့ကိုကျိုချက်
၍ ခဲစေသည့် ခဲလှဆစ်ဖြစ်သော စေးပျစ်အရည်။ “နွားနို့၊
ဆနွား၊ ဆကာပျော်မွှေး၊ ထောပေပထောပတ်။” ကိုး* ၁၇၇။

ဆကာကျ - န / သုဂါကျ / [ဥပစာ] အရွယ်တိုင်းသူ။ “လူထွက်
အိတ္တိတူ၊ ဆကာကျနှင့်၊ အတက်မှမဟုတ်။” ဥပက* ၃၇။
- နဝိ / သုဂါကျ / ကျေနပ်နှစ်သက်သော။ “ဆောင်
နန်းမပွား၊ ဆကာကျနှလုံးနှင့်၊ အသုံးဝင်သည့်၊ ယထာဏတော်
တယောက်သာ။” ဓမ္မ၊ ၆၇။

ဆကာထ - သမ် / သုဂါလာ / တစုံတရာပြုမည့် အခိုက်အခါကို
ဖော်ပြလျက် နောက်ဝါကျနှင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။
(သောအခါ အနက်ရရှိသည်။)

ဆကီး - စည်း / သုဂါ / များသောအားဖြင့် ကတ္တား၏ အပူ
အရာကို အသိအမှတ်ပြုသည့် သဘောနှင့် သုံးသောစကား
လုံး။ (ဟုတ်ပေသကဲ့၊ လာသေးသကဲ့။)

ဆကမျက်ကြိယာ - န / သုက္ကမာသုက္ကရိယာ / မြန်မာသဒ္ဒါတွင်
ကံရှိရန်လိုသောကြိယာမျိုးကိုခေါ်သောအမည်။ (သကော။
ကိုက၊ စား၊ ဖိုက် စသည့် ကြိယာမျိုး။) [ပါ]

ဆကယူဇာဏီ - န / သုက္ကယူဇာဏီ / ဂေါတမဘုရား ဆင်းသက်
လာရာ မင်းမျိုး။ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်းတွင်
အုပ်စိုးခဲ့သည်။) [ပါ]

ဆကျည်း - န / သုဂါ / တကျည်း - န၊ ၅။

ဆကြား - န / သုဂျား / ကြုံ၊ ဖျစ်၊ မုန်ဟူ၍၊ ပြောင်းစသည်

တို့မှ အရည်ကို ညစ်ထုတ်ကျိုချက်သန့်စင်ပြီး အစေ့ထုတ်
ပယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိသော အရသာရှိသည့် အမှန်။ [ပါရင်]
ဆကြားခ - န / သုဂျားခ / သုဂျားခ / ဆေးဖက် ဝင်အောင်
သကြား၊ ပျားရည်၊ ပန်းစသည်တို့ကို ကျိုချက်ထားသော
အစိုင်အခဲ။ (ပျားသကြားခ၊ ပန်းသကြားခ ဟုလည်း
ရှိသည်။)

ဆကြားချောင်း - န / သုဂျားချောင်း / သကြားကို ညောင်စေး
ကျအောင်ကျို၍ ဂျုံ၊ အရောင်ထွက်ဆေးစသည်ဖြင့် ရောနွယ်
ကာ အချောင်းသဏ္ဌာန်ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။

ဆကြားဆူးပေါက် - န / သုဂျားဆူးပေါက် / မြေပုံဆန်၊ ကုလား
ပဲလုံး စသည်ကို ရေစိမ်းပြီး သကြားရည်ပျစ်ပျစ်နှင့် ရောကျို
ကာ အခဲအချပ် ပြုထားသော စားဖွယ်တမျိုး။

ဆကြားပင်* - န / သုဂျားပင် / အချင်းသုံးလက်မခန့်ရှိ လုံးဝိုင်း
သည့် အရသာရှိသော အသီးသီးသည့် အစိမ်းရင့်ရောင်
ပြောင်ချောချောအရွက်ရှိသော ပင်စောက်တမျိုး။

ဆကြားပင် - န / သုဂျားပင် / ချွေးသွားစိပ်အနားကွပ် အရွက်
ရှိပြီး အလေ့ကျပေါက်သော အပင်ငယ်တမျိုး။ (သွားနာ
ပျောက်ဆေးအဖြစ် အသုံးပြုရသည်။) ဒန္တသုပင်ဟုလည်း
ခေါ်သည်။)

ဆကြားမုန်လာ - န / သုဂျားမုန်လာ / သကြားဓာတ်ပါသော
မုန်ဟူ၍။

ဆကြားမုန်လာ

ဆကြားလုံး - န / သုဂျားလုံး / သကြားကို အမွှေးရည်၊ အ
ရောင်တင်ဆေး စသည်တို့နှင့်တကွ ရောနှောကျိုချက်ပြီး
ခဲစေကာ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။

ဆကြီး - န / သုဂျား / နှစ်လုံးပေါင်းထားသော သ။ (သ)။

ဆခင် - န / သခင် / ခ၊ စိမ့်ပင်သော အရင်း။ “ဆင်မြို့ဆခင်၊
နတ်ရင်ကို က၊ ပင်မနွယ်ရိုး၊ မိုးညှင်းရိုးသား။” တန်ခိုး* ၂
(က)။ ၂။ အထွတ်အထိပ်ထားရသောသူ။ “ဘုရားဆခင်
မထောက်လှာမိ ရှေးအခါ၌။” ရာကျော်၊ ၁၄။ ၇။ ခ၊ (ဒြိတ်သူ
တော်လှန်ရေး ခေတ်ကြိုကာလတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော)

တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် အမျိုးသားများ မိမိတို့ နာမည် ရှေ့တွင်တပ်သောဘွဲ့။ သခင်မ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။
 သခင်မ - န / သခင်မဉ္ဇ / ခ၊ စိုးပိုင်သော အရှင်မ။ ၂၊ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးဝင် အမျိုးသမီးများ မိမိတို့ နာမည်ရှေ့တွင် တပ်သောဘွဲ့။

သခွား - န / သခွား / အခွံပါးရှိ၍ အသားထူပြီး ရှည်လုံးသော၊ အစိမ်းစားနိုင်သော အသီးသီးသည့် နွယ်ပင်တမျိုး။ (သခွား ချို၊ သခွားချဉ်၊ သခွားဆေး၊ သခွားငပြုပ် စသည် အမျိုးကွဲသည်။)

သခွားခြစ် - န / သခွားကျစ် / သခွားသီးအသားကို ခြစ်ယူရန် တကွာသာသာ ဝါးခြမ်းပြား၏ထိပ်တောက်တွင် သွပ်ပြား ကလေးများ ဝိုက်ဝှေ့ တပ်ထားသော ကိရိယာ။ စားဖွယ် အသီးများကို အမျှင်ဖြစ်အောင် ခြစ်ယူရသော ကိရိယာ။

သခွားငပြုပ် - န / သခွားငပြုတ် / အခွံတွင် အရအပ်နှံထားသော၊ အချဉ်အရသာ အနည်းငယ်ရှိသော အသားကြွပ် သော သခွားသီးသီးသည့် နွယ်ပင်တမျိုး။

သခွားမြေပိ

သခွားမသီး - န / သခမာသွီး / ဝါမျော့မျော့အရောင်၊ နူးညံ့ သောအသားရှိသည့်၊ အနီ၊ မွှေးသော အသီးတမျိုး။ (သခွား၊ သခွားမွှေး၊ မေသီးဟုလည်း အခေါ်ပြားသည်။)

သခွတ် - န / သခွတ် / အလျား သုံးလက်မခန့်ရှိ အဖျားချွန် အရွက်ရှိပြီး၊ အပွင့်အနီ သို့ မဟုတ် အပြိုပွင့်သော၊ အပြင်ပေ လေးလေးမူ ခြောက်ဆယ်အထိရှိသည့် အရွယ် အလတ်စား သစ်မာပင် တမျိုး။ (အပင်၌ အစိ အမူဟု ပြားသည်။)

သခင် - န / သုဇင် / သစ်ပင်ကြီးများ၌ သဘာဝအတိုင်း တွယ် ကပ်၍ဖြစ်စေ၊ သစ်ခက် အနီး၌ စသည်တို့တွင်ကပ်၍ စိုက်ပျိုး ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ရှင်သန်လေ့ရှိ၍ ဥပု ပွင့်တဲတွက်ပြီး တနင်္ဂနွေ တခါ ဆောင်းရာသီ၌ပွင့်လေ့ရှိသော သစ်ခွေမျိုးဝင်ပန်းတမျိုး။ (သခင်နီ၊ သခင်ဖြူ၊ သခင်နက်၊ သခင်မင်း၊ ရွှေသခင်စသည် ကွဲပြားသည်။)

သခင်ခွေ - န / သုဇင်ခွေ / အုတ်အဆောက်အအုံ၊ ငွေထည်ပစ္စည်း စသည်တို့တွင် သခင်ညာတ် ခွေယောင် ဝိုက်ယောင်သဏ္ဌာန် ထုထွင်းထားသော ကနုတ်ပန်းတမျိုး။ “ငွေလေးကြီး အပေါ်ပိုင်းတွင် သခင်ခွေ၊ ကုလားပန်းများဖြင့် လက်စွမ်းပြ တတ်၏” ဇွယ်ကျမ်း၊ ၃၊ ၂၅၀။

သခင်မင်း - န / သုဇင်မင်း / သခင်ပန်းနှင့် အပွင့်အရွက် တူ ယောင်ရှိသော်လည်း တပင်လျှင် မိုးတံသီးလေးခုထွက်ကာ စိမ်းလန်းပန်းအရောင်အပွင့်ရှိသော ပန်းတမျိုး။

သညာ - န / သင်ညာ / ခ၊ သီဟိုဠ်တပ်သောသဘော။ “နောင် အခါ သိကြောင်းအမှတ်ကိုပြု၍ သိတတ်သောသဘောသည် သညာ မည်၏” ဝါသာ၊ ၄၆။ ၂၊ အမှတ်အသား၊ တစ်တရ ကို သီးသန့်ခြား၍ သိစေသော အမှတ်အသား၊ အမည်၊ [ပါ]

သညာပေး - ကြ / သင်ညာပေး / တစ်တရ မကောင်းမှုပြုစေ ရန် နည်းလမ်းပြသည်။ နှုတ်ပေးသွန်သင်သည်။ “အနက်များ များပြားနေလျှင် ငွေခက်ပြားဖြင့်လည်ရန် မခင်ညိုကပင် သညာပေး ခဲ့ရသေးသည်။” ရှု၊ ၁၃၊ ၁၇၁။ ၂၃၈။

သညာကွန္ဒာ - န / သင်ညာကွန်ဒါ / သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားတတ်သော သဘောအရာ။ ခန္ဓာ-န၊လည်း ရှု။ “သညာကွန္ဒာ သည်၊ တံလျှပ်နှင့်တူ၏” ဂံ၊ ပ။ ၁၇၇။

သဌေး - န / သဌေး / ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည် ပေါများသူ။ [ပါ]

သဏ္ဌဓူပ - န / သနုဒ္ဓယုပါ / သနုဒ္ဓယုတ်ပါ / နူးညံ့သိမ်မွေ့ သော ရုပ်အဆင်းရှိသူ။ [ပါ]

သတတ်သ္မာနကွတ် - န / သတ်တာတတ်ယုဒနက်ခတ် / နကွတ် နှစ်ဆယ့် ခုနစ်လုံးအနက် ကြွယ် လေး လုံးပါ ခက်ရင်းငယ် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိနကွတ်။ (ကြွယ်အရေအတွက်၊ ပုံသဏ္ဌာန်စသည် အမှတ်အသား ကွဲပြားသည်။) [ပါ]

သတိ - န / သုစိ / ခ၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ အမှတ်ချခြင်း။ “မင်း ကြီး၊ ရွှေလွန်လေပြီး တရားကို သတိ တရားဖြင့် အောက်မေ့ နိုင်၏” မိလိန္ဒ၊ ၁၂၂။ ၂၊ တပ်သားစသည်တို့ ခြေစုံရပ်လျက် ကိုယ်ကိုမတ်မတ်ထား၍ လက်နှစ်ဘက်အောက်သို့ ပြော၍ ပြော၍သွားကာ အမိန့်ကို အာရုံစိုက် နားခွင့်နေသော အနေအထား။ [ပါ]

သတိ - န / သုစိ / မရောနှောခြင်း။ သူ့ချည်းသက်သက်။ “ရွှေ သတိ တွင်၊ မက်မောင်းစွာ၊ မျက်ကောင်းမြှာလျက်” သို့ ၁၃၊ စတိ - န၊ လည်း ရှု။

သတိဓမ္မံ - ကြုံ / သွဒိဓမ္မံ / မမေပလျော့ စွဲမှတ်သည်။ “အရာရာ သတိဓမ္မံ ချီသာ ရတနာမြတ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်တော်မူပါ။” စပယ်။ ၃၀။

သတိတရားရ - ကြုံ / သွဒိတယားယာ / ၁။ အခြားသူများ၏ ဖြစ်ပျက်မှုကို မြင်တွေ့၍ သင်ခန်းစာယူပြီး ဆင်ခြင်ညွှတ်ပွားသည်။ “သူများလည်း သေတပါးဘဲကလားလို့၊ သတိတရား ရရှိလာသတဲ့။” အာတီ၊ ပ။ ၁၁၅။ ၂။ အမှားတစုံတရာပြုမိ ပြီးနောက်၊ မှားကြောင်းကို နောင်တရ၍ ကောင်းစွာ ကျင့် သုံးနေထိုင်သည်။ သူ့အရင်က အရက်မပြတ် သောက်ခဲ့ သော်လည်း ယခု သတိတရားရ နေပြီ။

သတိထား - ကြုံ / သွဒိထား / အထူးအလေးမူသည်။ ဂရုပြု သည်။ “ကြီးသည်စေတနာ၊ သူတော်စွာတို့၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ သတိထား၍၊ စောင့်ငြားလှူရေ။” သံဝေ * ၄၂။

သတိပေး - ကြုံ / သွဒိပေး / ၁။ သော့အန္တရာယ် ကျရောက်မည် ကို တစုံတယောက်အားကြိုတင်အသိပေးသည်။ ၂။ စိတ်မှတ် ရှိရှိ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သည်။

သတိပြု - ကြုံ / သွဒိပြု / သတိမူ - ကြုံ၊ နှင့် အတူတူ။ “တီးတီး ပြောနေကြသည်ကို သူ့သတိပြုမိသဖြင့်...” ဓမ္မစန္ဒီ၊ ပ။ ၂၃။ “နန်းလောင်းမောင်ပု၊ သတိပြုလော့၊ များထွေအရာ၊ စစ်ရေး မှာကား။” သုဇာ * ၉၉။

သတိမူ - ကြုံ / သွဒိမူ / တစုံတစဉ် အာရုံစိုက်သည်။ “ဘယ် အကြောင်းမှာ၊ ရုံးပေါင်းပိုင်ပိုင်၊ မသိနိုင်သည်၊ ထွတ်တိုင်သတိမူ ဘိလော။” ဝရ * ၄၅။

သတိမေ့ - ကြုံ / သွဒိမေ့ / ၁။ အမှတ်မရဖြစ်သည်။ မှတ်ဉာဏ် လျော့ပါးသည်။ ၂။ အာရုံ သိခြင်းမှ ကင်းကွာသည်။ “သတိ မေ့၍မှားစေသွားရခြင်းမှာ။” ဇောင်မယ်။ ၃။

သတိလစ် - ကြုံ / သွဒိလစ် / သတိမေ့ - ကြုံ၊ ၁။ ၂။ နှင့် အတူတူ။ သတိဝီရိယ - နှ / သွဒိဝီရိယာ / ပလစ်မလပ်သော နိုးကြားသိမှတ် စိတ်။ [ပ]

သတိသံဝေဂ - နှ / သွဒိသံဝေဂေါ / တရားသဘောကို အောက်မေ့ ဆင်ခြင်ရာမှရသော ကြောက်ရွံ့မှု။ [ပါ]

သတိသမ္ပဇင် - နှ / သွဒိသမ္ပဇင် / သတိနှင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု။ [ပါ]

သတိ - ကြုံ / သွဒိ / လိုလားနှစ်သက်သည်။ “စိတ်မှာ သတိ ရဲ့ လားဟာ မေးလေ၏။” သန်းမေ၊ ၉။ ၄။ (မျှားသောအား ဖြင့် မနှင့် တွဲသုံးတတ်သည်။)

သတိ - နှ / သွဒိ / ပင်လယ်အောက်နန်းများတွင်နေတတ်သော ပယ်လယ်ခရုကြီးတမျိုး။ (စတိန္ဒိယလည်း ခေါ်သည်။)

သတိ - နှ / သွဒိ / ရွက်ပြတ်တော၌ တွေ့ ရတတ်သော၊ အမြင့် ပေ ရှစ်ဆယ်ကျော်ရှိပြီး စိမ်းဝါဝါအဖွင့်သောကလေးမျှားပွင့် သည့် သစ်မာပင်တမျိုး။

သတဲ - ဝိ / သွဒိ / သည်တဲ့။ တဆင့်ပြန်လည်တင်ပြခြင်းဆိုသော စကား၏အဆုံးတွင် သုံးလေ့ရှိသော စကားလုံး။ “လက်၍ နဲ့တော့မှ သွားတော်မူသတဲ့။” သီရိ၊ ၁၃၄။

သတို့သမီး - နှ / သွဒိ၊ သမီး / ၁။ မင်္ဂလာဆောင်ရန်၊ နားထွင်း

ရန် စသည် တစုံတရာသော အမှုအတွက် လျှာထား ထားသော မိန်းမသား။ ၂။ ငယ်ရွယ်သော မိန်းမသား။

သတို့သား - နှ / သွဒိ၊ သား / ၁။ မင်္ဂလာဆောင်ရန် လျှာထား ထားသော ယောက်ျား။ ၂။ ငယ်ရွယ်သော ယောက်ျား။

သတင်း - နှ / သွဒင်း / အပျို့အနံ့၊ ကြားအပ်သိအပ်သော အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာ။

သတင်းကြား - နှ / သွဒင်းကျား / မိမိကိုယ်တိုင်မဟုတ်ပဲ တဆင့် ခံ ကြားရ သိရသော အကြောင်းအရာ။

သတင်းကြီး - နှဝိ / သွဒင်းကြီး / ပျံ့နှံ့ထင်ရှား ကျော်စော သော။

သတင်းစာ - နှ / သွဒင်းစာ / အများပြည်သူတို့ သိရှိနိုင်အောင် ပြည်တွင်း ပြည်ပ သတင်းများကို ပမာနထား၍ အများအား ဖြင့် နေ့စဉ် ပို့နှံထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိသော စာစောင်။

သတင်းစာစက္ကူ - နှ / သွဒင်းစာစက်ကူ / များသောအားဖြင့် သစ်ပုသားများဖြင့် ပြုလုပ်ပြီး သတင်းစာများ စာအုပ်များ ဖိုက်နှိပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် တန်ဖိုးနည်း စက္ကူ အမျိုး အစား။

သတင်းစာဆရာ - နှ / သွဒင်းစာဆရာ / သတင်းစာ ပို့နှံထုတ် ဝေခြင်းအတွက် ရေးသားပြုစုဆောင်ရွက်သူ၊ အမြဲတမ်း ပါဝင် ရေးသားသူ စသည်။ သတင်းစာ ရေးသားထုတ်ဝေခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူ။

သတင်းစဉ် - နှ / သွဒင်းစင် / ၁။ သတင်းနှင့် သတင်းဆောင်းပါး စသည်ကို အများအားဖြင့် ရက်သတ္တပတ်လျှင် တကြိမ်ထက် မနည်း ရေးသားထုတ်ဝေလေ့ရှိသောစာစောင်။ ၂။ သက်ဆိုင် ရာဌာန၊ ပုဂ္ဂိုလ်များသိရှိရန် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ နေ့စဉ်ရသော သတင်းများကို စုဆောင်းရွေးချယ် တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေသော စာစောင်ငယ်။

သတင်းစုံ - နှ / သွဒင်းစုံ / အထွေထွေအမျိုးမျိုးသော အကြောင်း အရာ၊ အရေးအခင်း၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့၊ စေ့ငံ အောင် ပါဝင်သော သတင်း၊ စကား။

သတင်းထူး - နှ / သွဒင်းထူး / ဖြစ်ရိုးခြင်စဉ် မဟုတ်သော အကြောင်းအရာ၊ အရေးအခင်း၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့၊ နှင့် စပ်လျဉ်းသော သတင်း၊ စကား။

သတင်းထောက် - ကြုံ / သွဒင်းထောက် / ပုဂ္ဂိုလ်၊ အခြေအနေ၊ အရေးအခင်း၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့၏ အကြောင်းကို သိရန် စုံစမ်းသည်။

— နှ / သွဒင်းဒေါက် / သတင်းစာတိုက် တခုရက် သတင်းစာတွင် ဖော်ပြနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အခြေအနေ၊ အရေး အခင်း၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့ကို စုံစမ်းရေးသား ပေးပို့ ရန် တာဝန်ပေးထားသူ။

သတင်းစာတပ် - နှ / သွဒင်းဒတ်ပန် / သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း စသည်တို့တွင် လူအများ စိတ်ဝင်စားမည့် အကြောင်း အရာ၊ အရေးအခင်း၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့ကို ဖော်ပြ သော စာတပ်။ သတင်းကို အထောက်အပံ့ပြုသော စာတပ်။

သတင်းပလင်း - နှ / သွဒင်းပလင်း / သတင်း - နှ၊ နှင့် အတူတူ။

သတင်းပေး - ကြုံ / သွင်းပေး / အခြေအနေ၊ အဖြစ်အပျက်၊ အရေးအခင်း အရပ်ရပ်ကို သိသမျှဖြစ်စေ၊ စုံစမ်းထောက်လှမ်း၍ ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာသို့ ပို့ သည်။

- န / သွင်းပေး / အခြေအနေ၊ အဖြစ်အပျက်၊ အရေးအခင်း တရပ်ရပ်ကို စုံစမ်းထောက်လှမ်း၍ သက်ဆိုင်ရာသို့ ပို့ သည်။

သတင်းပို့ - ကြုံ / သွင်းပို့ / ၁။ သတင်းတစုံတရာကို သက်ဆိုင်ရာသို့ အသိပေးသည်။ ၂။ အခြေအနေကို အထက်လူကြီးထံ နှုတ်ဖြင့် အစီရင်ခံသည်။

သတင်းပေး - ကြုံ / သွင်းပေး / သတင်း ကြိုတင် ဖြစ်ပေါ်သည်။

သတင်းဖြစ် - ကြုံ / သွင်းဖြစ် / မခိုင်လုံသေးသော သတင်းပေါ်ထွက်သည်။

သတင်းမေး - ကြုံ / သွင်းမေး / ၁။ အကျိုးအကြောင်း သိအောင် စုံစမ်းသည်။ ၂။ လူနာ၏ အခြေအနေကို မေးမြန်းသည်။

သတင်းပေး - ကြုံ / သွင်းပေး / ကောင်းသောသတင်း ပျံ့နှံ့ကျော်ကြားသည်။

သတင်းလွှာ - ကြုံ / သွင်းလွှာ / အခါ အခွင့် အားလျော်စွာ သတင်းတစုံတရာကို ထုတ်ဝေသော စာစောင်။

သတင်းလွှင့် - ကြုံ / သွင်းလွှင့် / သတင်းကို ပျံ့နှံ့အောင် ပြုသည်။

သတင်းစစ်စန့်ချက် - န / သွင်းစစ်စန့်ချက် / ဖြစ်ပေါ်သော သတင်းကို အကြောင်းပြု၍ အကျိုးအကြောင်း အစိုးအကောင်းကို အကဲခတ် သုံးသပ်ပြသော စာ။

သတင်းစိုး - န / သွင်းစိုး / အခြားသူများထက် အလျင်စောစွာ ရသော သတင်း။

သတည်း - ဝိ / သွင်း / ကြံယူ၍ ဆောင်ရွက်ချက်ကို ထုတ်ဖော်တင်ပြသော စကားလုံး။ သည်တည်း။

သတင်း - ဝိ / သွင်း / သတိုး - ဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

သတိုး - ဝိ / သွင်း / ကြံယူ၍ အပြုအမူ ဖြစ်ပျက်စဉ်ကာလကို အလေးအနက်ပြု ထုတ်ဖော်သော အမေးစကားလုံး။

သတေး - န / သွင်း / မျောက်ဥ အမျိုးအစားဝင် စားသုံးရသည့် ဥဥသော နွယ်ပင်တမျိုး။

သတုတ် - န / သွင်း / ကတုတ် - န၊ ခူ။

သထာ - ကြုံ / သထာ / သဒ္ဓါ - ကြုံ၊ ခူ။ “ကြည်လင်မေတ္တာ၊ သထာမြောက်စား၊ သိကြားလိမ္မာ” ဝိနိ၊ ပ။ ၁၁၃။ [ပါ]

သဒ္ဓါသုစာ - န / သွင်းသုစာ / အထုတ်ထွက်တရားအမည်ကို ယင်း၏ အနက်၊ သဘော၊ အရည်အသွေး စသည်တို့ နှင့် တူရာ အခြားအထုတ်ထွက် တင်စားခေါ်ဝေါ် နည်း။ အတူဖြစ်သော အနက်၏အမည်ကို အတူရှိသောအနက်၌ တင်စားခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် သဒ္ဓါသုစာ သဒ္ဓါပညာ၏။ ပုဂံစစ်။ ၁၁၉။ (သာဓက။)။ စဝေသန္တရာ၊ ကာလနဂါး စသည်။ [ပါ]

သန - ကြုံ / သနာ / မသန့်မရှင်းဖြစ်သည်၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းဖြစ်သည် စသည်ဖြင့် မှတ်တင်ခံစားရသည်။ “အပင်အောက် ရောက်

သွားမိလျှင် သနခြီး ဆေးတန်ခိုးများ ပြယ်တတ်တယ်တဲ့။” စာဆို၊ ပ။ ၃၁၆။

သနရုပ်ပ - န / သနာယုတ်ပ / သဏ္ဌဗ္ဗပ - န၊ ခူ။

သနဝါး - န / သနာဝါး / အကြော အလွန်မာသဖြင့် ဝါးချွန်ပြုလုပ်သုံးစွဲလေ့ရှိသော ဝါးတမျိုး။

သနား - ကြုံ / သနား / ၁။ ခုက္ခရောက်သူတဦးတယောက်အပေါ်တွင် စာနာစိတ်ဖြင့် ချစ်ခင်စားသည်။ ကရုဏာ သက်သည်။ ၂။ ပေးကမ်းချီးမြှောက်သည်။ “အထူးဆု သနားတော်မြဲ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ” ရွတ်။ ၁၀။

သနားကမား - န / သနားကမား / ကြင်နာနှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ်။ “မလှပပေ သနားကမားရှိတယ် မဟုတ်လား” တစ္ဆေ၊ ၂၇၇။

သန့်ပြည် - န / သန့်ပြီ / သန့်နီပျံ / သားနီပြည် - န၊ ခူ။

သနင်း - န / သနင်း / ပေါ် အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော ဘုရားမင်းတို့ကို ခေါ်ဝေါ်သော အမည်။ “တရားမဆိတ်မည့် မေဏုန် အလင်းတွေနှင့် ငါးကျိပ်ငါးတန် ပုဂံ သနင်း ရယ်တို့” မှိုင်းရီကာ၊ ၉၇။

သနစ် - န / သနစ် / ၁။ အဖြစ်အပျက်။ အကြောင်းအရာ။ အခြေအနေ။ ၂။ အသွင်အပြင်။ (ဆံပင်ထုံးစံ၊ ပုံစံ။ “နံ့မြက်ယစ်သား၊ သနစ် ကုံးပြောင်း၊ ပန်းဥသျှောင်နှင့်” သစ္စာ* ၂၀၈။ “ဆံစပ်ရေချေး၊ သွယ်ပတ်ကျွေးလျက်၊ ဆယ်လေးတင်းတင်း၊ သနစ် သွင်း၍” ဘုံ* ၂၆။

သနည်း - စည်း / သန့် / သည်နည်း။ မေးခွန်း ပြုလုပ်သော စကားလုံး။ (အဘယ်၊မည်မျှ၊မည်သို့ စသည်ပုဒ်ရှိသော ဝါကျ အစိုးတွင် သုံးသည်။) အဘယ်မည်သော ရန်သူသည် နှိပ်စက်တိအနည်း။ ဝက်။ ၁၈။

သနပ် - န / သနပ် / ၁။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ ကို ပြုတ်၍ ဆီ၊ နှစ်၊ ကြက်သွန်ကြော် စသည် သင့်ရာတို့ နှင့် ရောကာ စိမ့်ထားသော အချဉ်စားဖွယ်တမျိုး။ ၂။ သရက်သီး၊ မရမ်းသီး စသည့် အသီးများကို ဆီ၊ မဆလား၊ ငရုတ်သီးအစိမ်းမှန့် စသည်တို့ နှင့် ရောကာ အချဉ်တည်ထားသော စားဖွယ် တမျိုး။ ကလားတည်။ ဆီစိမ့်သနပ်။

သနပ် - န / သနပ် / အရွက်ကို ဆေးပေါ့လိပ် လိပ်ရာတွင် ဖက်အဖြစ် အသုံးပြုရသော ပင်စောက်တမျိုး။

သနပ် - န / သနပ် / ဖန်သော အရသာရှိသော အရွက်နုကို ဟင်းချက်စားရသည့် ပင်စောက်တမျိုး။

သနပ်ခါး - န / သနပ်ခါး / ၁။ မာကျစ်သောအသား၊ ဆူးပါသော အကိုင်းအတက်၊ စိမ်းဖျော့ဖျော့ရွက်မြွတ်တို့ ပျိုး မွေးသော အခေါက်ကို သွေးကာ မျက်နှာကိုယ်လက် စသည်တို့တွင် လိမ်းကျံရသည့် အပင်တမျိုး။ ၂။ ယင်းအပင်၏ အသား အခေါက်တို့ကို သွေးရာမှရသော အနံ့ မွေးသည့် အရည်ပျစ်။ (မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ မျက်နှာတွင် လိမ်းကျံလေ့ရှိသည်။) သနပ်ချဉ် - န / သနပ်ချဉ် / ချဉ်ဖတ် - န၊ လက်ရပ်ချဉ် - န၊ တို့ နှင့် အတူတူ။

သနပ်စုံ - န / သနပ်စုံ / များသောအားဖြင့် ခွံပတ်သီး၊ ငရုတ်သီး၊ ကန်စုံနှင့်ရွက်၊ မျှစ်၊ ကြက်သွန် စသည်တို့ကို မနီကျည်း

နှစ်နှင့်ပြုတ်၍ သီး နှမ်း စသည်တို့၊ ရောနှောစီမံထားသော စားဖွယ်။

သနပ်ဖက် - န / သနတ်ဖက် / ဆေးလိပ် လိပ်ရသော သနပ်ပင်၏ အရွက်။

သနတ် - န / သနတ် / မိန်းသွားကဲ့သို့ သော အသွားတွင် အထက် အစွ ပြုလုပ်ထားပြီး လက်ကိုင်ဖို့နှင့် ကြိုးတပ်ထားသော ပီချောင်းပမ်း လက်နက်ကိရိယာတမျိုး။

သနင့် - သပ် / သနင့် / ရွှေ ဝါကျကို အကြောင်းခံဝါကျအဖြစ် ညွှန်ပြသော အဆက်စကား။ သည်နှင့်။

သပ - စည်း / သပ / ကြိယာ၏ အနက်သဘောကို ထောက်ခံ ထင်ရှားစေလိုသော သဘောဖြင့် သုံးသောစကားလုံး။ သယ် ပ။ သည်ပ။

သပေါ - စည်း / သပေါ / သပ - စည်း။ နှင့် အတူတူ။

သပေါ - န / သပော့ / အပင်အမြင့် ၄ ပေ၊ ၅ ပေအထိမြင့်၍ ရှည်လျားသောအရွက်တွင် ဆူးတောင်ကလေးများရှိပြီး ယင်း အရွက်ကိုသင်ကာ ပျာချက်ရသော အပင်တမျိုး။ (များသော အားဖြင့်နှုန်းမြေတွင်ပေါက်သည်။)

သပိတ် - န / သပိတ် / ၁။ ရဟန်းများ ဆွမ်းခံယူရာ ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးရာတွင်သုံးသောအမဲခေါင်းခွက်လုံး။ (ရဟန်းတို့ ၏ပရိစ္ဆာရ ရုပ်ပါးတွင် တ ပါး ဖြစ်သည်။) ၂။ မိမိတို့ ၏ တောင်းဆို ချက်ကို သက်ဆိုင်ရာက လိုက်လျောစေရန် အလုပ်တာဝန်ကို ရပ်ဆိုင်း၍ ဆန္ဒပြမှု။ “၁၉၂၈ ပြည့်နှစ်တွင် ကျောင်းသား သပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့်” သုစာ။ ၇၇၂။

၃။ သေဆုံးသူကိုရည်မှန်း၍ အမှုအတန်းစေခိုင်ရန် သံဃာ တော်အား သပိတ်ထဲတွင် ဆွမ်းထည့်၍ကပ်ပြီးတရားနာခြင်း။ (မြဆန်းသပိတ်၊ သက်ပြောက်သပိတ်၊ ရက်လည်သပိတ် ဟု ရှိသည်။) သပိတ်သွတ် - ကြိ၊ လည်းရှု။

သပိတ်ခါအိတ်ခါ - ကြိ / သပိတ်ခါအိတ်ခါ / အကြွင်းမဲ့။ အကုန် အစင်ဖြစ်လျက်။ “သပိတ် ခါ အိတ် ခါ အကုန်ပေးလိုက်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့်” ဩဝါ။ ၅၂။

သပိတ်ခြေ - န / သပိတ်ချေ / သပိတ်တင်ရန် နှီးကို သမီးကိုင် သစ်စေးသုတ်ပြီး ပြုလုပ်ထားသော တထွာခန့်အမြင့်ရှိအမွှေ။ (ခန့်သတ္တစသည်နှင့်လည်း ပြုလုပ်ကြသည်။)

သပိတ်စား - ကြိ / သပိတ်စား / သပိတ်စားသူများက မိမိ တို့နှင့် ဘဝတူလုပ်သားများအား မိမိတို့နှင့်တူ သပိတ် စောက်စေရန် ဌာန၊ အလုပ်ရုံ စက်ရုံစသည် အဖွဲ့ သီးဆို့ ထားဖြစ်သည်။

သပိတ်မှောက် - ကြိ / သပိတ်မှောက် / ၁။ အဆက်အသံမပြုပဲ ပ ထားသည်။ ဖယ်ကျဉ်ထားသည်။ ၂။ လိုလားချက်များကို သက်ဆိုင်ရာတို့က လိုက်လျောစေရန် မိမိတို့ သက်ဆိုင်သည့် အလုပ်တာဝန်များကို မလုပ်မကိုင် ထမ်းမရွက်ပဲ နေသည်။

- န / သပိတ်မှောက် / စေတီတွင် ပစ္စယအထက် ဗောင်းရစ်အောက်ဖြစ်သော နေရာ။

သပိတ်ရောင် - န / သပိတ်ယောင် / ပြောင်လက်သော အမည်း ရောင်။

သပိတ်လွယ် - န / သပိတ်လွယ် / ၁။ သပိတ်ထည့်၍လွယ်စရာ။

၂။ ကိုယ်မှူးမြဲလျက် ရင်မွေးနှက်သော အလျားကိုးလက်မ ခန့်ရှိ ငှက်တမျိုး။

သပိတ်လှန် - ကြိ / သပိတ်လှန် / သပိတ် မှောက်သည့် အပြု အမူကို ရပ်စဲသည်။

သပိတ်ဝင်အိတ်ဝင် - ကြိဝိ / သပိတ်ဝင်အိတ်ဝင် / အသေအချာ အငိုင်းအနိုင်ရလျက်။ အသားတင်။

သပိတ်သွတ် - ကြိ / သပိတ်သွတ် / သေဆုံးအား ရည်စူး၍ သာဓုခေါ်နိုင်စေရန် သံဃာတော်တို့အား သပိတ်ထဲတွင် ဆွမ်းထည့်၍ကပ်ပြီး တရားနာစေရန် အမူ၊ဝေသည်။

သပိတ်အိတ် - န / သပိတ်အိတ် / သပိတ်လွယ် - န။ ၁။ နှင့် အတူတူ။

သပြေ - န / သပြေ / လုံ့လသုံးပုံသဏ္ဌာန်ရှိပြီး ရွက်ကြောထသဖြင့် တွန့်သယောင်တင်ရသော အရွက်ရှိ၍ ပွင့်ချပ် ကြီးမားထူထဲ သော ပန်းပြုပွင့်ပြီး၊ အခေါက်နီသည့် ပင်ညီပေသုံးဆယ်မှ ပေရှစ်ဆယ်အထိ မြင့်တတ်သော အပင်ကြီးတမျိုး။ (အသီး ကို ယင်းချက်စားရသည်။)

သပြေ - န / သပြေ / အရင်းပိုင်း၍ အဖျားချွန်ပြီး အလယ် တွင် အကြောမာပေါ်သည့် အရွက်နှင့် ချဉ်ဖန်ဖန်အရသာရှိ သည့် ခရမ်းရင့်ရောင် အသီးသီးသော ပင်စောက်တမျိုး။ (အရွက်ကို အောင်ပန်းအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။) သပြေဖြူ၊ သပြေကြီး၊ တောင်သပြေ၊ ရေသပြေ၊ သပြေသပြေ၊ ဗမ္မူ၊ သပြေ စသည်ဖြင့် အမျိုးကွဲများရှိသည်။)

သပြေခံ - န / သပြေခံ / ၁။ သပြေသားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော လေ့မှတ်တူကိရိယာတမျိုး။ (အခင်းအနားစောင်ရန် အချက်ပြ အသံကိုပြုရာ၌ အသုံးများသည်။) ၂။ ယင်းတူကိရိယာဖြင့် တီးမှုတ်သော တီးလုံး။

သပြေညိုရောင် - န / သပြေညိုရောင် / သပြေရွက်နုရောင်၊ ပန်းရောင်နှင့် မီးနီရောင်တို့ ရောစပ်နေသော အညိုနုရောင်။

သပြေတိုင် - န / သပြေတိုင် / အရွှေ ဘက်သို့ မျက်နှာမူသော အိမ်တွင် အနောက်မြောက်တောင့်အရပ်၌ စိုက်ထူသောတိုင်။

သပြေဖုန်း - န / သပြေဖုန်း / သပြေပင်၏ အညွန့် အခက်။ (ယင်းကို မြန်မာလူမျိုးတို့က အောင်အတိတ်၊ အောင်နီခိတ် ဆောင်သောပန်းဟု ယူဆကြသည်။)

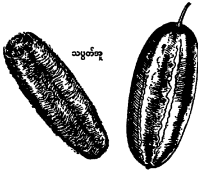
သပြေလားရေလား - န / သပြေလားရေလား / ဘုရင် များ နောက်လိုက် နောက်ပါများနှင့်တကွ အပျော်ခရီးလှည့်လည် ခြင်း။

သပြေသီးညှည်ရောင် - န / သပြေသီးမိုးယောင် / ခရမ်းရင့်ရောင်။ နီညိုရင့်ရောင်။

သပွတ် - န / သပွတ် / အဝါရောင်အဖွင့်ရှိသော၊ ငါးတောင့်ချွန် ပုံသဏ္ဌာန်အရွက်ရှိသော၊ အလျားရှည်သော၊ အသီးသီးသော နွယ်ပင်တမျိုး။ (သပွတ်ကြီး၊ သပွတ်ခါး၊ သပွတ်မွှေးစသည် အမျိုးကွဲသည်။)

သပွတ်လိုက် - ကြိ / သပွတ်လိုက် / ရှေ့ဖောင့်တွင် အရေပြား မျှင်များ မြွှာထွက်သောအနာ ဖြစ်သည်။

သပ္ပတ်အူ - န / သပ္ပတ်အူ / ၁၊ သပ္ပတ်သီးအရင်၏အတွင်းသား အမျှင်ထွေး။ ၂၊ [ဥပစာ] အရှုပ်အထွေး။ “အမယ်တုတ်ကဲ့ သူ့ ချည်ခင်ဆိုတဲ့ စကားနှင့်အတူ သပ္ပတ်အူဖြစ်တဲ့ လောက ကြီးမှာ...” သုရ၊ ၁။ ၉၉။ ၃၊ [ဥပစာ] ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး လုပ်သူ။ ကလိမ်ကျသု။ “သဘောမရိုးသော သပ္ပတ်အူ ကလိမ်ခြုံစာဘူးလိုက်ဦးကလိမ်တို့က...” နိုင်ဖြာ၊ ၃။ ၁၀၇။

သပ္ပတ်အူ

သပ္ပတ်အူလိုက် - ကြံ / သပ္ပတ်အူလိုက် / အရှုပ်အထွေး ဖြစ် ပေါ်သည်။

သဖန်း - န / သဖန်း / အရင်းကား၍ အဖျားသွယ်သောအရွက် ရှိသော၊ ပင်စည်လုံးမှ အသီးသီးသည့် အပင်တမျိုး။ (သဖန်း မျိုးတွင် ညောင်သဖန်း၊ ဆင်သဖန်း၊ ရေသဖန်း စသည် အမျိုးကွဲများရှိသည်။)

သဖြင့် - သမ် / သဖျင့် / ရွှေ၊ ဝါကျကို အကြောင်းပြဝါကျ ဖြစ် စေသော အဆက်စကား။

သဖြန် - န / သဖျန် / ပတ်မျိုးစသော သီချင်းကြီးများကို ဆို ပြုံးနေက၊ အသံကို သံမန်သို့ ပြန်ဆက်စေရန် စည်းကိုက် ဝါးကိုက် ဆိုင်းတောနှင့်ဆိုရသော သီချင်း။ (ခွေးချိုးသဖြန်၊ ဩချိုးသဖြန်၊ လေးဆစ်သဖြန်ဟူ၍ အချိုးအဆစ် အလိုက် အခေါ်ကွဲသည်။)

သဖွယ် - စည်း / သဖွယ် / ရွှေ၊ နှာမိကို ဥပမာအဖြစ် ညွှန်ပြ သော စကားလုံး။ “ကျွန်တော်တို့ သားသဖွယ် အမှတ် တားကာ ကျွေးမွေးပြုစုနေကြပါသည်။”

သဘာဂဖြစ် - နဝိ / သာဗာဂါဖြစ် / တဦးနှင့်တဦး၊ တခုနှင့်တခု သဘောတူ သင့်မြတ်သော။ “မိမိနှင့် သဘာဂဖြစ်သော ရဟန်း၏အထံသို့ ကပ်၍...ကြားအပ်၏။” သီလဝိ၊ ၁၁။ [၁]

သဘာပတိ - န / သုဗာပတိ / စည်းဝေးပွဲ၊ ဟောပြောပွဲစသည့် အခမ်းအနားတို့ကို ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်သူ အကြီးအကဲ။ [၁]

သဘာဝ - န / သုဗာဝါ / ၁၊ လူတို့၏ စိမ်ဆောင်ရွက်မှု မပါပဲ အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်သည့်အရာ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်လေ့ ဖြစ်တရှိသော သဘော။ “တောတောင်ရေမြေ သဘာဝ အထွေထွေကို မြင်ရပြန်၏။” ၂၊ ဖြစ်မြဲမြဲမြဲ အကြံအစည်၊

အပြုအမူ အနေအတိုင် အလေ့အထ စသည်။ “အမြဲအားကိုး လက်ရှိသော သူတို့၏ သဘာဝဖြစ်သည့်အတိုင်း။” ဝက်၊ ၅၃။ ၃၊ ပင်ကို သဘော။ “လောဘနှင့်မီးသည် သဘာဝ အားဖြင့် တည်သောကြောင့် လောဘမီးဟု ဆိုကြသည်။” [၁]

သဘာကျ - နဝိ / သုဗာဝါကျ / ၁၊ တုပ၍ ပြုသော်လည်း တကယ်အရာ၊ တကယ် အဖြစ်အပျက်၊ တကယ် အမှုအရာ စသည့်တို့နှင့် ညီညွတ်တူမျှသော။ ၂၊ ဖြစ်မြဲမြဲမြဲ အမှုတို့ နှင့် ညီညွတ်သော။

သဘာဝတရား - န / သုဗာဝါတရား / မည်သူမျှ ပြုပြင် စီရင် ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော၊ အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အဖြစ်၊ သဘော၊ ဖြစ်မြဲမြဲမြဲဖြစ်သည်။

သဘာဝဓာတ်ငွေ့ - န / သုဗာဝါဓာတ်ငွေ့ / မြေအောက်တွင် ကိန်းအောင်းနေရာမှ မြေအက်ကြား သို့မဟုတ် တွင်း သို့မဟုတ် တူးဖော်ရာထွက်ပေါက်မှ ထွက်ပေါ်လာသော ဓာတ်သတ္တုတို့မှဖြစ်သည့် အငွေ့။

သဘာဝဓမ္မ - န / သုဗာဝါဓမ္မ / သဘာဝတရား - န၊ နှင့် အတူတူ။ [၁]

သဘာဝပေါက်ပင် - န / သုဗာဝါပေါက်ပင် / မစိုက်မပျိုးပဲရာသီ ဥတုကိုလိုက်၍ အလိုအလျောက် ဖြစ်ထွန်းပေါက်ပွားသော အပင်။

သဘာဝယုတ္တိ - န / သုဗာဝါယုတ်တိ / ဖြစ်ခဲ့၊ဖြစ်ရာ သဘော တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ညီညွတ်သော အချက်အလက်။ အကျိုး အကြောင်း ဆက်စပ်ယူဆနိုင်သော အချက်အလက်။ [၁]

သဘာဝဆမိုင်း - န / သုဗာဝါဆမိုင်း / တိရစ္ဆာန်များ၊ အပင် များ၊ ဓာတ်သတ္တုများ စတင်ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်သည်မှ မျက်မှောက်ကာလအထိ ဖြစ်စဉ်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာ သော ပညာရပ်။

သဘာဝဆိပ် - န / သုဗာဝါသိတ်ပန် / သက်ရှိသက်မဲ့ သဘာဝ ပစ္စည်းများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ အဆင့်အပြင်၊ လက္ခဏာ စသည် တို့ကိုလေ့လာသော ပညာရပ်။ (ဇီဝဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒ၊ အတ္တဗေဒ၊ ဘူမိဗေဒ၊ ရူပဗေဒတို့ ပါဝင်သည်။) [၁]

သဘာဝတ္ထဗေဒ - န / သုဗာဝါထာဝတ္ထဗေဒ / ဒဿနိက ဗေဒ၏ ယဇ်အခေါ်အဝေါ်။ [၁]

သတိ - သမ် / သုဝိ / ရွှေ၊ ဝါကျကို အကြောင်းခံပြု သော စကားလုံး။ လျှင်၊ လျင်မြင့်။ (ဝါကိုရွှေမှ တွဲ၍သုံးလေ့ ရှိသည်။) “တကယ်လို စောစောစီးစီးက ကြိုတင်သိရပါ သတိ၊ တပည့်တော်မတို့က အကြံတော် အထောက်တော် တွေနှင့် ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ မကြံ့ရပါလား ဘုရား။” မျောက်နှို၊ ၄၃။

သဘော - န / သုဗာဝါ / ၁၊ စိတ်နှလုံး။ “သဘော ကောင်း သည်။” ၂၊ သဘာဝ။ “ရေညှိနှင့်မီး၊ ခြားဆီးမရော၊ သဘောချမ်းသာ။” ပြာဒိန္ဒီ၊ ၆၇။ ၃၊ အခြေအနေ။ အဖြစ် အပျက်။ “ဘီလူးသစ်ကျား၊ စားလေသလော၊ သဘော ထောက်ထား၊ အရိုးများကို၊ စဉ်းစားကြစည်၊ ကြည့်ကြသည်

တွင်။" သောမ* ၉။ ၄။ ဆိုလိုချက်။ "အချို့နေရာတွင် စာလုံးကို လုံးဝမတွေ့ရ။ သဘောလောက်ကိုသာ တမ်းဖုန်း ဌိ ဟင်ရစ်။" မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၂၉၀။ ၅။ အလေ့ အတ။ စိုက်။ "ဆွစ်စ် လေ့တတ်သော သဘော သည် သေသည် အထိ ပါခဲ့သည်။" စွယ်ကျမ်း၊ ၄။ ၃၀၀။ ၆။ အလိုဆန္ဒ။

[၁၂] သဘောကောင်း - နဝိ / သုဗောကောင်း / စိတ်နေ စိတ်ထား ကောင်းသော။

သဘောကျ - ကြိ / သုဗောကျ / လိုလားနှစ်သက်သည်။ စိတ် နှင့်တွေ့သည်။ ကျေနပ်သည်။

သဘောကြီး - နဝိ / သုဗောကြီး / သဘောထားကြီး - နဝိ နှင့် အတူတူ။

သဘောကွဲ - ကြိ / သုဗောကွဲ / စိတ်ထားချင်း၊ အယူအဆချင်း မတိုက်မဆိုင် မကိုက်မညီ ဖြစ်သည်။

သဘောဆိုး - နဝိ / သုဗောဆိုး / စိတ်နေစိတ်ထား ယုတ်ညံ့ သော။

သဘောဆန္ဒ - န / သုဗောဆန္ဒ / လိုလားချက်။ အာသိသ။ တောင့်တချက်။ [၁၂]

သဘောတရား - န / သုဗောတရား / ၁။ ပကတိ အတိုင်း ဖြစ်ထက် ပျက်တတ်သော သဘော။ သဘောသဘာဝ။ ၂။ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်အောင် အခြေခံ သဘာဝနှင့်ယှဉ်၍ ညွှန်ပြထားသော လမ်းညွှန်ချက်။ အခြေ ခံမှု။

သဘောတရားရေး - န / သုဗောတရားရေး / နိုင်ငံရေး သဘောတရားနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အရေးအရာ။

သဘောတူ - ကြိ / သုဗောတူ / ၁။ သဘောချင်း တိုက်ဆိုင် ညီညွတ်သည်။ တစုံတရာသောအမှုကို လုပ်ဆောင်ရန် တဦး နှင့်တဦး နားလည်မှု ထားရှိသည်။ ၂။ တစုံတယောက်၏ အပြောအဆို၊ အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့ကို နှစ်သက် လက်ခံသည်။

သဘောတွေ့ - ကြိ / သုဗောတွေ့ / သဘော ကျသည်။ နှစ် သက်သည်။

သဘောထား - ကြိ / သုဗောထား / စိတ်၌လက်ခံမှတ်ယူသည်။

"ဦးတို့သာလျှင် သဘောထားပါ။" မြင့်၊ ပ။ ၈။

- န / သုဗောဓါး / ၁။ အခြား သက်ရှိသက်မဲ့ များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စံယူချက်။ သတ်မှတ်ချက်။ "၎င်းတို့ သည် ၎င်းတို့ထက်ညံ့သော တိရစ္ဆာန်များကို သည်းခံနိုင်ရ မည်ဟု သဘောထား ကြလေသည်။" မသ။ ၁၃။ ၂။ စိတ် နေစိတ်ထား။ နှလုံးသွင်း။ "မြင့်မြတ်သော စိတ်ထားသဘော ထား တည်ကြည်ပါ။" လူမှု၊ ၂၆။

သဘောထားကြီး - နဝိ / သုဗောကြီး / စိတ်ထား မြင့်မြတ် သော။ ခွင့်လွှတ်တတ်သော။ မနာလိုဝန်တို့မှ ကင်းအသ။

သဘောထားသေး - နဝိ / သုဗောဓါးသေး / စိတ်ထား သေးသိမ် သော။ မနာလို မမှတ်တတ်သော။ အပြစ်ယူလိုသော စိတ်ထား ရှိသော။

သဘောနု - နဝိ / သုဗောနု / စိတ်ထား မရင့်ကျက်သော။ သဘောထားသေးသော။

သဘောပါ - ကြိ / သုဗောပါ / စိတ်ပါသည်။ "ရေခဲတွင်း၏ အခြေအနေသည်... ကြီးကျယ်၍ ရာရှိပါသည်ဟု ပြောပြ လေ၏။ ထိုအခါ စစ်က ကတော်ကြီးလည်း အနည်းငယ် သဘောပါသဖြင့်...လယ်ယူ လိုသောအခါ ငွေကြေး အပြည့် အစုံနှင့် လွှတ်ပါမည်...ဟု ပြောလေ၏။" တင်မြ၊ ပ။ ၃၀။ သဘောပေါက် - ကြိ / သုဗောပေါက် / ရှင်းရှင်း လင်းလင်း သိရှိ နားလည်သည်။

သဘောပိုက် - ကြိ / သုဗောပိုက် / စိတ်၌ လက်ခံမှတ်ယူသည်။

"မေမေကြီးကလဲ သမီးလို သဘောပိုက်ပြီး သူနဲ့ချီကံအောင် အလိုလိုက်ချင်တိုင်း လိုက်နေပါတယ်။" သန်း၊ တ။ ၃၆။

သဘောပြည့် - နဝိ / သုဗောပြည့် / သဘောထားကြီး - နဝိနှင့် အတူတူ။

သဘောဖြူစူးစင်း - နဝိ / သုဗောဖြူစူးစင်း / တည်ကြည်မှီးသား သဘော ကောင်းသော။ "သဘောဖြူစူးစင်း အညာသူ ပြုယမင်းနှင့် ချက်ခြင်းလက်ထပ်၍ပေး၏။" မြဝတီ၊ ၁။ ၉။ ၂၉၄။

သဘောမျှ - ကြိ / သုဗောမျှ / ၁။ စိတ်သဘောချင်း တိုက်ဆိုင် ညီညွတ်သည်။ "မြန်မာချင်း သဘောမျှမှ၊ လောက၏ မဂ် လား" မျောက်၊ ၈၇။ ၂။ တစုံတဦး၏ အပြောအဆိုအလုပ် အကိုင်၊ အကြံအစည်တို့ကို နှစ်သက် လက်ခံသည်။ "သမီး မေကျော့အား ခေါက်တာသက်ခေ နှင့်သာ သဘောမျှပုံ ရလေသည်။" မေကျော့၊ ဒု။ ၃၉၆။

သဘောရ - ကြိ / သုဗောယာ / ထင်မြင် ယူဆသည်။

သဘောရိုး - နဝိ / သုဗောရိုး / စိတ်ထား ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ ခြင်းကင်းသော။

သဘောရှိ - ကြိဝိ / သုဗောရှိ / အလိုဆန္ဒ အတိုင်း။ သဘော အတိုင်း။

သဘောလွယ် - နဝိ / သုဗောလွယ် / အလွယ်တကူ လိုက်လျော တတ်သော။

သဘောရေ - ကြိ / သုဗောရေ / သဘောတွေ့သည်။ ကြည် နူးနှစ်ထက်သည်။ "ပြုံးယောင်ယောင်ရှိလိုက်၊ မျက်ခောင်း ထိုးလိုက်၊ တည့်တည့် ကြည့်လိုက်နှင့် မျက်နှာကြော တည့်ပြီး သဘောရေ နေကြသည်။" ပန်ခေါက်၊ ၂။

သဘောသကာယ - န / သုဗောသကာယာ / စိတ်နေစိတ်ထား။ [၁၂]

သဘောသကန် - န / သုဗောသကန် / တရားကိုယ်။ အကျိုး အကြောင်း။

သဘောသဘာဝ - န / သုဗောသဘာဝ / သဘော - န။ ၂။ နှင့် အတူတူ။ [၁၂]

သဘောသရုပ် - န / သုဗောသရုပ် / သဘောလက္ခဏာ။ တစုံ တခု၏ သဘာဝသွင်ပြင်၊ အမူအရာ ဖော်ပြချက်။

သဘောသေး - နဝိ / သုဗောသေး / သဘော ထား သေး - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

သဘောသွား - န / သဘောသွား / စကား။ စာ စသည်၏ ဦးတည်
ရာလမ်းကြောင်း။ ဆိုလိုချက်။

သဘက် - န / သုဗက် / လူတို့ ကို ခြောက်လှန့် ဖမ်းစားတတ်
သည့်ဟု အဆိုရှိသော ပြိတ္တာဘူမိ။

အသစ် - န / သုဗင် / အ၊ လမ်း။ အခမ်းအနား။ ။ အစု
အဝေး။ (နတ်သား၊ ငှက်သား၊ စာသား စသည် အသုံး
ရှိသည်။) [၁]

သဘင်ပညာ - န / သုဗင်ပညာ / ပရိသတ်ကို ခြေဖျော်နိုင်
သော အဆိုအတီးအက စသည်အတတ်။ [၁]

သဘင်သည် - န / သုဗင်သို့ / သုဗင်သုလ် / သီဆိုကခုန်ခြင်းဖြင့်
ပရိသတ်ကို ခြေဖျော်ကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသော
ပညာရှင်။

သမ - နဝိ / သမာ / အသင့်တင့်လျောက်ပတ်သော။ လျော်ကန်
သော။ “ဗီဝိတိန္ဒြေသည် ပြတ်ကြွေ ခြင်း မရှိ သမျှ ကာလ၊
သမသော ဆေးနှင့် ဆုံတွေ့ က ဝေဒနာသည် ကင်းစင်၍
အသက်ရှည်ပြန်တတ်ရကား။” စိုး။ - ၃၃၆။ ။ ပျံ့နှံ့ အောင်
ရောနှောသော။ “မပြတ်မွေးမြင်းဖြင့် ဆေးမှုန့်နှင့်ရေတို့
လည်း လုံးဝ သမသွားကြရပါမည်။” သားရေ။ ၁၄၃။

သမ - စည်း / သမာ / တစ်တူသော အလုပ်အကိုင်တွင် ပါဝင်
လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သော၊ အမျိုးသမီး ဖြစ်ကြောင်း ထွန်းပြ
သော စကားလုံး။ (ယိုးဒယ၊ အဠာဠိသမ စသည် အသုံးရှိ
သည်။)

သမိတ္တ - န / သမာစိတ်တံာ / မျှမျှတတရှိသော စိတ်ဓာတ်။ [၁]

သမတိရှည် - ကြိ / သမတိဇယ / သမတိဇယ / သမနိရှည်
- ကြိ။ ၅။

သမစာ - န / သမတာ / ကိလေသာ ကင်းစင်၍ သမာဓိရအောင်
ကျင့်ကြံခြင်း။ [၁]

သမနိရှည် - ကြိ / သမနိဇယ / အ၊ ကြာရှည်သည်။ ။ အတွေ့
အကြုံ ရှင့်ကျက်သည်။ လုပ်သက်ရှည်ကြာသည်။

သမပိုင်း - န / သမာပိုင်း / သမပိုင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

သမပိုင်း - န / သမာပိုင်း / ရာသီဥတုအားဖြင့် အပူအအေး
မျှတသော ကမ္ဘာမြေ၏ အပိုင်းအခြား။

သမယ - န / သမယာ / အချိန်အခါ။ အခါကာလ။ [၁]

သမဝါယမ - န / သမာဝါယမာ / တဦးစီတဦးစီ၏ အရင်းအနှီး
များကို စုပေါင်း၍ အတူတကွ ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ ကုန်ရောင်း
ဝယ် ပြန်ပြုခြင်း၊ ဝန်ဆောင်ခြင်း၊ ငွေစု ငွေချေးခြင်း စသည်
လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကာ အကျိုးအမြတ်ကို မျှတစွာခံစား
သည့် လုပ်ငန်း။ ယင်းလုပ်ငန်း။

သမသတ် - န / သမသတ် / အ၊ [ဗေဇင်] ဗေဇင် ၁၂-ရာသီခွင်
တွင် ရာသီခွင် တခုနှင့် တပြောင် တတန်းတည်း ကျသော
မျက်နှာချင်းဆိုင်ခွင်။ ။ [သင်္ချာ] ဆန့်ကျင်ဘက်မျက်နှာချင်း
ဆိုင်ကျသောနေရာ။ (သမသတ်တောင့်ဟု အသုံးရှိသည်။)
[၁]

သမာဓိ - န / သမာဓိ / အ၊ တစုံတရာသောအာရုံ၌ စိတ်မပျံ့ မလွင့်
ခိုင်မြဲစွာ တည်နေခြင်း။ အရပ် ဂုဏ်တော်၌ မပျံ့မလွင့်

တည်စေတတ်သော သတ္တိကြောင့် သမာဓိဟု ခေါ်ဝေါ်ဆို
အပ်သည်။” ဗုဒ္ဓ။ ၄၁။ ။ တည်ကြည် ပြောဆိုမတ်ခြင်း။
သမာသမတ်ခြင်း။ [၁]

သမာဓိခန့်ခွဲ - န / သမာဓိခန့်ယန်း / (ဗြိတိသျှအစိုးရလက်ထက်
တွင်) ဂုဏ်သရေရှိပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်စေလျက် ရပ်မှု ရွာမှုများ
ပြုအေး ကျေလည်အောင် ဆုံးဖြတ်စီရင်ရန် ဖွဲ့ထားသော
ကဏ္ဍစီရင်ရေးအဖွဲ့။

သမာဓိချိန်ခွင် - န / သမာဓိချိန်ခွင် / တိကျမှန်ကန်၍ စံထား
သော ချိန်ခွင်။

သမာဓိဂုဏ် - န / သမာဓိဂုဏ် / တစုံတရာသောဝတ္ထု၌ ရှိမြဲစေမှုတရား
ဖြစ်သော သဘောကို ယင်းသဘော မရှိသော အရာဝတ္ထု၌
တင်စား ပြောဆိုခြင်း။ (သဘော။ ။ သံသရာ စက်ရုတ်
ရစ်ပတ် ဝန်းလည်လျက်။) [၁]

သမာဓိတင်း - န / သမာဓိတင်း / တိကျ မှန်ကန်သော တင်း
တောင်း။

သမာပတ် - န / သမာပတ် / ဈာန်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်တို့ ထပ်တလဲ
လဲ မပြတ်ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း၊ ဝင်စားခြင်း။ စိတ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။
(ဈာန် သမာပတ်၊ ဖလ သမာပတ်၊ နိရောဓ သမာပတ် ဟူ၍
ရှိသည်။) [၁]

သမာသမတ် - န / သမာသမတ် / တဘက်ဘက်သို့ မလိုက်ပဲ
မျှတပြောင်မတ်သော သဘော။

သမား - န / သမား / အ၊ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သူ။ ဆရာ။
“ဆရာသမားကို ရိုသေပါ။” ။ ဆေးဆရာ။ “သင်တို့ သမား
ကို ခေါ်ခဲ့လော့ဟု ဆို၏။ တံခါးစောင့်လည်း... အခေါ်လာ၍
ဆရာစစ်ကသည် သူငြှမ်းမ ရှိရာသို့ ရောက်လေသည်။” ဇီ။
၅၉။ ။ အတတ်ပညာ တခုခုဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ပြုသူ။ (လက်သမား၊ ပန်းပုသမား၊ လက်ရေ သမားစသည်။)
အ၊ တစုံတရာသောအပြုအမူကို ခွဲမြဲစွာပြုတတ်သူ။ (ဘွင်းဘွင်း
သမား၊ အရက်သမား၊ အားကစားသမား စသည်။)

သမားစောင့်မြ - ကြိ / သမာရ်ယု / မိမိ မည်မျှ သိမြင် နား လည်
တတ်ကျွမ်းကြောင်းကို ဖော်ထုတ် ဝင့်ကြားသည်။

သမားတော် - န / သမားတော် / အ၊ ဘုရင့်လက်သုံး ဆေးဆရာ။
၂။ ဆေးကုသမှုဆိုင်ရာ ပါရဂူ။

သမားယောင် - န / သမားယောင် / ဆေးဆရာ အယောင်
ဆောင်သူ။

သမားယောင်မောင်းတောင် - န / သမယောင် မောင်းခေါင် /
[ဥပစာ] တတ်ယောင်ကား လုပ်ကိုင်ပြောဆိုတတ်သူ။

သမားရိုးကျ - န / သမာရိုးကျ / ရှေး လုပ်ငန်းလုပ်စဉ်။ “ဒါက
တော့ သမားရိုးကျ မြတို့ အတွေ့ရုံ မြင့်ရဲအမြင် ကွာခြား
ချက်ဆိုပါတော့။” ချစ်ရည်။ ၁၂။

သမီးပုစားနည်း - န / သမီးပုစားနည်း / အနီးရှိသော ဝတ္ထု၏
အမည်ကို အနီးဖြစ် သော ဝတ္ထု၌ တင်စား ခေါ် ဝေါ်ခြင်း။
(သဘော။ ။ ကမ္ဘာရွတ်တွင်နေသူက ရန်ကုန်တွင် နေသည်
ဟု ပြောခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။)

သမီး - န / သမီး / အ၊ မိဘနှစ်ပါးမှ ဖွားမြင်သော မိန်းမ။

။ တစ်တစ်ခုသော နေ့၌ တစ်တစ်ခုသော နှစ်၌ ဖွားမြင်သူ မိန်းမ။ “ဗုဒ္ဓဟူးသမီး” “ဂျိုး-သမီး”

- စည်း / သမီး / ထိုက်ခိုက်သွေးမစပ်သော ဆွေမျိုးအပြန် အလှန် တော်စပ်မှုကို ညွှန်ပြသော စကားလုံး။ (သမီး ယောက်ျား၊ သမီးယောက်၊ သမီးယောက်၊ သမီးမြောက် သား၊ သမီးခင်ပွန်း စသည်ဖြင့် တွဲလျက် အသုံးရှိသည်။)

သမီးခင်ပွန်း - န / သမီးခင်ပွန်း / လင်နှင့်မယား။

သမီးမြောက်သား - န / သမီးမြောက်သား / မောင်နှမတွင် မောင်ကြီး (အကိုကြီး)၊ မောင်ငယ်တို့မှ မွေးဖွားသော သမီးနှင့် နှမကြီး (အစ်မကြီး) နှမငယ်တို့မှ မွေးဖွားသော သားတို့ အချင်းချင်းတော်စပ်ပုံ။ (ရခိုင်ခေတ်တွင် ယင်းသို့ တော်စပ်သူချင်း လက်ထပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။)

သမီးမျိုးသားမျိုး - န / သမီးမျိုးသားမျိုး / အိမ်ထောင်ပြုရသေး သော အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီး။

သမီးယောက်ဖ - န / သမီးယောက်ဖ / နှမကြီး သို့မဟုတ် နှမငယ်ကို ဖော်စားသော ယောက်ျား နှင့် ယင်း နှမကြီး သို့မဟုတ် နှမငယ်ကိုယူသော ယောက်ျားတို့ အပြန်အလှန် တော်စပ်ပုံ။

သမီးယောက်မ - န / သမီးယောက်မ / မောင်ကြီး သို့မဟုတ် မောင်ငယ်ကိုဖော်စားသော မိန်းမနှင့် ယင်းမောင်ကြီး သို့မဟုတ် မောင်ငယ်ကိုယူသောမိန်းမတို့ အပြန်အလှန်တော်စပ်ပုံ။

သမီးယောက်မ - န / သမီးယောက်မ / ယောက်ျားနှင့်ချွေးမ၊ သို့မဟုတ် သမက်တို့ တော်စပ်ပုံ။

သမီးရည်းစား - န / သမီးရည်းစား / ယောက်ျားကလေး မိန်းမ ကလေးတို့ ရည်းစားအဖြစ် အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်ပုံ။

သမီးလှ - န / သမီးလှ / ထန်းပင် ပင်လုံးကို ထန်းပင်များ ရံပတ်လျက်ရှိသေးသည့် အရွယ်။

သမီးသွေးသောက် - န / သမီးသွေးသောက် / သွေးသောက် ဖော် သွေးသောက် ဖက်။ အပေါင်း အသင်း အချင်း ချင်း အပြန်အလှန် ဆက်စပ်ပုံ။ “ဝိုင်းမင်းနှင့် သမီးအုပ်ပုဂံတို့ ဘဉ် ကြီးချင်းငယ်တော် သမီးသွေးသောက် ဖြစ်ကြသည်” ကုလား၊ ပ။ ၄၃၀။

သမုဒယ - န / သမုဒယ / တွယ်တာမှု။ တက္က။ [ပါ]

သမုဒယသစ္စာ - န / သမုဒယသစ္စာ / ခုက္ခအပေါင်းတို့ ဖြစ် ထုဖြစ်ကြောင်း အရင်းအမြစ်တရား။ [ပါ]

သမုဒယနိဗ္ဗာန် - န / သမုဒယနိဗ္ဗာန် / [သစ္စာ] သက်ရှိသက်မဲ့ ဝတ္ထုတို့ ကို အရလိုက်အားဖြင့် ခေါ်သောအမည်။ [ပါ]

သမဲ့ - န / သမဲ့ / ပင်လယ်ရေနှင့် ထိစပ်ရာအရပ်တွင် ပေါက် တတ်သော ၂၅ ပေမှ ၈၀ ပေ အထိ အမြင့် ရှိတတ်ပြီး အင်္ဂါမျောမျောအပင်ငယ်မျိုး ပွင့်သည့် အပင်တမျိုး။

သမဲ့သီး - န / သမဲ့သီး / သမဲ့သီးမျှောနီ ပြုလုပ်ထားသော ဆွဲကြိုးအသီး၊ လောဘကံသီး။

သမံတလင်း - န / သမံတလင်း / တမံနီလင်း / အုတ်ကျောက်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် မျက်နှာပြင်ညီညာစွာ ပြု လုပ် ထား သော အခင်း။

သမို့ - သမ် / သမို့ / အကြောင်းကို ညွှန်ပြရာ၌ “လို့၊ သော ကြောင့်” တို့နှင့် လဲလှယ်သုံးသောစကားလုံး။ ဘဉ်မို့၊ “နို့သမို့ အလိုကြည်အောင် အကြံပြု ပက်သေးတော့လား။” မျောက်မို့။ ၁၂။

သမက် - န / သမက် / သမီး၏ လင်။

သမက်မင်း - ကြုံ / သမက်မင်း / သမီးနှင့်ထိမ်းမြားရန် ဆွဲဆောင် အားထုတ်သည်။

သမဂ္ဂ - န / သမဂ္ဂကို / ၁၊ အဋ္ဌိ၊ အစည်း။ “အာစရိယ သမဂ္ဂ အသင်းတို့က” တိုင်းရင်း။ ၅၀၁။ ၂၊ ညီညွတ် ပေါင်းဆုံ ဖြင်း။ “မိမင်းဖျားနှင့်၊ နှစ်ပါးတကွ သမဂ္ဂဖြင့်၊ နေရလှင်း အောင်။” ဘူလင်* ၁၇၇။ ၃၊ အပေါင်းအသင်း။ “တပည့် တော်များ၏ သမဂ္ဂ... လေးဝါမြောက်ရှိ တပည့်နှင့်ပညာ သည်။” ပုည၊ ၁။ ၁၇။ [ပါ]

သမဂ္ဂမြစ် - နဝိ / သမဂ္ဂကိုမြစ် / အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ အ ပေါင်းအသင်းဖြစ်သော။ “သီတင်းနေ့တွင် သမဂ္ဂဖြစ်သော သစ်သီးခွံကျောင်းတိုက် ဖြင်းမြဲမြဲ၊ သား ဘုန်းကြီး ဦးရွှေဝတ် သို့။” လယ်တီ၊ ၂၃။

သမင် - န / သမင် / အခက်အတက်နှစ်ခုမှ ရှစ်အထိပါတတ် သော ဦးချီမျိုး ခြေတွင် ခွာပါ၍ ကိုယ်တွင်အစက်အပြောက် ပါတတ်သည့် အသီးအရွက်စား ခြေမြန်သတ္တဝါတမျိုး။

သမင်ကြို့၊ ဆီးမြော - ကြုံ / သမင်ကြို့၊ ထိုးပျော / အခွံအရေး မျှော်ကီး၍ တပါးသူကို မြှောက်ပင်ကာ မိမိကိုယ်ကို နှိပ်ချ ပြောဆိုသည်။ “သုတပါးကို သမင်ကြို့၊ ထိုးမြောခြင်းသည် ရိုးသားရာမထုတ်။”

သမင်ကွက် - န / သမင်ကွက် / သမင်ရက်ရောက်ကြောင့် အသား အရေပေါ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသောအကွက်။ သမင်ရက် - န၊ လည်းခူ။

သမင်စာ - န / သမင်စာ / ပင်စည်အဖျား၌ အကိုင်းအခက် များ သေးသို့၊ ပြန့်ကားထွက်တတ်ပြီး အခွက်များ၏အပေါ် ဘက်သည် တောက်ပကာ ယင်းအခွက်များတွင် အပွင့်ပွင့် သော ဆေးဖက်ဝင်အပင်ငယ်တမျိုး။ (ဆေးသံပရာဟုလည်း ခေါ်သည်။)

သမင်မွေး - န / သမင်မွေး / သန္ဓေရှိချိန်တန်မှသာ ဓမ္မတာလာ လေ့ရှိသော မိန်းမ။

သမင်ရက် - န / သမင်ရက် / အသားအရေထူကျဉ်းလျက် အရေ ပြားပေါ်တွင် သမင်လျှာသတ္တုနီအကွက် ဖြစ်လာသည့် နှုနာ တမျိုး။ (သမင်ဖြူ၊ သမင်နီစသည့် အမျိုးမျိုးပါဝင်သည်။)

သမင်စည်ပြန့် - န / သမင်လယ်ပြန့် / ၁၊ လည်တိုင်ကို လိမ်ဖည် ရှိမျက်နှာကို နောက်ဘက်သို့ တိမ်းဆွဲသော အနေအထား။ ၂၊ တစစ်ချိုးပါသော ပြန့်။ “ရေသွားလျှောက်နှင့် တပ် တားသော သမင်စည်ပြန့်” ဂျင်နီ၊ ၄၇၀။ ၃၊ ကိုယ်၏ တဘက်သို့ ကျလာသော ခြင်းလွှက် ကိုယ်ကို တိမ်းကာ လည်ပြန့်၍ အခြားခြေတဘက်ဖြင့် ခတ်ပွဲခတ်နည်း။

သမင်သွေး - န / သမင်သွေး / ဖျော့သော နီညိုရောင်။

သမင့် - သမ် / သမင့် / ရွှေ ဝါကျကို နောက်ဝါကျနှင့် ဆက်ရာ

တွင်းသုံးသောစကားလုံး။ (သော်လည်းနှင့် အနက်တူသည်။) “ဆရာတုရား အိပ်ပျော်သေးလျှင် အနိပ်တော်ဆက်ပခုစေဟု လျှောက်ထားလာကြသင့်သည်။ အခွင့်မပေး။” မျောက်ငို။ ၂၀၈။

သမိုင်း - န / သမိုင်း / နိုင်ငံ၊ လူမျိုး၊ အဆောက်အအုံ၊ လူ
ပုဂ္ဂိုလ် သည်တို့၏ ရှေးကာလဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို နေဝံ
တကျ၊ လေလာသောပထာရပ်။

သမိုင်းကြောင်း- ၁. / သမိုင်းကျောင်း / သမိုင်းတွင်ဖြစ်ခဲ့သော
အဖြစ်ကို နှစ်လမ်းကြောင်းအစဉ်းယင်းအဖြစ်ကို နှစ် သဘော။
“လူ့လောက၏ သမိုင်းကြောင်းကို သုံးသပ်လျှင် လူတန်း
စားတိကျပုံများ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။”

သမိုင်းတင် - ကြို / သမိုင်းတင် / နောင်လာနောက်သားများ
သိရှိအမှတ်ရစေရန် မှတ်တမ်းတင်သည်။ မော်ကွန်းတင်
သည်။

သမိုင်းပျံ့ပြင် - န / သမိုင်းပုဂ္ဂိုလ် / သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်သော လူ
ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့ကို ပုံသဖွယ်ပြောနိုင်ရန်
ရေးသားထားသော စာ။

သမိုင်းဝင် - နဝိ / သမိုင်းဝင် / သမိုင်းတွင်ပါဝင်သော။ မှတ်တမ်း
တင်ခဲ့ရသော။

သမိုင်းဦး - န / သမိုင်းရူး / သမိုင်းဖြစ်ပေါ်စံ ကာလ။

သမ္ပုညံ - န / သမုက်စီး / လည်းဟူသော စကားလုံးဖြင့်
ရသင့်ရာ အနက်များကိုပါ သိမ်းသွင်း ကောက်ယူခြင်း။
(သာဓက။ ။ ငါလည်းသွားမည်၊ မင်းလည်းလိုက်ခဲ့။) [ပါ]

သမတ် - န / သမတ် / ရှင်ဘုရင်။ သမ္မတမင်း။ ဟောသမတ်၊
လောင်းမန္တတတ်တို့၊ ဥက္ကဋ္ဌသမ္ဘိနိ။” သေတ္တာ၊ ခု။ သုဝ။
[၁]

သမတ် - န / သမတ် / ပြောင်းမတ်မူတသူ။ “ခုံသူတော်မြတ်၊
သမတ်တရား၊ လူပုညတို့။” အဋ္ဌသံ။ ၅။ ခုံသမတ် - န၊ နှင့်
နိုင်သော်။

ဆမုတ်-ကြုံ/သမုတ်/ခ၊ သဘောတူ သတ်မှတ် ခေါ်ဝေါ်
သည်။ “ပါလိမုတ်၊ ခေါ်သမုတ်လျက်၊ ဣတ္ထမ္မ”။ နာနာ*
၃၇။ ၂၊ စွပ်စွဲပြောဆိုသည်။ “မဟုတ်မယ်နှင့် ဆရာဝန်ကြီး
တို့ကို သမုတ်စပြုလာကြ၏”။ မိန်း၊ ၁၆။ [၁]

သမ္ပုဏ္ဏ - န / သမုတ်ဒယာ / ကမ္ဘာပြေကို ဝန်းပတ်နေသော
ရေပြင်။ [သ]

သမုန်း - န / သမုန်း / အရွက် အနား ထက်သော မြက်ပင်
တမျိုး။

သမန်း - ၃ / သမန်း / တမန်း - ၃၊ ၅။

သမ္မန်းကျား - ၆ / သမ္မန်းကျား / အောက်လမ်းပညာ ပယောဂ
ကြောင့် လူ၏ ရုပ်ပျော့ငါးက ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု အဆိုရှိ
သော ကျားသတ္တဝါ။

သမန်းနှိုး - ကြံ / သမန်းနှိုး / တမန်းနှိုး - ကြံ။ ရှ။

သမုန်း - န / သမုန်း / ပေ ၂၀ ခန့် မြင့်ပြီး အရွက်ရှည်သွယ်
ကာ အပွင့်ဖြူပွင့်သည့် ဆေးဖက်ဝင်သော အပင်မျိုး။ (အညာ
အရပ်တွင်ပေါက်သည်။)

သရဝဏ် - န / သရဝန် / နက္ခတ် ၂၇ လုံး အပါအဝင် မြားသတ္တန်ရှိ ကြယ်သုံးလုံးနက္ခတ်တလုံး။ သရဝဏ်နက္ခတ် ဟု မြားသတ္တန် (၁) မောင်ရင်ဆိုင်ထားသတ္တန် သုံး လုံးတန်းလျက်ရှိသည်။ စွယ်ကျမ်း၊ ၆။ ၇၄။ [ပါ]

သရီဇာတ်တော် - န / သရီယာဇာတ်တော် / သုရဇာတ်ကိုယ်တော် မုမြစ်သော ဓာတ်တော်။ [ပါ]

သရေ - န / သယေ / ကျက်သရေ - န၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

သရေ - နဝိ / သယေ / အရည်တုဖြစ်သော။ အရှုံးအနိုင်မရှိ ဖြစ်သော။

သရေဗ္ဗ - န / သယေဗ္ဗ / တဦးနှင့်တဦး တဘက်နှင့်တဘက် ယှဉ် ပြိုင်သောပွဲတွင် အရှုံးအနိုင်မရှိသည့်ပွဲ။

သရ - နဝိ / သယ် / တရုတ်သောအရာ၌ အလွန်အကြီးပြုမှု သော။ “ဒီလူ သိပ်အစား သရ တယ်။”

- န / သယ် / မကောင်းဆိုးဝါးကောင်တမျိုး။

သရဓာ - စည်း / သယော / အတိတ်အချိန်ကာလကို ပြသော စကားလုံး။ “ဌေးသရဓာအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌။” သမန်၊ ပ။ ၃၀၇။

သရောခိုင်း - ကြိ / သယောခိုင်း / ကောက်သီးနှင့် ရွှားပါး - မြတ်လပ်၍ အတော်သေး ဆိုက်ရောက်သည်။ “အလွန် အစာ ခေါင်းပါးသည်ကာလ သရောခိုင်း၍ လူအပေါင်းတို့ ငတ်မွတ် ကြသည်။” ယု။ ၁၀၈၉။

သရော် - ကြိ / သယော် / ကျီစားသည်။ မျက်ချော်ပြုသည်။ လောင်ပြောင်သည်။

သရော် - စည်း / သယော် / သရော - စည်း၊ နှင့် အတူတူ။ “မြတ်မွန်တော်၊ နေသရော်လျှင်အံ့သြသောကြာ” ဌေး*၁။

သရိုး - န / သယိုး / ယုန်းလုပ်ငန်း၌ အပြုတည်ကိုးထားရာတွင် လည်းကောင်း၊ မှန်စံရွှေချလုပ်ငန်း၌ အမွှမ်းအပြောက် ဖော် ရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုလေ့ရှိသော သစ်စေးနှင့် လွှ စာမွန်နု၊ မီးသွေးမွန်နု၊ ပြာစသည် ရောစပ်ပြုလုပ်ထားသော အရာ။

သရိုးသရိ - ကြိဝိ / သယိုးသယ် / ခ၊ မှတ်မည်ရမဟုတ်သော ဝေဒနာခံစားရလျက်။ “သို့ နှင့်ပင် ရက်လအတန်ကြာခဲ့ရာ၊ ရိရိမှာ သရိုးသရိနှင့် မကျန်းမမာ အစားပျက် အသောက် ပျက် ဖြစ်လာ၏။” မှော်၊ ၂၀၄။ ၂။ မဇ္ဈိမလည် - ကြိဝိ၊ ၁။ နှင့် အတူတူ။ ၃။ ခန်းခန်း။

- နဝိ / သယိုးသယ် / အမျိုးအမည်၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖော်ခန့် ခက်ခဲသော။ “သီဟောင်း ကျွမ်းမံဟောင်းများနှင့် တွေ့ပြီး သရိုးသရိမျက်နှာနှင့်။” ရှု၊ ၆၊ ၆၈။ ၆၄။

သရက် - န / သယက် / အမျိုးအားဖြင့် အသီးရင့်ချိန်တွင် ချဉ် ပြီး အစေ့ယက်၍မည်သောအခါ အခွံရောင် ဝင်း၍ပြီး အရသာ ချိုသော အသီးသီးသည့် အမြစ်ပိုးလန်းသော အပင်စေ့၏ ကြီး။

သရက်ကင်း - န / သယက်ကင်း / ခ၊ သီးခါစ သရက်သီး။ ၂။ ချင်းတက်ကဲ့သို့ မြေတွင်ပင်သော သရက်သီးကင်းအနံ့ရှိသည့် ဥပင်တမျိုး။

သရက်ချဉ်ပင် - န / သယက်ချဉ်ပင် / အမြင့်ပေ ၂၀ မှ ၃၀ ခန့် - အထိရှိပြီး အခေါက်မှ အပွေးခွာကား - ရေ၊ ထုံးတို့ နှင့်ရော နယ်ကာ ပွအောင်ပြုပြီး ပျော့ပွတ် ဖြစ်လေ့လျက် ရွှေ့၍ လုပ်ရသော အပင်တမျိုး။

သရက်တည် - န / သယက်တယ် / နိုင်ငံခြားမှလာသော ပွင့်ရိုက် စက်ရက်ချည်ထည်တမျိုး။

သရက်ပျဉ် - န / သယက်ပျဉ် / သရက်သီးမှည့်၏ အသားကို အနှစ်ပြုပြီး အပြားအချပ်လုပ်ကာ နေလှန်းထားသောစားဖွယ် တမျိုး။

သရက်ရွက် - န / သယက်ယွက် / သွေးကိုပြုပြင်သောတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သည့် ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း အစိတ်အပိုင်း။ (အစာ အိမ်၏ အနောက်ဘက်တွင် ရှိသည်။)

သရောင်း - ကြိ / သယောင်း / ခြောက်သွေ့ ရွေးမြည်သည်။

“မိုးခေါင်လို့ ပြေသရောင်းသည်။” ယု။ ၁၀၁၀။

သရိုင် - န / သယိုင် / နိုင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သရမ် - န / သယမ် / ခ၊ ပုရမ်၊ ထွက်သစ်စ အညွန့်အညွှတ်။

၂။ အချိန်အခါ။ “လေးနှစ်ငါနှစ်ခါသရမ်တွင်။” ဝေပျို့*၁၇။

သရဇ္ဈာယ် - ကြိ / သရဇယ် / ရွတ်ဆိုသည်။ “ကျောက်မျာပေါ် ၌ထိုင်၍ ရွတ်အနုသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြ၏။” သံဝတ်၊ ၃၇၄။

[ပါ]

သရပ် - န / သယုတ် / ခ၊ ဘောသကန်၊ တရားကိုယ်။ “ယခေါင် ဝေမင်း၊ ရွှေမြစ်ခြင်းကို၊ ပါကြွင်းမမြုပ်၊ သရုပ်မကွယ် ချိပ်ယ် ကုန်စင်၊ ခိုခိုနှိုးဆင်ခို” ဘလ္လာ* ၇။ ၂။ အရေအတွက်။ “ပတ္တနာတုံ၊ ရစ်ပါးကြုံလျက်၊ စေ့စုံသရုပ်၊ မည်ရည်တုတ် သော။” ပါပိ* ၃။ [ပါ]

သရုပ်ကွဲ - ကြိ / သယုတ်ကွဲ / ရှင်းလင်းကွဲပြားစွာသဘောပေါက် သည်။

သရုပ်စောင် - ကြိ / သယုတ်စောင် / ခ၊ အဖြစ်အပျက်၊ အမှု အရာ၊ စရိုက် စသည်တို့၏ သဘောကို ပေါ်လွင်သော

- အသွင်ဖြစ်စေသည်။ “ဗိုလ်မဟု နေပုံသည် ထိုအကဉ်း သူတို့ တကဲ့ကဲ့၏ စိတ်ဓာတ်ကို သရုပ်စောင်နေသည်။” လမ်း၊ ၂၃၀။

၂။ တစုံတစဉ်၏ သဘောသတ္တန်ရှိ၍ တူအောင် တူပ ပြုလုပ် သည်။ “အမျိုးသမီး ခံခတ်လိုက် နေရာတွင် ယောက်ျား မင်းသမီးမျှအက ပါဝင် သရုပ်စောင်လေ့ရှိသည်။” ယဉ်ကျေး၊ ပ။ ၃၆။

သရုပ်ပါ - နဝိ / သယုတ်ပါ / အဖြစ်အပျက်၊ အမှုအရာ၊ စရိုက် စသည် တစုံတရာကို တူပသော်လည်း တူပသည် မထင်ရပဲ အစစ်အမှန်ဖြစ်သည်ဟုထင်မှတ်ရလောက်အောင် တူညီသော။ ဇာတ်စောင်စရိုက် ပေါ်လွင်သော။

သရုပ်ပေါ် - ကြိ / သယုတ်ပေါ် / ဖော်ပြလိုသော သဘော ပေါ်လွင်စဉ်ရားသည်။

သရုပ်ပျက် - နဝိ / သယုတ်ပျက် / ပကတိ ရှိရင်း သဘောနှင့် မကိုက်မညီ ဖီလာဖြစ်သော။ လူမျိုးတမျိုးက လက်ခံကျင့်သုံး နေသော ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းများနှင့် မကိုက်မညီ ဖီလာ ဖြစ်သော။

သရုပ်ပြ - ကြံ/သယုတ်ပျဉ်/တစုံတရာသော သဘာဝအခြေအနေ၊ အဖြစ်အပျက်၊ အကြောင်းအရာတို့ကို ထင်ရှားအောင် ဖော်သည်။

သရုပ်ပြအရာ - န / သယုတ်ပျဉ်ဆယာ / တက္ကသိုလ် ကောလိပ် စသည်တို့တွင် သိပ္ပံပညာရပ်ကို ကျောင်းသားများ လက်တွေ့ စမ်းသပ်ရာ၌ နည်းပြပေးသော အရာ။

သရုပ်ဖော် - ကြံ / သယုတ်ဖော် / အဖြစ်အပျက် သို့မဟုတ် လူ့စရိုက် စသည်တို့၏ လက္ခဏာ သဘာဝများကို ပေါ်လွင်အောင် ပြသည်။

သရုပ်သကန် - န / သယုတ်သုဂန် / သဘောသကန်။ တရားကိုယ်။ သရုပ်။

သရမ်း - ကြံ / သယမ်း / အဆင်ခြင်ပုံ ပြုမှုသည်။ ရမ်းသည်။

သဓမ္မ - စည်း / သုဓမ္မ / သမ္မ - စည်း။ နှင့် အတူတူ။ (သဒ္ဓိ ဟုလည်း အရေးရှိသည်။)

သဗ္ဗတ် - န / သယုတ် / ကျောက်အုတ်တို့ကို စီထပ်ရာ၌ မြဲမြံစေရန်လည်းကောင်း၊ မြေပြင်နံရံ စသည်တို့ကို သပ်ယပ် ပြေညီစေရန်လည်းကောင်း လိမ်းကျံသုံးစွဲသည့် ပျစ်ပျစ်ဖျော်ထားသော အရာ။ (အင်္ဂတေ သဗ္ဗတ်၊ မြေနံသဗ္ဗတ်၊ ဌံ၊ စေးသဗ္ဗတ် စသည် ရှိသည်။)

သဗ္ဗတ်မြေ - န / သယုတ်မြေ / မြေသဗ္ဗတ် - န။ နှင့် အတူတူ။

သဇာ - န / သလာ / မျက်စိအကြည်တတ်ကို တားဆီးနှောင့်ယှက်လျက် တည်ရှိသော အရာ။

သဇာ - ကြံ / သလား / (ကြည့်ရုံရာ၌ အာရုံ စိုက်လာစေရန်) ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် သွားလာသည်။ "မြင်းများကို မြင်းပွဲမစီ တကောင်စီ သဇာပြသည်။"

သဇာ - စည်း / သလား / ကြိယာ၏ အပြုအမူကို အထူးသိလို၍ မေးမြန်းရာ၌ (ဘာ၊ ဘယ်၊ မည်မျှ၊ မည်သူ စသည် စကားလုံး ချွေ က ဟိသော) ကြိယာနှင့် တွဲစပ်သုံးရသော အမေးပြုစကားလုံး။ သည်လား။

သလူ - န / သလူ / စလူ - န။ နှင့် အတူတူ။

သလေ - စည်း / သုလေ / ဆန္ဒ၊ အပြစ်၊ အခြေအနေ စသည်တို့ကို ပေါ်လွင်အောင် စကားပြောရာ၌ ကြိယာ၏ နောက်မှ တွဲဖက်သုံးသော စကားလုံး။ သည်လေ။ (လွမ်းသလေ၊ နေသလေ၊ ကောင်းသလေ...စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။)

သလေ - စည်း / သုလေ / သလေ - စည်း။ နှင့် အတူတူ။ သည်လေ။

သလေး - န / သလေး / ကောက်ကြီးမျိုး အပါအဝင် အခွံနီ၍ အနံ့မွှေးသောအသီးရရှိသည့် ရေနက်စပါးတမျိုး။

သလေး - စည်း / သုလေး / သလေ - စည်း။ နှင့် အတူတူ။ သည်လေး။

သလဲ - န / သလဲ / ကျောက်တောင် ကျောက်ဆောင်များကိုလေ၊ ရေ စသည်တို့ တိုက်စားရာမှ ဖြစ်ပေါ်လွင်စင်လာသော ကျောက်အမွှန်အမွှား။ သဲ။

သလဲ - န / သလဲ / တလည်း - န။ နှင့် အတူတူ။

သလဲ - စည်း / သလဲ / ဘာ၊ ဘယ်၊ မည်မျှ၊ မည်သူ စသည်

စကားလုံးတို့ ချွေ က ဟိသော ကြိယာနှင့် တွဲစပ်သုံးရသော အမေးပြုစကားလုံး။

သလော - စည်း / သုလော / သလား - စည်း။ နှင့် အတူတူ။ သည်လော။

သလို - သမ်/သလို/ချွေ ဝါကျနှင့် နောက်ဝါကျကို နှိုင်းယှဉ်လျက် ဆက်ပေးသော စကားလုံး။ သည်လို။

သလင်း - န / သလင်း / ထွင်းပောက်မြင်နိုင်အောင် ကြည့်သော အသားရှိသည့် တွင်းထွက် မှန်ကျောက်တမျိုး။ စလင်း။

သလပ် - ကြံ / သလတ် / စတသလပ် - ကြံ။ နှင့် အတူတူ။

သလိပ် - န / သလိပ် / ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းရှိ ချွေမြေးမှထွက်သော ဓေးထန်ပျစ်ချွေသည့် အရည်။ အဖတ်။ [သ]

သလိပ်စေတီ - ကြံ / သလိပ်စေတီ/လည်ချောင်းတွင်းရှိ သလိပ်များကို လေဖြင့် အာခံတွင်းမှ အပြင်ထွက်အောင် ပြုသည်။

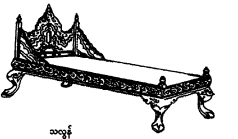
သလိပ်ပိုင်း - န / သလိပ်ပိုင်း / မွေးစမှ ၁၈ နှစ်အတွင်း ကိုယ်ခန္ဓာ၌ သလိပ်ပြုပြင်မှု အားကောင်းသောအရွယ်။ သလိပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရောဂါဥပဒ်ဖြစ်တတ်သောအရွယ်။

သလိပ်ဟက် - ကြံ / သလိပ်ဟက် / သလိပ်ကိုခတ်၍ ထွေးထုတ်သည်။

သလုံး - န / သလုံး / ခြေထောက်တွင် ခုံးဆစ်အောက် ခြေမျက်စုအောက်ဖြစ်သော အပိုင်း။ ခြေသလုံး။

သလွဲ - န / သလွဲ / ခဲသတ္တု။ (သလွဲဖြူ၊ သလွဲမည်းဟူ၍ ရှိသည်။)

သလွန် - န / သလွန် / မင်း၊ ဗိမုရာတို့ အိပ်စက်ရာ အခြေလေးချောင်း သို့မဟုတ် အခြေ ခြောက်ချောင်းတပ် ခုတင်။ ညောင်စောင်။

သလွန်

သဝိညာဏက - န / သဝိနိညာနက? / အသက်ရှင်ဆဲ သတ္တဝါ။ [ဝါ]

သဝေ - န / သဝေ / သဝေထိုး - န။ နှင့် အတူတူ။

သဝေချာ - ကြံ/သဝေချာ / ချာချာလည်လျက်။ "ဗိုဗိုရာမဲ့ သဝေချာချာလည်ပြီးလျှင် အခြေအနေပါ မဲ့သောကြောင့်။" မှိုင်း၊ ပ။ ၁၇၄။

သဝေထိုး - န / သဝေထိုး / သွေထိုး / အေဟူသော သရသံကို ကိုယ်စားပြုသော သင်္ကေတ။ သဝေ။ -။

- ကြံ / သဝေထိုး/[ဥပစာ]ကျော်လွှားကျော့ ပတ်သွာသည်။ သွားစရာ လာစရာရှိစွဲတွင် တန်းတန်းစပ်စပ် မသွား

မလာပဲနေသည်။ “တည့်တည့်မတ်မတ် ပြန်နော်၊ ရွှေကံ
သေစေတယ်မနေနဲ့။” ကနန်း၊ ၄၄။

သဝဏ်လွှာ - န / သဝဏ်လွှာ / အကြောင်းကြားစာ။ အမှာစာ။
(အခမ်းအနား၊ မင်းမှု မင်းရေး စသည်၌ သုံးသည်။)

သဝန်ကြောင်း - ကြံ / သဝဏ်ကျောင်း / သူတပါး၏ အခွင့်အာမူကို
မလိုလားပဲရှိသည်။

သဝန်တို - ကြံ / သဝဏ်တို / မနာလို မရွှေဆိတ်ဖြစ်သည်။

သသမေမေ န / သက်သမေမေ / ဆယ်နိုင်တခိုင်ဖြစ်သော အခွန်
တော်။ (မြတ်သျှင်ခေတ်တွင် လူတိုင်းချင်းထံမှကောက်ယူသော
အခွန်တော်။)

သဟ - စည်း / သဟာ / သဟေ - စည်း၊ နှင့် အတူတူ။

သဟဇာတမြစ် - ကြံ / သဟာဇာတအဖွဲ့ / ခ၊ အတူတကွဖြစ်
သည်။ ၂၊ သင့်တင့်ညီညွတ်သည်။ လိုက်ဖက်သည်။

သဟဇာတမြစ် - ကြံ / သဟာဇာတအဖွဲ့ / သဟဇာတမြစ် - ကြံ၊
နှင့် အတူတူ။

သဟာယ - န / သဟာယာ / မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း။ [ပါ]

သဟေ - စည်း / သဟေ / လေးနက်ထင်ရှားစေရန် ကြံယာတွင်
ဖြည့်သော စကားလုံး။ (ဟုတ်သဟေ၊ ပြောသဟေ စသည်-
ဖြင့် သုံးသည်။)

သဟေ - စည်း / သဟေ / သဟေ - စည်း၊ နှင့် အတူတူ။

သဟေ - စည်း / သဟေ / သဟေ - စည်း၊ နှင့် အတူတူ။

သဟောက်သဟန် - ကြံ / သဟောက်သဟန် / ခေါ်သနှင့် ဟန်
အော် ကြိမ်းမောင်းလျက်။ “ဤကဲ့သို့ အစေခံများကို ပီစီး
သဟောက်သဟန်ပြုတာ မြင်ဘူးပါသဖြင့်။” မေရီ၊ ၁၅။

သာ

သာ - နဝိ / သာ / ဂုဏ်၊ အစွမ်း၊ အရည်အချင်း၊ အရေ
အတွက် စသည် ပိုလွန်သော။

သာ - နဝိ / သာ / အသံချိုမြသော။ “အသံ သာ ခြင်း၊
ချောင်းဆိုးနာ ကင်းခြင်း။” နရ၊ ၁၇။

- ကြံ / သာ / ခ၊ နှစ်လိုဖွယ် အခြေအနေရှိသည်။ စည်
ပင်ခြိမ်းချမ်းသည်။ “မင်းတည်ကြည်မှ ပြည် သာ သည်။”
ဧည၊ ၁၈။ ၂၊ အရောင်အတိ ထွန်းလင်းသည်။ “လသာ
သည်။” ခ၊ ငှက်စသည် နှစ်သက်ဖွယ် အသံတွန်းကြွေးသည်။
“ရွှေပြည်ခိုးငှက် သာ သံကို ကြားလျက်။” စီး၊ ၁၁၄။
၄၊ စိတ်ဝမ်း ချမ်းမြေ့ သည်။ “မာရ်နတ် သင်နှလုံး မသာ
မရှိလင့်။” မဟာဝင်၊ ၁၁၂။

- စည်း / သာ / အခြေအနေပေးကြောင်း၊ အခွင့်ဆိုက်
ကြောင်း၊ ပြုလုပ်နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း စသည်ကို ထင်ရှားစေလို
ရာ၌ ကြိယာနှင့်တွဲစပ်သော စကားလုံး။ “ထိမန္တာန်ကို
တောင်းသည်ကိုလည်း မပေးသောဟု ယပ်ဖြူးလျှင်။” ကံကုဏ်၊
၃၉၉။

သာ - ဝိ / သာ / အခြားတပါးသော အရာကို မြစ်ပယ်
လျက် ဖော်ပြခြင်း ကတ္တာ။ ဝါစက၊ ကံ၊ ဝိတတ်၊ သမ္ပန္န၊
ကြံယာဝိသေသန စသည်တို့ကို ထင်ရှားစေလိုရာ၌သုံးသော
ကောင်း “သူ့သတတ်သည်။” “စားသားပါ။” “သဘွား
သည်အား။” “သူ့ကိုသားမေးပါ။” “ရွှေပြည်သာ ဝယ်ပါ။”
“သူလှသော်သာ ပေးမည်။” “မြန်မြန်သာ သွားပါ။”

သာကံဝင် - န / -သာကံဝင် / သကျသာကံဝင် - န၊ နှင့်
အတူတူ။

သာကူ - န / သာကူ / အာရုံအရွေ့ တောင်ပိုင်းတွင် ပေါက်
ရောက်သော အပန်းထန်းမျိုးစင် အပင်တမျိုး၏ ပင်စည်မှ ပြု
လုပ်သော - ကော်စေးအလုံးကလေးများ။ (နွဲ့အောင်ကျို၍
စားဖွယ်အမျိုးမျိုး အပြန်လည်းကောင်း၊ ယင်း၏ အပွင့်ကို
အဝတ်ကော်တင်ရန် လည်းကောင်း၊ ဟင်း ပျစ်စေရန်လည်း
ကောင်း အံ့နည်းနည်း အသုံးချသည်။) [ပသျှ၊ ၉]

သာချင်း - န / သာချင်း / အကြောင်းခြင်းရာ တစ်ခုရာ
သို့ မဟုတ် ဇာတ်လမ်းတစ်ခုရာကို ခွာထောက်၊ အခံအအပ်
ကာရန်တို့ဖြင့် အခြားကျဉ္စာများထက် သာလွန်ကြောင်း
ဖော်ပြ၍ ဆိုသည့် ကဗျာတမျိုး။

သာဓမ္မယိုင် - န / သာဓမ္မယိုင် / ခ၊ ကောက်ညှင်းချိပ်ကို
ရေဖြင့် နှုတ်အောင်ချက်၍ ခန့် သကြား ရောစပ်ကာ အုန်း
သီးစိမ်းခြစ်၍ ထည့်ထားသော စားစရာ။ ၂၊ သာကူစေ့ကို
သကြားရောစပ်၍ ပျော့တွဲအောင် ကျိုထားသော စားဖွယ်။

- ကြံ / -သာဓမ္မယိုင် / [ဥပစာ] မတ်မတ်
ရပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိပဲ ခွေပျော့လျက်။ “လက်သီးတချက်
ထိရုံနှင့် သာဓမ္မယိုင် ဖြစ်သွားသည်။”

သာတူညီမျှ - ကြံ / သာတူညီမျှ / တဦးနှင့်တဦး လျော့
ခြင်း သာခြင်းမရှိပဲ၊ ညီမျှစွာ။

သာဓက - န / သာဓက / အထောက်အထား၊ ပြောဆိုတင်ပြ
ချက်ကို ထောက်ခံသည့် အကြောင်းပြချက်။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့မှု
သည့် ရှေးအစဉ်အလာ။ [ပါ]

သာဓကယုတ္တိ - န / သာဓကယုတ်တိ / ရည်ညွှန်း ထောက်
ပြနိုင်လောက်သော အထောက်အခံအချက်အလက်နှင့် ပြည့်စုံ
ခြင်း။ ယုံကြည်လောက်ဖွယ် အချက်ရှိခြင်း။ [ပါ]

သာဓု - န / သာဓု / ကောင်း၏၊ ကောင်းပါပေသည် စသည်
ဖြင့် ထောက်ခံပြောဆိုသော စကား။

သာဓုဓေါ - ကြံ / သာဓုဓေါ / သူတပါးကောင်းမှုပြု၍ အမှု
ဝေခြင်းကို ခံယူသည့် သဘောဖြင့် ပြန်လည် နှုတ်မြှောက် ပြော
ဆိုသည်။ ကောင်းမှု သို့မဟုတ် ဟောကြားသော တရား
ဂါထာ စသည်ကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြောင်း မြှောက်ဆို ဖော်
ပြသည်။ (သုံးကြိမ်ထပ်ဆိုလေ့ရှိသည်။) “ငါ့ကောင်းမှုကို
သာဓုဓေါ ပါ၊ နတ်တကာတို့။” တန်ခိုး * ၄၃။

သာပေါင်းညာဇား - န / သာ / ဘာင်းညာဇား / အကျိုးအခွင့်
သာခိုက်တွင် အပေါင်းအဖော်ပြု၍၊ အခွင့်မသာသည့်အခါ
မဲ့ခွာသွားတတ်သော မိတ်ဆွေတူ။

သာမည - နဝိ / သာမညာ / သာမညာ / အများနည်းတူ

ဖြစ်သော။ အထူးမဟုတ်သော။ သာမန်။ “သာမည လူ သားတို့၏ ကြံစည်နိုင်သော အရာမဟုတ်။” လင်းပြ။ ၁၁၁။ [ပါ]

သာမညောင်ည - နဝိ / သာမညောင်ည / သာမင်ညောင်ည / ထူးခြားထင်ရှားခြင်းမရှိ သာမန်မျှသော။

- ကြိဝိ / သာမညောင်ည / သာမင်ညောင်ည / သာမန်မျှအားဖြင့်။

- န / သာမညောင်ည / သာမင်ညောင်ည / သာမန်ပျိုလ်။ ဂုဏ်ခြင်သေးသိမ်သောသူ။

သာမဏေ - န / သာမနေ / သရဏာ၊ ဆယ်ပါးသီလ၊ ရှင်ကျင့်ဝတ် စသည် ဆောက်တည်၍ ခေါင်းစွဲခိုက်ကာ သင်္ကန်းပရိဂ္ဂဟဆောင်သောသူ။ ကိရင်။ (ပဉ္စင်အဖြစ်မတက်ရောက်ရသေးသော အဆင့်။) [ပါ]

သာမိကာရက - န / သာမိကာရက / [သဒ္ဓါ] ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းကို ညွှန်ပြသော စကားလုံး။ (သာမက။ ။ “ကြန်စုံသည် ဦးမြဲ၏ နှားမြစ်၏။”)

သာမိတော - န / သာမိတော / အပ္ပမာဏကို ပြဿနာတက်အကျအားဖြင့် တိုင်းထွာနိုင်သော ဖန်ပြန် ကိရိယာ။ [ပြင်]

သာမန် - နဝိ / သာမန် / သာမည - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

- ကြိဝိ / သာမန် / အထူးမဟုတ်ပါ။

သာမနာမူ - န / သာမနာမူ / ဝမ်းမြောက်စရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာ အဖြစ်အပျက် လူ့ ကိစ္စအဝဝ။ လူရေးလူကိစ္စ။ ဒုမဂ်လသုမဂ်လ ကိစ္စ။

သာယာ - နဝိ / သာယာ / နှစ်သက်ဖွယ် အခြေအနေရှိသော။ ချမ်းမြေ့သော အာရုံဖြစ်စေသော။ (သာယာသော ရှုခင်း၊ အသိ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

- ကြိ / သာယာ / စိတ်တွင် နှစ်သက်ချမ်းမြေ့စွာ ခံစားသည်။ အာရုံကို နှစ်သက်သည်။ “သက်နှင်းသည်ကို၊ ယွင်းသည်သတိ၊ သာယာမိက၊ မရှိသနက်၊ စုတ်ပျက်၏။” ထုသိ * ၃၇။

သာယာစီး - န / သာယာစီး / အခွင့်အရေး သာယွန်သည့်တက်မှ လိုက်လေ့ရှိသူ။ အခွင့်အရေးသမား။

- နဝိ / သာယာစီး / အခွင့်သာသည့်တက်မှ လိုက်သော။ “သိန်းမောင်သည် နီလာ၏ သာယာစီး သဘောကို သိဘိသကဲ့သို့။” ညံ။ ၁၂၁။

သာယာညှင်းပျောင်း - ကြိဝိ / သာယာညှင်းပျောင်း / နှားခံသောအောင် ညှင်သာစွာ။

သာယာဝတီမျိုး - န / သာယာဝတီမျိုး / အမွှေးအတောင် နူးညံ့ရွှယ်လျားသော မျိုးစုံမျိုး။

သာယာဝပြော - နဝိ / သာယာဝပြော / အစားအစာ ပေါများ၍ ငြိမ်းချမ်းသော။

သာရဏာ - န / သာရဏာ / နှုတ်သီးဝါ၍ တကိုယ်လုံး မည်းနက်ပြီး နားတွင် အမြူအကော် အပြောက်ရှိတတ်၍ လူကဲ့သို့ ပြောနိုင်သော ငှက်တမျိုး။ သာလိကာ။ [ပါ]

သာရေးနာရေး - န / သာယေးနာယေး / သာယူနာယူ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သာဓာယံ - နဝိ / သာလယန် / သာလာယန် / လူအများတည်းခို နားနေရာ ဖြစ်သော။ [ပါ]

သာလိကာ - န / သာလိဂါ / ၁၊ သာရဏာ - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ [ဥပစာ] စကားအလွန် ကြွယ်ဝသော သူငယ်။ စကားတတ်သော သူငယ်။

သာလွန် - နဝိ / သာလွန် / အရေအတွက်၊ အရည်အချင်း စသည် ပိုက်သော။

- ကြိဝိ / သာလွန် / နှိုင်းဖက်တို့ထက် ပိုက်လျက်။ “သစ္စာလွှား အစိပျယ် သာလွန် ဆီလျော်သည်ဟု။” အသောက။ ၁၁၁။

သာဝက - န / သာဝက / မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်။ [ပါ]

သာဝနာနဝိ - န / သာဝနာနဝိ / ဗေဒင်အလိုအားဖြင့် သန်းခေါင်တခုဟုဆိုလို၊ နေသွားကို အစွဲပြု၍ မှတ်သားရေတွက်သော ရက်ပေါင်း ၂၉-၃၀ အလှည့်အားဖြင့် ၁၂ လနှင့် ညီမျှသော ကာလ။ သာဝနရက်ပေါင်း ၂၇၄ ရက်။ [ပါ]

သာသနာ - န / သာသနာ / မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံးအမ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံနေထိုင်သော ခေတ်ကာလ။ [ပါ]

သာသနာတွင်း - န / သာသနာတွင်း / မြတ်စွာ ဘုရား၏ သာသနာတည်၌ ထွန်းလင်းဆဲကာလ။ သာသနာငါးထောင် ခေတ်အတွင်း။

သာသနာနှစ် - န / သာသနာနှစ် / မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံသော မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၇ ခုနှစ်ကိုဖြည့် အသစ်စတင်ရေတွက်လာသော နှစ်အရေအတွက်။ (သာသနာနှစ်သည် ကောဇာသက္ကရာဇ်ထက် ၁၁၇ နှစ်ပိုသည်။)

သာသနာပ - န / သာသနာပ / မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာဆုတ်ယုတ် ကွယ်ပျောက်သွားသော ခေတ်ကာလ။ သာသနာ ငါးထောင်ခေတ် နောက်ပိုင်း။

သာသနာပိုင် - / သာသနာပိုင် / ၁၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွားမှုကို ဦးစီးညွှန်ကြား ဆောင်ရွက်ရန်၊ သံဃာချင်းက ဖြစ်စေ၊ မင်းကဖြစ်စေ တင်မြှောက်သော သံဃာကြီး၊ မဟာသံဃရာဇာ။ ၂၊ ရောမဘုရင်ရှိသာသနာတွင် အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော ပုပ်ဂျာနန်းမင်းကြီး။ (ရောမသာသနာပိုင်၊ ဘုရင်ရှိသာသနာပိုင်ဟူ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။)

သာသနာပြု - ကြိ / သာသနာပြု / ကျိုးကျယ်မှု တစုံတရာ စည်ပင်ပြန့်ပွားအောင် အားထုတ် ဆောင်ရွက်သည်။

သာသနာဓဇ္ဈာန် - န / သာသနာဓဇ္ဈာန် / နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ယနေ့ကာလသည် သာသနာတော်နှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်၊ လ၊ ရက်၊ နေ့ မည်မျှဖြစ်ကြောင်းကို ရဟန်းကျောင်းများတွင် သာမဏ၊ ကျောင်းသားငယ်စသည် တဦးစီစီ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်အား ဦးတည်၍ ကြားသိအောင် ရွတ်ဆိုလျှောက်တင်ရသည့် သာသနာသမိုင်းကြောင်းပါ ထည့်သွင်းစပ်ဆိုထားသော လျှောက်စာ။

သာသနာဝင် - န / သာသနာဝင် / ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အစဉ် အဆက် ထွန်းလင်းခဲ့ပုံကို ဖေသအလွန်ကို မှတ်သားပေးပြ သော အစုအစဉ်။ သာသနာတော် သမိုင်း။

သာသနာဗြေ - န / သာသနာဗြေ / သာသနာတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုရန် ပေးအပ်လှူဒါန်းထားသော ဗြေ။

သာသနာရိပ်သာ - န / သာသနာရိပ်သာ / သာသနာပြု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ ကျောင်းကန် ပရိဝုဇ်အတွင်း ဖေသ။ တရားအားထုတ်ရာ ဖေသအပိုင်အခြား။

သာသနာ့ဝန်ထမ်း - န / သာသနာ့ဝန်ထမ်း / ဗုဒ္ဓသာသနာ တော် စည်ပင်ထွန်းလင်းရေးကိုသာ အထူးအားထုတ် ဆောင် ရွက်ရသည့် လူတန်း။ သာမဏေ၊ သီလရှင် စသော ပုဂ္ဂိုလ်။

သာသနာ့အမွေ - န / သာသနာ့အမွေ / သာသနာတော်အစဉ် အဆက် တည်ရာတည်ကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် မိမိသားသမီးရင်း သို့မဟုတ် မွေးစားသားသမီး စသည်တို့ကို သာသနာ တော်သို့ သာမဏေ၊ လူတန်း၊ ဘိက္ခုနီအဖြစ် သွတ်တွင်း ချီးမြှောက်ခြင်း လုပ်ငန်း။ သာသနာတော် ဆက်လက် တည်တံ့ ထွန်းလင်းစေရန် ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခု။

သာသာထိုးထိုး - ကြိတ် / သာသာထိုးထိုး / ပိုမိုလျက်။ မူလ ရှိရင်းတက်၍ ကား ဖြည့်ဆောင်းလျက်။ “မိမိအိမ်သူ အိမ် သားအကြောင်းကို ပြောရာ၌ သာသာထိုးထိုးပြော၍” တေဇော။ ၃၄။

သား

သား - န / သား / ၁။ မိဘနှစ်ပါးမှ ဖွားမြင်သော ယောက်ျား။ မိဘအောက်မျိုးနွယ်ဆက်။ ၂။ မိဘနှစ်ပါးမှ ဖွားမြင်သူ။ ရင်သွေး (သားထော်သမီးကိုပါ) ခြံ၍ ခေါ်သည်။ “မင်းတရား မယ်၊ သား သူန်းကြွယ်ဟု။” မင်းမယ် * ၇၄။ “ရောင်ဆင်း ကြက် သရေ၊ မြူတေစံ၊ သား မိန်းမအား။” ဝိပျူ * ၄၀။ ၃။ တိရစ္ဆာန်အမမှ ပေါက်သော တိရစ္ဆာန်ငယ်။ “နွားသားအမိ။” ၄။ တစ်တစ်သော အရွယ်ရှိသူယောက်ျား။ (တရက်သား၊ တလသား၊ ၁၆ နှစ်သား စသည် အသုံး ရှိသည်။ ကလေးငယ်၌ ယောက်ျား မိန်းမ နှစ်ဦးလုံး အတွက် သုံးလေ့ရှိသည်။) ၅။ တစ်တစ်သောနေ့ တစ်တစ် သောနှစ်၌ ဖွားမြင်သူ ယောက်ျား။ (တနှစ်နေ့သား၊ အင်္ဂါ သား၊ ၁၉၈၇ - ခုသား စသည် အသုံးရှိသည်။) ၆။ လူ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်တို့ ရင်သွေးပေါက်ပွားသည့်အကြိမ်။ “စေတငါးသည်... တဆားလျှင် တကောင် နှစ်ကောင်သစ် ပေါက်ပွားလေ့ရှိသဖြင့်” ဉာမန်း။ ၂၁။ “တဆားမွေး၊ တသွေးလှ။” ပုံ။ ၇။ သေးကျေးသောအရာ။ “ခွက်သား၊ သော့သား။” ၈။ တစ်တစ်သောနေရာ လုပ်ငန်းစသည်ကို

စွဲစိုနေထိုင် လုပ်ကိုင်သူ။ (နိုင်ငံသား၊ မြို့သား၊ တောသား၊ အိမ်သား၊ ငရဲသား၊ ကျောင်းသား၊ စစ်သား၊ လှည်းသား၊ သင်္ဘောသား၊ စသည် အသုံးရှိသည်။) ၉။ အရာဝတ္ထုတစ်ခု တွင် ပစာနအားဖြင့် ဖွဲ့ စည်းဖြစ်တည်နေသော ခြပ်ထည် အစိုင်အထူ။ (သစ်သား၊ ကျောက်သား၊ ငွေသား၊ ခြေသား၊ ခဲသား၊ ဆန်သား၊ မုန့်သား၊ ပိတ်သား စသည် အသုံးရှိသည်။) ၁၀။ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကျိုးသက် ရောက်ချက်။ (လှသားပေသား၊ ရေသားကျ၊ ဖတ်သားကျ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၁၁။ အချိန်အတွယ်ပမာဏ၊ အလေး ချိန်ရှိသော ထုထည်။ (သုံးကျပ်သား၊ တစ်သား စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၁၂။ ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ပစာန ဖွဲ့ စည်းပါဝင်နေ သည့် ခြပ်။ (ကြွက်သား၊ သွေးသား၊ အမဲသား၊ ဝက်သား စသည် အသုံးရှိသည်။) ၁၃။ အသားအလို ငှာ ပမ်းဆီး သတ်ဖြတ် စားသောက်လေ့ရှိသော တောတိရစ္ဆာန်။ “ကြိုး ကွင်းတောင်၌ မိသော သားတို့ ကိုလည်းကောင်း”။ နှ။ ၁၁၀။

- နှစ် / သား / ရည်သွန်းသောသူ တစ်တစ်ဦးကို ထင်ရှား စေသည့် စကားလုံး။ (တတက်သား၊ ကိုယ့်ဘက်သား စသည် ဖြင့် နာမဝိသေသနတွဲစပ်၍ သုံးသည်။)

သား - စည်း / သား / ၁။ အတိတ်၌ အထင်အရှား ပြုလုပ်ခဲ့ ခြင်းကိုထင်ရှားစွာ ထပ်မံပေးပြလိုရာ၌ သုံးသောစကားလုံး။ (ပြောသား၊ လုပ်သား၊ ပြောသားနှင့် စသည်ဖြင့် သုံး သည်။) ၂။ တစ်တစ်သော အခြေအနေ၌ သက်ရောက်နေ ခြင်းကို ထင်ရှားစေလိုရာ၌ သုံးသောစကားလုံး။ (ပြုံးလျက် သား၊ အဆန်သား စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၃။ တစ်တစ်သော အဖြစ်အနေကို လေးနက်ထင်ရှားစေလိုရာ၌ သုံးသော စကား လုံး။ (ပျောက်ချက်သား၊ ရှုံးချက်သားစသည်ဖြင့်သုံးသည်။) ၄။ ဆုတောင်းခြင်း၊ ကျိန်ခြင်း စသည့် ဆန္ဒပေးပြရာ၌ ကြိယာ အဆုံး၊ ဝါကျအဆုံးတွင် သုံးသောစကားလုံး။ “ဖြစ်စေသား။” “ပျောက်စေသား။” ၅။ ဖျို၊ ကျော့တို့၌ ကြိယာကို နာမ် ရေ့၌ထား၍ ဦးစွာဆိုရာ၌ နာမဝိသေသနပစ္စည်း။ “သော” နှင့် ထပ်တူအနက်စပ်နိုင်သော စကားလုံး။ “ရံချမ်းရိပ်တိ၊ ပျော်ဘွယ်ရှိသား၊ သိရိဟေမာ၊ တောနန်းဝါသို။” ကိုး* ၄။ “တသောင်းရွှေပြန်၊ လေးတောင်လွန်သား၊ ယုဂ်လှည့်သွား၊ လရထားနှင့်။” နောင်၊ ၁*၁။ (၁)။ ၆။ တယောက်ထက် ပိုသော ပမာဏကို ဝိုင်းခြားသတ်မှတ်ပေးပြရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ “သုံးယောက်သားတို့ သည် ဗုဒ္ဓရာဇာသီပြည်သို့ ပြန်လာကြကုန်၏” သံဝတ်။ ၃၂၃။

သား - ကြုံ / သား / အစင်းအကြောင်းရေးဆွဲသည်။ “မျဉ်း သားသားကြုံ” “ရေကိုသားသား”

- စည်း / သား / ကွဲပြား ခြားနားစွာ ထင်ရှားသည့် သဘောကို ပေါ်လွင်စေလိုရာ၌ သုံးသောအခြေခံစကားလုံး။ (ပြတ်သား၊ မှတ်သား စသည် တွဲစပ်သုံးသည်။)

သားကင် - န / သားကင် / မီးရှို့စွင့် ကျက်နပ်အောင် ပြုလုပ် ထားသော အသား။

သားကောင် - န / သားဂေါင် / ခ၊ အရေ၊ အသား စသည်
သုံးဆောင် စားသောက်ရန် လူတို့ မမ်းယူလေ့ရှိသော ခြေ
လေးချောင်းသတ္တဝါ။ ။ သားစားတိရစ္ဆာန်တို့က အစာ
အလိုငှာ မမ်းယူလေ့ရှိသည့် တိရစ္ဆာန်ငယ်။

သားကျ - ကြံ / သားကျာ / (တိရစ္ဆာန်) သားပေါက်သည်၊
သားပွားသည်။ “နွားမကို သားကျပြီးမှဆောင်းမယ်။”

သားကြီးငါးကြီး - န / သားကြီးငါးကြီး / ခြေလေးချောင်းသတ္တ
ဝါကြီး၏ အသားနှင့် အလွန်ကြီးသော ငါး၏ အသား။

သားကြီးမယားကြီး - န / သားကြီးမယားကြီး / ဦးစွာတရားဝင်
လက်ထပ်ထားသော မယား။

သားကြီးဩရသ - န / သားကြီးအော့ရသော / သားသမီးအရင်း
တို့ အနက် အကြီးဆုံးသား။ ဩရသ - န၊ လည်းခူ။

သားကျေးဇူးမယားကျေးဇူး - န / သားကျေးဇူးမယားကျေးဇူး /
မိမိအပိုင်တောင်ကို ကျေးဇူးတောက်ပုံရသည့် တာဝန်။ ယင်း
တာဝန်အတွက် လုပ်ကိုင်သော အလုပ်။

သားချို - န / သားချို / ခ၊ တိရစ္ဆာန်၏ဦးချို။ ။ ယင်းဦးချို
ပြတ်ကို ဆား စသည် ထည့်ရန် အသုံးပြုသည့် ထည့်စရာ။
ပ၊ ယင်းဦးချိုကို ပြုလုပ်ထားသော မှတ်စရာ။

သားချင်း - န / သားချင်း / မိဘတူမှ ပေါက်ပွားသော သား
သမီးတို့ အချင်းချင်းတော်စပ်မှု။ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ။ မွေး
ချင်းပေါက်ဗော်။

သားခွ - ကြံ / သားခွ / နို့တိုက်တိရစ္ဆာန် မိခင်က သားငယ်
များကိုယ်တိုင် အစာရှာစားနိုင်စွမ်းသဖြင့် နို့ မတိုက်တော့ပဲ
ထားသည်။ မိခင်နို့ ရည်ကို အဖို့ပြုခြင်းမှ ရပ်စဲစေသည်။

သားငါး - န / သားငါး / စားကောင်းသော ကုန်းနေ ခရနေ
သတ္တဝါ။ ယင်းတို့ ၏အသား။

သားငယ်မယားငယ် - န / သားငယ်မယားငယ် / တ ရှား ဝင်
လက်ထပ်မယားမှီပါလျက် နောက်ထပ်ယူသော မယား။

သားစာမယားစာ - န / သားစာမယားစာ / မိမိအား မှီခိုသော
သားမယား စသည့် မိသားစုအတွက် ကုန်ကျခံရန် ငွေကြေး
ဥစ္စာ စသည်။

သားစားတိရစ္ဆာန် - န / သားစားတရိုက်ဆန် / အခြားတိရစ္ဆာန်
၏ အသားကို စားသောက်အသက်မွေးသော ခြင်္သေ့၊ ကျား
စသည့် တိရစ္ဆာန်မျိုး။ “သားစားတိရစ္ဆာန်များ၊ ရွှေသွား
ရှည်ကြီးများရှိသော ရွှေကျားများ။” လူထုသိပ္ပံ၊ ၁။ ၁၀၉။

သားစဉ်မြေးဆက် - ကြံဝိ / သားစဉ်မြေးဆက် / သားမြေးအစဉ်
အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်။ နောင်ဆက်လက် ပေါက်ပွားသည့်
မျိုးဆက်တလျှောက်။

သားစပ် - ကြံ / သားစပ် / မျိုးနွယ်ပေါက်ပွားစေရန်အလိုငှာ
တိရစ္ဆာန်အထိနှင့်အပတ် ကို မထန်ပြုစေသည်။ သိပ္ပံနည်း
အားဖြင့် အမသားအိမ်တွင်းသို့ အဖိုမျိုးရည် သွင်းပေးသည်။
(နွားမများကို မေထန်မှသားစပ် ပေးလေ့ရှိသည်။)

သားစိမ်းငါးစိမ်း - န / သားစိမ်းငါးစိမ်း / ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ဆား
နယ်အခြောက်လှန်းခြင်း၊ ကျပ်တင်ခြင်း စသည့် မပြုရသေး
သော အသား။ ငါး။

သားညှင်း - န / သားညှင်း / အမြှောင်းလိုက်လို့၍ အခြောက်
လှန်းထားသော အသား။ အပဲညှင်း။

သားတပည့် - န / သားခွဲ / ဆရာက မိမိသားအရင်းသဖွယ်
ပြုစုမွေးမြူသောကြားပေးထားသော တပည့်။ တပည့်ရင်း။

သားတက် - န / သားဓက် / အပင်သစ်ပွားထွက်ရန် အစို့
လောင်းပါရှိသော အပင်မြစ်ပု။ (ငှက်ပျော့ခေါင်း၊ ချင်း
တက်ဖု စသည်။)

သားတစ် - န / သားဓ် / ခ၊ အတုံးအတစ် ခုတိုပိုင်းထားသော
အသား။ “ရဲရဲခြံသောသံတွေကို သားတစ်ဟု ယူသော။”
ပါရာ။ ၅၅။ ။ ကိုယ်ခန္ဓာရှိအသားစိုင်း။ “အကြောကိုးရာ၊
သားတစ်မှာလည်း။ ကိုးရာလည်းကောင်း၊ ရိုးပေါင်းဖူးလွမ်း။”
ရာသီ* ၆၉။ ပ၊ သန္ဓေသား၏ ရှေးဦးအဆင့်တဆင့်။ “ဘေးခဲ
ခုခံရက်၊ ထိုနောက်သားတစ်ခုခံရက်။” လယ်ပြေ၊ ၂။ ၃။
သားထိုး - ကြံ / သားထိုး / တိရစ္ဆာန်ကို အသားစားရန်အတွက်
သတ်ဖြတ်သည်။ သားသတ်သည်။

- န / သားစိုး / သားသတ်ခြင်း။ “ပျားဖွပ်သားထိုး၊
မယားစိုး၊ လာသောတရားတော်အရ။” ဆောင်းဝယ်၊ ၁၂၄။

သားထောက်သမီးခံ - န / သားဒေါက်သမီးခံ / လုပ်ကျွေးပြုစု
ခြင်း၊ အမွေဆက်ခံခြင်း စသည့် ဆောင်ရွက်မည့် သားသမီး
အဆက်အနွယ်။

သားနား - နဝိ / သားနား / သပ်ရပ်ခမ်းနားသော။ ခန့်သားသော။
“တံခါးတို့ကိုလည်း သားနားလှပအောင် တန်ဆာဆင်ကြ
ရမည်။” သီရိ၊ ၁၇။ “ကြံတော်ဆန်သားနားသော တတယ်
တိုက်ပုကလေးနှင့်။” မြတ်နိုး။ ၁၀။

- ကြံ / သားနား / အခြားတပည့်နှင့် မဆရာမဟုတ်
သက်ဆိုင်ရာအပိုင်းအကုန်အတွင်း တိကျသပ်ရပ်စွာတည်ရှိစေ
သည်။ ပြတ်သားကျွဲပြားစေသည်။ “နောက်ရွှေ့ရပ်ဆိုင်း၊
ဖြတ်ပိုင်းသားနား၊ တွင်းသားပြင်သား၊ ခြားမရှိစေ။” ဘလ္လ*
၁၀။ “ယင်းသို့ မင်းအာဏာတော်ငါးရပ် သားနားပိုင်းခြား
လျက် ထားမိတတ်မူလေသည်။” အရေး။ ၁၈။

သားနပြည် - န / သနန့်ပျံ / သနန့်ပျံ / ကျွဲစေ့နားရေတို့ကို
မီးတွင်ပုတ်ပြီး တပန်ပြုတ်၍ထားသော အစားအစာတမျိုး။
သားနရည် - န / သနန့်ယံ / သနန့်ယေ / အနွား မီးလောင်ဖု
စသည်ပျံ မိန့်ထွက်သည့် အရည်ကြည်။

သားဗေးသမီးယူ - န / သားဗေးသမီးယူ / မိဘနှစ်ဦးတို့မှ သား
/ သမီးချင်း လက်ထပ် ထိမ်းမြားရန် သဘော တူညီချက်။
ယင်းသို့ သဘောတူပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှု။

သားပေါက်မသား - န / သမောက်မာသား / ကျွန်မျိုးနွယ်မှ
ပေါက်ပွားသူဟူ၍ ရွတ်ချ ဆဲရေးသော ကေား။

သားပိုက်ကောင် - န / သားပိုက်ကောင် / သားရှိသော အမ
သတ္တဝါသည် သားငယ်ကို ဝမ်းမိုက်၍ အရေပြားအိတ်တွင်
ထည့်သွင်း သွားလာတတ်သော ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါ
တမျိုး။ (ပိရိုကြီးထွားသန်မာသော နောက်ခြေနှင့် အမြီးကို
ထောက်ကာ လျှပ်မြန်စွာ ပြေးသွားတတ်၍ ဩစတြေးလီး
ယားနိုင်ငံတစ်မျိုးရင်းဖြစ်သည်။)

သားပျိုကောင်

သားပျိုသမီးပျို - န / သားပျိုသမီးပျို / တိမ်ထောင်မပြုသေးသည့် ယောက်ျားကလေး၊ မိန်းကလေး။ မိဘထိန်းသိမ်းခြင်းမကင်းသူ။

သားပျက် - ကြံ / သားပျက် / ဖွားလမစေမီ သန္ဓေပျက်ကျသည်။

သားပျော့မယားပျော့ - န / သားပျော့မယားပျော့ / မိမိမယားမဟုတ်သူကို သားမယားကဲ့သို့ ပိုင်စိုးပိုင်နှင့် စီးပိုးအသားယူ၍ဖြစ်စေ၊ ထိပါးစေရဲကား၍ဖြစ်စေ ပြောဆိုခြင်း။

သားပွန်းထမင်း - န / သားပွန်းထမင်း / အသားတမျိုးမျိုးနှင့်ထပ်ရက်ပြုတ်စိမ်ထားသော ထမင်း၊ စံပေါက်ထမင်း။

သားဖောက် - ကြံ / သားဖောက် / ၁။ တိရစ္ဆာန်များကို မျိုးပေါက်ပွားစေရန် အမိနှင့်အဖ သားစပ်ခြင်း ပြုလုပ်သည်။ ၂။ ဥများမှအကောင်ပေါက်အောင် စီမံဆောင်ရွက်သည်။

သားဖွား - ကြံ / သားဖွား / သန္ဓေလွယ်သူက သားသမီးမွေးထုတ်သည်။ မီးဖွားသည်။

သားဖွားခန်း - န / သားဖွားခန်း / ၁။ မီးဖွားရန် အတွက်ထားရှိပြီး ပြင်ဆင်ထားသော အခန်း။ ၂။ သားဖွားခြင်းကို တာဝန်ယူပြုစုပေးရာ ဆေးတိုက်။

သားမယား - န / သားမယား / မယား - နှင့် အတူတူ။

သားမင်း - န / သားမင်း / အာရုံတိုက် ရေခဲလွှမ်းသော တောင်ထိပ်ပိုင်းဒေသတွင် ကျက်စားလေ့ရှိသော၊ နွားကံသို့ လန်သည့်ငါးချီနှင့် ခွာချီ ခြေလေးချောင်းတိရစ္ဆာန်တမျိုး။

သားမင်း

သားမြီးပယ်

သားမြီးပယ် - န / သားမြီးပယ် / အမျှားအားဖြင့် ဆောင်းသတ္တဝါ၏ အမြီးနှင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်ကိုင်နံ့တပ်ပယ်။ (မင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။)

သားမြတ် - န / သားမြတ် / သမ္မုတိ / (မိန်းမ၏) ရင်သား။ ခို့။

သားမွေး - န / သားမွေး / သားမွေး / သိုး၊ ခွေး၊ ဖျံ၊ ယုန် စသော တိရစ္ဆာန်အမွေးနှင့် တကွသော အရေပြား။ တိရစ္ဆာန်ကိုယ်မှ ပြတ်ယူရရှိသော အမွေး။

သားမှတ်မှတ် မယားမှတ်မှတ် - ကြံဝိ - / သားမှတ်မှတ် မယားမှတ်မှတ် / မယားတယောက်၏အပေါ်တွင် ထားအပ်သော ဝတ္ထုများပြည့်ညီစွာ၊ တရားဝင်မယားတယောက်အဖြစ်သဘောထားလျက်။

သားယောက်ျား - န / သားယောက်ကျား / သား - နှင့် ၁။ နှင့် အတူတူ။

သားရေ - န / သယေ / ၁။ သေပြီးသောတိရစ္ဆာန်မှ ခွာယူရရှိသော အရေပြား။ သားရေစိမ်း - ၂။ တိရစ္ဆာန်အရေပြားကို ပျော့ပျောင်းနူးညံ့အောင်သစ်ခေါက်ပြုတ်ရည်၊ ထုံးစသည်ဖြင့် ပြုပြင်ထားပြီးသောပစ္စည်း။ သားရေကျက်။ ၃။ (တိရစ္ဆာန်အရေပြားကဲ့သို့) တုံ့ပြန်ရန်ဆွဲအားရှိသော၊ ကြက်ပေါင်စေးနှင့်ပြုလုပ်ထားသည့်ပစ္စည်း။

သားရေကျက် - န / သယေကျက် / တိရစ္ဆာန်အရေပြားကိုပျော့ပျောင်းနူးညံ့အောင် သစ်ခေါက်ပြုတ်ရည်၊ ထုံးစသည်ဖြင့် ပြုပြင်ထားပြီးသော ပစ္စည်း။

သားရေကြိုး - န / သယေကြိုး / ၁။ ကြက်ပေါင် သားရေကို အမြှေးငါးဖြုတ်ထားသော ကြိုး။ ၂။ တိရစ္ဆာန်အရေပြားကို အမြှေးငါးလွှဲချထားသော ကြိုး။ ယင်းသားရေကို ကျစ်ထားသော လွန်ကြိုး။

သားရေကွင်း - န / သယေကွင်း / ၁။ ပတ်၍ချည်နှောင်ရန် ကြက်ပေါင်စေးနှင့် ပြုလုပ်ထားသော အမျှင်းကွင်းငယ်။ ၂။ ပိုက်တန်းတဘက်သို့ ကျော်ပစ်ကစားရသော ကြက်ပေါင်စေးလုံးအဝန်းအဝှေ့။

သားရေကွင်းပစ် - န / သယေကွင်းပစ် / ၁။ စုပေါင်းထည့်ဝင်သော သားရေကွင်းများကို တနေရာထုတ်ချိတ်ထင်ပြီး အဝေးတနေရာမှ အလှည့်အတိုင်း သားရေကွင်းငယ်ဖြင့်ပင် ဆွဲပစ်ရသော ကစားနည်း။ ၂။ ကြက်ပေါင်စေးလုံး အခွေကို ပိုက်တန်းတဘက်တချက် အပြန်အလှန် ကျော်ပစ်ယှဉ်ပြိုင်ကစားနည်း။

သားရေစာ - န / သယေစာ / ထမင်းဟင်းမှုအပ အနည်းအပါး စားသောက်ရန် အစားအစာ။

သားရေစိမ်း - န / သယေစိမ်း / ဆိုးနယ် ပြုပြင်ခြင်း မရှိသေးသော - တိရစ္ဆာန်အရေများ။

သားရေနယ် - ကြံ / သယေနယ် / တိရစ္ဆာန်အရေကို ပျော့ပျောင်းမှုအောင် သစ်ခေါက်ပြုတ်ရည်၊ ထုံးသည့်တို့ဖြင့် ပြုပြင်သည်။

သားရေနွယ် - န / သယေနွယ် / ရင်သွယ်တို့ အိပ်ရန် ထိုင်ရန် အခင်းအဖြစ် ပြုလုပ်သော သားရေများ။ (သားရေနယ် ဟုလည်း အရေးရှိသည်။)

သားရေပတ်ကြိုး - န / သယေပတ်ကြိုး / လည်ပတ်သော စွမ်းအင်ကို ဘီးတခုမှတစ်ဆင့် ကူးပေးသော ကြိုးပြား။

သားရေစသတ္တ - န / သယေသတ်တ / နယ်ပြီး သားရေ၊ သို့မဟုတ် သားရေတူ စသည်ဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသော သတ္တ။

သားရေအိတ် - န / သယေအိတ် / သားရေ သို့မဟုတ် သားရေတူ စသည်ဖြင့် အရွယ်အစားစား ချုပ်လုပ်ထားသော အိတ်မျိုး။

သားရေသီးရေ - န / သားရေသီးရေ / မိဘ တို့ က သားသမီးတို့ အိမ်ထောင်ချရေးနှင့် ပတ်သက်သော တိုင်ပင် - ဆွေးနွေးမှု။

သားရေတိရစ္ဆာန် - န / သားရေတိရစ္ဆာန် / သားရေတိရစ္ဆာန် / လူတို့ကို ရန်မူတတ်သော ခြင်္သေ့၊ ကျား စသည့် တိရစ္ဆာန် မျိုး။

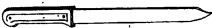
သားရေတွင်း - န / သားရေတွင်း / သားရေတိရစ္ဆာန်များ ခိုအောင်းရာတွင်း ကျင်း စသည်။

သားရေလင်း - န / သားရေလင်း / အမိသမီးတွင်းရှိ ခေါ်ဝေါ်ပြောမရှိ ရက်နုသေးသော သန္ဓေ။

သားရေလုံး - န / သားရေလုံး / အမိသတ္တဝါတွင် သန္ဓေဖွားမြင်ရာ လမ်းကြောင်း။ အင်္ဂါဇာတ်အတွင်းပိုင်း။

သားရေလုံး - န / သားရေလုံး / ခြေသလုံး - န / နှင့်အတူတူ။ “သားရေလုံး ခြင်းခြင်းဖြင့်ရင်းနှီးကာ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်သာအသက်မွေး ကြပါကုန်လော့” စတုရက္ခ။ ၂၁၅။

သားရေစား - န / သားရေစား / အသား စသည်လုံးဖြတ်ရာ၌ အသုံးပြုလေ့ရှိသော အသား အရင်း အဖျား တပြေးတည်းကဲ့သို့ ရှိ၍ အမျှအအားဖြင့် ဦးအတန်ငယ်ကော့သော စား။

သားရေစား

သားရေပျော - ကြံ / သားရေပျော / သန္ဓေမရင့်မီ ပျက်စီးကျသည်။

သားရေသီး - န / သားရေသီး / မိဘနှစ်ပါးမှဖွားမြင်သော သန္ဓေ။

သားရေသီးစိတ် - န / သားရေသီးစိတ် / သားရေသီးတို့က မိဘအပေါ် ခြံ့ကြည်အပ်သော ဝတ်ငါးပါး။ (ကျေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စိမ်း၊ မွေးထိုက်စေလျှမဝေ၍၊ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဖွယ် သားတို့ တာ။)

သားသမက် - န / သားသမက် / သမက် - န / နှင့် အတူတူ။

သားသတ်အမေ - န / သားသတ်အမေ / နို့တိုက်ဆဲ သားသမီးငယ် မိသော မိန်းမ။

သားသတ်ခွံ - န / သားသတ်ယုန် / အသားစားရန် နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ် စသည်ကို သတ်ဖြတ်ရာနေရာ။ ယင်းအသောက်အစာ။

သားအဖ - န / သားအဖ / ဖခင်နှင့် သားသမီးတို့ တော်စပ်ပုံ။

သားအမိ - န / သားအမိ / မိခင်နှင့် သားသမီးတို့ တော်စပ်ပုံ။

သားအုပ်မ - န / သားအုပ်မ / သားသမီးငယ်များကို ပြုစုကျွေးမွေးနေရသော တိရစ္ဆာန်မိခင်။ (ခွေး သားအုပ်မ၊ ဝက် သားအုပ်မ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

သားအိမ် - န / သားအိမ် / အမျိုးသမီး၏ ဝမ်းခေါင်းတွင်း အောက်ဘက်ရှိ သန္ဓေဖို့တွယ်ကြီးများရာ ဗူးတောင်းငယ် သတ္တာန် အစိတ်အပိုင်း။

သားဦး - န / သားဦး / ပုထုမဖွားမြင်သည့်သား သို့မဟုတ် သမီး။ ၂။ အကြီးဆုံးသား။

သီ

သီ - ကြံ / သီ / ဝ၊ စိတ်၌တစုံတခု ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာသည်။

၂။ အတိတ်ကလတွင် တွေ့ကြုံဆက်ဆံခဲ့ဖူးသည်။ “မောင်ဘနှင့်သီသည်။” ပ၊ လူမှုဆက်ဆံရေး တာဝန်များကို နားလည်သည်။ “ဤကလေး အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် သိတတ်သည်။”

၃။ မိမိအကျိုးစီးပွားကို သိသည်။ “သူ့ဘက်ကျတော့ တယ်သိတာပဲ။” ဂ၊ မသိ။ (မသိဟူသော အနက်အစား ကျော့လက်တွင် “မ”ကို ပြုလုပ်ချက်၌သုံးသည့် ကြံယာစကားလုံး။) “ဘယ်ကြံယာကလဲ သီ၊ စံမြဲသူ ဆောင်ရွက်ရမှာ၊ လွမ်းဝှန်နှင့်ဆွေး။” ကံသစ်။ ၂၂၁။

သီကြားမင်း - န / သူကြားမင်း / စတုမဟာရာဇ်နှင့် တာဝတိံသာ နတ်ဘုံတို့၌ နတ်တို့ကိုအစိုးရသူ။ [သ]

သီကြားရေခဲ - န / သူကြားရေခဲ / ဓပါပိယု - န၊ နှင့်အတူတူ။

သီကျွန်း - ကြံ / သီကျွန်း / သီကျွန်း / ဝေပင်ရင်းနှီးသည်။

သီစိတ် - န / သီစိတ် / တစုံတခုကို ထင်ရှားစွာ သိသောစိတ်။

သီတတ် - ကြံ / သီတတ် / သီ - ကြံ၊ ပ၊ ဂ၊ နှင့် အတူတူ။

သီစိလအကွရာ - န / သီစိလအကွရာ / အသံပေါ်ပေါ် ရွတ်ဆိုရသော အကွရာ။ (ဝင်အသီးသီး၌ရှိသော ပထမအကွရာနှင့် တတိယအကွရာ။ က၊ ဂ၊ ဓ၊ ဇ၊ ငှ၊ ဇ၊ တ၊ ဒ၊ ဗ၊ ဗ။)

သီမိ - ကြံ / သီမိ / အတိတ်ကလ၌ ရှိခဲ့ဖြစ်ခဲ့သော လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖြစ်အပျက်၊ အရေးအခင်း စသည်တို့နှင့် ဆုံဆည်းခဲ့သည်။

သီမြင် - ကြံ / သီမြင် / တစုံတခုကို ထင်ရှားကျပြားစွာသိသည်။ ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သဘောပေါက်နားလည်သည်။

သီရိ - ကြံ / သီရိ / သိသည်။ သိရသည်။

သီလေသနည်း - န / သီလေသနည်း / တပုဒ်တည်း ဖြစ်လျက် အခြားပုဒ်ကို အကြောင်းပြု၍ တပါးသောအနက်ကို ဟော

နိုင်စွမ်းသောနည်း။ (သာကေ။ ။ “လမ်းသို့မှ ခရီးထောက်
ပညာ။” ဝါကျ၌ ခရီးထောက်” ဟူသောပုဒ်နှင့်ပတ်သောကြောင့်
“လမ်း”ဟူသောပုဒ်သည် “သွားလမ်း” “နည်းလမ်း”ဟူသော
နာမ်နက်လုံးကို ဟောစွမ်းသည်။)

သီသာ - ကြိ / သီသာ / မြားနားလင်ရှား ပေါ်လွင်သည်။
သီဆီ - ကြိဝိ / သီသီ / အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ။ ခီစီ - ကြိဝိ၊
လည်းရှိ။ “မီးကြိုးစက်ကို၊ ယပ်ရွက်ကာမီး ဖြန့်စမ်း၍သို့၊
သီဆီ ကြေညက်၊ ထွားထွားပျက်လိမ့်” လောင်း။ ၃၆၃။

သီ

သီ - ကြိ / သီ / ခ၊ အနီးအနားသို့ ကပ်ထောက်သည်။ “ဗိုလ်
အောင်ဇေအနီးသို့ သူ့နောက်ထပ် မသိပ်တော့ချေ။” မြတ်
ကျော်။ ၁၁၅။ ၂။ မျက်နှာပြင်တခု၌ ပွတ်တိုက်ဆွဲသည်။
(ခရင်သီ၊ ခရုတ်သီ စသည်ဖြင့်လည်းသုံးသည်။)

သီ - ကြိ / သီ / ခ၊ အစဉ်အတိုင်း လျှိုးချည်ပေါ်ချည်ပြု၍
ဖောက်လျှိုးသည်။ “မြွေစွာချည်ဆံ၊ အင်္ကျီလိုလို” မြား * ၅၈။
၂။ အထူးစွာမျှားကို တချဉ်းတခု တဆက်တည်း ဖောက်
လျှိုးသည်။ “ပုတီးစေ့ဆံထားသကဲ့သို့” ကျေးဇူး။ ၁၁၉။
- စည်း / သီ / ယင်းသို့ ပြုလုပ်ထားသော အရာကို ရေတွက်
သည် စကားလုံး။ (လက်စွပ်လေးသီး ငါးတသိ စသည်ဖြင့်
သုံးသည်။)

သီ - ကြိ / သီ / ခ၊ အစီအစဉ်တကျဖွဲ့နဲ့သည်။ “လျင်မြန်စွာ
ရေသွား သီကုံးနိုင်သော ဇဝနညွှတ်။” ယမန်၊ ပ။ ၈။
၂။ ရွတ်ဆိုသည်။ “သီချင်းသီ၍ ထင်းခွေသော ဆင်းရဲမယ်
တယောက်ကိုမြင်လျှင်” ဣကုတ်။ ၂၂၉။

သီ - ကြိ / သီ / အင်အားချည့်နဲ့သည်။ “မီးမှိုန်မှိုန်ထားကာ
စာကြည့်သဖြင့် မျက်စိ သိလွယ်ခြင်း” ချွေ။ ၆၆။

သီ - ကြိ / သီ / ဝေးကွာသည်။ - “ချေပြင်ကျယ်ဝန်း၊ သမုန်
ကမ်းလည်း၊ ထောက်လှမ်းမမိုး၊ ဝေးကြ သီ ဆီ။” သောမ*၈၀။

သီကာရီကာ - ကြိဝိ / သီဂါယီဂါ / ခ၊ အနည်းငယ်မျှ။ (ကွဲလွဲ
ချက်ကို ဖော်ပြရာ၌သာ သုံးသည်။) ၂။ ရှိတိုးရိတ်တိ။
အရိပ်အမြှောက်မျှ။ “သီကာရီကာ ပြောလျှင် နားလည်တတ်
ရသည်။”

သီကုံး - ကြိ / သီကုန်း / ဖွဲ့စည်းသည်။ အစီအစဉ်ကျနအောင်
စီစဉ်သည်။

သီခေါင်ထိုး - ကြိ / သီခေါင်ထိုး / အလွန်အမင်းဖြစ်သည်။
- ကြိဝိ / သီခေါင်ထိုး / အလွန်အမင်း။ “လူအနေ
အထိုင်ချင်း သီခေါင်ထိုး အောင်ဝေးသည်။” ယု။ ၁၀၂။

သီချင်း - န / သချင်း / တူရိယာနှင့်ဖြစ်စေ၊ တူရိယာ မပါပဲဖြစ်
စေ သီဆိုရန်အသံအမျိုးမျိုးဖွဲ့၍ထားသော အဖွဲ့ အနွဲ့။

သီချင်းကြီး - န / သချင်းကြီး / ရှေးအစဉ်အလာ မြန်မာတို့
သီဆိုထားမှုတ်သော ကြီး၊ သို့၊ သီချင်း၏ ပတ်ပျိုးယိုးယား
စသည့် သီချင်း။

သီချင်းခံ - န / သချင်းခံ / မြန်မာတေးဂီတတွင် အတီးအမြော်
ဖြစ်သော သီချင်း။ (ခန့်ညားသော အကြောင်းအရာမျိုးကို
သာ ဖွဲ့ ရသောကြောင့် သီချင်းခန့်ဟုလည်း ခေါ်ကြသေး
သည်။)

သီချင်းဆား - န / သချင်းသွား / သီချင်းအဖြစ် သီဆိုရသော
စာသား။

သီချင်းသွား - န / သချင်းသွား / သီချင်း၏အသံအနေအထား။
ဆိုပုံဆိုလက်။ အလိုက်။

သီချုပ် - န / သီဂျုပ် / အနှစ်စက်ထပ်လျက် အပ်ကို လျှိုးချည်
ဖော်ချည်ပြု၍ ချုပ်ရိုးတည့် ချုပ်သောနည်း။

သီတ - န / သီတု / အအေးခတ်။ အေးမှု။ [ပါ]

သီတဂူ - န / သီတဂူ / လမ်း။ [ပါ]

သီတစေတီ - န / သီတုစေတီ / ကျွဲပျက်လောင်ကျွမ်း
စေနိုင်သော အအေးခတ်စွမ်းအင်။ “သီတစေတီ သည်
သောသ ဘတုတအားဖြင့် လောင်စေ၏။” တိစက်၊ ပ။ ၉၁။

သီတံ - န / သီတံ / အသံ၊ အဖွဲ့၊ အရွက်၊ သားငါး စသည်တို့
ကို ထိုးဖောက်တွယ်စေရန် ပြုလုပ်ထားသော အမျှားချွန်
အချောင်း။

သီတင်း - န / သီတင်း / သွင်း / ခ၊ မြတ်သော အကျင့်။
၂။ ဥပုသ်စောင့်လေ့ရှိသောလဆန်း၊ ၈ ရက်၊ လပြည့်၊ လဆုတ်
ဂရက်နှင့် လကွယ်။ ၃။ ရက်သတ္တ တပတ်။

သီတင်း - န / သီတင်း / သွင်းခွက်နှင့် တူသော အရွက်မျိုး
အနီရောင်အဆီကို ထူထောင်၍ ဆိုးအေး ပြုလုပ်နိုင်သော
ပေ ၂၀ မှ ၃၀ အထိ အမြင့်ရှိသည့် အပင်။ (သင်္ဘောသီတင်း
ပင်ဟုလည်း ရှိသေးသည်။)

သီတင်းကျွတ်လ - န / သွင်းကျွတ်လ / မြန်မာ့ ဆယ့်နှစ်လ
အနက် ခုနစ်ခုမြောက်လ၏ အမည်။

သီတင်းနေ့ - န / သွင်းနေ့ / ဥပုသ်နေ့။

သီတင်းပတ် - န / သွင်းပတ် / လဆန်း ၁ ရက်မှ လဆန်း ၈
ရက်၊ လဆန်း ၉ - ရက်မှ လပြည့်၊ လပြည့်ကျော် ၁ ရက်မှ
လဆုတ် ၈ ရက်၊ လဆုတ် ၉ ရက်မှ လကွယ် ကျဆောက်သော
ရက်ပတ်။

သီတင်းဝါလ - န / သွင်းဝါလ / ရဟန်းများဝါဆိုသည့် ဝါဆို
လပြည့်ကျော် ၁ ရက်မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့အထိကာလ။
(ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်
နေ့အထိ ပဋိပေါကပ်သော အခါကာလ ဖြစ်သည်။)

သီတင်းဆီလ - န / သွင်းဆီလ / ဥပုသ်စောင့်ခြင်း။ သီကွာ
ပုန် - ဆောက်တည်ခြင်း။

သီတင်းဆည် - န / သွင်းဆည် / သီလဆောက်တည်သူ။

သီတင်းသုံး - ကြိ / သွင်းသုံး / (ရသေ့ ရဟန်းစသည့်) နေ
ထိုင်သည်။

- န / သွင်းသွန်း / သီလဆောက်တည်သူ။ ရသေ့
ရဟန်း စသည်။

သီတင်းသုံးစော် - န / သွင်းသုံးစော် / ခ၊ အတူနေ ရဟန်း
သာမဏေ။ ၂။ သီလစောင့်စော်။

သီဝါ - န / သီဝါ / သတ္တုရတနံ တောင်စဉ်အနစ်ထပ် အကြားရှိ သမ္ပုရာ။ မြင်းခိုရံ၊ သတ္တုရတနံ သီဝါ၊ သမ္ပုရာလေးစင်း။
န၊ ပ။ ၂။ (သီဝါ ခုနစ်တန် ရှိသည်။)

သီရိ - န / သီရိ / အသေရ။ ကျက်သရေ။

သီရိ - ကြိ / သီဝိ / ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်သည်။ မနိုဏ်းမနင်း ဖြစ်သည်။ ရှုပ်ရွံ့ထွေးထွေး ဖြစ်သည်။ ကဆိကရီ - ကြိဝိ၊ လည်း။

သီလ - န / သီလ္လာ / စောင့်ထိန်းဆောက်တည်အပ်သော ငါးပါး။ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးစသော ကျင့်ဝတ်။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ။

သီလစကောင်း - ကြိ / သီလ္လာကောင်း / အတိတ် ကာလက မြတ်သော အကျင့်ကို စောင့်ထိန်းဆောက်တည်ခဲ့သဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်တွင် ယင်းဆောက်တည်မှု၏ အကျိုးဆက် (အသက်ရှည်ခြင်း)ကို ခံစားရသည်။

သီလကြောင် - န / သီလဂျောင် / အကျင့်သိက္ခာ မရှိပါလျက် ခွံဟန်ဆောင်သူ။

သီလခံ - ကြိ / သီလ္လာခနံ / ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ စသည်တို့ကို စောင့်ထိန်းပါမည်ဟု ဝန်ခံသည်။ (ရှပ်ပွားတော်ရှေ့ ခွံလည်းကောင်း၊ ရဟန်းတပါးပါးထံမှလည်းကောင်း ခံယူလေ့ရှိသည်။)

သီလစောင့် - ကြိ / သီလ္လာစောင့် / ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ စသည်တို့ကို ဆောက်တည်သည်။

သီလစမ်း - ကြိ / သီလ္လာစန်း / အကျင့်သိက္ခာမြဲမြံစူးစမ်းသည်။

သီလတောင်း - ကြိ / သီလ္လာတောင်း / ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလစသည်တို့ကို ဆောက်တည်လို၍ ရဟန်းတပါးပါးအား တောင်းပန်သည်။

သီလပေး - ကြိ / သီလ္လာပေး / ရဟန်းတော် တပါးက ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ စသည်တို့ကို လိုက်၍ ခွတ်ဆိုရန် ချပေးသည်။

သီလယူ - ကြိ / သီလ္လာယူ / သီလဆောက်တည်မည်သူက ရဟန်းတပါးပါးသီလပေးသည်ကို လိုက်၍ခွတ်ဆိုခံယူသည်။

သီလရှင် - န / သီလ္လာရှင် / ခ၊ ဆိပ်ကိုပယ်၍ နံဝါကြွင့်ကြွင့်အဝတ်ကို ဝတ်ရုံလျက် သီလစောင့်ထိန်းသော အမျိုးသမီး။ မယ်သီလ။ ပွားသီလ။ ၂။ သီလစောင့်ထိန်းသူ။

သီလဝ - န / သီလဝါ / ဥပစာ၊ အရယ်အပြုံး နည်းသူ။ (မြန်မာ ဓာတ်ပေါ် အင်းဝမင်းကြီးစွာစော်ကဲ လက်ထက် ရမည်းသင်းစား သုဓုကောင်း သီလဝကို တင်စားပြောဆိုသည်။)

သီဝရီ - န / သီဝရီ / သီဝရီ - န။ ၅။

သီဝေ - နဝိ / သီဝေ / အမြင်အားနည်းသော။

သီဝိကစေး - ကြိဝိ / သီဝိကစေး / ဖွတ်ကာသီကာ။ အနည်းငယ်မျှ ကွာခြားလျက်။

သီဝိဝေဝေ - ကြိဝိ / သီဝိဝေဝေ / ဖားဖားလျားလျား။

သီဟစာ - န / သီဟစာ / မြသေ့သည် ရွှေသို့ လှမ်းကျော်ရန် သကဲ့သို့၊ ဗြိဟိတို့ လှည့်ပတ်ရာတွင် ရောက်မြဲရာသို့ အချိန်မစေ့မီ ရွှေသို့ တက်၍သွားခြင်း။ ဗျူစာ - န၊ နိဟတုံ - န၊ တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သီဟဓာပင် - န / သီဟဿာဓာပင် / အခက်အလက်တွင် ဆူးရှိပြီး၊ အခက်ရှိ၍ အစပ်အရသာပေါ်သော၊ ငရုတ်စေ့နှင့် တူသော အသီးသီးသည့် ပင်လတ်တမျိုး။ (သနပ်ခါးဖိုဟုလည်း ခေါ်သည်။)

သီဟိန္ဒုအရက် - န / သီဟိန္ဒုသယက် / ပြောင်ချော၍ ထိပ်တုံးသော အရွက်ရှိပြီး၊ အသီး၏အပြင်၌ ငှက်နှုတ်သီးပမာ ငေါ့ထွက်နေသော အစေ့ထွက်သည့် အမြင့်ပေ ၃၀ မှ ၄၀ အထိရှိသော အပင်တမျိုး။ (အရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ အသီးကိုလည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် အစေ့ကိုလည်းကောင်း စားသုံးရသည်။)

သီတိရီ - န / သီတိရီ / လက်တွေ့ ဘဝမှ အကြောင်းအရာတခုရပ်၏ ယကတိ ချိတ်တတ်မြတ်တတ်ပျက်တတ်သော သဘောကို အခြေခံ၍ သုံးသပ်တင်ပြထားသော လမ်းညွှန်အယူအဆ။ [လိပ်]

သီး

သီး - ကြိ / သီး / ခ၊ အပင်မှအသီးများ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ထွက်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] သတ္တန်လုံးဝန်းသော အပူအလုံးများ ဖြစ်ပေါ်သည်။ “ယုဂ်နာတခလုံး ဂေါ်လီလုံးလောက် အပူကြီးတွေဆိုတာ သီး နေတာပဲ။” ရှ၊ ၇၊ ၇၆။ ၇၉။ ပ၊ [ဥပစာ] မျိုးဆက်ပေါက်ပွားသည်။ “သားနှင့်သမီး မျိုးမသီးသော်” ကိုး* ၇၊ ၄၊ [ဥပစာ] စုပြုများပြားသည်။ “လက်ဖျားမှာ ငွေ သီးနေတာပဲ။”

သီး* - ကြိ / သီး / လည်ချောင်းရှိ လေဝင်ပေါက်၌ တစ်ခုခု ဆိုနှင့်၍ လေကထွန်းထွက်သည်။

သီး* - န / သီး / သေးငယ်သော အရွက်ရှိပြီး အပွင့်အဖြူ ပွင့်သော၊ အကိုင်းအခက်တွင် ဆူးရှိ၍ အသီးနှင့် အခေါက်ကို အသုံးပြုရသည့် လုံးပတ်နှစ်ပေမှ လေးပေအထိရှိသော အညာဒေသပေါက် အပင်ကြီး တမျိုး။

သီးကင်း - န / သီးကင်း / အပင်မှထွက်ပြုစု အသီးငယ်။

သီးခေါက် - န / သီးခေါက် / သီးပင်၏ အခေါက်။ (မြန်မာ အမျိုးသမီးများ သနပ်ခါးကဲ့သို့ လိမ်းစရာအဖြစ် အသုံးပြုသည်။)

သီးခြား - နဝိ / သီးဂျား / အပိုင်အကန်ဖြစ်သော။ ခြားနားသော။

သီးစား - န / သီးစား / လယ်ရှင်ထံမှ လယ်ကို အဝေး၍ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သူ။ “သီးစားတဦး၏ ဘဏ္ဍာရေး မြေယာပိုင်ဆိုင်ရေးနှင့်” မြန်မာ၊ ပ။ ၄၉။

သီးစားဝ - န / သီးစားဝါ / လယ်ယာ ငှားရမ်း လုပ်ကိုင်သဖြင့် လယ်ရှင်အားပေးရသော ငွေ၊ သီးနံ စသည်။

သီးစားခံ - ကြိ / သီးစားခနံ / လယ်မရှိသောသူက လယ်ရှင်ထံမှ လယ်ကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သည်။

သီးစားချေ - ကြံ / သီးစားချေ / မိမိလယ်မြေကို အခြားသူအား လုပ်ကိုင်ရန် ငှားရမ်းသည်။

သီးစားပင် - န / သီးစားပင် / ငှက်ပျော၊ ကွမ်းသီး၊ သရက်၊ အုန်း စသည် စားရသောအသီးသီးသော အပင်မျိုး။

သီးစားပင်သေ - န / သီးစားပင်သေ / ခရမ်း၊ ပဲ၊ သခွားစသော သီးစားမြီးလျှင် အပင်သေသွားတတ်သော အပင်မျိုး။

သီးစားရိုးပစ် - န / သီးစားရိုးပစ် / ပြောင်း၊ လူး၊ စပါးစသော အပင်ကို ခိုက်၍မြေယူရသော အပင်မျိုး။

သီးစုံချင်ရည် - န / သီးစုံချင်ရည် / ဗူးသီး၊ ပဲသီး၊ ရုံးပတ်သီး၊ ခရမ်းသီး စသည်တို့ကို အချဉ်စွက်၍ ရောနှော ကျိုချက်ထားသော အရည်သောက်ဟင်း။

သီးညှပ် - န / သီးညှပ် / ခ၊ အခြားသီးနှံပင်ခိုက်ခင်းတွင် တချိန်တည်း ရောသွင်း၍ ပူးတွဲစိုက်ပျိုးသော နှာနတ်၊ ကြက်သွန် စသည်သီးနှံ။ ၂ / ယင်းစိုက်ပျိုးနည်း။ (မာလကာနှင့်နှာနတ်၊ ခေါင်းကြက်တွန်၊ ကောက်ကြံနှင့် ကောက်ညှင်း စသည် တချိန်တည်း စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသည်။)

သီးဖတ် - န / သီးဖတ် / အသီးထွက်သော အညာတံ။

သီးစောင့် - န / သီးစောင့် / ပဲသီး၊ မန်ကျည်းသီး၊ ချည်းသီး စသည်တို့ ကဲ့သို့ အစေ့များစီနေသော အသီးစုံ။

သီးစောင့်စုပ် - ကြံ / သီးစောင့်စုပ် / ကောက်လှိုင်းများကို အနှံ့ဘက်မှစောင့်၍ တလှိုင်းနှင့် တလှိုင်း ထိစပ် ဖြန့်စိကာ ကျို နှောင့်၍ မြင့် အသီးကိုရရှိသည်။

သီးထပ် - န / သီးထပ် / ခ၊ အခက် ရာသီသီးနှံ ခိုက်သိမ်းပြီးနောက် အားလပ်နေသော ယင်းမြေကွက်တွင် စိုက်ပျိုးသော အခြားသီးနှံ။ ၂ / ယင်းသို့ စိုက်ပျိုးနည်း။

သီးနှု - န / သီးနှု / မလှင့်သေးသော အသီး။

သီးနှုင် - ကြံ / သီးနှုင် / သီး - ကြံ၊ နှံင် အတူတူ။

သီးနှုင် - နဝိ / သီးနှုင် / တဘက်သား မသိသာအောင် ကြမ်းတမ်း ရှိုင်းပျသော။ - ရင့်သီးစသော။

သီးနှု - န / သီးနှု / ခ၊ အသီးအနှံများကို စုပေါင်း ခေါ်ဆိုသောအမည်။ ၂ / အနှံ့ထွက်၍ သီးသော အသီးမျိုး။

သီးပင် - န / သီးပင် / ခ၊ သီးစားပင် - န၊ နှံင် အတူတူ။

သီး - န၊ နှံင် အတူတူ။

သီးမြှတ် - န / သီးမြှတ် / စပျစ်သီးကဲ့သို့ တခိုင်တည်းမှ စပြုထွက်သော အသီးမျိုး။

သီးပျားစုပ် - ကြံ / သီးပျားစုပ် / သီးတံရှိသော အသီးများကို ရှေးရည်။ (သီးတံပုပ်ဟူသည် အခေါ်ကွဲသည်။)

သီးမောင်းတက် - ကြံ / သီးမောင်းတက် / စိုက်ပျိုးထားသော အပင်မှ အသီးများသီးချိန်ရောက်သည်။ “စပါးကို သီးမောင်းတက် မှ ပေးမည်။” သမ္မတ။ ၃၂။

သီးမွှေးငှက်ပျော - န / သီးမွှေးငှက်ပျော / အလုံး သေးသွယ် ရှည်လျားပြီး အပျား အနည်းငယ် ကော့သော အခွံစိမ်းသို့ မဟုတ် အခွံဝါရိပြီး အခွံကြိုင်သော ငှက်ပျောတမျိုး။ (သီးမွှေး အမျိုးမျိုး ရှိသည်။)

သီးရင် - နဝိ / သီးရင် / ရင့်သီး - နဝိ၊ နှံင် အတူတူ။

သီးရင် - န / သီးရင် / အဲဒီ အသား အစေ့ မာကျောစပြုသော အသီးမျိုး။

သီးဆန် - ကြံ / သီးဆန် / မကော်မစပ် ဖြစ်လျက်။ ခြားခြား နားနား အထူးဖြစ်လျက်။

သီးဆန်တော - န / သီးဆန်တော / ခ၊ သစ်ပင်များကို ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သောကြောင့် သစ်မှတ် ထိန်းသိမ်းထားသော သစ်တော။ ၂ / သစ်ပင်မျိုးတမျိုးတည်းသာ စိုက်ပျိုးပေါက်ရောက်သော သစ်တော။ “တောတကွက်တွင် အပင်မျိုးတမျိုးတည်း အစုလိုက် ပေါက်နေခြင်းကို တွေ့သောအခါ သီးဆန်တောဟူ၍ဝင်း။” ဂုဏ်မှတ်။ ၁၇၁။

သု

သု - န / သု / ချမ်းသာခြင်း။ “သုခချမ်းသာ၊ ဖြစ်စေရကဲ့သောဥပသတ်တို့၊ ရမည်ကောင်း။” ရာသီ* ၁၄၂။ [၁]

သုခမိန် - န / သုခမိန် / ပညာရှိ၊ နှိုင်းချိန်တတ်သူ။ “မင်းကြီးမင်းခေါင်လက်ထက် ဝန်ထမ်း မင်းရာဇာအညီကား၊ အလွန် ပညာရှိသော အမတ် သုခမိန် ဟု ကျော်စော တင်ရှား၏။” ပိရေ။ ၂၄။

သုခမ - နဝိ / သုခမ - သိမ်မွေ့ သော။ [၁]

သုခမပညာ - န / သုခမပညာ / ဂီတ၊ ကဗျာ၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ဗိသုကာ စသည် သိမ်မွေ့ သောအတတ်။ “သုခမပညာတွင် သူ့ သတင်းမွှေးပေသည်။” လူချွန်၊ ၅။ ၄၅။ [၁]

သုဂတိ - န / သုဂတိ / ကောင်းမှုပြုသူတို့ ဆိုက်ရောက်ရာတို၊ အပယ်လေးတံမှအပ ဖြစ်သော လူ့ သို့ နတ်တို့၊ ဗြဟ္မာတို့။ “ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည် နတ်ရွာ သုဂတိသို့ ရောက်ခြင်း အကြောင်းဖြစ်၏။” နရ၊ ၂၆၅။ [၁]

သုစရိုက် - န / သုစရိုက် / ကောင်းသော အပြုအမူ၊ အလေ့အကျင့်။ “လူ့ပြည်အေး ဖြစ်ကာလတွင် လောဘမလိုက်၊ သုစရိုက်ကို” ပဉ္စာ* ၆၆။ [၁]

သုည - န / သုည / ခ၊ ရေတွက်စရာဟူ၍ မရှိခြင်း၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း။ ၂ / [သု] ချာ အရေအတွက်မရှိကြောင်းပြသည့် ဝလုံးသတ္တန် ဂဏန်းအမှတ်။ တိုးတက်မှုနှင့် ဆုတ်ယုတ်မှုတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပြရာ၌ စတင် တိုင်းတာ ရေတွက်ရသော အခြေခံအမှတ်။ ၃၊ [ဗေဒင်] စနေဂြိုဟ်အမှတ်အသား။ [၁]

သုညကမ္ဘာ - န / သုညကမ္ဘာ / ဘုရားမပွင့်သော ကပ်ကမ္ဘာ။ “ဘုရားသခင်တို့ ဖြစ်ပွင့်တော်မူရာ မဟုတ်သော ဘာသာနာပ၊ သုညကမ္ဘာတို့ ရှိလည်း။” ဇဉ်းထွက်။ ၂၂။ [၁]

သုညမှတ် - န / သုညမှတ် / ခ၊ အနှိမ်အမြ ဂဏန်းအမှတ်။ ၂၊ စင်တရီယို ပြဒါးတိုင်တွင် အပူဓာတ်လုံးကောင်းမှုကြောင်း ပြသည့် အမှတ်။ ရေခဲမှတ်။

သုတ - န / သုတ / အကြားအမြင် များသောအဖြစ်။ “သစ္စ၊ သီလ၊ သမာ၊ စာဂ၊ ပညာ ဟူသော သုတော်ကောင်းတရား ၀ါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။” နရ၊ ၃၈၇။ [၁]

သုတကဏ္ဍိ - န / သုတကဏ္ဍိ / ခ၊ အကြားအမြင်သာ များသော ပညာရှိ။ ပဋိအာနကဏ္ဍိ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း စဉ်းစားဉာဏ် မပါပဲ ကြားမှဖူးထူးသမျှပြင်သာ ရေးဖွဲ့ သောစာဆို။ [ပါ]

သုတမယဉာဏ် - န / သုတမယညွှန်း / ကြားဘူး နားဝဖြင့်သိ သောဉာဏ်။ “သုတမယဉာဏ် ကို ရှေးဦးစွာ တည်၍ စိန္တာ မယဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သင့်ရှိသော်” ဧဝံ။ သုဝု။

စိန္တာမယဉာဏ် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သုတိ - န / သုတိ / ကြားခြင်း။ ကြားရသောအား။ “ဇောင်း တီးလိုက်သောအခါ နားမှကြားရသော အသံကို သုတိ ဟု ခေါ်လေသည်။” ယဉ်ကျေးမှု။ ခ၊ ၃။ ၃၉။

သုတေသန - န / သုတေသန / ပညာရပ်တခုကို ခြေခြေမြစ် မြစ်သိရှိရန် စူးစမ်းလေ့ လာခြင်း။ “သိပ္ပံပညာကို အထက် တန်းအကျဆုံး လေ့လာနိုင်ရန် သုတေသန ပြုရာ ဌာနကြီး များလည်း ရှိလေသည်။” ယဉ်ကျေးမှု။ ခ၊ ၂၂၇။ [ပါ]

သုတေသီ - န / သုတေသီ / သုတေသနပြုသူ။ “သုတေသီတို့ သည် မိမိတို့ သုတေသန လုပ်ငန်း၌သာ စိတ်ဝင်စားနေကြ သဖြင့်” ယောကင်း။ ၉၀။ [ပါ]

သုဓမ္မာဂိုဏ်း - န / သုဓမ္မာဂိုဏ်း / မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်၌ မင်းတုန်းနှင့် သီပေါမင်း လက်ထက်တွင် သာသနာရေး ကိစ္စ များကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် ပေးရသည့် သာသနာပြု ဆရာတော် ရှစ်ပါး ကို အမျိုး ပြု၍ ပေါ်ပေါက် လာ သော သံဃာဂိုဏ်း။ “သာသနာတော်တွင် သုဓမ္မာဂိုဏ်း၊ ရွှေကျင် ဂိုဏ်းဟူ၍ ဂိုဏ်းကြီး ၂ ဂိုဏ်း အထင်အရှား ကွဲပြားလာလေ သည်။” ရာမန်း။ ၂၃၁။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သုဓမ္မာဇရပ - န / သုဓမ္မာဇရပ / ခ၊ တာဝတ် သာနတ်ပြည်ရှိ နတ်သဘင် စည်းဝေးရာ ဇရပ။ ၂၊ မန္တလေး တောင်ခြေရှိ မင်းတုန်းမင်း ဆောက်လှူသည့် သာသနာရေး ဆောင်ရွက်ရာ ဇရပ။

သုနာပရန္တတိုင်း - န / သုနာပရန္တတိုင်း / ခ၊ ထောင်တော်မြစ်၏ အနောက်နှင့် မြောက်ဘက်ရှိ ဒေသရပ်ဝန်း။ ၂၊ ဇမ္ဗူဒီပ၌ အနောက်ဘက် ကျွန်းသားတို့နေရာ အရပ်။

သုမဂ္ဂိလဓမ္မဂီလ - န / သုမဂ္ဂိလဓမ္မဂီလ / သာရေးနာရေး ကိစ္စ။ “အပျိုမကလေး၏အိမ်၌ သုမဂ္ဂိလဓမ္မဂီလနှင့် စပ်လျဉ်း ၍၊ အကြောင်းကိစ္စပေါ်ပေါက်လာလျှင်” စယံ။ ၅၇။

သုဗာန် - န / သုတသန် / သုသေ သဗြဟ္မာဏအရပ်။ သင်္ချိုင်း။ တစပြင်။ [ပါ]

သု

သု - န / သု / ခ၊ ပြောသူမှတစ်ပါး အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်။ “သု၏ ဥစ္စာကို မပြစ်မှားအပ်”။ တစ်တခုသော အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ ရုတ်ပုဒ်တခုကို ပိုင်ဆိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ (ကြံယူ၊ နာမဝိသေသန တခုနှင့် တွဲစပ်သုံးလေ့

ရှိသည်။) “ဦးသူကိုခေါ်၍ မေးစစ်သော်” နုကျယ်။ ၈။ “သူ့ထက် သူမြတ်ကို ပူဇော်ရချေသည်။” နုကျယ်။ ၁၇။

- နစ / သု / ပြောသူ နားထောင်သူမှတစ်ပါး ရည်ရွယ်သူ တစ်ဦးကိုလွှဲစား သုံးသော စကားလုံး။ ချင်း။ သင်း။

သု - န / သု / လက်ခုပ်စာစောင် - န၊ နှင့် အတူတူ။ “ငါး ထောင်ခန့်ကို တရပ်၊ တဆူ ခေါ်ခေါ်သည်။” တဇ္ဇ။ ၆၁။

သုကောင် - န / သုဂေါင် / လူသေကောင်။ အလောင်း။ “ထို သူငယ်ကို သုကောင်ပစ်ရာ သုသာန်သို့ ဆောင်သွား၍ ချုံ ကြားဖယ် အိပ်စေလေ”။ သိဝတ်။ ၁၂၁။

သုကောင်တင် - န / သုဂေါင်တင် / ခ၊ ခေါင်းမထွင်းမီ လူသေ ကောင်တင်သောစင်။ အလောင်းစင်။ ၂၊ [ဥပစာ] ခုတ်ပြတ် ရာတွင် အောက်သို့ မကျပဲ၊ သစ်ကိုင်း ချုံနွယ်စသည်၌ တွဲ ဆိုင်းနေသောသစ်။ (အိမ်ဆောက်ရာ၌ အသုံးမပြုအပ်သော သစ်တမျိုး။) “သုကောင်တင် ဟူသည်ကား ခုတ်၍ဖြတ်လျှင် သစ်ငုတ်ဆက်တွင် အညွန့်တင်သောသစ်တည်း” မဟာဝိတ်။ ၂၆၁။

သုကောင်း - န / သုဂေါင်း / ခ၊ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းမွန်သူ။ ၂၊ အရည်အသွေးအလိုက် သော်လည်းကောင်း၊ လိုလား ၍သော်လည်းကောင်း ဘုရင်မင်းမြတ်က ချီးမြှင့်သော အမည် အရည်တမျိုး။ ၃၊ ယင်းသို့ ချီးမြှင့်ခံရသူ။

သုကောင်းသား - န / သုဂေါင်းသား / ခ၊ သုကောင်း - န၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။ “ငါ့ကျေးဇူးစား၊ သုကောင်းသားတို့၊ ငါ့ လားငါ့ဟန်၊ ငါ့ပြည်ပုန်ကို စောင့်ဖန်ထိန်းချုပ်၊ အုပ်ပါရုံမူ” ဘလ္လာ* ၁၂။ ၂၊ တစ်တဦးကို ရုတ်တင်သယောင် ငေါ့၍ ပြောသောစကား။ “သယ်သူမျှ မစားရသေးခင် သုကောင်း သားက စားသောက်နိုင်သည်။”

သုကြွယ် - န / သုဂ္ဂယ် / ဥစ္စာပစ္စည်း ပေါများ ပြည့်စုံသူ။ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူ။

သုခိ - န / သုခိ / သုတပါး၏ပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးယူသူ။

သုခိကပ် - ကြံ / သုခိကတ် / ပစ္စည်းရှိရာ အဆောက်အအုံ သို့ မဟုတ် နေရာအနီးအပါးသို့ သုခိရောက်ရှိသည်။

သုခိကျင့်သုခိကြံ - န / သုခိကျင့်သုခိကျန် / သုခိကံသို့ တိတ် တဆိတ် ကြံညည်ပြုမှုခြင်း။

သုခိပူ - ကြံ / သုခိပူ / ခိုးမှု မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်သည်။ သုခိ သောင်းကျန်းသည်။

သုခိလက်ခံ - န / သုခိလက်ခန့် / ခိုးရပါပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်း ပေးသူ။

သုခိသုဂ္ဂုတ် - န / သုခိသုဂ္ဂုတ် / ခိုးဝှက်သူ။

သုခိသေဗောဉ် - ကြံ / သုခိသေဗောဉ် / [ဥပစာ] တပါးသူ အား မိမိကဲ့သို့ မကောင်းမှုပြုရန် သွေးဆောင်သည်။

သုဗေ - န / သုဗေ / ကလေး။

သုဗေချင်း - န / သုဗေဂျင်း / ခ၊ ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းဖော် ခဲ့သူ။ ၂၊ ရင်းနှီး ကျွမ်း ဝင်သော မိတ်ဆွေ။

သုဗေဓာဒုဂ်ဗျော - န / သုဗေဓာဒုဂ်ဗျော / အခြားဒုဂ်ဗျော

မျိုးတက် အသီးငယ်ခြင်း၊ အချိုကဲခြင်း၊ နူးညံ့ခြင်း စသော
ဂုဏ်ရှိသည့် ဆေးကပ်ဝင် ငှက်ပျောက်မျိုး။

သုဇာတ် - န / သဿိမိ / နန်းတော်ဆောင်တို့တွင် ကိစ္စ
အသေးအမွှေးများကို ဆောင်ရွက်ပေးရသော အမှုထမ်း။

သုဇာတ်စပ် - န / သဿိမိမိ ယုတ် / ချုပ်သေး သဘင်တွင်
ပါဝင်သော ကလေးငယ်အရပ်။

သုဇာတ်စား - န / သဿိမိ / သုဇာတ်စား / ကျောင်း၌ သူငယ်
တို့ စတင်ပညာဆည်းပူးရာ အဆင့်။ ပထမတန်းသို့ မရောက်
မီအဆင့်။

သုဇာတ်နာ - န / သဿိနာ / ချွဲတက်ခြင်း။ အကွက်ငယ်ထွက်
ခြင်း၊ အကြောတက်ခြင်း၊ ချွဲနှစ်ခြင်းစသော သူငယ်တို့၌သာ
ဖြစ်လေ့ရှိသော အနာရောဂါ။

သုဇာတ်နပ်စား - န / သဿိနပ်စား / မဆင်ခြင်တတ်သေးသော
အလှယ်။ “သုဇာတ်နပ်စားကလေးများကဲ့သို့ စိတ်ကောက်၍”
တစ်ဆရာ။ ၂၇၉။

သုဇာတ်ပြန် - ကြံ / သဿိပျန် / ခ၊ အိမ်ငယ်လှည့် သတ်နှင့်
ဆင်ခြင်တတ် ယုတ်လျော့သည်။ သုဇာတ်သို့ တန် ပြန်၍
ပြောဆိုပြုမူသည်။ “ရှစ်ဆယ်တနှစ်ကကို ကိုးဆယ်တိုင်အောင်
ဆယ်နှစ်သည်... သုဇာတ်ပြန် တတ်၏။” ဥတု။ ၁၈။

၂၊ ငယ်မျှပြန် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။ “ဥစ္စာအိမ်ပွားမကွဲပြားကြဘဲ
လင်မယားအစစ် သုဇာတ်ပြန် ချစ်ရအောင်။” စိန်။ ၁၂။

သုဇာတ်မ - န / သဿိမာ / မိန်းမငယ်။ “ထိုကြာပွင့်ထဲ၌
လဲလျောင်းလျက် တည်သော သုဇာတ်မ ကို ရသေ့ မြင်လျှင်။”

နရ။ ၂၇၀။

သုဇာတ်အိပ်ဆိတ် - န / သဿိအိပ်ဆိတ် / သုဇာတ်တို့ အိပ်လေ့
ရှိသည့်အချိန်။ (ဥ ၈-နာရီ အချိန်ခန့်)။

သုဇာတ်အိမ် - န / သဿိအိမ် / ခ၊ မျက်နှာဝန်း၏ပတ်တွင်ရှိသော
ရုပ်ပုံတင်ရာ အဝန်း။ ၂၊ ဆားအိမ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သုဇာတ်အိမ်၌ ပြစ်သော လူကျွဲနွား ဆင်မြင်း အစရှိသော
သတ္တဝါတို့သည်။” မီး။ ၁၇၉။

သုဇာတ်မ - န / သုဇာတ်မ / သုဇာတ်မ - န၊ ခ၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

သုဇာတ်မတရံ - န / သုဇာတ်မတရံ / သုဇာတ်မ - န၊ နှင့်
အတူတူ။

သုဇာတ်မသူကျက် - န / သုဇာတ်မသူကျက် / မိမိနှင့် ဆုံတွေ့ ဆက်ဆံ
ရသော မရင်းနှီးသူ၊ ရင်းနှီးသူ ဟူသမျှ။

သုဇာတ်မရဲ - န / သုဇာတ်မရဲ / ဆင်ရဲသား - န၊ နှင့် အတူတူ။

သုဇာတ်က - န / သုဇာတ်က / သီးခြားမရည်မှတ်သော အခြားပုဂ္ဂိုလ်
များ။

သုဇာတ်ခွန်းငါးတန်း - ကြံဝိ / သုဇာတ်ခွန်းငါးတန်း / အသီးသီးပါဝင်
(ပြောဆို) လျက်။ “သမီးကလေးကိုသာ တကားပြပြီး နားချ
ကာ တညီပေးလိုက်ပါတော့ဦး။ သုဇာတ်ခွန်းငါးတန်း ဝိုင်းဝန်း
ပြောဆိုကြတယ်။” မဇ္ဈိမိ တ။ ၁၅။

- န / သုဇာတ်ခွန်းငါးတန်း / အနည်းငယ် ငြင်းခုံ
ရန်ဖြစ်ခြင်း။ ကတောက်ကဆတ်ဖြစ်ခြင်း။ “အကြီးအကျယ်
မဟုတ်ပါဘူး၊ သုဇာတ်ခွန်းငါးတန်း ဖြစ်ကြတယ်။”

သုဇာတ်ထူး - န / သုဇာတ်ထူး / အခြား ပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက်။
“သုဇာတ်ထူးအား လွှဲထားခြင်းငှာ မလျော်သည် ဖြစ်၏။” ဇီ။
၅၆၀။

သုဇာတ်ပါး - န / သုဇာတ်ပါး / သုဇာတ်ထူး - န၊ နှင့် အတူ တူ။
“သုဇာတ်ပါးကို အားကိုးတုန်းပင် ရှိကြသေးသည်။” ဟံ၊ ၂။
၆၆၀။

သုဇာတ်ပြန်ငါးတန်း - ကြံဝိ / သုဇာတ်ပြန် ငါးတန်း / တယောက်
တလှည့် အပြိုင်အဆိုင် အားဖြင့်။ “စိတ်မကွေးနပ်ကြ၍
သုဇာတ်ပြန်ငါးတန်း ထိုးပြီး။” သာဓနာ။ ၁၁၂။

သုဇာတ်လူငါးတန်း - ကြံဝိ / သုဇာတ်လူငါးတန်း / ခ၊ တချိန်တည်း
တွင် ဖေသအသီးသီး၌ တမျိုးတဖုံစီ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်လျက်။

“မိမိတို့ ခိုင်လုံလှကာ သုဇာတ်လူငါးတန်း တင်သလို ပြုမူအပ်
ချုပ်နေကြပြန်၏။” လူဇွန်၊ ပ။ ၂၀၉။ ၂၊ [ဥပစာ] မည်
မည်တို့ တယောက်တယောက် ဖြစ်လျက်။

သုဇာတ် - န / သုဇာတ် / ခ၊ အကျင့် သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။
(ရဟန်းသူတော်၊ ရသေ့သူတော်၊ နတ်သူတော်၊ လူသူတော်
စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ရဟန်းသူတော်ဖြစ်လျက် အလုံခြုံပြီး
လျှင်လည်း မကောင်း။” ကိလု၊ ၁၄၄။ ၂၊ စိုးသူတော် - န၊
နှင့် အတူတူ။

သုဇာတ်ကောင်း - န / သုဇာတ်ကောင်း / စိတ်သဘောထားမြင့်မြတ်
သောပုဂ္ဂိုလ်။ “သုဇာတ်ကောင်းကို မကောင်းကြံမိ၊ ဘေးရန်
ထိ” မှတ်သေ။ ၃၀၂။

သုဇာတ်စင် - န / သုဇာတ်စင် / အကျင့်သီလ စင်ကြယ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်။ “ထိုအကျင့်ကောင်း၊ မူမစောင်းဘဲ၊ အကြောင်း
မြော်မြင်၊ သုဇာတ်စင်တို့နှင့်။” ဝဇ္ဇက* ၃၉။

သုဇာတ်သူမြတ် - န / သုဇာတ်သူမြတ် / သုဇာတ်ကောင်းအကျင့်
နှင့် ပြည့်စုံ၍ မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ “အပြစ် အကျိုးကို
မြင်မြော်သော သုဇာတ်သူမြတ် ဖြစ်သည်။” တေ။ ၁၇၈။

သုဇာတ်အစား - န / သုဇာတ်အစား / မတောင်းရမ်းခြင်း ဖြင့်သာ
အသက်မွေးသူ။

သုနာ - န / သုနာ / ရောဂါဝေဒနာ ခံစားနေရသူ၊ ဆေးကုန်ယူ
နေသူ၊ လူနာ။

သုနာတင်ကား - န / သုနာတင်ကား / လူနာတင်ကား - န၊ နှင့်
အတူတူ။

သုနာပြု - န / သုနာပြု / ခ၊ သုနာကို ပြုစုရသူ။ ၂၊ ဆရာဝန်၏
ကုသမှုလုပ်ငန်းများတွင် အကူအညီပေးရသော၊ သတ်မှတ်
သည့် ပညာရပ် စာမေးပွဲအောင်မြင်ပြီးသူ အမှုထမ်း။

သုနိုင်ငံပြည့် - ကြံဝိ / သုနိုင်ငံပြည့် / အခွင့်ရေး သာသက
တလှည့်တပြန်စီ နှိပ်စက်လျက်။

သုပုဒ် - န / သုပုဒ် / နိုင်ငံတော်အစိုးရကို လက်နက်ကိုင် ဆန့်ကျင်
တိုက်ခိုက် လှုပ်ရှားသူ။

သုပုဒ်တင် - ကြံ / သုပုဒ်တင် / သုပုဒ်အဖြစ် ထကြွသောင်းကျန်း
သည်။ ပုန်ကန်သည်။

သုပုဒ်သူကန် - န / သုပုဒ်သူကန် / ပုန်ကန်သူ။ “မှတ်သတိရှိန်
အမတ်ကြီးကို ပြန်ခေါ်၍ တိုင်ပင်စီမံတော်မူပါ။ နေ့ရက်ကြာ

လျှင်၊ သူပုန်သူကန်တို့ ပိုမို အားကြီးလာပါလိမ့်မည်ဟု
လျှောက်လေ၏။" ရာဝင်၊ ဒု။ ၂၃၇။

သူမြောင်မြောင် - န / သူမျှောင်မျှောင် / လူတကာက ပြောဆို
ချက်။ သူမြောင်မြောင် ဘာဝင်း မဟုတ်ဘဲ။" ရဲလက်။ ၆၀။

သူမြောင်သူမြောင် - န / သူမျှောင်သူမျှောင် / သူမြောင်မြောင် - န။
နှင့် အတူတူ။ "သူမြောင်သူမြောင်နှင့် သူလိမ်လူလိမ် ခံနေကြရ
သော ရဟန်းရှင်လူတို့ သည်။" မူခ။ ၆၈။

သူမသားကိုယ်မသား - ကြိဝိ / သူမသားကိုယ်မသား / ဟူ၍ဖက်ချင်း
ရည်တူဖြစ်လျက်။ မည်သူမျှ မလျော့မသားသောအားဖြင့်။

သူမသားငါမသား - ကြိဝိ / သူမသားငါမသား / သူမသား ကိုယ်
မသား - ကြိဝိ။ နှင့် အတူတူ။ "အဖွဲ့ကြီး ၄-ခုလုံး၏
အင်အားသည် တရနှင့်တရ သူမသားငါမသား ဖြစ်နေသည်။"
တင်စာ။

သူမိုက် - န / သူမိုက် / မိုက်မသောသူ။

သူများ - နဝ / သူများ / ဝ၊ အခြား သူ ကို ရည်ညွှန်းသော
စကား။ "အော် သူများနှင့် ငါ့ကံမတူ။" ဝိနိ။ ပ။ ၃၂၇။

၂။ မိမိကိုယ်ကို - ရည်ညွှန်းသောစကား။ "သူများဘာသာ
အေးအေးဆေးဆေး အပါကြီးလုပ်နေမယ်လို့ ဟာ။" မြဝတီ။
၂။ ၂။ ၃၀၀။

သူများနည်းတူ - ကြိဝိ / သူများနည်းတူ / အများနည်းတူ - ကြိဝိ။
နှင့် အတူတူ။

သူယောင် - န / သူယောင် / မြန်မာကျမ်းနန်းများ၌ ဖော်ပြသော
ဟိမဝန္တာတောတွင် ဇော်ဂျီတပည့်တို့ ဖျော်ပါးရာ အရပ်၌
ပေါက်သည့်ဆိုသော နယ်ပင်ကြီးတမျိုး။ (ယင်းအပင်မှသီး
သော လှော်ခန်းမသတ္တန် အသီးကို ဇော်ဂျီတို့ အသုံးကုသခြင်း၌
ဖျော်ပါးသည် ဆိုကြ၏။)

သူယောင်မယ် - န / သူယောင်မယ် / ဝ၊ သူယောင်ပင်ရှိ လှော်ခန်းမ
သတ္တန်နှင့် တူသည့်ဆိုသောအသီး။ ၂။ [ဥပစာ] ယင်းအသီး
ကဲ့သို့ လှပသောမိန်းမ။ ၃။ သူတပါးအား ပြုစောရန် ပယောဂ
အတတ်ဖြင့် စီရင်စားသော ယင်းအသီးသတ္တန် ရုပ်တူ။

သူယုတ်မာ - န / သူယုတ်မာ / အကျင့်ယုတ်ညံ့သော သူ။
ကျေးဇူးရှက်ကိုယ် မထောက်ထားနိုင်ဘဲ သူများကို တရား
အတိုင်းပြောရလျှင် သူယုတ်မာဟု ခေါ်ရတယ်။" အာစာ။
ပ။ ၇၅။

သူရသံဃာ - န / သူရ သမိ / ဟိန္ဒူလူမျိုး (ဒရာဗီဒီယန် နှယ်
ဖွား) တို့ မူလကိုးကွယ်ကြသော၊ မြန်မာတို့က ပိဋကတ်
သုံးပုံစောင့် နတ်သမီးဟု ယူဆပူဇော်လေ့ရှိသည့် နတ်သမီး။
(မြန်မာတို့က ပိဋကတ်သုံးပုံကို ကလပ်တွင်တင်၍ ကိုင်လျက်
ဟင်္သာယာဉ်စီးယန် ထုလုပ်ကိုးကွယ်လေ့ရှိသည်။ ဟိန္ဒူတို့က
ကြာပန်းပေါ်တွင် ထိုင်လျက်၊ ဝိဇ္ဇာတူရိယာကို ထိကား၊
စီးတော်ယာဉ်အဖြစ် ဥဒေါင်းနှင့်တကွ ထုလုပ်ရေးခြယ်ကြ
သည်။)

သူရသတ္တိ - န / သူရသတ္တိတို့ / သူယုတ်သတ်တို့ / ရဲရင့်သော
စာပွား။ "သူရသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည် ပုဂ္ဂိုလ်
တို့ကား။" လူမှု။ ၉၃။ [ဝါ]

သူရိယမာသံ - န / သူရိယာမာသံ / နေသွားကို အမှတ်ထား၍
ရေတွက်သတ်မှတ်သောလ။ [ဝါ]

သူရိယာ - န / သူရိယာ / သူရိယာ / နေမင်း။ တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်။
"သွက်မည်လုစိုသွာ၊ သူရိယာသို့။" ဘုံသံ။ ၂၈။ [ဝါ]

သူရဲ - န / သယ် / စစ်သည်။ "စစ်တိုက်မှုဖြင့် အသက်မွေးသော
စစ်သည် သူရဲတို့လည်း ထင်ရှားစွာရှိကုန်၏။" အင်ဂုတ်။ ၈။
၁၇၀။

သူရဲကောင်း - န / သယ်ဂေါင်း / အမှုကိစ္စကို ရဲရဲစွာ ဆောင်ရွက်
တတ်သူ။ "ကျွမ်းကျင်လိမ့်မာသော သူရဲကောင်းများ ဖြစ်ရ
မည်။" ဂရိပုံ။ ၄။

သူရဲကြီး - န / သယ်ဂျီး / မြန်မာမင်းလက်ထက် ရဲခွမ်းသတ္တိ
အထွဋ် ထင်ရှားသော စစ်မှုထမ်းအရာ။

သူရဲကြီးအလံ - န / သယ်ဂျီးအလံ / မြန်မာမင်း လက်ထက်
လက်ရွေးစင် စစ်သည် သူရဲကောင်းတို့ ကိုင်ဆောင်သော
အလံ။ "သူရဲကြီးအလံ ၁-စင်းကို သူရဲကြီးသားတို့ကိုင်၍
သွားရသည်။" အင်ဂျီ။ ၉၇။

သူရဲရဲ - န / သယ်ဂျီ / စစ်သည်သူရဲတို့ အကွာ အကွယ် ပြု၍
ခိုလှုံရာ၊ မြို့ရိုးထက်၌ အုတ်ထရံငယ်။ "ပစ္စင်၊ ရင်တံ၊ မုခ်
တံ၊ နှင်း၊ တုတ်တား၊ သူရဲရဲ၊ ရေညိုရဲရဲ၊ ကျုံးလည်းသုံး
တန်း၊ မြို့ရိုးတံ၊ အထပ်ထပ်တို့ဖြင့်။" ကိုးဆူ။ ၁၁၂။

သူရဲပြေး - န / သယ်ဗျေး / စစ်သည် သူရဲတို့ သွားလာရာ မြို့ရိုး
ထက် အတွင်းသက်ရိုက်မင်း။ "သူရဲပြေးသည် သိုးရဲမြောက်
သောမြို့၏ အင်္ဂါဖြစ်၏။" ကရင်ဝင်။ ၃၁။

သူရဲဘော - န / သယ်ဗော / ရဲရင့်သော အမြစ်။ "သူရိယံ၊
ကြောက်၍ မူမော။ သူရဲဘောရင်း။" သဒ္ဒနီတိ။ ဒု။ ၈။
(သူရဲဘောကြောင့်၊ သူရဲဘောနည်း၊ ဟူ၍သာ အသုံးများ
သည်။)

သူရဲဘောကြောင် - နဝ / သယ်ဗောကြောင် / ရဲရဲမီး တမြောင့်
တည်းမရှိပဲ အခွင့်အခါအလျောက် ကြောက်လန့်တတ်သော။

သူရဲဘောနည်း - နဝ / သယ်ဗောနည်း / သတ္တိနည်းပါးသော။

သူရောငါပါ - ကြိဝိ / သူယောင်ငါပါ / လူတိုင်းလိုလို။ "သူရော
ငါပါ များစွာ အသုံးပြုလာကြသဖြင့်။" နိရို။ ပ။ ၅၆။

သူရင်းငှား - န / ဝယ်ငှား / စာရင်းငှား - န။ ၅။ "သူရင်းငှား
လုပ်သော ယောက်ျားသည် ယနေ့ပင် လုပ်သောအခါကို
ယနေ့ပင်ရ၍။" ဘာဇနီ။ ၇။

သူရင်းတိုင် - န / ဝယ်ငှား / စာရင်းတိုင် - န။ ၅။

သူလာ - န / သယ်ဘာ / သလာ - န။ ၅။

သူလိုငါလို - ကြိဝိ / သူလိုငါလို / သာမန်။ အများနည်းတူ။
"ကိုဦးသာမှာ စင်စစ်အားဖြင့် လူလယ်တယောက်မဟုတ်ချေ။
သူလိုငါလိုသာမည် လူစားမျိုးမျှသာ ဖြစ်ချေ၏။" ဒိန်း။ ၆၂။

သူလျှို - န / အလျှို / ဝ၊ နိုင်ငံတရုတ် အခြား နိုင်ငံတရုတ်
ပြည်တွင်းရေးကို လျှို၊ ပုဂံထောက်လှမ်းရန် စေလွှတ်ထား
သူ။ ၂။ သူတပါး၏သတင်းကို လျှို၊ ပုဂံစွာယူရန် စေလွှတ်
ထားသူ။

သူသူငါငါ - ကြိဝိ / သူသူငါငါ / လူတိုင်း။ သူရောငါပါ။ "သူသူ

ငါ့အတွက်တော့ သိကြားဘဝတို့ကို များစွာ ခုခံလေကုန်ပြီ။” လယ်မြေ၊ ပ။ ၄၆၆။

သုခေသ - န / သုခေသ / အသက်ကုန်ဆုံးပြီးသောသူ။ အလောင်း ကောင်။

သုဟောင်းစကား - န / သုဟောင်းစကား / နောင် လာ နောက် သားတို့ လိုက်နာအပ်သော သေလျာကြီးတို့၏ ဆိုခိုးစကား။

သုစို - န / သုစို / အိုမင်းခြင်း၏အစကို စောနေရသည့် အသက် အရွယ်ကြီးရင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

သု.

သု. ဓမ္မာ - နဝ / သု. ဓမ္မာ / သနားဖွယ်ကောင်းသူအဖြစ် တစ် တည်းကို ရည်ညွှန်းသောစကား။ “သု. ဓမ္မာ နှစ်ယောက် လည်း ကြောက်ရွံ့၍။” ဝံသသစ်၊ ၃။ ၄၆၀။

သု. ဇာတ်က - န / သု. ဇာတ်က / [ဥပစာ] လက်လယ်။

သု. လက်သု. ခြေ - န / သု. လက်သု. ချီ / ခ၊ တဦးတည်းက လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်မှု။ တဦးတည်းက တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်မှု။ “ဤအလှူပြုမှာ သု. လက်သု. ခြေချည်း ဖြစ်သည်။”

သေ

သေ - ကြံ / သေ / ခ၊ အသက်ချုပ်ငြိမ်းသည်။ ၂။ လှုပ်ရှားမှုမရှိ ဖြစ်သည်။ “မြေလက်တဝိုင်းတဝက် သေ၏။” ဇီဝက၊ ၆၂။ ၃။ တို့မျှ သို့မဟုတ် ဆုတ်မျှ သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲမှု ရပ်တန့် သည်။ (အသားသေသည်။ အကင်းသေသည်။ ဖဲသေသည်။ မှင်သေသည် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

သေကံစကား - နဝ / သေကံစကား / ခ၊ သက်သောင့်သက်သာ သေရသော။ ၂။ သေသောအခါတွင် မျှော်လင့်သည်ထက် ကောင်းမွန်စည်ကားစွာ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းခံရသော။

သေကောင်ပေါင်းလဲ - ကြံဝိ / သေကောင်ပေါင်းလဲ / သေလှ မတတ်။ “မေမေကတော့ သေကောင်ပေါင်းလဲ ဆော့ အသံ ကြိုသံနေခဲ့ပါတယ်။” ဇိမ်၊ ၁၄၃။

သေကြေပျက်စီး - ကြံ / သေကြေပျက်စီး / လူအများ အသက် ဆုံးပါးသည်။ “သန့်ပေါင်းများစွာပင် သေကြေပျက်စီးခဲ့ ကြ၏။” သည်း၊ ၅၅။

သေကြောင်းကြံ - ကြံ / သေကြောင်းကြံ / မိမိကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေစေရန် တနည်းနည်းဖြင့် ကြံဆောင် ကြိုးစားသည်။ “သူကလည်း ဆရာတို့ကို သေကြောင်းကြံ သွားတယ်မဟုတ်တာ။” ယောတော်၊ ၁၅၅။

သေကွ - န / သေကွ / သေဆုံးခြင်းဖြင့် ကွဲကွာခြင်းမျိုး။ (သေမျိုး၊ မိသားစု၊ လင်မယား၊ မိတ်ဆွေစသည်တို့ အချင်းချင်းတို့တွင် သုံးနှုန်းသည်။)

သေကွင်း - န / သေကွင်း / ထိခိုက်မိလျှင် အလွယ်တကူသေဘေး

ရောက်နိုင်သော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း။ “သေကွင်းကို ကန်လိုက်ရတော့မည်။” ထိကက်၊ ၃၄။

သေမိယ - န / သေမိယ / ရဟန်း သားမေတို့ စားဝတ်နေထိုင် မှုနှင့် ပတ်သက်သော ကျင့်ဝတ် ၅၂ ပါး။ “ဆရာတော်က လည်း ပုတီးစိပ်၊ သင်္ကန်းတောင်၊ သေမိယတို့ကို သင်ပေး သည်။” မြန်မာ၊ ၃၅၅။ [ပါ]

သေခန်းပြတ် - နဝ / သေခန်းပြတ် / သေ သည် ကာလ အထိ အသက်အသံပြတ်စဲသော။ “မောင်နှမအချင်းချင်း သေခန်း ပြတ်သူတွေ များလှလေပြီ။” တေဇော၊ ၇၇။

သေခန်းပြတ် ခွင်ခန်းပြတ် - နဝ / သေခန်းပြတ် ယှဉ်ကန်းပြတ် / သေခန်းပြတ် - နဝ၊ နှင့် အတူတူ။

သေချာ - နဝ / သေချာ / ခ၊ မလွဲမသွေဖြစ်သော။ မုချကေန် ဖြစ်သော။ ၂။ ဓလေ့ ကျ န သော။ “သူကားအသိမ်းအသည်း သေချာသည်။”

သေချာပေါက် - ကြံဝိ / သေချာပေါက် / တကယ် အား ဖြင့်။ အမှန်မုချအားဖြင့်။ “မှန်ညှင်းပင် စိုက်တာက သေချာပေါက် ရောင်ရမှာ။” ညို၊ ၆၆။

သေချင်စော်နီ - နဝ / သေချင်စော်နီ / [ဥပစာ] သေလွန်းပါး ပင်ပန်းသော။ “သေချင်စော်နီအောင် စိတ်ထောက်ပယ်ပါ ပင်ပန်းလှပါသည်။” ဓမ္မဒေါင်း၊ ၁၅၈။

သေခြင်းစီး - န / သေခြင်းစီး / ခ၊ သာမန်ဆောင်ရွက် မဟုတ်ပဲ ရောဂါဆိုးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘေးဒုက္ခအန္တရာယ် တခုခု ကြောင့်သော်လည်းကောင်း ရုတ်တရက်သေခြင်း။ ၂။ ပုတ်ခတ် နှိပ်ချ၍ ဆဲဆိုသည့်စကား။ ကျိန်ဆဲသည့်စကား။

သေယေဇောနှင့်မျှော - ကြံ / သေယေဇောနှင့်မျှော / ခ၊ သေ ခါနီး မိန်းမောသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ကွယ်ပျောက်လုဆဲ ဖြစ် သည်။ “သေ ယေဇော နှင့် မျှော နေ သော ဝေဇနိမူသည် အသက်ပြန်ဝင်လာလေသည်။” မျက်ပွင့်၊ ၈၀။

သေယေဇော - ကြံ / သေယေဇော / သေသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ မေ့ မြောနေသည်။ “ထိုစကားကိုကြားလျှင် မင်းကြီးသည်... စိတ်မရှိသကဲ့သို့ဖြစ်၍ သေယေဇော၏။” ဥဒါန၊ ၃။ ၄၃၉။

သေဇာနှင့်ဇာ - န / သေဇာနှင့်ဇာ / [ဥပစာ] လူမှုကိစ္စဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို အသင့်အတင့် ရေးနိုင်စွမ်းရှိသော စာရေးစာဖတ်အတတ်။

သေဆုံး - ကြံ / သေဆုံး / အသက် ကုန် ဆုံး ခြင်း သို့ ရောက် သည်။ ကွယ်လွန်သည်။

သေဇာဝေ - ကြံ / သေဇာဝေ / သေခါနီး ဖြစ် ပေါ် လေ့ ရှိ သည့် ဇောစိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်။

သေတက်ခွင်တက် - န / သေတက်ခွင်တက် / ရှင်ချိန်နှင့် သေချိန် တွင် ကံအသီးသီး ကောင်း ဆိုး ကွဲပြားခြင်း။

သေတနေမွေးတနေ - န / သေတနေမွေးတနေ / သေ ခြင်း မွေး ခြင်းသည် တတဝတွင် နှစ်ခါဖြစ်ပွားခြင်း။ (ကြောက်ရွံ့၊ ဖွယ် မရှိကြောင်း မော်ပြုရာ၌ သုံးသည်။)

သေတ္တဝင်ဖက် - န / သေတ္တဝင်ဖက် / သေ သည် တိုင် စိတ်တူ ကိုယ်တူ ဆောင်ရွက်ဖော်။

သေတမ်းစာ - န / သေခန်းစာ / သေဆုံးပြီးနောက် ကျန်ရစ်သူ
တို့ တစုံတရာဆောင်ရွက်ရန် မသေမီက ရေးထားသောစာ။
(ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့ အရ သေတမ်းစာသည် တရားဝင်
အမွေလွှဲစာပင် ဖြစ်သည်။) “သုမကွယ်လွန်မှီက သေတမ်းစာ
တစောင် ရေးထားတော့မိ၏။” ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ၁၄၄။

သေတမ်းစစ်ချက် - န / သေခန်းစစ်ချက် / ဂုဏ်ထူးမှုတွင် သေ
လောက်သော ဂုဏ်ထူးရှိသူက သေခန်းတွင် အမှုနှင့်ပတ်သက်
၍ အာဏာပိုင်တစ်ပါးအား ဖွင့်ဟပြောဆိုထားချက်။

သေတွင်း - န / သေခွင်း / [ဥပစာ] သေစေနိုင်သည့်ဘေးဥပဒ်။
သေတေးသင့်နိုင်သော အပြုအမူ၊ ခရီးလမ်းစသည်။

သေသင်္က - န / သေခန်း / ကြီးလေးသော ပြင်ပတစ်ခု ကျူးလွန်
သည့်အတွက် တရားခံ၏ အသက်ကို အဆုံးစီရင်ရန် ချမှတ်
သော ပြစ်ဒဏ်။

သေနာကောင် - န / သေနာခေါင် / အနာရောဂါဖြင့် သေမည့်
သူဟု ဆိုရေးသောစကား။ “ဟောဟို သေနာကောင်ကြီး၊
အယုတ်တမာကောင်ကြီး သူ့ဘဝကို ကျွန်ုပ်တို့လုပ်တာ။”
ဘွဲ့။ ၂၇၆။

သေနေ့စေ့ - ကြို / သေနေ့စီ / သေရမည့် အချိန်အခါ ဆိုက်
ရောက်သည်။

သေနက်ဗျူဟာ - န / သေနက်ဗျူဟာ / စစ်ဆင်ပုံ ဆင်နည်း။
“သေနက်ဗျူဟာ ဟု ခေါ်သော စစ်ဆင်စစ်တက်နည်းမှစ၍
စစ်အကြောင်း... ကျွမ်းကျင်သည်ဖြစ်ရကား။” စာသမိုင်း။
၁၈၁။

သေနတ် - န / သေနတ် / သေနတ် / တွန်းကန်အား၊ တခုခုဖြင့်
ကျည်စေ့ သို့မဟုတ် ကျည်ဆန် ထွက်စေသည့် ပြောင်းတပ်
လက်နက်တမျိုး။ (လေသေနတ်၊ မိုင်ပယ်သေနတ်၊ စက်သေနတ်
စသည် အမျိုးမျိုးရှိသည်။) “ယဉ်ကျေးအောင် လုပ်တဲ့နေရာမှာ
ဘာသာရေးဟာ လက်ထပ်၊ ထောင်၊ သေနတ်တို့ထက် စွမ်း
ပါတယ်။” ပြည်တိုး။ ၂၉။

သေနတ်တစ်ကမ်း - န / သေနတ်တစ်ကမ်း / သေနတ်ကျည်ဆန်ထိနိုင်
ရောက်နိုင်သော အကွာအဝေး။

သေနတ်ပစ်ကွင်း - န / သေနတ်ပစ်ကွင်း / သေနတ်ပစ် လေ့ကျင့်ရာ
ကွင်း။

သေပေါက်တိုး - ကြို / သေပေါက်တိုး / [ဥပစာ] သေကြေ
နိုင်လောက်သည့် ဘေးဒုက္ခနှင့် တွေ့သည်။ “သင်း - ငါ့ကို
နှောက်လေသည်။ သေပေါက်တိုးက၊ သင်းသပ်နယ်ကြံတော့။”
ရာမ၊ ၁။ ၇၆။

သေပန်းပွင့် - ကြို / သေပန်းပွင့် / ဝါ [ဥပစာ] သေဆုံးသည်။
“မြေဟောက်ကို အချစ်စမ်းလျှင် သေပန်းပွင့် တတ်သလို။”
သူရ၊ ၁။ ၆၈။ ၂။ [ဥပစာ] ပျက်စီးဆုံးရှုံးသည်။ “အရင်း
ရှင် နေဝိကြီးမှာလည်း သေပန်းပွင့်သကဲ့ (ပွင့်လာကျပု)။”
လူတော်။ ၁၂၂။ ၃။ [ဥပစာ] သေခါမှ ကောင်းသတင်း
ကျော်ကြားခြင်း၊ ကြည်ညို တပည့်ခံခြင်း၊ အသုတ် စည်ကား
ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

သေပြေးရှင်ပြေး - ကြို / သေပြေးရှင်ပြေး / ဝါ အသက်ကို

လုလျက်။ ၂။ [ဥပစာ] အလျင်စလို။ “တမင်းတလပ်အခြေ
အတွက် သေပြေးရှင်ပြေးဖြင့်ဆောင်ရွက်ရသူများဖြစ်ကြ၏။”
ဗြိတိ၊ ၂။

သေမော်ညို - ကြို / သေမော်ညို / [ဥပစာ] သူ့ခိုသေမော်ညို
- ကြို နှင့် အတူတူ။

သေဘေး - န / သေဘေး / ဝါ သေခြင်းတရား။ ၂။ သေစေနိုင်
သောဘေး။

သေမင်း - န / သေမင်း / ဝါ [ဥပစာ] သေခြင်းတရား။ ၂။ ယမ
မင်း။ “တစုံတယောက်ကိုမျှ သေမင်း မညှာတာချေ။”
နဂ၊ ၃၃၆။

သေမင်းစင် - ကြို / သေမင်းစင် / ဝါ [ဥပစာ] သေမည့် အခြေ
အနေသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ “တင်တင်မြက် မြင်တာနှင့်
သေမင်းစင်သလို ကျန်တော်ဖြစ်ပြီး။” တင်မြ၊ ၁။ ၁၂၇။

၂။ [ဥပစာ] ပျက်စီးဆုံးရှုံးမည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်
သည်။ “အရင်းရှင်စနစ်ရဲ့ သေမင်းစင်တဲ့အတွက် သေမင်းစင်
တဲ့ အချိန်ဆိုရင်လဲ။” လူပျို၊ ၉။ ၁၆၉။

သေမင်းစင် / ယင်းသို့ ဆိုရေးသောစကား။

သေရေးရှင်ရေး - န / သေရေးရှင်ရေး / ဝါ သေမှု ရှင်မှုနှင့်
သက်ဆိုင်သောကိစ္စ။ ၂။ [ဥပစာ] ဘဝအတွက် - အလွန်
အရေးကြီးသော အမှုကိစ္စ။ “မြန်မာများ ခေတ်မီရေးသည်
မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ သေရေးရှင်ရေး ဖြစ်ကြောင်း။” မျက်ပွင့်၊
၁။ ၁၈၉။

သေရည်သေရက် - န / သေရည်သေရက် / ယင်းမှ တေတတ်သော
အရည်။ “သေရည်သေရက်ကို သောက်စားနေတာတဲ့၊ သီလ
သိက္ခာကို ပြည့်စုံအောင် ကျင့်လေ့မရှိဘူး။” ဝိပဿနာ၊
၁။ ၃၇။

သေရွာပြန် - န / သေရွာပြန် / [ဥပစာ] သေဘေးမှ လွတ်
မြောက်လာသူ။

သေလူနီးပါး - ကြို / သေလူနီးပါး / သေကုမန်း။

သေလူမိတတ် - ကြို / သေလူမိတတ် / သေကုမန်း။

သေလူမျောပါး - ကြို / သေလူမျောပါး / သေလူနီးခံစား
- ရလျက်။ သေလောက်အောင်ဝေခံနေသော ပြင်းပြစွာခံစားရလျက်။
“ကလေးမှာ အကြောက်လွန်လျက် သေလူမျောပါး ဖြစ်နေ
လေပြီ။” ၁။ ၁။ ၆။ ၁၁၈။

သေစပ် - နဝိ / သေစပ် / ဝါ ဖီဆန် ဆန်ကျင်ခြင်း ပရှိသော။
ကျိုးနွံသော။ ဝိပြာသော။ “အာဏာဖြင့် အုပ်စိုးခြင်းဆိုတာ
သေစပ် ဝိပြာနိုင်တာမျိုးမဟုတ်။” ထီးစ၊ ၂၂၈။ ၂။ ပြီးပြီ
သော။ “အမှုသေစပ် ပြတ်ကင်းပြီး ဖြစ်သည်ကိုတောက်၍။”
လွတ်။ ၄၉။

သေသေကြေကြေ - ကြို / သေသေကြေကြေ / ကိပ်ခွေသေကြေ
ပျက်၍ အသက်ဆုံးပါးသည်တိုင်။ ဇွလုံလ ကြီးမားစွာ။
စွန့်ခွဲစွဲစွဲအား။

သေသပ် - နဝိ / သေသပ် / သပ်ရင်သော။ “အစေတော်လော်မရှိ
သော။” လက်ရေလက်သား ကောင်းမွန် သေသပ်ခြင်း။
တရပ်သံ၊ ၁၂။ ၁။

သေး

သေး - နဝိ / ခသေ / ခ၊ အရွယ်ပမာဏအားဖြင့် ငယ်သော။
နုပသော။ ၂။ သဘောနုသော။ မရင့်ကျက်သော။ “ဆရာမ
တို့ မည်သည့် ဤသို့ သဘောထားသေးရန် မဟုတ်။” အဘ။
ဓ။ ၅၃။

သေး - စည်း / သေး / ခ၊ ယခုတိုင်ဖြစ်ပျက်ဆဲသည့်ကို ပြသော
စကားလုံး။ “ချမ်းလွန်းသေးသည်ဟူ၍ အမှန်မပြုဘဲနေ၏။”
ထိပုံ။ ၄၉၈။ ၂။ ပြောဆိုချိန်ကာလတိုင် မဖြစ်၊ အတည်၊
မရောက် ကျန်ရှိနေသည်ကို ညွှန်ပြသော စကားလုံး။ “ငါနာ
ရချေသေး၏။ အိရချေသေး၏။” သေရချေသေး၏။” မဟာ
တိတ်။ ၁၁၆။ (မနှင့်တွဲ၍လည်း သုံးသည်။) “ဆုတောင်း
ခြင်း ပစ္စန္ဓာ မရှိသေးသောကြောင့် မရသေးသည်။” တေ။ ၂၅။
၃။ တရုတ်စသော ပြုလုပ်မှုသည် အတိတ်၌ ပြီးပြတ်ခဲ့ကြောင်း
သေချာလေးနက် စေလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ “မန္တ
ကပ် ခြံမြို့ခံသေးသည်။ မုသိုက်သေးသည်မဟုတ်လော။”
၈။ မျက်မိကျွတ် ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းရာ၌ သုံးသော
စကားလုံး။ “ဤသို့ ပြု၏။ ရှုကြတန်သေး၊ ယခင်ရှေ့၌၊
ကိုယ်သွေးကိုယ်သား။” သူပေါင်း ၁။ ၁၃။ ၅။ ထပ်လောင်း
ပြုခြင်းကို ဖော်ပြလိုရာ၌ သုံးသောစကားလုံး။ “သူလည်း
ပြောသေးသည်။”

သေး - န / သေး / [စကားရိုင်း] ဆီး - န၊ နှင့် အတူတူ။
သေးကလေး ချေးကလေး - ကြိဝိ / သေးကလေးချေးကလေး / သေးချေးကလေး
ကို စိတ်ရည်စွာ အနှံ့အစား ပြုလျက်။ တယူတယ အရေး
တယူ ပြုလျက်။ “နာရေးချေးကလေးတော့ သားမယား
ကယူ သေးကလေး ချေးကလေး ရကွန်ပြီး ပြုစုမှ။” (ချေးကလေး
သေးကလေး ဟုလည်း ရှိသည်။)

သေးကွေး - နဝိ / သေးကွေး / ပကတိ၌ အရွယ်ထက်ငယ်သော။
အလွန်သေးငယ်သော။ “ဤအနွှား သေးကွေးသည် အမှု
မဟုတ်တော့ပြီ။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၁၅၃။

သေးတာ - နဝိ / သေးတာ / အရွယ်အစား အလွန်ငယ်သော။

သေးတင် - န / သေးတင် / သေးသေးတင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သေးနပ် - နဝိ / သေးနပ် / အလေး မထားလောက်အောင်
ငယ်သော။ ပကတိ၌ အရွယ်သို့ မရောက်သေးသော။
“ငါးသင်္ဃာ သေးနပ်၊ ရေလုံပြုတ်များကို၊ တလုပ်ကယ်ဝဝ၊ ချား
လိုက်ရလျှင်။” ရှေ့သည်။ ၈၈။

သေးပါ - ကြိ / သေးပါ / ဆီးသွားရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုရုံ
ဆီးသွားထွက်သည်။ “အသက်လေးငါးခြောက်နှစ်တိုင်အောင်
ညီအစ်ယူတို့ သေးပါ၏။” ဆန်း။ ၄။

သေးပေါက် - ကြိ / သေးပေါက် / ကျင်ငယ်စွန့်ထုတ်သည်။ ဆီးသွား -
သည်။

သေးပန်း - ကြိ / သေးပန်း / ဤငယ်ရည်ကို ပန်းထုတ်သည်။

သေးသေးတင် - န / သေးသေးတင် / အကုန်အစုံအပေါ်တွင်၊
အံ၊ အိ၊ အံ့ဟူသော အသံကုန် အလိုငှာ ရေးသော
အစက်အပြောက်။ နိဂ္ဂဟိတ်။

သေးသိမ် - နဝိ / သေးသိမ် / ခ၊ ဂုဏ်ငယ်သော။ ညှိုးနွမ်းသော။

“လူထုမဝင် သေးသိမ် ညှိုးနွမ်းသော အလုပ်သမား။” လူချွန်၊

ဓ။ ၁၂၄။ ၂။ အရွယ်ပမာဏငယ်သော။ “အနုမြူပမာဏ၊

သေးသိမ်တို့ ပြစ်ဒေါသကို။” ဂရုဘေ၊ ဓ။ ၉၃။ ၃။ မရင့်

ကျက်သော။ သဘောထားနုသော။ “စိတ်နေ စိတ်ထား

သေးသိမ် အောက်ကျပြီး။” သူရ၊ ပ။ ၉၄။

သေးသွယ် - နဝိ / သေးသွယ် / လုံးပတ်သေး၍ အလျားရည်

သော။ “သေးငယ်သော ရက်ကန်းကြိုး ခေါ်သော မြွေ၏

လည်ပင်းကဲ့သို့ လွန်စွာ သေးသွယ်၍။” မြွေ၊ ၇၀။

သဲ - န / သဲ / ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲများကို ရေလေ စသည်
တို့ တိုက်စားရာမှ ကြေညက်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကျောက် -
အမှုန်အမွှား။ သလဲ။

သဲကန္တာရ - န / သဲကန်ခါယာ / သဲများသာရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးပင်
သဘာဝပေါက်ပင်တို့ မပေါက် မရောက်နိုင်သော ဒေသ။

သဲကျောက် - န / သဲကျောက် / သဲမှုန်များ ဖိသိပ်မာကျစ်ခြင်း
ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သော အနည်ကျ အရိုင်အခဲ။

သဲကြိုးမကြိုး - ကြိဝိ / သဲကြိုးမကြိုး / ခ၊ စူးစူးစိုက်စိုက်၊ ခွဲနပ်
ကြိုးစွာ။ ၂။ သည်းထန်စွာ။

သဲကွဲ - နဝိ / သဲကွဲ / ထင်ရှားသိသာသော။

သဲဆပ်ပြာ - န / သဲဆတ်ပြာ / အညာဒေသတွင် ရေစပ်ကုန်းမြေ၌
သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် ရေနုင့်ထိလျှင်
ခွဲရောသော သဲမှုန်တမျိုး။ (အညစ်အကြေးများကို သန့်စင်
စေရာ၌ ဆပ်ပြာနည်းတူ အသုံးပြုရသည်။)

သဲတွင်း - န / သဲတွင်း / မြစ်၊ ချောင်းစသည်တို့၏သောင်ပြင်တွင်
ရေရန် အလိုငှာ တူးထားသောကျင်း။ လက်ယက်တွင်း။

သဲဆဲရေသွန် - ကြိဝိ / သဲဆဲယေသွန် / သဲရေကျ - ကြိဝိ၊ နှင့်
အတူတူ။

သဲခက် - န / သဲခက် / သာမဏေများ ဒက်ဆယ်ပါး အပါအဝင်
အပြစ်တခုကို ကျူးလွန်မိသည့်အခါ သဲများကို သယ်ယူလျက်
ဘုရားကျောင်းတော် လမ်းခရီး စသည်တို့ကို ပြုပြင်စေသော
အပြစ်ခက်။

သဲနာရီ - န / သဲနာယီ / ခါးလယ်၌ ကျဉ်းမြောင်း၍ အရင်း
ဘက်နှင့် အဖျားဘက်တွင် ကတော့ ပုံသဏ္ဌာန် ရှိသော
ဖန်ရက်တွင် တဘက်ကတော့မှ အမြီးဘက် ကတော့ထဲသို့

သဲများကျဆင်းစေခြင်းဖြင့် အချိန်မှတ်ယူသည့် ကိရိယာ။

သဲပလုပ် - န / သဲပလုပ် / ပင်လယ်ကမ်းစပ် သဲပြင်အောက်တွင်
တွေ့ရတတ်သော တီကောင်ကဲ့သို့ ကိုယ်ထည် ရှည်သည့်

စားရသော ကျောရိုးမဲ့ အမြူရောင် သတ္တဝါ။

သဲပုံစံတော် - န / သဲပုံစံတော် / ခွေအဆင့်ဆင့်ခံ၍ သဲနှင့်တည်
ထားသော စေတီ။

သံပွက် - န / သံပွက် / သံပွန်များ ဆော့နော့ ပါဝင်နေသော
 ရေပွက်။ (ရေအတိမ်အနက်ကို ခန့်မှန်းရာတွင် သံပွက်ကို
 ကြည့်၍ ခန့်မှန်းလေ့ရှိသည်။)
 သံပဲ - နဝိ / သံပဲ / ငွေပဲကြီးသော။ တစုံတရာတည်း ကိုသာ
 အာရုံစိုက်တတ်သော။
 သံမျက်ဆန်ကြောင် - န / သံမျက်ဆန်လျောင် / အရောင်ဝင်းလက်
 သော သံ။
 သံမြေပုံ - န / သံမျေပုံ / ပထဝီပညာကို သင်ကြားရာ၌ တော
 တောင် ရေမြေအနေအထားကို သစ်သားတောင် အတွင်း
 သံဖြင့် ပြုလုပ်ပြသသော ပုံစံ။
 သံရေကျ - ကြိဝိ / သံယေကျ / [ဥပစာ] အချည်းနှီးအလဟဿ
 ဖြစ်လျက်။ “ကြံစည်ကြံစား တားလေသမျှ အလဟဿ
 သံရေကျ ဖြစ်ရကား။ ကမ္မ။ ၁၄၇။
 သံခွင် - န / သံယုင် / ကျစ်မာမှု မရှိသောကြောင့် ဖြတ်သန်း
 မိသော လူများ။ တိရစ္ဆာန်များကို ဖြတ်သွား စေတတ်သော
 သံခွက်။
 သံထွန်စ - န / သံထွန်စ / [ဥပစာ] ပြဿနာ ဖြေရှင်းရာ တွင်
 လည်းကောင်း၊ စုံစမ်းမှု တစုံတရာကို ပြုရာတွင် လည်းကောင်း
 လမ်းစ ဖော်ပေးသည့် အရာဝတ္ထု။ အချက် အလက်၊
 အကြောင်း အရာ၊ အဖြစ်အပျက် စသည်။
 သံဝဲ - န / သံဝဲ / ရေတို့ သံတို့ မပြတ်ထဲသဖြင့် ခြေချောင်း
 ကြားနှင့် ဖဝါးကို ပွန်းရိစေသော အနာ။
 သံဆ - ကြိဝိ / သံဆ / ဆုချည်ညံ့။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား။
 သံဆဲမဲ - ကြိဝိ / သံဆဲမဲ / သံကြီးမကြီး - ကြိဝိ၊ ခ၊ ၂၊ နှင့်
 အတူတူ။
 သံဆောင် - န / သံဆောင် / ရေစပ်ရေလယ် စသည် အရပ်တွင်
 တွေ့ရသော သံအမြင်။

သဲ

သဲ - ကြိ / သဲ / အပေါ်ယံမှ အသားကျုံးစုယူသည်။
 သဲ - န / သဲ / ဝါးပေါက်ခြမ်းပြား။
 သဲဆဲ - ကြိဝိ / သဲဆဲ / မဝိမာ။ တိုးတိုးညှင်ညှင်။

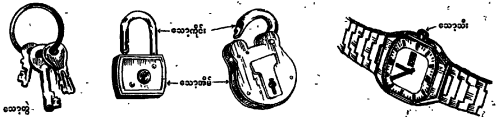
သော

သော - ကြိ / သော / ရယ်စရာလုပ်သည်။ ရယ်မောရအောင်
 ပြောသည်။
 သော - စည် / သော / နာမဝိသေသနကို ထင်ရှားစေသော
 နောက်ဆက် စကားလုံး။ (ကြိယာကို နာမဝိသေသန ဖြုတ်၍
 လည်း ကြိယာ၏ နောက်မှတူသည်။)
 သောက - န / သောက / ရိုးရိုးကြောင့်ကြခြင်း။ [ပါ]

သောကောရာကော - ကြိဝိ / သောဂေါဟောဂေါ / ရောနှော
 လျက်။ အရာရာရာ အနှောနှော။
 သောကြာ - န / သောက်ကျာ / တနင်္ဂနွေမှ စသော နေ့ ခုနစ်
 နေ့တွင် ဆဌမမြောက်နေ့။ [သ]
 သောကြာကြယ် - န / သောက်ကျာကျယ် / အလင်းရောင် ပိုမို
 အားကောင်းသော ကြယ်ကြီးတလုံး။ ကြယ်နီ။ သောက်ရှူး
 ကြယ်။
 သောကြာနံ - န / သောက်ကျာနံ / သ၊ ဟ အက္ခရာ တို့ဖြင့်
 မှတ်အပ်သော အမည်ရှိ သက်ရှိသက်မဲ့များ။
 သောကြာသား - န / သောက်ကျာသား / [ဥပစာ] ကား
 အလွန်များသူ။
 သောတ - န / သောတ / နား။ [ပါ]
 သောတရုဇြောက်အယ် - န / သောတသု ချောက်အယ် /
 အမျိုးအမည် များစွာရပေါင်း ရောပြွမ်းလျက်နေသောအရာ။
 သောတရှင် - န / သောတယုင် / (များသောအားဖြင့် အဆို
 အတိ။ အမှတ်စသည်တို့ကို) နားတောင်သူ၊ ရေဇီယံ ပရိသတ်။
 သောတာပန် - န / သောတာပန် / ဝိစိကိစ္ဆာ (ယုံမှားခြင်း) နှင့်
 ဒိဋ္ဌိ (အယူမှားခြင်း) လုံးဝကင်းကွာသဖြင့် အပါယ်လေးပါးသို့
 တပန်ကျရန် အခွင့်မရှိတော့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်။ [ပါ]
 သောတဇနု - န / သောတဇနု / စာသင်သား။ [ပါ]
 သောမဇ္ဇဆ - န / သောမဇ္ဇဆ / စိတ်၏သာယာခြင်း။ [ပါ]
 သောလုံး - န / သောလုံး / ရယ်မောယှဉ်ရာ စကား။
 သောလော - ကြိဝိ / သောလော / ခ၊ ဆုချည်ညံ့။ ၂၊ အများ
 အပြား။
 သောသောကြယ် - နဝိ / သောသောကျယ် / အလွန်အမင်းများ
 ပြားသော။
 သောသောည - နဝိ / သောသောညန် / အလွန်အမင်း ဆူညံ
 သော။
 သောသောရုတ်ရုတ် - ကြိဝိ / သောသောယုတ်ယုတ် / ဆူဆူ
 ညံညံ လှုပ်ရှားလျက်။
 သောဋ္ဌဆ - န / သောလှာသု / တဆယ်ခြောက်။ “ဥရောပ
 တိုက်သားနှင့် မဇ္ဈိမနယ်အတွင်း သောဋ္ဌဆပြည်တောင်မင်း
 တို့။” တင်းခိုင်း။ ၁၁၇။ [ပါ]

သော့

သော့ - ကြိ / သော့ / လျင်မြန်စေသည်။ လျင်မြန်စွာ ပြုမှု
 သည်။ “စောင်းကြိုးများပေါ်တွင် လက်ကလေးများ သော့
 လိုက်သောအခါ။” အရှေ့၊ က၊ ၃။ ၄၅၇။
 သော့ - န / သော့ / ဖွင့်နိုင် ပိတ်နိုင်အောင် စီမံထားသော
 ကိရိယာ။ (သော့ဘဲ၊ သော့ခလောက် အစိတ်အပိုင်း နှစ်ခု
 စလုံးကို ခေါ်သည်။)
 သော့ကိုင် - န / သော့ကိုင် / [ဥပစာ] အချက်အချာ ကျသူ။
 အရေပါ အရာရောက်သူ။

သော့ခလောက်

သော့ကျွန်း - န / သော့ကျွန်း / သော့ဖြင့်ပိတ်ဆို့ထားသော အရာတို့ကို ဖွင့်နိုင်ပိတ်နိုင်သော အချောင်းအတံ။ သော့တံ။

သော့တွဲ - န / သော့တွဲ / သော့တံများကို ချိတ်ဆွဲထားနိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော အမျှားအားဖြင့် စက်ဝိုင်းပုရှိအမွှေ။

သော့ခလောက် - န / သော့ခလောက် / ကန့်လန့်ကျင်း မျောက်လက်စသည်တို့တွင် (ခလောက်သဖွယ်) ချိတ်နိုင် ဖြတ်နိုင်ပြီး၊ မောင်းတံကို ဖိညှစ်၍ပိတ်ခြင်း၊ သော့တံကို ညာဗယ်လှည့်၍ဖွင့်ပိတ်ခြင်းဖြင့်နိုင်အောင် စီမံထားသော ကိရိယာတမျိုး။

သော့ခတ် - ကြို / သော့ခတ် / သော့ခလောက်တွင်းသို့ သော့တံထွင်းကာ လှည့်၍သော်လည်းကောင်း၊ သော့မောင်းတံကို ဖိညှစ်၍သော်လည်းကောင်း ပိတ်သည်။

သော့ချက် - န / သော့ချက် / ဥပစာ အဓိကကျသော၊ အချက်အချာကျသော အစိတ်အပိုင်း။ အရာ။

သော့ဆံ - န / သော့ဆံ / သော့ခလောက်ကို ဖွင့်ပိတ်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော အချောင်း အတံ။

သော့တွဲ - န / သော့တွဲ / သော့တွင်းတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော သော့တံ အစုအစည်း။

သော့ပေး - ကြို / သော့ပေး / နာရီစသည်ရှိ သံပတ်ကို ခုတ်တင်းသည်။

သော့ပေါက် - န / သော့ပေါက် / သော့ခလောက်၌ သော့တံလျှိုသွင်းရန် ဖောက်ထားသောအပေါက်။

သော့သီး - န / သော့သီး / သော့ပေးရန်နှင့် အချိန်ကိုက်ရန်အတွက် လက်ပတ်နာရီ၊ ခါးပိုက်ဆောင်နာရီ စသည်၌ တပ်ထားသော အချောင်းအတံ၏ ထိပ်ဖူး။

သော့ဆွမ်း - နဝိ / သော့ဆွမ်း / ဆီးဆွမ်းသော။ ယုတ်မာသောင်းကျန်းသော။

သော့အိမ် - န / သော့အိမ် / မိမိ၊ အံ့ဆွေ၊ သေတ္တာစသည်တို့တွင် သော့တံဖြင့် ဖွင့်နိုင် ပိတ်နိုင်အောင် ပြုလုပ်တပ်ဆင်ထားသော အရာ။

သော်

သော် - စည်း / သော် / သောအခါ ၊ လျှင် ဟူသောအနက်တို့နှင့် ကြိယာနောက်မှ ဆက်သောစကားလုံး။

သော်က - န / သော်က / ပြုမူမှုအခွန်နုများ ထူထပ်စွာပေါက်သည့် အကိုင်းနု အခက်နုရည်များ တွဲလျား ကျနေတတ်ပြီး အညှာပဲ၊ ပန်းအနီရောင် ပွင့်တတ်သည့် ပင်လက်တမျိုး။ (ကုလားသော်က အသောက်ပင် ဟုလည်းခေါ်ကြသည်။)

သော်ကကြီး - န / သော်ကကြီး / အညှို့နုရောင် အခွက်နုများ ထူထပ်စွာပေါက်သည့် အကိုင်းနု အခက်နုရည်များ တွဲလျား ကျနေတတ်ပြီး ဟင်္သာပြေးရောင်နှင့် အဝါရောင်နှောသော ပန်းခိုင်များ ပွင့်တတ်သည့် ပေ ၅ဝ မှ ၆ဝ အထိ အမြင့်ရှိသော အပင်တမျိုး။ (မြန်မာသော်က ပန်းဆန်းပင် ဟုလည်းခေါ်ကြသည်။)

သော်စာ - န / သော်စာ / လမ်း။

သော်မော် - န / သော်မော် / အမွှေးနံ့သာ။ နံ့သာရည်။ (ရနံ့မွှေးသော ပန်းဝတ်ဆံတို့ကို စုပေါင်း ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။)

သော်မှ - သမ် / သော်မှ / မဖြစ်ပျက်သေးသည့်ကို ဖြစ်ပျက်တိဿာသို့ မှတ်ယူ၍၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ပျက်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်သော အခြားကြိယာကို သုံးလိုရာ၌ ဆက်စပ်သော စကားလုံး။ “သေသော်မှ၊ အရှုံးမပေးလို့။”

သော်လည်း - သမ် / သော်လဲ / ရှေ့ ကြိယာကို မြစ်ပယ်ဆန့်ကျင်သော၊ နောက်ကြိယာကို ဖော်ပြလိုရာ၌ ဆက်စပ်သည့်စကားလုံး။

သော်လည်းကောင်း - သမ် / သော်လင်္ဂင်း / စကားလုံး နှစ်ခုအနက် တခုခုကိုသာ ရွေးချယ်ရည်ညွှန်း ဆက်သွယ်ပြောဆိုလိုရာ၌ ဆက်စပ်သော စကားလုံး။

သံ

သံ - န / သန် / ခ၊ ဓား လက်နက် စက်ကိရိယာ စသည်တို့ ပြုလုပ်ရာတွင် အမျှားအားဖြင့် အသုံးပြုသော အလွန်မာကျောသည့် တွင်းထွက်သတ္တုတမျိုး။ ။ အရာဝတ္ထုတခုနှင့် တခုကို စပ်တွယ်စွဲမြဲစေရာတွင် အသုံးပြုသော၊ တဘက်တွင် ချွန်၍ တဘက်တွင် ခိုက်နှိပ်ရန် ပြားချပ်ထားသော ထိပ်ဖူးပါ သတ္တုအချောင်း အတံ။

သံ - န / သန် / ခ၊ မိမိနိုင်ငံ အစိုးရက သတ်မှတ်ပေးသော

နိုင်ငံတွင် သွားရောက်နေထိုင်ကာ မိမိနိုင်ငံအား ကိုယ်စားပြု လျက် နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးစသည် တို့ကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အာဏာရှိသူ။ ။ ရှေးခေတ်က ဘုရင်တပါးမှ အခြားဘုရင်တပါးသို့ နိုင်ငံအရေးအခင်းအတွက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် စေလွှတ်ခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့။

သံကလေး - န / သန်ကလေး / စွဲထားသော သံတို့ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် သံချောင်းတဘက်ထိပ်တွင် အစွဲပြုလုပ်ထားသော ကိရိယာ။

သံကလေး

သံကတ္တူဆူး - န / သန်ကက်ကတ္တူ / များသောအားဖြင့် သံကြိုးကို လိမ်ရစ်ခြင်းဖြင့် သုံးဘက်သုံးတန်သို့ အချွန်စပျား ပြာထွက်နေသော သံဆူး။

သံကန်လွန်ကာ - န / သန်ကလင် / [ဥပစာ] မိမိနိုင်ငံတွင်း အခြေအနေကို နိုင်ငံအပက မသိနိုင်အောင် အခြားနိုင်ငံ၏ အခြေအနေကိုလည်း မိမိနိုင်ငံတွင်းသို့ မသိနိုင်အောင် ပိတ်ပင်ထားဆုံးမ။

သံကုန်ဟစ် - ကြိ / သန်ဂုန်ဟစ် / အားပါးတရ အော်သည်။ အသံ၏ အင်အားရှိသမျှ အော်သည်။

သံကျ - န / သန်ကျ / အဆိုအတီး တကန့်တွင် နောက်ဆုံးကျသော အသံ။

သံကြိုး - န / သန်ဂျိုး / ၁။ သတင်းပို့ နိုင်ရန် တနေရာနှင့်တနေရာ ဆက်သွယ်ထားသော လျှပ်ကူးနန်းကြိုး။ ယင်းနန်းကြိုးကို အသုံးပြု၍ သတင်းပို့ သောစနစ်။ ကြေးနန်း။ သံကြိုးစာ။ ။ ၂။ ဖိစေ့စွာဖြင့် ညီသော အတိုင်းအတာ။ ၇-၉ လက်မရှည်သော သံကွင်းပေါင်းတရာ အတိုင်းအတာ။

သံကြိုးစာ - န / သန်ဂျိုးစာ / သတင်းပို့ ကြေးနန်းကြိုးမှတစ်ဆင့် ပေးပို့ သော အကြောင်းကြားစာ။

သံကြိုးရိုက် - ကြိ / သန်ဂျိုးရိုက် / သတင်းပို့ ကြေးနန်းကြိုးမှတစ်ဆင့် သတင်းစကား ပေးပို့ သည်။

သံကြိုးပိုင်း - န / သန်ဂျိုးပိုင်း / ကြိုးပိုင်း - န။ ၁။ နှင့်အတူတူ။

သံကြောင် - န / သန်ကျောင် / ၁။ သတ်မှတ် ခြုံငုံထားသော အသံ (၇ သံ) တွင် မညီညွတ်အသံနှင့်မျှ တိကျစွာ မကိုက်ညီသော ကြားသံ။ ။ နားမသာယာသော သံဆိုအော်ဟစ်သံ။

သံကွဲကြောင်းတူ - န / သန်ဂွဲကျောင်းတူ / အနက်တူသော်လည်း အရေးကွဲသဖြင့် အသံပါ ကွဲပြားကွဲားသော စကားလုံး။ (သာကေ။ ။ တဇ္ဇ၊ တဇ္ဇေ၊ စဇ္ဇေဟူသော စကားလုံးမျိုး။ ဝန၊ ဝန၊ ဝန စသော စကားလုံးမျိုး။)

သံကွင်း - န / သန်ဂွင်း / မြေတိုင်းရာတွင် အသုံးပြုသော သံကြိုး၏ တထပ်တပ် အတိုင်းအတာ။ ၇-၉ လက်မနှင့် ညီသော အတိုင်းအတာ။ (၁၀၀ သံကွင်း = ၁ သံကြိုး)

သံကွန်ချာ - န / သန်ကွန်ချာ / သန်ကွန်ညာ / သံချောင်းများ၊ သန်နန်းကြိုးများဖြင့် ပတ်လည်ဖွဲ့ စပ် ပြုလုပ်ထားသော အဖုံးအကာ။

သံကြပ် - န / သံဂျပ် / ဆတ်သောသံအမျိုးအစား။ သွန်းသံ။

သံစမောက် - န / သန်စမောက် / ဗုံးဆန်ကျည်ဆန် စသည်တို့မှ ကာကွယ်ရန် ခိုင်မာသော သတ္တုဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဆောင်းစုထုတ်မျိုး။

သံစမောက်

သံခဲတင် - ကြိ / သန်ဂဲတင် / သံမက်သွားတပ်သည်။ - န / သန်ဂဲတင် / [ဥပစာ] သတ္တိရှိသူ။ “သတ္တိစံတရင် သံခဲတင် တွေ့ချင်းဘဲ။” ပျို့။ ၄၃။

သံခေတ် - န / သန်ခေတ် / သံကို လူတို့ အသုံးအဆောင် ကိရိယာအဖြစ်စတင်အသုံးပြုနိုင်သောသမိုင်းဦးခေတ်။ ကျောက်ခေတ် - န။ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သံခိပ် - န / သန်ခိပ် / အကျဉ်းချုံးချုပ်ချင်း။ အကျဉ်းချုံးပြသော စာ။ အနှစ်ချုပ်။ [ပါ]

သံချေး - န / သန်ဂျေး / ရေနှင့်လေ စသည် ပေါင်းစပ်ထိခိုက်သဖြင့် သံနှင့် သံပါသောသတ္တုစပ် စသည်တို့ ၏ မျက်နှာပြင်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝါဩဉ်းရောင်အလွှာ။

သံချေးတက် - ကြိ / သန်ဂျေးတက် / ၁။ သံချေးအလွှာ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ။ [ဥပစာ] နဂါးအစွမ်းသတ္တိ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်။ “တယောမထိုးရတာကြာတော့ လက်တွေလည်း သံချေးတက်နေပါပြီ။”

သံချို - န / သန်ဂျို / အသံသာယာအောင် နုတော့ထိမျှားဖြင့် ဖွဲ့ဆိုသော လေးချိုးကဗျာ။

သံချိုကိုင် - န / သန်ဂျိုကိုင် / ရုပ်သေးစင်တွင် မင်းသားမင်းသမီးမထွက်မီ နန်းတွင်းစာဆိုတော်ရပ် ထွက်ကာ သံချိုရွတ်ဆိုသူ။ “ရှေးခေါက် ရုပ်သေးစင်တိုင်းတွင် သံချိုကိုင် ကိုယ်စီရှိကြသည်။” ဂန္ထ၊ ၁၃၅။ ၁၃၇။

သံချက် - န / သန်ဂျက် / ၁။ သံချိုက်ရန် နေရာ။ ။ သံချိုက်ချက်။

သံချောင်း - န / သန်ကျောင်း / ၁။ သံနှင့် သွန်းထားသော အချောင်းအတံ။ ။ [ဥပစာ] ကျန်းမာသန်စွမ်းသူ။ “မာလိုက် ချာလိုက်တာမှ သံချောင်းပဲ။”

သံချောင်းခေါက် - ကြိ / သန်ကျောင်းခေါက် / အချိန်နာရီကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေ သိစေရန် သံချောင်းကို အသံပြည်အောင် တီးခတ်သည်။

သံချောင်းမွှေ - ကြိ/ သန်ချောင်းမွှေ/ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ကြောင်း သိစေရန် သံချောင်း။ သံခွေ စသည်တို့ကို အဆက်မပြတ် တီးခတ်သည်။

သံချိုင့် - န / သန်ချိုင့် / ၁။ စားသောက်ဖွယ်ရာထည့်ရန် သံသော သတ္တုနှင့် ပြုလုပ်ထားသော အဆင့်ပါသည့် ခွက်။ လက်ဆွဲချိုင့်။ ၂။ သံနှင့် ပြုလုပ်ထားသော လှောင်အိမ်။ “ကျားငယ်ကောင်းကို တွေ့ သဖြင့် ယူခဲ့၍တခုသော သံချိုင့်၌ သွင်းထားပြီးလျှင်။” ဝိဇ္ဇေ။ ၁။

သံချပ် - န / သံဂျပ် / အိုးစည်ဝိုင်း၊ ခိုးပတ်ဝိုင်းတို့တွင် အတိုင်အဖောက် သိဆိုလေ့ရှိသော သံပေါက်ဆန်ဆန် သီချင်းတမျိုး။ (သာဓက။ ။ ဖန်ပြာခွက်နဲ့ ကျောက်စက်ချေ အမောပြောအောင် တိုက်ပါ မ။)

သံချပ် - န / သန်ဂျပ် / သံ၊ ကြေး၊ ငွေ၊ ရွှေပြားစသည်တို့ကို နန်းကြိုးဖြင့် စပ်ယှပ်တွယ်ချုပ်၍ အင်္ကျီကဲ့သို့ ဝတ်ရသော အထည်။ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ။

သံချပ်ကားကား - န / သန်ဂျပ်ကားကား / သံမဏိပြား အချပ်များဖြင့် အကွယ်အကာပြုထားသော စက်တပ်ယာဉ်။

သံချပ်တိုင် - ကြိ/ သန်ဂျပ်တိုင် / သံချပ်ကို ဆက်ဆံရန်ဖြစ်စေ၊ နောက်မှလိုက်ဆီရန်ဖြစ်စေ အစအပိုင်းဆိုသည်။ (အမျှားအားဖြင့် တဦးကတိုင်၍ အမျှားကဖောက်၍ လိုက်သည်။)

သံချပ်တီး - ကြိ/ သန်ဂျပ်တီး / ၁။ အကြောင်းအရာအရပ်ရပ်ကို သံချပ်စပ်၍ သိဆိုသည်။ ၂။ သံချပ်နှင့် ထုတ်ဖော်ပြက်ရယ်ပြုသည်။

သံချပ်အင်္ကျီ - န / သန်ဂျပ်အိန်းဂျီ / သံချပ် - နှ၊ နှင့် အတူတူ။

သံချောင်း - န / သန်ချောင်း / များသောအားဖြင့် အကျဉ်းကျများ ထွက်မပြေး သာအောင် ခြေထောက်၌တော်ရသောသံကြိုးနှင့် ဆက်ထားသည့် သံကွင်း နှစ်ကွင်း။ ခြေထိတ်။

သံခွာ

သံချပ်အင်္ကျီ

သံခွာ - န / သန်ခွာ / မြင်းခွာ၊ ဖိနပ်ခွာတို့အောက်၌ ရိုက်ရသော ခွာသံအလိုက် ဖိုက်ကျွေးထားသည့် သတ္တုပြား အခုအခံ။

သံခွေ - န / သန်ခွေ / ၁။ လှည်းဘီးအဝန်းတွင် ပတ်ရသော သံပြုပြင်လုပ်ထားသည့် အခွေ။ ၂။ မော်တော်ကားဆိုင်ယာကို ခုခံပေးထားသော သံမဏိအပိုင်း။

သံခွေပတ် - န / သန်ခွေပတ် / များသောအားဖြင့် စည်ဝိုင်း၊ သစ်သားချပ်များနှင့် စပ်ထားသောသေတ္တာ စသည်တို့တွင် သစ်သားပြားများ ကွာမထွက်အောင် စည်းထားသော သံပြား။

သံဂါယနာတင် - ကြိ/ သန်ဂါယနာတင် / ပိဋကတ်တော်များကို သံစာအမျှား စုပေါင်းရွတ်ဆို၍ ဘုရားဟောအတိုင်း ညှိနှိုင်းခြင်းပြုသည်။ [ပါ]

သံဆာဓကကံ - န / သန်ဂါဓကကံ / သံစာအသင်းခွဲမှုအပြစ်ကြီး။ [ပါ]

သံဆာသမ္ပု - န / သန်ဂါသမ္ပု / ညီညွတ်သော သံဆုအစည်းအရုံး။ သံဆုဂိုဏ်း။ [ပါ]

သံဆာ - န / သန်ဂါ / ဗုဒ္ဓဘုရား၏ တပည့်ရဟန်း။ (ပရမတ္ထသံဆာ - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်စစ်မျိုးနှင့် သမုတ်သံဆာ - အရိယာမဟုတ်သော ရဟန်း။) [ပါ]

သံဆာစတီ - န / သန်ဂါစတီ / သံဆာ - နှ၊ နှင့် အတူတူ။

သံဆီက - နှဝိ/ သန်ဆီက / သံဆာဟူသမျှနှင့် သက်ဆိုင်သော။ [ပါ]

သံစကား - န / သန်စကား / ၁။ အပေါက်ငယ်များပါအောင် ပြုလုပ်ထားသော သံပြားသံချပ်။ ၂။ ယင်းအချပ်အပြင်နှင့် တပ်ထားသော ခွက်။

သံစို - န / သန်စို / ကျောက်သား၊ သတ္တုစသည်တို့ကိုဖြတ်ရာ တွင်းရာတွင် သုံးသည့် သံနှင့် ပြုလုပ်ထားသော အသွားထက် ကိရိယာတမျိုး။

သံစဉ် - န / သန်စဉ် / သံမှန်၊ ခုနစ်ပေါက်၊ ခြောက်ပေါက်၊ ငါးပေါက်၊ လေးပေါက်၊ သုံးပေါက်၊ နှစ်ပေါက်ဟူသောအသံအတွဲအကွန်။ (မြန်မာသံစဉ်၌ ၇ - သံ ခွဲခြားထားသည်။)

သံစည် - န / သန်စည် / သတ္တုနှင့်ပြုလုပ်ထားသောစည်ပိုးပိပ်။

သံစိမ်း - န / သန်စိမ်း / သံရိုင်းကုကျီ၍ ရရှိသည်။

သံစုံတီးဝိုင်း - န / သန်စုံတီးဝိုင်း / လေမှတ်တရိယာ၊ ကြိုးတပ်တရိယာ အစရှိသော တူရိယာမျိုးစုံတို့ကို သင်္ကေတပြုဂီတဆရာ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်၌ လူပေါင်းများစွာ စုစည်းတီးမှုတ်သော ဂီတအဖွဲ့။

သံစုံနာရီ - န / သန်စုံနာရီ / အချိန်နာရီကို တူရိယာသံဖြင့် တောင်းသံစေသော နာရီ။

သံဆူးကြိုး - န / သန်ဆူးကြိုး / သံဆူးများတပ်ဆင်ထားသော သံနန်းကြိုး။

သံဆန်း - န / သန်ဆန်း / မဟာဂီတ သီချင်းကြီးများကို ဖိုး၍ မြန်မာအသံစဉ်နှင့် အသံစုံစပ်ကြသော နောက်ပေါ် သံချင်းတေးသွား။

သံဆုံ - န / သန်ဆုံ / ဝတ္ထုပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ကျည်မွှေဖြင့် ထုတောင်း အမှုန့်ပြုနိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားသော သံခွက်။

သံဆုံ

သံညွှပ် - န / သန့်ညွှပ် / ဝ၊ တစုံတရာကိုကိုင်တွယ်ရန် သန့်ရှင်းပြုလုပ်ထားသော လက်တံအစုံကို ပူးတွဲထားသည့် ကိရိယာ။

၂။ ကြက်စသည် ညှပ်မိနေစေရန် ထောင်ဖမ်းသောကိရိယာ။

သံတမန် - န / သန့်တမန် / သံ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သံတူ - န / သန့်တူ / သံခိုက်ရန်၊ တစုံတရာကိုထုခြေခွန် သံတုံး၏ထိမျက်နှာကို အပြားပြုထားပြီး အလယ်၌ ဖောက်၍ လက်ကိုင်ရိုးတပ်ထားသော ကိရိယာ။

သံတူ - န / သန့်တူ / သံတင်းကျပ်လ။ (သန့်တူဟုလည်းရေးသည်။) "သံတူမည်မှတ်၊ ဝါကျွတ်ခေါ်ဆို၊" မတ* ၂၇၆။ [ပု]

သံတူကပ်အလင်္ကာ - န / သန့်ဒုကပ်အလင်္ကာ / အသံတူသော စကားလုံးတို့ကို ပူးကပ်ထားသော စကားတန်းစာ။ (သာဓက။ ။ မျက်စိခုံးလည်း၊ ပြုံးပြုံး၊ ပြုံးပြုံး၊ လက်လက်လင်းလင်း၊ ဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင်။) နေဇ္ဇိ* ၈၉။

သံတူကြောင်းကွဲ - န / သန့်ဒုကျောင်းကွဲ / အသံစွက်ချင်း တူသော်လည်း အနက်ကွဲပြားသော စကားလုံး။ (သာဓက။ ။ ကျောင်း - ကြောင်း။ ပျံ - ပြန်။)

သံတူပစ် - န / သန့်ဒုချစ် / လက်ကိုင်နန်းကြိုး သို့မဟုတ် သစ်သားရိုးတပ်ထားသော သံလုံးကို ဝေးနိုင်သမျှ ဝေးစွာ နောက်ဆောင် ထွဲပစ်ရသော အားကစားတမျိုး။

သံတူရွှင်း - န / သန့်ဒုဟွင်း / ကျောက်သားပြေဟု စသည်တို့ကို တူးဆွရန် သံချောင်း၏ထိပ်တောက်တွင် အသွားပြားပြုလုပ်ထားသော ကိရိယာ။

သံတဲ - န / သန့်ဒဲ / ဝ၊ အစိုးရအမှတ်ခန်းများ နယ်လှည့်သည့် အခါ တည်ခိုရန် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံ။ (ဗိုလ်တဲ၊ ဗိုလ်ခုံ၊ မင်းတဲ၊ နေ့ခိုပ်သားစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးခေါ်ဝေါ်သည်။) ၂။ မြန်မာဘုရင်လက်ထက်က သံတမန်များတည်းခိုရန် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံ။

သံတော်ဆင့် - န / သန့် ဒေါ် ဇင် / ဘုရင်က ထုတ်ပြန်သော အမိန့်၊ လွှတ်တော်က ဘုရင်ထံသွင်းသောတံစာ စသည်တို့ကို တဆင့်ထုတ်ပြန်၊ ဖတ်ကြား၊ လျှောက်တင်ရသော မင်းမှထွန်း။

သံတော်ဦးတင် - ကြို / သုခေါ်အားတင် / သန့် ဒေါ် အားတင် / (မင်း၊ မိမိရထားစသည့်အား) လျှောက်ထားသည်။

သံတံတင် - ကြို / သန့်ဒင်တင် / ရွှေ၊ ငွေ၊ သတ္တုစသော လက်ဝတ်ရတနာ အကြမ်းထည်တို့ကို အရောင်ထွက်စေရန် သံချွန်ချောင်း၊ သံချွန်လုံးစသည်တို့ဖြင့် ပွတ်တိုက်သည်။

သံတိုပယ်နု - န / သန့်ဒိုမယ်နု / အိမ်ချက်သံ အတိုအစ အမျိုးမျိုး ရောရာအရာ။

သံတိုသံစ - န / သန့်ဒိုသန်တူ / သံအစအန။

သံတောင် - န / သန့်ဒေါင် / အလျား ၁၉ လက်မရှိသောအတိုင်း အတား ပမာဏ။ "ကျွန်ုပ်တို့ကို ကျောက်အထူ ခပ်တောင် တကောင်ကိုခုတ်စေမှ သံမည်ဟုဆို၏။" မိပုံ၊ ၂၅၄။

သံတိုင် - န / သန့်ဒိုင် / အခြားတည်း။ တဘက်ကပြန်၍ ဆိုစေလိုသဖြင့် တဦးတဘက်ကစတင်၍ ရွတ်ဆိုသ်၊ အချို့သ်။ သံ

ပေါက်သံဖြင့်၊ သံတိုင်ပျော်ပါ။ တရားပွဲပြု၊ မင်းတို့ မူဖြင့်။" လောဇ္ဇ* ၆၄။

သံတိုင် - န / သန့်ဒိုင် / သံဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော အချောင်းအတိုင်။

သံတုံးတံဆိပ် - န / သန့်ဒုနံဒိတ် / သံတုံးတွင် မိမိ၏ ဘွဲ့အမည်၊ အမှတ်အသားစသည်တို့ကို ထုထွင်းထားသော ခတ်နှိပ်စရာဟူ၍။ "ပေးထားသော သံတုံးတံဆိပ်ခတ်ထန်းရွက်များနှင့်သွင်းသော စာမှာ။" ချုပ်ပုံ၊ ၈၊ ၂၁၄။

သံတွေး - န / သန့်ဒွေ / မီးပြင်းတိုက်ထားသောကြောင့် ရဲရဲနီနေသော သံအစိုင်အခဲ။

သံထောက် - န / သန့်ဒေါက် / အခြားစာရှိရုံမျှ၊ ကဗျာများ၏အဆုံးသတ်တွင် ဆက်တည်သောကဗျာတို့၊ အသံနေအသံထားနှင့် ရွတ်ဆိုနိုင်သောကဗျာ။ (သံထောက် နှစ်ဆစ်ချိုး၊ လေးဆစ်ချိုးသဖြင့် စသည်ရှိသည်။) "တနည်းအားဖြင့် အခြားကဗျာများ အဆုံးသတ်မှာ ရေးမှတ် ထည့်လျှင် သံထောက်ဟူ၍ခေါ်သည်။" ဗန္ဓု၊ ၄၆၇။

သံခေါင်း - န / သန့်ဒေါင်း / ဆူဟူ၍လှိုင်း ၁၂ စိတ် တစိတ် ဖြစ်သော ဂြိုဟ်အစိတ်အပိုင်း။ (သံခေါင်းသည် တရာသီလျှင် ၄၇ ရက် တည်နေလေ့ရှိသည်။)

သံနား - န / သန့်နား / အနား၌ သံမဏိဓွေ ပတ်သွင်းထားသော စက်သီးတိုင်ယာ အမျိုးအစားတခု။

သံနေသံဆား - န / သန့်နေသန်ခါး / အသံ၏ အတို အရှည် အလေး အပေါ့ အတိုင်း နေပုံတကျသိဆိုပုံ၊ ယင်းသို့ သိဆိုသောအသံ။

သံပရာ - န / သန့်ဗယာ / အ ကိုင်း အခက် တို့ တွင် ဆူးတက်ကလေးများထွက်ကာ အရည်ရွှမ်း၍ အချဉ်အရသာရှိ အသီးလုံးသီးသည့် အပင်တမျိုး။

သံပရာခွံဦးထုပ် - န / သန့်ဗယာခွံဦးထုပ် / အဝတ်၊ သတ္တုလက်စသည်တို့ဖြင့် သံပရာသီးခြမ်းပုံ ချုပ်လုပ်ထားသော ဦးထုပ်အပျော့စား။

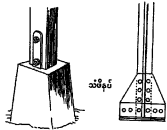

သံပရာပိုင်း - န / သန့်ဗယာပိုင်း / သံပရာသီးခြမ်းပုံရှိသော ငယ်အိုး။ (ရွှေကင်ပိုင်းဟုလည်း ခေါ်သည်။)

သံပရိ - န / သန့်ဗပရိ / သံပရာအမျိုးအစားတင် အလုံးအနည်းငယ်လျှား၍ အနံ့ထူသော အသီးသီးသည့် အပင်တမျိုး။

သံဃု - န / သန်ဗု / မီးဖုတ်ထားသော သံချောင်း။ သံပြား။
 သံဃုကပ် - ကြို / သန်ဗုကပ် / ကျွဲနွား တိရစ္ဆာန်တို့ကို သံဃု
 တံဆိပ်နှင့်ကပ်ကာ အမှတ်အသားပြုသည်။
 သံဃုပေါက် - ကြို / သန်ဗုပေါက် / အ ဆိပ် အ တောက် ရှိ သည့်
 သတ္တဝါ၏ ကိုက်ရာတိုက်တွင် သံပြုပြင်ထားသည်။
 သံဃုသတ် - ကြို / သန်ဗုသတ် / အရည်တမျိုးမျိုးကို သံဃုပေါ်
 တွင် လောင်းချ၍ဖြစ်စေ၊ အရည်တမျိုးမျိုးတွင် သံဃုနှင့်၍
 ဖြစ်စေ အာနိသင်တရံတရာ ရှိစေသည်။
 သံဓပါက် - န / သန်ဗောက် / အစတွင်လေးလုံး၊ အလယ်တွင်
 သုံးလုံး၊ အဆုံးတွင်ငါးလုံး သို့မဟုတ် ခုနစ်လုံးပါရှိသော
 မြန်မာကဗျာပွဲ နည်းအမျိုး။ ယင်းသို့ ခွဲဆိုထားသော
 ကဗျာ။ (သာဓက။ ။အစလေးလုံး၊အလယ်သုံး၊အဆုံး ငါး
 ခုနစ်။)
 သံပိုင်း - န / သန်ခိုင်း / ခ၊ ဖြစ်ပျက်ကြောင်းရာတို့ကို အစဉ်
 အလာသိရေရန် မှတ်သားရေးတိုးချက်။ အမှတ်အသား
 ထားခဲ့သောကျောက်စာ၊ သံပိုင်း၊ မော်ကွန်းတို့ကို ကြည့်ရှုစစ်
 ဆေး၍။ "သတ်ကြီး။ ဘိဇ္ဇာ။ ၂၊ နိဂုံးချုပ်လင်္ကာ။ အခြား
 မော်ကွန်းများကဲ့သို့ နိဂုံးချုပ် သံပိုင်း ပါဝင် ငြားသော်
 လည်း။" အာသံ။ ၁။
 သံပတ် - န / သန်ပတ် / ခ၊ တရံတရာကို ထိန်းကွပ်ထားသော
 သံပြား။ ၂၊ သံမဏိနန်းပြားကို တင်းတင်း ဖုတ်ပတ်ထားခြင်း
 ဖြင့် ခုန်းကန်အားဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုလုပ်ထားသော သံမဏိ
 နန်းပြားအခွေ။
 သံပတ်ကုန် - ကြို / သန်ပတ်ကုန် / ခ၊ သံပတ်အခွေ အားလုံး
 ပြေသွားသည်။ ခုန်းကန်အားပြယ်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] စွမ်း
 အင် ပျက်ပြယ်သည်။ ၃၊ သံပတ်အဆုံးအတိ ပေးပြီးဖြစ်
 သည်။ ၄၊ [ဥပစာ] စွမ်းအင်အပြည့်အဝ သုံးသည်။
 သံပတ်စည်း - ကြို / သန်ပတ်စည်း / သံပတ်တွင် တင်း
 အား ခုန်းကန်အား လျော့သည်။
 သံပတ်ပေး - ကြို / သန်ပတ်ပေး / သံပတ်ကို အချောင်း အတံ
 စသည်ဖြင့် တင်းအောင်ရစ်သည်။
 သံပန်း - န / သန်ပန်း / လက်ရုန်းအကရာအရံ၊ တံခါးရွက်စသည်
 အတွက် သံချောင်း၊ သံပြားစသည်ကို ပုံစံအမျိုးမျိုးခွေဆက်
 ပြုလုပ်ထားသော သံသည်။ သံဖြူပြားကို ပုံစံအမျိုးမျိုး
 တွင်းဖောက်ပြတ်လှီးထားသော လက်ရာ။
 သံပု - န / သန်ပုန်း / များသောအားဖြင့် သွပ်၊ သံဖြူစသည်
 တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ပုံး။
 သံပျင် - န / သန်ပျင် / (ရွေးအခါက) ရွာအများကို ဆုတ်ချုပ်
 ရသွယ်။ ရွာအများကို၊ ဆုတ်ငြားသံပျင်။* ယထာ* ၇၀။
 သံပျဉ် - န / သန်ပျဉ် / ကျောက်သွေရာတွင်သုံးသည့် သံပြား
 အပိုင်း။
 သံပြားပေါက် - န / သန်ဗျားပောက် / အခင်း အကာ အဖြစ်
 အသုံးပြုနိုင်သော၊ အပေါက်များဖောက်ထားသော သံပြား
 ချပ်။
 သံပြားစိုင်းပစ် - ကြို / သန်ဗျားစိုင်းပစ် / အလေးချိန် စီးသော

သတ္တုဖြင့် အပိုင်းပုံတွင်းထားသည့် ဗဟုတို့ကို အဝေးသို့
 ရောက်အောင် လွှပ်စိုသော အားကစားတမျိုး။
 သံဖြိုင် - ကြိုဝိ / သန်ချိုင် / တယောက်ထက်ပို၍ တညီတညာ
 တည်း ရွတ်ဆိုသောအားဖြင့်။
 - န / သန်ဗျိုင် / သီချင်းတွင် အများအထူတကွ ဆိုရ
 မည့်အပိုင်း။
 သံပြတ် - န / သန်ဗျတ် / အသံတသံနှင့်တသံ မဆက်စပ်မရော
 တွေးပဲ ပီသမာကျောသော အသံ။
 သံစိနပ် - န / သန်ဗနတ် / အဆောက်အအုံတိုင်းတွင်သံပြား
 ဖြင့်ထိန်းချုပ်ထားသော အောက်ခြေ။

သံစိသံမ - န / သန်ခိုသန်မာ / ခ၊ ဒီးပတ်စသည် မျက်နှာ
 နှစ်ဘက်ရှိ ဗုံများတွင် ဗုံမျက်နှာပြင် အကြီးအငယ်အလိုက်
 ပတ်စာနှင့်သည့်ဘက်နှင့် ပတ်စာများသည့်ဘက်တို့မှ ထွက်
 လာသော အသံစုံ။ ၂၊ ဒီးပတ်နှစ်လုံး ပြိုင်တီးရာတွင် ထွက်
 ပေါ်လာသော အသံစုံ။
 သံဖြူ - န / သန်ဗျူ / ဗူ၊ ခွက်၊ ပုံးစသည်တို့ ပြုလုပ်ရာ၌
 အများဆုံးအသုံးပြုသော အဖြူရောင် သတ္တုအပျော့စား
 တမျိုး။
 သံဖြူဆရာ - န / သန်ဗျူဆရာ / သွပ်၊သံဖြူ စသည်ကိုအသုံး
 ပြုကာ အသုံးအဆောင်ဗဟုတို့များ ပြုလုပ်သူ။
 သံဖြူဆိုင် - န / သန်ဗျူဆိုင် / သွပ်၊ သံဖြူစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်
 ထားသော အသုံးအဆောင် ဗဟုတို့များကို ပြုပြင်ပေးသော၊
 ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သော ဆိုင်။
 သံဖြူဆွဲ - န / သန်ဗျူဆွဲ / သတ္တုများကိုဖြတ်နိုင်သောလွှာ။
 သံမဏိ - န / သန်မနိ / သံနှင့် ကာဗွန်ဓာတ် ရောနှောနေသော၊
 အလွန်မာကျောသဖြင့် ကိရိယာ တန်ဆာပလာများ လက်
 နက်များပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် သတ္တု။ သံခွင်။
 - နဝိ / သန်မနိ / [ဥပစာ] အလွန်မာကျော ခိုင်မာ
 သော။
 သံမဏိစည်းကမ်း - န / သန်မနိစီးကန်း / [ဥပစာ] အလွန်တင်း
 ကျပ်သော စည်းကမ်း။
 သံမနိင်ကျောက်မနိင် - န / သန်မနိင်ကျောက်မနိင် / မနိင်ရောင်
 အပွင့်ငယ်ကလေးများ၊ မိုးတံခါးဆင့်တွင် အဆုပ်လိုက်ပွင့်
 ငြိ၊ ခပ်ပြားပြား အတောင်ကလေးများသီးသော ဥသဏ္ဌာန်
 အရွက်ရှိ ဆေးပက်ဝင် မြေလျှောက်ပင်ငယ်တမျိုး။

သံဃူး - န / သန်ဃူး / သံအမတ်မသိသော၊ မရှိသော သံဃူးတွင်
တာဝန်ခံ အကြီးအကဲအရာရှိ။ (ယာယီတာဝန်ခံသံဃူးဟူ၍
သုံးသည်။)

သံဃူး - န / သန်ဃူး / သံသတ္တုလုပ်ငန်းများ၏ အခွန်တော်
ကို ကောက်ခံပေးရသော နေ့ခေတ်အရာရှိ။ “ရွှေခွန်၊ ငွေ
ခွန်တမ်းရွက်ရသော ရွှေ၊ ရွှေဘူးများမှာ ငွေဃူး၊ ငွေဃူး၊ သံဃူး
ဟူ၍ ပြုစုအုပ်ချုပ်အရာရှိများ သိခြားခွင့်ထားလေ့ ရှိ
သည်။” ချုပ်ပုံ၊ ၈။ ၃၁၂။

သံဃိုး - န / သန်ဃိုး / မှီပွင့်ပုံသဏ္ဌာန် ထိပ်ဖူးရှိသော ဂိုက်သံ။

သံဃိနက် - ကြံ / သန်ဃိနက် / ခါ သံဃိကို ရိုက်သွင်းခြင်းအားဖြင့်
အရာဝတ္ထုတို့ကို စွဲမြဲစေသည်။ ၂။ ၂၃၈။ စိတ်တွင်စွဲမြဲသည်။

သံဃုန် - န / သန်ဃုန် / ခါ သံစဉ်ရန်ပန်းတွင် အခြေတည်၍တီး
မှုတ်သောအသံ။ (ငါးပေါက်သံဃုန်၊ တပေါက်သံဃုန် စသည်
တည်သံအမျိုးမျိုး ရှိသည်။) ၂။ မရှည်လွန်း၊ မတိုလွန်း
သောအသံ။ မတက်လွန်း၊ မကွဲလွန်းသောအသံ။

သံဃုန်စား - န / သန်ဃုန်စား / [၂၃၈၇] ကိုယ်ကာယ အလွန်
တရာသန်မာပြီး ခံနိုင်ရည်ရှိသူ။

သံဃေဉာဉ် - န / သန်ဃေဉာဉ် / အရာဝတ္ထုနှစ်ခုကို ပြုစုအောင်ကုပ်
တွယ်ထားသော သံကုပ်။

သံဃုင်စီး - န / သန်ဃုင်စီး / အမာခံ အခင်း အကာ စသည်
တို့တွင် အညစ်အကြေးများ ထင်သောအခါ ထိုက်ချွတ်ရန်
သံဃုင်ကွေးလေးများကို သစ်သားတွင်စိုက်ထားသော ယဉ္ဇည်။

သံဃောဇင် - န / သန်ဃောဇင် / ပွဲ၊ နှောင် တွယ်ငြိတ်တံသော
သဘော။ [၁၂]

သံဃောကိမ် - န / သန်ဃောကိမ် / အကြော် အလှော်များ
ကြော်ချက်ရာတွင် စွယ်အောက်ခင်းကို ကပ်၍ထိုးကော်အသုံး
ပြုရသည့် ပါးလွှာသောသတ္တုပြားကို လက်ကိုင်ခိုး တပ်ထား
သော ယောက္ခကိမ်။

သံဃုဂ် - န / သန်ဃုဂ် / ဗျည်းနှစ်လုံး စပ်၍ဖြစ်စေ၊ ဆင်၍
ဖြစ်စေ ရေးရာတွင် သရုပ်သော သို့မဟုတ် ရေးအက္ခရာ၏
အသတ်အဖြစ် တည်သဖြင့် သီးခြားအသံထွက်၍မဖတ်ရသော
အက္ခရာ။ (သာကော။ ။ ဝုဿ။ သတ္တ။) [၁၂]

သံဃုဂ်ဗျည်း - န / သန်ဃုဂ်ဗျည်း / သံဃုဂ် - န၊ နှင့် အတူတူ။
[၁၂]

သံဃောင်ဇိန် - ကြံ / သန်ဃောင်ဇိန် / သူတပါးပြောဆိုပြု
မူသည်ကို အတုယူပြီး လိုက်၍ပြောဆိုပြုမူသည်။

သံဃိုး - န / သန်ဃိုး / ခုနစ်သံချို၊ ညှင်းလုံး။

သံဇောင်လိုက် - ကြံ / သန်ဇောင်လိုက် / သစ် သီး ရွမ်း ပြင်း
ဖြစ်လွန်းသော။

သံဇိုး - န / သန်ဇိုး / မြေပုတူးဖော်ရရှိသည့်အတိုင်း အခြား
အရာဝတ္ထုများ ရေစပ်ပါစင်နေသော သံ။ မပြုပြင်မသန့်စင်
ရသေးသော သံ။

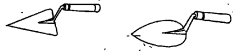
သံဇိုး - န / သန်ဇိုး / နိုင်ငံစံနိုင်ငံက အခြားနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်
ထားသော သံတမန်အမှုထမ်းများ အလုပ်လုပ်ရာဌာန။

သံဇွင် - န / သန်ဇွင် / သံမဏိ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သံခွိန် - န / သန်ယိုန် / အသံ၏အရှိန်အဟုန်။ “မိုးဦးကြိုးထစ်၊
ပစ်တိုသောနည်း။ သံခွိန်သည့်လျက်။” သံ * ၂၂။

သံလေး - န / သန်လေး / လေးပင်စွာ ရွတ်ရသော အသံ။
(အား၊ အား၊ အား စသည်အသံ။)

သံလက် - န / သန်လက် / အင်္ဂါတေးများ ကော်ယူ၍ အုတ်တွင်
ဖြန့်ကြက်ရန် ပြုလုပ်ထားသော ပန်းရန်သုံးကိုရိယာတမျိုး။

သံလက်

သံလက်သီး - န / သန်လက်သီး / လက်လေးချောင်းစွပ်ကာ
အုပ်ကိုင်ပြီး ဆွဲအတက်ဖြင့် ထိုးနိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားသော
လက်နက်တမျိုး။

သံလိုက် - န / သန်လိုက် / သံ၊ သတ္တု စသည်တို့ကို ဆွဲငင်နိုင်
သော သတ္တိရှိသည့် သံတမျိုး။ (ကြိုးနှင့်ဆွဲထားသော သံလိုက်
၏အစွန်းတဘက်သည် မြောက်အရပ်သို့ အစဉ်ဦးလှည့်၏။)

သံလတ် - န / သန်လတ် / အလယ်အလတ် ရွတ်ရသော အသံ။
(အတ်၊ အိတ်၊ အုတ် စသည် အသံ။)

သံလမ်း - န / သန်လမ်း / မီးရထား၊ ဓာတ်ရထား စသည်တို့
မောင်းနှင် သွားလာ နိုင်ရန် သံမဏိ အချောင်းများကို ဆက်
လျက် ခင်းထားသော သံလမ်းလမ်း။

သံလုံးပစ် - ကြံ / သန်လုံးပစ် / အလေးချိန် ၁၆ ပေါင်အောက်
မရသေးသော သံအလုံးကို သတ်မှတ်ပေးထားသောနေရာမှ
အဝေးသို့ ရောက်အောင် လက်ဖြင့် ပစ်ရသော အားကစား
တမျိုး။

သံလွင် - န / သန်လွင် / ကြေး သို့မဟုတ် ကြေးပါသတ္တုစပ်
နှင့် လင်းကွင်းပုံ ပြုလုပ်ထားသော၊ နှစ်ချပ်ဟပ်၍ တီးရသည့်
စည်းလိုက်တူရိယာငယ်တမျိုး။ “နန်းထွက်နန်းဝင်၊ သံလွင်
ဝဲချို၊ မြောက်စည်တီး၍။” တူလင် * ၃၀၁။

သံလွင်(တူရိယာ)

သံလွင်(အပင်)

သံလွင် - န / သန်လွင် / လှံသွားပုံအရွက်၊ သဲဥပုံအသီးရှိပြီး အဆီကို စားသုံးဆီအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အပိပြာချက်ထု၌ လည်းကောင်း အသုံးပြုရသော အပင်ကြီးတမျိုး။

သံလွင် - န / သန်လွင် / အသံရည်စွာ ရွတ်ရသော အသံ။ (အာ၊ အိ၊ အူ စသည် အသံ။)

သံဝါယ - န / သန်ဝါသွာ / ဝါ၊ မေထုန်ပိုင်ခြင်း။ ။ အတွက်ကွ ပေါင်းသင်းခြင်း။ “ကျမ်းဝင်တကွ၊ သံဝါသဖြင့်၊ ပုတ္တကလျှာ၊ ရတော်စွာသား။” ဓမ္မ * ၅၀။ [ပါ]

သံဝေဂ - န / သန်ဝေဂ / ဝါ၊ သံသရာဘေးကို ထိတ်လန့်ခြင်း။ “ပြင်းစွာ ကြောက်ရွံ့၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂ တရား ရရှိ။” ပုတ္တော။ ၄၇။ ။ ပြုခဲ့မိသော အမှား အပြစ်တို့ အတွက် သတိတရားရခြင်း။ [ပါ]

သံဝဏ္ဏနာ - န / သန်ဝန်နနာ / အဖွင့်ကျမ်း။ ပုဒ်အနက်စသည် ကို ဖွင့်သော စကား။ [ပါ]

သံဆကရိုက် - န / သန်သကရိုက် / သသံကရိုက် - န၊ ရှု။

သံသယ - န / သန်သယာ / ယုံမှားခြင်း။ သင်္ကာမကင်းရှိခြင်း။ [ပါ]

သံသရာ - န / သန်သယာ / ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အစဉ်မပြတ် ပဲ အနိစ္စတလဲလဲ ကျင့်လည်ရာ ဘဝဆက်။ ဘဝအစဉ်။ [ပါ]

သံသရာဓမ္မာ - န / သန်သယာဓမ္မာ / ဝါ၊ အတိတ်ဘဝများက တစုံတရာသော အကုသိုလ်မှုကို ပြုခဲ့မှသာဖြင့် ဖြစ်ဆဲဘဝတွင် ယင်းအတွက် ပေးဆပ်ခံစားရန် ရှိသော အကျိုးဆက်။ ။ နောက်ဘဝတွင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အကြွေး။

သံသရာရှည် - ကြို / သန်သယာယော / ဝါ၊ ဘဝများစွာ အဆက် မပြတ်ဖြစ်သည်။ ။ [ဥပစာ] အမှန်စွာများ အမျှင်မပြတ် ဖြစ်သည်။ “ဆွယ်လုံးများကို ပြု၍နားတောင်ကာ တေမီ လုပ်ခဲ့လေသည်။ ပြန်ပြောနေလျှင် သံသရာရှည်မည်ဖို့သော ကြောင့်ပင်။” ထမ်း၊ ၁၈၇။

သံသရာဇည် - ကြို / သန်သယာလယ် / ဝါ၊ သံသရာမှ မထွက် မြောက်နိုင်ပဲ ရှိသည်။ ။ [ဥပစာ] လုံးချာလိုက်သည်။

သံသေဝေ - န / သန်သေဝေ / မိခင်ဝမ်း၌ သန္ဓေမနေပဲ အညှိနှိမ့်၍ဖြစ်သော သတ္တဝါ။ [ပါ]

သံသေးသံကြောင် - န / သန်သေးသန်လောင် / စည်းဝါးမဝင်ပဲ အသံအစိမ့်အမြင့် အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေသော စူးစူးသော အသံ။

သံသော့ - န / သန်သော့ / ပေါ် တမုတ်ဆိုးရည်နှင့် ဆိုးစား သော ဖျင်း။ ယင်းဖျင်းဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသော အထည်။

သံသတ်ပင် - န / သန်သတ်ပင် / အမြင့်ပေ ၃၀ မှ ၄၀ အထိရှိပြီး သန်လျက်ပုံသဏ္ဌာန်အစိမ့်စောင်းတောက်ပြောင်သော အရွက် စုံထွက် တတ် သော အပင် တမျိုး။ (သန် ချ ဆေး အဖြစ် သုံးသည်။)

သံအမတ် - န / သန်အမတ် / အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံ တနိုင်ငံက အခြား အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး စသည်ကိစ္စများကို မိမိနိုင်ငံအား ကိုယ်စားပြုလျက် ဆောင်ရွက် နိုင်စေရန် အာဏာကုန်လွှဲအပ်၍ ဓလေ့တိုင်း ခံရသူ။

သံ

သံဆုံ - ကြိဝိ / သန်သွန် / ဝါ (သတင်း၊ အသံ စသည်တို့) မတ်မကျ၊ မသေမချာ။ ။ အရိပ်အမြွက်အားဖြင့်။ ရိုးတိုး ခိုင်တိမ်။ “သူ မကလာဆောင်မည်ဟု သတင်း သံဆုံကြားရ သည်။”

သို

သို - ကြို / သို / ဝါ၊ အမြင်သို့ မထွက်စေပဲ သိမ်းဆည်းသည်။ “ဤသူသည် အမျက်ဆိုလေ့ ရှိသည်။” ။ အတွင်း စိတ်ကို သိသာစေနိုင်သော အမူအရာပေါ် အောင် နေသည်။ “မေး သော်လည်း အလျင်းမဆို မျက်နှာသိ၍” ဟိကုတ်။ ၃၃၁။

သို - န / သို / အလိုအလိင်တန်ဆာ။ (တိရစ္ဆာန်များနှင့် တွဲစပ် ၍ ဖျံသို၊ မြင်းသို စသည် အသုံးများသည်။)

သိုမှီး - ကြို / သိုမှီး / နောင်တချိန်တွင် အသုံး လွယ်ကာရစေ ရန် ဟူ၍ တစုံတရာ၊ အတတ်ပညာ တစုံတရာ စသည်ကို စုဆောင်းသိမ်းဆည်းသည်။

သိုရင်းအာရီ - န / သိုယင်းအိန်ဂျီ / လက်ပွလျက် ခါးအောက် ဖားလျားကျအောင်ရှည်သော ရွေးခေတ်သုံးအင်္ကျီ။ (မင်းညီ မင်းသား မှူးမတ်တို့ အဆောင်အယောင်အဖြစ် ဝတ်ဆင်လေ့ ရှိသည်။)

သိုရင်းအာရီ

သိုရုံးကြီး - န / သိုယုံကျီး / လေ့ရွက်တင်နိုင် ချနိုင်အောင် စိပ် တားသော ကြိုး။

သိုလှောင် - ကြို / သိုလှောင် / မလိုအပ်သေးသော ကာလတွင် အရပ်တပါးသို့ ဟူ၍တစုံတရာကို မပို့ မထုတ်ပဲ လုံခြုံစွာ စုဆောင်းသိမ်းဆည်းထားသည်။

သိုသိပ် - ကြို / သိုသိပ် / အမြင်သို့ အရိပ်အမြည် အစအန မထွက်အောင် ပို၍ ကျစ်လျစ်စွာ နေထိုင်သည်။ ပြုမူကျင့်ကြံ သည်။

သို့.

- သို့. ၁ - ၀ / သို့. / ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊ ရှေးရှေးတည်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထု။ အရာ စသည်တို့ကို ပြသော စကားလုံး။ ဆရာရသေ့အထံသို့ ရောက်လာကုန်၏။ ပါရာ။ ၅။
- သို့. ၂ - စည်း / သို့. / ၁။ ဤသို့။ ထိုသို့ တို့ကို အတိုပြု၍ သုံးသော စကားလုံး။ “ဇားကိုသို့ ကိုင်၊ လွန်ကို သို့ နှုတ်” ညွှန်ပေါင်း၊ ၅။ ၆။ ၂။ “ကဲ့သို့” ကို အတိုပြု၍ သုံးသော စကားလုံး။ ရုပ်သွင်ထွားနု၊ ကြာသေတ္တာသို့။ ယုယုယ။ ပေါဒို့။ ၁၀၀။
- သို့. ကတည်း - သမ် / သို့. ဂဓိ / ရှေ့၊ ဝါကျ။ ရှေ့ကြိယာကို ပြစ်ပယ်ခြင်းဖြင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။ သို့. သော်လည်း။ “အကျင့်ကား ကောင်းပါ၏ သို့. ကတည်း ပညာနည်းလှသည်။”
- သို့. ကထိ - ကြိဝိ / သို့. ဂလိ / ဤနည်းအတိုင်း။ ဤနည်းတူ။ ဤအလုပ်ကို သို့. ကထိလုပ်ပါ။
- သို့. ကလောက် - ကြိဝိ / သို့. ဂလောက် / ဤမျှလောက်။ “ဘုရားဖြစ်သို့ အကျင့်ကို သို့. ကလောက် လွယ်တယ်လို့ မထင်မှတ်ကြနုနု။” သာဓု။ ၅။ ၅၁။
- သို့. ဇင်လျက် - သမ် / သို့. ဇင်လယ်က / ဝါကျတခုနှင့် တခုကို “ဤသို့ ဖြစ်ပါလျက်” ဟူသော အနက်ဖြင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။ သို့. သော်လည်း။
- သို့. စစေ - သမ် / သို့. ဒစေ / ဝါကျတခုနှင့် တခုကို “ဤသို့ ဖြစ်သော်လည်း” ဟူသော အနက်ဖြင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။
- သို့. စည်းမဟုတ် - သမ် / သို့. ဒီးမဟုတ် / ပုဒ်တခုနှင့်တခု၊ ဝါကျတခုနှင့်တခုကို “ဤသို့ မဟုတ်ပါက” ဟူသော အနက်ဖြင့် ဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။ “မျက်စိရောဂါ၏ ဝေဒနာတို့ဖြင့် ပြင်းစွာနှိပ်စက် သက်သာအံ့သော အကြောင်းကိုပင် ကြည့်မည်လော။ သို့. စည်းမဟုတ် မြတ်စွာဘုရားဟောကြား ဆုံးမရာ သာသနာကိုတည်း ကြည့်မည်လော။” ဓမ္မပဒ။ ပ။ ၁၈။
- သို့. ပေမယ့် - သမ် / သို့. ဗေမဲ့ / ဝါကျတခုနှင့်တခုကို ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်နှင့် အနက်အရဆက်စပ်ပေးသော စကားလုံး။
- သို့. ပေသည့် - သမ် / သို့. ဗေသို့ / သို့. ပေမယ့် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။
- သို့. မဟုတ် - သမ် / သို့. မဟုတ် / သို့. တည်းမဟုတ် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။
- သို့. မျို့. ကြောင့် - သမ် / သို့. မျို့. ကျောင့် / သို့. အတွက် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။
- သို့. ရာတွင် - သမ် / သို့. ယာတွင် / သို့. ပေမယ့် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။
- သို့. လောသို့. လော - ကြိဝိ / သို့. လောသို့. လော / (ဤသို့ ဖြစ်တန်ကောင်း၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်တန်ကောင်း၏ဟု) စိတ်ထွေပြားလျက်။ စိတ် မဆုံးဖြတ်နိုင်ဖြစ်လျက်။

- သို့. သော် - သမ် / သို့. သော / သို့. ပေမယ့် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။
- သို့. သော်လည်း - သမ် / သို့. သောလဲ / သို့. ပေမယ့် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။
- သို့. အတွက် - သမ် / သို့. အတွက် / ဝါကျတခုနှင့် တခုကို “ဤသို့ ဖြစ်သဖြင့်” ဟူသော အနက်ဖြင့် အနက်အရ ဆက်စပ်ပေးသော စကား။

သိုး

- သိုး. ၁ - န / သိုး / အမွေးများ တကိုယ်လုံး ထူထပ်သိပ်သည်းစွာ ပေါက်သော၊ ဆိတ်နှင့် ဆင်ဆင်တူသည့် ခိုးတိုက်သတ္တဝါတမျိုး။
- သိုး. ၂ - နဝိ / သိုး / ချက်ပြုတ်ထားသောအစားများကို ရှည်ကြာအောင် သိုလှောင်သဖြင့် အနံ့အစော်များ ထွက်သော။ - ကြိ / သိုး / [ဥပစာ] အိပ်မောကျသည်။
- သိုး. ၃ - န / သိုး / ဦးထုပ်တမျိုး။
- သိုး. ကာသိကာ - ကြိဝိ / သိုး. ကာသိကာ / အနီးအနားမှ ကပ်လျက်။ ပွတ်သွားလျက်။ မတိမ်မယိမ်း။
- သိုး. ကြောင် - န / သိုး. ကျောင် / ၁။ ငှေးသင်းထားသော်လည်း ငှေးသင်းမှ အကုန်အစင် မအောင်မြင်သေးသည့် ဝိရစ္ဆာန်။ ၂။ [ဥပစာ] ကာမရာဂစိတ်ကို ချိုးနှိမ်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း မချိုးနှိမ်ပဲ ထားရုံသူ။ “ဗာလလူရှိလျှင် ထိုထို သိုးကြောင်၊ ရဟန်းကြီးကို၎င်း။ ဗျဉ္ဇီ။ ၅၆။
- သိုး. ဆောင်း - န / သိုး. ဇောင်း / ဥပဓာပတိုက်သား၊ မျက်နှာဖြူလူမျိုး။ “ဦးထုပ်ဆောင်းလေ့ရှိသော နိုင်ငံသားများကို သိုးဆောင်းလူမျိုးဟု ခေါ်သည်။” ထက်ဗျာဠေ။ ၂၉၁။
- သိုး. ထိန်း - န / သိုး. ဒိန်း / သိုးများကို ကျောင်ရသူ။
- သိုး. မွေး - န / သိုး. မွေး / သိုး၏အမွေးကို အမျှင်လုပ်ထားသော ချည်။ သိုး၏အမွေးကို ပုပ္ဖရွှေပြစ်အောင်လုပ်ထားသောချည်။
- သိုး. သိုးသံသ - ကြိဝိ / သိုး. သိုးသန့်သန့် / (အသံ၊ သတင်းစသည်တို့) မဝံ့မသာ၊ မဟုံမပြာ၊ မထင်မရှား။

သက်

- သက်. ၁ - ကြိ / သက် / ၁။ ဆင်းသည်။ လျော့ကျသည်။ “အောင်မြေနှင်းတော်မူမည်ဟု ဆင်က သက်လျှင် သမိန်တိသကမ္မာ လက်လှမ်းရ၏။” ဓိပ္ပံ။ ၂၃၆။ ၂။ ဆိုက် ရောက် သည်။ “မူဆိုးကား သဲအပြင်နှိုက် အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ သက်၏။” မဟာဝင်။ ၁၂၁။
- သက်. ၂ - နဝိ / သက် / အနည်းငယ် ခါးသည့် အရသာရှိသော။
- သက်. ၃ - န / သက် / ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်သော တိုင်ရင်းသားလူမျိုးတမျိုး။

သက်ကယ်ကျင်း - န / သက်ကယ်လင်း / သက်ကယ် ပင်မျှား
ပေါက်ရောက်ရာနေရာ၊ အကွက်အကွင်း။

သက်ကယ်မျှင် - န / သက်ကယ်မျှင် / သက်ကယ်မျှင်မျှားကို
ထုတ်တံတွင် ခပ်ပတ်မြို့ စည်းထားသော အချပ်အပြင်။

သက်ကျားဆို - န / သက်ကျားဆို / အသက်အရွယ် အိုမင်းသူ။

သက်ကြီး - နဝိ / သက်ကြီး / ၁၊ အသက်အရွယ် အိုမင်းသော။
၂၊ အချိန်ကာလရှည်ကြာသော။

- န / သက်ကြီး / အသက်အရွယ်ကြီးသူ။

သက်ကြီးခေါင်းချ - န / သက်ကြီးခေါင်းချ / (အသက်အရွယ်
ကြီးရင့်သူတို့ အိပ်ရာဝင်ချိန် ဖြစ်သော) ည ဆယ်နာရီခန့်
အချိန်။

သက်ကြီးစကား - န / သက်ကြီးစကား / အသက်ကြီးသူတို့ က
လယ်လယ်သူတို့ မှတ်သားနာယုရန် ပြောသော အဆို အစိန်။

သက်ကြွပ်ကြီး - န / သက်ကြွပ်ကြီး / အသက် အား ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ညာဖိ ပညာ အ ကျင့် သီလ အား ဖြင့်
လည်းကောင်း ကြီးမားပီလွန်သူ။

သက်ငယ် - နဝိ / သက်ငယ် / တိုတောင်းသော အချိန်ကာလ
အတွင်း သိပ်ပွင့်သော။

သက်ငယ် - န / သက်ငယ် / သက်ကယ် - န၊ ၅။

သက်စေ့ - န / သက်စေ့ / သက်စိ / မိမိ၏အသက်နှင့် အညီအမျှ
ဖြစ်သော အရေအတွက်။

သက်စောင့်ဆေး - န / သက်စောင့်ဆေး / အသက်ရှည်ရာရည်
ကြောင်းဖြစ်စေသော ဆေး။

သက်စွန့်ကြီးပမ်း - ကြိဝိ / သက်စွန့်ကြီးပမ်း / အသက်သေမည်
ကိုယ် မကြောက်ရွံ့ ပဲ ရွတ်ရွတ်ချွံချွံ ပြုလုပ်ကုန်။

သက်ဆိုးရှည် - နဝိ / သက်ဆိုးရှည် / အသက်ရှင်လျက် နေထိုင်
ရမှု ကြာမြင့်သော။

သက်ဆိုင် - ကြိ / သက်ဆိုင် / ဆက်စပ်နေသည်။ ပတ်သက်သည်။
စပ်လျဉ်းသည်။

သက်ဆိုင်ရာ - န / သက်ဆိုင်ရာ / ကိစ္စတခု အရေးအဝင်း
တရပ် သေည့်တို့နှင့် ပတ်သက်နေသူ။ တာဝန်ရှိသူ။

သက်ညွှာ - ကြိ / သက်ညွှာ / သူတပါး သက်သာအောင် ကိုယ်
ချင်းစာစိတ်ဖြင့် ငဲ့ကွက်တောက်ထားသည်။

သက်တွန့်ရှည် - န / သက်တွန့်ရှည် / အသက်အရွယ်အားဖြင့်
ပတ်ဝန်းဖလယ်ဖြစ်သူ။

သက်တံ - န / သက်တံ / နေရာထိုးရာနှင့် ဆန်ကျင်ဘက်
အရပ်ကောင်းကင်တွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ခရမ်း၊ မဲနယ်၊
အပြာ၊ အစိမ်း၊ အဝါ၊ လိမ္မော်၊ အနီစွာ ထောင်စဉ် ခုနစ်မျိုး
ရှိသော စက်ဝိုင်းခြမ်းအခုံး (သက်တင်၊ စို့ဟူ၍လည်း
ခေါ်ကြသည်။)

သက်တံ - န / သက်တံ / ပြည်တည်နာတမျိုး။

သက်တံဆောင် - န / သက်တံဆောင် / ခရမ်း၊ မဲနယ်၊ အပြာ၊
အစိမ်း၊ အဝါ၊ လိမ္မော်၊ အနီ အစဉ်လိုက်ရှိသောအဆောင်။

သက်တင် - န / သက်တင် / သက်တံ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သက်တမ်း - န / သက်တမ်း / သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်နေထိုင်

သည်ကို ပျမ်းမျှအားဖြင့် တွက်ချက်ထားသည့် ကာလအပိုင်း
အခြား။

သက်န - နဝိ / သက်န / အသက်၊ အချိန်ကာလ စသည်တို့၊
မျက်နှာ၊ မှည့်ကြာသော။

သက်နေ - န / သက်နေ / ထိခိုက်သဖြင့် လွယ်ကူစွာအသက်သေ
စေနိုင်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိနေရာ။ “သက်နေနှုန်းနီး ဘေး
အန္တရာယ်မပြုနိုင်” ထောင့်လှန်စစ်။ ၂၃။

သက်ပျောက်ဆွမ်း - န / သက်ပျောက်ဆွမ်း / တစ်တယောက်
သေသောနေ့၌ ထိုသူအကျိုးရစေရန် ရည်မှန်း၍ လှူသော
ဆွမ်း။

သက်ပြင်းချ - ကြိ / သက်ပြင်းချ / ၁၊ ကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်းမှ
လေကို နှာခေါင်း ပါးစပ်တို့မှ အသံမြည်အောင် ပြင်စွာ
မှတ်ထုတ်သည်။ ၂၊ စိတ်လေးလံရာမှ စိတ်ပေါ့ပါးသွားသည်။
“မင်းအတွက် စိတ်ပူလိုက်ရတာ အခုမှ သက်ပြင်းချနိုင်တော့
တယ်။”

သက်ပြည့်ပင်စင် - န / သက်ပြည့်ပင်စင် / အစိုရေ အမှုထမ်းရန်
သတ်မှတ်ထားသော အမှုထမ်းသက် စေ့သဖြင့် ရယူသော
ပင်စင်။

သက်ပြန်မှုတ် - ကြိ / သက်ပြန်မှုတ် / လေမှုတ်တူသော တခုခုကို
မှုတ်နှောစဉ် အသံမပြတ်စေ နှာခေါင်းဖြင့် လေကိုမြှူကာ
အသက်မပြတ်မှုတ်သည်။

သက်မချ - ကြိ / သက်မချ / သက်ပြင်းချ - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

သက်မဲ့ - န / သက်မဲ့ / အသက်မရှိသော အရာဝတ္ထု။

သက်မွေးဝမ်းကျောင်း - န / သက်မွေးဝမ်းကျောင်း / စားဝတ်
နေရေးအတွက် အဓိကထား၍လုပ်ကိုင်ရသော အလုပ်။

သက်ရောက် - ကြိ / သက်ရောက် / (ဆိုလိုချက် တစ်ခုခု)
ဆိုက်ရောက်သည်။ သဘောဆိုင်သည်။ “သတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊
ခွဲထားကျမ်းတို့ မှာ အဘိဓာန်သဘော သက်ရောက်ကြသော်
လည်း” မျက်ပွင့်၊ ၂။ ၁၆၆။

သက်ရောက်ပြီဟုစား - န / သက်ရောက်ပြီဟုစား / [ဗေဒင်]
မွေးကိုတည်၍ ဂြိုဟ်ခွင်ကို လက်ယာရစ်လှည့်ပြီး ဂြိုဟ်
သက်များကို ပေါင်းလာသောအခါ မိမိအသက်ပိုင်းကျရောက်
ရာ ဂြိုဟ်ခွင်သို့ ရောက်သည်အဖြစ်။ ယင်းသို့ အသက်ပိုင်း
ကျရောက် ထောက်၍ ဗေဒင်ဟောပြောနည်း။

သက်ရင့် - နဝိ / သက်ရင့် / အသက်ကြီးသော။ အချိန်ကာလ
ရှည်ကြာသော။

သက်ရင်းကြီး - န / သက်ရင်းကြီး / အရင်းသွယ်၊ အဖျားချွန်၍
ခွေးသွားစိပ် အနားပါသော ရွက်ဖားကြီးများ ထွက်သည့်၊
အစိမ်းပျော့ဆောင်အပွင့်၊ ကာကီရောင်အခေါက်ရှိသော ဆေး
ဖက်ဝင်အပင်တမျိုး။ (သက်ရင်းကလေး၊ သက်ရင်းကတိုး၊
သက်ရင်းပုတ် စသည်ဖြင့် မျိုးပြားသည်။)

သက်ရပ် - န / သက်ရပ် / ပင်လည် အသား၌ တွေ့ရသည့်
အပင်၏သက်တမ်းကို ဖော်ပြသောအရပ်အဝိုင်း။

သက်ရှိ - နဝိ / သက်ရှိ / အသက်နှင့်တကွဖြစ်သော။

- န / သက်ဟို / အသက်ရှိသောသတ္တဝါ၊ သစ်ပင်သည်။

သက်လတ် - နဝိ / သက်လတ် / အသက်အားဖြင့် မလွန် မရင့် လွန်သော။ ငယ်လွန်း မကြီးလွန်းသော။

သက်လုံ - န / သက်လုံ / အပင်သက် တွက်သက်၏အင်အား။

၂။ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းမှုကို ခံနိုင်သော အစွမ်း။

သက်ဝင် - ကြို / သက်ဝင် / အ၊ အယုတ်စ ခေညာကို နှစ်ခြိုက် ယုံကြည်လက်ခံသည်။ တစ်စုံတစ်ရာအားကိုး ခွင့်လက်သည်။

၂။ (သဘော) ဆိုက်ရောက်သည်။

သက်သာ - ကြို / သက်သာ / အ၊ မပင်ပန်းရုံသည်။ ၂။ ကိုယ် စိတ်ဝေဒနာကို ခံနိုင်သော အခြေအနေ လျော့ပါးလာ သည်။ ၃။ တစ်ရာတစ်ရာကြောဆက် အနည်းငယ် လျော့နည်း သည်။

- န / သက်သာ / တစ်စုံတစ်ရာ သက်အနေအထားမှ လျော့ပြေသောအနေအထားသို့ ပြောင်းလဲရန် အမိန့်ပေး သည့် စကားလုံး။

သက်သာခို - ကြို / သက်သာခို / ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းဖြစ်စေသည့် အလုပ်မျိုးကို မလုပ်ရသောအခါ တိမ်းရှောင်သည်။

သက်သာခွင့် - န / သက်သာခွင့် / ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းမှု မဖြစ်စေ သည့် အခါအခွင့်။

သက်သာရာ - န / သက်သာရာ / ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းမှု မဖြစ်စေ သည့် အခြေအနေ။

သက်သေ - န / သက်သေ / အ၊ တစ်စုံတစ်ရာ အရေးအခင်း၊ အဖြစ်အပျက်ကို ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင်ကြုံရသူ။ ၂။ ယင်း သို့ ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ကြုံရသူကို တရားရုံးတွင် ထုတ်ဖော် အစစ်ခံသူ။ [သ]

သက်သေခံ - ကြို / သက်သေခံ / သက်သေအဖြစ် တရားရုံးတွင် ထုတ်ဖော်အစစ်ခံသည်။

သက်သေခံစွမ်း - န / သက်သေခံစွမ်း / တစ်စုံတစ်ရာ အရေးအခင်းတွင် အထောက်အထားပြနိုင်သော ပစ္စည်း။

သက်သေတိုင် - န / သက်သေတိုင် / အ၊ တယ်သံကို ထိန်းထား ရန် တယ်တုံးပေါ် ထောင်စိုက်ထားသောတိုင်။ တယ်လျှာတိုင်။

၂။ ပတ်ပတ်ကြိုက်ဆွဲထားနိုင်ရန် ဆိုင်းပိုင်မျက်နှာပြင်ထားသော တိုင်။ "ပတ်ပတ်ကြိုက် တဘက်၌ သက်သေတိုင်တွင် တင်၍။" စွယ်ကျမ်း၊ ၄၊ ၂၅၈။

သက်သေတိုင် - န၊ ၁

သက်သေတည် - ကြို / သက်သေတည် / မိမိပြောခဲ့သောအမှု ကိစ္စကို မှန်ကန်ကြောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်အား ထုတ်ဖော် စေသည်။ သက်သေအဖြစ်ထားသည်။

သက်သေထိုက် - ကြို / သက်သေထိုက် / တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် တရားလို သို့မဟုတ် တရားခံက ထုတ်ဖော်သည့် အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်း (တရားရုံးတွင်) အစစ်ခံသည်။ လိုက်ပါထောက်ခံသည်။

သက်သေသဘော - န / သက်သေသဘော / အထောက် အထား။ ပြောဆိုထင်မြင်ချက်ကို ထောက်ခံသည့်အကြောင်း ပြချက်။

သက်သေသက်ကန် - န / သက်သေသက်ကန် / သက်သေ - န၊ အ၊ နှင့် အတူတူ။

သက်သေသက္ကာယ - န / သက်သေ သက်ကာယ / သက် သေ - န၊ အ၊ နှင့် အတူတူ။

သက်သက် - ကြို / သက်သက် / အ၊ တသိစာခြား။ အရော အစွက်ပစ်ပို့။ ၂။ အကြောင်းမဲ့။

သက်သက်မဲ့ - ကြို / သက်သက်မဲ့ / အကြောင်းတစ်ရာ မရှိ ပါမလျက်။

သက်သောင့်သက်သာ - ကြို / သက်သောင့်သက်သာ / ပင်ပန်း ခြင်းမရှိ။

သက်သတ်ထွတ် - ကြို / သက်သတ်ထွတ် / သက်၌ သတ္တဝါ များ၏ အသားကို မစားသောက်ပဲ။

- နဝိ / သက်သတ်ထွတ် / အသက်သတ် မပါ သော။

- န / သက်သတ်ထွတ် / အသက်သတ်မပါသော အစားအစာ။

သက်ဦးဆံပိုင် - နဝိ / သက်ဦးဆံပိုင် / နိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှု အာဏာ၊ တရားစီရင်ရေးအာဏာ စသည်တို့ကို တစ်စုံတစ် ဦးတည်းကသာ ချုပ်ကိုင်ကျင့်သုံးသော။

- န / သက်ဦးဆံပိုင် / နိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှုအာဏာ၊ တရားစီရင်ရေးအာဏာ စသည်တို့ကို မိမိတစ်ဦးတည်းကသာ ချုပ်ကိုင် ကျင့်သုံးသော။ "ဘုရား ဥပဇ္ဈေပတို့ကို သက်ဦး ဆံပိုင်များက စိုးမိုးခဲ့သည်။"

သက္ကတ - န / သက်ကတ / သင်္ခါရသင်္ခါရ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သက္ကရာဇ် - န / သက်ကရာဇ် / သက္ကရာဇ် / အစဉ်မှတ်သား လာခဲ့ သောနှစ်တို့၏ အရေအတွက်။ [သ]

သက္ကရာဇ်တက် - ကြို / သက်ကရာဇ်တက် / သက္ကရာဇ်တက် / နှစ် ဆန်းသည်။ သက္ကရာဇ်နှစ်သို့ ဝင်ရောက်သည်။

သက္ကရာဇ်ခြုံ - ကြို / သက်ကရာဇ်ခြုံ / သက္ကရာဇ်ခြုံ / သက္ကရာဇ် အရေအတွက် များလာသောအခါ တွက်ကိန်းနှင့် အမှတ် အသား ထွယ်ကုန်ရန် နှစ်အရေအတွက်ကို လျော့ပစ်သည်။

သက္ကဏတ် - န / သက္ကဏတ် / သိုးမွေးနှင့်ရက်လုပ်သော ထူပူသည့် ဖျင်တမျိုး။ [လိဝိ]

သက္ကာယစိုဦး - န / သက်ကာယစိုဦး / ရုပ်နာမ် အစုအပေါင်း မျှတပြစ်သော သန္တာကိုယ်ကို ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ သူ၊ ငါ စသည်ဖြင့် ယူမှတ်စွဲလမ်းခြင်း။ [ပ]

သက္ကရာဇ်ဝေ - န / သက်ကရာဇ်ဝေ / အလေးအမြတ် ပြုလျက် ရှိသောခြင်း။ [ပ]

သိက်

သီတာ - န / သိက်ခါ / ခ၊ အကျင့်သီလ။ “သန့်စင်သီတာ၊ မင်းဆရာ၊ ပုဂ္ဂလိက။ ၆၆။ ၂၊ ရဟန်းသီလ။ ဝါ။” ထိုသက်သေရဟန်း၏ သီတာကိုမေးသော် သီတာ ၃၀၊ အသက် ၅၀ ဖြစ်သင့်သည်။ သတ်ကြီး။ ၃။ ၃၊ တစ်စုံတစ်ရာအသင့်အတန်း၊ ရုတ်တရက်။ “ရိုးပြားသားသီတာတွေကို အကျင့်ချပြီး မဂ္ဂင် မကြာဘဲ မျက်နှာပြောင် လိုက်ရတော့တာပဲ။” သူ့လူ။ ၁၀၉။

သီတာမျှ - ကြိ / သိတ်ခါကျော / ၁၊ ရဟန်းတို့ စောင့်ထိန်းရသော ကျင့်ဝတ်ပေါက်ဖျက်သည်။ ၂၊ [၂၀၈၁] (စောင့်ထိန်းဆုည့်ကျင့်ဝတ်ကို မစောင့်ထိန်း ဖောက်ဖျက်သဖြင့်) ရုတ်သီတာခန်းသွားသည်။

သီတာမျှ - ကြိ / သိတ်ခါမျှ / ၁၊ ရဟန်းဘဝရှိစွန့်၍ လူဝတ်လဲသည်။ ၂၊ [၂၀၈၁] ရုတ်ခန်းကျအောင်ပြုသည်။

သီတာဆင် - ကြိ / သိတ်ခါဆင် / ၁၊ ရဟန်းလောင်းကို သိမ်ဆရာတို့ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ရဟန်းပြုပေးသည်။ ၂၊ [၂၀၈၁] ရုတ်ပြင်အောင်ပြုသည်။

သီတာဆပ် - ကြိ / သိတ်ခါဆပ် / ရဟန်းကိုဆပ်မိ၍ ကံဆောင်ပေသည်။

သီတာပုဒ် - န / သိတ်ခါပုတ် / ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆောင်ရမည့် ကျင့်ဝတ်အဖြစ်။

သီတာပုဒ် - ကြိ / သိတ်ခါပု / စောင့်ထိန်းရမည့်ကျင့်ဝတ်ကို မစောင့်ထိန်းပေသည်။

- ကြိဝိ / သိတ်ခါပု / စောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်ကို မစောင့်ထိန်းပဲ။

သီတာခို - ကြိ / သိတ်ခါခို / ၁၊ အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ကျင့်ဝတ်နှင့် ဆည့်အညွတ် နေလိုက်ပြုသည်။ ၂၊ ခန့်သားတင့်တယ်သည်။

သုက်

သုက် - န / သုက် / အရွယ်ရောက်သော ယောက်ျား၏လိင်ပွဲတွင်သည့် သန္ဓေတည်နေနိုင်သောအရည်။ [၁၂]

သောက်

သောက် - ကြိ / သောက် / ၁၊ ရေ အရည် စသည်ကိုမျှသည်။ ၂၊ အစိုး စသည်ကို ပါးစပ်တွင်းသို့ မှိတ်သွင်းသည်။

သောက် - န / သောက် / ညစ်ညမ်းခြင်း၊ မိုင်းပျက်ခြင်းကို ဖော်ပြသော စကားလုံး။ (“စောက်”အစား အကွေ့ဆာထွယ်၍ သုံးသည်။)

သောက် - ကြိ / သောက် / အလင်းရောင်ပေါ်ထွက်သည်။

- န / သောက် / အလင်းရောင်။ (သောက်ရှု။ သောက်ရောင် စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

သောက်စား - ကြိ / သောက်စား / သေချည်း၊ သိန်း၊ ဆေးခြောက်စသည်မှအစတိုင်းစေသည့် အရည်အငွေ့များကို သောက်ရှုသည်။

သောက်ဆေး - န / သောက်ဆေး / ပါးစပ်တွင်းသို့ သွင်း၍ စားသောက်သော ဆေး။

သောက်ဆော်ရေ - န / သောက်ဆော်ရေ / သုဗုဒ္ဓ၊ သံတာစသည် ပြုပြင်ထုတ်အား ဆက်ကပ်သော သောက်ရေ။

သောက်ရေ - န / သောက်ရေ / သောက်ရန် သီးသန့်ထားသော ရေ။

သောက်ရောင် - န / သောက်ရောင် / နေထွက်ခါနီး ကောင်းကင်၌ ပေါ်သော အရောင်။

သောက်ရှုကြယ် - န / သောက်ရှုကြယ် / သောက်ကြာကြယ်။

သောက်သောက်စဲ - ကြိဝိ / သောက်သောက်စဲ / များပြားစွာ။ “သင်မြင်အံ့ နှား၊ ကျွဲ၊ သောက်သောက်စဲအောင်၊ လာဘ်ပွဲတိုင်းကြီးကိုင်လိမ့်” စွယ်၊ ၃။ ၈၁။

သိုက်

သိုက် - န / သိုက် / ၁၊ မွေးလျဦးသူများက နောင်တွင် မည်သို့ မည်ရပ်ရပ်မည်ဟု ကြိုတင်ပြောဆို ရေးသားထားသော စကား၊ စာစောင်။ “သိုက်ဟောင်း စောင်စောင်၊ နံနည်းသောင်နည်း” ဝိဇော* ၁၂။ ၂၊ ဥစ္စာ ရွှေ ငွေ သယ်ငာတ စသည်တို့ မြေကြီးထဲ၌လှံတည်နေရာ။ ၃၊ အစုအဖုံ။ ၄၊ [ဗေဒင်] မဟာသုတ်တိုင်တူသည့် အလယ်အကွက်နေရာ။

သိုက်စာ - န / သိုက်စာ / ၁၊ သိုက် - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ သိုက်မြှုပ်နှံထားသည့် ရွှေ ငွေ ဥစ္စာ စသည်တို့ကို ရွာလွေတွေ နိုင်ရန် ညွှန်းပြချက်။

သိုက်တူး - ကြိ / သိုက်တူး / ၁၊ သိုက်မြှုပ်နှံထားသော ရွှေငွေ ဥစ္စာအစုအဖုံကိုရအောင် ကြိုးပမ်းသည်။ ၂၊ [၂၀၈၁] ပစ္စည်း ဥစ္စာချမ်းသာသမျှ ရဟန်းတို့ကြိုက်လမ်းသည်။

သိုက်မြှုပ် - နဝိ / သိုက်မြှုပ် / တင့်တယ်သော။ လျှောက်ပတ်သော။

သိုက်ခါး - န / သိုက်ခါး / ပင်စည်ပြောင်၍ နှစ်ပေခန့်ကွာသော အဆစ်များရှိပြီး အဆင်မပြေသော ငိုသွားသော အမြူအနည်းငယ်သန်းသည့် အစိမ်းရောင်ရှိ ဝါးတမျိုး။

သိုက်သိုက်ခန်းစာ - ကြိဝိ / သိုက်သိုက်ခန်းစာ / ပရိသတ်အများနှင့် တင့်တယ်စွာ။ “ဆွေမျိုးအဖွဲ့အလင်းနှင့် သိုက်သိုက်ခန်းစာ၊ ရွှေသား၊ ဖောက်အောက်သို့၊ လာရောက် ခိုလှုံလေ၏” ထီး၊ တ။ ၁၈၈။

သင်

ဆင်-နဝ / သင် / မိမိက ဦးတည်ရည်ညွှန်းပြောဆိုသော အခြားသူကို ခေါ်ဝေါ်သည့်စကားလုံး။ နာသနာခံစား။ (ခပ်ဗျား၊ ရှမ်း၊ မင်း စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။)

ဆင်-ကြိ / သင် / အ ပညာရှိ၊ ချသည့်။ (သင်ပေးသည်။) ၂။ ပညာယူသည်။ (သင်ယူသည်။)

ဆင်-ကြိ / သင် / အ အမှိုက်မှအရွက်၊ အသီးမှ အခွံတို့ကို ဖယ်ရှားပစ်သည်။ ၂။ ခေါင်းဆင် မြက်ပင် စသည်တို့ကို ရှင်းလင်းပစ်သည်။

ဆင်-န / သင် / အမြင် သုံးပေ မှ ခြောက်ပေ အထိ ရှိပြီး အောက်ပိုင်းတွင် အခက်အလက်ပေါက်သော အစိမ်းရောင် ပြောင်ချောသည့် ပင်စည်၏ အကြောခွံကို ဖျာရက်ရာတွင် အသုံးပြုရသော ချုံပင်တမျိုး။

ဆင်ကြား-ကြိ / သင်ကြား / ဆင်-ကြိ၊ အ ၂။ နှင့် အတူတူ။

ဆင်ခန်းစာ-န / သင်ခန်းစာ / အ ကျောင်းသားများ ကျက်မှတ်လေ့လာရန် ရေးသားသော စာအစု။ ၂။ အတူယူဖွယ်၊ သတ်ယူဖွယ်၊ ဆင်ခြင်ဖွယ်ဖြစ်သော အကြောင်းအရာအဖြစ် အပျက်။

ဆင်စာ-န / သင်စာ / ကျောင်းတွင် ကျောင်းသားငယ်တို့ စာရေးစာဖတ်သင်ကြားရာ၌ အသုံးပြုရန် သတ်မှတ်ရည်ညွှန်းသည့် သို့မဟုတ် အထူးရေးသားထားသည့်စာ။

ဆင်တိုင်း-န / သင်တိုင်း / ခေါင်းမှစပ်၍ ဝတ်ရသော လက်တိုအင်္ကျီပွတ်မျိုး။

ဆင်တိုင်းဝတ်-န / သင်တိုင်းဝတ် / တောနတ်မျှားတွင် ကျက်စားတတ်သည့် လှပသောငှက်ငယ်တမျိုး။

ဆင်တန်း-န / သင်တန်း / တစ်ခုခုသော ပညာရပ် သို့မဟုတ် ဘာသာရပ်ကို ပို့ချရာ အရအဝေး။ ယင်းသို့ ပို့ချသင်ကြားမှု။

ဆင်တန်းဆင်း-ကြိ / သင်တန်းဆင်း / သင်တန်းစာရပ်လုံး သင်ကြားပြီးဆုံးသည်။ ယင်းသို့ ပြီးဆုံး၍ သင်တန်းမှ ထွက်ခွာသည်။

ဆင်တန်းစား-န / သင်တန်းစား / သင်တန်းတက်ရောက်ပြီးသူ။

ဆင်တန်းပေး-ကြိ / သင်တန်းပေး / တစ်ခုခုသော ပညာရပ် သို့မဟုတ် ဘာသာရပ်ကို ပို့ချသည်။

ဆင်တန်းခင်း-န / သင်တန်းခင်း / အမွေအမှတ်ခိုက်ရသည့် အသွားထက်သော စားငယ်တမျိုး။ (ရဟန်းမရိက္ခရာမှစပ်ပါးတွင် တပါးပါဝင်သည်။)

ဆင်နည်းမှတ်ချက်-န / သင်နည်းမှတ်ချက် / သင်ခန်းစာတခုကို မည်သို့ မည်သို့ သင်မည်ဟု ဆရာက ကြိုတင်ရေးသားထားသောမှတ်စု။

ဆင်ပေး-ကြိ / သင်ပေး / ပညာရပ်ကို ပို့ချသည်။

ဆင်ပေါင်း-န / သင်ပေါင်း / အမြင့် ၁၂ ပေခန့်ရှိပြီး ပင်စည်ထိပ်ပိုင်းတွင် အရွက်များ စုပြုံထွက်ကာ ဆူးသဖွယ် တောင်

တန်းချွန်ပြသောရွက်လက်ကလေးများရှိသည့် တန်းအမျိုးစုံဝင် အပင်တမျိုး။

ဆင်ပေါင်းစာ-န / သင်ပေါင်းစာ / အလွှားလေးလက်ဆန်ရှိပြီး ပျံ့သန့်ဆွင် ဖင်ပိုင်း၌ အမွေပြုကို ဖြင့်နိုင်သော ငှက်တမျိုး။ (စာပတ်စပ်ဖြူတူလည်း ခေါ်သည်။)

ဆင်ပေါင်းခိုး-န / သင်ပေါင်းခိုး / သင်ပေါင်းဆင်၏ ပင်စည်အတွင်း၌ ပေါက်ပွားလေ့ရှိသော အရောင်ဖြူ ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

ဆင်ပုတ်-န / သင်ပုတ် / ဘုရားအား ကပ်လှူသော ဆွမ်း။ “ဆွမ်းဆင်ပုတ် တင်ယောင်ပြုတတ်၏။” ကဝေ၊ ပ၊ ၃၇။

ဆင်ပုတ်ဆေးရိုး-န / သင်ပုတ်ဆေးရိုး / သီတင်းကျွတ်လ ဘုရားပွဲတော်များ ပြီးသည့်နေ့တွင် ရွာသောရိုး။ ပတ္ထဝိသေသန-န၊ နှင့်ပိုင်းကျင့်။

ဆင်ပုတ်ပတ္ထဝိ-န / သင်ပုတ်ပလင် / အ ဘုရားဆွမ်းတော်ကပ်ရာစင်။ ဘုရားနှင့်ပတ်သက်သော ပစ္စည်းများ ထားသောစင်။ ၂။ ဆွမ်းတော်တင်စွန့်ရာ အုတ်ခုံ။

ဆင်ပုတ်စင်-န / သင်ပုတ်စင် / မြစ်ချောင်းနံဘေးတွင် ပေါက်တတ်ပြီး အခေါက်ကို လျှော်အဖြစ် အသုံးပြုကာ နဖားကြီးစသည် ပြုလုပ်ရသော အပင်တမျိုး။

ဆင်ပုန်း-န / သင်ပုန်း / စာရေးနိုင်အောင် ပျဉ်ပြားကို ဆေးနက်သုတ်၍ ဖြစ်စေ၊ အနက်ရောင် ကျောက်ချပ် (အတွင် ပြောင်းကျောက်တမျိုး) ကို ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသော အချပ်။

ဆင်ပုန်းကြီး-န / သင်ပုန်းကြီး / မြန်မာဗျဉ်။ သရနှင့် ဗျဉ်းသရတို့ကို ရွတ်ဖတ်ရေးသားနိုင်အောင် အခန်းလိုက် စီစဉ်ရေးသားထားသော၊ စာသေင်ကြားသူတို့ အတွက် လက်စွဲလမ်းညွှန်။

ဆင်ပုန်းခေါင်း-န / သင်ပုန်းခေါင်း / အ သစ်သားဆင်ပုန်းချပ်ထိပ်ဘက်တွင် ခေါင်းလိုက် အချွန်ပုံလုပ်ထားသော အစွန်း။ ၂။ ကျောက်ဆင်ပုန်း၏ အပေါ်ဘက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ထိပ်ပိုင်း။ ၃။ တိုက်ပုံအင်္ကျီကိုယ်ထည်ဘေးစပ်ကြောင်း ချုပ်ခိုး အောက်ခြေ ဝတ်သွယ်ရာ ထပ်ချုပ်ထားသော ခေါင်းလိုက် စတုဂံထိပ်ပိုင်း ပုံပါသည့် ပိတ်ထပ်။

ဆင်ပုန်းချေ-ကြိ / သင်ပုန်းချေ / ပြုစုရာ၊ တင်နေသော အကြွေ။ အပြစ် စသည်တို့ကို လျှော့ပစ်သည်။ (သစ်သားဆင်ပုန်းတွင် ရေးသားချက် အဟောင်းကို ဖျက်၍ နောက်တကြိမ် အသင့်ရေခိုင်အောင် မီးသွေးမှုန့်၊ တမင်းရည်တို့နှင့် အသစ်ပြုလုပ် ပွတ်ခြေထားသည့်ကို နှံ့၍ ခေါ်ဝေါ်သည်။)

ဆင်ပြု-ကြိ / သင်ပြု / အတတ်ပညာ စသည်တို့ကို သူတပါး နားလည်အောင် ပြောပြ၊ လုပ်ပြသည်။

ဆင်မျှာ-န / သင်မျှာ / သင်ပင်၏ အကြောနှင့် လည်းကောင်း၊ သင်ကြောခွာပြီး သင်ပတ်နှင့်လည်းကောင်း ရက်လုပ်ထားသော မျှာ။

ဆင်ဖြူ-န / သင်ဖြူ / သင်ပင်၏ အကြောနှင့် ပျော့အိနေအောင် ရက်လုပ်ထားသော မျှာ။

သင်ယူ - ကြိ / သင်ယူ / တစုံတည်းထံမှ အတတ်ပညာကို ရယူသည်။

သင်ရိုး - န / သင်ယိုး / ခ၊ လောကုတ္တရာ စာပေတွင် အခြေခံသင်ယူရသည့် ကျမ်းအစီအစဉ်။ ။ အခြေခံအဖြစ် သင်ယူရသည့် ကျမ်းအဆင့်ဆင့် သို့မဟုတ် နည်းအဆင့်ဆင့်။

သင်ရိုးကျွတ် - ကြိ / သင်ယိုးကျွတ် / သင်ရိုး ပြီးစီး အောင်သင်ကြားပြီးသည်။

သင်ရိုးညွှန်းတမ်း - န / သင်ယိုးညွှန်းတမ်း / စာသင်နှစ် တနှစ်အတွင်း စာသင်တန်းအလိုက် သင်ကြားပို့ချရမည့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ဖော်ပြချက်။

သင်ရိုးပုံနှုတ် - န / သင်ယိုးပုံနှုတ် / အစဉ်အလာ သင်ကြားပို့ချနေသော သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းများ။ (အချို့သော နိကာယ်ကျမ်းတို့ကို သင်ရိုးပုံ ဟုလည်းခေါ်သည်။)

သင်ရိုးပတ်ကာ - န / သင်ယိုးပတ်ကာ / စာသင်နှစ် တနှစ်အတွင်း စာသင်တန်းအလိုက် သင်ကြားပို့ချရမည့် ဘာသာရပ်များပါ အကြောင်းအရာများကို အခန်းခွဲ၍ အသေးစိတ်ဖော်ပြချက်။

သင်ရိုးကြိုး - န / သင်ရိုးကြိုး / သင်ပင်၏ အကြောကို ခွာယူပြီးနောက် ကျန်ရှိသော အတိုင်လုံးကို နှာထားသောကြိုး။ (မျှားသောအားဖြင့် ထုပ်ထိုးရတွင် အသုံးပြုသည်။)

သင်ဉ် - န / သင်ဉ် / ဝါးဉ် - န၊ နှင့် အတူတူ။ (အာဓိလွတ်ဥဟုဉ်လည်း ခေါ်ဝေါ်သည်။)

သင်္ကာ - န / သင်္ဂါ / ယုံမှားမှု။ [ပါ]

- ကြိ / သင်္ဂါ / ခ၊ ယုံမှားသည်။ “တစုံတခုသောဆင်္ကာဘူယံရှိရကား” ဟိကုတ်။ ၃၄၉။ ။ ယုံမှားခြင်းကင်းသည်။ “ငါ့မျှား ကျွန်တော်ကို သင်္ကာပါ၏လား။” (ယရအခါ ယုံမှားခြင်း ဖြစ်သည်ကိုမူ “သင်္ကာ” အစား “မသင်္ကာ” ဟုမူ “ထည့်၍ သုံးနေကြသည်။)

သင်္ကာယန - န / သင်္ဂါယနာ / သင်္ကာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သင်္ကာရှင်း - ကြိ / သင်္ဂါရှင်း / ခ၊ ရှိနေသော ယုံမှားမှုပပျောက်အောင် ရှင်းလင်းပြောဆိုသည်။ ။ ယုံကြည်မှုရှိသည်။

သင်္ကေတ - န / သင်္ကေတ / တစုံတရာကို အသံ၊ အရောင်၊ ပုံပန်း စသည်တို့ဖြင့် ကိုယ်စားပြု၍ ဖော်ပြနေသော သုံးနှုန်းထားသော အမှတ်အသား။ [ပါ]

သင်္ကေတသင်္ချာနည်း - န / သင်္ကေတသင်္ချာနည်း / တစုံတရာကို အစွဲပြု၍ ကိန်းဂဏန်းမှတ်သား ဖော်ပြနည်း။ (သာကေ။ ။ ဖေရ = (မြင်းမိုရ်တောင် တလုံးသာရှိ၍) ၁။ ပါရ = (မြေနှစ်လောင်းသာရှိ၍) ၂။ အဝိ (မီးသုံးပါးရှိ၍) ၃။ စသည်။)

သင်္ကန်း - န / သင်္ဂါနန်း / မြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်းသာမဏေများ ဝတ်ရသော ဖန်ရည်ဆိုး ဝတ်ရုံ။

သင်္ကန်း - န / သင်္ဂါနန်း / ပင်စည်တွင် အညိုရောင် နေသော အနက်ရောင် အမွှေးချိုး ရွက်ကြော၏ အရင်းဘက်တွင် မဲ့ကလေးများရပ်ဖန်ရုံရှိ ရှိတတ်သော၊ ပွင့်ချပ်ငါးချောင်း အဖြူပွင့်ပွင့်သည့် အပင်ကြီးတမျိုး။

သင်္ကန်းကြီး - န / သင်္ဂါနန်းကြီး / စုကုဋ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သင်္ကန်းဆီ - ကြိ / သင်္ဂါနန်းဆီ / သာမဏေဘောင်၊ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်သည်။

သင်္ကန်းနက် - န / သင်္ဂါနန်းနက် / သင်္ကန်းပင် အမျိုးဝင် သစ်အရောင် မည်းနက်သော အပင်တမျိုး။ (သင်္ကန်းနက်၊ သင်္ကန်းနက်ဟု သာမန်ခေါ်မှတ်သေးသည်။)

သင်္ကန်းစွပ် - န / သင်္ဂါနန်းစွပ် / တောင်ပံ အမွှေးပါ၍၊ ကိုယ်ထည်အမွှေးရှိသော ငှက်ငယ်တမျိုး။

သင်္ကန်းတို - ကြိ / သင်္ဂါနန်းတို / ရဟန်းသာမဏေတို့က မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းကို လက်လှိပ်ထိုး သပ္ပာယ်အောင် ဝတ်ရုံသည်။

သင်္ကန်းလျှာ - န / သင်္ဂါနန်းလျှာ / သင်္ကန်းအဖြစ် အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ထားသော အဝတ်စုံ။

သင်္ခါရ - န / သင်္ခါယာ / ခ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်သော သဘော။ ပြုပြင်စီရင်ခံရသော သဘော။ “ညွန့်သစ်ခက်၊ သင်္ခါရနှင့်၊ ဘဝဇာတိ၊ ရှိရှိသမျှ” ဗျူဟိ။* ၁၄၁။ ။ အတည်မမြဲပျက်စီးရွံ့ လျော့တတ်သော သဘော။ [ပါ]

သင်္ခါရဇောက - န / သင်္ခါယာလောက / ရုပ်နာမ်အားလုံးတို့၏ ခြစ်တတ်ပျက်တတ်သောသဘော။ “သင်္ခါရဇောက ဆိုသည်မှာ ဩကာသ လောကဓေါတတွင် ပြုပြင်မြှောက်၍ နေကြကုန်သော” လင်းပြ။ ၁၂၆။

သင်္ခေါပ - န / သင်္ခေါပ / အကျဉ်းချုပ်။ [ပါ]

သင်္ခမ်း - န / သင်္ဂါနန်း / သူတော် ကောင်းတို့၊ နေထိုင်ရာ အဆောက်အအုံ။ [ပါ]

သင်္ချာ - န / သင်္ချာ / ခ၊ ဂဏန်း။ အရေအတွက်။ ။ ရေတွက်ခြင်း၊ တွက်ချက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော ပညာရပ်။ [ပါ]

သင်္ချာပစ္စည်းကော - န / သင်္ချာပျဉ်စီစဉ် / သင်္ကမ္မိ သက်မ္ပတို့ကို ရေတွက်ရာ၌ ကိန်းဂဏန်းနောက်မှ ကပ်၍ ဖော်ပြရသော အရာဝတ္ထု၏ ပုံပန်း ခြပ်သဘော စသည်ကို ဖော်ပြသည့် စကား။ (သာကေ။ ။ လူ ၅ ယောက်၊ ဓမ္မာတော်ကား ၁၀ စီး၊ လှေ ၂ စင်း စသည်။)

သင်္ချေ - နဝိ / သင်္ချေ / မရေမတွက်နိုင်သော။ “ကောင်းကင်လက်က၊ ဗာရ်နတ်သင်္ချေ၊ လာပဗေဟေ” ပုံတောင်* ၇။

အသင်္ချေ - နဝိ၊ လည်းရှု။ [ပါ]

သင်္ဂဟ - န / သင်္ဂါဟာ / ခ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း။ ။ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ။ “သင်္ဂဟဆွေရင်းတို့ သတင်းကို မေးမြန်း၏” ပုည၊ ၁။ ၄၁။ [ပါ]

သင်္ဂဟတရား - န / သင်္ဂါဟာတရား / ပေးကမ်းခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်ကောင်းချိခြင်း၊ အကျိုးစီးပွားကို ပြုကျင့်ခြင်း၊ ကိုယ်နှင့်တန်းတူပြုခြင်းဟူသော အကျင့်လေးပါး။

သင်္ဂါယနာတင် - ကြိ / သင်္ဂါယနာတင် / မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားဒေသနာများကို သံဃာအများ ညှိနှိုင်းစစ်ပြီး စုပေါင်းရွတ်ဆိုသည်။ (ပေထက် အက္ခရာ၊ ကျောက်ထက် အက္ခရာ၊ ပုံနှိပ်အက္ခရာ စသည်အားဖြင့် မှတ်တမ်းတင်၍လည်း ထားလေ့ရှိသည်။)

သဏ်ာ - န / သင်ဂါ / ခ၊ လေးပါးထက် မနည်းသော ရဟန်းအစု။ “ဤရဟန်းအား သဏ်ာသည် ကထိန်ကို ပေး၏။” ကာ။ ၁၈၀။ ၂၊ သဏ်ာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သဏ်ာစင် - န / သင်ဂါစင် / အလှူမဏ္ဍပ် စသည်တို့၏ ခေါင်းရင်းဘက်တွင် သဏ်ာများ သီတင်းသုံးရန် သီးသန့်ပြုလုပ်ထားသော စင်။

သဏ်ကရိုက် - န / သင်သကရိုက် / အင်ဒိုဥရောပ ဘာသာစကား မိသားစုတွင် ရှေးအကျဆုံးဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယပြည်တွင် အသုံးပြုခဲ့သော ဘာသာစကားတမျိုး။ (သံသကရိုက်၊ သက္ကတ၊ သဏ် စသည် အမျိုးမျိုး ခေါ်မှတ်သည်။) [သ]

သင့်

သင့် - ကြိ / သင့် / ခ၊ ကျရောက်သည်။ သက်ရောက်သည်။ သဘောရောက်သည်။ (ဘေးသင့်သည်။ ကပ်သင့်သည်။ မီးသင့်သည်။ အစိပွယ် သင့်သည် ဟု အသုံးရှိသည်။) ၂၊ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းသည်။ “ထိုမိန်းမနှင့်သင့်၍ ရသော သား။”

သင့် - ကြိ / သင့် / ခ၊ ထိုက်တန် လျှောက်ကန်သည်။ “တံခါးကို တည်စေခြင်းငှာ သင့်၏။” ငါ။ ၈။ ၁၄၀။ ၂၊ အခွင့်ဆီဆိုင်သည်။ “မိတ္တရာနှင့် အပျိုတော်ဆင်စု ကောင်းပြော၍ တခန်းရပ်။” ကော။ ၂၃။ ၃၊ မျှမျှတတရှိသည်။

- စည်း / သင့် / ဆောင်ရွက်အပ်သော သဘောကိုပြသော စကားလုံး။ (သာကော။ ။ သွားသင့်သည်။ ပြန်သင့်ပြီ။)

သင့်ဇွေ - န / သင့်ဇွေ / ကျရောက်သော တန်ဖိုး။

သင့်တော် - ကြိ / သင့်တော် / ထိုက်တန်လျှောက်ပတ်သည်။

သင့်တင့် - ကြိ / သင့်တင့် / ခ၊ သင့်တော် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ သဘောချင်းကိုညီသည်။ “အချင်းချင်း သင့်တင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိကြဘဲ။” စာတကျ။ ပ။ ၁၁၈။

သင့်နေ - ကြိ / သင့်နေ / ဆက်ဆံပေါင်းသင်းသည်။ “ဝိဇ္ဇာဓိရိလှလင့်နှင့် နဂါးမ သင့်နေသည်။”

သင့်မြတ် - ကြိ / သင့်မြတ် / ခ၊ လျှောက်ကန်သည်။ “ဆိုသော စကားသည် သင့်မြတ်၏။” တောင်တွင်းပြေ။ ၁၀။ ၂၊ ဆက်ဆံမှု ပြေလည်သည်။ ၃၊ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းသည်။

သင့်ရဲ - ကြိဝိ / သင့်ရဲ / အတော်အသင့်။ မနည်းမများ။ မပိုမလွှဲ။ “အဆင်းအရောင်အဝါ သင့်ရဲ သာ ရှိကြကုန်သော သူတို့အား။” လက်စွဲ။ ၄၅။

သင့်လျော် - ကြိ / သင့်လျော် / ထိုက်တန်ဆီလျော်သည်။ “အထက်တန်းနှင့် သင့်လျော်သော ကောက်နှုတ်ချက်များ ရွေးချယ်စုဆောင်းပြီး။” အထက်တန်း။ ၂။

သင်း

သင်း - နဝ / သင်း / ရည်ရွယ်သော တစ်တည်းအား ကိုယ်စားသုံးသော စကားလုံး။ သူ။ ချင်း။ (မနှစ်သက်သည့်သဘောဖြင့် သုံးလေ့ရှိသည်။) ပေါလစနကသည် တီးနန်းနှင့်သင်းထိုက်တန်သလော။” ဇောတိ။ ၁၂။

သင်း - ကြိ / သင်း / မီးပူဇွန် ပေးသည်။ “ဖုတ်ကင်အပြင်း၊ မီးပူ သင်း သည်၊ ဝင်းဝင်းသားအဆီနှင့်။” မန်လည် (ဒုမ္မ) * ၁၂။

သင်း - နဝိ / သင်း / ခ၊ ရနံ့ ထွက်သော။ ၂၊ အတန်ငယ် မွေးသော။ “မွေးကြူထုံသင်း၊ ကြိုင်နံ့ ရင်းသို့။” မဏ* ၉၁။

သင်း - ကြိ / သင်း / သတ္တဝါအသီးတို့၏ ငွေ့စေ့အစကို ထုတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကြေညက်အောင် ထုခြင်းဖြင့် မြူစေသည်။ သင်းကျစ် - န / သင်းကျစ် / ခ၊ မြတ်စွာဘုရား ရုပ်တုတော်၏ လက်ယာနားပန်တော်မူ လက်ဝဲနားပန်တော်အထိ နဖူးတော်အပြည့် ဖုံးလွှမ်းဆင်ယင်ရသော တန်ဆာ။ ၂၊ မြတ်စွာဘုရား ရုပ်၏ နဖူးတော်။ “ကိုယ်စားတော်မြတ်၊ သင်းကျစ်ဓာတ်ကို။” ဝိမော * ၃၁။ ၃၊ နဖူးပြင်ကို အပြည့်ဖုံးလွှမ်းဆင်ယင်ရသော မင်းမြောက်တန်ဆာတပါး။ (သင်းကျပ်ဟုလည်း တွင်သည်။) ၄၊ [ဥပစာ] အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ “လူနတ်တို့၏ သင်းကျစ် မေ့မရဗုဒ္ဓကု၊ သယမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား။”

သင်းကြောင် - န / သင်းကြောင် / သင်းသော်လည်း မစင်သော ကွဲ၊ နွား၊ ဝက် စသည် တိရစ္ဆာန်။ (သင်းကျန်၊ သိုးကျန် ဟုလည်း သုံးသည်။)

သင်းကွဲ - နဝိ / သင်းကွဲ / စုဝေးရာမှ တကွတပြားပျံ့နှံ့သော။ “မိုးရွာ၍ တတိမ်လုံး သင်းကွဲသည်၊ သားမလာ၍ တအိမ်လုံး ဆင်းရဲသည်။” ကျည်း။ ၁၆။

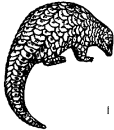
- န / သင်းကွဲ / အုပ်စုမှ ကွဲကွာနေသော လူတိရစ္ဆာန်။ “သူရိယတိုက်၌ ကျွန်ုပ်တယောက်တည်း သင်းကွဲဖြစ်ခဲ့သည်။” ရွှေဒေါင်း။ ၄၂။

သင်းကွပ် - ကြိ / သင်းကွပ် / သင်း - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

သင်းချိုင်း - န / သင်းချိုင်း / သမိုင်း - န၊ ရှ။

သင်းချိုင်းကျန်း - န / သင်းချိုင်းကျန်း / သမိုင်းကျန်း - န၊ ရှ။

သင်းခွေချပ် - န / သင်းခွေချပ် / (ဝမ်းခိုက်ပိုင်းမှတစ်ပါး) တကိုယ်လုံး ဖုံးအုပ်သော အကြေးနွဲ့များ၊ ရှည်ချွန်သော နှုတ်သီး၊ ရှည်၍ ဖေးကပ်သောလျှာရှိပြီး၊ ခါချည်၊ မြ၊ ပုရွက်ဆိတ်တို့ကို စားသောက်လေ့ရှိသည့် နို့ထိုက်သတ္တဝါ တမျိုး။ (သစ်ခေါင်းနှင့် မြေတွင်းတို့၌နေတတ်၍ ရန်သူ တွေ့လျှင် လုံးဝွေ့၍ နေတတ်သည်။)

သင်းခွေချပ်

သင်းခွဲ - ကြိ / သင်းခွဲ / ခ၊ မူလအဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအပင်း၊
 ရိုက်စသည်မှ ခွဲထွက်သည်။ “ငါ့ရှင်တို့ ငါသည် ယောက်ဖ
 တော် ဂေါတမနှင့် သင်းခွဲတော့မည်။” ဇိ။ ၅၅။ ၂။ အဖွဲ့
 သားချင်း၊ အသင်းသားချင်း၊ ရိုက်သားချင်း မသင့်တင့်
 အောင် ကြံဆောင်သည်။ “ရှင်ခေမဝတ် သင်းခွဲ၌ အဝီစိရဲ၌
 ခံရလေသောအကြောင်းကို။” ကုလား၊ ပ။ ၁၉။

သင်းပင်း - န / သင်းပင်း / မိတ်ဆွေများ၊ အပေါင်းအဖော်
 များ။ အခြေအခံများ။

သင်းပိုင် - န / သင်းပိုင် / ခါးဝတ်သင်္ကန်း။

သင်းဖွဲ့မှတ်တမ်း - န / သင်းဖွဲ့၊ မှတ်တမ်း / အသင်းအဖွဲ့တခုနှင့်
 စပ်ဆိုင်သမျှကို မှတ်သားထားချက်။

သင်းထိပ်ချော - န / ကင်းလိက်ယော / ကင်းထိပ်ချော - န၊ ၅။

သင်းဝင် - န / သင်းဝင် / အပေးချော၌ အဖြူကွက်များ ပေါ်
 နေသော ပင်စည်၊ စိမ်းစိုပြောင်ချော၌ အရွက်သုံးရွက်ဆိုင်
 လီပြာသတ္တုနီ အဖြူရောင်ပန်းပွင့်၊ ခေဆာသော အကိုင်း
 အခက်၊ မာကျောလေးလံသော အသားရှိသည့် ပင်စောက်
 တမျိုး။

သင်းသီး - ကြိဝိ / သင်းသီး / ပေါ် သီးခြား။ တသီးတခြား။
 မရောယှက်။ “ရှင်သားပုတ္တရာ၊ ပညာဆီမီး၊ ကိုယ်တော်ကြီး
 မူကား၊ သင်းသီး အလွတ် ကျန်သော၏။” ပုညဝတ်။ ၃၆။

- န / သင်းသီး / [ဥပဒေ]တရားတယောက်တည်းကသာ
 သီးခြားပိုင်ဆိုင်သောပစ္စည်း။ “သင်းသီး မဖြစ်စေနှင့်။ အမွေ
 ပုံသို့ သွင်း၍၊ ညီမျှခွဲဝေစေ။” အဿု။ ၁၃။

သင်းသတ် - ကြိ / သင်းသတ် / သစ်သားကျ၊ ယုံ၊ မူလျော့ပါး၍
 အသားသေစေရန်၊ အလွယ်တကူခွတ်လွှဲနိုင်ရန် သစ်ပင်၏
 အောက်ခြေဝိုင်းမှ ပင်လုံးကိုရစ်၍ အခွံအကာများကို ခွတ်
 ထပ်ခွာပစ်သည်။

သင်္ကြန် - န / သင်္ကြန် / သုဂုန် / ခ၊ မြန်မာဆယ်နှစ်လတွင်
 နှစ်ဟောင်းမှနှစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းသည့် သမယ။ (တန်ခူး
 သို့ မဟုတ် ကဆုန်လ) ၂။ နှစ်သစ်ကူး ရေပက်ဖျန်းပွဲ။ [သ]

သင်္ကြန်ကျ - ကြိ / သုဂုန်ကျ / သင်းဂုန်ကျ / နှစ်သစ်ကူးရန်
 ရက်ကြိုကာလသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ သင်္ကြန်ကာလ ဆိုက်
 ရောက်သည်။

သင်္ကြန်စာ - န / သုဂုန်စာ / သင်းဂုန်စာ / ဗေဒင်နက္ခတ် ပညာ
 ရှိတို့က နှစ်ကူးမည့် နေ့ရက် အချိန်နာရီနှင့်တကွ ဂြိုဟ်
 နက္ခတ်တို့ကိုတွက်ချက်၍ နှစ်သစ်၌ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်မည့်
 မိုးလေဝသ အခြေအနေ၊ ကောင်းပင်သီးနှံ ထီးမှုဆတ်မှု စသည်
 တို့ကို ထုတ်ဖော်ဟောပြောထားသော စာတမ်း။

သင်္ကြန်စက် - ကြိ / သုဂုန်စက် / သင်းဂုန်စက် / သင်္ကြန်
 ကာလ ကုန်ဆုံးသည်။ နှစ်ဆုံးနေ့ဆိုက်ရောက်သည်။

သင်္ကြန်ထမင်း - န / သုဂုန်ထမင်း / သင်းဂုန်ထမင်း / ပျား
 ဖယောင်းနံ့ စွဲအောင် အစိုးသတ်ထားသည့်အိုးတွင် ဆန်ထည့်
 ၍ ရေခန်းချက်ပြီးလျှင် ရိုးရိုးရေ သို့ မဟုတ် ဖယောင်းနံ့ရရှိ
 အောင် ပြုလုပ်ထားသော ရေနှင့်စိမ်းထားသော ထမင်း။
 (မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးအစွေတွင် သင်္ကြန်ကာလ၌ သင်္ကြန်ထမင်း

ကို နှည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ချက်ကြကာ ငါးခြောက်ကြော်
 အချဉ်သုပ်၊ ငရုတ်သီးမိတ်နှင့် စားသုံးလေ့ ရှိကြသည်။)

သင်္ကြန်ပန်း - န / သုဂုန်ပန်း / သင်းဂုန်ပန်း / သင်္ကြန်တွင်
 အတာထိုး၌ ထိုးရိုက်ရသည့် ခုနစ်ခွေ၊ နံသင်းပန်း ခုနစ်မျိုး။

သင်္ကြန်မိုး - န / သုဂုန်မိုး / သင်းဂုန်မိုး / သင်္ကြန် ကာလတွင်
 ရွာသွန်းလေ့ရှိသော မိုး။

သင်္ကြန်ရေ - န / သုဂုန်ရေ / သင်းဂုန်ရေ / သင်္ကြန် ရက်များ
 တွင် တည့်နှင့်တည့် ပက်ဖျန်းကစားသော ရေ။

သင်္ကြန်လက်ဆေးမိုး - န / သုဂုန်လက်ဆေးမိုး / သင်းဂုန်လက်
 ဆေးမိုး / သင်္ကြန်တက်ပြီးတွင် ရွာသွန်းလေ့ရှိသော မိုး။

သင်္ကြန်အမြောက် - န / သုဂုန်အမြောက် / သင်းဂုန်အမြောက် /
 ခ၊ သင်္ကြန်ကျသည့်အချိန်တွင် အဆန်ပေါ့ပဲ ပစ်ဖောက်သော
 အမြောက်။ (တဘက်နှင့် ဝါးပေါင်းအဆစ်တွင်းသို့ ရေနံ
 ဆွတ်ထားသည့် အဝတ်ဖြင့် သုတ်လိမ်းပြီး ကိုယ်ထည်၌ဖောက်
 ထားသည့်အပေါက်ကို မီးပြခြင်းဖြင့် ပစ်ဖောက်လေ့ရှိသည်။)

၂။ [ဥပစာ] ကျယ်လောင်စွာ ကြားဝါမြောက်ဆိုတတ်သော်
 လည်း ပြောသည့်အတိုင်း မြစ်မြောက်အောင် မဆောင်ရွက်
 နိုင်သူ။

သင်္ချိုင်း - န / သင်းဂျိုင်း / လူသေတို့ကို စွန့်ပစ်ရာနေရာ။ တစ
 ပြင်။ သုဘန်။ [ပ]

သင်္ချိုင်းကုန်း - န / သင်းဂျိုင်းကုန်း / သင်္ချိုင်း - န၊ နှင့်အတူတူ။

သင်္ဂြိုဟ် - န / သင်းဂျို / ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း၊ ချီးမြှောက်ခြင်း။
 စောင့်ရှောက်ခြင်း။ “ဓမ္မစမျိုးနွယ်၊ ဝင်ထွက်လွယ်မှု၊
 ကြည့်၍သင်္ဂြိုဟ်။” အိပ်မူ။ ၁၂။ [ပ]

သင်္ဂြိုဟ် - ကြိ / သုဂုန် / အသုဘကို သင်္ချိုင်းသို့ ဝိုးဆောင်၍
 မြေမြှုပ်ခြင်း သို့ မဟုတ် မီးရှို့ခြင်းပြုသည်။ [မှန်]

သင်္ဂြိုဟ် - န / သင်းဂျို / အဘိဓမ္မာအခြေခံ သင်ရိုးကျမ်း။ [ပ]

သဘော - န / သင်းဗော / ရွက်အား သို့ မဟုတ် စက်အားဖြင့်
 လျင်မြန်စွာ သွားလာနိုင်သော ရေယာဉ်ကြီး။

သဘော - န / သင်းဗော / နိုင်ငံခြားမှ မြန်မာပြည်သို့ သွင်းယူ
 လာသည့် အသုံးအဆောင်၊ အဝတ်အထည်၊ အသီးအနှံအပင်၊
 တိရစ္ဆာန် စသည်ကို ရည်ညွှန်းသောစကား။ (သဘောသည်၊
 သဘောခွေ၊ သဘောဆေး၊ သဘောသီး၊ သဘောကျတို့
 စသည်။)

သဘော - န / သင်းဗော / တပြောင့်တည်းသောပင်စည်ထိပ်မှ
 ပြာထွက်နေသည့်လက်တံများ၌ အဖျားချွန်၍ အဟိုက်ခုနစ်ခု
 ပါသော လက်ခြားအရွက်ရှိပြီး ပင်စည်၌ အသီးများပြွတ်
 လျက် သီးဇာတ်သည့် ဆေးဖက်ဝင် ပင်လတ်တမျိုး။ (အနုပင်
 အမပင်ဟူ၍ ကွဲပြားသည်။)

သဘောကျင်း - န / သင်းဗောကျင်း / သဘော တည်ဆောက်ရန်
 နှင့် ပြုပြင်ရန်အတွက် သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းနေရာ။

သဘောကြမ်း - န / သင်းဗောကျင်း / အိမ်ခေါင်မိုးနှင့် နီးကပ်
 နေသော ပစ္စည်းထားရာဆင်း။ “ရေတံလျှောက်ထဲမှာ ထား
 ရသောင်းအိမ်၊ သဘောကြမ်းပေါ်တွင် ဝှက်ထားရလျှင် လုံ
 နိုးနိုးနှင့်။” သုံးပွင့်။ ၂၃။

သင်္ဘောခြင် - န / သင်းဗောဂျင် / သင်္ဘောသီးအစိမ်းအသားကို အမျှင်ငယ်များအဖြစ် ရရှိအောင်ခြစ်ရာ၌အသုံးပြုရသော ကိရိယာတမျိုး။ (သရက်သီး သေည်တို့ကိုလည်း ခြစ်လေ့ရှိသည်။)

သင်္ဘောမွေး - န / သင်းဗောမွေး / နိုင်ငံခြားပေါက် နားရွက်ကုပ်သော အမွေမွှား မွေးငယ်တမျိုး။

သင်္ဘောဆားပုပ် - န / သင်းဗောဆာပုပ် / ဆေးဝါးအလို ငှာမီးပတ်ထားသည်။ နိုင်ငံခြားမှတင်သွင်းသော ဆားပုပ်တမျိုး။

သင်္ဘောဆေး - န / သင်းဗောဆေး / ပိုက်ဆန်ဆီ၊ ငါးကြိုးဆီသော အစေးအဆီနှင့် ဖျော်ထားသော အရောင်အမျိုးမျိုးရှိ သုတ်ဆေးရည်။

သင်္ဘောဆိပ် - န / သင်းဗောဆိတ် / သင်္ဘောများ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားသော ကမ်းပါးအရပ်။

သင်္ဘောနားနုတ် - န / သင်းဗောနုနုတ် / တိုတုတ်သော ပင်စည်ပတ်လည်မှ တခုနှင့်တခု ထပ်၍ထွက်သော အသားထူ အရွက်ချွန်ကြီးများမှ လျှော်ထုတ်ယူရှိသော အပင်တမျိုး။

သင်္ဘောမဇ္ဈီ - န / သင်းဗောမဇ္ဈီ / အရင်းအဖျားပိုင်းသော အရွက်များ ဆိုင်လျက်ထွက်သည့် အကိုင်များရှိပြီး အပွင့်တံတလျှောက် အဝါနှင့် ဝါဩဇောင်အဖွင့်များပွင့်သော ဆေးဖက်ဝင် ပင်လတ်တမျိုး။

သင်္ဘောမန်ကျည်း - န / သင်းဗောမဂျီး / ကောက်ကွေ့သော ပင်စည်၊ ဆူးပါသော အကိုင်းအခက်၊ အဆုပ်လိုက်ပွင့်သော အဖြူပွင့်၊ ကွေးကောက်၍အဆုပ်လိုက်သီးသော အသီးရှိသည့် ဆေးဖက်ဝင် အပင်ကြီးတမျိုး။ (ကုလားမန်ကျည်း၊ တရုတ်မန်ကျည်းဟုလည်း ခေါ်သည်။)

သင်္ဘောဆက်ပံ - န / သင်းဗောဆက်ပန် / ခြောက်မတ်သော ပင်စည်မှ ဘေးတည်တည်မြှာထွက်သော အကိုင်းမျိုး၊ လဲဖို့ရသော ဘဲဥပုံသဏ္ဌာန်ထိပ်ချွန်သီးသီးသည့် ပင်လတ်တမျိုး။

သင်္ဘောသား - န / သင်းဗောသား / သင်္ဘောပေါ်တွင် အမှုထမ်းသော အရာရှိမဟုတ်သူ။

သင်္ဘောအိမ်မြောင် - န / သင်းဗောအိန်မျောင် / အရပ်လေးမျက်နှာကို ထပ်မံ၍အသေးစိတ်ပိုင်ခြားဖော်ပြထားသည့် သင်္ဘောသုံး အိမ်မြောင်။ (သင်္ဘော စောင်းနှင့် လုပ်ရားသော်လည်း သလိုက်မျက်နှာပြင် အမြဲညှိ၍နေစေရန် ပြုလုပ်ထားသည်။)

သင်္ဘောခြာဇာ - န / သင်းဗောအောဇာ / ချောပြောင်၍ နက်သောအစေ့ပါကာ အခွံမှာသင်္ဘောသီးနှင့်တူ၍ အသားမှာဩဇာသီးနှင့်တူပြီး အဖျားချွန်သောအရွက်ရှိ ဆေးဖက်ဝင် အပင်တမျိုး။

သိင်

သိင်္ဂါရု သေ - န / သိန်ဂါရုယာသုဉ် / စာပေရသ ကိုးပါးတွင် ချစ်ခင်နှစ်သက်ဖွယ်ကိပြသည့်သဘော၊ အရသာ။ [ပါ]

သိင်္ဂါသံ - န / သိန်ဂါသုန် / ဆွဲငင် သိဆိုရသော အလွန်နူးသိချင်းကြီးတမျိုး။ (ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် မင်းသိင်္ဂါဟူသော စာဆိုက စတင်ပေဆိုရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု အဆိုရှိသည်။)

သိင်္ဂီ - န / သိန်ဂီ / ရွှေကောင်းတမျိုး။ [ပါ]

သောင်

သောင် - န / သောင် / မြစ်၊ ပင်လယ် စသည်တို့တွင် ချေကျသည့်အခါမှ မျက်နှာပြင်ပေါ်ထွန်းလာသောသံပြင် သို့မဟုတ် ကျောက်စရိပ်ပြင်။

သောင် - နဝိ / သောင် / [ပေါ]၊ မထွားကျိုင်းသော။ မပွဲမြိုးသော။ မသီးပွင့်သော။ “မကြိုးမထွား၊ မပွဲ၊ မမြိုးမပွင့် မသီးသည်ကို သုန်၊ သုန်၊ သောင်၊ သောင်း ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြန်လေ။ ၇။ ၂။ သန်မာသော။ တောင့်တင်းသော။ (သောင်မာ၊ သောင်သောင်မာဟုလည်း သုံးသည်။)

သောင်ခတ် - ကြိ / သောင်ခတ် / သောင်ပျက်စေရန် တူးချသည်။

သောင်ခုံ - န / သောင်ခုန် / ကျယ်ပြန့်မောက်မိုသော သောင်။

သောင်တင် - ကြိ / သောင်တင် / ၁၊ လှေ၊ သင်္ဘော၊ ဖောင် စသည် သောင်ထက်၌တင်လျက် မရွေ့ရှားနိုင် ဖြစ်သည်။ “လှေကြီးသည် သောင်တင်သောကြောင့် မလုပ်မရှား မသွားနိုင်တော့။” ဇေယျ။ ၁၆၆။ ၂။ [ဥပစာ] လမ်းခရီးတွင် အကြောင်း တမျိုးမျိုးကြောင့် ရှေ့သို့ ခရီးမဆက်နိုင်ပဲ ရပ်တန့်နေရသည်။ “ကျွန်တော် ရန်ကုန်မယ် သောင်တင်နေတာဘဲ။” ချစ်ထုံး။ ၁၉၇။

သောင်တင်း - န / သောင်တင်း / ရှေ့ပိုင်းညှိ၍ နောက်ပိုင်း ဖြူသော အတောင်၊ အဖြူစင်းပါသောအမြီးတို၍စူးရှသော အသံရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ သီဟိုဠ်နိုင်ငံတို့မှ မြစ်နှင့် အိုင်များတွင်ကျက်စားသည့် လျှင်မြန်စွာ ပျံသန်းတတ်သော ငှက်။

သောင်ထွန်း - ကြိ / သောင်ထွန်း / သောင် ဖြစ်ပေါ်သည်။

သောင်မြင် - န / သောင်ချင် / မျက်နှာပြင် ပြန့်ကျယ်သော သောင်။ သောင်အမြန်တစွင်။

သောင်မတင် ရေမကျ - ကြိဝိ / သောင်မတင်ယေမကျ? / [ဥပစာ] တိုးလို့ တန်းလန်း၊ တပိုင်းတစ။ တဝက်တမျက်။ “သောင်မတင်ရေမကျ ဖြစ်ခဲ့သော ရဟန်းပျို အစဉ်အစေးမှ ဆွေးနွေးချက်တို့ကို။” ဆန်း။ ၇၄။

သောင်မာ - နဝိ / သောင်မာ / [ပေါ] ကြံ့ခိုင်သော။ ကျန်းမာသော။

သောင်သာ - ကြိ / သောင်သာ / ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ လုံ့လပြသည်။ “စွန့်စားယောင်ကာ၊ မသောင်သာခဲ့။” ဗာဝရီ။ ၅။

သောင်း

သောင်း - န / သောင်း / ထောင်ပေါင်းဆယ်လီ အရေ
အတွက်။

သောင်းကပ် - နဝိ / သောင်းကတ် / အလွန်ကျန်းပြားသော။
“ရွေးထဲမှာ ဈေးသည်တွေ သောင်းကပ် နေတာပဲ။”

သောင်းကျန်း - ကြံ / သောင်းကျန်း / ၁။ ဆိုးထွမ်းသည်။
နှောင့်ယှက်သည်။ “သောင်းကျန်း တတ်စွာ၊ ကိလေသာ
ဟူ။” မတ * ၄၃၄။ ၂။ ပျက်စီးသည်။ တော်လှန်သည်။
ခြားနားသည်။ “ငမောက်ကျမ်းအရပ်တွင် စစ်တည်း၊
သောင်းကျန်းသည် ဆိုးပြီခါ။” ကျင်ကျား။ ၁၁။

သောင်းခြောက်ထောင် - န / သောင်းချောက်ထောင် / [ဥပစာ]
များပြားသော အရေအတွက်။ “မေးခွန်းပေါင်း သောင်း
ခြောက်ထောင်ကို မေးမြန်းလေတော့သည်။” စွယ်ကျမ်း။
၁။ ၂၇၆။

သောင်းမြောင်းတွေလာ - န / သောင်းမြောင်းတွေလာ /
အထွေထွေ အမျိုးမျိုး ရောနှောပါဝင်သောအရာ။ “ပြဇာတ်
အကြောင်း ရုပ်ရှင်အကြောင်း သောင်းမြောင်းတွေလာ
နှစ်ယောက်စလုံး စကားတွေ ခွာခဲ့ရာမှ။” မြတ်ကို။ ၁၈၉။

သောင်းသောင်းခြံခြံ - ကြံ / သောင်းသောင်းမျော့မျော့ /
အများစုပါရှိတည် တက်ကြွစွာ။ လှိုက်လှဲစွာ။ အုတ်အုတ်
ကျက်ကျက်။

သိုင်း

သိုင်း - ကြံ / သိုင်း / ၁။ တစ်တရာကို ကြိုးစာညှိဖြင့်
ချောင်ချိစွာ ရစ်ပတ်၍ ချည်သည်။ ၂။ လိုကွင်း၊ လွယ်အိတ်
ကွင်း စသည်ကို ပန်းတွင် စလွယ်ကဲ့သို့ ခေါင်လိုက် စွပ်သည်။

သိုင်း - န / သိုင်း / ၁။ တုတ်၊ ဓား၊ လှံစသည့် လက်နက်
ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်နက်မဲ့ သော်လည်းကောင်း
ရန်သူကို ခုခံတိုက်ခိုက်သော ကိယံစံပညာ။ ဗန်တိုဝန်ရှည်
အတတ်။ ၂။ သိုင်းချက်၊ စည်းချက်နှင့်အညီ တညီချင်း
သို့မဟုတ် တညီနှင့်အများ စသည်ဖြင့် သိုင်းသမားတို့
ပညာစွမ်းပြသော အတတ်။

သိုင်း - န / သိုင်း / မြန်မာဘုရင်၊ မိဖုရား၊ မင်းသား၊ မင်း
သမီးတို့ ထွက်ချီရာ၌ ရွှေ၊ မှလမ်းရင်းပေးရာတွင်လည်းကောင်း၊
ဘုရင်မင်းမြတ်အတွက် သောက်တော်ရေနှင့် ပွဲတော်ကို
ပို့ဆက်ရာတွင် လည်းကောင်း လိုက်ပါရသည့် အမှုထမ်း
စွဲကိုင်သော အဆောင် အယောင် တတ်။

သိုင်းကျိုး - န / သိုင်းကျိုး / သိုင်းချည်ရသောကြိုး။

သိုင်းကျိန် - န / သိုင်းကျိန် / ပြောင်သောပင်စည်နှင့် ရှည်
သော အရွက်များရှိပြီး ဖောင်တို့ရာ၌ အသုံးဝင်သည့် ကြိမ်
တမျိုး။

သိုင်းကွက် - န / သိုင်းကွက် / သိုင်းသမားတို့ စနစ်တကျ
နှင်းသော ခြေနှင်းကွက်။

သိုင်းခိုင်း - ကြံ / သိုင်းခိုင်း / ၁။ ဝေဝေဆာဆာ အကျယ်
ချဲ့၍ သွယ်ဝိုက် ပြောဆိုသည်။ ၂။ ဝိုင်းဝန်းကျည်သည်။

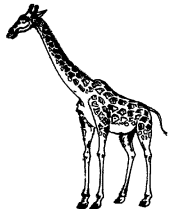
သစ်

သစ် - နဝိ / သစ် / မဟောင်းသော။ မဖြစ်ပေါ်ဖူးသေး
သော။ မကြုံဖူးသေးသော။

သစ် - န / သစ် / ၁။ အဆောက်အအုံ၊ ပရိသဘာဝ စသည်တို့
အတွက် အသုံးပြုရန် အကိုင်အခက်နှင့် ပင်စည်ရင်းကို ဖြတ်
ထားသော အပင်လုံး။ ၂။ ပင်စည်ရင်းမှ ဖြတ်လွှဲထားသည့်
ပင်လုံးကို အစိတ်စိတ် ခွဲထားသော အပြား၊ အချောင်း
စသည်။

သစ် - န / သစ် / ကျားသစ်။

သစ်ကုလားအုတ် - န / သစ်ကလအုတ် / ကုလားအုတ်နှင့်တူ၍၊
ကိုယ်မွေးအပြောက်ရှိသော၊ သို့မပါသည့်၊ လည်ပင်း အထူး
ရှည်သော အာဖရိကတိုက်နေ သားကောင်တမျိုး။

သစ်ကြား - န / သစ်ကျား / ဆိပ်ဆီစေသည့် အဆန်ပါရှိပြီး ရှိလျှင် အခွံမာသော အသီးလုံးသီးသည့် ဆေးပင်ပင် ပင်စောက်တမျိုး။

သစ်ကြွေးကြွေး - န / သစ်ကြွေးကြွေး / ကြီးစွာမြင့်မားသော သစ်ပင်၊ ဝါးပင်။

သစ်ကြွေး - န / သစ်ကြွေး / အကြောသုံးခုပါသည့် မျက်နှာ ချင်းဆိုင်တွက် အရွက်ချောမျှနှင့် အခေါက်ကို ဟင်းဆက် အမွှေးအကြိုင်အပြစ် အသုံးပြုရသော အပင်တမျိုး။

သစ်ခက်တံ - န / သစ်ခက်တံ / ယာယီနေထိုင်ရန် သစ်ပင်၏ အကိုင်းအခက် အရွက်တို့ဖြင့် မိုးကာ၍ ဆောက်ထားသော တဲ။

သစ်ခေါက်ဆိုး - ကြိ / သစ်ခေါက်ဆိုး / သစ်ခေါက်တမျိုးမျိုး ကို ပြုတ်ချိုရသော ဖန်ရည်တွင် သက်န်း၊ သက်န်းလျှာဖျင် စသည်ကို စိပ်၍ ဆေးရောင်စွဲပြင်အောင် ပြုလုပ်သည်။ (ပိန္နဲ ခေါက်၊ ငှက်ခေါက်၊ ညောင်ခေါက်၊ ချားခေါက် စသည်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။)

- န / သစ်ခေါက်ဆိုး / ယင်းသို့ ဆိုထားသော သက်န်း၊ အဝတ်စသည်။

သစ်ခေါင်း - န / သစ်ခေါင်း / ၁။ သစ်အမှထမ်းတို့ကို ကြီး ကြပ်ရသော၊ ၂။ (ရွေးက) သစ်ထုတ်လုပ် ရောင်းချသူ။

သစ်ခေါင်းပေါက် - န / သစ်ခေါင်းပေါက် / [ဥပစာ] မိဘ ဆွေမျိုးကင်းမဲ့သူ။ “သစ်ခေါင်းပေါက် ဥတလုံးကွားကဲ့သို့ ရင်းချာတဲ့သူကလဲမရှိ”။ ရွှေပြည်၊ ၃။ ၁၇၂။

သစ်ချ - န / သစ်ချ / ထိပ်ချွန် ဘဲပုအရွက်ရှိပြီး ချိုဆိပ် သော အဆန်ပါသည့် တဘက်ပိုင်း၍ တဘက်အနည်းငယ် ချွန်သော အခွံမာ အသီးသီးသည့် ပင်စောက်တမျိုး။

သစ်ချို - န / သစ်ချို / သုံးလက်မမှ လေးလက်မအထိ ရှည်ထွယ် ချောမွေ့သော အရွက်ရှိပြီးဖြူရောင်ရောင် အပွင့်သောပွင့်သည့် အမြစ်မီးလွန်းသော၊ အသီးစားပင်လတ်တမျိုး။ “မျောက်လုပ် မျောက်ကို၊ သစ်ချို၊ သစ်ကြား၊ သပန်းခါးနှင့်”။ ဘလ္လာ*၁၆။

သစ်ခွ - န / သစ်ခွ / ၁။ အရောင်အမျိုးမျိုး ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး ဆန်းပြားစွာ ပွင့်လေ့ရှိသော၊ သစ်ပင်စသည် တွင် တွယ်ကပ်ပေါက်လေ့ရှိသည့် ပန်းပင်တမျိုး။ ၂။ သစ်ပင် တွင် အကိုင်းနှင့်စပ် ကြာထွက်ရာ နေရာ။

သစ်ခွရည် - န / သစ်ခွရည် / အစိမ်းရောင် ဖျော်ရည်တမျိုး။

သစ်ခွဲ - ကြိ / သစ်ခွဲ / သစ်တော၊ သစ်သားကိုပျဉ်ပြား ပျဉ်ချောင်း ဖြစ်အောင် ခွဲဖြတ်သည်။

သစ်ငုတ် - န / သစ်ငုတ် / ၁။ မြေခွံစိုက်လျက် ကျန်ရစ်သော အခက်အလက် မရှိသည့် သစ်ပင်၏ ပင်စည်အရင်းပိုင်း။

၂။ [ဥပစာ] တိတ်ဆိတ်စွာ နေတတ်သူ။ သည်းခံတတ်သူ။

၃။ ရန်သူကို ထိခိုက်စေရန် တဘက်ကိုမြေခွံ စိုက်၍ တဘက် ကို ဖော်ထားရသည့် သစ်ချောင်းချွန် ခြောင်တမျိုး။

သစ်ငေး - န / သစ်ငေး / စစ်စီး / ၁။ အကိုင်းအခက် အလွန် နည်းပြီး လုံးချောဖြောင့်မတ်သော ပင်စည်၊ အရင်းသစ်ပျိုး အဖျားကျယ်သောအရွက်၊ ခွံပြာရင့်ရောင် အခေါက်ရှိ၍

အစေးထွက်သော ပင်စောက်တမျိုး။ ၂။ ယင်းအပင်မှထွက် သည့် အငေး (အနံ့၊ အညို၊ အနက်ဟူ၍ ကွဲပြားသည်။)

၃။ အရောင်တင်ဆီလုပ်ငန်း၊ အမွှေးဆီလုပ်ငန်းတို့၌ အဖျား ဆုံး အသုံးပြုသော အစေးတမျိုး။

သစ်စေးကိုင် - ကြိ / သစ်စေးကိုင် / နီးသည်၊ ကြိမ်ထည်စသည် တို့ကို သစ်စေးလိမ်သွတ်သည်။

သစ်စေးစက် - ကြိ / သစ်စေးစက် / သစ်စေးပင်မှ အငေးကို ကိုင်တွယ် ထိတွေ့ရာမှ ကိုယ်တွင် ယားပျံ့ခြင်း၊ ပူလောင် ခြင်း၊ အပူအစိပ်ထွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သစ်စေးထိုး - ကြိ / သစ်စေးထိုး / သစ်စေးပင်၏ အခေါက်ကို ထွင်း၍ အငေးကို ခံယူသည်။

သစ်စိမ်းချိုးချိုး - ကြိ / သစ်စိမ်းချိုးချိုး / [ဥပစာ] ရက်စက် စိမ်းနားစွာ ပြုမူသည်။

သစ်စိမ်းမြေဩဇာ - န / သစ်စိမ်းမြေဩဇာ / မြေဩဇာ ဖြစ်စေရန် မြေတွင်းသို့ ထယ်ဖြင့် ထိုးသွင်းခြင်း၊ ထယ်စာ များနှင့်ရော၍ သမညတွင်အောင် ထွန်ယက်ခြင်း ပြုရ သည့် အရွက်အလက် ကြီးစွာမြင့်မားသော ပပိစပ်၊ ပဲတိစိမ်း၊ ပဲယဉ်စသော အပင်မျိုး။

သစ်ဆင်စွယ် - န / သစ်ဆင်စွယ် / အဖြူစင်းမျှားပါ၍ ဘီး လုပ်ရန် အသုံးဝင်သည့် သစ်သားရှိသော ပင်စောက်တမျိုး။

သစ်ဆင်း - န / သစ်ဆင်း / မြန်မာ့ဆယ့်နှစ်လအနက် မြောက် လမြောက် တော်သတင်းလ။ (ထိုလတွင် မြစ်တွင်း၌ ရေစီး ညင်သာ၍ သစ်ဗောင်၊ ဝါးဗောင်တို့ကို မျှောချသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုလပင် မြစ်လယ်၌ သစ်သား တိုင်စိုက်ကာ ထိုတိုင်မြင့်ပေါ်မှ ခုန်ဆင်းသွက် ကျပုံကို ခိုမိဝိတောက်ကာ ရာသီဥတု ခန့်မှန်းလေ့ ရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း သစ်ဆင်းလဟူ၍ ခေါ်တွင်သည်ဟုဆိုသည်။)

သစ်ဆိပ် - န / သစ်ဆိပ် / အလွန်ဖြောင့်မတ်သော ပင်စည် ရှိပြီး ပေ ၆၀၊ ၇၀ အထိ မြင့်နိုင်သော၊ မွဲခြောက်သည့် ကတ္တီပေါ် မွှေးနံ့လွှမ်းသော အသီးသီးသည့် ပင်စောက်တမျိုး။

သစ်ဆွေးမြေ - န / သစ်ဆွေးမြေ / သစ်ပင်အပေါ်အပိုင်တို့ ပုပ်ဆွေးကြေမြည်ရာမှ ဖြစ်ပေါ်သည့် မြေဩဇာ။

သစ်တော - န / သစ်တော / အပေါ်သို့ထောင်၍ ထွက် သောအကိုင်း၊ ဝါဉ်နှင့် စိမ်းစာရောင် အခွံရှိ၍ အရည်ရှမ်း ကာ ချိုချည်သည့် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသည့် အသီးရှိသော သမပိုင်အသေတွင် ပေါက်ရောက်သည့် ပင်လတ်တမျိုး။ (သစ်တော၊ သစ်သော့ ဟူ၍လည်း ခေါ်သေးသည်။)

သစ်တောသီး

သစ်တို့ - န / သစ်တို့ / ဗြူမွေးသည့် အသားကိုဖြင့် ပွဲတွင်း
သော အစေ့အိမ် သုံးခန်းမှ ငါးခန်းအထိ ပါသည့် အသီးမျိုး
အသီးမျိုးကို ဟင်းလျာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အပင်၏
အခေါက်ကို ပရဆေးအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုရသည့်
ပင်စောက်တမျိုး။ (တောမင်းကွတ်ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြ
သေးသည်။)

သစ်တို့သီး

သစ်တက်ငန်း - န / သစ်တက်ငန်း / သစ်ပင်များပေါ်တွင်
နေတတ်သော ငန်းမြွေငယ်တမျိုး။

သစ်တောက် - န / သစ်တောက် / ဝိမီးသောကုန်း၊ ဝါသော
အမြီးမြို့၊ မာကျောသော နှုတ်သီးဖြင့် သစ်ပင်ကို ဇောက်
တတ်သော ငှက်တမျိုး။ (ခေါက်ရွာ၊ တောက်ရွာဟူလည်း
ခေါ်သေးသည်။)

သစ်တန်တွက် - ကြံ / သစ်တန်တွက် / သစ်၊ ပျဉ်တို့ကို တန်
ဖွဲ့၍ တွက်သည်။

- န / သစ်တန်တွက် / ဟင်းသို့ တွက်နည်း။

သစ်တပ် - န / သစ်တပ် / ခ၊ ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရန်
သစ်တုံး၊ သစ်ချောင်းတို့ဖြင့် လိုသည့်တက်တွင် ကာရံထား
သော အတားအဆီး။ ၂။ သစ်တုံးများဖြင့် ကာရံထားသော
ခံတပ်။

သစ်တုံး - န / သစ်တုံး / ခုတ်ဖြတ်ထားသော သစ်ပင်၏
အပိုင်းအစ။

သစ်ထုတ် - ကြံ / သစ်ထုတ် / သစ်တောမှ သစ်တို့ကို အများ
သုံးနိုင်ရန် ခုတ်ဖြတ်သယ်ယူခြင်း စသည့် ဆောင်ရွက်သည်။

သစ်ထွင်းပန်းချီ - န / သစ်ထွင်းပင် / များသောအားဖြင့်
ပူသောသစ်ပြား မျက်နှာပြင်တွင် ဓား၊ ဆောက်စသည်ဖြင့်
ရုပ်ပုံထွင်း၍ မင်လုံးဖြင့် လိုဏ်ကာ စက္ကူပေါ်တွင် နီပိခြင်း
ဖြင့် ရုပ်ပုံထင်စေသော အတတ်ပညာ။ (သစ်လုံးပန်းချီ၊
သစ်လုံးဆောက်ထွင်း ပန်းချီဟူလည်း ခေါ်သေးသည်။)

သစ်နက် - န / သစ်နက် / အနက်ထောင်ရှိသော ကျားသစ်တမျိုး။

သစ်ပလွေ - န / သစ်ပလွေ / အကိုင်းအခက်၌ ဆူးများ၌၍
ထိုးစူးများအတက်၌ ဝါးပိမ်းထောင် အပွင့်နှင့် အစေ့များသော
အသီးမျိုး၊ ဆေးပင်စင်သည့် ပင်လတ်တမျိုး။

သစ်ပင် - န / သစ်ပင် / ကာလကြာရှည် ရှင်သန်နိုင်ပြီး များ
သောအားဖြင့် အသားပြည့်၍မြင့်မတ်သော ပင်စည်မျိုး
အကိုင်းအခက်မြာထွက်သော ဓမ္မပေါက်ပင်။

သစ်ပေါင်းမိုး - န / သစ်ပေါင်းမိုး / သစ်ကိုတရည်ခံရန် ခရ
ရွေးငွေ နှင့် လေပူပေး၍ ခြောက်သွေ့အောင် ပေါင်းထုမိုး။

သစ်ပုပ်ပင် - န / သစ်ပုပ်ပင် / အမြောင်းအမြောင်းတသော
မြစ်ပါးမျိုး၊ ဗြူမြာရောင် အမွေးအခေါက်၊ အပုပ်နံ့ရှိသည့်
ညိုညာသော အသားရှိသည့် ပင်စောက်တမျိုး။ (သစ်ညိုပင်၊
စောပြာပင်ဟူ၍လည်း ခေါ်သေးသည်။)

သစ်ပျံ - န / သစ်ပျံ / ခ၊ ထီးမီးအတ်မတ် ဖြင့်မားသော
အပင်။ “ကြီးသောသစ်ပျံတောနှင့် အထူးထူး အသီးအပွင့်
မျိုးတို့ တောင်အလုံးပြည့်မျှ ကျေးဇူးရှိ၏။” ကမ္မဘူတ၊
၄၉။ ၂။ သစ်ပင်၊ အထူးစေ့ညိုကို အပေါ်၌ ပေါက်ရိုး
ပေါက်စဉ် မဟုတ်ပဲ ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်။

သစ်မာ - န / သစ်မာ / ကျွန်ုပ်တို့ပါးသော အသားမာသည့်
သစ်။

သစ်မင်း - န / သစ်မင်း / ဘဲညဏ္ဍာန်အရွက်၊ မှန်ကူးသဏ္ဌာန်
အသားကွက်များရှိပြီး မည်သည့် သစ်အတွင်းသို့မဆို ဝိုက်
ဘွင်း၍ရသော အသားရှိသည့် အပင်တမျိုး။

သစ်မောင်း - န / သစ်မောင်း / ဆွေးမြည်သော သစ်။

သစ်ရာ - န / သစ်ရာ / မိုးတိုက်၍ ရွှည်ခိုင်းသည့်အရွက်၊
မီးခိုးရောင်အခေါက်၊ ကွပ်သည့် အသားမျိုး၊ အဝါရောင်
ပန်းများ အခိုင်လက်ပွင့်သည့်၊ အခွံမာ အသီးသီးသော
ပင်စောက်တမျိုး။

သစ်ရည်တက်ချိန် - န / သစ်ရည်တက်ချိန် / သစ်ပင်၏ အခေါက်
နှင့် အသားကြားမှ ဩဇာဓာတ် အရည်တို့သည် တပေါင်း
တန်ခူးလတို့တွင် အထက်သို့တက်၍ သစ်ဆီထွက်သော
ကာလ။

သစ်လက် - န / သစ်လက် / မျက်နှာပြင်ညီသော ပျဉ်ချပ်ကို
ကျောဘက်၌ လက်ကိုင်တပ်သားသည့် ပန်းရန်သမားသုံး
တန်ဆာပလာတမျိုး။

သစ်လုံး - န / သစ်လုံး / ခုတ်လှဲ၍ အကိုင်းအခက်တို့ကို
ဖြတ်ထားသည့် မခွဲစိတ်ရသေးသော ပင်စည်။

သစ်လွင် - နဝိ / သစ်လွင် / ဆန်းပြာသော၊ ရွှေမာစင်က
မမြစ်မပေါ်ခွဲစူးသေးသော။

သစ်သား - န / သစ်သား / သစ်လုံးကို စိတ်ဖြာထားသော
အပြား၊ အချောင်း စသည်။

သစ်သီး - န / သစ်သီး / များသောအားဖြင့် အပြင်ဘက်တွင်
အကာ၊ အလွှာရှိသော၊ အတွင်း၌ မျှိုးစေ့ပါသည့်အသီး။

သစ်သီးစဝ် - န / သစ်သီးစလန် / အပင်နှင့် အနွယ်တို့မှ သီး
သော အသီးအရွယ်။

သစ်သေ့ - န / သစ်သေ့ / သစ်စေ့ - န၊ နှင့် အထူထူ။

သစ်အယ် - န / သစ်အယ် / အဝါရောင်အပွင့်၊ တဆန်မှ သီးဆန်
အထိပါသော အသီးသီးသော၊ အရင်းကြီး၍ အဖျားအနွယ်
သောအရွက်၊မကျစ်လျစ်သော်လည်း တာရှည်ခံသောအသား၊
သားရေရယ်လုပ်ငန်းဆိုင် အသုံးဆင်သည့် အခေါက်ပါရှိသော
ပင်စောက်တမျိုး။

သစ်ညသစ်ရ - န / သစ်ညသစ်ရ / အပင်၏အရင်း မြေအောက်
ပိုင်းတွင် အပင်၏အစာ သို့မဟုတ် မျိုးစေ့စင်အဖြစ် ကြီးပွား
မြှင့်ထွန်းသော၊ ပလောသိန်၊ ပြေ၊ ကစဝစ်သော အမြစ်ပင်နှင့်

အာလူး၊ မြောက်ဥ၊ ပိန်းဥ စသော ဥလုံးအပါအဝင် ဥ အမျိုးမျိုး။

သစ္စာ - န / သစ်စာ / ခ၊ အမှန်တရား။ [ပါ] ၂၊ တိုင်တည်၍ ဆိုသော အမှန်အကန်စကား။ တိုင်တည်၍ ကတိပြုသော စကား။ ၃၊ နိုင်ငံ သို့ မဟုတ် တစ်စုံတစ်အပေါ်တွင် စောင့်သိ ရှိသော။ “ဤသူသည် နိုင်ငံတော်ကို သစ္စာရှိသူ ဖြစ်သည်။”

သစ္စာခံ - ကြို / သစ်စာခံ / ခ၊ လက်အောက်ခံအဖြစ် မိမိကိုယ်ကို အပ်နှံသည်။ “သိဟဟတွေ လည်း...လက်ဆောင်လက်နက် အများနှင့် သတိုးမင်းများထံသို့ ဝင်၍ သစ္စာခံ လေ၏။” ဇာတ် ၂၅။ ၂၊ နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူရာ၌ နိုင်ငံ၏ စည်းပုံ အခြေခံပုဒ်ကို လျော့စားလိုက်နာပါမည်ဟု ကတိပြုသည်။

သစ္စာစောင့် - ကြို / သစ်စာစောင့် / မိမိ ထိန်းသိမ်းအပ်သော ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဝတ္တရားကို မဖောက်မပြန်စေရန် ထိန်းသည်။

သစ္စာဆို - ကြို / သစ်စာဆို / ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ထုတ်ဖော်တိုင်တည် သည်။ တိုင်တည်၍ ကတိပြုသည်။ ကျိန်သည်။

သစ္စာတိုင် - န / သစ်စာတိုင် / မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့ သစ္စာ ဆို၍ကသော အကတမျိုး။ မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့ သစ္စာ ဆိုသော သီချင်းကမျိုး။

- ကြို / သစ်စာတိုင် / သစ္စာဆို - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

သစ္စာတည် - ကြို / သစ်စာတည် / ကတိပေးချက်ကို မဖောက်ပြန် စေ၊ စောင့်ထိန်းသည်။

သစ္စာထား - ကြို / သစ်စာထား / သစ္စာဆို၍ ကတိပြုသည်။

- န / သစ်စား / သစ္စာတိုင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သစ္စာနှံ - ကြို / သစ်စာနှံ / ခ၊ ချစ်သူအချင်းချင်း ကတိပြု သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ပေါင်းသင်းသည်။ ကာလကြာရှည် ဆက်ဆံသည်။ “ဆေးရုံနဲ့ ဇီလနာဟာ တခါလည်းကျော်ကျော် သစ္စာနှံရတော့မဲ့အခြေကို ဆိုက်သွားရှာပြီတဲ့။” မြဝတီ၊ ၁၊ ၃။ ၁၂၉။

သစ္စာပေး - ကြို / သစ်စာပေး / မိမိ၏သစ္စာကို စောင့်သိရှိသော စေသည်။

သစ္စာပန်း - န / သစ်စာပန်း / ဥပုထွက်သောပင်စည်၊ ရှည်ချွန် သောအရွက်၊ အရွက်ရင်းမှထွက်သော ပွင့်တံ၊ ပွင့်တံ၏အရင်း မှာ၍ အဖျားသို့ တဖူးချင်းပွင့်သော အော်လန်ပုံအပွင့်ရှိသော ပန်းပင်တမျိုး။

သစ္စာပြု - ကြို / သစ်စာပြု / သစ္စာထား - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

သစ္စာဖောက် - ကြို / သစ်စာဖောက် / လိုက်နာမြဲစည်းကမ်း၊ ဥပဒေ၊ ကတိကျင့်ဝတ် စသည်ကို ချိုးဖောက်သည်။

- န / သစ်စာဖောက် / သဘောတူလက်ခံထားသော စည်းကမ်း၊ ကတိကို ချိုးဖောက်သူ၊ စောင့်ထိန်းရမည့် စည်းကမ်းကို မလိုက်နာသူ၊ ရန်သူကို အားပေးသူ။

သစ္စာမဲ့ - နဝ / သစ်စာမဲ့ / သစ္စာမရှိသော။

သစ္စာရေး - နဝ / သစ်စာရေး / သစ္စာဖောက်ခဲ့လျှင် အန္တရာယ် ဖြစ်ပါစေဟု တိုင်တည်ပြီး သောက်သည့်ရေ။

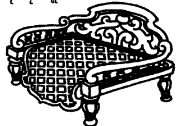
သစ္စာရှိ - ကြို / သစ်စာရှိ / သစ္စာစောင့် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

သစ္စာထားပါး - န / သစ်စာထားပါး / မဖောက်မပြန် မှန်ကန်

သော တရားလေးပါး။ (ရက္ခသစ္စာ၊ သမုဒ္ဒယသစ္စာ၊ နိရောဓ သစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာဟူသော တရားလေးပါး။)

သင့်

သစ္စာထီ - န / သင်ဇာထီ / မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အမွှမ်းအမံတို့ဖြင့် လှပစွာတန်ဆာဆင်ထားသော ခြေလေး ချောင်းတပ် ထိုင်စရာတမျိုး။

သစ္စာထီ

သင့်

သင့်မျှင်း - နဝိ / သုန်မျှင်း / သုန်မျှင်း - နဝိ၊ ၅။

သွန်း

သွန်း - ကြို / သွန်း / ယွင်းယိုပျက်စီးသည်။ တိမ်ကောသည်။ ကင်းမဲ့သည်။

- န / သွန်း / သူညီ ဂဏန်း။

သည်

သည် - ဝိ / သိ / [သွါ] ခ၊ ပြုသူကိုညွှန်းသော စကားလုံး။

၂၊ ဝါကျအဆုံးသတ်ကြိယာကိုပြသော စကားလုံး။

သည် - စည်း / သို / ထွက်ခွာရာပုဒ်ကို လေးနက်စေရန် သုံး သော စကားလုံး။ “(ပုစ္ဆာသည်) တခုသော ပရိဂ္ဂဟ်မှသည် တခုသော ပရိဂ္ဂဟ်သို့၊ တကျောင်းမှသည် တကျောင်းသို့ လှည့်လည်၏။” ဇိန၊ ၂၄၂။

သည် - န / သွယ် / တစ်ခုခုသောအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးသူကို ညွှန်းသောစကားလုံး။ (သာဓက။ ကုန်သည်၊ ဈေးသည်၊ အနိပ်သည်။)

သည် - နစ / သို / အနီးရှိ တစ်ခုခုကို ညွှန်းသောစကားလုံး။ ဤ။ ခိ။ “သည်လယ်ကို၊ ဆည်မယ်စိုက်ပါလို့။” သာ။ ၃။

သည်သည်ညသတ်များ - နဝိ / သိုလုံးညသတ်များ / [ဥပစာ] ဆင်ခြေများသော၊ ချေးထူသော၊ အဆာကျယ်သော။

“ဆည့်ယောကျ်ားဟာ တော်တော်ဆည့်လည်းသဆတ်များတဲ့
တော်တော်သဲ ဂျေးထုတဲ့ ယောကျ်ား။” ယဉ်ကျေးမှု၊ ၁၊
၁။ ၄၁။

ဆည့်

ဆည့်-ဇင်း / သိ / ကြိယာကို နာမဝိသေသန ပြုလုပ်ရာ၌
သုံးသော စကားလုံး။ သော။
-နစ / သို / ဆည့်-နစ၊ နှင့် အတူတူ။ (အသံလေးစေ
ရန် အောက်မြစ်တည့်၍ ရေးဖတ်ကြသည်။) “ဆည့်အရင်
ဆည့်အရင်က တွေ့ခဲ့ဘူးသော သူငယ်မများကို မြင်၍။”
စိုး။ ၃၁။
ဆည့်ကလေးက-ကြိဝိ / သို ကလေးက / ဤမျှလောက်။
(ပမာဏကို ဖော်ပြလိုရာ၌သုံးသည်။) “လူ့ပြည်မှာ ဆည့်က
လေးကကြာအောင် နေပမလား။” ရွှေပြည်၊ ပ။ ၁၇၁။
ဆည့်ပြင်-နဝိ / သို ပျင် / အခြားတပါးသော။ “ဆည့်ပြင်
လူကို မေးပါဦး။”
-သမ် / သို ပျင် / အခြားကြိယာကို ဆက်စပ်လိုရာ၌
ရေညှိကြိယာအဆုံးတွင် ဆက်သောစကားလုံး။ “သူလာ
ဆည့်မြင် ကူညီ၍လည်း လုပ်ပေးသည်။”

ဆည်း

ဆည်း-နဝိ / သီး / ၁၊ ပြင်ဆန်သော။ အချိန်အဟုန်ပြင်း
သော။ “ဆည်းစွာလေသည် လာသကဲ့သို့။” မိလိန်၊ ၁၅၇။
၂၊ များပြားသော။ “အလိုနည်းမှ အရဆည်းသည် မြစ်ထု
သည်။” ကိပုံ။ ၂၀၂။ ၃၊ လွန်ကဲသော။ ပိုသော။ အက်
စကားလည်း ဆည်းလာသဖြင့်။ စစ်သား။ ၃၃။
-ကြိ / သဲ / လွန်ကဲစွာပြုမူသည်။ “သူအလွန်ဆည်း
သည်။”
ဆည်းကြီး-န / သဲဂျီး / ခြေညှပ်ဖိနပ်၊ ခုဖိနပ် စသည်တွင်
ဖိနပ်ကိုခြေထောက်နှင့်မထွက်ကွာစေရန်တပ်ထားသောကြိုး။
ဆည်းခံ-ကြိ / သီးခန့် / ၁၊ မိမိအား ထိပါးစေကာမူကို
ရန်တဲ့ မမူပဲ နေသည်။ ဒေါသအမျက်မထွက်အရန် စိတ်ကို
ချုပ်တည်းသည်။ ၂၊ ဆင်းရဲမှုမှန်သမျှကို ကြံကြံခံသည်။
ဆည်းမျှာ-န / သီးမျှာ / ပေါ်၊ ချစ်ရသောသား သို့မဟုတ်
သမီး သို့မဟုတ် ခင်ပွန်း။
ဆည်းခြေ-န / သီးရေ / သဲရေ / ၁၊ အသည်းကို မှီတွဲလျက်
ရှိသည့် အိတ်နှင့်တကွသော အစိမ်းရောင်အရည်ခါး။ (ဗုဒ္ဓ
ဆည်းခြေဟုလည်း ခေါ်သည်။) ၂၊ ကိုယ်ခန္ဓာတခုလုံးတွင်
ပျံ့နှံ့တည်သော အခြေခံဓာတ်တမျိုး။ (အဗုဒ္ဓဆည်းခြေ
ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဆည်းခြေကျိန်-နဝိ / သီးရေကျိန် / [ဥပစာ] နှစ်သက်
မြတ်နိုးသော။ သဘောကျသော။
ဆည်းခြေစာ-န / သီးရေစာ / ၁၊ ဆည်းခြေဓာတ်အတွက်
သင့်လျော်သော စာသောက်စရာ။ ၂၊ [ဥပစာ] နှစ်သက်
သဘောကျသောအရာ။
ဆည်းခြေပိုင်း-န / သီးရေပိုင်း / ၃၊ နှစ်မှ ၁၇ နှစ်အတွင်း
ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ဆည်းခြေပြုပြင်မှု လွှမ်းမိုးသော အရွယ်။ ဆည်း
ခြေကို အကြောင်းပြု၍ ရောဂါဥပဇ်ဖြစ်တတ်သော အရွယ်။
ဆည်းခြေပျက်-နဝိ / သီးရေပျက် / [ဥပစာ] စိတ်ပျံ့လွင့်
ဖောက်ပြန်သော။
ဆည်းခြေမရှိ-နဝိ / သီးရေမရှိ / [ဥပစာ] သေချာစွာ မမှတ်
သားနိုင်သော။ မှတ်ဉာဏ်ထုတ်နိုင်သော။
ဆည်းခြေရည်-န / သီးရေရည် / ဆည်းခြေ-န၊ ၁၊
နှင့် အတူတူ။
ဆည်းခြေတိတ်-န / သီးရေအိတ် / ဆည်းခြေရည် တည်ရှိရာ
ထိတ်။
ဆည်းညည်းခံ-ကြိ / သဲညည်းခံ / ဆည်းခံ-ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
ဆည်းဆန်-နဝိ / သီးဆန် / ဆည်း-နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
ဆည်းပွတ်-န / သီးပွတ် / သဲပွတ် / ၁၊ အသည်းအက်ရဲ။
“ဆည်းပွတ်အလား၊ မွေးသည့်သားကို။” သုပေါင်း * ၂။
၂၊ [ဥပစာ] ချစ်မြတ်နိုးအပ်သူ။ “မဟာရာဇ်မြတ်၊ မယ်ဆည်း
ပွတ်၊ မှားချွတ်ဟွင်းချော်၊ ကျွန်သေချော်တို့၊ ကိုယ်တော်စဉ်
ပက်၊ ရှိသေးလျက်ကို။” ဇပျို့၊ * ၁၅။

သက်

သက္ကဇ်-န / သုခဇ် / ပုံပန်း။ အသွင်။ [ပါ]
သက္ကဇ်လှင်-ကြိ / သုခဇ်လှင် / တစုံတရာနှင့် ပုံပန်းတူအောင်
ပြုသည်။

သတ်

သတ်-ကြိ / သတ် / ၁၊ သတ္တဝါတစ်ခုစီအသက်ကို ပြတ်ကွာ
အောင်ပြုသည်။ သေအောင်ပြုသည်။ ၂၊ ပြီးဆုံးအောင်ပြု
သည်။ အချိန်အဟုန် ရပ်စဲအောင်ပြုသည်။ ၃၊ ပြီးဆုံးခြင်း
သို့ ရောက်စေသည်။ “စဉ်သတ်လျှင် ပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာ
ကြီးအဟုန်ပြု၍... ဘိသိက်မြောက်ရသည်။” ကုလား၊ ၃။
၂၈၇။ ၄၊ ငြိမ်းစေသည်။ “မီးကိုသတ်သည်။” ၅၊ မူလဓာတ်
အခါအနှစ် စသည်ကို ပြယ်စေသည်။ “သွပ်၊ ဒံ၊ သုတ အစ
ရှိသည်များကို ဆေးဝါးနှင့်သတ်လျှင် မုချပင် သေတတ်

ကြောင်း။” ပုည၊ ၂။ ၇၂။ “တောပတ်သတ်နည်းမှာလည်း အချို့ ငှက်ပျောသီးနှင့် သတ်ကြ၏။ အချို့ နွားနို့ နှင့်လည်း သတ်ကြ၏။” နေ၊ ၃။ ၂၁။ ၆။ နောက်မှကပ်သော ဗျည်း၌ ပါသော သရကို ဖယ်ချန်ထားရန် ယင်းအက္ခရာပေါ်၌ တံခွန် အမှတ်ပြုသည်။ (ကကြီးတသတ်၊ ကတ်။) ၇။ တဦးနှင့်တဦး လုံးထွေးလုံးနှက်သည်။ ၈။ နယ်မြေ၊ နေ့ရက်၊ အချိန်၊ စည်းကမ်း စသည်ကို တိတိပြတ်ပြတ် ပိုင်းခြားသည်။ “စည်းကမ်းသတ် ဖေးလုံကံခြင်းဖြစ်၏။” ကပ္ပ၊ ၂။ ၉။ ခြယ်သသည်။ အစွန်း အစ မထွက် ပီရိ ချပ်ရပ် အောင် ပြုလုပ် ဆင်ယင်သည်။ “ကျောက်စုံသတ်တဲ့၊ နဝရတ်ဘန်းတွင်။” ဝိရီ၊ ပ။ ၁၅၀။

သတ်စေ့နက်သုံးချက်ညီ - န / သတ်စေ့နက်သုံးချက်ညီ / လေးလုံး စပ်ကမျောတွင် ပထမပါစွဲ စတုတ္ထကောင်းလုံး၏အသံ၊ အသတ် ကာရန်နှင့် ဒုတိယပါစ တတိယစကားလုံး၊ တတိယပါစ ဒုတိယ သို့ မဟုတ် ပထမစကားလုံး၏ အသံ အသတ် ကာရန်တို့ကို ညီညွတ်အောင် စပ်ဆိုသော ပွဲ နည်းတမျိုး။ (သာဓက။ ။ မောတောင်ခြေ၊ စီးတွေတွေတည့်၊ မြစ်ရေ ဝန်းစည်။)

သတ်စုံ - န / သတ်စုံ / အတိုအကျဉ်းနည်းမလိုက်၊ မူလအတိုင်း အသတ်မကျန်စေပဲ အပြည့်အစုံကျထားသော စာကြောင်း။ (သာဓက။ ။ ရတနာပုံဦးနေပြည်တော်၊ အောင်မြေအုတ်မံသော ကျောင်း။)

သတ်ဆစ် - န / သတ်ဆစ် / ကံ၊ ငါ၊ စံ၊ ည်၊ တံ၊ နံ၊ ပါ၊ မံ၊ ယံ၊ ဝံ ဟူသော အသတ်ဆယ်ပါး။

သတ်ညွှန်း - န / သတ်ညွှန်း / မည်သည့်ဝေါဟာရကို မည်သို့ သတ်၍ ရေးမည်ဟု အသတ်တို့ ကိုအထူးညွှန်ပြသောကျမ်း။

သတ်ထူး - န / သတ်ထူး / ခ၊ မြန်မာအသတ် ဆယ်ပါးမူအပ ဖြစ်သော အခြားအသတ်မျိုး။ (သာဓက။ ။ ခံ၊ ကံ၊ ခံ၊ ခံ စသည်။) ၂။ ရေထုတွင် အသတ်နှင့် အခြား သရ စသည် ပါရှိလျက်နှင့် ဖတ်ရာတွင် ယင်းတို့ကို ချန်လှပ်၍ “အ” သရ အသံဖြင့်သာ ဖတ်ရသော ပုဒ်တို့ ၏ ရေးထုံးကို အထူးညွှန်ပြ သည်။ (သာဓက။ ။ သန်းခေါင် / သုဂေါင်၊ တံတား / ဒဒါး။)

သတ်ပုတ် - ကြိ / သတ်ပုတ် / တဦးနှင့်တဦး လုံးထွေးရိုက်နှက် ခြင်း၊ ကုတ်ခွဲခြင်း၊ ကိုက်ခွဲခြင်း စသည်ကို ပြသည်။

သတ်ပုံ - န / သတ်ပုံ / အသတ်တို့ကို နေထားတကျသုံးစွဲရန် သတ်မှတ်ထားသော စနစ်။ အသတ်ရေးထုံး။

သတ်ဖြတ် - ကြိ / သတ်ဖြတ် / သေအောင်ပြုသည်။

သတ်မှတ် - ကြိ / သတ်မှတ် / ခ၊ နေရာ၊ နေ့ရက်၊ အချိန်စသည်ကို ကန့်သတ်ပိုင်းခြားသည်။ “မင်း၊ မင်း အမတ် စသောသူတို့ ၏နေရာကို သတ်မှတ်၏။” ဇိ၊ ၆၁၃။ ၂။ လိုရင်းကိုညွှန်ပြ သည်။ ပြဌာန်းသည်။

သတ်သတ် - ကြိဝံ / သတ်သတ် / ခ၊ မရောနှောပဲ။ “သူ တယောက်ထံ သတ်သတ် တရားအားထုတ်တဲ့ ကျွန်တော်စီမံ တားတယ်။” ပြည်တိ၊ ၂၂၉။ ၂။ တသီးတခြား။ “နွား ကျွေးရန် ပြောင်းကိုလည်း သတ်သတ်စိုက်သည်။” ခြေလေး။ ၁။

သတ်အင်း - န / သတ်အင်း / ဇယား အင်းစောက်နှင့် ပြလေ့ ရှိသော သတ်ပုံအညွှန်းကျမ်း။

သတ္တဌာန - န / သတ်တဌာန / မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးစဉ်၊ ခုနစ်ရက်စီ သီတင်းသုံးခဲ့သော နေရာခုနစ်နေရာ။ [ပါ]

သတ္တဗေဒ - န / သတ်တဗေဒ / လူမှုတပါး သက်ရှိ သတ္တဝါ များအကြောင်းကို လေ့လာသော အတတ်ပညာ။ [ပါ]

သတ္တဘာဂနတ် - န / သတ်ဘာဂနတ် / နဖူးစာကို ရေးမှတ် သည်ဟု မှတ်ယူကြသော နတ်။ ဖုစာရေးနတ်။ [ပါ]

သတ္တမ - န / သတ်တမ / ခုနစ်ရပ်မြောက် အရေအတွက်။ [ပါ]

သတ္တဇောက - န / သတ်တဇောက / သက်ရှိ သတ္တဝါ အပေါင်း။ [ပါ]

သတ္တဝါ - န / သတ်တဝါ / သုဒ္ဓါ / အသက်ရှိသူ။ [သ]

သတ္တိ - န / သတ်တိ / ခ၊ စွမ်းရည်။ စွမ်းအား။ အစွမ်း။ ဂုဏ်။ “မှတ်သားလို့၊ ကျက်မှတ်လိုအောင် ဆွဲယူငင်နိုင်သော သတ္တိလည်းရှိပေ၏။” အာသံ၊ နိဒါန်း။ ၁၁။ ၂။ စွမ်းသတ္တိ-န၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

သတ္တိကောင်း - နဝံ / သတ်တိကောင်း / ရဲရင့်သော။
- န / သတ်တိဂေါင်း / ရဲရင့်သူ။

သတ္တိကြောင် - နဝံ / သတ်တိကျောင် / ကြောက်ရွံ့ တတ်သော။ သူရဲဘောင်းနည်းသော။

သတ္တိမ - န / သတ်တိမ / ဥပစာ / ရဲရင့်သူ။ သတ္တိရှိသူ။

သတ္တိနည်း - နဝံ / သတ်တိန / ရဲရင့်ခြင်း လျော့ပါးသော။

သတ္တိပြ - ကြိ / သတ်တိပြ / ခ၊ စွမ်းရည် ထုတ်ဖော်သည်။ ၂။ ရဲရင့်မှုကို သိမြင်အောင်ပြသည်။

သတ္တိပြောင် - နဝံ / သတ်တိပြောင် / ထူးခြားစွာ ထက်မြက်ရဲ ရင့်သော။

သတ္တု - န / သတ်တု / ငွေ၊ ငွေ၊ ကြေးနီ၊ သံ၊ ခဲ၊ သံဖြူတို့ ကဲ့သို့ သော ခြပ်စစ်မျိုး။ ယင်းခြပ်စစ်ချင်း ရောစပ်ထားသည့် အရာ။ (အပူနှင့်လျှပ်စစ်ဓာတ်လိုက်လွယ်ခြင်း၊ သာမန်အပူ ချိန်တွင် အစိုအမေ့အဖြစ် တည်ရှိခြင်း၊ အလေးချိန်စီမံခြင်း၊ နန်းဆွဲခံနိုင်ခြင်းစသည့် ဂုဏ်သတ္တိရှိသည်။)

သတ္တုကျ - ကြိ / သတ်တုကျ / အပြစ်တာဝန် စုပုံ ရောက် ရှိ သည်။

သတ္တုကြော - န / သတ်တုကြော / သတ္တုအမျှအပြားရှိရာ မြေ လွှာတန်း။

သတ္တုချ - ကြိ / သတ်တုချ / ခ၊ သတ္တုရိုင်းမှ သတ္တုမျှားကို သန့်စင်ထုတ်ယူသည်။ ၂။ အရည်၊ အမှုန်တို့ကို စကားပိတ် ကဲ့စသည့်တွင် ထည့်လောင်း၍ သန့်စင်သည်။ “ညက်စွာ တောင်းထု၊ အမှုန်ဖြုတ် သတ္တုချတော် မူသောအခါ။” လယ် ပြေ၊ ပ။ ၁၆။ ၃။ [ဥပစာ] ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ ဆန်းစစ်သည်။ “အခြေအနေများကို သတ္တုချကြည့်ရန် လိုအပ်၏။” နိပုန်။ ၁၆၂။

သတ္တုစပ် - န / သတ်တုစပ် / သတ္တုချင်း ရောစပ်ရာမှ ခြပ်ပေါ် လာသော ပစ္စည်းသစ်။

သတ္တုဆား - န / သတ်တုဆား / ဓာတ်သတ္တုများ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သော ဆားတမျိုး။

သတ္တုတွင်း - န / သတ်တုတွင်း / သတ္တုတူးဖော်ရာ တွင်း။

သတ္တုဖော - န / သတ်တုဖော / သတ္တုတူးဖော်နည်း။ သတ္တုဖော်နည်း စသည်ကို လေ့လာသောပညာရပ်။

သတ္တုရိုင်း - န / သတ်တုရိုင်း / သတ္တုနှင့်မြေ၊ ကျောက်စသည် ဧရာနှောပါရှိသော သန့်စင်ခွဲခြားခြင်း မပြုရသေးသော သယံဇာတပစ္စည်း။

သတ္တုရည် - န / သတ်တုရည် / ဆေးဖက်ဝင်သော အပင်တမျိုးမျိုး၏အရွက် သို့မဟုတ် ပွင့်၊ပါးကို ကြိတ်ခြေထောင်း ညှစ်၍ရသော ရေမရောသည့် ပကတိအရည်။ (အချို့က သတ္တုရည်ကို မီးဖုတ်ထားသော သံပြားပူပေါ်တွင် လောင်းချ၍ သံသတ်ရည်ပြုလုပ် သုံးစွဲသည်။)

သတ္တုချက် - န / သတ်တုချက် / အစိုးတန်သတ္တုများ စုဝေးတည်ရှိသော နေရာ။

သတ္တုရုပ် - န / သတ်တုရုပ်ရက် / လက်နက်ကြောင့် လူအများအပြား သေကြေပျက်စီးရသော ကာလ။

သုတ်

သုတ် - ကြိ / သုတ် / ၁။ လိမ်းကျံသည်။ “အပေါ်နားက ဆေးဖြူသုတ်ထားသည်။” ချစ်ထုံး၊ ၅၇။ ၂။ အညစ်အကြေးစသည် ပျောက်စေရန် အဝတ်စသည်နှင့် ပွတ်ဆွဲသည်။ “ခါးပိုက် မောင်မြတ်လို့ ချွေးသုတ်တော့ဖူး။” သာ၊ ၂၂။ ၃။ လေဖြတ်ညှင်းစွာ တိုက်ခတ်သည်။ “လေပြေငယ်သုတ်ပါလို့၊ ရွှေတုတ်ကယ်အိုးအီး။” သာ၊ ၁၀၆။

သုတ် - ကြိ / သုတ် / ၁။ အလျင်အမြန်ချီသွားသည်။ “သိန်းနှယ်သုတ်မူ။” သီလဝံ*၉၁။ ၂။ အလျင်အမြန် ပြုသည်။ “ရွာကိုဖြတ်၍ ကိုင်းတောကြီးသို့ ခြေကုန် သုတ် ကြ သည်။” မောင်ကိုး၊ ၄၃။

သုတ် - စည်း / သုတ် / လူအစုကို ရေတွက်သော စကားလုံး။ “စေတီတော်သို့ အသုတ်လိုက် အသုတ်လိုက် သွားကြလေသည်။” တမ်း၊ ၇၃။

သုတ် - န / သုတ် / ၁။ သတ္တု - န၊ နှင့် အတူတူ။ ၂။ မှတ်သားလွယ်အောင် အကျဉ်းရေးသားထားသော ဥပဒေ။ [ပါ]

သုတ်ကန - ကြိ / သုတ်ကန / သွက်လက်လျင်မြန်စွာ။ တဟုန်တည်း။ ရွတ်ကန။ “မီးဖောင် တံခါးဆယ့် သုတ်ကန ထွက်လေတော့သည်။” သည်မိုး၊ ၁၉၃။

သုတ်ခြေတင် - ကြိ / သုတ်ချီတင် / လျင်မြန်စွာသွားလာသည်။ ပြေးသကဲ့သို့ လျှောက်သည်။ “အချိန်မှီ ခြေလှမ်းကျံကြီးများဖြင့် သုတ်ခြေတင်ကြရပေရာ။” ကမ္ပ၊ ၆၉။

သုတ်ဆေး - န / သုတ်ဆေး / သစ်သား၊ သတ္တု စသည် ကို အစုပေါင်းခြယ်ရသည့် အရည်ပျက်တမျိုး။

သုတ်တံ - န / သုတ်တံ / ငါးမျှားတံ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သုတ်သီးသုတ်မျှာ - ကြိ / သုတ် သီး သုတ် မျှာ / အ ဆော တလျှင်။ အလျင်စလို။ ကပျာကသီ။

သုတ်ဆင် - ကြိ / သုတ်ဆင် / ၁။ ရှင်းလင်းသည်။ ဖယ်ရှားသည်။ “ပယ်လှန်နှုတ်ပစ် အမြစ်မကြွင်း သန့်ရှင်းသုတ်ဆင် ကုန်စင်လေပြီ။” ထေရ်ခါန့်၊ ၁၀၉။ “အရည်ကြီးတို့ အား သုတ်ဆင်ရှင်းလင်းပြီးနောက် သာသနာစစ်၊ သာသနာမှန်ကို ပြုစုပျိုးတောင်တော်မူရာ။” ပုဂံဇော်၊ ၁၇၄။ ၂။ ဆေးကြောသည်။ “ရေနှေး ရေစ စသည်တို့ဖြင့် ဆေးကြော သုတ်ဆင်လျက် မွေးမြူရမည်။” မင်နာ၊ ၄၈။ ၃။ စစ်မီးစစ်ဆေးသည်။ စိစစ်သည်။ ဆန်းစစ်သည်။ “အပြစ်ရှိသည် မရှိသည်ကို စိစစ် သုတ်ဆင်ပါစေဟု ဆို၏။” နရ၊ ၂၂၈။ ၄။ စီရင်သည်။ ဆုံးဖြတ်သည်။ “တရားစီရင်ရာသို့ သွားပြီးလျှင် ထိုတရားကို သုတ်ဆင်စီရင်၍။” ငါး၊ ၈။ ၁၀။ ၅။ တည်မြဲတည်သည်။ “ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပြီး ပိဋကတ် သုံးပုံများကို စစ်ဆေးတည်းဖြတ် သုတ်ဆင်သန့်စင်ပြီး။” စာကြည့်၊ ၁၇။ ၆။ ကင်းစင်အောင် ပြုသည်။ “သျှောင်ကောက်ဆံကို၊ ရွှေသန့်လျက်ရှင်း ပယ်သုတ်ဆင်၍။” ဝီလေး၊ ၂၈။ ၇။ သတ်ဖြတ်သည်။ ကွပ်မျက်သည်။ “သစ္စာဖောက်များကို သုတ်ဆင်လိုသောကြောင့်။” ကနိုး၊ ၁၆၉။ ၈။ ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်။ “မင်းတို့သည် အပတ် စစ်သူကြီးတို့အား ကျွေးမွေးသုတ်ဆင်ရာ၏။” ထီပုံ၊ ၁၁၃။

သုတ်သုတ် - ကြိ / သုတ်သုတ် / လျင်မြန်စွာ။ “ခြေလှမ်းတော်သုတ်သုတ်ကလေး လှမ်းတည်၍။” ပုံဇော်၊ ၁၇၅။

သတ္တု - န / သုတ်တန် / ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ ဖြတ်စွာသုတ်မှတောကြားတော်မူသည့် ဒေသနာ။ ယင်းဒေသနာတို့ကို စုပေါင်းထားသည့် ပိဋကတ်။ [ပါ]

သေတ်

သေတ္တာ - န / သစ်တာ / ၁။ သစ်သား၊ ဝါး၊ သတ္တုစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်၍ အပုံးပါရှိပြီး များသောအားဖြင့် အလျှာရှည်၊ အနံ့တိုကာ လေးဘက်ထောင့်မှန်ကျသော ပုံရှိသည့် ပစ္စည်းတည်သို့ သိမ်းဆည်းစရာ ပရိဘောဂတမျိုး။ ၂။ လူသေအလောင်းတည်သော ခေါင်း။

သေတ္တာမှောက် - န / သစ်တာမှောက် / ၁။ ရှပ်သေးတွင် ပါဝင်သည့် အရပ်တိုင်းကို ကြိုးဆွဲသီးသို့ သရုပ်ဆောင်နိုင်သူ။ “တဇာတ်လုံးတွင် မင်းသားကြီးကား သေတ္တာမှောက်ဖြစ်ပြီး အလွမ်း၊ အသေ၊ အပြော စသည်တို့ကို နိုင်ရပေသည်။” ပြည်အက၊ ၆၄။ ၂။ [ဥပစာ] ပညာရပ်အဘက်ဘက် လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုး စသည်တွင် ကျွမ်းကျင်နှံ့စပ်သူ။ “မြို့ပိုင် ရုံးစာရေးကြီး ဦးအောင်ခင်ကား ၁၂ မျိုးမင်းသား သေတ္တာမှောက် ဖြစ်လေသည်။” ဂန္ထ၊ ၁၃၇။ ၂၂၁။ ၃။ အိမ်ထောင်တခု သို့မဟုတ် အစုအဖွဲ့တခုခုစည်းများကို မိမိသဘောအတိုင်း စီမံခန့်ခွဲနိုင်သူ။

သဒ္ဓါ

သဒ္ဓါနိကာယ် - န / သတ်ဝါဒနိကာယ် / အသံ၏လက္ခဏာ။ [ပါ]

သဒ္ဓါပေဓ - န / သတ်ဝါဒပေဓ / ဘာသာစကားပြောသံကို လေ့လာသော အတတ်ပညာ။ [ပါ]

သဒ္ဓါ - န / သုဝါ / ခ၊ စာနှင့် စကားစီဖွဲ့ပုံတို့ကို ကျနမုန်ကန်အောင် လမ်းညွှန်သည့် နည်းဥပဒေ။ ယင်းကို ဖော်ပြထားသည့်ကျမ်း။ ၂။ အခေါ်အဝေါ်၊ ပုဒ်၊ ဝေါဟာရ။ “ကေတုသဒ္ဓါသည် တံခွန်၊ မုန်ကင်း၊ အောင်လံဟူသော အနက်များကို ဟောသဖြင့် အလွန်မင်္ဂလာရှိသော သဒ္ဓါ ဖြစ်သည်။” ထီး၊ ပ။ ၂၄။ [ပါ]

သဒ္ဓါနက် - န / သုဝါနက် / ဝေါဟာရ၏ မူလရှိရင်း အနက်။ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သော မူလပုဒ်တခုစီက ဖော်ပြသောအနက်။ ပညတ်နက် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သဒ္ဓါနည်း - န / သုဝါနည်း / သဒ္ဓါစည်းကမ်း။

သဒ္ဓါရုံ - န / သတ်ဝါယုန် / ခ၊ နားဖြင့် ကြားရသော အသံ။ ၂။ သာယာကြည်နူးဖွယ်သော အသံ။ [ပါ]

သဒ္ဓါလင်္ကာရ - န / သတ်ဝါလင်္ကာရ / ခ၊ အသံကို သာယာအောင် ဖွဲ့စပ်၍ ရေးဖွဲ့နည်း။ ၂။ အလင်္ကာရုတ်ဆယ်ပါးအနက် ဂုဏ်အချို့နှင့် ညီညွတ်အောင် ဖွဲ့စပ်နည်း။ အတ္ထာလင်္ကာရ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ပါ]

သဒ္ဓါ - ကြိ / သုဝါ / ထက်သန်စွာ လိုလားကြည်ဖြူသည်။ “မိမိဈေးမျိုးသားချင်းကိုသာ သဒ္ဓါသည်။” - န / သုဝါ / ခ၊ ထက်သန်စွာ လိုလားကြည်ဖြူခြင်း။ ၂။ ရတနာသုံးပါး၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှု။ [ပါ]

သဒ္ဓါကြေး - န / သုဝါကြေး / စေတနာရှိသမျှသာ ထည့်ဝင်ပေးကမ်းသော ငွေ။ “ဝင်ငွေကိုကြည့်ပြီး သဒ္ဓါကြေးပေးချင်သလောက် ပေးလို့ ပြောထားတယ်။” လူချစ်၊ ၁၅။

သဒ္ဓါဆွမ်း - န / သုဝါဆွမ်း / ခလေထုံးစံအရ လှူဒါန်းရပြီဖြစ်သော အကြောင်းတခုကြောင့် လှူဒါန်းခြင်းမျိုး မဟုတ်ပဲ သဒ္ဓါအလျောက် ကပ်လှူသော ဆွမ်း။

သဒ္ဓါတရား - န / သုဝါတရား / စေတနာကောင်းခြင်း။ ရက်စရာခြင်း။ လှူဒါန်းပေးကမ်းစီရင်စီ ပြင်းပြခြင်း။ “ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် တယ်သဒ္ဓါတရားကောင်းတဲ့ ခင်ဘုန်းပါကလား။” ထီး၊ ၄၊ ၇၂။

သဒ္ဓါဓေယျ - န / သုဝါဓေယျ / ပေးကမ်း လှူဒါန်းလိုသော စေတနာ။ “ခေါင်းဆောင်များကို သဒ္ဓါဓေယျနှင့် ကြည်ညို၏။ အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်၏။” လမ်း၊ ၁၄၄။ [ပါ]

သဒ္ဓါပေါက် - ကြိ / သုဝါပေါက် / ပေးကမ်း လှူဒါန်းလိုသော စေတနာဖြစ်ပေါ်သည်။ လိုလားကြည်ဖြူစိတ် ထက်သန်စွာ ဖြစ်ပေါ်သည်။ “ကြည်ညို ဝမ်းမြောက်၊ သဒ္ဓါပေါက်၍။” ငွေ*၊ ၉၉။

သဒ္ဓါပဗ္ဗတ္တိတ - န / သုဝါပတ်ပတ်တိတ / သာ သ နာ တော် ကို ကြည်ညို၍ ရဟန်းပြုသူ။ [ပါ]

သိဒ္ဓိ

သိဒ္ဓိ - န / သိတ်ဝိ / ခ၊ (လိုရာကိစ္စ ပြည့်စုံအောင်မြင်စွာ) ပြီးစီးခြင်း။ ပြီးမြောက်ခြင်း။ ၂။ ဂုဏ်၊ တန်ခိုး၊ ကျက်သရေ။ [ပါ]

သိဒ္ဓိတင် - ကြိ / သိတ်ဝိတင် / ခ၊ (လက်ဖွဲ့ ခါးလှည့်သည်ကို) ဂုဏ်၊ တန်ခိုး၊ ကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်သည်။ ၂။ မွန်မြတ်စေသည်။ “မြန်မာ့ဝါဒ၊ မြန်မာ့စာပေကို ပြန်လည်သိဒ္ဓိတင်မှု။” ညွှန်ပေါင်း၊ စ။ ၂၁။ ပ။ ချီးမွမ်းသည်။ အမွမ်းတင်သည်။ “သူ့သမီး ခင်မြင့်ကြီးအကြောင်းကို သိဒ္ဓိတင်ပြောသွားတယ်။” မြင့်၊ မ။ ၁၈။

သိဒ္ဓိပေါက် - ကြိ / သိတ်ဝိပေါက် / လိုရာ ကိစ္စကို ပြီးမြောက်အောင် စွမ်းအောင်နိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက်သည်။ “ပြောတိုင်း ဆိုတိုင်း အောင်မြင်၍ စကားအရာတွင် သိဒ္ဓိပေါက်ပြီး ဖြစ်လေသောကြောင့်။” စာဏကျ၊ တ။ ၁၄၂။

သုဒ္ဓိ

သုဒ္ဓါကိန်း - န / သုတ်ဝါကိန်း / [သုဉ္စာ] ခ၊ ပ၊ ၇၊ ၇ စသည့် ကိန်းတို့ကဲ့သို့ ၁ နှင့်လည်းကောင်း၊ မူလကိန်းတို့ဖြင့်သာလည်းကောင်း ပြတ်အောင် စားနိုင်သောကိန်း။ ခွဲမြောက်ကိန်း။ ပိုင်းခြား၍ မရသောကိန်း။

သုဒ္ဓါကြိယာ - န / သုတ်ဝါကြိယာ / [သုဒ္ဓါ] အလိုအလျောက် ဖြစ်တည်ခြင်းသဘောကို ပြသော ကြိယာ။ (သာဓက။ ။ ကျသည့်၊ ပွင့်သည်၊ ပြယ်သည်၊ ကင်းလွတ်သည်။)

ကာရိကိကြိယာ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ပါ]

သုဒ္ဓါဘုတ် - န / သုတ်ဝါဘုတ် / သုခိဘုတ် - န၊ ရှု။

သန်

သန် - နဝိ / သန် / ခ၊ ခွန်အားကြီးမားသော။ “ရုပ်သန်သည့်အတိုင်း၊ ပညာလည်းသန်မြန်သည်။” စာဏကျ၊ ပ။ ၁၁၅။ ၂။ အပင်စသည် ကောင်းစွာကြီးထွားသော။ ပ။ အဟန့်ပြင်းသော။ “ရေကလဲနက်၊ ရေစီးကလဲ အလွန်သန်ပါတယ်။” ခရီးရှည်။ ၂၇။ ၄၊ ကျမ်းကျင်ထက်မြက်သော။ “မိမိသန်ရာဘက်တွင် ရှေ့ဦးစွာ လေ့လာရန်။” နက္ခတ်။ ၂။ ၅။ သန္နပြုသော။ “ကျောင်းနေဆဲတွင်ပင် အလုပ်လုပ်ချင်စိတ်သန်နေလေသည်။” (ဇောသန်၊ စိတ်သန် စသည်ဖြင့် တွဲ၍သုံးသည်။)

သန် - န / သန် / [ပေါ] ညဉ့်။ “မှောင်မိုက်အလင်း၊ ညဉ့်သန်ထွင်းဝယ်။” ဗျူပျို့*၊ ၃၂။ (သန်ကောင်း၊ သန်လယ်၊ သန်လွှဲစသည်ဖြင့် တွဲစပ်၍ အသုံးများသည်။)

သန် - န / သန် / သန်ကောင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

သန်ကောင့် - န / သန်ခေါင် / သန်းခေါင် - န၊ ၅။
 သန်ကောင့် - န / သန်ခေါင် / လွန်ကြက်ဝက်စသည့် သတ္တဝါ
 ကို ခံ အုပ်ကြံအတွင်း၌ ထွယ်ကပ်လျက် အစာကို တဆင့်
 ခိုတွယ် စားသောက်ကြီးပွားတတ်သည့် တိကောင်နှင့်သတ္တဝါ
 တူသော ပိုးကောင်တမျိုး။
 သန်ချ - ကြို / သန်ချာ / ဆေးစါးဖြင့် ဝမ်းတွင်းရှိ သန်ကောင့်
 ကို ကျစေသည်။
 သန်စွမ်း - နဝီ / သန်စွန်း / သနီ - နဝါ၊ ၁၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။
 သန်တူ - န / သန်ရ / ပေါ် သီတင်းကျွတ်လ။ ဝါကျွတ်လ။
 တူရာသီ။ (သံတူဟုလည်းရေးသည်။)
 သန်ဘက် - န / သန်ဖက် / ဟနေမှုမု၌ ရေတွက်သော် တတိယ
 ခြောက်သောနေ့။
 သန်ဘက်ခါ - န / သုဗ္ဗင်ခါ / သန်ဘက် - န၊ နှင့် အတူတူ။
 သန်မာ - နဝီ / သန်မာ / သနီ - နဝါ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။
 သန်လတ် - န / သန်လတ် / ပေါ် သန်ခေါင် - န၊ နှင့်အတူတူ။
 “ညှဉ်လယ်သန်လတ်။ ယိဉ္ဇမ်းခွတ်မျှ၊ ညှဉ်ညှဉ်ပြုံးပြုံး။”
 ဇေ* ၁၄။
 သန်လယ် - န / သန်လယ် / ပေါ် ပိုးရေကို အားကိုးမရှိ၍
 ပေါ်စိုက်ပျိုးရသော လယ်။ “ကျောက်စာများတွင် ပိုးရာသီ
 ကာလ လုပ်ဆောင်သောလယ်ကို သန်လယ်၊ ဆောင်ဥတု
 ရာသီကာလ လုပ်ဆောင်သော လယ်ကို မုရင်းလယ် ဟု၍
 ခေါ်ဆိုကြ၏။” ကောင်းမြေ၊ ပ။ ၁။
 သန်လွှမ်း - န / သန်လွယ် / တည်း / ရှေ့နောက် ထမ်းဆွဲ
 ရသောထမ်းဆွဲနှစ်ရပ်အလယ်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ထိုင်စေ့။
 လဲလျောင်းစေ့အခင်းနှင့် ကာရံထားသည့် တင်းတိမ်ပါရှိသော
 ပုခက်တမျိုး။
 သန်လွှမ်းချိတ် - န / သန်လွယ်ချိတ် / သန်လွယ်တွင် ချိတ်ဆွဲ
 ရန် အဆုံးပြုသည့် သံချိတ်။ (ဟင်းသံချိတ်သတ္တန်ကို အစွဲ
 ပြု၍ ၃ အတွက်ကို ငွသံလွယ်ချိတ်ဟု အမည်ပေးသည်။)
 သန်လွက် - န / သန်လွယ် / ၁၊ မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါး
 တွင် ပါဝင်သော စားလက်နက်တမျိုး။ (အသွားတဘက်
 သာရှိပြီး ဦးဖျားကောသော သန်လွက်နှင့် အသွားနှစ်ဘက်
 ရှိပြီး အစဉ်အတိုင်း ဦးဖျားသွယ်သော သန်လွက်ဟူ၍ နှစ်
 မျိုးရှိသည်။) ၂၊ အသွားနှစ်ဘက်ရှိ သန်လွက်သတ္တန်
 ခွက်ချွန်များ ခွက်အုံ့ပတ်လည်ပြာထွက်သည့် ရွားစောင်း
 နှင့်တူသော အပင်တမျိုး။ ၃၊ မြင်းကောင်၏ မှင်ဆံအောက်၊
 လည်တိုင် အထက်ပိုင်းတွင်ရှိသော ဓမ္မ၊ ၄၊ လူ၏လက်ဖဝါး
 တွင် ဖြစ်ပေါ်သည့် မှန်ကွက်ကွက်သတ္တန် လက်တတမျိုး။
 သန်လွက်ခုံ - န / သန်လွယ်ခုံ / ရေစီးကြောင်း နှစ်မြွှာဆုံ
 ရသွှံ့ သန်လွက်သတ္တန် ချွန်၍ ပို့မောက်သော မြေအငူ။
 သန်လွက်စွန်း - န / သန်လွယ်စွန်း / လမ်းနှစ်လွယ် ဆုံရာ၌
 ဖြစ်စေ၊ ရေစီးကြောင်းနှစ်မြွှာ ဆုံရာ၌ဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်နေ
 သော တောင်ချွန်ဆုံ မြေပင်။ ကြက်လျာစွန်း။
 သန်လွဲ - န / သန်လွဲ / သန်းခေါင်ကျော်အချိန်။ “သန်လွဲသန်
 ကျော်၊ မိုးသောက်သော်လည်း။” သုဇာ* ၈၁။

သန္ဓေဓမ္မ - န / သန်တောယာသုာ / ကဗျာဆိုရာ ရတနာပေါ်တွင်
 ပါဝင်သော တည်ကြည်ခြင်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်း အရာသာ။ [ပ]
 သန္ဓာ - န / သန်ဝါ / ထုံးစာတိအများဆုံးပါဝင်၍ ကျောက်မျက်၊
 ကျောက်ခက်၊ ကျောက်တန်းများကို ဖြစ်ပေါ်စေသော ပင်
 လယ်သတ္တဝါငယ်တမျိုး။ (သန္ဓာနီ၊ သန္ဓာနက် စသည်ဖြင့်
 ကွဲသည်။)
 သန္ဓာစ - န / သန်ခါ / သန္ဓာကောင်မှ ဖြစ်ပေါ်သော ထုံး
 ကျောက် အပိုင်အစ။
 သန္ဓာစေ့ - န / သန်ခါဒီ / သန္ဓာကောင်မှ ဖြစ်ပေါ်ရရှိသော
 ကျောက်တမျိုး။
 သန္ဓာပြန် - န / သုဒါဗျန် / ၁၊ အပ်ချုပ်နည်းတမျိုး။ (လျှာ
 ကားသည့် ပထမနေရာမှ တတိယနေရာသို့ အောက်မှ ထိုး
 ချုပ်ပြီးမှ ဒုတိယနေရာသို့ ထိုးချုပ်နည်း။ တနည်း၊ ငွေပြည်
 ပေါက်ကို လက်ဝဲဘက်အပေါ်မှထိုး အလယ်ပေါက်ကို ဖြတ်
 လျက် လက်ယာဘက်မှတစ်ဆင့် အလယ်ပေါက်ကိုဖြတ်၍ လက်ဝဲ
 ဘက်သို့ ထိုးချုပ်နည်း။) ၂၊ မြင်းဆွဲလက္ခဏာ။ (ကျွင်းကြီး
 စားခြင်း၊ ကျင်းငယ်သောက်ခြင်း၊ အစဉ်အပြိုင် နောက်မြေနှစ်
 ဘက်ကြားသို့ အမြီးဝင်ခြင်းဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်။)
 - ကြိဝီ / သုဒါဗျန် / ၁၊ တုံ့ပြန်လျက်။ ၂၊ ဆတ်စွဲ
 အားဖြင့်။
 - ကြို / သုဒါဗျန် / ဦးစိုက် ပြောင်းပြန် ဖြစ်သည်။
 ကျမ်းသန္ဓာလန် - ကြို၊ လည်း။ (သန္ဓုပြန်၊ သန္ဓုပြန် ဟူ၍
 လည်း ရေးကြသည်။)
 သန္ဓာစောင် - န / သုဒါယောင် / အခိုက်သော လိမ္မော်စောင်၊
 အဝါသွေးပါသော ဟင်္သာပြေးစောင်။
 သန္ဓာလန် - ကြို / သုဒါလန် / အလွန်အမင်းဆိုးရွားသည်။
 သန္ဓိသွေ - န / သန်တံသုဝါ / အစဉ်အစားငြိမ်းချမ်းသာမှု၊ ခိုခွာ
 ချမ်းသာ။ [ပ]
 သန္ဓာနီ - န / သန်ဒန် / အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်နေသော စိတ်
 သို့ မဟုတ် ရုပ်အစဉ်။ “ကရုန်ခြင်းသည် အတွင်းစိတ်သန္ဓာန်
 ကို ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုဖြင့် သရုပ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။”
 ယဉ်ကျေး၊ ပ။ ၃၇။ [ပ]
 သန္ဓိ - န / သန်ဒီ / [သွေ] ပုဂံနှစ်ခုကို စပ်ကြားမရှိအောင်
 ဆက်ခြင်း။ ပုဂံစပ်ခြင်း။ ဆက်စပ်ခြင်း။ [ပ]
 သန္ဓေ - န / သန်ဒေ / သုဒေ / ၁၊ ဘဝသင်္ဘဉ် တဖန်ဆက်စပ်
 စွဲနေမှု။ (ပဉ္စသန္ဓေပုဂံကို ပိုင်းဖြတ်၍ သုံးသည်။) [ပ]
 ၂၊ [ဥပစာ] ဝမ်းတွင်းပါအကျင့်။ “သည်ကလေးဟာ ခိုးတတ်
 ဝှက်တတ်တယ်၊ သန္ဓေ မကောင်းဘူး။”
 သန္ဓေကာလ - န / သန်ဒေကာလ / သုဒေကာလ / ကိုယ်ဝန်
 ဆောင်သော သက်တမ်း။
 သန္ဓေတည် - ကြို / သန်ဒေတီ / သုဒေတီ / ၁၊ သားလောင်းစတင်
 ဖြစ်ပေါ်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အခြေခံအမြစ် စွဲတည်သည်။
 သန္ဓေပါ - နဝီ / သုဒေစာ / ဝမ်းတွင်းပါဖြစ်သော။ “တော်လှန်
 သည့် လက္ခဏာမှာ သန္ဓေပါဟန်တူလေသည်။” လူချွန်၊ ဒု။
 ၄၈။

သန္ဓေဟူ - ကြို / သုဒ္ဓေယျ / (သုဗ္ဗလောကီယသုတ္တံ) မိခင်ဝမ်း၌
 သန္ဓေအဖြစ် ရွဲကပ်သည်။ “ဝါဆိုပြည့်ရွှေ၊ ကြွက်မင်းနေတွင်း၊
 ချမ်းမြေ့လန်းကူး၊ သန္ဓေဟူ၏။” နာဂျီ၊ * ကု။
 သန္ဓေ၌ - ကြို / သုဒ္ဓေယျ / ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်။
 သန္ဓေသား - န / သုဒ္ဓေသား / သားတောင်း။
 သန္ဓေသူ - န / သုဒ္ဓေသူ / သန်အေသူ / ကြာပန်း၊ ဝါပင်စ
 သည်၌ သန္ဓေတည်၍ မွေးဖွားလာသည်ဆိုသော မိန်းကလေး။
 သန္ဓေအင်အား - န / သုဒ္ဓေအင်အား / မူလဗိုလ်အင်အားအခြေ
 အနေ။
 သန္ဓိဋ္ဌာန် - န / သန်ဒိတ်တန် / စိတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ “ယုံကြည်
 ကိုက်လှသော သန္ဓိဋ္ဌာန်စကားဟု မှတ်အပ်၏။” ပေဝိ၊ ပ။
 ၉။ [ပါ]။
 သန္ဓိဋ္ဌာန်ချ - ကြို / သန်ဒိတ်သန်ချ / စိတ်ဆုံးဖြတ်သည်။ “လှူ
 ပါတော့မယ်လို့ သန္ဓိဋ္ဌာန်ချလိုက်တယ်။” ထေရီ၊ ဒု။ ၁၃၉။

သန်

သန် - နဝိ / သန် / စင်ကြယ်သော။ အညစ်အကြေး၊ အဆရာ
 အနောက်သည် မရှိသော။ “ဤပစ္စည်းသည်ကား သန် ၏။”
 တဗျာ၊ ၁၆၇။
 - ကြို / သန် / ကွဲပြားသောအရာကို ကိုရွေးစစ်ပိုင်းခြားသည်။
 “သန်ကုသန်သည်။”
 သန်စင် - နဝိ / သန်စင် / သန် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
 - ကြို / သန်စင် / ခ၊ သန်စေသည်။ စင်ကြယ်စေသည်။
 “ပယ်သင့်သည်ကို ပယ်၊ သန်စင်သင့်သည်ကို သန်စင်။” သုတ။
 ၂၄၀။ ၂။ စွန့်ထုတ်သည်။ “ကျောက်ခွက်၌ ရေဟောင်းမပြတ်
 သန်စင်တော်မူ၏။” မုန့်၊ ပ။ ၁၇၇။ ၉။ ကိန်းအောင်းသည်။
 စံပယ်သည်။ နေထိုင်သည်။ “နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်အတွင်း၌ နေခင်း
 သန်စင် နေထိုင်စဉ်။” အသောက။ ၂၀၁။ ၈။ ဖွားမြင်သည်။
 “သန်စင် ဖွားမြင်တော်မူသောအခါ။” ပင်း၊ ပ။ ၅၅။
 သန်စင်မန်း - န / သုဇင်မန်း / သစ်မန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
 သန်ပြန် - နဝိ / သန်ပျန် / သင်္ဂဟစင်ကြယ်သော။ (ဂုဏ်ရည်နှင့်
 အတ္ထာအပြင်ကို နှင့် စပ်ဆိုင်တူညီသော။) “ကမ္မာရုံခန့်လွန်း
 ညံ့မှ၊ သန်ပြန်ရှပ်ရောင်း၊ သူကဆောင်သည်။” ပါဝီ၊ ၃၀။
 သန်ရှင်း - နဝိ / သန်ဟင်း / သန်ပြန်စင်ကြယ်သော။
 သန်သက်စေ - န / သန်သက်ပေ / ကျုပ်ကြီး ကျင်လ်စွန့်ရာ၌
 ဆေးကြောသော ရေ။ (သန်သက်ခွက်၊ သန်သက်ပုံ၊ သန်
 သက်ဆုံး၊ သန်သက်အိမ် စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) “ငါတို့
 ကျေးဇူးရှင် ဆင်တဲ ဆရာတော်ဘုရားကား သန်သက်ပိုးနှင့်
 သန်သက်စေ၊ ကနုဇနကရံ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ယူသွားသည်။”
 သိလဝိ၊ ၃၆။

သန်း

သန်း - ကြို / သန်း / အနီးသို့ ကပ်၍ ရွှေ့လျားသည်။ (ကူး
 သန်း၊ ခြက်သန်း၊ ကာသန်း၊ ပျံသန်း၊ စကားသန်း စသည်
 ဖြင့် သုံးသည်။) “အမှောင်သန်းစပြုလာပြီ။” မြတ်နိုး၊ ၅၅။
 သန်း - န / သန်း / သိန်းပေါင်းဆယ်လို့ အရေအတွက်။
 သန်း - န / သန်း / ဥပုပေါက်ပွားပြီး လူ၏ဆံပင်နှင့် ညစ်နွမ်း
 သော ကိုယ်ဝတ်အထည်ကို တွင်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်တို့
 ၏ ကိုယ်တွင်လည်းကောင်း တွယ်ကပ်သွေးစုပ်သည့် အတောင်
 မဲ ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။
 သန်း - န / သန်း / ပိုင်းသောအရွက်၊ သေးသောအပွင့်၊ စောင်း
 အမြောင်းပါသော အသီးချိုး၊ အခေါက်ကို ဆိုဆေးအဖြစ်
 အသုံးပြုနိုင်သည့် ဆေးပင်ပင် ဝတ်လတ်တမျိုး။
 သန်းခေါင် - န / သုဂေါင် / ညဉ့်လယ်၊ ညဉ့်စက် ၁၂ - နာရီ
 အချိန်။
 သန်းခေါင်ကျော် - န / သုဂေါင်ကျော် / သန်းခေါင်ကွန်ပြီစ
 အချိန်။
 သန်းခေါင်ကြက် - န / သုဂေါင်ကျက် / သန်းခေါင်ပတ်ဝန်းကျင်
 အချိန်၌ တွန်သည့် ကြက်။
 သန်းခေါင်စာရင်း - န / သုဂေါင်စာရင်း / နိုင်ငံတော်က အခါ
 အားလျော်စွာ ကောက်ယူသည့် နိုင်ငံတွင်း ဒေသ အသီးသီး
 အလိုက် လူဦးရေစာရင်းနှင့် သိအပ်သော သီးခြား အကြောင်း
 အရာတို့ကို စိစစ်မှတ်သားထားသော စာရင်း။
 သန်းခေါင်ယံ - န / သုဂေါင်ယန် / သန်းခေါင် - န၊ နှင့်အတူတူ။
 သန်းခေါင်သန်ဆွဲ - န / သုဂေါင်သယွဲ / ညဉ့်နက်ပိုင်းအချိန်။
 သန်းချေးမ - န / သန်းချေးမာ / အသားအရေပေါ်တွင် ချေးအ
 ညစ်အကြေးစသည်ကို ပိုမို ဖြစ်ပွားတတ်သော သန်းတမျိုး။
 သန်းထုပ် - ကြို / သန်းတုတ် / သန်း၊ သန်းဥတို့ ကို လက်ဖက်
 ချောင်း၏ လက်သည်းဖြင့် ဖိနှိပ် ခြေမှုတ်သည်။
 သန်းမျှ - န / သန်းမျှ / သန်းငယ်။

သိန်

သိန် - န / သိန် / သိတ် - န၊ ရှူ။
 သိန် - န / သိန် / ကျက်သရေ။ အသရေ။ [ပါ]။
 သိန်ဆည် - ကြို / သိန်ဆယ် / ကျက်သရေ မညှိုးစေရန် ထိန်း
 ချုပ်သည်။

သိန်း

သိန်း - န / သိန်း / သောင်းပေါင်းဆယ်လို့ အရေအတွက်။
 သိန်းတီ - န / သိန်းတီ / အမြင့်ဆုံးပေါက်မဲ တဆုလျှင် ဆုငွေ
 တသိန်းအထိ ထားသောတီ။

သိန္နာစာအုပ် - န / သိန်းအေးသား / သယ်ဇာတ ဆားကျောက်
 လွှာ ဆားကျောက်တောင်တို့ ကို တူးမြော် ရှိသော ဆေး
 ဖက်ဝင် အညိုရောင်ဆား၊ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ သိန္နာ SIND နယ်
 မှ တွက်ရှိသည်ကို စွဲ၍ ခေါ်တွင်သည်။)
 သိန္နာမြင်း - န / သိန်းအေးမြင်း / အလွန်လျင်မြန်သော မြင်း
 တမျိုး။ (သိန္နာတိုင်းမှ ပေါက်ပွားသည်။)

သုန်

သုန် - ကြံ / သုန် / ခ (လေ) ထိုက်ခတ်သည်။ “ပုတ်ကုန်
 လျက်သည်၊ နားရွက်လေဟုန်းဟူးဟူးသုန်မျှ၊ ဆူသုန်ဝန်သည်။”
 ဥတိနိ* ၃၄။ ၂။ ချောင်လှသည်။ “ဗြဟ္မလတ်မှ၊ မသုန်လှည့်
 သား။” ပုည၊ ၁။ ၁၇။
 သုန် - နဝိ / သုန် / မကျေမချမ်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မျက်နှာ
 မကြည်မလင်သော။
 သုန်မျှင်း - နဝိ / သုန်မျှင်း / သိန္နစသည် မအောင်မြင်သော။
 သုန်မှုန် - နဝိ / သုန်မှုန် / သုန် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ “ဘာတွေ
 များ စိတ်အလိုမကျဖြစ်ပြီ၊ ရွှေမျက်နှာ သုန်မှုန်နေတာလဲကွ”
 မာန၊ ၄၇။
 သုန်သုန် - ကြိဝိ / သုန်သုန် / မြန်စွာ။

သုန်း

သုန်း - ကြံ / သုန်း / သုန်း - ကြံ၊ ၁။

သပ်

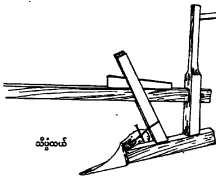
သပ် - ကြံ / သတ် / ခ၊ လက်ဖြင့်အသားအယာ ဖိချိပွတ်တိုက်
 သည်။ (ဆံပင်သပ်၊ ရင်သပ်၊ ကျောသပ် စသည်ဖြင့် သုံး
 သည်။) ၂။ လိမ်းသည်။ ၃။ ဝါကြိမ်သည်တို့၏ လုံးဝတ်
 ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏ အစိတ်အခြမ်းစောင်းကိုဖြစ်စေ ချော
 ပွတ်စေရန် ထက်မြသော အသွားဖြင့် အပေါ် ယ်ခြင်းသည်။
 သပ် - န / သတ် / ခ၊ တင်းကျပ် ပြုပြင်စေမှု လည်းကောင်း၊
 ကွဲအက်စေရန်လည်းကောင်း ခိုက်ဆွင်းရသော တဘက်ရှု။ ၁။
 သပ်သား သံ စသည်။ ၂။ မြေ၌ တွင်းငယ်များ တူးရာတွင်
 အသုံးပြုရသော တဘက်ရှု။ ၁။ သပ်သား။ “သစ်စေ့စိုက်ရန်
 တွင်းတူးသော သပ်တလေးများလို၏။” ကြံတက်၊ ၁၈။
 ၃။ ဆောက်ကဲ့သို့ ဆစ်ဖြတ်စရာ ကိရိယာ။ “ပြတ်တောက်
 သည့် ကိရိယာဟူသရွေ့ မှာ သပ်များတွင် အကျုံးဝင်သည်။”
 စွယ်ကျမ်း၊ ၅။ ၁၃၃။
 သပ်ကြောင်း - န / သတ်ကျောင်း / သပ်ကို အလွယ်တကူ ခိုက်
 ဆွင်းရန် အထူးပေးထားသည့် အက်ကြောင်းအဟု။

သပ်စီခိုး - န / သတ်စီရန်း / [ပန်းရန်] အဝင်အထွက် မှန်အ
 ထက်တွေ့စွာ သပ်သတ္တန် တဘက်ရှုအထုတ်ချပ်တို့ နှင့် စီ
 တားသော ခိုး။
 သပ်စင်း - ကြံ / သတ်ပင်း / ဆီ၊ ကျပ်သိပ်သည်းစေရန် သပ်ကု၍
 ခိုက်ဆွင်းသည်။
 သပ်ရပ် - နဝိ / သတ်ယတ် / သေသပ်သော။ အစွမ်းအစမထွက်
 သိပ်သည်းကျပ်လျစ်သော။
 သပ်ထူ - ကြံ / သတ်ထူ / ခ၊ သပ်ပင်းသည်။ ၂။ [ဥပစာ]
 အချင်းချင်း သဘောကွဲပြားအောင် စပ်ကြားမှု ကြားဝင်ပြော
 ဆိုသည်။ ကုန်းချောသည်။
 သပ္ပာယ - န / သတ်ဗာယာ / လျောက်ပတ်ခြင်း။ သင့်မြတ်ခြင်း။
 သင့်လျော်ခြင်း။ (သပ္ပာယမျှ၊ သပ္ပာယဖြစ် စသဖြင့်
 သုံးသည်။) [ပါ]
 သပ္ပာရိသ - န / သတ်ရိသာ / သူတော်ကောင်း။ [ပါ]
 သပ္ပာယိ - ကြံ / သတ်ယိ / ရေနှင့် ဘုရား ဆင်းတုတော်ကို
 သွန်းလောင်း သန့်စင်သည်။ “အမွှေးအထုံ အကြိုင်တို့ဖြင့်
 မင်းတရားကြီးဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် သပ္ပာယ် ဝုဇ္ဇာတော်မူ
 သည်။” ဘုရား၊ ဆ၊ ၃၃၀။
 - နဝိ / သတ်ပယ် / တင့်တယ်သော။ (ဘုရား၊ ရဟန်း
 စသည်တို့ နှင့် သုံးလေ့ ရှိသည်။) “မျက်နှာလှတ၍ ပွင့်သည့်
 ကြာနွယ်၊ ရွှေသပ္ပာယ်၏။” ဘလ္လာ* ၁၀။
 သပ္ပာယ် - ကြံ / သတ်ပယ် / နေထိုင်သည်။ (ဘုရားအတွက်
 သာ သုံးသည်။) “ဗွဲ့ ခွေထက်ပယ်၊ နေသပ္ပာယ်သည်။”
 ပြာဇီ* ၁၀။ [ပါ]

သိမ်

သိမ် - နဝိ / သိတ် / ကျပ်လျစ်သော။
 - ကြံ / သိတ် / အိုး၊ တောင်း စသည်ထဲသို့ ထည့်သွင်း
 နှိပ်သည်။ “မြေသိမ်အောင်ဆောင်ပေးနိုင်လျှင် အကောင်းဆုံး
 ဖြစ်သည်။” ဆောက်၊ ၃၇၃။
 သိမ် - ကြံ / သိတ် / ခ၊ ကလေးငယ် တစုံတဦးအား အိပ်ပျော်
 အောင် ချောမွော့ပြုစုသည်။ ၂။ ဉာဏ်လွန်အောင် သိပ္ပံ
 တားသည်။ “တညသိမ်မှ လေးညသိမ်အထိ ပုံတားကြပ်
 သည်။” သာရေ၊ ၅၀။
 သိမ် - ကြိဝိ / သိတ် / အလွန်။ “မျက်နှာပေါက်လည်း သိမ်၊
 သိုးလူပေး” ဆောရီး၊ ၅၇။
 သိမ် - ကြံ / သိတ် / ဆာသည်။ ငတ်သည်။ (ရေ၊ အရည်နှုန်း
 တို့၌ သုံးလေ့ ရှိသည်။) “ငတ်မွတ်ခြင်း၊ ရေသိပ်ခြင်း၊ နှလုံး
 မမေ့ မလျှော် မပျော်ပါးခြင်း မရှိကုန်။” ဝေဇာတ်။ ၁၀၀။
 သိမ်ဆည်း - နဝိ / သိတ်သိုး / ခ၊ ကျပ်လျစ်သော။ အကြာ
 အလယ် အလွန်စိပ်သော။ ၂။ ရွှေတာစေ့စပ်သော။ “ဗုဒ္ဓည်
 ပေါ၏၊ အနေအထိုင် အစားအသောက် မသိမ်သည်။” ပင်

ကျယ်။ ၁၉၃။ ၃။ (ကိုယ်နှင့်) စောင့်စည်းသော။ “ကိုယ်
 နှုတ် ဆိပ်သည်းသူတယောက် ဖြစ်သည်။” လူချွန်၊ ပ။ ၁၇၉။
 သိပ္ပံ - န / သိတ်ပန် / စနစ်တကျ တိကျစွာ လက်တွေ့ ဆည်း
 ဖူးအပ်သော ပညာ။ ရုပ်တရား၏ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲမှုတို့နှင့်
 တိုက်ပြန်ပျက်ပြောင်းလဲမှုတို့၏အကြောင်းအကျိုးအမှန်ကို နည်း
 စနစ်တကျ လေ့လာသော အတတ်။ (သိပ္ပံပညာ မျိုးကွဲ
 များစွာ ခွဲခြားသည်။) [ပါ]
 သိပ္ပံအယ် - န / သိတ်ပန်အယ် / မြက်ထူထပ်သောမြေ၌ အသုံးပြု
 သည့် သုံးမြောင့်သဏ္ဌာန် အသွားတပ် ထယ်တမျိုး။

သိပ္ပံအယ်

သိပ္ပံနည်းကျ - ကြံ / သိတ်ပန်နီးကျာ / စနစ် ကျသည်။ တိကျ
 သည်။
 - ကြံဝိ / သိတ်ပန်နီးကျာ / စနစ်ကျစွာ။ အကျိုး
 အကြောင်း ခိုင်မာစွာ။

သုပ္ပ

သုပ္ပ - ကြံ / သုတ် / အသား၊ အသီး၊ အရွက်၊ ထမင်း၊ ခေါက်
 ဆွဲစသည် စားဖွယ်တမျိုးမျိုးကို ဆီ၊ ကြက်ညှန်၊ ငရုတ်မှုန့်၊
 ပဲမှုန့်၊ အချဉ်၊ အငန်စသည်တို့နှင့် ရောနှောပြုပြင် နယ်ပတ်
 သည်။

သမ္ပ

သမ္ပကြုတ် - ကြံ / သတ်ဗကျတ် / နေ သို့မဟုတ် လ အဝန်း
 ပြည့်ကြွတ်သည်။ “တလအတွင်း နေလ နှစ်ပါး...သမ္ပကြုတ်
 သော် ငတ်မွတ်အံ့။” ကမ္မာဉ္ဒ။ ၂၇၇။

- န / သတ်ဗကျတ် / ယင်းသို့ ကြွတ်ခြင်း။

သမ္ပညတဉာဏ် - န / သတ်ဗင်ညတညနိ / တရား အပေါင်းကို
 အလုံးစုံသိသောဉာဏ်။ သိမြင်နဲ့ စပ်သော ဉာဏ်။ (မြတ်စွာ
 ဘုရားရှင်တို့သာ ရရှိသော ဉာဏ်တော်။) [ပါ]

သမ္ပရနံပေါင်း - န / သတ်ဗရုနနံပေါင်း / အမျိုးမျိုး အပုံပုံ
 ပါဝင်နေသော အပေါင်းအစု။ (သမ္ပရနံပေါင်း ဟုလည်း
 သုံးသည်။)

သမ္မိ

သမ္မိတ္တိ - န / သန်ပတ်တိ / ကောင်းကျိုး ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံ
 ခြင်း။ [ပါ]

သမ္မိတ္တိစက် - န / သန်ပတ်တိစက် / ကောင်းကျိုး ပြည့်မြောက်
 စေသော အကြောင်းလေးပါး။ (ယင်းတို့မှာ - ၁။ လူ့ပြည်
 နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်ရခြင်း။ ၂။ ကိုယ်အင်္ဂါပြည့်စုံခြင်း။
 ၃။ ကပ်သုံးပါး ကင်းရှာကာလနှင့် ကြုံကြုံကြုံခြင်း။ ၄။ စွမ်း
 အား လုံ့လ ကျွမ်းကျင်မှုရှိခြင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ တနည်း-
 ၁။ လျောက်ပတ်သောအရပ်၌ ဖြစ်ရခြင်း။ ၂။ ရှေးဘဝက
 ကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ ၃။ ကိုယ်စိတ်ကို စောင့်စည်း
 ထိန်းသိမ်းခြင်း။ ၄။ သူတော်ကောင်း မိတ်ဆွေနှင့် ပေါင်း
 ဖက်ရခြင်း ဟူ၍ ဖြစ်သည်။) [ပါ]

သမ္မပ္ပလာပ - န / သန်ပတ်လာပ / အကျိုးမရှိ ပြန်ချင်းသော
 စကား။ [ပါ]

သမ္ပနိ - ကြံ / သန်ဗန် / ၁။ [သဒ္ဒါ] ဆက်စပ်သည်။ ၂။ ပါဠိကို
 အနက်ပြန်သည်။ “ကရာဇိ၊ ပြု၏ဟု သမ္ပနိ သတည်း။”
 သုဘေဒ၊ မ။ ၁၁၈။ [ပါ]

သမ္ပနိ - န / သန်ဗန် / တက်ရှည်ဖြင့် လှောင်ခတ်ရသည့် လှောင်
 တမျိုး။ (ငှက်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ အချို့သမ္ပနိများတွင်
 ရွက်ကို အသုံးပြုကြသည်။) [တရုတ်]

သမ္ပန္န - န / သန်ဗန် / [သဒ္ဒါ] ပုဒ်အချင်းချင်း၊ ဝါကျ
 အချင်းချင်း၊ အဓိပ္ပာယ် အချင်းချင်း ဆက်စပ်ဖော်သော
 စကားလုံး။ [ပါ]

သမ္ပာ - န / သုဗာ / တဝအဆက်ဆက် ပါရမီဖြည့်တင်းမှုကြောင့်
 ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘုန်းကံ။ [ပါ]

သမ္ပာရဇ် - နဝိ / သုဗာယဇ် / ၁။ တဝအဆက်ဆက် ပါရမီ ဖြည့်
 တင်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောဘုန်းကံရှိသော။ ၂။ [ဥပစာ]
 အတွေ့အကြုံများ၍ ရင့်ကျက် ကျွမ်းကျင်သော။ “ဤဆရာ
 ကြီးမှာ ဂိတပညာတွင် သမ္ပာရဇ်သူ ဖြစ်သည်။”

သမ္ပတ - န / သမဒါ / ၁။ လူအများက မိမိတို့ဆန္ဒအရ တင်
 မြှောက် သမုတ်သော မင်း၊ မဟာသမ္ပတ။ “တိုင်းသူပြည်
 သား လူအများတို့ နှစ်သက်သဘောကျသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
 သမ္ပတမြှောက်၍ မင်းလုပ်စေသည်။” သရာဇေ၊ ၂၉၁။
 ၂။ ပြည်သူတို့ ကတိကဝိတ်ဖြစ်စေ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်စေ ဖွဲ့ စည်းပုံ
 အခြေခံ ဥပဒေအရ လွတ်လပ်စွာ ရွေးကောက် တင်မြှောက်
 သည့် အမြင့်ဆုံးပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်။ နိုင်ငံတော် အကြီး
 အကဲ။ [ပါ]

သမ္ပတနိဂုံး - န / သမဒါနိဂုံး / ပြည်သူ အများက ရွေးချယ်
 တင်မြှောက်သော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အစည်းက

အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော နိုင်ငံ။ (နိုင်ငံ အတွက် အထိပ်မှာ ရိုက်ရာခံ ဘုရင်မဟုတ်ပဲ ရွေးကောက်ခံ သမ္မတသာ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။)

သမ္မာကျမ်း - န / သမာကျမ်း / ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့ လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် ဩန်ပြု ထားသော ဘာသာရေးကျမ်း။ (ဓမ္မဟောင်း၊ ဓမ္မသစ် ဟူ၍ နှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။)

သမ္မာအာဇီဝ - န / သမာအာဇီဝ / ကောင်းမြတ်သော တောင့်တချက်။ [ပါ]

သမ္မာဇီဝ - န / သမာဇီဝ / သမာအာဇီဝ - န၊ ၅။

သမ္မာဇီဝိ - န / သမာဇီဝိ / မှန်သောအခြင်း။ [ပါ]

သမ္မာဇေဝနတိ - န / သမာဇေဝနတိ / နတ်ကောင်းနတ်မြတ်။ [ပါ]

သမ္မာအာဇီဝ - န / သမာအာဇီဝ / ကောင်းမြတ်သော အသက်မွေးမှု။

သမ္မာဓ - န / သန်မုခ / မျက်မှောက် - န၊ ၁၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

သမ္မာတိပညတ် - န / သမ္မာတိပညတ် / ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခြင်း။ [ပါ]

သမ္မာတိသံဃာ - န / သမ္မာတိသံဃာ / ပုထုဇာန်ဖြစ်သော ရဟန်း။ [ပါ]

သမ္မာတိသစ္စာ - န / သမ္မာတိသစ္စာ / လောကအမြင်ဖြင့် လူတို့က သမုတ်ပညတ်ထားသဖြင့် မှန်နေသောအရာ။ ပရမတ္ထ သစ္စာ - န၊ ၃၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ပါ]

သမ္ပန် - န / သန်မန် / ရုံးတော်က ဆင့်ခေါ်ချက် ပါရှိသောစာ။ ဆင့်စာ။ [လိပ်]

သမ္ပန်စာ - န / သန်မန်စာ / သမ္ပန် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သမ်း

သမ်း^၁ - ကြံ / သန်း / ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း၊ အိပ်ချင်ခြင်းတို့ကြောင့် အလိုအလျောက် ပါးစပ်ဟကာ ပြင်းစွာလေ့ရှိက်သည်။

သမ်း^၂ - ကြံ / သန်း / အရောင်ညိုမှိုင့်သည်။ (သမ်းညို၊ သမ်းပျောင်ဟူ၍ သုံးသည်။)

သမ်းဝေ - ကြံ / သန်းဝေ / သမ်း^၁ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

သိမ်

သိမ်^၁ - နဝိ / သိန် / ၁၊ ပိန်ကြူသော။ “မြေလက်များ ကွေးကောက် သိမ်ကပ်လာခြင်း။” သဘာဝ။ ၂၆၇။ ၂၊ သေးငယ်သော။ နှပ်သော။ “မုန်ညင်းသီးသို့၊ မကြီးသိမ်မဲ့၊ ငယ်စေမှလျှင်။” ပြာဂီ * ၅၃။ ၃၊ ညှပ်ဖျင်းသော။ “ချမ်းသာစည်စိမ်းသည့်ဖျင်းသိမ်၍။” ဟဘာ * ၈၀။

သိမ်^၂ - န / သိန် / ရဟန်းတော်တို့ သံသကံဆောင်ရာ အပိုင်းအခြား၊ အဆောက်အအုံ။ [ပါ]

သိမ်ဝေ - နဝိ / သိန်ဝေ / သိမ် - နဝိ၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။ “မျက်နှာမှိုက်လေးနှင့် သိမ်ဝေရွာတော့မှာပဲ။” သန်း၊ ပ။ ၁၈။

သိမ်ဓမ္မ - နဝိ / သိန်ဓမ္မ / ၁၊ နူးညံ့သော။ ညင်သာသော။ ယဉ်ကျေးသော။ “မျက်စိဟူသည် အလွန် သိမ်ဓမ္မ၊ နူးညံ့သော အသား၊ အသီး၊ အကြောတို့၏ အစု။” ကာနု။ ၁၀။

၂၊ အတိမ်းအစောင်း မပိုအောင် ခြေရှင်းရန် ခက်ခဲသော။ ၃၊ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန် ရုတ်တရက် မလွယ်ကူသော။ နက်နဲသော။

သိမ်ဝင် - ကြံ / သိန်ဝင် / သိမ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ရဟန်းခံသည်။

သိမ်သမုတ် - ကြံ / သိန်သမုတ် / ရဟန်းတော်တို့က ကမ္မဝါဉာဏ်၌ သိမ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည်။

သိဉ်

သိဉ် - ကြံ / သိန် / တုန်လှုပ်သည်။ “ခလိမ့်ခလိမ့် ငလျင်သိဉ် သကသို့ တငြိမ့်ငြိမ့် တုန်လှုပ်စေခြင်းငှာ။” သာရီ၊ တ။ ၂။

သိဉ်သိဉ် - ကြံ / သိန်သိဉ် / အဆက်မပြတ် တုန်လှုပ်လျက်။ တငြိမ့်ငြိမ့်။

သိမ်း

သိမ်း^၁ - ကြံ / သိန်း / ၁၊ တည်ရှိရင်း၊ ချထားရင်း၊ ပေးထားရင်း စသည်မှပြန်၍ရယူသည်။ နှုတ်ပယ်သည်။ “ပင်လယ်နားမှ၊ ကင်းဖျားသိမ်းလေ။” ပြည်စုံ * ၄၀။ ၂၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပြုသည်။ အရယူသည်။ “ငါ့ယာမှာ သီးလာ၍ ငါ့သိမ်းပိုင်သည်။” အထက်တန်း၊ ပ။ ၈။ ၃၊ ပေါင်းစုံသည်။ “အထက်မှာမှ၊ အစကား၊ သိမ်း၍ဆိုဝိမ်း။” ဘုလင် * ၃၁။

၄၊ သို့လောင်ထားသည်။ လုံခြုံအောင်ချုပ်တိမ်းထားသည်။ “ခေါ်သက် သိမ်းတော်မူပါဘုရား။” ပဉ္စ * ၂၊ ၅၊ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ ရပ်နားသည်။ အပြီးသတ်သည်။ အဆုံးသတ်သည်။ (ဇာတ်သိမ်း၊ ပွဲသိမ်း၊ လုပ်ငန်း သိမ်း စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၆၊ အစွန်းအစ မထွက်စေရန် သပ်ရပ်စွာ ပြုလုပ်သည်။ (အနားသိမ်း၊ ဦးလုံးသိမ်း၊ အစသိမ်း စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၇၊ ရှင်းလင်း၍ တနေရာသို့ ပို့သည်။

သိမ်း^၂ - န / သိန်း / အပြီးစုညှိနှင့် တိုဝိုင်းသော အတောင်များရှိပြီး လျှင်မြန်စွာ ပျံသန်းကာ စာကလေး၊ ကြက်ငယ်ကြွက် စသည်တို့ကို ရုတ်တရက် ထိုးသုတ်တတ်သည့်မျက်စိရှင်သော ငှက်တမျိုး။

သိမ်းဆည်း - ကြို / သိန်းဆီး / ၁၊ စနစ်တကျထားသည်။ ထိန်းသိမ်းသည်။ "ဖွဲ့စည်းကိုရအောင် အားထုတ်ခြင်း၊ ရသည့် ဖွဲ့စည်းကို လိုအောင် သိမ်းဆည်းခြင်း။" တိုးပွား။ ၂၃၀။

၂၊ စောင့်စည်းသည်။ ချုပ်တည်းသည်။ "စိတ်ကို ချုပ်တည်း သိမ်းဆည်း နိုင်အောင် သွန်သင်ခြင်း။" ကြည့်ကတ်။ ၅။

၃၊ ဆည်းပူးစုဆောင်းသည်။ "ငါတို့ နည်းပင်၊ သိမ်းဆည်း ပညာ၊ အမြဲမြဲကူ။" မွေ * ၇၀။

သိမ်းထုပ် - ကြို / သိန်းထုပ် / ထိန်းသိမ်းသည်။ အုပ်ချုပ်သည်။ "ပိုင်စိုးသိမ်းထုပ်၊ ပြည်လုံးချုပ်မှု၊ ဒေါင်းအုပ်စာ၊ ပုခိုင်းမြို့သို့။" ကိုး * ၁၁၀။ "မွေးသရာလုံး ပြည်ထဲသိမ်းထုပ်၊ အုပ်သို့သော်လည်း။" တန်ခိုး * ၂။

သိမ်းပိုက် - ကြို / သိန်းပိုက် / ၁၊ သူတပါးပိုင်ဆိုင်သည်ကို အခွင့်အာဏာဖြင့် မိမိပိုင်ဆိုင်အောင် ပြုသည်။ "မတရားသဖြင့် သိမ်းပိုက်ကြောင်း ကြားသိရကတည်းကပင်လျှင်။" ပုဂံခေတ်။ ၇၇။ ၂၊ ဆက်ခံရယူသည်။ "ခမည်းတော်ဒုတိယမင်းခေါင်၏ ရိုက်ဆုတ်နန်းကို လက်ခံ သိမ်းပိုက် စိုးစံတော်မူသော။" ဂါထာ။ ၁။

သိမ်းယူ - ကြို / သိန်းယူ / ၁၊ တာဝန်အရ ထိန်းသိမ်းရန် လိုသော ဖွဲ့စည်းများကို ပိုင်ရှင်လက်မှ ရယူသည်။ ၂၊ သူတပါးပိုင်ဆိုင်သည်ကို အနိုင်အထက် ရယူသည်။

သိမ်းနွှဲ - ကြို / သိန်းယူနွှဲ / ပေါင်းစုသည်။ စုစည်းသည်။ "အဝက်ရမှ တောင်တခွင် မြို့ရွာများကို သိမ်းနွှဲ၍ ဟံသာဝတီကို လုပ်ကြံရလျှင် အလွယ်နှင့် ရပါမည်။" ကဗျတ္ထ။ ၃၃၃။

သိမ်းသွင်း - ကြို / သိန်းသွင်း / ၁၊ မိမိအလိုသို့ သို့မဟုတ်ပိုင်နက် အတွင်းသို့ ပါရန် ယဇီယာယီဖြင့် ကြံဆောင်သည်။ "သပိတ်သမား မဟုတ်သူတို့ ကိုပါ သိမ်းသွင်း၍ ၅ ပွင့်ဆိုင် အမည်နှင့် စည်းလုံး ချဲ့ကြလေသည်။" သဆင့်။ ၆၆။

၂၊ ပေါင်းစုံရေတွက်သည်။ "မှန်ကန်စွာပြောဆိုခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ အသက် မွေးမြူခြင်း။" ဤသုံးမျိုးတို့ကို သီလအရည် သိမ်းသွင်း အပ်ကုန်၏။" နိကာယ။ ၁။ ၂၃၇။

သုံ့

သုံ့ ပန်း - န / သုန်းပန်း / စစ်မြေပြင်၌ စစ်ချိုး၍ဖြစ်စေ၊ လက်နက်ချ၍ ဖြစ်စေ ဖမ်းဆီးရရှိသော ရန်သူ ဘက်သား။

သုံး

သုံး - ကြို / သုန်း / ၁၊ အကျိုးရှိစွာ ကုန်သုံးစေသည်။ (အချိန်သုံး ငွေသုံး စသည်ဖြင့် သုံးစွဲသည်။) ၂၊ တာဝန်ချထား

စေနိုင်သည်။ "ဤသူကို စာရေးအဖြစ် သုံးပါ။" ၃၊ လက်စွဲပြုသည်။ (ကျောင်းသုံး၊ ရုံးသုံး စသည် သုံးစွဲသည်။) ၄၊ စားသောက်သည်။ ပွဲတော်တည်သည်။ (စားသုံး၊ သုံးဆောင် စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။) "ခစားမဝင်၊ မရှင်မပျော်၊ ပွဲတော်မသုံး။" ဟိ။ ၉၁။

သုံး - န / သုန်း / နှစ်ခု အရေအတွက်ထက် တခုလွန်သော အရေအတွက်သင်္ချာ။ နှစ်နှင့်လေး အကြားရှိ အရေအတွက်။ သုံးချက်ညီ - န / သုန်းချက်ညီ / လေးလုံးစပ်ကဗျာတွင် ပထမပိုဒ်၏ စတုတ္ထစာလုံး၊ ဒုတိယပိုဒ်၏ တတိယစာလုံး၊ တတိယပိုဒ်၏ ဒုတိယစာလုံး သို့မဟုတ် ပထမစာလုံးတို့ကို ကာရန် ညီအောင် ရေးစပ်နည်း။

သုံးချက်တွက်နည်း - န / သုန်းချက်တွက်နည်း / မူလပေးထားသည့် အရေအတွက်တို့၏ တန်ဖိုး သို့မဟုတ် လုပ်အားစသည်ကို တည်၍ အရေအတွက်တစ်ခု တန်ဖိုး သို့မဟုတ် လုပ်အားစသည်ကို ရွာပြီး မိမိအလိုရှိသည့် အရေအတွက်၏ တန်ဖိုး သို့မဟုတ် လုပ်အား စသည်ကို ထပ်မံတွက်ယူရသော သင်္ချာတွက်နည်း တမျိုး။ (သစ်သီး ၁၀ လုံးလျှင် ၅ ကျပ်၊ တလုံးလျှင် ၁၀ ကျပ်၊ ၃လုံးလျှင် ၁၀ x ၃ = ၃၀ ပြား။)

သုံးစားပါကျ - ကြို / သုန်းစားပါကျ / ၁၊ ကစားဆုတွင် ပဆစ် အိမ်တွင်းဝင်ရန် သုံးကွက်အလိုရှိ ကြေသုံးလုံး လန်ရမည့် အစား ကြွေနှစ်လုံးသာလန်သဖြင့် အခက်အခဲတွေ့ရသည်။ (ပဆစ်ကစားနည်းတွင် ကြွေခြောက်လုံးအနက် သုံးလုံး လန်လျှင် သုံးလုံး သို့မဟုတ် သုံးချွန်း၊ နှစ်လုံးလန်လျှင် ပါဟု ခေါ်သည်။) ၂၊ ဥပစာ။ "ဓမ္မစာစစ်ဖြစ်သည့်အတွက် တွေ့သည်။ ဆင်းရဲသည်။" "အောင်မသေသည့် သုံးစားပါကျ ကုန်းကောက်စေပင် မကျန်တော့သည့်ဘဝ ချောက်လာဆဲတွင်။" တွေ။ ၁၃၀။

သုံးစွဲ - ကြို / သုန်းစွဲ / မပြတ်မလပ် သုံးသည်။

သုံးဆောင် - ကြို / သုန်းဆောင် / ၁၊ အသုံးပြုသည်။ "ဤအင်းပျဉ်ကို အရှင်ဘုရားအား အမြဲသုံးဆောင်တော်မူရန် အပိုင်လျှူပါသည် အရှင်ဘုရား။" ဝိမာန။ ၁၆။ ၂၊ ဆင်သင်သည်။ "မာန်တန်းဆာကို၊ ချွတ်ကားယူငင်၊ ကိုယ်တော်မြတ်တွင်၊ မပြတ်ဆင်၊ အစဉ် သုံးဆောင်တော်မူပါ။" ဝိဇယ။ ၅၃။

၃၊ ခံစားသည်။ "နတ်၏စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုခံစားသုံးဆောင် ပြီးမှ။" နရ။ ၂၆၅။ ၄၊ စားသောက်သည်။ ပွဲတော်တည်သည်။ ဘုဉ်းပေးသည်။ "နို့ အချော်ထမင်းကို သုံးဆောင် စားသောက်၍။" မဃဝတ်။ ၃။ ၁၃၈။

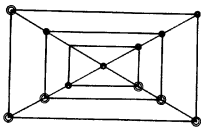
သုံးဆယ့်ခြောက်ကောင် - န / သုန်းစွဲချောက်ကောင် / နောက်ခံဖြစ်သော ကြေးစနစ်နတ်ရုပ်ကားချပ်ပေါ်တွင် ကျား၊ ဆင်၊ မြွေ၊ လိပ်ပြာ၊ မယ်သီလ စသည့် ၃၆ ရုပ်ကိုရေး၍ ထိုအရုပ်တို့မှ အရုပ်တစ်ချပ်ကို ပေါက်ဆဲးအဖြစ် အဝတ်နှင့် ထုပ်ကာ သတ်မှတ်သည့်အချိန်တွင် ပွင့်လှစ်ရသော ထိတ်မျိုး။

သုံးဆယ့်တစ်ခု - န / သုန်းစွဲတစ်ခု / သတ္တဝါတို့ ဖြစ်တည်ရာ သုံးဆယ့်တစ်ပါးသောဘုံ။ (ကာမ ၁၁ ဘုံ၊ ရူပ ၁၆ ဘုံ၊ အရူပ ၄ ဘုံ ပါဝင်သည်။)

သုံးဆယ်ခြောက်ကောင်

သုံးထပ်ကျား - န / သုန်းပွတ်ကျား / လေးထောင့်ကွက် သုံးထပ်
အတွင်း တဘက်လျှင် ကျားခြောက်ခုစီဖြင့် တဘက်ကို
တူညီစွာ လမ်းပတ်နိုင်အောင် ကြိုးစားကာ ထောင့်ဆုံများ
ပေါ်တွင်သာ ရွှေ့ရသည့် ကစားနည်းတမျိုး။

သုံးထပ်ကျား

သုံးထပ်သား - န / သုန်းဒုတ်သား / ခ၊ သစ်သား အလွှာပါး
များကို အလျားလိုက်နှစ်လွှာအကြား၌ အနံလိုက်တလွှာ
ညှပ်ကာ ကော်ကပ်၍ ဖိထပ်ထားသည့်ပျဉ်ချပ်။ ၂။ ဝက်သား
တွင် အသား၊ အဆီနှင့်အခေါက်မျှ၍ အထပ်လိုက်ပါရှိသော
အသား။

သုံးနှုန်း - ကြို / သုန်းနှုန်း / ခ၊ သုံးနေကျအတိုင်း ပြောဆို
ရေးသားသည်။ ၂။ ငွေကြေး ကိုင်တွယ် ပေးချေသည်။
အကုန်အကျ ခံသည်။

သုံးပေါက်ချွန်း - န / သုန်းဗောက်ချွန်း / သုံးပုံနှင့် ကက်တွင်
ပါဝင်သည့် အပြားထိပ် တဘက်တွင် နှစ်ပွင့်၊ အခြား
တဘက်တွင် တပွင့်၊ စုစုပေါင်း သုံးပွင့်ပါသော ဖဲချပ်။

သုံးပန်လှ - န / သုန်းဗန်လှ / ခ၊ နံနက်တွင် အဖြူ၊ နေလယ်
တွင် ပန်းရောင်၊ ညနေတွင် အနီစသည်ဖြင့် အရောင်ပြောင်း
တတ်သည့် ပွင့်ချပ်ပေါင်းများစွာပါသည့် အပွင့်ရှိသောအပင်
ငယ်တမျိုး။ ၂။ [ဥပစာ] တနေ့တာအတွင်း အမျိုးမျိုး
ပြောင်းလဲ ဝတ်စားဆင်ယင်တတ်သူ။ ၃။ [ဥပစာ] စိတ်
သဘောထား ပြောင်းလဲလွယ်သောသူ။

သုံးပုံ - န / သုန်းပုန် / ခ၊ သုံးပုံ။ ၂။ သုံးပုံ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သုံးပုံစုံ - န / သုန်းပုန်စုံ / သုန်းပုန်စုံ / ခ၊ အပုံသုံးပုံ ပြု၍ သုံး
ယောက် ပါဝင်ကစားရသော အပွင့်ပါဆစ်သား။ ဆင်စွယ်
သေသည့် အချပ်အပြားစုံ။ (ရှမ်းစ ဝေ ပြားတွင် ကိုးပွင့်
“ကျူး” ၂ ချပ်၊ ရှစ်ပွင့် “ပါတင်း” ၂ ချပ်၊ ခုနစ်ပွင့် “စတင်း”
၂ ချပ်၊ ငါးပွင့် ၂ ချပ်၊ ခြောက်ပွင့် ၁ ချပ် နှင့် သုံးပွင့် ၁ ချပ်
ပါဝင်သည်။ မြန်မာစ ၁၄ ပြားတွင် ၁၂ ပွင့် “ထင်” ၂ ချပ်၊
၂ ပွင့် “တီ” ၂ ချပ်၊ ၈ ပွင့် “ယင်း” ၂ ချပ်၊ ၄ ပွင့် “ဝေါ”
၂ ချပ်၊ ၁၀ ပွင့် “မဲအိ” ၂ ချပ်၊ ခြောက်ပွင့် “ဆင်ဆံ”
၂ ချပ် နှင့် ၄ ပွင့် “ကတင်” ၂ ချပ် ပါဝင်သည်။) ၂။ ယင်း
ဖဲချပ်များနှင့် ကစားနည်း။

သုံးပြုန်း - ကြို / သုန်းဖျိုန်း / အကျိုးမဲ့ ကုန်ဆုံးသေသည်။

သုံးဘီးကား - န / သုန်းဝိန်းကား / ဘီးသုံးဘီး တပ်ထားသော
ကားငယ်။ (အများအားဖြင့် အငှားယာဉ်အဖြစ် ပြေးဆွဲ
သည်။)

သုံးဘီးစက်ဘီး - န / သုန်းဝိန်းစက်ဘီး / ရှေ့တဘီး နောက်
နှစ်ဘီး ပေါင်း သုံးဘီးပါသော စက်ဘီးငယ်။

သုံးဘီးဆိုင်ကယ် - န / သုန်းဝိန်း ဆိုင်ကယ် / ဘေးတွဲပါသော
မော်တော်ဆိုင်ကယ်။

သုံးရေ - န / သုန်းယေ / ပွပ်လျှော် ဆေးကြော ချက်ပြုတ်ရာ
တွင် သုံးသောရေ။

သုံးလွန်းတင် - န / သုန်းလွန်းတင် / ခ၊ လွန်း သုံးချောင်းကို
လိမ်ကျပ်ထားသော ကြိုး။ ၂။ [ဥပစာ] သုံးမျိုး ရေစပ်
ထားသောအရာ။ သုံးမျိုး ရေနေသောနေသော အခြေအနေ။
“လေပြင်းမှန်တိုင်း လှိုင်းနှင့်သဘော၊ ပင်လယ်ပျံဝယ်၊ သုံး
လွန်းတင် နေသတည်း။” ပြင်သစ်မှတ်။ ၂၀၆။

သုံးသပ် - ကြို / သုန်းသုတ် / ခ၊ လက်ဖြင့် အပန်းဖန် ထိတွေ့
ပွတ်သပ်သည်။ “ငါ၏ ကျောကုန်းကို လက်ဖြင့် သုံးသပ်
လော့။” ငါး၊ ၈၊ ၃၉၅။ ၂။ ရေနံနှင့် မျက်နှာ၊ ကိုယ်လက်
စသည်ကို သန့်စင်စေသည်။ ရေချိုးသည်။ “ရေချိုး သုံးသပ်
၍ ဝတ်လဲနံဆာတို့ကို လဲလှယ် ဆင်ယင်ပြီးလျှင်။” ဝိသု၊
ပ။ ၂၉။ ၃။ နံ့သာ၊ ဆံ့မွှေးစသည် လိမ်ကျံသည်။ “လိမ်ကျံ
သုံးသပ်ကောင်းသော ပန်းနံ့သာ ထိုရည် ဟူသမျှသည်
နံ့သာပျောင်းမည်၏။” နဂရ၊ ၂၆၃။ ၄။ ဆင်ခြင်သည်။
တေဖန်သည်။ “လူထုပညာတတ်မှ နိုင်ငံ၏စွဲအဝဝကို စဉ်းစား
ဝေဘန် သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်နိုင်မည်။” ဒီမို၊ ၁၄။

သုံးဦးစပ်ငါးစပ် - န / သုန်းအားဇာတ်ငါး / ငါးစပ်၊ ငါးစုံ၊ ငါး
မျှင်းသလက်ဟူသော ငါးသုံးမျိုးကို ပေါင်းစပ် ပြုလုပ်သော
ငါးပီ။

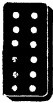
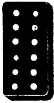
သယ်

သယ် - ကြို / သယ် / ခ၊ တနေရာမှ တနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း
ယူဆောင်သည်။ ဆောင်ကြဉ်းသည်။ ၂။ ဇာတ်လမ်း၊
သီချင်း၊ စကား စသည့် တို့တွင် ရည်မှန်းရာသို့ ရောက်
အောင် ကပြ၊ ရေးစပ်၊ ပြောဆိုသည်။ “နောက်ထပ် ဘဝ
မရှိတော့တဲ့ ဘဝထိအောင် အတုချစ်သွားမယ်ဆိုတာလေးကို
များ သံသယလေကမ်းတိုင် တူပြိုင်လေကွာမယ် ဆရာငယ်
ပန်ရွယ်သူနဲ့... ဆိုတဲ့ တပိုဒ်ထဲနဲ့ သယ်သွား လိုက်သေး
တယ်။” သံသ၊ ၄၁။

သယ် - အာ / သယ် / ငေါက်ငမ်း ခြိမ်းခြောက်သော စကား
လုံး။ တယ်။ “သယ် ငါ့အဝတ်တန်ဆာကို နှင်နှင့်ရာတယ်လို့
ထင်သလား။” ဒေရီ၊ မ။ ၁၆၆။

သယ်ဆောင် - ကြို / သယ်ဆောင် / သယ် - ကြိုးနှင့် အတူတူ။
သယ်ပိုး - ကြို / သယ်ပိုး / ခ၊ တနေရာမှ တနေရာသို့ မြှောက်
ကာ၊ မကာ၊ ထမ်းကာ၊ ရွှေ့ပြောင်း ယူဆောင်သည်။

မြန်မာအုပ်စု ၁၄ မြွေ

ဆင်ရုံ

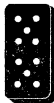
တိရုံ

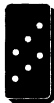
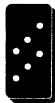
ယင်ရုံ

ဝေါရုံ

ကမယ်ကြိုး (မဲခိုး) ရုံ

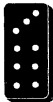
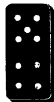

ဆင်ဆင်ရုံ

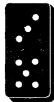

ကတင်ရုံ

ရှမ်းအုပ်စု ၁၀ မြွေ

ကျွန်းရုံ

ပါတင်ရုံ

စီတင်ရုံ

မြေကပ်မောက်

ငါးသားရုံ

သုံးစပါးကြိုး

၂။ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သည်။ ထမ်းဆောင်သည်။
တိုင်းပြည်အကျိုး မထမ်းပိုးတော့ဘဲ။” ခွေး၊ ဝ၊ ၅၀။
သယ်ယူ - ကြို / သယ်ယူ / သယ် - ကြို၊ ဒ၊ နှင့် အတူတူ။

သိဟ်

သိဟ် - န / သိန် / မြန်မာ တဆယ့်နှစ်ထက် တွင် ပဉ္စမလ။
ဝါခေါင်လနှင့် တိုက်ဆိုင်သောရာသီ။ သိဟ်ရာသီ။ [သ]

သွ

သွရဏတီ - န / သွရသဒိ / သွရဏတီ - န၊ ၄။

သွာ

သွာတိနက္ခတ် - န / သွာဒိနက်ဝတ် / နက္ခတ် ၂၇ လုံးတွင် ၁၅
လုံးမြောက်ဖြစ်၍ ကြယ်လုံးရေ ၂ လုံးပါဝင်သော နက္ခတ်။
(သွာဒိဟဋ္ဌိလည်း ရေးသည်။)

သွာဟာ - အာ / သွာဟာ / ဝါဏာအသုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ ဗလိနတ်
စာကျေးရာတွင်ဖြစ်စေ ကောင်းကျိုး၊ ချမ်းသာ မင်္ဂလာနှင့်
ပြည့်စုံစေရန် ကြွေးကြော်သောစကား။ ကောင်းကျိုး ချမ်း
သာနှင့် ပြည့်စုံပါစေတည်း။ [သ]

သွာဟိုဟို - အာ / သွာဟိုဟို / သွာဟာ - အားနှင့်အတူတူ။
[သ]

သွား

သွား - ကြို / သွား / ၁။ တစ်ခုတည်းသောနေရာသို့ ဦးတည်လျက်
ခြေတိုလှမ်းကာ ရွေ့လျားသည်။ ၂။ တနေရာမှတစ်ခုသို့ တစ်
ခုတည်းသောနည်းဖြင့် ချက်ချင်းဆောင် အားထုတ်သည်။
၃။ တွင်ကျယ် ပေါက်ရောက်သည်။ လျှပ်မြန် သွက်ထက်စွာ
ရွေ့သို့ ပေါက်မြောက်သည်။ ၄။ ကွယ်လွန်သည်။ ကုန်ခန်း
သည်။ ပျက်စီးသည်။ ရွေးက သွားလေပြီသော စာဆို
တော်ကြီးများ။” တင်းစာ။ “စမ်းပင်တွေတော့ ရေကြီး
လို့ သွားရွာပြီ” ၅။ ကာဆက်ဆံသည်။ (ပဋိဘာသာ၌
သွားခြင်းအနက်ရှိ ဂစ္ဆပုဒ်ဖြင့်ပင် ပြဆိုသည်။) “အဖန်
တလဲလဲ၊ မိန်းမသို့၊ နဂဓမ္မဗျူ မသွားရာ၊ ဝိသျှ၊ ၂၇။

- စည်း / သွား / ၁။ ပြုမူသမှုတော့သည့်အခါ ယင်း
အပြုမူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကို ညွှန်ပြရာ၌ ကြိုဟာနှင့် စပ်၍သုံး

သော စကားလုံး။ (ပြောသွား၊ ရေးသွား၊ မှာသွား စသည်
ဖြင့် သုံးသည်။) ၂။ တရွေ့ ရွေ့ခြင်းပွားသည်သော ထင်
ရှားစေလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ (ကျဉ်းသွား၊ မှိန် သွား၊
ထေးသွား စသည်ဖြင့်သုံးသည်။) ၃။ တစ်ခုတည်းသော ခြစ်ဖျက်
မှုသည် လုံးဝဖြတ်၍ ခြစ်ဖျက်စွာဖြစ်ခြင်း၊ အသုံးစွန့်သို့ ချက်
ချင်းဖြစ်သောကဲ့သို့ ခိုင်မာ ထင်ရှားစေရန် ကြိုဟာတွင်
စပ်၍သုံးသော စကားလုံး။ (သိသွားသည်၊ ပျက်စီးသွားပြီ
စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

သွား - န / သွား / ၁။ အစာ ကိုက်၍ ဝါးဖြေရန် သတ္တဝါ၏
ခံတွင်း၌ အစာအရိ ဖြစ်တည်နေသော မာကျောသည့် အရိုး
ငုတ်အတန်း။ ယင်းအရိုးငုတ်တစ်ခု။ ၂။ အသွား - န၊ ၁။
၂။ ၃။ တို့နှင့် အတူတူ။

သွားချိုး - ကြို / သွားချိုး / အချင်းစသည် စား၍ဖြစ်စေ၊
မာကျောသောရာတို့ ပွတ်တိုက်ခြင်းကြောင့် ရှေ့သော
အသံကို ကြား၍ဖြစ်စေ သွားတွင် နာကျင်မှုတမျိုး ခံစား
ရသည်။

သွားကြားဆိုးစက် - န / သွားချားလုံးနှင့် / သွားကြား၌ ညပ်
သောအရာတို့ တို့ ထိုးကော်ရသည့် သစ်သား၊ ဝါး၊ သတ္တု
စသော အတ်တယ်။

သွားစကြောင်စိုက် - ကြို / သွားချောင်တိုက် / သွားချောင်တိုက် /
သွားတွင်ပိုက်နေသော အညစ်အကြေးကို စင်ကြယ်စေရန်
တံ၊ သွားပွတ်တံ စသည်နှင့် ပွတ်၍ဆေးကြောသည်။

သွားကြိတ် - ကြို / သွားကျိတ် / ဆိပ်ချွန်စင်အခါ ယောင်
ယမ်း၍ အသံမြည် လောက်အောင် သွားချင်း ပြင်းစွာ ပိ
ပွတ်သည်။

သွားခေါ - နှိပ် / သွားခေါ / ရွှေ သွား အပြင်ဘက် သို့၊ ငေါ
ထွက်သော။

- န / သခေါ / ယင်းသို့၊ သွားငေါထွက်သွား

သွားချေး - န / သွားချေး / သချိုး / သွားတွင် ကပ်ငြိနေသော
ပုပ်ရိုနေသည့် အစာဖတ်။ သွားအညစ်အကြေး။

သွားချေးကျောက် - န / သွားချေးကျောက် / သွားရင်းနှင့်
သွားနားအကြားတွင် အစားအစာပါ ထိုးဝတ်အနည်ထိုင်၍
မာကျောနေသည့် အဏ္ဍာအထပ်။

သွားချည်စာလည် - ကြိတ် / သွားဂျီလာလည် / တနေရာတည်း
တွင် အတည်အမြဲနေပဲ အခြားနေရာတစ်ခုနှင့် ကူးလူးလည်
လည်လျက်။

သွားနိုက် - ကြို / သွားနိုက် / ပကတိ သွားမရှိရာ နေရာတွင်
သွားတူ ပြန်၍ပြည့်သွင်းသည်။

သွားညှပ် - န / သညှပ် / သားနုသွားနှစ်ချောင်း အကြားတွင်
သေးငယ်စွာ ဝင်ပေါက်နေသော သွားငယ်။

သွားတု - န / သွားတု / သွားအစစ်နှင့် တူသော၌ ပြုလုပ်ထား
ဆင်ထားသော သွား။

သွားတစ် - န / သွားတက် / သွားဝတ် / အပေါ် ရွှေ သွားနှစ်
ချောင်း၏ ဝိယာတချောင်းကျော်တွင် ထပ်၍အရိုပေါက်နေ
သော သွားစွယ်။

သွားတိုက်ဆေး - န / သွားတိုက်ဆေး / သွားတိုက်ရာတွင် သွားကိုသန့်စင် ပြုပြင်ဆင်သန့်စေရန် အသုံးပြုရသည့် ဆေးခဲ၊ ဆေးရည်၊ ဆေးပျက်၊ ဆေးမှုန့်စသည်။

သွားထပ် - န / သထက်၊ ငယ်သွားလဲရာတွင် မူလသွားမကျွတ်ပါ အပေါ်မှ ထပ်၍ပေါက်သော သွား။ တနေရာတည်းတွင် နှစ်ထပ်ဖြစ်ပေါ်နေသော သွား။

သွားပေါက် - ကြို / သွားပေါက် / (ကလေး သို့ မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ငယ်၏ ကြီးရင့်ပုံ အဆင့်တဆင့်တွင်) သွားဖုံးမှ သွားပေါ်ထွက်လာသည်။

သွားဖုတ်လေလွင့် - ကြိဝီ / သုဖုတ်လေလွင့် / သားဖုတ်လေလွင့် - ကြိဝီ၊ ၅။

သွားဖု - န / သွားလန် / ပြုတ်၍တပ်၍ရသော အခံအနံ့တကွ ပြုလုပ်သော သွားတူ။

သွားမွတ်တံ - န / သမွတ်တန် / သွားကို စင်ကြယ်အောင် ပွတ်တိုက်ရန် အမှတ်တမူပြီးနောက် ပြုလုပ်ထားသော လက်ကိုင် ဖိတ်ပါ အသုံးအဆောင်။

သွားဖုံး - န / သလန်း / သွား၏ အရင်းအခြေဖြစ်သော အသားထု။

သွားရောက် - ကြို / သွားယောက် / တနေရာရာသို့ ထိချိတ်အောင် သွားသည်။

သွားရင်းဟန်စွဲ - ကြိဝီ / သွားဟင်းဟန်စွဲ / [ဥပစာ] မူလလွှတ်ငန်းတဝန်နှင့် တပြိုင်တည်း တပါတည်း အားဖြင့်။ “သွားရင်းဟန်စွဲ မင့်ယောက်ျားကိုလဲ ငါ့ဆုံးချင်တယ်။” သူတို့၊ ၃။ ၄၆၅။

သွားရည် - န / သယ် / သယေ / ခံတွင်းမှ (အစာကိုစို့စွဲစေရန်) ယိုစိမ့်ထွက်သော အရည်။

သွားရည်ကျ - ကြို / သယေကျ / ၁။ တစုံတရာသော အစားအစာကို မြင်တွေ့ရသောအခါ မြင်ဆန်သော စားလိုစိတ်ဖြစ်၍ ခံတွင်း၌ သွားရည် စိမ့်ထွက် ယိုကျသည်။ ၂။ ကလေးငယ်များ၌ မသိမ်းဆည်း တတ်သဖြင့် ခံတွင်းမှ အရည်များ ပါးစပ်ပြင်သို့ ထိထွက်စီးဆင်းသည်။ ၃။ [ဥပစာ] မြင်တွေ့ရသော တစုံတရာကို လိုလားတပ်မက်သော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်သည်။

သွားရည်ခံ - န / သယေခံ / ကလေးငယ် များတွင် ပါးစပ်မှ ယိုစီးကျသော သွားရည်များ ဇွတ်စိပေရေခြင်း မရှိအောင် လည်ပင်းသိုင်းကြမ်းဖြင့် ရင်ဘတ်ပေါ်တွင် ထပ်တင်၍ ဆွဲခံထားသော အဝတ်စတမျိုး။

သွားရည်စာ - န / သယေစာ / သားရေစာ - န၊ ၅။

သွားရည်ယို - ကြို / သယေယို / သွားရည်ကျ - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

သွားလာ - ကြို / သွားလာ / ၁။ ကူးသန်းသည်။ ဆက်သွယ်ဝင်ထွက်သည်။ ၂။ ကာမ ဆက်ဆံသည်။ “ရှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့သည် ယောက်ျား တပါးတို့နှင့် သွားလာရာ၌ ကားမသမ္မိစ္ဆာဝရကံ မထိုက်။” နဝတံ၊ ၃။ ၃၁၈။

သွားလေသူ - န / သွားလေသူ / မိမိနှင့် ရင်းနှီး ခင်မင်သည်

ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ။ “ကျွန်ုပ်သည် သွားလေသူ မိခင်ကြီးအား သတိရတာ။” ကမ္မ၊ ၁၁၉။

သွားလမ်းတာဝမ်း - န / သွားလန်းလာလန်း / သွားလာပေါက်ရောက်နိုင်သော ခရီးကြောင်း။ “အရိုအသေ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ကြပြီးလျှင် သွားလမ်းတာဝမ်း ခန့်ခမ်းအခြင်းအရာ၊ ရာထူးတရားကြောင်း... ပြောဆိုကြပြီးနောက်။” ပြင်သစ်မှတ်၊ ၂။

ဆွေ

ဆွေ - နဝိ / ဆွေ / သွားမေလိုရာမှ အခြားတပါးသို့ လွှဲစောင်းသော။ “ကြာတင်နဲ့စင်၊ မျက်နှာဆွေ၍ မနေသင့်။” ဟိန်၊ ၂။

— ကြို / ဆွေ / တိမ်းဆယ်ရောင်ရားသည်။ “သစ္စာကို ဆွေသောကြောင့် စေတီယမင်းကို မြေမျိုသည်။” ကြိုခုံး၊ ၇၈။

ဆွေစောင်း - နဝိ / ဆွေစောင်း / မှန်ကန် ပြောင်မတ်ရာမှ အခြားတပါးသို့ ရွှေ့လျားသော။ “ဩဇာ ရေကြောင်း၊ မဆွေစောင်းအောင်၊ ရေကြောင်း၌ လိမ်မာ ပေသော။” ဓမ္မသာရ၊ ၂၄။

ဆွေစည် - ကြို / ဆွေစည် / ၁။ ငြင်းပယ် ဆန့်ကျင်သည်။ သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဆွေစည် ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။” သီရိ၊ ၁၁။ ၂။ တတိ သစ္စာ ဟွင်းဇောက်သည်။ “သက်မင်းကတို့ ကျေးဇူးတော်သစ္စာတော် နှစ်ပါးကို ဆွေစည်လေသည်တို့။” ကုလား၊ ၁။ ၂၃၉။

ဆွေ့

ဆွေ့ - နဝိ / ဆွေ့ / ခြောက်ခါစဖြစ်သော။ “ရေချိုးပြီးလျှင် ဆက်၍ ဆွေ့လေ့က်။” မှန်၊ ၁။ ၄၇။

ဆွေး

ဆွေး - နဝိ / ဆွေး / ၁။ ကိုယ်ခန္ဓာတွင် နှလုံးမှ တကိုယ်လုံးသို့ အကြောင်းငယ် လမ်းကြောင်းများဖြင့် အသွားအပြန် လျှပ်စက်နေသော နီရဲသော အရည်။ ၂။ သားသစ်။ ရင်ဆွေး။ “ချစ်သို့တော်ငြိမ်း မင်းခေါင်ဆွေးကို။” ဥပရာ၊ ၁၁၂။ (၁)။ ၃။ ဆက်နွယ်သော မျိုးမိုးအဝတ်။ “ထီးဆွေး၊ နန်းဆွေး၊ မဟာဆွေး၊” ရွှေပြည်၊ ၃။ ၈၁။

ဆွေး - ကြို / ဆွေး / ၁။ မား၊ လှံ၊ စူး၊ ဆောက် စသည်၏ အသွားကို တက်စေရန် ကျောက်စသည်အပြည့် ပွတ်တိုက်သည်။ ၂။ သနပ်ခါး၊ နံ့သာတုံး၊ ဆေးဖြစ်စေသည်ကို နှုတ်

သော အနှစ်အနည်များထွက်စေရန် ကျောက်ပြင် စသည်၌ ရေနှင့်ပွတ်တိုက်သည်။ ၃၊ ကျောက်မျက်၊ ဖန်ရန် စသည်ကို လှေပုံရရှိစေရန် မလိုသောအပိုင်းကို ကိရိယာတမျိုးမျိုးဖြင့် တိုက်စားပစ်သည်။ ၄၊ ဉာဏ်၊ အချင်အချင်း၊ သတ္တိ စသည့် အချင်းအင်္ဂါများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်အောင် အားထုတ်သည်။ ၅၊ မိမိလိုရာ အခြေအနေသို့ ရောက်အောင် တစ်တည်းကိုမျှား ခေါ်သည်။ ဆွဲဆောင် သိမ်းသွင်းသည်။ “ပေါက်လှလည်း ဗယ်ပြောင်ညာပြန်ကစား၍ မနည်းကြာခဲ့ပြီမှ လယ်ပြင်သို့ သွေးခံ၍” ကလား၊ ခု။ ၉။ ၆၊ အချိန်ကြန့်ကြာအောင် ဆွဲသည်။ ဖင့်နွဲသည်။ “ရက်ရှည်မသွေး၊ ရန်မီးအ၊ အရေး တော် ပြီးပါစိမ့်မည် သုဌား” ကော။ ၉။ ၇၊ အဖုန်ညှိ သက်စွာ တိုက်ဝတ်သည်။ (လေပြေသွေး၊ လေခါးသွေး စသည်ဖြင့် ဆုံးသည်။)

သွေး - ကြိ / သွေး / ပေါ် / ခိုင်းနိုင်သည်။ ယှဉ်တပ်ပြသည်။ လဝါးရောင်း ဆင်ပြောင်မြေခွေး၊ ပုံတူသွေးသို့။ ကိုရို။ ၄၀၆။

သွေးကင်း - န / သွေးကင်း / နာများရောက်ဖြစ်စ ပထမ သုံး ရက်အတွင်း သွေး လှုပ်ရှား ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှီအမှိုင်း

သွေးကောင်း - နဝိ / သွေးကောင်း / [ဥပစာ] ကြောက်ရွံ့၊ ထိတ်လန့်မှု အလွယ်နှင့်မဖြစ်တတ်သော၊ သတ္တိကောင်းသော။

သွေးကြီး - နဝိ / သွေးကြီး / မိမိကိုယ်ကို သူတမ်းထက် သာ လွန်သည်ဟု အထင်ရောက်၍ သာမန်လူကို ခေါ်ပြော ဆက် ဆံ မပြုလိုသော၊ ဘဝင်မြင်သော။

သွေးကြီးမွေးကြီး - ကြိဝိ / သွေးကြီးမွေးကြီး / ဘဝင်မြင်လျက်။

သွေးကြော - န / သွေးကြော / နှလုံးမှ ကိုယ်ခန္ဓာ အပျံ့အနံ့ သွေးလည်ပတ်ရာအလွယ်အစားစားရှိသော ပြန့်လမ်းကြောင်း။

သွေးကြောင် - နဝိ / သွေးကြောင် / ကြောက်ရွံ့ လွယ်သော။ အလွယ်အကူ ထိတ်လန့်တတ်သော။

သွေးကြည်ရည် - န / သွေးကြည် / သွေးရည်မှ အဖတ် အရည် ကွဲပြား၍ ထွက်လာသော အဝါရောင်အရည်ကြည်၊ သားနီရည်။

သွေးကွဲ - နဝိ / သွေးကွဲ / အမျိုးအနွယ် မစပ်သော။ “သုတိ၊ နှစ်ယောက်မှာ လူမျိုးအားဖြင့် သွေးကွဲသူများ ဖြစ်ကြ၏။” - ကြိ / သွေးကွဲ / စည်းလုံးပေါင်းစည်းခြင်းမရှိ၊ အကွဲ ကွဲ အပြားပြားဖြစ်သည်။ မည်သည့်တံ ဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော် တို့ အချင်းချင်းတွေ သွေးကွဲအောင် ခြေထိုးသူတွေ ရှိကြောင်း။” ဇွယ်ကျမ်း၊ ၆။ ၄၄၇။

သွေးကြွ - ကြိ / သွေးကြွ / ၁၊ စိတ်လှုပ်ရှား နိုးကြားသည်။ တစုံတရာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်ပြင်းပြ တက်သန်သည်။ ၂၊ အဖျားသွေး စသည်တစ်ခုသည်။

သွေးခိုင်း - နဝိ / သွေးခိုင်း / သွေးကောင်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

သွေးရန် - နဝိ / သွေးရန် / ပကတိသွေးတိုးနှုန်းထက် ပို၍လျင် မြန်စွာ သွေးလှုပ်ရှားသည်။

သွေးချင်းသားချင်း - န / သွေးချင်းသားချင်း / မူလအနွယ်တူ

လူမျိုးမှ ဆင်းသက်လာသူ။ တနိုင်ငံ နယ်နိမိတ်အတွင်း အေးအတူ ပူအမျှ ယှဉ်တွဲနေထိုင်သူ။

သွေးချဉ်း - ကြိ / သွေးချဉ် / သွေးကျော့ / တစုံတရာ ထိခိုက် ခြင်းကြောင့် အရေလွှာအောက်၌ သွေးကြောမျှင်ငယ်များ ပျက်စီးကာ သွေးစေ့သည်။

သွေးခွဲ - ကြိ / သွေးခွဲ / ၁၊ [ဥပစာ] အချင်းချင်း စိတ် ဝမ်းကွဲပြားအောင်ပြုသည်။ ညီညွတ်မှု ပျက်ပြားအောင် ပြုသည်။ ၂၊ မီးဖွားပြီးစ အမျိုးသမီးအား သားစိပ်တွင်း၌ သွေးယုပ်များ မကျန်စေရန် ဝမ်းစိုက်ကို နှိပ်နှယ်ပြုရ ပေးသည်။

သွေးယေ - နဝိ / သွေးယေ / [ဥပစာ] သတ္တိနည်းသော။ တွန့်ဆုတ်သော။ “အရှင်ထမင်းတွေဟာ အပတ်မင်းကို လည်ပင်းထဲမှာ အတောင့်သား၊ အနင့်သား ဖို့ပါသေးတယ်။ သွေးယေတဲ့ စကားကို ကျုပ်တို့ မကြားချင်သွေး” နောင်တော်၊ ၁၆၉။

သွေးစုနာ - န / သွေးစုနာ / တင်ပါး၊ ခြေထလုံးစသည် ဆူဖိုး နှည့်ရာ အသားပြင်၌ သွေးယုပ်ရ၍ ပြည်တည်သော အကျိတ် နာ။ (အနာပေါက်ရာ နေရာအလိုက် ကိနဓနာ၊ ဓွေးကျွတ် နာ၊ ဆင်ဝက်ခြံနာ၊ အနာရိမ်းစသည် အမျိုးမျိုးခေါ်သည်။)

သွေးစေး - န / သွေးစေး / သွေ့ခြောက်စ ပြုသဖြင့် ပျစ်ခံ ဓေးတန်းသောသွေး။

သွေးစစ် - ကြိ / သွေးစစ် / ကိုယ်ခန္ဓာတွင်းရှိ သွေးညှိရောက် ပိုး တစုံတရာ ရှိမရှိ၊ သွေးဖွဲ့စည်းမှု၊ သွေးအမျိုးအစား စသည်ကို သိရှိရန် ဖောက်ယူ စစ်ဆေးသည်။

သွေးစည်း - ကြိ / သွေးစီး / တညီတညွတ် ပေါင်းဖွဲ့၊ ဆက်ဆံ သည်။ ညီညွတ်အောင် ညှိနှိုင်း အားထုတ်သည်။

သွေးစန်း - န / သွေးစန်း / ပေါ် / ဆယ့်သုံးနှစ်လွယ် မိန်း ကလေး။ “သွေးစန်းမျက်မည်း၊ စုလည်းခွေရစ်” မဟာ * ၃၄၉။

သွေးစပ် - ကြိ / သွေးစုတ် / [ဥပစာ] အခြားသူများ၏ လုပ်ကိုင်မှု အကျိုးမှ အကောင်းဆုံး အများဆုံးအပိုင်းကို အနိုင်အထက်ခွဲယူစားသည်။ သူတပါး၏ ပပ်ပန်းဆင်းရဲမျှဖြင့် အနိုင်အထက် အကျိုးအမြတ် ရှာကြသည်။

သွေးစမ်း - ကြိ / သွေးစမ်း / ၁၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ သွေးရန်မှကို စစ်ဆေးလေ့လာသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အခြေအနေ တစုံတရာ ကို သိရှိရအောင် စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်သည်။ အကဲခတ် လေ့ လာသည့်အနေနှင့် ပြုလုပ်သည်။ “ငါ့သားထံမှ ဂြိုဟ် မချီအောင် နာတတ်သလောဟု သွေးစမ်းသော မေးခွန်းမျိုး” ကိုယ်မှိုင်း၊ ခု။ ၈၈။

သွေးစိမ်း - န / သွေးစိန်း / ချစ်တရက် လတ်တလောထွက်သော လတ်ဆတ်နီရည် သွေး။

သွေးဆာ - နဝိ / သွေးဆာ / [ဥပစာ] သတ်လို ဖြတ်လိုစိတ် ပြင်းပြသော။ နှိပ်စက်ကျလွှဲ ပြုတတ်သော။

သွေးဆူ - နဝိ / သွေးဆူ / စိတ်လှုပ်ရှားတက်ကြွ၍ ရန်လို သော။

သွေးဆေး - န / သွေးဆေး / သွေးအားကောင်းစေရန်၊ သွေးသားစင်ကြယ်စေရန်နှင့် အမှားအမှော် ပြုစေရန် သောက်သုံးလေ့ရှိသော နံ့သာနီကံသည့် ဆေးမှုန့်။ (သွေးဆေးရည်လည်းရှိသည်။)

သွေးဆိုး - န / သွေးဆိုး / သွေးပုပ်ဖြစ်မည့်သွေး။ အညစ်အကြေးခိုကောင်းသည့် သွေး။

- နဝိ / သွေးဆိုး / [ဥပစာ] ပကတိစိတ်အနေမှ ဗောက်ပြန်၍ ရန်ပြုတတ်သော။ ဒုစရိုက်မှုကို လွယ်ကူစွာ ကျူးလွန်တတ်သော။ “ဒီကောင် အရက်မူးယင် သိပ်သွေးဆိုးတယ်။”

သွေးဆောင် - ကြံ / သွေးဆောင် / မိမိအလိုသို့ ပါအောင် ကြိုးပမ်းသည်။ ဖြားယောင်းသည်။

သွေးဆောင်မှု - န / သွေးဆောင်မှု / သွေးတောင်မှု / [ဥပဒေ] ရာဇဝတ်မှု တရုရ အထမြောက်စေရန် ဖြားယောင်းမိခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်သောပြစ်မှု။

သွေးဆုတ် - ကြံ / သွေးဆုတ် / ရောဂါဝေဒနာ သည်းထန်၍ ကု မနိုင်တော့သည့် အခြေအနေ၌ နှလုံးသွေး လှည့်ပတ်မှု ကျုံ့စပြုသည်။ သေလွန်း အခြေချတတ်သည်။

သွေးဆုံး - ကြံ / သွေးဆုံး / အမျိုးသမီးများတွင် သက်ကြီးပိုင်း၌ ဓမ္မတာသွေးပေါ်ခြင်း လုံးဝရပ်စဲသည်။ (အများအားဖြင့် အသက် ၄၀ မှ ၅၀ အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်။)

- နဝိ / သွေးဆုံး / ဓမ္မတာသွေး ရပ်စဲသော အရွယ်နှင့် ပတ်သက်သော။

သွေးဆုံးကိုင် - ကြံ / သွေးဆုံးကိုင် / ဓမ္မတာသွေး ရပ်စဲမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ရောဂါဝေဒနာ တခုတရာ ဖိစီးခြင်းခံရသည်။

သွေးညှိ - ကြံ / သွေးညှိ / ၁။ သွေးသားညှိမျှ မှန်ကန်အောင် ပြုပြင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တစ်တိုင်းအား မိမိနှင့် ဆန္ဒတူအောင် စေ့စပ်ဆောင်ရွက်သည်။ “ဘက်တော်သား အချင်းချင်းဆိုပြီး သွေးညှိ တားတာမို့။” ချစ်စံ။ ၂၀၁။

သွေးတုမွေတု - နဝိ / သွေးတုမွေတု / အရောင်အသွေး အမွှေးအတောင် အနေအထားစသည် တူညီသော။

သွေးတုသားတု - နဝိ / သွေးတုသားတု / မျိုးနွယ်ရင်းချာသော။ တမျိုးနွယ်တည်းမှ ဆင်းသက်သော။

သွေးတိုး - ကြံ / သွေးတိုး / သွေးလှုပ်ရှားမှုအကြိမ် ပိုမိုများပြားသည်။ သွေးလှုပ်ရှားမှုနှုန်း မြန်သည်။

- န / သွေးတိုး / သွေးတိုးရောဂါ - န၊ နှင့် အတူတူ။

သွေးတိုးပမ်း - ကြံ / သွေးတိုးပမ်း / [ဥပစာ] သွေးပမ်း - ကြံ၊ ၂။ နှင့် အတူတူ။ “ချမ်းသာတဲ့ အထဲကနဲ့သာ သဘောတူသလိုလို တခါတခါတော့ သွေးတိုးပမ်းကြည့်တယ်။” မေ။ ၁၉။

သွေးတိုးရောဂါ - န / သွေးတိုးရောဂါ / ပကတိ သွေးတိုးနှုန်း ထက်ပို၍ လွန်ကဲစွာ လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော မအီမသွယ်ဖြစ်မှု ဝေဒနာ။

သွေးတက် - ကြံ / သွေးတက် / ၁။ သွေးလှုပ်ရှားမှု ပြင်းထန်၍

ကိုယ်ခန္ဓာအထက်ပိုင်းကို လေးလံထိုးခိုင်း မှူးဝေစေသည်။ သွေးလှုပ်ရှားမှု ရုတ်တရက် ဖောက်ပြန်၍ သတိလစ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] မာနစိတ် ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဘဝင်မြင့်သည်။ “ယခုမှန်ကန်မှန်ကန် ဘဝကလေးမှာ ချမ်းသာကြီးကျယ်တဲ့ အတွက် အားရတင်းတပ်ပြီး စည်းစိမ်သွေးတက် မနေပါနှင့်။” ထေရီ၊ ဒု။ ၁၇၁။

သွေးတောင်း - ကြံ / သွေးတောင်း / အလွန်လိုလား တောင့်တသော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်သည်။ (ရုပ်ခန္ဓာ၏ လိုအပ်ချက်အရ သဘာဝတောင့်တမှုဖြစ်၍ စိတ်၏ လော်လည်မှုအရ တောင့်တခြင်းမျိုးမဟုတ်ဟူ၍ ယူဆသုံးနှုန်းသည်။) “လူမမာက အချဉ် သွေးတောင်း နေတယ်။”

သွေးထိုး - ကြံ / သွေးထိုး / ၁။ (မလိုလားဖွယ်) တစုံတရာကို ပြုလုပ်ရန် အားသွေးတိုက်ကုန်းသည်။ “ဗော်လီဗားသည် စပိန်၏ အာဏာစက်ကို တော်လှန်ရန် သွေးထိုး ပေးလေသည်။” စစ်သား။ ဒု။ ၉၂။ ၂။ တက်ကြွလှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်အောင် မြှောက်ပင့်ပေးသည်။ အားတက်ကြိုးပမ်းစေသည်။ “ငေး... ပန်းချီဟန်များသည် အိန္ဒိယခေတ်သစ် ပန်းချီ ပေါ်ထွက်မှုကို သွေးထိုးပေးကြလေသည်။” ယဉ်းကျား။ ဒု။ ၁၂၄။

သွေးထိန်း - နဝိ / သွေးထိန်း / တက်ကြွလှုပ်ရှားမှု မပြုလိုသော။ နှေးဖင့်လေးကန်သော။ “အပြင်ဘက်နှင့် သွေးထိန်းပြီး အိပ်ပျော်သွားတာကို။” ဧဇရီ၊ ဒု။ ၃၁။

သွေးထိန်း - ကြံ / သွေးထိန်း / သွေးသွန်ခြင်း သွေးထွက်လွယ်ခြင်း မရှိအောင်ပြုသည်။

သွေးထိပ် - ကြံ / သွေးထိပ် / ဓမ္မတာသွေး ပေါ်မြဲအတိုင်း လစဉ် မပေါ်ပဲ ကာလအခိုက်အားဖြင့် တန့်ဆိုင်းနေသည်။

သွေးထွက်သံယို - န / သွေးထွက်သံယို / အသားအရေ ကွဲပြတ်ရန်၍ သွေးထွက်သည်အထိ ထိခိုက်နာကျင်မှု။

သွေးနားထင်ရောက် - နဝိ / သွေးနားထင်ရောက် / [ဥပစာ] ဘဝင်မြင့်သော။ မိမိကိုယ်ကို ပိုလွန် အထင်ကြီးသော။

သွေးနီဥ - န / သွေးနီဥ / သွေးထဲတွင်ပါဝင်သော အနီရောင် ကလာပ်စည်း။

သွေးနိုး - နဝိ / သွေးနိုး / ဆွေမျိုးတော်စပ်သော။ မျိုးနွယ်ချင်း ရင်းနှီးသော။ “အရေကြီးသည့်အခါ သွေးနိုးရာပါ။” ချုပ်ပုံ၊ ဒု။ ၁၆၁။

သွေးနုသားနု - န / သွေးနုသားနု / သားပွားပြီးစ ရက်ပိုင်းအတွင်း အခြေအနေ။ သွေးသစ်လောင်းစ အနေ။

သွေးနုင်ကိုယ် သားနုင်ကိုယ် - န / သွေးနုင် ကို သားနုင် ကို / သွေးသားတို့ ၏ ဓမ္မတာအတိုင်း ဖြစ်ပျက်သူ။ အသွေးအသားနှင့် ဖြစ်တည်နေသော သက်ရှိသတ္တဝါ။

သွေးမှု - ကြံ / သွေးမှု / [ဥပစာ] အခိုက်အတံ့ အားဖြင့် ခေါ်သလွန်း၍ဖြစ်စေ၊ သောကလွန်း၍ဖြစ်စေ၊ စိတ်လှုပ်ရှား ထကြွသည်။ တစုံတခုသော စိတ်အာရုံ၏ စိုးမိုးခြယ်လှယ်မှု ခံစားရသည်။ “သွေးမှုနေတုန်းအချိန်မှာမူ ကလေးစား ချေရန်က လွဲ၍ သာမန် ပုဂ္ဂလဇဉ်တို့ သည် အခြားတွေ့မိ ခံစားတတ်၏။” ဓာပိမာန်၊ ၆၊ ၃။ ၂၆။

သွေးပေါ် - ကြိ / သွေးပေါ် / မိန်းကလေးတွင် အရွယ်ရောက်
သဖြင့် မွေတာသွေး စတင်ဆင်းသည်။

သွေးပေါင် - ကြိ / သွေးပေါင် / သားလောင်း၏ ပတ်လည်ရှိရေ
တွင်သွေးရည်များကန်းအောင် ဖြစ်တည်သည်။ (မီးပွားသည်
အခါ ရှေးဦးစွာ သွေးချည်း သွန်ဆင်းပြီးမှ သားပွားသည်။)
“မိန်းမ သွေးပေါင်လို မီးပွားရာ ပိုအခံရကနေတယ်။”

သွေးပိုင်း - န / သွေးပိုင်း / အသက် ၁၈ နှစ်မှ ၃၆ နှစ် အတွင်း
ကိုယ်ခန္ဓာ၌ သွေးပြုပြင်မှု အားကောင်းသောအရွယ်။ သွေး
ကို အကြောင်းပြု၍ ရောဂါဥပဓိဖြစ်တတ်သောအရွယ်။ (သ
လိပ်ပိုင်း၊ သွေးပိုင်း၊ သည်းခြေပိုင်း၊ လေပိုင်း၊ အပုပ်ပိုင်းဟူ၍
ခွဲခြားသည်။)

သွေးပျက် - ကြိ / သွေးပျက် / [ဥပစာ] စိတ်တုန်လှုပ်ချောက်
ချားသည်။ ထိတ်လန့်သည်။

သွေးပြော - ကြိ / သွေးပြော / ဆွေမျိုးတော်စပ် ဆက်နွယ်
ကြောင်းကို မသိပဲနှင့်ပင် အလိုအလျောက် ရင်းနှီးအင်မင်စိတ်
ဖြစ်ပေါ်သည်။ “သူတို့ မောင်နှမတွေ သွေးပြောကြတယ်ထင်
ပါရဲ့။” ဗိုး။ ၅၀။

သွေးပြောင်း - နဝိ / သွေးပြောင်း / ၁၊ [ဥပစာ] စိတ်နေသ
ဘောထားပြောင်းလဲသော။ ၂၊ သွေးသစ်သားသစ်လဲ၍ ပိုမို
နုပျစ်စိုပြေသော။

သွေးပြန်ကြော - န / သွေးပြန်ကြော / ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း
အသီးသီး၏ အဖျားအစွန်းမှ နှလုံးသို့ သွေးညစ်သွေးဟောင်း
များ ပြန်၍စီးဝင်လာရာလမ်းကြောင်း။ သွေးလွှတ်ကြော - န၊
နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သွေးဖျင်း - န / သွေးဖျင်း / ဝမ်းဗိုက်အတွင်း သွေးခိုအောင်း၍
ဝမ်းပူဖောင်းသော ရောဂါ။

သွေးဖြူဥ - န / သွေးဖြူဥ / သွေးထဲတွင်ပါဝင်သော အဖြူရောင်
ကလာပ်စင်း။ (သွေး ၁-ကုဗ ပီလီမီတာတွင် သွေးဖြူဥ
၆၀၀၀ နှင့် သွေးနီဥ ၅၀၀၀၀၀ ပါဝင်သည်။)

သွေးဘက် - န / သွေးဘန် / သွေးလွှဲတုတ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

သွေးမျိုးစု - န / သွေးမျိုးစု / လူ၏သွေးတွင်ပါဝင်သော ဓာတ်
သဘောတူရာအလိုက် ခွဲခြားထားသော သွေးအမျိုးအစား။
(အို၊ အေး၊ ဘီ၊ အေဘီ ဟူ၍ ၄ မျိုးကွဲသည်။)

သွေးမြေကျ - ကြိဝိ / သွေးမြေကျ / သွေးထွက်သံယို စွန့်စားရ
လျက်။ “ထိုင်းတပါးတို့ ၏ ကျူလွန်စောကားခြင်းကို သွေး
မြေကျ ခုခံကာကွယ်တတ်သော။” လူလမ်း။ ၆၆။

သွေးမြောက် - နဝိ / သွေးမြောက် / မြောက်ပင်ခြင်းကို သာယာ
၍ ဘဝင်မြင်သော။

သွေးရွေးသွေးတန်း - ကြိဝိ / သွေးယူးသွေးခန်း / ရုတ်တရက်
သွေးချောက်ချားသဖြင့် စဉ်းစားညှက်မဝပ် ထင်မိ ထင်ရာ
အားဖြင့်။ (သွေးရွေးသွေးနှမ်း ဟူ၍လည်း သုံးသည်။)

သွေးရဲ - နဝိ / သွေးယဲ / သတ်ရဲဖြတ်ရဲရှိသော။ ရဲရင့်သော။

သွေးထေချောက်ချား - ကြိ / သွေးထေချောက်ချား / ကိုယ်ခန္ဓာ
တွင်း၌ သွေးလေမငြိမ်မဝ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုကြောင့် စိတ်
တုန်လှုပ်သည်။

သွေးလေး - ကြိ / သွေးလေး / ထိုင်းခိုင်း၍ မလှုပ် မဟက်ချင်
ဖြစ်သည်။ အတအကြံနေသည်။

သွေးလွန် - ကြိ / သွေးလွန် / အကြောင်း တစ်တရာကြောင့်
ရုတ်တရက် ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်သည်။ “ပုလိပ်ရဲတောက်
အချိပ်အရောင် မြင်တိုင်း သွေးလွန်လျက် ရှိလေ၏။”
စွန့်စား။ ၂၅။

သွေးလွန် - ကြိ / သွေးလွန် / ၁၊ သွေးအတွက်မျှားလွန်း၍ သွေး
အားဆုတ်ယုတ်သည်။ ၂၊ မိန်းမများတွင် မွေတာသွေး လွန်
ကဲစွာ ဆင်းသည်။

သွေးလွန်တုပ်ကွေး - န / သွေးလွန်တုပ်ကွေး / ပူအိုက်စွတ်စို
သော ဒေသများတွင် ခြင်္သေ့မျိုး ကိုက်ရဲရာ ဖြစ်ပေါ်သော
အပူခြင်းသန့်၍ ကိုက်ခဲနာကျင်သည့် ကူးစက်တတ်သောအဖျား
ဝေဒနာတမျိုး။

သွေးလျှံတက် - န / သွေးလျှံပန် / ရောဂါဝေဒနာ တစ်တရာ
ခံစားရ၍ သွေးလျှံအုပ်သွားသွင်းပေးရန်အတွက်သွေးဖောက်
ထုတ်လျှံဝါဒ်းသူတို့ ထံမှ ရရှိသော သွေးတို့ ကို အမျိုးအစား
အလိုက် သဘာဝဓာတ် မပျက်စီးအောင် သိမ်းသိုထားရာ
နေရာ။

သွေးလွှတ်ကြော - န / သွေးလွှတ်ကြော / နှလုံးမှ ကိုယ်အင်္ဂါ
အစိတ်အပိုင်း အသီးသီး၏ အစွန့်အဖျားအထိ သွေးပို့ဆောင်
ပေးရာ၊ သွေးသစ်စီးသွားသည့် လမ်းကြောင်း။ သွေးပြန်ကြော -
န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

သွေးဝေး - နဝိ / သွေးဝေး / ဆွေဆက်ခြားပြတ်သော။ တော်
စပ်မှု ကွာလွန်းသော။

သွေးဝမ်း - န / သွေးဝန်း / အစာဟောင်းအိမ်မှ သွေးသွန်သော
ရောဂါတမျိုး။

သွေးသား - န / သွေးသား / ဆွေမျိုးရင်းချာတော်စပ်မှု။

သွေးသားဆိုး - နဝိ / သွေးသားဆိုး / သွေးမသန့်သော။ သွေး
မစင်ကြယ်သော။

သွေးသားတောင်း - ကြိ / သွေးသားတောင်း / ၁၊ ကာမဆန္ဒဖြစ်
ပေါ်သည်။ ၂၊ သွေးတောင်း-ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

သွေးသံ - န / သွေးသန် / သွေး - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

သွေးသောက် - န / သွေးသောက် / ၁၊ ရွေးမြန်မာဘုရင် တပ်
မတော်တွင် လူ ၁၀ - ယောက်ပါသော အကြပ်စု ၅ စု၊ လူ ၅၅
ယောက်ကို ကြိုက်အုပ်ချုပ်ရသော အမှုထမ်း။ ယင်းအမှုထမ်း
၏ အစု။ ယင်းအစုသားများ အချင်းချင်း သိမှတ်ခေါ်ဝေါ်
ပုံ။ ၂၊ [ဥပစာ] အချင်းချင်းစိတ်ချယုံကြည်ရသော ကတိသစ္စာ
တည်မြဲသည့်မိတ်ဆွေ။ ယင်းမိတ်ဆွေ အချင်းချင်း ခေါ်ဝေါ်
သည့် အာလုပ်စကား။

သွေးသွင်း - ကြိ / သွေးသွင်း / သွေးအားနည်းသော လူမမာ၏
သွေးကြောထဲသို့ အခြားသူထံမှ သွေး (သို့ မဟုတ် ဓာတု
ဗေဒနည်းဖြင့် ဖော်စပ်ထားသော သွေးတု) ထည့်ပေးသည်။

သွေးသွန် - ကြိ / သွေးသွန် / ၁၊ အချိန်မဟုတ်ပဲ မွေတာသွေး
လွန်ကဲစွာဆင်းသည်။ ၂၊ မီးပွားပြီးနောက် သွေးလွန်ကဲစွာ
ဆင်းသည်။ ၃၊ သွေးဝမ်းကျနာ ဖြစ်ပွားသည်။ “ဝမ်းကို

လောင်လျှင် အလွန်ပင် သွေးသွန်သော အတိသာရ ဝမ်းကျ
နာကို ဖြစ်စေ၏။ သံဝတ်၊ ၁၂၇။

သွေးအား - န / သွေးအား / ကိုယ်သန္တာ၌ ချပ်သစ်နှင့် ခွန်အား
ထုတ်လုပ် ဖန်တီးနိုင်သော သွေး၏အစွမ်း။

သွေးအေး - နဝိ / သွေးအေး / [ဥပစာ] လုံ့လလျော့သော။
အလျင်စလိုအပူတပြင်း မရှိသော။ “တိုက်ပွဲများ မရှိသောအခါ
သွေးအေးနေသည်။”

- ကြိ / သွေးအေး / [ဥပစာ] စိတ်လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်
ဝပ်သွားသည်။ “သူ သွေးအေးတော့ နောင်တရမှာပဲ။”
ဇောမိန့်။ ၁၁၁။

သွေးအန် - ကြိ / သွေးအန် / ပါးစပ်မှ သွေးများသွန်ထွက်သည်။

သွံ

သွံ - နဝိ / သွန် / ညံ့ဖျင်းသော။ အခြေအနေ ယွင်းပျက်သော။
ပျက်စီးသော။ “ထင်းသစ်ခွံသို့၊ ဖျင်းသို့စာရိုက်။” မာဃ*
၂၁၅။ “အမှန်ကိုသိလျက်၊ အကျင့်သွံသည်။” ဟံချပ်။ ၂၁။

သွက်

သွက် - နဝိ / သွက် / ခ၊ မဆင်းမတွ ဖျတ်လတ်စွာ လုပ်ကိုင်တတ်
သော။ ပေါ့ပါးသော။ ၂။ လှုပ်ရှားမှုရှိ၍ လျင်မြန်သော။
“အရောင်းအဝယ်ရှိ၍သွက်လာလေသည်။” မြန်သွေး။ ၅၂။
၃။ အလျင်တဆက်တည်း မပြတ်မလပ်ဖြစ်သော။ (စကား
သွက်၊ နှုတ်သွက်၊ လျှာသွက် စသည်ဖြင့်သုံးသည်။) ၄။ အရည်
စသည် ပျစ်ခြင်း၊ စေးထန်းခြင်းမရှိ လွယ်ကူစွာ ပွေ့နှော့က်
လှုပ်ရှားနိုင်အောင် ကျသော။

သွက်ချာပါစောထည် - ကြိ / သွက်ချာပါစောထည် / [ဘန်း]
အများများ အယွင်းယွင်း ဖြစ်သည်။ အခက်အခဲ အကျပ်
အတည်းဆိုက်သည်။

သွက်ချာပါစေလိုက် - ကြိ / သွက်ချာပါစေလိုက် / သွေးကြော
လေးကြော ဆိုပီတိ ပြတ်တောက် ခြင်းကြောင့် ကိုယ်အင်္ဂါ
အစိတ်အပိုင်းအချို့ ကို ကောင်းစွာသိမ်းသိမ်းနိုင်ဖြစ်သည်။

သွက်ထက် - နဝိ / သွက်ထက် / ခ၊ ပေါ့ပါးလျင်မြန်သော။
၂။ အကင်းပါးချက်ချာသော။

သွက်သွက်ခါ - ကြိ / သွက်သွက်ခါ / လျင်မြန်စွာ တုန်လှုပ်သည်။
အပြန်ကျယ်စွာ အလုံးစုံလှုပ်သည်။ “သွက်သွက်ခါအောင်
မြေလျင်ကြီး တုန်လှုပ်တာပေါ့။” ထေရ်၊ ၃။ ၂၁၆။

သွက်သွက်ထည် - ကြိ / သွက်သွက်ထည် / လုံးဝမရှိမဖြစ်သည်။
အခြေအနေ ပျက်ပြားသည်။

- ကြိဝိ / သွက်သွက်ထည် / မတစ်မငေါ့ကျေညက်

စွာ။ “ပါဠိအနက် အကုန်လုံး သွက်သွက်ထည် ရရှိနေသည်။”
ဗောဓိ။ ၁၄။

သွင်

သွင်သွင် - ကြိဝိ / သွင်သွင် / အလျင်မပြတ်။ “မျက်ရည်သွင်
သွင်၊ စီးမျှင်မျှင်နှင့်။” ဇေယျိ* ၂၇။ “ခက်ခဲပြဿနာ၊ အပြာ
ပြာကို၊ အကြာမနေ၊ ဖြေပေသွင်သွင်၊ အတတ်တတ်လျင်။”
ပြာသို့* ၆၈။

သွင်သွင် - ကြိဝိ / သွင်သွင် / အဆင်းအပြင် နီးစပ်တူညီသော
အားဖြင့်။ “ဝတ်စားပုံမှာ ဟိန္ဒူနှင့် ပေသွင်သွင် ရှိသည်။”
လန်ဒန်၊ ၂။ ၃၇။

သွင်သွင်ကျိုး - ကြိ / သွင်သွင်ကျိုး / လုံးဝကျိုးသည်။ “သူမ၏
ထီးကလေး သွင်သွင်ကျိုးသွားမှပင်။” ရယ်စရာ၊ ၁။ ၁၀၃။

သွင်း

သွင်း - ကြိ / သွင်း / ခ၊ တစုံတခုသောအရာကို အတွင်းသို့
ဝိုင်းဆောင်သည်။ အထဲသို့ ရောက်စေသည်။ “ရေများစပ်။
ကန်တော်တွင်းသို့၊ သွင်းသောခါဝယ်။” ဘူလင်* ၅၅။
၂။ အတွင်းသို့ သက်ဝင်အကျိုးဝင်အောင် ပြုသည်။ “ကုဆလ
ကမ္မပထသို့ ဝင်အောင် သွင်းရမည်။” သမန်၊ ၂။ ၂၁၄။
၃။ စွဲဝင်လက်ခံအောင် အားထုတ်သည်။ “သဘာဝတော်တို့
အား ဩဇာသွင်းပါမည်ဟု တောင်းပန်၍။” ဝဲနော်။ ၆၅။

သွတ်

သွတ် - ကြိ / သွတ် / တစုံတခုသော အခေါင်းအပေါက်တွင်းသို့
ထည့်သွင်းသည်။ ထိုးသိပ်ထည့်သည်။ “ထမင်းလုပ်ကြီးကို ပါး
စပ်ထဲသို့ ပလုပ်ပလောင်း သွတ်ရာမှ။” ချစ်စို့။ ၁၈၆။

သွတ်သွင်း - ကြိ / သွတ်သွင်း / ခ၊ တစုံတခုသော အမျိုးအစား
တွင် သက်ဝင်စေသည်။ “အမည်တူရာ သွတ်သွင်း ရေတွက်
အပ်ကုန်၏။” နရ၊ ၁၉၈။ ၂။ တစုံတခုသော အခေါင်း
အပေါက်တွင်းသို့ ထည့်သိပ်သည်။ “ရိက္ခာလက်နက် သွတ်
သွင်း၍ အခိုင်အလုံနေ၏။” ၃။ သဘောတရား၊ အယူဝါဒ
စသည် တစုံတရာကို သွတ်ပါးစွာယူအောင် အားထုတ်သည်။
“ဝါဒတစ်ခုထက် သွတ်သွင်းလိုက်တဲ့အခါမှား။” ထွက်၊ ၈။

သတ္တပတ် - န / သွတ်ပတ် / လက်သီးဆုပ်ခန့် အသီးငယ်အမည်
ကို အချို့အာဟာရအဖြစ် စားသုံးရသော ပင်စောက်တမျိုး။
(တွဲတေးခေမာတွင် ပေါက်ရောက်သည်။ထွတ်တပတ်ဟုလည်း
ခေါ်သည်။) “သလူဇနန်း၊ အုန်းသတ္တပတ်၊ အရမတ်က။”
နာနာ* ၁၀၄။ [မွန်]

သွန်

သွယ်

သွန် - ကြံ / သွန် / ခ၊ အတွင်းရှိ အရာတို့ကို ပြင်ပသို့
 ရှိ ထုတ်သည်။ လောင်းထုတ်သည်။ “ရွှေရည်ဖြင့် ပြည့်သော
 အိုးတို့မှ မျောက်သွန်လိုက်သော။” သမန်၊ ပ။ ၂၇၃။
 ၂။ ရှိသမျှ စွမ်းအားကို အကုန်အစင် အသုံးပြုသည်။ အားစိုက်
 ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သည်။ “စွမ်းရည် သတ္တိ လုပ်ရည်ကိုင့်ရည်
 များကို ငါးနှစ်အတွင်း အစွမ်းကုန်သွန်၍ လုပ်ရမည်။”
 ငါးနှစ်။ ဂ။

သွန်သင် - ကြံ / သွန်သင် / တတ်သိနားလည်အောင် ဆုံးမပြော
 သည်။ လိမ္မာရေးခြားရှိအောင် ပဲ့ပြင်သည်။
 သွန်သင်ချက် - န / သွန်သင်ချက် / နည်းပေးညွှန်ပြချက်။ မည်
 သို့ မည်ပုံ ပြုမူပြောဆိုရန် လမ်းညွှန်ကျောင်းပေးချက်။

သွန်း

သွန်း - ကြံ / သွန်း / ခ၊ အရည်စသည်ကို လောင်းချသည်။
 ၂။ ပုံစံခွက်ထဲသို့ ရုပ်လုံးရုပ်ပြား ထုထည်တစ်စုထု ပြုလုပ်ရန်
 သတ္တုရည်၊ ကျောက်မှုန့်ရည်၊ ပလတ်စတစ်ရည် စသည်တို့ကို
 လောင်းထည့်သည်။
 သွန်းပုံ - န / သွန်းပုံ / အရည်လောင်း၍ ပုံထုတ်ရန် ပြုလုပ်
 ထားသည့် ခွက်ပုံ။ ပုံစံခွက်။
 သွန်းတုစား - န / သွန်းတုစား / သတ္တုစသည်၏ အရည်ကိုလောင်း
 ၍ ပြုလုပ်ထားသော ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်။
 သွန်းလောင်း - ကြံ / သွန်းလောင်း / သွန်း - ကြံ၊ ခ၊ ၂။ နှင့်
 အတူတူ။

သွပ်

သွပ် - န / သွပ် / ခ၊ ပြာလဲ့ရောင်ဖြူ၍ အရည်ကျိုနိုင်ပြီး သတ္တု
 စပ်များတွင်ရောင်၍ဖြစ်စေ၊ အပြားအချပ်ပြု၍ဖြစ်စေ အသုံး
 ပြုသော သတ္တုတမျိုး။ ၂။ သွပ်ပြား - န၊ နှင့် အတူတူ။
 သွပ်ချောင်းချောင် - နဝိ / သွပ်ချောင်းချောင် / ရွှေကြောင်
 ကြောင်ဖြစ်သော။ စိတ်နေမမှန်သော။
 သွပ်ပြား - န / သွပ်ပြား / အပြန့်လိုက်ဖြစ်စေ၊ အခေါက်
 အတွန့်ဖော်၍ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသော သွပ်ရည် လောင်း
 ထားသည့် သံပြား။

သွမ်း

သွမ်း - နဝိ / သွမ်း / သွန်း / အကျင့်ဆိုးပျက်သော။ ကောင်း
 မှန်သော အခြေအနေမှ ယွင်းပျက် ဖောက်ပြန်သော။

သွယ် - ကြံ / သွယ် / ခ၊ တနေရာနှင့်တနေရာ စပ်မိအောင် တစ်
 တရာဖြင့်ကူးဆက်သည်။ (ကြိုးသွယ်သည်၊ တံတားသွယ်သည်၊
 ရေပိုက်သွယ်သည် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၂။ အပြန်
 အလှန် ကူးလူးဆက်ဆံ ဆောင်ရွက်သည်။ ကုန်သွယ်သည်။
 အောင်သွယ်သည်။ ၃။ အစီအလျဉ်း တစပ်တည်း ဖွဲ့နွဲ့
 သီကုံးသည်။ ဆက်စပ်မိအောင် ပြုဆိုသည်။ (နိဒါန်းသွယ်၊
 ဂါထာသွယ်၊ စကားသွယ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

- စည်း / သွယ် / ခ၊ အကုံး၊ အတွဲ စသည်တို့ကို ရေတွက်
 သော စကားလုံး။ (တသွယ်၊ ပန်းကုံးတသွယ်စသည် သုံး
 နှုန်းသည်။) ၂။ အကြောင်းရပ်၊ ကောင်း စသည်ကို ရေတွက်
 သော စကားလုံး။ (စကားတသွယ်၊ နိဒါန်းတသွယ် စသည်
 ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၃။ ရည်မျှောသော အရာ၊ ရောင်ခြည်
 စသည်ကို ရေတွက်သော စကားလုံး။ (မြစ်တသွယ်၊ ဆံမြိတ်
 တသွယ်၊ စလွယ်တသွယ်၊ ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ် စသည်
 ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

- နဝိ / သွယ် / ခ၊ ရည်မျှောသော။ အလုံးအထည်
 သေး၍ အလျား၊ အဝပ်ရှည်သော။ “ပွင့်ခွာညိုနွယ်၊ မိုးတန်
 သွယ်နှင့်” ဆယ့်နှစ်မျိုး။ ၅။ ၂။ လုံးပတ်ကြီးရာမှ မသိ
 မသာ ငယ်သွားသော။

သွယ်တန်း - ကြံ / သွယ်တန်း / သွယ် - ကြံ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။
 “အစာအိမ်မှ အစာဟောင်းအိမ်သို့ သွယ်တန်းသော ဖြန့်တံ
 သို့ ရောက်လေ၏။” ဘေသာ။ ၂၇။

သွယ်ပျောင်း - နဝိ / သွယ်ပျောင်း / သွယ် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
 သွယ်ပြောင်း - န / သွယ်ပြောင်း / ရွှေကို အလွန်သေးငယ်စွာ
 နှုန်းဆွ၍ ဖွတ်ပြီးလျှင်သတ္တုနုပြုလုပ်ထားသောကြိုး။ “နေရာ
 အလိုက် တမာရွက်၊ ဖောင်ပွင့်၊ စလွယ်၊ သွယ်ပြောင်းများ
 ပါ။” ချုပ်ပုံ၊ စ။ ၁၀၆။

သွယ်ခိုက် - ကြံ / သွယ်ခိုက် / သွယ်ခိုက် / တိုက်ခိုက်အမြှောင်
 မဟုတ်ပဲ ရစ်သိုင်းကျေ့ ပတ်ပြုလုပ်သည်။ ပြောဆိုသည်။ “ခရီး
 ဝေးဝေးသွယ်ခိုက်၍ သွားနေရန်မလို လမ်းတိုကိုသာလိုက်ကြ
 ပါကုန်” လောဓံ၊ ၆၁။ ဘယ်လိုထားညာ သွယ်ခိုက် ကာပြန်၊
 အရာရာနှစ်ခြိုက်၍၊ ချစ်ကြိုက်အောင် ပြောသော်လည်း။”
 မောင်ပုံ၊ ဒု။ ၁၇။

သျှ

သျှတ္တရာ - န / ယုတ်တရား / တစ်စုတရသော အကြောင်းရပ်ကို
 ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုရေးပြသောကျမ်း။ (သျှတ္တ ဟုလည်း ရေး
 သည်။) [သ]

သျှိ

သျှိး

သျှိသျှား - န / ယိုယှား / အလုံးအဝန်းသီးသောဆီးဖြူပင် တမျိုး။ (သဘောတရားဖြူဟုလည်းခေါ်သည်။ ရေသျှိသျှား၊ ကုန်းသျှိသျှား ဟု ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်သည်။)

သျှိးလိုက် - န / ယိုးလိုက် / ရှင်ပြုရာ၌ ရှင်လောင်းလှည့်သည့် အခါ အတိုင်အပောက် ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသော လင်္ကာသွား တမျိုး။ သျှိးလိုက်ရတု။ (အပောက်ကသျှိး...ဟူး...ဟူးခွန်း ကြားဖြတ်တောက်၍ အော်လေ့ရှိသည်။)

သျှီ

သျှီဆင် - န / ယိုလင် / အင်္ဂလိပ်ပြည်သုံး ပေါင်ငွေ၏ ၂၀ ပုံတပုံ။ (ပဲနီဟောင်း ၁၂ ပဲနီ၊ ပဲနီသစ် ၅ ပဲနီနှင့် ညီမျှသည်။) [လိပ်]

- ကြိ / ယိုးလိုက် / ယင်းလင်္ကာသွားကို ရွတ်ဆိုသည်။
သျှီးလိုက်ရတု - န / ယိုးလိုက်ယခု / အက္ခရာလေးလုံး တပုဒ် အားဖြင့် ၃ ပိုဒ်တပြတ်ဖြစ်စေ၊ ၄ ပိုဒ်တပြတ်ဖြစ်စေ၊ ၅ ပိုဒ် တပြတ်ဖြစ်စေ ဖြတ်၍စပ်ဆိုသော ရှေးရတုစပ်ဆိုပုံ တမျိုး။ (ယင်းသျှီးလိုက်ရတုမှ သာချင်း၊ ရကန် အဆင့်ဆင့်ခေါက် ပွားသည်ဟု ယူဆကြသည်။)

သျှောင်

သျှါ

သျှါ - န / ယို / အောင်မြင်ပြီးမြောက်မှု။ “နှုတ်ချိုသျှါတပါး” ပုံ။ [သ]

သျှောင် - န / ယောင် / ထုံ့ဖွဲ့ထားသော ဆံပင်အထုံးအပွဲ့။ (အမျှားအားဖြင့် ယောကျ်ားများ၏ဆံထုံးကိုသာ ရည်ညွှန်း သုံးနှုန်းသည်။) “ပြပန်ကေသား၊ သျှောင်စွဉ်းတွင်။” မဃ* ၅။

ဟ

ဟ - န / ဟ၃ / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် သုံးဆယ့်တစ်လုံး မြောက် အက္ခရာ။ ဟ ဟူ၍ပင်ခေါ်သည်။
ဟ - နဝိ / ဟ၃ / ဖွင့်လှစ်သော။ မစေ့သော။ “အင်္ကျီလည်ပင်း ပေါက် ဟနေသည်။”
- ကြိ / ဟ၃ / ခ၊ စေ့နေသောအရာကို ခွာလှုပ်သည်။ ဖွင့်သည်။ “ခံတွင်းကိုမလျက် နေစာလှည့်ဆိပ်၏။” သတ္တု၊ ခု။ ၁၇၄။ ၂။ ဖွင့်ထုတ်ပြောဆိုသည်။ “မုသားဝါ၊ တရမျှ လျှင်း မဟစေ။ အထူးထူး၍။” မဃ* ၇၂။
ဟ - အာ / ဟ၃ / ခ၊ အံအားသင့်စွာ ပြောဆိုမြည်တမ်းသော စကားလုံး။ “ဟ ဘယ်လိုဖြစ်တာတုန်း။” ၂။ မိမိထက်နိမ့်ကျ ငယ်ရွယ်သူအား ပြောဆိုရာတွင် အာလုပ်သဘော အဆုံးသတ် တိုင်တည်ရည်ညွှန်းပြောဆိုသော စကားလုံး။ “တနေ့လုပ်ခ၊ စပါးငါးဆယ်ရမှာပေးဟ” ဘာဝမြေ၊ ၆၅။

ဟကွဲ - နဝိ / ဟ၃ / အနားစွန်းတွင် ပြတ်ကွာနေသော။ “လိုချည်ဟကွဲနှင့်ပြေလွှားနေသည်။”
- ကြိဝိ / ဟ၃ / အနားစွန်းတွင် ပြတ်ကွာလစ်ဟာဝေ လျက်။ “ကိုယ်ခွံကို ဘိုသီဘတ်သီပတ်ပြီး သင်းလိုက်ဟကွဲ မခါ။” ဖြတ်ကျော်။ ၂၄၇။
ဟကွဲထိတ် - န / ဟ၃ / ထိတ်နိုး / စလာထိတ် - န၊ နှင့် အတူတူ။
ဟဆွဲ - န / ဟ၃ / ဟဆွဲ / ဟဆွဲ - န၊ နှင့် အတူတူ။
ဟဆွဲ - န / ဟ၃ / ထုံ့အက္ခရာ ငါး ည၊ ၈၊ ၃၊ မ နှင့်အဝင် အက္ခရာ ယ၊ ရ၊ လ၊ ဝ တို့ တွင် နှာသိပ်၍စင်စေရန် တွဲစပ်၍ ရေးသော ဟ အက္ခရာ (မူလ ဟ အသွင်မှ -၊ အသွင်သို့ ပြောင်း၍ အခြေခံဗျည်းအောက်မှ ဆွဲသည်။)
ဟပြ - နဝိ / ဟ၃ / ဟကွဲ - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
- ကြိဝိ / ဟ၃ / ဟကွဲ - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဟန့် - န / ဟယ့် / လူအများကိုရည်မှန်း၍ စကားအဆုံးတွင် ပြောသောအားလုပ်စကား။ “ကြားပြင်းပါတိတယ် ဟန့်။” အဲဒီလို။ ၃၃။

ဟန့် - အာလုပ် / ဟယ့် / တယ်လီဖုန်းခေါ်ရာတွင် ခေါ်ထူးသည့် အာလုပ်စကား။ [လိပ်]

ဟန့် - န / ဟဝါ / အမည်မဖော်တတ်၊ မဖော်လိုသော အရာဝတ္ထုကိုညွှန်းပြသော အခေါ်အဝေါ်။ အမည်ကွဲပြားစွာမသိရှိရသူအား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။ (မောင်ဟန့်၊ မဟန့် စသည်ဖြင့်လိင်ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိသည်။) [ပါ]

ဟယထနကွတ် - န / ဟယထနကွတ် / နကွတ် ၂၇ လုံးတွင် ၁၃ လုံးမြောက်ဖြစ်သော၊ ကြယ် ၅ လုံးပါဝင်၍ လက်ဝဲမှတည်ရှိသော နကွတ်။ [သ]

ဟယရသ - န / ဟယသယာသု / ဝိကုံးနန်းဗွေ မှ၌ ရယ်ရွှင်ဖွယ်ဖြစ်စေနိုင်စွမ်း၊ ရယ်ရွှင်မှုအရာ။ [ပါ]

ဟာမိနီယန် - န / ဟာမိနီယန် / လေအိတ်ဖြင့် လေသွင်း၍၊ လက်နှိပ်လျက်ဖြင့် တီးရသော သံစုံတူသီယာတမျိုး။ [လိပ်]

ဟာလဝါ - န / ဟာလဝါ / ကောက်ညှင်းဆန်မှုန့်နှင့် သကြားကိုထောပတ်၊ ဆီတို့ နှင့် ပျော့နှပ်အောင်ကျို၍ ဘိန်းစေ့ထော့က်ထားသော အချို စားဖွယ်တမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

ဟာလာဟင်းလင်း - န / ဟာလာဟင်းလင်း / အတားအဆီးဝတ္ထုပစ္စည်း လုံးဝကင်းမဲ့သော ဝန်းကျင်။ “ဤတံအိုကလေး၏အတွင်းခန်းသည်လည်း ဟာလာဟင်းလင်း ဖြစ်ချေသည်။” သွေ။ ၁၃၉။ ၁၃၃။

ဟာဝေယံရုပ် - န / ဟာဝေယံရုပ် / ယောက်ျားများ ခါးဝတ် (ပုဆိုး၊ ဘောင်းဘီ) အပြင်သို့ ထုတ်၍ ဝတ်လေ့ရှိသော၊ အများအားဖြင့် အိတ်နှစ်တက်တပ်သည့် ကော်လာပါရုပ်အင်္ကျီလက်တို တမျိုး။ (မျက်မှောက်ခေတ် ဟာဝေယံ (ဟင်္ဂိုင်းအီ) ကျွန်းသားတို့ ဝတ်လေ့ရှိသော အင်္ကျီမျိုး။) [လိပ်]

ဟာ

ဟာဝေယံရုပ်

ဟာ - နဝိ / ဟာ / (အတွင်း၌) ဟင်းလင်းဖြစ်သော။ မစေ့မစပ်သော။ လစ်ဟင်းသော။ “ကျောင်းသားများ မရောက်ကြသေး၍ တခန်းလုံး ဟာနေသည်။”

ဟာ - ဝိ / ဟာ / စကားပြောရာတွင် ကတ္တားပုစ်ကို ညွှန်းသော စကားလုံး။ “ရောင်ကြီးနှင့်လူဟာ မောင်မောင်ကြီးဆိုတာ လားဟု မေး၏။” မိုင်း၊ ပ။ ၂။

ဟာ - စည်း / ဟာ / ၁။ စကားပြောရာတွင် ကြိယာကို ပို၍ ခိုင်မာစေရန် အလေးအနက် ထပ်ဆင့်ပြည့်ဆက်ပြောသော စကားလုံး။ “ဘယ်ဝေမလဲ၊ ဇာတ်လိုက်ဘဲဟာ။” “အဟံ ငါငြင်းနိုင်ဘဲဟာမို့၊ သင်းပိုင်လဲရွဲလို့ စိုပြီ၊ လဲဘို လိုသည်။” မျောက်ခို၊ ၁၂။ ၂။ ရင်းနှီးသူ၊ မိမိထက်နိမ့်ကျ ငယ်ရွယ်သူအားပြောဆိုရာတွင် ပြစ်တင်လိုရိပ်နှင့် သုံးသော စကားလုံး။ “နင်ကလဲဟာ၊ မလုပ်ပါနဲ့ဆိုနေတာ။”

ဟာ - န / ဟာ / အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို အမည်မဖော်ထုတ်ပဲ ညွှန်းလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ (သည်ဟာ၊ ဟိုဟာ၊ ထိုဟာ၊ အဘယ်ဟာ၊ ပြောသည်ဟာ စသည် အသုံးရှိသည်။)

ဟာ - အာ / ဟာ / အံ့အားသင့်သည့်အခါ၊ ငြင်းဆိုသည့်အခါတို့တွင် မြည်တမ်းသော စကားလုံး။ “ဟာ အထိန်းတော်ကြီး နေရာမှာလို့။” ဝံသသစ်၊ ၄၈၊ ၁၄၈။ “ဆွေကွာ၊ ကြိတ်ဆွဲ၊ ဟာ မဖြစ်ဘူး။” မောင်ဝ၊ ၁၇၃။

ဟာကွက် - န / ဟာကွက် / လစ်ဟင်းချက်။ လိုနေသောအချက်။ “ညှော်ခံတဲ့နေရာမှာ ဟာကွက် လုံးပမရှိဘူး။”

ဟာမိနီကာ - န / ဟာမိနီကာ / နေရာရွှေ့ ပြောင်းကာ ပါးစပ်ဖြင့် စုပ်ချည်မှုတ်ချည်ပြုရသော သံစုံတူသီယာငယ်တမျိုး။ ပါးစပ်မှုတ် ဘာဂျာ။ [လိပ်]

ဟာသ - န / ဟာသု / ရယ်ဖွယ်ရာ။ စိတ်မြူးကြ ရှင်လန်းဖွယ်ရာ။ [ပါ]

ဟား

ဟား - န / ဟား / ရယ်မောသံ။
- ကြုံ / ဟား / ၁။ [ဘန်း] ရယ်မောသည်။ “လူပြက်ကောင်းလွန်းလို့ ဟား နေရတယ်။” ၂။ [ဘန်း] သရော်ပြက်ရယ်ပြုသည်။ “ငါအကောင်းပြောတာကို ဟား ပစ်မနေနဲ့။”

ဟားထိုက် - ကြုံ / ဟားထိုက် / ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောသည်။ အသံကျယ်စွာ ရယ်သည်။

ဟိ

ဟိ - ကြိ / ဟိ / ခို - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။ (ရှေးကဟိ၊ ဟိ စသည်ဖြင့် သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။) “ဗိုလ်ပါတိုအား လွန်သနား၍၊ ပြစ်မှား မဟိ၊ သည်းခံချီသည်။” သူလင် * ၁၆၂။

ဟိနယာနဂိုဏ်း - န / ဟိနယာနာဂိုဏ်း / ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပါဠိဝိသုဒ္ဓိကတ်ကို အစဉ်လိုက်နာကျင့်ကြံသော သံဃဂိုဏ်း။ (မဟာယာန ဂိုဏ်းသားတို့က စတင် ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သော အမည်။) ထေရဝါဒ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။ [ပါ]

ဟိမဝန္တာ - န / ဟိမဝန်တာ / ဇာတ်နိပါတ်ကျမ်းဂန်တို့တွင် ဖော်ပြသော ကြီးမားသော တောတောင်အထပ်ထပ်။ အာရုံ တိုက် အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းနှင့် တိဗက် ဒေသအကြားရှိ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြင့်ဆုံးတောင်တွင် အပါအဝင် ဆီးနှင်း မပြတ်ဖုံးလွှမ်းသော တောင်စဉ်တောင်တန်းဒေသ။ [ပါ]

ဟိ

ဟိ - ကြိ / ဟိ / မြင်းအော်သည်။

ဟိဗိဇ္ဇတ္ထပု - န / ဟိဗိဇ္ဇာတိတတပါ / အချက်အကြောင်း။ မကောင်းမှုကို ရက်ရွံ့ တတ်ခြင်း။ [ပါ]

ဟိလာတိုက် - ကြိ / ဟိလာတိုက် / ရဝေးလျက် အိမ်ခြံပျက် လောက်အောင် လွန်စွာ ရယ်မောသည်။

ဟီး

ဟီး - နဝိ / ဟီး / မြင်းမားကြီးကျယ်သော။ “ကျောင်းကြီးကို ဟီးနေအောင်ဆောက်ပြီး လှူထားသည်။”

ဟီးလေးခို - ကြိ / ဟီးလေးခို / တန်ဆာသည် တစ်တရာ၌ ကိုယ်ကို တွဲလဲဆွဲသည်။ တွဲလဲပြီတွယ်သည်။ “ဆံယဉ်ကလေးများ ဟီးလေးခို၍ ကင်္သိကချီပြီးနေသော သူ့နန်းကို မြင်ရပြန် သည်။” မိုးမြေ။ ၁၆၈။

ဟု

ဟု - ဝိ / ဟု / ခေါ်ခြင်း၊ မှတ်ခြင်း၊ အောက်မျှခြင်း၊ သိခြင်း၊ သင်ခြင်း၊ နားလည်ခြင်း စသော ကြိယာတို့ကို အပြည့်ကပုံ နှင့် စပ်စကော ပြည့်ဆက်ပေးသော ကံညွှန်းပစ္စည်းစကားလုံး။ “ရေပတ်လည် ဝိုင်းရံလျက်ရှိသော ကုန်းမြေကို ကျွန်းဟု ခေါ်သည်။”

- သမ် / ဟု / ကြိယာနှစ်ခုကို အကြောင်းခံအဖြစ် ဆက်ပေး သော စကား။ “သူသည် မိုက်မည်ဟု လာ၏။”

ဟူ

ဟူ - ကြိ / ဟူ / ဆိုသည်။ ဖွင့်ထုတ်ပြောဆိုသည်။ “အဘယ် လူနည်း၊ ဟူလော့မျိုးမည်။” သူပေါင်း * ၂၅။ “ငါ့ဓင်ပွန်း လျှင် ရဟန်းပြုလောကမူ ဟူ၏။” ပါရာ။ ၄။

ဟူလို - ကြိ / ဟူလို / ဆိုလိုသည်။ (“ဟူလိုသည်” ဟူသော စကား၏ အတိုသုံးဝေါဟာရ။) “တရားကို မျက်မှောက်ပြု၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏ ဟူဆို။”

ဟူး

ဟူးရား - န / ဟူးရား / ၁။ ဗေဒင်တတ်သူ၊ နက္ခတ်ကြည့်တတ်သူ။ [သ။ ပါ]။ “ဟူးရားအကျော်၊ သမားတော်တို့၊ ထိုက်လျော် ကုသ။” နာနာ * ၁၀၆။ ၂။ ဗေဒင်အတတ်။ “ဟူးရားမှည့် အပြီးတိုင် တတ်၍။” မှန်၊ ဒု။ ၁၈၀။

ဟူးဟူး - ကြိဝိ / ဟူးဟူး / အနိန္ဒအဟုန်ပြင်းထန်စွာ။ “ရေအယဉ် ကဲ့သို့၊ ပြင်းထန်အမျက်၊ ဟူးဟူးထွက်လျက်။” ဟင်္ဂိတ္ထက၊ ပ။ ၃၉၂။

- န / ဟူးဟူး / လောအခိုး စသည့် အနိန္ဒပြင်းစွာမြည်သံ။ “အလှူတပြက်ပြက် ဟူးဟူးတက်၍။” ထိကုဏ်။ ၅၀၆။

ဟေ

ဟေ - အာ / ဟေ / ၁။ တစ်တိုင်းခေါ်သံကို တုံ့ပြန်လှူးသံ။ (အများအားဖြင့် ရွယ်တွဲ သို့မဟုတ် ငယ်ရွယ်သူတို့ ခေါ်သံ ကိုသာ ထူးလေ့ရှိသည်။) ၂။ အာအားသင့်သည့်အခါ မြက်ဆိုသံ။ “ဟေ မင်းထိပေါက်သတုံလား။” ၃။ နှိုးဆော်ကြွေးကြော် သော စကားအဆုံးတွင် သုံးသောစကားလုံး။ “ကြိုးစား လုပ် ဆောင်ကြပါ ဟေ။”

ဟေမန် - န / ဟေမန် / ဆောင်းရာသီ။ [ပါ]။ “ဟေမန်ပြောင်းကာ၊ တပေါင်းတန်ခူး။” မဃ * ၂၇၀။

ဟေဝန် - န / ဟေဝန် / တော။ “တောပြားမြိုင်နက်၊ ဟေဝန် ချက်ဝယ်။” သောမ * ၁၈။ [ပါ]

ဟေ့

ဟေ့ - အာ / ဟေ့ / ၁။ အနီးအပါးရှိ တစ်တိုင်းကို ခေါ်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ သတိထားစေရန် နှိုးဆော်ရာတွင်လည်းကောင်း သုံးသောစကား။ “ဟေ့၊ သူငယ်ချင်း၊ ဘယ်ကလာသလဲ။” ၂။ အခြားလူများကို တိုင်တည်ပြောဆိုသော စကားအဆုံးတွင် သုံးသောစကား။ “ခါတိုင်းလက်ရမျိုး မဟုတ်ပါကလား ဟေ့။” ပေါ်ဇော်၊ ပ။ ၂၇၀။

မော့ - ကြံ / ဟော / [ပေါ] ပြည့်စုံသည်။ တကွရှိသည်။
ဟိ။ ဟိ။ “ဘုန်းဟောမြတ်ကျော်၊ ဘာသုဇ္ဈာန်လျှင်”
ဝေယျ။ * ၃။

ဟော

ဟော - အာ / ဟော / ၁။ အဝေဒီသုများကို ဟစ်အော်ရာတွင်
စကား အစ၊ စကား အဆုံးတို့တွင် သုံးသော စကားလုံး။
“ဟော သူငယ်ချင်းတို့။” “လာကြဟော။” ၂။ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ အံ့အားသင့်စွာ ရုတ်တရက်မြည်တမ်းသော အသံ။
“ဟော - နှုတ် သိပ်လှတတ်။” မိုင်းမှုန်။ ၈။

ဟော - ကြံ / ဟော / [ဘန်း] မိမိကိုယ်ကို ထုတ်ဖော်ဝင်ကြား
သည်။ ဖော်ထုတ်ချီးကျူးပြောဆိုသည်။ “ကိုယ့်ဂုဏ်ကိုယ်
ဟောလိုက်မိပါသည်။” ချစ်ပန်း။ ၂၇၁။

ဟောလားဝါးလား - ကြိဝိ / ဟောလားဝါးလား / ပေါ်တန်စွာ။
အသံကျယ်လောင်စွာ ပြောဆိုအော်ဟစ်ရုံမျှဖြင့်။ “အသည်
တော့ ဟောလားဝါးလား နှင့် ပြီးသွားလို့ မရဘူးလို့ ထင်ပါ
တယ်။” ဆန္ဒ။ ၄၄။

ဟဲ

ဟဲ - နဝိ / ဟဲ / အသံ တစည်းတလုံးတည်း မရှိသော။ အသံ
အက်သော။ “လင်းကွင်းသံ ဟဲလွန်းနေသည်။”
- ကြံ / ဟဲ / အဆုံးသံရှိကို လည်းချောင်းသံနှင့် ပြတ်တောင်း
ပြတ်တောင်း ဆက်၍ ဆိုသည်။ “ဘုရားတကာ ဆရာစိန်
ကြီးတို့ လိုလဲလိုက်ရအုန်းမလား။” မျက်ပွင့်။ ၁။ ၇၇။

ဟဲ့

ဟဲ့ - အာ / ဟဲ့ / တစုံတစဉ်းအား ဝေါက်ဝမ်းခေါ်ဝေါ်သော
စကား။ “ဆင်းပုံနီ၊ စန္ဒီပသို့၊ ဟဲ့တကာမ လှကလျာ။”
မန်လည် (ဥစ္စာန) * သံချပ်။

ဟဲ့ - ကြံ / ဟဲ့ / [ပေါ] ရှိသည်။ ပြည့်စုံသည်။ “တူပင်ပက်မဲ့၊
ကုန်းမဲ့ ဟဲ့သား။” ဝနော * ၁၅၁။

ဟော့

ဟော့ - ကြံ / ဟော့ / ၁။ ပရိသတ်ကို သွန်သင်ညွှန်ပြချက်
တစုံတရာ ပြောပြသည်။ တရားသဘောကို ပြောဆိုဖော်ပြ
သည်။ “ဘုရားတရားတော်တွင် ဟောတော်မူချေသည်။”

ကိပ်။ ၁၃၄။ ၂။ အတိတ်၊ အနာဂတ် မြစ်ရပ် စသည်တို့ကို
ထုတ်ဆိုသည်။ ကိန်းအမြင်အရ ဖော်ဆိုသည်။ (ဗေဒင်ဟော၊
လက္ခဏာဟော စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

ဟော့ - အာ / ဟော့ / အံ့အားသင့်၍ ရုတ်တရက်ဆိုပြည်သော
အသံ။ “ဟော့ - ပြန်ရောက်လာပြီလား။”

ဟော့ကနဲ - ကြိဝိ / ဟော့ကနဲ / အတားအဆီးမရှိသွန်လျက်။
အချိန်အဟုန်ပြင်းစွာ။ “ငွေကို ဟော့ကနဲ ထုတ်ပေးလိုက်တာ
ပဲ။” “ရေများ တောင်ထိပ်မှ ဟော့ကနဲ စီးဆင်းလာသည်။”

ဟော့ကနဲခိုင်းကနဲ - ကြိဝိ / ဟော့ကနဲခိုင်းကနဲ / အားနာခြင်း
ကင်းစွာ မဆုတ်မဆိမ်း (ပြောဆိုသည်။) “မျက်စိထဲတွင်အမြင်
မတော်လျှင် ဟော့ကနဲ ခိုင်းကနဲ ပြောချလိုက်တတ်သည်။”

ဟော့ကိန်း - န / ဟော့ကိန်း / တစုံတရာ မြစ်တတ်ကြောင်း
ကြိုတင် ဟောဆိုထားချက်။

ဟော့ကြား - ကြံ / ဟော့ကြား / ဟော့ - ကြံ၊ ၁။ နှင့် အတူတူ။
“ဟုတ်မှန်သည်ကိုသာ ဟော့ကြားပြောဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။”
သာသန။ ၉။

ဟော့စာ - န / ဟော့စာ / မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော
တရားအသွင်အမျိုးမျိုးကို အခြေခံပြု၍ နာချင်စေ့ယုံ၊ လက်ကား
သွားဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့ထားသော ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း။ ဟင်းအဖွဲ့၊ အခွံ၊
အမျိုးအစား။

ဟော့စာတန်း - န / ဟော့စာတန်း / ဗေဒင် လက္ခဏာ စသည်
ဟောချက်ကို ရေးသားဖော်ပြထားသည့် စာ။

ဟော့တော့ - အာ / ဟော့တော့ / အမျိုးသမီးများ အံ့အား
သင့်သည့်အခါ မြက်ဆိုသည့်စကား။ (အမျိုးသားများက
ဟော့ဗျ၊ ဟော့ဗျ၊ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဟော့စီ - နဝိ / ဟော့စီ / ညွှန်ပြရာ အနီးအနား၌ ရှိသော။
ဤ။ သည်။

ဟော့ပြော - ကြံ / ဟော့ပြော / ကြားနာသူ ပရိသတ်အား
သိမှတ်ရန်ဖြစ်စေ၊ နားအာရုံခံအားရန်ဖြစ်စေ အကြောင်းတစုံ
တရာကို ပြောပြသည်။

ဟော့ပြောချက် - န / ဟော့ပြောချက် / ကြားနာသူပရိသတ်တို့
အကျိုးငှာ စီစဉ်ထုတ်ဖော်ပြောပြချက်။

ဟော့ပြောပွဲ - န / ဟော့ပြောပွဲ / ကြားနာသူပရိသတ်တို့
အကျိုးငှာ တစုံတရာ စီစဉ်ထုတ်ဖော်ပြောပြ
သည့် အခမ်းအနား။

ဟော့ဗျ - အာ / ဟော့ဗျ / အမျိုးသားများ အံ့အားသင့်သည့်
အခါ မြက်ဆိုသည့်စကား။

ဟော့ရတ် - န / ဟော့ရတ် / [ဗေဒင်] ၁။ တဆယ့်နှစ်ရာသီ
စက်ဝန်းတွင် တရာသီစက်ဝက် အပိုင်းအခြား။ ရာသီ
စက်ဝိုင်း၏ ၂၄ ပိုင်းတိုင်း။ [ပ] “ပထမ ဟော့ရတ်ကား
တနင်္ဂနွေ၊ ဒုတိယ ဟော့ရတ်ကား တနင်္လာ။” ဇာပွဲ့။ ၈၁။
၂။ နေ့ညဉ့်၏ ၂၄ ပုံတပုံ။ [သ]

ဟော့ရတ် - န / ဟော့ရတ် / ကျောက်မျက်တမျိုး။ “ဝါးအစည်း
လွတ်၊ ဖောင်ကြိုးပြတ်သို့၊ ဟော့ရတ်ကျောက်မင်း အကွင်း
ယိမ်းရွှံ့၊ ရွှံ့သုတ်မဲ့သို့။” သီလာ * ၆၉။ “ကြောင်စေ့ယျာ

သီးလုဂုတ်၊ ဘုမ္မနတ်ဟောရုတ်၊ ကြောင်မျက်နှာလည်းတသတ်။”
ကိုး။ ၂၉။

ဟောသည့် - နဝိ / ဟောသိ / ဟောစီ - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဟောမဲ - န / ဟောမဲ / အလွန်မော့ပန်းသဖြင့် ဝင်သက်
ထွက်သက် ပြင်းစွာရှုရှိုက်သ်။

ဟောမဲလိုက် - ကြံ / ဟောမဲလိုက် / ဝင်သက်ထွက်သက် အဟုန်
ပြင်းအောင် အလွန်တရာမော့ပန်းသည်။ “ကျွန်တော့်အလုပ်
ခန်းမှာ တိုက်၏တတိယထပ်မှာရှိသဖြင့် ဟောမဲလိုက်အောင်
တက်ယူရလေသည်။” မြန်တိုး။ ၁၉။

ဟောဟောခိုင်းခိုင်း - ကြိဝိ / ဟောဟောခိုင်းခိုင်း / မထောက်
မညှာ အားမနာတမ်း၊ ပွင့်လင်းစွာ (ပြောဆိုသည်။)

ဟောဟို - နဝိ / ဟောဟို / မလှမ်းမကမ်းနေရာ၌ရှိသော။

ဟော့

ဟော့ရမ်း - နဝိ / ဟော့ယန်း / ဆင်ခြင်တိုင်းတွေးမှုရှိ ဝံစား
ကျူးညွှန်တတ်သော။ လောလည်သော။ မိုင်းယူစွာ ပြုမှု
တတ်သော။ “လောင်းတမ်းစားတမ်း ဟော့ရမ်း၍ ပြုကြ
လျှင်။” ဥက္ကံ။ ၁၈။

ဟော့ဟော့ရမ်းရမ်း - ကြိဝိ / ဟော့ဟော့ယန်းယန်း / ဆင်ခြင်
တိုင်းတွေးမှုရှိ ဝံစားစွာ။ လောလည်စွာ။ မိုင်းယူစွာ။

ဟော်

ဟော် - န / ဟော် / ရမ်းစော်ဘွား နေထိုင်ထုစံအိမ်။ [ရမ်း]

ဟော်ကီ - န / ဟော်ကီ / တဘက် ၁၁ ဟောက်ပါ အသင်းနှစ်
သင်းတို့ တဘက်အသင်း၏ ဂိုးပေါက်ထဲသို့ ဘောလုံးငယ်
ဝင်အောင် သစ်သားလက်ရှိက်ပြားဖြင့် ရိုက်သွင်းကစားရ
သော ကစားနည်းတမျိုး။ [လိဝိ]

ဟော်တယ် - န / ဟော်တယ် / ၁။ အရိုးအခပေး၍ စားသောက်
တည်းခိုနိုင်သော အဆောက်အအုံ။ ၂။ ထမင်းဟင်း အစား
အသောက်စသည် ထောင်းချသော ဆိုင်ကြီး။ [လိဝိ]

ဟော်မုန်း - န / ဟော်မုန်း / ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတခု၌
ထုတ်လုပ်ဖြစ်ပေါ်လျက် သွေးဆဲသွေးဆင့် အခြားအစိတ်အပိုင်း
မျှားထိုး ပျံ့ကာ ပါမီသောဓာတ်သဘာဝဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို
အင်အားဖြည့်တင်းပြုပြင်ပေးနိုင်စွမ်းသောအရာ။ (ဓာတုဗေဒ
နည်းဖြင့် ဖော်စပ်ပေးထားခြင်းဖြစ်၏။) [လိဝိ]

ဟော်လန်ဆိုး - နဝိ / ဟော်လန်ဆိုး / လိမ္မော်ရောင်ဆေးခိုင်ဓာတ်
ဖောဆိုးဆေးနှင့်ဆိုးထားသော (သင်္ကန်း)။ (ဟော်လန်နိုင်ငံမှ
မူလတင်သွင်းခဲ့သည်။) [လိဝိ]

ဟော်လန်ရောင် - န / ဟော်လန်ရောင် / ဟော်လန်ဆိုးဖြစ်သော
လိမ္မော်ရောင်။ (သင်္ကန်းရောင်အတွက် အဝါကံသောပိနီဆိုးနှင့်
ခွဲခြား သုံးနှုန်းသည်။)

ဟံ

ဟံ - န / ဟန် / အပြင်သို့ အစွယ်ပြု ချုံမျှထွက်သောဆင်တမျိုး။
“ပေါက်မဟိုင်းဟံ၊ တည်တံ့မြဲမြံခြင်” မင်းမယ်*၇၀။

ဟို

ဟို - နဝိ / ဟို / ၁။ ညွှန်ပြသည့် မလှမ်းမကမ်းနေရာ၌ ရှိသော။
ထို။ ၂။ လွန်လေပြေးသော ကာလ၌ ရှိသော၊ ဖြစ်သော။
“ဟိုရှေးယမန်း စည်သူတန် သား၊ ကန်မိတ္တိလာ။” စိန်ကျော် *
၁၁ (၂)။

ဟိုစင်း - နဝိ / ဟိုစင်း / ၁။ မလှမ်းမကမ်းရှိ အရာဝတ္ထုတစ်ခုထက်
ဖော်ပြသောစကား။ (နှုတ်ပြောတွင်သာ သုံးလေ့ ရှိသည်။)

၂။ အမည်မမှတ်မီ၊ မဖော်ပြောနိုင်သောအရာကို ဖော်ပြသော
စကား။

ဟိုနယ်ညဉ့်နယ် - ကြိဝိ / ဟိုနယ်သိုနယ် / မည်သည့်အရာကိုမျှ
တိကျစွဲမြဲစွာ ဦးတည်ခြင်းမရှိပဲ အလဲအလှယ်အားဖြင့်။

“ဤသို့ ဟိုနယ်ညဉ့်နယ် စဉ်းစားရင်းနှင့်ပင် အိပ်ပျော်၍
သွားလေသတည်း။” အောက်။ ၄၇။

ဟိုသင်း - နဝိ / ဟိုသင်း / ဟိုစင်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဟိုဟာ - နဝိ / ဟိုဟာ / ဟိုစင်း - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဟို့

ဟို့မဲ - ကြိဝိ / ဟို့မဲ / [ပေါ] အဆက်မပြတ်။ အလွန်များ
ပြားစွာ ထပ်လောင်းလျက်။ “ကတော်ခံဆက်ရန် လာလိုက်
ကြတဲ့ သမီးကညာတွေဟာလဲ ဟို့မဲရှိတော့တယ်။” နေအ၊
ပ။ ၃၀။ “ဟို့မဲမဲ၊ မိစ္ဆာအောင်လောင်စာနှင့် သံဘက်ခါတိုင်
တိုင်လဲလို့။” ကဗျာပန်းကုံး။ ၁၆၀။

ဟိုး

ဟိုး - န / ဟိုး / [ဘန်း] ရပ်တန့်လေလိုရာ၌ သုံးသောစကား။
“ဟိုးဆရာဟိုးလို့ ပြောရလောက်အောင်။” ထွက်။ ၃၇။ [ဟိန္ဒူ]

ဟိုးလေးတကျော် - ကြိဝိ / ဟိုးလေးတကျော် / လူသိရှင်ကြားဖြစ်
လျက်။ ထင်ရှားစွာ။ “ဦးဘိုးလှိုင်၏သတင်းမှာ နေပြည်တော်
တွင် ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်လာလေသည်။” ဟောလှိုင်။ ၂၂။

ဟိုးလိုးဟောင်းလောင်း - ကြိဝိ / ဟိုးလိုးဟောင်းလောင်း / မလုံ
မလဲအားဖြင့်။ “ဟိုးလိုးဟောင်းလောင်း တားမပစ်ခဲ့နဲ့။”
ဟိုးဟိုးကျော် - နဝိ / ဟိုးဟိုးကျော် / အပျံ့အနှံ့ ထင်ရှားသော။
လူသိနတ်ကြားဖြစ်သော။

ဟက်

ဟက်-ကြိ/ဟက်/ ခ၊ သစ်ဝါးစသည်ကို အလျားအတိုင်း အတန်ငယ်ခွဲဖြတ်ဖို့ခွာသည်။ “လျှောက်တန်းကို ခြုတ်ပစ်၍ အပေါ်လျှောက်ပတ်တွင် တိုင်ကိုဟက်၍။” ဂျင်နီ၊ ၃၇၆။

၂။ ဓားစသည်နှင့်ကလန်၍ခွာဟသည်။ “သန်လျက်နှင့်ဟက်ကာ ဖောက်ထွင်း။” ပြည်ဆီ* ၁၆။ ၃။ သလိပ်ကို လေခတ်ခြင်းဖြင့် ထုတ်သည်။ “မျိုအံ့သောငှာ မတတ်နိုးသောကြောင့် ဟက်၍ ထွေးရလေ၏။” သမန်၊ ပ။ ၃၁၂။

ဟက်တာ-န/ဟက်တာ/ စတုရန်းမီတာတစ်သောင်း (၂.၄၇၁ ကေ)ရှိသော အကျယ်ပမာဏ။ [ပြင်]

ဟက်တက်-ကြိဝိ/ဟက်တက်/ မျက်နှာနှစ်ဘက် ဟလျက်။ “နဂါး၌ ဟက်တက်ပြနေသော ဒဂုံရာ။” ငဘ။ -

ဟက်တက်ကွဲ-ကြိ/ဟက်တက်ကွဲ/ အဝန်စက်ကွဲပွင့်-အောင် ပြုစွာသည်။

ဟက်ပက်-ကြိဝိ/ဟက်ပက်/ ဟက်တက်-ကြိဝိနှင့်အတူတူ။ “ရိုမင်း၏ လက်ဖွဲ့သားတွင် ဟက်ပက်ကြီး လန်နေသော။” လေရူး၊ ၂၀၇။

ဟက်ဟက်ဟက်ဟက်-ကြိဝိ/ဟက်ဟက်ဟက်ဟက်/ ခ၊ အားရပါးရ။ စိတ်ပါလက်ပါ။ “ဟက်ဟက်ဟက်ဟက် ရယ်သည်၊ စားသည်။” ၂။ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ နှုတ်ဆက်သည်။

ဟောက်

ဟောက်-ကြိ/ဟောက်/ ခ၊ ခြေသို့၊ ချေ စသော သတ္တဝါတို့ အော်မြည်သည်။ ၂။ အိပ်ပျော်နေစဉ် ခံတွင်းမှအသံမြည်သည်။ “အလွန် အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် ဟောက်သ ကြိကြားလျှင်။” ဥပမာ၊ ၁။ ၂၉။ ၃။ [တန်း] ဒေါသမာန်ဖြင့် ခြိမ်းမောင်း ပြောဆိုသည်။ “ဒေါ်ပုအား ဦးသားကဖိုးက ဟောက်လိုက်လေသည်။” သူတို့၊ ၁။ ၅၆၅။

ဟောက်-နဝိ/ဟောက်/ အတွင်းသို့ မှိုက်သော။ နိမ့်ခွက်သော။ “လူနာမျက်ကွင်းညိုညို၊ မျက်တွင်းမဟောက်လျက်။” ဝမ်းဆွဲ။ ၁၄၄။

ဟောက်တောက်ကန်း-န/ဟောက်တောက်ကန်း/ မျက်လုံးပေါက်ထွက်၍ မျက်တွင်းသာ ကျန်သောအားဖြင့် အမြင်ကွယ်ခြင်း။ ဟင်းသို့ ကွယ်သူ။

ဟောက်ပက်-ကြိဝိ/ဟောက်ပက်/ တွင်းခွက်အတိုင်းကျန်လျက်။ ချိုင်းချိုင်းလျက်။ “ဆန်ခြင်းလျှင် ပြည်တောင်းဟောက်ပက် မမြင်လေနှင့်။”

ဟိုက်

ဟိုက်-နဝိ/ဟိုက်/ အတွင်းသို့ ခွက်ဝင်သော။ အတွင်းသို့ ခိုက်သော။ “ဇာတော်လီလည်ဟိုက် ဝတ်ဆင်ထားသည်။”

ဟိုက်-ကြိ/ဟိုက်/ အသက် လိုက်ဖို့လျက် ပင်ပန်းသည်။ မောပန်းသည်။ “ဆာဝေကျိုက်ကျိုက်၊ ကိုယ်လုံးဟိုက်မှူ၊ ကိုယ်၌ခံ့။” သစ္စာ* ၂၃။

ဟိုက်-အာ/ဟိုက်/ အံ့အားသင့်ရာ၊ ထိတ်လန့်ရာတွင်မြည်တမ်းသောအသံ။ ဟိုက် တခါဖြင့် ကိုယ်ကျိုးနဲ့ပြီဟု ဆို၍။” မိုင်၊ ပ။ ၁၂၈။

ဟိုက်စရိုလျင်-န/ဟိုက်စရိုလျင်/ စကြဝဠာတစ်ခု၌ အများဆုံး တည်ရှိ၍ အပေါ်ဆုံးဖြစ်သည့် မီးလောင်လွယ်သောဓာတ်ငွေ့တမျိုး။ (အောက်စီဂျင်နှင့် ပေါင်းစပ်လျက် ရေအဖြစ်လည်း တည်ရှိသည်။) [လိပ်]

ဟင်

ဟင်-အာ/ဟင်/ ခ၊ မိမိမျှော်လင့်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တွေ့မြင်ရသည့်အခါ၊ အံ့အားသင့်သည့်အခါတွင် မြည်တမ်းသော အသံ။ “ဟင်- ဒါတော့ မြန်အားကြီးတယ်။” သင်းကြူ။ ၁၄။ ၂။ မေးမြန်းစူးစမ်းသည့်သဘောဖြင့် စကားအဆုံးတွင် ထပ်ဆင့်ဆိုသော စကားလုံး။ “ပဲရစ်မှာလမ်းသရဲတွေရှိလား၊ ဟင်။” ညို။ ၈၈။ ၃။ တစုံတရာမဟုတ်ဘဲ၊ နားမလည်၍ ထပ်ဆင့်မေးသောစကား။ (ရင်းနှီးသူ မိမိထက်ငယ်သူများနှင့် ပြောဆိုရာတွင်သာ သုံးသည်။) “ဟင်- ဘာပြောတယ်။” ၄။ ညည်းတွားသောအသံ။ “ဟင်- ကြားရချက်နယ်၊ နားမသက်သာလိုက်တာ။” ရွှေပြည်၊ ပ။ ၅၉။

ဟင့်

ဟင့်အင်-အာ/ဟင့်အင်/ ငြင်းဆန်သော သဘောကို ဖော်ပြသော မြည်တမ်းသံ။

ဟင့်အင်း-အာ/ဟင့်အင်း/ ဟင့်အင်-အာ၊ နှင့် အတူတူ။

ဟင်း

ဟင်း-န/ဟင်း/ ထမင်းနှင့်တူစက်စားရသော စီမံပြုလုပ်ထားသည့် အရည်အဖတ် စသည့် စားဖွယ်။

ဟင်း-နဝိ/ဟင်း/ လစ်လပ်လျော့ပါးသော။ (လစ်ဟင်း၊ ဟင်းလင်းစသည်ဖြင့် အသုံးများသည်။) “လူတယောက် လျော့သည့်အတွက် အလုပ်ဟင်းသည်။” ယု။ ၁၀၇၄။

ဟင်း-အာ/ဟင်း/ ငယ်ရွယ်သူ သို့မဟုတ် ရည်တူတန်းတူ တစုံတဦးအား ခြိမ်းခြောက်ဟန့်တားသည့်အနေဖြင့် ပြောဆိုသော စကားသံ။ “ဟင်း- ကြပ်ကြပ် သတ်သာထား။” တွေ့။ ၁၀၇။

ဟင်းကျေး - န / ဟင်းကျေး / ဟင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။ (ဟင်း
ကျေးဟင်းရဲ၊ ဟင်းကျေးဟင်းလျာဟူ၍ အသုံးများသည်။)
ဟင်းခါး - န / ဟင်းခါး / အသား။ ငါ။ ငါပီ စသည် ခတ်၍
အသီးအရွက် တစ်တရာကို ထည့်ပြုတ်ထားပြီး ကြက်သွန်ဖြူ၊
ငရုတ်ကောင်းများစွာ ခတ်ထားသည့် ဟင်းရည်။
ဟင်းစင်း - န / ဟင်းစင်း / ဟင်းသီးဟင်းရွက် ခိုက်ပျိုးထား
သော ဖိုက်ကွင်းမြဲမြံကွက်။
ဟင်းခတ် - ကြို / ဟင်းခတ် / ဟင်းထဲတွင် ရောစက် ထည့်သွင်း
သည်။

- န / ဟင်းကတ် / ဟင်းအနံ့ အရသာ ထူးကဲအောင်
ဖြည့်စွက်ထည့်သောအရာ။ (ငါးခြောက်၊ ငါးပိ၊ အသား၊ ငါးပြာ
ရည်၊ မဆလား၊ ပင်စိမ်းရွက်၊ နံနံပင်စသည်များစွာ ရှိသည်။)
ဟင်းချ - ကြို / ဟင်းချ / ၁။ စိတ်ပျက်သောအခါ၊ စိတ်လျော့
လက်ခိုင်းချသော အခါတို့တွင် ထွက်သက်နှင့်အတူ “ဟင်း”
ဟူသော အသံမြည်အောင် ညည်းညူ၊ မြည်တမ်းသည်။
၂။ စိတ်ထဲတွင် ကြိတ်ခဲအောင်အည်းထားရသမျှ ပြီးပြတ်
လွတ်ကင်း၍ လွတ်လပ်စွာသက်ပြင်မှုတ်ထုတ်သည်။ “နောက်
ပိတ်ဆုံး အောင်တော့မှ ဟင်းချ၍ပြီးမှမိုးရမ္မာဘဲဟု ပြောဆို
နေသကဲ့” သန်းမေ၊ ၃၊ ၁၅။

ဟင်းချို - န / ဟင်းချို / အသား။ ငါ။ ငါပီ စသည်ထည့်ပြီး
အသီးအရွက် တစ်တရာကိုခတ်၍ ချက်ထားသောဟင်းရည်။
ဟင်းချိုရွက် - န / ဟင်းချိုလွက် / ဟင်းချိုတွင် ခတ်ရသော
အရွက်အမျိုးမျိုး။

ဟင်းခွက် - န / ဟင်းခွက် / ၁။ ဟင်းထည့်လေ့ရှိသောပန်းကန်။
၂။ ဟင်းနှင့်တကွသော ပန်းကန်။ ၃။ ဟင်းအမျိုးအစား
တရွက်။ “ဟင်းခွက်သုံးရာဖြည့်အောင်စားသည်။”

ဟင်းဂလော - န / ဟင်းဂလော / အမိုးအရွက်ပါ ချဉ်ဖတ်တည်၍
စားသုံးရသည့် တနှစ်ပင်ပင်တမျိုး။

ဟင်းစား - န / ဟင်းစား / ၁။ ဟင်းချက်စားသောက်ရန် ရွာမွေ့
ရရှိသည့် အသားငါးစသည်။ ၂။ ဟင်းထည့်သော ပန်းကန်
လုံး။

ဟင်းစပ် - န / ဟင်းစပ် / ဟင်းတမျိုးနှင့် တမျိုး အတွဲအဖက်။
“ဝက်သားဆီဖြန့်၊ ချဉ်ပေါင်ဟင်းနှင့် ငါးပိထောင်မှာ ဟင်း
စပ် တည့်လှသည်။”

ဟင်းညှဉ် - န / ဟင်းညှဉ် / ဟင်းရမ်း - န၊ ၅။

ဟင်းညှဉ်မွေ - န / ဟင်းညှဉ်မွေ / ဟင်းရမ်းမွေ - န၊ ၅။

ဟင်းနုနယ် - န / ဟင်းနုနယ် / အမိုးအရွက်နုသုံးပြီး စားရသော
တနှစ်ပင်ပင်တမျိုး။ (အဖြူ၊ အနီ ဟူ၍ ကွဲသည်။)
ဟင်းနုနယ်ဆူးပေါက် - န / ဟင်းနုနယ်ဆူးပေါက် / ဆူးပါရှိ၍
အရွက်ကျစေလိုသော ဆေးဟက်ဝင်သည့်ဟင်းနုနယ်ရိုင်းတမျိုး။

ဟင်းဖတ် - န / ဟင်းဖတ် / ဟင်းထဲတွင်ပါရှိသော ညက်ကြ
ခြင်းမရှိသည့် အသား၊ အရွက် စသည်။

ဟင်းမျိုး - န / ဟင်းမျိုး / ၁။ ယခင် ရလှ သော အသား
စားရသည့် တောက်ရံစွန်းမျိုး။ “တောတွင်လိုက်သတ်၊
တောမီးခတ်၍၊ တောနက်လက်၊ တောဟင်းမျိုးဟု၊ ဆူနိုး

ရာရာ၊ စားသောက်ရံမြောက်။” သစ္စာ* ၁၅၃။ ၂။ ကျားကို
တောလိုက်မှဆိုတို ကနိပ်၍ခေါ်သော အမည်။

ဟင်းရိုင်း - န / ဟင်းရိုင်း / ဟင်္သာပြစ်၊ ထုတ်ယူနိုင်သော ဆေး
ဟက်ဝင်သည့် မြေထွက်သစ်ပင်တမျိုး။

ဟင်းရည် - န / ဟင်းရေ / ဟင်းထဲတွင်ပါရှိသော အရည်။

ဟင်းရမ်း - န / ဟင်းရမ်း / အင်းပျက်၊ ရေကန်ပျက်စသည်များ
တွင် ပေါက်လေ့ရှိ၍၊ အပွင့်ဖြူများ အဆုပ်အခိုင်လိုက် ပွင့်
တတ်သော ကြာပင်ငယ်တမျိုး။

ဟင်းရမ်းဖူး - န / ဟင်းရမ်းဖူး / [မိ] ဟင်းရမ်းပင်၏
ပန်းအဖူးသဏ္ဌာန်နှင့်တူသော ဗီဇသဏ္ဌာန် အဆင်အယင်တမျိုး။
(လှသွား၊ ဆင်စွယ်များတို့ကို ဟင်းရမ်းဖူးသဏ္ဌာန် ပြုလုပ်
သည်။)

ဟင်းရွက် - န / ဟင်းရွက် / စားရသော အရွက်အမျိုးမျိုး။

ဟင်းရွက်ကန်စွန်း - န / ဟင်းရွက်ကွန်း / [ဥပစာ] တန်ဖိုးနည်း
ပါးသော အပေါစားအရာ။ “မောင်ရင်က ကျုပ်သမီးကို
ဟင်းရွက်ကန်စွန်း မှတ်လို့ လား။”

ဟင်းရွက်ဆီ - န / ဟင်းရွက်ဆီ / အသီးအရွက်တို့မှ ထုတ်လုပ်
ရရှိသောဆီ။

ဟင်းလေး - န / ဟင်းလေး / ဟင်းအမျိုးမျိုးကို ရောကျို
ထားသော ဟင်း။ ဟင်းဟင်းနှင့် အလားတူ ဝက်သား၊
ချဉ်ပေါင်ပိတ်ပြုတ်စသည်တို့ကို ရောမြှမ်းချက်ထားသော ဟင်း
တမျိုး။

ဟင်းလေးအိုး - န / ဟင်းလေးအိုး / ၁။ ဟင်းစုံ ရောပြှမ်းချက်
ထားသော အိုး။ ၂။ [ဥပစာ] ဗဟုသုတအမျိုးမျိုး ကြွယ်
ဝသူ။

ဟင်းလင်း - ကြိပ် / ဟင်းလင်း / အတားအဆီးမရှိပဲ၊ ထုတ်ချင်း
ခပ်မြဲသောလျက်။ “ဟင်းလင်းဖွင့်အပ်သော တံခါးရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။” ချူပုံ၊ ပ။ ၁၁၃။

- နှစ် / ဟင်းလင်း / အပိတ်အကာမရှိသော။

ဟင်းလင်းမြင် - န / ဟင်းလင်းမြင် / အတားအဆီး မရှိသော
ဝန်းကျင်။ အာကာသအမြင်။

ဟင်းလျာ - န / ဟင်းလျာ / ဟင်းလယာ / ၁။ ဟင်း - န၊ နှင့်
အတူတူ။ ၂။ ဟင်းအဖြစ် ချက်ပြုတ်စားသောက်ရန် အသား
ငါးစသော အရာ။

ဟင်းဆီဟင်းရွက် - န / ဟင်းသီးဟင်းရွက် / အနည်းနည်း စီမံ
ပြုလုပ် စားသောက်ကောင်းသော အသီးအရွက်၊ အညှဉ်၊
အပွင့်၊ အမြစ် စသည်။

ဟင်းသောက်ဇွန်း - န / ဟင်းသောက်ဇွန်း / ဟင်းရည်ကိုခတ်၍
သောက်ရသည့် အခွက်စောက် ဇွန်းတမျိုး။

ဟင်းသောက်ပန်းကန် - န / ဟင်းသောက်ပန်းကန် / အရည်သောက်
ဟင်းထည့်လေ့ရှိသော ပန်းကန်စောက်။

ဟင်းအိုး - န / ဟင်းအိုး / ၁။ အမျှအအားဖြင့် ဟင်းချက်လေ့
ရှိသည့်အိုး။ ၂။ ဟင်းနှင့်တကွသော အိုး။

ဟင်္သာပြစ် - န / ဟင်းသုခါး / ဟင်းရိုင်းမှ ထုတ်လုပ်ရရှိသော
နီသောအမွှန်းတမျိုး။ [ပါ]

ဟင်္သာ - န / ဟင်းသွား / ရေအိုင်စပ်တွင် ကျက်စားတတ်သော
ဝမ်းဘဲအမျိုးအနွယ်ဖြစ်သည့် ပျံသန်းနိုင်သော ဂုဏ်တမျိုး။
[၁]

ဟင်္သာ

ဟင်္သာတရား - န / ဟင်းသွားတရား / တရားကြီးကိုလုံး
အပါအဝင်ဖြစ်၍၊ ရေဟင်္သာနက္ခတ်၊ မိဂသီနက္ခတ်၊ အခြေနက္ခတ်
တို့၏ အခွင်ကိုပိုင်သည့် ဟင်္သာရုပ်ပုံသဏ္ဌာန် ဆယ်လုံးပါဝင်
သော ကြယ်စု။

ဟင်္သာလေး - န / ဟင်းသွားလေး / မြန်မာတို့ ချိန်တွယ်ရာတွင်
အသုံးပြုသည့် ဟင်္သာရုပ်ပုံ ပြုလုပ်ထားသော ကြေးသွန်း
အလေး။ (ပိဿာလေးမှအစ ကျပ်သားလေးအထိ အရွယ်
အစားစားရှိသည်။)

ဟောင်

ဟောင် - ကြံ / ဟောင် / တရုတ်ရာ၊ တဦးတယောက်ကျမြင်၍
ခွေးသတ္တဝါက ရန်လိုသံနှင့် အော်သည်။ (ခွေးအတွက်သာ
သုံးသောစကား။)

ဟောင် - နဝိ / ဟောင် / အနံ့ ဆိုး ထွက်သော။ “ကျီကျီ
လောက်ကောင်၊ အပုပ်ဟောင်လျက်၊ ကုန်အောင်လုံးပေါင်း”
မြား * ၇။

ဟောင်မွှားဟောင်မွှား - ကြံဝိ / ဟောင်မွှားဟောင်မွှား / နှုတ်
မဟောင်စည်းပဲ ကျယ်လောင်စွာ။ “အရက်ဝင်သွားလျှင်
ဟောင်မွှားဟောင်မွှားပြောသူများ” ပန်ခေါက်။ ၁၄။

ဟောင်ဟောင် - ကြံဝိ / ဟောင်ဟောင် / ဟင်းလင်းမြင်လျက်။
အတွင်းအသာ ကင်းမဲ့လျက်။ “ဓမ္မကျောင်း ပြောင်ပြောင်၊
ဝမ်းဟောင်ဟောင်” ပုံ။

ဟောင်ဟောင်ကျည်ကျည် - န / ဟောင်ဟောင်ကျီကျီ / [ပေါ]
ဆင်စသည်၏ ကျယ်လောင်စွာပြည်သံ။ “တချို့ လည်း ဆင်ဦး
ယှဉ်မိလျှင် ဟောင်ဟောင် ကျည်ကျည် မြည်၍ ပြေး ၏။”
ကုလား၊ ဒု။ ၁၉၄။

ဟောင်း

ဟောင်း - နဝိ / ဟောင်း / သစ်လွင်ခြင်းမရှိတော့သော။ ကာလ
ကြာမြင့်၍ နွမ်းနယ်သော။ ရင့်ကြာသော။ ခေတ်မစီသော။

ဟောင်းနွမ်း - နဝိ / ဟောင်းနွမ်း / အရည်အရောင် အားမြင့်
သစ်လွင်ခြင်းမရှိ ညှိုးဖျော့သော။ “ကြာဟနွမ်းပွင့်မှသော်လည်း
ရင့်ချောညှိုးမြန်း ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရချေ
သည်။” နဂ၊ ၂၅၇။

ဟောင်းမြင်း - နဝိ / ဟောင်းမြင်း / အတည်ခြံအားမြင့် မသစ်
လွင်တော့သော။ “ဂူသိမ်ဟောင်းမြင်း၊ ပျက်ယိုယွင်းသော်။”
သာမိ * ၉၄။

ဟိုင်း

ဟိုင်း - န / ဟိုင်း / ၁၊ အစွယ်မထွက်သော ကိုယ်ထည်နှင့် နှာ
မောင်းထွားကျိုင်းသည့် ဆင်တီးမျိုး။ ၂၊ ရဟန်းတို့၏ အမှတ်
လက္ခဏာ။ ၃၊ [ဗေဓင်] (ဂ) ဂဏန်း။

-နဝိ / ဟိုင်း / အိမ်ထောင် ပြုချိန် အရွယ်လွန်သော။
“အဘယ်သူလေးတင်၍ ယူနိုင်လေအံ့နည်း၊ ဟိုင်းရှာလေတော့
မည်။” ပုံတော်။ ၃၀၄။

ဟိုင်းဆင် - န / ဟိုင်းဆင် / ဟိုင်း - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

ဟစ်

ဟစ် - ကြံ / ဟစ် / အသံကျယ်လောင်စွာ အော်သည်။ “မဟစ်
တန်သည့်အရာတွင် ဟစ် ရွာမိသည့် မင်းစောလား။” ဇော၊
ဒု။ ၃၀၈။

ဟစ်ကြော် - ကြံ / ဟစ်ကြော် / ဟစ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။
ဟစ်တိုင် - န / ဟစ်တိုင် / မြန်မာရှင်ဘုရင်လက်ထက်တွင် ပြည်သူ
တို့က မင်း၏နားတော်ကြား လျှောက်တင်လိုရာကို လာ
ရောက်ကြွေးကြော်ရန် သတ်မှတ်ပေးထားသည့် နေရာ။

ဟစ်အော် - ကြံ / ဟစ်အော် / အားစိုက်၍ ကျယ်လောင်စွာ
အော်သည်။

ဟည်

ဟည် - နဝိ / ဟီ / အသံလွင်သော။ ပဲ့တင်ခတ်၍ မြည်သော။
“မောင်းသံ ဟည် သည်။”

ဟည်း

ဟည်း - ကြံ / ဟီး / ပြင်းစွာအသံမြည်သည်။ “လျှင်တော်
လည်း၊ သွန်သွန် ဟည်း၍။” ရွေးကဗျာ။ ၁၂။

ဟည်းချ - ကြံ / ဟီးချ / ဟင်းချ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။ “မင်း
သားလည်း...ရင်ထဲမှာ ဖိုလှ၍ ဟည်းချလိုက်စေ။” ဝိသသစ်၊
ပ။ ၂၈၈။

ဟင်းတိုက် - ကြံ / ဟီးတိုက် / လေ့ စသည် လှော်ခတ်ရာ၌ လေ့သားတို့ သံမြိုင် ဟစ်ကြွေး၍ ညီညာအချက်ကျစွာ လှော်ခတ်သည်။ ယီးတိုက်သည်။

ဟုတ်

ဟုတ် - ကြံ / ဟုတ် / ၁၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်သည်။ “သူသည် ပညာရှိဟုတ်၏” ။ ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်သည်။ “သိကြီးစာကို ဖတ်တတ်သောသူသည် အတော် ဟုတ်သောသူ။” ကမ္မ၊ ၇၇။

- နဂီ / ဟုတ် / မှန်ကန်သော၊ အတည်ဖြစ်သော၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်သော။ “ပွဲသဘင်အလယ်၌ ဟုတ်သည်အတိုင်း မိန့်တတ်သည်။” နှ။ ၁၇၂-၃။ “ကျွန်ုပ်လည်းမဟုတ်၊ သဘော ဟုတ် လျက်၊ ကုတ်ကုတ်ကြိုးဆုံး” ဓမ္မ * ၂၁။

ဟုတ် - ကြံ / ဟုတ် / [ပေါ] လေခတ်သည်။ “မကြာလျှင် ခုတ်၊ လေပြင်းဟုတ်က၊ တိမ်အုပ်ခံတွေ။” နဒီ * ၁၀။ “ဟုတ်သော ဂွမ်းပုံကဲ့သို့။” အဋ္ဌ၊ ၄၊ ၃၇။ “မှန်တိုင်းကဟုတ်၊ ဝဲကစပ်သော်။” ဇပျို့ * ၂၃။

ဟုတ်ကနဲ - ကြံဝိ / ဟုတ်ခနဲ / ရုတ်တရက် လေမှတ်ချက်နှင့်အမျှ လျင်မြန်စွာ။ “ဖယောင်းတိုင် မီးတောက် ကလေးများ ဟုတ်ကနဲ၊ ဟုတ်ကနဲ ငြိမ်းပျောက် သွားသကဲ့သို့၊ လည်းကောင်း။” ဝိပဿနာ၊ ၄။ ၁၂၇။

ဟုတ်ကဲ့ - န / ဟုတ်ကဲ့ / မေးသည့်အချက်ကို ဝန်ခံခြင်း၊ သဘောတူညီကြောင်း၊ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဖြေကြားခြင်း စသည်တို့ အတွက် အတိအကျဦး တုံ့ပြန်သော စကား။ (“ဟုတ်” ကြိယာတွင် ကြိယာဆုံးစုည်းဖြစ်သော (ရဲ့) “ကဲ့” ကို တွဲဖက်ထားသည်။)

ဟုတ်စ - န / ဟုတ်ဇာ / ဟုတ်ပါစ၊ ဟုတ်ပါသလား ဟူ၍ မေးလိုသည့် အတိုသုံးသောစကား။

ဟုတ်စီပတ်စီ - ကြံဝိ / ဟုတ်စီပတ်စီ / ဟုတ်သည် ပြောရလောက်အောင်။ ထိုက်တန်ပြည့်စုံစွာ။ အတည်။

ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ - န / ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ / ဟုတ်မှန်သည့် အကြောင်းအရာ။ “ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သဖြင့် ကြောက်စိတ်ကို ပယ်ပျောက်၏” ခြင်္သေ့၊ ၄၉။

ဟုတ်မှန် - နဝိ / ဟုတ်မှန် / မှန်ကန်သော၊ အမှန်တကယ် ဖြစ်သော၊ မမှားယွင်းသော။

ဟုတ်ဟုတ်ညားညား - ကြံဝိ / ဟုတ်ဟုတ်ညားညား / မည်မည်ရရ၊ ထိထိရောက်ရောက်။ “ဤသို့သော ဂုဏ်တို့ကြောင့် တပည့်တပည့်တို့၏ ချစ်ကြောက်နိုးသခြင်းကို ဟုတ်ဟုတ်ညားညား ခံတော်မူရသည်။” ကျင်ကျား။ ၇၃။

ဟုတ်ဟုတ် ဟတ်ဟတ် - ကြံဝိ / ဟုတ် ဟုတ် ဟတ် ဟတ် / ဟုတ်စီပတ်စီ - ကြံဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဟန်

ဟန် - န / ဟန် / ၁၊ အမှုအရာ။ “လုံကလေးကီကိုင်ပြီး ဟန်နှင့် ချိန်နွယ်နေပုံ” တိုးတက်။ ၁၂၀။ ။ အသွင်အပြင်။ တစုံတခုသော ပုံရိပ်အနေအထား။ “သံယုတ်ဖြစ်ဟန် လက္ခ

ဟတ်

ဟတ်ချိုး - န / ဟတ်ချိုး / ချေဆတ်ရာတွင် မြည်သံ။

ဟတ္တဟတ် - န / ဟတ်တဟတ် / (ရဟန်း၏ကိုယ်မှ) နှစ်တောင့်ထွာအတွင်း ဖြစ်သော အနီးအဝေး။ (ရဟန်းတော်တို့ ကမ္မဝါဖတ်ရာ၌ တပါးနှင့်တပါး နီးကပ်စေရန် သတ်မှတ်ထားသော အကွာအဝေး။) [ပါ]

ဟိတ်

ဟိတ် - န / ဟိတ် / ၁၊ အကျိုးတစုံတရာ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်စေသော ဖြစ်ပျက်မှု၊ အားထုတ်မှု။ အကြောင်းခံ။ “ကာလဥတု၊ ရှစ်ခုသမ္ဘာန်၊ ဟိတ်အခံတွင်။” ပုည၊ ၁။ ၃၇။ ။ မူလအရင်းအမြစ်အခြေခံတရား။ အကြောင်းရင်း။ “ခေါသဟိတ်လွန်ပြန်ပွားဂုန်သော်၊ သတ္တန္တရကပ်ကြီးကျ၍။” မဃ * ၂၇၇။ ၃၊ တစုံတရာဖြစ်ပျက်မည့် အဖြစ်အပျက်အတွက် ကြိုတင်ထင်မြင်လာသော အခြင်းအရာ။ အတိတ်နိမိတ်။ “တဘောင်နိမိတ်၊ ကောင်းဟိတ်ချိုးမှု။” မဃ * ၁၉၃။ ၄၊ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေသော အကြောင်း။ ဝင့်ကြားဟန်ဆောင်မှု။ “ဤသူအလွန် ဟိတ် ကြီးသည်။” [ပါ]

ဟိတ် - အာ / ဟိတ် / တစုံတည်းအား သ တိ ဝင် စေရန် ရုတ်တရက် အသံပြတ်ဖြင့် ဟစ်ဆိုသောအသံ။ “သခင်မက၊ မိမိလင် တက်လာသံကြား၍ ဟိတ် ဟု ပြောပြန်ပါသည်။” မေရီ၊ ၁၈၄။

ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီး - ကြံဝိ / ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီး / ဝင့်ကြားစွာ။ ဂုဏ်ဝင်လျက်။ “ရာဟုလာသည် ဖိုးရိုးပြောတတ်၏ ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီးမလုပ်။” ဂင်္ဂါ။ ၂။

ဟိတ်ထုတ် - ကြံ / ဟိတ်ထုတ် / မိမိဂုဏ်ကို ဖော်ထုတ်ဝင့်ဝါသည်။ ဝင့်ကြားသည်။

ဟိတ်ထုပ် - ကြံ / ဟိတ်ထုပ် / မိမိကို သူတပါးအထင်ကြီးအောင် ဂုဏ်ဆောင်သည်။ မတူမတန်သဘောထားသည်။ “မယ်မင်းကြီးမကလေးက ဟိတ်ထုပ်မယ် မထင်ပါဘူး။” သန်း၊ ၁၊ ၉၈။

ဟိတ်ဟန် - န / ဟိတ်ဟန် / ဝင့်ကြားပလွှားမှု၊ မိမိဂုဏ်ကို ပိုမိုကဲမြင်၍ ဟန်ဆောင်မှု။

တာကား။” ဝေါ၊ ပ။ ၆။ ၃၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံ။
“ဓမ္မလောကီယကုန်မြူးသကဲ့သို့ အထူးတင်တယ်သော သွားဟန်
လည်း ရှိတော်မူ၏။” သုံးခြေ၊ ၈၈။ ၄၊ သင့်လျော်သော
အခြေအနေ။ ထိုက်လျော်သော အဖြစ်အနေ။ ကုဝတ္ထာနှင့်၊
ညာရွှေညိုရဲ့၊ တိသိက်ခံလို့၊ ဟန်မရချေ။” ဝိဇယ၊ ၇၀။

- ကြိ / ဟန် / ခ၊ ထိုက်လျော်ကောင်းမွန်သည်။ အခြေ
အနေ ကောင်းမွန်သည်။ အောင်မြင် ချောမောသည်။
“စိတခါဖြင့် ဟန်တာဘ် အထင်နှင့်။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၂၁။
၂၊ မတိမ်မစောင်း ရပ်တည်နိုင်အောင်ပြုသည်။ ချိန်သားမှန်
သည်။ “ပေါင်ကို သေနတ်မှန်သဖြင့် မဟန်နိုင်ဘဲ လဲသွားသည်
တွင်။” ရွှေပြည်၊ ပ။ ၉။

ဟန်ကျ - ကြိ / ဟန်ကျ / ရည်ရွယ်ရင်း အခြေအနေသို့
ဆိုက်ရောက်သည်။ အကျိုးဖြစ်ထွန်း အောင်မြင်သည်။
“သူတပါးထက် တပန်းသာအောင် ကြိုးစားမှ ဟန်ကျ နိုင်ပေ
သည်။” တိုးတက်။ ၁၅၄။

- နဝိ / ဟန်ကျ / ကောင်းမွန်သော။ နေရာကျသော။
“သည်အကြံဟာ အင်မတန် ဟန်ကျတာဘဲ။” စာဆို၊ ၆၆၆။
ဟန်ကျဟန်ကျ - ကြိဝိ / ဟန်ကျဟန်ကျ / အခြေအနေ ကောင်း
မွန်စွာ။ တင်တယ်ထည့်ဝစွာ။ “ကိုယ့်သမီးကို ဟန်ကျဟန်ကျ
ကလေး ဖြစ်သွားပါစေတော့လို့။” ချစ်စံ၊ ၂၇၆။

ဟန်ကြီး - နဝိ / ဟန်ကြီး / မာနကြီးသော။ စိတ်ကြီး ဝင်
သော။

ဟန်ကြီးဟန်ကြီး - ကြိဝိ / ဟန်ကြီးဟန်ကြီး / မာနကြီးလျက်။
စိတ်ကြီးဝင်လျက်။ “မြို့ကြီးသားများသည် ဟန်ကြီးဟန်ကြီး
လုပ်တတ်ကြောင်း။” ဒိန်း၊ ၉၆။

ဟန်ချက် - န / ဟန်ချက် / နှစ်ဘက်ညီသောချိန်သား။ ယင်း
ချိန်သားကိုက်သော နေရာ။

ဟန်ချက်ညီညီ - ကြိဝိ / ဟန်ချက်ညီညီ / နှစ်ဘက်ချိန်သား
ပမာဏ ညီမျှစွာ။ အချိုးတူစွာ။

ဟန်ချင်း - န / ဟန်ချင်း / တညီချင်းဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်
စေ သရုပ်ဟန်ပါအောင် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား သိဆိုရသော
ရှေးသီချင်းတမျိုး။ ယမ်းသီချင်း။ “သီချင်းအဓိပ္ပာယ်နှင့်
ဟန်ပန်တူအောင် ကဆိုကြရသော ကောက်စိုက်ထုံးစံ၊ ဆင်မြူ
တော်ကြို ဟန်ချင်းများ။” ညွှန်ပေါင်း၊ ၈။ ၉၈။

ဟန်ဆောင် - ကြိ / ဟန်ဆောင် / ပကတိအတိုင်း
မဟုတ်သော အမူအရာ၊ အသွင်အပြင် ပေါ်
အောင်လုပ်ကြံကြိုးစားသည်။ တုပပြုမူသည်။

ဟန်တလုံးစန်တလုံး - ကြိဝိ / ဟန် တ လုံး ပန်
တလုံး / မောက်မာဝင့်ကြွားသော အမူအရာ
ဆောင်လျက်။ ကြီးကျယ်အောင် အသွင်ဆောင်
လျက်။

ဟန်တိန်တုတ် - န / ဟန်တိန်တုတ် / (အမဲလိုက်
ရာတွင် ကိုင်ဆောင်လေ့ရှိသော) အဖျားတွင်
သတ္တုခဲအမဲလုံး၊ တ ဘက် အ ချွန် ပါ အကွက်၊
ဟန်တိန်တုတ်

တိရစ္ဆာန် ခွာဆစ်သတ္တုန် အကောက်သည် တပ်ဆင်ထား
သော လက်ကိုင်တုတ်။ [လိပ်]

ဟန်ပါ - နဝိ / ဟန်ပါ / အမူအရာကောင်းသော။ သရုပ်
ဆောင်ရာတွင် အမူအရာပီပြင်သော။

ဟန်ပန် - န / ဟန်ပန် / ဟန်အမူအရာ။
ဟန်ပန်လေး - န / ဟန်ပန်လေးလန် / ဝင့်ကြွားသော အမူ
အရာ။

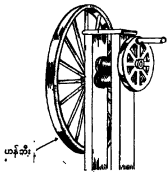
ဟန်ပြ - ကြိ / ဟန်ပြ / မိမိအသွင်၊ အဆင်းအင်္ကျီ၊ တင်ရှား
အောင်ပြသည်။ “သဋ္ဌေးဟန်ပြလို၍ သိုသိပ်စွာနေသည်။”
- နဝိ / ဟန်ပြ / ပြရပ်အဖြစ်သာ တားရံသော။ ဟန်
ဆောင်မှုမျှဖြစ်သော။ “ဇာတုရင်၏ အတိုင်ပင်ခံ ဟန်ပြ
အဖွဲ့မျှသာ။” လူချွန်၊ ပ။ ၁၁။

- န / ဟန်ပြ / အပြင်ပန်းအားဖြင့် ပုံဆောင်ရုံမျှ
ဖြစ်သောအရာ။ ပြသရုံအတွက်သာ ဖန်တီးပြုပြင်ထားသော
အရာ။ “ထိုထံဆိုင်သည် ဟန်ပြ လောက်သာဖြစ်ပြီး။” ရသ၊
၂။ ၁၉၄။

ဟန်ပြမယ် - န / ဟန်ပြမယ် / ပန်းချီရေးဆွဲရန် သို့မဟုတ်
ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးရန်၊ သို့မဟုတ် အတတ်အထည်၊ လူသုံးကုန်
ပစ္စည်းသည် ကြော်ငြာရန်တို့အတွက် ကိုယ်ဟန်ပြသ ပေး
ရသူ အမျိုးသမီး။

ဟန်ပြင် - ကြိ / ဟန်ပြင် / ခ၊ ပြီးလိမ့်ဝတ်စား ဆင်ယင်
သည်။ ကိုယ်ကိုလှပအောင် ပြုပြင်သည်။ ၂၊ တစ်တရာ ပြ၊
လုပ်ရန်အတွက် အသင့်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ တစ်တရာ
ကိုပြုလုပ်ရန် စတင်လှုပ်ရှားသည်။ “ရထားကလည်းချက်ချင်း
ဟန်ပြင်နေရတာ။” ရွှေ၊ ၆၊ ၇၂။ ၃၀၃။ “ဟင်းခပ်ရန်
ဇွန်းကို ကိုင်လျက် ဟန်ပြင်လိုက်စဉ် တယောက်က ဖမ်းဆွဲ
လိုက်၏။”

ဟန်တီး - န / ဟန်တီး / ယန္တရားတခု၏ အစိတ်အပိုင်းများလည်
စေရန် စတင်လှုပ်ရှား လည်ပတ်ပေးသော တီးကြီး၊ ပွတ်
စဉ်လည်အားပြုတီး။

ဟန်ရ - ကြိ / ဟန်ယာ / ကျေနပ်စွယ်ရာ အလိုက်အလျား
သင့်ဖြစ်သည်။ အခြေအနေကောင်းမွန်သည်။ လိုက်ဖက်
သည်။ “ဤထာဘီသည် မိန်းကလေးနှင့် ဟန်ရလှ၏။”

ဟန်ရပန်ရ - ကြိဝိ / ဟန်ယဟန်ယ / အခြေတကျ ကောင်းမွန် တင့်တယ်စွာ။ အောင်မြင် ချောမောစွာ။ စိတ်ကျေနပ်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိစွာ။ “လင်းဇင်းကို သုံးခါပြန်၊ ဟန်ရပန်ရ သိမ်းပိုက် အုပ်စိုးသည်။” ချုပ်ပုံ၊ ခု။ ၁၂။ “ကြစည်လုပ်ကိုင်အပ်သော အမှုအရာ ဟူသမျှတို့မှလည်း ဟန်ရပန်ရ မရှိကြကုန်သံ။” လက်စွဲ။ ၁၀၃။

ဟန်ရေမြေ - ကြိ / ဟန်ယေးမျှ / ၁၊ မိမိအစွမ်းသတ္တိ ပေါ်လွင်အောင် ပြသသည်။ “လက်ပမ်းပေါက် ဟန်ရေမြေရှိ၊ ပုရသ မာန်တက်သဖြင့်။” ခေါသ။ ၇၂။ ၂၊ တရုတ်ရာပြုလုပ်တော့မယောင် ပြင်ဆင်သည်။ “သစ်ပင်ပေါ်ကို ကိုယ်တိုင်တက်တော့မယောင် ဟန်ရေမြေ နေသော်လည်း တကယ်မတက်ဝံ့ပေ။”

ဟန်ရေဝါရေ - န / ဟန်ယေးဝါယေး / ဟိတ်ဟန်ပြသရန် မျှသာ ရည်ရွယ်၍ ပြလုပ်ချက်။ အပေါ်ယံဟန်ဆောင် ဝင့်ကြွားချက်၊ လှည့်စားချက်။ “သူ့ရှေ့ နေလိုက်တယ်ဆိုတာက၊ ခေါင်းပေါင်းပေါင်း၊ ရုံးသွားပြီး ဟန်ရေဝါရေ လုပ်တာ လောက်ပါ။” “ဟိန္ဒူလူကျန်းတွင် ဟန်ရေဝါရေ အစဉ်းအစေး လုပ်ခဲ့ကြသော်လည်း။” တင်းစာ။

ဟန်လုပ် - ကြိ / ဟန်လုပ် / ၁၊ စိတ်ဆန္ဒရှိရင်းကို မပေါ်အောင် ဟန်ဆောင်သည်။ “ရာဇဗုဒ္ဓ၏ ငဲ့ချံသာလျှင် ဟန်လုပ် နေသော်လည်း။” ဘွေ။ ၃၅။ ၂၊ စိတ်ကြီးဝင်မှုဖြင့် မသိကျိုးကျွန်၊ မကြားကျိုးကျွန်ပြုသည်။ အမှုအရာပို၍ ဆောင်သည်။ “မင်းကတော်ပုပမ်းပြီး ဟန်လုပ်လိုက်တာများ။” မေရီ။ ၁၀၉။

ဟန်လွဲ - ကြိ / ဟန်လွဲ / လမ်းလျှောက်ရာထွင် လက်နှစ်ဘက်ကို တလည်စီ ရေ နောက် လှုပ်ယမ်းသည်။

ဟန်ဟန်ပန်ပန် - ကြိဝိ / ဟန်ဟန်ပန်ပန် / အခြေအနေတကျ။ တင့်တယ်တည်ငါစွာ။ “အလုပ်အကိုင်နဲ့ငွေကလေး စုဆောင်းမိသင် ဟန်ဟန်ပန်ပန် နေထိုင်နိုင်တာပေါ့။”

ဟန်

ဟန် - ကြိ / ဟန် / ၁၊ တစုံတစီက ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မည့် အလုပ်ကို မလုပ်မိအောင် တားဆီးဆောင်ရွက်သည်။ “မမစက နှစ်ယောက်စလုံးကို ဟန်လိုက်ပါ။” ချ၊ ၉၊ ၉၀။ ၁၅။ ၂၊ ပီတိပင်ကာသန်းသည်။ တန်စေသည်။ “မှောင်ဟန်လှစ်ထွန်း၊ နေဝန်းထွက်ပေါ်။” ဟလိပ်* ၄။ ၃၊ တစုံတစီသိစေရန် ချောင်ဆိုးသံကို တဖန်ပြသည်။ “ချောင်ဟန်သည်။”

ဟိန်

ဟိန္ဒူ - န / ဟိန်ဒီ / အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင် မူလအခြေစိုက်

ခဲ့သော ဟိန္ဒူအမျိုးသားတို့၏ တိုင်းရင်းဘာသာစကားကြီး၊ တမျိုး။ ဒေဝါနာဂရီအက္ခရာကို သုံးစွဲ၍ ရေးသားသော ယင်း အမျိုးသားတို့၏ စာ။ [ဟိန်]

ဟိန်း

ဟိန်း* - ကြိ / ဟိန်း / ၁၊ ကျား၊ ကျားသစ် ကျယ်လောင်စွာ မြည်သည်။ ၂၊ မြေခွေး စသည် ခေါမာန်နှင့် ရန်လို၍ အော်သည်။ ၃၊ ကျယ်လောင်သောမြည်သံ ရုတ်တရက် မစဲပဲ အဟုန်ဖြင့် ပျံ့လွင့်သည်။ “ညှော်ကြီးထိန်းထိန်း၊ စည်မုဒိန်းလည်း၊ မြည်ဟိန်းကြွားကျယ်၊” ဘူပေါင်း* ၆၉။ ၄၊ [ဥပစာ] ခေါ်သဖြင့်မာန်မပြောဆိုသည်။ “သားမယားမျှားအပေါ်တွင် မူကား ဟိန်းလိုက်ဟောက်လိုက်နှင့်။” ပေါ်ဇော်၊ ခု။ ၃၀၄။ ၅၊ ကြိုတင်၍ ကြီးကျယ်စွာပြောဆိုသည်။ “သူက တသောင်း ကုန်လျှံမည်ဟု ဟိန်းတားသည်။”

- နဝိ / ဟိန်း / အပျံ့အနံ့ ထင်ရှားကျော်ကြားသော။ “မန္တလသိန်း ဟူသော...နာမည်မှာ ဟိန်းလွန်းလှသည်။” ရွှေခေါင်း။ ၂၉။

ဟိန်း - နဝိ / ဟိန်း / ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော။ “မိတော့ ကျောင်းကြီးဟိန်းအောင် ဆောက်လိုက်မယ်။” မိုင်းနီက။ ၁၇။

ဟုန်

ဟုန် - န / ဟုန် / ပြင်းထန်သော လှုပ်ရှားမှုအစိုနှိပ်။ အားစွမ်း အဟုန်း၊ အချိန်အဝါ၊ (ရေဟုန်း၊ မီးဟုန်း၊ လေဟုန်း စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) “ရဲဝံ့စွာဖြင့်၊ သဒ္ဓါဟုန်ပြင်း ခုန်ကာဆင်း၍သာလျှင်။” ဝဇ္ဇသေ၊ ပ။ ၃၅။

ဟုန်း

ဟုန်း - ကြိ / ဟုန်း / ၁၊ ပြင်းထန်စွာမြည်သည်။ “ထစ်ချိုက်သံ အုန်း၊ မြည်ချွန်းချွန်းနှင့်၊ ဟည်ဟုန်းကျူးရင့်၊ လေနှင့် မိုးသက်။” စိန်ကျော်* ၂၈။ ၂၊ ကျားစသည် ဟစ်အော်သည်။ ဟိန်းသည်။ “နွားနက်မကို၊ ဥထောနွားထီး၊ အနုကြမ်းစီးမယ်လို့ ဟန်ကြီးနှင့် ကြံတုန်းကို၊ ကျားဟုန်၍ ဝါးသောအခါ၊” ဝိဇယ။ ၁၀၀။

ဟုန်းကနဲ - ကြိဝိ / ဟုန်းကနဲ / ရုတ်တရက် တဟုန်ထိုးအားဖြင့်။ “ပျားအုံကြီး ဟုန်းကနဲပျံ့သလို။” ရွှေပြည်၊ ပ။ ၁၄။ “ယမ်းပုံထဲ မီးကျသလို၊ ဟုန်းကနဲ ခေါသထွက်၍။” နေဘု၊ ပ။ ၃၇။

ဟုန်းဟုန်းတောက် - ကြိဝိ / ဟုန်းဟုန်းတောက် / အချိန်အဟုန်း
လွန်ကဲစွာဖြင့်။ မင်းသားကြီးဟာ သူ့ခေတ်က တန်ခိုး
ဟုန်းဟုန်းတောက် ကြီးခဲ့ပေတယ်။”
- ကြိ / ဟုန်းဟုန်းတောက် / အဟုန်းကြီးမား
ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပေါ်သည်။ (မီးချိန်ကိုတစ်စားသုံးနှုန်းသည်။)
“ခေါသ ဟုန်းဟုန်းတောက် လေတော့သည်။”

ဟပ်

ဟပ် - ကြိ / ဟပ် / သားငါး။ တိရစ္ဆာန် စသည်တို့ တစ်စုံတစ်ရာကို
ရမိအောင် ရုတ်တရက် နှုတ်သီးဖြင့် ငှက်ကမ်းမီးယူသည်။
“အစာကိုတပ်၊ ငါးမျှားချိတ်ကို ဟပ်သောငါး။” စာတကျ၊
တ။ ၆၅။

ဟပ် - ကြိ / ဟပ် / ခ၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်၍ အရာဝတ္ထုတို့ အရောင်
အလင်းစသည် ထိစပ်သည်။ “ကဉ္စနုဋ္ဌတောင်ကို နေရောင်
ဟပ်၍ နေထိသကဲ့သို့ ၎င်း။” သာသမ။ ၂၀၆။ ၂။ အရာဝတ္ထု
နှစ်ခုကို မျက်နှာချင်းဆိုင် ပူးကပ်သည်။ မျက်နှာပြင်ချင်း
ထိကပ်သည်။ “မာသာအမျိုးမျိုးဖြင့် ပါးချင်းဟပ်၍။”
ပုံတော်။ ၂၀၅။ ၃။ နှိုင်းအပ်သည်။ “ခန္ဓာကိုယ်ကိုပုံဟပ်လျှင်
ပြာသတ်နှင့်တူချေသည်။” ပုညဝတ်။ ၅၇။ ၄။ ကမျာတွင်
အချီအချီ၊ အခံအအုပ်ကားရန်စသည် အတွဲအဖက် စုံကိုက်
သည်။ “ကာရန်ကိုလည်း ဟပ်မိလေအောင်။” ပေါ်ဇော်၊ ၈။
၂။ ၅။ [၂၁၀၁] တခုနှင့်တခု လိုက်ဖက်ညီညွတ်သည်။ “သူတို့
နှစ်ယောက် ကလိမ့်နှင့်ဂျပိုးဟပ်မိသည်။”

ဟပ်တပ်စွဲ - ကြိ / ဟတ်တတ်စွဲ / ဟတ်တာစွဲ / ဣန္ဒြေမဆည်နိုင်
အောင် အလွန်တပ်မက်သည်။ “စားမတတ်ဝါးမတတ်၊ ဟပ်
တပ်စွဲ ချစ်နေတတ်ပြန်သဖြင့်။” မိန်းမာတ်။ ၂၂၇။

ဟပ်ထိုး - ကြိဝိ / ဟတ်ထိုး / ရှေ့သို့ တကိုယ်လုံးအချိန်ဖြင့်
ယိမ်းယိုင်တိုးဝင်လျက်။ “လူထူကြီးအလယ်သို့ ဟပ်ထိုးပြေး
ဝင်လာသော။” ပုံပြင်၊ ၃။ ၁၄၇။

ဟပ်ထိုးလဲ - ကြိ / ဟတ်ထိုးလဲ / အချိန်အဟုန်းဖြင့် ရှေ့သို့
မှောက်လျက် လဲကျသည်။

ဟုံ

ဟုံ - နဝိ / ဟုန် / ခ၊ မကွဲမပြား ဝိုးဝါးဖြစ်သော။ အရသာ
ကွဲပြား ထင်ရှားခြင်းမရှိသော။ “ကလေးက သန့်ရှင်းစွာ
တွက်ရပေါင်းမျှား၍ဘာမျှစဉ်းစားမရဘဲဟုံနေပြီ။” “ငါးသိုင်း
မျှားရင် ဟင်းဟုံတတ်သတဲ့။” မြင့်၊ ၃။ ၉၃။ ၂။ အကျိုး
တစုံတရာ မပြနိုင်သော။ “လယ်ကွက်မှာ လောင်းချိပ်ကျနေ
သည့်အတွက် မြေကောင်းသော်လည်း ဟုံနေသည်။”

ဟုံ - နဝိ / ဟုန် / ခ၊ များပြားသော။ (ကြိုးဟုံ၊ ပြောဟုံ
စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။) “ညွန့်ဇွန့်ကင်းငုံ၊ ပင်တိုင်းဟုံ
သည်။ ရှေးကမျှ။ ၄၇။ ၂။ ကြာမြင့်သော။ “ပစ္စည်းရှာ
အလုပ်နှင့် နေ့ပုပ်လို့ ရက်ဟုံနှစ်မျှာလို့ အသက်ကုန်တယ်။”
လယ်တီ။ ၁၇၇။

ဟုပ်

ဟုပ်မရူး - န / ဟုန်းမရူး / ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး။ နိုင်ငံ
သားတို့က မိမိတို့ကြမ္မာကို မိမိတို့ ပန်တီးနိုင်ခွင့်ရသော
အုပ်ချုပ်ရေးနစ်။ [လိပ်]

ဟုံး

ဟုံးနွယ်မင် - န / ဟုန်းနွယ်မင် / ကြမ်း၍တူသော ကာကီရောင်
အခေါက်ရှိ၍၊ နှလုံးပုံအရွက်ရှိပြီး၊ အခြားအပင်ကြီးမျိုးကို
မှီ၍တက်တတ်သော ချွန်နွယ်ပင်တမျိုး။ (ငါးဆေးချသော
အတိတ်ပင်တမျိုးဖြစ်သည်။)

ဟုံးစုံး - ကြိ / ဟုန်းရုန်း / [ပေါ] ကြုံးဝါးသည်။ “ဇာတိပျာ၊
ဂုဏ်မာနဖြင့်၊ သံပဟုံစုံး၊ ဘက်မဲ့ကြုံးသား။” ကိဇီ။ ၁။

ဟယ်

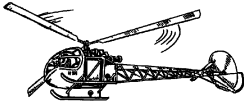
ဟယ် - အာ / ဟယ် / ခ၊ အံ့ဩသောအခါ၊ ထိတ်လန့်သော
အခါတို့၌ ရုတ်တရက်အော်ဟစ်သောအသံ။ “ဟယ်-အာက
မိန်းကလေးပါလား။” မသတ္တိ။ ၃၆။ ၂။ စိတ်ကိုပြန်၍ အား
တင်းထု၍ သက်ပြင်းနှင့်ဆိုသ်။ “ဟယ် - မတတ်နိုင်ပါဘူး၊
ဖြစ်သလိုလုပ်ရတော့မှာပဲ။”

- အာလုပ် / ဟယ် / အကြားသူတဦးအား ကြိမ်းမောင်း
နှိမ့်ချခေါ်ဝေါ်လိုရာ၌ သုံးသောစကား။ “ဟယ် - အဆုံမ
ခက်သည့် သူပျက်မင်းချင်းတို့။” သံဝတ်။ ၁၂။

- စည်း / ဟယ် / ခ၊ ရင်းနှီးခင်မင်သူအချင်းချင်းသို့ မဟုတ်
မိမိထက်နိမ့်ကျယ်ရွယ်သူနှင့် ပြောဆိုရာတွင် ကြိယာအဆုံး၌
ဆက်၍သုံးနှုန်းသောစကားလုံး။ ဟာ။ ကွယ်။ “မေးပါနှင့်
ဟယ်၊ ရွှေကိုကွယ်မဆိုထားနှင့်။” သာ။ ၁၇။ “တော်တော်
ရွယ်ပါ ဟယ် ပေါ်ဦးရယ်။” သေတ္တာ၊ ပ။ ၁၃၉။ ၂။ ကြိမ်းဝါး၊
ကြားဝါးပြောဆိုသော စကားအဆုံးတွင် လေအောင့်၍ မြည်
ထုတ်လိုက်သော စကား။ လဟယ်။ လဟာ။ (သွားလေ
ရော့ဟယ်။ သေပေရော့ဟယ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)
၃။ ရင်းနှီးခင်မင်သူချင်း သို့မဟုတ် မိမိထက်နိမ့်ကျယ်ရွယ်

သန့် ပြောဆိုရာတွင် ကတ္တားပုန်ကို ထူးခြားစွာအမှတ်ပြု ပြောဆိုလိုသဖြင့် သုံးသောစကားလုံး။ “ငါ့ဟယ် သန့်၊ တာသဲ။” ၅၊ ၇၊ ၇၉။ ၂၃၆။ “သူလဲဟယ် ကြိုးစားပေး သားပဲ။”

ဟယ်လီကော့ပတာ - န / ဟယ်လီကော့ပတာ / ရဟတ်ယာဉ် - န၊ နှင့် အတူတူ။ [လိပ်]

ဟယ်လီကော့ပတာ

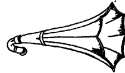
ဟွန်း

ဟွန်း - န / ဟွန်း / ခ၊ ယာဉ်တို့၌ အသံဖြင့်အချက်ပေးရန် တပ်ဆင်ထားသော အသံပြုကိရိယာ။ (လေအား၊ လျှပ်စစ် ဓာတ်အား စသည်ဖြင့် မြှင့်စေနိုင်သည်။) ၂၊ ဓာတ်စက်၊ အသံခံ၊ စက်တို့တွင် အဝေးသို့ အသံကျယ်စွာ လွှင့်ထွက် စေရန် အသုံးပြုသော ကတော့ပုံအော်လန်ဝ။ နှံကတော့။

“ဦးထိအောင်သည် ဟွန်းဟုခေါ်သော နှံခြေအသေတပ်ရှိ အပီမုတ်ဝါသနာပါသူဖြစ်၏။” စွယ်ကျမ်း။ ၆။ ၁၈၀။ [လိပ်]

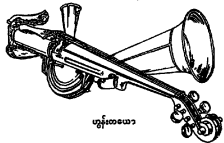
ဟွန်း - န၊ ခ

- န၊ ၂

ဟွန်းပေး - ကြို / ဟွန်းပေး / ဟွန်းကို မြှင့်စေသည်။ ဟွန်းထိုးသည်။ ဟွန်းသံပြုသည်။

ဟွန်းတယော - န / ဟွန်းတယော / သစ်သားအိုးပြားအစား သတ္တုဟွန်းတပ်ဆင်ထားသော အသံပိုင်းစေသည့် တယော တမျိုး။

ဟွန်းတယော

ဇ

ဇ - န / လာဂျီး / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် သုံးဆယ့်နှစ်လုံး ပြောက်အကုရာ။ ဇ ကြိုးဟု အမည်တွင်သည်။

ဇကြိုး - န / လာဂျီး / ဇ အကုရာ၏အမည်။